

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

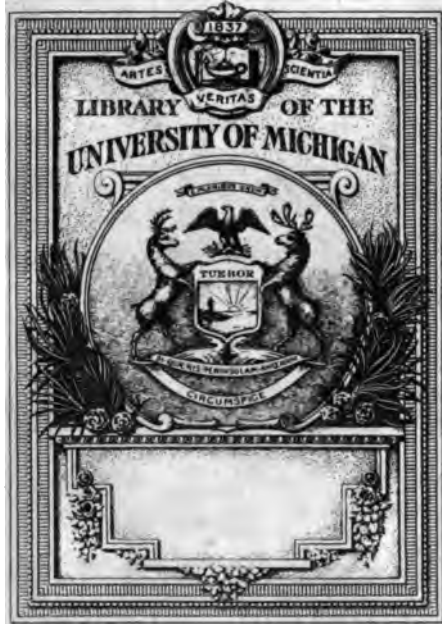
Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

THE GIFT OF
Henry C. Hoskier

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to blurring and high contrast.

Fabricius, Johann Albert

IO. ALBERTI FABRICII,

SS. THEOL. D. ET PROF. PUBL.

BIBLIOTHECÆ

GRÆCÆ
VOLUMEN OCTAVUM,

SIVE

LIBRI V. PARS IV. AC PÆNULTIMA,

IN QUÀ

DE PHILOSOPHIS, THEMISTIO, THEONE, PAPPŌ,
SYRIANO; PROCLO; SIMPLICIO ET ALIIS; NEC NON DE
ECCLESIAE DOCTORIBUS CELEBRATISSIMIS HÆRETICISQUE ET
DE IOANNE STOBÆO ATQUE ALIIS LOCORUM COMMUNIUM
SCRIPTORIBUS GRÆCIS DISSERITUR.

ACCEDUNT NUNC PRIMUM EDITA MAXIMI PHILOSOPHI,

QUEM IULIANUS IMP. AUDIVIT; POEMA ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΧΩΝ; EUNOMII
HÆRETICI APOLOGETICUS: SYNESII DE ARTE MAGNA: PROCLI PHILOSOPHI DE
PROVIDENTIA ET FATO AD THEODORUM MECHANICUM ET ALIA QUÆDAM:
CHORICII SOPHISTÆ ORATIONES DUE, UNA IN FUNERE PROGŌII GAZÆI, ET
ALTERA IN SOMNII DUCEM: BASILII CUBICULARII
NAUMACHICA &c.

HAMBURGI,
SUMTU VIDUÆ FELGNERIANÆ,
M D C C XXIX,

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

10982

with
Henry C. Hoekstra
7-2-57

10982

bujus votis DEUS constituisset TE, V
MAGNIFICE, cui tutela Salutis & cu
dia Libertatis publicæ cum amplissima i
gnitate demandata esset: præclare mem
tanto & tam communi ac volupi gau
Urbem fuisse completam, ut gratulatori
lætioribus quam TE cui gratulabanti
ego Virtutem Tuam cogitans, solidius p
chriusque præmium illi ab hoc gaud
quam ab ipsa honoris, esset licet maxim
amplitudine non dubitarem esse persoluti
Itaque & tunc vehementer gaudebam I
caussa, ac Virtutis, quam ab hominibus
gnosci & amari & ferri in oculis, omni
interest, siquidem jam publico consensu a
parebat res plane pulcherrimas esse fiden
justitiam, industriam, prudentiam, ce
stantiam, humanitatem, quæ in TE sus
ciebant omnes & admirabantur. S. q
vel ob illas justissimas laudes ac plausus
hominum judicia imposterum singuli e
gerere Rempublicam voluerint, cupide
emplo Tuo colent ac consecrabitur. N
minus letabar Reipublicæ gratia, cui
A

Magistratibus pariter Civibusque gaudendi causas Consulatu Tuo suppeditatas esse maximas longeque justissimas intelligebam, quas prolixius a me exponi quidem nec necesse est hoc loco, sunt enim notae omnibus qui in hac Urbe non sunt, & qui sunt, hospites: neque Tibi jucundum, cui magis cordi esse solet fide ac dexteritate laudes supergredi, quam libenter auscultare vel legere laudificantes, etiamsi verissimis encomiis, & conscientia Tua teste Te celebrare instituerint. Unam tamen causam, pace Tua, non possum, praeterire quae me singillatim, ac quas colo litteras, propius spectat, effecitque ut de Magistratu Tuo simul inaudirem, simul studiis ominatus sim candidam aetatem, & hic qui cum Musis se delectant, scientiasque & doctrinas utiles ac linguas in hac Urbe vel tractant vel docent, de TE Patrono ac Tutore acclamandum feliciter esse duxerim. Ecquis enim vel laboribus eorum aequius ponat pretium, rectiusve aestimet ingenia, vel quis melius possit decori doctrinarum consulere, aut libentius studentium favere com-

modis quam Tu, cui ab omni ætate in sum
deliciis fuerunt litteræ, non hæc severiores u
quæ ad Themidos sacra pertinent, sed & eleg
tes illæ quas ab humanitate solemus appelli
præsertim vero Historia, cujus amore & s
quantopere ducaris, luculenter testatur loca
Tua Bibliotheca, omnis memoriæ omnium
pulorum præclarissimis instructa monumen
in quibus animum pascis si quid temporis a
gotiis vacare sinit Respublica cui totum Te
secasti. Quod itaque adhuc mecum feci, taci
nunc in limine hujus libri, quem Tibi conse
re ausus sum, veluti in ara suscipio votum pu
ce pro Tua incolumitate, DEUMque oro,
per plurimos annos Tui serbet gaudium e
menque Reip. quam geris, & quas ornas li
rarum: Consulatus vero Tuus prospera felici
te consiliorum memorabilis etiam future æt.
solida gaudiî fundamenta transmittat
omnem posteritatem. Scripsi Hamburgi
Febr. Anni Christiani cLxx lxxxll.

- CAPUT XIX.** S. BASILII Magni ætas & vita p. 60. f
 ptiores veteres p. 61. & recentes de S. Basilii vita & l
 dibus consulendi p. 62.
- Alii Basilii ultra XXX. p. 63.
- Editiones Operum Basilii Magni Græcæ, Latinæ & G
 colatinæ pag. 66. nova promissa C. V. *Juliani Garn*
 jam prælis ut audio subjecta p. 69. 130.
- Basilii M. scripta quæ continentur in editione utra
 Græcolatina Paris. cum variis observationibus p. 6
- De Epistolis Basilii p. 83. seq.
- Scripta Basilii vel quæ sub ejus nomine feruntur, sed c
 in editionibus Græcolatinis non exstant p. 89.
- Precatio S. Basilii ab Henr. Hammondo edita p. 92. V
 sionem latinam ego addidi tum in hac tum in iis q
 sequuntur.
- Alia e Codice Barocciano p. 93.
- Precatio & exorcismus super homine vexato ab im
 ris spiritibus p. 95.
- Quæstiones Eunomii & Apollinaris cum responsionil
 S. Basilii p. 100.
- Index eorum ad quos Epistolas scripsit & quorum in
 pistolis meminit S. Basilius p. 103.
- Index Homiliarum & Epistolarum S. Basilii, adscrij
 ordine Alphabeti singularum initiis p. 115.
- De BASILIO Seleuciensi p. 130. Ejus Homiliæ p. 131. c
 tra Judæos demonstratio p. 133. Acta Theclæ p. 135
- De illis quæ in editione Basilii Seleuciensis Parisiensi
 siderantur p. 135.

De Pappi commentariis Claudii in Ptolemæi magnam
Syntaxin. p. 208.

Alii Pappi p. 209.

De THEONE Alexandrino pag. 210. ejus scripta pag.
211. seq.

Index scriptorum in Ptolemæi magna Syntaxi & Græcis
ad eam commentariis laudatorum p. 213.

De HYPATIA Theonis filia pag. 219. & ejus scriptis p.
221.

De SYNESIO Hypatiæ discipulo p. 321.

Ejus scripta quæ in Petavii editione exstant p. 222. seq. cum
variis observationibus.

Index eorum ad quos scribit Synesius p. 230.

Editiones Synesii p. 231. scripta deperdita. id. Alii Synesii
p. 232.

Synesius Philosophus ad Dioscorum de arte magna, nunc
primum Græce editus cum versione Dominici Pizimen-
tii p. 232.

CAPUT XXIII. De EUNOMIO Hæretico p. 248.

Scriptores veteres de Eunomio & contra Eunomii hære-
sin p. 250.

De Eunomii scriptis p. 251. seq.

Eunomii *ἰκθέρως* quam confutavit Gregorius Nyssenus li-
bro II. in Eunom. p. 253.

Apologeticus Eunomii a S. Basilio confutatus & nunc pri-
mum editus Græce cum versione Jacobi Fabricii, Hol-
sati p. 262.

De Eunomii opere contra S. Basilium deperdito p. 305.

Observatio ad duo loca Nysseni adversus Gretserum pag.
397.

De

De ARIŌ Hæretico. Duo Arii pag. 307. De Arii scriptis p. 309.

Notitia scriptorum quibus probatur Patres Ante Nicænos cum Ario laudasse p. 312.

De PHOTINO Hæretico p. 314. ejus scripta p. 316. alii Photini id.

De AETIO Hæretico p. 317. Alii Aëtii p. 318. 330.

Ab Hæretico diversus Aëtius Medicus p. 319. ejus editiones p. 320.

Index scriptorum ab Aetio Medico laudatorum p. 322.

De hæreticis Aeriō p. 331. Apollinari ejusque discipulis p. 332. præterea de Collutho id. Hieraca p. 333. Lucio pag. 334. Macedonio & Marcello Ancyrano p. 335.

Arii fautores principio proditæ hæreseos p. 335.

CAPUT XXIV. De aliis Sæculi IV. Scriptoribus hætenus indictis. De Acaciō p. 337.

Subscriptores expositionis fidei in Synodo Seleuciensi A. C. 359. id.

Syllabus Episcoporum Cæsareæ Palæstinæ p. 339.

De Alexandro Alexandrino p. 340. Depositio Arii, Græce & Latine p. 341.

De Ambrosio Alexandrino, & aliis Ambrosiis p. 342.

De Ammone, Ammona vel Ammonio Monacho Ægyptio p. 343. Anastasia Martyre pag. 344. **S. ANTONIO** Monachoid. Aquilio Severo p. 347.

De Basilio Ancyrano p. 347. Crescentio p. 348. **DIADOCCHO**, Photices Episcopo id.

De DIDYMO Alexandrino ejusque scriptis editis p. 351. ac deperditis p. 353. **De DIODORO Tarsensi** pag. 358. **ESAIA** Abbate pag. 363. **EVAGRIO Pontico** pag. 364.

Eusebio Emefeno pag. 366. Eustochio, Eudoxio, S
rio, Pronoo & Photio Sophistis p. 366. De EUT
LIO, Sulcensi Episcopo p. 367.

De Flaviano Antiocheno p. 370. GELASIO Cæsaree
Cyziceno aliisque Gelasiis p. 371. Georgio Alex. p
Helladio Cæsar. ibid. De S. HIERONYMO cujus
nulla Græce versa, & qui ipse plurima de Græco
tit p. 374. Hieronymi alii pag. 375. ubi pro *Christiano*
mio lege *Daumio*.

Hieronymi Græci *φιλοπρόσια* de effectu Baptismi & r
Christiani, Græce & Latine cum versione Fed. Mo
pag. 377. Ejusdem colloquium cum Judæo, cum
versione p. 384.

De Hosio Cordubensi pag. 399. Jacobo Nisibeno p. 4
Joanne Hierosolymitano ibid. Julio I. & Liberio E
copis Romanis pag. 401. De LUCIFERO Calarit
cujus scripta Græce vertit S. Athanasius pag. 402.
Marco Arethufio & Meletio Meliteno pag. 403.
Meletii decem pag. 404. Libanii Epistola ad Meleti
hactenus inedita Græce & Latine pag. 405. De Ne
rio Tarsensi pag. 407. Alii Nectarii, ibid. De Nicobi
ORESIESI, PACHOMIO, pag. 408. De Paulino
tiocheno p. 409. Alii Paulini p. 410. De Petro Alex
drino utroque pag. 411. & Petro Sebasteno pag. 4
De Theodoro Abbate & THEODORO Heracleo
ibid. De Theotimo ac TITO Bostrensi pag. 413.
Triphyllio p. 414.

CAPUT XXV. MAXIMI Philosophi, qui Julianum In
docuit, Carmen epicum Astrologicum *ἠὲ ἀπαρχῶν* si
de electionum auspiciis, nunc primum editum ex A
grapho Holsteniano Codicis Medicei, cum versio
D. Johannis Rendtorfii, Hamburgensis p. 415.

CAPUT XXVI. De SYRIANO Philosopho p. 449. Scripta ejus edita ac deperdita pag. 450. Index scriptorum in Syriani Commentariis ad Aristotelis Metaphysica laudatorum pag. 451. De PROCLO Lycio, Philosopho pag. 455. Procli varii Lycio antiquiores pag. 456. juniores pag. 452. Quos præceptores, quos discipulos Proclus habuerit p. 463. De MARINO Neapolitano Philosopho pag. 463. Alii Marini p. 464.

Procliliber *de Providentia & Fato, & eo quod in nobis*, ad Theodorum Mechanicum, nunc primum editus ex versione veteri Guilelmi de Morbeca, Archi-Ep., Corinthi pag. 465.

Excerpta ex Libro inedito Procli *de decem dubitationibus circa Providentiam* p. 497.

Excerpta ex libro inedito Procli *de malorum subsistentia* p. 502.

De Hymnis Procli p. 507. Hymnus in Solem & alter in Musas cum Metaphrasi D. Godfridi Olearii & *paraphrasi* p. 508. Hymni duo in Venerem cum Metaphrasi Hug. Grotii p. 512.

De scriptis Procli editis, Theologia Platonica p. 516. Institutione Theologica ibid. libris II. de motu pag. 517. Hypotyposi Astronomicarum positionum p. 518. Sphaera ibid. Paraphrasi in tetrabiblon Claudii Ptolemæi p. 519. Commentariis in Euclidis librum I. pag. 520. In Hesiodi Opera & dies p. 521. Chrestomathia Grammatica pag. Argumentis XVIII. adversus Christianos de Mundi æternitate pag. Commentariis in Platonis Timæum, pag. in Alcibiadem & Politiam pag. Index scriptorum in Commentariis Procli ad Platonem editis laudatorum pag. Characteres Epistolici p.

De

De effectibus eclipsium Solis & Lunæ p. 547. Scripta
Procli inedita p. 548. Deperdita p. 553.

CAPUT XXVII. De S. CYRILLO Alexandrino pag.
553. Alii Cyrilli p. 555.

Præceptoris mei τὸ μακαρίτη Jo. Godofredi Cyrilli sive
Herrichen breve elogium pag. 556.

S. Cyrilli Alex. Operum editiones p. 557. Editiones pro-
missæ p. 558. Scripta Cyrilli quotquot in Septem Vo-
luminibus edit. Græcolatinæ Paris. exstant, recensita
cum variis observationibus p. 559. Index Græcus scri-
ptorum Cyrilli, positus literarum ordine singularum
homiliarum aliarumque commentationum initiis p.
572. Index eorum quæ Latine tantum exstant pag. 583.
Index scriptorum quæ Cyrilli non sunt sed cum ejus lu-
cubrationibus in editione Jo. Auberti sunt edita ibid.
Scripta Cyrilli edita quæ in editione Auberti desideran-
tur pag. 585. Scripta quæ sub Cyrilli Alex. nomine du-
bia fide feruntur & in editione Græcolat. Paris. omissa
sunt pag. 588. Scripta inedita Cyrilli Alex. pag. 590. De-
perdita ibid. Index eorum ad quos vel contra quos scri-
psit Cyrillus p. 592. Index Episcoporum Alexandrino-
rum Chronologicus p. 594. Et Alphabeticus p. 598.

CAPUT XXVIII. De PROCLLO Constantinopolitano
Archi-Episcopo pag. 600. ejusque scriptis editis pag.
601. & deperditis p. 607.

De ASTERIO Amaseno pag. 607. ejusque scriptis edi-
tis id. & deperditis pag. 611. Alii Asterii plusquam vi-
ginti pag. 612.

De JOANNE CLIMACO p. 615. De Græcis in Scalano
Paradisi commentariis Joannis Raithuemasis, Elia
Cre

Cretensis, Hierothéi & Anonymorum p. 617. Editiones & interpretes p. 619.

CAPUT XXIX. De SIMPLICIO Philosopho, Interprete Aristotelis & Epicteti pag. 620. Ejus Commentarii in libros Physicorum Aristotelis pag. 621. Index Scriptorum in illis allegatorum p. 622. Commentarii in Categorias p. 636. Index Scriptorum qui in illis laudantur pag. 637. Commentarii in libros de Cœlo pag. 643. In libros Aristotelis de Anima pag. 644. Et in Epicteti Enchiridion pag. 645. Index Scriptorum in triplicibus illis commentariis citatorum p. 646.

Scripta Simplicii deperdita vel certe inedita p. 664.

Alii Simplicii p. 665.

CAPUT XXX. De JOANNE STOBÆO ejusque Anthologio in quatuor libros distributo p. 665. Tituli capitulum libri I. & II. sive *eclogarum* quas mancas Guil. Canterus edidit, pag. 668. Tituli capitulum libri III. & IV. (quos sub *florilegii* titulo habemus cum versione Conradi Gesneri) adnotatis numeris quadruplicium editionum diversimode capita computantium p. 675. Editiones Græca & Græcolatinæ Florilegii pag. 685. Numeri Capitulum editionis Wecheliana cum aliis collati editionibus pag. 686. Editiones Latinæ & versio Germanica & partes quædam separatim vulgatæ pag. 689. Index Scriptorum a Stobæo in eclogis & florilegio allegatorum pag. 695.

De S. MAXIMO Confessore p. 728. Operum ejusdem Volumina duo a Francisco Combefisio edita recensentur cum variis observationibus pag. 730. Capita Locorum S. Maximi Communium p. 691. Index Scriptorum qui in duobus Voluminibus Operum S. Maximi allegantur p. 741. Scripta S. Maximi quæ in editione Combefisiana non extant pag. 758. Index Scriptorum qui citantur in

)( )(

S. Ma-

S. Maximi Scholiis ad Dionysium Areopagitam p. 758.
in Scholiis ad loca difficilia S. Gregorii Nazianzeni pag.
765.

Index scriptorum qui citantur a Joanne Scoto Erigena in
libris de divisione Naturæ p. 765.

Scripta S. Maximi Confessoris inedita vel deperdita p. 768.
Alii Maximi p. 769.

De S. JOANNE DAMASCENO atque aliis quibusdam
Damasceus qui cum eo confundi solent, pag. 772. Edi-
tiones Operum Jo. Damasceni Græcæ, Latinæ, Græco-
latinæ pag. 776 Scripta quotquot in editione præclara
Lequiniana exstant, singula recensita cum variis obser-
vationibus pag. 778. **Index scriptorum quos in libris de**
Imaginibus laudat Jo. Damascenus pag. 783. in tomo
contra Jacobitas pag. 793. in diatriba de trifagio p. 796.
de iis qui in fide dormierunt pag. 801. **De Scholiis Græ-**
cis ad Odas Damasceni ineditis pag. 803. **Index scripto-**
rum in S. Jo. Damasceni parallelis sacris sive Locis Com-
munibus allegatorum p. 806.

Index scriptorum in Actis Synodi septimæ, sive Nicænæ
secundæ laudatorum p. 786.

De scriptis editis Damasceni vel Damasceno tributis, quæ in
editione Lequiniana non exstant p. 817.

De ANTONIO MELISSA pag. 821. **Editiones ac Capita**
ejus Locorum Communium pag. 822. **Index Scriptorum**
ab Antonio Melissa laudatorum p. 832.

De aliis quibusdam Locorum Communium scriptoribus
Græcis editis, ineditis ac deperditis p. 838.

CAPUT XXXI. De CHORICIO Sophista Procopii Ga-
zæi discipulo, scriptisque illius ineditis ac deperditis
pag. 840. **Ejus duæ Orationes nunc primum vulgatæ**
ex Apographo Holsteniano quod exstat in Bibliotheca
publica hujus Urbis Hamb. una quam habuit in funere

PC

sione. Nam haecenus nihil in illis desidero, quam confidentiores aliquando sunt, & inter errores compertum quod apud Tzetam ad Lycophronem pro Androcle lego Menandrum, pro Heliodoro Apollonium: De quod non plura in me reprehendunt. Quid enim ego gnopere accusandus, si non alia pluraque longe habent moneant, quam in universis v&grandibus Eustachii admerum commentariis loca omissa viginti circiter vel triaginta: cum annotata sint & posita in indicibus quos ex Eustathianis loca ad vicies mille. In caeteris indicibus loca ultra tercentena locorum millia. Omnes qui unquam hominum memoria in lucem humana industria prodierunt indices abjicere debemus, praesertim voluminosiorum, si propterea statim *tantum non tadet usus*, vel *rum tuta fides* accusanda, quod non ex millenis dicam, ex centenis unus locus aliquando vel fugit oculos, vel peram positus est, etiam typographi culpa, nam & illa imitatur. Tamen magnas illi habiturus sum, & haberi ab: velim gratias, siue Thryllitius siue alius accuratiores, qui ego potui, dabit Indices, & hunc laborem, hocque t&edi post me, atque eos quorum lucubrationibus usus si communis utilitatis causa voluerit devorare: neque incedam, etiamsi ad hoc maturandum vel ali ac conferti vel compelli se patietur, voluptate me reprehendet. Vale.

BIBLIC

Etum Oratione d) celebravit. Eloquentiæ laude clarissimob eam cognominatus est *εὐφράδης*, e) non in orationibus sed in commentariis quoque ac paraphrasibus *δίστασις* scriptor ac lucidus, & omnia ad facilitatem intelligentiæ reuocans. f) uenit admodum, g) cum sub egregia Patris disciplina h) a in Ponto Asiæ i) litteris & Philosophia esset imbutus, comi

- b) Eustathius ad Iliad. γ. p. 306. edit. *ἡ δὲ ἐμποδὼν πρὸς ἀνδρῶς ἀγαθῶ γὰρ Φαυλότης παλαιοῦ. Καὶ τὸ ἐδειξέ μιν καὶ τὸν σοφὸν θάλασσαν νεγκάριον, ὡς ἐκείνους πρὸς ἰσθμῶν.* Cave itaque credas Patricio, qui Themistium Nicomediensem fuisse putavit p. 141. diffusionum Peripateticarum docuit ille aliquando Nicomedia, & Orationem XXIV. ibi habere.
- c) Photius in Bibliotheca Codicæ LXKIV. *Πατρὸς δὲ ἦν Θεμιστίου Εὐγενίου, ἡ λουσοφύτας.* Ad hanc Eugenium Epikola Iuliani XVIII. Nescio Patrem avum ianuat per *ἀρχηγέτην τὸ αὐτοῦ οἰκίας* Themistius, quem Imperatorianetiano charum innuit Orat. V. p. 63. Constantius quidem Imperator in Ela qua Themistium Senæci commendat. Patrem etiam ipsius & maiorum tu laude. *Θεμιστίου δὲ ἰσχυρῶς, εἰ καὶ τὰ ληθῆς εἰπέιν, ἡ δὲ οὐκ ἔμμε γινώσκου, ἀλλὰ καὶ πάλαι καὶ ἐκ παλαιοῦ καὶ τὰ αὐτῶν μοι γινώσκου ἀνδρῶν περιπέτω, ὡς ἔχει καὶ παλαιότερος προγόνος αὐτοῦ κατὰ λέγει εἰ παλαιὸν μεμνητῶν λόγων.* Alius Eugenius, quemadmodum & Themistius alius qui adversus Jo. Philoronom de resurrectione scripsit, teste Photio Ceterum d) Est illa in Harduini editione Oratio XX. qua Patrem celebrat ut non modo Arelieze, & quam cum hac conciliandam putabat Platonice sed omnis Philosophicis periclitissimum, & vita ipsa ac moribus sapientiam quam docebat exprimeSenæci & ἐκλυόμενον ὑπὸ χρόνου obivisse testatur p. 237. Fratrum sub initiationis meminit.
- e) *Εὐφραδῆς* vocatur in editionibus Aldina. H. Stephani &c. a Simplicio quod in Aristot. VI. Phys. p. 226. ne alios jam memorem. *Εὐφραδῆς* maluit emolauus Barbarus, quod *εὐφραδῆς* persicæ Aristotelis libros enarravit. Ad dem perspicuitate *διουκιδῆ ἀστυρίου* cognomen tum tulit a Scholasticis, non Gesnerus in Bibl. ac Michaële Neandro in Gnomologia Scobæana p. 70. *Λουπιμυ* vocat Marcus Antonius Zimara in contradictionibus & solutionibus ad Themistium. Vide & Acta Erud. A. 1685. p. 461.
- f) Boëthius 2. de differentiis Topicis p. 871.
- g) Themistius Orat. XXIII. p. 294. *Ἐμοὶ νεώ ὄντι συγγράμματῶν ἀτῶν πρὸς ταῦτα - - ἐμφάνισεν δὲ ἐπιχειρεῖ τὸν νέον τὸν Ἀριστοτέλους.*
- h) Orat. XX. p. 234. Patri defuncto gratias agit, quod ab eo Aristotelis caligedoctus esset dispellere. Hinc Orat. XXIII. p. 294. ait se in Commentariis Aristotelis *γενετήριον θησαυριστῶν ἀνὸς τῶν αὐτοῦ παλαιοῦν διεδίδε* De hoc patet Themistii Constantius Imp. in Orat. p. 23. *ἡ τὸ ὄνομα εἰς ἀπόχρη δάξω τῆς ἀπερὶ τῆς φιλοσοφίας καὶ ἔτε χάρις ἔτε ἔθνος πάλαι δὲ μία τὸ Εὐγενίους δόξης ἀνέκο. &c.*
- i) Orat. XXVII. p. 332. 3c9.

res ad eum Epistolæ existant, sed Christianorum quoque ut Græ Nazianzeni, cujus est ad eum Epistola CXXXIX. & CXL. posteriore eum βασιλεία λόγων appellat. Nec minus apud Imptores gratiofus fuit, *Constantium* quidem, a quo florens annu in Senatum A. C. 355. cooptatus, atque iteratis literis A. 36 majores honores q) commendatus & ob panegyricum Imperatori dictum statua zrea. r) donatus est, atque Philosophia ὁ κόσμος τῆς ἐαυτοῦ βασιλείας imperii sui ornamento t) appe Apud *Julianum*, cujus ad eum existant Epistolæ, & a quo A. C. ornatus est præfectura Urbis CPol. s) apud *Jovianum* & *Vali Valentinianum*, *Gracianumque*, qui eum dicentem libenter audie atque aliquando in re maximi momenti, ut Valens quem h

p) Idem Photius: Ἐπὶ δὲ Κωνσταντίῳ εἰς τὸν ἦν, ὑφ' ἧ καὶ ἐνστάγη τῶν Ῥωμαίων γεγενησὶα ὡς καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν Ῥώμῃ γεγενησὶαν ὑπὲρ παρὰ τῆ βασιλείας ἀποσταλθεῖσα Ἐπιστολὴ δηλοῖ. *Allato est illa Cæ Epistola pro Themistio clarissimo Philosopho, ut supra in Sinatu, Kal. Septembr. Arbetione & Lolliano, legis autem Justinus Clarissimus Proconsul.* Exstat pler gnificerum laudum Themistii Græce & Latine in editione Oracionum illius duiniana pag 18. 23. Confer Jac. Gothofredum ad Codicem Theodot T. 2. pag. 47. seq. & Harduinum ad Oracionem Themistii 2 qua Constantias agit.

q) Lege 12. de prætoribus in Codice Theodosiano lib. 6. tit. 4. *Themistius quosq; filosofus, cujus auctor scientia dignitatem.*

r) Themistius Orat. IV. p. 54.

† Orat. XXXI. p. 354 qui locus insignis non est prætereundus, cum Themistii q etiam apud iosecutos Imperatores fuerit auctoritas, insigniter demonstrat: *μοι ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ, (ita pro Κωνσταντῶν legendum) ὁ κόσμος ἐαυτῆ βασιλείας τὴν ἡμῶν φιλοσοφίαν εἰπὼν πολλάκις. αἰκεῖ βια Ἰκλιανὸς τῆς εἰπαμένης καλέσθη πρεσβυτὴν ἀξίον, ἔ μόνον τῆς πόλεως, καὶ τα πρῶτα φέρεθαι φιλοσοφίας ἐν γραμματικῶ ὁμολογῶ αὶ κεί Οὐαλησῆτῆθεῖς ὑπὸ τῶν ἡμῶν λόγων πολλάκις. Ἰκανὸς μοι Γρινὸς, σεμνυθῆναι πρὸς Ῥωμαίους, ὡς αἴτι αὐτοῖς γεγενησὶ τῆς ἐμῆς δημίας. Ἄντι τῶν ὑψηλοτάτων θρόνων ποιῆμα τὰς τῆ θεοειδῶς ἀτα θοσὶ φωνάσ τὰς πρώην ὑμῶν εἰαγνωθεῖσας.*

s) Svidas in Θεμιστίῳ, cui addendum τετρακτῆχον πραγματικὸν editioni Aldinorum Themistii: *Θεμιστίω εἰχαι εἰς ἐαυτὸν, ὅτε ὑπαρχον αὐτὸν ἐποῶ βασιλεύς Ἰκλιανός.*

Ἄντυ αἰθερίας ὑπερήμων εἰς πτόθον ἡλθες

Ἄντυ αἰετῶν ἀσχεῖς ἀππερίστων.

Ἦδα κάτω κρείστων. ἀναβάς δ' ἐγένε μέγα χεῖρων.

Δεῦρ εἰαβῆθι κάτω, τῶν γὰρ ἐνω κατέβης.

tem Ariano dogmati a persequendis t) Catholicis dehortatus est, illi sunt obsecuti: maxime vero apud *Theodosium* M. qui munificum ipsi se praebeuit u) & Praefecti Urbis CPol. dignitatem iterum obtulit Kalendis Sept. A. C. 384. x) atque in Occidentem profecturus Arcadium Filium y) ipsi commisit informandum. *Theodosii γραμματεὺς* dicitur *Themistius* a *Joanne Tzerze Chiliade* VI. versu 29. Ipse quidem Orat. XXI. ad Senatuum CPol. pag. 352. testatur per quadraginta fere annos operam suam collocasse gerendae Reip. atque obeundis legationibus, qui si ab anno 347. quo Imp. *Constantium* primum affatus est, computentur, adhuc in vivis fuit A. C. 387. Ac senem se atque ætate confectum jam sæpius de deponendo quod gesit numere cogitasse scribit *Oratione* XVI. quum A. 383. habuit, sub init. *Πολιτικὴ ἰβυλουσάμην κατ' ἑμαυτὸν, ὅτι μοι καὶ ἔσώματός πεπονηκότος, καὶ ἔγχεως ἐπιιδόντος, καταδεινίον ἤδη τὴν πτωκίδα, καὶ ἀφαικίον τῷ διοχλαῖν ἔτι τὰς βασιλείας ἀποαῖς ἐπὶ τοῖς λόγοις.*

II. Alius *Themistius*, Signifer *Agnoëtarum*.

Cum hoc *Themistio* confundendi plurimis recentioribus auctor fuit *Nicephorus* XVIII. 5. *Themistium* alterum longe juniorem, neque ut ille a Christi sacris alienum, * sed *Diaconum Alexandri-*

A 2

num,

Hoc ita Latine iustus *Lipsius* ad *Senocæ* Epist. LXVIII.

Et heres in sella positus te cura subicit

Sella argentata, Proh pudor & macula!

Major eras humilis; minor es nunc, sublimatus.

Descende, ut possis scandere nunc iterum.

In *Planude* *Anthologia* *Epigrammatum* *Græcorum* lib. 2. p. 274. hi versus non tribuuntur *Themistio* ipsi, sed *Palladæ*: nec sub *Juliano* sed sub *Valentiniano* ac *Valente* praefectus CPolis *Themistius* fuisse traditur, *Παλλαδᾶ εἰς Θεμιστίου τὸν Φιλόσοφον, γενόμενον Κωνσταντινουπόλεως ὑπαρχον ἐπὶ Οὐάλεντινιανῷ καὶ Οὐάλεντι*. Sed *Aldinae* inscriptioni *Svidas*, ut dixi, testimonio suo suffragatur.

e) *Socrates* IV. 32. *Sozomenus* VI. 36. *Tripertita* VIII. 12. *Nicephorus* XI. 4. 6. *Hist.*

u) *Themistius* Orat. XXIII p. 292.

x) Vide *Harduini* notas ad *Orationem* XVII. qua *Imperatori* gratias agit *Themistius*.

y) *Themistius* Orat. XVIII. p. 224. licet hoc incredibile videtur *Tillemontio* in vita *Theodosii* c. 13. & nota 14. T. 5. *Historiæ* *Imperator.* p. 493. 948.

* *Hallucines* *Observat.* select. Tom. 1. Obs 15. *Nicephori* sententiam audacter defendunt, disputantque *Themistium* *Philosophum*, fuisse utique *Christianum*, atque con-

num, 2) qui auctor fuit sectæ, quam a dogmate quo Christi λόγον multa ignorare contendebant, Agnoëtas alii a) appellant, Damascenus hæresi LXXXV. *Themistianos*. Theodori hæchi Alex. ἐλεγχον adversus hunc Themistium, & Themistii: Καλαύσιμον se appellavit (καλωνύμιος ἔκκει θεμισίος) ἀπολογίαν ὑπὲρ ἀγίων Θεοφοβίας, & μονάβιβλον adversus Theodorum, quem Theodorus tribus aliis libris confutavit, memorat Photius Cod. CVIII. Cod. XXIII. testatur Themistium pro resurrectione mortuorum scripsisse adversus Joannem Philoponum. De Themistii hujus opere a) *Coluthum*, & *amirrheticis adversus Theodosianos*, memoratis in Synodi VI. & in Concilio Lateranensi A. C. 649. atque a S. Maximiliano dogmatico adversus Heraclium Ethesin, vide Cotelerii not. T. 3. monumentor. Ecclesie Græcæ pag. 641. seq.

III.

eundem Agnoëtarum promachum, deinde vero alium juniorem ejusdem nominis extitisse, qui hæresim illam resuscitaverit, atque de hoc loqui Liberatus in viario, Sophronium Patriarcham Hierosol. in Epistola Synodica, aliosque non p̄b̄sum mihi persuadere quemquam qui Themistii Philosophi scripta e) vel juniorum Ethnicorum scriptorum cum laudentium loca considerat, seric affirmare, eum Christi sacris addictum fuisse. Argumenta vero quæ pro isto doxo afferuntur, levia sunt. Nam si ob Nazianzenii ad Themistium Epistolas stianus erit Themistius, quidni & Libanium Christianis adscribemus, e familiariter scripsit non Nazianzenis modo sed & Nyssenus, Basilius, Chrymus. Omitto cætera ne utiquam fortiora, tantum noto pag. 184. Hallen calami errore pro Socrate Eusebii nomen posuisse.

- 2) Liberatus breviarior. 19. *Timotheus Episcopus Alex. magis sententiam Sæferi tychiani secutus est. Cui cura diceret Themistius Diaconus ejus, si corpus C. corruptibile est, debemus eum dicere & aliqua ignorasse, sicut de L. 2. 570. spicit verba Joh. XI. 34. ubi posuisti eum*, de quibus conferendus Suicerus thesauri p. 208. & Mich. le Quien ad Damascenum de hæresibus T. I. pag. Cæterum Timotheus iste jam A. C. 535. diem obiit, unde fallitur præstantiss Caveus, qui Themistium ejus Diaconum refert ad A. C. 605. Rectius Hard ad A. C. 519.
- a) De Agnoëtris præter Damascenum qui singulari etiam scripto illos oppugnatosque jam laudatos consulendi Eulogius apud Photium Cod. 230. pag. 464 Leonius de sectis παράξες quinta p. 474. & Gregorius M. lib. VIII. Epistola ad Eulogium. E recentioribus B. D. Justus Feyerbornius de Agnoëtismo veteri recenti T. VIII. dissp. Giessensium Jo. G. Dorfsche Theol. Zacharianæ parte 237. seq. a. Forbesius instruction. Historico Theol. III. 19. Petavius dogm. Trinitate pag. 113. & de incarnatione p. 79. edit. arif. & lib. XI. cap. 1. Brei Honorius Augustodunensis: *Agnoëta ab ignorantia dicti. Hi dicunt quod Christi Divinitas ignoret futura de die nobis scire.* Similia Isidorus Hisp. VIII. 5. Oñum, Victor Tununensis pag. 8. seq. Chronici, Rabanus Maurus lib. 2. de Sicutis Clericorum c. 58. &c.

III. Orationes Themistii Philosophi, quotquot exstant in editione locupletissima Harduiniana.

1. *Περὶ Φιλανθρωπίας, ἢ Κυνσάντιος.* De humanitate & clementia *Imp. Constantii*, quem primum allocutus est Ancyrae in Galatia, A. C. 347. adhuc juvenis, *διόπερ*, ut in praemisso scholio annotatum est, *ἔδὲ πάνυ κραδί τῆς ιδέας.* Ideo dicendi characterem non proferre obtinet. Incipit: *νῦν σοι πρῶτον εἰσερχέσθαι λόγον, ὦ βασιλεῦ.* Edita primum ab Harduino, ex apographo *Dionysii Petavii*, cum eisdem versione Latina, pag. 1.

CONSTANTII *Imp.* Epistola ad Senatum Romanum missa A. C. 355. qua illis Themistium commendat. pag. 18. Hanc primum cum versione sua ediderat atque orationibus quibusdam Themistianis praemisera *Petrus Ravenninus* Lugd. Bat. 1614. 8. recensere versionem *Petavii* ac *Gabriel Cossartius*.

2. *Εὐχαριστήριον* sive Gratiarum actio ad Imperatorem a quo commendatus fuerat, dicta in Senatu, eodem Anno 355. Incipit: *ἀρ' ἂν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, δικαίην χάριν ἀποσερῶν.* pag. 24. Eam primum Graece vulgavit *Henricus Stephanus* inter Themistii orationes decimo quarto loco. Graece & Latine *Georgius Remus* Augustanus primam inter Orationes sex Augustales, Ambergae in Palatinatu Ao. 1605. 4. Cum nova versione sua dedit *Petavius* in utraque editione, Flexix 1613. 8. & Paris. 1618. 4. decimo quarto loco. Fallitur autem in notis idem Remus, atque ante eum *Jacobus Cujacius* lib. XVI. *Observatt.* cap. 15. quum putant hac Oratione gratias egisse Themistium Constantio pro commendatione quae exstat in Codice Theodosi: nolib 6 tit. 4. de praetoribus lege 11. qua Imperator vult Themistium adesse in designandis ex S. C. Praetoribus, & jus habere suffragii. Sed illud rescriptum multis annis post datum est A. C. 361 ut *Jac. Gothofredus* pridem monuit.

3. *Περὶ Βουτικῆς*, Oratio in Legatione ad Constantium *Imp.* pro Urbe CPoli. A. C. 357. habenda Romae, sed transmissa tantum, Themistio CPoli ob hiemis asperitatem subsistente. Incipit: *ἔστ' ἂν ἔδ' ἀλλή πρόλει θειωτέον.* pag. 40. Haec est corona quam se Imperatori texuisse dicit Themistius Orat. 4. pag. 54. aenea statua ideo ab eo honoratus. Primum ex apographo *Petaviano* edidit *Harduinus* cum *Petavii* versione. Hanc ni fallor orationem respicit *Jac.*

datque Libanius Epistola ad Themistium quinta ex illis ce-
quas honoratissimus Collega meus J. C. Wolfius vulgavit.

4. Ἐἰς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖον. De eodem Const
qui illo anno 357. Romæ triumphavit, Oratio dicta CPoli i
natu. Incipit: Αἰγυπτίαι ἦν Ἀθήνας. p. 49. Primus ediderat C
H. Stephanus, tertiam decimam ordine: deinde G. Remus I
dam inter sex Augustales cum sua versione, deinde cum noi
terpretatione Petavium itidem decimam tertiam in edi
utraque.

5. ὑπατικὴς, Consularis ad Jovianum Imp. A. C.
dicta primum Dadastanis coram Imperatore, cui eo cum aliis
toribus obviam progressus fuit: deinde iterum audiente pe
CPoli, ut narrat Socrates III. 26. Hist. Incipit: βασιλεῦ, τ
ἰπικῶν σε. pag. 63. Etiam hanc primus H. Stephanus vulga
Græce, ordine duodecimam: G. Remus cum versione sua ter
Petavium in utraque editione cum nova sua versione duodeci.
In hac Oratione pag. 67. seq. exstat celebris locus de hominib
vim atque leges ad certam religionis formulam non coge
quem allegat Socrates III. 25. Nicephorus X. 42.

6. φιλάδελφοι, ἢ περὶ Φιλανθρωπίας, Fratrum amantes, J
benignitate, de fratrum Valentiniani senioris ac Valentis concordi
laudibus Oratio, post Joviniani mortem dicta mense Decembri.
364. Incipit: εὐδαιμόνητε, ὦ βασιλεῖς. p. 71. Primus Græce e Bibl. F
Christianissimi cum versione sua, sed sub falso *Synefi* nomine & p
emendate *Federicus Morellus* edidit Paris. 1704. 8. Hinc cum nova su
tius *Pantinus* p. 81. deinde cum Fed. Morelli versione Petavium in
tione Flexiensi quintam decimam, in Parisiensi decimam sextam
versione Pantini, quam prætulit etiam Harduinus.

7. Περὶ τῶν ἡτυχηκότων, ad Valentem Imp. Procopii tyr
victorem, pro his qui per illos tumultus in calamitatem incide
Incipit: Οἰμαι σε θαυμάζειν. pag. 84. Dicta A. C. 367. totaqt
comparata, ut a crudeli vindicta Imperatorem retraheret. Lo
Salomonis Proverb. XXI. 1. laudat hoc pacto pag. 89: Ἀλλ
ποῖτε ὑπερθέμεν καὶ τῶν Ἀσυρίων γραμμάτων * Ἰαυθὸ ἔστο κρι
μένων, ὡς ἄρα ὁ ἰὺς τῆ βασιλείας ἐν τῇ τῆ θεῆ παλάμῃ δρυφορῆ

* Non puto esse dubitandum quin per Ἀσυρία γραμμάτων sacri Scriptore
bræci intelligantur, licet in alia omnia abeat Harduinus.

11. Δεκατηρικός, Decennalis, quinto anno Imperii
 lentis, A. C. 373. πρὸ τῶν πεπρότων λόγων τῷ βασιλεῖ. Inci
 πρῶτος ὡς ἴφρανοι. pag. 141. Primus edidit Harduinus ex apori
 rho & cum versione Petavii. In hac quoque Orat. pag. 147. τοῖς
 Proverb. XXI. 1. laudat his verbis: ἄλλα τε ἠγάθη πολλὰ κίς τῶν Ἀ
 ζίων γραμμάτων. Ἀτὰρ ἐν κῆ τῶτο θαυμαστῶς ἀγαμαὶ κῆ ἐπι
 λέγει γὰρ πρὸς ἑκάστα τὰ γράμματα, τὴν δὲ βασιλείως καρδίαν τὴ
 θεῶν παλάμη δορυφορεῖαχ.

12. *De religionibus*, ad Valentem Imp. Oratio dicta
 ut Harduino videtur A. C. 374. sed potius 364. vel 365. haud
 postquam habenas Imperii Valens suscepisset, ut colligas ex p. 154
 Prodiit Latine ex versione *Andrea Dudithii* ad calcem sex ora
 num Augustalium a G. Remo illustratarum, qui Græca reperiri
 potuisse negat. Neque Petavius postea reperit, * nec Har
 nus: Petavius vero edit. priore num. XVII. posteriore num. XX
 ingenio suo Græcam tantisper versionem suam substituit, infir
 passim quæ in Orat. V. sive Consulari ad Jovianum, iisdem
 bis Themistius dixerat, laudans Imperatoris edictum quo libe
 relinquit suo quemque iudicio in colenda religione uti. At ab
 sententia longe postea Valens discescit, Arianorum ita fautor ac
 tronus, ut Catholicos graviter etiam persequeretur. Alter v
 Themistii λόγος προσφωνητικός, quo ab illa etiam persecutione
 crates IV. 32. & Sozomenus VI. 36. ** Valentem scribunt re
 catum esse, intercidit, ut recte Baronius ad A. C. 374. num.

* In Hallensium nova Bibliotheca Germanice edita sect. XXXIX. p. 733. emet
 dum, 1) quod Andreæ Gudithium appellat, qui est Andreas Dudith
 2) quod Harduinus Orationem illam in Themistio suo omiserit & Plinio
 inseruerit, 3) quod editionem silentio Harduinus obliscaverit.

** Ut de argumento illius Orationis constet, verba Sozomeni ut a Casiodo
 Hist. tripartita VIII. 12. sunt Latine expressa, adscribam: *Interea Valens in A
 chia Syria regens, Consubstantialitatis cultores vehementer fuisse persequutus, nisi
 liber (λόγος) Themistii Philosophi revocasset, in quo perorabat eum esse non
 vere crudeliter propter discordiam Ecclesiasticorum dogmatum: quando etiam apud
 eos: plus quam trecentarum secularium differentia videretur, & unusquisque pro
 parte proprio in sententia diversa consisteret. Et forte hoc DEO gratum
 esset, dum non facile cognoscitur, & diverso modo glorificatur, ut uniusque
 amplius timeat, dum integritatem ejus scintilla, vel quomodo aut qualis qua
 quis sit, magis ignorat. Idcirco ergo Themistii, ratiocinationibus aliquando a
 factum est Imperator.*

Falliturque Pagius qui hanc à Dudithio versam à Socrate innui putavit. Fallitur etiam in eo, quod illam post Baronii mortem demum à Dudithio editam affirmat. Multis enim ante Baronium annis diem Dudithius obiit.

13. Ερωτικός ἢ περὶ κάλλους βασιλικῆς, Amatoria, sive de pulchritudine Imp. Gratiani, dicta Romæ A. C. 377. Hanc primus edidit Harduinus ex apographo Petavii, cum ejusdem & (quoad extremam partem) Gabr. Cossartii versione. Incipit : Συκράτης ὁ Σωφρονισκῆ. pag. 161.

14. Περὶ βεωτικῶς dictus in Legatione ad Theodosium, Imperii Collegam à Gratiano adscitum. A. C. 379. Incipit : Γένος μὲν δ' θεοιδέτατι. pag. 180. Primus ediderat Petrus Pantinus pag. 104. cum versione sua, quam Gabriel Cossartius emendavit. Exstat & in editione Petaviana utraq; numero XVIII.

15. Τίς ἡ βασιλικωτάτη τῶν ἀρετῶν, Ad Theodosium de justitia & beneficentia. dignissima Principe virtute. Incipit : ἀρετὴ ἢ τις Ὀμήρου τῷ γυναικίῳ. pag. 184. dicta A. C. 381. tertio Theodosii anno, ut diserte meminit pag. 391. Primus edidit Harduinus ex apographo Petaviano, cum ejusdem versione.

16. Χαριστήριον τῷ Αυτοκράτορι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς ὑπατείας τῷ στρατηγῷ Σατορινῷ. Gratiarum actio ad Theodosium M. de pace A. C. 382. cum Athanarico Gothorum Rege, & de Consulatu quem in annum proximum 382. quo Quinquennialia Theodosius celebravit, contulit in Magistrum militum Saturninum. Incipit : Πολλὰ καὶ ἐβυλευσάμην κατ' ἐμαυτόν. pag. 199. Etiam hanc primus ex Petavii apographo una cum ejus versione vulgavit Harduinus. Exstat & MS. in Bibl. Cæsarea, ex quo Codice eam publicare constituerat Lambecius in supplemento Corporis Historiz Byzantinæ. Vide illum lib. V. de Bibl. Vindob. pag. 14. Laudavit etiam Valesius ad Sozomenum VII. 6.

17. Ἐπὶ τῇ χειροτοσίᾳ τῆς πολιαρχίας. Ad Theodosium, cum *preses Urbis* CPol. ab eo creatus est Kal. Sept. A. 384. Incipit : Ἐπ' ἀνάγαγον αὐθις διὰ μακρῆς χρόνου τὴν φιλοσοφίαν. pag. 213. Primus & hanc Harduinus à Petavii apographo edidit, addita Latina *Gabrielis Cossartii* versione.

18. Περὶ τῆς φιληκούσας τῷ βασιλείῳ. De Imp. Theodosii (à quo ad dicendum invitatus fuerat) audiendi cupiditate, cæterisq;

virtutibus. Incipit : ἀρα ὅτις εὐδέκιμα εἶναι ἐπαδάκει. pag. Habita anno imperii Theodosiani sexto , hoc est A. C. 384. ut ferte tradit pag. 217. D. Primus ediderat Græce Aldus inter Oranes octo Themistii sextam , una cum commentariis ejus in Aristoteleto. Venet. 1534. fol. Latine vertit illas octo orationes *Hi Donzellinus* , Basil. 1559. Est etiam sexta in Græca H. Stephani & uque Græcolatina Petavii editione , qui novam versionem suam junxit, ab Harduino quoque servatam.

19. *Ἐπι Φιλανθρωπία τῷ αυτοκράτορι Θεοδοσίῳ*. De Cleme Imp. Theodosii Oratio dicta in Senatu. Incipit: *Λυμύρον τὸν Σπαρτια* p. 225. Est hæc quinta in Græcis Aldi & H. Stephani, Latina Donlini, & Græcolatinis Petavii editionibus , qui post Donzellit melius vertit. Baronius eam refert ad A. C. 388. adque ad venquam Theodosius dedit illo tempore Antiochenis tumultuantil Petavius & Harduinus ad A. 385. quorum notas, si placet, conl Etiam in hac Oratione p. 229. laudat Themistius dictum Proverb. *Χ πισίστευκε γὰρ εὐ ποιῶν (ὁ Θεοδόσιος) τῷ λόγῳ τῷ Λαυρεῶ, ὅς καρδίαν τῷ βασιλείῳ λέγει, εὐ λέγων, ἐν τῇ τῷ Θεῷ παλάμῃ ε Φορησάμ.*

20. *Ἐἰς τὸν αὐτῷ Πατέρα*, in Patris sui Eugenii obit Incipit : *Θρήνης μὲν δὲ ἄδων καὶ ὀδυμῆς.* pag. 233. Hæc secunda in Aldi & Henrici Stephani Græcis editionibus , atque in La Donzellini , & in Petavii qui nova versione donavit Græcolatinis.

21. *Βασανιστῆς * ἢ Φιλόσοφος*. Explorator five Philo phus , Apologiam pro se studiisque suis continens, quod Philoso partes non Sophistæ impleverit. Incipit: *ἄνδρες ὅσοι συνελήγθητε.* I in Aldi ceterisque editionibus, quas jam memoravi prima est ac miliam ducit, latineque versa est post Donzellinum à Petavio.

22.

* Ludovicus Crescollinus in theatro Rhetorum parte 1. c. 3. putat Themistium in a habuisse, atque titulo Orationis hujus expressisse locum Clementis Alex. 1. Si pag. 291. *ὁ δὲ πρὸς τὸν βίον ἀναφέρειν ἕκαστα τὸν ὄρθον, ἐκ τε τῶν Ἐθίων καὶ τῶν βαρβαρικῶν, ὑποδείγματα κομίζων, πολὺ πειρῶν ἔτῳ ἀληθείας ἰχνευτῆς, καὶ τῷ ὄντι πολύμητις δίκην τῷ ΒΑΣΑΝΟΤΛ II δ' εἰς Ἰουδαίαν διακρίσει πιστευμένη τὸ νόθον ἀπὸ τῶν Ἰθαγενῶν χει καὶ ἰκανὸς ἂν χωρίζεν ὁ πολὺ δρεῖς ἡμῶν καὶ γνωστικὸς, ΣΟΦΙΣΤΙΚῆ μὲν ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ, κομμωτικὴν δὲ γυμναστικῆς &c. Res pulchre venit, licet non sit ira Clementi singularis, ut ad ejus verba respexisse Themil vel necesse sit vel verisimile.*

Petavius undevigesimam, servata Pantini interpretatione ab Harduino quoque recudenda data est, expresfit.

28. *Ἡ ἐπὶ τῷ λόγῳ διάλεκτος.* Dissertatione de oratorum ac Philosophorum, adversus quorundam austerorum Philosophorum nimiam in laudando parsimoniam. Incipit: *τίκτεσι οἱ Φιλόσοφοι μόνον.* pag. 341. Primus hanc cum Petavii versione ejusdem Apographo vulgavit Harduinus. Themistii *διαλέξεις* das memorat.

29. *Πρὸς τὰς ἐκ ὀρθῶς ἐξηγημένους τὸν σοφιστήν.* Ad qui orationem XXIII. male interpretati erant, ac sinistre acceperunt. Incipit: *ὡς χειρὶ γὰρ καὶ ἄτιπῳ.* pag. 324. Etiam hanc Petavius in MS. Codice descripsit & latine vertit, Harduinus primus edidit.

30. *Θέσις, εἰ γεωργητέον.* Thesis, utrum agriculturam danda sit opera, sive Agriculturæ Laus. Incipit: *ἡσίοδος ὁ κραῖς.* pag. 348. Hanc quoque cum Petavii versione primus Harduinus vulgavit.

31. *Περὶ προεδρίας εἰς τὴν σύγκλητον,* de sedis prætorie in Senatu, quam sapientie deberi non dubitat. Incipit: *πολλὰ κίς ὑμῖν, ὧ πατέρες συγγεγραμμένοι.* pag. 352. Dicta CPO in Senatu circa A. C. 387, ut colligo ex eo, quod sub initium statim se quadraginta fere annos exegisse legationibus atque aliis pro Functionibus. Nam ut supra notatum est, A. 347. primum affuit Imperatorem Constantium. Etiam hanc antea ineditam ex apographo Petavii cum ejusdem versione publicavit Harduinus.

32. *Μετριοπαθὴς ἢ Φιλότητων.* Moderate affectus liberorum amans. Incipit: *ἀδῶες καὶ τόκοι ἀνθρώπων.* p. 355. Hanc quoque, ad editionem paraverat Petavius & Latine verterat. Harduinus primus in lucem produxit, monumentum insigne ad plodendam rigidam atque austeram *ἀπάθειαν* Stoicorum. Alletur a Stobæo in florilegio serm. 1. 12. 44. 81.

33. *Περὶ τῶν ὀνομάτων τῆ βασιλείας καὶ τῆ ὑπάτης.* De nominibus Imperatoris & Consulis, quinam digni illis sint. Incipit: *Ἀριστέων ὁ Μυσικός.* pag. 364. 367. Hujus orationis tantum exordium extat, quod ex Petavii Apographo primus Harduinus non modo vulgavit sed etiam latine interpretatus est.

EDITT. ORATIONUM THEMISTII.
IV. Editiones Orationum Themistii.

Victor Trincavellus Medicus ex officina hæredum Aldi Manutii Orationes octo Themistii vulgavit *Græcæ* Venet. 1534. fol. una cum ejus Commentariis in Aristotelem, & quibusdam Alex. Aphrodisæi; * quem, inquit, ille sapissime sectatur & imitatur. Orationes illæ sunt in editioe Harduini XXI. XX XXII. XXIII. XIX. XVIII. XXIV, XXV. Opus dicatum Caspari Contareno, Senatori Veneto.

Latine has octo Orationes vertit & Huldrico Fuggero, Kirchengæ & Weiffenhorni Comiti dedicavit *Hieron. Donzellinus*, Philosophus ac Medicus Brixianus Basil. 1559. 8. præmissis ante singulas argumentis.

Henricus Stephanus ejusdem Fuggeri typographus præter illas octo orationes, emendatius excusas, alias etiam *Græcæ* sex ante non excusas vulgavit Paris. 1562. 8. suntque illæ in editione Harduini VII. X IX. V. IV. II.

Easdem sex Orationes ** *Georgius Remus* cum *latina* versione sua & notis iterum prælo subjecit Ambergæ in Palatinatu, 1605. 4. inscripsitque Augustales, quoniam habitæ sunt ad Augustos sive Imperatores Constantium, Jovianum, Valentem & Valentinianum. Adjunxit quoque *Latine* ex *Andrea Dudithii* editione XII. & *Græcæ* a Themistio Valentem, quæ in Harduini editione est XII. & *Græcæ* a Themistio scripta reperiri ab eo tempore non potuit, licet Petavius eam ex *latino* *Græcæ* iterum convertit. Eisdem sub titulo dissertationum Themistii Euphrade politicarum recusat *Francos*. 1614. 4.

Dionysius Petavius S. I. Flexiz 1613. 8. *Græcæ* cum versione sua notisque, præter quindecim hæctenus memoratas orationes, publi-

- Aphrodisæi scripta Themistio addita sunt: *de anima libri duo & unus de fato*, de quibus dixi libri IV. c. 25. Antonius vero Zimara perperam putavit Themistium in sua Aristotelis paraphrasi abbreviatorem Aphrodisæi agere, nam ab eo sæpius dissentit, ut a Themistio etiam nominatim appellato Averteôs. Porro fallitur Petrus Bæbius, qui in Novellis Reip. literariz Decembr. Ao. 1684. p. 443. scribit H. Stephanum primum fuisse qui Orationes aliquas Themistii publicaverit.
- Cæteras quoque Themistii Orationes, a se illustratas edituram se scripsit Remus in Epistola ad Jo. Kirchmannum, data Norimb. 3. Non. Sept. 1605. post Gudiaz pag. 77. ceperat interpretem agere Orationum Themistii quas contubernalis Segreii Jo. Vincentius Pinellus manuscriptoras in vetere Codice apud se habebat, & illas quidem plures quam Donzellinus vertisset. Nonnullæ Themistii Orationes ex cædis castant etiam MSS. in Bibl. Segviciana sive Coislina. Vide Catalogum *Clarif. Montfauconi* p. 445.

blicavit alias duas, quæ in Harduini editione sunt VI. & XXVI his priorem jam antea, sed Synefio perperam tributam *Fed. M. Græce & Latine* Paris. 1604. 8 ediderat.

Anno proximo 1614. Lugduni Batavorum 8. vir quæ eruditus (*Daniel Heinsius* ut suspicor) cum notis suis & *Petri F* versione in lucem extulit præter Constantini Imp. Epistolam Themistium commendat, Themistii Orationes quinque, quæ pe in Harduini editione sunt VIII. XXVI. VI. XIV. & XXVII. E tertiam Morellus jam & Petavius, secundam Petavius sed minitigram ediderat.

Ab eo tempore idem *Petavius* Paris. 1618. * 4. alt suam editionem Orationum Themistii viginti emisit, versio notis amplioribus doctissimisque illustratam, in qua super omnes continentur, novæ nullæ accessere. Dicitur Opus L vico XIII. Galliarum Regi Christianissimo.

Denique *Johannes Harduinus* S. I. Paris. 1684 fol. impel Jo. Garnerio luculentam illam & lucupletissimam dedit quæ pra recensuit editionem Orationum Themistii XXXIII., in Petaviana posterior integra (exceptis paucis Petavii ** notis) (betur, & præterea accedunt a Petavio ad editionem destinata Ornes antea ineditæ XIII. undecim quidem cum Petavii, unica vero *Gabr. Cossartii* & postrema cum Harduini versione, universæ aut cum præclaris ejusdem Harduini editoris notis. Tredecim illæ tiones recens additæ sunt I. III. XI. XIII. XV. XVI. XVII. XX XXIX. XXX XXXI. XXXII. XXXIII. Opus pulcherrimum *Hannus* dicavit *Carolo Sancta-Mauro Duci Montauserio*. Laudantur ad *Ciceronis Lælium* cap. 15. & *Rich. Simon* lib. 1. novæ Bibliothecæ cap. XI. IV. I

* Male 1628. excusum in *Actis Erud. A* 1685. p. 462.

** *Petavianas*, inquit *Harduinus* in præf. *primum suo quasque loco reposuimus, satem illas quidem, si paucas exceperis, quæ nihil aliud præter conjecturas contra Variarum Læliorum, quas deinde animadvertimus ex Codd. MSS. in ipso contexto eodem Petavio fuisse jam emendatas* Vitio tamen datum Harduino est, quod scripserit insignem emendationem loci *Pliniani* lib. XI. Hist. sectione 16, ut *pro pascere videatur*, quæ exstat in editione Themistii *Flexientii*, emendationem illam sibi in *Plinio* tribuerit. Sed *Harduinus* in notis ad *Pl. T. 2. pag. 614.* locum illum ex *Aristorelis* V. 19. de animalibus quem *Plinius* oculos habuit confirmat, & in curis secundis pag. 616. non diffidetur *Petavii* prius in mentem venisse. *Exstat*, inquit, *hæc Petavii animadvertio in altera missianorum orationum editione, eademque casu nescio quo extitit in postrema superiore anno accurantibus nobis in lucem prodit.*

- Antimeerus Myndzus, Protagoræ discipulus. 347.
 Antiochus Philosophus. 195.
 Antipater (Stoicus) 31.
 Antiphon Rhetor, 329.
 Anytus 316. Socratis calumniator ab Heracleotis lapidibus obrutus. 239.
 Apelles pictor. 316.
 Apollonium Tyanensem ὁ ἀλλοφώνιος (Domitianus) ἔργη, carcere inclusit. 72.
 Archelaus Socratis Magister. 162. 316.
 Archytas Tarentinus remp. gesfit. 215.
 Ἀρεοπαγίτη στωικολόγοι. 263.
 Ἀργανθωνίη * μακροβιώτεροι. 38.
 Aristidis ἑγγονοί, 330. intelligit Aristidem Rhetorem ejusque ἑγγόνων notat Sophistas, cui Philosophos Platonis ἑγγόνων ὀρπονit.
 Aristippus Cyrenaicus 293.
 Aristippus μηροδιδάκτωρ. 244. Aristippi Socratici, ἔ πάνι, θυγατριδῶν. 244.
 Aristo Philosophus 195. Stoicus unus Cleanthis discipulus, alter e Lyceo. 255.
 Aristonis F. 62. Plato. 353.
 Aristoteles 60. 84. 93. 106. 107. 124. 126. 130. 153. 185. 225. 232. 255. 258. 259. 286. 291. 293. 298. 316. 319. 320. 325. 353. 354. 358. seq. ubi dogmatum ejus laus.
 Nicomachi F. 31. ejus obscura pater Eugenius Themistio exposuit, docuitque cum Platone facile Aristotelem conciliari. 235. 236. ῥητορὶ ἀπὸ Σταγειρώων. 31. 337.
 εἰφανοὶ ἐν ἐγὼ ἐπὶ λέξασιν αὐτῆ ἀκρίβεια συλλεξάμενοι ἐν τῶν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους λαμῶνων. 54. ὅν πρῶτα λέξασιν βίη τε καὶ σοφία 26.
 Aristotelis Dialogus Corinthius de agricola Corinthio, qui post lectum Platonis Gorgiam se Platoni in disciplinam dedit. 295.
 Alexandri encomium ab Aristotele compositum. 45.
 Aristotelis dialectica. 247. Organum 320. In.

De hoc Arganthonio Tartessorum Rege Lindenbrogius ad Censorin pag. 120. sic fallitur Tullianus qui (T. 8 thesauri antiquitatt. Rom. Græviani p. 475) accepit Herodotum Arganthonii nominasse. Vide cum lib. 1. c. 163.

- reprehensum. Chryssippi dictum, ταυτὸν δινασθαι ἀνδρὶ ἀγαθαίῳ μίαν
ἡμέραν, μᾶλλον ἢ μίαν ἴραν πολλοῖς ἐνιαυτοῖς. 101. 102.
- Cineas, 140.
- Cleantes. 27. 60. 255. 358.
- Clisthenis leges. 287.
- Cleobulus Philosophus remp. gesit. 215.
- Clinix F. 175. Alcibiades.
- Comici dictum quo Agoracriti alicujus vel Hyperboli aut Demadis
infolentiam pulsavit: ὁ χθρὸς μὲν εὐδαίμων, αὐριον δ' ὑπέμεγας. 206.
μάγνησθαι ὁ κωμωδικὸς Καρίων. καὶ λέγει τις ὀρθῶς τῶν τῶ γέλω-
τῶ ποιητῶν, ὅτι μηδὲν ἐστὶν ἀγαθὸν ἐν τῷ βίῳ Φυόμενον, ἄσπερ
δένδρον, ἐκ ρίζης μιᾶς, αἰεὶ ἢ αὐτῷ προσπέφυκε καὶ κακόν. 267.
- Comœdia inventa a Siculis, ab Atticis exculpta. 337. ἔπθαι
ἐκ τῆς κωμωδίας. ἔτισθαι μακάρισθαι ἐν ἀγορᾷ νομίζεται, ὅταν
δ' ἀνοίξη (ἔχι τὴν θυραν ἀλλὰ τὴν ψυχὴν) τριστάθλισθαι.
357.
- Corax, Rhetor. 328.
- Corinna Bœotia. 334.
- Crantor a Cratete arcesitus. 255.
- Critias. 328.
- Crito. 288.
- Dædali opera. 296. 316. 342.
- Demosthenis δίκαι. 229. Δημοσθένηςσθαι τὸνσθαι. 336. ῥήτωρ ὁ παλαιότερος 60.
alius Demosthenes Alciphronis F. 138.
- Dio Hipparini F. 175. ἐτάξασθαι ὡς Πλάτωνσθαι καὶ ἀκυσθῆς. 37.
- Dio χρυσῆς τὴν γλῶτταν, charus Trajano Imp. 62. 145. Bithynus. 173.
- Diocles Medicus. 238 alius Diocles grassator ὁ λωποδύτης. 340.
- Diodorus Cronus infra, in Philone.
- Diogenes Sinopenfis. 30.
- Dionysii tyranni tragœdiæ. 126.
- Diotima. ὅσα κατέλεξεν ὁ Σωκράτης ἠκὴ καὶ Διοτίμα. 165.
- Draconis leges. 287.
- Empedocles. τὰς θεομῆς ἐξηγεῖται ἢ Φαυλότερον Ἐμπεδοκλῆς; ἢ μὴ
Δια ἐκείνη τῶ παλαιῶ. 70. reprehenditur Empedocles quod
terram dixit. * αἴτης λειμῶνα 178. qua voce ipse de terra uti-
tur Themistius 240. ἐριδῶσθαι ποιητής. 267.

* Locum Empedoclis habes apud Synesum de providentia sub init.

- Hipparini F. 175. vide Dio.
 Hippias. 345. seq.
 Hippocrates 223. 238.
 Hippolyti *σωφροσύνη καὶ τὸ σεμνόν.* 62. 362.
 Homerus. 5. 41. 42. 51. 55. 64. 76. 77. 78. 79. 86. 87. 89. 91. 98.
 117. 132. 141. 151. 152. 184. 185. 201. 202. 205. 216. 218.
 230. 231. 233. 244. 236. 250. 257. 265. 267. 270. 271. 279.
 308. 311. 320. 334. 336. 340. 341. 348. 351. 355. 357. 366.
 Ejus versus afferuntur. 6. 17. 34. 50. 66. 69. 70. 73. 95. 102. 109.
 121. 127. 133. 147. 148. 159. 164. 169. 171. 172. 173. 174.
 178. 179. 180. 181. 185. 187. 188. 189. 191. 195. 198. 199.
 207. 209. 210. 225. 228. 255. 260. 261. 268. 309. 316. 330.
 354. 355. 365.
 Respicitur Homerus 26. 54. 75. 181. 208. 217. 221. 233. 237.
 263. 362.
 Homeri *ὑποφῆται* 60. *κακῶν Ἰλιάς* 206. *καὶ Ὀδύσεια.* 263.
 Homerus omnia laudat, uno maledico Thersite excepto. 264.
 poëmata sive in Chio sive Smyrnæ composita, omnibus A
 præfert Themistius 334. pro Chio se habere Poëtam innuit
 Jamblichus, supra Chalcidensis.
 Iccus Tarentinus *γυμναστής.* 290.
 Isocrates Theodori F. 28.
 Julianus *ὁ τὸν πῶγωνα καθεμμένον καὶ τὸ σφωτάτη τῶν βασιλείων
 ταπεινόμενον.* 99.
 Lampes Ægineta. 297.
 Lamprocles Socratis F. *πρὸ ὥρας* extinctus. 356.
 Lex Attica, Remp. non licere gerere ei qui xre alieno se non ei
 verit, 25. in Areopago vetans proœmio uti 311. Leges I
 conis, Solonis, Clisthenis. 31, 32. *ὁ παλαιὸς νόμος* 14. Drac
 puto, respicitur, qui delictis quibusvis mortem poenam in
 fuerat,
 Lex Persica *διεχώρισε τῆς ἀγοραίας τύβης τὰς ἐλευθέρους διατελ
 260.* alia adversus ingratos quæ *δικαίως εἰσαγέρτῃται ἀχαριστίας.*
 Lyco Peripateticus. 255.
οἱ ἐκ τῆς Λυκείων. 358. Peripatetici.
 Lycophron Periandri F. 352.
 Lycurgus Lacedæmone legislator. 79. 97. 131. 177. 193. 226.
 250. 287. 301. Ly

- Lysander** ῥᾶν ἐπιτορκίη Λυσάνδρου ἑ Σπαρτιατῶν. 258.
Lysias Orator. 329.
Mammacuthus. Μαμμακούθου καὶ Κορηβίων. 323. stultorum nomina qualia pag. 330. Melitides, & aliis memorati Coræbus, Mygdonius, Melitianus, Margites, Befas, Baba & Ixion, Butalio, Sanxardacus &c.
Marcus Antoninus Imp. 130. 166. 170. Μάρκος παραγγέλματα. 81. Μάρκον ἀναβιώσκει. 115.
Maximus Juliani Imp. Magister. 99. 100.
Meno. Μένωνος ἀνδράποδον. 328. e Platonis Menone.
Minos Crete legislator. 73. 234.
Mufonium Nero proscriptit. 72. Neronis adversus eum ἐπιείκεια 94. idem Mufonius Hetruscus apud Titum Imp. gratiofus. 173.
Numæ leges. 178.
Numa (immo Cincinnatus) ab aratro vocatus ad purpuram. 114. ὁ Ολίβη. 60. Thucydides.
Oraculum de Lycurgo. 97. 193. 225. atque illud οἶδα τ' ἐγὼ ψάμμυ ἀριθμόν. 97.
Orpheus 37. 209. ad Argonauticam expeditionem evocatus. 178. Orphei sacra & Orgia (Bacchi) non aliena ab Agricultura. 349. ῥήτωρ ὁ Παιανεύς 60. Demosthenes.
Parrhasii pictoris Mercurius. 29.
Periander, Cypselo F. 362.
Pericles Xanthippi F. ἔ τοῖς χείλεσιν ἐπέκασθη περὶ 37. demagogus 94. 134. 201. ab Anaxagora edoctus. 329. Περσικὴ γραφή 306.
Perseus: infra, in Ζήνωνος ἐρασίη.
Phzdrus Myrrhinusius Platonis laudator. 246.
Pherocratis ἀγροί. 323.
Pherocydes. 38.
Phidiz ἀγάλματα. 248. 309. Minerva 310. Jupiter 337. ὁ Φιλοσοφῶν ἐν Βελαντιῶν apud Jovianum Imp. gratiofus. 145.
Philammon ab Aristotele adoptatus. 249.
Philonis & Heliodori (fortasse Diodori) sophismata, ὁ κυρίως, & ὁ κεραϊνός. 30.
Phocio ad eos qui dicenti applaudebant : μήτι ἄρα πακὸν εἶπας λίλη-θα εἰμαινῶ; 218.

Phocylides, ἡ δὲ τε ἄλλα ἀληθῶς λέγει, καὶ ὅτι σμικρὰ πόλις βελ-
νήσεως ἐπὶ σκοπέλῃ κατοικῶσα κρείττων Νίνῃ ἀφροσύνης. 30.

Phœnix Amyntoris F. cui pater ἀγωνίηρτε καὶ ἀτεκνίην imprecatu

Phœnix Achilles præceptor 123. 173. 224. γενοίμην αὐτῷ Φοῖνι
213. οἰκοθεν τὸν Φοῖνιμα ἔχεις. 81.

Pictura Antoninum pium exhibens, militibus suis imbrem a Ni-
exorantem. 191.

Pindarus 84. 101. 236. 246. 334. 337.

Pittacus Remp. gesfit. 215.

Plato 13. 33. 34. 37. 40. 48. 54. 60. 62. 64. 66. 84. 87. 91. 93. 104
119. 124. 126. 130. 131. 141. 149. 153. 175. 185. 186. 204
224. 225. 232. 234. 235. 236. 245. 246. 247. 250. 256. 258
262. 285. 286. 287. 293. 297. 298. 299. 314. 318. 321. 321
345. 347. 348. 352. 353. 366.

Aristonis F. 30. 62. ex Solonis posteris 32. ὁ ξυνοπαδὸς τῆ Διόης
Πολιτείας αἱ κλειναί, καὶ οἱ θεασέσιοι νόμοι, καὶ πᾶσα ἡ πρὸ τῆ
ταναν διατριβή (Phædrus) 32. Phædrus Platonis etiam ref.
34. & 165. licet tibi Φαίδωνι excusum.

Gorgias & de Rep. 295. Hippias 345. Convivium. 348.

Ad Dionysium navigans Plato leges ipse suas neglexit. 105. i
nyfio venditus. 72.

Platonis sententia: felices fore Resp. si philosophi illis imp-
emendata ab Aristotele sic: si, qui imperent, Philosophis
quantur. 107.

Plato εἰς τετάρτην γενεάν * διαβιβάζεται γὰρ ἡμῶρας. 258.

οἱ νέοι Πλάτωνος θιασῶται. 33.

ὁ τὸν Πλάτωνα γοητεύσας. 263.

Cum antea separatæ essent Ἰταλιώτιδες Μῦσαι (Pythagoræ) &
Iæ (Empedoclis) & Jonicæ (Thaletis ejusque successorum
ad Socratem) in Ægypto autem sola excolerentur M-
maticæ disciplinæ: Plato primus hæc omnia velut unius coi-
membra conjunxit, dialogis atque orationis genere usus
est ex poetico & numeris soluto temperatum. λόγῳ ἰδέαν
παρέμεινεν ἐκ ποιήσεως καὶ ψιλομετρίας. 318. 319.

Poëtæ & Rhetores, magnum in rebus, non virtutem (ut Philos-
considerant. 130.

Poëtæ versus: ὄφιν μὲν ἐν ἔρρεσιν ἠδὲ λέοντα.

* Confer Exod. XX. 5.

Θρητῆρ αἰών τε καὶ εἰσορέων ἀλίεσσιν.

Γνωστὴ μὲν τῶν βυλῆ, γνωστὸν ἢ νόημα,

ἀνὴρ δ' ἄλλα κέκευθεν ἐπὶ φρεσὶν * ἄλλα ἢ βάζει.

Μῦθοι μὲν λαῖσι ** καὶ μείλιχοι, ἐχθρα ἢ ἔργα. 258.

Polemo Atticus, Xenocratis oratione ad frugem & ad castissimum
Philosophiz amorem revocatus. 303.

Polus 328. idem qui apud Platon.

Polycratis oratio contra Socratem ab Anyto redempta. 296.

Priscus, Philoſophus & Senator. 215:

Prodicus Ceus 161. 286. 300. ejus bivium Herculis. 280. seq. ὀρθοίπει-
άν τε καὶ ὀρθοφρήμοσιν μὲθ' ἐκδιδάσκων τὰς νέεσ. 289. omnia
sacra & mysteria ac panegyres ab agriculturæ commodis sus-
pendit. 349.

Prometheus solitarios homines non finxit. 323. De Prometheo &
Epimetheo fabula. 338-359.

Protagoras Abderites. 161. 286. Simonidis & aliorum pœmata ἐξη-
γῶμεν 289. ἀποχρώμεν Καλλιὰ τῷ λακκοσπύτῳ. 294. 347.
ejus discipulus Antimærus Myndæus. Ibid.

Proverbium: ἢ παντὸς ἀνδρὸς εἰς Κέρουθον ἔσθ' ὁ πάλυς 195. 257.
λίγ' ἔργα σκιά, καὶ ἕδαμῶς ἀντίρροπον χαριστήριον. 200. ὕε
Βιωτία. 334.

Pythagoras. 38. 214. 235. 256. 292. 298. τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα Πυθαγόρει
ὁ Σάμιος ἐξ Αἰγυπτῶ ἐκόμισεν εἰς Ἑλλάδα. 235. ejus exilia, &
quod obiit Metaponti ἐν τῷ τεμένει τῶν Μουσῶν. 285. sophista
dictus 286.

Homines dixit esse DEI imaginem. 192.

Pythagoricum: ποῖ παρέβην; τί δ' ἐπέξα; τί μοι δέον ἢ ἐταλέσθῃ; 175.
Pag. 317. pro verbis Θαλῆς ἢ ὕστερον καὶ πυθαγόρει, legendum: Θαλῆς
ἢ ὕστερον καὶ πρὸς γῆρας.

Rhadamantus. 234. respicitur ad locum Platonis, in Gorgia extremo.

Rusticus Philoſophus Marco Imp. charus. 173. a libris ad Remp. ge-
rendam excitatus 215.

Septem Sapientes. 352.

Sappho. 170. 236.

Seneca 173.

D

Sex-

Libri V. Pars. 4.

* Simile Iliad. i. 313.

** Confer Psalm. LV. 21.

- Sextus apud Marcum Imp. gratiofus. 145.
 Sibylla Erythraea. 46.
 Simonides. supra in Æschilo, & Protagora.
 Smindyrides (alii Mindyrides) homo luxuriosus cum Sardai
 commemoratur 331.
 Socrates 161. 165. 168. 170. 177. 234. 239. 245. 246. 256. 259. 28
 301. 307. 317. 318. 321. 326. 341. 345. 347. 352. A
 πρυτανεύων. 215. ejus προίμιον sive hymnus in Apollin
 ob præclarum ejus testimonium. 27. 296. 346. dictum:
 beneficiendum, inimicis non male, sed ex inimicis fac
 amicos. 95. ejus calumniatores Anytus, Melitus & Lyco
 296. dictus σοφιστής καὶ ἀλαζών καὶ ὁ καιροτόμος. 286.
 Solon. 221. 287. Sophista dictus a sua ætatis hominibus. 28
 Ionis leges. 287.
 Sophistas perstringit 332 329. seq. vide & 345.
 Sophocles 236. 316. ejus versus πόλις ὅμα μὲν θυμωμέντω γὰρ
 ἢ παλιόωντε καὶ φαναγμάτων. 307.
 Sophronisci F. 288. Socrates.
 Speusippus 352. vide infra, in Xenocrate.
 Stoici, οἱ ἐκ τῆς πενίλης. 276. 286. 327. eorum λογάρια κων
 ἦ, καὶ ἑ μαρτυρέμενα ὑπὸ τῶν ἔργων. 358.
 ὁ Θεοδώρου. 60. Isocrates.
 Terentius * cum Scipionem pileo ab eo donatus sectaret
 cundius triumphis spectaculum Romanis fecit. 179.
 Terpander Musicus. 316.
 Thales Milesius. 317. nihil scripsit. Ibid.
 Themistius de suis in Aristotelem commentariis. 294. seq.
 Theodorus Byz. Rhetor. 328.
 Theognis. 248. 265.
 Theophrastus 255. 286. Demetrii Phalerei χάριτας ἐμμέ
 nuit. 152.
 Theramenes. 156.
 Theseus Athenas in unum habitare compulit. 318.
 Thespis in Tragœdia reperit πρόλογόντε καὶ ῥῆσιν. 316.
 Thræsa Philosophus & Senator. 215.

* Hoc non de Terentio Comico sed de Q. Terentio Culleone Senatore acc
 Vide Livium XXX. 45.

- Thrasyllus** Tiberio Imp. gratus. 63. 108. 145.
Thrasymachus. 328. idem qui apud Platon.
Thucydides. 60. 184. 299. 329.
Timæus Aristotelem infectatus. 285.
Timotheus belli dux, Stoico Philosopho contendente, *μόνον εἶναι τὸν σοφὸν στρατηγόν*, dixit: ἔτιⓄ ὁ αἰὲς ὑδατώσῃσιν ὑπὸ σάλπιγγοςⓄ ἰεραρυθήσεται. 108.
Timotheus, Musicus. 316.
Tissias, Rhetor. 328.
Titus Imp. vox: ὅτι τήμερον ἀκίβασίλευσα, ἔδενά γ' τήμερον εὐεποίησα. 80. 107. 174. 193. 225.
ἐν ταῖς τραγωδίαις. 78. ὡς περ Θεὸν ἐκ τραγικῆς μηχανῆς. 320.
Tragici versus: πολλὰ ἐξαίρετ' λόγⓄ ἃ καὶ σίδηρⓄ πολεμίοις δρασσιῶν. 37. 207. ὅτι φέρει πολλὴν ἠδονὴν μεμνηθεὶς πόνων παροχομίνων. 55. σοφὸν γ' ἐν βέλευμα ἴσας πολλὰς χεῖρας ἠκᾶ. 207. πάντα ὁ σοφὸς νῦν ἐξ ἀμηνάτων ἄγει καὶ πάντα κηλεῖ καὶ ἀπώμοτός τις ἦ. 207. seq.
Tragedia inventa a Sicyoniis, 327. ab Atticis exculpta. Ibid. & 316.
 Ὁ τραγικὸς ποιητὴς καὶ τὸν ἀγνώστα μὲν, ἀγαθὸν δ', ἐπαυτὸν δὲ φίλον ἠγεῖται. 275.
Tullius. ὁ πάνσοφⓄ ΤέλλⓄ, ὁ τ' παλαιᾶς σοφίας ἠγέμων. 173.
Tyrtzus Poëta. 197. 198.
Varro, Scipio, Cato, φιλοσοφῶντες ἐπολιτεύοντο. 215.
Xanthippe Socratis. 239.
Xenocrates 353. Chalcedonius. 26. Chalcedone arcesitus a Speusippo 255. Alexandro M. charus. 145. Talenta quinquaginta in donum oblata, ad eum remisit. 252. σοφρονέσειⓄ Ξωκρατία. 30. Polemonem a luxu & lascivia ad Philosophiam revocavit. 303.
Xenophon στρατηγών. 215. Ejus Agesilaus. 27. 28. 45. ad libros de re equestri & venatione respicit. 335. καὶ διακρινεῖ κατ' ἕκαστον γένⓄ (τῆν τῶν ἵππων δὲ τῆν τῶν κυνῶν) εὐμαρφίαν ὁ πάντα σοφⓄ Ξωφών.
ἡμιποικίω Herculem celebrantes. 220.
Zeleucus Locrensis. 31.

Zeno Cittieus ex Cypro 337. ὁ δ' εὐαὶ ἀρχηγίτης, ὑψηλολόγος & 60. 108. 171. 235. 287. debitori 25 remisit. 252. per Socratiu logiam e Phœnicia in porticum excitatus. 295.
 ὁ Ζήνωνος ἐρασῆς (Perseus, ni fallor) laudavit τὸν καθ' ἑαυτὸν βασιλέα (Antigonum) 45. seq. Zenonis ἐταίρου Perseus dicitur 25 lepida narratio de ejusdem jaſtantia ἀπαθείας Stoicz ab Aino Rege repressa. Perperam ibi in latina versione Antigonum excusum pro Antigoni.

VI. Alia Themistii scripta quæ exstant.

1. Παράφρασις τῶν ὑστέρων ἀναλυτικῶν, *Paraphrasis libri I. & II. in Analyticorum Aristotelis*. Latine vertit post Boetium Analytica ex Themistio expressa habemus, *Hermolani* Basilicensis Patricius Venetus, dicavitque Sixto IV. Pontifici Max. 1480. Memorat Photius Cod. 74. cum de Oratationibus Themistii dixisset: ἀλλὰ καὶ μεταφράσεις αὐτῶν εἰδομεν εἰς τὸ ἐπιτέμημέναις, τῶν τε ἀναλυτικῶν, καὶ τῶν φυσικῆς ἀκροῦσθαι ἐτέρων τοιούτων. Meminit & Svidasin Θεμιστίου. Rationem phraseos sub Themistius ipse exponit sub initium libri 1. scio quem, cui opus dedicavit, allocutus:

Τὸ δὴ πρότερον τῶν ὑστέρων ἀναλυτικῶν, οὕτω σαφηνίσαι ἐμενοι, σοὶ πρῶτον τὸν τύπον κοινούμεθα τὸ συγγραφεύς. Παιδείᾳ ἐνεκεν ἀκροβούς, καὶ φιλίας ἀληθινῆς. Οὔτε λήσεσθαι τί σε τῶν μάλιστα εἰρημένων, οὔτε κατὰ σιωπήσῃ πεπιστευκότες. Πολλὰ μὲν οὐ τῶν ἀριστέλους βιβλίων, εἰς ἐπίκριψιν μεμηχανῆσθαι. εἰς ἡκιστα γὰρ προκείμενα. Πρῶτον μὲν, ἀπὸ τῆς σωφροσύνης βραχυλογίαν. ἔπειτα καὶ ἡ γὰρ τῶν κεφαλαίων οὐ διακρίσει. ὡς δ' ἡμῶν ἀνάγκη ἐννοήσῃ, εἰ γὰρ μὲν, φανοίμεθα μικρότερον ἐμπειύσθαι οὐ γὰρ εἰπὼν ἀπὸ τῶν ἴσων σαφίστερον. γὰρ δ', μεθαρμοτίζομενοι καὶ μετὰ τῶν ἀνφάντων ἕκαστα τῶν κεφαλαίων περιγεγραμμένα. εἰ δ' ἐπισημασμένωτον ἐπιδοδεμακῆκαμεν, οὐκ ἄξιον διακρίνειν, ὅσα γὰρ ἡ εἰς τὴν θεωρίαν, καὶ σωφροσύνης ἢ ἀγαν εἰς τὸν περὶ ἀποδείξεων, τούτοις οὐκ ἦν ἄξιον ἐνδιαλεξίβειν, τῶν φασάνων ἐπιδοδεμακῆκαμεν καὶ κατανόησθαι τῶν χρησίμων.

2. Παράφρασις εἰς τὰ ὀκτώ τ' Ἰ ἀριστέλους φυσικῆς ἀκροῦσεως. *paraphrasis octo librorum Aristotelis Physicorum*. & ipsa Svidæ ac I

4. Παράφρασις εἰς τὸ περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως, καὶ ἐγγυήσεως, καὶ ἐνυπνίων, καὶ εἰς τὸ περὶ τῆς κατ' ὕπνου μεμνηθῆναι. *Paraphrasis in Aristotelis librum de memoria & reminiscencia, de somnigilia, de insomniis & de divinatione per somnum.* Vertit Latine Hermolai Barbari, dicavitque F. Throno, L. F. Venetiis 1480.

Hæc quæ hætenus commemoravi Græce edidit Victor cavellus cum octo Orationibus Themistii, & Alexandri Aphrodisi duobus de anima & libello de fato. Venet. 1534. fol. apud. Editionem Aldinam Anni 1526. quam Nesselius IV. commemorat, nusquam puto exstare.

Hermolai Barbari versio lucem vidit Tarvisii, 1481. 1500. fol. tum Parisiis 1528. fol. apud Simonem Colineum, cum Alexandro Aphrodisiæ de anima ex Hieron. Donati versione. Sed in editione Paraphrasis in libros posteriorum Analyticorum desidia. Posteriores editiones sunt Basileenses 1533. fol. & 1545. 4. Venetæ 1530. 1542. 1549. 1554. & 1570. fol. apud Hieron. & 1587. fol. in quibus duabus postremis editionibus etiam ad paraphrasis libri tertii de anima, ex versione Nogarolæ cum scholiis, & M. Antonii Zimarra Contradictiones ac solutiones in Themistii ad libros Physicorum.

5. *Paraphrasis in libros quatuor Aristotelis de Cælo.* Latinitum exstat, Moysæ Alatino Hebræo Spoletino Medico ac Philosopho interprete, qui Helix Nolani, Hebræi, Medici opera adjutum se vertitque hoc opus ex MS. Codice Hebræo quem Perusiæ cum apud scriptorem suum Franciscum Piccolomineum hæreret, nactum scribit in dedicatione ad Aloysium Estensem Cardinalem. Præ Venet. 1574. fol. apud Simonem Galignanum de Karera. Georgii Angeleri.

agnovit, libros naturalis historia ab infinitis mendis & erroribus liberavit. postea quam progrediente aetate Themistium diligentius evoluerit atque ejus verba cum Hermolai interpretatione conferre mihi licuit, facile prospexi eundem transferendo, qui etiam admodum corruptus ac depravatus esset, satis licet aetatem lassisset. Siquidem cum ille Aristotelis Paraphrastes græco eodemque simplici utatur sermone, eundem in eo tamen Hermolai ita latine loquentem ut spreto penitus & rejecto Cicerone Plinium, Apulejum, Capellam effingere imitari tantummodo videatur. Quapropter non magnum me facturum foret tibi, si tertiam de Anima Paraphrasi ut ille jam suo, ita ego nunc meo arti in Latinum converterem, non ut de gloria illius tibi & fama quippiam detraherem sed ut itidem studiosa juvenenti, qua græca lingua rudis ignaræque sit, pro virili prodessem.

4. Παράφρασις εἰς τὸ περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως, περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρευσης, περὶ ἐνυπνίων, καὶ εἰς τὸ περὶ τῆς κατ' ὕπνον μαθίσεως. *Paraphrasin in Aristotelis librum de memoria & reminiscencia, de somno & vigilia, de insomniis & de divinatione per somnum.* Vertit Latine *Hermolaius Barbarus*, dicavitque F. Throno, L. F. Venetiis 1480.

Hæc quæ hætenus commemoravi Græce edidit Victor Trincavellus cum octo Orationibus Themistii, & Alexandri Aphrodisæi libris duobus de anima & libello de fato. Venet. 1534. fol. apud Aldum. Editionem Aldinam Anni 1526. quam Nesselius IV. pag. 66. memorat, nusquam puto exstare.

Hermolai Barbari versio lucem vidit Tarvisii, 1481. Venet. 1500. fol. tum Parisiis 1528. fol. apud Simonem Colineum, cum Alexandro Aphrodisæo de anima ex Hieron. Donati versione. Sed in hac editione Paraphrasis in libros posteriorum Analyticorum desideratur. Posteriores editiones sunt Basileenses 1533. fol. & 1545. 4. Tum Venetæ 1530. 1542. 1549. 1554. & 1570. fol. apud Hieron. Scotum & 1587. fol. in quibus duabus postremis editionibus etiam adjuncta paraphrasis libri tertii de anima, ex versione Nogarolæ cum ejus scholiis, & M. Antonii Zimarra Contradictiones ac solutiones in dictis Themistii ad libros Physicorum.

5. *Paraphrasis in libros quatuor Aristotelis de Calo.* Latine tantum exstat, *Moyse Alatino* Hebræo Spoletino Medico ac Philosopho interprete, qui Helicæ Nolani, Hebræi, Medici opera adjutum se narrat, vertitque hoc opus ex MS. Codice Hebræo quem Perusisæ cum apud præceptorem suum Franciscum Piccolomineum hæreret, nactum se esse scribit in dedicatione ad Aloysium Estensem Cardinalem. Prodiit Venet. 1574. fol. apud Simonem Galignanum de Karera. Typis Georgii Angelerii.

agnovit, libros naturalis historie ab infinitis mendis & erroribus liberavit. Verum postea quam progrediente ætate Themistium diligentius evolueret atque ejus verba græca cum Hermolai interpretatione conferre mihi licuit, facile prospexi eundem in eo transferendo, qui etiam admodum corruptus ac depravatus esset, satis licentor per ætatem luisse. Siquidem cum ille Aristotelis Paraphrastes græco eodemque puro & simplici utatur sermone, eundem in eo tamen Hermolai ita latine loquentem facit, ut spreto penitus & rejecto Cicerone Plinium, Apulejum, Capellam effugero atque imitari tantummodo videatur. Quapropter non magnum me facturum facinus putavi, si etiam de Anima Paraphrasim ut ille iam suo, ita ego nunc meo arbitrari in latinum converterem, non ut de gloria illius viri & fama quippiam detraberem, sed ut itidem studiosæ juvenuti, quæ græca lingua rudis ignaræque sit, pro mea & viri prodessem.

Ab interprete putabis esse non a Themistio quod p. 30. leges: in iis sonis qui Arabice fortasse buchaja dicuntur.

6. Paraphrasis in librum λ'. sive duodecimum Metaphysicorum Aristotelis, eisdem Latine tantum, ex Hebræo versa a Moyse Finzio, Hebræo, Venet. 1558. & 1576. fol. apud hæredem Hieron. Scoti.

A quibusdam abbreviator creditus Themistius Alexandri ex Aphrodisiade. Sed falso quidem, ut Hermolao Barbaro notatum. Nam & ab eo dissentit baud timide, quum collibuit, & ab ordine ac serie ejus evariat. Præterea ipsemet se paraphrasten Aristotelis facit &c.

VII. Index Scriptorum a Themistio in Paraphrasi ad Aristotelem memoratorum.

Numeri soli, paginas innuunt editionis Græcæ Aldinæ: Littera C. præmissa ad libros de Cælo: M. vero ad librum XII. Metaphys. editionis latinæ Venetæ A. 1574. & 1576. respicit.

Alcmezon Crotoniata, Physicus. 67.

Alexander. 5. 50. 55. b. 83. (ὁ ἐξηγητὴς. 94.) C. 4. 6. b. 8. b. 11. 15. b. 16. 18. b. 19. 29. b. 30. b. 32. 33. b. 34. 35. b. 36. b. 44. b. 45. b. 46. 47. 52. b. 54. b. 58. 64. b. 65.

ὁ Ἀφροδισιεύς ἐν τῷ περὶ κρᾶσεων γράμματι, καὶ τοῖς ὑπομνήμασιν τοῖς Φυσικοῖς. 37.

in sup. explicationis margine. C. 34.

Anacharidis dictum μὴ εἶναι τὸ πρὸς Σκύθαις αὐλητρίδας, τῷ μὴ εἶναι ἀμπέλους 6. b.

Anaxagoras. 18. a. b. 19. 20. 25. b. 27. b. 32. 34. 40. b. 58. a. b. 61. 66. 67. 72. b. ἢ Φαύλων ἀρα Ἀναξαγόρας ἀνευροπόλει. 87. b.) 88. C. 5. b. 35. 36. 43. b. 45. 47. b. 48. a. b. 49. 58. M. 3. b. 8. b. 17. b. 18.

Anaximander. 18. 19. 32. b. 33. a. b.

Anaximenes. 67. C. 35.

Andronicus. 71. b. ὁ τὰ Ἀριστοτέλους ἀδιανόητα ὀνομάζει. 72.

Ἀντιφῶν ὁ αἰρετικὸς. 97.

Antiphontis quadratura circuli. 16. idem Antipho citatur 23. b.

Ari-

Aristophanis versus: ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρεῖμα τῶν νυκτῶν ὅσον. 43
Aristoteles.

ἐν τοῖς περὶ Φιλοσοφίας. p. 66. ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ὅλης Φύσεως. 73. b. 74. 76. b. ἐν τῷ Ἐυδήμῳ. 90. b. ἐν τοῖς ἐπιχειρηματικοῖς γένεσι καὶ προβληματικοῖς. 97. ἐν τοῖς περὶ Ψυχῆς. 100. in li de motus ratione. C. 12. b. adversus Pythagoreorum sententias. C. 26. b. 32.

ἐν τῷ ἐχομένῳ συγγράμματι in presenti opere Physicos. 35. b. a. Φέτερον ἔχοντα περατέον ἐκκαλύπτειν. 39. τὰς αἰτίας οἷον ἐκ πνεύματος τριβομένων πολλάκις τῶν ῥήσεων ἔτι φιλοσόφου ἐκλάμψκειν ἢ διὰ 90. seq.

ἐν τοῖς συλλογισμοῖς. 4. b.

ἐν τῇ ἀναλύσει περὶ τὰ χημάσια. 10. b.

ἐν τῷ περὶ τῆς αἰθήσεως. 81. b.

ἐν τοῖς φυσικοῖς 12. 67. b. ἐν τῇ φυσικῇ ἀκράσει. 94.

ἐκ τῶν Ἰστικῶν. 13. b.

ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς ὅτι περὶ τῶν συλλογισμῶν λίγῳ προσηλπίσθη ἡ ἴασις καὶ δεικτικῆ καὶ διαλεκτικῆ καὶ σοφιστικῆ. 15. b.

ἐν κατηγορίαις. 16. 72. 91.

εἰ γέγονας ἐν ἀναλυτικοῖς, si versatus esses in doctrina Analytica πολλῶν ὄντων αἴτις θαυμάσιος Ἀριστοτέλης πάντων ἀγαθῶν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἦν περὶ ψυχῆς πραγμασίαν. 64.

In doctrina de anima medius inter Stoicos & Platonem Aristoteles.
Observavit Martem a Luna occultatam. C. 33.

Ἀριστοτέλης ἔτι βεβλήται, καὶ οἱ ἐξηγηταὶ συγχωρεῖσιν, ὅτι ἡ ἀπορῶν καὶ μάχοιτο πρὸς εαυτὸν. 40. οἱ ἐξηγηταί. 79. b.

Ὁ τῶν Ἀριστοτέλους ἐξεταστής. Hermolao Barbaro videtur esse Thrasastus. Sed ex p. 72. colligo Andronicum intelligi, ὅτι ἐκδεδωκώς τῶν περὶ κινήσεως εἰρημένων Ἀριστοτέλει. 68.

Astrologorum observationes. C. 38.

Boëthus. 21. 48. a. b.

Brysonis quadratura Circuli. 5.

Callippi sphaera. M 13. a. b.

Chrysippus. 37. 38. b. 42.

Deos esse probat ὅτι εἰσὶ βῶμοι. 11. b. 65.

Clearchus. 74.

- Coriscus-Musicus 97. b. 104.
 Critias. 67.
 Democritus. 19. 24. b. 32. 35. b. 40. b. 42. 58. b. 66. 67. 68. a. b. 71. b. 72. b. 79. b. 105. C. 35. 44. 48. b. 49. 54. b. 57. b.
 Demosthenis locus. 98 b.
 Diogenes (Apolloniates) 67.
 Diogenes (Cynicus) *μεγαλήψυχος*. 13.
 Empedocles. 18. 19. 20. 24. b. 25. b. 27. b. 28. 58. a. b. 66. b. 67. b. 70. 72. a. b. 76. b. 79. 85. b. 91. C. 35. b. 45. 47. b. 48. 52. 58 M. 8. b. 17. b. 18.
 Epicurus. 9. b. 36. 38. b. 40 b. 52. b.
 contra Epicuri atomorum motum, 42. b. seq:
 Euclidis. *σειχῆα*. 35. b.
 Eudemus *ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐπιπέδων φυσικῶν*. 40.
 Eudoxi sphaera. M. 13. a. b.
 Euripides 6.
 Gabrias architectus. (in Barbari versione; nam in Graeco 25. b. reperio *ἔτι*, non *γαβρίας*.)
 Fabula de Hercule. Ejus *χρῆτων συμφυεῖς*. 82.
 Galenus impugnatur 38. b. 39. 45. 46.
 Heracliti scitum, *ἑαυτὸν οἶα γὰρ εἰαλίω*. 16. a. b. ignem pro principio habet C. 40. *συμφλεγῆσθεοθαί ποθῆ γὲ πάν ἀπειλῶν*, 33. b. animus ipse ignis 67. a. b.
 Hesiodus. 36. b. C. 40. b. M. 8.
 Hipparchus. 9. b. C. 31. b.
 Hippo 67. a. b.
 Hippocratis Chii quadratura Circuli. 16.
 Homerus 36. 37. b. 51. 66. C. 25.
 ejus versus 11. b. 45. 45. 65. b. 70. b. 72. b. 78. b. 86. 97. b.
 Leucippus. 40. b. C. 44. a. b. 48. b. 49. 57. b. M. 8. b. 12.
 Lycophron Philosophus. 16. b.
 Lycurgus legislator M. 11. b. 12.
 Melissus. 16. 18. 33. b. 35. 41. a. b. 54. b. C. 46. b.
ἐν ταῖς καλημέροις ὁρφέως ἔπεισι. 72. b.
οἱ παλαιοὶ. 2. 20. 27. b. 28. 35. b. versu ult. (ubi male excusum *οἱ ἀλλοὶ παλαιοὶ*.) 37. C. 60. M. 2. *οἱ ἀρχαῖοι*. 20. 21. b. 24. b. *οἱ παλαιοὶ*
E
Φιλο

Φιλοσοφίαν πρεσβυτάτοι. 21. b. τῶν ἀρχαίων τινές. 40. b.
 εἰ παλαιότεροι. 66. εἰ οἱ ὑστέρων τῶν ἀρχαίων. 16. b. νεώτερον
 πρεσβυτέρων. 90.

Pansepheus non est nomen proprium praeceptoris Themistii, ut visi
 Hermolao Barbaro, sed titulus honoris ut apparet ex his ver
 p. 101. καὶ ὁ ἐμὸς ἐταίρος ἰδὼν τὸν πάνσεπτον ἡμῶν καθηγημ
 (venerandum nostrum praeceptorem) ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκ
 ἔτι κοιμώμενον ἐνόησε ὅτι ὄναρ ἰεῖν τὸν διδάσκαλον ἐγγηγεμένον.

Parmenides. 16. 17. a. b. 18. 19. ἐν τοῖς πρὸς δόξαν ubi de rebus sei
 bilibus, sive opinabilibus differit, 19. male interpres: ἐν
 libris ubi sententiam suam instruxit) 22. 35. C. 46.

Παρῶν, vide infra, in Simonide.

Phidiaz Minerva. 1.

Philzgidaz poëmata. 105.

Περὶ Φιλίππου τῷ κομωδιδασκάλῳ Φησὶν ὁ Δαίδαλος, κομωμένη π
 σαίτην Ἀφροδίτην, ἐγγέας ἄργυρον χυτὸν. 68. b.

Philosophus, pro Metaphysico. 16.

Physici 18. 19. 32. 34. b. οἱ περὶ φύσεως διαλεχθέντες. 27. b.
 ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων Φυσικῶν 85. b.

Platonis iter in Siciliam p. 85. b.

Plato 13. b. 14. b. 16. b. 17. b. 18. 19. 20. 22. 32. 34. b. 38. b. 44. b.
 b. 66. 68. b. 72. b. 75. 86. b. 87. b. 88. 90. 91. 96. b. C. 16. b. 26. b.
 b. 36. 38. b. 42. 45. a. b. 54. M. 4. b. 5. 8. b. in multis diak
 suis testatur animum se non habere pro corpore. 68. b. Tim
 37. b. 58. b. 66. b. 67. 68. b. (ἐπιφανές ἐν Φιλοσοφίᾳ πρὸς ὅσον
 Πλάτων τὸν διάλογον ἀνέδειξε. ibid.) 69. a. b. 70. 73. 90. b. 98. b.
 20. b. 27. b. 34. b. 36. 37. b. 41. 43. a. b. 44. 54. b. 56. b. 57. a. b.
 δικάτω τῶν νόμων. 67. b.

Menon. 1. b.

ὁ ποιητὴς reprehenditur quod mortem dixit causam finalem. 24. b.

Poëtz privationem αἰῶν dicunt pro vitæ privatione. C. 16.

Πολλά τῶν ποιητικῶν. 12. b.

Polycletus statuarius 25.

Porphyrus 71. b.

Promythei tyranni fortuna. 27.

Protagoras 4.

Protatichi dictum εὐτυχίης τῆς λίθου ἐξ ὧν οἱ βαμμοὶ καὶ τὰ ἀγάλ
 τα. 27.

- gnos Philosophos. ἀγαπήσιν ἐπὶ τῶν τοιούτων ταυτὰ Φρονῆσι
 Φθγγομήτες, σαφεσίτεροι γίνεσθαι ἢ ἐν ταῖς πράγμασι ἀσαφί
 Theologi antiqui qui Mundum e tenebris generabant. M. 8.
 inani. M. 18. b.
- Theophrastus. 55. a. b. ἐν τῷ περὶ κινήσεως πρώτου. 54. b. τοῖς ἐν
 ταῖς ὁχλοῖς παρέχων. ibid. axiomatis definitio. 2.
 ἐξήλασαν τὰ ἀριστοτέλους. 89. b. ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν φυσικῶν, δι
 τῶν περὶ ψυχῆς. 91.
- Xenocrates 18. Ex ejus sententia, animus ἀριθμὸς ἑαυτὸν κινεῖ
 67. 71. b. 72. opus περὶ Φύσεως citatur 66. b.
- Xuthus (Pythagoreus) 43. b.
- Zanthus C. 4. 20. b.
- Zeno 57. b. (Eleates) ejus doctrina ἐν τῷ ὄν. 18. motum neq̄
 53. b. 62. ejus quatuor argumenta. 55. b. seq. inter hzc ap̄
 tus ab eo Achilles, ἡγεγυμνημένῳ καὶ τῷ ἐνθάδε. 56.
- Zeno Cittieus. 37. 38. 40. b. 68. 72. b. 91. b.

VIII. Scripta Themistii deperdita.

Paraphrasis in Aristotelis Categorias, e qua Augustinus quisquis auctor libri de decem Categoriais qui legitur inter Aug
 ni opera, Latine eas convertisse se non diffiteretur cap. ult.
sunt sibi carissima, (Adeodatum vocant quidem Codices) *qua ja
 bore affectus, cum nobis Themistii nostra memoria egregii Philosophi mi
 rium * non deesset, ad utilitatem tuam de Græco in Latinum converti*
 Idem capite 3. *Sed ut Themistio, nostra ætatis erudito Philosopho plu
 bis Aristotelis tractare incipis, qua percipiuntur, quaque ipse vocat Gra
 mine σημασιόμορα sive Φαντασίας id est imagines rerum insidenter a*
 Citatur etiam a Boëthio in Categorias & a Simplicio. Mei
 quoque Svidas, & Themistius ipse in Orat. 21. pag. 256. In pri
 usus se commentaria in Aristotelem scripsisse innuit Orat. 23.
 294. 295.

Paraphrasis in priora Analytica. Memorat Boëthius in lī
 interpretatione pag. 289. testatus Vegetium Prætextatum priores p̄
 mosque Analyticos vertendo non Aristotelem Latino sermone t

* Ex hoc loco quidam viri docti scripserunt Themistium fuisse Augustini præcep
 Sed nihil aliud videtur Augustinus innuere, quam monumentis se Themisti
 ex illis profecisse. *Nostri enim memoria Philosophum dum appellat, jam defu
 inuit.*

διε, sed transtulisse Themistium. Meminit etiam Svidas, nam ὁμοίως ἀναλυτικῶν ἐν βιβλίῳ β', priora spectat analytica, deinde verba ἀποδεικτικῶν ἐν βιβλίῳ δ' respiciunt paraphrasin Analyticorum posteriorum, quæ exstat. Quippe hæc in ** Codice Cæsareo ita inscribitur: Θιμισίῳ ὁμοίως εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἀποδεικτικῆς Δεξτο- γίλων.

In *Topica*, Cassiodorus libro de Dialectica, & sæpius Boëthius.

In *libro de Cælo*, Simplicius p. 16. & alibi.

ὑπομνήματῶν in univēros in Aristotelis libros, quæ a Meta- phrasibus distincta memorat Photius cod. LXXIV.

Ἐξηγητικὰ ποιοὶ εἰς τὰ Πλάτωνια. Photius ibid.

Orationes aliquot ex illis Politicis XXXVI. quas legisse se Photius Cod. LXXIV. innuit.

Διαλέξεις. Svid. in Θιμισίῳ. Ex his unius præclarum fragmentum servatum a Jo. Stobæo in florilegio, titulo de Morte. Vide & supra, inter Orationes editas, XXVIII.

Epistola de amicitia (diversa omnino ab Orat. 22. hujus argumenti) ex qua producit nonnulla Stobæus in florilegio, tit. 52. 82. 92.

IX. Libanii ad Themistium Epistola.

Θιμισίῳ.

I.

Δὲν εἶ ταύτην δὲ σοὶ τῆν γα-
τερά β) κληρονομίαν. ἰουκῶν, καὶ
καὶ μόνον τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ τῆς
σοφίας, ἢ δὴ λειμῶν πικιλωτί-
σαν διακίον πάλαι κελίαις. εἰ μὲν
καὶ ἴσως αὐτὸ σοὶ καλουμένους. β)
οὐκ οἶδα. οἱ μάλιστα ἢ ἡγήματα.
τίνας μὲν οὐκ ἔφραζα συνήχαιον

Ita voveo sane, ut ex utero illo
heredes suscipias non facultatum
modo sed quoque sapientiz, quam
præto quolibet multivariam ma-
gisjam pridem possides atq̄ offen-
dis. Num illi etiam, qui eodem
tecum cognomine veniunt, (Philo-
sophi) non satis scio: nos certe Rhe-
tores

E 3

tores

** Apud Nesselium IV. p. 66.

a) Scholion. Ζηλοῦντ' Ἰὼν Θιμισίῳ Ἐ λιβανίῳ Ἰουκῶν κληρονομίαν οὐκ οἶδα εἰ ἐπιπέσει ἐν
Κωνσταντίνῳ πόλει βασιλευσσοῦς Ἰουλιανῶ, ἐδήλωσεν ἐκείνῳ περὶ Ἐ γα-
με καὶ τὴν γυναικὸς αὐτοῦ. ὡς καὶ ἐστὶν ἡμῶν κληρονομίαν Ἐ τίκτειν λόγους, ἀλλὰ
παῖδας ἐκ τῆς γυναικὸς ἢ ἀγρίους γήμας ἐλπίξω καὶ πάλαι ἔστιν παῖδας.
Ἰαῦτα δὲ ἐπαγγέλλομαι μοι τὴν γυναικὸς γαστήρ ἐπαγομένη ἰουκῶν. πρὸς
ὃ καὶ συνήχαιον κελίαι. Ταῦτα γράψαι Θιμισίου ἐπιπέσει ὁ λιβανίῳ.
ἀλλ' εἴ ταύτην σοὶ τὴν γαστέρα κ. τ. λ.

b) Τοὺς φιλοσόφους.

fores a te vincimur. Haestenus Phrygiz ego eram gratulatus, quz & te & nuptias tuas excepit: Nunc magnz illi urbi gratulor, quz te sponsamq; tuam suo amplexa est sinu. Sed & illum beatum przdico, qui te non absente magnam urbem videbit. Vere enim magnam illam visurus est. Negotiorum laborem Clearcho imposuimus: Eustochium honoris quzso & habe eum qualis est, bonum integrumque, ad quem in negotiis, amicum candidum requirentibus omnes recurrimus. Sed nec majorem illi invideto honorem, majorem voo ut te dicentem audiat, five novas recitas orationes, etiam ex novis ipse participet epulis: five non id jam agis, ad veteres eum dapas adhibeto. Potius tamen utique novis ipsum excipies, quzcunq; enim loqueris, scriptis nevtiquam deteriora erunt.

II.

Per DEos ac Philosophiam, opis aliquid fer Magistro Cleobulio. Justa enim postulat, & tibi solenne cum justis stare. Nutu solum opus est & illos qui nunc eum afficiunt ignominia licebit moderatioris videre. Alexander sunt & Severus, vere Crobyli biga, quos citius definere dixeris spirare

ή κη σέ κη τους γάμους είδίξατο. νυν ή τή μεγάλη πόλει σέτε απολαβήση κη την νύμφη. μακαρίζω ή κη τον ουκ αποντος σε την μεγάλην οψόμενον πάλιν. οτε αυτησ οτως ύψεται μεγάλησ. τον μνδ ουν των πραγμάτων πόνος αιδήκαμσ κλαέρχσ. οδσ σού ή Ευσόχμσ τιμηθήτω τω νομιθηναι τώτο ύπερ εσιν. εσι ή καλεις, κήγαθεις. κήν τοις πράγμασιν α φίλον σαφής ήσά πάντες επ' αυτον ερχόμεθα. τίμα ή αυτον κη τω μείζονι. καλώς ή μείζον, τδ σων απύσαι λόγωσ. τις ειμδ καινούσ δεκνύουσ, και ησ θούσ μεταλήψεται τδ μέτσ. ει δ' ειμειν λούτω νυν εησ, τοις παλαιεισ αυτον εσία. μάλλον ή πάντη αυτην εσίασ καινούσ. ο τι ρδ αν φθόγγη, του το των γεγραμμένων εν χείρσ.

Θιμιστία.

Πρός σων κη Φιλοσοφίας. νειμόν τι βοηθίας τω διδασκαλσ κληβούλω. δίκαια τε ρδ δέται. και σου μετά των δικαίων είδσ εσίασ. κη άμα δει νύσαι, κη τους νω ύβριζομένους οψείσά τις μετρίους. εσον μνδ ουν Αλέξανδρος τε κη Σεβηρσ, άτεχνώς κρεβύλου ζυγσ. κη

nunc si prius factum non fuit. Duo ad hoc tibi in promptu futura sunt quæ rem te omnem edocēbunt. Literæ illæ in quibus tibi narraui quis & unde esset, & quomodo virum obnoxium habeatis exposui & qua injuria afficiatur, & quid te prohibere ab eo oporteat. Si nec Epistolam meam habes amplius, nec memoriam eorum quæ in illa scripsi, habes fratrem Olympii, a quo singula discēs & quod justum est, ratum esse facies.

δύναται. κρατήσῃ δὴ νῦν πρότερον. δύο δὲ σοὶ ἰωκείων διδάσκαλοι γράμματα ἐν οἷς διηγούμενη γίνωνται πῶς ἐκλήσασθε τὸν ἄνδρα μαί, καὶ πῶς ἀδικεῖται. καὶ καλύσαι. εἰ δὲ μήτε γινώσκῃς ἔτι ἔχεις, μήτε τῶν ἐν αὐτῇ μνησθῆναι, ἔχεις τὸν ἀδελφὸν παρὰ δὲ μαθῶν ἕκαστα, ἵσχυρόν ποιήσεις.

IV.

Voluit per nos Te Leontius scire, quod a nobis ametur. Ajo igitur & amari eum a me & merito amari, bonus enim & prudens est, & dum me ita ut fas est observat, honorari se existimat.

Θιμισίω.

Ἡ βυλιθή σοι παρὰ ἡμῶν ἐν τῷ μαθῶν ὡς φιλέωτο ἢ λέγω τούτων, ὅτι καὶ φιλεῖται δικαίως, χρηστότε ὡν καὶ τῶν ἡμῶν ὡς προσήκει, * νομίζων.

V.

Non magis gratulor tibi quod Urbem moderaris, quam Urbi quod frenos Tibi moderandos commisit. Tibi enim potestate nihil est opus, at urbs bono præfecto indiget, teque illa maxime, quod præfatis viris vel virtutem cum divitiis non habentibus, vel non habentibus opes, utur animum meliorem divitiis habeat. At ejusmodi pauperibus quidem, ὁ divine Vir, Senatam

Θιμισίω.

οὐ σοὶ συγχαίρω μὴ τὴν πόλιν ἄγειν, ἢ τὴν πόλιν εὐδαιμονεῖν σοὶ τὰς ἡμέρας. σὺ δὲ δυνάμει, ἢ δὲ ἀγαθῷ, σὺ δὲ ἐκείνη πρότερον γέγονας ἀνδρασι μείζων ἐχόντων ἀρετὴν μετὰ πλείονα μὴ χεῖρα, φύσιν γε αἰμαίων, ἀλλὰ γέφυρα γε τὰς, ὡς δαμόνους, πλείονα

* Spanh. καὶ τῶν ὅτι με ὡς προσήκει, τιμᾶσθαι νομίζω, meliorem scilicet

εἶναι τῆ βελῆ βέλα. χρυσὸν δὲ εἴ τις
 εἰπράτῃσι, καλύψεις, ὅπως αὐτοῖς
 μὴ τὸ κοινῶν τῶν παρ' ὑμῖν κα-
 λῶν, αἰτίων ἢ κακῶν. οἱ μὲν οὖν
 ἄλλοι δὲ ἂν οἴοιτο τούτων τῶν δι-
 παύων, τούτοις διαλέξομαι. σὺ δέ μοι
 σῶζε σὸν γέ κἀ ἐμὸν φίλον, ἔχοντα
 πλὴν δόξης οὐδέν. Ἰουλιανὸς οὗτός
 ἐστὶν ἀδελφὸς ἱεροκλέους τῷ σπέρματι
 α) καὶ τοῖς γέλοις. ὃν ὄρων εἰς
 ὑμᾶς ἐγγραπτόμενον, ὄγλιον, ἰσοῦν ὡς
 αὐτὰ μάλα αὐτὸν ἐξάλειψα τὸ
 γινώσκαι. β) ἔπειτ' ἐπελαβόμεν
 τοῦ γέλοιου, ὡς ἀκρίστον ἡμῖν
 ἄνδρα εἶχεν, ὃ πλεῖστον ἐξὸν κακῶς,
 οὐκ ἤξιώσεν. ὡς δὲ ἦκε γράμματι,
 δεῖν καὶ τοῖς θεῖναι χρυσίον, ἐν αὐ-
 τῷ αὐτῆ τοῦ γέλοιου ἐταραττόμενον, καὶ
 εἰδοῦμαι χρῆναι κατὰ φύσιν ἐπὶ τῆν
 Ἡρμογένους περαότησα, καὶ οὕτω ποι-
 ῆμεν. ὃ δὲ τὰ οἴσα μαθὼν ἐξαίρεται
 τῶν ἐλαττωτέρων, οἷον τὸ ἔλαττον εἰς αὐτὸ
 τῆτο ἂν ἐταύται τὸ ἔλαττον. οὐ γὰρ ἦν
 λαβεῖν. - ἐκεῖν. - γ) μὴ οὐκ ἀφῆ-
 κεν. ἀλλ' ἐστὶν ἔπειτ' ἰσομοῖς, ὃν
 ἂν μὴ σὺ λύσῃς, ἀσπῆμα ἡμῶν ὁ
 φίλος, ὁμοῦ λαλυμένον τε καὶ δε-
 διμένον. ἀλλὰ σὺ λύσεις τὸ αἰ-
 κημα, τοῖς δευτέρως τὰ πρῶ-
 τως βεβαίωσεν, καὶ βεβαίωσεν αν-

plenum esse libenter vobis: aurum
 vero si quis exigit, intercedes,
 ne causa ipsis mali sit de bonis ve-
 stratibus communicare. Alii qui-
 dem per quos jus & fas consecutu-
 ros se sperant, illos consulent. Tu
 vero meum mihi quæso serva ami-
 cum, cui præter gloriam nihil su-
 perest. Julianus is est, Hieroclis & se-
 mine & moribus frater, quem vo-
 bis adscriptum cum vidi, risi, cogi-
 tans quod brevi eum hoc ipsum
 quod fuerit, iterum expunget.
 Postea represit risum, quod suffe-
 cturum vobis esset, virum habere
 cui male fieri diviti non placuerit.
 Cum vero advenere litteræ quæ
 & ipsum juberent aurum pende-
 re, tum veroribus vice percussus
 fui, & visum est ad Hermogenis
 clementiam confugere. Atque
 ita fecimus. Is vero re comper-
 ta vinculis eum trahentium exe-
 mit, quibus illud trahere in hoc
 unum modo desit ut traherent,
 accipiebant enim nihil. Illud igitur
 vinculum remisit, at est aliud, quod
 ni tu solveris, ænigma amicus nobis
 futurus est, solutus pariter victusque.
 Sed tu ænigma solves, & posterioribus
 priora confirmabis, juvabisque vi-
 rum & amicum & sænore grava-
 tum. Hujus enim rei & ego con-
 scius sum, nec ille fateri erubescit.

F.

cit.

Libri V. Pars. 4.

α) MS. τῶ γι σπέρματι. β) ἔπειτε ἐπελαβόμεν. γ) ἐκεῖν.

cit. Quod si itaque affirmaveris destitutum esse opibus, nemo fortasse tibi contradicet: si quis vero tam infelicitis sit ingenii, ut hoc tibi non velit accredere, ablegatum ad Phryges, & Julianum esse pauperem, persuasus redibit.

VI.

Venit aliquis retulitque te verbum nescio quod sequius de me jecisse. At ego fidem dicto non habui. Venit alius, & eandem rem nunciavit. Ego in eadem mansi sententia. Dixit terti^o etiam in pugnam tecum se descendisse, cum defendere me, dictis a te verberatum vellet. Hunc jam plane duxi insanire, & dum se in pugnam tecum venisse jactat, illud de maledicto evertere. Quis enim ea audacia, ut Jovi repugnare sustineat? Præterea non erat verisimile, te qui maximis inimicis tuis benefacis, lædere eum quem primos inter amicos duxisses, & me quidem, qui parum a mortuis jam disto, post illa quæ familiaribus meis acciderunt. Ut vero nihil istorum credidi, ita ut scriberem, ille persuasit. Neque tamen vellem creare tibi molestiam, si alium te mihi præbuisse.

δρὶ γνωρίμων. ἢ καὶ δὴ τοῦτο ἢ ἐγὼ μὴ συνοίδα. εἴ οὐκ αἰσχύνεται. λέγουσι δὲ τῆς ἀχρημασίας, ἴσως μὴ ἴερῶν. οὐδ' οὐν τις οὕτω κακῶς μὴ ταυτὰ φθέρῃ γὰρ οὐδὲν τοῦτον εἰς φρυγίαν. ὁ δὲ σὺ μὲν ἐπατήρη, πῆνησαν τὸν ἀναί.

Θημισίω.

Ἡκέ τις ἀγγέλλων ῥήψαις τε ῥήμα πει ἐμα τερων. ἐγὼ ἢ ἠπίτησα. ἔτερον τὸν αὐτὸν ἐκόρη ἐγὼ ἢ ἢ ὁ αὐτός. ἴερῶν δὲ μάχης ἔφασκεν ἐλάθαι εἶν ἐμοὶ βυλόμενον. b) καὶ μελαγχολῶν ἠγούμην πει τῆς μάχης κόμπω ε βλασφημίας ἀναίρησθαι δὲ οὕτω θρασυς, ὡς αἰετὸν Διὶ; χωρὶς ἢ τοῦτων οὐδὲ ἢ τοῦς πρώτους δυσμενοῦς λυπῶν ὃν ἐν πρώτοις ἦγα λων. καὶ ταῦτα οὐ πωδ κερῶν διαφέρουσα μετὰ ταῖς εἰρων τυχας. αἰς ἢ οἰα c) ἐπειθόμεν, αὐτοῖς ἐπιπ φη. οὐ γὰρ ἂν d) τὸν γεγενημένον ἀνοχλοῦν ἠξίως

* α). Ἐκεῖνο.

α) M.C. Spanh. ὁ τίτθ. b) βεηθῶν ἐμοὶ βαλλομένω. c) ἐκείνοις

οὐ ἄλλων οὐδὲν κερικηκίμαι ε) νομίζω.
 τῆς χάριτος δι' ἣν μοι δέδωκας ἀφαι-
 ρῶν τὸ πλεόν. σὺ γὰρ δὴ κύριος
 μὲν ὢν ἀφελῶν με τῆς πατριῶτος,
 μέτεν ἰδωκας, εὖ ποιῶν. ὃ δὲ μοι τῶν
 δικαίων μέγιστον ἦν, ὅπως ἔσαι παρ
 ὑμῶν, ἐπραξας. καὶ παρῆλθεν εἰς μου-
 κρον ἡ χάρις. Περικιατὸς γὰρ ἐμοὶ
 τὰ πάντα, καὶ τοσοῦτον ὅσον εἰ πάν-
 τος οἰκίῃσι. καὶ τοῦτο αὐτὸς ἔγνω,
 δι' ἀγγέλων μὲν αἰπῶν, τῇ πείρᾳ δὲ
 ἤκων. τοῦτον δὲ μεταστῆσαι διανοήσεις
 ἐκείνῃσι, ταυτὶ περὶ διελέχθη πρὸς
 αὐτόν. τὸν ῥήτορα ἐκείνον τὸν μέγαν
 τῇ μεγάλῃ φέλλῃ δόξων. ἀλλὰ τὸ
 μὲν αἰπῶν οὐτως κελύσω τρέχειν,
 σκαλόν τι καὶ βίαιον. δὴ δὲ τῶν
 τέχνης. τίς οὐ αὐτῆ; γενέσθω τῶν
 ἀμφὶ βασιλείᾳ, καὶ τεθράλα. βα-
 δικίται γὰρ τὴν ἐπὶ τὴν γενναίαν βου-
 λὴν ἄγνωσαν. καὶ οὐτως ἔχει τὰ τοῦ
 δέου. Θεμιστίου. ἔχει δὲ, καὶ ἀπό-
 λαση, καὶ σκοπῆ πῶς ἂν ἐν ἡμέρᾳ.
 αἴτιον γένοτο, καὶ μήκαλαιχύνει τὰ
 ὅπλα τὸν στρατιώτη. τῷ μὲν γὰρ οὐκ
 ἐπιθυμία τοῦ μίλιου. ἀρκεῖ γὰρ
 αὐτῷ τὸ εἶναι ἀγαθόν. ὑμῶν δὲ οὐκ
 ἂν ἔχω καλῶς, εἰ δόξετε τὴν αἴτιαν
 αἰγῶν. εἰ μὲν οὐκ παρ' ὑμῶν συμ-
 βαλλοῖσθε πρῶτον τῷ βασιλεῖ, τοῦ παν-

Neque de aliis quicquam movisse
 te puto : tantum de gratia qua
 me antea affecisti , plurimum
 demsisse. Tu enim qui a patria me
 mea avellere poteras , ut mane-
 rem concessisti & beneficii hoc
 mihi tribuisti. Quod vero domi
 mihi erat maximum , ut apud vos
 mihi contingeret effecisti. Nunc
 ad exiguum gratia redit. Nam
 Priscianus unus mihi omnia , &
 omnium instar inquit inorum. Id
 ipse potes nosse sive absens per
 nuncios , sive coram compe-
 riens si ad nos veneris. Hunc
 igitur ad vos transferre cogitante
 te, dictum illi est Rhethorem ipsum
 magnum magnæ Urbi dandum,
 Simpliciter autem ita jubere eum
 accurrere , sinisterius ac violenti-
 us fuisset. Arte itaque opus.
 Quænam igitur illa? Ut Impera-
 tori propior sit. Sic captus est.
 Incedet enim vitam quæ recta ad
 præclarum Senatam ducit. Atque
 ita habebit illum sibi quem volet
 Themistius. Habe igitur & frueri
 & vide ut quibus aptus est ipsi con-
 tingant , nec arma dedeçant mi-
 litem. Neque enim majora deside-
 rat, sed bono esse sufficit. Vobis au-
 tem non erit honori , si videbimi-
 ni, ad quæ ille aptus sit, ignorare.
 Si itaq; apud vos jubeatur primum
 accedere Imperatorem . præsentia

F 2

omnia

c) Τῶν μὲν εὖ ἄλλων οὐδὲν σε κερικηκίμαι νομίζω.

omnia erunt curanda. A vobis autē ad Imperatorem tendenti dabis literas, quz non minus præsentiā valebunt. At mesi quis arcessere voluerit, per DEos rogo, id prohibeas. Neque enim ita mihi valet corpus, atque animus torpet per quem incidi in insaniam amafiz Apollinis, ut Deo hominem, Apollini Idam prztulerim,

τος ἐπιμελήσεια παρών. ὡς αὐτὸν ἐλάττωσι, γραμμὰ ταυτὶ ἢ οὐκ ἀδινέστερα ἐμὲ ἢ εἰ τις μελαπέμποιτα κωλύειν. οὗτοι γὰρ οὕτως τὸ σῶμα. μεστὴ τε ἀργύριον δὲ ἦν εἰς τὴν αἰτοπίαν ἐκ τῆς ἀπόλλωνος ἐρωμένης προϋθνηκεν ἀνδρωπόν. ἡ) ἡ λωνος τὸν Ἴδαν.

VII.

Θιμισίω.

Adhuc dicenti mihi ad amicos, qui fieret ut non scriberet Themistius, Evagrius supervenit rogavitque num litteras a te accepissem? mox ut par erat misit qui redderet. Prius tamen quam eas tenerem, ipse in foro fueram unde reversus charam Epistolam accepi, narrantem mihi quz pridem noveram, quod iterum esses cum Imperatore. Hzc quidem solum Tu: at a fama & hzc & plura alia accepimus, quod honores majores tibi quam prius contigerunt, quod ad mensz communionem es adhibitus, unde apparet te jam esse familiariorem Imperatori. Quod que promittis quz amicorum observantem decent, & quod quorum es memor, illi statim meliōre fortuna utuntur. Et quod impertiens bene-

Ἔτι μὲν λέγουσι πρὸς ταυτὶς, τί ἔστο; Θιμισίω οὐκ ἔστι φανεῖς Εὐάγριος ἐπὶ ταυτὶς γράμμασι, ἤρξο. τὰ δὲ ὁ μὲν ἐπέμψεν τὸν δάσκαλον ἢ λαβὼν, αὐτὸς ἦν ἐπὶ ἀγορῆς ἀναστρέψας εἶχον τὴν Φίλιππος φράξουσιν ἀπὸ πάλας ἢ πρὸς αὐτοῖς συγγενίῳ τῷ βασιλεὶ ταυτὶ μόνον. ὡς δὲ ἢ τὰ ταυτὰ τε καὶ πλείων τιμῶν μείζους ἢ πρότερον, α) τραπεζῆς τε κοινωσία, καὶ λαίαν τὴν οἰκείωσιν, β) καὶ ἐπὶ γαλλίας, Φίλιππος ἦν κηδοῖς ὡς ὅταν μνησθείης, εὐθύς ἐν καὶ ὡς ὁ διδοῦς παρῆκε τὴν βίανον ἡδονῆν. ἔγχεμον ἢ τὸς ἡδονῆς, αὐτὸς ἠγάμεν.

ἡ) ἐρωμένης. τὸ θεῶν προϋθνηκεν ἀνδρωπόν.

α) Μς. Σρανῆ, πρὸ τῆς, β) Σρανῆ, οἰκειώσιν, inepte.

ἐκείσε. καὶ ὡς περὶ σὺ, τῆλυχηκέναι, καὶ ὅσα περὶ σὺ, κεχαρίσθη. καὶ τῶν δικαίων δὲ γούτων μήτε σὺ παύσαισιν δι-
 αύλων, μήτε γῶν τιμῶν ὁ βασιλεὺς τὸ μὲν c) μὴ δέον τὴν σὴν πρὸς ἐμὲ γνώμη τοῖς γράμμασι κείνεσθαι. καλῶς εἰρησάμ μοι φαίνεται. ὡς δὲ τοῦ μὴ τὰς λόγους ἐλθεῖν ἡμῖν οὐκ εἰδείξας, τίς αὖ ἐστὶ σοι λόγος; καὶ ταῦτα ἐπὶ γαίης ἐπαγγελίας, ἐν αἷσι ἢ ὡς αὐτίκα πέμψεις. κα-
 ρὸς ἢ αἰὶ d) μὲν γέτου. νῦν ἢ οὐκ ἔτι, τὸ μὲν λέγειν ἡμῶν ἀφαι-
 ρεθείσιν ὑπὸ τῆς τῶν ἐταίρων τελευ-
 τῆς, ἔ ἢ e) ἀκούειν δύνασθαι μένοι. ἴσως ἔτι, τὴν γὰρ οὐκ ὑπό-
 χρισιν ἐπιτελεῖν, καὶ εἰ τι μὲν ἐκείνα πεποιήσας, μὴ φθονεῖν. καὶ τὸ γὰρ ἄσμμα προσιδεῖναι τῷ τὸν ἀν-
 δριώτῃ κακοσμηκότη. ποιεῖται. μάλ-
 λον δὲ ὡς i) τὸ ἄσμμα κακοσμη-
 κεν ὁ πρὸς τὸν σὺν τύπον ἀκολυθῆ-
 στας χαλκός. τὸν μὲν γὰρ ὄνυχας εἰ-
 δῆμον ἐκ τῶν πρὸς Εὐδξμονα γραμ-
 μάτων. δεόμεθα εἰ ἔστι λέοντος. Μη-
 τέρι. ἢ ἢ τῶν ἀναγγελῶν τὰ
 σά. καὶ τῆτο μὲν αὐτῶν ποινὸν πρὸς
 ἄλλου. ἀλλὰ τὸ γὰρ διηγόμενοι χαί-
 ρω, καὶ μικρῶν ὑπὸ τῷ χαίρειν
 πείθεσθαι, τῆτο δὲ αὐτὸν ἐπὶ βελήω
 τῶν ἄλλων ἀγγέλων.

c) Cod. Regius δὲ pro μὲν

e) Hæc vox δὲ deest in M. Regio

d) Hæc vox αἰὶ deest in M. Spanh.

f) Cod. Reg. εὐ.

ficia, accipientis afficeris voluptate. Sed & ipse voluptate perfundor cum imaginor mihi ac si ego illuc venissem & eadem mihi quæ tibi contigissent, & eadem qua tu gratia usus essem. Neque vero tu tam præclaro in stadio defines decurrere, neq; Imperator honores in te congerere cessabit. Quod scribis animum in me tuum ex literis iudicandum non esse, recte dictum mihi videtur, Quo autem colore excusabis, quod orationes quas habuisti, ad me nullæ veniunt, nequidem post promissum, quo statim eas missuram te esse spondisti. At illas mittere semper tempestivum fuerit. Nunc vero cum maxime morte amicorum dicere quidem prohibemur, audire tamen fortasse adhuc concessum. Promissum itaque imple, atque si quid postea compositum a te fuerit, ne invideto. Adde & carmen poetæ quo statuum tuam decoravit, siue quo potius mutuatus est decus ab ære formam tuam exprimente. Nam unguem quidem in illius ad Eudæmonem litteris vidimus, Leonem desideramus. Materius unus fuit ex iis qui res tuas nobis nunciarunt, & hoc ipsi cum aliis commune fuit. Quod autem narravit lætabundus & præ gaudio exiliens, in hoc aliis nunciis visus est præstare. F 3 VIII. Qui.

VIII.

Quibus injuriis & per quos afficiatur Magister meus, communisque amicus noster Cleobulus, ipse literis suis te docuit. Non magna is quidem cum fiducia scripsit, sed nescio quid ejus retardavit animum, ut sæpius a scribendo iterum manum retraxerit, & percontanti mihi quæ causa hujus rei esset, veteremque ei consuetudinem & justa illa in memoriâ revocanti, dixit pulchre se illa nosse, sed cum tu præsens fuisses negligentius te ab ipso habitum, indeque existimare languidiorem esse quam prius affectum in se tuum, itaque & se pigriorem esse in rogando. Ego itaque hunc ejus timorem risi, & quod usque adeo a mente tua aberravit, qui per tantum temporis tecum fuit, ut existimet ægre id ferre te, si Cleobulus non potuit suis neglectis occupationibus. Te pendere: Neque enim nos ei irascimur, licet vicinus noster eum magis delectat quam ut nobiscum versari malit. Sed habetur illi hic honor, ut nemo negligentiam ejus reprehendat. Eodem honore & Palamedem afficimus,

* Θμιστίῳ

Ἄ μὲν αἰκείται ὑπὸ τινος ὁ ἐμὸς μὲν διδάσκαλος, σὸς ἢ καὶ ἐμὸς φίλος κλειβουλός, αὐτὰ α) ἐν οἷς ἔγραψεν ἐδίδαξεν. ἔγραψε β) δὲ οὐ μάλα θάρρῶν. ἀλλὰ τὸ οὐκ εἰσῆκε τὴν γνώμην. καὶ πολλάκις ἀφίστατο τῆς βιβλίου. ζητήσῃ δὲ μεπέθειν γ) τὸ παῖθός; καὶ τῆς ἀρχαίας ἀναμιμνήσκῃ συνηθείας καὶ τῶν δικαίων ἐκείνων, τὰ μὲν ἔφασκεν εἶδέναι καλῶς, γενέσθαι δὲ τῆς αὐτῆς ἐπὶ τὴν σὴν ἐπιδημίαν, ἡσυχυμίαν, ὑφ' ἧς γ) νομίζω ἀμβλύτερα τὰ πρὸς τῆ γεγονέναι διότι ἐκείνων. ἐγὼ ἔην ἐγγύθεν πρὸς τὴν δουλίαν, καὶ εἰ σου τοσούτον ἡμέρηκα τοσούτον σοι χροῖον συγγεγονός, εἰς ἔσθαι σε χαλεπαίνω, εἰ μὴ κλειβουλός οἷός τε ἐγένετο τὰς αὐτῆς φυχῆς ἀρχολίας, ἐξῆφθαί σου. αὐτὸ γ) δὲ ἡμῶν ὄργη δ) χρώμεθα πρὸς αὐτὸν, εἰ πλησίον ἢ ἡμῶν οἰκῶν αὐτὸν τίρπει μάλλον ἢ ἡμῶν σύνεσι. δέδοται γ) δὲ αὐτῷ γέρας τι γ) το, μηδένα αὐτῆ τῆς ῥατώης καταγορεῖν. τῷ δὲ αὐτῷ καὶ

* Hæc Epistola inscripta est Ἀνεπίγραφος in editione Morelli, nec in Manuscripto Spanhemiano nomen ullum præfixum habet: sed in codice Regio, ubi prima omnium legitur Themistii nomen adscribitur, cui hæc Epistolam missam fuisse ex ipsa lectione manifestum est, M. V. la Crose.

a) Cod. Spanh. & Cod. Regius αὐτῶς. b) Cod. Reg. ἔγραψε. c) ἀφ' ἧς ibid. d) Cod. Spanh. πύγῃ.

καὶ τὸν Παλαμήδην δῆπου ε) τιμῶ-
 μιν τῷ Γαίκενου ς) Τιμῶν(Θ) Φειδό-
 μοι κ' σὺ τοίνυν γελᾶσαι, καὶ τὸν
 ἔλκεϊα Κλεόβυλον εἰς Φρονίδας, κ'
 σαυτῷ νομίσας ἐχθρὸν τὸν κατὰ τὴν
 Σαυῆρον, ζ) πάντων αὐτῶν ὡς πόρρο
 καθήμενοι διαμεθεῖν ἐγγύθεν αὐμύ-
 νουσαι. καὶ γὰρ οἱ πολλῶν ἐπιμελη-
 πραγμάτων, πολλὰ γὰρ τὰ τῆς πό-
 λως, σὺ δ' ἐκείνης οὐ Φύλαξ, κ' ἴστο
 νόμιμον τῶν ἐκείνη συμφορῶν, κ' τὴν
 πωρρὸς κωλύουσαι χρῆσαι τῷ Φύσῃ.

Θεμισίω.

Ἦντι μὲν τῶν ἄλλων σε ὄψο-
 καλῶν ἐκείνοις ὤμην δίδουαι χεῖρον
 Ὀλυμπίω ἢ εἴ τι πράξεις πεχαρο-
 μένους, ληψομαί σε μάλλον ἢ δώσειν
 ἡγῆμαι χάριν. οὐδ' ἔγωγε γὰρ ἴσθαι οὐ
 τὴν μὲν Μακεδονίαν εὐδαίμονα ποιή-
 σαις ἀλλ' οὐκ αἰδῶν ἐξελθῶν, τὸ δ' ἀρ-
 χῶν μὲν ταῦτα πλεονεξίαν ἢ ἐξή-
 λθῶν ἔτεροι. τῷ δὲ καὶ ἢ οὕτως αὐ-
 τῶν α) δέδοκται, ὡς ἀδικήματα(Θ)
 μὲν ἐπὶ τῶν κατὰ Φεύγει, γὰρ νό-
 μους ἢ ἐκβαίνων τῶν δέδοκται. τῶν
 δ' ἀρχῶν ἡμῶν μία παρὰ τὴν
 ὄψο τῶν δ' ἐπὶ Φον λαβῶν. ἐγὼ δὲ
 καὶ αὐτὸ παρὰ τὴν διαδοξάμην(Θ)

dum honoranti illum parcimus. Et tu ita φριδendo & detestandum Severum qui Cleobulum curis implicat tibi quoque esse exosum demonstrando, persuadee ipsi quod etiam procul sedentes possumus propi⁹ ulcisci. Nam tamen multa negotia tibi curæ sunt, multa enim Urbs suppeditat, tu que custos ipse propositus, tamen & hoc putabis ex usu illius esse, quod mali homines ingenii, prohiberi a malitia sua oportet.

IX.

Pro alijs quando te rogavi, exi-
 stimavi me illis tribuere benefi-
 cium. At Olympio si quid grati
 feceris, accepturum te magis
 quam datorum beneficium exi-
 stimo. Hic enim est, qui, cum vix
 ex ephēbis excessisset, Macedoniæ
 felicitatis autor fuit. Ab eo tem-
 pore diligentius fugit imperia
 quam alii ambierunt. Justitiz
 autem ita se dedit, ut injuriam
 passi ad eum confugiant, me-
 tuant qui leges violaverunt. Ma-
 gistratibus nostris unicum studi-
 um, ipsum suffragantem habere.
 Egomet in patris ejus succedens
 amicitiam, cum ille tantos pro me
 labores susceperit, laudes promtæ
 ala-

ε) Hæ voces non existant in MSco Spanh. ς) MS. Spanh. ἴστο' ἐκείνης. ζ) Σαυῆρον.
 θ) MS. Spanh. ἐπὶ τῶν δέδοκται. sed MS. Reg. ut supra & Mosell.

alacritati ejus rependo, patria referre non possum. Tu itaque viro vicem reddes, vel parva potius pro magnis retribues mea causa. Hic in nostrum cooptatus senatum a majore Senatu est. Condonabis enim mihi, quod majorem voco Senatum Romanum, cujus Tu membrum es. Contingat itaque apud vos illi, quod apud nos contigit. Quid enim his suffecit ut nomen ejus suis adscribe- rent. Aut potius neque hoc ei date, neque augmentum potestatis quærite. Nam quoque si optimi viri inquirantur, primus in his Olympius: nec omnium postremus ubi conferre aliquid oportet: & facile tibi fuerit facultatum ejus modum nosse ex iis qui huic negotio sunt impositi. Oportet tamen cavere, quando pecunias pendere oportebit, ne injuriam ei faciatis. Atque initio maxime, quando Senatores vocatis, ne ex illa re quicquam moveatis, (est enim apud eum spirans adhuc Mater, & ex hoc ipso ducens spiritum, quod filium videre coram licet) nec de profectio- nis mentionem, tota enim res, si tale quid fiat, perierit. Neque hæc tu male curanda in te suscipies, sed

b) Φιλίαν, ὁ μὲν ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ποιεῖ, κατ' ἐμὴν δ' ἔπειτα εἰς τὴν προθυμίαν, πρᾶξαι γὰρ οὐδὲν ἀνδραγαθὸν ἴσον. c) ἀλλὰ σύγε τὸν ἀνδραγαθὸν μακάριον, μάλλον δ' ἔπειτα ἀντιμοσάλων ὑπὲρ ἡμῶν αἰγίαν. εἴτε δ' εἰς τὴν ἡμετέραν μέγιστη βουλὴ ἀπὸ τῆς μείζονος. ἐπιγνώση δ' εἰ μείζω καλῶ τὴν Ῥωμαίων, d) σὲ τῆςδε ἐχέσης. γινέσθω τοῖσιν αὐτῶν παρ' ὑμῶν ἢ παρ' ἐκείνων. τί οὖν ἐκείνοις e) ἤρκα τ' ὄνομα αὐτῶν παρ' αὐτοῖς ἐγγεγραφεῖσθαι; μάλλον δὲ μήτε γὰρ δῶτε. μήτε μείζω τῆς δυνάμεως ζητήτε. ἐν μὲν γὰρ ἐξουσίᾳ τῶν αἰγίων, πρῶτος Ὀλύμπιος. οὐδὲ εἰσπηγκῆν δεῖ πάλιν ὑπὸ αὐτῶν γινῶναι δὲ σοὶ ῥᾶσον τῆς οὐσίας τὸ μέτρον ὡς τῶν ἐπὶ γέτω βίβλαγματων. δεῖ δὲ σὲ ὡς φησὶν ἡμεῖς ἀνδραγαθὸν φέρειν, ὅπως μὴ ἀδίκησῃς, καὶ ἐτι γὰρ πρότερον ἡμεῖς ἀνδραγαθὸν παλῆτε τῆς βασιλείας, ὅπως ἐφείδε μὴ κινήσῃς. μήτηρ γὰρ αὐτῶν ζῶσα ἐν ταῖς γῆδες κρείσσον. καὶ ζῶσα γὰρ δεῖ γῆτος, ὅτι ἔξω αὐτῶν ἔστιν. τ' ὄνομα δὲ οὐκ ἀνδραγαθίας ἐπέγχει, καὶ γὰρ πράγματι. εἴ τι γένηται

b) Cod. Reg. διαδοξάμενοι ita & cod. Spanh.

c) Mf. Spanh. ἴσον.

d) Mf. Spanh. Ῥωμαίων.

e) Cod. R. τί οὖν ἐκείνων; f) Mf. Spanh. ἢ γὰρ

γένηται ἢ τοῦτον, οἰχήσεται· ταῦ-
τα ἢ οὐκ ἂν σὺ διαφθάρῃαι ἢ)
δείξαι. πείσας ἰ) ἢ σαυτὸν ὡς ἡμῖν
τε ἐκ τῶν αὐτῶν βοηθήσεις, καὶ τῆ φι-
λοσοφία προσήκοντα πράξεις, καθά-
ραν ἡμῖν παρασκευάζον τὴν ἀδείαν.

Θεμιστίω.

Ἀνδρόνικῳ ὁ ποιητὴς αὐτὸν διέ-
δραμι πρὸς αὐτὸν τὰς μίχρας λι-
θίσπων πέλους· ὡς εἰκὸς ἦν Ἀνδρόνι-
κου τοῦτον ἀφιέναι μῦθον· καὶ τοι-
τὸ τῆς μίχρας αὐτῶν καὶ τῆς πό-
λεως πᾶσι δεκαλύσει μὴ πάντῃ
δείξαι τὰ ἀγάλματα τῆς ψυχῆς,
ἀλλ' ὅμως, οἷς ἠδυνήθη δείξαι, δέ-
δακε τοῖς ἀνθρώποις ἐκάλειν πειτῶν
οὐ φανέντων· ἐχαρίζετο ἢ ἡμῖν οὐ
μᾶλλον διὰ τῶν ἑσπέρων, ἢ τῶν ἐπαίνων οἷς
ὄχετό κατα σου, λέγων τὸν μὲν βα-
σιλεία τιμᾶν σε πᾶσι οἷς εἶχεν, ἐυ-
ρεῖσθαι ἢ ἔδεν ἰνδὲπω τῆς σῆς ἀξίας
ἑγγύς· ἐμᾶ ἢ αὐτῷ παραινῶντι
μὴ δευθᾶσθαι τὰς δεδομένας ἀρχαίς,
ὡς ἐνὶ ἀρχῆν τῆ ὁμοῦ χ' εἶδεν· ἀλλ'
ἐγὼ, φησὶ, ἤμι δώσων ἐμαυτῶν
Θεμιστίω μαθητῆν· κάλλιον ἢ γούμε-
νῶ του πολλῶν ἀρχῶν.

habebis persuasum simul & mihi
te opitulaturum, & rem dignam
facturum Philosophia, si plane se-
curos eo nos nomine præstite-
ris.

X.

Andronicus Poëta ita omni-
bus ad Æthiopas usque civitati-
bus se commendavit, ut consen-
taneum fuit fieri ab Andronico
tam melleum carmen edente, li-
cet Matris casus & Urbis prohibuit
eum omnes animi imagines pan-
dere. Sed iis tamen quas licuit
ei demonstrare, dedit homini-
bus conjiciendas illas quæ non
conspiciuntur. Nobis autem
non carmine magis jucundus fuit
quam quibus te profequitur lau-
dibus. Ait enim ab Imperatore
omnibus te quibus posset orna-
tum honoribus nihil tamen reper-
tum quod ad merita tua accederet.
Cumque ego eum hortaret
ut oblatos Magistratus amplecte-
retur, licere enim simul & Remp.
gerere & poëmata condere, at
ego, inquit, Themistio me in
disciplinam dabo, quod duco
quam multis imperare, pul-
chrius.

G

XI. Non

Libri V. Pars 4.

g) C. R. γέναιτο
i) πείσασιν ibid.

h) Hæc vox non existat in Mss. Spanhemiano.

XI.

Non itaque studio solum ac labore curiam repleas senatoribus, sed & dormienti tibi sagena. Celsus nostrorum hominum optimus, & idem inter vestros audire dignus, jam per se ad bonorum Virorum Synedrium bonus aptusque. Quamvis omnia movissemus ut hic Vir nostræ Reip. præficeretur, dixit tamen ipse se ad illam regionem proficisci quam Themistius sibi laudasset, Nec callidum commentum ignoro. Alii enim illuc currunt *πρὸς Βοσπορίων ἀγορῶν*. Huic autem minime cordi est magistratum gerere, sed sperat si civis vester fiat, tecum victurum, quod est in Philosophia vivere. In qua cum non parum Sicyone profecerit, maximos apud te progressus confidit se facturum. Mez quidem res deterius habebunt absente sodali qui opem ferebat, & in quem tristitia exonerat sublevabar. Hujus presentia destitutus dolebo. Sed modo Celfo bene sit, mez res utcunque se habeant, omnino ex ejus fortuna meam solabor. Nunc quidem ipsum Mater & ego multique urgebamus ut si posset ante hiemem nobis gratificaretur & ad vos tenderet. Sed rescriptum de eo, profecturum prævertit. In

Θεμιστίου.

ἐκ ἄρα τῆς ἀποδοῦς μόνον πλεονεξίαις τὸ βουλευτήριον βουλευσῶν, ἀλλ' ἤδη καὶ εὐδοντι κίβητος κέλευστος γὰρ ὁ τῶν μὲν παρ' ἡμῶν ἀριστος τῶν δὲ ἐκείνων μετὰ σε τῆς ἀποδοῦς ἀξίως κέλευστος ἐπ' ἀγαθῶν συνόδων ἀγαθός. καίτοι πάντα ἡμῶν κενώθησαν, τῆς ἀνδρα τῶν παρ' ἡμῶν προσηγορίας πραγμάτων. ὁ δὲ ἐφασκε χάριν δύναιεν ἢ ἐπὶ τῆς Θεμιστίου καὶ τῆς σοφισμῶν ἐκ ἀγνοῦν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι βόσπορον ἐχθροῦ ποδῶντες, ἐκείσε τρέχουσιν τῶν δὲ τῆς μὲν ἀρχῆς ἢ μέλει νομίζουσι, οἱ παλινοὺς ὑμέτερος γίνονται, μετὰ σὺ βιωσάμενος. τῆς δὲ ἐστὶν ἐν φιλοσοφίᾳ βιωσάμενος. Ἡς ἐκ ὀλίγου ἐν Σικυωνίᾳ μετασχῶν, μάστιγα προσδεκῆ μετὰ χάριν σου. Ἐμοὶ μὲν ἔν ἐξουσίᾳ τῶν ἐπιτηδευμάτων χάριν τῆς ἀποδοῦς βοηθῶντος ἀπὸ τῆς, καὶ πρὸς ἐν ἐκφύρων τὰ λυπῶντα ἡμῶν ἐγγυόμην, τῆς τὸν ἐγγυὸς ἐκ ἔχων ἀνάσσομαι. γηγνέσω δὲ ἀγαθὸν τι κέλευστος, καὶ τὰ μὰ ὅποι βέβληται χωρεῖται. πάντως ἐκ τῶν τῶν ἀποδοῦς ἀποδοῦς τοῖς ἐμοῖς. ἐν μὲν ἔν ἢ τὴν μήτηρ καὶ ἐγὼ καὶ πολλοὶ κατέχομεν τῆς. ὡς ἐν ἡμῶν τὴν πρὸ τῆς χερμῶν χάριν ἀγαθῶν καὶ παρ

καὶ παρ' ἡμᾶς ἐλθῆν. ἴφθην δ' αὐ-
τὸν ἢ πρὸ αὐτῆ δέλεο. εἴφ' ἢ τὰ
εἰωθότα πράξεις ἐξοστρηῶν ὅπως
μέτριοι ἔσαι τὸ ἀπάλωμα. εἰδοὺς γὰρ
ἡμῶν, εὖσαι χαριέστερον, ἢ δὴ πολιτὴν
αὐτὸν γογγυμένον, ἢ γοιησόμενον ἰέναι.

Θεμισίω.

Ὀμολογῶ μὴ πυκνὰ γράφειν. ὡς τε
καὶ νῦν ὅτι γέγραφα Φαυμάζω. τί
ἂν ἀδικῶντες ἰναγκάσαι μὴ σιγαῶν
ἢν ἂν ἐπιστολὴν λάβῃς, τοῖς ἐν-
ταῦθα εὐθὺς ἔγνωσαι. καὶ προδι-
δέητες τὸν Φίλιον, ἐν τῷ Καρὶ κιν-
δυεύσω οἶεσθε. εἴθ' ὑμῶς μὲν ἐπ'
ἀγορᾶς δέκνυτε τὰ γράμματα. πνεύ-
μα δ' ἐκείθιν ἀεθεῖν καὶ δεῦρο ἰμπε-
σὲν, κύματα ἡμῶν ἐγείρει. καὶ ποιεῖ
ταῦτα ἂ Μακεδόνιος εἰδώς εἰ τις ἔξειτο
διδάξαι. τὴν μὲν ἂν πλοῆν ἐκείνην
εἰς ἂν ἰάσαιτό τις. δέομαι δ' ὑμῶν
μὴ προθῆναι δευτέραν. ὅταν δ' ἔμοι
παρὰ πῶς μὴ τῷ πράττειν εὐ τῶν Φί-
λων ἀμνημονῶν. αὐτὸς ἐπιλελήσθη
Φλίππ τῶν Φίλων. ἐμὲ δ' ὅτι τέτων
δὴ τῶν τοῖς πολλοῖς δοκούντων ἀγα-
θῶν ἂν δὲν ἂν δὲ πῶποτε ἐπῆρει, πάλαι
μὲν ἤδεις, νῦν δ' ἂ βέβαια. Καίτοι μοι
πολλὰ κίς ἐπιτιμῶν ὅτι γὰρ τῶν ἀρχόν-
των δυνάμεις ἐκ ἡξίαν θραπέυειν.
ὅ τ' ἔστω νῦν πλῆσιον φυλάττεται, ὅσ' ἢ

quo facies ut soles, atque ut me-
diocris sit sumtus, cavebis. Visum
enim nobis est pulchrius, civem il-
lum jam factum quam demum fu-
turum ad vos commutare.

XII.

Profiteor me non crebro ad vos
scripturum, & nunc etiam quod
scribo miror, & quod injuria mea
silentium rumpendum coegistis.
Nacti a me Epistolam statim omni-
bus, qui illic sunt, notam facitis
atque ita DEum amicitiae præsi-
dem cum prodatis, in vili Caris
capite putatis vos periculum fa-
cere. Sic vos quidem in foro
litteras publicastis, at turbo inde
sublatus huc irruit & fluctus no-
bis excitavit, effecitque ea quæ
Macedonius novit & desideran-
tibus vobis exponet. Hanc
quidem plagam non facile ali-
quis sanaverit, interim rogo vos
ne alteram illi adjungatis. Quod
vero mones me ne rebus pro-
spere fluentibus amicorum im-
memor sim, ipsemet potius ami-
corum dememinisse videris. Pri-
dem enim constat tibi quod ho-
rum quæ vulgus putant bona ni-
hil effert animum meum. Nunc
autem non vis hoc tibi persua-
dere, licet sæpe me reprehende-
ris quod eorum qui in imperio
sunt

sunt potentiam adulari noluerim, quod nunc tanto magis a me cavetur, quo magis confidere jubet Patrizæ fiducia. Ac licet vel maxime illud in felicitatis parte duxissem, alii jam potentia valent, illi nempe qui & nos potentia exuerunt. Vide igitur quis tibi nunc reconciliatorem se præbiturus sit iterum, ego enim rem in me suscipere ei quæ medelam afferre vereor.

XIII.

En quam pridem texere cepisti telam ad finem nunc perductam. Lingua Harpocratonis erepta nobis a te est & tributa nihil eadem indigentibus, nodusque Gordio ad solvendum difficilior solutus, vel potius illius exemplo qui solvere non poterat dissectus. Equidem, si persuasisse atque ita tibi habuisses, dicerem te soluisse, nunc tum coegeris, dissectuisse affirmo. Tu vero subrides credo, & potentiam tua efferens te, quicquid vis rapis. At præles ille tuus Jupiter a quo descendisti & ad quem abiturus es, cum facile illi esset terram attrahere & mare, attraçtaque in sublimi relinquere, minatus dantaxat hoc
* non executus est: Tu vero

προσβίθῃσιν εἰς τὸ θαρρῆν
καὶ μὴν εἰ καὶ σφόδρα εἶπες
ὡς τῆτ' εὐτυχίαν ἄγειν,
δύνασθαι νῦν, τῶν καὶ ἡμᾶς αἰεὶ
δύνασθαι. Ζήτει ἔν ὅσῃ
ζεταὶ τὰς διαλλαγὰς. εἰς δὲ
δομακῆν ἔπραγματῶμαι αἰεὶ
ἀκεσίας γένωμαί.

Θιμισίω.

Ἰδοὺ σοὶ τὸ πάλαρ
ἐπιτέλω ἤκει. Τὴν ἀρετὴν
ἡμῶν ἀφελόμενος γλαυκῶ
καὶ τοῖς ἕδεν δεομένοις,
μὲν χαλεπώτερον εἰς λύσιν
δὲν λέλυκας, μᾶλλον ἢ
κατ' ἐκείνον τὸν ἔδνηθῆναι.
Εἰ γὰρ ποῖσας εἶχες, εἶπον
ἀλυκέναι, νῦν δ' ἐβιάσω
σε ἱεμεῖν. καὶ μειδιᾶς δὲ
φρονῶν ἐπὶ μεγάλην τὴν
καὶ πᾶν ὅ, τι αἰθέροις.
Ὁ Ζεὺς δ' ἐκέλευε, ὃ σὸς
της, καὶ παρ' ἔκαλεβης,
ἐν ἅπει, πρὸ χειρὸν ὄν γῆν
λατταν ἀναπάσαι, καὶ κρε
αἰφέναι μετώρης, ἢ πεί

* Iliad. 9. 24. Jupiter: αὐτῆ κεν γαίῃ ἐρύσασιμ' ἀνιῆ τε θαλάσση
Σειρήν μὲν κεν ἔπειτα πῶβίριον Ουλύμπειο.
Δεισαίμην, τὰ δὲ κ' αὐτὸς μετήορα πάιτ.

& pallium cum cæteris in quibus adhuc sumus omnibus. At cum videret hos qui instituendo statum terunt, larvis tenuiores esse, (te Socratem excipio, tu enim bene vales, cæteri umbræ) * hoc inquam videns, cicadarum rebus relictis ad milites se contulit, multosque qui aliis injuste facerent, vulneribus affecit, injuriis affictos liberavit, honestumque potius quam numos multos curare a Maximatibus creditur, cujus rei & præsentia tibi fidem possunt facere, & splendidioris habitus, quæ proposita ipsi spes est. Pulcherrimum in eo, quod juvenes nauseantes fugit, at facultatem quam possidet eloquentiæ sibi servat, cujus periculum & audienti & dicenti tibi licet facere. Nam & commovere auditorem & permoveri pulchra oratione potest. Cum in omnibus probandus sit, in uno peccat, quod tamen tu ipsi fortasse condonabis, multo me amat amore, atque hoc ipso in nimias mei laudes effunditur.

κατὰ πολὺ βελτίων. Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ θρόνος καὶ τρίβων, καὶ τ' ἀλλὰ δὴ πάντα, ἐν οἷς ἡμεῖς ἐπιτὰς δ' ἐν τῷ παιδεύειν διατρέβοντες ὄρων εἰδώλων ἀδουεσίτεραι, Σωκράτην ἢ ἐξαιρῶ ἔ' λόγε. σὺ μὲν γὰρ ἰσχυεῖς. ἀλλὰ τὰ γε τῶν ἄλλων σκιά. Ταῦτ' ἐν ἰδῶν, ἀφ' οὗ τα' ἴων ἰετρίων, γίνεται τῶν ὁπλητῶν. καὶ πολλὰς ἤδη καὶ ἔτρωσεν ἀδικητίας, καὶ ἔσωσεν ἀδικημένους. βλέπον ἢ πρὸς τὸ καλὸν μάλλον ἢ πρὸς ἀργυρίαις πολλῶν, ὅσοι γε τῶν δυνατῶν περὶ σέθενται. τὰ παρόντα δὲ σε παύεται. καὶ σχῆμα λαμπρὸν ἐν ἐλπίσει κάλλιστον ἢ αὐτῷ, τὸ μὲν τὰς ναυτιώϊας νέες φεύγειν, τὸ κτήμα ἢ φυλάττειν τῶν λόγων. Ἔξει δὲ σοὶ πείραν λαβεῖν καὶ ἀκρόσι καὶ λιγόντι. σέισαί τε γὰρ δευρὸς ἀκροῖ μινον, καὶ ταυτὸ παθεῖν ὑπὸ κάλλους λόγων. πανταχῆ ἢ ὡς ἀγαθὸς ἐν ἀδικεῖ, ὅσοι σοὶ δ' ἀν' συγγνώμης ἴσχυει, πολλῶν τῷ φίλῳ πέχεται πρὸς ἐμέ, καὶ ἴδ' αὐτὸν οὐκ ἐπάνων ὑπερβολὰς ἐκφέρει.

XV. Ex

* In Joh. Sommerfeldii versione hoc loco adfuta sunt ex alia Themistii Epistola hæc verba: *Ἡς ἰσχυροὶς προφίσις, εὐπλοῦς καὶ ἀπολαύσις, ὅσοις ἡμεῖς ἐπιπλάττειν ἔβουλομεθα, ὅσοις ἡμεῖς ἐπιπλάττειν ἔβουλομεθα: plantas statim ostendere, cujusmodi fructus prolaturæ sunt. Plura scriberem, nisi compertum haberem, laudatum amatorem etiam quæ verisimilis sibi non credit.*

Ex Johannis Sommerfeldii versione.

XV.

Ut ad te, quod promiseram, non venerim, causa honestissima fuit. Neque enim potui Juliano me ipsum negare: cui plusquam mihi ipsi debeo. Tu cur non scripseris, divinare non possum.

XVI.

Gratis mihi fuit proxima epistola tua: quandoquidem ejus desiderium diuturnum mihi fuerat. Neque vero sum is, qui velim te arbitrari mendacem. Quanquam enim difficile alio scribente crediturus fueram, ex multis epistolis a te scriptis & ad me missis ne una quidem accepta, posse te diligentem in scribendo videri: tamen quia ipse scribis, non possum tibi non habere fidem. Sed male perdantur qui tuarum litterarum tabellariis insidiantur: arbitrati quod ego certissime credo, argentum atque aurum se furaturos, si epistolas tuas acceperint: aurea namque verba scribis. Sed quid ego alios accusem: quum tabellarii ipsi (quod verisimilius esse potest) reddere nolunt ut jubes litteras tuas? Itaque quod unum remedium est, illud non tacebo. Si cupis mihi reddi epistolas tuas, de eas hominibus qui ingenium tuum ignorent: & litterarum expertes sint. Nam & istuc major tibi hujuscemodi hominum copia quam doctorum est.

XVII.

Tandem longum silentium rupimus, sed in me, dormientem canem excitavi. Quum enim joco scripsissem suspicari me ne litteras tuas aureas arbitrati nonnulli tabellarii sustulissent: epistolam conviciis plenam ad me dedisti. quanquam pro meo erga te amore verbera nedum maledicta & quo animo ex te pati possum. Aureas ego certe tuas existimo litteras: cujus argumentum apertissimum esse potest: quod eas quam sæpissime efflagitavi. Verum ne multis verbis epistola tibi molesta sit, brevi tibi persuadeas. malle me abs te plenas furore accipere litteras, quam nullas. Itaque si aliter ad scribendum impelli non potes: quotidianis litteris mihi maledicas. Nam ego ex eloquentia tua tantam capio voluptatem, ut maledicta facile contemnam.

XVIII.

Diano & mater & patria est, quam tenes. Non potuit igitur patri se vocanti non morem gerere: patria vero ei dulcis est, quia patria

patria est. Horridum vero est ei, quod in paupertate ministro-
rum necessitates expectat. Quum itaque & matri eum gratificari
vellem, & eum non malum habere fas sit: visum est mihi, ut primum
ad te proficisceretur. Inde Palladis opem accipiens omnia aggredie-
tur: hujus enim deæ præsidio vel stragem effugere possit. Operæ
pretium non fuerit huic porrigere manum: primum quidem quod
maximam abs te petentibus opem tulisti: qui nullo beneficio te de-
meriti essent: nihilque rogatu amplius fecissent. Deinde quoniam
meos familiares non potes dicere non esse tuos. Tertio quod si ve-
lis primo loco ponendum est: quoniam affinis Aristzneti hic est.
Unde fit ut quum ei gratificeris quod me amas, ad hoc ipsum tua quo-
que erga eum benivolentia adducaris. Verum ut alia omittam: bene-
mereberis de viro, apud quem multos de te sermones inveneris, non
in labris sed in memoria & in animo sitos: aliosque per quos signifi-
casti te factum esse oratorem. Hunc autem sermonem Clemen-
tius ad nos tulit quasi nihil scriberes, nos autem scientes repperit non
minus quam se. Dicerem vero hunc ipsum esse mihi filium
meorum multis ex causis. Cæterum vera & minime obscura The-
mistio loquar.

X. Themistii locus de Empedocle.

Apud Themistium hæc verba occurrunt Oratione duode-
cima, qua Jovinianum Imp. Christianum ob sancitam lege Religio-
nis libertatem celebrat: Ἀγαθὸν μὲν ἐν καὶ τὰς ἀλλὰς ἔ νόμος προσ-
ῆκει τὸν θεοτάτον Αυτοκράτορα, μάλιστα ἧ ὅς ἐκ ἐφίση μόνον τὴν ἐλευ-
θερίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς θεομὲς ἐξηγεῖται, ἔ Φαυλότερον Εμπεδοκλέα, ἔ
μὰ Δία, ἐκεῖν ἢ παλαιῦ. οἶδε γὰ ἀκριβῶς, ὅτι τῶν ἀνθρωπίνων ἀγα-
θῶν ἐκάστῳ ἀπάτη καὶ φανατισμὸς ὡς ἀπέπηγε, καὶ ὑποδύεται μεγα-
λοπρέπειαν μαγγάνεια, καὶ ὑσέβειαν ἀγυρτεία. καὶ ἀξί τῆτο τὰς
προάγει, τὰς ἧ κωλυσι &c. Quibus verbis videtur Themistius in-
nuere Empedoclem quendam juniorem, eumque conferre cum illo
veteri, inter Pythagoricos Philosophos longe celebratissimo.

Ecquis vero ab Oratore novi Empedoclis nomine tangatur,
eruditi viri non indignum putaverunt inquisitione. Itaque Petri-
vius interpres Themistii, obscuritatem loci præsatus hanc suam con-
jecturam in notis ad illam orationem lectori proposuit. *Empedoclem
opinor Christum Dominum Gentilis homo atque impius vocat, quasi se perinde*

us Empedocles Deum haberi voluerit, eodemque ipso suo conatu mortem sibi arcesseverit. Sed aperte de Christo dicere non ausus est, ne piwm & Christianum Principem offenderet. Atque utinam hac ille qua dicit aliam sententiam pati possent. Magna quippe redemptum velim, ut ne tam consceleratum di&um elegantissimis hisce scriptis illigatum fuerit. Petrus vero Petitus libro 2. Miscellaneorum observationum cap. 13. testatus est sibi Petavianam illam suspicionem improbari, nec probavit se illa cuiquam ex do&is quod sciam. Idem porro gaudet se in feliciorum, atque ut illi videtur certissimam Themistian& sententia& interpretationem incidisse. Nempe Empedocles est Peregrinus Philosophus iste Cynicus, de quo Gellius, & Lucianus, qui patria profugus in Palaestina Christiana militia nomen dedit, & doctrina ita eminentis super alios Christianos factus, ut sacros libros enarraret. & Christianis Magister, Propheta, omnia esset: qui denique Christianismum ejuravit, ad Cynicam sectam se contulit, & demum insano gloria amitt& furens, pyra exstante, Olympia in totius Gracia conventu se sponte flammis absumendum dedit exemplo Empedoclis. Sed ecce tibi pr&stantissimum atque eruditissimum Leidensium Theologum, Stephanum Lemonium in prolegomenis ad Varia sacra, Petiti quoque sententia& renunciantem, eaque verius aliquid & oratoris menti accomodatius promittentem. Themistius reputans Empedoclis doctrinam, famam, honores, facinus, committensque cum animo, doctrina, fama, laudibus, fortitudine Polycarpi Martyris infacile & pro sua innata & oratoria dicendi facultate potuit Polycarpum vocare juniorem & alterum Empedoclem, cujus doctrinam, sapientiam, merita aequaret Jovianus Imperator, orationis Themistiana ingenium & maximum argumentum. Qui variis legibus & edictis Imperio se commendaverat, sicut Polycarpus apud Christianos variis scriptis ac Epistolis olim inclaruerat. Equidem fateor mihi etiam lectis iis, quae ad refellendam Petiti sententiam a Lemonio scripta sunt, nihilominus eam non desuisse verisimiliorem videri Lemoniana, siquidem juniorem quem Empedoclem a Themistio perstringi ponamus, uti Petito suffragari etiam non dubitat Cl. Menagius p. 382. ad La&rtium, edit. Westenian&. Quo diligentius autem Themistii verba perpendo, nullum in illis deprehendo novum Empedoclem, sed de antiquo solum sermonem esse contendo. Nam vocula η non connectenda est cum verbis $\epsilon\lambda\acute{\omicron}\nu\varsigma$ & $\pi\alpha\lambda\alpha\iota\acute{\omicron}$, sed respicit ad id quod pr&cesserat, atque idem est ac si dixisset Themistius, ϵ $\Phi\alpha\upsilon\lambda\acute{\omicron}\tau\epsilon\rho\varsigma$, $\mu\acute{\alpha}$ $\Delta\iota\acute{\omicron}$, $\epsilon\pi\iota\theta\epsilon\tau\acute{\omicron}$

H

ἰκάνῃ ἑπαλαίῃ. Itsque simplicissima & verissima verborum Themistii expositio esse videtur, quam reperi in Merici Casauboni, digni tanto parente filii notis ad Marcum Antoninum pag. 87. seq. Unde patebit cum veteri Empedocle conferri Jovianum Imperatorem. Casauboni verba haec sunt: *Nullam in rebus humanis bonorum esse, cui malum vel opertum & manifestum, vel specie boni fallens annexatum non sit, ex adverso (τὴν τῶν πραγμάτων ἀντιθεσίαν eleganter vocat Plotarchus ad illam de qua diximus elementorum contrarietatem fortasse alludens) oppositam, eamque vetustissimam, facti seu providentia legem esse, tot ex antiquis sunt qui observant, ut qui dixerit quam qui non dixerit, invenire difficile sit.* Ut igitur Platonem, Theophrastum, Dionysium Halicarnassensem, Diodorum Scalarum, Dionem Chrysostomum, Longinum & Euthymium alios Graecos, ut Procopium Christianum aut fere Christianum potius, ac Gratos Patres, aut Latinos Patres, alios ve cujuscunque generis omittam. Themistius ipse jam supra Orat. 3. aliis verbis eandem sententiam complexus erat, ut ait: Sane unumquodque eorum quae in hominum vita sunt bonorum, periculo semper aliquo lectum & obvolutum videtur, nullumque est contrarii penitus expers ac sincerum: Nec absurde quidam Kenicus Poëta dixit nullum in vita bonum esse, quod radice ab omni, qualis arbor, prodeat, sed semper illi, quod malum est, adhaesitum. Laudat igitur Themistius Imperatoris edictum, non eo solum nominis, quod religionis optionem liberam reliquerit, sed quod eadem lege quae id permississet, grande ipsum arcantum (Θεομάς ipse vocat appositisimo vocabulo) ab Empedocle veteri Philosopho primum animi adversum & licetis proditum, de boni maliq; consilio & indissolubili nexu disertis verbis exutus sit: aut si non disertis ille verbis, at ipso tamen effectu propositoque legis, (factum ut Themistius proposita suo inferiens interpretatur) insinaverit. De Empedocle Plotarchus ait ἐπὶ ἐπιδημίας τούτου. Παλιῶρον ἔστι, ἄρμονία κόσμου, ἀσφάλας καὶ ἰσότης, καὶ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸν αἰῶνα εὐδαιμονία. Et post laudatum Euripidis eundem quem laudat Theophrastus in eam rem locutus pergit: ἔστι (ὡς ἰ. Ἰβνιανδρὸς φησὶ) ἀπαντὶ δαίμων ἀνδρὶ συμπαρασπῆξαι ἄνδρὶ γυναικὶ μὲν ἀγωγὸς ἔστι βίῃ ἀγαθῇ: ἀλλὰ μᾶλλον (ὡς Empedocleως) ἄσφατος τῆς ἐκείνου ἡμῶν γένεσος ἀφ' ἧλα μὲν ἄσφατος καὶ ἀσφάλας καὶ δαίμονες. Et post protulit Empedoclis versus (verbis ut peritae sunt Empedoclis non asistatis quidem, sed id tamen ipsum quod Themistius hic, non obfate si quis attendat, insuperabis) ita pergit: ὡς ἔστιν ἡμῶν ἀσφάλας τῶν παθῶν ἀνακαταρτῆρα δαδὸς μὲν ἡμῶν ἔστι γαί.

γνῶσκω, καὶ λέγειν ἄλλα ἀντιμαλῶν ἀπίστω. Cetera apud ipsum legantur. Themistii sententia sic exposita & ex una tantum versum posita, de verbis videamus, que esse longe aliter accipienda quam voluit interpres, minima tamen & fere nulla mutatione sic scribenda censeo. ἀγαθῶν ἰδίῳ ἢ καὶ τῶν ἄλλων (i. e. malo quam τῶν ἄλλων, quod tamen ferri potest, nec sententia quam volumus incommodat) ἔ νόμῳ προσήκει ἢ δουρτάσῳ αὐτοῦ κρείττονα, μάλιστα ἢ οὐκ (id est ἴστω vel ἔκρινον οὐκ) ἢ ἐφῆσι μόνον &c. Dignus, inquit Imperator, quem venerantes admitemur, cum ob alia que lege illa continentur, tum precipue, quod non solum religionis libertatem indulgeat, sed & æternas illas leges a Deo latis non minus perite, non ille (Imperator scilicet) per Jovem, (elegans hæc ἀναδ. πλωσῆς seu τίξουξῆς est dicenda, non intellecta præcipue decepti interpretationem) quam vetus ille Empedocles explicet. Hætenus Mericus Casaubonus. Sane hæc mihi verisimiliora etiam visa verborum Themistii expositio, quam quæ novissime ad illum locum allata a doctissimo editore his verbis: *Quovis ego rigore contenderim potes eas que proxime hæc ἢ Θουδωρεῶν Ἐμπεδοκλέως sequuntur, ἢ, μὴ δὴ, ἐκρίνῃ ἢ πῶλαι, inutile γινώσκω glossema esse, quædā sane multa in Themistii textu irrepsisse animadvertimus, nam neque ullo modo coherent cum oratione reliqua, & id æτυμολογίῳ nihil admodum hic superest difficultatis aut salutarum, unde se quisque expedire nullo negotio non possit, Gratulandum enim Imperatori aī ob sanctam in Religione servanda libertatem, sed ab illis maxime, quarum jus visusque didicisti & explanas, nihil deterris quam Empedocles olim fecisse prohibetur, quomodo nunc ut refert Suidas consuetudine Dæorum usum didicisti ex illis δὴν ἴδῃ ἀνθρώπων χάριτι καὶ δὴν ἀχθῶσαι, cum ceteri mortales in explicanda Dæorum natura & cultu conjectura solummodo & opinione, aut omnino errors ducantur. Ad hunc enim morem Jovianus Augustus, cum intelligat ad venositas a sacrificiis (Ethnicorum scilicet, quorum ritibus additum fuisse Themistium certum est) & a religione ad superstitionem facilem prælapsorem esse, sic γαλασκῶν ritus fecernit a ceteris, ut istos eis condonet, illis interdicat: quod cum sapienter admodum sanctum sit, hos ipsos quorum in rem ad maxime ad gratulari Imperatori oportet,*

CAPUT XIX.

De BASILIO Magno & Seleucienſi

1. *Basilii Magni etas & vita.* 2. *Recensio Alſi Basilii ultra triginta.* 3. *Editiones Basilii Magni operum Latina, Græca & Græcolatina.* 4. *Scripta ſingula in editionibus Græcolatinis comprehenſa, cum variis obſervationibus.* 5. *De Basilii vel qua ſub ejus nomine feruntur, & que in editione Græcolatinis non exſtant.* 6. *Precatio ab H. Hammond edita.* 7. *Index eorum ad quos ſcripſit & quorum in Epistoſis meminit Baſilius.* 8. *Index Homiliarum & Epistoſarum S. Baſilii, aptis ordine Alphabetico ſingularum initiis.* 9. *De Baſilio ſeleucienſi ejusque ſcriptis.* 10.

BASILIVS, magnus ille Veritatis doctor a) atque Doctor imprimis de Spiritu S. catholicæ Vindex & aſſertor pius, natus Neocæſareæ, quæ ante Mazacæ, in Ponticæ padocicæ regione circa A. C. 316. b) parentibus communi tum in illis locis virtutis Magiſtro c) & Emmelia avia Macrina dicam, cujus memoria inter ſanctos 14. Januarii recolitur, quemadmodum parentum 30. Maji. e) Frater ſancti Petri Nyſſeni, major natu: & Neocæſariæ Monachi, Petrique Epicoſti baſtæni, & Macrinae † fororis. Eloquentiæ & artiſtici Magi præclaros habuit Antiochiæ & CPoli Libanium, Athenis ubi ſu-

a) ὁ μέγας ἡ ἀληθείας διδάσκαλος. Zachariæ Mytilenæo p. 224. editæ, καὶ αὐτοῦ τῆς Ἐκκλησίας, S. Athanaſio Epicoſti, ad Palladium Preſbiterum p. 734. ὁ ἐνδοξὸς ἡ οἰκουμενικῆς Φωσῆς, Gennadio Epicoſti de prædeſtinatione

b) Vide Acta Sanctorum. T. 7. Maji p. 658.

c) ὁν κοινὸν παιδευτὴν ἀρίστης ὁ Πτόνιος τῆς παντὸς περιβαλλέſο. Nazianzenus Orat. 20. p. 324. Palladia quam matrem memorat Baſilius Epicoſti, 366. mater ſed cognata quam matris loco veneratus eſt.

d) Bollandus in Actis Sanctorum. T. 1. Januarii p. 952. ſeq. Meminit avia hujus Baſilii Epicoſti. 79 p. 895.

e) Papebrochius T. 7. Act. Sanctorum. Maji pag. 242. ſeq.

†) Vide Nicephorum X. 19. & Nyſſenum in elogio Macrinae.

Pseudo Amphilocheus (seculi IX. scriptor ut videtur) de vita & mira S. Basilii. Dixi de illo lib. V. cap. 12. pag. 505. sed jam partem ejus extremam quæ in Combesii editione non est vulgatam ex Codice Vindobonensi a Lambecio VIII, pag. adde pag. 382.

Joannes Damascenus Orat. 1. de imaginibus T. 1. edit. praeclaræ quiniæ pag. 327. laudat *Ἰὼν Βασίλειος ἔ μακάριος δι' Ἑλλάδα αὐτῷ μαθητῆς καὶ διαδόχῳ τῆς ἰεραρχίας Ἰωάννη*, B. Basilii scripta *Helladio discipulo ejus & successore*. Sed illa jam pridem inedit, licet partem ejus ex Anastasii Bibliothecarii versione h. se se MS, testatur Baronius ad Martyrolog. Rom. ad Calæ Januarii.

Simeon Metaphrastes de S. Basilio, (quem Græce MS. testatur esse *Heribertus Rosweidus*.) & *Græcorum Menas* 1. Januar.

Gregorius presbyter in vita Greg. Nazianzeni.

Johannes Euchaitensis, *Philothemus* CPO). *Nicolaus Cabasilas*, *Theodorus Edessita*, *Matthæus Camariotus* in tres Hierarchas qui sunt Basilii Nazianzenus & Chryostomus, & quorum memoriam junctè celebrant Græci 30. Januarii. Ex his solus *Philothemus* editus cæteri MSi adhuc feruntur, ut dixi lib. 5. c. 15. p. 558.

Philostorgius VIII. 11. 12. 13. *Socrates* IV. 26. *Sozomenus* VI. 15. *Triplicius* VII. 36. *Nicephorus* X. 17. seq. &c.

Phebius Cod. CXLI. seq. Bibliothecæ.

Hieronymi c. 116. *S. E. Theodoresi* IV, 19. & præf. in Canticum *Augustini* contra Julian. Pelagianum, *Suida*, *Gaudentii Brix.* *Vincentii Lenensis* & *Theodori Prodromi* loca S. Basilii operibus a Parisiensi præmissa sunt.

III. Scriptores recentiores.

Joh. Baptista Mamuani de vita S. Basilii libri II. carmine Heroico.

Erasmus iib. XXVIII. edit. Londinensis, Epistola 7. ad Jac. Sadolet quæ loco præfationis præmittitur editioni Græcæ Basilii A. 15 Vide etiam lib. XXIX. Epist. 90. seq.

Oratio de S. Basilio inserta T. 3. declamationum *Witebergensi* pag. 716. seq.

Godfridus Hermantius (*Tillemontii* memoriis tunc adhuc ineditis usque in vita Basilii & Nazianzeni Gallice scripta, Paris. 1674. 4. duobus Voluminibus. Laudat *Bærtius* ea que usum se proficitur T. 2. A Sancto. Junii p. 810.

Memoires tomo IX. memoriarum Historiz Ecclesiasticz, edito Paris.

1703. 4.

Franciscus Baërtius in vita Basilii T. 2. Act. Sanctior. Junii p. 807. seqq.

Mathew Raderus in viridario Sanctorum p. 24. seq.

Omitto velut notiss. Centurias Magdeburgenses Centuria IV. Baroniumque & alios Annalium & Historiz Ecclesiasticz scriptores, atque Eliam du Pin Tomo secundo Bibliothecz suz & ceteros qui de Scriptoribus Ecclesiasticis egere. Antonius Possevinus in Apparatusacro etiam de Codicibus scriptorum Basilii manu exaratis qui in Bibl. Augustana, Messanenſi & Monachiensi existant, monet, atque in versiones varias scriptorum Basilianorum observationes complures cum Lectore communicat.

Abrahamus Scultetus parte IV. Medullz Patrum.

Guil. Coxeus in vitis primitivorum Patrum Ecclesiz, Anglice scriptis, & deinde translatis in linguas Belgicam atque Germanicam T. 2. edit. Germanicz p. 504--598. Brem. 1704. 4.

D. Theophilus Spizellus in vetere Academia Jesu Christi p. 73. seq.

IV. *Alii Basilii ultra XXX.*

Basilus Abbas S. Laurz prope Hierosolyma. Vide infra, Maleinus.

Basilus Achridenus, vide infra, Thessalonicensis.

Basilus Amasenus in Cappadocia Episcopus & Martyr Nicomediz A. C. 322. de quo Henschenius in Actis Sanctior. T. 3. April. 26. pag. 416. seq. Acta illa fabulosa videntur Valeſio pag. 208. ad Euseb.

Basilas sive *Basilus* arcis Mechiz * atque ab A. C. 336. quo Marcellum in Synodo CPol. depositum constat, *Ancyranus* Episcopus de quo Hieron. de scriptor. Eccles. c. 89. Plura de eo Tillemontis T. 6. memor. Ecclesiastic. Cum Arianis non fecisse probat D. Lettigius *ὁ μακαρίτης* appendice ad lib. de hzresiar. Seculi I. & II. p. 457. seq.

Basilus Ancyranus Episcopus junior qui in Synodo Niczna II. A. C. 787. Confessionem obtulit quz exstat T. 3. Concilior. edit. Binianz pag. 481.

Basilus Antiochenus Episcopus A. C. 456. & 457. cuius meminit Niceptorius XV. 19. Simeonis Eſemitz ad eum Epistola apud Evangelium

* Rectius in p. scribis Codd. libri Hieronymiani de Scriptoribus Eccles. c. 89. legitur, *arcis Antiochenus*. Vide qui infra p. 347. & ad laudatum S. Hieronymi librum.

- grium lib. II. cap. 10. Ad eundem Basilium scripsit Leo Imp. & Leo I. Episcopus Rom. & Baradatus teste Ephraimo apud Photium Cod. 229. sub fin.
- Basilus *Aquarum Sextiarum* Episcopus, cujus meminit Honoratus in vita Hilarii Arelat. c. 22.
- Basilus junior *Asceta*, cujus vitam scripsit Gregorius ejus discipulus clarus temporibus Leonis sapientis Imp. Exstat in Actis Sanctor. T. 3. April. 26. adde Lambecium VIII. p. 359.
- Basilus *Bicantiorum* presbyter, de quo Moschus in prato spiritali cap. 40.
- Basilus *Bulgaro-Flonus* * Imperator ab A. C. 976. ad 1025. de cujus Novellis Constitutionibus dicam libro VI.
- Basilus *Cesarensis* ** junior cujus inediti Commentarii ad Orationes Nazianzeni, Constantino Porphyrogeneto dicati exstant in variis Bibliothecis, ut Coisliniana p. 296. & in tribus Codicibus pag. 298. seq.
- Basilus *Cbrysofomi* qui ei libros de Sacerdotio dicavit, familiaris, jam Episcopus circa A. C. 372. adeoque a Seleuciensi qui annis sexaginta amplius post floruit, haud dubie diversus, licet aliud visum sit viris quibusdam doctis, secutis Photium Cod. 168. Confer Tillemontium T. 15 memor. Hist. Eccles. p. 340. Et quæ infra in Basilio Raphanensi.
- Basilus Irenopolitanus in *Cilicia* Episcopus, a quo Nestoriani dicti *Βασιλειανοί* ut notavit Mich. le Quien ad Jo. Damascenum T. 1. pag. 100. De ejus Historiæ Ecclesiasticæ libris tribus, Photius Cod. 42. Vide quæ dixi lib. V. cap. 4. pag. 114. Ejus opus contra Archelaum Coloniz in Armenia presbyterum memorat Svidas: contra Joannem Scythopolitam Photius Cod. 107.
- Basilus *Confessor*, Episcopus *Cretensis* & dein *Thessalonicensis*, de quo Bollandus ad Calend. Februar. Tom. 1 p. 242. sq.
- Consules* Cæcina Decius Basilus *** A. C. 461. & Cæcina Decius Basilus junior Ao. 529. tum Flavius Basilus Ao. 480. & Flavus

* Vide Allatum p. 230. ad Georg. Acropolitam.

** Vide quæ de illo lib. V. c. 13. p. 540. Caveus hunc refert ad A. C. 675. sed junior est Constantini Porphyrogeniti ætate scripsit. A Sambuco vocatur *Thessalonicensis*, sed ipse se Basilii *Cælarensis* *κατωθίου καὶ ὀνόματι, ὁ καὶ ὕστερον* appellat.

*** Ad hunc scribit Sidonius.

- Basiliius Nicomedienſis** Martyr. Supra in Amafeno. De aliis **Basiliiis** tyribus octo vel novem, Baronius ad Martyrolog. Romanu
- Basiliius Patricius & praefectus Cubiculi**, cujus Naumachica haec ten edita dabo Graece infra.
- Basiliius Pregoriotus** qui inter Melodos Graecae Ecclesiae laudator à I. Allatio, & qui plura de eo dicet, Rev. Urbano Gotfrido S
- Basiliius Philippensis** cujus homilia in praesentationem B. Virgini templo, MS. Graece in Bibl. Bodlei.
- Basiliius Pifidia** Episcopus, Iconomachus, in quem invehuntur i Synodi VII. actione 1. T. 1 Binianz edit. A. 1618. p. 482.
- Basiliius presbyter**, cujus vita auctore incerto in T. 3. Act. Sanctor. A 22. pag. 380. Latine, & Graece ad Voluminis cakem.
- Basiliius patricius & praefectus Praetorio** sub Rege Odoacro. Vide i nium ad A. C. 483. n. 10. seq.
- Basiliius Raphanensis** in Syria Episcopus qui A. C. 381. Synodo i ſubſcripſit. Hunc Baſnagiſ ad A. C. 382. 6. putat eſſe illuſ Chryſoſtomus libros de Sacerdotio inſcripſit.
- Basiliius Ruſſia** Imperator cujus Epistolam de translatione reliquiis huz Matris allegat Allatius contra Hottingerum p. 177. seq.
- Basiliius S. Saba** Archimandrita Romae, ad quem Theodori Studiti ſtola 35. Libri I.
- Basiliius Selencienſis** de quo infra hoc capite.
- Basiliius Episcopus Sycomanus** (al. *Sycaminanus*) qui interfuit Syn CPol. sub Menna A. C. 536.
- Basiliius Syke** Episcopus, qui interfuit Synodo septimae sive Nicenae A. C. 787. celebratae. Vide T. 3. Binianz edit. p. 515.
- Basiliius Achridenus**, ArchiEpiscopus *Theſſalonicenſis* cujus reſponſi Epistolam Hadriani IV. Papae in jure Graeco Rom. p. 307. & Allatium de conſenſu p. 658. & poſt Jo. Zonaram in Can Concilior. 783. Ejusdem Basilii ad quaeſtionem de conjugio rum fratrum cum amita conſobrini à magno Dyrrachii Sen rio propoſitam exiſtat in jure Graeco Rom. p. 309. & 408.
- Basiliius Trajanopolitanus** in Thracia, qui interfuit Concilio Ch donenſi.

V. Editiones Operum Basilii Magni.

GRÆCÆ.

Basit. 1532. fol. cum praef. Erasmi, apud Froben. In hac edit

Demique Franciscus Combesius tum in Ecclesiaste Græco Paris. 1674. forma octava majore, tum in Bibliotheca Concionatoria ibid 1662. fol. varias Basilii Homilias Latine à se vel recensitas vel de integro verfas Latine edidit.

Germanicis.

Logothad. 1542. fol. Schvveikharde Comite Hellensteinienfi interprete.

GRÆCOLATINÆ.

A. 1618. *Paris.* fol. 2. Vol. ex officina Nivelhana. Hæc insignis & nitida, emendataque editio recensetur à Philippo Labbeo T. I. de scriptor. Eccles. p. 177. seq. & ab Hendreichio in pandectis Brandenburgicis, sed qui multa confuse ac falso de editionibus Basilii scriptorum tradit. Qui hanc Parisiensem editionem curarunt Fronto Duczus & Fed. Morellus, testantur se usos editione Græca Anni 1551. collata cum MSS. à Richardo Montacutio. Duczi notæ, quibus versiones passim castigantur, implent in Appendice Tomi II. paginas 118. hinc succedunt exigua Federici Morelli pag 119-126.

1638. *Paris.* fol. 3. Vol. minus nitida, minusque emendata, neque ulla re alia auctior. Hanc recenset Casimirus Oudinus in supplemento de Scriptoribus Eccles. p. 42. seq. qui etiam novam scisographiam subjicit ordinis quo ipse optet opera S. Basilii recudi, ut primo tomo Homiliaz, altero libri & tractationes, tertio Epistolæ, Liturgia & alia quædam in prioribus non obvia exhibeantur.

Novam Basilii operum editionem molitus pridem fuit *Franciscus Combesius*, cumque edendi ipsius vasti operis occasio deesset, castigationes saktim suas ex variis Codicibus MSS. & observationes varias ad paginas editionis Paris. 1618. vulgare instituit, variaque inedita S. Basilii monumenta passim inseruit. Sed A. 1679. 23. Jun. ætat. 74. operi immortuo Combesio observationes illæ eodem adhuc anno publicatæ, & Archi Ep. Parisiensi Francisco Harlzo inscriptæ sunt à Vincentio le Fevre, Ord. Pæd. qui sub nomine Pauli de Goleter latere voluit. Titulus Operis est: *Basilii Magnus ex integro recensitus, textus fide optimorum Codicum ubique castigatus, auctus, illustratus, emendatus, personæ vocatæ &c.* Paris. 1679. 8. duobus Vol.

Memini & *Wilhelmum Ernestum Tenzelium τὸν μακαρίτην*, multis annis, & beatissimum desideratissimumque *Godfr. Olearium* nostrum aliquando de nova *Basilii* editione concinnanda cogitasse, & in eam rem varia collegisse subsidia, sed utriusque doctos conatus properans fatum antevertit.

Novam nunc *S. Basilii* editionem eruditi *Monachi Benedictini*, quibus tot præclarissima monumenta Ecclesiastica debemus, jubent expectare ab insignibus sodalibus suis *Juliano Garnierio, Francisco Faverolio & Jo. Jacobo Raverdus*, postquam ille qui ex eodem ordine orandæ huic spartæ præfectus antea fuerat, *Jacobus Lopinus*, iam *A. 1693 29. Dec. fati* concessit.

VI. *Basilii Magni scripta quæ exstant, in utraque edit. Græcolatina Paris.*

2. *Εἰς τὴν ἑξαήμερον, in Hexæmeron Homilia LX.* Ex his pleraque ad verbum expressit *S. Ambrosius* libris VI. 3) in *Hexæmeron*, qui etiamnum supersunt. *Eisdem Eustathius sive Eustachius (Afer) vir discretissimus ita transtulit in Latinum, ut ingenium doctissimi viri (Basilii) facundia sua viribus æquiparasse videatur. quiusque ad hominis conditionem novem libros tetendit, ut notat Cassiodorus cap. 1. divinat. Lect. Quæ versio forori Syncretica Diaconissæ b) ab Eustathio dicata & memorata etiam Sigeberto Gemblacensi c. 21. de S. E. & Bedæ sive Junilio præf. in *Genesin*, prodiit Nicolao Fabro curante, exstatque in Bibliotheca Patrum Paris. 1654. Tomo I, atque in Latinis *S. Basilii* editionibus novissimis.*

ἰωϋϋ quoque *Exigni* versionem *Clariss. Caveus* & ante eum *Possevi- nus & Elias du Pin* memorat. Sed vereor ne *Greg. Nyssenus* quem a *Dionysio* latine redditum constat, memoriz eorum obversatus; vel, ut *B. Doctor* meo *Tho. Ittigio* observatum, ver-

Homilia prima Basilii responderet primis sex libri *Primi Ambrosii* capitibus, *secunda* capitibus reliquis quatuor ejusdem libri. *Tertia* libro integro secundo. *Quarta* capitibus quinque & *Quinta* cæteris duodecim tertii libri, *Sexta* libro quarto. *Septima* libri quinti capitibus prioribus undecim. *Octava* posterioribus. *Nona* denique libro sexto.

ἰωϋϋ *Syncretice*, cujus ut æqualis sit *Sedulius* in præf. *Operis Paschalis* meminit, non confundenda cum *S. Synclonice antiquiore*, de cujus vita dixi inter scripta *S. Athanasii* suppositis lib. 5. cap. 2. n. 84.

ba Tilmanni non recte intellecta illos induxerint, ut Basilium quoque ab eo versum affirmarent. Inter recentiores primus Basilium interpretatus est Latine *Johannes Argyropylus*, cujus versio in operibus Basilii A. 1564. fol. Latine Basileæ vulgatis, & à *Godfrido Tilmanno* recognita in cæteris Latinis ac Græcolatinis Basilii editionibus occurrit.

Hinc *Joachimus Perionius* Paris. 1552. in cujus interpretatione plura notat ac reprehendit *Possevinus* Tom. 1. Apparatus sacri pag. 184. seq.

Jani Cornarii versionem invenies in editione operum Basilii Latina Basil. 1552. fol. Eamque passim præfert *Fronco Ducæus* in notis ad hoc Basilii opus.

Dionysii Strigelii interpretatio separatim lucem vidit Lipsiæ 1566. g. Laudant Basilium in Hexæmeron certatim veteres, Nazianzenus, c) Nyssenus, d) Hieronymus, e) Photius, f) Svidas, g) aliique. Ante Basilium in Hexæmeron qui scripsere, temporis injuria interciderunt omnes præter Philonem Judeum, ut Rhodon Tatiani discipulus. Hippolytus & Origenes Hieronymo laudati, Justinusque Martyr & alii complures quos Anastasius Sinaita h) commemorat. Post Basilium scriptores hujus argumenti tulere ætatem Græci scriptores Nyssenus, Eustathius, Anastasius, Johannes Philoponus.

Hæmilia X. & XI. de officio hominis, quæ velut Basilii in Græcis editionibus pluribusque MSS. ut in Cæsareo apud Lambec. III. p. 122 & in versionibus Cornarii, Perionii, Strigelii, atque in Latinis Basilii editionibus plerisque è *Wolfg. Musculi Argyropulorum* supplere studentis interpretatione subjiciuntur, in Græcolatinis omisæ sunt, quoniam multi veterum testantur Basilium non ulte-

c) Nazianzenus Orat. 20. in S. Basilium: ὅταν τὴν ἑξαήμερον αὐτῆ μεταχειρίζομαι, μετὰ τὰ κτιστὰ γίνομαι.

d) Nyssenus in Hexæm. T. I. pag. 5. cum dixisset se neutiquam velle ἀντιδογματίζειν τῆ ἀγία βασιλείᾳ περὶ τῶν κατὰ τὴν κοσμογονίαν αὐτῷ φιλοσοφούντων, subjungit: ἀλλ' ἐκὼνα μὲν κρατήσω, καὶ μέρους τῆς θροπύου διαθήκης τὰ δευτερεία φερῶ.

e) Hieron. Catalogo c. 116. & Epist. 55. f) Photius Cod. 141. g) Svidas in Βασίλειῳ. Vide & Socratem IV. 26.

h) Anastasius 7. in Hexæm cujus verba Græce produxit V. C. Michaël le Qrien ad Damascenum T. I. pag. 174. Alium ex libro I. *Fronco Ducæus* in limine notaram ad Basilium.

ulterius progressum, nec de hominis structura tractasse. Tamen illas post longum morbum à Basilio revera additas, eique adeo vindicandas esse contendit *Franciscus Combessius*, qui eas è MSS. emendavit & supplevit. & cum argumentis quæ in Codice Regio præfiguntur in capita distinctas addita nova versione sua notisque dedit T. I. Basili recensiti, pag. 418. seq. subjuncta etiam pag. 524. *homilia de paradiso*, quæ inter diversas est trigesima & T. I. pag. 625. edit. Græcolat. A. 1618. legitur. Certe Homiliam X. & XI. à Greg. Nysseno adjunctas Basili operi non esse, docet luculentus quem ab eo supplementi Basiliiani loco habemus liber de opificio hominis, & inter cujus opera illæ duz Homiliz T. I. pag. 139. 153. leguntur cum versione *Petri Francisci Zini*.

I. *Ὁμιλίαι Homilia XVII. in Psalmos*. Hoc est præter unam in Psalmi I. initium, proæmii loco præmissam, singulæ in Psalmum VII. XXIX. * XXXII. XXXIII. XXXVII XLIV. XLV. XLVIII. LIX. LXI. & binæ in Psalmum XIV. XXVIII. CXIV. Illa quam proæmii loco præmissam dixi, ex *Rufini* versione solet præfigi Latine S. *Augustini* Enarrationi Psalmorum, etiam in novissima editione ab eruditis Monachis Benedictinis curata, Tomo IV. Homilias universas septendecim Latine vertit *Godfridus Tilmannus*, cum cujus interpretatione exstant in Græcolatinis & postremis latinis Basili editionibus. Ante Tilmannum easdem transtulerant *Raphaël Volateranus* cujus versio legitur in latinis quibusdam editionibus ut Basileensi 1565. fol. & *Janus Cornarius*, quæ occurrit in editione Latina Anni 1552. Plura ex his homiliis afferuntur in Catena Græcorum Patrum ad Psalmos Corderiana, nonnulla etiam præterito Basili nomine.

II. *Homiliæ diversi argumenti XXXI.*

Περὶ νηστείας de jejunio. Incipit: *σαλπίζατέ, Ὄψου, ἐν νουμπερείαις.*

Vertit *Erasmus*. ** Solita hæc homilia in Græcorum Ecclesiis legi

* Secundum Hebraicam editionem in Psal. 7. 15. 29. 30. 33. 34. 38. 45. 46. 49. 60. 62. & 116.

** Fallit L. abbeus qui T. I. de *Scriptor. Eccles.* p. 177. homilias XXXI. Erasmo interpretari exhiberi scribit, cum duas tantum primores Erasmus verterit. Erasmi versionem, non *Galesini* servavit editiones Latinae & Græcolatinae operum Basili. Homilias octo Basili ex versione *Antonelli Arimbaldi* prodierunt Latine Mediolani 1569. 4. sed illæ jam mihi non sunt ad manus, uti nec Gallica S. *Supplémenti* (Paris 1580. 8.) nec e *Leone Galazzi Biffa* interpretatio.

- legi Dominica Quadragesimæ five in εισβάσει τῶν πενηνθῶν. Separatim prodiit Græce Helmstad. 1666. 4.
2. Περὶ ησθείας de jejuniis, secunda. Incipit: Ὁρακαλαῖτε, Φησὶν, ἰσρεῖς τὸν λαόν. Vertit idem Erasmus. Lecta hæc homilia in Græcis Ecclesiis * τῇ Ὠρατικῇ τῆς τυρινῆς five feria sexta post Cineres. (al. pridie diei Cinerum.) Prodiit Græce cum priore Lovan. 1563. 4. Paris. 1579. 8. & ex interpretatione Erasmi Friburg. 1532. & ex Petri Galefinii versione Rom. 1587. 4. & Monachii 1613. 12.
3. Εἰς τὸ πρόσθε σαυτῷ. In illud: Deut. XV. 9. *accende tibi ignem.* Incipit: Ἐ λόγῳ τῆν χρησῶν δέδωκεν ἡμῶν ὁ κτίσας ἡμῶν ὁ Θεός. Vertit præter Franciscum Craneveldium Lovan. 1534. 8. Godfridus Tilmannus: atque in Ecclesiaste suo Græco Franciscus Combessius, Allegat S. Maximus ad Dionysium Areopag. T. I. p. 19.
4. Περὶ εὐχαριστίας de gratiis DEO agendis. Incipit: ἠμῶσατε τῶν ἁμαρτιῶν ἔλεος. Vertit Godfridus Tilmannus.
5. Εἰς τὴν μαρτυροῦσα Ἰουλιανῶν, in Julittam quæ martyrion Cæsares subiit. Incipit: ἢ μὴ ὑπόθεσις τῆς ἐκκλησίας. Meminit Martyrologium Romanum 30 Jul. & Svidas in βασιλειᾷ. Vertit Godfridus Tilmannus & ante Tilmannum Janus Cornarius. Occurrit & in Ecclesiaste Græco Combessii.
6. Περὶ πλεονεξίας in illud Luca XII. 18. *Destruam horrea mea &c. De avaritia.* Incipit: διπλῶν τὸ εἶδῶ τῶν πικαρσιῶν. Ante Cornarium vertit Raphael Volaterranus, cujus interpretatio in Græco latinis editionibus hinc inde emendata à Frontone Ducezo. Volaterrani versio Homiliarum Basilii lucem vidit apud Ascensium Paris. 1520. fol. Colon. 1531. fol.
7. Πρὸς τὰς πλευτῶνας five κατὰ πλευτῶντων in divites ad Luc. XVIII. 12. Incipit: Εἰρηται καὶ πρῶν ἡμῶν. Vertit Volaterranus, & Cornarius.
8. Ἐν λιμῶ καὶ ἀνυμῶ tempore famis & siccitatis dicta homilia in divites avaros. Incipit: λίαν ἐρέυξεται. Vertit Volaterranus & Cornarius.
9. ὅτι ἔκ ἔσω αἰτιῶ τῶν κακῶν ὁ Θεός. *Quod DEUS non est auctor malorum.* Incipit: πολλοὶ τῆς διδασκαλίας εἰ τρέφει. Venerunt Volaterranus & Cornarius. Vidi & Gallicam versionem excusam Rothomag. 1584. 8.

16. Κατὰ

† Vide Combessii Basilium recentium T. I. p. 85. η. τυρινῇ Græcis, quæ Latinis Dominica Quinquagesimæ, ut Allatio, Cangioque notatum.

Bafilii restituti pag. 182. ait Chrysofomi in Barlaamun quam comparere, fecellit eum memoria, exstat enim Operum Chrysofomi edit. Duczi p. 783. & T. 5. Savil. atque incipit: συνακάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἰερὰν Γαύην ἐσθρὴν ἠγήγησεν ὁ μακάριος Βαβλαάμ.

19. Εἰς μάξιμα Γόρδιον, in *Gordium Martyrem*, militem Cafari Incipit: νόμος ἐστὶ φύσεως Γαῖς μελίωσαι. Verterunt *Vannus & Cornarius*. Meminit Martyrologium Romanum Damascenus in parallelis & Svidas in βασιλειῶν. Exstat Latine apud Bollandum & Surium ad 3. Januar. ex *Volaterranum* versione.
20. Εἰς τὰς ἀγίας Ἰωσαράκουλα μάξιμας, in *XL. sanctos Martyres* incipit: Μάξιμα μνήμη τις ἂν γένοιτο κίος τῷ Φιλῆμ Meminit Martyrologium Rom. 9. Martii, Damascenus in Iel. & Svidas in βασιλειῶν. Græce cum nova versione notis edidit *Gerhardus Vosium* ad Gregorii Thaumaturgi c pag. 75. Moguntiz 1604. 4. & *Simon Stenius*, Heidelberg. 16 Vertit & *Petrus Morinus*, inter cujus opuscula Latine vidit Paris. 1675. 12. pag. 226. Ante Morinum, Vosium, Stenium verterunt *Cornarius*, & cujus versio apud Surium ad 9. 1 & in Græcolatinis Basilii editionibus exstat; *Volaterranum*. versionem exhibent Acta Sanctor. T. 2. Martii p. 25.
21. Ἰησοῦσα ἐν λαύλοις, Homilia διβαῖα in *Lacizis*, in aliquot Scri loca & de personis non acceptandis, fugiendaque ira, in & avaritia. Incipit: ἀγαγωνίζεαι ὁ ἰχθύς. Verterunt *Volaterranus & Cornarius*. Citat aliquoties Damascenus in parallelis
22. Περὶ ταπεινοφροσύνης, de *humilitate*. Incipit: ὀφθαλμοὺς ἀσθρα τῷ πνεύματι Θεῷ διέημεν κείναι. Verterunt iidem.
23. Περὶ τῆ μη προσηλωσθῆ τοῖς βίβλικοῖς, non *adherendum esse vel cularibus, & de incendio extra Ecclesiam orto*. Incipit: ἐγὼ μὲν Verterunt iidem, *Volaterranus & Cornarius*.
24. Πρὸς τὸς νεύς, ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελῶτο λόγῳ. *Alescentes (consobrinus) de gentiliū libris cum fructu legendis*. Incipit: πολλὰ μὲν τὰ ἑσκαλεῖν ἐστὶ. Eximiam hanc dictionem præter *Volaterranum, Cornariumque* verterunt *Gerhardus Arctinus*, cujus interpretatio Colutio Salutato dicata loci annique nota ante duo circiter secula produit in 4. 1

eam recudi curavit *Christianus Daumius ὁ μακαρίτης* in Homiliis Patrum in festum Nativitatis Christi, Cygneæ 1670. 8. Prodiit & cum versione & notis *Christiani Wilhelmi Cæleri* Helmstad. 1669. 4. Alias item binas editiones Helmstadienses hujus Orationis A. 1600. & 1645. 4. Daumius memorat, quas non vidi. Argumenta quibus hanc Homiliam Basilio abjudicat celeberrimus Caveus, non videntur mihi tam explorata, ut illis assentiri Lector debeat.

26. Ἐς τὸν ἅγιον μάρτυρα Μάμαντα. In S. Martyrem Mamantem; Incipit: ἕκ ἀγνοῶ τὸ μέγεθος. Meminit martyrologium Romanum 17. Augusti, & in Parallelis Jo. Damascenus. Verterunt *Volaterranus* & *Cornarius*.
27. Κατὰ Σαβηλιανῶν καὶ Ἀρείου καὶ τῶν Ἰνομοίων. *Contra Sabellianos, Arium & Inopacos*. Incipit: μάχεται ἰσθαίσιμος Ἑλληνισμῶ. Verterunt iidem.
28. Περὶ μετάνοιας. *De penitentia*. Incipit: τὸν τῆρ μετάνοιαν ἀναίρειν τολμῶντων. Verterunt iidem *Volaterranus* & *Cornarius*.
29. Πρὸς τοὺς συκοφαντῆρας ἡμᾶς, ὅτι θεοὺς λέγομεν. *Ad eos qui nos calumpniant ac fites Deos doceremus*. Incipit: μεγάλη παράκλησις ψυχαίς. Vertit *Janus Cornarius*, cujus interpretatio servata in editionibus Basilii Græcolatinis.
30. Ἐκ τῶν Παραδείσων. *De paradiso ad. Genes. II. 8.* Incipit: τοῖσμεν ἀξίαν θεῶν φύσειαν. Vertit *Cornarius*. Recensitam a se & in capita distinctam exhibet cum versione sua *Franc. Combesium* Basilii sui T. I. p. 525. velut postremam homiliarum in Hexameron.
31. Περὶ τῆ ἀνεξαρτησίας *de libero arbitrio*. Incipit: οὗκ ἐνωπάρεται ὁ θεός νόμῳ. Vertit *Cornarius*. Prologus Asceticus apud *Combesium* p. 106. 119. Basilii sui recensiti.
Homilias Basilii Gallice vertit, additis Asterii Homiliis *Francisci Bellegardens*, Paris. 1693 8.
- IV. Περὶ βαπτισματός, *de Baptismo* & de officiis baptizandorum baptizatorumque libri tres, quorum secundus continet responsum ad tredecim quæstiones: tertius vero brevior male in editis pag. 670. secundo præmittitur. Vide *Combesium* Basilii repositi Tom. pag. 249. Vertit *Wolfgangus Musculus*, Basil. 1540. cujus versio in Græcolatinis editionibus exstat a *Duczo* castigata. Et *Janus Cornarius*.

V. Περὶ τῆς ἐν παρθενία ἀληθοῦς ἀφθονίας. *De vera virginitate ad Letoium (Λητοῖον) Episcopum Melitensem.* Vertit *Ambrosius Camaldulensis.* Venet. 1530. 8. Licet vero B. Dorsheus noster in Indice iniquitatis pag. 173. sq. & ex ipsius etiam Rom. Ecclesiz addictis Natalis Alexander & alii libellum de virginitate Basilii esse negent, tamen illi vindicat hoc scriptum Svidz etiam memoratum Combesius testimonio Nazianzeni, qui Orat. 20. de Basilio pag. 358. τὰ ἔγγραφα ipsius de Virginibus διατάγματα commemorat. Letoius ille laudatur a Theodorito IV. 11. Hist.

VI. Ἐρμητεία sive (ut alius Codex) ἐξηγήσεις ἐν ΧϚΙ. primo capita *Esaiæ Prophetæ.* Vertere cœpit *Erasmus*, sed non progressus est ultra proœmium. Basil. 1510. 4. Cætera a *Godfrido Tilmanno* Paris. 1556. fol. translata sunt, qui in Apologia præmissa hoc opus adversus Erasmi dubitationes Basilio vindicat testimoniis S. Maximi, Simeonis Metaphrastæ, Antonii Melissæ & Johannis Damasceni. Confer V. C. Michaëlem le Quien in notis ad Damascenum T. 1. pag. 366. & Natalem Alex. Sec. IV. pag. 140. qui Tarasii CPol testimonium addit atque Oecumenii. Tamen Johannes Drungariensis proœmio Catenz MS. Patrum Græcorum testatur jam olim fuisse dubitatum sitne hoc opus Basilii, nec ne. καὶ τὸτο ἧ κατὰ δὴλον ποιῶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὡς ὁ ἐν ἀγίοις βασιλεὺς μέρῃ τι τῆς ἐν χερσὶ προφητείας ἡρμήνευσεν. Ἡ ἴση ἔρμητεία ὄντως πολλοῖς ἀμφιβάλλεται. Etiam hodie a multis inter dubia opera censeri monet eruditissimus Montfauconus præf. in Eusebium ad Esaiam pag. 350. *Hodiernis porro scriptoribus hæc dubiandi causa est, silentium nempe Hieronymi, qui cum in omnes quotquot antea Hesaiæ interpretes egerant, accurate recensent, ne verò quidem de Basilii commentario habet. Græcis autem hinc haud dubie suspitio nascitur, quod stylus Commentariorum Basiliano longe absimilis videatur. Rem mittimus nostris qui Basilii operum editionem novam adornant. Cæterum quæ ab Erasmo versa sunt & visio prima a Tilmanno inscribuntur a p. 802. usque ad verba pag. 808. c. ὑπόθεσις ἔβηθλις ἢ φανερά καὶ αὐτόθεν ληπτή. Ἐπειδὴ κατὰ χεῖρας γέγονεν ὁ προσφῆτης, cum Commentario in Esaiam nihil habent commune, licet illi præmittantur etiam in aliis Codicibus, ut Colbertino 2596. * (olim Thuanz Bibl.) sed in quo male commentarius ille*

* Vide Montfauconum l. c. p. 348.

ille *Eusebio* tribuitur. Ex allato autem Joannis Drungariensis testimonio constat etiam, non totum *Esaïam* sed partem tantum ejus prophetiz a Basilio illustratam commentario fuisse, ut necesse sit errasse *Tilmannum*, qui sibi persuasit *Erasmum* ex *Grocini* Bibliotheca commentarios Basilio in integrum Propheetam attulisse, nimis enim leve est quod adjungit argumentum: *alias fuerat dicturus in quos se extenderet capita.* Novam ex integro versionem hujus operis a viro aliquo docto ac probo parari optat *Combesius*, qui plura in *Tilmanni* versione reprehendit atque castigavit T. 1. Basilio restituti pag. 417. In Epistola 80. Basilio ad *Eustathium Medicum* * nihil contrarii de *Pythouissa Endorea* affirmari iis quz in commentario ad *Esaïz VIII. p. 1025.* de illa disputantur, quilibet intelliget qui cum *Allatio* pag. 447. ad *Eustathium* de *Engastrimytho* observaverit verba in Epistola Basilio, *ψυχαγωγῶσα τὸν Σαυλ*, significare: *qua Saulis animum μαγγορείαις suis mouerat non: qua Saulem ab inferis evocavit.*

Haecenus *tomus primus* Operum Basilio in editione *Græcolatina Niveliana* Anni 1618. a quâ recentior Anni 1638. differt in hoc, quod commentarios in *Esaïam* ponit primo loco in Tomo secundo, & primum vicissim claudit libris adversus *Eunomium*, quos *Niveliana* jusfit in Tomo secundo familiam ducere.

VII. ἀντιρρητικός ἔ ἀπολογητικῶν ** ἔ δυοσεβῶς εὐνομίῳ; *Adversus Apologiam impii Eunomii Antirrheticus, libris quinque T. 2. p. 1.* Egregios libros vocat *Hieronymus* c. 116. *Catalogi*, & *Græcus Hieronymi* interpres atque *Svidas ἐξαιρετικὸς λόγος* Laudat etiam *Photius* *Cod. 137. 138.* ubi *Eunomii ἐκθεσι* & ad Basilio libros responfionem in tres † distinctam λόγος sed post illius mortem demum in vulgus datam commemorat. Ex his Basilio libris tres priores accurtiorem argumentorum *Eunomii* confutationem continent, quibus quartus deinde & quintus veluti spicilegium quoddam †† a

Ba-

* Non Basilio sed *Nysseni* esse illam Epistolam scribit *Natalis Alex.* de qua infra.

** Haec *Eunomii* Apologiam exhibeo infra integram *Græce & Latine.*

† *Philostorgius VIII. 12.* quinque libros *Eunomii* memorat, aitque Basilius primo lecto *βαρδυμησιαία λιπείν τὸν βίον.* Quod postremum mendacii arguit *Phocius*, hæc *Philostorgio* referens.

†† Ita malim quam quod *Petavius* pag. 107. dogm. *Theol. de SS. Trinitate: Nimirum quartus ille liber ἔ quintus sumulnariam locorum argumentorumque sitam ἔ mēteriam nondum absoluti operis continent. Quo minus admirandum est quodam ibi esse aliter atque in cæteris medietatis elaboratisque scriptis ab eodem auctore prodita.*

Basilio adjuncti, excutiendis quæ forte superessent locis, argumentis ac minutis. Neque enim assentior iis, qui hos binos posteriores Basilio abjudicant, nulla certa ratione nixi. Nam & in MSS. Codicibus quam plurimis sub Basilii nomine prioribus sub titulo ἀποριῶν κατὰ ἑνωμίαν * juncti habentur, & a Græcis sub Basilii nomine ** laudantur, quorum merito plus se tribuere testimonio ait Rich. Simon. lib. 3. Hist. Criticæ N. T. pag. 107. quam Erasmi, Abæ Sculteri & aliorum quorundam censuris parum firmiter colligentibus. Græce primum prodire tres primi in editione operum Basilii Veneta 1535. fol. posterioribus duobus additis in edit. Basil. 1551. a J. Cornario. Latine vertit universos quinque *Georgius Trapezuntius*, cujus interpretatio servata in plerisque Latinis Basilii editionibus, & in utraque Græcolatina Parisiensi. Nonnulla in hac versione reprehendit Jac. Billius quæ in Possævini apparatu possunt videri. Longe plura Duczus & T. 2. Basilii recensiti Combefisius. *Jani Cornarii* interpretatione quinque librorum legitur in editione Latina Basileensi A. 1552. fol. Denique cum versione sua tres & quartum extrema parte truncum vulgavit *Theodorus Beza* adjunctos Athanasii Dialogis V. de Trinitate, Anastasii & Cyrilli explicationi fidei & Phœbadio. 1570. 8. apud H. Stephanum. Liber tertius ex Trapezuntii versione extat T. 2. Conciliorum edit. Colon. 1538. fol. In tertii libri exordio locum a Græcis corruptum notavit Possævius Bibliothecæ selectæ VI. 16. & Allatius de processione Spiritus S. capite 20. pag. 114. seq. Confer Johannis Vecchi capita de processione Spiritus S. in Tomo I. Græcæ orthodoxæ Allatii pag. 225. seq.

- III. Βασιλίου ἐπιτομὴ τοῦ Πνεύματος ἁγίου, de Spiritu S. liber ad Aphibosium Iconii in Lycaonia Episcopum pag. 142. in capita triginta divisus atque inde ἑρμηνεία κεφαλῶν nomine a Joh. Damasceno in libro 1. & 2. & 3. de imaginibus, allegatus quem Basilii scripsit occasione *** Aëtianorum Spiritum S. rebus creatis impie accensentium. Latine vertit *Erasmus*, cujus interpretatio prodit Basil. 1532. 4. Paris. 1532. 8. 1580. 8. inque editionibus Basilii & T. 8.

* Vide Combefisii Basilium recensitum T. 2. p. 27.

** Vide Duczum in limine notar ad lib. I. contra Eunotium,

*** Vide notam Benedictionum ad S. Ambrosium T. 2. p. 649.

& T. 8. Operum Erasmi legitur, Vertit & Cornarius in edi
 Basilio Latina Basil. 1552. fol. Porro non modo cenſeo falli
 qui iſtum librum vel partem ejus poſtremam, Eraſmum ſ
 Baſilio abjudicant, aut ſuſpectam habent, ſed etiam inte
 cherrima illum eſſe Baſilii monumentorum haud dubito.
 giſque audiendum Caſaubonum Exerc. XVI. ad Baron. nu
 & 43. p. 459. & 490. cui addes Theophilum Raynaudum ꝛ
 erotematum de bonis & malis libris, Natalem Alex. Se
 c. 6. articulo 19. atqꝫ Allatium contra Creyghtonum p. 510
Liquet ex Baſilii peroratione, inquit Combefſius (qui pluribus
 hunc librum emendat, illuſtratque, & Eraſmi verſionem emei
 T. 2. Baſilii recenſiti p. 84. *librum hunc quaſi in myſterio credendum
 philochio, ea lege ne in vulgus ederetur, ne quid inde amuli in emigr.
 conſtituerent: quo factum eſt, ut is obſcurior antiquis manſerit, non
 illi auctoritatis quicquam decedat; inter præcipuas Baſilii lucubras
 merito numerandas.* Plura in Eraſmi verſione etiam caſtigav
 Joh Billius, quæ Poſſevinus in Apparatu excerptiſit.

- IX. Ἀſκητικά, *Ascetica* ubi I.) προδιαλαλία καὶ διάγνωσις τῶν αἰ
 τικῶν ὑποτυπώσεων * *prævia allocutio ac dignoſis Asceticarum
 formationum*, ſive prologus qui incipit, *μεγάλων λόγων βασιλ*
 pag. 228. Exſtat etiam in Latinis quibusdam Chryſoſtomi
 tionibus.
- 2.) Παράνοις περὶ ἀποſταſῆς βίης καὶ τελειώσεως πνευματικῆς. *Di
 ratio de abdicando ſeculo, & ſpiritali perfectione.* Incipit: *ὄντες
 με πάντες.* pag. 232.
- 3.) Περὶ ἀσκήσεως πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν. *De exercitia
 Monastica, quo ſe debeat ratio excolere & ornare monachus.* Inc
 δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων αἰτήμονα βίον κερτῆσθαι. p. 246.
- 4.) Περὶ πίſτεως, *de fide.* Incipit: *Θεὸς ἔ ἀγαθὸν χάρειτι.* p. 249.
- 5.) Προῖμιον τῶν ἠθικῶν, περὶ κρίματι Θεοῦ. *Proæmium ad Ethica, a
 dicio DEI.* Incipit: *Θεὸς ἔ ἀγαθὸν χρηστότητι.* p. 257.
- 6.) Προῖμιον τῶν ἠθικῶν. *Aliud Proæmium breue ad Ethica, de his qu
 ſacris literis verita juſtave ſunt.* Incipit: *τὰ περὶ ἡμῶν ὕμ
 σης πίſτεως.* pag. 272.

7. ΗΪ

* Sic in MS. Regio prologus ille inſcribitur recte Combefſio T. 2. Baſilii ſui p
 qui pag. 99. & 106. alios duos prologos e MS. Regio edidit Græce & Latin
 quibus infra. Monetque addendam hiſce Aſceticis Epistolam Baſilii 411. 16

7. Ἠθικά, *capita Moralia Christiana* ex meris Novi Testamenti dictis contexta & regulis LXXX. sub certis capitibus sive titulis comprehensa. Incipit: ὅτι δὴ τὸς πιστεύσας τῷ Κυρίῳ μετανοήσας πρῶτον. pag. 273. Quæquam vero nonnulla loca scriptorum sacrorum aliter quandoque allegat quam in vulgatis Novi fœderis Codicibus hodie leguntur, tamen intutum fuerit ex eo illa in his corrigere, ut probe observavit Rich. Simon. T. 3. Hist. Criticæ N. T. pag. 111. nam non tantum est quando e memoria citat, sed etiam ad argumentum suum sacrorum scriptorum verba leviter immutata accommodat.
8. Λόγος ἀσκητικός. *De institutione religiosa vite.* Incipit: ὁ ἀνθρώπος κατ' ἀπόρα Θεῷ. pag. 389.
9. Τρέψουσις ἀσκήσιμος, καὶ πρόλογος τῶν ὅρων. *Religiosa vite brevis instructio & ad regulas prolatio.* Ita in MS. Regis Christianiss. * inscribitur hoc scriptum, quod in editis non alium titulum habet quam λόγος ἀσκητικός. Incipit: ὁ ἀσκητικός βίβλος. p. 397.
10. Ὅροι κατὰ σελάτιον. *Regula Monachorum fusius distributa,* per quæstiones & responsiones LV. Incipiunt: ἐπειδὴ Θεῷ χάρις. p. 402.
11. Ὅροι κατ' ἐπίσημον. *Regule breviores,* quæstionibus & responsionibus CCCXIII. Incipiunt: ὁ Φιλάνθρωπος Θεός. pag. 505. pridem ante *Fumatum* verterat *Rufinus*, cujus versio exstat in Lucæ Holstenii Codice Regularum Monasticarum, Rom. 1661. 4. parte 1. pag. 95. seq. Alia apud Rudolph. Hospinianum lib. 3. de origine & progressu Monachatus p. 69. seq.
12. Ἐπιτίμια, *Pars XI.* in Monachos, & XIX. adversus Monachas delinquentes (εἰς τὰς Κανονικὰς) constituta. Incip. εἴ τις ὑγιαίνων τῷ σώματι. pag. 658.
13. Ἀσκητικὰ δασυζῆσις πρὸς τὸ ἐν κοινότητι καὶ κατὰ μόνους ἀσκῆσαι. *Constitutiones Monastica* tam ad Cœnobitas quam ad solitarios. Incip. ἵνα κατὰ χριστὸν φιλοσοφίαν ἐπακλόμην. pag. 662. Operæ pretium fuerit conferre Codicem Cæsareum de quo Lambecius III. pag. 123. Ascetica hæctenus commemorata latine vertit *Adamas Fumanus*, cujus interpretationem Lugd. 1540. fol. apud Gryphium editam deinde recensuerunt *Musculus*, *Tilmannus*, *Duczus*, Gallice *Godfridus Hermantius* Paris. 1672. 8. Dicitur &

L

ex-

Libri V. Pars 4.

* Vide Combesium T. 2. p. 155.

existare editio Græca Constitutionum Monasticarum cum I versione excusa Romæ 1578. 4. apud Franciscum Zanetti quam non vidi. Quamvis autem *Eusebio* Sebasteno a quidam olim tributa fuisse constat e Sozomeno III. 13. & Nicepl IX. 16. XIII. 29. multique etiam recentiores viri docti de aure dubitant, tamen, ut observat Natalis Alexander, Basilioruntur à Gregorio Naz. Hieronymo, Rufino, Cassiano, J niano Imp. in edicto & Photio Cod. 141. & 191. Confer D notas ad Basilii Tomum II. p. 28. & Billium ad Nazianzeni (XX. nota 60. ubi a Niceta etiam Basilio tribui testatur. Et L becium III. pag. 122. seq. qui memorat scholion Græcum Tj dori Studitz, quo Constitutiones Monasticæ Basilio vindicari Θεομύς ασκήσεως vocat Gregorius presbyter in vita Nazianzen quem una in illis elaborasse innuit. Vide & quæ in utram partem disputantur a B. Joh. Georgio Dorscheo in indice quitatis pag. 22. sqq. & Melch. Cornzo in judicio iniqui Dorscheanz depulso pag. 19-64.

14. Ἐπιτίμια Πανα L. in Monachos & Monachas delinquentes (fitutz. Incipit: ἢ τις ἐξέλθοι ἔ μοναχηῶν. pag. 731. Inq filii scripta reperit, sed sine titulo auctoris *Janus Cornarius*, & tine interpretatus est.

Haftenus Tomus secundus editionis GræcoLatinæ Anni 1638.

X. EPISTOLÆ.

1. Ad Chilonem discipulum, πρὸς χίλωνα τὸν αὐτῷ μαθητὴν. Incipit: τηρεῖς πράγματα. pag. 735. Vertit *Godfridus Tilmannus*.
2. Νυθεσία πρὸς τρεῖς νέους, admonitio brevis ad juniores Monachos. cipit: μάθε σὺ ὡ μονάζων. pag. 744. Vertit idem *Tilmannus*.
3. Πρὸς μοναχὸν ἐκπεσόντα. admonitio brevis ad monachum qui exciderat. Χαίρω ἔ μιν. pag. 744. Vertit *Wolfgangus Musculus*.
4. πρὸς μονάζοντα ἐκπεσόντα. Ad alium Monachum elapsum. Incipit: δὲ τίς μοι Φόβος. pag. 747.
5. πρὸς παρθένον ἐκπεσόνταν. Ad virginem elapsam. Incipit: νῦν εὖ ἐκβῆσαι. pag. 749. Græce & Latine cum Jo Curterii verti prodiit separatim Paris. 1574. 12. Contra has quinque Epist ut Basilio abjudicet multa disputat in indice Iniquitatis B. schæus pag. 114-172.

in Latinis & Græcolatinis editionibus legitur. Obsop-
varii vesterunt, ut primam statim *Gul. Radow*, alias *Jacob*
crans, Rhetus, cujus versionem Parisiis 1531. 8. excusam
Gallico vendi suo tempore notabat Gesnerus, appendice
Bibliothecæ, edita A. 1555.

Centesimam octogesimam primam inter Canonicas Græcorum
stolas vertit *Gentianus Hervetus*.

CLXXXII. usque ad CCII. transtulit *Wolfgangus Mafculus*, in ed.
S. Basilii Latina A. 1565.

CCIII. & CCIV. *Flaminius Nobilius*. A. 1603.

CCV. Basilii neutiquam est, licet sub ejus nomine assertur in
Concil. Nicæni II. Cæteræ usque ad CCDC. * a Pro-
Duczo additæ sunt ex edit. Epistolarum Juliani Imp. cu-
Bonav. Vulcanio Lugd. Batav. 1597. 8.

CCX. ad CCXIV. Græce primus e Codice Augustano vulgarat
vid Hæschelium ad calcem notarum ad Phrynichum, Aug.
Vindel. 1601. 4. pag. 130. seq.

CCXV. ad CCCXVIII. neque Græce neque Latine lucem vidi
ante editionem Paris. 1618. in qua exstant cum versione *M.*
Montacutii, qui eas ex Codicibus Anglicis descripsit & cum
versione ad Duczum misit. Ex editione hac recufæ ad ve-
sunt in Græcolatina Anni 1638. Tomo III. Elias du Pin qui
scribit ** postremas Basilii Epistolas ab Hæschelio
esse, pro Hæschelio Montacutium dicere voluit.

Nonnullas latinorum interpretum hallucinationes emendavi
novissime Epistolas Basilii ordine temporis quo scriptæ sunt
fit vertitq; Gallice Paris. 1693. 12. *lettres de S. Basile Grand pape*
du Grec, disposées en meilleur ordre, avec des notes & les sommaires de
lettres. Interpres *Franciscus de Bellegarde*.

* Epistolam 209. integriorem ex Codice Bigotiano edidit Combefisus T. 2. Bibl.
centuri p. 368. & ex MSS. Regis Gallicæ Cotelerius Tom. 2. monumentor. Græcæ
p. 92. & pars eorum quæ annectuntur de Laus tribuno, legebantur
in vulgatis ad calcem Epistolæ 208. Etiam illam 209. quæ cum 208. fere
integriorem legi in Codice Cæsareo, notaverat Lambecius lib. 5. pag. 244
lib. 8. pag. 485. sq. Epistola 206. est inter Epistolas Juliani duodecima.

** T. 2. Bibl. Epistolorum Eccles. p. 199. edit. Amst.

9. πρὸς Ἀμφιλόχιον ἐπιστολαὶ Κανονικαὶ γ' ad *Amphilochium*, Iconi *Episcoporum*, *Epistola Canonica III. Canones* sive constitutiones LXXXV. de variis rebus in Ecclesia & inter Christianos observandis complexæ. Prima incipit: ἀνοήτω, Φησὶν, ἐρωτήσασι. pag. 757. Secunda: πάλαι πρὸς τὰς ἐξῆς τῆς εὐλαβείας σβ. pag. 766. & tertia: ἀπὸ οὐδὲ μακρᾶς ἐπανελθόν. pag. 773. Vertit *Georgius Herronius*, & has Epistolas & *Theodori Balsamonis* in eas scholia. Paris. 1561. fol. inter alias Patrum Canonicas Epistolas post *Canones Apostolorum*, *Conciliorumque*. Prodierunt *Græcè & Latine cum Balsamonis scholiis*, Paris. 1620. fol.

Cum scholiis *Jobannis Zonara* quæ vertit *Antonius Salmaticus*; Collegii *Ambrosiani* Doctor ad calcem Operum *Gregorii Thaumaturgi*, *Macarii Ægyptii* & *Basilii Seleuciensis*, Paris. 1622. fol.

Cum *Balsamonis*, *Zonara* & *Alexii Aristeni* scholiis Græcæ & Latine inter alias Canonicas Epistolas *Conciliorumque Canones* edidit, notasque suas addidit *Guil. Beveregius* in magno Synodico sive *Pandectis Canonum*, Oxon. 1672. fol.

7. Epistolæ ad eundem *Amphilochium* fragmentum ἐπὶ τῆς τῶν σιτίων διαφορᾶς, de *differentia ciborum*. Incipit: τοῖς ἡ κομψαῖς ἐγκρατίταις. pag. 780. Legitur iterum infra *Epist. 410. p. 1171.*

Epistola CCCCXXVIII. Fallitur *Clariss. Caveus*, qui ait editionem *Anni 1638.* priore *Græcolatina Parisiensi* *Anni 1618.* esse auctiorem Epistolis plusquam ducentis quas *Rich. Montacutius* eruerit. Nam ne unam quidem Epistolam habet quæ non in altera etiam legatur. Ex illis porro 428. exstant in prioribus *Basilii* editionibus Epistolæ tantum priores *CLXXX.* * quæ partim a *Vincenzio Osoruo* Græcæ vulgatæ erant ex illustri *Bilibaldi Pirckheimeri* Codice (in *Bibl. Regis Hungariæ* pridem reposito) *Haganor 1528. 8.* usque ad numerum *CXLI.* Cæteræ a numero *CXLII.* ad *CLXXX.* ab *Aldo Manutio* cum aliis variorum Epistolis, *Venet. 1499. 4.* in qua collectione etiam occurrit *1. 3. 19. 88. & 83.* Illa collectio deinde cum latina versione prodit *Genev. 1606. fol.* sub falso *Jacobi Cujacii* nomine. Sed alia versio est quæ

L 2

in

* Epistola editionis Græcæ *Basil. 1550. fol.* variis locis emendat e codicibus *Augustinis* *Day*, *Herschelius* ad calcem orationis *Damasceni* in transfigurationem *Domini*, *Augustæ Vidæ. 1588. 8.* pag. 110-116. longe plures editis daturum se pollicitus.

Epistolam Basilii CCLVII. laudat Nicephorus Gregoras libro XX. E. pag. 620.

Hæc de Basilii Epistolis, quibus ἡδὲν ἀμεινον nihil præstantius reperiri Svidas, quasque tanquam κανόνα & normam ἔ' Ἐπιστολῶν χαρακτηρῆς, commendat Photius Cod. 143. & Epistola 207.

XI. Hactenus Tomus II. in editione GræcoLatina Anni 1618. cui cesfit Appendix, in qua primo loco continentur *Sermones XI morales*, a Simeone Magistro & Logotheta excerpti ex Basilii scriptis, & Centonis in morem compositi λόγου καὶ ἐκλεχθῆσθαι; Συμειῶν ἔ' Μαγίστρου καὶ Λογοθέτου ἐκ πασῶν τῶν πραγματικῶν ἐν ἀγίοις πατέροις ἡμῶν βασιλέωσιν &c. Simeon ille Magister, etiam Metaphrastes vulgo audit, clarus fuit sub sæculi decimi initium. Loca Basilii e quibus sermones hi contexti sunt, in marginibus annotantur.

1. περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, de virtute & vitio. Incipit: ὁ μὲν κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.
2. περὶ διδαχῆς καὶ νουθεσίας, de doctrina & admonitione. Incipit: ἐπὶ τοσούτοις.
3. περὶ ἀγάπης τῆς πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν πλησίον. De amore ad DEUM & proximum. Incipit: τὴς τῶν βιωτικῶν.
4. περὶ ἐλεημοσύνης. De misericordia & benignitate. Incipit: οἱ Θεοὶ μάζωσεν τὰ χρήματα.
5. περὶ πλάτης καὶ πονίας. De Divitiis & paupertate. Incipit: Φρέατα ἐξαντλήματα.
6. περὶ πλεονεξίας. De avaritia. Incipit: ὅταν οἱ οἰκίαν ἀνδρῶν.
7. περὶ ἁμαρτίας. De peccato. Incipit: πολὺν ἀγαπητοί.
8. περὶ μετανοίας. De penitentia. Incipit: διτίς μοι φόβος ἰσκηψα.
9. περὶ προσευχῆς. De prece. Incipit: χρὴ τὴν προσευχὴν. Hæc sermo cum Nicolai Glaseri versione, junctus duobus libris Christophomi de modo orandi DEUM, prodiit in ejusdem Glaseri Confessura Pietatis & morum GræcoLatina, Giesse 1609. 8.
10. περὶ νηστείας, de jejunio. Incipit: στρατηγοὶ μὲν οἱς ὄρεταζον.
11. περὶ θανάτου, de morte. Incipit: ὁ ἔ' θάνατος, ἀγαπητοί Hanc ex MSS. Vaticanis vertit & Latine inter opera Ephraim Syri edidit Gerb. Vossius T. I. pag. 200.

Epistola 1. ad Nazianzenum de vita in solitudine degenda, ex latina *Guil. Budai* versione legitur Tomo I. ejus operum. Eadem Græce & Latine cum Grammatica Vocabulorum interpretatione prodiit separatim Paris. 1657. 8. Extremam partem (quæ in editis desideratur) ex MS. Cæsareo Græce dat Lambecius III. p. 149.

Epistola 41. a S. Maximo ad Dionys. Areopag. T. 1. pag. 27. citatur ut *ἀδελφῶν* Basilii ad fratrem *ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου ἑταίρου*. Hanc vertit & *Beatus Rhenanus* Paris. 1513. Eadem Epistola quibusdam locis interpolata legitur T. 2. Nysseni velut ipse ad Petrum fratrem.

Epistola 80. legitur inter *Gregorii Nysseni* scripta T. 2. pag. 438. sub titulo *de S. Trinitate ad Eustasium*, cum versione *Laurentii Sifani*.

Epistolam 289. cum versione sua notisque primus Græce edidit *Gerb. Vosius* ad calcem *Gregorii Thaumaturgi*, Mogunt. 1604. 4.

Basilii & *Libanii* Epistolas mutuas, una cum aliis sex vel septem brevioribus Epistolis Græce in tironum usus recudi fuit *H. Stephanus* 1577. 8. inter Epistola, dialogos, Oratiunculas & poemata e variis scriptoribus collecta.

Basilii Epistolas quasdam edidit quoque Græce *Hieron. Brunellus* S. I. Romæ 8. cum aliis aliorum Patrum selectis scriptis & Homiliis.

Epistolas sexaginta ex *Jo. Jacobi Beureri* versione exhibet *Abraham Scultetus* Tom. IV. *Medullæ Patrum* pag. 253. seq. acceperat autem illas *Scultetus* a *Jano Grutero*, quemadmodum *Beurer* Græcas ex Codicibus Augustanis descriptas suppeditaverat *Hæschelius*. In his legitur etiam Epistola ad *Apollinarium* * quam in editionibus Basilii haud obviam Græce deinde & Latine cum altera ad *Apollinarem* & duplici *Apollinaris* responsoria vulgavit *Cotelerius* Tom. 2. monument. pag. 84. Paris. 1681. 4. Idem alias duas antea ineditas *ἀπὸ τῶν ἐπιτομῶν*, unamque item ad *Libanium* & ad *Imp. Theodosium* unam eodem loco in lucem cum versione sua extulit.

Notitiam Codicis MS. Græci Augustani, in quo Epistolæ CCCXLVIII. habes in *B. Antonii Reiseri* indice *MStorum Bibl. Augustanz* p. 16-20. De *Cæsare* Bibl. Codicibus vide *Lambecium* lib. 3. pag. III. 135. 141. &c.

L 3

Epi-

* Ad *Apollinarium* scripsisse se non diffitetur *Basilius*, *Laicus ad Laicum*. Vide infra indicem eorum ad quos *Basilius* scripsit, in *Eustasio*.

Epistolam Basilii CCLVII. laudat Nicephorus Gregoras libro XX. Hist. pag. 620.

Hæc de Basilii Epistolis, quibus ἄδὲν ἄμεινον nihil præstantius reperiri ait Svidas, quasque tanquam κανόνα & normam ἔ' Ἐπιστολιμαίῃς χαρακτηρῶ commendat Photius Cod. 143. & Epistola 207.

XI. Hactenus Tomus II. in editione GræcoLatina Anni 1618. cui accessit Appendix, in qua primo loco continentur *Sermones XXIV. morales*, a Simeone Magistro & Logotheta excerpti ex Basilii scriptis, & Centonis in morem compositi λόγου καὶ ἐκλεχθῆντος Διδασυμῶν ἢ Μαγίστρου καὶ Λογοθέτου ἐκ πασῶν τῶν πραγματικῶν ἔ' ἐν ἀγίοις πατέροις ἡμῶν Βασιλείῳ &c. Simeon ille Magister, qui etiam Metaphrastes vulgo audit, clarus fuit sub sæculi decimi initium. Loca Basilii e quibus sermones hi contexti sunt, in marginibus annotantur.

1. *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, de virtute & vitio.* Incipit: ὁ μὲν κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός.
2. *περὶ διδαχῆς καὶ νουθεσίας, de doctrina & admonitione.* Incipit: εἰ ἐπὶ τοσαύταις.
3. *περὶ ἀγάπης τῆς πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν πλησίον. De amore erga DEUM & proximum.* Incipit: τὰς τῶν βιωτικῶν.
4. *περὶ ἐλεημοσύνης. De misericordia & benigneitate.* Incipit: οἱ Θεοὶ μάλιστα τὰ χεῖματα.
5. *περὶ πλάτης καὶ πενίας. De Divitiis & paupertate.* Incipit: τὰ φεῖατα ἐξαντλήματα.
6. *περὶ πλεονεξίας. De avaritia.* Incipit: ὅταν οἱς οὐκίαν ἀνδρῶν.
7. *περὶ ἀμαρτίας. De peccato.* Incipit: πολὺν ἀγαπητοί.
8. *περὶ μετανοίας. De penitentia.* Incipit: διτίς μοι φέβεται ἐν σκηνῇ.
9. *περὶ προσευχῆς. De precatōne.* Incipit: χεῖ τὴν προσευχὴν. Hic sermo cum Nicolai Glaseri versione, junctus duobus libris Chrysostomi de modo orandi DEUM, prodiit in ejusdem Glaseri Cynosura Pietatis & morum GræcoLatina, Giessæ 1609. 8.
10. *περὶ νηστείας, de jejunio.* Incipit: στρατηγοὶ μὲν εἰς ὠρῆταξιν.
11. *περὶ θανάτου, de morte.* Incipit: ὦ ἔ' θάνατα, ἀγαπητοί. Hanc ex MSS. Vaticanis vertit & Latine inter opera Ephraimi Syri edidit Gerb. Vossius T. I. pag. 200.

12. *περὶ λήθης καὶ ἀθυρίας. De pigritate & tristitia.* Incipit: ὅταν ἴδῃ καὶ τὸ κακὸν ἐνοεῖται.
13. *περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. De patientia & tolerantia.* Incipit: μηδὲν εἰς ἄν' ἔπαυει.
14. *περὶ μελλύσης κρίσεως. De futuro iudicio.* Incipit: ὅταν μέλλῃς ἐπὶ τίνα ὀρᾶν. Hunc quoque sermonem latine a se versum exhibet Gerh. Vossius T. 1. operum Ephraemi Syri p. 241.
15. *περὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. De principatu & potestate.* Incipit: καλὸν αἰεὶ, τὸ χεῖρον ὑπὸ ἔκρείττον αὔγειται.
16. *περὶ γαστριμαργίας καὶ μέθης. De ingluvie & ebrietate.* Incipit: μονότροπον ὁ ἔχειανισμὸς βίβω.
17. *περὶ ὀργῆς καὶ ἐχθρᾶς. De ira & odio.* Incipit: μέγιστον κατηγέρημα Χριστιανῶν.
18. *περὶ φθόνου καὶ βασκατίας. De livore & invidia.* Incipit: πολλὴν ἡμῶν ἐμποιοῖ τὴν ἀνοίαν.
19. *περὶ σωφροσύνης καὶ ἀκολασίας. De temperantia & incontinentia.* Incipit: ὁ τῶν Μακεδόνων Ἀλέξανδρος.
20. *περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ κωδοξίας. De humilitate & vana gloria.* Incipit: ἀμύχανον τὸν μὴ καταδεξάμενον.
21. *περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας καὶ φρονήσεως. De felicitate ac infortunio: tum etiam de prudentia.* Incipit: εἴτε τὰ δεξιὰ.
22. *περὶ προνοίας. De providentia.* Incipit: τὸ ἐν τῷ προσώγματι.
23. *περὶ ψυχῆς. De anima.* Incipit: τὸ τὴν πᾶσαν σαρξίνην.
24. *περὶ τιμῆς γονέων, καὶ γῆρας, καὶ νεότητος. De honore quo afficiendi sunt Parentes, de Senectute & Iuventute.* Incipit: τοῖς ἐξυγέρθητι Κύριε.
- Prodierunt hi sermones primum Græce e Bibl. Regis Christianissimi, Paris. apud Guil. Morellum 1556. 8. Hinc a Simone Maillio Archiepiscopo Turonensi translati in Latinum sermonem, ibid. 1558. 8. Postea utraque Lingua cum nova interpretatione Stanislai Illovii Francof. 1598. & 1611. 8. Simonis a Maille interpretatio Latina servata est in Græco Latinis Operum Basilii editionibus. Ex his Ethicis suspicor esse Homilias novem breviores, quas a Francisco Vergara versas esse Latine narrat Nicolaus Antonius in Bibl. Hispana.
- XII. *περὶ γραμματικῆς γυμνασίας. De Grammatica Exercitatione.* Incipit: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ - - & δὲ σε γινώσκω ὡ παιδίον. p. 171. Vertit Gilbertus Cognatus Nozorenius. De hujus libelli editionibus

bus dixi Tomo septimo hujus Bibliothecæ p. 35. & 37. ubi mo-
etiam verum auctorem non esse S. Basilium, sed *Manuelem Mos-*
pulum longe recentiore[m] scriptorem, qui circa sæculi X
finem claruit.

- XIII. *De consolatione in adversis*, Latine. Incipit: *Quemadmodum na-*
cum undarum tempestate quassatur. pag. 195. Non est Basilii
e Græco versus, sed Latine scriptus a *Victore*, qui post *Rustici*
Carthæna Mauritanix in Africa Episcopus circa A. C. 460. fuit
hunc consolatorium libellum, qui etiam inter *S. Encherti* op-
legitur, ad nescio quem Basilium super morte filii scripsit t[er]-
Gennadio cap. 77. de scriptoribus Eccles. Ejusdem *Victoris* lil-
de penitentia publicani inter *S. Ambrosii* opera lucem vidit,
in MS. Remensi male refertur ad *Victorem Tunnensem*: Lil-
vero ad *Genfericum Vandalorum Regem* contra *Arianos*, *Ge-*
nadio itidem memoratus, pridem intercidit. Vide *Tillemo-*
tium T. 16. memor. Hist. Eccles. pag. 611.
- XIV. *De laude solitaria vite.* Latine. Incipit: *Libet de singularis vi-*
tae meritis. pag. 205. neque hoc Basilium auctorem habet
Petrum Damiani, petatum ex ejus opusculo XI. sive libro *Dominus*
biscum cap. 19. Tom. 3 Opp. p. 103. seq. edit. Paris. 1642. fol.
- XV. *Admonitio ad filium spiritalem*, Latine, incerto interprete. Incipit
Audi, fili, admonitionem Patris tui pag. 208. Exstat & in appendi-
Codicis Regularum Monasticarum, recensita a *Luca Holsten*
Rom. 1661. 4. & inter *Parzneticos veteres* cum notis *Melchi-*
ris Goltadi editos Insulis 1604. 4. De *Anglosaxonica* versio
MS. vide *Catalogum scriptorum septentrionalium* in thesaur.
V. C. *Georgii Hickefii* p. 72.
- XVI. Claudit appendicem editionis Anni 1618. *Gennadii Scholarii* P-
triarchæ CPol. A. C. 1460. denati dissertatio Epistolica *de vita tu-*
mino & predestinatione ad *Josephum*, Monachum *Thessalonicæ*
sem pro vindicanda sententia *S. Basilii*, quem magnis maculat eli-
giis. Incipit: *κλινοπετής ἰδοξάμην.* Hanc dissertationem a *Ma-*
mo Margunio Cytherorum Episcopo nactus primus Græce ed-
derat *David Haschelius* Augustæ Vindel. 1594. 4. *Federicus Morell*
Latine vertit & Basilii operibus subjunxit, cujus etiam notæ in
filium p. 95. videantur.
- XVII. *Frontonis Duraei* quæ subjiciuntur notæ sunt in *Hexaëmero*
homilias XXXI. libros de baptismo, & in *Esaïam*, libros cont
Eun

- XXI. *Philocalia* e scriptis Origenis concinnata a Basilio & Nazianzeno, ut dixi lib. V. cap. 1. pag. 220.
- XXII. *Αβγδ-εις την υποτύπωση της ασησεως. De religiosa exercitiationis informatione*, sermo brevis. Incipit: *Ξ Κυριε ημων Ιηου Χριστε προς δασουτε*. Edidit Græce & Latine *Combesseus Tom. 2. Basilii* recensiti pag. 98-105.
- XXIII. Basilii & Nazianzeni *Expositio fides*, edita Latine a Canisio F. f. Antiquar. Lect. p. 177. 180. Incipit: *Credo in Patrem & Filium & Spiritum S. Trinitatem homonison.*
- XXIV. *Εκθεσις πιστως εν συντομη. Expositio fidei in compendio. Questionibus & responsonibus.* Edita Græce & Latine a *Stephano de Mayne* in Variis sacris T. I. pag. 147-149. Incipit: *πιστις θεοσις ομολογησις επι της αγιας & ομοουσις & ακτιση τριαδ*.
- XXV. *Θεια λειτουργια, Divina Liturgia*, * *cujus Codicem Græcum plusquam mille annorum in Bibliotheca Barberina reperiri testatur Montfauconus pag. 210. Itineris Italici, Incipit: ο θεος ημων, ο τον ηρανιον αετον, την τροφην &c.*
- Græce cum Liturgia Jacobi & Chrysostomi, aliisque scriptis Liturgicis prodit Paris. 1560. fol. typis Regiis apud Guil. Morellium & Venetiis 1548. 1601. &c.
- Latine ex veteri versione in Rincaviensi S. Johannis Monasterio reperta, post Jo. Cochleum (in speculo antiquæ devotionis circa Miffam, Moguntiz 1549. fol. pag. 119.) edidit *Claudius de Cambes* inter Liturgica Patrum Antverp. 1562. 8. Præterea vertit *Gottmannus Hervetus* Venet. 1548. 8. Antwerp. 1562. 8.
- Græce & Latine cum Herveti versione exstat in Anctario Duceimo Bibliothecæ Patrum Paris. 1624. fol. Tomo II. & in Bibliothecæ Patrum Paris. 1654. T. XII. p. 282.
- Et cum Variis Lectionibus notisque *Jacobi Gæari*, in Euchologio Græcorum illustrato, Paris. 1647. fol. pag. 158. seq.

Difert

* Basilium scripsisse aliquid hujus argumenti, & Liturgiam literis consignasse nobis est dubitandum post tot veterum & totius Orientis testimonium. Sed inter hæc & tam multas, quæ ab illius tempore Basilii liturgiæ allatæ sunt mutationes & interpolationes, quid demum in ea Basilii sit, certo dicere, vix est opis humanæ. Basilii Liturgiam illustrat *Allazius Exere*, XXV. contra *Creyghronum*, Vide & *Acta Sanctos* T. 2. Junii p. 843.

Rich. Montacutius pag. 83. Apparatus ad Origines
fticas.

XXVIII. Basilii M. *supplicationes in S. Pentecosten*, memorat
Philadelphiensis apud Allatum cap. 13. de purgatoriop.
tionem aliam Basilii Græce MS. è Codice VIII. Barocciano B
lei. edidit *Henricus Hammondus* in Catechismo practico, ad
glica versione. Oxon. 1662. 8. (quæ septima est editio
& Tomo 1. - Opp. Lond. 1684. fol. Et in Germanica Cas
illius versione Francof. 1696. 8. ** 3. 4. Eam quoniam
atque Christiano Doctore digna, hoc loco cum versio
Latina adscribam.

Ἀρετικὰς βασιλεῦ καὶ αἰδέομαι,
ὁ διὰ τὴν ἐκ ξύλων κατακρίσιν ἐπὶ
ξύλων ἀρθοῖς, καὶ τοῖς ἀκολυθῶν σου
τοῖς ἔργου ἀειμένους μακροθυμίας
σαύτην ὑπόδειγμα παραχρῆμα,
ὅς ὑπὲρ τῶν σαυροῦ σου σε θεομά-
χων ἐνταύθην προσήγαγες τῷ συν-
ανδρῶν γενήτορι αἰῶνος. Φιλάν-
θρωπε Κύριε, καὶ οἷς δι' ἀπεχθείας
ἐσμέν ἢ ἐπιβελύσκων, ἢ λοδορμῆ-
νοις, ἢ ἐκπρεσβύτων, ἢ βασκαίνων,
ἢ καθ' οἷον δὴ τινα τρόπον ἐξ ἐπι-
βουλῆς ἢ ἐπηρείας ἢ φιλαπεχθῆ-
μον^{ος} δάμον^{ος} μισοῦσι καὶ ἀπο-
στροφόμενοις, συγχώρησον τὸ τῆς εἰς
ἡμᾶς παρηνίας πλεμμέλημα. μετὰ
βαλε τὰς γνώμας αὐτῶν ἐκ κακο-
θείας εἰς ἐπικειαν. Ἐμβαλε τὰς
καρδίας αὐτῶν ἀδόλον ἀγάπην καὶ
ἀνυπόκριτον. σύνδησον ἡμῖν αὐτῆς ἐν
ἀρρήτοις δεσμοῖς ἐνοίας πνευμαλι-
κης. καὶ τῆς ἀκηραῖα σου ζωῆς,
οἷς οἰδίας λόγοις, κοινωνῆς ἀποτελε-
σον. τὰς ἡ ἀγαπῶν ἡμᾶς, ἢ καὶ
εἰς τὰς σωματικὰς χρείας διὰ τὸ

Malorum tolerato
piterne Rex, qui in ligno
listi condemnationem qu
gnum nata erat, atque
longanimitatis prout
plum iis, qui vestigia
da eligunt. Tu qui pro
stibus in crucem Te age
tercesionem obtulisti in
terno Patri. Homine
Domine, ignosce illis
exosifumus, quicq̄ infid
bis, nos calumniantur,
aut nobis invident, aut
que modo ex infidiis & co
lia Dæmonis, odio gaude
oderunt & averfantur, in
lis stoliditatis in nos sus
tum, muta animos ipso
malitia ad moderationem
cito. Cordibus ipso
charitatem alienam ab os
lo ac simulatione. Co
nobis illos indissolubilibu
volentiz spiritualis vincit

notis Tibi rationibus eos vitæ tuæ puræ ac sinceræ participes perfice. His vero quinos amant aut corporalibus necessitatibus propter sanctum Nomen Tuum ministrant, opulenta dona Tua repende, & forte ac præmio dignare illos fidelium ac prudentium œconomorum. Illos quoque qui bono animo, infirmitatis nostræ memores, pro nobis orant, largâ gratiâ tuâ remunerare. Quique miseris nobis & indignis injunxerunt ut pro illis oraremus, his quæ e re ipsorum sunt benigne largitor, præbe quæ salutis suæ causâ Te orant, & divitem misericordiam, ac locupletes miserationes tuas ad illos demitte. Miserere omnium, misericors Domine, qui Tibi confidunt; omnes ad divinum amorem Tuum attrahere. Tuere omnes ac defende & suscipe, nosque peccatores & inutilis servos tuos, ac regni Tui heredes redde. Tuum enim est misereri, nosque salvare, o DEus noster quoniam tuæ est Potentia, in sæcula, Amen.

ἐν Ἀποκρινῆας ἁγίου ὀνομα, τοῖς πλοσῖαις σε δωρεαῖς ἀγαμέψαι, καὶ τῆς λήξεως τῶν πισῶν καὶ Φροῖμων οἰκονόμων ἀξίωσον. Καὶ τοῖς τῆς ἀδουείας ἡμῶν ἐν ἀγαθῇ διαθήσει μεμνημένοις, ἢ καὶ ὑπερευχομένοις, δαψιλῆ τὴν χάριν σε ἐπιβράβευσον. τοῖς ἐντελαμένοις τῇ ἡμετέρᾳ ταλαιπώρῳ ἀναξιοτήτῃ ὑπὲρ αὐτῶν εὐχεσθαι, τὰ ὠφέλιμα χάρισαι, καὶ τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα ἐπιτρέχει, καὶ πλῆσια τὰ ἐλεῆ σε καὶ τὰς οἰκτιρμας αὐτοῖς ἐξαπόσειλον. Πάντας, εὐσωλαγγῆ, τὰς ἐπὶ σοι πεποιθότας ἐλεησον, πάντας εἰς τὴν θείαν σε ἀγάπην ἔλκυσσον. Πρόσηθι πάντων, καὶ ἀντιλαβῆ, σὺν ἡμῖν τοῖς ἀμαρτωλοῖς καὶ ἀχρεῖοις δούλοις σε, καὶ τῆς σῆς βασιλείας κληρονόμους ἀπέργασαι. Σὸν γὰρ εἶσι τὸ ἐλεῆν καὶ σώξεν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι σε εἶσι τὸ κρατεῖν εἰς τὰς αἰῶνας, ἀμήν.

Iuvat huic Precationi alia quædam subjungere quæ Græce descriptæ ex Codicibus Bodlejanæ Bibl. cum in Anglia versaretur, me cumque amice communicavit eruditissimus Collega meus Jo. Christophorus Wolfius.

Τῷ ἁγίῳ Βασιλεῖ Ευχή λογομένη
πρὸ τῆς θείας κενωίας ἔκ Κυ-
ριακῆ σώματι.

S. Basilii Precatio dicta ante S.
Communionem Corporis Do-
minici.

ex Niceta Choniata *Tresaurus Orthodoxæ Fidei. Cod. Bodlej.* 10

Ὅδοι, Κύριε, ὅτι ἀναξίως μεταλαμβάνω ἔσχατον σου αἵμα-
τος, καὶ ἔτιμω σου σώματι, καὶ
ἐνοχός εἰμι, καὶ κῆμα ἑμαυτοῦ
ἐδίω καὶ πίνω, μὴ διακρίνω τὸ
σῶμα καὶ αἷμα σου τῷ χριστῷ καὶ
Θεῷ μου. Ἀλλὰ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου
θαρῶν προσέρχομαι σοι τῷ ὀπίσθῳ. *
ὁ τρώγων με τὸν σάρκα, καὶ πίνων
με τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ γὰρ
ἐν αὐτῷ. ἀλαγχυρίσθητι ἦν Κύριε,
καὶ μὴ παραδειγματίσης με τὸν ἁ-
μαρτωλὸν, ἀλλὰ ποιήσων μετ' ἐμοῦ
κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ γνώθω μοι
τὰ ἄγρια ταῦτα εἰς ἴαση καὶ κάθαρ-
σιν, καὶ Φωτισμὸν, καὶ Φυλακτῆ-
ριον καὶ σωτηρίαν, καὶ ἁγιασμὸν
ψυχῆς καὶ σώματι, εἰς ἀποτρο-
πὴν πάσης φαντασίας, καὶ ποτηρῆς
πραΐως, καὶ ἐνεργείας διαβολικῆς
κατὰ διάνοιαν τῆς ἐν τοῖς μέλεσί μου
ἐνεργημένης, εἰς παρρησίαν καὶ ἀγά-
πην τὴν πρὸς σε, εἰς δόξασιν βίαν
καὶ ἀσφάλειαν, εἰς αὐξήσων ἀρετῆς
καὶ τελειότητι, εἰς πλήρωσιν ἐπιτο-
λων. εἰς Πνεύματι ἁγίῳ κοσμίαν,
εἰς ἐφάδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπο-
λογίαν ἐνπρόσθετον τὴν ἐπὶ ἔσχα-
τον βήματός σου, μὴ εἰς κῆμα
ἢ εἰς κατάκριμα.

* Joh. VI. 56.

Novi, Domine, et
digne accipio incontaminatum
sanguinem & pretiosissimum
tuum, & reus sum, &
mihiedo & bibo, non dico
corpus & sanguinem tuum
& DEI mei. Sed misericordiam
confisus tuam ad te accedens
enim: qui edit carnem
& bibit sanguinem meum
me manet atque ego in
me ferere igitur Domine, ne
a me peccatore repeteres
specum secundum misericordiam
tuam, & fiant mihi fides
medelam, mundationum
luminationem, custodia
luteam & sanctificationem
& corporis, in aversionem
imaginationis malique
& operationis diabolicæ
rem operantem in membris
ut sint mihi in fiduciam
rem erga te, ad vitæ ene-
nem, firmumque præfidium
incrementum virtutis &
etionis, ad implenda præ
ad Spiritus S. communio
vitæ æternæ vaticum, &
sionem acceptabilem cor
mendo tribunali tuo, non
in iudicium aut conde-
nem.

σας καὶ ἐπηγγελίω. Σὺ γὰρ ὑμνεῖται
καὶ μεγαλύνεται καὶ ὡς πάσης
πιοῦς ἐν φόβῳ δεζάζεται τὸ πανά-
γιον ὄνομα Ἐ Πατρός καὶ Ἐ Υἱῆ καὶ τῷ
ἀγίῳ Πνεύματι, ὡς καὶ αἰεὶ καὶ εἰς
τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

συνάπτε.

Ἐξορκίζω σε τὸν ἀρχέκακον τῆς
βλασφημίας τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀκα-
θαρσίας ** καὶ ἀυμυργὸν τῆς πο-
νηρίας. Ἐξορκίζω σε τὸν ἐκρεψίλα
ἐκ τῆς ἀνωθεν Φάλοφορίας καὶ εἰς
σκοτῶ βαδὺ καὶ σκεχθέν δια τὴν
ἵπασιν. Ὀρκίζω σε πνεῦμα ἀκά-
θαρτον κατὰ Ἐ Κυρίῳ Σαβαώθ καὶ
παπῶν ἀγγέλων Θεῷ Ἀδωναὶ Ἐλωὶ
Θεῷ πατοκράτορι. Ἐξέλθε καὶ
ἀναχώρησον ἀπὸ Ἐ δόλῳ Ἐ Θεῷ.
Ἐξορκίζω σε κατὰ τῷ Θεῷ Ἰῷ παν-
τοκράτορι, Ἐξέλθε, καὶ κατὰ Κυρίῳ
Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ μονογενεῖς Ἰῷ τῷ
πρὸ αἰώνων ἐξ αὐτῆς ἀρήτως γεν-
νηθέντι, τῷ τὴν ἀόρατον καὶ ἰρα-
τὴν γένεσιν δημιουργήσαντι. Ἐ
νόμῳ πρότερον φυσικῶ πάντα παι-
δαγωγῆσαντι καὶ γραπτῶ ἐφέ-
διῳ *** τῆς ὡς προκαίρεστος νεθετή-
σαντι, καὶ ἀγγέλων ἐπιστάσια φυ-
λαξάντι. Τῷ τὰ ὕδατα κατα-
κλυσάντι ἀνωθεν, καὶ τὰς ὑπ' ἕρα-
νῶ ἀβύσσους ἀνωστομῶσαντι, καὶ Γί-
γανθας καταφθίσαντι ἀσεβήσαντι

gnificatur glorificaturque
more ab omni Spiritu, et
mum Nomen Patris & Fili-
ritus Sancti, nunc & semp-
culorum secula.

Sequitur Exorcismi * fo

Adjuro te primum a
blasphemiz, principem
ritatis & opificem iniquitatis
juro te, qui ex superna luce
& propter superbiam in
das tenebras immisistis
juro te, spiritus impure,
minum exercituum omnium
angelorum, Deum Adonai
Deum omnipotentem.
recede a servo hoc Dei.
te per DEUM omnipotentem
Et per Dominum nostrum
Christum unigenitum ejus
qui ante secula modo in
li ex illo natus est, & omnia
creatas invisibiles &
condidit quique Natura
omnia prius moderatus &
scripta deinceps nostras ve-
tes rexit, atque Angelorum
fidio custodicit ac tutatus est
aquis desuper effudit, &
sub caelo aperuit, Gigantes
impios perdidit, & terras

* Confer alias Exorcismi formulas in Goari Euchologio p. 335. scq.

** MS. ἀυταβλασφίας.

*** MS. ἐπιείδω.

noſtrum ac Gomorrah igne & ful-
phure redegit in cineres. - cuius
fumus perennis manet. Qui ba-
culo exſiccavit mare, & populum
ſuam haud madefactis pedibus
traduxit. Tyrannum vero & ex-
ercitum Deo repugnantem, fluvi-
bus in perpetuum conſepelivit.
Qui excidit gentes alienas, & per
legem bello impietatis finem im-
poſuit. Qui denique ex Maria
Virgine carmen incnarrabili mo-
do induit, ſalvis caſtitaſis ſigna-
culis manentibus : Cui placuit
per baptiſma veteres ſordes no-
ſtras abluere, & qui ad abolendas
transgreſſionis noſtrae maculas,
novam in qua peccatum elueret-
ur fornacem veluti conſiatori-
ſm conſtituit. Adjuro te per
DEum univerſorum, qui homi-
nem aſſumptum in ſe habet, per
DEum, qui mortalis apparuit. Il-
lum cogita, quem omnia tre-
mant, horrent, timent ac re-
fugiunt. Adjuro te per DEum
baptizatum in Jordane, qui
ſignum in corruptibilitatis nobis
exhibuit demerſionem in aquam,
quam intuentes angeli & omnes
cœleſtes potentatus, ſeſe ſub-
mittebant. Et qui Divi-
nam eſſentiam noſtra occultavit,
quando expers principii Pater ge-
nerationem Filii æternam mani-
feſtavit, & Spiritus ſancti deſcen-

τας. ἐπὶ γῆν Σοδόμων καὶ Γομορρᾶς
πυρὶ καὶ θείῃ τοφροῦ αἰῶνι, ἔ-
μειν κασιγῆς αἰώνιμῃ. Τὸ ῥά β-
δουπέλαγ· ἑστράτευθῆ, καὶ λαοὶ
ὕψιστος ποσὶν ἀβραάμ· παραστάσθῃ.
καὶ τύραννον καὶ στρατὸν θεομαχόν·
αἰς αἰῶνα τοῖς κύμασι καταχύσασθῃ.
τῷ. Τὸ ἔθνη ἀλλόφυλα ἐξολο-
θρεύσασθῃ, καὶ νόμῳ ἡἰετῆς αἰουβίας·
καταλύσασθῃ πόλεμον, ἔ ἐπὶ
ἐσχάτων ἐκ παρθένου Μαρίας· σαρ-
κωθῆν· ἀπικλαθήτως, καὶ σώσῃ
αἰσφραγίδες τῆς ἀγνίας μύνας·
τὸ πλῆθος βασιλείας· τὸν παλαῶν
μύκων ἡμῶν εὐδοκῆσασθῃ· ἡμῶν Διῶ
τῆς ἁγιοβίας αἰ ἐπὶ πᾶσι, καὶ
νοσηρῶν ἀμαρτίας παροληψασθῃ·
ἐξορκίζω σε Διῶ τὸν θεὸν τῶν ὀλων·
τὸν ἀνδρωπῶν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ, καὶ
θεὸν τὸν διπλῶν ἀποφαινόντα. Ἐκεί-
νον ἐπίνοσον ὃν πάντα φροῖσεν καὶ
τρέμει καὶ δέδουκε, καὶ ὑπεσίλλεσαι.
ἐξορκίζω σε κατὰ τῷ θεῷ τῷ βασι-
δωθῆ· ἐν Ἰορδάνῃ (ὅς καὶ ἴδεν
ἡμῶν ἀφθαρσίας τῶν ἐν τῷ ὕδατι
παρσόμεθῃ· καταδύσθῃ, ἢ ἄγγελ-
οι καὶ πᾶσαι αἰ δυνάμεις τῶν ἕρα-
νῶν βλέψασθῃ, μετράσασθῃ. ἢ τὴν
θείαν τῆ ἡμετέρας κρῆψις, ὅτι ὁ
ἀναρχῷ Πατὴρ τῶν ἀναρχῶν γέν-
νησιν

N

ηση. Ἐγὼ αὐτὴν ἀλάλησε, καὶ ἡ ἀγία
 Πνεῦμα) ἡ καθάρσις τῆς Τριά-
 δος τὴν ἕνωσιν ἐμαρτύρησε) τοῖς
 αἰσίοις ἐπιμήσαντι, τὸν κλυδωνά-
 θαλάσσης φραγύσαι, καὶ κόρας
 ὀμμάτων ἀπὸ μάτρας λαγύνας πη-
 λῶτις ἀφθαλμῶν ἀναβλέψαι ποιή-
 σαι, καὶ τῆς ἀρχαίας ἀνγῆς
 ἡ δόξαι ἡμῶν δι' ἰανῶν ἀναστα-
 σαι, καὶ δασσαμίνου. τῷ κω-
 φοῖς ἀκύνον ἐμφυτίνεσαι, καὶ
 ἀλάλους τὸ λαλεῖν καθαρῶσαι,
 τῷ χαλοῖς δδωκότῳ. περικατῶ,
 καὶ ῥύση ἀτάκτων αἰμάτων κλυ-
 θρῶσαι. τῷ εἴρημα λαγῶν
 ἀποσμάξαι, καὶ κερὰς ἐκ τῶν
 τάφων ἀνακλήσειν κωῖσαι. τῷ
 μέχρι ταφῆς τοῖς παθῶν ἡμῶν ὀμι-
 λήσαντι, καὶ τὸν ἄδαν ὄγρησαι σκυ-
 λεύσαι, καὶ πᾶσαι τὴν ἀνδρω-
 πότην ἀνατολῶν * ἡ δασάτη κα-
 τασκυσάσαι. Ἐξήρξω σε κατὰ
 ἡ θεῶν παντοκράτορ, ἡ τῆς θεο-
 τητος πνεῦμα Προφήτης ἐμπνεύσαν-
 τος, καὶ Ἀποστόλου συμπράξαντος.
 φοβήθητε, φεύγετε, ἀσπασίση.
 ἀκαχρηστοὶ πάντες δαυμόνιοι κακῶν καὶ
 ἀκαθαρτων, εὐαγῆς, κατὰ χθόνιον, θύ-
 θιον, ταρτάρων, ψύδων, πλανῆς,
 ἀπατηλῶν, ἀμορφῶν, πολύμορφων,
 διατοκῶν ἀναίδων, ἀδελφῶν ἡ δ

fio Trinitatis unitatem testis.
 Adjuro te per eum qui ob-
 ventos, fluctus maris con-
 & pupillis oculorum quæ a-
 tate defecerant, luto illo
 endo restituit visum, qui qu-
 num splendorem luminis
 concessit ipse per se effinxit
 illo donavit. Qui fardis im-
 vit audiendi facultatem,
 rumque linguam correxit
 dis dedit ut possent au-
 & fluxum inordinati fardis
 represlit. Qui leproforu-
 culas absterfit, mortuos
 ex sepulchris suis exflire
 nobiscum ad sepulchra
 cum affectibus suis veritas
 inferos per resurrectionem
 spoliavit, & omne humanum
 a mortis potestate inflexit
 fitit. Adjuro te per Deum
 potestatem, qui Divinorum Scri-
 Prophetis inspiravit, & in
 lis operatus est. Time-
 vos propripite. Recede-
 nium quodvis malum &
 rum, sacrum, subterraneanum
 profundo mersum, tartarum
 mendacii plenum & erroris
 ceptorium, informe, mu-
 me, conspicuum impudens
 disimulatione inconspicuum
 ubicunque versaris & ubi ei
 quocunque abis, sive vocas
 animantis forma aut specie

* Suid. ἀναγῶν, ἀβλαβῆς. MS. ἀνάγωτ.

nis, aut bestiam referens, aut ex-
parentis instar fumi: sive passiva
szmina, sive reptile vel volatile
aut natatile: loquens & mutum,
stans aut subito irruens, convel-
lens impetu aut somnum inferens
vel infomnium grave, aut in mor-
bo vel infirmitate, vel in risum
vertens aut lacrymas, voluptates
vel factores. Sive concupiscen-
tius deditum sive veneficiis aut
amoris insanis. astrorumve
divinationem, magiam, aut oeco-
mantiam † professum vel re-
rum amissarum inventionem: vi-
olentum, ciens tumultus, im-
pudens, contentiosum, insta-
bile, mutari cum luna aut cum
tempore certo alterari solitum,
matutinum vel vespertinum, vel
ab infirmitate aliqua vel aliquo
splendore vel accessu subito, aut
e mari vel fluvio aut precipitio
puteove aut fovea vel palude aut
lacu materiae aut loco sub terra
neo impuro vel sylva querna vel
aliis ex arboribus aut ex monti-
bus, vel tonitru, grandine, ful-
gure, vel domus fundamentis, re-
ctove balnei aut piscinae, vel ex
sepulchro aut idoli templo vel
undecunque scimus aut nescimus,
nota vel ignota nunquamque visa

ἢ ἀέροις, ὅπως ἰαν' ὑπάρχεις
ἢ ἰσθα- τυγχάνουσ, ἢ ὄθιν ἀπέεχον
ἢ Φουκὰς ἢ ζουφάνες ἢ δρακοντοει-
δείς, ἢ θηριόπερσσωπεν, ἢ καπτός
τικ Φανόμενος, ἢ ἀέρων ἢ θήλυ,
ἢ ἔρπετόν ἢ πετεπόδον, ἢ σμητόν, ἀφ-
λον ἢ κωφόον, βασιμὸν ἢ ἐξ ἐπιθυ-
μῆς ἢ παρὰ ἄστρον ἐπιβόλη ἢ ὑπερ-
δεις, ἢ ἐνύπνιον βαρὺ, ἢ ἐν νόσῳ
ἢ ἐν μαλακίᾳ ἢ εἰς γέλωτα ῥέμβον
ἢ δάκρυα, Φιλίδονα ἢ δυσωδίας, ἢ
ἐπιθυρημῶν, ἢ Φαρμακίφελον, ἢ
ἐρωτομανῆς, ἀερομανθίας, μαγικός ἢ
ἐνοικομανθίας, ἢ ἐνρετικὸν ἢ μεθ-
υριανῶν, ἢ ταραχοποιητικὸν, αἰγαι-
δεις, Φιλόνικον, ἀκατάστατον, τῶ σελήνῃ
συναλλεῖσόμενον ἢ χροῶν τινὶ
συνλεπόμενον, ἢ ὄρθρων ἢ μεσημε-
ριων, ἢ ἀρρωστίας τινὸς ἢ αὐγῆς
ὑπὸ τί. ὅ και προσεπέλας ἀφῶν ἢ
ἐκ θαλάσσης ἢ ἐκ ποταμῶ, ἢ ἀπὸ
κρημνῶ ἢ φρεῖται ἢ λάκκῳ ἢ λί-
μνης ἢ καμίων, ἢ ὕλης ἢ ὑπε-
γείας ἀκαθαρσίας ἢ ἄλλως δρυμῶν
ἢ δένδρων ἢ ὄρων ἢ βροτῆς ἢ χα-
λάτης ἢ ἀστραπῆς ἢ ἐκ θυμαλίων,
εἰκίας ἢ ἐκ εἴγης λυτρῶ ἢ κολυμ-
βήθρας ὑδάτων ἢ μνηματι ἢ ἐι-
δωλῶ

N 2

† Oecomania divinatio ex edificio & consideratione eorum quae illi contigissent vel
in illo conspicienda se praebuissent. ἀεροσκοπικὴν vocat Nonnus ad Nazianzeni
I. steler. histor. 61. ubi & Xenocratis ἀεροσκοπικὸν commemorat. Vide & Ca-
sianboni lectiones Theocriticas cap. 5.

δωλίω, ἢ ὄθεν ἴσμεν καὶ ἔκ τινος, γινώσκω καὶ ἀγνοῶ καὶ ἀπερισκέπτων τύπων. Μελεῖται καὶ ἀπαλλαγῆ, ἀχρύνεται τὴν εἰκόνα Θεομορφθεῖσαι τὸ ὁμοίωμα. Μὴ ἰγκυφθῆς οἷς τὸν δῶλον τῷ Θεῷ. Σὺ γὰρ παρθένος σιδηρᾶ καὶ καμινῶ καὶ τάλιας καὶ ὀδύλων βρυγμῶς ἀμυνεῖς τὸν ὄφθαλμὸν τῶν ὀφθαλμῶν. Φοβήθητι, φῦγε, καὶ μὴ μεθ' ἐτέρων ποικίλας πνευμάτων ἀκαθάρτων. Εἰς ἀθάτον ἢ γῆν καὶ ἀγειώγηται ἀπὸ τῆς ἡνθρωπότητος καὶ οὐδὲν, Θεὸς ἢ μόνος ὀπισκοπεῖ ὁ δεσμίους πάντας τὰς βασκαίνοντας τὴν αὐτῆ οἰκονομίαν, καὶ σφραγίσας ζῶντα ταπεινῶσαι εἰς μακρὰν νόστα καὶ ἡμέραν σὲ τὸν πάντων κακῶν ἐφευρέτην διαβολῶν. Ὅτι μέγας ὁ φόβος Κυρίου καὶ μεγαλή ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σύμπαντα δέλα αὐτῷ, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι ἰσοῦ ἀπὸ καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

figura. Recede & longe a verere imaginem DEI et tam ad ejus similitudinem delitefcas in seruo DEI. T virga ferrea & caminus in tarusque inmet & friditium pœna tuz inobedi Timeto, fugito & apud malos & impuros spiritus neto. Abi in terram incultam quam nulli vismini solus DEUS inspicit ligatos tenet omnes inha invidentes, teque omnium rum inventorem diabolus nis tenebrarum in magnitem magnamque illam detruhit in tartarum. niam ingenti timore in dus Dominus & magnus ejus, & omnia ipsi servitri, Filio & Spiritui sancto & semper & in sacula sacula Amen.

Quæstiones EUNOMII & APOLLINARIS cum respon sionibus S. BASILII

ex Codice Cromwell 111. pag. 579.

Ἐρώτησις Εὐνομίου. τί ἐστὶ θεός, τὸ πᾶσι περιπέδασον;

Eunomii Quæstio Quid est Deus quo omnium studium elicitum?

Ἀπόκρισις Βασιλίου. Ἀδιώρητος καὶ ἄσπαστος, ἀκατάληπτος καὶ ἄσπαστος, ἀόριστος καὶ ἀμέγιστος, ἀμέγιστος καὶ ἀκατάληπτος.

Responsio Basilii. Effentia inhis. Incomprehensibilis Magnitudo infinita. S pulchritudo.

Εὐνομ. Τί ἐστὶ υἱός; Βασίλ. Ἀρχηγὸν γέννημα, μονογενὲς λόγος, ἀδιώρητος καὶ ἄσπαστος, ἁπλοῦς πατρική

Eunomius. Quid est filius? Basil. Soboles inenarrabilis genitum Verbum, Mens bilis, Effentia Patris.

est Spiritus Sanctus
n Divinum, Spiritus
s, Sapiencia Sapien-
tia Essentia. Forma
est subtilis, simplex,
rans & inspiciens.

secundum imaginem
litum esse hominem?
piritus.

corpus accessit?

n visibilem intelli-
olceretur.

ione homo DEO fit

e institutum virtuti
eum.

id?

ni malitia alienos nos
us.

uatio. Si CHristus
labuit hominis, etiam
laboravit & inficitia
m committere potuit.

e. Sane quidem, ni
i illa esset unita. Ne
tem dic hominis, ne-
n alterius hominis
habuit Christus. Sed
m humanam, quam
um sibi Verbum ha-
mo carnem.

Duo igitur rectores
ierint in CHristi cor-
Eus Verbum, & mens

quam, sed a Verbo ipso
m.

E. Τι ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον;

B. Οἶομα θεῶν, πνεῦμα νοερὸν, σοφία
σοφῶ, θεῶν ἕρεια, μονογενὲς εἶδος
λεπτὸν, ἀπλῆν, παντεπίσκοπον,

E. τί ἐστὶ τὸ κατ' εἰκόνα θεῶ περι-
δα τὸν ἀνθρώπου;

B. Λόγος καὶ πνεῦμα.

E. Καὶ διὰ τί τὸ σῶμα συμπαρε-
τρέχει;

B. Ἰνα διὰ τῶ ὀρωμένῃ ἐπιγινώσκηται
τὸ νοούμενον.

E. Κατὰ ποίαν αἰτίαν ἀνθρώπος
ἴμοι τῷ θεῷ;

B. κατὰ τὴν ἐνάρετον πολισίαν.

E. Καὶ ποίαν ταύτην;

B. τὴν τῷ παντὸς κακῶ ἀλλοτρίωσιν.

Apollinaris qv. Εἰ γὰρ ἀνθρώπου ἔ-
χεν ὁ Χριστός, καὶ λήθην καὶ ἀγνοίαν
ἔσχε, καὶ ἁμαρτίαν ποιεῖν ἠδύνατο.

Basilii Resp. Εἰ μὴ ἠέως τῆ θεότητι,
να μὴ λόγος ἴεν ἀνθρώπου, ἔ γὰρ
ἄλλῃ τινὲς ἀνθρώπου εἶχε ἴεν, ἀλλ'
ἢ ἄρα εἰπέ ἀνθρώπινον ἔ μίσηχον
ἔ λόγος, ὡς ἀνθρώπος σαρκός.

Apoll. Δύο ἡγεμονικά ἦσαν ἐν τῷ
σωματι, ὁ θεὸς λόγος καὶ ἀνθρώ-
πος ἴος.

Basil. Οὐχί, ἀλλ' αὐτὸς ἔ λόγος ἡ-
γεμόνιος τῷ ἴῳ.

N 3

Apol.

Apollinaris. Πῶς οὖν τε μὴ εἶναι δύο; *Apollinaris. Sed quomodo non sunt duo?*
 Basil. ὡς τὸ λευκὸν τῆς ἐρίας κατα- *Basil. Sicut lance candor in colore purpure non duo-
 χρωστὸν χρωματι περιφύρας ἢ δι-
 χροῦν ἔστιν ἀλλ' ἓν, ἕτως καὶ ὁ τῷ
 Χριστῷ ἰᾶς.* *plius sunt colores sed unus
 & mens Christi.*

XXIX. *Penitentialia sive ἐπιθήμιον εἰς τὰς ἀδελφίπτονας καὶ ἀμαρτίας.* Incipit: ἡ προβολὴ τῆς λογικῆς ἀναμάρτητος. MS. in Cæsarea. Vide Lambecium III. p. 100.

XXX. Ἐγκώμιον εἰς Μελέτιον Ἐπίσκοπον. *Encomium sancte Meletii Episcopi Antiocheni.* A. C. 381. defuncti. Incipit: Ἡύξησεν ἡμῶν τὸν ἀμὸν τῶν ἁποστόλων. In Codicibus quibusdam MSS. Basilio titur, ut illo qui est in Bibl. Cæsarea apud Lambecium III. p. 100. sed qui Gregorio Nysseno illud testimoniis Socratis V. 9. So-
 meni VII. 10. Nicephori XI. 29. & Martyrologii Rom. 12. B. recte vindicat. Legitur etiam inter Nysseni Opera T. 2. p. 100. licet Meletium Basilius etiam in Epistolis non uno loco lauda contra inimicos causam ejus tuetur.

XXXI. Ex *Homilia commemorationis B. Mariae virginis*, cujus exemplum Insula Rhodo descriptum habuit Gilbertus Gaulminus, loca Latine & Latine affert Abraham Ecchellenis in Eutychio vindicato Rom. 1661. 4. pag. 226. 246.

XXXII Clarif. Caveus testatur apud Tho. Galeum fuisse MSS. *rationes Basilii ad Eubulum: Epistolam brevem ad Opratum quendam & excerptum ex Epistola ad Neapolitanos*, (puto legendum ad Neapolitanos) cum scholiis.

XXXIII. Περὶ Φωτισματός. *De illuminatione sive baptismo.* Incipit: ἡδη μακαριότης ἡμετέρα πρὸς ὑμᾶς. Sub Basilii nomine in variis Codicibus MSS. uti duobus Bibl. Regiz Paris. testat Clerico ad Clementis recognitiones III. 67. & in Barocciano ut me monuit Clarif. noster Wolfius. Sed Basilio perperam dicitur, cum sit Procatechesis S. Cyrilli Hierosolymitani sive prædicationis ejus ad Catecheses. Auctor scholii quod in altero Cod. Regio Cotelertius reperit: σαφῶς ἡμῖν δείκνυσσι ὁ χαρακτήρ σου τὸν προκειμένον λόγον, ὅτι ἕκ ἐξ ἑνὸς τῶν ἁγίων βασιλείων.

XXIV. Περὶ τῆ ὅτι ἀκατάληκτος ἔστι ὁ Θεός. *Quod DEUS sit incomprehensibilis.* Incipit: σαρκὸς μὲν ἰφθαλμοῖς Θεὸν θεωρεῖται. Itidem sub Basilio nomine in jam dicto Barocciano Codice 191. legitur atque in altero 239. sed itidem auctorem habet Cyrillum Hierosolymitanum, inter cujus Catecheses, ut eidem laudato Wolfio observatum, nono loco legitur.

IXC de S. Basilio ejusque scriptis annotanda mihi succurrerunt, quem Cassiodorus in proœmio Divinarum Lectionum refert inter eos qui totam S. Scripturam explicaverunt. *Ferunt itaque Scripturas Divinas Veteris novique Testamenti ab ipso principio usque ad finem Græco sermone declarasse Clementem Alexandrinum, cognomento Stromateum, & Cyrillum ejusdem Civitatis Episcopum, & Joannem Chrysostomum, Gregorium & Basilium, nec non & alios studiosissimos viros, quos Græca facundia concelebrat.*

VIII. Index eorum, ad quos Epistolas scripsit, & quorum in Epistolis meminit S. Basilius.

Abramio * Episcopo Βάτραυ, Batnorum Mesopotamiz. Epist. 35.

Abyrtio (al. Ἀβυρτίου) 356. 357. 358. 359. 360. 361.

Acacio, Aëtio & cæteris presbyteris 200. *Acacii mentio* 72. 250. 299

Adamantii 44.

Egypti Episcopis exulibus 293.

Elanus quem ἀδελφεὸν vocat 403. *alius de quo infra in Gregorio.*

Esi bylus idoneus ad res tristes deplorandas. 379.

Esopius lupus agnum arguens 80. *caner.* 180.

Γένιος Arii discipulus. 982.

Alexandro, Ægypti Episcopo. *v. de Eulogio. Alius Alexander qui ex Mona-*

cho f. 2. Elus Episcopus Corydaonum. 403.

Alexander Aëtii gnus litteris de perfidia Idoædici sui deversicans fidei. 330. *alteram*

autem reprobans. 372.

Alexandrinis. 71.

πρῶτος, Hieronimus ἀνεψιός. 245.

Ambrosio Mediolanensi. 55.

* Male Ambrosio in Catalogo MSS. Bibl. Augustanz p. 18.

Am-

- Apollinaris. Πῶς οἶόν τε μὴ εἶναι δύο; *Apollinaris. Sed quomodo non sunt duo?*
- Basīl. ὡς τὸ λευκὸν τῆς εἰρίας κατα- *Basīl. Sicut lanæ candor inf-*
 χρωσθὲν χρωμάτι πορφύρας ἢ δι- *colore purpuræ non duo-*
 χροῖόν ἐστιν ἀλλ' ἐν ἑτῶς καὶ ὁ τῆ *plius sunt colores sed unus*
 Χριστῆ ἕσσι. *& mens Christi.*
- XXIX. *Penitentialia sive ἐπιθήμιον εἰς τὰς ἀσθενήτων καὶ ἀμαρτι-*
τας. Incipit: ἡ προβολὴ τῆ λογικῆ ἀναμάρτητος. MS. in
Cæsarea. Vide Lambecium III. p. 100.
- XXX. *Ἐγκώμιον εἰς Μελέτιον Ἐπίσκοπον. Encomium sancte Meletii Ep-*
Antiocheni. A. C. 381. defuncti. Incipit: Ἡύξησεν ἡμῶν τὸν ε-
μὸν τῶν Ἀποστόλων. In Codicibus quibusdam MSS. Basilio tit-
tur, ut illo qui est in Bibl. Cæsarea apud Lambecium III. p.
sed qui Gregorio Nysseno illud testimoniis Socratis V. 9. &
menii VII. 10. Nicephori XI. 29. & Martyrologii Rom. 12. B
recte vindicat. Legitur etiam inter Nysseni Opera T. 2. p.
licet Meletium Basilius etiam in Epistolis non uno loco lauda
contra inimicos causam ejus tuetur.
- XXXI. *Ex Homilia commemorationis B. Mariae virginis, cujus exempla*
Insula Rhodo descriptum habuit Gilbertus Gaulminus, loca
bice & Latine affert Abraham Ecchellenis in Eutychio vind
to Rom. 1661. 4. pag. 226. 246.
- XXXII *Clarif. Caveus testatur apud Tho. Galeum fuisse MSas*
siones Basili ad Eubulum: Epistolam brevem ad Opratum quæ
& excerptum ex Epistola ad Neapolitanos, (puto legendum ad
politanos) cum scholiis.
- XXXIII. *Περὶ Φωτισματός. De illuminatione sive baptismo. Incipit*
ἡδη μιακαριότητος ὁσμη πρὸς ὑμᾶς. Sub Basili nomine
in variis Codicibus MSS. uti duobus Bibl. Regiæ Paris. teste
telerio ad Clementis recognitiones III. 67. & in Barocciano
ut me monuit Clarif. noster Wolfius. Sed Basilio perperam
buitur, cum sit Procatechesis S. Cyrilli Hierosolymitani sive pra-
tio ejus ad Catecheses. Auctor scholii quod in altero Cod
Regio Cotelierus reperit: σαφῶς ἡμῖν δείκνυσι ὁ χαρακτήρ
προκειμένων λόγων, ὅτι ἔκ ἐστιν τῆ ἀγίας βασιλείας.

Ad quos scripsit, & quorum in Epistolis meminit S. BASILIUS. 105

Athanasio τῷ μεγάλῳ 47. (ubi memoratur eius Epistolam qua de praefide Libya est conquestus) 48. usque ad 52. Mentio 61. 273. 337. & 75. ubi Epistola eius qua Athanasius suscipiendos suadet ἢ τις βύλοιτο μετατίθεισθαι ὁμολογῶν τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆν πίσιν. Epistola ad Paulinum memoratur. 349.

Athanasio Ancyrano Episcopo. 53.

Athanasio patri Athanasii Ancyrani. 54.

Barsa Episcopo Edessæ, exuli. 326. 327.

Basilii ἀντίγραφον πίσεως Confessio fidei, cui Eusebius; Eranto & Chorepiscopus Severus subscribere. 78. Confer Confessionem quam mittit ad Ecclesiam Antiochenam, 60. & ad Alexandrinos. 72. ad Neocaesareenses I & II. ad Julianum 205. Negat se velle plures πίσεως scribere aut σύνταγμα πρὸς πίσεως καταλιμπάνειν. 410.

Basilii πρὸς τελειότητα βίᾳ μοναχῶν, de perfectione vite Monastica. 411. libri de Spiritu S. mentio 395. contra Eunomium. 83. κατὰ μέθης. 161. Epistola 69. ad Episcopos Occidentis missa est non solo Basilii nomine sed Episcoporum plurimum: Meletii, Eusebii, Basilii, Bassi, Gregorii, Pelagii, Pauli, Anthonii, Theodati, Bitbi, Abraami, Sabini, Zenonis, Theodoriti, Marciani, Barachi, Abramii, Libanii, Thalassii, Josephi, Boethii, Jatrii, Theodoti, Eustathii, Barsume, Joannis, Chosrois, Jo facis, Narfis, Maridis; Gregorii, Daphni & aliorum qui non nominantur.

Rafides Ecdicii confors. 73. Paplago 72.

Berrhœensibus, 298. 299.

Bianor presbyter. Epist. 2. Canonica ad Amphilocho.

Bosporio Episcopo. 86. mentio eius 261.

Brisonis conjugii relictae viduae consolatoria de obitu mariti. 347.

Czfario Gregorii Naz. fratri. 362. Czfarii mentio 84.

Czfariæ patriciæ (al. Czfario Patricio) 289. ubi testatur quater se per hebdomadam sacra Eucharistia frui. ἐν τῇ κυριακῇ, ἐν τῇ τετραδί, ἐν ᾧ ἑσπερευῆ καὶ τῷ σαββάτῳ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις ἰὼν ἢ μνημὴ μαρτυρῶς τινος.

καλλιγράφῳ. 180. monita qua in scribendo calligraphus observare debeat.

Callistheni 388. mentio 351. ubi ποθειότατον υἱὸν vocat.

Candidiano Duci militum. 173.

Cano

- Amphilochio 391. usque ad 406. *Ejus mentio.* 378. *Epistola Amphilochio Episcopatum in mediuillis Pisidia gerendum gratulatur. ter has extra ordinem Epistolarum exstant tres ad Amphiloch Epistolæ Canonice T. 2. pag 757. & fragmentum ex Epist 410. de differentiâ ciborum p.780.*
- Ancyranæ Ecclesiæ 67.
- Andronico ἡγεμόνι Præfidi 164.
- Anomæi 41. 64. 391. ἀθρον τῆς ἀνομιότητος δόγμα. 370.
- Anthimus 44. 58. Tyanorum Episcopus 64. *infra in Fausto.*
- Antiochenæ Ecclesiæ. 60.
- Antiochenis Presbyteris 104. 199.
- Antiocho Presbytero qui suo ἀδελφιδῶν in exilio adfuit 269. 270. 272. 273. *ejus mentio* 10. *Antiochi Diaconi* 330. licet ibi MSS. gunt Ἀκλιανός vel Ἀκλιανός
- Antipatro ἡγεμόνι sive præfecto Neocæsariensi 203. 366.
- Antipatri Epistola ad Basilium. 214.
- Anysii, Εὐπιπῆς Φράμα. 10. *Anysii filium Libanio commendat.* 146.
- Apollinariς πάντη εἰπὼν ἔυκολος. 59. 74. 82. 293. *ubi multa de eius scrip- tis commentis atque erroribus. Adde* 65. 345-382. *Ejus de resurrectione ad vitam Judaico more transfigendam. 74. Basilio veram uitio quod- dam ad Apollinarem scripserat. Infra, in Eustachia.*
- Arcadio Comiti rerum privatarum. 415. *infra, Comiti.*
- Arcadio Episcopo. 408.
- Arinthzo 380. ad Arinthzi Prætoris ἐμὸζυγον sive conjugem ἐπι- λatoria 186. 202.
- Arius 52. 69. 73. 78. 82. 220. Ἀρειομασίται 321. ὁ ἄρχὸς τῶν Ἀρειο- πόλεμος. *Ibid.* ἡ Ἀρειὸς ζύμη. 182. *Ariani* 74. *si resipiscant recipi- ant* 75. Ἀρειανὸν ἔλεγμα. 349. *Arianorum varia πίστες.* 82.
- Ascetis suis sive Monachis τοῖς υφ' ἐαυτὸν ἀσκηταῖς. (al. ἀσκηταῖς Ὀροβιάνη καὶ χαλαρή) 73. Μονάζουσι. 295. πρὸς μονάζουτας ἢ Ἀρειανῶν καὶ ἀπονηθέντας. 303. παρακλητικὴ πρὸς μονάζουτα. 383.
- Ascholio μονάζουσι καὶ πρεσβυτέρω (al. ἑστῆμι Episcopo Thessalonicen) 337. 338. 339.
- Asclepius cum Dægo nescio quo recusans communionem. 405.
- Asterius Greg. Nysseni ἐκκλήτης. 44.
- Atarbio. 363. 364.
- ὁ μακαριώτατος πάπας Ἀθανάσιος. 325.

Ad quos scripsit, & quorum in Epistolis meminit S. BASILIUS. 107

- Diogenes Cynicus.** 169.
Dionysius dum Sabellio repugnat, Anomais favens. 41.
Dionysius (Alexandrinus fortasse vel Romanus tertii seculi scriptor) ad Casareenses. 220.
Dionysius Julitta F. 175. ὁ ποτὶ Διομήδης &c.
Domitianus pro quo intercedit Basilius. 164.
ὁ ἱερός Διάκονος. 155. (interpreti Eustathius.)
Dorotheo presbytero 250. **mentio ejus** IC. 179. **ut Dorothei Diaconi Antioch.** 52. 57. 273. 343.
Duci sive praelidi. ἡγεμονί. 179. 389.
Ecdicius Parnasensis. IC. **in Hispania locum a Synodo Ἰων ἀθελίων substitutus.** 264.
Eleusiniis αἰδοσιμώτατος. 308.
Eliz ἀρχοντι τῆ ἡγεμονίας. 372.
Elpidio consolatoria de filii obitu 348.
Elpidio Episcopo 322. (mentio **Epist.** 350. uti **Elpidii Diaconi** 8. 293. commendatur **Elpidius** 215. 395.)
Eriphanio Episcopo. 325.
Episcopo 336.
Episcopis maritimis, τοῖς παρὰ θάλασσαν. 77.
Episcopis & fratribus occidentalibus, τοῖς ἐν δύσει ἀδελφοῖς καὶ ἐπισκόποις. 61. ἀδελφοῖς συλλειτουργοῖς κατὰ τὴν ἰταλίαν καὶ γαλίαν ὁμοψύχοις ἐπισκόποις. 69. 70. τοῖς δυτικοῖς ἐπισκόποις, **de Eustathio Sebasteno, Apollinario & Paullino, singulorumque heresi** 74. (hujus **Epistola mentio** 273.) **ut Ecclesis Orientalibus ab Ariana persecutione vexatis opem ferant.** 182.
Episcopis subjectis, τοῖς ὑφ' ἐαυτὸν ἐπισκόποις, ne pecunia causa manuum cuiquam imponant. 76.
Evagrio presbytero 342. **filii hic Pompejani Antiocheni.** 8.
Evaisenis. Εὐασισηός. 72. **Εὐασις mentio** 79. **Εὐήσια qua non longe ab Aetagenis distat.** 425.
Eudamius Episcopus Patavenus. 403.
Eudoxius. 72.
Γόμος παρὰ τὸ σύστημα. Ἐυδοξίᾳ συνισταγμένον. 82.
Εὐριπίου. 72. 82. 265.
Evlanccio, Ἐπλάγκτι. 281.
Eulogio, Alexandro, Harpocrati, Aegypti Episcopis in exilio constitutis. 293.

Eunomio 168. Eunomii Blasphemia in Spiritum & 82. Basiliis libri contra
Eunomium memorantur. 83.

Eupaterio. 387.

Euphemiadis mentio Epist. 3. canonica ad Amphilocho. hic in patria Nicopolis dicitur
de Episcopus 290.

Euphemius. 337.

Euphronio Episcopo Coloniz Armeniorum. 312.

Eupraxius. 251.

Euphychius Martyr. 256. 291. 418.

Eusebius CPolitanus (Nicomediensis) 74. 82.

Eusebio Samosateno Episcopo. 5. 6. 7. 8. in exilium relegato 9.

& 251. - - usque ad 265. ejus mentio 58. & 321. ubi apologia
pro illius fide & 316. alius ο μαχαριος Ευεβιος. 8.

Ad Eusebium amicum qua Cyriacus presbyter commendatur. 11.

Eusebii αναγωγης mentio 263. hic videtur qui προφητείας Ευεβιος.

Eusebiana Episcopo 267. 268. in MSS. licet editi Ευεβιος.) eidem Episco-

Eustathio Επισκοπου Ιμασειας, (al. Ιμερειας vel Εμερειας) 79. (apo-

po (Sebasteno addit inscriptio: male, Combesio judice.) 79. (apo-

logia adversus eos qui reprehendebant quod ante annos viginti vel plures

scripserat † Laicus ad Laicum Apollinarium †† impiorum quorum-

dam scriptorum auctorem) 307. 308. de eodem Epist. 8. 72. 73. 74. 82.

259. 264. 272. 187. ubi de illo in communionem recepto & 196. de

scriptis ejus ad illisque adversus Basilium. In Synodo Ancyrana anathematiz-

atus τὸ ὄνομα. Melitina depositus ab Episcopatu, per Literas Liberii

Episcopi Rom. à Synodo Tyanensi restituitur. 74. γεγραμματα διδως τῆ

τάξιν Ιναγίου. 73.

Eustathio Philosopho 165

Eustathio Medico. 80. * 81.

Eustathii diaconi sui memoris 4. 261.

Evzeius. 73.

Faustini Episcopi Iconiensis defuncti mentio 8.

Faustus 195. Episcopus ab Antihimo ordinatus. 58. 313.

Festo & Magno 210.

Firmino 174. mentio ejus 143. Βετιλιανος αρεδαζης γενεαυ ατι Φ

μινυ 174.

† Confer Epist. 345. & Acta Sanctor. T. 2 Junii p. 919. seq.

†† Vide Epist. 82. p. 909. & 345. 382.

* Hanc alii dicunt non Basilicis sed Gregorii Nysseni. Vide infra c. 20. in Nyssa

Fron

Himerio Magistro 416.

Hippia (de quo Plato) levitas. 167.

Homerus 152. 155. 162. 165. 213. 356. 379.

Hymettius. 330.

Hypatius S. Basilio cognatus. 267.

Hyperechio. 367.

Palladio & Innocentio Monachis. 184.

Icelium, Magnimiani filia. 381.

Innocentio 319. 409. ubi inscriptio addit: Episcopo Romano. Sed
Basilus citius obiit quam Innocentius Damaso successit.

Inscriptioe carens 176. 177. 202. (πρός τινα in quibusdam Codd.) 215.
(commendatio Elpidii) 216. 217. (commendatio Hera) 218. 219.
220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. (Iberasii commendatio)
227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. (commen-
datio Leoncii) 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245.
246. 247. 248. 249. 305. 346. (consolatoria de obitu avi-
ris.) 390.

Joanni & Macario. 211.

Jovino Ἰοβίνω Comiti. 378.

Jovino Episcopo, Ἰοβίνω Ἐπισκόπῳ Πέρης (ita leg. pro Κάρις vel Πέ-
ρης) 318. mencio ejus. 253.

Isaaciis 257.

Italiz Episcopis. 69 70.

Juliani ad Basilium 206. 207.

Juliano (Ἰουλιανῷ) 205. qua se inter alia ait Ἰουλιανῷ καὶ προσκύνῃ τῆς
χαρακτῆρας τῶν εἰκόνων. Hanc Epistolam genuinam esse merito dubitat
Papebrochius T. 2. Act. Sanctior. Junii p. 835. Alia Basilii ad Julianum
Imp. Epistola 208. Et qua eadem fere est per omnia 209. utraque Com-
besio interpolata videtur.

Juliano (alteri ut videtur) 166. illi nempe, de quo Epist. 373.

Julittz εἰλυθέρα. 175. πρὸς εἰλυθέραν 283. 284. 285. 286. 287.

Hæredum Julittz tutori τῷ κληρονομοῦ τῶν κληρονόμων Ἰυλίττις. 288.

Adjuniores νεθούσια, extra ordinem Epistolarum T. 2. pag. 744.

Laconica στυγαίη. 173. λακωνικῶν 171.

Lausus tribunus sub Juliano Imp. 208. Vide locum hujus Epistola a Combesio
suppletum o MS. in T. 2. Basilii recensiti p. 368. seq.

Leontio Sophittz 83. ubi eloquentiam ejus laudas, Et suos ad eum libros ad-
versus

Ad quos scripsit & quorum in Epistolis meminit S. BASILIUS. III

versus Eunomium mittit, unde apparet Leontium illum Christianum fuisse. Ad eundem 373. Leontius commendatur, 226. Alius Leontius Ἰερωτάης ὁ Νικαίας 263.

Libanio 142. 144. 146. 149. 155. 157. 158. 160. 163.

Libanii ad Basilium, 143. 145. 147. 148. 150. 152. 153. 154. 156. 159. 161. 162. ejus oratio morosi, se accusantis, quod uxorem loquaculam duxerat. 160.

Liberii Episcopi Rom. Epistola pro Eustabio Sebasteno memoratur. 74.

Lucianus Pbeli, Φίλων, Episcopus. 403.

Macario & Joanni 211.

Macarii Cyrensis presbyteri mentio. 403.

Macrina Basilii avia. 79.

Magnimiano 381. **Comiti.** 410. *supra, Icelium.*

Magno & Festo 210.

De Magusais sive Magis eorumque ritibus locus insignis, 325. eorum generis auctor non Abraham, sed Zarnuas quidam, id.

Marcellum Galata 63. 10. 52. 74. *ubi ejus heresis. Adde 78. 293. Μακεδονίαν.* 321.

Martiniano. 379.

Maximo Philosopho 41. *ἡκολασιμῶ* 42. *Maximus Episcopus factus videtur perstringi Epist. 32.*

Maximi Neocæsarea pridem præfæti calamitates. 356. 376. 377. de eodem 259. 356. 376.

Meletio Episcopo (Antiocheno) 56. 57. 58. 59. *ejus mentio Epist. 50. 52. 187. 259. 261. 321. & 325. uti testatur Athanasium voluisse cum ipso communionem inire, nisi morte præventus fuisset. 349. Meletius presbyter. 73.*

Meletio archiatro 369. *alius Meletius qui ὁ πρωτότατος ἦν. 397. αἰεὶ ἰσχυρῶς una cum Meletio οἱ τιμωτάτοι υἱοί.*

Memnonius. 330.

Militi, *ἑρασίμῳ*, 407.

Modesto ὑπάρχῳ præfæto 274. 275. 276. 277. 278. 279.

Monachis. *supra, Ascetis.*

Ad Monachum (Alexius dicitur in Codice Mazarin, teste Combessio) qui ex-ciderat. *Extra ordinem Epistolarum T. 2. p. 744 ad alium p. 747.*

Musonius Neocæsariensis Episcopus. 64.

Nectario. 188. *consolatoria de filio amisso. Alia, quod Episcopus divina ille-
lione cooptari debeat. 323.* **Ne-**

- Nectarii uxori 189. *eadem consolatio de amisso filio.*
 Neocæsariensi Duci. 371.
 Ad Ecclesiam Neocæsariensem consolatoria de extincto Episcopo
 ipsorum. 62
 Ad Neocæsarienses Apologia. 75. & 141.
 Neocæsariensibus clericis 63, doctoribus 64.
Nicana fides. 86. 387. *Synodo Tyanensi oblata* 73. 82. *canon contra*
παρεσβύτας 199. *Concilio Nicano addenda ἢ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα*
ἔσολογισ. 325. *non recipit Basilius eos qui non recipiunt Nicanam*
vel qui Spiritum S. rebus creatis adscribunt. 265.
Nicias 183.
 Nicopolitano Senatui. 194.
 Nicopolitanis 65. clericis 193. presbyteris 190. 191. 192.
Epist. 82. *ubi scriptarum ad Nicopolitanos litterarum meminit.*
 & 364. 253. 259.
 Notario. 178.
 Numerario prefectorum, *Νυμεραρίῳ ἐπάχων.* 418. *ἐπίσημ*
 419.
 Olympio 169. 170. 171. 172. 382. *ubi meminit περιφερειῶν*
ἑαυτῆ συνταγμάτων.
Ὀμυσιασῶν διέβη Catholicici à *Nicana fidei calumniatoribus* 73. & 82.
 Optimo, Episcopo 317.
 Origeni. 384.
 Otreio Episcopo *Μελιτηῆς.* 316.
 Pzonio presbytero. 341.
Palladio 366.
 Palladio & Innocentio Monachis. 184. *Palladii & Innocentii mentio*
sed ubi Palladius Orientalis Episcopus & Innocentius, qui postea Episcopus
Rome, intelligi videntur. Ad Palladium Epistola. 386.
Palmatius. 259.
Papa de Episcopo Romano 195, *de Athanasio Alex.* 325.
 Paregorio (al. Gregorio) Presbytero 198. *jam LXX. annos nato me-*
lierem παρεσβύτων missam faciat.
 Parnasensi Ecclesie, *τῆ Παρνασσῆ Εκκλησίᾳ.* 185. *Consolatoria*
amisso Episcopo.
 Pasinico Medico 375.
 Ad Patrem scholastici defuncti *consolatoria* 201.

Ad quos scripsit, & quorum in Epistolis meminit S BASILIUS, 113

- Patricius, Epist.* 375.
 Patrophilo Episcopo Agenſi τῆς ἐν Ἀγαῖς. 82. 85.
Pauli Samofateni caussa vocabulum ομοῦσιον a Catholicis rejectum. 300.
 Paulo presbytero 200. eius mentio. 8.
 Paulino πρεσβύτερ. MS. πρεσβυτέρω. 266.
Paulini schismis & heresicos mentio 272. 74. *ubi dogmatibus Marcelli favisse traditur.*
 Pelagio Episcopo Laodiceæ in Syria. 311.
 Pergamio. 354.
 Petro Alexandriz Episcopo. 310. 321. *alius Petrus Basilii frater, de quo*
 272. 307.
 Φαλαριῶ. Valerio 282.
 Pherentii Comitis διακόνος. *infra*, Terentii.
 Philagrio Ἀρκηνῶ. (al. Ἀράνω) 355.
Philo Judæus de manna ex Judæi a τῷ Θεῷ δέσει. 406.
 Philochari. 385.
 Plato 159. 162. 173. *ad id infra* in Theophrasto.
 Poemenio Σατάλων Satalorum Episcopo 313.
Poemenii Presbyteri Sebastei mentio 187.
Pocetorum de Tantalō fabule. 165.
 Polemo Cynensis presbyter. 403.
 Pompejanni Antiochenus, pater Evagrii presbyteri. 8.
 Ponticæ diœceſeos Episcopis. 291.
 Πρωτόσηϋ τῶν κατὰ Φιλιππόπολιν Θησαυρῶν. 264.
Protagora fabus (apud Platon.) 167.
 Πρωτεύση, Præfecto 421. *Helladi & πρώτευσηϋ mentio* 278.
 Prochororum Ἰερακτῶς. 373.
 Sabellius + I. 79. 349. Afer. 63. 78. *ἰσχυρισμὸς ἐστὶν ὁ Σαβαλλανισμὸς.*
 64. 73. *Sabelli κακὸν κατὰ σοφίαν τῷ Θεῷ δέσει & μεγάλῃ Γρηγορίου*
 (Theophrasti) 64. *Sabelli impietatem ab Apollinari renovari.* 293.
 Sabinus discipulus. 273.
 Sabini (Σαγκτησιμῶ) presbyter. 195. 199. 200.
 Satalensium clero. 280.
 Satalensibus 296 civibus, Σαταλευσί πολιταῖς. 183.
 Saturninus Comet. 315. *alius Saturninus Episcopus ejus mentio Epist. I. Canonica a ad Amphiloeb.*

- ὁ ῥολατικός ὁ δῖνος. 241.
 Sebastiz Præfidi, ἡγεμόνι Σεβαστίας. 424.
 Severus Chorepiscopus subscripsit. 78.
 Situanus. 79. 82.
 Simonides idoneus deplorandis magnis calamitatibus. 379.
 Simpliciz hæreticæ. 87.
 Sophronio Episcopo. 335. ejus mentio 263. filium vocat 301.
 Sophronio Μαγίστρω. 84. 329. 330. 331. 332. 333. (commendaticia pro Eumathio) & 334.
 Sozopoli agentibus τοῖς ἐν Σωζοπόλει. 65.
 Stoici dictum: ἐπειδὴ μὴ γίνεσθαι τὰ πράγματα ὡς βεβλήμεθα, ὡς γίνεσθαι βεβλήμεθα. 81.
 Strategius presbyter. 82. 85.
 Susario ὁ τὰ πάντα ἐπιστάμενος. 162.
 Sylvano presbytero 200.
 Sytuani mentio 79. 82.
 Synodus CPolitana τῶν ἀθετήτων, in qua Ariani Eudoxius, Euphrasius, Georgius & Acacius Episcopi Catholicos deposuere. 72. Alia Synodus ἀθετήτων ἐν μέσῳ τῶ χειμῶνι, ἐπὶ τῇ Γαλατίας qua deposuit Euphrasium substituit Ecdicium. 264.
 Synodus Galatarum & Ponticorum in Nyssena civitate. Ibid. Synodus ἐν Ἀτταλίαις. 425.
 Tarsensibus presbyteris 203. 204. ut recipiant Pneumatomachos qui respicientes, fidem Nicenam profitentur & Spiritum S. Creaturam non esse agnoscunt.
 Tatianus Cyrensis presbyter. 403.
 Terentio Comiti 187. Φερτυλῖς (leg. Τερτυλῖς) κόμητιος διακόνος. (ad filiabus) 301. τὴν Τερτυλίαν ἐν Ἐπιστολῇ 350. Terentii Comitis in-ventum mentio 250. 272.
 Theoz 212.
 Theodorz Canonicz, κανονικῆ. 302.
 Theodoro. 328. mentio Theodori subdiaconi Samosatensis. 280.
 Ad Theodosium Imp. Vide supra p. 89. n. XIX.
 Theodosius presbyter. 192.
 Theodoro Episcopo Nicopolitano in Armenis minoris. 195. 196. ejus mentio 211. 264.
 Theodoro Episcopo Berrhoez. 310. ejus mentio. 187.
 Theophilo Episcopo 309. mentio Epist. 82. Theophilus Cilix. 196.

Ad quos scripsit & quorum in Epistolis meminit S. BASILIUS. 115

Theophrastus & Aristoteles Platonicis suavitate in dialogis non potuerit attingere. 167.

Theophrastus Diaconus. 261.

Theotiscus. 42.

Thrasymachi audacia (apud Platon.) 167.

Tractatori praefectorum ἱερατικῆ τῶν ἐπαρχῶν. 420.

Traiano 376. 377.

Tyanensium sena' ἢ ἡ βυλῆ τυάνων. 68.

Valentini dogmata perfringi Epist. 65. notatur in Scholio Graeco apud Combefis. p. 322. T. 2. Basilii recensiti.

Valeriano 425. Episcopo Illyriorum. 324.

Valerio Φαληρέω. 282. Ουαλερίε mentio 406. ubi eum Basilii fratrem appellat.

Vicarius Thracie, Βικάρη τῆς Θρακίης. 264.

Victori Duci (στρατηλάτῃ) 374. Exconsuli. 428.

Ad Virginem lapsam. Extra ordinem Epistolarum T. 2. pag. 749.

Vito (Βίτω) Episcopo Καρῶν. 314.

Urbicio Monacho. 343. 344. quod λόγος non conversus sit in carnem, sed sibi corpus quale habuit Adamus, univertis, ita enim reddendum ἵε ἔ' Ἀδάμ Φύραμα, non ut interpres, Adami labem,

ὑμνοῦδίας νυκτεριαί. 70.

Zeno Stoicus. 169.

Zoilo. 362. ubi ejus eruditionem & Epistolas eleganter scriptas celebrat.

Zois quem ἀιδελφὸν vocat, memoratur Epistola I. Canonica ad Amphilocho.

IX. Index Homiliarum & Epistolarum S. Basilii adscriptis ordine Alphabeti singularum initiis.

Α *Ἐύλωις οἱ ἀνθρώποι Epist. 87.*

Ἄγαθος ὁ θεὸς καὶ ἀγαθὸν. Homilia de invidia. T. I. p. 445.

Ἄγαθος ὁ τῆς εὐπειθείας μισθός. in principium Proverbior.

T. I. pag. 454.

Αἰ περὶ τὰς ἐκκλησίας. Epist. 194.

Αἰδάνομαι ἢ ἡμιώτητος. Epist. 424.

Αἰσχύνομαι καθ' ἑνα σοι. Epist. 142.

Ἐ καθ' ἑμαυτὸν ἐφθραζάμην. Epist. 303.

- ἀκελεύθως μὴ τὸ ἀποπνεύσαι. Homilia V. in Hexametron.
 ἀκριβῶς πεποιημένῳ. Epist. 216.
 ἄλλως μὲν ἢ ἀν' ἐθαύρησα. Epist. 276.
 ἄλλῳ μὲν τινὶ μὴ ἐπισέλλων. Epist. 344.
 ἀμύχανον τὸν μὴ καλαδιζάμενον. Homilia 20. Moralis.
 ἀνδρὶ ἀξιολόγῳ ὡφευχῶν. Epist. 333.
 ἀνέγνω τὸν λόγον σοφώταται. Epist. 160.
 ἀνέγνω, ἢ ἐγνωσ. Epist. 208.
 ἀνιξίκασι βασιλεῦ. Precatio S. Basilii. Supra, pag. 92.
 ἀνήγγιλέ μοι ἰ καλός. Epist. 42.
 ἀνοήτω, φησὶ, ἐρωτήσαντι. Epist. 1. Canonica ad Amphilochoium.
 T. 1. p. 757.
 ἀνηγγιζέται ὁ ἐχθρός. Homilia in Lacizis habita T. 1. p. 535.
 ἀχλὺς τ' στυγῆ ἐμμελείας. Epist. 406.
 ἀπειρηκότες με ἤδη πρὸς. Epist. 165.
 ἀπὸ γυλιῶν μοὶ τινεσ ἴων ἐν ἴω. Epist. 53.
 ἀπὸ γυλιῶν μοὶ ἀνίστασθ' ὁ δάκνον. Epist. 330.
 ἀπῆται μὲν τὰ σναβάντα. Epist. 62.
 ἀπολαύει τ' καιρῶν καὶ ὁ θεοφ. Epist. 84.
 ἀπὸ οὐδὲ μακρὰς ἐπαπλῶν. Epist. 3. Canonica ad Amphilochoium.
 T. 3. p. 773.
 ἄρα βασιλεῖς μὴ τὰς ἀθήτας. Epist. 162.
 ἀρχαίας ἀγάπης θεομεές. Epist. 220.
 αὐτὸς τὸ γράφειν πρὸς ἀνδρα. Epist. 279.
 αὐτῷ μοι περισπύδασον ἦν. Epist. 237.
 ἀφίκετο ἡμῖν γράμματα. Epist. 197.
 γνωρίζεις πάντως τόνδε. Epist. 420.
 γράμμα ἤλθε μοι πρῶτον. Epist. 3.
 δαίγμα μέγιστον τ' μὴ. Epist. 375.
 δεῖ σε γνώσκων ὡ παιδίων. Grammatica exercitatio, S. Basilii falso
 tributa, Vide supra, num. XII.
 δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων. De exercitatione Monastica Tom. 2.
 pag 246.
 δεξάμε. τὰ γράμματα. Epist. 223.
 δεῦτε πρὸς με πάντες. Adhortatio ascetica. T. 2. p. 232.
 δεχόμενοι μὲν ἡμῖν ἂ γράφεις. Epist. 163.
 διὰ μακρὰ ἡμῖν ὑπέηξε. Epist. 221.

- Διὰ τὸ μακρὰν ἀποκρίθαι. Epist. 312.
 Διάτρεψέ τις τὴν ἀσπίδα. Epist. 359.
 Διὰ χροῖον πρὸς ἡμᾶς Καππαδόκης. Epist. 143.
 Διαμάχουμεν τῶν προφάσεων. Epistola ad Apollinarium, apud Cotelierium T. 2. monument. pag. 89.
 Διπλὴν τὸ εἶδος. Homilia de avaritia. T. I. p. 383.
 Δις κερήμεθ' ἀλλήλων. Epist. 214.
 Διτῆς μοι φόβου. Ad Monachum eundem. T. 2. pag. 747. & Homilia Moralis VIII.
 Διωθῆναι πολλὰς. Epist. 247.
 Δουκὴ πως ἐναντίας ἔχω. In Psalmum VII.
 Δουατὸς μὲν ὁ αἶψος. Epist. 73.
 Δύο ψαλμοὶ ἔγνωμεν. In Psalm. LXI.
 Δυσμεταχρήσιον εἶπεν εἶναι. Epist. 245.
 Ἐγένετό μοι πολλὴ ὀργή. Epist. 77.
 Ἐγνωμεν ὑμᾶς προλαβόντες. Epist. 298.
 Ἐγραφεὶς ἡμῖν πρότερον. Epist. 171.
 Ἐγὼ ἀκῶσαι τὸν βαρύν. Epist. 200.
 Ἐγὼ ἢ διὰ τὴν Βικαρίαν τῆς. Epist. 264.
 Ἐγὼ δὲ πάντοτε βυλόμην. Epist. 283.
 Ἐγὼ εἶπον ἀμαρτήματα κέραις κ'. Epist. 249.
 Ἐγὼ κ' Σαμουάτοις ἐπιστάς. Epist. 301.
 Ἐγὼ καὶ τῶν ἐμμεληθῆναι. Epist. 392.
 Ἐγὼ κ' ἀλλὰς ἐφείλεσθε. Epist. 2. 4.
 Ἐγὼ μὲν ἡμῶν, ἀγαπήσομαι. Homilia, non adherendam rebus secularibus. T. I. p. 515.
 Ἐγὼ πόσον μὲν ὑμᾶς. Epist. 184.
 Ἐγὼ τῆς διαθήσεως μὲν. Epist. 327.
 Ἐγὼ τὰς τε ἰδίας ἐμῶν. Epist. 183.
 Ἐγὼ τὴν ἐυγένειάν σου καὶ κατὰ. Epist. 425.
 Ἐγὼ τὴν περὶ τοῦ ἁμαρτανίου. Epist. 165.
 Ἐγὼ τὴν ἀδελφὴν μου ἐπικύειν. Epist. 19.
 Ἐδέξασθε καὶ εἰς ἡμῶν ἐκείνη. Epist. 9.
 Ἐδέξασθε ἢ δὴ δύο ἐπιστολάς. Epist. 262.
 Ἐδέξασθε τὰ γράμματα τῆς ἐπιλαβῆς σου καὶ ἐπίστα. Epist. 345.
 Ἐδέξασθε τὰ γράμματα τῆς ἐπιλαβῆς σου διὰ τὴν. Epist. 13.
 Ἐδέξασθε τὰ γράμματα τὴν κοσμιότητην ὑμῶν. Epist. 290.

- Ἐδίδαξάνην τὰ γράμματα τῆ εὐλαβείας ὑμῶν. Epist. 19.
 Ἐδωκεν μοίξονα τὴν χάριν. Epist. 415.
 Ἐδωκεν ἡμῖν ὁ ἄγιος. Epist. 224.
 Ἐδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν. Epist. 10.
 Ἐθάυμασα πῶς σε μεσιτεύουσι. Epist. 390.
 Ἐθάυμασα ἀκίστας ὅτι τῶν. Epist. 288.
 Ἐι μὲν αὐτῷ μοι δισυάτον. Epist. 419.
 Ἐι αὐτὸς διπλὴν ἔλαβες χάριν. Epist. 329.
 Ἐιδόν σε τὴν ψυχὴν. Epist. 378.
 Ἐιδότε μοι ἔγραφες ὅτι. Epist. 352.
 Ἐι ἐπι τοσαύτης. Homilia 2. Moralis.
 Ἐι θαυμάζεις τὰ χρέματα. Homilia 4. Moralis.
 Ἐιθε ἦν μοι δισυάτον. Epist. 314.
 Ἐι καὶ πολὺ τὸ πλεῖον. Epist. 72.
 Ἐι καὶ τολμηρὸν ἀνδρὶ τοσαύτω. Epist. 275.
 Ἐικόνες ὄντως τῶν ψυχῶν. Epist. 41.
 Ἐι μὲν ἐβύβλοιο πάντες. Liber I. contra Eunomium.
 Ἐι μὲν ἔτως εἶχον σώματι. Epist. 164.
 Ἐι μή τι πῶς τῆς λόγου. Epist. 153.
 Ἐιμὶ μὲν φύσει εὐκολοί. Epist. 354.
 Ἐι πάντες οἱ τῆ βασιλείας. Liber 2. de Baptismo.
 Ἐι πᾶν πολὺν χρόνον ἐσκόπεις. Epist. 147.
 Ἐι πᾶσας ἐφεξῆς γράφοιμι. Epist. 7.
 Ἐι πῶς ἐγένετο φανερόν τῆ. Epist. 56.
 Ἐισηλαί καὶ πρῶν ἡμῖν. In ditescentes T. I. p. 403.
 Ἐισὶ τινες πόλεις πανδοκῶν. Homilia IV. in Hexaëmeron.
 Ἐι ταῦτα γλώττης ἀργολέρας. Epist. 150.
 Ἐι τι ὄφελος ἡμετέραν. Epist. 81.
 Ἐι τις ἐξέλθοι ἐ μοναστηρίῳ. Poenz in delinquentes. T. 2. p. 731.
 Ἐι τις ὑγιαίνων τῷ σώματι. Poenz alix in Monachos & Monachas.
 T. 2. p. 658.
 Ἐι τὸ κερδαίνω τῆτο. Epist. 155.
 Ἐι, φύσει θεὸς ὁ υἱός. Liber IV. contra Eunomium.
 Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς θεῶν. Expositio sacræ liturgiz, S. Basilio in quibusdam Codd. tributa, quæ potius est Germani CPol. Vide supra, num. XXVI.
 Ἐμὲ ἢ τί οἶκε πεπονθένα. Epist. 370.
 Ἐμὲ πολλὰ μὲν ἦν καὶ ἐξ ἀρχῆς. Epist. 350.

- Ἐμὲ τί οἶα πρὸς πρὸς ἄν. Epist. 379.
 Ἐπιπλεῖς ἡμῖν παρέσεσθαι καὶ ἴδ. Epist. 343.
 Ἐπιπλεῖς ἀποσιωπᾶν πρὸς. Epist. 189.
 Ἐμοὶ μὲν ἐξαρκεῖν ἐφάνη. Epist. 50.
 Ἐμοὶ πρὸς τὴν σὴν εὐγένειαν. Epist. 427.
 Ἐν γνώρισμα ἔζην. Epist. 177.
 Ἐν οἷος ἡμᾶς ὄβριος. Epist. 257.
 Ἐν ἴτε τ' ἀγαθῆς ἀρχῆς. Epist. 226.
 Ἐπίτυχόν σου τοῖς γράμμασι ἀ δια. Epist. 82.
 Ἐπίτυχόν σου τοῖς γράμμασι μετὰ πάσης. Epist. 198.
 Ἐπίτυχον τοῖς ἀποσταλῆσι. Epist. 167.
 Ἐπίτυχον τοῖς γράμμασι. Epist. 47.
 Ἐπίτυχον τοῖς γράμμασι ὑμῶν. Epist. 65.
 Ἐπιτυχεῖς τοῖς γράμμασι. Epist. 398.
 Ἐν ταύτῃ τοῖς πρὸς Θεῷ. Liber II. contra Eunomium.
 Ἐξηγήσει καὶ τὸ γράμμα τῆς. Epist. 381.
 Ἐξορκίζω σε, τὸν ἀρχιεπίσκοπον. Exorcismi formula supra p. 96.
 Ἐξω τῆς ἀγίας αὐλῆς. Homilia 2. in Psalm. 28.
 Ἐμοὶ μοι τῆτο καὶ ὄκνον. Epist. 258.
 Ἐμοὶ τι τῆς κοινῆς καταστάσεως. Epist. 373.
 Ἐπίγνωσον σου τὴν ἐπιστολήν. Epist. 1.
 Ἐπειδὴ ἀγένησάν μοι αἱ ἀμαρτίαι. Epist. 272.
 Ἐπειδὴ ἡ δούλη σου ἴαται. Epist. 201.
 Ἐπειδὴ Θεῷ χαρῆτι. Regulae Monachorum fufius disputatz. Tom. 2.
 pag. 402.
 Ἐπειδὴ πρὸς τὴν ἀληθείαν. Philocalia Origenis.
 Ἐπειδὴ πολλοὶ τὸ κενόν. Epist. 43.
 Ἐπειδὴ τινες ἐν τῇ συνείδη. Epist. 417.
 Ἐπέταλλα σοὶ καὶ πρὸς. Epist. 413.
 Ἐπήνισα τὸ φιλομαθῆς σου. Liber de Spiritu S. ad Amphiloct.
 Ἐπὶ δύο ὑποθέσεσι ἔλακει. in Psalmum XXXIII.
 Ἐρχομένων τῶν γησκοτάτων. Epist. 326.
 Ἐσώπησα μὴ καὶ αἰ. Epist. 47.
 Ἐστὶ ἰσὺς ἂν ἢ πᾶτων ἡμῶν. Epist. 80.
 Ἐυθὺς καὶ κατὰ πάδας τῆς σῆς. Epist. 11.
 Ἐυθὺς ἐκπυχῶν ἀφορμῆς. Epist. 250.
 Ἐυλογητὸς ὁ Θεὸς ἴσως καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Epist. 393.
 Ἐυχα-

- Ἐυχαστὶς μὲν δέ. Homilia quæ commentariis in Esaiam præfigitur.
 Ἐυχῆς ἀξίον ἢν πρώτη. Epist. 202.
 Ἐφαντάθησαν μὲν τινες. In Psalmum XLVIII.
 Ἐχω σε χρωστῆν ὀφλήμα. Epist. 318.
 Ἡ πρὸς τὸν αἰδεσιμώτατον. Epist. 416.
 Ἡγάγον εἰς ἔργον ὁ κύριος. Epist. 29.
 Ἡγῶμαι μὲν μηδεμιᾶς ἑτέρας. Epist. 295.
 Ἡδὲν ὅτι ξενίσει τὴν ἀκοήν. Epist. 58.
 Ἡδὴ γνώριμος ὑμῶν ἐστίν. Epist. 232.
 Ἡδὴ μακαριότης ὁσμή. De illuminatione five baptismo, Procathe-
 chesis S. Cyrilli Hierosolymitani, Basilio perperam tributa in
 quibusdam Codicibus. Vide supra, num. XXXIII.
 Ἡκύνθη τῶν ρημάτων. Homilia de gratiarum actione T. I. p. 354.
 Ἡλθε τὸ πρόσαγμα. Homilia VIII. in Hexæmeron.
 Ἡμᾶς ἀρρώστια ἐξ ἀρρώτων. Epist. 397.
 Ἡμᾶς μὲν ἢ ἀκοή τῶν. Epist. 71.
 Ἡ μὲν παροιμία Φησὶν. Epist. 206.
 Ἡ μὲν συμφωνία ἔκαθ' ἡμῶν. Epist. 63.
 Ἡ μὲν ὑπόθεσις. In Martyrem Julittam. T. I. p. 367.
 Ἡμέραν μὲν ἐπισηδαίαν τῆς. Epist. 284.
 Ἡμῶν ἀδὲ ὅσον Ἰαῖς γογάουσι. Epist. 369.
 Ἡν ἐκ παλαιῶν περὶ τῆς. Epist. 52.
 Ἡ προβολὴ ἔλογισμῶν. Pœnitentiale MS. vide supra, num. XXXIX.
 Ἡυξήσεν ἡμῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἀποστόλων. Homilia Gregorii Nysseni
 in laudem Meletii Antiocheni, Basilio perperam tributa in qui-
 busdam Codicibus. Vide supra, num. XXX.
 Ἡυχαιρίστησα τῷ Θεῷ τῷ ἀγίῳ. Epist. 388.
 Ἡυχαιρίστησα τῷ ἀγίῳ Θεῷ. Epist. 408.
 Θεὸς μεμνηστὶς μὲν διηγουσῶν. Homilia de fide. T. I. p. 498.
 Θεὸς ἔστι ἀγίος τῶν ἐκ. Epist. 182.
 Θεὸς ἔστι ἀγαθὸς χάρις. De fide, in capitibus Asceticis. T. 2. p. 249.
 Θεὸς ἔστι ἀγαθὸς χρηστότητι. Proœmium Ethicor. T. 2. p. 257.
 Ἰδὲ πέποιθα τὸν λόγον. Epist. 157.
 Ἰδὲ σοι ἕτερος ἦκει Κακπαδοκῆς. Epist. 144.
 Καὶ ἀκρόμην εὐφραίνεις. Epist. 384.
 Καὶ ἄλλως ἠδὲως ὁρῶν. Epist. 37. ad Optimum Episcopum. In qui-
 busdam Codicibus ut Barocciano 191. inscribitur : ἔστι Βασιλεὺς
 ὀμίλια εἰς τὸ, πᾶς ὁ ἀποκρίνας καὶν. Καὶ

- Καὶ ἄλλως μὲν πολλὰ εἶπον. Epist. 390.
 Καὶ αὐτὸς ὑπέβαλες ὀφθαλμῶ. Epist. 377.
 Καὶ γράφω καὶ μεμνημένῳ. Epist. 252.
 Καὶ διὰ τῆ αἰδοσιμωτάτη. Epist. 307.
 Καὶ ἴδει ἐπόμενοι παλαιῶ. Epist. 185.
 Καὶ ὁ κοινὸς πάντων ἀνθρώπων. Epist. 365.
 Καὶ ἐπιστάτης ἡμῶν. Epist. 192.
 Καὶ παρύσης τῆς ἡμιότητῳ. Epist. 213.
 Καὶ πρὸ τῆ δέχασθ τα γράμματῶ. Epist. 308.
 Καὶ σὺ εἶς ἑὸς ἑυλαβῶ. Epist. 193.
 Καὶ προσαγγεῖται τὴν ἡμιότητῶ. Epist. 367.
 Καὶ πρῶτον ἡδῶς εἶδον. Epist. 45.
 Καὶ πῶς ἐμίλλον ἐγὼ. Epist. 231.
 Καὶ σπάνιά σε τὰ γράμματῶ. Epist. 174.
 Καὶ γί πέρας ἔσται τῆς σιωπῆς. Epist. 363.
 Καὶ τί ἔτω καλὸν καὶ εὐδόκιμον. Epist. 292.
 Καὶ τίς ἔτω Φιλόπολις, ὅς τὴν. Epist. 332.
 Καὶ τίς ἔτω παλαιῶν. Epist. 358.
 Καὶ τίς ἄλλω ἔπρεπε. Epist. 409.
 Καὶ τὸ κοινῶν ἢ κατ' ἐκείνην. Epist. 289.
 Καὶ τὸ πάντα γράφω. Epist. 340.
 Καὶ τοῖς γράμμασιν ἐντυχῶν. Epist. 170.
 Καὶ Φιλελεύθερον σε εἶναι. Epist. 380.
 Καὶ εἰς Φησι τῆ στυγῶν. Epist. 79.
 καλὸν αἶ, τὸ χρεὸν ὑπὸ. Homilia 15. Moralia.
 Καλῶς ἐπιώσας ἐπισείλας. Epist. 344.
 Καλῶς ἐπιώσας καὶ κτ' ἴον. Epist. 337.
 Καλῶς καὶ προσηκείως. Epist. 196.
 Καλῶς με καθήψω καὶ. Epist. 321.
 Καὶ πολλοὶ ὡσπερ οἱ γράμματῶ. Epist. 274.
 Καταλίγει μὲν πάντας τῶς. Epist. 33 +.
 Κατὰ πόδας τῆς ἀναχρησίσεως. Epistola apud Cotelierium T. 2. mo-
 numentor. Ecclesiaz Græce p. 95.
 Κατὰ τὴν θεοθῆν ἐπικαλεῖ. Epist. 205.
 Καὶ μὲν με πρὸς τὸν λόγον. In Ebrietatem & Luxum. T. 1. p. 487.

Q

Κύριε

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. Grammatica Exercitatio S. Basilio falso tributa.

Vide supra, num. XII.

κύριε ὁ Θεὸς τῶν ἐφ' ἡμῶν. Epist. 74.

Κύριε ὁ παραχόμιε. Epist. 242.

Λέγασί τινες τοῖς ἑαλωκ. Epist. 328.

Λελύσαι σοι τὸ δύσθυμον. Epist. 157.

Λέων ἐρευξέλαι καὶ τίς. Homilia de fame & siccitate T. I. p. 407.

Μάθε σοι ὁ μονάζον. Ad juniores Monachos. T. 2 p. 744.

Μακρὸν ἀπεσωπῆσας χρόνον. Epist. 281.

Μᾶλλον ὅτι μὴ πάλαγ. Epist. 152.

Ματύρων μνήμαις τίς ἂν. In XL Martyres T. I. pag. 526.

Μαζύρων τιμαὶ πᾶσι μὲν. Epist. 291.

Μάταιοί ἐσι δὲ οἱ τῶν. Epist. 240.

Μάχηται ἰσδάισμὸς ἐλληνισμῶ. Contra Sabellianos. T. I. p. 601.

Μεγάλα αἰεὶ καὶ πύλαι. Epist. 55.

Μεγάλα μὲν ἔ βασιλείας. Præfat. in Ascetica. Tom. 2. p. 228.

Μεγάλην ὁ κύριε ἔδωκε. Epist. 299.

Μεγάλην ἐν πᾶσι εὐρίσκομεν. Epist. 292.

Μεγάλη παράκλησις ψυχαῖς. Quod non tres Deos colamus T. I. p. 620.

Μέγιστον κατήγορημα Χριστιανῶ. Homilia 17. Moralia.

Μέμνημαι τὴν μεγάλην σε τιμῆς. Epist. 278.

Μεῖζον ἢ ἐπιστάτην ἢ δία. Epist. 263.

Μεῖζον ἢ τῶν Φωστῆρων δημιουργῶν. Homilia 7. in Hexaëmeron.

Μέχρι τίνος ἀπονοῆ. Epist. 414.

Μηδεὶς ἐξ ἡμῶν ἑπαθε. Homilia 13. Moralis.

Μη καλύμει ἑγκαλεῖς καὶ. Epist. 336.

Μωρὰ σοι τὰ τῆς παρουσίας. Epist. 209. & apud Cotelium Tom. 2. monument. pag. 92.

Μωρεῖς ἔωθεν ἐν διατριψαῖς. Homilia 2. in Hexaëmeron.

Μόλις δὲ ποιεῖς κεραιεῖς. Liber III. contra Eunomium.

Μόλις ἡμῶν ὑπὲρξεν. Epist. 254.

Μισοῦτε πῶς ὁ ἔ Χριστιανισμῶ βίβ. Homilia 16. Moralis.

Μυθὸν ἐνόμιζον τέρας. Epist. 356.

Μηδείας καὶ ἰλασμῶ. Homilia tertia de jejuniis. Vide supra, num.

XVII.

Νοσώσωμεν ἀζίαν Θεῶ. De paradiso Homilia T. I. pag. 625.

Κάμ. ἐστὶ φύσεως τοῖς μελίστασι. In Gordium Martyrem. Tom. 1. pag. 515.

- Νῦν ἔγνω ἀναί ὁ λέγομαι. Epist. 161.
 Νῦν κακὸς ἐβόησα. Ad virginem elapsam. Tom. 2, pag. 749.
 Νῦν μοι δοκῶ μάστιγα ἐπαυδάνας. Epist. 366.
 Ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ὁ ὀφθαλμῶν. Epist. 273.
 Ὁ ἀνακλύπτων βαθεῖα καὶ. Epist. 68.
 Ὁ ἀνθρώπος κατ' εἰκόνα Θεῶν. Ascetica institutio. T. 2. p. 389.
 Ὁ ἀσκητικὸς βίβλος. Ejusdem argumenti. T. 2. p. 397.
 Ὁ βαπτίζομενος εἰς Τριᾶδα βαπτίζεται. Homilia in S. Baptismum
 T. 1. p. 508.
 Ὁ δῶνα ὡς λέγει καλαγυγῆς. Epist. 383.
 Ὁ εἰκοστὸς ὄγδος ψαλμῶν. In Psalm. XXVIII:
 Ὁ ἐφικτὴν ἀναί λέγων. Epist. 168.
 Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Liturgia. Vide supra, num. XXV.
 Ὁ Θεὸς τῶν Θεῶν. Precatio S. Basilii, supra, p. 95.
 Ὅια ποιῆς ὡ θαυμάσιον τὴν. Epist. 169.
 Ὅια ποιῆς ὡ θαυμάσιον προλ. Epist. 368.
 Ὅιδα καὶ αὐτὸς ἀκρίβως. Epist. 399.
 Ὅιδα, Κύριε, ὅτι ἀναξίως. Precatio S. Basilii, supra, p. 94.
 Ὅιδα μεγίστην καὶ κερῶτην. Epist. 179.
 Ὅιδα ὅτι συγγοποιῶν πρᾶγμα. Epist. 306.
 Ὅιδα ὅτι εἰ καὶ μὴ ἐπίς. Epist. 310.
 Ὅιδα ὅτι καὶ τῆς εὐλαβείας. Epist. 315.
 Ὅιδα ὅτι τῶτο πολλῶν γράψας. Epist. 145.
 Ὅιδα σε καὶ τὴν περὶ ἡμῶν. Epist. 351.
 Ὅιδα τὰς μυρίας πόνας. Epist. 255.
 Ὅιδας τὰς ἐκ τῶν κήσων. Epist. 426.
 Οἱ λόγοι τὴν φύσιν ὑπέπλεον. Epist. 178.
 Ὅιμαι μὲν τίνα ἤδη τύπον. Epist. 304.
 Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἰὸν νυμφίων. De vera virginitate ad Letoium.
 Οἱ πρὸς τὴν ῥόδον ἔχοντες. Epist. 149.
 Ὅις ἐνυπαρχει ὁ Θεός. Delibero arbitrio. T. 1. p. 631. A Combe-
 fizio tanquam ineditus prologus Asceticus exhibetur Græce &
 Latine T. 2. Basilii recensiti pag. 107. 199.
 Οἱ ἑοπιεύου γράφης. In Psalmum XXXVII.
 Οἱ τῶ χωρὶς τῶδε ἐκ διαβολῆς. Epist. 423.
 Οὐκ ἔργος ἡμᾶς ποιῆ. Epist. 302.
 Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς σῶμα ἐαυτοῦ Epist. 70.

- Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ μονογενὴς. Liber I. de baptismo.
 Ὁλίγας εὐρίσκω τῶ γραΐθων. Epist. 395.
 Ὁλίως μὲν κἀδὲν ἐδέμην. Epist. 64.
 Ὁ μὲν κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τοῖς ἀποστόλοις. Homilia I. Moral.
 ralis.
 Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν. Exhortatio ad Baptismum T. I. p. 475.
 Ὁλίως ἢ τῶν ἀπροσδοκῆτων. Epist. 382.
 Ὁ οἶδας, σέβεις, ἢ ὁ ἀγνοεῖς. Epist. 400.
 Ὁ πάντα μέγῳ καὶ σαθρῷ. Epist. 280.
 Ὁ πρεσβύτερος τῶ χωρίῳ. Epist. 228.
 Ὁπως διτεθήμεν ἐπὶ τῆ ἀκοῇ. Epist. 346.
 Ὁπως ἠύφρανας ἡμᾶς τῶς. Epist. 335.
 Ὁρθὰ γραφεὶ καὶ χρῶ τοῖς εἴχοις. Epist. 180.
 Ὁσάκις αἰ ἡμῶν ὑπάρξῃ. Epist. 428.
 Ὁσκι ἡμῶν τιμῆς καὶ παρρησίας. Epist. 277.
 Ὁσκι ἡμᾶς εὐφροσύνης. Epist. 338.
 Ὁσκι εὐφροσύνην παρέχε. Epist. 387.
 Ὁσκι εὐθυμῆσα δεξάμεν. Epist. 319.
 Ὁσκι ἐπὶ τὸ ἔ εἰρήνης. Epist. 204.
 Ὁσκι ἠύφρανας ἡμᾶς τοῖς. Epist. 342.
 Ὁσκι ἠνίασεν ἡμᾶς πρότερον. Epist. 310.
 Ὁσκι λυγόμεθα εὐθυμώμενοι. Epist. 266.
 Ὁσκι μὲν ἐσυναζάμεν ἐπὶ τῆ. Epist. 347.
 Ὁσκι οὐδέρομαι τῆν ἐκκλησίαν. Epist. 269.
 Ὁταν ἴδω τὸ κακὸν εὐοδύμενον. Epist. 66.
 Ὁταν ἀπίδω ἔτι ὁ μὲν πειρασμός. Epist. 294.
 Ὁταν εἰς οὐκίαν ἀνδρός. Homilia VI. Moralis.
 Ὁταν ἴδω καὶ τὰ κακὸν εὐοδύμενον. Homilia XII. Moralis.
 Ὁταν μέλλῃς ἐπὶ τινε ὀρεῖαν. Homilia XIV. Moralis.
 Ὁταν μὲν πρὸς τὴν ἡμέραν. Epist. 405.
 Ὁταν μὲν πρὸς τὰ πράγματα. Epist. 51.
 Ὁτε εἰς χεῖρας ἔλαβον. Epist. 173.
 Ὁτε ἐνέτυχον τοῖς γραμμασκι. Epist. 190.
 Ὁτε ἠκῶσαμεν τῆν σεμνότητά σκ. Epist. 349.
 Ὁτε τῆ τῶ Θεῷ χάριτι. Epist. 6.
 Ὁ ἔ ἐκκλησίας φροῦίζων. Epist. 229.
 Ὁτι δὲ τῶς πτεῖνοῦσας. Capita Moralia. T. 2. p. 273.

- Ὅτι μὴ κρείττωα εἶναι. Epist. 54.
 Ὅτι μὴ περὶ πάντων. Epist. 135.
 Ὅτι σε Φιλῶ εἰς ἐπιστάλω. Epist. 176.
 Ὅτι τὰ κοινὰ ἴκτισται. Homilia V. in Eupomium.
 Ὁ τῶν Μακεδόνων Ἀλέξανδρος. Homilia XIX. Moralis.
 ἢ παύση Βασίλειε τὸν ἱερόν. Epist. 150.
 ἢ παύμεθα καὶ πάσαν. Epist. 305.
 ἢ δὴνα ἴσθ' ἔτοιμ' ἡγῆμαι. Epist. 48.
 ἢ ἀπόσε ἡγῆσον, ὅτι. Epist. 2.
 ἢ ἐ ἀγνοῶ τὸ μέγεθός. De Martyre Mamante Tom. 1. p. 595.
 ἢ ἐ ἴλαθ' ἡμᾶς ἢ ἀγ. Epist. 215.
 ἢ ἐ ἐσι πόρρωθεν ἰδέω. Epist. 353.
 ἢ ἐχω μεμφασθαι σοι ἀργίαν. Epist. 268.
 ἢ λυτὰ με ἐλάττωσε. Homilia in Proverb. VI. 4. Vide Super,
 num. XVIII.
 ἢ ἐ τὰ κοινὰ ἐπιτίμια. Epist. 246.
 ἢ ἐτε γεωργὸς οἱ κατὰ. Epist. 211.
 ἢ ἐτε τὰ δόγματα. Homilia 21. Moralis.
 ἢ ἐτός ἐστιν ὑπὲρ ἢ καὶ πρότερον. Epist. 357.
 ἢ ἐτὸς εἶδ' ἡ τὰ γραμματῆα. Epist. 256.
 ἢ ἐτω εἶχον ἴριτω. Epist. 18.
 ἢ ἐτω ἡμᾶς ὁ λιμὸς ἀνήκε. Epist. 267.
 ἢ ἐτω με τῆς λύπης ὑφῆκας. Epist. 148.
 ἢ ἐχ ὅτε πλείους ποιῆσαι. Epist. 260.
 Ὁ Φιλάθροπος Θεὸς ὁ διδάσκων. Prooemium in Regulas Asceticas.
 breviores Tom. 2. p. 522.
 Ὁ Φιλάθροπος Θεὸς ὁ συμμέτρων. Epist. 253.
 Οἶμ' ἢ μὴ ἰδὲζόμεν τὰ ἐπὶ τοῖς. Epist. 85.
 Παῖθ' ἀπειτήσι. Epistola ad Imp. Theodosium, apud Coteler. T. 2.
 monument. p. 97.
 Πάλαυ δεζάμεν τὰ ὄρα. Epist. 309.
 Πάλαυ ἐπιστάλας τῇ Θεοσιβ. Epist. 261.
 Πάλαυ προκαταλαβοῖτες. In Psalmum CXIV.
 Πάλαυ πρὸς τὰς ὄρα τῆς εὐλαθείας σου. Epistola 2. Canonica ad Am-
 philochium. T. 2. p. 706.
 Παλαυὰ ἡμῶ ἐυχῆν. Epist. 359.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. Grammatica Exercitatio S. Basilio falso tributa.

Vide supra, num. XII.

Κύριε ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων ἐφ' ὧν. Epist. 74.

Κύριε ὁ παραχόμιε. Epist. 242.

Λεγασί τίνες τοῖς ἰαλοῦ. Epist. 328.

Λευσαι σοι τὸ δύσθυμον. Epist. 157.

Λέων ἐρεύξεται καὶ τίς. Homilia de fame & siccitate T. I. p. 407.

Μάθε σοι ὦ μονάζον. Adjuniores Monachos. T. 2. p. 744.

Μακρόν ἀπιστώπησης χρόνον. Epist. 281.

Μᾶλλον ὅτι μὴ πάλα. Epist. 152.

Ματύρων μνήμαις τίς ἄν. In XL Martyres T. I. pag. 516.

Μαρτύρων τιμῶν πᾶσι μὴ. Epist. 291.

Μάταιόν ἐστι δὲ πᾶσι τῶν. Epist. 240.

Μάχηται ἰσθαισμός ἐλληνισμῶ. Contra Sabellianos. T. I. p. 601.

Μεγάλα αἰεὶ καὶ πολλαί. Epist. 55.

Μεγάλα μὴ βραβυλίας. Przfat. in Ascetica. Tom. 2. p. 228.

Μεγάλην ὁ κύριε ἔδωκε. Epist. 299.

Μεγάλην ἐν πᾶσι εὐρίσκον. Epist. 293.

Μεγάλη παρακλήσις ψυχαίς. Quod non tres Deos colamus T. I. p. 606.

Μέγιστον καθηγώρημα Χριστιανῶ. Homilia 17. Moralium.

Μόμικμαι τὴν μεγάλην σε τιμῆς. Epist. 278.

Μὴ δὲ τῆν ἐπιστολὴν τῆν διὰ. Epist. 263.

Μετὰ τῆν τῶν φωστῆρων δημιουργίαν. Homilia 7. in Hexaëmeron.

Μέχρι τίνος ἀπονοῆ. Epist. 414.

Μηδὲς ἐξ ὧν ἐπαθε. Homilia 13. Moralium.

Μὴ καλέμεν ἐγκαλίς καὶ. Epist. 336.

Μικρὰ σοι τὰ τῆς παρουσίας. Epist. 209. & apud Cotelium Tom. 1. monument. pag. 92.

Μικροὶς ἔωθεν ἐνδιατριψαίτες. Homilia 2. in Hexaëmeron.

Μόλις δὲ ποιε κεραιδῆς. Liber III. contra Eunomiam.

Μόλις ἡμῶν ὑπέστη. Epist. 254.

Μουστράπ ὁ δὲ Χριστιανισμῶ βίβ. Homilia 16. Moralium.

Μυθὸν ἐνόμιζον τέρας. Epist. 356.

Μησείας καὶ ἰλασμῶ. Homilia tertia de jejunio. Vide supra, num.

XVIII.

Νοσοῦμεν ἀξίαν Θεῶ. De paradiso Homilia T. I. pag. 615.

Νόμιε ἐστὶ φύσεως ταῦτε μελίαιται. In Gordium Martyrem. Tom. 1.

pag. 515.

ἢ

- Νῦν ἔγνω ἄναξ ὁ λέγομαι. Epist. 161.
 Νῦν καί τις ἐμβόησαι. Ad virginem elapsam. Tom. 2. pag. 749.
 Νῦν μοι δοκῶ μάλιστα ἐπαιδάσθαι. Epist. 366.
 Ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ὁ ὀφειζόμενος. Epist. 273.
 Ὁ ἀνακλύπτων βαθεῖα καὶ. Epist. 68.
 Ὁ ἀνδρωπῶ κατ' εἰκόνα Θεῦ. Ascetica institutio. T. 2. p. 389.
 Ὁ ἀσκητικὸς βίος. Ejusdem argumenti. T. 2. p. 397.
 Ὁ βαπτίζομενος εἰς Τριάδα βαπτίζεται. Homilia in S. Baptismum
 T. 1. p. 508.
 Ὁ δῶνα ὡς λέγει κατὰ γενεάς. Epist. 383.
 Ὁ ἰησοῦς ὄψομαι ψαλμὸς. In Psalm. XXVIII.
 Ὁ ἰφικτὴν ἄναξ λέγων. Epist. 168.
 Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Liturgia. Vide supra, num. XXV.
 Ὁ Θεὸς τῶν Θεῶν. Precatio S. Basilii, supra, p. 95.
 Ὅσα ποιῆς ὁ Θεομασίω τῆν. Epist. 169.
 Ὅσα ποιῆς ὁ Θεομασίω προλ. Epist. 368.
 Ὅσα καὶ αὐτὸς ἀκρίσας. Epist. 399.
 Ὅσα, κύριε, ὅτι ἀναξίως. Precatio S. Basilii, supra, p. 94.
 Ὅσα μεγίστη καὶ κρωτη. Epist. 179.
 Ὅσα ὅτι συγγοποιὸν πρᾶγμα. Epist. 306.
 Ὅσα ὅτι εἰ καὶ μὴ ἐπίς. Epist. 310.
 Ὅσα ὅτι καὶ τῆς εὐλαβείας. Epist. 315.
 Ὅσα ὅτι τῆτο πολλὰκις γεράσας. Epist. 145.
 Ὅσα σε καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς. Epist. 351.
 Ὅσα τῆς μυρίας πόνας. Epist. 255.
 Ὅσας τὰς ἐκ τῶν κήσων. Epist. 426.
 Ὅσι λέγει τὴν φύσιν ὑπέπλερον. Epist. 178.
 Ὅσων μὲν τινα ἤδη τύπον. Epist. 304.
 Ὅσι μὴ ποιεῖ τῶν ἰδὼν νυμφίων. De vera virginitate ad Letoium.
 Ὅσι πρὸς τὴν ῥόδον ἔχοντες. Epist. 149.
 Ὅσι ἐνυπάρχει ὁ Θεός. Delibero arbitrio. T. 1. p. 631. A Combe-
 ficio tanquam ineditus prologus exhibetur Græce &
 Latine T. 2. Basilii recensiti pag. 107. sqq.
 Ὅσι τὸ Θεοπίστους γεράσας. In Psalmum XXXVII.
 Ὅσι τῶ χωρὶς τῆς ἐκ διαβολῆς. Epist. 423.
 Ὅσων περὶ ἡμᾶς ποιῆ. Epist. 302.
 Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς σῶμα ἐαυτοῦ Epist. 70.

- Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ὁ μονογενής. Liber I. de baptismo.
 Ὀλίγας εὐρίσκω τῶν γράφων. Epist. 395.
 Ὀλίγως μὲν ἄδὲν ἐδέομαι. Epist. 64.
 Ὁ μὲν Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός τοῖς Ἀποστόλοις. Homilia I. Moral.
 Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν. Exhortatio ad Baptismum T. I. p. 475.
 Ὁνίως ἢ τῶν ἀπροςδοκῆτων. Epist. 382.
 Ὁ οἶδας, σέβεις, ἢ ὁ ἀγνοεῖς. Epist. 400.
 Ὁ πάντα μέγαν καὶ σαθρῶν. Epist. 180.
 Ὁ πρεσβύτερος τῶν χωρίων. Epist. 228.
 Ὅπως διτεθήμεν ἐπὶ τῆ ἀκοῆς. Epist. 346.
 Ὅπως ἠψφρανας ἡμᾶς τῆς. Epist. 335.
 Ὁρθὰ γράφει καὶ χρῶν τοῖς σέχοις. Epist. 180.
 Ὁσάκις αἰ ἡμῶν υπέρξῃ. Epist. 428.
 Ὁσὸς ἡμῶν τιμῆς καὶ παρρησίας. Epist. 277.
 Ὁσὸς ἡμᾶς εὐφροσύνης. Epist. 338.
 Ὁσὸν εὐφροσύνην παρέχει. Epist. 387.
 Ὁσὸν εὐθύμησα δεξάμενος. Epist. 319.
 Ὁσοι ἐπὶ τὸ ἔ κρήνης. Epist. 204.
 Ὁσὸν ἠψφρανας ἡμᾶς τοῖς. Epist. 342.
 Ὁσοι ἠνίασεν ἡμᾶς πρότερον. Epist. 310.
 Ὁσοι λυγόμεθα εὐθυμώμενοι. Epist. 266.
 Ὁσὸν μὲν ἐσυναξάμεν ἐπὶ τῆς. Epist. 347.
 Ὁσοι ὀδυρόμεθα τῆς ἐκκλησίας. Epist. 269.
 Ὁταν ἴδω τὸ κακὸν εὐοδόμενον. Epist. 66.
 Ὁταν ἀπίδω ἔτι ὁ μὲν περασμός. Epist. 294.
 Ὁταν εἰς οἰκίαν ἀνδρός. Homilia VI. Moral.
 Ὁταν ἴδω καὶ τὰ κακὰ εὐοδόμενα. Homilia XII. Moral.
 Ὁταν μέλλῃς ἐπὶ τινὲς ὀρεῖαν. Homilia XIV. Moral.
 Ὁταν μὲν πρὸς τὴν ἡμέραν. Epist. 405.
 Ὁταν μὲν πρὸς τὰ πράγματα. Epist. 51.
 Ὁτε εἰς χεῖρας ἔλαβον. Epist. 173.
 Ὁτε ἐπέτυχον τοῖς γράμμασι. Epist. 190.
 Ὁτε ἠγάσαμεν τῆς σιμνότητά σου. Epist. 349.
 Ὁτε τῆς τῆς Θεῶν χάριτι. Epist. 6.
 Ὁ τὸ ἐκκλησίας φροσίζω. Epist. 229.
 Ὁτι δὲ τῆς πνεύματι. Capita Moralia. T. 2. p. 273.

- Ὅτι μὴ κρείττωα εἶναι. Epist. 54.
 Ὅτι μὴ περὶ πάντων. Epist. 135.
 Ὅτι σε φιλῶ οἷς ἐπιστάλω. Epist. 176.
 Ὅτι τὰ κοινὰ ἢ κτιστικῶς. Homilia V. in Eunomium.
 Ὁ τῶν Μακεδόνων Ἀλέξανδρος. Homilia XIX. Moralis.
 ἢ παύση Βασίλειε τὸν ἰσθμὸν. Epist. 150.
 ἢ παυόμεθα καὶ πᾶσαν. Epist. 305.
 ἢ δὶνα ἰσοῦτον πῦμα. Epist. 48.
 ἢ ἀπόσε ἠγνόουν, ὅτι. Epist. 2.
 ἢ ἐ ἀγνοῶ τὸ μέγεθος. De Martyre Mamante Tom. 1. p. 595.
 ἢ ἐλαθὼ ἡμᾶς ἢ ἀγ. Epist. 215.
 ἢ ἐ ἐστὶ πόρρωθεν ἰδεῖν. Epist. 353.
 ἢ ἐ ἔχω μεμψαδαί σοι ἀργίαν. Epist. 268.
 ἢ λυτῆ με ἐλάττωσε. Homilia in Proverb. VI. 4. Vide Super-
 num. XVIII.
 ἢ ἐ τὰ κοινὰ ἐπιτίμια. Epist. 246.
 ἢ ἐτε γεωργὸς οἱ κατὰ. Epist. 211.
 ἢ ἐτε τὰ δέξια. Homilia 21. Moralis.
 ἢ ἐπὶ ἐστὶν ὑπὲρ ἢ καὶ πρότερον. Epist. 357.
 ἢ ἐπὶ εἶδον τὰ γράμματα. Epist. 256.
 ἢ ἐπὶ ἦχοι γέιπ. Epist. 18.
 ἢ ἐπὶ ἡμᾶς ὁ λιμὸς ἀνῆκε. Epist. 267.
 ἢ ἐπὶ μου τῆς λύπης ὑφῆκας. Epist. 148.
 ἢ ἐπὶ ὅτε πλείους ποιῆσαι. Epist. 260.
 Ὁ Φιλάθροτος Θεὸς ὁ διδάσκων. Prooemium in Regulas Aëcticas.
 breviores Tom. 2. p. 522.
 Ὁ Φιλάθροτος Θεὸς ὁ συμμέτρως. Epist. 253.
 Οἷον μὴ ἐδὲξίμην τὰ ἐπὶ τοῖς. Epist. 85.
 Παῖς ἀπὸ τῆς. Epistola ad Imp. Theodosium, apud Coteler. T. 2.
 monument. p. 97.
 Πάλαι δειξάμενος τὰ ὄψι. Epist. 309.
 Πάλαι ἐπιστάλας τῆ θουσιβ. Epist. 261.
 Πάλαι προκαταλαβούτες. In Psalms CXIV.
 Πάλαι πρὸς τὰς ὄψι τῆς εὐλαθείας σου. Epistola 2. Canonica ad Am-
 phitochium. T. 2. p. 706.
 Παλαιὰ ἡμῶς εὐχῆ. Epist. 319.

- Πάλιν ἡμεῖς τὸν ἀγαπήθον. Epist. 322.
 Πάντως ἐπιτήσας γραμμαῖα. Epist. 313.
 Πάνυ ἐμαυτῷ ἐπιβαλλειν. Epist. 286.
 Πάνυ ἠδέως ἐτέρφθην τοῖς ποταμῶ. Epist. 282.
 Πάνυ ἰδυμῆσα τοῖς γραμμασιν. Epist. 287.
 Πάνυ λυπημαί ὅτι ἔχ. Epist. 244.
 Πάνυ κατέγων ἔ ἀδελφῶ. Epist. 230.
 Πάνυ με λυπεῖ, ὅτι ἐπιλελοίπ. Epist. 181.
 Πάνυ πεπεισμένοις μηδέν. Epist. 219.
 Πάνυ πολλὴν σπυδὴν. Epist. 187.
 Πάνυ παραιτέμεν ὁ δὲ ὄχλον. Epist. 422.
 Πάνυ ἀρμημένῳ καταλαβεῖν. Epist. 250.
 Παραγενόμενοι μέχρι τῆς. Epist. 364.
 Παρακαλεῖτέ, φησω, ἱερεῖς. Homilia 2. de jejunio, T. 1. p. 333.
 Παράχοι ὁ ἀγίῳ θεός. Epist. 394.
 Παράχοι ὁ Κύριός ποτε. Epist. 311.
 Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστῶ καὶ ἀφέλιμῶ. In Psalmum I.
 Πᾶς ἰδῶ ἐπίσκοπῶ πρᾶγμα. Epist. 154.
 Πᾶσα ἡμέρα γραμμαῖα. Epist. 404.
 Πᾶσα μὲν ἡ τῶν Ευαγγελίων. In principium Evangelii Johannis T. I.
 pag. 502.
 Περὶ πολλῶν ἰδῶ ὡς. Epist. 236.
 Πίσις ἠγεσθῶ τῶν πρὸ θεῶ λόγων. In Psalm. CXV.
 Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο. Epist. 323.
 Πολλὰς ἡμῶ ποιῶσα τὰς. Epist. 421.
 Πολλὰι μὲν ἡμᾶς καὶ ἄλλαι. Epist. 272.
 Πολλάκις εἰδύμασα τί ποτε. Epist. 141.
 Πολλὰ με τὰ πρῶτα κληῖα. De legendis gentilium libris, Tom. I.
 pag. 570.
 Πολλὴν ἡμῶν ἐμποιοῖ τὴν ἀνοιαν. Homilia XVIII. Moralis.
 Πολλὴν φέρει τοῖς καταπονημένοις. Epist. 376.
 Πολλὴν χάριν ἔχομεν. Epist. 385.
 Πολλοὶ πρῶτιχοῖς ἡμῶ. Epist. 158.
 Πολλὰς οἶδα πολλάκις. Epist. 360.
 Πολλοὶ τῆς διδασκαλίας οἱ τρόποι. Homilia quod Deus non sit auctor
 malorum T. 1. p. 420.
 Πολλὴν εἰκεῖ ἐπιθυμῶ. Epist. 402.

- Πολὺν ὄντων ἂ τὸ σὸν 79. Epist. 361.
 Π-λὺν, ἀγαπητοί. Homilia 7. Moralis.
 Π-λὺν ἡμῖν χρόνον σιωπῆν. Epist. 67.
 Πολὺν χρόνον ἀπεσιωπήσαμεν. Epist. 75.
 Πολὺς ὁ χειμὼν καὶ ἐπὶ τῷ. Epist. 195.
 Πόσας Φύσεις ἠμολογεῖς; Expositio fidei quaestionibus & responsionibus. Supra, num. XXIV.
 Πράγμα μὲν ὑπέστης ἐπιεικῶς. Epist. 412.
 Πρέπει μὲν καὶ παρὰ σοί. Epist. 210.
 Πρέπεισα ἀρχὴ τῷ θεῷ τῷ. Homilia 1. in Hexaëmeron.
 Προίλαδες τὰς ἡμῶν ὠδῶν. Epist. 217.
 Πρὸς πολλὰς τὰς διὰ τῆς. Epist. 241.
 Πρὸς τὸ πρόθυμον ἀφοροῦσα. In Psalmum LIX.
 Τρότιρον μὲν τῶν ἀγίων. In Barlaamum Martyrem. T. I. p. 512.
 Πρῶτον μὲν σοὶ θεῖ τῶν. Epistola ad Apollinarium apud Coteler.
 T. 2. monument. p. 84.
 προφῆταιαι μοι δοκῶν εὐεχέων. In Psalmum XLV.
 Πρῶτη ἐπιστολὴ μοι ἡ σεμνοῦς. Epist. 410.
 Πῶς ἂν σιωπήσαμεν ἐπὶ ταῖς. Epist. 5.
 Πῶς ἂν σοὶ διὰ γραμμάτων. Epist. 44.
 Πῶς σοὶ τὸν ἐν τῷ μέσῳ. Epist. 166.
 Πῶς οἶσι βροχῶς ἠεὶ κα. Epist. 270.
 Πῶς οἶσι μὲν τὴν ψυχὴν. Epist. 86.
 Πῶς μὲν ἢ ἐνδοξή. Homilia IX. in Hexaëmeron.
 Σαλπαστέ, φασιν, ἐν νεομηνίαις. Homil. 1. de jejunio. T. 1. p. 321.
 Σαρκὸς μὲν ἐφθαλμῶν. Quod DEUS sit incomprehensibilis. Est Catechesis nona S. Cyrilli Hierosolymitani, Basilio perperam tributa in quibusdam Codicibus.
 Σπανίας ἡμῶν τὰς πρὸς. Epist. 222.
 Στοχαζόμενος σε τῷ θεῷ ἡμᾶς. Epist. 285.
 Στρατηγὸν μὲν εἰς ὠδῶν. Homilia 10. Moralia.
 Συνεληρωθῆς τὰς λύπας. Epist. 227.
 Συγχριστὸν τῷ ἀδελφῷ. Epist. 238.
 Σὺ μὲν ἔλην τῆν τῶν παλαιῶν. Epistola ad Julianum, apud Cotelerianum
 T. 2. monument. p. 97.
 Συντάξαι μὲν πάσας ἐν τῷ σιωπῶν. Epist. 418.

- Ζωήθης τῆ γραφῆ. In Psalmum XXXII.
 Συστοχῶν τῶδε πολλῶν. Epist. 130.
 Σχεδὸν μὲν ἀπιστὸν ἐστὶν ὁ μίλλω. Epist. 389.
 Σωτηρία πράγμα. Epistola ad Chilonem. Tom. 2. p. 735.
 τὰ πάντα τίμη. Epist. 251.
 τὰ περὶ τὴν ὑγιαίνουσαν πίστιν. Proœmium Ethicorum T. 2. p. 272.
 τὰ τῆς πρώτης ἡμέρας ἔργα. Homilia 3. in Hexaëmeron.
 τὰ Φρέσιν ἐξαντλήματα. Homilia V. Moralis.
 τέχνη τίς ἐστὶ πρῶτος. Epist. 175.
 τίως μὲν ἠβουλήθημεν κατ. Epist. 57.
 τῆ Ἐθεῖ χάριτι τῆν. Epist. 239.
 τὴν δυσκολίαν τῆς συγκομ. Epist. 243.
 τὴν κατὰ χριστὸν φιλοσοφίαν. Constitutiones Monasticæ. T. 2. p. 662.
 τὴν μὲν χρείαν ἢς εἶκεν. Epist. 403.
 τὴν μέριμναν ἔχετε ὑπὲρ. Epist. 199.
 τῆς μὲν σωματικῆς φιλίας. Epist. 320.
 τί ἐστὶ θεός. Quæstiones & responsiones, supra p. 100.
 τί ἔστι ἀνείποι σοφιστῆς αἰνῆ. Epist. 146.
 τί πρότερον ἢ γνώσις ἢ ἡ πίστις. Epist. 401.
 τίνα με δεικνύει τὴν ψυχὴν. Epist. 8.
 τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσαύτ. Epist. 60.
 τίς δώσει μοι πτέρυγας. Epist. 4.
 τὸ γράμμα τῆς εὐλαβείας ὑμῶν. Epist. 297.
 τὸ ἐμφυλὸν μοι ἐκ παιδείας. Epist. 107.
 τὸ ἐζητημένον ἤδη πρὸ πολλῶν. Epist. 391.
 τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιθυμίας. Epist. 386.
 τοῖς δὲ κομφοῖς ἐγκρατίαις. De differentia ciborum. T. 2. pag. 780.
 fragmentum ex Epist. 410 ad Amphilochem p. 1171.
 τὸ μὲν μεγαλῶν τῶν καταλαβουσῶν. Epist. 331.
 τὸ μὲν ἀκόλαστον ἦν καί. Epist. 186.
 τὸ μὴ συνεχῶς μοι γράψω. Epist. 151.
 τὸν ἀθλητῶν θεατὴν μετέχων. Homilia VI. in Hexaëmeron.
 τὸ ἐξεγέρθητι, Κύριε. Homilia 24. Moralis.
 τὸν ἴελεον ἡμῶν ὁ λόγος. In Psalmum XIV.
 τὴν τῆν μετανοίας ἀναίρεσιν. Homilia de pœnitentiâ T. 1. p. 611.
 τὸ πάλα προσδοκῆθῆν. Epist. 315.
 τὸ πρῶτον πρῶτον ἐστὶ. Epist. 2.2.

- Τὸ ἔπράγμα/Θ. ἀτοπον. Epist. 76.
 τὸ σοφὸν ἀνδρα κἀν. Epist. 37L.
 Τούτων ἀπέχου ἔδουχεράσαι. Epist. 342.
 τὸ τὴν πᾶσαι σπουδήν. Homilia 23. Moralis.
 Τῷ ἐν τῷ προστάγματι. Homilia 22. Moralis.
 τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ λέγον/Θ. Regulæ breviores T. 2. p. 523.
 τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ προσάσων/Θ. De religiosæ exercitationis
 informatione. Supra, num. XXII.
 τῷ λόγῳ τῶν χρησίων. In illud, attende tibi ipsi. T. 1. p. 341.
 τὺς ἐκ τῆς παρίδ/Θ. ἡμῶν. Epistola ἀνεπίγραφα/Θ. apud Cotelerium
 T. 2. monument. p. 94.
 τὺς ἢ προληφθείας ἐτέρα. Epist. 78.
 τὺς τῶν βιωτικῶν. Homilia III. Moralis.
 ἵπτερ πολλῶν ἐχούσης εὐχαρ. Epist. 407.
 ἵπτερ ὧν παρούσης ὑμᾶς. Epist. 225.
 ἱπόθεσις ἔβιβλίῳ. Ab his verbis Commentarius in Esaiam incipit
 p. 808. C.
 ἵφθαρῶμαι λοιπὸν τῶν. Epist. 248.
 φιλίῳ μὲν κῆ ἔτ/Θ. ὁ ψαλμός. In Psalmum XLIV.
 φέρει μὲν τινα ὄψαμουθίαν. Epist. 69.
 χαίρει ἢ λέγομεν. Ad Monachum elapsam. T. 2. p. 744.
 χάρις τῷ ἁγίῳ Θεῷ. Epist. 355.
 χάρις τῷ Θεῷ τὰ εἰαυτῶν. Epist. 362.
 χάρις τῷ Κυρίῳ τῷ δούλῳ. Epist. 324.
 Χθὲς εἰς τὸν τεσσαρεσκαιδέκατον. Secunda Homilia in Psalm. XIV.
 Χρὴ τὴν προσευχὴν. Homilia 9. Moralis.
 Χριστῷ γέννησις ἢ μὲν οἰκεία. In Christi Natalem. T. 1. p. 585.
 χρόνια μὲν σοι κῆ τὰ παρ' ἡμῶν. Epist. 83.
 ψαλτήριον μὲν ἱεροπικῶς. In Psalmum XXIX.
 ὡσπερ τῶν ἄλλων ἠρίμων. Epist. 172.
 ὡς καλὴ ἢ φιλοσοφία. Epist. 213.
 ὠρμησα μὲν κῆ αὐτός. Epist. 372.
 ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἱατρικῶν. Homilia de ira, Tom 1. pag. 434.
 ὠ ἔθ' αὐμα/Θ. ἀγαπητοί. Homilia XI. Moralis.
 ὠφείλου ἀνδραπ/Θ. ἐν ἡ' ὄψα Θεῷ δοξῆ. Homilia de humilitate
 T. 1. pag. 546.

R

Quæ

Quæ ex Scriptis Basilii Magni Latine tantum exstant.

Æterne DEus, qui in principio. Vide supra, num. XXV.

Audi, fili, admonitionem Patris tui. Id. num. XV.

Beatitudinis vocabulum. Scholia in Psalmos, de quibus supra, num. XXV.

Credo in Patrem & Filium. Id. num. XXIII.

Domine, qui nosti corda hominum. Id. num. XXV.

Domine virtutum ac tutamentum. Ibid.

Libet de singulari vite meæ merito. Id. Num. XIV.

Psalterium proprie Musici instrumenti genus est. Præfatio præmissa scholiis in Psalmos, de quibus supra, num. XXV.

Si filius est natura DEus, Id. num. XX.

Quemadmodum navis, cum undarum tempestate quassatur. Id. num. XIII.

Vir Clarissimus Bernardus Pez, Monachus Benedictinus & Bibliothecarius Mellicensis, in Bibliotheca Benedictino Mauriana hoc ipso A. 1716. 8. Augustæ Vindelicor. edita p. 397. testatur novam S. Basilii magni operum editionem, quam a Juliano Garnerio duobusque ejus sodalibus parari dixi, cum maxime sub prælo gemere, ac in tres tomos distributa jam edi cœpisse.

X. BASILIUS Seleuciz in Isauria post Dexianum (qui A. C. 431. Concilio Ephesino interfuit) * Episcopus, neq; in Mensis Græcorum neque in Latinorum Martyrologiis inter Sanctos celebratur a) haud dubie ideo, quoniam in causa Eutychiana parum constantem se præbuit, & cum in Concilio CPol. A. C. 448. Eutychis hæresin condemnasset b) illam in Synodo Ephesina 449. probavit, c) licet postea sub Marciano Imp. & Epistolz S. Leonis ad Flavianum A. 450. subscripserit, d) & in Concilio Chæcedonenfi A. 451. condemnato iterum Eutychæ veniam impetraverit. e) Idem deinde A. 458. una cum aliis Isauriz Episcopis, quorum metropolitanus erat, per literas Imperatorem Leonem f) rogavit ut comprobata Chæcedonenfi Synodo intrusionem Timothei Eluri in sedem Alexandrinam refutaret. Ex scriptis ejus exstant:

I. Homi-

* In MS. Cæsareo apud Nesselium V. p. 96. vocatur Archiepiscopus.

a) Confer Tillemont. Tom. 15. p. 342. b) id. p. 514. c) id. p. 561. 562.

d) id. p. 617. e) id. p. 666. f) hæc Epistola adhuc exstat Latine ad calcem Actos Concilii Chæcedonenfis.

1. Homilia in illud Genes. I. I. *in principio creavit Deus calum & terram.*
Incipit: *ἀπας μὲν ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος.* Legit Photius Cod. 168. Separatim Hamburgi A. 1618. 8. edidit utraque lingua *Deslevus Wolderus*, Crempensis Hofatus, qui præter rem existimavit primum se esse qui illam Homiliam latine vertisset.
2. & 3. *In Adamum.* Incipit prior: *ὡππερ οἱ τὰς τῶν βασιλέων.* Posterior: *εἶδα χρεωτῆν ἐμαυτὸν.* Legit Photius. Edidit separatim Fed. Morellus, Paris 1602. 8.
4. *In Cainum & Abelem.* Incipit: *πάτω ἡμᾶς ὁ τὸ διδασκαλίας τόμος.* Legit Photius.
5. & 6. *Eis τὸν Νῶε, in Noachum sive Noemum.* Prior incipit: *ὅς ἐστι Θεὸς.* Posterior: *ἔτε τὴν ὑμνήσαν ἀκοήν.*
7. *In Abrahamum.* Incipit: *τῷ φιλοθεῷ καὶ πνευματικῷ.* Legit Photius.
8. *In Josephum Patriarcham.* Incipit: *τοῖς μὲν τὰ μακρὰ πελάγη.* Legit Photius.
9. *In Moysen.* Incipit: *πολλὰ τὰ πρὸς ὕμνον κινῆσα.* Legit Photius.
10. *In Eliseum & Sunamitidem.* τῶν προφητῶν οἱ μὲν λόγῳ. Græce & Latine cum *Deslevi Wolderi* versione, Hamb. 1618. 8.
11. *In Elisam.* Incipit: *τὸν μὲν μακάριον ἐκείνον καὶ μέγαν Προφήτην.* Legit Photius. Sed Tillemontio iudice homilia hæc misera est & parum digna Christiano. *Tres pitoyable & tres indigne d'un Cbreisien*, T. 15. memor. p. 344.
12. & 13. *In Jonam.* Incipit prior: *ἀπας μὲν ὁ τῆς κτίσεως κόσμος.* Posterior: *οἱ γὰς τῶν φρεάτων πηγᾶς.* Alteram an utramque legit Photius.
14. 15. 16. 17. *In historiam de Davide.* Incipit prima: *ἄλλοι μὲν ἄλλων ἰσχυρῶν παιδευθῆς.* Secunda: *ἔτε τῷ πελάγῳ ἀψάμενος πλωτῆρ.* Tertia: *ὅταν εὐρη τὴν ἀκαθῆς προθυμίαν ἢ χάρις.* Quarta: *ἐπειδὴ τῶν τῷ Δαυιδ καθορθωμάτων.*
18. *In Herodidem.* * Matth. XIV. Incipit: *τὴν τὴν Ἡρωδιάδην ὄρχησον.*
19. *In Centurionem.* Math. VIII. Incipit: *ἡ τῶν Ἐυαγγελίων σάλπιγξ.* Legit Photius.
20. *In Cananæam.* Matth. XV. 22. Incipit: *ἡν ἀρεὰ καὶ συμφορὰ μεγίστης εὐφροσύνης.*
21. *In claudum ad portam speciosam sedentem.* Actor. III. Incipit: *οἱ μὲν τὰς μικρὰς τάβλας.*

R 2

22. In

* In MS. Casareo inscribitur eis τὴν ἀποστολὴν τῷ Ἰωάννῃ.

22. In illud Matth. VIII. 24. *Discipuli navigabant cum JESU, & eci-
temprestas magna.* Incipit: οἱ μὲν τῇ πτήσει καὶ τῇ φύσει. Legit
Photius.
23. Εἰς τὸν δαιμονιῶνα. Luc. VIII. 27. *de obfesso à demone.* Incipit
πολλὰ μὲν αἱ ὄροι τῶν δαιμόνων.
24. In illud Matth. XX. 21. *dic ut sedcant hi duo filii mei.* Incipit:
μὲν ὑπ' ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων. Legit Photius.
25. In illud Matth. XVI. 13. *quætu me dicunt esse homines Filium hominis.*
Incipit: Μωσῆς μὲν ὁ τῶν Ἰβραίων παιδευτής. Legit Photius.
26. In illud Joh. X. 11. *Ego sum Pastor bonus.* Incipit: ἦδὲ μὲν τὸ χρέμα
ποιμήν. Separatim exstat edita Paris. 1597. 8. Græce & Latini
apud Fed. Morellum.
27. Εἰς τὰ Ολύμπια. In Olympia. *Ne Ethnicorum ludis spectaculis
que Olympicis intersint Christiani.* Incipit: καὶ Ἰερπνός ὁ
Ἰρέων ὁ χρέμα καὶ φοβερός. Separatim edidit Morellus Paris.
1601. 8.
28. In illud Matth. XVIII. 3. *nisi conversi fueritis sicut parvuli &c.* Incipit:
πολλὰς σωτηρίας ὁ δὲ ὁ δασύτης Θεός.
29. In illud Matth. XI. 28. *venite ad me omnes qui laboratis &c.* Incipit:
οἱ μὲν ἐπὶ γῆς βασιλεῖς. Legit Photius.
30. In illud Matth. IV. 19. *venite post me, faciam vos piscatores hominum.*
Incipit: οἱ σοφοὶ τῶν Ἰασην.
31. In illud Matth. XX. 18. *Ecce ascendimus Hierosolyma.* Incipit: αὐξο
μὲν τὸ γλώσσης τὴν ἀγωνίαν. Separatim prodiit Græce & Lat. Pa-
ris 1600. 8. apud Fed. Morellum.
32. In illud Matth. XXVI. 39. *Pater, si heri potest, transcat a me calix iste.*
Incipit: σάλπινξ μὲν πολεμικόν.
33. *In quinque mille homines, quinque panibus pascos.* Matth. XIV. In-
cipit: Ἐπανῶ μὲν ὑμῶν τὸ Φιληκίας.
34. In illud Matth. XI. 3. *Tu es qui venturus es, an alium expectabimus?*
Incipit: ὅταν οἱ τὸν τὸ ἐκκλησίας ἀποβλέψω λειμῶνα. Legit
Photius.
35. *In publicanum & Phariseum* Luc. XVIII. Incipit: ἰατρός ἀφαιμα-
κωσῶ. Legit Photius.
36. *In duos Evangelii carcos* Matth. XX. 30. Incipit: οἱ πρὸς λειμῶνα πε-
λυανθῆ.

37. *De infantibus ab Herode occisis.* Incipit: πάλιν ὁ γέρον ἐγὼ πρὸς τὸ τῶν λόγων ἀγομαὶ εἶδιον. Prodiit separatim una cum altera ejusdem argumenti, auctore Anonymo, cum versione *Georgii Remi*, & ejusdem atque *Dav. Haschbelii* notis. Heidelberg. 1598. 4.
38. *Contra Judæos, de adventu Salvatoris demonstratio ex Danielis hebdomadibus.* Incipit: ἐπεὶ περὶ πολλῆς μαρτυρίας ἔσται. Erudita & egregia diatriba atque ea ipsa quam velut antea ineditam Latine ex *Franc. Turriani* versione vulgavit *Peirus Steuartius* in tomo singulari insignium auctorum, Ingolstadt. 1616. 4. pag. 405. reculsam inde in *Bibl. Patrum T. V. edit. Colon. & T. VIII. edit. Lugd.* p. 495. (cum jam fuisset ex *Dausqueji* versione in eodem Tomo p. 478.) *Bigotio*, *Allixio*, *Jo. Garnerio*, Caveo non videtur esse *Basilii Seleuciensis*, quod & stylus repugnet, nec veterum habeat testimonium, neque inter MSS. inter cetera *Basilii* scripta reperitur. Nec tamen de auctore alio constat, quem *Theodoritum* esse nescio quo argumento affirmare quidam ausi sunt.
9. *Εἰς τὸν Ἐυαγγελισμὸν, in Annuntiationem sanctissime Dei paræ.* Incipit: μεγάλας τῶν ἐγκωμίων ἐνεῆσαι ταῖς ἀφορμαῖς. Exstat Latine ex *Theodori Peltani* versione in *Bibl. Patrum Paris.* 1589. Tom. I. Emendatior autem & suppletis e *Mazariniano Codice* lacunis integrior exstat cum nova versione *Combesfisi* in ejus *Auctario* novo *Bibl. Patrum T. I.* p. 569. sub titulo: *Εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκου Μαρίας καὶ ὡς ἐπὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.* Paris. 1648. fol.
- In editione Græca *Commeliniana*, & in Latina versione *Dausqueji* sequuntur quatuor *Homiliae* tanquam *Basilii*, quas esse *S. Chrysofomi* compertum fuit, quare illæ in editione Græcolatina *Paris.* sunt intermissæ, licet exstant sub *Basilii Seleuc.* nomine etiam in *Bibl. Patrum A.* 1589. T. I. ex *Theodori Peltani* versione.
- a) In illud *Joh. XI. 1.* *Erat quidem agrotans Lazarus.* Incipit: πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ὄταν ἴδωσι. Est *homilia LXI.* *Chrysofomi* in *Evangelium Johannis.*
- b) In illud *Joh. XI. 30.* *Nondum venerat Jesus in Castellum.* Incipit: μὴ γὰρ ἀγαθὸν φιλοσοφία. *Homilia* hæc in Græca editione in duas

duas divisa, quarum altera incipit: *μέγα γδ πρίσι αγαθόν*. Est vero LXII. Chrysofomi in Johannem.

- c) In illud Joh. XI. 41. *Jesus elevatis sursum oculis suis dixit: Pater gratias ago Tibi*. Incipit: *ὁ πολλὰκις εἶπον, ἴτε καὶ ἡν ἐγώ*. Etiam hanc in duas editio Græca dividit. Alterius initium est: *ἀλλ' ὅπου ἐφην, δαυὸν ἡ βασκανία*. Chrysofomi LXVIII. in Johannem.

40. *Ἐπὶ τὴν μετεμορφωσιν, in transfigurationem Domini & Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi*. Incipit: *ἤλθη ἀετὶ καὶ αἰετὶς ἐπαφείκει*. In Græca editione Commelini: haec Homilia desideratur, edita primum Græce & Latine a Dausquejo ad calcem editionis Latinæ 1604. 8. Latine apud Surium, VI. August.

Prodierunt Orationes Basilii Seleuc. primum Græce ex Commelini officina Lugd. Bat. 1596. 8.

Deinde Latine, *Claudio Dausquejo*, Audomario ex Jesuita, interprete, cum subjunctis ejus notis. Ex ejusdem Commelini officina 1604. 8. Atque sine notis in Tomo V. Bibliothecz Patrum Coloniensi & Tomo VIII. Lugd. 1677.

Græce & Latine ad calcem Gregorii Thavmaturgi, una cum Macario Ægyptio & Canonicis Patrum Epistolis, expositione Joannis Zonaræ illustratis, Paris. 1622. fol.

Dausquejus nullis MStis Codicibus sed sola Commeliana editione fuit usus, neque in versione semper rem acu tetigit, quam obrem perstringitur a Casaubonop. 93. ad Epistolam Nysseni, & a Combesfio in Bibliotheca Concionatoria Patrum Græcorum, qui Dausquejum appellat *nec satis Græcum, nec probe Theologum, & juvenili quadam affectatione non illepidum*. Idem in Auctario novo Bibliothecz Patrum T. 1. pag. 600. *deprehendi, inquit, usum interpretem vitioso multis Codicibus, ut saepe et miracula sint, ac Basiliani flores, ubi lacuna sunt aliaque vicia descriptionis: ut non inutile moliturus esset opus, qui melioribus instructus Codicibus Basilium integrum emendatiorem iterum prælo mandaret*. Facere hoc instituit V. C. *Emericus Bigotius*, seriamque, teste alibi Combesfio, operam Basilii recensendis atque illustrandis scriptis navavit, cujus eruditæ industriæ fructibus quod carere cogimur, dolendum est. Qui interea novam hujus scriptoris editionem parare usibus publicis voverit, ei jam prævit idem *Combesfius*, qui in Bibliotheca Concionatoria, opere octateucho Paris. 1662. fol. & diligentius in Ecclesiaste

Græco

Græco ibid. 1674. 4. multa in Homiliis Basilii ad Græcos Codices MStos collatis rectius, pressiusque interpretatus est, licet styli ejus fibriliginem & obscuritatem accusat Elias du Pin T. 4. Bibl. scriptorum Ecclesiast. p. 209.

In editione Parisiensi A. 1622. fol. præterea
exstant:

Πράξεις καὶ Θάυματα τῆς ἁγίας Ἀποστόλου καὶ πρωτομάρτυρος Οἰκλή, Ἄκτα Ἑ Miracula sanctæ Apostolicæ Protomartyris Theclæ, Virginis Iconiensis, libris duobus συγγραφήκῳ χαρακτήρι, sive profario sermone descripta. Hæc primus cum versione sua & notis edidit Petrus Pantonius Tiletanus, Decanus Bruxellensis, Antwerp. ex officina Plantin. 1608. 4. subjuncta Græce & Latine vita ejusdem Theclæ scripta a Simeone Metaphraste, sed quæ ab editione Parisiensi abest. Ceterum Ἄκτα Theclæ quæ Carmine composita a Basilio Photius * memorat, pridem intercederunt. Certe præter duos libros, quos habemus, alia etiam de illa martyre scripsisse se Basilius haud obscure indicat sub libri secundi initium: Ἐρηται δὲ ἡμῖν ἤδη περὶ τῆς μάρτυρος πολλοῖτε, καὶ μαλιστα καὶ τὸ προλαβὸν περὶ αὐτῆς σύληγμα. At enim antiquiora ** (qualia Tertullianus legisse se innuit) S. Theclæ Ἄκτα secutum se testatur, quando in exordio libri i. ait, quod nolit quicquam in hoc opere afferre ἐξω τῶ σκοπῷ τῶν πάλαι συγγραφέων. Verum diέτέρας μόνον, ὡς εἶπὼν συνθήκης καὶ λέξεως τὸν ἄλλοις προπονηθέντα πόνον ἐκπεύσασθαι καὶ ἀναθέσθαι τῇ μεγίστῃ μάρτυρι, προσφθρασίᾳ αὐτῇ καὶ ἀμνηστίας καὶ τὸ ἐνδοχόμενον &c. Dexiani decessoris suis in Episcopatu Seleuciensi meminit lib. 2. c. 13. 17. 30. Olympii ejusque patris Alypii γεζιμματισῶν, & Hecastii atque Aretarchi Sophistarum mentio cap. 24 seq. ejusdem libri.

In Parisiensi etiam editione desiderantur:

1. *Homilia de S. Stephano Protomartyre & ejus reliquiis* (A. C. 415. re-
pertis) Græce & Latine edita a Francisco Combessio una cum S.
Chryostomii variis, & Severiani Gabalorum Episcopi de Cruce,
Zacha-

* Photius Cod. 168. ἐστὶ ἡ Βασίλειος ἕτερος ὁ καὶ μέγιστος ἐκπέρας τὰ τῶν πρωτομάρτυρος Οἰκλή ἔργα καὶ ἄλλα καὶ νεωτέρων. Καὶ ἄλλα ἡ αὐτῆς συγγραμμάτια Φερίλαι.

** Confer si placet Ἄκτα antiqua Theclæ, quæ Græce & Lat. vulgavit Clavd. Græbius T. 1. spicilegii Patrum. Oxon. 1699. & 1714. 8.

- Zachariz Episcopi Hierosol. ad suæ plebis reliquias e Perside, & Incerti de eadem captivitate & Urbis excidio, Paris. 1656. 8.
2. *Epistola ad Leonem Imp.* pro Concilio Chalcedonensi adversus Timothei Æluri intrusionem in sedem Alexandrinam scripta A.C. 458. nomine Episcoporum Isauriz & Latine vulgata in Conciliorum Tomis inter Epistolas subjectas Actis Synodi Chalcedonensis T. 2. edit. Binianx pag. 385. Incipit: *Quem alterum decebat Imperatorem.*
  3. *Homilia in beatum Jobum* adhuc inedita, quam habuit Allatius p. 115. de Simeonum scriptis. Incipit: *ὡσπερ οἱ κατὰ γῆν βασιλεύουσες τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐν ὄψεσιν αἰρισέουσας.*
  4. *Homilia in sacram Pentecosten*, itidem inedita, quam una cum illa in Jobum edere voluit Allatius libro *συμμίκτων* sexto. Incipit: *ὡσπερ οἱ κατὰ γῆν βασιλεύουσες.*
  5. Basilio Seleuciensi etiam tribuitur in quibusdam Codicibus MSis Homilia Athanasii *in S. Pascha & in recens baptizatos*, quæ incipit: *Χρῆσθες ἄγιοι εἰς νεκρῶν.* Itemque ejusdem Athanasii edita nomine, altera *in Christi assumptionem*, quæ (stilo floridiore quam quocumque Athanasius, concepta) incipit: *ἡ μὲν ἑ ἀναστάσιος μνήμη.* Testatur id qui utramque Græce & Latine tanquam Athanasii edit Combesius T. 1. auctarii novi p. 539. 551. Paris. 1648. fol.;

XI. Mantissæ loco subjiciam huic capiti alterius Basilii longe junioris, *Patricii*, & *cubiculi* apud Imperatorem Constantinum Porphyrogenetum *presæli* Naumachica, Gabrieli Naudzo * eisdem laudata & adhuc inedita, quæ Frid. Lindebrogius Londini A. 1616. descripsit ex Apographo Codicis Veneti, consignato per Andream Darmarium A. 1573.

ΝΑΥΜΑΧΙΚΗ,
σωταχθῆσα ὡς ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ πατρικῆς καὶ ὡς
κοιμωμένης.
ΑΤΣΟΝΙΩΝ σοφίης δεδιδυγμένοι ἔξοχα ἔγχα
καὶ εἴχας, ἠδὲ Φάλαγγας, ἰδ' ἀρραγίας ὡς φαταίχης;

ΟΥΛ*

* Naudzus Bibliographia militari p. 63. *Quotobrem pluri nunc (quam Leonis) faciendis sunt Basilii Patricii Naumachica, quæ ex Regio & Palæstino Codice forsitan integre præferri possunt, nam Pinellianus manus erat in suis.* Leonis Naumachica dedi Volumiq; sexto hujus Bibl. p. 372. seq. nactus ea beneficio clarissimi Viri, *Michaelis Rycey*, qui etiam hæc Basilii mecum pro suo in me amote communicavit.

Ὀφελτὴν πρυλῆν, κρατερὸν παλὸν ἰπποκροσσῶν
 Ἰσραηλικῆς σιδήρασι ὑπ' ἑυκνήτων βασιλέων
 5. Δαχθὸς Δασοίων στρατῆς πανυπέροχα ἄρχος
 Χαμβάρῳ ἤρῃσας Δραβῶν γένεσσι ἰθαπαρξίως
 Νηπι μκυπόρων διδαγμωσαίτοισι βύλα
 Πύχχα ναυμαχίης ὄφρ' εὐκλίε μήσεαι ἰεργα
 πύβλῳ τῆς δὲ Φέρισα νοήματα πάντα κη αἴσαν
 10. Ὀμμασι σῆς σκοτίαζε, κη ἐν Φρισί βάλλασσι σόισι.
 Ἐνθι δὲ βασιλῆς πεδὶν Κρήτης ἀλαπάξιος
 Καὶ γυπὸν ὀλέσης καρχηδονίῳ μεγαθύμω.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐπειρὴ κη ἄλλο σι τῷ βίῳ λυσταλέων ἰδοὶ κη συγχεῖν πολυβόλαι,
 κη μείζονα τὸν ἰλόμοτον τῶν ἐχθρῶν ποδωκύνται, ἕμαι μηδόνος ἀπελαί-
 πειδαὶ τῆτος ἢ τὰ δεύτερα Φέρον τὸ περὶ ναυμαχίαν γυμνάσειδα, κη
 περὶ ταυτην ἰναρχολῶδα, κη τῆ αὐτῆ πλῆσιν τῶν ἄλλων σιμνύπειδα. Κα-
 λῶν μὲν γὰρ κη τὸν ἐν Ἠπείῳ τακτικοῖς ἐγγυμνασμένοιον πρότερον παρα-
 γέσειδα, κη καταγυγνίσειδα τῆς ἐχθρῆς, κη ἀφωδῶς τῆτος δέωσι,
 πῶτα δέωσι, κη τῆς προστυχῆς αἰρῆν, κη τῆς πορρωτάτω ἐλπί-
 ζου αἰρήσειδα κη καταλαβῆν. Καλλιον δὲ, ὅσῳ κη δυσχερέτερον τὸ ταῖς
 κῶσιν ὀφραμῆν τε κη ναυλοχῆν, ἀνδρομῆν τε κη ἀντιφορμῆν, κη τὰς
 κῶν ἐχθρῶν ἠσας καταλαμβάνῶν τε κη περιωκλῆν. Συμβαίνει γὰρ ἐν μὲν
 κῶσις κατ' ἤπειρον παραλήσει πλείστας κη ἰχθῶν τῆς χείρας, ἐλαττο-
 νας δὲ ἢ κη πῶν βραχῆς τῆς κρήσινας, ἐκάστῳ τῆν οἰκίαν κη μόνῳ σπ-
 ταρίαν μαχόμενῳ τε κη ἐπιτηδύνῳ. Ἐν δὲ ταῖς κατὰ θάλασσαν ἀρω
 τῶ ἀγαστῆ κη ὀ γυπῶν πεσοῦται, κη καταδύσει ἐν τῷ βυθῷ, ἢ κη ὀπ-
 θράσει καταληφθῆς μηδὲν τοῦ πλείοντῆς αἰδωῦς ἐνδοξάμεν, κη ταῦτα με-
 ῖζονα πανύσειδα ὀ στρατηγικῶτα. σὺ κη κατὰ δῶμασι πᾶσι κοσμή-
 σι ὀ κραταῖος θεράπων τῷ κραταῖῳ βασιλείῳ ἡμῶν, ὀ τῶ ἀσφαλῆς
 ἰσφαλῆς ὑπηρετῆς, κη τῶ ἀνδρείῳ ἀνδρῶ. Ὄ τῶς κατ' ἤπειρον ἀγνή-
 μασι κη αὐτῆς βασιλείας εὐφρανας εὐχρηῶς ἐχούσας, κη πᾶν τὸ ὑπῆκου γα-
 λῆσις κη χαρμονῆς καθυπεδείχας μετόν. Ὄ τῶ τῶν ἄλλων ἀπαίσιον ἀν-
 δραγαθήματα, τῶν τε νῦν ὄντων τῶν τε και τάλιν γεγενημένων ταπεινώσας
 κη κᾶτω θῆμῳ, καὶ τὰ κατὰ θάλασσαν ἐν πῶ δέωσι τῆς κατ' ἤπειρον
 δέωσι παρῆμα. Πείδομαι γὰρ, ὅτῳς ἔχω, κη ὅτῳς λογιζομαι, κη τοιαύταις
 ἐλπίσιν ἐπαίριμα. Τοῖς σοῖς γὰρ ἐκάστῳ τὰ τῶν ἄλλων παρατιθῆς, κη
 5 παρι-

παρεξέταλλον ὡσπερ τῶν ἔργα παιδός ὑπ' ἀνδρός τελεία εὐρίσκω ἠτλή-
 μενα καὶ ἀπολειπόμενα, καὶ ὅιον διαπαίζόμενα. Οἱ μὲν ἔν' ἄλλοι πάντες ὅσοι
 μεγάλα κἀνέβησαν, τὸν ἀνέρον εὐθύς αἰρεῖσθαι βίον καὶ εὐδιάχυτον, καὶ
 δευτέροις ἀποκινῶσιν ἐγχειρεῖν κἀνερθώμασιν, ἵνα μὴ πολλὰκις τοῖς ὑστερον
 αἰτυχισαῖς καὶ τὴν τῶν προτέρων ὑπόληψιν ἀμαυροῦσαν παράχρυσον. Αὐ-
 τὸς δὲ αἰὶ τῶν πρώτων ἐκλεῖς τὰ δεύτερα μείζονα, καὶ τῆ γάτων ὑπερ-
 βολῇ πάντων περιγυνομένων, μηχανωτῶ μεγίθει τῶν δευτέρων ἀποκρη-
 πῆς τὰ πρώτα. Καὶ πάσῃν τῆτο συμβαίνει τοῖς εὐνοῦσι τε καὶ νενικηκόσιν.
 Οἱ δὲ ὅτι μὴ παρ' ἄλλων ἠτλήθησαν ἢ παρὰ σὲ τῷ πάντας νικῶντι εὐβυ-
 λία καὶ ῥώμη. Δι' ὡς ἀνάγκη τέτυς ὑπέκειεν καὶ ὑποστάτῃσθαι, καὶ τῆς ἄλ-
 λων νίκης αἰρεῖσθαι μάλλον τὴν ἐκ σὲ προσγενομένην ἢ τὴν αὐτοῖς, μεθ' ὧν
 καὶ ἠτλήσθαι ποιηταὶ τῆ καὶ ῥήτορες, ὡσπερ ἐκείνοι τοῖς ἔργοις, ἔτι καὶ ἄτοι
 τοῖς λόγοις ἀπολειπόμενοι. Πάντες μὲν ἔν' διὰ ταῦτα ὡς ἰσχυροῦσθαι ἑκάστος ἠτύχη
 ἔχων, τὴν εὐφημίαν σοι προσάγῃσιν, καὶ τὸν ἐκ λόγων ἔπασον ἐγχειρῶσθαι.
 Καὶ ἔτι διότι μὴ ἀξίως προσάγῃσιν σοι βύβλονται, ἢ δὴ καὶ τῷ παντός ἐλαττω-
 θῆναι βύβλονται. Ἀλλ' εὐφημῶντες ὅσον ἑκάστος οἴος τε ἦν τὸ πᾶν προσεπι-
 χεῖσθαι σοι, καὶ μηδενὸς ἀμαρτάνειν οἴουσαι. Φίλον γὰρ καὶ ἄσπρον καὶ ἀφ' ὧν
 τὸ εἰς δύναμιν. Ὡς καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ ταῖς σαῖς κατ' ἐχθρῶν ἀρετίαις κατὰ
 λάκις ἐφροδύεις, καὶ συνεχῶς τῶτων κατεβροφισαῖς καὶ τερφθέντες ἀπο-
 εικός, καὶ μεγάλην σοι διὰ ταῦτα τὴν χάριν ὀφείλοισι, ὅτι παρ' ἐλαττω-
 ῖσθαι τοῖς πᾶσι κεκοινωνήκαμεν, καὶ κοινῶς εὐφραίνθημεν καὶ ἠγαλλώθημεν.
 Δι' ὧν σοι τὴνδὲ συλλογὴν δι' ἐνβολῆς σῆς συναληχάμεν ἐκ πολλῶν καὶ
 ἰσορῶν, πολλῶν δὲ τραγητικῶν συλλεξάμενοι τῆ καὶ ἐκλεξόμενοι δειροῦσαι
 πάντων ἔρασμιώτερον, καὶ τῶν ἄλλων ὡς εἰπεῖν ποθεινότερον. Πλὴν ἔτι καὶ
 πολλὰ κατὰ τύχην καὶ γόλμαν ἐκ ἀναλόγως ταῖς παρασκευαῖς εὐροῦσαν ἀπο-
 βαινόνται, ὡσπερ καὶ μυριάδας ὅτι πλείστας καὶ τῆνας τόλμας καὶ μεγάλας πα-
 ρασκευὰς καθαυρῆσθαι, τὴς συνῆσθαι καὶ μετὰ λογισμῶν κινδυνεύειν ἐδέσθαι.
 Ἀλλ' ἐγχειρῆσθαι ἢ δὴ ἔσθαι ἐχομίαις, καὶ μὴ τοῖς προαιμίαις ἐπὶ σολῶν ὀμῆσθαι.
 βύβλονται.

I. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΗΣ ΝΕΩΣ ΜΕΡΩΝ.

Καὶ πρώτοι μὲν περὶ τῶν τῆς νεῶς λευίον μερῶν. Εἰδη γὰρ ταῦτα πρὸς
 γὰρ ἀνὴρ λέγει ἐν τῷ παρόντι. Ὡσπερ γὰρ ἀνδρῶν ἀνδρεία καὶ βραχυχρῆ-
 δεητόχει καὶ τῷ μεγέθει ἢ τῷ ἀνδρεία ἢ ἀναδρεία, ἢ τῶν τῶτων, πάντων
 δὲ ἄδος ἐστὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ὁ μὲν τῆς πολλὰκις κυμάτων κατορθώμασθαι, ὁ
 δὲ πολλὰκις ἐλαττωθήσθαι, καὶ κοινῶς μὲν ὁ, τε δειλός, ὁ, τε μὴ δειλός, ὁ, τε
 σμικρὸς, ὁ, τε μὴ σμικρὸς, ὁ, τε χρηστὸς καὶ ὁ μὴ χρηστὸς ἀνδρῶν ἐπι-
 ρηται.

ρηται, ἰδίως δὲ ἀλλοῖσι ἀνόμασται, καὶ ἢ δι' ἀρετὴν ἢ διὰ κακίαν ἢ διὰ μέγεθος οἰκίας προστηγορίας ἐκτίσασθαι. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ νηῶν κοινὰ μὲν ὀνόμασι πάντα καλύπτονται, ἰδίως δὲ αἱ μὲν τρητῆρες, αἱ δὲ δούρειαι, αἱ δὲ μονήρεις, κατὰ τὸ ἀνάλογον τῆς εἰσεσίας κτησάμεναι τὰ ὀνόματα, ὅλη δὲ πασῶν ἔστω ἡ αὐτὴ, καὶ τῆ κατασκευῇ πολὺ διαφέρεισιν, καὶ αἱ μὲν μείζουσιν, καὶ μὲν αἱ πλείουσιν αἱ δὲ ἐλάττωσιν ξύλοις κατασκευάζονται. Διότις, ὡς εἰρηται, περὶ τῶν μερῶν αὐτῶν εἰπωμεν, ἐξ ὧν τὴν γένεσιν ἔχουσα καὶ τὴν σύστασιν.

II. ΜΕΡΗ * ΝΕΩΣ.

Δρύοχον, τρούπις, τροπίδια, σπείρα, τρούποι. Καὶ δρύοχος μὲν συν πολλοῖς ἄλλοις νεκίδω τε καὶ λεγέσθω τὸ καλύμμενον παρὰ πᾶσι κοράκιον, ὅσοι ἔχει πάντα καὶ συγκρατεῖ, καὶ ὡς προσδέδειται καὶ ὀνομαίεται ἐπερείδονται τὰ λοιπὰ. Κοινῶς μὲν γὰρ ἀνόμασται δρύοχον ἅπαν ζύλον ἐπίμηκες, συνέχων καὶ ὁμοίᾳ προσηλῶν ἕτερα βραχέα τε καὶ πολλὰ. Νεώτω δ' ἂν ἔτω καὶ τὸ περιτόνον. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν ὀπὴν τῆ πελέκεως ἐν ἧ περιὸς ὁ σφαιροειδὲς ἐντίθεται, ὡς καὶ ὁμηρος. α)

Ἰσαχ' ἐξήκει δρύοχος δύο καὶ δέκα πάντας.

Τροπίδια δὲ τὰ προσσημοσμένα τῇ τροπίδι, περὶ ἧς ὕψτερον ἐρεῖμεν, τῷ πλείω δῶδα λόγῳ ταύτην ἢ τὰ λοιπὰ. Ἐξ αὐτῆς γὰρ ἅπαν ἀρχεται μέγεθος, καὶ ταύτην ὡς περὶ θεμέλιον ἔχει. Σπείρα δὲ παρὰ μὲν ἀρχαίκοις, τῶν τοίχων οἱ πρὸς τῇ βάσει λίθοι. Ἐυρηται δὲ καὶ παρὰ Διολεῦσι τὸ ἀρμενον, ὡς ἐν τῷ. β)

Τηλεὲ δὲ σπείρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντω.

Σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἱμάτιον, ὡς ἐν τῷ. γ)

Σπείρα καὶ ἀμφ' ὀμοιοῖ βαλῶν - - -

Καὶ ὡς τῷ ποσιτῇ, ὡς ἐν τῷ. δ)

ἕκαστος ἀπὸ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατίσας.

Τρούποι δὲ οἱ τροπωτῆρες, καὶ ὁμηρος. ε)

Ἡετύναθ' ὁ ἔρεμα * τρούποις ἐν δερματίνοισιν.

S 2

ΕΞ

* Confer Pollucem lib. I, cap. 9, scilicet 85.

α) Odyss. τ. 574.

β) Odyss. ε. 318.

γ) Odyss. δ. 245.

δ) Odyss. β. 102.

ε) Odyss. δ. 782.

* MS. κώπας.

Εξ ἧ καὶ τροπίσασθαι λέγεται τὸ τὴν κνήην συνδέσσαι τῷ τρο-
 πώτῃ. Τρόπις δὲ τὸ κατώτατον μέρος τῆς νῆος, καὶ οὖν θυμάλου.
 Τάυτης δὲ τὸ μὲν ἐν μέρῳ ἐξ ἧ ἡ πρῶτα διανίσταται, προαιβολὸς καλεῖ-
 ται, τὸ δὲ πρὸς τὴν πρύμναν, ποδόσημα, ἐνθα δὴ καὶ σκηπὴ πηγύεται τῆ
 στρατηγῶ ἢ τριηράρχῳ, ἦγεν κραβάτου. Ἐν οἷς δὲ ὁ κραβάτου ὄπισθεν
 δίλια, τροχολήρης καὶ ἀφλασα, οἱ λεγόμενοι βάρδωνες. Τῆς δὲ πρύμνης
 τὰ μέρη πάλιν ἐκάτερα, πτίσσοι καὶ ριζὰ καὶ ἐπίπιδες λεγόμεναι, ἐν αἷ
 ἐπίκεισθαι τὰ πηδάλια. Καὶ τὸ μὲν ἀπὸ τῆ πηδαλίου, ἦτος ἴῃ αὐχλῆ
 λέγουσιν οἱ αἷ. Ὅπῃ δὲ ὁ κυβερνήτης ἐπικλίνεισθαι, ἐγκλιμα καλεῖται. Τὸ
 δὲ πᾶν οἰαξ τε καὶ πηδάλιον, τὸ δὲ τελευταῖον, ὑπερύπλιον, τὸ δὲ λοιπὸν,
 αὐχλῆ, τὸ δὲ μέσον τῆς πρύμνης καὶ κῆως μέχρι τῆς πρῶτης ἀσάνδου. Τὰ
 δὲ ἐκαστέρωθεν ἴων τοίχων κατασέγα, κατασρώμα λέγουσιν καὶ θρανῶ
 καὶ σανιδώματα, ὧν ἀνωθεν ἡ πρῶτη εἰρεσία, καὶ οἱ ὀπίσθαι καὶ τοξοταὶ καὶ
 πιλτασαί. Κατωθεν δὲ τῶ σανιδώματι ἡ δευτέρα, ἣτις δὲ ὅλη εἰρεσία
 τυχόν τῶν ἐπὶ τῶ κατασρώματι ἀνωθεν πολεμύτων. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῶ
 θρανῶ καθήμενοι θρανίται λεγόμεναι, οἱ δὲ ἐπὶ τὰ ζυγα ζυγοί, καὶ θα-
 λαμιοὶ δὲ ἐστὶν ὅτι οἱ ἔχει τρεῖς εἰρεσίας ἡ ναῦς. Καὶ τὸ μὲν ἐδαφῶ αὐ-
 τῆς κῆτι καὶ ἀμφιμήτρων ὀνομάζεται Πλέσσα δὲ ἰδιωτικῶς ἐκὸς δὲ τα
 καὶ θυρίς ἐστὶν οἷς ἐκροῦν τῶ ὕδατι, ἣτις εὐδίας καλεῖται. Τάυτης δὲ
 δηλωσθὶ τὴν πλέσσαν συνέχουσι τὰ ἐρμαία, ἦτοι αἱ λεγόμεναι ἰδραὶ καὶ τὰ
 ἰερὰ ἀὐγοπόλια καλεῖσθαι. Τῆς δὲ πλεύσης μίση ἐπὶ τῆς τροπίου προ-
 αρμολέσθαι ἢ τρέπασα, ἣς εἶδος ὁ ὄρος ἱάσαι, ἦτοι τὸ κατώτατον. Τὸ
 δὲ καταρτίω τὸ μὲν προσηλέμενοι τῆ τραπεζῆ κατώτερον μέρος πτίσσο
 καλεῖται, ἐξ ἧ καὶ τὸ ἐξαιτέρισε, ὅταν ὑπὸ ἀνέμου βιαζομένη ἐξωτὴ
 τραπεζῆς ἐκβῆ. ἰσοδόκη δὲ καὶ κεραία τὸ κερατάριον. ἰσίου δὲ τὸ ἀρ-
 μένοι, καὶ οἱ λεγόμενοι καθορμῶς ἐπὶ τῆς τροπίου σιρεῶς προσηλοῦσθαι
 κατὰ σῶχον τρεῖς ὄγες, ἐφ' ὧν ἡ κεραία, κατὰγομένη ἐπίκεισθαι. Καὶ τρεῖς
 δὲ σαμίδες ἦγεν σημονάρια, ἴσεται καὶ αὐτὰ κατὰ σῶχον, οἷς ἐπιρῶν-
 ται τὸ κατασρώμα. Εἰσὶ δὲ καὶ ἴνα ζύλα διάτορα, δίκουσα ἀπὸ τῶ
 εἰὸς τοίχῃ τῆς νῆος ἕως ἴῃ ἐτέρῃ, ἐφ' ὧν ἐπίκεισθαι. Τὰ δὲ ἴδὲ τοίχῃς ἐξω-
 θεν συνέχουσα, περίτορα καλεῖται. Ἡ δὲ σαρὶς, δὲ ἦς αἱ κῆται ἐξίρ-
 χουσαι, θυροῦν, καὶ ὄθεν μὲν ἐκδέδουσαι, σκαλμός. καὶ δὲ ἐκδέδουσαι, τροπυ-
 λῆ, τὸ δὲ ἐπὶ τῆν σκαλμῶν, ἐπισκαλμῆς. Δι' ὧν δὲ ἦρησαι ἡ κνήη
 τρέμματο. Τὸ δὲ, πρὸς αὐτῶ τῶ σκαλμῶ δέρμα, ἀσωμα, τὸ παρ'
 ἡμῶν μαρκελλιον. Τάυτης δὲ ἀνωθεν τῆς εἰρεσίας περιρῶν, οἷα παλῶ
 θυρεῖν, ἐῖθα ἢ ἀνωθεν εἰρεσία. Ἀνωθεν δὲ πάντων ἡ ἐπηγυαίς, τὸ ἀπὸ
 λεγόμενον καταπαρήγιον, ἐκείσθαι καὶ τὸ κατὰσίδωμα * γέσται
 * αἱ Κασέλλωμα, ὅθεν

ἐνθα τὰς ἀσπίδας ὁ στρατιώτης κρημῶσι. Τῆς δὲ προῦρας πλησίον ἑκατέ-
 ροις τῶς μίεσι περίβολοι ἐμπετηγμένοι ἴστανται, ὅσων αἱ ἀγκυραὶ κρη-
 μωνῶσι, αἱ ἴη ταυ ἰσῶσι χαλαρῶσαι. Ἐπὶ δὲ τῆς προῦρας ὁ σίφων ἔς
 παλακίρανα λέγειται ἐνεργῶν, ὅταν ὕψωσιν ἤσος ἀντίπρως. Καὶ δύο δὲ
 πλόκαμοι καὶ αὐτοὶ ἐνεργῆτες, ὅταν πλάγιως προσβάλλωσι. Τὰ δὲ τῆς
 πρόσθεν ἰα, κάλιοι, πρότοι, πάσμαλα, ἀσόγια, κρημηῶσια, ἔμβρολοι
 οἱ τῶν οἰκίας συνέχουσι, καὶ οἱ ὦν ἐς τὴν τροχαντήρα ἀποδοκμῶνται.
 Δύο δὲ μὲν αἱ ἐνομασίαι οὐκ αὖτε χελωνῶν καὶ δρομῶν, ἐκ τῶν ἀδίων
 γὰρ πῶς ζύλων ἀμφοτέρων ἀκατασκευαὶ γίνονται, οἱ καὶ πρὸ τὴν καθόλου
 κλίσην ἐπιπέδωσιν, καὶ τὸ μὲν δρομῶν ὀνόμασαι, τὸ δὲ χε-
 λωνῶν.

III. ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΤΩΝ
 ΠΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΝ ΕΠΙΤΗΔΕΙΩΝ.

Καὶ τῶν μὲν τῶν δρομῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς στρατιωτῶν
 ἀπὸ αὐτοῦ ἔστι καὶ ἀδελφῶν διηγήσασθαι, ὅτι μὴδὲ ἐν τοῖς ἰσορήσασι περὶ τῶ-
 ν τῶς παλαιῶς ἔυρομεν ὅφ' ἐνὸς ἀριθμῶ, διὰ τὴν αὐτὴν ἢ Φυλακίον μὲ-
 ν καὶ τηρημένην τάξιν τῆς ναυτικῆς στρατίας, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῶν δρομῶ-
 ν ἐναντίων πλῆθος τῶς ἰσῶσι πολλακίς ἢ τῶς πλείοσι ἐπὶ τῆς ἐξουσίας
 ἀπὸ τῶν ἀδίων κατα τῶν δρομῶν καὶ τῶν ἀδίων πλῆθος καὶ μέγεθος.
 Ἐγγύς καὶ μετ' ὀνόματι πλῆθος δρομῶν, καὶ τῶν αὐτῶν χροί, οἱ ἐπιστάται
 τὰ λεγόμενα πάντως ζυλόκατρα, ἀλλὰ καὶ μέσαι ἱππύρις, καὶ μονήρις
 τῶς ἰαχοῖ, λεπταὶ γαλαίαι, ὡς ἐν τῶς βίβλαις χρηστέον, πρὸς ἐπίδο-
 μὸν τῶν ἐναντίων καὶ διάλυσην τῶς ἐξουσίας, καὶ ὅσα τῶ τῆς ναυμαχίας εἶδει
 συλλεῖσθαι αὐτοῦ οἷον ἐκφοκιδίς, λέμβοι, κέλητες, ἐπακρίδες, ἐπε-
 κροπίδες, ἤσος στρατιώτιδες, οπλίταγωγοὶ, ἰπταγωγοὶ, φορητοὶ. Εἰσὶ
 δὲ καὶ ἴσα πλοῖα κροί καὶ τράγοι λεγόμενα, οἱ χρησαμίνας λυκίνας ἀνί-
 στανται, ὡς ἀναζῆσθαι ὅτι τῶν τῶ πλείων καὶ ὁ τῶν ἰσῶν ἢ ὁ τῶν ἑυρώτων
 ἀγαθῶν.

IV. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΤΟΥ
 ΠΛΟΪΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ.

Ὡς δὲ τῶν τῶ τῶν πλοῖων στρατεύματι ἡγεμόνων ὀνομασίαι
 εἰσὶ, ὁ παῖτων ἀρχῶν ἦσαν στρατιωτῶν καὶ τῶν αὐτῶν ἡγεμόνων
 ἢ οἱ τῶν τῶν ἢ καὶ πῶς δρομῶν τετραγμῶν, ἡγεμοῖων. Ἐκα-
 τὰ δὲ οἱ ἐπὶ μιᾶς ἡσῶς ἐκατόν ἀδίων ἡγεμόνων, οἱ καὶ τῶν ἀρχῶν
 κί-

κέκληται. ἔστι δὲ ὁ λεγόμενος κένταρχος. Κένταυ γὰρ ὡς ἡ ῥωμαϊκὸς ὁ ἑκάστον ἀριθμὸς προσηγορεύεται, καὶ κένταρχος ὁ ἑκάστον ἀνδρῶν ἡγούμενος. Ἐπὶ δὲ τῶν θεματικῶν δρομίστων δευγγαριοὶ καὶ τριμάροιοι, ὑπὸ τῆν τῆ στρατηγῆ χεῖρα καὶ αὐτοὶ τελῆται. Ἐφ' ἑκάστης δὲ τῶν νεῶν ἀρχόντες εἰσὶν οἷοι. τριήραρχος καὶ πενήκονταρχος ἑκατόταρχος καὶ ναύαρχος, καὶ ἐπιστολής. λέγεται δὲ ὁ ἐπὶ τῆ σὺλα διάδοχος τῆ ναύαρχου. Ναύαρχος δ' ἂν ὀνομάζοιτο ὁ παρ' ἡμῶν πρωτοκάραβος. Πρωτοκάραβος δὲ τῆτοις καὶ τριηράουλην καὶ κελυσην. ἔστι δὲ ὁ μὲν ἰβυκινιάτωρ, ὁ δὲ κελυσηὶς ὁ τὸ φλάμυλον κατέχων.

V. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟΤΕ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ἢ ΣΑΝΙΔΩΜΑΤΑ
ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ.

Εὐψύχης καὶ ῥωμαλίας, καὶ προθύμης εἰς τὴν κατὰ τῶν ἐναντίων ἐγκλίσησιν, ἐπεὶ κοινῶς καὶ μάχιμοι κέκληται. τὰ δὲ τῶν ταύτων ὄπλα ἀσπίδες, θώρακες, κνημίδες, κράνη τε καὶ ξίφη, δόρατὰ τε καὶ δριπέλαι καὶ χειρόβηλα. καὶ τοξεία εἰσὶν ὅτε τὸ πᾶν ἐκ διασήμετος ἐπέχεται κατὰ τῶν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν ἰσχύν καὶ δύναμιν ἐχόντων ἐναντίων ἐπιλήτων. Πάντως δὲ ἀνδρείοι ἔξωσαν, καὶ τῶν κατὰ πόλεμον ἐμπειροτάτοι, ὡς ἂν ἐν τῆτοις οἱ κυβερνῆται θάρρυντες προσβάλωσι ναυσὶ πολεμίας, καὶ πρὸς δεξιῶσιν εὐκόλως, διακρίνοντες ταύτας καὶ κἀπαδύοντες.

VI. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΠΑΙΣΕΩΝ ΕΚΑΣΤΗΣ
ΝΗΣ.

Πρὸς τῆτοις δὲ καὶ αἱ τῶν νεῶν ἐκάστης ὀπίσσω ἔξωσαν ἀπὸ δέρρεος καὶ διφθέραι καὶ σίφωνες, καὶ ὅσα ἐν τῶ περι μέρει αὐτῆς περιλαμβάνομεν. ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐμβολαῖς τῶν ἐναντίων θύρας τάστας προσηλάδωσαν, ὅπως ὁ σίδηρος περιολοιδάινη πρὸς τὸ ἀντίτυπον ἀπὸ κλάβης καὶ ἔχων ὡς ἂν οἱ ὀπίστω τοῖς κοντοῖς ἀπὸ τῶν ἀλλήλων τὰ σκάφη, διάγωσιν εἰς τὴν αὐτῶν σωτηρίαν, εἰ μὴ πρὸς χεῖρας θάρρυνσι παρακινεῖταις.

VII. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ
ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΩΣ.

Ἐπὶ δὲ ὡς ἔχρησεν περὶ ταῦτα διήλθομεν, ἔλθομεν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λέξεων τῶν ἐν τοῖς ἱστορικοῖς τέλει μείνων τὴν διάσφην. Ἐπιτηρητέον
χρημα,

χημία, ὁ χρόνος ἐστὶν ὅτις ἐπισημασθήσεται, ἐξήκοιτο μὲν αὐτῷ τῆ
 καιρῷ, βραδύνοισι δὲ τῆ διαδόχῃ. Συγκεκροσημένοι, τὸ καλῶς πεπλη-
 ρωμένοι. Τὸ δὲ ὡς ἐτέρως ἀποπλήρωτον, ἀσυγκρότητοι. Ναυλοχεῖν, τὸ
 τὰς πολεμίας παραφυλάττειν. Ἀνθορμεῖν δὲ καὶ αἰθερορμεῖν, τὸ ἀντι-
 καθεστηκέναι πρὸς ναυμαχίαν ἐστὶ. Καὶ ἐξορμεῖν, τὸ πρὸς ἐμπλεύσαι πρ.
 Περιορμεῖν δὲ τὸ προσκαθέζεσθαι ἡσῶ κελιορηθικῶς. Καὶ τὸ μὲν εἰς τὰ-
 πίσω τὴν ναῦν ἀνακρύσασθαι, τὸ εἰς ἐμβολὴν ἐπάγειν ἐστὶ. Τὸ δὲ εἰς Φυ-
 γὴν, πρύμναν κρύσασθαι. Καὶ ἀναγωγὴ μὲν ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῆ λιμῆς ἐπὶ
 τὸν πρόπον πρὸς πόλεμον πλῆς, καὶ ἀνταναγωγὴ, καὶ ἀντεπίλευσις. Ἀνά-
 κειρα δὲ, ἡ πρὸς ναυμαχίαν ἀντιπροστροφή. Καὶ περίπλευς μὲν ἐστὶν ὁ πρὸς
 περικυκλώσειν πλῆς. Παράπλευς δὲ ὅταν πλαγίως τοῖς πολεμίοις οἱ ἐτε-
 ροὶ πλοῖσιςιοι περιπλέωσι. Καὶ δίσκπλευς ὅταν ἐμβάλωσι αἱ νῆες κατὰ τὸ
 μέσον τῶν πολεμίων, καὶ πάλιν ὑποσρέψωσι, καὶ πάλιν ἐμβάλωσι δια-
 κόπτοις καὶ βυθίζοις τὰς τῶν ἐναντίων. Καὶ ὑπεκερᾶσαι μὲν
 ἐστὶ τὸ τὰ τῶν ἐναντίων κέρατα περικυκλώσαι, ὡς περ ὑπεσσερασθῆναι τὸ ὑπὸ
 τῶν ἐναντίων περικυκλωθῆναι. Παρεξαιρεσία δὲ ἐστὶ, τὸ ὅπισθεν μέρῳ τῆς
 πρύμνης, ἔνθα τὰ παράπλευρα τῶν νηῶν εἰσῶ, ἀ ἐπώτιδος κέκληται. Λέ-
 γεται δὲ ἕτως, διὰ τὸ παρεκτὸς τῆς εἰρεσίας εἶναι τὸ πηδάλιον, οἷον ἐ-
 ἄρτιον καὶ ἰθύον τὴν ναῦν. Ταῦτα μὲν ἂν ἰκανῶς ἡμῖν διέλκται καὶ ἔδὲν
 παρῆται τῶν ὀφειλομένων μνημονευθῆναι. Μετῆλεον δὲ ἔτι ἐπὶ τὰ εἶδη τῶν
 παραρτήσεων. λέπει ταῦτα.

CAPUT XX. DE GREGORIO NYSSENO.

*Gregorii Nysseni atas & vita. 1. Catalogus ejus scriptorum cum variis
 observationibus. Scripta quae continentur Tomo I, editionis Græco-
 latinae Paris. A. 1615. 2. Scripta quae in Tomo II. 3. Scripta quae in
 Appendice Anni 1618. 4. Scripta quae in neutra editione Græcolatina
 reperiuntur. 5. De transubstantiatione, Symbolum fidei, Philosophia
 de homine. 6. Scripta deperdita. 7. Editiones operum Nysseni. 8.*

GREGORIUS Basilii M. frater, minor ætate, at ingenio,
 littéris & doctrina propemodum par & æqualis, unde
ob

ob eruditionem a) *επιλογμώτατος* και *παιδείας ἀνά-
πλευς*, ob filii amenitatem perspicuitatemque b) *γλυκύ-
τατος*, c) *λαμπρὸς καὶ ἡδονῆς ὡς ἰσχυρὸς ἀποσάξων*, ob auctoritatem
autem quam in Ecclesia meritis suis obtinuit, d) *ὁ τῶν πα-
τέρων πατήρ* & *ὁ τῶν Νυσαίων Φωστὴρ*, *ἀνὴρ μετὰ τὸν ἀδελφὸν δι-
τερ* *ἐῖς λόγους καὶ τρεῖσις* ab antiquis appellatur. Ex Lecto-
re, Rhetoris sanctus murere, *ἀδοξονίαν* ut appellat e) *Να-
ζιανζένος*, *ἰουδοχαίαν* sectari deinceps desinit, & annos natus
circiter quadraginta à Basilio fratre f) ordinatus est
Νύσση g) in Cappadocia Episcopus circa exordium Anni
Christi 372. Deinde ob Zelum pro Catholico dogmate
odium expertus Arianorum, sede sua h) motus neque nisi
Imp. Valente A. 378. mortuo restitutus est ab Gratiano. In-
terfuit Concilio œcumenico secundo (Constantino) i) A. 381.
atque deinde alteri ibidem k) celebrato A. 394. De uxoris
Theosebia morte cum jam *ἰσρία* solatur Nazianzenus Epist. 95. qui
& alias ad eum Epistolas dedit, & Orat. VI. digno eum ma-
gister elogio. Quamdiu post Annum 394. supervixerit, nullo cer-
to testimonio constat. Latini ejus memoriam inter sanctos
celebrant die IX. Martii, Græci X. Januarii, Copti XIV. Octob.
& XXII. Nov.

Quæ hodie passim in Nysseni scriptis apparent *Origenianorum* dog-
matum vestigia, illa jam olim Germanus Patriarcha Constantinus
(qui A. C. 730. obiit) ei ab hæreticis inserta esse con-
didit libro singulari, quem inscripsit *ἀνταποδοτικὸν* sive *ἀντιγραφόν*,
de quo videndus Photius Cod. CCXXXIII. Conferenda etiam
quæ adversus Barlaamum, qui Nyssenum Origenianorum erro-
rum audacter insinuat, disputantur à Leone Allatio libro de

- a) Suid. in *Γρηγορίῳ*. b) Vide Casaub. p. 58. ad Epist. Nysseni.
c) Photius Cod. 6. d) Concilium Nicænum 2. Actione VI. T. 7. edit. Labbei p. 477.
Nicephorus XI. 44. Hist. & XI. 19.
e) Naz. Epist. 43. adde Mabillonium de studiis Monasticis p. 9.
f) Vide S. Basilii Epist. 385. g) Theodorus Prodrromus: *Γρηγορίου μετρίωντος
πασίγητον Βασίλειον Παιμειν* (ita leg. non *πομείνα*) *Καισάρειον ποιμῆνα
Νύσσαίων*. h) vide Tillemont, T. 9. p. 567. scq.
i) Socrates V. 8. Hist. Theoderitus V. 8.
k) Concil. T. 2. edit. Labbei p. 2151. Tillemont, T. 9. pag. 591. 59.

purgatorio p. 171. seq. 177. 945. Præter alios de Nysseno & ejus vita videndus *Papebrochius* ad IX. Martii T. 2. Act. Sanctor. p. 44. seq. ac qui diligentissime & accuratissime illam est persecutus *Tillemontius* Tomo IX. memor. Hist. Eccles. p. 561. seq. Nobis satis fuerit scripta clarissimi Doctoris eo ordine quo in Græco-Latinis editionibus exhibentur, hoc loco persequi.

I. In Tomo primo continentur.

Ἀπολογητικὸς περὶ τῆς ἑξαήμερου. Explicatio Apologetica in *Hexaëmeron*, ad Petrum, *Sebastenum* Episcopum fratrem pag. 1. -- 43. Incipit: *Ἰαύλα ποιῆς ὁ ἀνθρώπος Θεῷ.* Apologetica appellatur, quoniam continet simul defensionem Moysis, & eorum quæ in fratris *Basilii* *Hexaëmero* nonnulli vel reprehenderant vel desideraverant. Latine vertit *Laurentius Sifanius* in Latina edit. *Operum Nysseni* Basil. 1562. fol. p. 283. atque *Petrus Franciscus Zinus* Veronensis, Venet. 1553. 1574. 8. cujus interpretatio servata in Græcolatinis editionibus. Quæ *Combessius* in *Basilio* suo recensito T. 1. pag. 543. - 557. dedit Græce & Latine ex *Nysseni* *Apologia* *Nysseni* pro officio sex dierum, *Epitomen* fere præcipuorum capitum quæ in hoc libro pertractantur, continent e *Codice Regis Christianiss.* 1472. In calce hujus libri p. 43. testatur *Nyssenius* se librum de officio hominis jam ad fratrem præmisisse. Πλὴν τῆς ἀνθρώπου κατὰσκευῆς, ἢ ἡμῶς ἐν ἰθαζούσι βιβλίῳ περὶ γέντων ποιήσεως ἀπετείλαμένον σὺ τῷ ἱελεῖο-ἱῆτι.

Περὶ κατὰσκευῆς ἀνθρώπου, de officio Hominis liber ad eundem *Petrum* fratrem, atque ut *Lambecius* III. pag. 110. seq. & 122. observat. jam Episcopum missus A. C. 379. circa Paschatos festum p. 44-138. *Γενεῶν ἑξαήμερον* appellat *Svidas*, compositum supplendo *Basilii* *Hexaëmero*, ut præter *Nicephorum* XI. 19. Hist. *Nicetas* in præmisso decastico & *Nyssenius* ipse in limine scripti testatur. Incipit: *εἰ γὰρ διὰ τῶν χειρῶν γίνομαι.* Citatur a *Damasceno* I. de imaginibus. Vertit jam olim *Dionysius Exiguus*, Romanus ante A. C. 556. denatus, cujus interpretatio exstat in Latina operum *Nysseni* editione Basil. 1562. fol. p. 417. Prodiit
T illa

illa primum Coloniz A. 1537. inde 1551. 1573. Sed in omnibus his editionibus deest versio præfationis Nysseni, & Dionysii ipsius Epistola dedicatoria ad *Engippium* Presbyterum, eundem haud dubie quem una cum Dionysio celebrat Cassiodorus divinar. Lect. cap. 23. Utamque e MS. Corbejensi dedit Jo. Mabillonius in limine Tomi II. Analectorum, Paris. 1677. 8. At in Græcolatinis editionibus exstat ex versione accuratiore *Joannis Leunclavii*, qui Græcam Venetam Anni 1536. 8. in Bibliotheca Jo. Jac. Grynzi nactus, illo hortante transtulit, & lingua utraque cum notis Basil. 1567. 8. ex Jo. Oporini officina vulgavit. Leunclavii notæ ad calcem Tomi I. operum Nysseni subjunctæ leguntur, additis etiam animadversionibus novis *Frontonis Ducæi*, qui collata antiqua Dionysii versione nonnulla loca insigniter illustravit. Conferre etiam operæ præteritum est castigationes in hunc librum ejusque interpretem Leunclavium *Combesianus* in *Franc. Combesii*, Regiis Parisiensibus Codd. usi, Basilio recensito T. 1. p. 566-597. Septem egregii hujus libri Nysseniani Codices MSti exstant in Bibl. Cæsarea, de quibus Lambecius I. p. 97. seq. III. pag. 109. seq. 112. seq. 114. seq. inter alia observans quod Leunclavium, Duczum & Combesium fugit, in lemmate capitis XI. legendum ὅτι ἀθανάτου ἢ τῆς φύσεως, non ut editi, ἢ τῆς αἰθέρων.

3. In verba Genes. I. 26. *faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram*, Homilia duz. Prior incipit p. 139. παλαιὸν χρεῖς ἔχον ἀπεπληρώσω ἡκω. Posterior pag. 153. Ὁ μὲν σοφὸς Σολομὼν. Exhibentur in Græcolatinis Nysseni editionibus cum latina interpretatione *Petri Francisci Zini*, Venet. 1553. & 1574. 8. edita. Sunt autem eadem cum iis quæ tanquam homilia X. & XI. subjici solent Hexaëmero Basilii in antiquis ejusdem tæ Græcis quam Latinis editionibus, ut supra in Basilio p. 70. seq. & xi. ubi etiam de aliis harumce homiliarum interpretationibus.

4. Περὶ τῆς βίης Μωυσέως ἢ νομοθέτου, ἢ περὶ τῆς κατ' ἀρετὴν τελειότητος, *Vita Moysi* mystice enarrata, perfectamque formulam vivendi cuilibet Christiano præscribens. Incipit: ὅτιον τι πάρεσεν ἢ τῶν ἱππιῶν ἀγώνων Φιλοθεάμονες. pag. 167. Vertit *Gougenius Trepuzuntius*, separatim Viennæ 1527. apud Jo. Gremperium, & Basil. 1521. 4. apud Andr. Cratandrum. Deinde in Latinis Nysseni

Nysseni editionibus antiquioribus. Denique a *Fronone Duceo* recognita & suppleta in editione Latina Anni 1603. & in Græcolatina utraque Anni 1615. & 1638. Græce prodiit hic liber una cum aliis quatuor Nysseni opusculis & notis *Hæschelii*, Lugduni Batavor. 1593. 8. Exstant & in eum notæ ejusdem *Ducei*. Citatur a *Theodorito* dialogo 1. & *Damasceno* in parallelis sub titulo *Ἐπιτελειότης βιβλ. Casarium* in cujus gratiam hunc librum Nyssenus composuit, quemque sub extremum operis nominat, temporis ratio impedit *Nazianzeni* fratrem intelligi.

5. *Ἐἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ψαλμῶν, βιβλία β. De Psalmorum inscriptionibus libelli duo.* Incip. *ἐδείξαμεν σοὶ τὸ ἐπιτάγμα μὴ ἀπροθυμίας ἢ ἀθροῦσι ἔθει.* pag. 357. Liber secundus: *Ἰάνω ἕως ἡμῶν διακρηθίται.* pag. 291. Vertit Latine *Jacobus Gretserius*, cum cujus interpretatione, quæ etiam a Parisiensibus servata est, prodierant, additis novem Leonis Imp. homiliis e Bibl. Bavarica, Ingolstadt. 1600. 1617. 4. Sixtus Senensis, Nysseni in *Plalterium* commentarios in Vaticana Bibl. Græce conscriptos testatus, non alios fortasse quam hos duos libellos innuit.
6. *Homilia in Psalmum sextum, περὶ τῆς ὀγδόης, de oBava* sive festo Circumcisionis. Incipit: *οἱ ἐκ διωάμεως εἰς δύναμιν πορευόμενοι.* pag. 367. cum versione *Laurentii Sifani*, quæ prodierat in Latina Nysseni editione Basil. 1562. fol. pag. 106. Vertit & *Maximus Margaritis* Cytherorum Episcopus. Venet. 1585. 8.
7. *Ἐξήγησις ἀκριβὴς, accurata expositio Ecclesiastæ Salomonis* Homiliis VIII. quarum ultima definit in explicatione commatis 13, capitis III. pag. 373-467. Incipit: *πρόκειται ἡμῖν ἐκκλησιαστικὴ εἰς ἐξήγησιν.* Meminit *Svidas* in *Γρηγόρει*. Vertit *Gentianus Hervetus*, cujus interpretationem subinde castigat *Duceus* in notis. Integrius hoc opus fuit apud *Petrum Possinum*, qui in prologo ad *Theaurum Asceticum* Paris. 1684. 4. vulgatum, ait se ad editionem paratum habere integrum Nysseni commentarium in Ecclesiastem, descriptum e MS. Romano, quem hæctenus mutilum editiones exhibuerint. Sed cum illud a Possino promissum opus nemo adhuc in lucem protulerit, notare juvat in Bibliotheca Segvieriana sive Coislinaiana extare sub falso Greg. Nysseni nomine MS. Græcum commentarium in Ecclesiastem, nihil

cum edito habentem commune, & in quo Nysseni expositio quandoque confutatur. Dividitur in sermones decem, quorum primus incipit: ἀμαλγα γάλα, καὶ ἔσαι σοι βύτυρον. Vide Clariff. Montfauconi Catalogum Bibl. Coislinianæ p. 120. seq.

8. Ἐξηγήσεις ἀκριβῆς, accurata expositio Cantici Canticorum, ad Olympiadem, homiliis XV. quarum ultima definit in illustrando versu 9. capituli VI. p. 468-711. Proœmium incipit: ἀπεδείξαμην ὡς πρόπυσαν τῷ σερμῶ σὺ βίω. Citat Damascenus in parallelis. Meminit & Svidas in ἑρηγορίῳ. & Hadrianus I. Papa in loco qui affertur in Actis Concilii VII. T. 7. edit. Labbei p. 109. Vertit idem *Gentianus Hervetus*, cujus versionem subinde castigat *Fronto Duczus* in notis, adhibita etiam interpretatione *Joannis Leunclavii*, quæ lucem vidit Basil. 1570.
9. Ἐἰς τὴν προσευχὴν. In Orationem Dominicam homilia V. lecta dignissimè pag. 712-761. quarum prima incipit: προσευχῆς ἡμῶν διδασκαλίαν. Transtulit *Laurentius Sifanius*, cujus versio servata in Græcolatinis editionibus. Exstat & *Petri Galefinii* Interpretatio Rom. 1565. 4. Allegat sæpe Damascenus in parallelis, & *Anastasius* quæst. 1. & 11. Locum a Græcis in hoc opere corruptum arguit *Allatius* c. 12. de processione Spiritus S. p. 63. seq. Liberum tertium Nysseni πρὸς τὴν προσευχὴν citat *Enthymius* in *Panoplia*.
10. Ἐἰς τὰς μακαρικὰς ἐν ὄσῳ beatitudines Matth. V. Homilia VII. pag. 752-837. Prima incipit: τίς ἀρεὰ τοιούτος ἔσται. Vertit idem *Laurentius Sifanius*, cujus interpretationem Parisenses servant, & *Petrus Galefinius*. Citatur in Actis Concilii Ephesini, nec non a *Theodorito* in dialog. & *Damasceno* in parallelis, *Liberato* in breviar. &c. In hoc opere definit tomus primus editionis operum Nysseni Græcolatinæ A. 1638. quæ hætenus prioris A. 1615. paginas servat.
11. In illud 1. Corinth. XV. 28. quicquid sibi subjeceris omnia, tuus ipse quoque Filius &c. a) p. 838-853. cum versione *Gentiani Herveti*. Incipit: πάντα μὲν τὰ λόγια Κυρίου.
12. In illud Genes. I. 16. ad imaginem DEI & ad similitudinem. b) p. 854-864. cum versione *Frontonis Duczi* qui etiam notas adjunxit. Prodierat Græce cum *Duczi* versione *Ingolstadt*. 1596. 8. Incipit:

a) In edit. A. 1638. T. 2 p. 6.

b) Ibid. p. 22.

pit: *ἐν τῇ ἰαυλῷ ἀπλανῶς τῷ προσώπῳ*. Aliis auctor hujus scripti non Nyffenus videtur, sed *Αποβόσιου* Sinaita. Vide Tillemontium T. IX. p. 741. qui p. 605. illud putat esse fragmentum majoris operis, in quo difficilia Scripturæ loca auctor illustravit.

13. Ad Theodosium Episcopum Epistola, *de Engastrimytho*, c) pag 867-871. cum ejusdem *Ducæi* versione & notis. Incipit *ὁ ἀπὸν τοῖς ἰαυλῷ μαθηταῖς*. In fine testatur se *ἰδίῳ λόγῳ* fusius explicasse *πῶς ὠδραγίνισαι τὸ πνεῦμα πρὸ βαπτίσματι*. At sententia qua non verum Samuellem sed demonem sub Samuelis specie Sauli apparuisse disputat, communis ipsi est cum pluribus antiquis Ecclesiæ doctoribus, ut demonstravit Allatius *diff. de Engastrimytho*. Prodierat hoc scriptum Nyffeni cum Duczi versione. Ingolstad. 1596. 8.
14. *Ἐν τῇ ἰαυλῷ χερουσίαν*. *Cum Episcopus ordinatus esset*. d) p. 872-879. cum *Frontonis Ducæi* versione ac notis. Incipit: *ἤλθῃ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἡ τῆς πνευματικῆς ἐσιαστικῆς λειτουργία*. Citat Joannes Damascenus in parallelis pag. 773. sub titulo *πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντίνῳ πόλει κατὰ κράτος ἔργον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου*. Itaque hæc oratio dicta A. C. 394. in Concilio CPol. non autem 372. quo Episcopus ordinatus est. Confer Tillemontium T. 9. pag. 733. 734. Prodierat cum Duczi versione Ingolstad. 1596. 8.
15. *Contra Apollinarium* fragmentum e) p. 879. 880. cum ejusdem *Ducæi* interpretatione, cum qua jam lucem viderat Ingolstad. 1596. 8. Incipit: *ὡς κίνδυνός ἐστιν ἡμῖν ἰδέσθαι*. Aliud Nyffeni fragmentum aduersus Apollinarium è MSto Czfareo Græce publicavit Lambecius III. p. 167. Confer infra, num. 7.
16. *Ἐν τῇ Φιλοπρωχίας, de pauperibus charit. te complectendu λόγῳ* β', (prior Latine infra, num. 24 & Græce num. 72.) in illud Matth. XXV. 40. *quatenus mihi ex his fecistis, mihi fecistis*. f) pag. 881-893. cum *Petræi Francisci Zini* versione quæ prodierat Venet. 1574. 8. & quæ in locis nonnullis castigat in notis *Ducæi*. Incipit: *ἐν πρὸς τῷ Θεάματι ἔργον τοῦ βασιλέως ἐπιφανείας εἰμί*. Græce viderat lucem Augustus apud Mangerum 1587. 8. edente Hoeschelbo, non 1527. ut in Duczi notis excusum est.

T 3.

17. Κατὰ

e) Inæd. A. 1638. T. 2. p. 35.
f) p. 49.

d) p. 40.

e) p. 47.

17. *Κατὰ ἑμαυτοῦς. Contra fatum* disputatio cum Ethnico Philo-
pho, adjuncta ejusdem Zini versione. g) pag. 894-913. In-
cipit: *μὲντοι πάντως ὅτι μοι γέγονεν.* Citat Anastasius quæst. 19.
Tillemontio videtur scripta CPoli A, C. 381. vide ejus memo-
rias T. 9. pag. 586. sq.
18. *Πρὸς Ἕλληνας ἐκ τῶν κεινῶν ἐνοτιῶν. adversus Ethnicos de Deo Trino*
ex communibus notionibus h) p. 94-921. cum versione *Frederici*
Morelli. Incipit: *εἰ τὸ Θεοῦ ὄνομα προσώπων δηλωσίμῳν.*
19. *Ὠὲ ψυχῆς de Anima*, cum ejusdem *Morelli* versione. i) p. 922-
945. Incipit: *διὰ Φύσιναι σχεδὸν ἀπασι τοῖς παλαιαῖς.* Non est
Nysseni, sed caput secundum & tertium *Nemesii de natura ho-*
minis.
20. *Epistola Canonica ad Letoium*, qui in Episcopatu Melitines Cappado-
ciz (non Mytilenes, ut Possevinus) post A. C. 381. Otręjō suc-
cessit, cum *Gentiani Herveti* versione, quæ plus semel prodit in-
ter Epistolas SS. Patrum Canonicas, scholiis *Theod. Balsamonis;*
Jo. Zonara atque *Alexii Aristenii* illustratas. Incipit: *ἐν πρῶτῳ*
τῶν εἰς τὴν ἀγίαν ἐπέστην. k) pag. 946-955. Vidit etiam lucem
Venetiis 1584. 4. cum Pœnitentialem Romano & variis Canoni-
bus pœnitentialibus & Bedæ ac Rabani libro pœnitentium * cum
notis *Antonii Augustini*, nec non ibid. 1585. 8. una cum aliis qui-
busdam Nysseni, interprete *Maximo Margunio* Episcopo Cythe-
rensi. Confer Lambecium III. p. 101. 133. 149. Respicit Concilium
in Trullo Canones Nysseni laudans, licet non integrum hoc
scriptum videatur ad nos pervenisse.
21. *Adversus eos qui differunt baptismum* p. 956-960. * Latine, eodem
Herveto interprete. Incipit: *Hujus mundi reges cum leges scripse-*
rint. Græce occurret infra num. 70.
22. *In illud Apostoli: 1. Corinth. VI. 18. omne peccatum quod fecerit homo;*
est extra corpus, qui autem fornicatur &c. p. 961-963. ** Latine
interprete *Gentiano Herveto.* Incipit: *Terribilis tuba Apostolici præ-*
cepti. Græce occurret infra, num. 74.
23. *In mulierem peccatricem, sive ad eos qui durius alios judicant & conver-*
sione indigent. p. 964-970. *** Latine, *Petro Francisco Zino* inter-
prete. Incipit: *Homo Phariseus ut ex Evangelio Luca.* Græce oc-
curret infra, num. 67. ubi notabo Asterii esse, non Nysseni.

24. De

g) Edit. A. 1638. T. 2. p. 62, h) p. 82. i) p. 90. k) p. 114.
* Id. p. 114. ** p. 129. *** p. 132.

4. *De pauperibus charitate complectendis* Homilia I. l) pag. 970-975 eodem Zino interprete, Latine. Incipit: *Qui huic Ecclesie praesides; atque adeo omnes.* Græce occurrit infra, num. 72. Homilia II. hujus argumenti Græce etiam prodiit, ut dixi supra, num. 16. Utraque Latine ex Zini versione existat & in Orthographis pag. 1780. Basil 1564. fol.
25. *In Pentecosten, de Spiritu S. *)* pag. 976-977. Latine ex ejusdem Zini versione. Incipit: *Nullum est tam clivum celebritatis argumentum.* Græce primus ex tribus Codd. Vaticanis cum nova versione sua edidit Laur. Zaccagnius in collectaneis monumentorum veterum Rom. 1699. 4. pag. 346. Incipit: *πᾶσαν ἐορτῆς ὑποθεσὴν Φαυδοτέρων ὁ Δαβὶδ δι' αὐτῆς ἀπεργάσται.*
26. *Contra feneratoros* pag. 978-982. Latine, Jac. Gretsero interprete. Incipit: *Hominum virtutis studiosorum & qui mores.* Græce occurrit infra, num. 71.
27. *Testimonia de SS. Trinitate ex Veteri Testamento adversus Judæos.* m) pag. 983-944. Latine, interprete Laurentio Sifano. Incipit: *Dicit David in Psalmo XXXII.* Græce primus ex duobus Codicibus Vaticanis cum nova versione sua edidit Laurentius Zaccagnius in collectaneis monumentorum veterum jam laudatis pag. 288. Notandum autem est postremam partem pag. 993. sq. sive explicationem dicti Joh. XIX. 34. *statim exiit sanguis & aqua,* in qua Theologus (Nazianzenus) & Chrysostomus citantur, ab illo scripto alienam, in Græco recte abesse.

II. In Tomo II. Edit. A. 1615. continentur.

28. *Κατὰ Ἐυνομίᾳ λόγος ἀνιψήρητικός, adversus Eunomium* Liber II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. & XIII. cum versione Nicolai Gulonii. n) pag. 1.-437. Incipit: *ἡ τῶν χριστιανῶν πίστις ἢ εἰς πάντα τὰ ἔθνη* Castigationes in calce voluminis adjecit Gulonii filius Joannes a S. Francis. o, Monachus Fulienfis, testatus *librum primum*, qui deinde lucem vidit (confer infra, num. 64.) ex stare MS. in Bibl. Vaticana, & incipere his verbis: *καὶ ἦν ὡς ἔσπευ τῶ πάντα σε θέλεν εὐεργεῖν.* Confer de hoc opere Tillemontium T. 9. p. 577. seq. & de Eunomii libris quos Nyssenius con-

l) Edit. A. 1638. T. 2. p. 138. *) ibid. p. 143. m) p. 153. n) p. 265.

confutavit, Jac. Godofredum ad Philostorgii VIII. 12. Sirmotus ad librum XI. Facundi Hermianensis Tom. 2. Opp. p. 763. notavit libros hos Nysseni, quibus fidem Catholicam tueri, & Basilii jam defuncti opus adversus Eunomium defendere instituit, non uno modo citari apud veteres solere. Quz enim Facundus & ecloge Anastasii Bibl. profert ex tertio ejus operis libro, Leontius secundo libro attribuit, re ipsa autem extant in quarto edit. Græcolatinz. Eodemque modo in quinto extant reliqua omnia quz Facundus citat ex quarto. Photius Cod. VI. Bibliothecz suz opus Gregorii Nysseni *ὄτις βασιλεὺς κατ' Eunomίης* memorat, & mox Codice VII. alteram illius *πραγματείαν* ejusdem argumenti, ἐν ᾗ λογικώτερον Eunomίης συμπλακεῖς κατὰ κράτος αἰρεσί, παντα σαθρώσας τ' δυοθεβείας αὐτῆς τὰ ὀχυρώματα. Neque dubium est, per eandem librum ultimum ab eo intelligi, qui cæteris omnibus est longior, & in quo novum cum Eunomio certamen ingredi se profertur Nyssenus in ipso libri limine: *ἰὰ μὲν δὴ πρῶτα ἴων πρὸς Eunomίον ἀγῶνας ἰσχυρῶς κατὰ θεῖαν συμμαχίαν ἐν τοῖς φθίσασιν διήνυσται πόνοις.* Svidas de Gregorio Nysseno: *ἔτι σωτέαξε κατ' Eunomίης λόγον ἐξείρησ.* Citatur a Theodorito in dialog. multisque aliis veteribus quorum loca notavit Tillemontius T. 9 p. 579. seq. qui p. 587. conjicit quod Hieronymus cap. 128. de scriptor. Ecclēf. refert lectos Nazianzeno & sibi a Nysseno illos contra Eunomium libros, id factum CPoli ubi occasione Concilii A. C. 381. in illa urbe celebrato convenerint. Scripsit Nyssenus post Basilii obitum, ut Nicephoro etiam XI 19. Hist. annotatum, circa A. 381.

29. *Ad Eusebium (Sebastenum) de SS. Trinitate & contra Pnevmatomachos, quod Spiritus S. sit Deus.* o) p. 439 447. cum versione Laurentii Sifanii, sed a Fed. Morello recognita. Hoc scriptum integrum fere iisdem verbis inter S. Basilii Epistolas octogesimas legitur, Nysseno rectius vindicandum, sub cujus nomine citatur ab Euthymio in Panoplia. Compositum circa A. C. 380.
30. *ὅτι ἔμὴ οἰοῦσθαι λέγειν τρεῖς θεοὺς, quod non putandum sit tres Deos dici oportere,* ad Ablabium p) pag. 477-460. cum ejusdem Sifanii versione. Incipit: *ὕμῶς μὲν δικάειν ἐστὶ ἰδὲ ἀκμαζοντα.* Allegatur a Johanne II. Papa in Epistola ad Avienum, scripta A. C.

o) Edit. A. 1638. T. 3. p. 6.

p) ibid. p. 15.

A. C. 532. Sed citantur etiam ab Euthymio in Panoplia ex Nysseno ad Ablabium, quæ in hoc scripto non reperias.

31. *Περὶ διαφοράς ἁγίας καὶ ὑποστάσεως. De differentia essentia & hypostases ad Petrum fratrem.* q) p. 460-469. cum versione ejusdem *Sifani*. Incipit: Ἐπειδὴ πολλοὶ τὸν τε τῆς ἁγίας λόγον. Legitur hæc velut a S. Basilio ad Nyssensem scripta inter Basilii Epistolas trigesima quarta. Vertit antè Sifanum *Joannes Cano*, Colon. 1537. fol. inter Nysseni opera Latine edita.
32. *Πρὸς Σιμπλικιον πρὸς πίστιν, ad Simplicium tribunum de fide sive de Patre Filio & Spiritu S.* r) pag. 470-474. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit: Κελεύει ὁ Θεὸς διὰ τῆς προφητείας. Notas *Fronto Ducens* addidit. Prodierat cum aliis quatuor Nysseni opusculis Græce, Lugd. Bat. 1891. 8. Magnam partem affert Euthymius in Panoplia citans Nyssenum ἐκ τῷ β' λόγῳ τῷ πρὸς Σιμπλικιον πρὸς πίστιν.
33. *Λόγος καθηχητικὸς ὁ μέγας, sermo magnus Catecheticus pro iis qui catechumenos instituere debent, divisus in XL. capita* s) pag. 475-542. cum versione *Gentiani Herveti*, notisque *Frontonis Ducæi*. Vertit etiam *Petrus Morellus* Paris. 1568. 8. & *Petrus Franciscus Zinus* in Euthymii panoplia, cui magna hujus libri pars inserta legitur. Incipit: ὁ τ' καθηχέσεως λόγος ἀναγκαῖός μὲν ἐστίν. Citatur & à Theodorito in dialog. 2. & 3. & Gregorio M. atque Damasceno *opus plane eximium, si paucos navos excipias quos ex lectione Origenis contraxit*, ut monet *I. Casaubonus* pag. 116. ad Epistolam Nysseni. Sed illa Origeniana ab hæreticis inserta olim arguit S. Germanus CPol. apud Photium Cod. 233. Certe sub finem adfuta clausula, in qua Severi hæretici Acephali mentio, ex *Theodori Rasthuensis* libro de incarnatione Domini, qualem non Beza sed Rob. Balforeus Paris. 1599. 8. & Duczus edidit. Vide Albertinum de S. Eucharistia pag. 480.
34. *Περὶ παρθενομίας. De Virginitate liber*, cum præmissa Epistola exhortatoria ad virtutem t) p. 543-611. cum notis *Ducæi*, & versione *Petri Galefinii* quæ lucem vidit Rom. 1562. 4. Præterea hunc librum cum versione sua notisque vulgavit *Joannes Livepejus*, Antwerp. 1574. 4. Incipit: ὁ μὲν σκοπὸς τῷ λόγῳ ἐστὶν ἐπιθυμία

U

- 1) Edit. A. 1638. T. 3. p. 28. 2) p. 38. 3) p. 43. 4) p. 111.
Libri V. Pars 4.

- Συμίων ἐ κατ' αἰεσίν Ζαῖς. Scriptus circa A. C. 371. In Livineji versione nonnulla reprehendit Billius apud Possevinum.
35. *Decem syllogismi adversus Manicheos* u) pag. 612. cum versione *Frontonis Ducæi*, cujus etiam notæ videndæ pag. 17. Incipit: α̅ ἢ ἀν κακὸν κολάσθων.
36. *Τὰ Μακρινία*, περὶ ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως, *Macrinia*, sive *de anima & resurrectione dialogus* cum sorore *Macrina*, cum *Basilium* fratrem A. C. 379. extinctum lugerent x) pag. 613 - 692. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit: ἐπειδὴ τῆ ἀνθρώπου βίη πολλὴ. Meminit *Photius Cod. 233.* & *Suidas*, testatus *Gregorium Nyssenum* scripsisse *μακρὸν ἴνα καὶ περικαλλῆ πρὸς τὴν ἀδελφὴν Μακρίαν περὶ ψυχῆς λόγον.* Hic est *Nysseni* de immortalitate animæ liber, qui *Danielis Augerius* interprete prodit *Latine Paris. 1557. 8.*
37. *Κατὰ Ἀπολιναρίου*, *Contra Apollinarium* liber ad *Theophilum* ab A. C. 385. *Episcopum Alexandrinum.* y) pag. 693-698. cum *Frontonis Ducæi* versione & notis. Incipit: α̅ μὲν ἐστὶ τὸ πνευματικὸς σοφίας ἕρκος. Citatur ab *Euthymio* in *Panoplia.* Prodiit Græce, curante *Hœschelio* *Lugd. Bat. 1593. 8.* cum aliis *Nysseni* opusculis. Et ex *Ducæi* interpretatione *Latine.* *Ingolstadt. 1596. 8.* Ex *Turriani* autem versione in *Tomo V. Lectionum Antiquarum* *Henrici Canisii*, *Ingolstadt. 1604. 4. p. 161.*
38. *Περὶ Ἰῶ*, ἢ τὸ χριστιανῶν ὄνομα ἢ ἐπάγγελμα. *Quid nomen profissionis Christianorum sibi vel. 1.* ad *Harmonium.* z) p. 699-707. cum versione *Laurentii Sifani.* Incipit: ὅπερ ποιῶσι πρὸς τὰς κεραιώτας. Verterat & *Maximus Margunius* *Cytherorum Episcopus.* *Venet. 1585. 8.* Græce prodit *Lugd. Bat. 1593. 8.*
39. *περὶ τελευταίῃ*, καὶ ὁποῖον χρεὶ εἶναι τὸν χριστιανόν. *Liber de perfectione, & qualom oporteat esse Christianum,* ad *Olympium Monachum.* a) p. 706-730. cum versione *Petri Francisci Zmi & Frontonis Ducæi* notis ad *Voluimini* calcem. Incipit: πρῶτον τῆ προαίρεσις ἢ ἀνομή. Vertit & *Maximus Margunius* *Venet. 1585.* Græce prodierat primum *Venet. 1574. 8.* & deinde *Lugd. Bat. 1593. 8.* Citatur ab *Anastasio Sinaita* quæst. 1. *Nyssenus* ad *Olympium ἀσκητήν.* *Photio Cod. 233. λόγος περὶ Ἰῶ τελείῃ βίῃ.*

40. Ἰπ

u) Edit. A. 1638. T. 3. p. 180. z) *ibid.* p. 181. y) p. 216. a) p. 267.
 2) p. 298.

40. Ἰνδύκωσις five *ἰνδύκωσις ἀρετῆς τοῦ ἁγίου ἀνδρέως*, cum versione *Fed. Morelli* pag. 730-742. Incipit: ὡς τις σμικρὸν ἀποσησας τὰ σώματα. Prodiertat *separatim* cum *Morelli* versione *Paris*. 1606. 8.
41. Πρὸς τοὺς ἀχθάρτους τοὺς ἐπιτιμήσειν *ad eos qui castigationes asperferunt*. b) pag. 743-749. cum versione *Gentiani Hervetii*. Incipit: Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἱερὸν χεῖμα ὁ λόγος Θεοῦ. Prodiertat *Græce Paris*. 1570. 8.
42. Περὶ τῶν πρὸ ὥρας ἀφάρπαζομένων τηπίων. *De infantibus qui præmaturo abripuntur*. Ad *Hierium* c) *Cappadociæ præfectum*, pag. 748-770. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit: Σοὶ μὲν, ὦ ἄριστε, πάντες σοφιστῶν τε καὶ λογογράφων. Citatur ab *Anastasio quæst. 16*. A *Nysseno* jam *sene* hæc *Epistola* scripta est.
43. Ἐκ τῆν γέννησιν. *In natalem Domini nostri Jesu Christi, & in infantes Babilæniticos* d) pag. 771-786. cum versione *Petri Francisci Zini*, & *Ducei* notis ad voluminis calcem. Incipit: σάλπισαίς ἐν νεομηναία σάλπιγγι. *Græce* ediderat *Dav. Hæschelius* *Augustæ Vindel*. 1587. 8. inter *varias Patrum homilias* p. 103. & cum versione sua *Josch. Camerarii*. *Lips* 1564. 8. In hoc sermone sunt quædam ex *Apocryphis* & *incertis* hausta *narrationibus*. Sunt & quædam *petita* ex *magno Nysseni sermone Catechetico*. Quædam *iisdem* *propemodum verbis* leguntur apud *Cyrrillum* contra *Anthropomorphitas*. Vide *Tillemontium* T. 9. *memor.* p. 612.
44. *In S. Stephanum Protomartyrem*. e) p. 786-798. cum versione *Laurentii Sifani*, & *Ducei* notis. Incipit: ὡς καλὴ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκολυθία. Laudat *Svidas* & *πολυδάμασον* appellat. Ediderat *Hæschelius* *Græce* A. 1587. 8. p. 131. *Augustæ Vindel*. Latine ex *Zini* versione occurrit apud *Surium* ad 26. *Decemb.* Fallitur *Clariss. Oudinus*, qui hanc *homiliam Asterii* esse affirmat. Alia enim hujus in *Stephanum* *homilia* est, quæ *itidem* *exstat*, & edita est a *Combesio* T. 1. *auctarii novi* pag. 283. Incipit: ὡς ἱερὸς ἀληθῶς.
45. Ἐκ τῆν ἡμέραν τῶν Φώτων, *in diem Luminum quo Christus baptizatus est* f) pag. 798-813. cum ejusdem *Sifani* versione & *Ducei* notis. Incipit: ὡν γνωρίζω τὴν ἑμὴν ἀγγελίαν. In *editione Græca* quam *Dav. Hæschelius* curavit *Augustæ Vindel*. 1587. 8. hæc *Homilia*

U 2

b. Edit. A. 1638. T. 3. p. 311. c) id. p. 317. d) id. p. 339. e) ibid. p. 354. f) p. 366.

- millia inscribitur eis τὸ ἅγιον βάπτισμα. Gallice a Fed. Morello versa prodiit Paris. 1606. 12.
46. Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα, καὶ πρὶ τῆς τριημέρου προδοτικῆς τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως. In S. Pascha & de triduo festo resurrectionis Christi. g) pag. 814-831. cum Ducei notis ad voluminis calcem, & versione Sifani quæ exstat in Latinis Nysseni operum editionibus. Incipit: ἢ τις πατριάρχων εὐλογία.
47. Homilia II. de resurrectione Christi, & ὅτι καὶ μηδὲν ἀλλήλοις ἐναντιώσις οἱ Ἐυαγγελιστῶν, quod nullo modo contrarii inter se sint Evangelista h) p. 832-848. cum Laur. Sifani versione. Incipit: πάντες μὲν, ἀγαπητοὶ, ὡς εἰπὼν ἀναδέχομαι. Hanc sub Hefychii Hierosol. nomine edidit Græce & Latine Franc. Combefisius T. I. Auctarii novi p. 743.
48. In magna Dominica, Homilia III. de festo Paschæ & Resurrectione i) pag. 848-866. cum ejusdem Sifani versione. Incipit: οἱ πλείους τῶν ἀνθρώπων φιλέορτοι.
49. Homilia IV. Εἰς τὸ ἅγιον καὶ σωτήριον πάσχα de sancto & salvifero paschate k) pag. 866-869. cum Laurentii Sifani versione. Incipit: ἡ ἀληθινή τῶ σαββάτου καὶ ἀπαυσις. Exstat & cum versione Joach. Camerarii, Lipsiz 1563. 8. & cum interpretatione ejusdem Camerarii, atque altera Henrici Oelfblegelii, hujusque notis Philologicis ac Theologicis in tironum usus adornatis Dresdz 1628. 8.
50. Homilia V. Εἰς τὴν φωσφορέον καὶ ἀγίαν ἀνάστασιν in luminiferam & sanctam Resurrectionem Domini & Dei nostri l) pag. 869-873. cum versione Federici Morelli. Incipit: Ἐυλογητός ὁ Θεός. Ἐυφημῶ σωμην. Prodierat separatim cum Morelli versione Paris. 1600. 8. & Tillemontio ut rerum inanitas, ita recentis Græculi esse videtur Tom. 9. memor. Eccles. p. 613.
51. Εἰς τὴν ἀνάληψιν in Ascensionem Domini nostri Jesu Christi, quæ dies festiva Cappadocibus dicta est ἡ ἐπισωζεία. m) pag. 873-876. cum versione Petri Francisci Zini. Incipit: ὡς γλοῦκός σου ἐμπεσοῦ τῶ ἀνθρώπινος βίῳ ὁ Προφήτης Δαυΐδ. Vertit & Laur. Sifanus. Sed Zini versio etiam in Breviario Romano præfertur, ut Possævino notatum.

52. Εἰς

g) Edit. A. 1638. Tom. 3. p. 382. h) p. 400. i) p. 416. k) p. 435.
l) id. p. 437. m) ibid. p. 441.

52. *Ἐς τὴν ὑπαπασίην, de occursu Domini, Deipara & iusto Simone.* n) pag. 876-896. cum versione *Laur. Sifani*. Incipit: Ἥ Φρονήσεις τῶν ἡρώων μάλιστα. Exstat & Latine apud Sarium 2. Febr. Metaphrastz interpolatoris vestigia in hac homilia notant viri docti. Et a Lud. Thomassino pro suppositiis habentur omnes illi in τὴν ὑπαπασίην sermones qui feruntur sub nominibus antiquiorum Patrum Methodii, Cyrilli Hierosol. Nazianzeni, Nysseni, Ambrosii, Chrysostomi & Fulgentii: cum festum illud constet demum celebrari cœpisse in Ecclesia Anno XV. Iustiniani Imp. Vide Thomassinum in scripto Gallice edito de festis lib. 2. c. 11. & Wilh. Ernestum Tentzelium diss. de ritu lectionum sacrar. § 6.
53. *Περὶ Θεότητος de Deitate Filii & Spiritus sancti & de fide Abrahami,* (sermo dictus in Concilio CPol. A. C. 383. ut notatum Tillemontio Tom. 9. pag. 586.) o) pag. 896-910. cum ejusdem *Sifani* versione, qui Græce & Lat ediderat Colon. 1586. 8. Nyssenium *εἰς τὸν Ἀβραάμ* laudant Theodorus in dialog. Jo. Damascenus 1. de imagg. Hadrianus I. papa in Epist. & Concilium H. Niczn. Act. 4. T. 3. Binii p. 542. & Euthymius in Panoplia. Homilia in Abraam & Isaac Latine ex *Achillio Stati* versione prodit Lovanii 1551. una cum S. Chrysostomi explanatione Orat. Dominicæ, & sermonibus tribus in Natalem Domini, in sancta Theophania & de David Propheta, & Athanasii in magnam Parasceven, Amphiloebii in sabbatum sanctum, Gregorii Antiocheni in sepulturam & resurrectionem Domini: Sophronii in exaltationem S. Crucis & Resurrectionem, Cyrilli Alex. in parabolam vineæ, Anastasii Sinaitz de sacra Synaxi, & de injuriis remittendis: Marciani Bethlehemitæ fragmento, Nili Abbatis Epistolis III. & typis Epistolicis Anonymi & Libanii, nec non loco de Epistolica dictione ex Demetrii libro *περὶ ἑρμηνείας*. Exstat & cum interpretatione *Joach. Camerarii*, Lipsiæ 1563. 8. & edente *Hafselio* Græce Augustz Vindel. 1591. 8. Incipit: οὐκ ἔστιν τι πάχυστι πρὸς τὰς πολυαριθμίας τῶν λειμῶνων.
54. *Ἐπιταφίον* Oratio funebris in fratrem *Basilium magnum* defunctum A. C. 379. dicta *Czfarez* in die ejus memoriali. p) pag. 911.

U 3

--930.

a) *Edic. A. 1638. T. 3. p. 444.*

o) p. 464.

p) p. 479.

- 930. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit: καλὴν ἐπίθρησον ὁ
 θεὸς τὴν τάξιν. Memorat Amphilocheus in S. Basilii vita.
55. Ἐγκώμιον, *Laus sanctorum XL. Martyrum Sebastenorum*. Homiliis II.
 quarum prior incipit: ὅς ἀνιάσθ τὸς πολλὰς σοχαζομαι. q)
 pag. 931-935. posterior: χθὲς οἱ μάρτυρες πρὸς ἑαυτὸς ἴδον λαὸν
 ἐκάλων pag. 936-946. cum versione *Laur. Sifani*, & *Ducal* notis.
 Tertia homilia hujus argumenti occurret infra, num. 69.
56. Ἐἰς Πυλχερίαν in funere * *Pulcheria* quæ Theodosii M. & Flac-
 cillæ filia A. C. 384. vel 385. non diu ante matrem CPoli obiit,
 r) p. 946-955. cum ejusdem *Sifani* versione. Incipit: εἰκ οἶδα
 ὅπως τῷ λόγῳ χρῆσομαι.
57. Ἐπιτάφιος ἐἰς Πλάκιλλαν βασιλίωσαν, *Oratio funebris in Placillam* five
Flaccillam Augustam Theodosii Magni conjugem, extinctam in
 Thracia sub finem Anni 385. s) pag. 940-965. cum *Sifani*
 versione & *Ducal* notis. Incipit: εἰ πιστὸς καὶ φρένιμοι οὐκ
 νόμοι.
58. *De vita S. Gregorii Thaumaturgi*. ε) pag. 966-1009. cum *Laur.*
Sifani versione. Incipit: ὁ μὲν σκοπὸς ἐς ἐστὶ. Meminit & κε-
 λυθαύμαστον ἐπαῶνον appellat Svidas in *Γεργόρει*. Laudat & Ni-
 cephorus XI. 19. Hist. & Eustratius CPol. presbyter in libro con-
 tra Pſychopannychitas cap. 13. Edidit & Græce cum nova ver-
 sione sua & scholiis *Gerardus Vossius* ad calcem operum *Thaumaturgi*
 Mogunt. 1604. 4. Versionem *Gentisni Herveti* habes apud
 Lipomannum & Surium 3. Jul. Extremam partem in editis desi-
 deratam e MS. Codice Coisliniano Græce vulgavit Clariss. *Mont-*
fauconus in Catalogo illius Bibl. p. 180.
59. Ἐγκώμιον, *Laudes magni Martyris Theodori*, militum præfecti sub
 Maximino u) pag. 1002-1018. cum versione ejusdem *Sifani*.
 Incipit: ὑμεῖς ὁ ἔχρησθ λαός. Vertit & *Znus*, ex cujus ver-
 sione exstat apud Surium ad IX. Novembr. De MStis Græcis Co-
 dicibus Cæsareis vide *Lambecium* IV. pag. 26. 114. VIII. pag. 86.
 Ad objecta quibus nonnulli hanc orationem Nysseno abjudi-
 cant,

q) Edit. A. 1638. T. 3. p. 499. & 504.

* Diversa hæc a Pulcheria Arcadii filia, Theodosii junioris sorore, & conjugæ Mar-
 ciani quæ diem obiit A. C. 453. De hac Tillemont. T. 15. p. 171. seq.

e) Edit. A. 1638. T. 3. p. 517. s) p. 527. t) id. p. 534. u) ibid p. 570.

- cant, respondit Natalis Alexander Saeculo IV. cap. 6. pag. 143. seq. editionis in folio.
- ⲉⲡⲓⲧⲁⲓⲛⲟⲩ Ⲙⲟⲣⲧⲓⲟⲩ *Oratio funebris* in magnum *Meletium*, Antiochiz Episcopum A. C. 381. 12. Febr. defunctum, dicta in Oecumenico Concilio CPolitano. w) pag. 1019-1027. cum *Laur. Sifani* versione & *Ducal* notis. Incipit: ἡμῖν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἀποστόλων ὁ δὲ ἁγίου Ⲙⲉⲗⲉⲧⲓⲟⲩ. In MSS. quibusdam male tribuitur magno Basilio. Ad Nyssenum refert etiam Codex Czfareus apud *Lambecium* III pag. 129. & Nysseno vindicat *Nicephorus* XI. 29. Hist.
- ⲉⲃⲏⲛⲁⲓⲛⲟⲩ *Laudes S. Petri Ephraim Syri* x) p. 1027-1048. cum versione *Gerhardi Vossii*, *Tungrensis* Episcopi quæ lucem vident cum ejus scholiis ante opera Ephraimi ab eodem Vossio Rom. 1589. fol. & deinde Coloniz atque Antwerpiz. Incipit: Ἐκὼς με πρὸς τὴν παρεῖσαν ὑπόθεσιν.
- ⲉⲃⲏⲟⲩ τῶν πενθῆρας, non esse dolendum de mortuis qui ex hac vita ad sempiternam transferunt. y) pag. 1049-1076. cum versione *Petri Francisci Zini*. Incipit: οἱ τῆν ἀναγκαίαν ἔφύσεως ἡμῶν. Totus in hoc sermone Origeniana dogmata sapit Nyssenus.
- ⲁⲃⲉⲓⲛⲁⲓⲛⲟⲩ *Epistola* z) contra *Helladium* scripta post *Petrum Sebastianum* A. C. 392. defunctum p. 1077-1083. cum versione *Joh. Leunclavii*. Incipit: ἕκ ἐν καλοῖς, ἡ ἀνθρῶπις ἔθει, τὰ κρείττερα.
- ⲉⲡⲓⲧⲁⲓⲛⲟⲩ *epistola* eis *Ierosolyma*, de iis qui adveniunt *Ierosolyma*, Epistola scripta post A. 380. a) pag. 1084-1087. cum incerti auctoris versione. Incipit: Ἐπειδὴ πρὸς ἡρώτησας, ὡφίλε. Ex eadem incerti auctoris versione legitur in *Centuriis Magdeburgensibus* IV. cap. 10. & apud *Lipomannum*. Græce primum vulgavit *Morellus* Paris. 1551. Gallice *Rob. Stephanus* nepos. Edidit eandem Epistolam etiam separatim cum latina versione sua & notis atque diatriba duplici de peregrinationibus religiosis & de altaribus sacrificiisque Christianorum *Petrus Molineus* Paris. 1605. & *Hanov.* 1607. 8. Hinc *Jac. Gretserus* inter alia *Miscellanea Theologica* vulgavit notas in notas *Molinei*. & examen tractatus de peregrinationibus ab eodem *Molineo* editi. *Ingolbad* 1608. 4. Videri etiam possunt quæ idem *Gretserus* scripsit

w) Ed. A. 1638. T. 3. p. 580. x) p. 595. y) p. 617. z) p. 645. a) p. 652.

rat lib. I. de sacris & religiosis peregrinationibus cap. 10. Ingolstadt. 1606. 4. Notz illz Gretserianz ad calcem operum Nysseni recusz sunt. Czetera pratermissa. Ab eo tempore Job. Henricus Heideggerus dissertationi suz de peregrinationibus religiosis etiam hanc Nysseni Epistolam Grzce & Latine subjunxit, eamque adversus Gretserum vindicavit, Tiguri 1670. 8. Varias Lectiones e Codice Vindobonensi habes apud Lambecium T. V. p. 82. seq.

65. *Ad sorores Eustathiam, Ambrosiam filiamque Basilissam Epistola scripta A. 380.* b) pag. 1088-1094. cum versione *Isaaci Casauboni*, qui eam primus Grzce cum interpretatione sua & eruditis notis vulgavit Paris. 1606. 8. atque inde Hanov. 1607. 8. Incipit: ἡ μὲν τῶν ἀγαθῶν καὶ καλῶν ἀγαθῶν. *Jacobi Gretseri* correctiones notarum Casauboni, editz primum Ingolstadt. 1604. 4. etiam ad calcem operum Nysseni in editionibus Grzcolatinis subjectz sunt, Casauboni ipsius notis pratermissis.

IV. In Appendice ad editionem Grzcolatinam Anni 1615, edita Paris. A. 1618.

66. *Epistola Nysseni ad Petrum Fratrem, & Petri ad Nyssenum de suscipienda Eunomii confutatione. Periocha librorum XII. & liber primus adversus Eunomium*, (supra num. 28. desideratus,) ex Bibliotheca Bavarica; cum versione *Jac. Gretseri*. c) Incipit liber: ἐκ τῆς ὡς εἶπεν. Epistola vero: μὲν ἐπιτυχῶν. Ad calcem voluminis lacunz quzdam in libris contra Eunomium suppleuntur ex MSS. Bavarico & Jo. Livineji.
67. *Προσηκτικὸς πρὸς μετάνοιαν, adhortatio ad penitentiam d)*: cum versione *Petri Francisci Zini*. Incipit: ἀντὶ τοῦ Θεοῦ αἰῶνος ἀγάπης ἡμεῖς εἶπαμεν. Hzc Homilia *Asterio Amaseno* tribuitur a *Photio* qui locum ex ea profert Codice 271. Latine jam fuit supra, num. 23.
68. *Vita S. Macrinae, sororis, ad Olympium Monachum scripta circa extremum Anni 380.* e) pag. 177. cum ejusdem *Zini* versione,

b) Edit. A. 1638 Tom. 3. p. 655.

c) Tom. 2. p. 265.

d) T. 2. p. 165.

e) *ibid.*, p. 177.

- ne, quæ exstat etiam apud Surium 19 Jul. Incipit: Ἰὸ μὲν εἶδθη τὸ βιβλίον. In MS. Codice Cæsareo non ad Olympium Monachum sed ad *Euprepium* Episcopum inscribitur.
- **Homilia III. in quadraginta Martyres**, dicta ut videtur Nyssæ in eorum martyrio sive templo, & cum Jac. *Greseri* versione nunc primum edita, f) Incipit: οἱ μὲν ὀπλίται Ῥωμαίων. Dux priores homiliz supra, num. 55.
  - **Contra eos qui differunt baptismum**, g) cum versione *Gentiani Herveti*. Incipit: οἱ τ' οἰκαμένης ταύτης βασιλεῖς. Latine jam fuit supra, num. 21.
  - **Κατὰ τοικλίτων, contra asurarios sive feneratoros**, cum versione Jac. *Greseri*. h) Incipit: Ἰὼν Φιλαρέτων ἀνθρώπων. Latine jam fuit supra num. 26. Laudat S. Basilium & quæ ille in Psalmo XIV. contra feneratoros scripserat.
  - **De pauperibus & beneficentia**, μετ' εὐποίας, cum *Zini* versione. i) Incipit: ὁ Ἰησὺς ἐκκλησίας ταύτης πρόεδρος. Latine jam fuit supra, num. 24. Græce addita *Zini* interpretatione primus vulgavit *Greserus* e Codice Cæsareo, cujus Seb. Tegnagelius ipso-piam fecit, A. 1617. Ingolstadt. 4. ad calcem quæstionum Anastasii Sinaitæ.
- In principium jejuniarum eis παρεῖθασιν νηστειῶν*, cum versione Jac. *Greseri* qui primus utraque lingua edidit Ingolstadt. 1517. 4. k) Incipit: συνθήσον ζῶον ὁ ἀνθρώπος. Hæc homilia *Asterio Amaseno* tribuitur à Photio, qui non nihil ex ea affert Cod. 271.
- **Contra fornicarios, sive in illud Apostoli 1. Cor. VI. 18. qui fornicatur, in proprium corpus peccat**, l) cum versione *Gentiani Herveti*. Incipit: φοβηθῆτε τὸ ἀποστολικὸν εὐαγγέλιον ἢ σάλπιγγος. Latine jam fuit supra num. 22. Græce primus cum *Herveti* versione edidit *Greserus*, Ingolstadt. 1617. 4. Lacunam ex Codice Græco Vaticano supplevit *Laur. Zaccagnius* in collectaneis monumentorum veterum Rom. 1698. 4. pag. 353.

V. In neutra editione Græcolatina habentur:
 iteres, quæ cum referrem edita, simul memoravi num. 7. 15. 25.
 27. 58. & 74.

X

75. In

f) Edix. A. 1638. T. 2. p. 205. g) p. 225. h) p. 144. i) p. 235. k) ib. p. 247
 l) p. 260.

Libri V. Pars 4.

75. In *Petrum & Paulum*, Homilia longior, quam ex MS. Cæsareo versione sua edidit *Jacobus Græferus*. Ingolstadt. 1620. & certum an Nysseni sit.
76. *Expositio Cantici Canticorum*, per paraphrasin collecta ex SS. Greg. Nysseni, Nili & Maximi commentariis, Græce cum *Petri Franzi* versione legitur T. 2. auctarii Bibl. Patrum Duczani P. 1624. & in Bibliotheca Patrum Paris. 1654. T. 13. MS. Græce & Theodoritum in Canticum Canticor. in Codice Theologo Cæsareo CCCIV.
77. *Epistola ad Eusebium Monachum*, latet inter Orationes Nazianzeni, numero XLV. sed Nysseni esse videtur, quoniam in leguntur quæ Euthymius in panoplia affert ex Nysseno πρὸς Ἐυσεβίου Μοναχόν ἐπὶ Θεότητι, & sub hoc titulo occurrit variis Codd. MSS. ut Cæsareo Græco Theologico XLII. Cuius quæ superiore volumine in Nazianzeno dixi. Idem Eusebius quæ a Gregorio de quatuor virtutibus Cardinalibus didicerit tulit in suo Gnostico, e quo Socrates IV. 23. Ἐν τῷ Γνωστικῷ (Ἐυαγγελίῳ) τοιαῦτά φησι. Τέσσαρας ἀρετὰς καὶ τὰς θείας αὐτῶν ὡς ἔδουκαί τε Γρηγορίου μεμαθήκαμεν αὐτῶν. Ἐν τῷ Γνωστικῷ &c.
78. *Ἀντιρρητικός πρὸς τὰ Ἀπολιναρῆς*, *Antirrheticus adversus Apollinarem* Incipit: καλὸν ἀν γένοιτο προοίμιον ἡμῶν. Insigne hoc opus a *Lectio Byz.* in variis scriptis, a *Joh. Damasceno* & *Euthymio*, non in *Aetis* sextæ Synodi Actione X. laudatum, memoratum *Nicephoro XI.* 19. Hist. primus ex Codice Vaticano, circiter annorum vulgavit cum versione sua notisque *Zaccagnius* in collectaneis monumentor. veterum Rom. 1699 p. 123-287. Confer supra, num. 15. ubi de fragmentis antea Nysseni contra Apollinarem.
79. *Homilia II. in S. Stephanum Protomartyrem*. Incipit: Ἐπειδὴ Χριστὸς τῷ κόσμῳ εἰς σωτηρίαν. Primus Græce ex Codice Vaticano cum versione sua edidit *Zaccagnius* p. 330-345. cum *ms* Prior fuit supra, num. 44.
80. *Epistola XIV.* 1. ad Eusebium, incipit: ὅταν πλουάζουσιν ἄλλοι 2. ad Sebastenos, ἐγνώρισαν ἡμῶν ἵνες. 3. διέσωσεν ἡμεῖς ὁ Κύριος 4. νόμος ἐστὶν ἡμετέρος κλάσειν μὲ κλαίοντων. 5. ἐφ' ᾧ μάλιστα τῶν σοφῶν ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων. 6. τοιοῦτον τι θαῦμά φασί

τοῖς θεατροῖς. 7. πῶς τοῦτον ἀνθρῶπον ἐν ἡμῖν. 8. αἰτῶν τι προσ-
 Φυῖς καὶ οἰκῶν. 9. ἡ δὲ εἰς ἡμᾶς ἡ χάρις. 10. ἤκουσά τινος ἰα-
 τρικοῦ. 11. Ἐστέν ἀγενε σὺνθετος τοῖς Ρωμαίοις. 12. Καὶ τῶν
 ἄλλων ἀπάτης μικρῶ δόν. 13. ὑμᾶς μὲν ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρητῶν.
 & 14. ὡς κατὰ τῶν καλῶν ἐστὶ τὰ ὁμοιωμάσια. Primus Græce cum
 versione sua & notis edidit idem Zaccagnius p. 354-400.

Epistolæ Nysseni ad Amphiblochium, qua queritur ab Helladio non invita-
 tum se ut in Ecclesia ejus verba sacra faceret, meminit Baronius
 ad A. C. 40. n. 13.

VI. In Catalogo Bibl. Barberinz p. 494. memoratur *Greg. Nyssenus de
 transubstantiatione*. Nimirum Parisiis A. 1560. fol. post Liturgias
 Jacobi, Basilii & Chrysostomi inter varia veterum Patrum scripta
 de S. Cœna p. 123-125. Græce exstat sub Nysseni nomine, ὅτι
 ἀγιαζόμενος ἀρετῶν εἰς σῶμα εἰ θεῶν λόγος μεταποιεῖται, καὶ ὅτι
 ἐπάγιακτες τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει αὐτῷ μεταλαμβάνον. Quod sancti-
 ficatus panis in corpus DEI Verbi transmutatur, quodque necesse sit hu-
 mana natura eo participare. Eadem Liturgica Latine edita a Clau-
 dio de Sainctes Antwerp. 1562. 8. ubi Nysseni idem apospas-
 mation pag. 74. Latine legitur. Est autem petium ex magno
 illius Catechetico cap. 37. atque expenditur prolixè ab Edmundo
 Albertino in opere de Sacramento Eucharistiz pag. 485. seq.
 De Catechetico illo libro dictum supra num. 33.

Symbolum fidei Christianæ, quod Gregorii Thaumaturgi est & adducitur a
 Nysseno in vita Gregorii Thaumaturgi in quibusdam Codicibus
 MSS. ut Græco Cæsareo Theologico XLVII. legitur sub
 Nysseni nomine.

In Codice altero Bibl. Segvierianæ five Coislinianæ Vita Gregorii
 Thaumaturgi non ut in altero definit in hæc verba, ψευδὲς οἰο-
 μένοι τοῖς γεγραμμένοις ἢ προσθεῖκαμεν, neque ut in editis statim
 subjungit conclusionem in Homiliis & vitis Sanctorum solitam:
 Sed ejus loco habet hæc, quæ ex Clariss. Montfauconi Catalogo
 Bibl. Coislinianæ pag. 18c. hic adscribere juvat:

Postquam igitur precatus esset
 pro iis qui jam crediderant, ut
 usque ad finem in melius profice-
 rent, & in fidelibus ut converte-

Ἐπευχάμενος τοῖντο τοῖς πεπιστυ-
 κέσιν ἢ ὅτι τὴν εἰς τέλος αὐξήσω, καὶ
 τὴν ἐπισροφὴν τοῖς ἀπίστοις, ἔταξ

ἢ ἀνθρώπινον βίον πρὸς τὸν Θεὸν μετα-
 νίσταται, ἐπισκέψας τοῖς ἐπιτη-
 δείοις μὴ κτήσασθαι αὐτῷ τόπον
 πρὸς ταφὴν ἰδιόζουλον. Εἰ γὰρ ζῶν
 κύριον κληθήσεται ἵππυ ἴππος ἢ καλε-
 δέξατο, ἀλλὰ παροικῶν ἐν ἀλλοτρι-
 οῖς τὸν βίον διήγαγεν, ὃ δὲ μετὰ θά-
 νατον ἢ παρικία πάντως ἐπαιχτω-
 θήσεται, ἀλλ' ἔσω, φησὶν, τῷ με-
 τὰ ταῦτα βίῳ δῶγμα, ὅτι Γρηγό-
 ριον ὅτε ζῶν ἐπατομάσθη τόπων ἐν,
 ἢ μετὰ θάνατον ἀλλοτρίων ἐγένετο
 πάσης τῆς γῆς ἑαυτὸν ἀποστήσας, ὡς
 μὴ ἐπὶ ταφῆναι ἰδίῳ καλεδέξασθαι τό-
 πῳ. Μόνον γὰρ αὐτῷ κτήσῃ τιμίαν
 ἐκείνην, ἢ πλεονεξίας ἐφ' ἑαυτὴν ἔχοντος
 ἢ δέχεται, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυ-
 ρίῳ ἡμῶν, ὃ ἡ δόξα σὺν Πατρὶ
 καὶ Πνεύματι ᾧ καὶ εἰς τὰς αἰῶνας
 τῶν αἰῶνων, Ἀμήν.

rentur: sic ex humana vita ad
 Deum transfertur, cum dome-
 sticis suis præcepisset, ut ne ipsi
 locum proprium ad sepulturam
 emerent: nam quia dum vive-
 ret numquam voluerit loci cujus-
 piam Dominus vocari, sed ut pe-
 regrinus & advena in aliis locis
 vitam degerit, neque post mor-
 tem pudebit peregrinum agere.
 Sed post hanc vitam, inquit, hoc
 in ore hominum versetur, nempe
 Gregorium, dum in vivis esset,
 nulli loco nomen indidisse suum,
 & post mortem apud alienos quasi
 advenam fuisse, quia se a toto or-
 be terrarum alienum fecerat: ita
 ut ne in loco quidem sibi proprio
 sepeliri voluerit: solam quippe
 sibi possessionem honorabilem
 esse eam, quæ avaritiæ nullum
 admittit vestigium, in Christo
 Jesu Domino nostro, cui gloria
 cum Patre & Spiritu nunc & in sa-
 ecula sæculorum, Amen.

Gregorius Nyssenus de homine, anima, elementis, viribus anima, Latine
Jo. Canone Norimbergensi interprete editus per Beatum Rhenot-
num Argentor. 1512. fol. Paris. 1513. fol. Basil. 1522. 4. Hi
sunt libri VIII. Philosophia de natura humana, qui sub Nysseni no-
mine exstant in antiquis editionibus Latinis, ut Basilensi 1562.
fol. Nihil autem aliud his continetur quam liber Nemefii de
homine, in octo libellos distractus, ut jam monui volumine
superiore lib. 5. cap. 14. §. 6.

VII. Scripta deperdita.

In Proverbia scripsisse se, videtur innuere Nyssenus Homil. I. in Ec-
clesiast. licet locus non ita evidenter hoc evincit. Confer Tille-
montium T. IX. p. 742.

- In Epist. ad Philippenses.* Cyrillus Alex. ad Evoptium.
Ad Theodosium Episc. *quomodo Cornelium Spiritum S. ante baptismum acceperit.* Meminit Nyssenus ipse in fine scripti de Engastrimytho ad eundem Theodosium.
Damascenus in parallelis p. 773. citat Nyssenum in illud: *Hic est filius meus dilectus.*
Eurhymius in panoplia affert nonnulla ἐκ τῆς λεγομένης εἰσαγ. τῆς Νύσσης, καὶ καλεμένης Θεογνωσίας.
Idem ex Nysseno *ad Ablabium* quzdam recitat, quz non leguntur in scripto ad Ablabium de quo supra, num. 30.

VIII. Editiones Operum Nysseni.

Latina.

- Coloniz** 1537. fol. cujus editionis notitiam petere licet ex Bibliotheca Gesneri.
Basil. 1562. fol. pleraque *Laurentio Sifano* interprete. Hanc editionem recenset Bellarminus de S. E.
Basil. 1571. fol.
Parif. 1573. fol. quz editio recensetur à Possevino in Apparatu S.
Parif. 1603. fol. curante Frontone Duczo, quz & plenior & accuratior ceteris est editio.
Carolus Boruium Nysseni opera vertisse legas in T. IX. Italiz S Ferdinandi Ughelli pag. 60. sed illa interpretatio, quod sciam, lucem non adspexit.
Græcæ.
Parif. 1615. 2. Volumen. fol. curante *Frontone Duczo*, ex officina Nivelliana.
Appendix ibid. 1618. fol. ex suppeditatis & transmissis a Jacobo Gretsero.
Parif. 1618. fol. tribus Volum. in qua editione nihil præter Appendicem jam memoratam accessit, cum alioqui nec tam nitida sit nec tam emendata quam prior Nivelliana. De utrisque Labbeum, si placet, vide & Oudinum.

CAPUT XXI.

De EUSTATHIO Antiocheno, SERAPIONE Thmuitano & SOPHRONIO.

Eustathius Antiochenus. 1. Scripta illius & sub nomine ejus edita. 2. Deperditorum fragmenta. 3. Alii Eustathii. 4. De Serapione Thmuitano. 5. Alii Serapiones. 6. De Sophronio amico S. Hieronymi. 7. Alii Sophronii. 8.

EUSTATHIUS ex Side Pamphyliz, a) Confessor, b) atque fidei Catholiciz adversus Arianos assertor egregius, c) Episcopus Berrhoënsis in Syria Synodo, Nicænz d) A. C. 325 interfuit, atque in illa Imperatorem Constantinum Synodi nomine laudavit, ab eadem Episcopus Antiochenus constitutus in locum Paulini e) qui S. Philogono successerat: Postea variis per Arianos petitis calumniis, atque in Synodo Antiochena Episcopatu depositus f) circa A. 328. Paulinum alterum * Episcopum Tyri successorem habuit, & in exilio Trajanopo-

a) Hieron c. 85. de S. E.

b) *Ὁμολογητής* vocatur non modo a Theodoro dialogo, I. sed etiam ab Athanasio in Apologia T. I. p. 702. & Epistola ad solitarios pag. 812. Ab Chryostomo & Anastasio Sinaita lib. 9. in Hexaëmeron atque in titulo libri Eustathii ipsius in Hexaëmeron, etiam Martyr.

c) Vide Tillemont. T. VII. memor. pag. 21. seq.

d) Sam. Basnage ad A. 328. n. 3. Edmundus Albertiaus de S. Eucharistiz Sacramento pag. 388.

e) Hieron. in Chron. Zonaras & alii. Confer Tillemont. Tom. VII. memor. p. 22 & pag. 646. seqq.

f) Antonius Pagi ad A. C. 324. n. 26. seq. & A. 327. n. 3. & A. 340. num. 19. Cavi Hist. literar. ad A. 325.

* Ita Philostorgius apud Nicetam lib. V. thesauri c. 9. licet aliis scriptoribus dissentientibus, Vide Jac. Godofredum p. 156. seq. ad Philostorg.

in Thracia, g) diem obiit circa A. C. 360. h) Nicetas Philippis Macedoniae natus esse scribit lib. 5. thesauri Orthodoxae fidei c. 9. fortasse quoniam Philippis mortuum fuisse qui traderent; & Philippis reliquias ejus Antiochiam relatas circa A. 482. scribit Theodorus Lector. i) Inter sanctos colitur à Græca Ecclesia 21. Febr. & 5. Jun. & à Latina 16. Jul. magnis que elogiis afficitur k) ab Athanasio, Hieronymo, Theodoro, Sozomeno, Socrate, Facundo, Fulgentio, Anastasio Sinaita aliisque: a Chrystostomo l) etiam singulari Oratione Antiochæ in die memorie ejus consecrato laudatur, quæ incipit: σοφός τις ἀπὲρ τῶν φιλοσοφῶν εἰδώς. Tom. 1. Duczi homil. 52. pag. 569. & T. V. Savil. p. 628. Itaque licet Sabellianismi perinde, ut Magister ejus Marcellus Ancyranus, m) ab Eusebianis accusatus fuerit, Catholicam tamen doctrinam probasse & defendisse Eustathium mihi persuadeo.

II. Exstat sub ejus nomine 1. *Allocutio ad Imperatorem Constantinum in Concilio Nicæno*, quam sive servatam, sive ἡθεωρητικὴς potius, ut videtur ex ingenio effictam à Gregorio Neocæsariensi presbytero ** in Oratione de SS. Patribus Nicænz Synodi, quorum brevis est, hic adscribam: Eu-

g) Ita diserte Hieron. c. 85. de S. E. & Chrystostomus Orat. in Eustathium T. I. p. 571. αἰς τὸ σωματικῶς αὐτῆς ταφῆν ἐν Θερσίῃ. & τὸν μὲν τάφον εἶναι ἐν ἐκείνῳ τῷ βαρβαρικῷ χωρίῳ. Sic & Martyrolog Rom. in 16. Jul.

h) Adhuc vixisse Eustathium, cum Meletius Antiochenz Sedi præficiendus esset, diserte testatur Chrystostomus p. 577. atque Theodoretus III. 4. Hist. πρὸ τῆς Μελέτιου Χερσονήσου Eustathium obiisse testatur. His itaque assensuri malo cum Blondello de primatu Ecclesiz p. 1196. quam Tillemontio, qui Tom. 7. memor. pag. 654. Eustathii mortem refert ad Annum 328. ideo quoniam post illius anni gesta de Eustathio scriptores Ecclesiastici tacent.

i) Vide Tillemont. T. 7. pag. 653. seq.

k) Vide testimonia præmissa notis Allatii in Eustathium.

l) Meminit Menologium a Siculo versum, 21. Febr. & Chrystostomus ipse homilia in Jeremiam X. 10. T. 3. Duczi p. 790. Ἐ μακαρίης Εὐσταθίου ἡ ἐκκλησία διηγεῖται ὅτι ἐκεῖνος ἦν γενναῖος μαθητὸς Ρώμας ὃς ἐπέπληξε διὰ τῆς θεῆς. Illam Chrystostomi Homiliam Græcæ & Latine integram dat Allatius p. 95. seq. post commentar. in Hexaëmeron

m) Vide Georgium Bullum in defensione fidei Nicænz p. 53. 54.

** Latine apud Surium 10. Jul. Græcæ & Lat. apud Allatum pag. 135. ad Eustach. & Combessium Tom. 2. auctarii novi pag. 555. Idem hic videtur Gregorius qui deinde Neocæsariensis Episcopus interfuit Concilio Nicæno II.

Ευχαριστοῦμεν, ἔφη, Θεῷ, κρείττε βασιλεὺς, ᾧ τὴν ἐπίγειον σωτηρίαν σοι βασιλείαν, ᾧ τὴν πλάτη τῶν εἰδώλων διὰ σοῦ καταργήσαντι, καὶ τῶν πιστῶν κατασῆσαι ἐν παρρησίᾳ τὸ εὐθυμον. Πέπαυσαι κίσση δαιμόνων, καταλέλυσαι πολυθεΐας ἐλληνικῆς τὰ σιβάσματα, ᾧ τὸ ἁγνώσιος ἀπελαύνειαι σκότος, ᾧ τὸ θροῦσιος φωτὶ ἢ οἰκνυμένη καταγγέλλειαι. Πατὴρ δεξολογείται, υἱὸς συμπροσκυνείται, ᾧ πνεῦμα τὸ ἅγιον καταγγέλλειαι, τριῶν ὁμοσιῶν, μία θεότης ἐν τρισὶ προσώποις, καὶ ὑποστάσει κηρύττειαι. Ταύτῃ τριχίττειαι, βασιλεῦ, τὸ τῆς εὐσεβείας σου κρατῶν. Ταύτην ἡμῶν ἀστυλὴν διαφύλαττε. Μηδὲς αἰρετικὸς ὑποδύς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν τῇ τριᾷδὲ ἀφαιρέτῳ καταλιμπάνων τὸ λεγόμενον ἄτιμον. Ἄρει ὑμῶν ὁ τῆς μανίας ἐπὶ ἄνυμῳ τῶν λόγων, καὶ τῶν σιωπεύουσιν αἰτιῶν, ὅς ὡς ἔκ ἴσμεν, ὅπως τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐγκαταλεγὴς ἐκκλησίας ἐλάττανεν ἡμᾶς τὸ τῶν τρισμακαρίων προφητῶν, καὶ ἀποστόλων διδασκαλίας ὑπάρχων ἀλότρητον. τὸν γὰρ μονογενῆ υἱόν, καὶ λόγον ἔπατρὸς ἀποστρέφει τῆς ὁμοουσιότητος ἔπατρὸς, ἔκ ἐντρέψεως, καὶ τῆς κτίσει τὸν κτίστην ὁ κτισολάτρης σωμαριθμῶν ἐπέγειαι. τῦτον ἢ κείνου, αὐτοκρατῶρ, μεταφρονῶντα τοῖς ἀποστολικαῖς μὴ ἀντιτείνειν διδάγμασιν, ἢ τῆς ἐν οἷς ἐσ-

Deo, inquit, gratias agimus, ὁ optime Imperator, qui terrarum tibi regnum dirigit, qui errorum simulacrorum per te abolevit, & fidelium animi tranquillitatem, in libertate collocavit. Cessavit nidus Daemonum, multiplici Deorum cultu soluta est falsa religio: expelluntur tenebrae impietatis, luce divina cognitionis orbis terrarum illustratur. Pater glorificatur, Filius simul adoratur, Spiritus Sanctus annunciat, Trinitas consubstantialis, una divinitas in tribus personis, & hypostasis predicatur. Per eam, o Imperator, tibi munitur tua pietatis potentia, eam nobis serva integram & inviolatam. Nullus hereticus subitans Ecclesiam, de Trinitate unum aliquid aufert, relinquens quod restat affirmatum ignominia. Arius nobis qui a furore accepit denominationem, orationis causi est, & conventus, qui nescio quomodo delictus in presbyteratum Ecclesiae Alexandrinae nos latuit alienus esse à doctrina Beatorum Apostolorum; & Presbyteratum. Unigenitum enim filium & verbum Patris non veretur privare eadem, & equali cum Patre substantia, & creatorem cum creatura, creatura cultor contendit connumerare. Eum autem persuaseris Imperator mutata sententia non repugnare doctrinae Apostolicae; an si in vana opinionis, cujus est convictus, persistiteris impietate, cum de Christi, & nostro ceteri funditus subuleris, ne sui turbidis verborum blanditiis vossetur animas simpliciorum.

κακοδοξίας ἐγκρίμενον ἀσεβήμασιν ἀνθρῶν ἢ χριστοῦ, καὶ ἡμῶν
αἰσθητῶν ἐπαύλους, οἷς ἀν μὴ τῆς θολερᾶς αὐτῆ λογοθωπείας τὰς τῶν
λατρίων ψυχὰς ἐργάζηται θήραμα.

anquam vero Eustathium in Concilio Nicæno ad Constantinum
verba fecisse, variis veterum testimoniis *** constat, ta-
men hanc allocutionem a Gregorio esse compositam vix credi-
bile est. Certe ab Eustathio tunc ita adhibitam vel τῶ ὁμοσίῳ
vel ἡ ὑποστάσιως vocem, nemo controversæ Arianz petitus fa-
cile dixerit. Non meminit hujus allocutionis Gelasius Cyzice-
nus qui Eustathii Antiocheni *responsiones ad objections Phadoni Philo-
sophi* super loco Genes. I. 26. *Faciamus hominem ad similitudinem no-
stram*, refert lib. 2. de actis Concilii Nicæni cap. 14. 15.

Ἔπιτομήμα, η) *Commentarius in Hexaëmeron*, sive Chronicus liber
potius, ο) incipiens ab Hexaëmeri expositione, ac deinde
usque ad tempora Judicum producens sacram Historiam, atque
exinde mancus ac deficiens. Nam licet Labbeus in Bibliotheca
MSS. librorum pag. 77. Eustathium in Hexaëmeron memorat
cum auctario usque ad Alexandri M. tempora, tamen illud au-
ctarium lucem non vidit. Neque Latina versio Johannis Maria-
nz. S. I. cujus idem Labbeus pag. 22. meminit. Primus Græce
& Latine cum versione sua & eruditis ac copiosis notis edidit
Leo Allatius Lugd. 1629 4. Hinc Latine ex Allatii versione legitur
T. 27. Bibl. Patrum edit. Lugd. 1677. p. 25. sed notis Allatii omis-
sis. Latinus Latinus T. 2. Epist. p. 116. scribit Eustathii Antio-
cheni Episcopi librum de mundi creatione repertum in Sicilia A.
1563. additque Basilii plura videri ex eo desumpta esse. Ac certe de
natura animalium plura eadem in Basilio ad Hexaëmeron legun-
tur, sed quæ (ut Michaël Glycas postea) ex Basilio potius videtur
Y
hausisse

↳ Vide B. D. Thomæ Irigii Historiam Concilii Nicæni §. 35. & Clariss. Christiani
Ludovici ad eam notas pag. 95.

- 1) Ita recte inscribitur in Allatii editione. Neque enim convenit titulus ὁμιλίας
quam ei tribuit Sirmondus Tom. 2. Opp. p. 750.
2) Pag. 55. numerat ab Adam ad obitum I' halegi annos 3000. Ad Christi resurrectionem
5531. a Christo hoc est a Christi resurrectione ad annum trigésimum sive
ἑξήκοντα ἑαυτηρῶν Constantini M. σ ξ ϛ', 269. sed puto scripsisse σ ϛ ϛ'. 299.

Libri V. Pars. 4.

hausisse quisquis fuit libri hujus auctor, qui Eustathius Antiochenus esse nequit, si pag. 1. τῶν ἁγίων τῆς ἀκριβοῦς αὐτῆν τῶν χρόνων ἱστορίαν ποιησάμενος est p) Eusebii Cæsariensis, Eustathii inimicus. Ezechielis Tragicæ versus quosdam profert p. 25. qui emendatioribus leguntur apud Eusebium IX. 19. præparat. Ex pseud-Jacobi protevangeliis nonnulla repetit pag. 54. seq. Natali Alexandro iudice q) non videtur Eustathii Antiocheni genuinum opus, cum illius stylius Eustathiano plane dissimilis sit, nec illius meminerit S. Hieronymus aut ullus veterum, merè deniq; sit compilatio male confusarum sententiarum Vet. Test. Arzapani, Josephi, Proteoangelii S. Jacobi, affili, Eusebii, S. Basilii. Eadem Gvil. Cavei sententia, & Tillemontii Tom. 7. memor. Hist. Eccles. pag. 655.

3. Κατὰ Ὀριγένους διαγνωστικὸς * εἰς τὸ ἴ ἐγγαστριμύθη θεώρημα, de Engastrimytho 1. Samuel. XXVIII. disputatio qua adversus Origenem, in quem acriter invehitur & p. 395. πολυὺς τὸ εἶδος videt nomine, verum Samuelem a Pythonissa evocatum esse negat. Hujus scripti meminit Hieronymus cap. 85. de S. E. nec quisquam est qui illud genuinum Eustathii opus esse dubitet. Dedicavit hoc Eustathius Eutropio, quem p. 351. κράτιστον ἀνδρῶν appellat, & sub initium statim διαπρεπέσατον τῆς οὐδοξίας ἀροκῆρυκα. Primus Græce cum versione sua & diatriba ejusdem argumenti ad cakem libri in Hexæmeron idem Allatius vulgavit Lugd. 1629. 4. unde Græce & Latine cum Allatii diatriba de Engastrimytho recusa est in Criticis sacris Anglis, Londini primum deinde in Belgio ac Francofurti vulgatis Tomo VIII. Latine etiam occurrit ex Allatii versione in Tom. 27. Bibliothecæ Patrum edit. Lugd. A. 1677. pag. 42.

III. Fragmenta ex libris Eustathii Antiocheni deperditis.

I. Ex VIII. libris contra Arianos.

Ἀναστυλιμ Σινσιμα: Εὐσταθίου Ἀντιοχείας ἐκ τῶν κτ' Ἀρριανῶν ἀγῶν. Εἰ γὰρ κτιστός, ἢν ἄρα γεννητός. Εἰ ἢ γεννητός, ἢν ἄρα κτιστός. Ἐπεὶ μηδὲ αἰοῖτε περὶ τὴν αὐτὴν φύσιν ἑκατέρων εἰρηθεῖν τὸ γὰρ εἶδος. Σημῆν τε ὅτι ἀδύνατον περὶ τὴν αὐτὴν φύσιν τὸ κτιστὸν ὑπάρχειν καὶ τὸ ἀκτιστον. Καθολικὸν γὰρ ὡς λόγον τῷ διδασκάλῳ.

Ἐπιμνησθῆναι

p) Videtur hoc Allatio in notis ad h. l. p. 12. atque fatetur esse verisimillimum.

q) Natalis Alex. Seculo IV. p. 118, edit. in fol.

* Ἀπ. διαγνωστικὸς.

Facundus Hermianensis lib. XI. cap. 1. Nam B. Eustathius Antiochenus Episcopus, qui primus in Concilio Nicæno fuit, sexto adversus Arianos libro, de eo quod ait Dominus, (Marc. XIII. 32) Nemo scit diem illum, *Dicamus, inquit, cujus rei gratia Filius hominis diem proprii adventus ignorat. Neque enim dubium est, quia & hac causa utilitatis hominum providens adinvenit omnium creator & generis opifex DEUS. Sicut enim hominem, causa salutis hominum Verbo cooptavit & DEO, sic & insignem judicii diem causa divini beneficii homini competenter abscondit; ne forte ineffabilia mysteria similis generis hominibus homo indicans, & diem secundi adventus ostenderet.* Itemque in eodem libro: *Dum sederit, ait Filius hominis in sede Majestatis sue (Matth. XIX. 28.) alia quidem videtur loqui persona, de altera autem facit manifeste sermonem. Ergo divinus Spiritus de homine clare dicens apparet: Dum sederit Filius hominis in sede Majestatis sue, sine contradictione denuntians, quia supervenientes glorias homo suscipit justitia & virtute ornatus, & excelsum regni solium recte percipiens.* Rursus eodem libro de verbis Christi disputans dicit, omnia mihi tradita sunt a Patre meo (Matth. XI. 27.) *Manifeste ex persona hominis prophetare cognoscitur, sicut & ante probavimus. Iste enim maximas & accidentes virtutes percipit ad meliora dignitate procedens. Qui octavo quoque libro sic ait: Contemplandum autem, quomodo loquens Deo, & dicens: (Psal. IX. 7.) Et civitates destruxisti, rursus alterum introducis Dominum, inferens: (ibid. v. 8. seq.) Et Dominus in æternum manet. Paravit in judicio sedem suam. Manifestissime etenim alii de alio loquens apparet. Significavit quia judex est, qui paravit ei sedem tanquam prius non habenti tunc honorem, sic videbatur loqui. Quasi per figuras enim indicabat Propheticas, quoniam homo ex membris justitia templum decenter factus, & sacratissimo habitans verbo, virtutum adeptus est perpetuum solium.* Item in eodem libro: *Non enim ait, qui alteram sedem habet, alteram sibi paravit sortem: sed cui non adest sedis potentia. Ergo hæc ad hominem Christi manifeste respiciunt. Neque autem omnipotenti hæc reponenda sunt proprium habenti sceptrum: neque Verbo ipsum regnum habenti quod etiam Pater habet: sed in Christo dicendum, Dominus in celo paravit sedem suam, Nam omnium simul creaturarum Dominator propter Divini Verbi commixtionem.*

Idem opus respicit Ephræmius Antiochenus Cyrillum adversus Nestorianos defendens apud Photium Cod. 229. p. 411. *Ἡ ἀνὰ Φῆου καὶ Εὐσταθίου ὁ μίγας ὁ τῶν Ἀντιοχείων ἱερέως.* Diserte vero

eundem Photium Cod. 225. Eulogius Alex. pag. 195. Καὶ γὰρ καὶ
 Ευστάθιος ὁ τῶν ἀρχιερέων ἀρχιερέυς ἐν ἐξ λόγους τα (lege ἐν ἐκτῶ λό-
 γῶ τῶν) κατὰ Ἀρειανῶν αὐτῶν ῥήμασιν ἔτω Φησίν. Ἀλλ' οἱ ὁμοδοξαί
 τ' Ἀρεῖν θυμῆλης μισόχρησι τὸ μὲν ἀμαρτῆαν πεποικέναι τὸν χριστὸν
 φράζουσι. Καὶ μετ' ὀλίγα. Ἰδὲ ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ, κόσμον κατὰ ἀλάσ-
 σῳ ἐαυτῷ (2. Cor. V. 19.) ἔτε τοῖς τ' γλατῆς ὀργάνοις ἐκφώνησιν.
 Ἀλλ' ὡσπερ δεινοὶ συκοφαντοὶ καὶ κληγοροὶ ἀκρωτηριάσαντες τὸ χωρῆν,
 ἵν' ἀγῶνα τ' κληγορίας ποιῆσαι. Ἔπειτα καὶ ἡ ψήφῳ ἢ ὑπὲρ τῶ νό-
 μῳ. δὲ ἢ φιλαλήθῳ τὰς ἐνόμως ἀγνοίας πάντα συμπεριλαβόντας
 ἀπαρτελείπτως, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀπάτην μέρῳ μὲν ἀποσιωπῶν, μέρῳ ἢ
 ἀποσιωπῶν προφέρειν. Refer huc etiam, quod Stephanus Gobarus
 apud Photium Cod. 232. pag. 475. caput duodequadragesimum
 operis sui, de pugnantis Patrum sententiis, impendit exponendae
 Eustathii Antiocheni doctrinae de Verbi incarnatione, ὅπως ἐδί-
 ξασε περὶ τ' Ἐ Κυρίου ἡμῶν ἐνανθρωπήσεως ὁ ἐν ἀγίῳ Ευστάθιος ὁ
 τ' ἀγίουχίας ἀρχιερωσύνης προδρέουσας.

Job. Damascenus in sacris parallelis (Tom. 2. Operum edit.
 nona pag. 314.) Ex Eustathio κατ' Ἀρειανῶν hzc verba allegat: πᾶν
 τὸ ἀρχὴν ἔχον, καὶ ἰέλῳ ἐπιδέχεται, τὸ ἢ τέλῳ ἐπιδιχόμενον, Θε-
 οῦ εἰς δεκτικόν. Apud eundem pag. 751. hzc Eustathii Antiocheni
 leguntur, nullo ejus scripto nominato: Ὁ Θεὸς τὰ πάντα πληρῶν, ὑπ'
 ἀδενός περιεζόμενον, πᾶσις ἐν παντὶ τόπῳ κατὰ ἴην τῶ Δαυὶδ *
 ὑμολογίαν ἔσται. Εἰ γὰρ ἐξω λέγοιτο ἵσως ἴσως, ἀνάγκη περιεζόμενον
 αὐτὸν ὑπ' ἐκείνῃ ὑπερ τερίσκειται. Ὅλῳ ἢ ἐν παντὶ γενόμενον, ἰδο-
 μῶς εἰς ἑτέρας μεθίσταται τόπος τὰ πάντα πληρῶν.

2. Ex Homilia in illud Proverb. VIII. 22. Dominus creavit me.

Theodoritus lib. 1. Hist. Eccles.
 cap. 8.

Βαδῖμα α) ἢ ἐντεῦθεν ἤδη
 καὶ ἐπὶ τὰ πεπραγμένα. Τί ἢ
 ἐπειδὴ διὰ ταῦτα συνδῶ ἐς τὴν Νι-
 καίαν ἀφικνεῖται μεγίστη, διακο-

Verso antiqua ex Historia Tripartita II. 6.

Pergo itaque jam hinc, & ad
 ea, quae gestasunt. Cum igitur
 propter hanc Synodus maxima
 in Niczam venisset urbem, † &
 quae

* Psalm. 139.

α) Nicephorus VIII. 21. Βαδῖω.

† Hoc loco plura Interpret praeterechit.

retur fidei modus, aperta in impudentia Eusebius iram protulit blasphemiarum omnibus lecta, recludem importabilem cautionis audientibus interrogationem tamen incurasuo providit auctori. Cum officina capta fuisset, induit Eusebii, disrupta iniquitatura in conspectu omnium ex tractatu nomen omnes justam querimonia facientes. Ariani autem omnes, ne congregato ibi Concilio pellerentur: omnes anathematizaverunt ictum Arii dogma, concorscribentes litteris, suaque consentientes, & similiter it omnis Synodus, sapere omnes. Cumque Praesulibus, licam, mala calliditatis arvaluissent, qui magis dent agere poenitentiam, tunc in latenter, postea vero damnatas coeperunt allegentias: saepe ponentes in cis, a quibus videbantur in victi, volentesque zizania germina radicare. Et timentes declinantesque

σίωv b) μήτι γε καὶ ἐβδομήκοστα τὸν ἀριθμὸν ὁμέσε συναχθεῖσιν. τὸ γὰρ σαφὲς διὰ τὸν τῆς πολυαιδρίας ὄχλον c) ἄχ' εἶς ἵε εἰμι γράφειν, ἐπειδὴ μὴ πάντῃ τῆτο ὡς περὶ ἀνάγκης ἀνίσχυον. ὡς ἡ ἐξήκοντο δὲ πίστεως ὁ ἱερόθυτος, ἐναργῆς μὲν ἔλεγχος τὸ γράμμα τῆς Εὐσεβίου * πρὸς Βασιλίστου βλασφημίας. Ἐπὶ πάντων δὲ ἀναγνωθέν, ἀντίκα συμφωνίαν μὲν d) ἀσάθμητον τῆς ἐκτροπῆς εἶκα τοῖς ἀυτοῖς προξέναι. e) λιχίων δ' ἀνέκτισον τῶν γραμμάτων παρῆθεν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐργασίον τῶν ἀμφὶ τὸν Εὐσεβίου σαφῶς ἐλάττω, τὰ ὡς ἀνέμω γραμμάτων διαπραγμάτευον ὑπὸ ὄψει πάντων, ὅμως τινες ἐκ συσκευῆς, τὸνομα προβαλλόμενοι τῆς εἰρήνης, κατέτιγχαν μὲν ἀπάντας τῆς ἀριστα λέγειν εἰσθότας. οἱ δ' ἀξιομαίται δειτάντες, μήπως f) ἀρα τοσαύτης ἐν ταύτῃ g) συνόδῳ συγκακρομένης ἐξοστρακισθῆεν, ἀναθεράζοντες μὲν προσηθήσαντες τὸ ἀπηγορευμένον δόγμα, συμφώνως γραμμασιν h) ὑπογράψαντες ἀυλοχειρί. τῶν δὲ πρεσβυτέρων διὰ πλείστης ὁσῆς ὡς ἐδομῆς κρατήσαντες, δέον αὐτοῖς ὑπόπλωση λαμβάνειν, τοτὲ μὲν i) λεληθῶτως, τότε ἡ προφανῶς τὰς ἀποψηφισθείσας πρὸς βίβλους δόξας, διαφόρους ἐπιβου-

Y 3

λευσον

male omittit δ. ακροσίωv. c) id. τὰ ὄχλους. * Eusebii Nicomediensis, μὲν. e) id. προξενεῖ f) id. μήποτε. g) id. ἐν τῆτω.

συμφώνως ἡ γραμμασιν ἀυλοχειρία ὑπεγράψαν. i) id. ποτὲ μὲν, ὅτε δὲ.

λευσίτες τοῖς ἐλέγχοις. Βυλόμενοι
ἢ παγῶσαι τὰ ζῆλιώδη φουεργή-
μαθα. διδοίκασι τὸς ἐπιγνώμονας,
καὶ κ) ἐκκλίνουσι τὸς ἐφόρους
καὶ ταύτη γὰρ τ' εὐσεβείας κέρυ-
κας ἐκπολεμῶσι. εἰ δ' ἔτω 1)
ἢ πιστεύομεν, ὡς ἀνθρώπος ἀθέως
δύνασθ' κρατῆσαι πάποισ' ἔθ' θεία.
Καὶ γὰρ πάλιν ἐκχύσωσι, καὶ πάλιν
ἠτήθησονται κατὰ τὸν σεμνόφω-
νον προφήτην ἠσαΐαν. m) Ταῦ-
τα μὴ ἐν ὁ μέγας εὐσαδι.

Apud eundem Theodoritum Dialogo I,
pag. 67.

Εἰ μὲν ἐν ἀρχῇ τῆς γενήσεως
εἰληφεν ὁ λόγος, ἀφ' ἧ δια τ'
μητρίας διόδους γαστρός τὰς σω-
ματικὰς ἐφόρους ἀρμενίας, σω-
τηκεν ὅτι γέγονεν ἐκ γυναικός. Εἰ
ἢ λόγος καὶ θεός ἢ ἀνεκαθεν πα-
ρὰ τῷ Πατρὶ, καὶ τὰ σύμπαντα δι'
αὐτῆς γεγενῆσθαι φασί, ἐκ ἀρα
γέγονεν ἐκ γυναικός ὁ ὢν καὶ τοῖς
γενήτοισ' ἀπασιν αἰτίος ὢν. Ἀλλ'
ἔστι τὴν φύσιν θεός ἀυτάρκης, ἀπει-
ρος, ἀπερίοτος. Ἐκ γυναικός
ἢ γέγονεν ἀνθρώπος, ὁ ἐν τῇ παρ-
θενικῇ μήτρᾳ πνεύματι παγῆς ἀ-
γίω.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆ αὐτῆς λόγου. Ναός
γὰρ κυρίου ὁ καθαρὸς καὶ ἀχραντός,
ἢ κατὰ τὸν ἀνθρώπον ἐστὶ ἐπὶ τὸν λό-
γον σκηπή, ἐνθα προφανῶς σκηνώ-

tanti Concilii cognitores, occul-
te postea pietatis prædicatores de-
bellare tentabant. Sed non cre-
dimus homines sine Deo posse
prævalere contra sacram adoran-
damque legem, Evangelicamque
doctrinam. Nam licet admodum
roborentur, rursus fortiter &
magnifice divincuntur, secun-
dum propheticam gloriosi vocem
Isaiz. Hæc itaque magnus Eu-
stathius.

Versio Victorini Strigeli.

Si igitur initium generationis
fuit Verbum, quando per ma-
ternum transiens uterum corpo-
rea gestavit membra, ideo existi-
tit, quia ex muliere natum est.
Si vero Verbum & Deus erat de-
super a Patre, & omnia per ipsum
facta esse dicimus, nequaquam
ortus sui principium ducit ex mu-
liere, qui vere est, & omnibus
creaturis ut sint causam præbet,
sed est natura Deus omnibus be-
nis abundans, infinitus, qui non
cogitatione comprehendi potest.
Ex muliere autem natus est ho-
mo, qui in virginali matrice,
Spiritu sancto formatus est.

Idem in eadem concione: Templum
enim proprie mundum & immu-
culatum est humanum Verbi ta-
bernaculum, in quo se conspici-
endum

k) deest καὶ apud Niceph. l) id. ἔτως. m) Esaiz VIII. 9.

n przbens habitavit Deus. e vero hoc dicimus probagna sequentes. Nam is qui filius Dei est, hujus templi Etionem & instauracionem cit, & sine ulla ambiguitate ac de re docuit dicens ad Jos Judzos: (Joban. 2.) Solimplum hoc, & in tribus iengam illud.

In eadem concione: Quando hominem tanquam temgestavit Verbum, corpore m inter homines. verfatus ria autem miracula invisibira edidit, & Apostolos przregni zterni misit.

Idem dialogo 2. pag. 169.

benarrans dictum, Dominus me initium virtutum suarum: im dixit Paulus conformes dei, sed conformes imaginibus, ut doceret aliud esse Filium Dei, aliud imaginem ejus. Filius divina paterna virtutis ia gestans imago est Patris, similes ex similibus geniti imagines sunt parentum. vero quem gestavit, imago ii. Nam imagines etiam dioloribus pingi solent, & adem manibus formantur, aro natura & similitudine Przterea veritatis lex idem ac. Non enim incorporeus

σας, ἠκῆσεν, ὁ Θεός. Καὶ ταῦτα, εἰκ ἐκ τῶν εἰκότων φαμέν, ἵνα τὸ γὰρ ὁ φύσει ἔστι Θεὸς υἱός, τὴν λύσιν ἢ ἀνάστασιν προσαγορεύων ἔστι νεώ. ἀναμφιβόλως ἡμᾶς διδάσκων ἐφοδιάζει τοῖς μισαιφύτοις φάσκων ἰσδαίοις, λύσασθε τὸν ναὸν τῆτον, καὶ εἰ τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆ αὐτῆ λέγει. Ὁ πηνίκα ἐν τὸν ἀνθρώπων ναυρηγίας ἐφόρεσεν ὁ λόγος σώματι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιφοιτῶν, παλιδοδαπὸς ἀσράτως θαυματουργίας ἐπεδείκνυτο, ἵνα ἡ ἀποστολὴς κήρυκας τῆς αἰδίας βασιλείας ἐξέτιμῃ.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆ λέγει τὸ ἐπὶ τὸ, κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτῆ. εἰ γὰρ εἶπεν ὁ Παῦλος συμμόρφους ἔστι υἱὸς τῆ θεῶ, ἀλλὰ συμμόρφους τὸ εἰκότων τῆ υἱὸς αὐτῆ. Ἄλλο μὲν ἵνα δεκνύων τὸν υἱὸν εἶναι, ἀλλο ἵνα τὴν εἰκόνα αὐτῆ. Ὁ μὲν γὰρ υἱὸς τὰ θεῶ τὸ παρῆρας ἀρετῆς γνωρίσματῃ φέρων, εἰκὼν ἐστὶ ἔστι Πατρός, ἐπειδὴ καὶ ὅμοιοι, ἐξ ὁμοίων γινώμενοι, εἰκόνες οἱ τμητόμενοι φαίνονται τῶν γεννητόρων ἀληθεῖς. Ὁ δὲ ἀνθρώπος ὃν ἐφόρεσεν, εἰκὼν ἐστὶ τῆ υἱὸς. Ἴνα καὶ ἐξ ἀνομοίων κηρογραφῶνται χρωμάτων εἰκόνας. Καὶ τὸς μὲν εἶναι θεῶς χειροτέκνης, ἵνα δὲ φύσει καὶ ὁμοιότητι γεγεν-

γεννημένας. Ἄλλως τε καὶ αὐτός ὁ
 ἡ ἀληθείας τῆς ὑπαγορεύει θεο-
 μός. ἔ γάρ τὸ σῶμα αὐτῆς σο-
 φίας πνεύμα σύμμορφον τοῖς σω-
 ματικαῖς ἀνθρώποις ἐστίν, ἀλλ' ὁ τῶ
 πνεύματι σωμαλοποιηθεὶς ἀθροῦ
 χαρακτηρ, ὁ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἰσά-
 ρημα μέλη φερῶν, καὶ τὴν ὁμοίαν
 ἑκάστοις περιβεβλημένῳ ἰδέαν.

Τὴ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγῳ. ὅτι
 ἡ τὸ σῶμα λέγει σύμμορφον τοῖς
 ἀνθρώποις εἶναι, σαφέστερον ἡμᾶς
 διδάσκει φιλιππησίους ἐπισκελλῶν, ἡ-
 μῶν τὸ πολίτευμά φησιν, ἐν ἔρα-
 νοῖς ὑπάρχει, ἐξ ὧν, καὶ σωτῆρα
 ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,
 ἔς μετασχηματίσει τὸ σῶμα ἡ τα-
 πεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
 σύμμορφον τῷ σώματι ἡ δόξης αὐ-
 τῆ. Εἰ ἡ τὸ λακωνικὸν μετασχημα-
 τίζων τῶν ἀνθρώπων σῶμα, σύμ-
 μορφον τῷ ἰδίῳ σώματι κατα-
 σκεύαζαι, ἔωλῳ πανταχόθεν ἀπο-
 δεικνύει ἡ τῶν ἱερῶν συκοφαν-
 τία.

Τὴ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγῳ. Ἄλλ'
 ὡστερ ἐκ τῆς παρθένου γενεῆς ὁ
 ἀνθρώπου ἐκ γυναικὸς λέγεται γε-
 γονῆναι, ἔτω δὴ καὶ ὑπὸ νόμον γε-
 γενῆσθαι γράφεται τῷ δια τῶν νομι-
 κῶν ἔσθ' ὅτι βαδίσαι μηνυμάτων.
 Ὅποτε μάλιστα παῖδα μὲν αὐτῶν ὄντα
 ἐκλαήμερον, προθύμως οἱ γονεῖς
 περιτέμνειν ἡπειροῦτο. Καθ' ἄπερ
 ὁ εὐαγγελιστὴς ἐκδίδωσι λακωνικῶς, εἰς
 ἡ τὸ ἱερὸν ἀνήγον, μετέπειτα ὡς

sapientiz spiritus conformis est
 corporalibus hominibus, sed per
 spiritum formatus homo, qui
 aliis omnibus numero equalis
 membra gestavit, & simili cor-
 poris idea vestitus fuit.

Idem in eadem enarratione;
 Quod autem corpus dicat esse
 conforme humanis, magis per-
 spicue nos docet ad Philippen-
 scribens, (Phil. 3.) Nostra con-
 versatio; inquit, in cælis est. ex
 quo & salvatorem expectamus
 Dominum Jesum Christum, qui
 transfigurabit corpus nostrum
 humile, ut conforme reddat cor-
 pori suo glorioso. Si igitur hu-
 mile corpus hominum transfigu-
 rans conforme proprio corpori
 efficit, vanitatis & stultitiz ple-
 nissima est adversariorum cu-
 lumnia.

Idem in eadem enarratione;
 Sed quemadmodum ex virgine
 natus homo, ex muliere dicitur
 factus esse: ita & sub lege factus
 esse scribitur, quia legi congruen-
 tia fecit, ut cum infans octo
 dierum promte a parentibus ad
 circumcisionem oblatus est, sicut
 Evangelista Lucas narrat, (Lucas.)
 Adduxerunt eum in templum, ut
 sifterent eum Domino, & ut pur-
 gantes

gantes darent hostias sicut scriptum est in lege Domini, pariturum, aut duos pullos columbarum. Si igitur purgantia dona secundum legem pro ipso oblata sunt, & octavo die circumcisionem tulit, non absurde scriptum est, ipsum sub lege factum esse. Non enim λόγος subjectus est legi, sicut calumniatores opinantur. Ipse enim est lex, neque DEUS indigebat sacrificiis purgantibus, qui uno nutu omnia purgat & sanctificat, sed quia ex virgine assumptum organum gestavit, sub lege factus est, & ritu primogenitorum purgatus, non quod ipse indigeret hac medicina, sed ut a servitute legis redimeret venditos sub maledictionem.

ἐῆσαί τῷ κυρίῳ, τὰς καθαρσίας ἐπιτελέσεις ἀναφοράς. τὸ δὲ ναυσυσίαν κτ' τὸ εἰρημῶν, ἐν νόμῳ κυρίου. Ζεῦγ' τρυγῶν, ἢ δύο νεοσσὸς περὶ τῶν. Ἐι τοῖσι τὰ καθάρσια δῶρα κτ' τὸν νόμον ὑπὲρ αὐτῶ προσεφέρετο. Καὶ περὶ τοῦ οὐκ αὐτῆμερον ἐφόρει. Ταύτη κ' ὑπὸ νόμον αὐτῶν ἐκ ἀπεικότως γεγενῆσθαι γράφει, ἕτε ἢ ὁ λόγ' ὑπέκειτο τῷ νόμῳ καθάπερ οἱ συκοφάνται δοξάζουσιν. Αὐτὸς γὰρ ὁ νόμ' ἕτε ὁ θεὸς εἶδειτο θυμάτων καθαρσίαν. Ἀθρόα ῥιπῆ καθαρίζων ἀπαντα, καὶ ἀγιάζων, ἀλλ' εἰ καὶ ἐκ τῆς παρθένου τὸ ἀνθρώπινον ὄργανον ἀναλαμβάνει φέρει, κ' ὑπὸ νόμον ἐγείρειτο. Κατὰ τὰς τῶν πρωτοτόκων ἀξίας καθαρσιδούς, ἐκ αὐτῶν δειδύμεν τ' τῶν χρηστῶν ὑπέμνησας θεραπείας. Ἀλλ' ἵνα τ' ἔ νόμ' δουλείας ἐξαγοράσῃ τὰς πεπραμένους τῇ δικῇ, τ' ἀρεῶς.

Apud eundem, Dialogo 3.

Nam homo mortuus tertio die resurrexit, & Mariz cupienti contrectare sancta membra respondit, Noli me tangere. Nondum enim ascendi ad patrem meum. Sed vade ad fratres meos, & dic eis, Ascendo ad patrem meum, & patrem vestrum, & Deum meum & Deum vestrum. Illud vero, Nondum ascendi ad patrem meum, non λέγ' dixit, & Deus

Libri V. Pars, 4.

ὁ ἀνθρώπ' ὃ ὁ ἀποθανὼν, τριήμερ' ἰδὼ ἀνίσταται, τῆ ἢ Μαριαμ, καρτερίαν ἰδὼ ψυχῆς, ἀπτεσθαι προθυμῶν τῶν ἁγίων μελῶν, αἰθερῶν καὶ ἐκφανσῶν μὲν ἀπτε. ἔγω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μὲν, πορεύσθαι δὲ πρὸς τὰς ἀδελφούς μὲν, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς. ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μὲν, καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ θεὸν μὲν, καὶ θεὸν ὑμῶν. τὸ δ' ἔγω ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα

Z

τέρα

τέρμα μεν, ἐχ' ὁ λόγος ἐφασκε, καὶ
 θεός ὁ ἐξανόθεν ὀρμώμενος, καὶ
 ἐν τοῖς κλίποις διαλιώμενος ἔπα-
 τρός, ἔδ' ἢ πάντα τὰ γενητὰ πε-
 ρίχουσα σοφία, ἀλλ' αὐτός ὁ ἐκ-
 παρθοδαπῶν ἡρμολογημένους μελῶν
 ἀνθρώπων τῆτο ἐπέφηεν. Ὁ ἐκ
 τῶν νεκρῶν ἐγερθεὶς, καὶ, ἐδέπω
 μὲν πρὸς τὸν πατέρα μετὰ τὸν θά-
 νατον ἀπελθὼν, ἰαμισυόμενος ἢ αὐ-
 τῷ τ' προόδῃ τὴν ἀπωρχήν.

Τῆ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγῃ. Κύ-
 ριον ἢ τ' δόξης, αὐτὸν τὸν ἀν-
 θρωπον τὴν σαυρωθέντα σαφῶς ὀνο-
 μάσκει, γράφον. Ἐπειδὴ καὶ κύριον
 καὶ Χριστὸν ἀνέδειξεν αὐτῶν, καθά-
 περ οἱ ἀπίστολοι Ἰσραὴλ
 διαλεγόμενοι φασίν. Ἀσφαλῶς ἔν
 γνωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι
 κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ θεὸς ἐ-
 πόησε. Τῆτον τὸν Ἰησοῦν ἐν ὑμῖν
 ἐσταυρώσατε, τὸν παθόντα. τοι-
 γάρ ἐν Ἰησοῦν κύριον ἐποίησε, καὶ
 ἐτὴν σοφίαν ἐδὲ τὸν λόγον τὸν ἀνε-
 καθεν ἔχοντα τ' διαστοίας τὸ κρᾶ-
 ῖον, ἀλλὰ τὸν μετώρεν, Ἰῶ σταυρῶ
 προσεκετάσωντα τὰς χεῖρας.

Τῆ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγῃ. Ἐν
 τῷ ἀσώματις ἔστιν, ἔτε ἀφῆ χει-
 ρῶν ὑποπίπτει, ἔτ' ἀπόδησις ὀμμασι
 πειλαμειάνθησι. Οὐ τρέψιν ὑπο-
 μήσι, ἐχ' ἢλοις προσηλῆται, ἔθασ-
 τῶν ποινῶν, ἔ κρύπτεται γῆ, ἔ
 Ἰάφω καθυαλέται, ἔκ ἐκ μνημα-
 των ἀνίσταται.

Τῆ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγῃ. Οὐδεὶς
 αἶρα τὴν ψυχὴν ἀπ' ἐμῆ, ἐχούσιν

qui e cœlo descendit, & in sinu
 Patris versatur, nec Sapientis
 omnes creaturas sustentans, sed
 ipse ex variis ac diversis coagmen-
 tatus membris homo hoc pro-
 nunciavit, qui ex mortuis resus-
 citatus, nondum quidem ad Pa-
 trem post mortem abierat, sed
 tamen reservabat ad ascensionem
 primitias.

Idem in eadem enarratione: Do-
 minum vero gloriæ ipsum homi-
 nem crucifixum discrete nominat,
 quia & Dominum & Christum
 declaravit ipsum, sicut Apostoli
 uno ore ad populum Israël di-
 cunt: (Act. 2.) Certo sciat ergo
 tota domus Israël, quod Domi-
 num & Christum fecerit Deus
 hunc Jesum, quem vos cruci-
 fixistis. Passum igitur Jesum
 Dominum fecit, & non Sapien-
 tiam, neque λόγον, qui e super-
 nis habet dominandi potentiam,
 sed pendentem & in cruce manus
 expandentem.

Idem in eadem enarratione: Si enim
 incorporeus est, nec manibus
 contrectari, nec sensu oculorum
 cerni potest, nec sauciatur, nec
 claris configitur, nec morti ob-
 temperat, nec in terra abdite ha-
 tet, nec sepulchro includitur,
 nec ex monumento resurgit.

Idem in eadem enarratione: Nemo
 tollit animam meam a me: pote-
 sta-

statem habeo ponendi eam, & potestatem habeo rursus sumentiam. (Job. 10.) Si vero utriusque rei potestatem habuit ut DEUS, permisit ipsis, ut cæco impetu conarentur destruere templum, quod resurgens instauraret & accessione novæ gloriæ auget. Demonstratum est enim testimoniis minime fallentibus, quod ipse per se propriam domum resuscitans instauravit. Sed tamen ad Deum Patrem referri debent magnifica filii opera. Non enim filius sine patre operatur; secundum invictas sacrarum literarum assertiones. Hanc ob causam alias divinus genitor Christum ex mortuis resuscitasse scribitur, alias filius proprium templum instaurasse dicitur. Si igitur ex his, quæ hætenus exposita sunt, incompatibilem esse divinum Christi spiritum ostensum est, frustra conscelerati homines labefactant apostolicam doctrinam. Si enim Paulus dixit, Dominum gloriæ crucifixum esse, ad hominem digitum intendens, nequequam contraria sententia defendenda est, quæ passionem divinitati tribuit. Cur igitur his salebris implicantur dicentes propter imbecillitatem crucifixum esse Christum?

Idem in eadem occasione: Quod si omnino species imbecillitatis ipsi

ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Εἰ ᾗ ἐκαστέρων τὴν ἐξουσίαν εἶχεν ὁ Θεός, συνεχάρει μὲν αὐτοῖς λύσιν ἀβέβλων τὸν νεὼν ἐγκλιθεῖσι, ἐπιφανέστερον ᾗ ἀνισῶν ἐνεργεῖ. Ἐξ ἀνατιρήσεων δέδεικται ψήφῳ, ὅτι αὐτὸς δι' ἐαυτοῦ, τὸν ἴδιον ἀνεστήσατο νεκροῦσας οἶκον, ἀναθετὸν ᾗ καὶ τῷ Θεῷ πατρὶ, ἵνα εἴη υἱὸς μεγαλουργίας. Οὕτως γὰρ υἱὸς ἀνεῖ τῶ πατρὸς δημιουργῆ κατὰ τὰς ἀρραγῆς τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἀποφάσεως. τὰς γὰρ δὴ χάριν, τότε μὲν ὁ Θεὸς τὰτ' γενήτωρ, τῆς Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἐγηγερέναι γραφείας. τότε ᾗ ὁ υἱὸς τὸν ἴδιον ἀναστήσειν ὑπάρχεται ταῦν. Εἰ ἔν ἐκ τῶν προεξήτασμων ἀπαθὲς δέδεικται τὸ Θεῶν εἶ Χριστὸν πνεῦμα, περὶ τῶν τοῖς ἀποστολικῶν ἐπισκήπτωσιν ὅροις οἱ ἐναγῆς. Εἰ γὰρ ὁ Παῦλος ἔφρασε, τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσαυρωθῆσαι, σαφῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀφορῶν, ἔ παρα τῆτο δέησει πάθ' τῷ Θεῷ προσάπτειν. Τί ἔν τῆτο σωματίωσι πλέκοντες ἐξ ἀδυνείας, ἐσαυρωθῆσαι λέγουσιν τὸν Χριστὸν;

Τὸ αὐτὸ ἐκ λόγων. Εἰ ᾗ δὴ καὶ ἀδυνείας εἶδ' ὅτι περὶ αὐτῶν
Ζ 2 πρὸς-

προσῆκον ἦν, ἢ ἀνθρώπων ταῦτα
προσαρτῆσαν ἀκολουθεῖν εἶναι Φαίη τις
ἀν, ἔτιγε δὴ τῷ πληρώματι τὸ Θεο-
ποιητῶ. ἢ τῷ ἀξιώματι τὸ ἀνωτά-
τω σοφίας, ἢ τῷ ἐπὶ πάντων κτ'
τὸν Παῦλον γραφομένῳ Θεῷ.

Τὴ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγος. Οὐδὲ
μὲν δὴ τὸ ἀδυναμίας ὁ τρόπος δι
ἐν οἷς θάνατον γράφεται κτ' τὸν
Παῦλον ἀφίχθαι. Ζῆ γὰρ ἐκ δυνά-
μειος Θεῷ, ἢ Θεῷ πνεύματι δηλο-
νῶτι συνδιατώμενος ἢ ἀνθρώπος.
Ἐπειδὴ καὶ δύναμις ὑψίστος ὁ ἐν αὐ-
τῷ πισυόμενος κτ' τὰς φθάσαν-
τας ὄρεα ἀποδέδεικται.

Τὴ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγος. Ἐκ
τῆ ἡε παρθενικῆς ἐπιβαίνουσας μή-
τρας ἐκ ἐμείωσε τὴν ἐξουσίαν, ἔδδ
τῷ ξύλῳ ἢ σαυρῆ προσαρτῆσθαι
τῆ σῶματι, χαλκίνας ἢ πνεύ-
μα. τὸ μὲν γὰρ σῶμα, μεταέρ-
σιαν ἐσαυρῆτο, τὸ δὲ Θεῶν τὸ σοφίας
πνεῦμα, καὶ τῆ σῶματι ἔγω δη-
τῶτο, καὶ τοῖς ἕρανίοις ἐπιβάτιος,
καὶ πᾶσαν ἐπιείχε τὴν γῆν, καὶ
τῶν ἀβύσσων ἐκράται, καὶ τὰς ἐκά-
των ψυχὰς ἀνιχνεύων, διέκριε, καὶ
πάντα ὁμῶς συνήθως οἷα Θεός, ἔ-
πραττεν. Οὐ γὰρ εἶσω τῶν σωμα-
τικῶν ὀγκῶν ἢ ἀνωτάτω σοφία κα-
θεργιμένη ἐπιείχεται, καθάπερ αἱ
τῶν ὑγρῶν, καὶ ξηρῶν ὑλῶν, τῶν μὲν
ἀγγείων εἶσω καθάκλειοται, ἐπιεί-
χοισι τῆ μάλλον ἢ ἐπιείχουσι τὰς
θήκας. Ἀλλὰ Θεῶν τις ἔσα, καὶ

assignanda est, homini hanc ma-
gis congruere consentaneum est,
non plenitudini divinitatis, aut
dignitati summæ sapientiz, aut
omnium, ut Paulus loquitur,
Deo.

Idem in eadem concione: Hic sane
est infirmitatis modus, propter
quem ad mortem a Paulo scribi-
tur pervenisse. Vivit enim po-
tentia Dei, divino videlicet spi-
ritui copulatus homo. Quod
enim virtus altissimi in eo habi-
tet, contra doctrinæ corruptelas
ostensum est.

Idem in eadem concione: Si vero
in virginis versans utero, non
minuit potentiam; nec ligno
crucis corpore affixo, laeditur
spiritus. Etsi enim corpus Christi
in sublimi pependit: tamen di-
vini sapientiz spiritus & intra cor-
pus versabatur, & in cœlis erat.
& totam terram continebat, &
abysus imperabat, & singulorum
animas perlustrans judicabat, &
omnia simul usitato more, sicut
Deus administrabat. Non enim
intra moles corporeas summa sa-
pientia quasi captiva tenetur, sicut
humida & sicca materia intra vasa
concluditur, & magis continetur
a vasis, quam illa ipsa confinet:
sed cum sit divina & ineffabilis
potentia, non solum intima sed
etiam

etiam extima templi sui comprehendens gubernat, & inde penetrans simul omnes moles corporeas continet & sustentat.

Idem in eadem concione: Si sol, cujus corpus cerni & sensu percipi potest, tot & tantis ubique terrarum contumelias affertus, non mutat ordinem, nec sentit parvam aut magnam plagam, tunc existimas incorpoream sapientiam pollui, & mutare naturam, etiam si templum ipsius cruci affigatur, aut destructionem sustineat, aut vulnera excipiat, aut morti obtemperet? Sed patitur quidem templum, omnis verolabis expers ac vacua essentia sine macula suam dignitatem retinet.

ἀνέφρατος ὁ δύναιμις, τὰ τ' εἰδοσάτω καὶ ἰζητάτω ἔνεα παλαμβαύουσα, κραλαυῶ. καὶ ἰσθθεν ἐπέκεινα δὴκυσσα, πάντας ὄμας τὰς ὄγκυας κρατὶ σφείχεται.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆς αὐτῆς λόγος. Ἐἰ δ' ὁ ἥλιος σῶμα ὄν ὄρατόν, καὶ αἰσθητὸν κατὰ λαλήτην, τοσαύτας καὶ ἴσας παύλας γῆς ὑποκόμων αἰκίας, οὐ μεταβάλλει τὴν ἰδέαν, ἔδὲ αἰσθητῶν μικρῶν ἢ μεγάλων πληγῶν, τὴν ἀσώματον σοφίαν οἰόμεθα κραίνεσθαι, καὶ μεταλλάττειν τὴν φύσιν. Ἐἰ ὁ ναὸς αὐτῆς ταυρῶν προσήλθεται, ἢ λύτιν ὑποκόμει, ἢ τρωσὶν ὑφίσταται, ἢ διαφθορῶν δέχεται, ἀλλὰ πάσχει μὴ ὁ νεὸς, ἢ ἀκηλίωτος ὄσια παύλαπασαν ἀχραλῶ τὴν ἀξίαν καθεύτηκεν.

3. Ex homilia in illud Proverb. IX. 5. Comedite panem meum:

Verso Anastasi Bibliobecarii.

Liquido demonstratum est, quod nusquam Dominus vel Apostoli, aut Patres, imaginem dixerunt sacrificium sine sanguine quod per Sacerdotem offertur, sed ipsum corpus & ipsum sanguinem. Eranne sanctificationis quidem celebrationem typos quibusdam SS Patrum hęc pie visum est nominare; quorum est *Euse-*

Concilium II. Nicanum Actione sexta p. 642. Tomo 3. edit. Viniens.

Σαφῶς ἀποδείκναι, ὅτι ἔδαμῃ ἔτε ὁ Κύριος ἔτε οἱ ἀπόστολοι ἢ πατέρες εἰκόα ἔπον τὸν διὰ τῆς ἰερείας προσφερομένην ἀνάμακτον θυσίαν, ἀλλὰ αὐτὸ σῶμα καὶ αὐτὸ αἷμα. Καὶ πρὸ μὴν τῆς ἁγιασμοῦ τελειώτους ἀντίτυπα τίτε ἴων ἀγίων πάτρων εὐσεβῶς ἐδόξεν ἰνομιζεσθαι, ὡν ἔστι. Εὐσεβῶς ὁ εὐσαθῆς πρόμαχος τῆς ὁρθοδόξης πίστεως

σεως, καὶ τὸ Ἀρειανῆς κακοδαμο-
νίας καταλύτης. Καὶ Βασίλειος τὸ
αὐτῆς δαισιδαιμονίας καθαιρετής, ὁ
τὴν ὑφήλιον τὴν λεῖαν βάσιν τῶν
ἑρθεῶν ἐκδιδάξας δογμάτων. Ἐξ
εἰνός γὰρ καὶ ἔ αὐτῷ Πνεύματι
Φθεγγόμενοι ὁ μὲν ἐρμηνεύων τὸ ἐν
ταῖς παροιμίαις Σολομωνίου ρητόν.
Φάγετε τὸν ἐμὸν ἄρτον, καὶ πίνετε τὸν
ὄνον κεκέραια ὑμῖν, ἰσάδε φησὶ Διὰ
τῆ ὄνου καὶ ἔ ἄρτου τὰ ἀντίτυπα
τῶν σωματικῶν ἔ Χριστῷ κηρύττει
μελῶν. Ὁ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς
ἀπαντήσας, ὡς ἴσασιν πάντες οἱ τὸ
ἱεροσύνης μυσηπόλοι, ἐν τῇ εὐχῇ τῆς
θείας ἀναφορᾶς ὡδέπως λέγει. θαρ-
ρήντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ θυ-
σιαστηρίῳ, καὶ προσθέντες τὰ ἀντίτυ-
πα τῶ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος
τῷ Χριστῷ σε, σε δεόμεθα, καὶ
σε ὡς προσκαλόμεν, καὶ το ἐξῆς ἐπι-
φερόμενον.

ibium propugnator orthodoxæ fi-
dei & Arianz destructor vefania,
& Basilus ejusdem infelicis super-
stitutionis depositor, qui omne
quod sub sole est planam rectorum
dogmatum basin edocuit. Ex
uno enim eodemque spiritu di-
sputantes, unus quidem eorum
interpretans Salomoniacum di-
ctum quod in Proverbis legitur:
*Comedite panem meum & bibite vi-
num quod miscui vobis, hæc dicitur*
*Per panem & vinum, typos corporali-
um Christi predicat membrorum.* Alter
vero eodem fonte hauriens, ut no-
verunt omnes sacerdotii mystici
cultores, in oratione divinæ obli-
tionis ita dicit: *Confidentes ap-
propinquamus sancto altari, &
proponentes typos sancti corpo-
ris & sanguinis Christi tui, Te
precamur & te rogamus. Et quod
deinceps infertur &c.*

4. De Melchisedechno.

S. Hieronymus Epist. ad Evangelum presbyterum Tom. 2.
edit. Marcianzi pag. 570. *Post Origenem & Didymum - Vertimur
ad Hippolytum, Irenæum, Eusebium Cæsariensem & Emisenum, Apollinarium
quoque & Eustathium nostrum, qui primus, Antiochene Ecclesie Episcopus
contra Arium clarissima tuba bellicum cecinit, & deprehendi horum omnium
opinionem, diversis argumentationibus ac diverticulis ad unum compitum per-
venisse, ut duerent Melchisedech hominem fuisse Chananæum, regem urbis
Jerusalymæ, quæ primum Salem, postea Jebus, ad extremum Jerusalem appel-
lata sit. Ne mirum esse si Sacerdos Dei altissimi describeretur absque circum-
cisione & legis ibi. ceremoniis & genere Aron: quum Abel quoque & Enoch &
Noe placuerint Deo, & victimas obtulerint: & in Job volumine legamus, quod
ipse*

*ſ oblator munerum fuerit, & ſacerdos, & quotidie pro filiis ſuis hoſtias
larit. Et ajunt ipſum quoque Job non fuiſſe de genere Levi, ſed de ſtirpe
ſices aliud Hebræi autement.*

5. Ἐκ τῆς Ἐπιγραφῆς τῆς ἐπιλογραφίας, in inſcriptionem
titulorum Pſalmi XVI. & LVI.

ſic igitur prædixit fore, ut ſan-
ctum thronum federet,
ſificans occupaturum eſſe
num Divini Spiritus, pro-
perpetuo inhabitantem in
DEUM.

Apud Theodoritum Dialogo 2.
Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἐπὶ θρόνου πρὸς ἄνθρω-
πον αὐτὸν ἀγίως καθιζέσθαι, δηλών
ὅτι σύνθετος ἀποδίδεται τῷ θεο-
λόγῳ Πνεύματι, διὰ τὸν ἐνοικῶντα.
Θεὸν ἐν αὐτῷ διηκῶς.

6. Ἐκ τῆς Ἐπιγραφῆς τῶν ἀναβαθμῶν. In inſcriptionem
Pſalmorum graduum.

loriam accerſitam Pater non
it, cum ſit infinitus, & po-
ſupra & extra captum omni-
creaturarum, nec indigeat
nitudine aut aliis ornamen-
tibus nec λόγῳ, qui eſt Deus
ſο genitus, per quem facti
angeli, & cœli, & terræ im-
ſa ſpacia, & ut breviter di-
, omnes creaturarum ma-
& formæ: ſed homo CHRi-
x mortuis reſuſcitatus exal-
& glorificatur omnibus ho-
i probro deformatis.

Apud eundem Dialogo 3.
Δόξαν ἣ ἐπίκτητος ὁ πατήρ ἐκ
ἐπιδέχεται, τέλει, ἀπειρο-
μότητων, ἀπροσδιέτης καλλίας, ἢ
παντοίας ἐπικρείας. Ἀλλ' ἔδὲ ὁ λόγος
αὐτῆς θεὸς ὢν ὁ γεννηθεὶς ἐξ αὐτῆς.
δι' ἣς γέγοναſιν ἄγγελοι, ἢ ἕρανοὶ
καὶ γῆς ἀπειρα μεγέθη, ἢ πᾶσαι
συλλαβῆται τῶν γεινητῶν ὕλαι τε, καὶ
ſυς ἀσεις. Ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος τῆ
Χρις ἐκ νεκρῶν ἐγερόμενος, ὑψῶ-
ται καὶ δοξάζεται, τῶν ἐνανθίων ἀ-
χύνῃ ἀίμκρος ἀραμένων.

in eadem expoſitione: Qui
& livore ardent adver-
ſum, & hoſtilem aciem in-
ne, diſſipantur a Verbo &
proprium templum glorioſe
titante.

Τὰ αὐτῆς ἐκ τῆς αὐτῆς λόγῳ. Οἱ ἦ
φθίνῃ τὸ μῦθος ἀράμενοι κατ'
αὐτῆς, καὶ πεφραγμένοι πολεμία
ᾤφρατίζε, ſκορπηθῆσαι ἔ λόγον
τε ἢ θεὸν τὸν αὐτῆς ναὶ ἀξιοπε-
πῶς ἀνατήσων.

7 In Psalmum XV.

Apud Theodoritum Dialogo I.
 Ἄλλα μὲν ἢ Ἐ Ἰησοῦ (ψυχῇ)
 ἑκατέρων πέραν ἔχει. Γέγονε γὰρ
 καὶ ἐν τῷ χαρίῳ τῶν ἀνθρώπων
 ψυχῶν, καὶ τῆ σαρκὸς ἐκτὸς γενο-
 μένη ζῆ καὶ ὑφέστηκε. Λογικὴ ἄρα
 καὶ τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων ὁμοί-
 ος, ὡς καὶ ἡ σὰρξ ὁμοίος
 τῇ τῶν ἀνθρώπων σαρκί τυγχάνει,
 ἐκ τῆ Μαρίας προελθῆσα.

Anima Iesu, utrumque sta-
 tum experta est. Fuit enim & in
 loco humanarum animarum, &
 extra carnem constituta vixit, &
 superstes mansit. Est igitur ratio-
 nalis, & animis hominum con-
 substantialis sicut & caro consub-
 stantialis est hominum carni, quæ
 ex Maria prodiit.

8. In Psalmum XCII.

Apud eundem, Dialogo III.
 Πέρας γὰρ ὁ προφήτης ἠσαΐας, αὐτὰ
 μὲν τὰ τῶν παθῶν αὐτοῦ διεξίων ἔχνη,
 πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπιφέρει, καὶ ἵστο
 μεγαλοφωνοτέρα βῆ, ἵστο καὶ εἶδο-
 μῶν αὐτὸν, καὶ ἔκ εἶχεν ἕτε εἶδο-
 ῦν, ἕτε πάλιν, ἀλλὰ τὸ εἶδο-
 ῦν αὐτὸν καὶ ἐκλείπον ὡς τὸς υἱὸς
 τῶν ἀνθρώπων. Ἐἶτα διαρρήδην ἐκ-
 φαίνων, ὡς εἰς τὸν ἀνθρώπον ἀλλ'
 ἔκ εἰς τὸ θεῖον ἀνήρηται τὰ τῆς
 εὐπροπίας εἶδη καὶ πάθη, πα-
 ραυτικά πάλιν ἐπάγει προαδής. Ἀν-
 θρωπῶν ἐν πληγῇ ὢν, καὶ εἰδὼς
 φέρειν μαλακίαν.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆ αὐτῆς ἰσχυρίας.
 αὐτὸς ἄρ ἔστ' ἐστὶν ὁ μετὰ τὰς ὑβ-
 ρεις, αἰδέος, ἀμορφῶν, εἶτα πάλιν ἐκ
 μεταβολῆς εὐπροπίας εὐδυσάμενος.
 ἔδ' ἔδ' ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ θεὸς
 αἰνῶς δίκην εἰς θάνατον ἔγειτο, καὶ
 προβάτη ἵστον ἀπεσφαττετο φυ-
 σικῶς ἀόρατῶν.

Tandem igitur Propheta Esaias
 Iustrans vestigia passionum ipsius,
 inter alia etiam hæc majore vocis
 contentione sonat, (Esa. 53.)
 Vidimus eum, & non habebat
 nec speciem, nec decorem, sed
 species ejus erat deformis & dissi-
 milis reliquis filiis hominum. De-
 inde non obscure ostendemus,
 quod ad hominem, non ad Deum
 referenda sit deformitas &
 passio, mox subjicit: *Homo pla-*
gram sustinens, & expertus do-
lores.

Idem in eadem enarratione: Idem
 igitur hic est, qui contumeliis de-
 formatus paulo post pulchritudi-
 nem induit. Non enim habitans
 in ipso Deus agni more ad mor-
 tem ductus est, & oviculæ instar
 jugulatus est, quum natura ipsius
 sit invisibilis.

Apud

Palam est igitur, si ungens significat DEum, cujus thronum appellavit æternum, quod natura DEus sit, atque ex DEogenito, * qui unxit. Ipse vero unctus ** accersitam accepit virtutem ele-cto templo ornatus in quo habitavit Divinitas.

Apud eundem Dialogo I. Πρό-
δηλον ὡν, εἴπερ ὁ χεῖρων ἀποδεικνύει
θεὸν, ἔ τὸν θεὸν εἶπεν αἰώνιον, δη-
λῶ μὲν ἐστὶ φύσει θεὸς ἐκ θεῶ γεν-
νηθεὶς ὁ χεῖρας. Ὁ ἦ χεῖρας ἐπίκ-
τητον εἴληφεν ἀρετὴν ἐκκρίτω ταχε-
γία κοσμηθεὶς ἐκ τῆς κατοικῆντι
ἐν αὐτῷ θεότητι.

9. Περὶ ψυχῆς λόγος. De anima volumina. Hieron.
cap. 85. Catalogi.

Apud Joannem Damascenum in sacris parallelis Tom. I.
Opp. edit. novæ pag. 752.

Divinum Numen non legum &
temporum expresis verborum
circumscriptionibus subjicitur.

Οὐ νόμων καὶ χρόνων ῥηταῖς τὸ
θεῖον ὑπόκειται περιγραφαῖς.

Somnus corpori & animæ omni
communis est.

Apud eundem pag. 788. Κοινὸν
σάμας ἔ ψυχῆς πάσης ὑπὸ.

Eustratius CPolitanus Presbyter, libro adversus eos qui
dicunt Animas statim, atque e corpore soluta sunt,
non operari, cap. 19.

Reperimus præterea Eusta-
thium Antiochiz Syriz Episco-
pum & Confessorem, Patribus jam
laudatis consona scribere in libro
de Anima & contra Arianos. Con-
cordia bis prosequens idem Jeremias,
vocibus D E I asserviens, insinuat,
quibus commonstrat, neque istorum

Εὐρίκομῳ † ἦ καὶ Εὐστάθιον
τὸν ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ἢ Συρίας
καὶ ὁμολογητὴν λέγοντα ἐν τῷ περὶ
ψυχῆς καὶ κατὰ Ἀρειανῶν λόγῳ συ-
νωδῶ τοῖς προσηγμένοις Πατράσι.
Σύμφωνα ἦ τῆτοις σμωξίων ὁ αὐτὸς
Ἰερεμίας εἰσηγῆται τὰς ἑ θεῶ δια-
κοινοῦμεν φωνάς, δι ὧν δείκνυσιν,
Α α ὅτι

* Divina Christi natura.

** Christus secundum humanam naturam.

† Eustratium iste liber editus ad calcem libri Allatii de purgatorio, Rom. 1655. 8. &
locus iste legitur pag. 497. seq.

ὅτι μήτε γὰρ τῶν δικαίων προσίεται
 πρεσβείας, εἰ βυβληθῶν τῶν μισαφόνων
 χάριν ἀξιώσασα. † Καὶ εἶπε Κύ-
 ριⓈ πρὸς με λέγων. Ἐάν τῃ Μωυ-
 σῆς καὶ Σαμὴλ πρὸ προσώπου μου,
 ἢ ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου πρὸς αὐτάς.
 Δεδήλωται ὡς εἶπεν τῇ θείᾳ γραφῇ,
 ὅτι Μωυσῆς καὶ Σαμὴλ ἀπέθανον,
 πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ τῶν ἀναξίων πρεσ-
 βεύσων, εἰ †† καθ' ἡμᾶς ἢ ἐκ
 ἐνεργῆσιν; καὶ ἐπιφέρει πάλιν ὁ
 αὐτὸς Πατήρ, καὶ Φησὶν. Εἰ ἢ διὰ
 τῆς ἁγίας ἐπιφανείας εἰς τὸν πα-
 ράδεισον. τὸ τῶν ἀνθρώπων εἰσάγει
 γένⓈ, ὁπνίκα ἢ ἐσαυρώθη, τὸν
 ληστὴν ἀνδήμερον εἰσάξω αὐτόδι
 προηγάρυσεν, τὸ σῶμαⓈ εἶτι βε-
 βλημῆα τῷ μνήματι, σωίστηκεν,
 ὅτι σωδαιτωμένη κυρίως ἡ ψυχὴ
 ἁγίας Χριστοῦ ἰῶ λόγῳ καὶ αἰῶ, ἰῶ
 παῖσαι ὁμῶ τὴν τῶν γενιτῶν ἐπι-
 χορηγίᾳ κτίσει, ἰῶ ὁμογενῆ ἁγί-
 αῶν ψυχὴν εἰς τὸν παράδεισον
 εἰσάγει. Οὐδὲ γὰρ ἐστὶν γεγραμ-
 μένον ὅτι πρὸ τῆ ἀναστάσεως τὸ ἀ-
 γνῶστος σῶμαⓈ τὸ τῷ ληστῷ προηγί-
 αῶν σῶμα τὴν ἐπαγγελίαν ἀπολα-
 βῆκεν ἐμφροῦτως, ὅτι ἡ ψυχὴ τὴν
 συγγενῆ ψυχὴν ὁδηγῶσα φίλοφρο-
 νως, αἴτι δὴ καὶ μεῖζοⓈ ἐξουσίας
 ἐχομένη, ἰῶ μὲν ὑποχρῶσιν ἀνδήμε-
 ρον ἐπὶ πύρας ἦγεν, εἰς ἢ τὴν ἐξαι-
 ρῆσιν εἰσάγει κληρονομίαν, αἰοίγασα

supplicationes acceptas se habere, si ve-
 rint illi propter homicidias preces fun-
 dere. Et dixit Dominus ad me, di-
 cens : si steterit Moyses & Samueles
 ante faciem meam, non est anima mea
 erga ipsos. In Divinis litteris in-
 dicatur Moysen & Samuelem vita
 esse defunctos, quomodo ergo
 pro iis, qui minime digni sunt,
 orant, si non ita ut nos (qui vi-
 vimus) operantur? Hisce præ-
 terea idem Pater adnectis & que-
 sequuntur : Si itaque, postquam
 Christus apparuit, in paradisi genus
 humanum introducit, quomodo con-
 affixus est, latronem facium eodem die
 in illam introduclurum se promissa cor-
 pore adhuc intra sepulchrum involans;
 Constat ab anima Christi, quæ præter-
 cum DEO & Verbo res omnes crea-
 tas in se continente commoratur, na-
 tura similem hominis animam in pa-
 radisum illatam fuisse. Non enim scri-
 ptum est, ante sancti corporis resurre-
 ctionem corpus latronis in vitam reco-
 casum, promissa compos factum fuisse.
 Consequens ergo fuerit, si eam non
 intelligere volumus, animam a cognata
 anima, tanquam quæ maiore auidenti-
 tate polterat, humaniter duclam, pro-
 missis sua eodem die persolvende, cum
 aperuisset paradisi, in præclarum ho-
 reditatem introclam fuisse. Fatetur
 hic Doctor a Christo humanum
 genus,

† Jerem. XV. 1. †† ita leg pro καθ' ἡμᾶς, quod Allatius perperam vertit
 per nos non operantur.

genus, eos scilicet qui vita optime ducta inclaruerant, & fidem Catholicam professi fuerant, quemadmodum latronem. Ex parte enim eorum qui virtuti operam dedere, genus universum offendit in paradysum introductum fuisse.

Quid dicent intuentes in educationem infantis, aut in ætatis accessionem, aut in temporum progressionem, aut in corporis incrementum? Ut autem silentio præteream miracula in terra edita, contemplentur mortuorum resuscitationes, passionis symbola, flagellorum vestigia, verberum vibices, lateris vulnerationem, clarorum vestigia, sanguinis effusionem, mortis signa, & ut breviter omnia comprehendam, ipsam proprii corporis resurrectionem.

Idem in eodem libro: Si quis ad corporis generationem respexerit, palam inveniet, quod in Berthehem natus fascioli involutus fuerit, & in Ægypto aliquandiu educatus propter scelerati Herodis insidias, & in Nazareth ad virilem ætatem provectus sit.

Idem in eodem libro: Non idem sunt tabernaculum Verbi & Verbum Deus, per quod divinam contemplatus est gloriam beatus Stephanus.

τῶν ὁσώδωσον. Εἰπὼν ὁ Πατὴρ, ὅτι ὁ Χριστὸς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν ὁσώδωσον εἰσῆγαγεν, δηλοῦσι τὰς βίω κεκοσμημένους, καὶ τὴν ἐρῆνὴν ὁμολογήσαντας, καθάπερ καὶ τὸν ληστὴν. Ἀπὸ μέρους γὰρ τὸ τῶν ἐναρέτων ἅπαν ἐδείξατο γένος.

Apud Theodoretum Dialogo I.
Τί ἂν εἴποιεν εἰς τὰς τῆ βρέφους ἀναβλέψαντες ἀνατροφάς, ἢ τὴν ἡλικίας ἀνάδοσιν, ἢ τὴν εἴτασιν τῶν χρόνων, ἢ τὴν τῆ σώματος αὐξήν; ἵνα ἢ παρῶ λέγην τὰς ἐπὶ εἰσόδου ἐκ πληρωθείσας θαυματουργίας, ἐράτωσαν τὰς τῶν νεκρῶν ἀναβιώσεις, γὰρ ἔπαθες σύμβολα, τὰ τῶν ματιγῶν ἔχρη, γὰρ τῶν πληγῶν μύλωνας, τὰς τετραμῶνας πλευράς, τὰς τῶν ἡλων τύπας, τὴν τῆ αἵματος ἔκχυσιν, τὰ ἔπαθες σημεῖα, καὶ τὸ σύμπαν εἰπέεν, αὐτὴν γὰρ ἔιδει σώματος ἀνάστασιν.

Τῆ αὐτῆ, ἐκ τῆ αὐτῆ λόγος. Καὶ μὴν εἰ τις εἰς τὴν τῆ σώματος γένησιν ἀφορᾷ, προδήλως εὐρησεαὶ αὐτὸς ἐν τῇ βηθλεὲμ τεχθεὶς ἐπαργασθῆ, καὶ τῇ αἰγύπτῳ χρόνους ἐπαύθη τισὶν ἕνεκεν τῆ αἰλάσεως ἐπιβλήης ἡρώδου, καὶ τῇ ναζαρετ ἀνδρωθείης ἡυξήθη.

Τῆ αὐτῆ, ἐκ τῆ αὐτῆ λόγος. Οὐ γὰρ ταυτὴν ἐστὶν ἡ σκηνὴ τῆ λόγου, καὶ θεῶν, δι' ἧς τὴν θεῖαν εἰσαίρει δόξαν ὁ μακάριος Στέφανος.

A a z

Ante

Apud eundem Dialogo II. Πρὸ μὲν ἔ παθὺς ἐκάστοτε τὸν σωματικὸν αὐτῷ πρῆλεγε θάνατον τοῖς ἀμφὶ τῆς ἀρχιερείας ἐκδοθήσεσθαι φάσκων, καὶ τὸ ἔσσανε τρέπαιον ἀπαγγέλλων. Μετὰ ἣ τὸ πάθος, ἤρται ἔκ τῶν νεκρῶν ἀναστὰς, ἐνδοξαζόντων αὐτὸν ἐγγεῖσθαι τῶν μαθητῶν, ἐπιφανὲς αὐτοῖς αὐτῷ σώματι, σάρκα μὲν ἄπαταν συνόσεως ἔχειν ὁμολόγει. ταῖς ἣ ὄψει τέτων τὰς τετραμῆας ὑποβάλλων πλευράς, καὶ τὰς τύπας αὐτῷ ὑποδεικνύει τῶν ἡλῶν.

Apud eundem Dialogo III. Δι' ὀλίγων δέ ἐστιν ἐλέγξει τὴν ἀσεβῆ συγκοφαντίαν αὐτῶν. Μάλιστα μὲν γὰρ, εἰ μὴ ἔ τῶν ἀνθρώπων ἐνεκεν σωτηρίας, εἰς τὴν ἔ θανάτου σφαγὴν τὸ ἴδιον ἐκστῆως ἐξεδόξα σῶμα. Πρῶτον μὲν πολλὴν αὐτῶν περὶ ἀπύπτωσιν ἀδυναμίαν. Ὅτι μὴ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τῶν πολεμίων ἐρμὴν ἐπιχεῖν.

Τὸ αὐτῷ ἐκ ἔ αὐτῷ λόγῳ. Διὰ τῆ ἣ περὶ πολλῶν ποιῶνται δεικνύται τὸν Χριστὸν, ἀψυχον ἀνεληφέναι σῶμα γεῶδες πλατῆροντες ἀπάτας, ἡ αὐτῶν ἀδυναμίαν ὑποφθῆσαι τῶας, ταῦθ' ἄτας ἔχειν ἐρίεσθαι, ἤρται αὐτὰ ταῖς τῶν ἀλλοιώσεως τῷ θείῳ περὶ ἀψαν- τῆς πνεύματι, ῥαδίως ἀναπέσωσιν αὐτῶς, ὡς γὰρ ἐστὶ τὸ τρεπτόν, ἐκ ἔ ἀτρέπτα φύσεως γωνηθέν.

Ante passionem, ubique suam corporalem mortem prædixit & crucis trophæum prænunciavit, affirmans futurum esse, ut principibus sacerdotum traderetur. Post passionem vero tertio die resurgens, cum dubitarent discipuli de ipsius resurrectione, apparuit illis eodem corpore, & carnem quidem totam cum ossibus se habere professus est, oculis vero illorum sauciatum latus subjecit, & vestigia clavorum ostendit.

Brevis est ratio refutandi impiam illorum calumniam, cum constet Dominum volentem & quidem salutis humanæ causa corpus suum præbuisse mandandum. Illi enim tribuunt Christo impotentiam, perinde quasi non potuerit hostium impetum sustinere ac reprimere.

Idem in eodem libro: Ideo omnes vires atque nervos contendunt, ut ostendant Christum inanimatum assumfisse corpus, & terrenas fingunt imposturas, ut si possint aliquos in hanc sententiam ducere, postea facile persuaderent, passionum alterationes divino adscribendas esse spiritui, cum quidem non sit mutabile, quod ex immutabili natura genitum est.

10. Denique *Epistolas infinitas* Eustathii Antiocheni Hieronymus, cap. 85. Catalogi, memorat.

Et Epistola ad Magnum, eundem refert inter eos Ecclesiz Doctores, qui in *santum Philosophorum doctrinis atque sententiis suos referunt libros, ut nescias quid in illis primum admirari debeas, eruditionem seculi, an scientiam Scripturarum.*

IV. Alii Eustathii.

Eustathius Afer, qui seculo quinto clarus S. Basilii Homilias in Hexameron vertit, de quo dixi supra, p. 69.

Eustathius Ancyranus, monasterii Attalini in Ancyra Galatiz Abbas, cui Antiochus lauræ sive cœnobii S. Sabæ Hierosolymis vicini Monachus Pandectem S. Scripturæ dedicavit temporibus Herculii Imp. Vide Lambeccium III. pag. 138. 139.

Eustathius Berytus Episcopus, qui interfuit Concilio Chalcedonensi A. 451. imo cum Photio Tyrio præfuit Concilio Beryti in causa Ibræ Edesseni celebrato A. C. 448. Vide Acta Concilii Chalcedonensis, Actione X. T. 2. edit. Binianz pag. 281. Mentio hujus Eustathii apud Zachariam Mytilenæum in dialogo de Mundi opificio pag. 166. edit. Casp. Barthii.

Eustathius Cappadox Rhetor disertissimus, ad Gallienum missus ab Antiochenis teste Eunapio, quem vide in Ædesio pag. 44. seq. & in Jamblichio pag. 23.

Eustathius Epiphanienſis Syrus Rhetor, cujus *Χρονικὴν ἐπιτομὴν* partibus duabus, libris novem, tempora ab orbe condito ad Æneam & ab Ænea ad annum duodecimum Anastasii Imp. (sub quo vixit) persecutam laudant Johannes Malala, Evagrius (quem vide III. 37. & VI. ult.) Svidas in *ἐνσυναξίῳ* & Nicephorus in proœmio & XIV. 97. ubi Amidæ in Melopotamia a Cabade Persarum Rege A. 503. expugnatz historiam ab eo traditam memorat.

Alius Eustathius Epiphanienſis Episcopus, Rhetore antiquior, qui inter Arianos Conciliabulo Seleuciensi A. 359. subscripsit apud Epiphanium LXXIII. 26. De eodem Eustathio Chronicon Alexandrinum sive Paschale, a quo tanquam vir sanctus ac religiosus laudatur pag. 296. edit. Cangii.

Eustathius Illyrici Episcopus, cujus mentio in Epistola Synodica Concilii Illyriciani de fide (circa A. C. 375.) apud Theodorum IV. 9. Hist.

Eustathius sive **Eumathius** *Macrembolites* Protonobilissimus & magnus Chartophylax CPol. de cujus XI. libris *amorum Ismenie & Ismenis* dixi Volumine sexto hujus Bibl. pag. 814. seq.

Eustathius *Macrobii*, Latini scriptoris filius, cui *Saturnalium* libros ille inscripsit.

Eustathius *Massiliensis* Episcopus, Venerii successor, decessor Græci. Vide Sirmondum ad Sidonii VII. Epist. 2. & Mirzum ad Genadii e. 79.

Eustathius Medicus, ad quem S. Basilii Epistola.

Eustathius *Metropolitana* cujus *Ἐπισκοπὴς βίη μοναχικῆ καὶ διόρθωσις τῶν πρὸ αὐτῶν* MS. in Bibl. Czarsca. Vide Lambecium III. p. 124.

Eustathius *Parionis* in Mysia ad Hellespontum Episcopus, qui sepultus S. Parthenii Episcopi Lampfaceni medio sæculo quarto denati Heracleæ præfens adfuit. Vide Parthenii vitam apud Bollandum 7. Febr.

Eustathius *Patricius* novæ Romæ, clarus circa Græcor. A. 653. hoc est A. C. 1025. cujus *judicium de nuptiis confabrinorum* exstat Græce & Lat. injure Græco Rom. Marquardi Freheri, Francof. 1696. fol. libro VI. p. 414-424. Ejusdem puto esse librum *de variatione peris in foro observatione præscriptione vel dilatione a momento usque ad centum annorum spatium*, qui cum Simonis Schardii versione prodit Basil. 1561. 8. ante leges Rhodiorum navales, militaresque & Georgicas Justiniani Imp. & Francof. 1670. 4. ad calcem Christiani Woldenbergii de numeris utriusque juris, & Petri Lindenbergii de numeris sacris profanisque.

Eustathius *Rex*, S. Anastasii Martyris pater, si fides Actis incertæ fidei.

Eustathius sive **Eustachius** Episcopus gentis *Saracenorum*, in Phœnicia secunda, qui Concilio Chalcedonensi A. 451. interfuit.

Eustathius * *Sebastenus*, Sebastii in Armenia Episcopus cum **Basilio**
An-

- Ab hoc Eustathio dicti hæretici Eustathiani, ut apud Anastasium Sinaitam quest. 80. & Damascenum de hæresibus c. 98 in editione Lequiniana T. I. p. 109. Cæterum notari meretur, dictos etiam esse Eustathianos qui Eustathio Antiocheno, injuste deposito ad hærentes, proprio Episcopo usi sunt ab A. 331. ad 482. Vide Tillemontium T. V. I. memor. p. 28. 1c9.

Ancyrano promachus Macedonianorum, teste Svida in *Evscia-Siō*. Cum Aërio primum Monasticum vitæ genus amplexus fuit, ut narrat S Epiphanius hæresi LXXV. c. 1. asceticæ monasticæq; vitæ apud Armenios auctor, cui etiam nonnullos *Afeticum S. Basilii* tribuisse refert * Sozomenus III. 13. & ex eo Nicephorus IX. 16. quem tamen Constitutionum Monasticarum, quæ rectius Basilio tribuuntur, auctorem non esse disputat Franciscus Rayzus in Actis Sanctor. T. 2. Junii, pag 890. seq. Gangrana Synodus, statim post Concilium Nicænum habita qua Eustathii hujus varii errores damnantur, etiamnum exstat. Zonarz, Balsamonis & Alexii Aristeni scholiis illustrata: Vide & de hoc Eustathio Epiphanius hæresi LXXV. cap. 2. ubi notat eum licet Nicænz fidei subscripsisset, tamen fecisse aperte cum Arianis. Plura de illo B Balthasar Bebelius in Historia sæculi IV. Tom. 2. pag 1295. seq. Guil. Beveregius in notis ad canones Synodor. p. 184. & in Codice Canonum vindicato p. 40. seq. Tillemontius Tom. VI. & IX. memor. &c.

Bathius Syrus. Supra, in Epiphaniensi.

Bathius Imperatoris Heraclii tabularius. Vide Chronicon Paschale pag. 401.

Bathius Thessalonicensis Archiepiscopus clarus circa A. C. 1180. de cujus commentariis in Homerum dixi lib. 2. cap. 3. & de commentariis in Dionysium Perigetem lib. 4. cap. 1.

SERAPIO Antonii monachi amicus & ex Catecheta Alexandrino a) atque Monachorum *ἡγούμενος* Thmuitanus b) in Ægypto Episcopus, & sub Constantio Imp Ariano Confessor, ad quem S. Athanasii, qui eum ordinavit, Epistolæ exstant, obiit circa A. C. 358. atque inter Sanctos celebratur a Latina Ecclesia

Fallitur Baronius ad A. C. 361. & cum eo Lambecius III. pag. 125. qui existimant Sozomenum de Eustathio affirmasse, quæ de Eutacto Armenio Monacho dicere debuisse, de quo Epiphanius in hæresi 40. Archonticorum. Vide Peravium lib. XIV. de incarnatione Verbi cap. 14. §. 3.

Philippus Sideres in fragmento apud Dodwellum pag. 489. diss. ad Irenæum, qui Dodwellus etiam Ecclesiam Serapionis Alexandriæ observat ex Epiphanius LXIX. 2. Confer Tillemont. T. VIII. p. 144. Acta Sanctor. T. 3. Martii 21. p. 26.

c) De Thmui sive Damiatæ, celebri Ægypti urbe vide Jac. Golium ad Alfraganum pag. 292.

Eustathius Illyrici Episcopus, cujus mentio in Epistola Synodica Concilii Illyriciani de fide (circa A. C. 375.) apud Theodorum IV. 9. Hist.

Eustathius sive **Eumathius** *Macrembolites* Protonobilissimus & magnus Chartophylax CPol. de cujus XI. libris *amorum Ismenie & Ismenis* dixi Volumine sexto hujus Bibl. pag. 814. seq.

Eustathius *Macrobii*, Latini scriptoris filius, cui *Saturnalium* libros ille inscripsit.

Eustathius *Mossiliensis* Episcopus, Venerii successor, decessor Græci. Vide Sirmondum ad Sidonii VII. Epist. 2. & Miræum ad Genadii e. 79.

Eustathius Medicus, ad quem S. Basilii Epistola.

Eustathius *Metropolitana* cujus *Ἐπισκοπὴς Βίη μοναχικὴ καὶ διόρθωσις τῶν πρὸ αὐτῶν* MS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium III. p. 124.

Eustathius Parionis in Mysia ad Hellespontum Episcopus, qui sepultus S. Parthenii Episcopi Lampfaceni medio sæculo quarto denati Heracleæ præfens adfuit. Vide Parthenii vitam apud Bollandum 7. Febr.

Eustathius Patricius novæ Romæ, clarus circa Græcor. A. 653. hoc est A. C. 1025. cujus *judicium de nuptiis confabrinorum* exstat Græce & Lat. injure Græco Rom. Marquardi Freheri, Francof. 1696. fol. libro VI. p. 414-424. Ejusdem puto esse librum *de variatione peris in foro observatione* præscriptione vel dilatione a momento usque ad centum annorum spatium, qui cum Simonis Schardii versione prodit Basil. 1561. 8. ante leges Rhodiorum navales, militaresque & Georgicas Justiniani Imp. & Francof. 1670. 4. ad calcem Christiani Woldenbergii de numeris utriusque juris, & Petri Lindenbergii de numeris sacris profanisque.

Eustathius Rex, S. Anastasii Martyris pater, si fides Actis incertæ fidei.

Eustathius sive **Eustachius** Episcopus gentis *Saracenorum*, in Phœnicia secunda, qui Concilio Chalcedonensi A. 451. interfuit.

Eustathius * *Sebastenus*, Sebastii in Armenia Episcopus cum **Basilio**

An-

- Ab hoc Eustathio dicti hæretici Eustathiani, ut apud Anastasium Sinaitam quest. 80. & Damascenum de hæresibus c. 98. in editione Lequiniana T. I. p. 109. Cæterum notari meretur, dictos etiam esse Eustathianos qui Eustathio Antiochæno, injuste deposito adhærentes, proprio Episcopo usi sunt ab A. 331. ad 482. Vide Tillemontium T. V. L. memor. p. 28. seq.

Ancyrano promachus Macedonianorum, teste Svida in *Eusebii* 9. 6. Cum Aërio primum Monasticum vitæ genus amplexus fuit, ut narrat S. Epiphanius hæresi LXXV. c. 1. asceticæ monasticæq; vitæ apud Armenios auctor, cui etiam nonnullos *Asceticum S. Basilii* tribuisse refert * Sozomenus III. 13. & ex eo Nicephorus IX. 16. quem tamen Constitutionum Monasticarum, quæ rectius Basilio tribuuntur, auctorem non esse disputat Franciscus Raynus in Actis Sanctor. T. 2. Junii, pag. 890. seq. Gangrana Synodus, statim post Concilium Nicænum habita qua Eustathii hujus varii errores damnantur, etiamnum existat. Zonarz, Balsamonis & Alexii Aristeni scholiis illustrata: Vide & de hoc Eustathio Epiphanius hæresi LXXV. cap. 2. ubi notat eum licet Nicænz fidei subscripsisset, tamen fecisse aperte cum Arianis. Plura de illo B. Balthasar Bebelius in Historia sæculi IV. Tom. 2. pag. 1295. seq. Guil. Beveregius in notis ad canones Synodor. p. 184. & in Codice Canonum vindicato p. 40. seq. Tillemontius Tom. VI. & IX. memor. &c.

Eustathius Syrus. Supra, in Epiphaniensi.

Eustathius Imperatoris Heraclii tabularius. Vide Chronicon Paschale pag. 401.

Eustathius Thessalonicensis Archiepiscopus clarus circa A. C. 1180. de cujus commentariis in Homerum dixi lib. 2. cap. 3. & de commentariis in Dionysium Perigetem lib. 4. cap. 1.

SERAPIO Antonii monachi amicus & ex Catecheta Alexandrino a) atque Monachorum *ἡγούμενος* Thmuitanus b) in Ægypto Episcopus, & sub Constantio Imp. Ariano Confessor, ad quem S. Athanasii, qui eum ordinavit, Epistolæ existant, obiit circa A. C. 358. atque inter Sanctos celebratur a Latina Ecclesia

Fallitur Baronius ad A. C. 361. & cum eo Lambecius III. pag. 125. qui existimant Sozomenum de Eustathio affirmasse, quæ de Euctacto Armenio Monacho dicere debuisse, de quo Epiphanius in hæresi 40. Archonticorum. Vide Petavium lib. XIV. de incarnatione Verbi cap. 14. §. 3.

1) *Philippus Sideres* in fragmento apud Dodwellum pag. 489. diff. ad Irenæum, qui Dodwellus etiam Ecclesiam Serapionis Alexandriæ observat ex Epiphaniæ LXIX. 2. Confer Tillemont. T. VIII. p. 144. Acta Sanctor. T. 3. Martii 21. p. 267.

2) De Thmui sive Damiatæ, celebri Ægypti urbe vide Jac. Golium ad Alfraganum pag. 292.

ſia 21. Martii. De ejus libro qui ſolus ætatem tulit *contra Manichæos*, dixi Volumine quinto pag. 292. Eum memorat Photius Cod. 85. & egregium Hieronymus appellat cap. 99. Cætera quorum idem Hieronymus meminit, Serapionis ſcripta, ob elegantiam ingenii, cognomen *Scholæſtici* eum meruiſſe teſtatur, interciderunt. Sunt autem hæc: *liber de Pſalmorum titulis & utilitas ad diverſos Epiftole.*

VI. Alii Serapiones.

Serapion *Alexandrinus* Medicus, Celſo, Galeno & aliis laudatus, de quo infra, libro VI.

Ælius Serapion *Alexandrinus* Rhetor Hadriani Imp. temporibus clarus, cujus hæc ſcripta memorantur a Svida in *Σαραπίων*.

ὅτι τῶν ἐν ταῖς μελέταις ἀμαρτανομῶν. *de vitis declamationum.*

Ἀκροάσεων βιβλία ζ. *Aufcultationum libri VII.*

Παιηγυρικός ἐπὶ Ἀδριανῷ βασιλεῖ. *Panegyricus ad Hadrianum Imp.*

Βαλευτικὰ, Ἀλεξανδρεῦσιν. *Conſule orationes ad Alexandrimos.*

Εἰ δικαίως Πλάτων Ὁμηρον ἀπέπειψε ἢ πολιτείας. *Reſp. ut Plato Homerum e Rep. ſua ablegarit.*

Τέχνη ρητορικῆ. *Ars oratoria.*

Serapion *Alexandrinus* Rhetor junior, de quo Porphyrius in vita Plotini cap. 7.

Serapion *Antiochenus*, quo uſum ſe profitetur Plinius libro II. IV. V. Idem videtur cum Serapione Geographo, cujus milleſimam partem ſe non intelligere ait Cicero II. 4. ad Atticum & Epift. 6. ejusdem libri notat eum pluribus locis contradicere Hipparcho atque Eratoſtheni.

Serapion *Antiochenus* alius Chriſtianus, ſecundi ſcriptor ſæculi, de quo dixi Volumine V. hujus Bibliothecæ pag. 193.

Serapion *Aſcaloniſs*, quem de interpretatione ſomniorum ſcripſiſſe tradit Fulgentius lib. 1. Mytholog. cap. 13. ubi de lauro. Meminit & Tertullianus cap. 46. libri de anima.

Serapio *Athenienſis*, infra in Serapione Poëta.

Serapion *Geographus*. Vide paullo ante, in Antiocheno.

Sera-

Serapion Hierapolyta Stoicus Philosophus de quo Stephanus Byz. in *Ἱεραπολίτις*. Idem, ni fallor, de quo Seneca Epist. 40.

Serapio Martyr, de quo in Actis Apocryphis Meletii ducis, qui sub M. Antonino Imp passus esse traditur, Tom. 5. Act. Sanctor. Maji pag. 443. seq.

Joannes Serapio Medicus Arabs, quem circa A. C. 1070. claruisse notat Tiraquellus de nobilitate pag. 371. Plura de illo Vossius libro de Philosophia, pag. 116. seq.

Serapio Philosophus, cujus falsam eloquentiam perstringit Seneca Epistola XL. ad quem locum digna lectu est præclari Mureti annotatio, * etiam atque etiam consideranda iis qui in suggestu sacro verba ad Christianum populum facturi, Serapiones reddere quam sermone gravitatis ac sanctimoniz pleno uti malunt. Forsan hic Senecæ Serapio idem est cum Hierapolitano, de quo supra.

Serapio Philosophus junior, de quo Damascius in Isidori vita, & ex eo Svidas in *Σαραπίων*, inter alia referens eum nihil præter tres aut duos libros possedisse, atque in his Orphei poemata.

Serapio pictor quem laudat Varro apud Plinium XXXV. 10. pag. 221. Hic scenas optime pinxit, sed hominem pingere non potuit.

Bb

Sera-

* Muretus ad Senecæ Epist. 40. *De Serapione quodam pseudophilosopho scribit, qui quasi conciones habebat ad populum, in quibus nihil æque cavēbat, quam ne usquam hæsitare atque inhiere videretur. Probolēbat verba nusquam interrupto impetu, non illud laborans, ut qui audiebant meliores ferent, sed ut ipse promptus in dicendo ac copiosus haberetur. Tale disputandi genus ait circulatoribus magis quam philosophis convenire. Hujus ipsius vitii exempla, sed maxime illustra notat in quibusdam maximarum verum ad populum interpretibus: quorum oratio, quæ non compta ac calamistrata, sed gravitatis, auctoritatis, majestatis ac sanctimoniz plena esse deberet, tota papaveri ac sisamo sparsa est, & ex mellitæ verborum contextu globulis: ita ut ad eos, non tanquam ad sita magistros, aut vittorum correctores, sed tanquam ad comedas aut bistrones eatur. Stant illi, & cum frontem bis terbe perfricaverunt, barbæque permulserunt, blante & mirificum aliquid ac Ἰσχυρίων ex præstante pleche, plæbis autem nomine etiam quosdam ex optime vestitis comprehendendo, laxant habenas lingua, & similiter cadentia, similiterque desmentia coacervantes paria paribus, contraria contrariis opponentes, multa etiam semel suo ordine dicta sursum versum, aut alia variato ordine repetentes: eaque in rememorationem pueriliter ostentantes, atque hæc saltatricularum in morem, gesticulantis neque*

Serapio Poëta in ἔπαισι laudatur a Clemente Alexandrino l. Strom. pag. 304. ubi ex eo refert, ne mortuæ quidem Sibyllæ cessasse divinandi facultatem, qua de re ibi plura parum credibilia leguntur. Serapionis versus hos duos jambicos affert Stobæus sermone 10. de avaritia:

Οὐ τῆς ἐμῆς ἔκπτι καρδίας Φίσεις
 Λόγους προσηνῆς, ἔ δε σε κέρδους χάριν.
*Non ista blanda verba tu fundis, meo
 Animo obsecundans, sed tuo compendio.*

Non plane certum, idemne sit Serapio Atheniensis Poëta, quem colloquentem indicit Plutarchus lib. de eo quod Pythia non fundat oracula carmine ac pag. 396. ad illum Boëthius Geometra: ποιήματα μὲν γράφεις τοῖς μὲν πράγμασι φιλοσόφως καὶ ἀστυχεῖς, δυνάμει δὲ καὶ χάριτι καὶ κἀλαστούῃ πρὸς λίξιν ἐκπέτου: τοῖς Ὀμήρῳ καὶ Ησίοδῳ μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ Πυθίας ἐκφορούμενοις.

Serapio Rhetor. Supra, in Alexandrino.

Serapion Anachoreta Soudanites, de quo Palladius in Lausaca, c. 84.

VII: SO.

unquam quietis manibus, adstantes argute multa, multa quibus risum sumptis, dicunt: nunquam interim aut sibi aut auditoribus respirandi facultate potissimum: quibus omnibus rebus admirationem imperitum; cordatis & intelligentibus profectum ac stomachum commovent. Hos igitur nos Serapiones cuperem hanc ipsam cum cura legere, & inspicere num cui sitio affinis fuit eorum qua hic a Serapio reprehendantur. Profuerit eundem legere & ea qua super eadem re apud scripserunt nobilium Atticarum a Musonio d. sputantur, qua & ipsa subiectam. Musonius, inquit, Philosophum solitum dicere accepimus: Cum Philosophus hortatur, monet, suadet, obiurgat, aliudve quid disciplinarum differit: tum qui audiunt, si de summo & soluto pectore obvias vulgatasque laudes effutiunt, si clamitant etiam, & gestivus, si vocum ejus festivitatibus, si modulis verborum, si quibusdam quasi frequentamentis orationis moventur, exagitantur, & gestivus: tum scias, & qui dicit & qui audit frustra esse: neque illic Philosophum loqui, sed tibicenem canentem, Animus inquit, audientis Philosophum, si quæ dicuntur, utilia ac salubria sunt, quæque & errorum atque vitiorum medicinas ferunt, laxamentum atque otium prolixè laudandi non habet. Quisquis ille est qui audit, nisi ille est plane deperditus, inter ipsam Philosophi orationem & perhorrescat necesse est, & pudem tacitus, & pœnitat, & gaudeat, & admiretur: varios adeo vultus disparilique sensus gerat, perinde ut cum conscientiamque ejus affecerit utrarumque animi partium aut sincerarum, aut ægrarum, Philosophi pertractatio.

VII. SOPHRONIUS vir *opposite eruditus*, laudes Bethlehem adhaerens, & pater (scripsit Hieronymus suum Catalogum A. C. 392.) de subversione Serrapit * insignem librum composuit: De virginitate quoque ad Eustochium, & Vitam Hilariionis ** Monachi (opuscula mea) in Graecum eleganti sermone transiit. Psalterium quoque & Prophetas, quos nos de Hebraeo in Latinum vertimus. Hæc de Sophronio-Hieronymus cap. 134. quæ ita Græce leguntur in versione Catalogi Hieronymiani Græca quæ sub hujus ipsius Sophronii nomine exstat, cum cætera omnia Hieronymo commemorata pridem interciderint: Σωφρόνιου ἄνθρωπος εἰς ἀκρον πεπαιδευμένον, ἵς ἐπάμνος θεολογίᾳ ἐστὶ νέον ἀνισωθῆκεν, ὑπόγουσι ἢ πρὸς καταλύσις ἔσραπείας ἐπίσημον σωθῆκεν λόγον, καὶ πρὸς παρθενοίας πρὸς εὐστόχιον, καὶ τὸν βίον ἱλαρίωνος μοναχῆς, τὰ συγγράμματα μὲν, εἰς ἑλληνικὸν λόγον εὐφωῶς μετέφρασε, καὶ τὸ ψαλτήριον ἢ καὶ τὰς προφῆτας, ἃς ἡμεῖς ἀπὸ τῆς ἑβραϊκῆς εἰς ῥωμαϊκὴν μεταφράσαμεν. Hanc Græcam Catalogi Hieronymiani versionem primus vulgavit Erasmus, Basil. 1539. 4. exemplanem datum ac vetustum, ut ait, nactus ex quo permulta se & depravatisima testatur in Hieronymi Latinis restituisse. Hinc mirum est quosdam existisse, inquit Stephanus le Moyne notis ad Varia facta pag. 418. qui versionem istam Græcam Erasmo tribuere non dubitarent, cum multa exciderint, *** MSa Erasmo vetustiora, & versio ista Græca a multis Erasmo vetustioribus etiam citari soleat. Quibus verbis notatur ab eo If. Vossius, cujus hæc sunt in notis ad S. Ignatii Epist. ad Smyrnæos pag. 257. *Mibi constat translationem illam Græcam, Sophronii nomen mentiri. Quid? an verisimile est ita Sophronium fuisse negligentem, ut non inspexisset ipsam Ignatium cum Ignatii loca essent vertenda? Sed hoc leve. Versio illa innumeris locis non est Græca: innumeris quoque in locis male Hieronymi mentem expressit. Quidquid in Hieronymo est corruptum, eodem modo sese habet in Græco. Quæcunque in illo Hieronymi Catalogo desunt (desse autem multa, ex MSS. collatione apparebit) desunt quoque in illo Pseudo Sophronio. Nulle id exemplum in tam exiguo scripto comprobare possumus. Sed patet nasutum leuiorem sa-*

Bb 2

ti

* De illa subversione conferendus Rufinus lib. XI. Hist. Eccle. cap. 27. seq.

** Vossius de Hist. Græcis pag. 257. Sophronium auctorem vitæ Hilariionis facit, cujus tantum fuit Græcus interpres.

*** Operæ pretium erat indicare, quando, & quibus in locis.

tis id per se animadvertere. - - Mibi in nulla unquam Bibliotheca illam paraphrasin MS. videre contingis. Scripta quaque nuper Cl. Vir Ismael Bualialdus, illam non extare in Bibliotheca Regia Parisiis. Nec exflare uopiam puto. Aut si exstet, multum vereor, ne a recentissima sit manu exarata, ne CL. annos excedente. Nam etiam recentissimi codices Latini ejus Catalogi multo sunt meliores ista paraphrasi Græca. Sed quid factas Erasmo, qui cum primus sit qui illam ediderit, dicit se Sophronii exemplar vetustum & emendatum natum fuisse? Nisi Erasmus hac diceret, multum de ejus fide dubitarem. Suspiciari tamen aliquis non immerito possit, ipsum nobis supposuisse hanc translationem, idque animi gratia: vel ut ostenderet, se sibi fuisse voluntas, sua alius affingendi, ad hoc neque defuturum ingenium, neque eruditionem. - - Sed credamus potius illum a nebulone aliquo fuisse deceptum, qui corruptissimum Hieronymi Catalogum natum Græce a se redd. cum huic Heroi pro antiqua Sophronii versione vendidisset. Eadem forsitan manus est que paraphrasin illam supposuit, & que priorem partem Catalogi Hieronymiani corruperit. Nam quorsum in ea inter scriptores Ecclesiasticos referuntur tot Apostoli qui nihil omnino scripserunt, quorumque vitas apparet desumptas esse * paucis tantum mutatis, ex ineptissimo scripto Dorothæ de XII. Apostolis. Inquit Erasmus, Sophronium adjunxisse reliquos istos Apostolos, qui nihil scripserunt. Sed unde hoc rescivit, nisi ipse fuerit Sophronius? Hæc ille. Quæ vero de vitis hujus versionis ait vir doctus, partim nimis exaggerata sunt, partim non probant auctorem non esse Sophronium. Deinde quædam rectius Græca versio, quam vulgati Latini Codices, MS. antiquissimis & veteribus scriptoribus, qui Hieronymi laudant verba, Græcam lectionem comprobantibus, ut in notis ad Catalogum Hieronymi a Rev. Ernesto Salomone Cypriano editum p. 213. pluribus exemplis vel in uno capite de Clemente Rom. pridem ostendi. Denique negari nequit Græcam Catalogi Hieronymiani versionem lectam a Svida, qui loca plura id ver-

* Sicut illæ ipsæ vitæ, quæ sine nomine auctoris adjunctæ leguntur Occumenii commentariis. Unde Stephanus le Moyne notis ad Varia sacra pag. 1059. colligebat, auctorem versionis Græca Catalogi Hieronymiani esse factu antiquum, cum illius Auctoris memoria occurrat apud Occumenium. Sed illas vitas ab alio quam Sophronio adjunctas Tillemontius sibi Tom. XII. memor. pag. 142. perscrutatus, talis nomine, quod recentiorum Græcorum traditiones nimium sapiant, Elles ont pour l'ordre plus de rapport aux traditions des Grecs modernes qu'à la relation des anciens, qui n'aimoient pas à parler de ce qu'ils ne faisoient point.

verbum ex illa adducit, ut in Βασίλειῳ, Καισαρείῳ, Γρηγόριῳ
 Ναζαρεθαί, Γρηγόριῳ ὁ πρὸ Θεόδωρου, Δάμασκῳ, Επιδάμιῳ,
 Ευσέβιῳ ὁ Πλευσίαν, Ἰσίδωρῳ Φιλόσοφῳ, Ἰσίδωρῳ Τιβεραίνῳ,
 Ἰωάννῳ Ἰουδαίῳ, Μεθόδιῳ, Σεργίῳ, Πολύκαρπος, Φίλων Ἰουδαίου.
 Licet Hieronymum Svidas vel Sophronium nunquam laudet de
 nomine. Hinc illam I. Vosii opinionem rejicit Huëtius de
 claris interpretibus pag. 215. & manifestum hominum male su-
 spiciacium errorum appellat lib. 1. Origenianorum cap. 2 & an-
 te Huëtium improbaverat Jo. Andreas Bosius in exercitatione
 de testimonio Josephi de Christo, cap. 2. §. 30. & introduçtione
 in notitiam scriptor. Eccles. cap. 3. Vide & Stephani le Moynes
 prolegomena ad Varia sacra * 16. Græcam illam versionem
 nescio quare omiserit Jo. Marcianus in nova sua Operum S.
 Hieronymi editione Parisiensi. Exstat autem in veteribus ut
 Parisiensi 1613. & Francofurtensi, A. 1684. fol. Atque animus
 mihi est eam præis iterum subijcere in nova quam molior edi-
 tione Auctorum veterum de scriptoribus Ecclesiasticis, in quibus
 familiam ducet Hieronymi Catalogus ita excusus ut ex altera
 parte semper adposita sint verba Eusebii Græca, quæ ille ante
 oculos habuit, ex altera autem hæc Sophronio tributa interpre-
 tatio, subjunctis in ima pagina brevibus notis. Errorem calami
 in viro doctissimo Lilio Gyraldo omitto, qui dialogo V. de hi-
 storia poetarum scribit, Sophronii librum de viris illustribus ab
 Hieronymo esse ex Latina in Græcam linguam conversum. Nam
 & illi falluntur qui vel omnium Veteris testamenti librorum
 versionem Hieronymianam, vel illam quam ex LXX. Inter-
 pretibus composuit Hieronymus a Sophronio Græce versam
 scribunt. Certe solam versionem Psalmorum & Prophetarum,
 quam ex Hebraico Hieronymus adornaverat, Græce Sophro-
 nium convertisse ex Hieronymi testimonio constat. Vide Hum-
 fredum Hody libro IV. de SS. Bibliorum textibus Originalibus
 & versionibus Græcis pag. 630.

Videtur hujus Sophronii fuisse *liber pro Resilio adversus Eunomium*, lau-
 datus Photio in Bibl. Codice V. ubi eum a perspicuitate & succin-
 ctâ brevitate & acumine celebrat. At *Epistola ad Paulam & Eu-
 stochium* de assumptione Mariæ Virginis, quæ Latine exstat inter
 S. Hieronymi opera T. V. edit. Jo. Marcianæ pag. 82. & incipit:

Cogitu me, o Paula & Eustochium, imo charitas Christi: Sophronio ab Erasmo levi conjectura tribuitur, verum nec Hieronymi eam nec Sophronii, sed scriptoris damnato Nestorio & Eutychis hæresi junioris esse probat Baronius ad A. C. 48. n. 17. seq. & ad Martyrolog. Rom. ad 15. August. Lambecium VIII. pag. 148. & in Diario itineris Cellensis pag 105. Dubium Combefisio videtur, qui e brevuario Romano recte ejectionem observat in Bibl. Concionatoria.

Pfalterium Sophronio rogante Latine ex Hebraico vertisse se testatur ipse Hieronymus Epistola 134.

Alii Sophronii.

Sophronius de quo Martialis XI. 109.

*Tanti tibi est animi probitas, orisque, * Sophroni;
Ut mirer fieri te potuisse patrem.*

Sophronius *Abbas*, Eremita, de quo Jo. Moschus c. 159. prati spiritalis.

Sophronius Patriarcha *Alexandrinus* ab A. C. 844. ad 857. quem Philosophum ac sapientem fuisse scribit Eutychius T. 2. Annal p. 441. Confer Eusebium Renaudotum in Historia Patriarcharum *Alex.* pag 289.

Sophronius *Alexandrinus* Patriarcha junior, qui Imperatori Manuelli Comneno Mariam Raymundi Antiochiz Principis filiam uxorem ducenti manus imposuit una cum Luca Chrysoberge CPol. & Athanasio Antiocheno Patriarcha, 25. Decembr. A. C. 1160. Vide Cinnamum lib V. pag. 228.

Sophronius *Archi Episcopus prima Justiniane & Abridarum, sæculo XVI* cujus Epistolam ad Patriarcham CPol. Græce & Latine exhibet Crusius in Turco Græcia libro IV. Vide eum pag. 341. Idem Crusius pag. 303. 304. exhibet Epistolam Sophronii Hieromonachi in Chio, antea Abbatis, ad Patriarcham CPol. Jeremiam.

Sophronium Patriarcham *CPolitanum* nullum reperio, & miror unde hauserint Lexicorum universalium scriptores Hofmannus & More-

* Primam in nomine Sophronii corripit, producit alteram, quasi non Σοφρώνιος effect sed Σοφρώνιος.

Morerius, qui saeculo XV. in sede CPolitana Sophronium fuisse narrant. Nam & in prima editione Bibl. Patrum fragmentum de Petro & Paulo male existat sub Sophronii CPol. nomine, quod in aliis Sophronio Hierosolymitano Patriarchæ adscribitur.

Sophronius Hierosolymitanus Hierosolymitanus, a quo digestum ac conscriptum Typicum S. Sabæ memorat Clariss. Montfauconus in Bibl. Coisliniana pag. 561. Τυπικὸν τῆ ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγίας Λαύρας τῆ ἰσίου καὶ Θεοφώρου Πατρὸς ἡμῶν Σάββα, συντεθεὶν καὶ συγγραφὴν τῶν ἁγιοτάτων πατρὸς καὶ ἱερομοναχῆ, κυρῆ Σωφρονίου. Ἀύτη ἡ ἀκολουθία γίνεσθαι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν Ἱεροσολύμων ἀγίαις μοναῖς. Fortasse idem hic cum Patriarcha Hierosol. de quo infra.

Sophronius Monachus Hierosolymita, cujus & Sophronii Hierosolymitani carmina in Deiparam una cum carminibus Heliz Syncelli, Michaëlis Syncelli, & Ignatii Grammatici Diaconi de eodem argumento editurum se promisit Allatius ad Eustathium Antiochenum pag 284.

Sophronius Gæbia Metropolita circa A. C. 1292. cujus mentio in Codice Græco Cæsareo quo vitæ Sanctorum continentur, apud Lambecium VIII. pag. 358. & 365.

Sophronius Damascenus, Johannis Moschi familiaris, ex Sophista * Monachus S. Sabæ, ac denique post Modestum ab A. C. 629. ad 638. † *Patriarcha Hierosolymitanus*. Vide Papebrochium in Actis Sanctor. ad XI. Martii Tom. 2 pag. 65. seq. Sergii, Cyrique Monothelitarum constans adversarius, de quo Combesius in Historia Monothelitarum pag. 22. seq. Sub ejus nomine feruntur.

1.) Fragmentum Hypomnematum de laboribus certaminibus & peregrinationibus Apostolorum Petri & Pauli, Latine in Bibl. Patrum Paril. 1575. Tom. 2. & 1589. & 1654. Tom. 7. Colon. 1618. Tom. IV. & Lugd. 1677. T. V. pag. 122. Incipit: *Petrus genere fuit Hebraus*. Elogium Sophronii in Petrum & Paulum Apostolos Græce incipit: πάλιν ἡμῖν διὰς ἀδιάλειπτου.

2.) Fragmentum de *Virtutibus Apostolorum*, Græce & Lat. apud Lambecium III. p. 52. seq & ad calcem Pseudo Dorothei Tyrii, quem cum

* Sophistam Sophronium appellat Jo. Moschus cap. 92. & in præfat.

† Alii 635. quorum sententiam Papebrochius loco laudato oppugnat probabilibus argumentis.

cum libris de vita Moyſis a Gaulmino illustratis edidi Hamb. 1714. 8. pag. 552. ſeq. Sub Theodoreti nomine exſtat in appendice Cangiana ad Chron. Paſchale pag. 438.

- 3) Fragmentum ex encomio S. Iohannis Theologi & Evangeliſta, Græce & Lat. apud Cotelerium ad Conſtitut. Apoſtol. III. 6. Aliud apud Lambecium III. pag. 100. Meminit & huius Encomii Hippolytus Thebanus in Chronico: ἐγκωμιάζων ἢ τὸν Ευαγγελιστὴν Ἰωάννην ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολιμῶν ὁ μέγας Σωφρόνιος, διδάσκει τὴν τῷ Θεῷ Εκκλησίαν, ὅτι Πατὴρ ἔσθαι οὐκ ἐπιβεβηκὼς ἦν, Σαλώμη ἢ ἡ μήτηρ αὐτοῦ &c.
- 4) In S. Iohannem præcurſorem. Latine in Bibl. Concionatoria Combeſſii. Incipit: δίδα ἡμῖν ἡ Φωνὴ τῷ Λόγῳ, ἢ τὴν Φωνὴν.
- 5) In S. Iohannem Chryſoſtomum. Memoratur ab Anonymo Savi- liano.
- 6) Laudes Iohannis Eleemoſynarii. Meminit Leontius.
- 7) In Chriſti natalitia ſermo habitus A.C. 1638. Hieroſolymis jam per Saracenos captis. Exſtat Latine in Bibliothecis Patrum ut Tom. 12. edit. Lugd. pag. 206.
- 8) Sermo de Hypapante Domini, e MS. Mediceo verſus & Latine edi- tus a Bollando in Actis Sanctor. Tom. 1. Februarii pag. 274. ſeq.
- 9) In SS. quadraginta duos Martyres Amorienſes, Latine in Bibl. Con- cionatoria Combeſſii. Incipit: ἐπὶ τὰ μαρτυρικὰ ἔπαθλα.
- 10) Encomium SS. Cyri & Iohannis. Citat Joannes Damascenus I, 3. de imaginibus T. 1. edit. novæ p. 387. & ſeptima Synodus Actio- ne IV. ubi fragmenta duo exinde afferuntur T. 3. Binii, p. 561. ſeq. Edere promiſit integrum Græce & Latine Papebrochius ad XI. Martii Tom. 2. p. 67. Laudat Allatius contra Creygh- tonum pag. 517. ſeq. Incipit: ἄλλοι μὲν ἄλλως τὴν ἀγιότητα τιμήτωσαν.
- 11) Vita S. Mariae Egyptiaca Latine ex Pauli Diaconi Neapolitani verſione, apud Surium ad 2. April. & Græce in Actis Sanctor. ad calcem Tom. 1. Aprilis pag. XIII. licet Sophronium au- ctorem eſſe negat Papebrochius Tom. 1. April. pag. 69. Græce tamen ſub Sophronii nomine exſtat MS. in Bibl. Cæ- ſarea. Vide Lambecium IV. pag. 128. & V. pag. 27. lib. VIII. pag.

- pag. 231. Ἐπίσημ' ἐν Bibl. Coislinitiana p. 126. Incipit: *μουή-
ριον βασιλέως κρόντων καλόν.* Citatur & a Damasceno 3. de
imag. pag. 288.
- 12) *SS. Archangelorum & Angelorum Encomium.* Exstat Latine ex
versione Theodori Peltani in Bibliothecis Patrum ut Tom.
12. edit. Lugd. pag. 209.
- 13) *In exaltationem veneranda Crucis, & in sanctam ἀνάστασιν.* Ser-
mo Græce & Latine editus a Jacobo Gretsero Tom. 2. de
Cruce pag. 88. Hinc Latine in Bibl. Patrum Tom. 12. edit.
Lugd. pag. 212. Incipit: *σαυρῆ πατήγυρος, καὶ τίς ἔ' σικιτή-
σως;* Verterat & ante Gretserum Achilles Statius.
- 14) *In adorationem S. Crucis & de jejunio,* Latine ab eodem Gret-
sero pag. 283. edit. primæ & in Bibl. Patrum Tom. 12. edit.
Lugd. pag. 213. Incipit: *καὶ οἱ ἰατροὶ μὲν.* Vertit Godfridus
Tilmannus.
- 15) *Carmen Anacreonticum de Simeone senē, Christum suscipiente,* quod
melle ipso, ut ait, suavius Græce edidit Allatius in diatriba
de Simeonibus pag. 5. seq. Incipit: *ἀπὸ βῆθλαίμ παρῆλθω.*
- 16) *Epistola Synodica ad Sergium Patriarcham CPol.* quæ incipit *βαβαί,
βαβαί μαπαρίσω,* atque exstat Latine (non integra quidem)
apud Baronium Tom. VIII. ad A. 633. n. 8. seq. ubi testatur
in Codice alio Græco non ad Sergium sed ad Honorium Pa-
pam inscribi. Græce & Latine integra in Actis sextæ Synodi,
habitæ adversus Monothelitarum hæresin CPoli A. C. 680.
Actione X. Tom. 3. edit. Binianæ pag. 113-122. In hac Sy-
nodica legitur proluxa illa enumeratio hæreticorum, quam
dedi volumine superiore pag. 483. seq.
- 17) In Actis Synodi septimæ sive Nicænæ secundæ (A. C. 787.
celebratæ) aliquoties laudatur Sophronius, afferunturque
loca sub illius nomine ἐκ τῆ λειμωναρίᾳ. Vide Tom. 3. edit.
Binianæ pag. 5'2. 613. 614. & 615. Etiam apud Jo. Dama-
scenum lib. 1. de imaginibus Tom. 1. pag. 328. edit. novæ &
lib. 2. pag. 344. Et Sophronio tribuit Nicephorus lib. VIII.
Hist. cap. 41. At constat auctorem *λειμωναρίᾳ* sive *prati spiri-
talis*, quo vita & dicta solitariorum describuntur, non esse

Sophronium, sed Sophronii amicum *Joannem Moschum*, * qui opus illud Sophronio dedicavit, quemque in praf. *ἱερὸν καὶ πιστὸν τέκνον*, alibi ut cap. 92. 102. 135. fratrem vocat. Meminit & Sophronii cap. 21. 69. 110. 111. 113. 157. 162. & 77. ubi nomen auctor ipse suum ponit: *dixit mihi Sophronius: Vere, Abba JOANNES, hodie nihil ultra studemus.* Et Stephanum Sophistam se cum illo refert frequentasse. Sophronium etiam ipsum Sophistam appellat cap. 92. Abbatem vero cap. 102. Non diffitetur hic scriptor, qui *καρόναρχος* inter Monachos fuit (cap. 50.) & temporibus Tiberii II. Imp. Oasin Aegyptii petit, (c. 112.) prae manibus se habuisse Vitas Patrum & sententias ante ipsam nescio quibus auctoribus descriptas cap. 212. & *βιβλίον γεγραμμένον* ** cujus meminit p. 50. Ex his credibile est fabulas quas non paucas habet, eum bona fide transcripsisse. Palladii Abbatis, velut aequalis sui meminit cap. 176. passimque invehitur in haeresin Severi Acephali. Cum Italice modo typis excusum extaret hoc opus, Latine ex *Ambrosii Camalulensis* versione primus edidit *Aloysius Lipomannus* Venet. 1558. 4. Deinde post editionem Coloniensem, 1583. (& *Bruguesnam* in Bibliotheca Patrum Paris. 1575. T. 2. & 1589. T. 7.) *Heribertus Rosweyda*, in Vitis Patrum Antwerp. 1617. 1628. fol. libro decimo, additis etiam brevibus notis. Aliam *Paschasi Auriaci*, Ordinis Minorum Insulani versionem, dubito an editam, memorat *Possevinus* Tom. 2. apparatus sacri p. 426. Hinc Graece & Latine in Auctario Bibl. Patrum edidit *Fronto Duczus* T. 2. p. 1057. Paris. 1624. fol. Lacunas ex Codice 2466. Bibl. Regiae Paris & tribus Bibl. Colbertinae supplevit, multaque emendavit *Cotelierus* T. 2. monument. Ecclesiae Graecae, Paris. 1681. 4. p. 341-456. Extat quoque Graecae Latine in Bibl. Patrum Paris. 1654. Tom. 12.

18) Adm

* Τὸ Μόσχον, Vide Photium Cod. 199. & Heribertus Rosweyda prolegomena ad Vitas Patrum pag. 20. seq. Pro *Joanne Euxarato*, ut habet Lipomanni editio, Graecis Codex quem Cotelierus inspicit, habet *Ἰωάννης & Εὐκράτης, Ἰωάννης Εὐκράτης*. Tom. 2. monument. p. 342. 655. Lambecium VII. pag. 399.

** Nonnulli hoc *Johannis Moschi λειμωνάρειον* appellant *ἕσθη ἀγροικόν*, alii *ἕσθη παροδίων*, respectu vestitionis *λειμωνάρειον* nempe, de quo Photius Cod. 198.

18) Acta S. Anastasii Perſæ Sophronium auctorem habere con-
jicit Baronius ad A. C. 627. num. 1.

Alius Sophronius Patriarcha Hieroſol. junior, ſæculo XVI. cujus Epi-
ſtola ad Manuelem Ducem exſtat Græce & Latine in Turco-
Græcia Martini Cruſii libro IV. pag. 296.

CAPUT XXII.

De PAPPŌ & THEONE Alexandrinis,
Theonisque filia HYPATIA, & Hypatiæ
discipulo SYNESIO Epifcopo.

Pappi Alexandrini ætas & ſcripta. 1. De editis libris ejus μαθηματικῶν
συναγωγῶν. 2. Index ſcriptorum in illis allegatorum. 3. Com-
mentarius in Ptolemaei magnam ſyntaxin. 4. Alii Pappi. 5. De
Theone Alex. 6. Ejus ſcripta deperdita. 7. Commentarii, qui ex-
tant in Euclidem, Aratum, Ptolemaum. 8. Index ſcriptorum in
magna Ptolemaei Syntaxi & Græcis ad eam Commentariis allega-
torum. 9. De Hypatia. 10. Ejusque diſcipulo Synefio. 11. Scri-
pta Synefii edita. 12. Index eorum ad quos Epiftoſas ſcripſit. 13.
Synefii editiones. 14. Scripta deperdita. 15. Alii Synefii. 16. Epi-
ſtola ad Dioſcorum Serapidis ſacerdotem de magna arte, Græce
& Latine. 17.

I.

PAPPUS Alexandrinus Philoſophus, Theodoſii magni tem-
poribus vixiſſe a Svida * traditur, qui imperio præfuit
ab A. C. 379. ad 395. Rei Mathematicæ inſigniter ſtudioſum
ac peritum ſcripta ipſius quæ exſtant teſtantur: plura autem
alia ſcripſerat quæ interciderunt, ut χωρογραφίαν ὀκτανέμηκην, Uni-
verſalem Chorographiam, ſive deſcriptionem locorum per totum orbem: Ποτα-
μὸς τῆς ἐν Αἰθιοπῶν, de fluvio Africa. Ονειροκρίτικα. Somniorum interpre-
tationes. Meminit idem Svidas. Citatur Pappus a Marino Procli

Cc 2

di-

* Svid. in Θίαν & Πάπῳ.

discipulo in *προθωρα* ad data Euclidis, qui respicit ad illius opus μαθηματικῶν συναγωγῶν, sive *Mathematicarum collectionum libros*, qui a medio libri secundi usque ad octavi finem Græce fuere in Bibl. Isaaci Vossii, atque in Bodlejana inter libros Savilianos aliisque in Bibliothecis reperiuntur.

II. Græce nihil adhuc ex his lucem adspexit, nisi *aliquæ lemmata libri septimi*, quæ cum versione sua produxit *Marcus Meibomius* dialogo de proportionibus edito Hafniæ 1655. fol. pag. 154. & 156. atque *libri secundi propositio XV. usque ad XXVII.* sive extremam, quæ methodum multiplicandi majores numeros continent, & ex Codice Saviliano cum versione & notis *Job. Wallisii* prodierunt ad *Aristarchi Samii* calcem Oxon. 1688. 8. & in tomo tertio operum *Jos. Wallisii*, Oxon. 1699. fol. pag. 597-614. *Præfationis ad librum VII.* *Hermodoro* filio inscriptum, in qua de veterum *Analyti* geometrica tractat & Euclidis *Data* describit eorumque usum indicat, Græce cum *Commandini* versione legitur in prolegomenis *Davidis Gregorii* ad luculentam illam Euclidis editionem Oxon. 1703. fol. Denique *Præfatio integra libri VII.* in qua argumenta librorum duorum *Apollonii Pergæi* περὶ λόγων ἀπόδοσης, totidem περὶ χωρῶν ἀπόδοσης, 2. περὶ διωρισμένης τομῆς, 2. περὶ ἐπιπέδων, & Euclidis 3. librorum περιεμάτων, *Apollonii* τόπων ἐπιπέδων 2, & 2. κύβων atque *Conicorum* 8. nec non *lemmata librorum* περὶ λόγων καὶ χωρῶν ἀπόδοσης, Græce & latine edita ab *Edmundo Haley* ante *Apollonii Pergæi* libros duos de sectione rationis ex Arabico versos, quibus totidem de sectione spatii ex ingenio suo restitutos subjunxit, Oxon. 1706. 8. *Liber tertius, quartus, quintus, sextus, septimus & octavus* Latine tantum hæcenas viderunt lucem ex versione postuma *Federici Commandini* *Urbinate* cui commentarios etiam addidit editor *Gvidus Ubaldus*. *Pisauri* 1588. *Venet.* 1589. atque iterum *Pisauri* 1602. fol. Sed præstantissima editio est quam *Carolus Manoleffius* paravit *Bononiæ* 1660. fol. cujus hæc sunt verba:

Fidem meam dudum in Galilæi operibus tibi oppigneratam ut libenter incipiam, Pappi Mathematicas profero Collectiones, in quibus emaculandis quælibet, quantumvis insumpserim operam facile tibi periculum prioris illius sum mea hac editione facienti immoscescit. Usus siquidem labore, & judicio Virorum cum Græca lingua sum Mathematicarum quos Studiorum Mater Bononiæ educat peritiorum effecti ut decursa suis munda prope innumera, quibus Græcum unquam scæbat contextus, & (quod capere est) restitui litterarum Characteres in figuris quamplurimis

rimis perperam dispositis, qui quantum operi adderent difficultatis nemo alius demonstrationum, nuperrime licet, imitatus est qui nescias. Latina quoque seu Verso, seu Commentatio diligentissima interpunctio quantum fieri potuit ab amphibologico sensu est vindicata; adeo ut emaculatorem, aut diligentiozem editionem nullam fieri posse hac nostra existimem Sed id anteanimum est. Jam tum mentio obversatur Apollonii Conica, Archimædi opera, ut Trigonum priscorum sanctorum in Mathesi Virorum persians. Hæc addam Neotericos prima nota Auctores, Guidonem Ubaldum à Marchionibus Montis, Federicum Commandinum, Lucam Valerium, Bonaventuram Cavalerium, Benedictum Castellum, quorum Opera vel capere formis nostris iterum vivere, vel partem secundum iudem ab Typis præstolantur.

Jam olim Jobannes Baptista Raymundus ad Paulum V. Pontificem scripsit in præfat. ad librum Tasriph * sive Grammaticam Arabicam, Romæ 1610. 4. Apparabam etiam e longa nocte, in qua sepultus jacens, in aspectum lucemque proferre libros omnes quos Pappus Alexandrinus ad certam & evidentem rerum Mathematicarum scientiam, quam resolutivam vocant, comprehendendam necessarios testatur.

Contractam Pappi collectionem exhibet Marinus Mersennus in synopsi Mathematica Paris. 1644. 4. sed illis tantum propositionibus altatis, quæ absque schematibus possunt intelligi, testatus Græcum Codicem Pappi existisse in Bibliotheca Lescuierii Senatoris.

Jobannem Gallesum novissime Pappi editionem molitum, dicitur Memoriis literariis Trevoltinis A. 1707. Augusto p. 14; 1.

Claudius etiam Nicæus pag. 8. diss. Gallice editæ de forma ac figura sirenium Paris. 1691. 4. testatus est Jo. Baptistam Lantinnum parare editionem Græcolatinam Pappi Alexandrini de numeris, atque Arithmeticz Nicomachi Geraseni. Illa Pappi de numeris non alia mihi videntur, quam quæ Clariss. Wallisio nos debere jam monui. Nonnulla Pappi attingit vertitque & illustravit ante Commandinum Barcolomeus Zambertus & Franciscus Maurolycus. Vide Gesneri Bibl. in Maurolyco.

Pluresne libros hocce *συναγωγῶν* opus complexum fuerit, quin octo, haud constat, nam in præfat. ubi duodecimum librum allegare videtur pag. 252. incertum est propter luxata latinæ versionis verba, an alterius potius scriptoris (Euclidis fortasse) librum

* Vide Tentzelium in dialogis mensuris Anni 1692. pag. 569.

duodecimum Elementorum intelligat. Ceterum profitetur se Pappus omnia scripta necessaria ad universam Matheseos cognitionem hoc opere voluisse complecti, ne quicquam opus esset extrinsecus inquirere ut ait libro VIII. p. 481. licet in libros magna ex parte depravatos, & principio ac fine carentes incidisse se queritur pag. 482. Libros duos primores Arithmetice impendit, atque in illis exposuit quæ de numerorum disciplina tradidere Euclides, Archimedes, Nicomachus aliiq; libro tertio, quarto, quinto Geometrica tractat ex Euclide & Archimede. Sextus Sphærica ex Theodosio potissimum persequitur: Septimo Euclidis data, ac porismata, variaque scripta Apollonii Pergæi. Octavo Mechanica ex Herone & aliis. Sed ut quos auctores secutus Pappus sit, eo liquidius constet, ecce tibi scriptorum indicem quorum ille mentionem facit.

III. Index scriptorum in Pappi Mathematica collectione laudatorum

compositus a me ad paginas editionis Bononiensis.

A Pollonius Euclide posterior. 250. Pergæus 481. 240. *Κωνική* libri octo 241. 389. 249. 250. 252. lib. I. 389. seq. lib. II. 395. III. (& IV.) 399. V. 95. 405. VI. 415. VII. & VIII. 427. *ἑσφαιρική* libri duo 243. 345. 329. ratio duas proportionales inveniendi pag. 7. per Conicas sectiones. *διωρισμένης τομῆς* libri duo. 243. 263. 281. 305. *ἑσφαιρικών ἐπιπέδων* libri duo 241. 247. 438. *ἑσφαιρικών* libri duo 241. 305. 313. 328. 249. *χωρὶς ἀποτομῆς* libri duo 241. 242. 263. *λόγῳ ἀπότομῆς* libri duo. 241. 242. 262. sq.

Archimedes de Helice. 82. 95. 111. de dimensione circuli. 90. 478. 116. 117. de sphaera & cylindro 116. 131. 133. 134. 145. 147. 154. Corpora Mathematica polygona tredecim. 129. *Ὀχλόμετρα* 448. In Mechanicis nihil scripsit præter librum de sphaeropedibus, licet summus Mechanicus: sed alia Geometrica composuit quam plurima 448. liber de æquiponderantibus 450. quadragesimum inventum mechanicum. da mihi locum extra terram & movebo terram. 460. Ejus *ἐπιζυγῶν*. 461.

Ari-

- Aristizus senior.** 240. Euclide antiquior. 251. ratio duas proportionales inveniendi pag. 7. per locos solidos. *Τόπων στερεών Conicis coherentium libri quinque* 2. 241. 249. 250.
- Aristarchus** libro de magnitudinibus Solis & Lunæ. 211.
- Autolycus.** 200. 201. libro de sphaera mota. 231.
- Carpus Antiochenfis** (de Archimede) 448.
- Charmander** libro tertio. 247.
- Conon Hamius** (leg. Samius) Geometra, de Helice. 82.
- Cratistum** alloquitur Pappus, cui libros suos inscripsit. 1. nisi sit encomium Viri, cujus nomen excidit.
- Demetrius Alex.** in *γραμματικῆς ἐπιστάσεως*. 95.
- Dinostrati** quadratura circuli. 88.
- Eratosthenis** mesolabus. 7. 8. *περὶ μεσοτήτων* libri duo. 241. 247.
- Erycemi** paradoxa 27.
- Euclides.** 250. 130. *στοιχειωτής*. 240. Alexandriz docuit, mitissimi ingenii. 231. liber XIII. elementorum. 166. Phænomena 181. 214. 228. 238. *πορισμάτων* libri tres. 241. 244-247. 354. seq. *τόπων πρὸς ἐπιπέδων* libri duo. 241. data 241. seq. libri quatuor Conicorum 249. 251.
- Gemini Mathematici** liber de disciplinarum Mathematicarum ordine. 448. (juniores 19.)
- Qui magnus** Geometra videbatur 1. antiqui Geometrae 7. 95. 312.
- Heracliti** problema. 311.
- Hermodorum** filium alloquitur eiq; dicat librum VII. 447. & VIII. 447.
- Heronis** Mechanica & Catapultica. 7. Hero mechanicus. 447. Ejus *πνευματικά, αὐτόματα, ζύγια, ὑδρῆια*. 448.
- Hero Alexandrinus** in libro qui inscribitur *βαρῦλοι*. 460. Mechanica ibid. & 450. 461. 481. 482. liber tertius 488. liber *περὶ τροχῶν*. 460.
- Hieronymus Philosophus** 2.
- Hipparchus.** 211. libro de duodecim signorum ascensione. 228. de circuli quadratura. 88.
- Libri quidam** (Geometrici) 71.
- Nicomachus Pythagoreus** de medietatibus decem proportionum (e libro 1. Arithmet.) 19.
- Nicomedis** ratio duas proportionales lineas inveniendi. 7. per lineam Conchoidem. Ejusdem duplicatio Cubi 86. 87. quadratura circuli 88. Papp-

Pappus libros XII. scripsisse videtur 252. commentar. in primum Mathematicorum (Ptolemy) 478. omnia scripta necessaria ad Matheseos cognitionem suo opere complecti voluit, ne quicquam necesse sit extrinsecus inquirere ut ait 481. in libros magna ex parte depravatos & principio ac fine carentes incidisse sequeritur 482. Commentarius Pappi ad data allegatur a Marino sub extremum *περοθεωρίας* suæ ad eundem datorum Euclidis librum. Allegatur Pappus etiam ab Eutocio ad Archimed. de dimensione circuli p. 49. & ad lib. 2. de sphaera ac cylindro p. 28.

Pericles. 242.

Philonis Mechanica 7. 461. 482.

Philo Tyaneus. 95.

divinisimus Plato 20. 129. idem respicitur ibidem, ubi ait Philo-
phus tradere quod Deus sphaericam figuram mundo indidit.

Ptolemy 211. 238. (respicitur magna Syntaxis) Mechanica. 449.
liber primus Mathematicorum. 159. in illum commentarius. 478.

Sphaeræ quibus imago cæli construitur per æqualem & circula-
rem æquæ motum. 448.

Theodosius 184. 203. Sphaerica 236. primus Sphaericorum 157. se-
cundus 233. tertius Sphaericorum 181. 183. liber de diebus &
noctibus. 181.

IV. Svidas scriptum reliquit, a Pappo compositum *ὑπόμνημα εἰς τὰ τέσσαρα βιβλία τῆ Πτολεμαίου * μεγάλης σφαι-
ξως. Commentarium in libros quatuor magne syntaxeos Claudii Ptolemy.*
Sed hodie sub Pappi nomine habemus tantummodo *commentarium in
libri quinti partem*, pag. 231-236. edij. Græcæ Ptolemy Basil. 1578.
Deinde sequitur: *λείπει τὰ Πάππου.* Hinc iterum pag. 245. seq. *ἢ
ἢ ἔξῃς τῆ Πάππου.* Atque hinc Theoni Alexandrini commen-
tarii in quintum & cæteros Ptolemy libros succedunt pag. 237.
τῆ Θεωνοῦ εἰς τὸ λείπει τῆ Πάππου. In primum vero ac secundum,
librum quemadmodum in quartum quoque, commentarius eidem
Theoni tribuitur: in tertium autem *Nicolao Cabasila. τῆ Θεωνοῦ τὸ
τρίτον λείπει, καὶ ἐδὲ εὐρίσκεται τὸ σύνολον.* Si MSti Codices suffra-
garentur, etiam commentarium in primum, † secundum & quartum
librum

* Confer Gassendum Tom. 5. Opp. pag. 381.

† Commentarius in primum librum Theoni discrete tribuitur. Cabasila ad librum
3, pag. 151. & a Theone ipso agnoscitur p. 316. Sic & in cæteros libros.

librum Pappo libenter tribuerem, ut Pappus libros quatuor primores (ex quibus perditus sit tertius) illustraverit, & quinto fuerit immortalis, Theo autem deinde reliqua suppleverit, totumque opus recensuerit. De Theone Pappi xquali statim infra hoc capite sum dicturus: de Nicolao Cabasila Archiepiscopo Theffalonicensi qui circa A. C. 1350. claruit, ejusque scriptis adire juvabit Leonem Alatium libro de Nilis p. 72. seq. edit. a me curata, & Bernhardum de Montfaucon, V. C. qui plura ejus inedita commemorat in Bibliotheca Coisliniana pag. 426. seq. Theonis & Pappi commentarios ad magnam Syntaxin laudavit etiam Eutocius qui Justiniani Imp. temporibus vixit, ad librum Archimedis de Circuli dimensione pag. 49. εἶρηται ἡ Πάππῳ καὶ Θέωνι καὶ ἑτέροις πολλοῖσι ἐξηγημένοις τὴν μεγάλην σύνταξιν ἔκ Κλαυδίου. Facit iterum utriusque mentionem ad librum de Sphaera ac Cylindro pag. 28. ὡς ἐστὶν ἐνεκεν ἐντυγχάνοντας Πάππῳ τε καὶ Θέωνι καὶ Ἀρκαδίῳ ἐν πολλοῖς σωληγάμασι ἢ ἀποδεικτικῶς ἀλλ' ἐπαγωγῇ ἢ ἄλλοις ἀποδείξεσιν.

V. Alii Pappi.

In memoriam mihi revocat hic Pappus, Theologum Ecclesiae nostrae hoc nomine *Jobannem Pappum*, Hieronymi Pappi Consulis Lintaviensis F. virum singularis memoriae vi admirandum, & doctrina ac zelo laudatissimum, qui diem obiit Argentorati A. C. 1610. De ejus scriptis ac vita laudibusq; consuli possunt D. Jo. Conr. Dannhauerus in Homiliis Academicis T. 2. p. 701. seq. B. Jo. Fechtius in apparatu ad Epistolas Marbachianas pag. 135. seq. & in Historia Colloquii Emmendingensis quod A. 1590. habitum est, capite 8. Matthias Berneggerus in decade Oratt. pag. 53. seq. Georgius Serpilius in Epitaphiis Theologorum Svecicorum pag. 115. Reinhardus Henricus Rollius in Bibliotheca nobilium Theologorum p. 187. seq. & 510. & Joh. Balbasus Nienhenck in Theologo Lutherano fama & vita nobili pag. 50. de Pappo hoc dicturus, dubium relinquit utrum ille inter majores nostrae Ecclesiae putare poterit, quorum millenis alter, alter bis millenis tertius illum antecessit, Pappum nostrum Alexandrinum,

Dd

an

an Pappum Historicum cujus mentionem injicit Plutarchus * in Demosthenis vita, an juniorem multis lustris Leonhardum Pappum Episcopum Constantiensem, qui Leopoldi gloriosæ memoriæ Imp. ad Hæreticos Legatus fuit A. C. 1574. Fuit & Pappus in Armenia Episcopus, qui Concilio Gangrensi adversum Eustathium Sebastenum interfuit, non diu post primam Synodum Nicznam.

VI. Pappi Alexandrini æquolis, teste Svida, atque adeo Theodosii Magni ætate clarus fuit THEO Alexandrinus, in Museo, a) sive præclaro eruditorum Virorum contubernio quod Alexandriæ in Bruchio a Ptolemæi Philadelphi temporibus b) floruit, sodalis, a Theone Mathematico c) qui Hadriani tempore observationes d) Astronomicas suscepit, quemque ipse Θεωνα παλαιὸν appellat, distinguendus, licet & ipse Mathematicus. Pater Hypatiæ, e) doctissimæ & Mathematicarum etiam disciplinarum peritissimæ fœminæ. Ipse meminuit diligentissime observatæ à se

* Pag. 860. Πάππ⊕ τις ἔ τὴν ἰσορίαν Ἐρμῖππος ἀνείληφε. Obicit notari licet quod apud Pollucem IV. 19. inter personas Comicas refertur Πάππ⊕, de quo Casaubonus lib. 1. de Atyrice pœsi cap. 4. & Meursius parte 2. Episc. Critic. c. 12. Hic apud Isidorum legit Pappus in glossar. pro Pappus, *παλαιὸν* sequitur *Μυδανεύς*. Sed Pappus habent etiam Juvenalis Codices VI. 633.

a) Svidas: Θεωνὸς ὁ ἐκ τῆς Μυσηίας, Αἰγύπτῳ Φιλόσοφος, σύγχρονος τῷ Πάππῳ τῷ Φιλοσόφῳ αὐτῷ Ἀλεξανδρῆνι. Ἐτύχανον τῷ ἀμφοτέρῳ ἐπιθεωροσὶα βασιλέως ἔπεισε βυίερεν.

b) Vide Jo. Frid. Gronovii & Ludolphi Kusteri diatribas de Museo Alexandrino, Tomo VIII, thesauri Antiqv. Græcar. & D. Adami Rechenbergii dissertationem exactam Lipsiæ A. 1709. aliosque laudatos a me II. 19. p. 487. & IV. 30. p. 369.

c) De illo dixi libri I. cap. 5. quemadmodum de aliis Theonibus lib. 4. c. 31 *Jan* libet annotare falli Jac. Gothofredum qui p. 337. seq. ad Philostorgium, eum cum nostro Hypatiæ parente putat esse Theonem cujus Eunapius in vita Jonici meminit. At illum Eunapius ait claruisse ἐν Γαλατία, (hoc est in Galatia, non ut Hadr. Junius in Gallia) cum nosser Alexandriæ perpetuo vixerit. Ille Medicus fuit: fortasse Archiater ille Theo, cujus liber *τις ἔρωπ⊕* inscriptus memoratur a Photio Cod. 220. At nosser Philosophus sc Mathematicus.

d) Theo in lib. X. p. 375. *μίαν κῶν ὑπὸ Θεωνῷ παλαιῷ μαθηματικῷ γεγενημένην ἐς ὑπο Ἀδριανῆν ἐποιεῖτο τὰς ἡμετέρας.*

e) de ea infra hoc capite.

a se Eclipses solaris f) Alexandriæ sub meridiem diei XXII. mensis Payni (secundum alios Ægyptios Thoth) Anno Nabonassari 1112. hoc est Christi 355. Tum Eclipses Lunaribus g) eodem Anno 1112. Nabonassari sive anno Diocletiani 81. die prima mensis Athyr, ut Alexandriæ tempora computabant, secundum alios vero Ægyptios mensis Phamenoth. Nec non σινοδικῆς συζυγίας eodem anno 1112. Nabonassari. h)

VII. Deperdita Theonis scripta hæc a Suida memorantur:

Μαθηματικά, *Mathematica*, nisi commentarios quos habemus in Ptolemæi magnam syntaxin intelligit, hanc enim in limine proemii μαθηματικὴν σύνταξιν Theo appellat.

Ἀριθμητικά. *Arithmetica*.

Περὶ σημείων καὶ σκοπῆς ὀριέων, καὶ τῶν κοραίων Φωῆς. *De aspicuiis & voce corcorum.*

Περὶ τῆς κινῆς ἐπιτολῆς. *De ortu caniculae.*

Περὶ τῆς Νείλου ἀναβάσεως. *De Nili adscensu sive incremento.*

Ἐκ τῶν μικρῶν Ἀστρολόγων ὑπόμνημα in *paruum astrolorum commentarium*, ita enim legendum mihi videtur pro: εἰς τὸν μικρὸν ἀστρολάβον, in *paruum astrolabium*. Nam post μέγαν ἀστρολόγον sive magnam Syntaxin Ptolemæi habebant libellos Theodosii Tripolitæ, Antolyçi, Aristarchi, Hypsicles ac Menelai, quos cum Datis Euclidis in unum volumen compingebant, & μικρὸν ἀστρολόγον appellabant, ut notavi lib. 3. cap. 5. §. 12.

VIII. Scripta quæ exstant.

Exstant hodie Theonis illius 1. ἔκδοσις ac recensio *elementorum Euclidis*, de qua dixi lib. 3. capite 14. §. 2.

Dd 2

2. Frag-

f) In librum VI. pag. 332. καὶ Ἀιγυπτίως τῷ αριθμῷ ἔτει ἀπὸ Ναβονασάρου βασιλείας μζ' β', γ', ὥρας ἰσημεριας, τ' ἐν τῇ καδ' ε' Θωθ' μισημβρίας, καὶ τῇ Ἀλεξανδρίας πρὸς τὰ καιρικά καὶ ἀπλῶς λαμβανόμενα νυχθημέρα, αριθμῷ τῆς αὐτῆς βασιλείας μζ' τας ἰσας ἀπὸ μισημβρίας ὥρας ἰσημεριας β', γ', τ' ἐν τῇ καβ' τῆ παύνι μισημβρίας.

g) Id. pag. 284. Scaliger de emendat. temp. V. pag. 496.

h) Theo in lib. 6. pag. 277.

2. *Fragmenta commentarii in Ptolemai πρόχρονον κανόνα, Canonem expeditum* sive succinctam recensionem Chronologicam Regum a Nabonassaro ad Antoninum Pium, de qua lib. 4. cap. 14. §. 6. Hujus commentarii Theonis meminit Svidas, ex quo tunc inedito nonnulla attulit Jac. Golius ad Alfraganum pag. 17. seq. & 46. alibi p. 59. testatus ab Arabibus quibusdam, ut Kauxiano Gilzo pro Canonis ipsius auctore Theonem haberi, perperam sane: unde & Alfraganus tabulas illas sive Canonem non sub Theonis sed Ptolemzi recte laudat nomine. Theonis Commentarius in Canones Ptolemzi ad *Epirbanium* filium (eundem cui commentarios in Magnam Syntaxin dicavit) MStus exstat in Bibl. Laurentiana Florentiz, in Codice Seculi XIV. Fragmenta quæ dixi ex Codicibus Vossianis Græce & Latine edidit Henr. Dodwellus ad calcem Dissertationum Cyprianicarum, Oxon. 1684. 8. quæ deinde sijnunctæ S. Cypriano Joh. Felli, Episcopi Oxoniensis curis recensito, Oxon. 1685. fol. Brem. 1690. fol. & Amstelod. 1700. fol.

3. *Scholia in Aratum* huic Theoni tribuunt Jo. Baptista Ricciolus in Almagesto, Ludolphus Kusterus ad Svidam, aliique viri docti, licet qualia hodie exstant, ex aliorum etiam scholiis interpolata esse jam notare me memini lib. 3. cap. 18. §. 4.

4. *Commentarius in magnam Ptolemai Syntaxin.* Opus ipsum Ptolemzi (de quo lib. 4. cap 14. a me dictum fuit) tredecim libris constat, sed *ὑπομήματα* quæ Græce cum præfat. Joachimi Camerarii ad Senatam Noribergensem ex Codice Cardinalis Bessarionis ad calcem magnæ syntaxeos prodire Basil. 1538. fol. non in omnes libros, nec Theonis omnia sunt, ut supra in Pappo jam attigi. In proœmiō *Epirbanium* filium Theo alloquitur, in cujus gratiam etiam commentarios in Canones *πρόχρονος* adornavit: *συνεχέστερον προτρέψομαι ἐπὶ τῶν ἀπλοῶν, τέκνον Ἐπιφάνι, ὑπαγορεύω εἰς τὰ ἐκάστῳ δοκίμα διχορῆ τὸ Πτολεμαῖον μαθηματικῆς συντάξεως, καλῶς ἔχει ἠγησάμενον ὑπερνηματικῶν ταύτης ποιῆσθαι &c.* Theonis exstant commentaria in librum *primum, secundum, quintum*, in majorem partem *quartum* in *sexum, scriptum*, (in cujus exordio iterum filium *Epirbanium* alloquitur) *septimum, nonum, decimum*, in *decimum tertium*. Commentarius in librum tertium est *Nicolai Cebesile*, in quinti initium & partem *Pappo* debetur: at in decimi extremam partem, undecimam integrum & duodecimi priorem partem majorem desideratur. Latine qui

qui verteret hos commentarios, repertus fuit ante centum amplius annos *Job. Baptista Theophilus*, Urbinas, cujus interpretationem MS. a Viviano traditam sibi, ut Regis Christianissimi Bibliothecæ inferretur, narrat Joannes Mabillonius in itinere Italico pag. 193. At Gerh. Jo. Vossius de scientiis Mathematicis pag. 165. testatur librum primum commentariorum Theonis editum esse Neapoli A. 1605. ex versione latina *Jobanni Baptista* Neapolitani.

IX. Indiculus scriptorum in Ptolemæi magna Syntaxi & Græcis ad eam Commentariis* laudatorum.

concinatus a me ad editionem Græcam Basileensem.

Ptol. paginas magnæ Syntaxeos, *Th.* Commentariorum Græcorum denotat.

A Grippa qui in Bithynia observationes Avtronicas instituit Anno XII. Domitiani (Nabonassari DCCCXL.) *Ptol.* pag. 171.

Eclipses Alexandriz observatz anno LII. & LV. periodi secundæ Calippicz. *Ptol.* pag. 106. alia Anno VII. Philometoris (Nabonassari DLXXIV.) 142.

Annus Aegyptiacus, 365. *diemum.* *Th.* pag. 275.

Apollonius Pergæus. *Ptol.* 280.

Archimedes. ἄλλ' ἐπὶ μὲν τῶν τροπῶν ἕκ ἀπειρίτου καὶ ἡμᾶς καὶ τὸν ἀρχιμήδη καὶ ἐν τῇ γῆρῳ καὶ ἐν τῷ συλλογισμῷ διαμαρτάνει καὶ ἕως ἰσταζῆς μέρους ἡμέρας. Hipparchus apud *Ptol.* pag. 10.

Ejus de dimensione Circuli respicit *Ptol.* pag. 151. ἐν τοῖς περὶ κατοπτρικῶν. *Th.* pag. 10. ἐν τῷ περὶ σφαιρας καὶ κυλίνδρων. *Th.* p. 17. 23. Κύκλου μέτρησις. *Th.* pag. 23. 316.

Architectorum perpendicularum ad rectitudinem observandam. *Th.* pag. 30.

Aristarchus *Th.* 199. Metone & Euctemone junior: ab eo observata solstitia. *Ptol.* pag. 62. *Th.* pag. 139. anno L. periodi primæ Calippicz *Ptol.* pag. 63. *Th.* pag. 140.

Aristoteles, *Ptol.* pag. 1. *Th.* p. 30.

Hipparchus ἐν τῷ α' βιβλίῳ περὶ μεγεθῶν καὶ ἀποσημάτων. Th. p. 256.
 περὶ ἐμβολίων μηνῶν τε καὶ ἡμερῶν. Ptol. p. 63. Th. p. 140.

ὑπὸ τῷ Ἰππάρχῳ τετηρημένα καὶ ἀναγεγραμμένα τ' σελήνης πά-
 ροδοι. Ptol. p. 108.

reprehenditur. Ptol. pag. 133. Th. 138. 268. 375. 376. tantum
 Solis & Lunæ motus attendit, quinque planetarum
 ne suscepit quidem Ptol. 210.

Instrumenta observandis sideribus. Ptol. pag. 17. (confer Proclum
 in ὑποτυπώσεις Astronomicarum ὑποθέσεων.) 108. Anni ratio
 accurate observata ab Hipparcho ἐπὶ τῷ ἐν Ἀλεξανδρίᾳ ποιηθέντι
 χαλκῷ κρίκῳ. Ptol. pag. 60. Astrolabium Ptol. p. 111. 167. 172.
 211. 241. 245. 255. 260. 268. Th. 56. seq. & 131. seq. 106. 233.
 361. 376. 386. seq. Instrumentum ὁδωλακτικὸν μοιρογνωμόνιον.
 Ptol. 121. 122. Th. 257. ἐξ ὑδρίας ὠροσκοπίαι. Th. p. 82. 196. ejus
 descriptio. 261. Observatio facta ab Hipparcho διὰ τῷ τετραπύ-
 ρῳ κανόνι διόπτραν. Ptol. pag. 125.

A Mardocepadi anno secundo ad Hadriani XIX. sunt anni
 DCCCLIV. Ptol. pag. 100. ab anno primo Nabonassari ad ar-
 num secundum Mardocepadi, anni Ægyptiaci XXIV. p. 101.

Mathematici Ptol. pag. 63. 210. 280. Th. p. 140. μαθηματικῶς, Φυ-
 σικῶς &c. ἐπάβαλιν τῷ λόγῳ. Th. 133. οἱ πλείστοι τῶν ὁδο-
 γῶν τὰς ἐκλειπτικὰς σημασίας. 316.

Menelaus Geometra Romæ sidera contemplatus primo anno Trajani
 (Nabonassari DCCCXLV.) Ptol. pag. 170. 171. ἐν τοῖς ὁδογῶ-
 κῶς. Th. p. 77. 99. 203. 342. Menelai θεωρήματα. 344.

Meton. Vide supra in Euctemone.

Ab initio Nabonassari τὰς παλαιὰς τηρήσεις ἔχομεν. Ptol. pag. 77. 81.
 100. à primo anno Nabonassari ad mortem Alexandri M. Anni
 secundum Ægyptios CCCXXIV. Ptol. p. 79. a morte Alexandri
 ad Augusti Imperium anni CCXCIV. a primo anno Augusti ad
 XVII. Hadriani, CLXI. Ptol. pag. 79. Th. p. 180. A primo Na-
 bonassari anno computat alia Ptol. pag. 105. 106. 111. 125. 136.
 141. 169. 170. 231. 232. 238. 244. 254. 262. 271. Th. 180. 181.
 182. 183. 194. 195. 225. 228. 229. 231. 241. 255. 274. 277. 281.
 282. 323. 324. 332. 395. 398. 399. 400.

icolaus Cabasila in librum III. pag. 131-194. CPoli scripsisse videtur ut colligo ex pag. 182 ubi meridiani Alexandrix differentiam a Meridiano Byzantii annotat.

Observationes ἀπλῆστερα. Th. p. 39.

παλαιός. Ptol. pag. 83. 209. 231. Th. pag. 216. οἱ παλαιότεροι μαθηματικοί. Th. pag. 140. 205. 235. 261. παχυμερέστεραι καὶ σεχρήσατο ἐπισκέψοι. Th. pag. 145. αἱ πλείσται τῶν παλαιῶν ἡγήσεις ἀνεξήγητος καὶ ἀκριβῆς γεγραμμέναι. Th. 373. 375. Itaque παλαιότερα γὰρ ἀκριβέστερα opponuntur, 380.

ppus Alex. in librum quintum pag. 231-236. & 245. seq.

parallelorum circulorum per terrarum orbem descriptio. Ptol. p. 28. seq. (Latine apud Bedam libro de Natura rerum cap. 6. ex seipso de libro Ptolemai de magna operatione, quod Almagestum inscribitur, Tom. 2. Opp. pag. 38. seq.)

γησίως φιλοσοφῆσαντες. Th. p. 1.

to Th. 372. ejus quinque πολύετρα τριγώνια σχήματα. pag. 17.

Demetrius observationes suas ad meridianum Alexandrix Ægypti computat. Ptol. pag. 58. 79. 95. III. 122. 123. 125. 141. 142. 157. 170. 171. Th. pag. 182. ἐν ταῖς πρὸ τῶν ἀπλανῶν ἀσείρων ἐπιδείξομαι. Ptol. pag. 59. (respicit librum septimum magnæ Syntaxeos.) observationes accurate instituit æquinoctii anno XVII. Hadriani * p. 77. & anno III. Antonini (Pii) a morte Alexandri CCCCLXIII. 62. 72. Th. 167. Eclipses tres observavit Alexandrix, primam anno XVII. alteram XIX., tertiam XX. anno Hadriani 98. inde emendandum pag. 102. τῷ ἢ ἔτη Ἀδριανῷ & scribendum γῶ ἰθ. Alia observatio facta anno secundo Antonini, Ptol. III. 167. ubi & plures fixarum observationes testatur se fecisse κατ' ἀρχὴν Ἀντωνίου. Adde 172. 206. Th. 358. 384. 385. 386. 393. 399. Aliz observationes XI. anno Hadriani Ptol. 163. XV. p. 245. Th. 403. XVII. Ptol. 255. 263. XVI. & XVIII. Ptol. 231. 233. 240. & XIX. pag. 233. 245. & XX. pag. 113. 263. Th. pag. 258. XXI. Ptol. 239. 240. 255. Th. 396. 397. & Antonini I. (Nabonassari DCCCCLXXXIV.) Ptol. 231. 233.

Ee

242.

Male Domitiani in versione Trapezuntii,

Libri V. Pars 4.

Hipparchus ἐν τῷ ἀ βιβλίῳ περὶ μεγεθῶν καὶ ἀποσημάτων. Th. p. 254
 περὶ ἐμβολίων μηνῶν τε καὶ ἡμερῶν. Ptol. p. 63. Th. p. 140.

ὑπὸ τῷ Ἰππάρχῳ τετηρημένα καὶ ἀναγεγραμμένα τ' σελήνης πα-
 ροδοί. Ptol. p. 108.

reprehenditur. Ptol. pag. 133. Th. 138. 268. 375. 376. tantus
 Solis & Lunæ motus attendit, quinque planetarum
 ne suscepit quidem Ptol. 210.

Instrumenta observandis sideribus. Ptol. pag. 17. (confer Proclum
 in ὑποτυπώσει Astronomicarum ὑποθέσεων.) 108. Anni ratio
 accurate observata ab Hipparcho ἐπὶ τῷ ἐν Ἀλεξανδρίᾳ κειμένα
 χαλκῷ κρίκῳ. Ptol. pag. 60. Astrolabium Ptol. p. 111. 167. 172
 211. 241. 245. 255. 260. 268. Th. 56. seq. & 131. seq. 166. 233
 361. 376. 386. seq. Instrumentum ὀρθογωνιῶν μοιρογνωμόνιον
 Ptol. 121. 122. Th. 257. ἐξ ὑδρίας ὠροσκοπίς. Th. p. 82. 196. ejus
 descriptio. 261. Observatio facta ab Hipparcho διὰ τῷ τριεπί-
 χυς κανόνος διόπτραν. Ptol. pag. 125.

A Mardocepadis anno secundo ad Hadriani XLIX. sunt anni
 DCCCLIV. Ptol. pag. 100. ab anno primo Nabonassari ad an-
 num secundum Mardocepadis, anni Ægyptiaci XXIV. p. 101.

Mathematici Ptol. pag. 63. 210. 280. Th. p. 140. μαθηματικῶς, Φυ-
 σικῶς &c. ἐπέβαλεν τῷ λόγῳ. Th. 133. οἱ πλείστοι τῶν ὀργάνων
 τῶν τὰς ἐκλειπτικὰς σημασίας. 316.

Menelaus Geometra Romæ sidera contemplatus primo anno Trajani
 (Nabonassari DCCCXLV.) Ptol. pag. 170. 171. ἐν τῷ σφαιρι-
 κῶς. Th. p. 77. 99. 203. 342. Menelai θεωρήματα. 344.

Meton. Vide supra in Euctemone.

Ab initio Nabonassari τὰς παλαιὰς τηρήσεις ἔχομεν. Ptol. pag. 77. 81.
 100. à primo anno Nabonassari ad mortem Alexandri M. Ptol.
 secundum Ægyptios CCCCXXIV. Ptol. p. 79. a morte Alexandri
 ad Augusti Imperium anni CCXCIV. a primo anno Augusti ad
 XVII. Hadriani, CLXI. Ptol. pag. 79. Th. p. 180. A primo Na-
 bonassari anno computat alia Ptol. pag. 105. 106. 111. 125. 136.
 141. 169. 170. 231. 232. 238. 244. 254. 262. 271. Th. 180. 181.
 182. 183. 194. 195. 225. 228. 229. 231. 241. 255. 274. 277. 281.
 282. 323. 324. 332. 395. 398. 399. 400.

τὰ τοιαῦτα λέγει λήψιν ἀπεδείκνυμεν. 305. ἐν τῷ γ' καὶ δ' βιβλίῳ ἐδηλώμεν. 377. ἡ ἡμετέρα δὲ Ἀλεξανδρείας εἰκησικ. 105. 332. τοῖς διδασκασίαι ἡμῶν ἐπὶ δ' εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον σφαιρικῆ θεωρήματ^ο. 110. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν εἰς τὴν σύνταξιν βιβλίων ἐδίδαξεν θεῶν. (Nic. Cabasila in lib. 3.) p. 131. Terram æternam statuit Theo p. 199. ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐκλείψεων (ad lib. IV. Syntaxeos) διαληφόμεθα. 202. καθάπερ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ἐπὶ τῇ ἡλιακῆς ἀνωμαλίας ἀπεδείκνυμεν. 206. 220. ἐδείξαμεν ἐν τοῖς εἰς τὸ τρίτον βιβλίον χρονίοις. 296. ἐν τῷ γ' βιβλίῳ διεξήλθομεν. 379. 382. ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ ἐδηλώμεν. 387. δέδεικται ὑφ' ἡμῶν ἐν τῷ εἰς τὸ ἴταρον βιβλίον χρονίῳ 258. δέδεικται ἡμῖν εἰς τὸ ε' βιβλίον. 285. δέδεικται κτεῖν ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν στοιχείων (Euclidis) πρὸς τῷ ἴτελει δ' ἕκτα βιβλίῳ. Th. pag. 50. Observationis a se factæ Alexandriæ Anno LXXXI. Diocletiani (Nabonassari MCXII.) Meminit 284. 319. 332.

Theodosii Sphærica. Th. pag. 37. σφαιρικὸν θεωρήμα. 71. δέδεικται καὶ ἴτερον ἐν τῷ ἡ θεωρήματι δ' δευτέρῳ τῶν σφαιρικῶν. 86. καθάπερ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σφαιρικῶν ἐδήχθη. 92. 99. 104.

Timocharis. Ptol. p. 164. 166. 168. 169. Th. 356. Supra in Aristyllo. Ejus observationes non dignæ fide, utpote ὀλοχερῶς εἰλημμένα. Ptol. pag. 168. observationes instituit Alexandriæ anno XLVII. primæ periodi sive ἐκαυσεβδμήκονταετηρίδ^ο Calippicæ. (Nabonassari CCCCLXV.) Ptol. p. 169. & anno XXXVI. Periodi 1. Calippicæ, Nabonassari CCCCLIV. pag. 170. 171. & anno periodi primæ Calippicæ XLVIII. Nabonassari CCCCLXVI. p. 170. Anno XIII. Philadelphii, Nabonassari CCCCLXXVI. Ptol. pag. 242. Th. 399. 400.

Zenodorus ἐν τῷ περὶ ἰσομέτρων σχημάτων. Th. pag. 11.

X. HYPATIAM Thiconis filiam, à Patre edoctam licet, atque eruditissimam, paucis perstringere satis fuerit, quoniam diligentius de illa jam dixerunt viri clarissimi i) & nihil ex ejus scriptis prætertulit. Unicam enim quam sub ejus ferunt nomine

E e 2

ver-

i) De Hypatia videndus in primis Tallemontius Tom. 14. memor. Eccles. pag. 274. seq. Jac. Gothofredus ad Philostorgii VIII. 9. Valesius ad Socratis VII. 15. Meur-
sius ad Hefychium illustrem p. 209 & Ægidius Menagius in Historia mulierum
Philosopharum, qui tamen fallitur cum pag. 56. putat in Salmastii Epistola & in
Observationibus ad jus Atticum & Romanum errore typographico vel memoriæ
lapsu

verſam latine *Epiftola* k) brevis ad *Cyrrillum Alex.* pro ſuppoſititia habetur non fine certiffima ratione. Philoſophiam docuit, & mathemata, l) *Iſidori* Philoſophi conjux, m) ſed ita ut conjugii uſu abſtineret. Inſano plebis Alexandrinæ tumultu, præſecti Alexandrini Oreſtis cum Cyrillo inimicitias n) Hypatiæ imputantis

lapſu Hippiam pro Hypatia appellari. Nam utique de Hippia Sophiſta non de Hypatia ibi Valmaſius loquitur, reſpicitque ad ea quæ de Hippia nullum genus artis vel opificii inexpertum relincente narrat Apulejus in floridis. Præterea Rev. D. Jo. Andreæ Schmidius diatribam de Hipparcho, duobus Theonibus atque Hypatia vulgavit Jenæ 1691. 4.

k) Epiftola illa exiſtat in Synodico contra tragediam Irenæi, quod poſt Chriſtianum Lupum edidit Stephanus Baluzius in Tom. I. Concilior. pag. 926. & Jo. Garnarius in Auctario Theodoretici pag. 673. Epiftolam integram etiam exhibet Menægius, qui eam Hypatiæ nomen mentiri non dubitat, quemadmodum nec Tillomontius Tom. 14. Memor. Eccleſ. pag. 606.

l) Socrates VII. 15. de Hypatia: Ἐπὶ τοσούτων κρείβη παιδείας, οἷς ὑπεραποβίσασαί τις κατ' αὐτὴν φιλοσόφος, τῆν ἢ Πλατωνικὴν ἀπὸ Πλατῶνος καταγομένην διατριβὴν διαδέξασθαι, καὶ πάντα τὰ φιλοσόφου μαθήματα τῆς βυλομένου ἐκτίθεσθαι. Διὸ καὶ οἱ παναχέθου φιλοσοφῶν βυλομένου κατέτρεχον παρ' αὐτὴν &c. Eadem ex Socrate Hist. Tripartita XI. 12. & Nicophorus XIV. 16. Philoſorgias VIII. 9. ὡς δὲ πατρὸς ἐξασκήσασα τὰ μαθήματα, πολλῶν ἢ κρείττω γίνεται ἢ διδασκάλου, καὶ μάλιστα ἄγε πρὸς τὴν ἀεροθαύματα τέχνην, καὶ καθηγήσασθαι ἢ πολλῶν ἐν ταῖς μαθήμασι. Svidas: Ἡν φύσιν γενναϊότερα ἢ πατρὸς ἔσασα, ἐκ ἡμετέρας τοῖς ἐπὶ τῶν μαθημάτων παιδείμασιν ὑπὸ τῶν πατρὶ, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίας ἤμαρ ἄλλης ἐκ ἀγενῶς. περιβαλλομένη γὰρ τρίβωνα ἢ γυνὴ καὶ διὰ μέσων ἢ ἄστος ποιημένη τὰς προόδους, ἐξηγεῖτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροασθαι βυλομένου καὶ τὸν Πλάτωνα, ἢ τὸν Ἀριστοτέλην, ἢ τὰ ἄλλα ὅτι δὴ τῶν φιλοσόφων. E discipulis Hypatiæ fuit *Synefus*, qui eam magnis macerat laudibus Epist. 16. 135. 153. Vide & Epistolam 15. ubi hydroscoptum ab ea mitti sibi petit, & 33. 80. 124. & 10. ubi per eam condiscipulos quondam suos, τῆς μακαριώτατης ἑταίρας salutem ex quibus Epist. 16. nominat *Theoſteum* & *Αἰθιακῆν*, ipsam Hypatiam διδάσκαλον appellans.

m) Svidas in *Ἰπατία* ex vita Iſidori a Damascio scripta.

n) Vide Valeſium ad Socratem pag. 86. Gothofredum ad Philoſorgium p. 339. Minus est credibile quod ſcribit Heſychius Illuſtris & ex eo Svidas tam gravis illam eſſe paſſam διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα οἷς τὰ πρὸς ἀερονομίας. Vel quod Philoſorgius, διαπαύσασθαι τὸ γίναισιν ὑπὸ τῶν τῶ ὁμοίωσιν περιβουεῖτων. Vetiſſima videntur quæ Socrates atque ex Damascio idem Svidas retulit.

tis, detracta de curru & misere obruncata est A. C. 415, (non 406. ut Theophanes) quarto anno Episcopatus Cyrilli, & annis adeo 21. antequam Nestorius in exilium pelleretur, cujus in illa supposititia epistola fit mentio.

Scripta Hypatiz, quæ univèrsa interciderunt, Svidas commemorat hæc tria:

ὑπόμνημα εἰς Διόφαντον, *commentarium in Diophantum*, cujus Arithmeticum opus adhuc habemus, & de quo dixi libro 4. cap. 22.

Ἀστρονομικὸν κανόνα. Canonem Astronomicum.

Ἔς τὰ Κωνικὰ Ἀπολλωνίου ὑπόμνημα. Commentarium in Conica Apollonii Pergæi, de quibus dixi lib. 3. cap. 22.

Ita distinguendus & intelligendus Svidæ locus, qui in editis male habetur. Neque placet Clariss. Kusteri lectio: *ὑπόμνημα εἰς Διοφάντην ἀστρονομικὸν κανόνα*. Nam inter Astronomos nunquam celebris fuit Diophantus, ἀλλὰ Arithmeticorum.

Proverbium *Ἰπατία ἀλλή* pro docta & singularis ingenii fœmina occurrit apud Nicephorum Gregoram VIII. 5. Hist. Epigramma vetus ineditum in Hypatiz laudem afferri ad Philostorgium scribit Menægius, sed non aliud a Gothofredo producit quam quod ipse ex lib. 1. Anthologiz cap. 76. pag. 159 edit. Wechel. adscripsit, & Gothofredus præter rem appellat *ἀνέκδοτον*, male etiam pro *Ἰωνῶν λόγων εὐμορφία*, quomodo & meus Codex MS. Anthologiz membranaceus exhibet, legens *εὐφημία* vel *εὐφροβία*.

XI. SYNESIUS Cyrenzus a) ex nobili familia; ingenium felix tum in patria tum Alexandriz, ubi Hypatiam audivit, doctrina omnifaria ita excoluit, ut eloquentiz Græcique carminis laude valeret, & disciplinarum omnium ac Philosophiz (Platonice præsertim) apprime peritus, esset. Etiam cum laude jam pridem legatione ad Imp. Arcadium A. C. 397. Patriz nomine functus fuerat, quando Theophili Archi Ep. Alexandrini b) svasu baptismum

E e 3

mum

a) Diligentissime de Synesii vita & facis studiisque Tillemontius Tom. 12. memor. Ecclesiast. p. 499. seq.

b) Theophalus in Episcopatu Alexandrino A. C. 385. successit Timotheo, defunctusque A. 412. successorem habuit Cyrillum Alex. Ad hæc Theophilum plures Synesii Epistolæ.

num suscepit, Christianaque amplexus sacra & ab eodem Theophilo A. C. 410. licet invitus * Episcopus ordinatus est (non Cyrenes c) ut Photius Cod. 26. scribit) sed Ptolemaidis quæ Libyz Cyrenaicæ five ut tunc appellabatur Pentapoleos metropolis fuit. Noluit tamen uxorem dimittere, d) & resurrectionem futuram corporis ** persuadere sibi non posse professus est, quam postea demum Episcopus e) agnovit. Etiam Evagrium Philosophum ab Ethnica superstitione ad Christi nomen perductum a Synesio legæ in Joh. Moschi prætore c. 195. Quamdiu vixerit, non adeo accurate licet definire, licet ultra annum 430. non produxisse vitam constat vel ex eo, quod Euoptius, frater minor natus Synesii & successor Episcopus Ptolemaidis Concilio Ephesino A. C. 431. interfuit. Scripta ejus si evolvas, non ab re factum videbis, quod a Casaubono f) *sermone* dicitur *Philosophus, & piarum delictum Musarum*. Ab Heinio g) *antiquarum elegantiarum magnus imitator*: a Causino h) *denique qui Platonem, Demosthenem, Pindarum Christiano ore loquentes inducit*.

Gesnerus in Bibliotheca pag. 606; b. allatis Ludovici Vives verbis: *Philosofatus floridus ac piscuratus; dilucidus magis & simplex Libanus: Ex nostris Synesius elaboratus, & translationibus paullo obscurioribus frequens*. Subjungit: *quasi vero Latine scripserit Synesius*. At Vives nostros non Latinos hic appellat, verum Christianos.

XVII. Scripta ejus, quæ exstant, hæc sunt:

I. *Εἰς τὸν ἀντοκράτορα Ἀρκάδιον πρὸς βασιλείας* pag. 1-32. *Oratio bene gerendo ad Arcadium Imperatorem*, undeviginti annos natum, biennio post Theodosium magnum ipsius Parentem extinctum *Oratio*

- * Vide Lucæ Holstenii diss. 3. Evagrio Valesii subjectam quæ est de Synesio & supra Episcopatus. Antonium Pagi in Critica Baroniana ad A. C. 410. n. 34.
- c) Blondellus de Episcopis & presb. pag. 68. Tillemontius Tom. 12. memor. p. 526.
- d) Synes. Epist. 105. pag. 248. seq. Valesius p. 61. ad Evagrium.
- ** De animæ immortalitate atque *ζωὴ μετὰ τοῦ σώματος* Hymn. 3. vers. 286. persuasus, ut Platonius existimavit corpus carceris modo illi, quæ pridem præexiterit in pœnam datum esse adeoque per mortem ab illo animum iterum liberari.
- e) Evagrius lib. 1. cap. 15. Photius Cod. 26. Nicephorus XIV. 55. Rev. D. Martini Chladenii diss. qua Synesii *Θεολογικὴ μύθη*, Witeberg. 1713. & Exercitatio Petri Adolphi Boysen, qua *Διλοσοφικὰ* Synesii attinguntur, prodit Halæ Sax. 1714. 4. f) Casaub. præf. ad Epistolam Greg. Nysseni.
- g) Heinsius p. 16. ad Hesiodum. h) Causin. III. 14. de cloqv. sacra & profana.

Oratio CPoli circa A. C. 397. a) cum (necdum Episcopus) **Cyrenis** missus esset ad coronæ aureæ munus illi offerendum. *Ερέ σοι ἑβραϊκὴ Κυρήνη, σε φανώταυτα χρυσῶ μὲν τὴν κεφαλὴν, φιλοσοφία ἢ ψυχὴν,* inquit pag. 2. Scythas h. e. Gothos removendos & Senatu dignitatis, castris, domibus arcendos monet p. 22. seq. nec obscure perstringit Rufinum illis indulgentem pag. 24. & eos a Theodolio in belli ac civitatis societatem receptos dolet τὰς παλαμναίους Ῥωμαίων, *pestes Romani Imperii* p. 25. Meminit hujus scripti Synesiani Photius Cod. 26. & Nicephorus XIV. 55. qui perperam tradit Theodosio juniori dicatam esse. Idem error Evagrii lib. 1. c. 15. nisi πρὸς Φωνητικὸς πρὸς Θεοδοσίων illi memoratus alius sit jam deperditus, ac per Theodosium Theodosium Magnus ab eo intelligatur.

Ante *Cornarium Petaviumque* Latine vertit *Joaçb. Camerarius* additis notis & præmissa de Synesio narratione. Lipsiæ 1555. 8. Francof. 1583. 8.

Juanes Zamofcius, Stanislaw Hlowus, Polonus. Venet. 1553. 4.

Gallice *Daniel d'Ange, Græczæ Linguz Professior,* Paris. 1555. 8.

2. Δίων, ἢ πρὸ καὶ ἑαυτὸν διαγωγῆς. pag. 35-62. *Dion* sive de suo ipso instituto, qui Dionis Chrysoctomi exemplo pro Sophista Philosophus esse & solidæ omnis eruditionis sectator elegit. Estque hic liber scriptus circa A. C. 404. non diu post initum connubium, * insignis quædam liberalis doctrinæ ac Philosophiæ commendatio ac disertæ, cujus facit mentionem Synesius Epist. 153. ubi invidis & velut inutilium rerum studiis occupatum calumniantibus hoc scriptum se opposuisse testatur. Docet autem Synesius frustra ad Philosophiam adspirare rudes bonarum disciplinarum, δὲ γὰρ τοῖς πρώτων ἀποδύσαι τὴν αἰγροίαν, καὶ τὰ μικρὰ ἐποπτεύσαι πρὸ τῶν μεγάλων, καὶ χρῆσθαι πρὶν δαδσχησάν, καὶ δαδσχησάν πρὶν ἰσοφασθῆσαι. pag. 52. Sophista ipse est ὁ δόξαν ἀντὶ ἀληθείας ἐρασιζόμενος. pag. 55. Hoc scriptum ad filium suum direxit Pater, quem proximo anno nasciturum & cujus spem sibi a DEO factam ait pag. 41. 58 quemque alloquitur pag 59. & 61. Cum *Dionysii Petavii* b) versione, qui post *Cornarium* vertit, præmittitur dissertationibus Dionis Chrysoctomi
Graecæ

a) Vide Jac Gothofredum ad legem *quicquid* pag. 77. seq. & Tillemontium Tom. 12. memor. pag. 509.

b) Tillemont. pag. 512. 513.

b) *Morcellus Dionysium Patum* appellat pro *Petavio*.

Græce & Latine editus a Fed. Morello Parisi. 1604. fol. Hunc veluti gustum interpretationis suæ Synesianæ præmissum ad literatorum hominum palatum fuisse scribit Petavius in præf. ad Synesium, editum demum integrum Græce ac Latine A. 1612.

3. Φαλάκρας ἐγκώμιον, pag. 63-87. *Encomium calcei* sive ut pag. 67. ipse argumentum illius exponit, *viro calco c) περὶ αἰσχύνης esse erubescendum*. Oratio ingenii ac doctrinæ picta luminibus, a calvo d) scripta, oppositaque κένης ἐγκωμίων quod Dio Chrysostomus scripserat, sed hodie desideramus. Meminit illius præter Svidam & Synesium (qui plura ex eadem confutaturus repetit) Joannes Tzetzes Chiliad. XI. 725.

ὡς ὕπερον ΣωτήσιⓄ ἐγκώμιον Φαλάκρας
 ἀνθ' ἀνπερ ὁ χρυσοστόμοⓄ ὁ Περσάειος ὁ Δίων
 πολὺ Ἰελῶν παλαιτέρⓄ αὐτῷ ἔΣωσσει
 ῥητορικῶς σωτέγραψεν ψόγον κτ' Φαλάκρας.

Latine vertit ante Cornarium ac Petavium *Joannes Rheno* Britannus, quæ versio cum scholiis *Beati Rhenani* subiecta Erasmi Morizæ, excusæ Basil. 1515. 1519. 4. 1521. 8. 1524. 4. 1551. 8. Exstat & Græce, subiecta Phreæ interpretatione in Casparis Dornavii *amphitheatro sapientiæ Socraticæ jocosæ* Tom. I. pag. 281. seq.

4. ΑἰγύπτιαⓄ, ἢ ἐπὶ προνοίας pag. 88-129. *Aegyptius heros* de providentiâ liber in duas sectiones divisus, sive ut Nicephorus XV. 55. duo libri, atque ut in *προθωρία* f) notatum est scripti de Tauri filii. A. C. 400. & 401. Estque ænigmatica descriptio calamitatis publicæ

c) Φαλάκρας ἀνδρα. Petavius *homini calco* reddit, sed virum de industria positus Synesius, quoniam Dio contra quem disputat conatus erat demonstrare viros potius quem fœminas decere comam. Vide pag. 83.

d) Vide pag. 66. e) Confer Bælii Lexicon, Tom. 3. p. 241.

f) Γέγραπται μὲν ἐπὶ ταῖς ταύρα πασι καὶ τότε πρῶτον μέρος τοῦ μέχρις αὐτοῦ καὶ τὸν λύκον αἰνίγματ' (p. 115.) ἀνεγνώθη, καὶ ὅν μάλιστα κερὰ ὁ χεῖρων ἐκράτετη γάσει πτεροπόδιον. Προσφάνθη ἡ τοῦ ἐπόμενον μὲν τῆν καὶ θοδον &c. - - πρᾶξι μὲν ἐν ἡδὴ τ' τυραννικῆς καθαρῆς σέως, συμπροῆλθεν ὁ λόγος τοῖς πράγμασιν. Per Osirium intelligitur *Aurelianus* Tauri præfecti F. in Consularu A. C. 400. Gainæ prælatus. Per Typhonem *Gaium*, qui Gothis suis unice favit, & seditione (de qua Zosimus lib. V. c. 19.) excitata Aurelianus exilio affecit, non diu post cum magna gloria iterum revocatum, ut narrat Socrates VI. 6. Tauri præfecti mentione apud Ammianum Marcellinum XXII. 3.

illorum temporum, quæ exponitur sub velamine fabulæ Ægyde Osiride ac Typhone fratribus contrarii ingenii, atque modo in hujusmodi casibus accusanda providentia non sit, demonstratur, qua de re vide pag. 102. 116. 120. 125. λόγον Θαιμά-
Svidas appellat, meminit & Photius Cod. 26. Ante *Cornarium Petavium* vertit *Efromm Rudingerus*, Papebergenfis. Basil. 1556. 8. dicitur etiam notis.

5. Ομιλία, pag. 130. 131. *Homilia* brevis quæ incipit: ἢ ἡσομαι τὴν πανήγυριν ἀφ' αὐτοῦ, dicitur in festali panegyri, monens es festos sobrie & pie obeundos, & allegorica explicatione illu-
ans locum Psalmi LXXV. 8. πῶς ἔστι ἐν χερσὶ κυρίου, οὐκ ἀκράτως
ἀφ' αὐτοῦ &c. Novum & Vetus inter se Testamentum conferens, docet
eundem Spiritum & per Prophetas & per Apostolos locutum
esse: sed instar periti pictoris primum quæ vellet adumbrasse, deinde
accurate descripsisse & elaborasse. ἐν γὰρ ἐπινοεῖται Πνεῦμα καὶ εἰς Προ-
φήτην, καὶ εἰς Ἀπόστολον. καὶ κατὰ τὰς ἀγαθὰς ζωγράφους πάλαι μὲν
κλειγράψασιν, ἔπειτα μὲντοι διηκριβώσασιν τὰ μέλη τῆς γνώσεως. Ne-
c quoque styli minutias captare vel curare in scriptoribus sacris
virum S. εὐδὲν μελετῶν θεῶν θεοφορήτων λέξεως. Πνεῦμα θεῶν ὑπερ-
ἄνω μικρολογίαν συγγραφήν. Fallitur Clariss. Caveus, qui *Homiliam*
Psalmum LXXIV. scribit in postrema editione accessisse. Nam
ipsa est, quæ in omnibus tribus Anni 1611. 1631. 1640. Græco-
inis legitur. Etiam in Græca Turnebi A. 1553. & in Jani Cor-
vii Latina A. 1560.

6. Περὶ ἐνουπνίου pag. 132 - 158. *De insomniis* liber, quem Epist.
4. ad Hypatiam mittens, his verbis describit: θάτερον ἢ ὁ θεὸς
γ' ἐπέταξεν καὶ ἀνέκρινεν, ὃ τῆ φανταστικῆ φύσει χαριστήριον ἀνατέθει-
κε. Ἐσκεπταί ἢ ἐν αὐτῷ πρὸς τὴν εἰδωλικῆς ἀπάσης ψυχῆς, καὶ ἕτερα-
λα περὶ χειρίσιν ἀγγελάς τῶν ἑπὶ φιλοσοφῆθ' ἑνὶ ἑλλήσι. Memi-
Nicephorus XIV. 55. Ab Ethnico adhuc scriptum esse nec nega-
im cum præstantissimo Caveo, nec cum aliis viris doctis præfracte

FF

affr-

Sulpicium Severum lib. 2. cap. 56. &c. Consultatum gessit A. C. 361. Hujus
filius fuit ille Aurelianus, qui & ipse filium, habuit, Taurum nomine, quem
τῶν ἀγαθῶν Ρωμαίων ἐλπιδὴν appellat Synesius Epist. 31. Προνοίας Di-
vina meminit in Epistola ad Aurelianium 34.

Libri V. Pars. 4.

affirmaverim, licet in hanc sententiam animus magis inclinet, atque id a *Nicephoro Gregora* etiam videatur probari, qui hunc librum Græco commentario illustravit inscripsitque Theodoro Metochitz Magno Logothetz, ut e MSS. Cæsareis Regiisque Clariss. Lambecius Boivinus observavit. Commentarius ille in Petaviana Synesii editione exstat pag 249-247. cum latina versione *Antonii Pichonii*, Paris 1586.8. pridem edita & ibid. 1601. 8. a *Fed. Morello* recognita. Sed in limine Nicephorus ille male vocatur Patriarcha CPolitanus, cum privatam vitam vixerit & in monasterio consenuerit, defunctus A. C. 1359. ut notare me memini lib. 5. c. 5. pag. 300. Synesii liber MS. in Bibl. Coislinaiana pag. 228. Græce lucem viderat Venetiis 1512. 8. apud Aldum, una cum Artemidoro. Inde cum Gregoræ commentario Græce vulgavit Turnebus inter Synesii opera Paris. 1553. fol. Latine Synesium de insomniis ante Cornarium, Petaviumque venit A. 1489. *Marsilius Ficinus* dicavitque Petro Medici, recusum Venet. 1497. 1516. fol. & cum Augerii Ferrerii Tolosatis libello ejusdem argumenti Lugd. 1541. forma minore, & inter Ficini opera Tom. 2. pag. 919. Paris. 1641. fol. *Præter ceteros adhortatus est, non quicquam scripsit idcirco* (somnia interpretandorum) *ad illius studium Synesius: ob quædam nos Synesiorum somniorum interpretationem appellavimus.* Hæc Hieronymus Cardanus in limine somniorum Synesiorum, quæ libris quatuor edidit Basil. 1562. 4. recufis Tomo V. Operum Cardani, Lugd. 1662. fol.

7. Ἐπιστολαί. Pag. 159 - 294. *Epistole CLV.* licet enim in enumeratione singularum numerus :οι. omisus, vicissim in 29. bis positus est. Plures legisse videtur Nicephorus, nam inter Synesii scripta primo loco memorat Ἐπιστολῶν βιβλίον, ἄπειρ αἰσὲ πρὸς τὰς ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα, *Epistolas ad CLX.* Etiam Photius Cod. 26. meminit *Epistolæ ad Theophilum Alex.* quæ hodie non exstat. Κομψῆς καὶ λογίως μετὰ τὴν ἱερωσύνην πεποιτημένος, hoc est jam scriptas ab Episcopo notat Evagrius lib. 1. c. 15. & ex eo Nicephorus Svidas *Θαυμαζομένης* celebrat, & Photius Cod. 26. ait eas χάριτος καὶ ἡδονῆς ἀποσάξου μετὰ τὸ ἐν τοῖς νόμοις ἰσχύειν καὶ πυκνότητι. Græce primum una cum aliis Græcorum Epistolis * edidit Aldus, Venet. 1499. 4. Deinde Turnebus cum aliis Synesii scriptis Paris. 1553. fol. Latine itidem inter Synesii opera *Janus Cornarius* vulgavit. Basil. 1560. Separatim cum sua versione *Thomas Nisogorgus* Straubingensis, quem non raro

* Vide supra lib. 2. cap. 10.

graviter labi notavit Meurfius glossario Græcobarbaro in *ῥηθραῖς-βῆ*. Hinc cum versione & animadversionibus *Hadr. Turnebi*, qui publicis prælectionibus eas Parisiis est interpretatus, notisque *Francisci Porci*, edente Fed. Morello prodire Paris. 1605. 8. Exstant & in Collectione Epistolarum Græcarum cum Latina versione excusa Genev. 1606. fol. pag. 169. Incipit: *Liberos ego genui orationes*. At Naogeorgianæ versionis hoc est exordium: *Pueros ego genui libros*. Petavianæ vero: *Filius ego libros sustuli*. Expositionem MS. *Matthæi Camariotæ* in Synesii Epistolas memorat Allatius diatriba de Georgiis pag. 398. Epistolarum ipsarum Codicem MS insignem servat in patria mea Lipsiæ Bibliotheca Paulina, ex quo non paucis locis Petavianam editionem posse emendari monuit me, qui ante multos annos contulit Nobilissimus Vir, Jo. Fridericus Fellerus. Ex eodem Codice cum voluptate intellexi novam editionem parare Rev. D. *Christianum Fridericum Bernerum*, Græcarum tunc literarum, hodie S. Theologiæ in Academia Lipsiensi Professore dignissimum. Hic ordinem quoque temporum ** quo scriptæ a Synesio sunt, restituet, qui in vulgatis libris est ut in omnibus fere Epistolarum veterum *συναγωγαῖς*, admodum perturbatus. Synesii Epistolæ quædam breviores editæ Græce Paris. 1577. & 1581. 8. una cum aliis aliorum, seligente ea in tironum usus H. Stephano. Latine ex *Petri Nannii* versione Epistolæ Synesii undecim exstant in ferragine Epistolarum Laconicarum Gilberti Cognati, Basil. 1654. 12. Denique *Epistola ad Orum*, quam cum Ægyptio sive libro de providentia Græce & Latine ibid. 1656. 8. vulgavit *Esromus Radingerus*, in editionibus operum Synesii, speciatim Petaviana legitur sub titulo: *ad Peonium de dono Astrolabii*. In Codice Bibliothecæ Mantuanæ Epistolas Synesii ad CLVII. numerari, adeoque binas esse plures quam in editis, colligas ex Clariss. Montfauconi Itinere Italico p. 32. licet XXX. primores ibi desiderantur.

8. *Ὀμιλία* pag. 295. 296. brevis *Homilia* dicta in *pervigilio Natalis Domini*. Incipit: *ὁ ἄρχιερεὺς Φῶς ἐνεγκῆσα*. Vertit *Federicus Morellus*, qui Græce & Latine ediderat Paris. 1600. 8. ejusque versionem Petavius servavit. Ante Morellum Græce & Latine vulgaverat *Guil. Canterus* Basil. 1557. 8. apud Oporin.

Ff 2

9. Ka-

** Confer V. C. Christfridi Wachtleri Epistolam insertam Actis Eruditor, A. 1710. pag. 482. & Tillemont, in Vita Synesii, Tom. 12. memor.

9. Κατάστασις ῥηθῆσα ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν βαρβάρων ἐφόδῳ, ἡγεμονίου τῆς Γενναδίου καὶ Δακῆος ἐν τῇ Ἰννεκέντι. pag. 298-303. *Concio dicta* A. C. 412. * *in maximam barbarorum excursionem Hunnigardorum, Marcomannorum, Aufurianorum viciniam Pentapolitanam vastantium, praefecto Gennadio ac Duce Innocentio.* Graece ex Papyrii Massoni codice edidit Fed. Morellus Paris. 1595. 1601. 8. Latine vertit Petavius. Graece recudendam dedit Rev. D. Christianus Fridricus Bœrnerus, laudatus mihi paullo ante, qui praeflectionibus publicis adhuc ineditis illustravit A. 1711. 8. Primus Graece & Latine vulgaverat Guil. Canterus. Basil. 1567. 8.

10. Κατάστασις. *Concio in eisdem Anyssi Libyz praefecti* ** pag. 304. 305. Edidit Graece & Latine Fed. Morellus. Paris. 1601. 8. Verterat Petrus Morellus Turonensis, sed quod nonnullis in locis, inquit Petavius, penitus hallucinatus esset, malui interpretari ipse, quam alterius opera interpolator videri. Ante Morellum Guil. Canterus Graece & Latine edidit Basil. 1567. 8.

11. Πρὸς Παίονιον ὑπὲρ τῆς δώρου λόγῳ pag. 306 - 312. *de dono Astrolabii* dissertatio ad Paonium Imperatori Arcadio charum scripta circa A. C. 399. cum legatus patriae causa CPoli Synesius versaretur, ut ipse docet Epist. 153. ad Hypatiam. Πρὸς Ἰθνακὰ τὸν πρὸς τῆς δώρου πάλαι γεγόμενον ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρεσβείας πρὸς ἀνδρὰ ἑξ ἑβασιλῆς δυναστεύουσα. Καί τι τῆς λόγῳ τῆς καὶ τῆς δώρου Πεντάπολις ὤματα. *Ex oratione & ex dono fructus non omnino nullus ad Pentapolin redundavit.* Ediderat Graece cum versione sua (quam Petavius etiam servavit) Federicus Morellus Paris. 1501. 1604. 8. & ante Morellum Guil. Canterus eisdem Graece & Lat. 1567. 8. Meminit Nicephorus XIV. 55.

12. Ἕμνοι, *Hymni de em* p. 313-318. Lyrico carminis genere. Ex his quatuor priores non crediderim scriptos a Synesio nondum Christiano, † licet ita sentit Henricus Dodwellus de jure Laicorum facer.

* Tillemont. Tom. 12. pag. 550. ** De hoc idem pag. 547. seq.

† Sane in primis etiam Hymnis SS. Trinitatem Christiano more celebrare videtur. Vide Hymn. 1. vers. 65. seq. Hymn. 2. vers. 25. seq. Hymn. 3. vers. 201. seq. praecipue vers. 222. seq. 400. seq. Hymn. 4. vers. 75. & 87. seq. 110. 117. seq. 130. seq. 164. 221. Nimirum Christianis dogmatis imbutum jam, ac de illis etiam persuasum, sed nondum baptizatum necdum Episcopum, CPoli reversum se composuisse illos hymnos, cum per triennium pro Patriae salute ibi in aula Arcadii vigilasset, satis perspicue innuit hymno III. vers. 430.

lentinianorum Man-
nam aptasse arguit
Confer alia quæ in
Tom. 12. pag. 507.

Guil. Canterus & cum
centio Pinello Basil.
ia *Francisci Parti* ver-
odiere etiam Græce
It editiones Græco-
m Turnonensem A.
ditione recusi Græ-
um, sedente Hiero-
selektorum Nazian-
ib falso Cyrilli Alex.
Græce iterum subji-
um quibusdam Na-

Cum Latina ver-
ur) extant in Cor-
rum, Lyricorum &
avit Jac. Leffius Ge-
rat *Petavius in Synefio*
is libro de vita fun-
cogitavit. Gallicis
il. 1581. 12. Synefii
audat Nicephorus

XIV.

Thracia.

XIII. Index eorum ad quos scribit Synesius.

- A** Nastasio Epist. 22. 43. 46. 79. *τῷ ὑδροκαμήτη.* 121. (al. *Ἀθανασίῳ ὑδρομύση.*)
κατὰ Ἀνδρονίκα. 57. 58. Confer Tillemont, Tom. XII. memor. Eccles. pag. 531. 199.
- Anytio 6. 14. 37. 59. 77. 78. 93.
 Asclepiodoto. 126.
 Athanasio 121. leg. Anastasio.
 Aureliano. 31. 34. 38.
 Auxentio. 60. 116.
 Chryse, *χρυσῆ.* 82.
 Cledonio. 42.
 Constanti 27.
 Cyrillo. 12.
 Diogeni. 20. 23.
 Domitiano Scholastico. 154. 155.
 Duci, *τῷ ἡγεμῶνι.* 21. 62.
 Ad Episcopos 58. 72.
 Ad Episcopum, quod Arii dogma non probaret; pulsam Episcopatu. 128.
ἑταίρῳ. 41.
 Euoptio fratri. 3. 4. 8. 18. 32. 35. 36. 38. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 61. 81. 83. 84. 85. 86. 88. 91. 94. 104. 105. * 106. 107. 108. 109. 110. 113. 114. 120. 122. 125. 127. 131. 134. 135. (Hic Evoptius frater Synesii junior in Episcopatu Ptolemaidis ei successit, atque Concilio Ephesino A. C. 431. interfuit.)
 Heliodoro 17. 25. 117.
 Heraculiano. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145.
 Herodi 19. (cognatum suum vocat Epist. 38.)
 Hefychio. 92.
 Hypatiz *τῇ Φιλόσοφῳ.* 10. 15. 16. 33. 80. 124. 153. Hæc postrema respicitur a Nicephoro Gregora præs. ad librum de insomniis, ubi Synesii ad Hypatiam scribentis meminit.
 Joannis 2. 44. 63. 64. 146.
 Martyrio. 19.

Nican-

* Epistolam 105. Nicephorus Historiz suæ XIV. 55. inseruit.

- Nicandro. Epist. 1. 75.
 Olympio 45. 95. 96. 97. 98. 132. 147. 148.
 Ad Orum Epistola edita ab Efromo Rudingero Basil. 1556. 8.
 Pentadio *Αὐγουστάλῳ*. 29. 30.
 Petro presbytero 13.
Τῷς πρεσβυτέρῳ. 5. 11.
 Proclo. 70.
 Pylzmeni 48. 61. 71. 74. 87. 99. 100. 101. 102. 103. 105. 106. 129. a.
 130. 133. 149. 150. 151. 152.
 Simplicio 24. 28. 129. b.
 Sorori. 7. Stratonicz.
 Theodoro 7. Medico. 115.
 Theophilo Archi Episcopo 9. 66. 67. 68. 69. 76. 79. 89. Alexandrinum
 intellige.
 Theotimo. 47. 49.
 Troilo 26. 73. 90. 111. 112. 118. 123.
 Tryphoni 119. licet in edit. Petavii Troilo inscribitur.
 Uranio 40.

XIV. Editiones operum Synesii.

- Græcæ* Hadr. Turnebi Paris. 1553. fol. typis Regiis.
Latina Jani Cornarii Basil. 1560. fol.
 Ex Petaviana editione in Bibliothecis Patrum.
Græcolatina Paris. 1612. fol. quæ recusa ibid. 1631. (quidam tituli 1633.
 præferunt) & 1640. adjunctis Cyrilli Hierosolomytani operi-
 bus. Sed notis amplioribus auctiores esse editiones Anni 1640.
 cum scribit Caveus, virum Clariss. memoria sua secessit.
De benignitate Oratio, quam sub Synesii nomine Græcæ & Latine vul-
 gavit Fed. Morellus Paris. 1604. 8. non est Synesii, sed inter The-
 mistii orationes sexta *πρὸς Φιλαδοξείας*, ut dixi supra cap. 18.
 pag. 8.

XV. Scripta Synesii deperdita.

- πρὸς Θεοδοσίω* ad Theodosium. Evagrius lib. 1. cap. 15. nisi, ut Nikepho-
 rus XIV 55. Orationem *πρὸς βασιλείας* intellexerit, quæ non
 ad Theodosium dicta, sed Arcadium, ut supra notavi.

Poëma-

Poëmata varia, ut *Κωμῆγείμια* quorum meminit Epist. 153.

Tragœdiæ, & Comœdiæ, quas veterum imitatione composuisse se innuit in Dione sub extrem.

Epistolæ quædam, ut illa ad Theophilum Alex. cujus meminit Photius Cod. 26.

XVI. *Alii Synesii.*

Synesius Lydus, Philadelphiensis, Porphyrii tempore clarus, Androclidis Pater. Svid. in *Ἀνδροκλείδης*.

Synesius capitis accusatus, pro quo intercedit Gregorius Nyssenus in Epistola quam edidit Laur. Zaccagnius in Monumentis veteribus pag. 366.

Synesius Atheniensis Hieracis frater, de quo Svidas in *Ἀΐδισία* ex Damascio de vita Isidori Philosophi.

Synesius de quo Anna Comnena lib. VII. Alexiadis pag. 202. seq.

XVII. *Epistola Synesii Philosophi ad Dioscorum Serapidis Sacerdotem.*

Inter Græcos Chemicos scriptores, qui in variis Bibliothecis *MSæ* feruntur, & de quibus accuratius dicere infra libro VI, animus mihi est, occurrit sub Synesii Philosophi nomine *Epistola ad Dioscorum*, quæ cum Græce lucem nondum viderit, hoc loco a me cum bona ut spero lectoris venia subjungetur, adjecta * *Dominici Pizimentii Vibonensis* interpretatione.

ΣΤ.

* Prodiit Latina Pizimentii versio Patavii apud Simonem Galignanum 1573. 8. in Volumine: cui titulus; *Democritus de arte magna sive de rebus naturæ alibus, ut non Synesii, Pelagii & Stephani Alexandrini & Michaelis Pithi in eundem commentaria*. Dicavit Pizimentus versionem suam Antonio Perrenoto Burgundo Cardinali, narratque se Græcum Codicem emisit a Coreyræo quodam qui Venetiis Romam se contulerat. Ego Græcum apographum debeo Clariss. Viro Paulo Vindignio τῷ μακαρίτῃ, qui illud Parisiis descriptum humaniter mecum communicavit.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

πρὸς Δίосκορον, εἰς βιβλίον
Δημοκρίτου, ὡς ἐν σχολίῳ.

Διοσκορὸν ἱερωῦ τῷ μεγάλῳ Σαράπι-
δι· ἔνι Ἀλεξανδρίᾳ Θεῷ τε συνου-
δοκῶντι· Συνεσίῳ Φιλόσοφῳ·
Χαίρειν.

Τῆς πεμφθείσης μοι ἐπιτολῆς
ᾧ σὺ σε πρὸς τὸ ἔθνος Δημοκρί-
του βιβλίον, ἐκ ἀμελέστερον ἔχον,
ἀλλὰ σπουδῆ πολλῇ καὶ πόνοι ἑμαυ-
τὸν βασιανίσας ἔδραμον πρὸς σέ. Ἐν
ᾧ ἔνι πρόκειται ἡμῖν εἰπεῖν, τίς ἀνεῖη
ὁ ἀνὴρ ἐκεῖν· ὁ Φιλόσοφ· Δημό-
κριτ· ἐλθὼν ἀπὸ Ἀβδηρῶν, Φυσι-
κὸς ἄνθρωπος καὶ πάντη τὰ φυσικὰ ἐρευ-
τήσας, καὶ συγγραψάμενος ταῦτα
κατὰ φύσιν. Ἀβδηρα δὲ εἰς πόλιν
Θρακικῆς. Ἐγένετο ἡ ὁ ἀνὴρ λογί-
στατος, ὡς ἐλθὼν ἐν Αἰγύπτῳ ἐμυσ-
γωγίθῃ ᾧ τῷ μεγάλῳ Ὄσανι ἐν
τῷ ἱερῷ τῷ Μέμφεως, σὺν καὶ πᾶσι
τοῖς ἱερεῦσιν Αἰγύπτου. Ἐκ τούτων λα-
βὼν ἀφορμὰς, συγγράψας βιβλίον
τέσσαρας βιβλίας πρὸς τὸ καὶ ἡ
λίθων καὶ περφόρας. Αἴγῳ δὲ τὰς
ἀφορμὰς λαβὼν. Συγγράψας γὰρ
ᾧ τῷ μεγάλῳ Ὄσανι. Ἐκεῖν·

SYNESII PHILOSOPHI

Ad Dioscorum, in librum
Democriti, scholia.

DIOSCORO sacerdoti Magni Serapidis
in Alexandria, Deo fervente,
SYNESIUS Philosophus
S. P. D.

Epistolam tuam ad me mis-
sam de divini Democriti libello
non negligenter accepi, sed ma-
gna cura, ac labore me ipsum
conficiens, in te omnem meam
cogitationem contuli. Unum
igitur proposuimus nobis dicen-
dum esse, quisnam fuerit ille
Philosophus Democritus? domo
Abderites, qui, cum esset phy-
sicus. res omnes naturales rima-
tus est. ac de illis secundum natu-
ram conscripsit. Abdera urbs est
Thraciz, ex qua fuit vir sapientis-
simus; qui cum in Ægyptum per-
venisset, sacris initiatus est a ma-
gno Ostane in templo Memphis
simul cum omnibus Ægypti sa-
cerdotibus: hinc sumta occasione
conscripsit libellos quatuor de
tinctura solis, & lunæ, deque lapi-
dibus, & purpura: sumta inquam
occasione, conscripsit ab magno
Ostane. ille enim primus fuit, qui
literarum monumentis consigna-
ret, quod natura naturæ gaudet,

G g

ἔ πα-

Ἔ παύτα παύτων ἀμφεβίουν Ἔ
παύτα παύτων vincit, & reli-
qua.

II. Czterum nobis opus est in-
vestigare, & discere, quænam sit
hæc sententia, quæve in ipso con-
secutionis series. Quod igitur
duos catalogos effecerit de albo
& nigro, perspectum nobis est.
Ac prius sane solida enumeravit:
deinde vero liquores, hoc est hu-
mida, nulla harum rerum in arte
sumta. Ipse enim de magno Ostiane
loquens confitetur, hunc virum
nec injectiones, nec assationem
Ægyptiorum in usum adhibuisse;
sed extrinsecus substantias colo-
rasse, & ab ignitis corporibus me-
dicinas separasse. Dixit autem
ille, viginisse apud Persas hanc con-
suetudinem, ejus autem sententia
hæc est: *Quod nisi attenuas sub-
stantias, Ἔ solvas, Ἔ in aquam
convertas, operam ludes. Ad viri
igitur verba veniamus.*

III. Colligite Rha ponticum. At-
tende quam magna fuerit Viri
prudencia, ab herbis exorsus est,
ut florem cominitceretur, herbæ
enim floridæ sunt. Dixit vero
Rha ponticum, quod quemad-
modum à ponto defluunt flumi-
na, omnia quoq; flumina in ipsum
labuntur. Palam ergo nobis fa-
ciens significat conversionem in

χθὴν πρῶτῳ. ὁ γράψας ὅτι φύσει
τῆ φύσει τέρεται, καὶ ἡ φύσις τῆ
φύσει κρατεῖ, καὶ ἡ φύσις τῆς φύσει
νικᾷ, καὶ τὰ ἐξ ἧς.

II. Αλλ' ἡμῖν ἀγαθαῖον ἐστὶν τὰ ἔ
Φελοσόφῳ ἀιγνύουσαι, καὶ μαθητῶν τῆς
ἡ γνώμη καὶ ποία ἡ τάξις τῆς ἐν αὐτῷ
τῶ ἀπολυθείας. ὅτι μὴ ἔν δύο κἀβα-
λόγως ἐποιήσατο, ὅθεν ἡμῶν γέγονε,
λευκῆ γὰρ καὶ ξανθῆ κατὰ λόγον
ἐποιήσατο, καὶ πρῶτον μὲν τὰ στερεὰ
κατέλεξε, ἔπειτα δὲ τὸν ζῶον, τὰ
τῆσι τὰ ὑγρά, καίτοι μὲν τοῦ τῆ
πρωλαμβανομένης ἐπὶ τῆς
Αὐτὸς γὰρ μαρτυρεῖ ὡς ἔχει μὲν
λα ὁ γὰρ, ὅτι ἔστι ὁ αὐτὸς ἐκείνῳ
χρησὶ ταῖς τῶν ἡγενησίων ἐπιδοθείας,
καὶ ἐπιτήσεται, ἀλλ' ἔξυθεν εἰσάγω-
τας ὑσίας καὶ πύρρον εἰσάγωται τὸ
Φάρμακον. Εἶπε δὲ ὅτι ἐστὶν ἔν
ἔτω Πέρσαις τῆτο ποιῶν. Ὁ δὲ λέγει,
τῆτο ἐστὶν ὅτι οἱ μὴ ἐκλυθῆναι τὰ
ὑσίας, καὶ ἀναλύσθαι, καὶ ἐκλυθῆναι,
καὶ ἐκλυθῆναι. Ἐλάττω μὲν ἔστι τὸ
ἔ ἀνδρὸς ῥῆσιν, καὶ ἀπύσασθαι αὐτῷ
λέγοντι.

III. Λέγειτε δὲ πρῶτον καὶ τὸ
πόνησον ῥῶ. βλέπε τοσάυτην ὡς
τησπτιν τῆ ἀνδρὸς. ἀπὸ βοτάνῶν
ἡ ἐξ ἧς, ἵνα μὴ ὑσῆ τὸ ἀνδρῶ, αἱ καὶ
βοτάναι ἀνδρῶφοροι εἰσίν. Εἶπε δὲ
καὶ τὸ πόνησον ῥῶ, ὡς ὅτι ὁ πῶν
ἀπὸ τῆ καταρρῶν τῆ ὑπὸ τῶν ὑ-
ταμῶν, καὶ πάντες εἰ πόνησον αὐτῶ
τὸν καταρρῆσον. Κατὰ ἄλλω δὲ
ἡμῖν ποιήσατο, σημαίνει δὲ τὸ
ἔξυ-

ἐξιδάσκου καὶ ἀχλύνωσιν, καὶ καλὰ
 λυσιν, καὶ λεπτωμένους τῶν σωμα-
 τῶν, ἢ τοὺς ὑπὸν. Διόσκορος Φησιν,
 καὶ πῶς ἔπειν ὅτι ἄρκια ἡμῶν ἰδίῃ, μη-
 δὲ σαφῶς ἐκδύνασι; καλῶς ἔπειν μη-
 δὲ, ἢ κατὰ πάθος κατηγορεῖται,
 αὐτὸς γὰρ πᾶσι τῶν μὴ μωμημένων
 καὶ γυμνασμένων ἔχοντων τὸν ἦν
 ἔπειν.

aquam, nigredinem, & corporum
 i.e. substantiarum attenuationem.
 Quomodo, inquit Dioscorus, nos
 jurejurando devinxit, ne alicui
 rem tantam liquido declaremus:
 Recte ait: *Nemini*, hoc est nulli
 imperito. Illud enim verbum:
Nemini, non de omnibus prædic-
 atur. Ipse namque hoc de impe-
 ritis, & rudibus dixit.

IV. Βλέπετε ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς
 χρυσοποιήσεως τί ἀπέβαλεν ἀπὸ κιννα-
 βάριου καὶ χρυσοκόλλης. Διοσκ. καὶ
 Γαλιένου χρῆσις ἐστὶ; Συνοψ. ἔχει, Διο-
 σκορος. Δ. ἀπὸ τίνος ἐστὶ χρῆσις; Σ.
 ἡλύσας, καὶ πάλιν ἀμύσσειν. Ἡ ἀνά-
 λυσις ἐστὶν τῶν σωματῶν, ἢ ἀνα-
 λυσις καὶ ὑδάτων αὐτὰ ποιήσεως, καὶ ῥιου-
 σισι, καὶ ἀχλυνθῶσι καὶ λεπτοῦθῶσι.
 Τὸτο ἢ καλεῖται ὄδωρ θάου καὶ σιλήνη
 καὶ χρυσοκόλλα, καὶ θάου ἀπύρεση, ἀλλὰ
 δὲ καὶ ὅσα λοιπὰ ὀνόματ' αὐτῶν. Ἡ
 γὰρ λύσις καὶ ἀμύσις ἐστὶ, καὶ ἡ ξά-
 θωσις ἀναλυθῆναι, αὐτὰ γὰρ
 αὐτὰ καίεσι, καὶ αὐτὰ αὐτὰ ἀναλω-
 πύρεσι. ὁ δὲ φιλόσοφος πολλοῖς
 ὀνόμασι ἰκαλεσθῆναι αὐτὰ, πᾶσι μὲν
 ὀνόμασι, πᾶσι δὲ πληθυντικῶς, ἢ ἀνα-
 λυθῆναι ἡμᾶς καὶ ἡ ἰσμεν νοήματα.
 Ἐπειὶ γὰρ ὑπεκατιῶν ἕτας. Ἐάν
 ἔς νοήματι, καὶ ποιήσῃ ὡς γέγρα-
 πται, ἴση μακάριος, καὶ ἴση γὰρ
 μεθ' αὐτῶν πρὸς τὴν ἀνάστασις νόσον.
 Αποδοκίμασι τὸ μὲν ἔπειν καὶ ἀπο-
 πύρεσι ἡμᾶς τῆς μαλακίας πλά-

IV. Cerne enim; quid in
 chrysoποιæ initio tradiderit. *Mer-
 curius a cinabrio & chrysocolla*. D. *Est
 his ne opus est?* Sy. Non Dioscorus
 D quid igitur opus est? Si. Audisti;
 sed rursus accipe. Solutio corpo-
 rum est, ut illa solvas, eademque
 in aquam redigas, ut fluant, &
 nigrescant, & attenuentur. Hoc
 enim vocatur aqua sulphuris, &
 Mercurius, & chrysocolla, & sul-
 phurignem non expertum * cun-
 ctisq; aliis nominibus appellatur.
 Dealbatio est combustio, & citri-
 natio a mortuis excitari. Ipsa
 enim se ipsa comburunt, & ipsa
 ipsa vivificant. Philosophus vero
 multis ipsa nominibus appellavit;
 aliquando quidem unius, aliquan-
 do vero multorum numero, ut
 nos exercent, & videat, si pruden-
 tes simus. Dixit enim progrediens
 ita: *Si fueris prudens & fueris, ut bea-
 tus eris, eris beatus. Hæc enim ratione
 paupertatem, morbum insanabilem, su-*

* Non inflammabile.

porabis. Revocans igitur, & abstrahens nos a vano errore, ut animum nostrum a rerum multitudine abduceret. Attende vero, quidnam in libelli initio dixit. Venio ego etiam in Aegyptum naturalia ferens, ut rerum syrtum contempnas. Naturalia vero appellavit solida corpora, nisi enim illa solvantur, ac rursus conjungantur, nunquam res ad finem perducetur.

V. Et quo intelligamus ex solidis corporibus aquas, hoc est florem, sumi, vide quomodo dixerit. *Quae vero sunt in liquoribus. Creticum Creticum, Aristolochiam, & reliqua.* Cum flores diceret, plantam nobis fecit, aquas ex solidis sumi. Et quo nobis persuaderet, rem ita se habere, postquam dixit, *Urinam incornuam*, dixit etiam, *Aquam salis vinæ, & aquam ciperis brassicæ, & aquam facis, & aquam aianimii.* Et in fine dixit, *Loc canis.* Et manifestum nobis est, quod ex communi proficitur. Quæ enim corpora solvant, attalut, aquam nitri, & aquam feris, & vide quemadmodum dixit. *Hæc est materia anni conficiendi. Hæc sunt, quæ materiam permutant, & in aliud metallum variant. Quæque igni mundantur reddunt: proterea vero nihil est vitium. Si igitur mundantur, & factis, ut frigidum est, omnia hanc.*

της, ὅπως ἡ γῆσι ἡμῶν ἔσονται λυαίαι Φωφασίας. Πρὸς τὸν δὲ τῆ ἀποβολῆς τὴ βιβλίον τίς εἶπεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ γὰρ ἐν ἰσχυρῶν, φέρων τὰ φυσικὰ, ὅπως ἔκ πολλῆς ὕλης καταφρονήσῃ. φυσικὰ δὲ εἶπεν τὰ σπέρμα τῶν σώματων. Εἰ μὴ γὰρ αὐτὰ ἀναλυθῶσι καὶ πάλιν παγῶσιν, οὐδὲν εἰς πέρας προσιδῆν ἔκ πρόγμῳ.

v. Καὶ ἵνα νοσημεῖς ἴσῃ τῶν σπέρμα λαμβάνεται τὰ πάντα, γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ, ὅπως πῶς εἶπε. Τὰ δὲ ἐν ζυγαρῶν κρηνοῦ κελικῶν καὶ αἰσολογίας, καὶ τὰ ἐξῆς. Τὰ αὐτὰ εἰπεὶ ἀλλοτρίων ἡμῶν, ἅτι ἐκ τῶν σπέρμα τὰ ὕδατα λαμβάνεται. Ἐφ' ἧς ἡμῶν πίστη ὅτι τὰ ἴσα ὕδατα εἶναι, μὲν τὸ εἶπεν ἕως ἀφ' ὧν ὕδατος ἀσβέσου καὶ ὕδατος ἀκαθάρτου καὶ ὕδατος φέλης, καὶ ὕδατος αἰματικῆς, καὶ ἐπὶ τέλει πᾶσι ποτὶ γάλα. Καὶ δῆλον ἡμῶν ὅτι εἶναι τὰ ποτὶ ἀναφρομένον. Τὰ γὰρ ἀποτὰ τῶν σωμάτων προσιδόμενα, ὕδατος καὶ ὕδατος φέλης, καὶ ὕδατος πᾶσι εἶπεν. αὐτῆ ἡ ὕλη τῆς χρυσοποιίας. Ταῦτα εἶσι τὰ μεταλλοποιῶν τῶν ὕλην, καὶ μεταλλοποιῶν καὶ σπέρμα καὶ ποτῆς. Ἐπεὶ γὰρ τῶν ὕδατος εἶναι ἀσφαλές. Ἐὰν γὰρ εἰς μὴν, καὶ καί τις εἰς γέγραπται τῆς μακροῦ.

* Sicut Antiquarii

v. d.

VI. Διόσκ. Καὶ πῶς ἔχων ἴσασαι, Φιλόσοφοι; τὴν μεθεδοὶ ὡς εὖ βύλομαι μάθων. Ἐάν γδ ἀπολυθῆσω τοῖς εἰρημίοις, γλῆν ἰνῆσωμαι ἢ παρ' αὐτῶν. Σωισσ. Ἄκυσσον, Διόσκορε, αὐτῷ λέγων ἴσῃ, καὶ ἔξωόν σου τὸν νῦν τοῖς ἔγκειμάμοις, καὶ πρόσχευς πῶς λέγει. Ἐκτρέψου αὐτῷ τὴν φύσιν, ἢ γδ φύτικ ἐνδον κέκρυπται. Δ. ὦ Σωισσ, τίνα ἐκτρέψω λέγει, καὶ πῶς αὐτὴν ἐκτρέψω, ἢ πῶς φέρω τὴν φύσιν ἔξω; Σ. Ὁξυώδον σου τὸν νῦν, Διόσκορε, καὶ πρόσχευς τοῖς εἰρημίοις. Ἐάν γδ ἐκονομησῆς ὡς δεῖ φέρεις τὴν φύσιν ἔξω. Ἰὴ χία, καὶ ἀστρεπτε, καδμία λευκή, καὶ τὰ ἔξω. Β. ἔπει πόση ὡς ἀτῆρησις ἔστω αἰδρός, πῶς πάντα λευκὰ ποιῆσαι, καὶ δεῖξαι τὴν λευκωσιν. Ο. λέγει γδ, Διόσκορε, τοιᾶν ἐστὶ. Βάλε τὰ σώματα μετὰ τῆς ὕλης, καὶ ρίπισον εἰς λεπτὸν, καὶ ἀναλάμβανε ὕλην ἐτέραν, πάντα γδ εἰς εἰαυτὴν ἔλθουσι, ἔασον πεφθῆναι ἡμέρας γ', ἢ δ', καὶ βάλε αὐτὴν εἰς βοτάνιον ἐπὶ Στεμοσοδῆς τραχείας, ὃ δὴ βοτάνιον ἐστὶ κρεταπίς. Ταύτη γδ τῆ ἀναδίσσει τὰ πυρὸς συνωμοζήσῃ τῶ βότανιῳ ὑάλησι ὄργανον ἔχον μασαρόν, ἐπὶ τὰ αἶμα προσίχον, καὶ κείτω πάρα * κείδρον ἦ. Καὶ τὴ

VI. D. & quonam pacto, philosopho, hanc viam possim invenire, abs te scire desidero, si enim praedicta sequar, nullam inde utilitatem consequar. Sy. Audi Dioscore ipsum dicentem, ac mentem tuam exacue, & attende, quomodo dixerit, *converte ipsorum naturam, natura enim intus latet est.* D. o Synesie, quam conversionem dicis? Sy. Corporum inquam. D. & quomodo ipsam convertam, vel quomodo ipsam naturam extraham? Sy. Exacue tuam mentem Dioscore, & considera, quonam modo dicat. *Si enim, oportet, gubernaverit, naturam extrahet. Tenacchia, & asperites, cadmia alba, & reliqua. Vide, quanta fit vis prudentia, quomodo alba omnia terigit, ut albedinem ostenderet, quod ergo Dioscore inquit, hoc est. Junge corpora cum Mercurio, & leca in tenuem scobem, & same alium Mercurium, omnia enim Mercurius trahit ad se ipsum: & sine ut digerantur per tres, vel quatuor dies, & loca materiam hanc in testa supra cinerem calidum, nec sic magnus ignis accensus, sed in tepido cineris suavis calor, ita ut cera possit liquefcere. Hujusmodi igitur ignis vapore testae vas vitreum accommodatur, cujus mammilla ante se efferat, rostrum vero deorsum*

Gg 3

sum

* In Ora Codicis adscriptum: Ἐκκεφαλαίνω.

sum vergat, & cape aquam, quæ ascenderit per alembicum, & serua, & putrefac. Hæc dicitur aqua sulphuris. Hæc est conversio, hæc vocatur corporum solutio. Hac ratione naturam intus latitantem in lucem proferes. Hæc aqua cum corrupta fuerit, vocatur acetum, & vinum Amineum, & similia.

VII. Et quo admireris hominis sapientiam. Vide quomodo duos catalogos fecerit, auri, & argenti conficiendi, & duos item liquores alterum quidem in flavo, alterum vero in albo, hoc est, auri, & argenti, & vocavit solis catalogum Chrysopeiam; lunæ vero argenti confectionem. D. Sat bene dixisti Synesie. Sed ipsius artis, quidnam prius est? dealbatio, vel citrinatio? Sy. Dealbatio potius. D. & quamobrem citrinationem prius recensuit? Sy. Quoniam solis lunæ præfertur. D. ita ne o Synesie faciendum est? Sy. Non Dioscore, sed ut nostræ mentis, & ingenii aciem exercerent, hæc ita disposita sunt. Audi ipsum dicentem, quod sibi cum nobis prudentibus oratio est, mentem nostram exercenti. Si vero vis exacte rem scire, duobus catalogis mentem adhibe: quod ante omnia Mercurius positus est, & in flavo, hoc est sole, & in albo, hoc est luna. Et in sole quidem dixit: *Mercurius a cinabrio*, in albo vero dixit:

ἀνερχόμενοι ὕδωρ διὰ ἑμαζῶ δεχθῆ, καὶ ἔχε εἰς σῆψιν. Τὸτο λέγεται ὕδωρ θῆον. Ἐπιτη εἰς ἑνὶ εὐερεφῆ. αὐτὴ τη καλεῖται λύσις σωμαίων. Τὸτο ὅταν σαπῆ, καλεῖται ὄξος, καὶ ἰατρικὴ ἀμηνί, καὶ ἰατρικὴ ὁμοία.

VII. Καὶ ἵνα θαυμάσης τὴν τοῦ ἀνδρὸς σοφίαν, βλέπε πῶς διὰ καταλόγους ἐποίησατο, ὁ παλαιὸς ὁ ποιῆσας, καὶ πάλιν δύο ζαμῆς, τὸ μὲν ἓνα ἐν τῷ ξανθῷ, τὸ δὲ ἄλλο ἐν τῷ λευκῷ, ταῦτέστι ὁ καὶ ὁ ἐκάλισσε τὸν ἑμαζῶ κατὰ λόγους χρυσοποιῶν, τῆς ὁ ἀργυροποιῶν. Δ. Πάνυ καλῶς ἔφη, ὁ Σωκράτης φιλόσοφος, καὶ ποῖον πρῶτον ἐστὶ τὴ τέχνης τὸ λευκῶσαι ἢ τὸ ξανθῶσαι; Σ. μᾶλλον τὸ λευκῶσαι. Δ. καὶ διὰ τί τὴν ξανθῶσιν εἶπε πρῶτον; Σ. Ἐπειδὴ προτετιμῆται ὁ ἑμαζῶ. Δ. καὶ ὅτι οὐ φιλομεν ποιῆσαι; Σ. ἢ Dioscori, ἀλλὰ τὸ γυμναῶσαι ἡμῶν τὸν νῦν καὶ τὰς φρένας ἔτω σωμεταγῆται. Ἐπειδὴ αὐτῷ λέγουσι ὡς νοήματα ἡμῶν ὀμιλεῖ, γυμνάζων ἡμῶν τὸν νῦν. Ἐὰν δὲ βάλῃ τὸ ἀκριβὲς γινῶμαι, πρόσθε εἰς τὰς δύο καταλόγους, ὅτι πρὸ πάντων ἢ ὁ ἐτάγη. Καὶ ἐν τῷ ξανθῷ, ταῦτέστι ὁ, καὶ ἐν λευκῷ ταῦτέστι ὁ, ἐν μὲν τῷ ἑμαζῷ, ὁ ἢ ἀπὸ

ἢ ἀπὸ κωνοβάριος. Ἐν ᾗ τῆ λευ-
λῆ ἔστι. Ὡς ἀπὸ ἀρσενικῆ, ἢ
σανδαράχης, καὶ τὰ ἐξῆς.

*Mercurius ab arsenico, vel sandaracha,
& quæ sequuntur.*

VIII. Διόσκορος ἔπει. Καὶ διάφορος
ἔστι; Ὁ Ζενόφ. καὶ διάφορος μία ἔστι.
Δ. καὶ εἰ μία ἔστι, πῶς ἐστὶ διάφορος;
Σ. καὶ διάφορος γίνεσθαι, καὶ μαγι-
στικῶν δυνάμεων ἔχει. ἢ ἕκαστος τῶ
ἑαυτῷ λέγουσιν. Τὸ κίτριον τὸ λευ-
κόν, καὶ τὸ κίτριον τὸ ξανθόν. Δ.
καὶ, ἕκαστα. Σπερ ᾗ βύλουμαι μα-
θῶν, Σωκράτης, ἴδο με διδάξον τὸ
πρῶτον, ὅτι σὺ ἐπίστασαι. Πάντως
αὕτη τὰ εἶδη πάντων δέχεται. Σ.
τόσοι ὡς Διόσκορος, ὡς περὶ τοῦ κη-
ρῶς οἶν δ' ἀν' προσλαμβανῆ † χρω-
μα δέχεται, ἔτι καὶ Ὡ, φιλόσοφος,
αὕτη λευκίνην παίει καὶ πάντων
ταῖς ψυχῶν ἔλκει καὶ ἔπει καὶ ἐπι-
σῶται. Διοργανικὸν δὲ καὶ ἔχει
σα ἐν αὐτῇ ταῖς υγρότησιν πάντων
καὶ σπῆνι ὑψιστάμενη ἀμείβει πάντα
τὰ χρωματῆ, καὶ ὑπιστάμενη γίνε-
ται ἀνυποστάτου αὐτῶν ὑπαρχόντων.
Μάλλον ᾗ ἀνυποστάτου αὐτῆς ὑπαρ-
χούσης ἴσοι καὶ κατώχουμῳ γίνεσθαι
ταῖς οἰκισμῶν ταῖς διὰ τῶν σωματί-
ων καὶ τῶν ὑλῶν αὐτῶν.

IX. Διόσκορος. Καὶ πῶς εἰσὶ ταύ-
τα τὰ σώματα καὶ αἱ ὑλῆ αὐτῶν;
Ζενόφ. Ἡ τέλει αὐτῶν καὶ τῶν
ταύτων γένεσι. Διόσκορος. Καὶ πῶς εἰσὶ

VIII. D. Diversus ergo est Mer-
curius? Sy. Sane quidem diver-
sus est, cum unus sit. D. Et si
unus est, quo nam pacto est
diversus? Sy. Et diversus est,
& vim maximam habet, non-
ne audisti Mercurium * dicen-
tem, *sauius albus, & sauius ruber*,
D. Audivi equidem. Quod autem
scire Synesie cupio, hoc ** me
doceto. Sy. Omnino ipse Mer-
curius omnes induit formas, quem-
admodum enim cera sumit
quemcunque colorem trahit, sic
etiam Mercurius philosophus, ipse
dealbat omnia, & omnium ani-
mas trahit, eodemque coquit, & ra-
pit, ad instrumenta ergo aptatus,
& in seipso humores habens pror-
sus etiam corruptionem sustinens
permutat omnes colores, & per-
manet, ipsis non permanentibus:
immo vero ipso non subsistente
tunc etiam continetur cor-
porum & subjectorum relictio-
nibus.

IX D. Et quænam sunt hæc
ipsorum corpora & materia? Sy.
Quatuor corporum compositio,
& horum ea, quæ affinia sunt. D.
Quæ sunt horum affinia? Sy. Au-
disti

* Hermetem Trismegistum.

** Hanc οργανικὴν, † ΑΙ, ὁμιλήσῃ.

difti quod materiz ipforum animz ipforum funt. D. Et materiz ergo ipforum funt ipforum animz? Sy. Certe Quemadmodum enim faber fi lignum capiat. folium facit, vel currum, vel aliud quidpiam: & in materia folum operatur, & ipfi nihil aliud artifex dat przter formam, fic & ars ipfa o Philofophe, poftquam divifit illa. Arrige aures o Diofcure, ftatuarius expolit. vel fecat lapidem, ut idoneus fit ad fuum ufum. Rurfus faber lignum fecat, vel radit, ut fiat folium, vel rheda: & nihil aliud artifex adhibet przter formam, nihil enim eft przter lignum. Eodem modo, & zs fit ftatua, vel circulus, vel quoddam aliud vas, artifice ipfo nil nifi formam dante. Sic igitur Mercurius arte elaboratus a nobis ipfe omnem formam fufcipit, & fixus, ut dictum eft, corpori ex quatuor rerum generibus conftanti, fortis & firmus manet, continens, & contentus obid: & Pibichius * eum magnam affinitatem dixit habere.

X. D. Recte hzc explicafti, ac me inftuixifti. Volo igitur ad viri verba accedere, & ea, quz ab ipfo oblique dicta funt, a principio videre. *Μετρίως εκ κίναβρις.* Omnis igitur Mercurius ex corporibus fit Hic autem ex cinabrio dixit, tanquam manifeftum

* Locus, ut videtur, corruptus.

ἰὰ τῆτων συγγενῆ; Συναίσι. Ἐκαστας ὅτι αἱ ὕλη αὐτῶν ψυχρῆ αὐτῶν εἰσί. Διόσκορος. Καὶ αἱ ὕλη ἐν αὐτῶν ψυχρῆ αὐτῶν εἰσί; Συναίσι. Καί, ὡσπερ ὁ τέκτων ἐκ τοῦ ξύλου κ' ποιῆ θρόνον, ἢ δίφρον, ἢ ἄλλο τι, μόνον τὴν ὕλην ἐργάζεσθαι, ἕτεραὶ τέχνη αὐτῆ, ὡς φιλόσοφος, ἐπειδὴ ὁ τέκτων αὐτῶν ἀκροῖται ὡς διόσκορος, ὁ λιθουργὸς ζεῖει τὸν λίθον, ἢ πρίζει ἕνα ἕνα, οὕτως δὲ γίνεται εἰς τὴν χρεῖαν αὐτῆ. Ομοίως ὁ τέκτων τὸ ξύλον πρίζει καὶ ζεῖει ὡς γίνεται θρόνον ἢ δίφρον, εἰς γὰρ εἶναι εἰ μὴ ξύλον. Ομοίως καὶ γίνεται ἀνδρείας ἢ ἄλλο σκεῦος, ὅτε ἰσχυρὸν αὐτῶ μόνον τὸ εἶδος χρυσοῦς. Οὕτως ἐν κ' ἡ σελήνη φιλῶν ἐπιφέρει τῶν ἡμῶν πᾶν εἶδος ἀφ' ἧς ἀφ' ἡμῶν δεχέσθαι, καὶ πεδουθεῖσα, ἀφ' ἧς ἀφ' ἡμῶν τῶν τετρασείχων σώματι ἔχει καὶ ἀδύκωτος μείνει, διὰ τῆτος καὶ ἐπιβήχης * πολλὴν ἀγγελοῦ ἔχει ἔλεγον.

X. Διόσκορος. ἐπέλυτας φιλόσοφος, ἐδιδάχθαι με φιλόσοφος βέλομαι ἐν ἐπι τὴν ἕανδρος ἀναδρομὴν ῥῆσιν. καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀναλαβεῖν τὰ ὑπ' αὐτῆ λελεγεμένως εἰρημῆς, σελήνη ὅτι ἀπὸ κίναβάρως. πᾶσα ἐν σελήνῃ ἐπὶ σωμάτων γίνεται. ἕτ' ὅτι ἐκ κίναβρις

βαίρεως ξανθῆ ἐστὶ αὐτῆ ἢ λευκῆ ἢ
 D. ΣωίσιⓄ. ἰσογγία μὲν λευ-
 κῆ ὑπάρχει ἢ D,· δυνάμει ἢ ξανθῆ
 γίνεται. Δ. μὴ ἄρα τῦτο ἔλογεν ὁ Φι-
 λίσσοφος. ὃ Φύσεως ἕρᾶναι Φύσεων
 δημιουργοὶ ταῖς μεταβολαῖς νικῶσαι
 τὰς Φύσεις. Σ. γὰρ διὰ τῦτο ἐρηκεν. εἰ
 μὴ γὰρ ἐκτραφῆ, ἀδύνατον γενέσθαι
 γὰρ προσδοκώμενον, καὶ μάτην κάμνου-
 σιν οἱ τὰς ὕλας ἐξεργῶντες; καὶ μὴ
 Φύσεως σωμάτων μαγνησίας ζήλυν-
 τες. Ἐξέσω γὰρ τοῖς ποιηταῖς καὶ
 συγγραφεῦσι, τὰς αὐτὰς λέξεις ἄλ-
 λως τε καὶ ἄλλως σχηματίζουσιν. Σῶμα
 εἶναι μαγνησίας εἴρηκε τὴν μίξιν τῶν
 στοιχείων, καὶ διὰ τῦτο ὑποκατικῶν ὄψιν ἐν
 τῇ ἐκβολῇ τῆ ποιήσεως εἶⓄ, λα-
 βὼν D πῆξιν τῷ εἶ μαγνησίας σώ-
 ματι.

XI. ΔύσκολοⓄ. ἰδὲ εἶναι προσβίμμη-
 ται ἢ D. ΣωίσιⓄ. Καὶ διὰ τῆ αὐ-
 τῆς γὰρ τὸ πᾶν ἀναπαύεται. Καὶ
 πάλιν περιττεύεται, καὶ καὶ βαθ-
 μὸν ἐκάστης οἰκονομίας τετύχηκεν.
 χρυσοκόλλα, ὃ ἐστὶ βαλερίων. ἐν ᾗ
 τοῖς χλωροῖς λίθοις εὐρίσκεται. Δ.
 Καὶ τίς ἀν εἶναι χρυσοκόλλα ὃ ἐστὶ βα-
 λερίων; τίς ἢ σημασία, ὅτι καὶ ἐν τοῖς

sit ipsum esse ex cinabrio. Atqui
 Mercurius ex cinabrio citrinus
 est ipse autem Mercurius est albus.
 Sy. Actum quidem albus est Mer-
 curius, virtute vero citrinus sit.
 D. Hoc ne igitur dixit Philoso-
 phus? ὁ naturæ coelestes natura-
 rum creatrices mutationibus na-
 turas superantes. Sy. Et hanc ob
 causam dixit: *Nisi enim permuten-
 tur, id quod expectatur, fieri non
 poterit, & frustra laborant, qui
 materiam explorant, & non natu-
 ram corporum magnetica quantum.*
 Licet enim poetis, & orato-
 ribus easdem dictiones alia, atque
 alia ratione efformare. Corpus
 igitur magnetis dixit, hoc est
 substantiarum mixtionem. Et ob
 id progrediens ait, in principio,
 ubi auri conficiendi rationem
 docet: *Capiens Mercurium infuse
 corpori magnetis.*

XI. D. Ecce igitur propositus
 est Mercurius. Sy. Sane quidem,
 ob ipsum enim omnia extrahun-
 tur. Atque iterum adiicit, (& per
 gradus cujuslibet rei institutum
 pertractavit) *Chrysolite, quod est
 batrachium, inter virides lapides inven-
 nitur.* Et quænam sit chrysolite,
 id est batrachium, & quidnam
 significet, quod & inter virides
 lapillos invenitur, necesse igitur
 Hh nobis

nobis est querere. Primo igitur scire debemus, quæcunque sunt colore viridis, & age jam, ut ab homine exordiamur, homo enim omnibus animantibus in terra degentibus antefertur. Dicamus igitur hunc pallentem pallidum effectum esse, & manifestum est, quod, ut ochra, mutatur illius forma, hoc est, ad aureum colorem, immo vero ad ipsius citri corticem; quæ est palloris species. Hoc procedente oratione flavum, arsenicum appellavit, ut palloris speciem ostenderet.

XII. Ut autem cognoscas, quomodo magna cum prudentia particulariter hoc dixit, animadvertente quam ratione dicat: *Mercurium a cinabrio corpori magne-
sæ*, postea infert *Cbrysolitam*, *claudianum masculinum*, nomen rursus induxit masculinum, ut ipsum a femininis separaret, & post *Claudianum*, arsenicum flavum quibus flavis duo nomina feminina imponens, postea duo masculina. Oportet igitur nos investigare, & videre, quid hoc sit, hic, quantum ego Dioscore suspicor, unum putrefacit. Deinde assumit *Cadmia*, postea *Androdamania*, & *andromas*, & *cadmia* sicca sunt, & ostendunt cor-

χλι... *εις λ... εις ευρισκίαι. Σ. αναγ-
καίον εν ειν ημω ζηήσαι. Οφεί-
λομεν εν ειδίαι πρώτον εσα επί
χρωμάτων εισι χλωρών. Φέρε εν
ως από ανθρωπι επιμω. Προ-
τετιμηται γδ ο ανθρωπι πάση
των ζών επί τ γης. Διγρη
εν ότι ωχρώσαιτα τῆτον, χλω-
ρην γουόναι, και δηλον ότι ως
ωχρα τὸ εἶδθ μεταβάλλεται, ὁ
εἶσω επί τὸ χρυσιζον. Καὶ αὐτὸ
ἢ μάλλον τῆτέσι τὸ λεπθ τῆ
πιτερις τὸ τ ωχρότηθ. εἶδθ.
Τῆτο ἢ κ υποκατιων εἶπω. ἀρσεν-
ικὸν ξανθὸν, ἵνα δείξη τὸ τ ωχρό-
τηθ. εἶδθ.*

XII. Ἴνα ἢ εἶδης, πῶς μὲ *εἶδθ*
τηρήσῃς μερικῶς ἕρημ τῆτο κρι-
οχε τὸν εν, πῶς λέγει, *εν* ἀπὸ
κινναβάρως σῶμα μαγνητικῶν. ἵνα
ἐπιφέρει. Τὸν χρυσοκόλλη κλα-
διανὸν ἀρσενικόν. Ὄνομα πάλωιπῆ.
γαγεν ἀρσενικόν, ἵνα δείξη ἀπὸ τῶν
θηλυκῶν. Καὶ μὲ τὸν κλαυδιανὸν
ἀρσενικόν, τὸ ξανθόν. Τὰ ξανθὰ
δύο προςθεῖς ὀνόματα θηλυκά. Ἐπὶ
τὰ δύο ἀρσενικά. δεῖ εν ἡμῶς ἐπιγ-
νῆσαι κἰ εἶδῃ τί εν ἦν τῆτο. ως ἡγὼ
κεκίνημαι, Διόσκωρε, εἴλαυθα σῆμα
τὸν θ, εἶτα ἐπαναλαμβάνεις καδ-
μίαι. εἶτα ἀνδροδάμανια. Καθότι
δρὸδάμας κἰ ἡ καθμία ξηρὰ εἶσι.
καὶ

Καὶ δύνουσι τὴν ξηρότητα τῶν τρωμάτων. Καὶ ἵνα ἔυδηλον αὐτῶν ἀποση, ἐπισηγας τυπτηρίαν ἐκσηπῶ. Δύσαν ἀλά σιμωνιακόν. βλέπει πύση ἀφροσύνης ἔκ τῶν εἰς ἵνα οἱ ἐχέφρονες νοήσωσι πῶς αὐτὸς εἰδὼ δάξιν αἰκὴν ἀλά σιμωνιακόν ἐκσηπῶ δέσσαν, τῆτο γὼ καὶ τὴς ἀμυήτης ἀφελις πείθω. ἵνα ἡ τῆ βαβαυτέραι σοι γίνοιτο, αὐθιῶς ἐπὶ γαυθῆσι ἀπυροῦ ὅ ἐστι θεῶν ἀκαυτοῦ, τὸ πᾶν τιτῆσι τὰ ξηραδίγια εἶδη καίτω, ὅ ἐστι τὰ σώματα γενοτά, θεῶν ἀκαυτοῦ κέκληται. καὶ μετέπειτα ἐπιφέρεται, πυρίτης ἀπολελυμένη, μηδὲνα τῶν ἄλλων ἀπροσδιορίτως ἐπιβαβαυῶν. τῆτο ἀληθῆς ὑπάρχει ὅτι τὰ ἀπομείνωτα ξηρά. Καὶ ταῦτα ὑποδεικνύων, ἐπιφέρει. Σίνοπιν ποτικῆν, μεταβάς ἀπὸ τῶν ξηρῶν εἰς τὰ ὑγρά. σίνοπιν ἄρηκον. ἀλλὰ διὰ τὴν ποτικῆν ἐκ τῶν ἐπιγνώσει ἐγώθη. Ἐπιβαβαυμένη δὲ ἐπισηγασ ὑδρὸς θεῶν ἀδικῶν. τὸ ἀπὸ μόνου θεῶν θεῶν.

XIII. Διόσκωρος. Καλῶς ἐπέλυσας, φιλότατε, ἀλλὰ πρόστιχας πῶς οἶπον, εἰάν ἀπολελυμένον τὸ δὲ ἀβέσθ. Σιωνίσι. ἢ Διόσκωρος, ὑπρόσσειχας τὸν ἴον. ἢ ἀβέσθ. λευκή ἐστι, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὑδρὸς, λευκόν ἐστὶ

potant siccitatem, & ut hoc planum faceret, intulit *Alumen combustum*. Considera, quanta sit viri sapientis, hoc enim dixit, ut prudentes intelligerent, quomodo ipsos docuerit, dicens, *Alumen ustum?* fortasse verò, hoc etiam imperitis voluit persuadere, ut autem & firmiori tibi essent, statim intulit, *Sulphur igne non expertum*, hoc est sulphur incombustum, eodem, id est exsiccatas species infra, hoc est corpora unum facta sulphur incombustibile appellavit, & post ea insert, *Pyrites dissolutus*, nulum ex aliis indeterminate confirmans. Hoc verum est, quod sicca sunt ea, quæ permanent, & hæc distinguens insert. *Sinopis ponticam* a siccis ad humida transiens sinopin dixit, ponticam tamen addens, quod nisi addidisset, intelligi nequaquam potuisset. Hoc autem confirmans intulit, *Sulphuris aquam libellam*, i. e. illibatam, a solo sulphure sulphur.

XIII D. Recte hoc, philosopho, enodasti, sed attende, quomodo dixit *per calcem vivam*. Sy. O Dioscore, non enim advertis, *Calx viva alba est, & aqua ejusdem alba, & acuta, & sulphur suffitum dealbat, declarationis gratia*

tis igitur statim subdit : *Sulphuris fuliginem*, nonne hæc nobis patefaciens? D. certe bene dixisti, & deinceps sori citrinum, & vitriolum citrinum, & cinabrium. Sy. Sori, & calcanthum citrinum non nosti esse viridia? cum igitur tetigisset. Veneris æruginis ablationem, hoc est expurgationem, immo vero eam significaret, quæ totius est, utra coloribus, hoc dixit, & rursus hoc confirmans in fine intulit : *Post ablationem rubiginis, quæ vocatur æruginis expurgatio, tunc in jeclis humidis sic firmu citrinatis*, & vere viri ingenuitas hic offensa est.

XIV. Vide enim quomodo statim conjunxit, cum distincta rerum explicatione usus esset, cum dixerit; *Quæ vero in liquoribus, hæc sunt: Crocus oiticium, Aristolochia, Flos cicuti, flos anagallidis, quæ cyaneum fert florem.* Quid hoc amplius dicere, aut referre potuerat, ut nobis persuaderet, quam per anagallidis florem loqui? mirum enim mihi videtur, quod non solum anagallidis, sed etiam floris meminerit. Anagallidis siquidem nomen ianuit nobis, ut aquam extraheremus, & ob florem horum animas, id est, spiritus educeremus. Quod si hæc non ita se habeant, nihil est

καὶ εὖ ἢ τὸ δῖον, θυμωμένον, λευκαίνει. Σαφηνίας ἐν χάρῳ εὐθείας ἐπήγαγε δῖον αἰθάλου ἐχὶ δῆλα ἡμῶν ταῦτα ποῦν; ἀδυσκασθ. Ναί, καλῶς εἰρημας, καὶ αὖ τῆτο σῶρι ξανθὸν καὶ χαλκαῖον ξανθὸν καὶ ἀμωνιακὸν ἄλα. Συνίστιθ. Τὸ σῶρι καὶ ἡ χαλκαῖον ξανθὸν πῶς ἐκ ἀγνοίας ὡς χλωρὰ εἶη; αἰνιτίζμεν ἐν τῇ ♀ εἰς ἴσσω ἦτοι εἰς χυμῶσιν, μάλλον ἢ τὸν ♂ παῶτες, ἀπὸ χρωμάτων τῆτο εἰρηκα καὶ πάλιν ἐπιβεβαιώμεν ἐπὶ τῷ τῆλος ἐπήγαγε. Μετὰ δὲ τὴν ἀφαιρεσιν ἢ ἰδὴ ἦτις καλεῖται εἰς ἴσσω τῆτε ἐπιβολῆς τῶν ὑγρῶν γινώσκῃ γίνεσθαι βαβαία ξανθῶσιν. Καὶ εἴηαι ἡ ἀφθῶσις ἢ ἀνδρὸς ἐξαυθῶτα ἀπεδίχθη.

XIV. Ἐρεσ περ πῶς εὐθείας αἰθάλου ἐστὶ τῷ διεκμῶ χρησάμενοι καὶ εἰπῶν. Ταῦτα ἢ ἐν ζυμῶσι αἰθάλου κροκῶ καλίω, ἀρετολογησάμε καὶ ἀνθῶ. ἀναγαλλίδου ἀνθῶ. ἢ τὸ κινῶσιν ἀνθῶ ἐχέστω. ἢ τῶ πλείω τῶ εἶχον εἰπῶ, ἢ κατὰ λέξιν ἢ αὖ πάλιν ἡμῶν τὰς μαρτυρίας εἰ μὴ διὰ τὸ εἰπῶ ἀνθῶ ἀναγαλλίδου. θανμάσται γὰρ μοι ὑμῶν ἀναγαλλίδου ἐμήνησεν ἡμῶν τὸ ἀναγαλλίδου τὸ εἶδος. διὰ δὲ τῷ ἀνθῶ, τὰς τῶτων ἡμῶν καὶ ἀναγαλλίδου, τῆτε τῶ πλείω τῶ. εἰ μὴ δὲ ταῦτα εἴηαι ἔχου, ἢ τῶ ἐστὶ βίβασι. καὶ μετὰ διεκμῶ σάμ

σάντες οι τάλαρος εις τὸ πύλαγρον
 ἴτε ὑπομικτίζονται πολλοὺς κόποις
 καὶ μογερῶν ἐμπροσθέντων αἰνότητων
 οὐδὲν ἔσονται.

ΚΥ. Δ. καὶ τί πάλας ἄφρονος
 φιλοσόφου καὶ καλὸς διδάσκαλος;
 ἐπήγαγε γὰρ περὶ μὲν; Σ. βλέπει αἰ-
 φροσύνην ἀνδρῶν. γὰρ ἔπειτα αὐτὸ
 καὶ ἡμεῖς πείσθη, ἐνθάδε ἐπή-
 γαγε τὸ πτωτικόν. τίς γὰρ ἀν-
 δρῶν φιλοσόφου ἐπὶ οὐδὲν, ὅτι ὁ
 πῶτος καθάρσιμος ἐστὶν ἐκ τῶν
 πηλασίων πάντοθεν περιεκλυζόμε-
 νος; Δ. ἡλεθρῶς, συνίστα, ἔφρα-
 σασ καὶ ὑφρασίαις μὴ τὴν ψυχὴν
 σήμερον. ἐπὶ ἔστι γὰρ μέτρια ταῦ-
 τα. ἴτε δὲ σε τῶν ἰατρικῶν, ἵνα ἐπὶ
 πλῆθος μὴ διδάξῃς, διὰ τὸ ἄνωθεν ἔπε-
 χαλκασθὼν ἕλκεθον, ἐνταῦθα δὲ
 ἀπεσπασίτως μετὰ τὸ κυκλῶ χαλ-
 κείθω ἐπήγαγεν; Σ. ἀλλὰ ταῦτα ὡ-
 δέσκασι, τὰ ἀνδρῶν μὲν ὕψος, χλωρὰ
 γὰρ ὑπὸ ἀρχῆν. ἰσχυρὸν δὲ τὸ αἰε-
 χήμων ἔθνος δὲ τὸ πηξέως, ἐνθάδε
 ἐπήγαγε, πῶς αἰκίονος. ἵνα ἐπὶ
 γαγεν ἔπειτα ἀφροσύνην, καὶ ὕδατος ἀ-
 σβέσει, καὶ ὕδατος σποδοκράμβου καὶ
 ὕδατος αἰλῶν ἀμασπικῶν, καὶ ὕδατος μο-
 λαθροχαλκῶ καὶ ὕδατος ἀρσενικῶ καὶ
 χαλκασθῶν. βλέπει πῶς ταῦτα
 πάντα λήθη καὶ διαφέρειν δυ-
 νάμενος προφύγει. ἴτε δὲ ἄλλοι, ὅτι
 διδάσκων ἡμεῖς τὴν ἀναλοσὴν τῶν
 σωματίων.

firmi. Et frustra infelices jactu-
 ram facientes, & in hoc pelagus
 demersi multos, & arduos labo-
 res subeuntes, nullam perci-
 pere fructum poterunt.

XV. D. Cur rursus etiam expertus
 invidiæ philosophus, ac bonus
 magister subdidit, *Rha ponticum*?
 S. considera naturam viri invidia
 carentem. *Rha* ipsum dixit, & ut
 nobis persuaderet, intulit, *Pontic-
 um*. Quis enim philosophorum
 non intelligit, quod *pontus* est
 defluxus a fluminibus undique
 circumclusus? D. Vere *Synesie*
 prævenisti, & hodie animum
 meum exhilarasti, non enim hæc
 sunt mediocria. Hoc igitur, præ-
 cor, ut me præterea doceas; quam
 ob rem superius dixit *chalcant-
 hothum citrinum*? hic vero indefi-
 nite cum viridibus *chalcant-
 hothum* intulit. *Sy*. Sed hæc o *Dioscore* flores
 significant. Viridia enim sunt.
 Quoniam ergo aqua, quæ egredi-
 tur eget fixatione, statim, adjecit,
Gummi siva, postea subdit, *viridum
 incortarum*, & *aquam calcis vivæ*,
 & *aquam cineris brassicæ*, & *aquam a-
 lantini*, & *aquam polydori balci*, i. e.
plumbiæ asis, & *aquam arsenici*, &
*aquam chalcant-
 hothum*. Vide quomodo
 omnia solvendi, & digerendi vim
 habentia prius intulit, hoc scilicet
 nos docens corporum solutio-
 nem.

XVI. D. Et recte dixisti, & quoniam modo in fine dixit, *Canis lac?* Sy. Ut tibi ostenderet, quod ex communi omnia sumuntur. Vere Dioscore cogitasti: Attende vero quomodo dicit: *Hec est materia auri conficiendi. Quznam materia?* quis ignorat omnia hzc esse fugacia, nec enim lac asinum, nec caninum potest cum igne luctari: quoniam lac asini si in aliquo loco per aliquot sufficientes dies reposeris, evanescet. Quid vero dictum illud est? *Hec sunt, que materiam permittant*, hzc faciunt, ut res cum igne pugnent, cum ipsa fugacia sint? Quid item illud verbum videtur? *Prater hac nihil est futurum?* ut infelices hzc vera esse sibi persuadeant. Sed denuo audi, quid ipse dixerit. Et infert, *si prudens fueris, & feceris, ut scriptum est*, perinde ac si dixisset; si sapias, ac recte, ut opus est, cogitaveris, *erit beatus, & quid alibi dixit? Verbis prudentibus inquam.* Oportet igitur nos mentem nostram exercere, nec committere, ut decipiamur, ut egestatis insanabilem morbum evitemus: ne ab ipsa opprimamur, neve in vanam egestatem incurrentes accepto damno miseri efficiamur, exercere igitur, & exacuere mentem debemus.

XVI. Δ. καὶ καλῶς ἔρηκας, καὶ πῶς ἐπὶ τέλος εἶρηκε κινῶς γάλα; ἔτι ἵνα σοὶ δείξῃ ὅτι ἀπὸ τῆς κοινῆς τὸ καθ' ἑαυτὴν λαμβάνεται. Ὅπως ἰνοῦς διόσκορον, πρόσθετα δὲ πῶς λέγει. αὐτὴ ἡ δόξα ἢ χρυσοποιίας ἐστὶ. Πῶς δὲ λέγει τίς ἔτι οὐκ ἴδεν, ὅτι πάντα φευκτὰ εἰσὶν ἔτι γὰρ ὄνειον γάλα, ἔτι κινῶς γάλα πορμαχῶν δύναται. Τὰ ὄνειον γάλα εἰάν ἀποθήσῃ ἐπὶ πέντε ἡμέρας, ἀφανίζεται. ἔτι καὶ τὸ εἰπεῖν; ταῦτα εἰσι τὰ μετὰ τὴν λαιῶνα τὴν ὕλην, ταῦτα καὶ πορμαχὰ ποιῶν, φευκτῶν αὐτῶν εἶδη. καὶ τὸ ἰκτὸς τέτων εἶναι ἐστὶν ἀφελῆς, ἵνα ταμίσιον οἱ ταλαίηται ἀληθῆ οἰσιταῦτα. ἀλλὰ πάλιν ἔπεισον αὐτῶν, τί ἔπειν, καὶ ἐπιφρονῶν ἢ νοήμων καὶ ποιήσῃς ὡς γὰρ εἶπεν αὐτῶν ἵνα εἰάν ἢς σοφὸς καὶ δεικνύων τὸν λογισμὸς ὡς δὲ καὶ καὶ μακάριον. Καὶ τί ἀλλοῦ ἔπειν τοῖς ὀχέφροσιν ὑμῶν λέγει, καὶ εἰς ὑμᾶς γυμνάζων τὰς φρένας ὑμῶν μὴ ἀπαλαῶσθαι, ἵνα καὶ τὴν ἀνείροισιν ἢ πινίας ἐκφύγωμεν, καὶ ἀνικηθῶμεν ὑπ' αὐτῆς, καὶ οἱ μετὰ τὴν πινίαν ἐμπιστάτης διασχίσματα ἀνιῆται καθυστότες. τὸ γυμνάζων τὰς φρένας ὀφείλομεν καὶ εἰς τὸν νῦν τὸν νῦν.

II. Διὰ τί ἐν ἐπιφέρειν τὸ ἐπι-
; ἢ διαλέγει τὰ προσηγομέ-
ετὰ ἀπὸ νοός ἀλλὰ πάλιν λέ-
ετὰ μὲν Θ διὰ τὸν χρυσοκό-
πῆς ἢ (διὰ τὸν Θ; ποτὲ
ἰ τὸν Θ, ποτὲ δὲ ἢ ἢ α διὰ τὸν
ἰγαλλικόν. ἰδὲ αὐτὸς ἐπὶ τὰς
ἢ, μὴ ἔν εἰς βάρβαρον ἐμπέ-
ἢ αὐτῆς ἀγνοίας τῶν σημα-
ἢ αὐτῆς. Πολλὴ γὰρ ὑπάρ-
ἢ αὐτῆς ἢ σοφία, μὴ γὰρ τὸ
ἢ αὐτῆς, αὐτὴ ἢ ἕλη ἢ χρυσο-
ἢ αὐτῆς. ἐπιφέρειν λόγῳ, Φί-
ἢ αὐτῆς καὶ τὸν ἢ (ποῦας
ἢ αὐτῆς ἐξείπων μὲν. ἢ αὐ-
ἢ αὐτῆς διὰ ἐργασίαν αὐτῆς, ὅτι
ἢ αὐτῆς πρὸ πάσης προτετί-
ἢ αὐτῆς, ἢ χυρὴ αὐτῆς
ἢ αὐτῆς.

II. Λυκωσὸν αὐτῆ πάλιν ἐν-
λέγουσι Θ. ἢ D ἢ ἀπὸ ἀρ-
ἢ χαλκαίνου ἢ ψιμιθίου ἢ
ἢ αὐτῆς ἢ σίμιθου ἢ ἰταλικῶ. ἢ
ἢ ἢ ἐν τῇ χρυσοποιᾷ. D ἢ
ἢ αὐτῆς αἰωνιακῶ. ἢ αὐτῆς ἀπὸ
ἢ αὐτῆς ἀρσενικῶ ἢ ψιμιθίου,
ἢ αὐτῆς. Δ. Καὶ πως ἐνδέχεται
ἢ αὐτῆς γενέσθαι; Σ. ἀλλ' ἢ αὐ-
ἢ αὐτῆς D εἶπεν ἢ αὐτῆς λαβωμῶν,
ἢ αὐτῆς λυκωσῶ τῶν σωματίων ἢ

XVII. Quam ob rem vero sub-
dit, *injectionem*? non ob id dicit,
quæ prius relata sunt, sed animi
sensus explicat. Cæterum rursus
dicit, aliquando quidem *solem per
cbrystocolalum*; aliquando vero *la-
nam per solem*; aliquando vero *va-
nerem per solem*. Aliquando *Saur-
num*, vel *Jovem per molybdohalium*.
Ecce ipse nos ad artis gradus extulit.
Caveamus igitur, ne vane am-
bulantes in foveam ignoratione
significationum, quæ sunt apud
ipsum, incidamus. Magna enim
viro inest sapientia. Nam post-
quam ipse ait, *Ipsa auri conficiendi
materia dilata fit*, infert dicens; *Age
igitur deinceps etiam argenti conficiendi
rationem plane doceamus*, ut nobis
ostenderet duas esse operationes.
Quoniam, & argenti conficiendi
ratio omnibus prælata est, & ante-
cellit; & sine ipsa nihil fiet.

XVIII. Audi ipsum hic rursus
dicentem, *Mercurium ab arsenico, vel
chalcantho, vel cerussa, vel magnesia,
vel summi Italico*. Et superius in au-
ri conficiendi ratione dixit. *Mer-
curium a cimabrio*, hic vero ait: *Mer-
curium ab arsenico, vel cerussa, & re-
liqua D*. Et quomodo potest ce-
russa Mercurius fieri? Sy. Sed non
dixit, ut nos Mercurium a cerussa
fumeremus, sed corporum deal-
bationem, hoc est, conversionem
tangens, hoc dixit. Hic enim
cuncta

cuncta alba retulit. -Ibi vero citrina: ut recte nos intelligeremus; vide quomodo appellavit corpus magnesiæ chrysocollam. Hic vero corpus magnesiæ tantum, vel stimmi Italici. Et hæc nobis breviter dicta sufficiant. Exercere prius mentem decet, ut naturæ operationes dignoscamus in rebus, quibus Deo favente studemus: oportet igitur nosse prius rerum species liquefacere & conflationibus confimiles in unum colorem convertere, & duos Mercurios in argentum vivum redigere, & ad putrefactionem separare. Sed ope divina commentandi finem faciam.

τὴν ἀνάκαμψιν αἰνείδωμεν. ἐπὶ ἐν αὐτῷ δὲ λευκά παύσα ἐπὶ ἐκείνῃ τὰ ξανθὰ, ἵνα ἰούσμεν, ὅρα πῶς εἰπεσώμα μαγνησίας χρυσοκόλλων, ἐν αὐτῷ δὲ σώμα μαγνησίας μόνον, ἢ εἰμίμεν ἰταλικῶν τῶν μὲν πρὸς βραχὺ τι αἰσθητῶν ἡμῶν εἰρήδω. προσημαζέσθαι δὲ τῶν τῶν χερῶν, ἵνα διαγνώσκωμεν τὰς τῶν φύσεως ἐνεργίας ἐπιτῶν σπικιδωμένων τῶν τῶν θεῶν σωματεῖα. καὶ ἐν ἡμῶν γινώσκω τὰρχουεσθαι δὲ τῶν εἰδη πρώτων καὶ ἐν τῶν τῶν χρώσων ἐπιχρῶσ ἀποβλήσασθαι εἰς ἐν χρώσων τῶν μὲν δύο ((ὑδαρῶν τῶν τῶν εἰς σήψω ἀποχωρῶν τῶν τῶν θέντ. καὶ τῶν τῶν ἐ λῶγυ τῶν τῶν λεγαί.

CAPUT XXIII.

De EUNOMIO & aliis Quartæ Sæculi Hæreticis.

De Eunomio 1. *Scriptores veteres qui ejus hæresin confutarunt.* 2. *Eunomii scripta.* 3. *Alii Eunomii.* 4. *Libellus fidei Theodisii imp. oblatus.* 5. *Apologia nunc primum edita integra Græce & Latine.* 6. *De hæreticis sæculi quartæ, Artio, 7. Photino, 8. Nectio. 9. aliisque.* 10.

Eunomius in Dacora a) Cappadociæ vico natus, a Baronio S. Basilium b) secuto propter rem Galata appellatur:

- a) Sozom. VII. 17. cum quo non pugnat Nyssæus, Orliserium (in quo Dacorensis agrus) patriam Nysseni prodens.
b) Ex Basilio in Eunom. lib. I. p. 2. Baronius ad A. C. 360. n. 35. Sed videndus Nyssæus in Eunom. lib. I. pag. 307. seq. & qui ex recentioribus de Eunomio impi-

ὑπογραφεὺς sive notarius, discipulus & defensor fuit Aetii Ariani, Magistro etiam subtilior, * & in hæresi prodenda audacior, auctor sectæ *Eunomiorum*. c) Ex Diacono Antiocheno factus A. C. 360. Episcopus Cyzici, ** hæretica, quam primum dissimulabat doctrina sua graves in Ecclesia turbas dedit, unde Constantii Imp. jussu eodem anno depositus & in exilium missus est. A Valente prope modum ultimo supplicio affectus fuisset, quod in ipsius agris Procopius Tyrannus d) A. 365. delituerat: sed & hic Imperator novo eum exilio in Mauritiam afficere satis habuit, unde deinde revocatum non diu post Theodosius senior iterum relegavit; e) a quo venia denique impetrata ipsi est ad patrios Dacoræ agros revertendi, in quibus obiit ante A. C. 396. Plura de Eunomio Philostorgius Eunomianus, qui viginti annos natus Eunomium A. 361. CPoli verlantem vidit f) & præter illa quæ in Historia Ecclesiastica de illo tradit, non diffitetur etiam singulari scripto se Eunomii persecutum g) laudes, *ἑγκώμιον ἀνατάξασθαι*. III. 21. sed quod *zta-tem* haud tulit.

ii

II. Scri-

imprimis videndi Tillemontius Tom. 6. memor. Eccles. pag. 504. seq. edit. Paris & Samuel Basnage ad A. C. 360. n. 14.

- * Confer Nyssenum lib. 1. contra Eunom. p. 294. Casp. Sagittarium introduct. in Hist. Eccles. pag. 946. qui plura ibi de Eunomio ejusque hæresi, quemadmodum & D. Balthasar Bebelius Sec. IV. Tom. 2. pag. 1285. seq. Jac. Gothofredus ad Philostorg. &c.
- c) *Ανωμοσι* dici notum est a dogmate, quod Filium non modo æqualem ut ceteri Ariani, sed etiam similem & *ὁμοιον* DEO Patri negarent. Nonnulli tamen Veteres ad Nomen Eunomii alludentes velut *ἀνόμοσι* interpretantur, ut in Veteri Codice Canonum quem ad calcem operum Leonis Magni edidit Paschasius Quesnellus cap. 58, *anathematizari omnem hæresin, speciatim autem Eunomianorum, quæ Latine sine lege dicuntur.*
- ** Eleusii in Episcopatu Cyziceno successor. Nyssenus 1. contra Eunom. p. 308. sq. Niceph. IX. 46. XI. 5.
- d) Philostorg. IX 5. Tillemont. Tom. 6. Tom. 6. memor. p. 509. qui de Procopio illo accurate Histor. Imperator. Tom 5. pag. 132. sqq.
- e) Sozom. VII. 17. Nicephorus XII. 29. Hist.
- f) Philostorg. X. 6.
- g) Ipsam Historiam Ecclesiasticam Philostorgii haud fere aliud quam Eunomii encomium censeretur debere, recte notat Guil. Cavens. Vide imprimis lib. X. c. 6.

II. Scriptores veteres de Eunomio, & contra Eunomii haresin.

Illis, qui interciderunt, additus asteriscus.

- * Andronicianus, cujus libros breves duos adversus Eunomium memorat Photius Cod. 45.
- * Apollinaris, quem inter eos qui Eunomium confutarunt primo loco ponit Hieronymus c. 120. de Scriptor. Eccles. Meminit & Photius VIII. 12.
- S. Athanasius dialogo 2. de Trinitate, ubi refutat Actum scholiis Eunomii illustratam.
- Basilii Magni Epist. 168. & in libris contra Eunomium. Vide supra pag. 78. seq.
- * Didymus Cæsarensis Eunomium confutavit teste Hieron. c. 120. de Scriptoribus Ecclesiasticis.
- S. Epiphanius hæresi 76. Jo. Damascenus hæresi 76. & Harmenopolus hæresi 17. qui confirmat quod traditur a Joanne Zonara scholiis ad Canonem in Deiparam, apud Cotelerium III. monument. Ecclesie Græcæ, pag. 466. Eunomium quæ de simplicibus impiorum æternis sacra habet pagina, *πρὸς ἀπειλήν οὐκ ἐπιφθασαί πλάσματι μόνῳ tantum ad comminationem sola significat* pronunciasse.
- * Gelasius Episcopus Cæsarensis in Palæstina Episcopus, cujus librum adversus Anomæos memorat Photius Cod. 88. 89. & 102.
- Gregorius Nazianzenus inter eos qui Eunomio responderunt habetur ab Hieronymo, respiciente quinque λόγους ejus adversus Eunomianos & Macedonianos, inter Orationes Nazianzeni XXXIII - XXXVII.
- Gregorius Nyssenus. Vide supra, pag. 151. seq. & 160. Idem etiam libro de anima perstringit Eunomium quod carnem cum sensibus solum a λόγω assumptam docuit, de quo ejus errore Genadius c. 2. de Ecclesie dogmatibus. Itaque quod in Eunomii expositione fidei legitur *ἀναλαβόντα τὴν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος αἰσθητικῆς*, intellectum ab eo secundum Apollinaris hæresin, ut per ψυχὴν non mentem sed inferiorem modo animam sensibus constantem acceperit.

Joannes Chrysoſtomus in homiliis de incomprehenſibili DEI natura. Incipiunt: Ἰὶ τὸτο ὁ ποιμὴν. Et ſexta: μίαν ὑμῶν διαλέχθη. Hoc enim in primis datum vitio eſt Eunomio, quod ita de DEO etiam adverſus perſpicua S. Scripturæ dicta diſſeruit, ac ſi illius Naturam perſpectiſſimam & ad unguem notam haberet. Vide S. Baſilii Epift. 168. & Theodorit. lib. IV. hæret. fab. cap. 3. S. Hieronymus in XII. Matthæi: *Erubeſcat Eunomius tantam ſibi noticiam Patris & Filii, quantum alterutrum inter ſe habeant, vendicans.* Verba Eunomii apud Socratem IV. 7. ὁ Θεὸς πατὴρ ἑαυτοῦ υἱὸς ἕδὲν πλείον ἡμῶν ἐπιſτάται. &c.

Hiſtoriz Eccleſiaſticæ ſcriptores Socrates, Sozomenus, Theodoritus, Rufinus, Nicephorus. Nec non qui Annales & Chronica condidere Cedrenus, Zonaras &c.

Nicetas Choniates libro V. theſauri Orthodoxæ fidei.

Philaftrius de hæreſibus cap. 68. *Auguſtinus* & *auctor Prædeſtinati* hæreſi 54. *Honorius* hæreſi 56. qui Eunomium Dialecticum appellat.

* Sophronius (ille ut ſuſpicio S. Hieronymi amicus) pro Baſilio contra Eunomium, laudatus Photio Cod. 5. & 138. Bibliothecæ.

Theodoritus lib. IV. hæreticarum fabularum cap. 3. qui inter alia Eunomianis tribuit quod & ipſi cum Marcione duorum principia malum & bonum ſtatuert, & inferiores partes a malo principio ortas & hinc non totum baptizandum eſſe hominem docuerint. Cui congruit quod S. Ambroſius Eunomianos jungit Marcion, lib. 1. de officiis c. 2, ad quem locum conferendæ notæ Monachor. Benedictinor. Tom. 2. pag. 31.

* Theodorus Antiochenus Mopſveſtiz Epifcopus, cujus libros XXV. pro Baſilio contra Eunomium memorat Photius Cod. 4. & Cod. 138. & 177. pag. 207. & ante eum Theodoritus loco jam laudato.

Timotheus preſbyter de receptione hæreticorum, apud Cotelarium III. monument. Eccleſiæ Græcæ pag. 383. ſeq.

III. Eunomii Scripta.

Plurima contra fidem noſtram ſcripſiſſe, & diſputandi leges ſuis dediſſe ſectatoribus notat Rufinus lib. 1. Hiſt. Eccleſ. cap. 25. atque

que illa tanti facta ab Eunomianis, ut majoris autoritatu arbitrarentur quam Evangelia, & in ipso crederent lumen esse Veritatis, traditum Hieronymo adversus Vigilantium: vicissim Imperatores edictis publicis libros ejus (nuper defuncti) jussisse aboleri constat non modo ex Philostorgii XI. 5. Sed etiam ex lege Arcadii data A. C. 398. lib. XVI. 34. Cod. Theodof. Tom. 6. pag. 152. *Codices sane eorum (Eunomianorum) scelerum omnium doctrinam ac materiam continentes, summa sagacitate max quæri ac prodi experta auctoritate mandamus, sub aspectibus eorum judicantium incendio max cremandos. Ex quibus si qui forte aliquid qualibet occasione vel fraude, occultasse, nec prodidisse convincitur, sciat se velut noxiorum conditum, & maleficii crimine conscriptorum, retentorem capite esse plebenditum.* Et jam S. Basilii lib. I. contra Eunom. pag. 5. ridet Eunomii superbiam, quod speraret libros suos ætatem laturos. *ὃ δ' ἀλαζονείας, ἰδὲ καὶ ὑπερον οἰεῖται αὐτῷ διαρκέσαι τὸν λόγον, καὶ ἀθάνατον εἶναι τὸν ἐπιόντα χρόνον τῆν μνήμην αὐτῆς φυλαχθήσεαι.* Ac certe pauca quædam servari contigit & illorum ipsorum qui eorum confutarunt studio, cæteris omnibus longa nocte sepultis ac deperditis. Scripserat autem:

1. *Commentarium in Epistolam ad Romanos, tomis septem, in quibus verborum rerum inanem perstringit Socrates IV. 9. πολὺς ἢ τὴν λέξιν καὶ τὰ αὐτὰ περιέριφον αἰεὶ καὶ μὴ διωκίμην ἀβηγιστάς ἔχει προτεθέντων σκοπῶν, ὡς δεικνύουσιν αὐτῆς οἱ ἐπὶ τὰ τόματα ἱματαιοποίησιν εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἔ Αποστόλου Ἐπιστολήν. Ἐλλὰ καὶ ὁ λόγος εἰς αὐτὴν ἀναλώσας; ἢ Ἐπιστολῆς τὴν σκοπὸν λαβεῖν ἢ ἀδύνηται.* Idem ex Socrate repetit Hist. tripartita VII. 19. & Svidas in ἑπιόμῃ. Addit vero Socrates idem de aliis ejus scriptis posse affirmari, *ἰφάρμυλοι ἢ αὐτῆς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ φιρόμενοι λόγοι τυγχάνουσιν, ὅν ὁ Βασιλεὺς πῆραν λαβεῖν, ἐπιφέρει ἐν πολυλεξίᾳ τὴν τῶν νοσημάτων ἐπιτέλειαν.*

2. *Epistolas, quas cæteris Eunomii scriptis præfert Philostorgius X. 6., & ab eo prælatas notavit Nicephorus XII. 29. Meminit Epistolarum ejus etiam Photius Codice CXXXVIII. ad quadragenas ex illis legisse se testatus, sed non ita præclare de illis judicat. Διηγώδησαν ἢ καὶ ἐπιστολαὶ αὐτῆς πρὸς διαφόρους, μέχρι προσαρκοῖα, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύταις τὸ αὐτὸ τῶν λόγων εἶδῃ λεπτεργὸν, παρὶθως τῷ τῶν ἐπιστολῶν χαρακτήρῃ καὶ τῶν νόμων ἀκῶσαι, μήτις τριβῆς ἐν αὐταῖς εἰς τὸ ἐπιτυθῆσαι ἀπέπειν.*

3. *Ἐκθεσις πίστεως*, *Fidei libellum* Theodosio Imp. oblatum CPoli A. C. 383. cum Episcopos plures * ad se vocasset, & confessiones eorum exhiberi sibi fecisset, ut narrant Socrates V. 10. & Sozomenus VII. 12. Hunc libellum in Codice Bavarico & Liveneji subiectum, in MS. Florentino autem, unde Emericus Bigotius descripsit, præfixum libris Nysseni contra Eunomium publicavit Valesius in notis ad laudatum Socratis locum, & post eum Baluzius in nova collectione Concilior. Tom. 1. pag. 89. Quoniam vero brevis est, ut cum Apologetico quem infra primus profero, possit conferri, eam hic integram exhibui. *Nec inutile fuerit, inquit Valesius, eam hic apponere. Esi enim totam Eunomii impietatem complectitur, quædam tamen habet minime spernenda.*

Εὐνομίᾳ ἐκθεσις.

1. Τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, κατὰ δικαιοσύνην κρίσειν Φησαλίῳ ὁμολογεῖν ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Ἰησοῦ ὁμολογῆντας αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπαρτιῶν, τὴν ἀρετὴν ἀνθρώπων, καὶ τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας περιεπέμψης ἡμᾶς, ἐτοιμῶς εἶναι πρὸς ἀπολογίαὶν παντὶ τῷ ἐπιτερωμένῳ λόγῳ. καὶ τῶν βασιλικῶν προσημαμάτων Ἰαύτην ἐκκηρύξαι τὴν ὁμολογίαν, περιθύμους ὁμολογεῖν, ἃ φρονησάντων, καὶ ὅτι πιστεύομεν εἰς τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀληθινὸν Θεὸν κατὰ τὴν αὐτῆς διδασκαλίαν, ἢ ἐψευσάντων φωνῆ τιμῶντες. Ἐστὶ γὰρ αἰψυδής. ἀλλ' ὅπως ὅσα φύσει τε καὶ δόξῃ Θεὸν ἕνα.

Fides expressa ab Eunomio.

1. Cum Dēus ac Servator noster Iesus Christus justissima sententia dixerit, a) confessurum se coram Deo Patre, eos, qui ipsum confiterentur coram hominibus, & negaturum eos, qui ipsum negarent: cumque Apostolica doctrina b) hortetur nos, ut prompti paratique simus ad reddendam rationem cuilibet eam poscenti: cum denique Imperialia præcepta c) hanc confessionem requirant, alacri animo confitemures, quæ sentimus, & quod credimus in unum ac solum verum Deum, d) juxta ipsius doctrinam, neutiquam falsa voce eum honorantes. Est enim expers mendacii. Quippe qui & natura & gloria revera est unus Deus, sine

li 3

prin-

* Confer Nyssenum lib. 2. contra Eunom. T. 2. p. 7. seq. Clariff. Boivini notas ad Nicephori Gregoræ Historiam pag 793. Tillemont. T. 6. memor. p. 623. seq. a) Math. X. 32. b) 1. Petr. III. 15. c) Theodosii M. Imp. d) Joh. XVII. 3.

principio, semper & indefinenter solus: substantia secundum quam unus est nequaquam divisus, aut partitus in plures: aut alius atque alius subinde existens, aut ab eo, quod est recedens: Nec ex una substantia in tres hypostasas figuratus. Omnino enim & semel unus est, uno semper atque eodem modo permanens solus: nullum habens socium Divinitatis, nullum gloriæ participem, nullum consortem potentiz, nullum regni affessorum. Unus enim est ac solus DEus omnipotens, DEus Deorum, Rex Regum, & Dominus Dominantium: altissimus super omnem terram: altissimus in cælis: altissimus in altissimis ac cælestibus: verus in existendo id, quod est & manet semper: verus in operibus, verus in sermonibus: principium omnis subjectionis, potestatis, Imperii. Superior conversione, & expers mutationis, utpote illibatus. Propriam substantiam non partiens in generando: nec idem generans & generatus, aut idem * Pater existens & Filius. Est enim incorruptus. Infaciendo nequaquam indigens materia, aut membris, aut naturalibus instrumentis. Nulla enim re opus habet,

* Ut Sabellio visum,

ἀνάρχος, αἰδιώτης, ἀταλευτήτης μό-
νον. ἔ τὴν οὐσίαν καθ' ἣν ἐστὶν ὁμοῦ, χω-
ριζόμενον ἢ μερίζομενον εἰς πλείους ἢ
ἄλλοις ἄλλοις γινόμενον, ἢ τῶν εἶναι ἕξει
μεθυστάμενον. ἔτε ἐκ μιᾶς οὐσίας καὶ
ὑποστάσεως Ἰησοῦ σχηματίζομενον
πάντη γὰρ καθάπαξ ἐστὶν εἷς, καὶ
καὶ τὰ αὐτὰ τε καὶ ὡσαύτως διαμι-
νων μόνος. ἔ κοινωνὸν ἔχων τ' Θεότη-
τος, ἔ μεριστὴν τ' δόξης, ἔ συγ-
κληρον τ' ἐξουσίας, ἔ σύνθερον
τ' βασιλείας. εἷς γὰρ ἐστὶ καὶ μόνος
θεὸς παντοκράτωρ, θεὸς Θεῶν, βα-
σιλεὺς τῶν βασιλευμένων, καὶ κύριος
τῶν κυριευομένων. ὕψιστος ἐπὶ πᾶ-
σαν τὴν γῆν, ὕψιστος ἐν ἕρανσι,
ὕψιστος ἐν ὑψίστοις, Ἰσὺς ἐπιθρανσι.
ἀληθινὸς ἐν ἴῳ εἶναι ὃ ἐστὶν αἰεὶ καὶ
διαμέμμενος. ἀληθινὸς ἐν ἔργῳ, ἀλη-
θινὸς ἐν λόγοις. ἀρχὴ ἀπαστῆς ὑπε-
ραγῆς, ἐξουσίας, βασιλείας ἀνάτις
Ἰησοῦς, καὶ μετὰ βολῆς ἐλευθερῶς, ὡς
ἀκήρατος. ἐκ ἐν ἴῳ γεννᾶν τὴν ἰδίαν
οὐσίαν μερίζων, καὶ ὁ αὐτὸς γεννᾶν
καὶ γεννώμενος, ἢ ὁ αὐτὸς πατὴρ
γινόμενος καὶ υἱός. ἐστὶ γὰρ ἀφθαρ-
τος. ἐκ ἐν τῷ ποιῆν ἡμέραν ἢ Φυ-
σικῶν ὀργάνων προσδεόμενος. ἐστὶ
γὰρ πάντων ἀπεροδότης.

II. Πιστεύομεν καὶ εἰς τὸν Ὡ Θεῶν
 ἦν, τὸν μοτογενῆ Θεόν, τὸν πρω-
 τότατον πάσης κτίσεως, χριστὸν ἀλη-
 θινὸν Θεόν, ἕκ ἀγέννητον. ἕκ ἀνευ
 πρὸ Ὡ εἶναι γενήσεως ὀνομαζόμε-
 νον ἦν, πρὸ πάσης κτίσεως γενό-
 μενος ἕκ ἀκτιστοῦ. ἀρχὴν ὁδῶν ἔρ-
 γων Ὡ Θεῶν, καὶ ἐν ἀρχῇ ὄντα λό-
 γον. ἕκ ἀναρχον. σοφίαν ζῶσαν,
 ἀλήθειαν ἐπεργάσαν, δύναμιν ὑφε-
 τῶσαν. Ζῶν γνησίην. ὡς ἦν Θεῶν
 ζωοποιῶτα τὰς ζῶντας καὶ ζωοποι-
 ῶτα τῶν νεκρῶν. Ὡς ἀληθινόν, φω-
 τίζον πάντα ἀσθενεῖα εἰσερχόμενον
 ὡς τὸν κόσμον ἀγαθόν καὶ χρηστὸν
 ἀγαθόν. ὡς ἀγαθότητι καὶ δυνά-
 μει γνησίητα τῷ πατρὶ. ἕκ τῷ
 μεριστῶσι συμμερισάμενον τὴν ἀξί-
 ασι, ἕκ ἀλλὰ τῷ τὴν πατρικὴν ἐ-
 σίαν, ἢ τὴν βασιλείαν. ἀλλὰ γενό-
 μενος ἐκ γνήσεως ἰσοδοξον, καὶ τὴν δό-
 ξην κύριον. καὶ λαθύνια ὡς Ὡ
 Πατρός τὴν δόξαν, ἢ τὴν ἐκείνου με-
 ταλαβόντα δόξης ἀμετάδοτος γὰρ
 ἢ δόξα Ὡ παντοκράτορος, καθὼς
 ὡς, τὴν δόξαν μὴ ἐτίθει ἢ δῶσω.

II. Credimus etiam in Filium
 Dei, unigenitum Deum, primo-
 genitum omnis creaturæ, d)
 Christum verum Deum, non in-
 genitum: non antequam esset,
 sine generatione Filium nomina-
 tum e) genitum ante omnem
 creaturam, non increatum: prin-
 cipium viarum Dei f) ad ope-
 ra, & in principio existentem ser-
 monem, g) non expertem
 principii: sapientiam viventem,
 veritatem operantem, virtutem
 subsistentem, vitam genitam.
 Qui, utpote Filius Dei, vivos vi-
 vificat, & suscitatur mortuos. Lu-
 cem veram, quæ illuminat om-
 nem hominem venientem in
 mundum h) Bonum, & sup-
 peditatorem bonorum: quippe
 qui bonitate ac virtute Patris est
 genitus. Qui neque cum eo, qui
 ipsi imperitus est dignitatem, ne-
 que cum ullo alio paternam sub-
 stantiam aut regnum participa-
 vit. Sed qui ex generatione fa-
 ctus est gloriosus & Dominus glo-
 riarum. Qui a Patre accepit gloria-
 rum, non autem participavit gloria-
 rum Patris. Nam gloria Omnipoten-
 tis est incommunicabilis, sicut
 ipse

d) Coloss. I. 15.

e) contra Pauli Samositeni, Marcelli Ancyran & fortasse Photini sententiam: Vide
 que ad Philastrii hæresin 123.

f) Prou, VIII. 22.

g) Joh. I. 1.

h) Joh. I. 9.

ipſe dixit: i) *gloriam meam alteri non dabo*: Qui a Patre glorificatus eſt ante ſæcula. k) Qui glorificatur a Patre per ſæcula, & per univerſam rationalem & creatam ſubſtantiam. Quem ſtipat univerſa cœleſtis militia. Eſt enim Dominus & Rex gloriæ, l) utpote Dei Filius ac DEus: opifex mortalium atque immortalium: opifex ſpirituum & univerſæ carnis. Omnia enim per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil: m) Rex & Dominus vitæ omnis ac ſpiritus eorum, quæ per ipſum facta ſunt. Omnia enim ei tradita ſunt a Patre, n) juxta ſanctiſſimam ejus vocem, & omnia dedit Pater in manu ejus. Obediens ad opificium & creationem omnium rerum. Obediens ad omnem adminiſtrationem. Qui non ex obedientia accepit, ut eſſet Filius aut DEus. Sed ex eo, quod Filius eſt, & quod unicus genitus eſt, factus eſt Deus. Obediens in operibus, obediens in verbis. Mediator in ſententiis, mediator in legibus. Hunc Filium DEI & unigenitum DEUM agnoſcimus. Solum ſimilem o)

δεδοξαίμενον ὑπὸ τοῦ Πατρὸς πρὸ πάντων αἰώνων· δεδοξαίμενον ὑπὸ τοῦ πατρὸς δι αἰῶν, καὶ πάσης λογικῆς καὶ γηγενῆς οὐσίας· δορυφορούμενον ὑπὸ πάσης ἐπικρατικῆς στρατίας· κύριος γὰρ ἐστὶ καὶ βασιλεὺς τῆς δόξης, ὡς υἱὸς Θεοῦ καὶ Θεός. δημιουργὸς ἀθανάτων καὶ θνητῶν, δημιουργὸς τῶν πνευματικῶν καὶ πάσης σαρκός. πάντα γὰρ δι αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδέν· βασιλεὺς καὶ κύριος πάσης ζωῆς καὶ πνεύματος ἵσθι δι αὐτῶν γινόμενον· πάντα γὰρ αὐτῷ παρεδόθη ὡς τὰ πατέρα, κατὰ τὴν ἀγίαν αὐτοῦ Φωνήν, καὶ πάντα δέδωκεν ὁ πατήρ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ὑπέκομεν πρὸς τὴν τῶν ὄλων δημιουργίαν καὶ γένεσιν, ὑπέκομεν πρὸς πάσαν διοίκησιν ἕκ ἐκ τῶν ὑπακουῶν προλαβὼν τὸ εἶναι υἱὸς ἢ Θεός· ἀλλ' ἐκ τοῦ υἱὸς εἶναι καὶ γεννηθῆναι μονογενῆ Θεὸς γενόμενος, ὑπέκομεν ἐν ἔργοις ὑπέκομεν ἐν λόγοις· μεσίτης ἐν δόγμασι, μεσίτης ἐν νόμοις· ἴσθι ἴσθι ὡς υἱὸς Θεοῦ καὶ μονογενῆ Θεοῦ. ἴσθι ἴσθι ὅμοιον τῷ γενήσασθαι μένον καὶ ἴσθι.

i) Eſaie XLII. 8. At bene Chryſoſt. in Matth. XXI. 23. editus a Cotelero 3. Monument. Eccleſiæ Græc. p. 150. *Filius alter non eſt, ego enim & Pater unum ſumus* Joh. X. 30. Et, *eum tenent Filius hominis in gloria Patris ſui*. Marc. VIII. 38.

k) Joh. XVII. 5. l) Pfal. XXIV. 7. 8. 10. m) Joh. I. 2.

n) Matth. XXVIII. 18. o) Ab hac doctrina, Anomœorum nomen, quod ſimilitudinem Naturæ inſciabantur, ſolam ſimilitudinem operationis admittebant.

cipuam similitudi-
 am significationem:
 Patri. Neque enim
 res. Non ut Filium
 e cum non sint duo
 ut ingenitum inge-
 nitum ingenitus est,
 omnipotens; & unus
 genitus scilicet. Sed
 lium Patri: quippe
 it & sigillum p)
 ionis ac virtutis Pa-
 m omnium operum
 & consiliorum Pa-
 onfitemur unum ef-
 terram inundarunt,
 omnia signe exussit.
 is supplicio affecit.
 t juxta mandatum
 Qui tempore Pro-
 utus est ad priscos.
 is, qui parere recu-
 Qui omnem judi-
 em accepit. Pater
 cat quenquam, sed
 m dedit Filio. r)
 diebus factus est in
 ex muliere. s)
 no ad liberationem
 neris nostri. Qui
 anima t) con-
 corpore assumpsit.
 Qui

) Galat. IV. 4.

ipse dixit: i) *gloriam meam alteri non dabo*: Qui a Patre glorificatus est ante sæcula. k) Qui glorificatur a Patre per sæcula, & per universam rationalem & creatam substantiam. Quem stipat universa cœlestis militia. Est enim Dominus & Rex gloriæ, l) utpote Dei Filius ac DEus: opifex mortalium atque immortalium: opifex spirituum & universæ carnis. Omnia enim per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil: m) Rex & Dominus vitæ omnis ac spiritus eorum, quæ per ipsum facta sunt. Omnia enim ei tradita sunt a Patre, n) juxta sanctissimam ejus vocem, & omnia dedit Pater in manu ejus. Obediens ad opificium & creationem omnium rerum. Obediens ad omnem administrationem. Qui non ex obedientia accepit, ut esset Filius aut DEus. Sed ex eo, quod Filius est, & quod unicus genitus est, factus est Deus. Obediens in operibus, obediens in verbis. Mediator in sententiis, mediator in legibus. Hunc Filium DEi & unigenitum DEum agnoscimus. Solum similem o)

δεδοξασμένων ἐπὶ τῷ Πατρὶ πρὸ αἰώνων δεδοξασμένων ἐπὶ τῷ πατρὶ αἰώνων, καὶ πάσης λογικῆς γεννητῆς οὐσίας· δορυφορέματα πάσης ἐκπαρανίε στρατίας κύριου ἐστὶ καὶ βασιλεὺς τῆς δόξης, καὶ θεὸς καὶ θεός. δημιουργὸς ἀθῶν καὶ θνητῶν, δημιουργὸς τῶν πνευματικῶν καὶ πάσης σαρκός. πατὴρ δι' αὐτῆς ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ οὐκ ἔγενετο ἄτερον βασιλεὺς καὶ πάσης ζωῆς καὶ πνεύματος ἵπῶν ἐπὶ τῷ γινόμενον πάντα καὶ παρεδόθη ὅλη τῷ πατρὶ, τὴν ἀγίαν αὐτῆς φωνὴν, καὶ δίδωκεν ὁ πατήρ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑπήκουσεν πρὸς τὴν τῶν ὁρίων ἀγίαν καὶ γένεσιν, ὑπήκουσεν πρὸς τὴν διοίκησιν ἐκ ἐκείνου προσλαβὼν τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τῷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἶναι καὶ γεννηθῆναι μὴ θεὸς γενόμενος, ὑπήκουσεν ὅτι ὑπήκουσεν ἐν λόγοις μεσίτης ἐμὰς μεσίτης ἐν νόμοις ἵπῶν ἵπῶν τῷ θεῷ καὶ μονογενῆ θεὸς ἵπῶν ὁμοίον τῷ γενήσασθαι μένον

i) Esaiæ XLII. 8. At bene Chrysostr. in Matth. XXI. 23. editus a Cotelerio 2. Monach. Ecclesiæ Græc. p. 150. *Filius alter non est, ego enim & Pater unus sumus* Joh. 30 Et, *εἶπεν θεωρεῖτε ἵνα ἵπῶν ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς ἵπῶν*. Marc. VIII. 38.

k) Joh. XVII. 5. l) Psal. XXIV. 7. 8. 10. m) Joh. I. 2.

n) Matth. XXVIII. 18. o) Ab hac doctrina, Anomatorum nomen, quod similitudinem Naturæ inficiabantur, solam similitudinem operationis admittent.

ἴτων ὁμοιότητα καὶ την ἰδιαζου-
 σιων· ἔκ ὡς πατρί πατέρα·
 ἵ ἐστὶ δύο πατέρες. ἔδὲ ὡς ἡῶ
 ἕκ ὅτι δύο ἡῶν. ἔδὲ ὡς
 ἴτων ἀγενήτων. μόνος γὰρ ἐστὶν
 ἡ[Ⓢ] ὁ παλιεράτωρ, καὶ μόνος
 ἡ[Ⓢ] ἀπογενής· ἀλλ' ὡς ἡῶν πατρί-
 ἴων καὶ ὡς σφραγιδα πάσης
 παλιεράτωρ[Ⓢ] ἐνεργείας καὶ
 ἡ[Ⓢ] κως. σφραγιδα τῶν ἔ πα-
 ἴρων καὶ λόγων καὶ βλευμα-
 ἴτων ὁμολογῶμεν ἕνα τὸν ἐν
 ἡ[Ⓢ] ἐπιπέσεια ἴην γῆν. τὸν
 καταφλίξα ἴνα Σοδομίτας· τὸν
 ἴνα δίκην λίγυπῆσις. τὸν θεί-
 ἴως νόμος κατ' ἐπίσταγῆν ἔ
 ἡ[Ⓢ]. τὸν ἐπὶ τῶν προφητῶν
 ἡ[Ⓢ] ἴνα ἴως παλαίους. τὸν κα-
 ἡ[Ⓢ] τῆς ἀπειθῶντας. τὸν λα-
 ἡ[Ⓢ] πᾶσαι ἔ κρίνειν τὴν ἐξουσίαν·
 ἡ[Ⓢ] πατὴρ κρίνει ἔδῆνα· τὴν ἡ[Ⓢ]
 πᾶσαι δέδωκε τῶ ἡῶ. τὸν ἐπ'
 ἡ[Ⓢ] ἴων ἡμερῶν· γενόμενον ἐν
 ἡ[Ⓢ] γαστρίῳ ἐκ γυναικός· γενό-
 ἡ[Ⓢ] ἡ[Ⓢ] θρωπος ἐπὶ ἐλευθερία καὶ
 ἡ[Ⓢ] ἔ γένος ἡμῶν· ἀναλαβέν-
 ἡ[Ⓢ] ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἡ[Ⓢ] ἀν-

Patri ob præcipuam similitudi-
 nem & propriam significationem:
 non ut Patrem Patri. Neque enim
 duo sunt Patres. Non ut Filium
 Filio; quippè cum non sint duo
 filii: Neque ut ingenitum inge-
 nito; unus enim ingenitus est,
 Deus scilicet omnipotens; & unus
 Filius, unigenitus scilicet. Sed
 similem, ut Filium Patri: quippe
 qui imago sit & sigillum p)
 omnis operationis ac virtutis Pa-
 ternæ; sigillum omnium operum
 ac sermonum & consiliorum Pa-
 tris. Hunc confitemur unum esse
 eorum, qui terram inundarunt,
 eum, qui Sodomitas igne exussit.
 Qui Ægyptios supplicio affecit.
 Qui leges tulit juxta mandatum
 æterni Dei. Qui tempore Pro-
 phetarum locutus est ad præfatos.
 Qui vocavit eos, qui parere recu-
 sabant. q) Qui omnem judi-
 candi potestatem accepit. Pater
 enim non judicat quemquam, sed
 omne judicium dedit Filio. r)
 Qui in ultimis diebus factus est in
 carne, factus ex muliere. s)
 Factus est homo ad liberationem
 & salutem generis nostri. Qui
 hominem ex anima t). con-
 stantem & corpore assumpsit.

K k

Qui

ebri. I. 3. q) I. Petr. III, 20. r) Joh. V. 22. s) Galat. IV. 4.

ide supra pag. 250.

Libri V. Pars 4.

Qui ore & lingua annunciavit pacem vicinis simul ac remotis. Qui factus est obediens usque ad crucem & ad mortem; u) & qui non vidit corruptionem, x sed surrexit tertia die. Et post resurrectionem discipulis suis per compendium exposuit mysterium. Qui sedet ad dexteram Patris, qui venturus est, ut vivos judicet ac mortuos.

III. Post hunc * credimus in Paracletum, Spiritum veritatis: Doctorem pietatis. Qui factus est ab unigenito & illi semel subjectus: nec post Patrem, nec cum Patre connumeratus. Unus enim ac solus Pater est DEUS super omnia. Nec Filio coequalis; unicus enim est Filius, nullum fratrem habens simul genitum. Nec tamen cum ulla alia se comparatus. Omnia enim, quæ per Filium facta sunt opera, transcendit generatione ac natura, & gloria & cognitione; quippe qui primum sit ac præstantissimum, & maximum ac pulcherrimum opus unigeniti. Qui cum unus ac solus sit etiam ipse, primusque & excellentissimus omnium Filii officiorum, ob substantiam & naturæ dignitatem, operationem omnem ac doctrinam perficit ex arbitrio

Θρωποι· Τὸν διὰ γλώσσας ἢ εἶμα-
 ἴου· εὐαγγελισάμενοι τὴν εἰρήνην
 τοῖς ἐγγύς ἢ τοῖς μακρὰν. Τὸν γενέ-
 μενοι ὑπήκουον μέχρι σταυροῦ καὶ θά-
 νατου, καὶ μὴ ἰδόντα διαφθορὰν, ἀλλ'
 ἀναστάντα τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν καὶ
 μέγ' τὴν ἀνάστασιν ἀνακεφαλαιω-
 σάμενοι τοῖς ἑαυτῶ τὸ μυστήριον ἢ
 καθήμενοι ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς. Τὸν
 ἐρχόμενον κρίνει ζῶντας ἢ νεκρούς.

III. Καὶ μέγ' ἴσμεν πιστεύσωμεν ὡς
 τὸν Παρακλήτον, τὸ πνεῦμα τὸ ἀλη-
 θείας· Τὸν κατηγητὴν τὸ εὐσεβείας
 γινόμενον ὑπὸ τοῦ μονογενῆς ἢ τοῦ
 καθάπαξ ὑποτεταγμένον. Οὐκ ἰσὺ-
 τὰ τὸν πατέρα. ὅτε τῶ πατρὶ σιω-
 αριθμέμενον· εἰς γὰρ εἶσι καὶ μοῖον
 πατὴρ ὁ ἐπὶ πάντων Θεός ὅτε τῶ
 ἡμῶ συνεξιστάμενον· μοιότης γὰρ
 εἶσι, ἀδένα ἔχων ἀδελφῶν ὁμογενῆ
 ὅτε μὴν ἄλλω ἵπὶ σωτασίμω·
 ἀπάντων γὰρ ἀναβίβηκε τῶν διὰ τοῦ
 ἡμῶ γινόμενων ποιημάτων γένεσιν ἢ
 φύσιν, ἢ δόξαν ἢ γνώσιν· ὡς πρῶτον
 ἰσὺον ἢ κρατίστον τοῦ μονογενῆς· μέ-
 γιστον τε ἢ κάλλιστον· εἰς τὸ ἢ ἔστι
 ὡν ἢ πρῶτον ἢ μέγιστον ἢ πάντων
 πρῶτων τῶν τῶ ἡμῶ ποιημάτων κα-
 τὰ τὴν ἰσὺον ἢ τὴν φυσικὴν ἀξίαν,
 πᾶσα· ἐνεργητικὴ ἢ διδασκαλικὴ ἐξου-
 σία

u) Philipp. II. 8.

x) Psalm, XVI. 10.

* adde Nyssien, lib. 2. p. 59. seq.

ὕει κτ̄ ἡ δὲ δοκῶν τῶ ὑψ̄, πεμπό-
 μῳ ὑπ̄ αὐτῆς κ̄ παρ̄ αὐτῆ λαμ-
 βάνων κ̄ ἀναγγέλλων τοῖς παιδοῦ
 κ̄ αὐτῶν κ̄ τ̄ ἀληθείας καθηγήματος
 ἀγιάζων τὰς ἀγίους μυσταγωγῶν
 οἷας προσιόντας τῶ μυστηρίῳ δια-
 τήμων πᾶσαν δωρεάν ἡ πνεύματι
 ἔ δίδεν̄ τὴν χάριν συνεργῶν
 τοῖς πιστοῖς πρὸς κατανόησιν κ̄ θεω-
 ρίαν τῶν διατεταγμένων ὑψηλῶν
 εὐχομῶν: οὐρανῶν πρὸς τὸ συμφέ-
 ρον κρατύνων πρὸς εὐσεβείαν φω-
 τίζων τὰς ψυχὰς τῶ φωτὶ τ̄ γνώ-
 σεως καθαιρῶν τὰς λογισμὰς δαι-
 μονας ἀπειργῶν, κ̄ ἡ νοσητὰς θερα-
 πύων. ἡς νοσητὰς ἰάμεν̄
 πλαστομῶν ἐπιστρέφον̄ θλιβεμένους
 ὀρθοκάλων ἰκλαζέοντας ἀνορθῶν
 πωπῶν ἀνακτώμεν̄ ἀγαπιζομέ-
 νους ὑποφάνων δειλαδρῶν τὰς θαρ-
 σύων ἀπάντων κηδεμόνα: πᾶσαν
 φροντίδα κ̄ πρένοιαν εἰς φερόμενον
 εἰς προσταγωγὴν τῶν εὐνοτέρων κ̄
 φυλακῆν τῶν πιστοτέρων.

IV. Πιστεύομεν ἐπὶ ἡτοῖς εἰς τὴν
 γενησεμένη ἀνάστασιν διὰ ἔ σω-
 τῆς, αὐτῶν τῶν διαλυθέντων σω-
 μάτων, κ̄ τῶν ἰκείων κ̄ μερῶν
 κ̄ μορίων ἕδνός ἐλλείποντι ἔτε
 ἐνηλλαγμῶν τῶν τὸ ἐκάστη σῶμα
 συμπληρῶντων κατὰ τὸν παρόντα
 βίον ἐτι μὲν κ̄ τὴν ἐπὶ τῆτοις κρί-
 σιν τῶν ἐπὶ κακῶς δοξαζομένων ἢ
 βεβιωμένων, κ̄ πάντων ὁμῶ τῶν

Filii, missus ab illo & ab eodem
 accipiens: & renuncians iis, qui
 instituuntur: docens veritatem:
 sanctos sanctificans: deducens
 eos, qui ad Sacramentum acce-
 dunt: dividens spiritui omne do-
 num ejus, qui dat gratiam. Qui
 cooperatur fidelibus ad intelli-
 gentiam & contemplationem eo-
 rum, quæ mandata sunt. Qui oran-
 tibus subsonat. Qui ad id, quod
 utile est prærit viam. Qui ad pie-
 tatem corroborat. Qui animas
 luce cognitionis illustrat. Qui
 purgat cogitationes. Qui Dæ-
 mones abigit, ægros curat, sanat
 langvidos. Qui errantes reducit
 in viam: solatur contritos: titu-
 bantes erigit: reficit laboran-
 tes. Qui pugnantibus subclat:
 timidis addit animos: cura-
 tor universorum. Qui curam
 omnem ac sollicitudinem adhibet,
 ut benevolos promoveat, & fide-
 liores quosque custodiat.

IV. Posthæc credimus in eam,
 quæ per Servatorem futura est, re-
 surrectionem corporum, horum
 scilicet ipsorum, quæ dissoluta
 sunt, una cum propriis membris
 ac partibus: nullo deficiente aut
 immutato ex iis, quæ unius cujus-
 que corpus componebant dum
 viveret. Præterea credimus ju-
 dicium, quod postea fiet, eorum,
 quæ male cogitata atque acta fue-
 rint

rint in vita, & omnium pariter operum ac verborum & actuum, cogitationum ac sensuum, qui fuerint in hac vita: ita ut nihil omnino lateat, nec maximum quidquam, nec minimum: nihil negligatur ex iis, quæ illegitime aut injuste gesta sunt ac perpetrata: sed iusta & æqua merces rependatur: & ii quidem, qui usque, ad exitum vitæ impie se gesserint aut peccaverint, sempiterno tradantur supplicio: ii vero, qui iuste ac pie vixerint, ad æternam vitam perducantur.

V. Hæc sentimus, prout a Sanctis accepimus; & sentientes credimus: nihil eorum, quæ accepimus, præ pudore aut præ metu obmittentes: sed neque per impudentiam aut perveraciam aliquid amplius addentes, aut pervertentes: nec nobis conscii ullius impietatis ac blasphemiz, cuiusmodi adversus nos confingunt calumniatores, quorum iusta est condemnatio.

4. *Απολογητικῆς, Defensio doctrine sua.* * Hoc ipsum est scriptum illud famosum quod quinque adversus Eunomium libris, quos etiam nunc habemus, S. Basilii confutavit, notatque titulum istum vanum ac veritate ab Eunomio esse excogitatum, ne hæreticum suum dogmâ, quod peroptabat: exponere ac promulgare sponte, sed veluti coactus tueri se ac defensionem suam edere videretur. Πρώτη αὐτῷ ἀπολογία κακῆς γῆρας, το ἄξιμα τῆτο τῶν λόγων ἐκπνεύσται, ἐν αἰτελο-

καὶ τὴν παροῦσαν ζωὴν γεννηθῶν ἔργων καὶ λόγων καὶ ἐπιτελεῶν, πράξεων, ἐνθυμημάτων, ἰσχυμάτων. μηδὲν τὸ ἀδίκαν λαοθάλασσο τῶν μεγίστων ἢ τῶν ἐλαχίστων· μηδὲν πρὸς ἐπιτελεῶν τῶν ἐνθέμων ἢ ἀδίκων ἰσχυμάτων, ἢ πεπραγμένων. Τῆς συμμέτρης καὶ δικαίας ἐπιτελεῶν ἰσχυρῶς δικῆς· καὶ τὰς μετὰ τὴν αἰσθησάντας ἢ ἀμαρτήσαντας, πρὸς τὴν ἀτελεύτησον κόλασον ἀδίκων πούσης· τοὺς ἰσχυρῶς καὶ δικαίως βιώσαντας πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν αἰσθησάντας.

v. Ταῦτα καὶ φρονέοντες ἀδίκων ἀγίων μαθόντες, καὶ φρονέοντες πιστεύοντες ἐδὲν ὑπὸ αἰσχυρῶν ἢ ἀδίκων παροίτες ὡς ἐμάθομεν· ὑπερβόησεν αἰσχυρῶν ἢ φιλοσοφίας πρὸς τὴν πλείον ἢ διατρέφοντες· ἐδὲν στανόντες ἐδὲν αἰσχυρῶν ἢ δίκων, ἐπὶ πλάττεισι κατὰ ἡμῶν οἱ στανόντες ἢ διαβάλλοντες ὡς τὸ κρίμα ἐνδικῶν ἐστίν.

* Contra Clero CPolitano. Vide Valsium ad Philostorgii VI, I.

λογίας ἔδει τὴν διδασκαλίαν συνθέσει, ἢ αὐτὴν μὴ δόξῃ προσηγορικῶς ποιῆσαι τῶν δογμάτων ἢ ἀσθενείας τὴν ἐκθεσιν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τὰς λόγους τῆς ἐκθεσεως. Exordium hujus Apologetici, Epilogumque Græce cum Henr. Warthoni versione ex Codice C. V. Thomæ Tenison vulgavit Gvil. Caveus in Historia literaria scriptorum Ecclesiasticorum. Integrum Anglice vertit ediditque Wilhelmus Whistonus in tomo primo operis. Eunomianismo incrustando destinati, quod primitivum Christianismum reditivum inscripsit Lond. 1711. 8. Græce existat in variis Bibliothecis, meminique me Eunomii Apologeticum MS. evolvere inter libros Marquardi Gudii, atque hunc ipsum respici haud dubito a præstantissimo Morhofio, quando memoriæ lapsu scripsit Photini Apologiam ineditam in Gudii Bibliotheca reperiri. Neque alia est Eunomii Catechesis, ad quam e MS. Isaaci Vossii vulgandam atque versione & confutatione donandam Balthasar Beckerus invitatus est a Samuele Maresio, * in litteris datis Groningæ A. 1670. Quandoquidem vero in manus meas pervenit libellus hic integer cum latina versione Jacobi Fabricii, Holfati, ** descriptus ex Codice qui manu C. V. Friderici Lindebrogii exaratus existat in Bibliotheca Johannea hujus Urbis: existimavi me rem non ingrati facturum studiosis Ecclesiasticarum litterarum, si eum hoc loco subjungere, cum versione illa subinde emendata & annotatis in ima pagina locis S. Basilii, quibus argutix ejus confutantur. Neque enim verendum est, ut collatis egregii Doctoris responsionibus aliquis Eunomiana versutia valde commoveatur. At operæ pretium est videre, quomodo hæretici quoque acutissimi pro hæresi sua decertantes frustra sint, & quomodo Eunomius etiam longe præclarior de Christo senserit Socini schola, neque ea fuerit impudentia, ut clarissimis S. Scripturæ oraculis contrarium testantibus, Christum ante Mariam extitisse negaret. Philostorgius VIII. 12. testatur est non modo Basilium sed & Apollinarium præterea πρὸς τὴν ἀπολογίαν Εὐνομίου ἀντιγραψάς, adversus Eunomii Apologiam s. scripsisse, quod Apollinarii opus intercedit. Photius Cod. 137. Eunomii Apologeticum β. βλ. δαρίον appellat, narratque illius σωαιρετικώτατος in maxima admiratione

K k 3

atque

* Vide V. C. Michaelis Lilienthal selecta Historico literaria pag. 33.

** Suspicor hunc esse Jacobum Fabricium Jacobi F. Superintendentem deinde Generale Slesvicensem, defunctum A. C. 1645, de quo dixi in Censura Fabriciorum pag. 42. seq.

atque inter arcana habitum fuisse, ita ut S. Basilium ægre exemplum ejus consequi potuerit. Διὰ θαύματ' ἰδὼν ἤγετο, κρυφίον ἢ καὶ ἀνέκφορον τοῖς ἄλλοις εἶναι διασέδασθαι. Fallitur V. C. Federicus Morrellus, qui præfatione ad Tom. I. Nysseni edit. A. 1618. Photium de illa minore ἐκθέσει loqui existimat, quam supra exhibui: Nam certissime constat de longe alia ei δουσιθείας Eunomianæ ἐκθέσει sermone esse, illa nempe quam Basilus confutavit, & quam proxime subjungam, ubi nota vero apud Photium post verba ἡ ἐπιγραφή, excidisse vocem ἀπολογητικός.

EUNOMII

impii

APOLOGIA

quam confutavit BASILIUS

Magnus.

Jacobo Fabricio Hofrato interprete.

(Hæc libellus nullis aliis de causa descriptus est, quam ut quale sit hoc scriptum, constet. Etenim quæ de DEO pronunciat, & eo quod sit ingenitum, & quod Filius sit genitum, ** & alia quæ narrantur, maxime sunt impia, & a sanctis præcipue nostra fide aliena. Attende igitur & cave, quicunque hæc legis, ne a rectis vis avertaris.)

I. Petulanti lingua & mente prava alius calumniando obtrectare, cum eorum hominum esse sciamus, qui improbi odioque digni sunt: vicissim omni conatu & studio totaque mente in id incumbere, ut per calumniam promalis habitus mendacium veris argumentis a se propellant, hominum bonorum esse novimus, &

ΕΥΝΟΜΙΟΥ

τῆς δουσιθείας

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ

πρὸς ὃν ἔγραψε ἀντιρρητικὸν ὁ μέγας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

(Οὗτ' * ὁ λόγ' εἰ δὲ ἄλλο τι γέγραπται, ἢ ἵνα δείκνυται ἡ γραφή. ἀ γὰρ λέγει περὶ Θεοῦ, ὡς ἀγέννητ' καὶ γεννητὸς ὁ υἱός, καὶ ἕτερα ὅσα ληρεῖ, ἀσεβείας εἰσι καὶ ἔξω τῆς εὐσεβείας ἡμῶν πίστεως. Πρόσχετος γὰρ ὁ ἀναγκαστικὸν, ἵνα μὴ ὡδυστραπῆς ἡ εὐθείας ὁδοῦ.)

I. Τοῦ μὲν συνοφάνησεν καὶ διαβάλλειν ἴνας ἐξ ἀκολάστου γλώττης καὶ γνώμης ἀγνώμον', μοχθηρῶν καὶ φιλαπεχθημόνων ἔργον εἰδότες, τὸ ἢ τὰς ἐκ διαβολῆς εἶναι δόξαν ἡσυχονηρῆς πάσης προθυμίας κερᾶσθαι τῶν ψευδ' τοῖς ἐλέγχοις ἀποστέπται, ἀδρῶν σωφρόνων, καὶ μὴ τῶν ἰδίας εὐθε-

* Nota in Codice manu exarato adscripta. ** Actii & Eunomii dogma, ἀγέννητος non posse esse simile τῆ γεννήτῳ. Vide Epiphanium hæresi LXXVI.

εὐβελίας τὴν τῶν πολλῶν ἀσφάλεια
 ναυ πρὸ πολλοῦ ποιησάμεθα
 α) ἠυχόμεθα μὲν λόγῳ τὴν
 γνῶσιν αἰμφοῦν ἔχοντες μήτε τῆς
 προτέρας ποτὲ γενέσθαι μοίρας,
 καὶ τῆς ὑστερας τὴν πείραν δια-
 φυγεῖν. Ἐπειδὴ ὅ μὴ κ' γνώ-
 μην β) ἐκθῆναι σωείθη τὸ γέ-
 λῳ, ποικίλως καὶ πολυτρόπως
 διὰ τε λόγων καὶ πράξεων πα-
 ρὰ πολλοῖς κἀβασκευασθεῖστος ἡμῶν
 ψευδῆς δυσφημίας, ἀλγευῆς μὲν
 ἡμῶν, βλαβεράς δὲ τοῖς πιστεύ-
 σιν, ὑπὸ τινων πονηρῶν καὶ μη-
 διὲν ἐκινύτων λέγεσθαι ἢ πράττειν
 γ) ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἀκραιο-
 τέρων τὰς τῶν διαφορῶν κατηγο-
 ρίας τὴν ἀλήθειαν μετρήσαντες,
 ἢ κέρσει τὰς καθ' ἡμῶν διαβο-
 λὰς προσημῶν. ἡμῶν τε αὐτοῖς
 λυσπελεῖν ὠφίθημεν πρὸς ἀπολο-
 γίαν, καὶ τοῖς ἀβασαίως λε-
 γομένοις πρὸς ἀσφάλειαν ἔγγρα-
 φον εἰς ὑμᾶς ἐκθέσθαι τῆς
 ἑαυτῶν δόξης τὴν ὁμολογί-
 αν. εἰ πως εἴς τὰύτης γῆτε

quidem talium, qui cum sibi pri-
 vatim bene consultum cupiunt,
 tum multorum quoque publicam
 confirmationem magni faciunt.
 Optabamus itaque ut sola specu-
 latione utrumque hoc cognitum
 habere nobis contingeret, & ne-
 que cum priori ullius consortium
 haberemus, & a posterioris etiam
 experimento immunes esse posse-
 mus. Quia vero finem illum ex
 animi sententia assequi non li-
 cuit, varie & varie tam verbis
 quam factis comparata nobis a-
 pud multos mendacii infamia,
 magno profecto cum dolore no-
 stro, illorum vero qui fidem istis
 habent, damno; cumq; hæc fiant a
 malitiosis & ejusmodi homini-
 bus, qui quidvis dicere aut facere
 non verentur, tum a simpliciori-
 bus qui veritatem ex dissidentium
 criminationibus metiuntur, &
 nullo judicio sparsas contra nos
 calumnias admittunt & in manus
 sumunt: utile nobis ipsis duximus
 partim quidem ad nostri defen-
 sionem, partim vero etiam ad ea
 quæ alias simpliciter & sine certa
 probatione dicuntur, confirman-
 da probeque munienda, ut scripto
 comprehensam coram vobis no-
 stræ sententiæ exponeremus con-
 fessio.

α) Basiliius lib. I. contra Eunom. pag. 3.

β) MS. Teniffon. κατὰ πρῶτον.

γ) Id. ἀνθρώπων. In MS. vetusto fuit ανων, quod significat ἀνθρώπων.

fessionem, si quo pacto per illam tum calumnias antevertentem, h. e. prius sparsas & acceptas amoliri, tum vero imposterum malitiosos illos homines minus audaces, illos vero qui valde sunt simplices, facileque capiuntur & permoventur, certiores atque confirmationes reddere possemus: demonstrando iterum illis quidem quam sit horribile mendacia dicere falsa que afferere: hisce vero, quam sit periculosum falsa credere, ostensa simul ea quæ a nobis stat veritate, & quæ utrisque metuenda est poena. Nam mendacii communio communem etiam utrisque conficit seu operatur penam.

II. Petimus autem ante omnia tum a vobis qui nunc hæc estis audituri, tum ab illis etiam qui imposterum in eadem incident, eaque legent, ne multitudinis ratione habita secundum eam verum a falso discernere velitis, majori scilicet parti id quod melius vel præstantius est, nimirum veritatem & veritatis testimonium attribuendo: neve auctoritati seu dignitati aut jactantia quorundam dediti, aciem mentis vobis

προλαβῆσαν ἀποτρεψαίμεθα βλασφημίαν, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν γὰρ μὴ πονηρὰς αἰτολομέτρως, γὰρ ᾧ λίαν εὐχερῆς ἀσφαλεστέρως παρασκευάσαμεν, τοῖς μὲν τὸ ψῦδῶς λέγειν ἐπιδέεις, τοῖς δὲ τὸ πιστεύειν ἀσφαλὲς ἐπεδείξαντες, συνἀποδεικνύντες τῇ παρ' ἡμῶν ἀληθείᾳ τὴν κατ' ἀμφοῖν κοινάσσειν. ἢ γὰρ πρὸς τὸ ψῦδῶς κοινῶς ἀμφοτέρως καταργήσῃ τὴν ἡμῶν.

II. Αἰτῶμεν d) ᾧ πρὸ πάντων ὑμᾶς γὰρ γε νῦν ἀκροαθήσεσθε καὶ τὰς εἰς e) ὑστερον ὁμιλήσεσθε, μὴ τῶν πλείων διακρίνω θέλειν τὴν ἀληθείας τὸ ψῦδῶς, τῇ πλείονι μοίρᾳ τὸ κρεῖττον συνάπτοντας, μήτε μὴν ἀξιώμασθαι ἢ τινῶν ἀλαζονείᾳ προσέχουσας ἀμυνεῖσθαι τὴν διάνοιαν, ἢ τῶν γὰρ τῶν προλαβόντων f) τὸ πλῆθος ἡμῶν.

d) Ita Codices Gudii, Lindebrogii, Tenissonii: licet apud Basilium p. 5 est αἰτῶμα.

e) Εἰς omittit Basil. & Gud.

f) Ita recta Basil, Tenisson, Lindebrog. Nam Gud, male προσλαβόντων.

νύμοντας ἀποφράττειν τὰς ἀκοὰς
 τοῦ ὑπέρου. Τὴν ἢ τῆ Σωτῆρος
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν παν-
 τὸς μὲν ἀνθρώπων g) ἀριθμῶ
 πάσης φιλοτιμίας ἢ φιλοκεικίας,
 σιωπῆς τε αὐτῆς καὶ συγγενείας,
 καὶ συλλήβδην οἰεῖν, πᾶσιν ἕσα
 τοῖς τῆ ψυχῆς κριτηρίοις ἐπισκο-
 πῶν εἶωθεν, προτιμήσασθαι, τῆ
 πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐνωσίᾳ κρῖεν
 τὰ λεγόμενα, h) μεγίστη γὰρ
 μείζω πρὸς τὴν τῆ ἀληθείας διά-
 γωσιν ἢ πρὸς αὐτὴν οἰκειώσιν.

III. Πρὸς δὲ τούτοις μήθ' ἡμῶν
 χαλεπαίνω, εἰ τὸ μὲν ἀμελή-
 σαι καὶ φόβου, τῆ παραυ-
 τῆ χάριτος καὶ ἀσφαλείας τὴν
 ὑπὲρ τῶν μελλόντων ἀδειαν προτι-
 μήσαντες, καὶ πάσης ἐπιγίᾳ κα-
 κοπαθείας, θανάτου τε προσκείρω
 φεβερτέραν τὴν καὶ τῶν ἀσε-
 βῶν ὠρισμένην ἀπειλήν εἶναι κρι-
 ναντες, παντὸς ἐπικαλύμματός
 γυμνῆς ἐκτιθέμεθα τὴν ἀλήθειαν. i)

retundi patiamini: vel dum plus
 quo ordini priorum doctorum
 tribuitis, aures successoribus seu
 posterioribus obturetis. Quin
 potius ut Salvatoris nostri JESU
 CHRISTI doctrinam omni ho-
 minum numero, omni quoque
 ambitioni vel contentionis stu-
 dio, omni quoque familiaritati &
 cognationi, atque ut summam
 dicam, omnibus illis rebus, quæ
 menti in judicando tenebras of-
 fundere solent, præferatis, atque
 ita bene erga veritatem affecti, de
 iis quæ dicuntur, vel dicentur, ju-
 dicetis. Etenim ad solidam veri-
 tatis cognitionem & dijudicatio-
 nem plurimum facit, si quis ipsius
 veritatis tanquam domestica fa-
 miliaritate deleætetur.

III. Præterea rogamus, ne no-
 bis indignemini, quod neque
 fastus neque metus rationem
 ullam habemus, sed omnimun-
 danæ seu temporali gratiæ & tran-
 quillitati illam fiduciam animi
 intrepidi præponimus, quæ pro-
 pter futurum statum penes fide-
 les est, & illa mala quæ DEUS
 impiis certo minatur, magis cen-
 semus timenda, quam quamlibet
 terrenam afflictionem, ipsamque
 adeo temporalem mortem: &
 LI sic

g) Cod. Tenison, iterum ἀνθρώπων. h) Verba: τῆ πρὸς τὴν ἀλήθειαν κρῖεν τὰ
 λεγόμενα apud Clariff. Cavem male desiderantur. i) Basilius pag. 6.

fic ipsam veritatem omni velamine destitutam exponimus. Neque enim, ut cum Apostolo k) loquar, dignæ sunt afflictiones præsentis sæculi ad eam gloriam quæ aliquando revelabitur. Neque sane universus hic mundus dignus est, qui conferatur cum illo commodo & dominio, quæ tanquam æquam compensationem propria uniuscujusque anima accipiet: cum ab iis quæ utrinque expectanda sunt, tum quoad præmia tum quoad pœnam, longe præsentia superentur.

IV. Sed ne, dum hisce diutius justo immoramur, sermonem nimium producamus, ad ipsam nos convertimus fidei Confessionem, ex qua iis qui nostram velint scire sententiam, promptum & expeditum erit eam agnoscere. Necessarium autem quoque fortassis fuerit nobis, qui de hisce rebus verba facimus & propriæ sententiæ rationem reddere tenemur, ne temere semel multitudinis nos dedamus opinionibus: sed ut piam illam traditionem, quæ retro cogitando inde a Patribus usque obtinuit, vel ut quandam æquissimam ac regulam præmittamus, atque ea deinde ceu exacta iudicii norma quæ dicuntur dijudicationem.

Οὐτε γὰρ, καθὼς τὸν Ἀπόστολον εἰπῶν, ἀξία τὰ παθήματα τῶν νῦν καιρῶν πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀποκαλύπτουσαν δόξαν. ἢ ὁ σύμπασις κόσμος πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ δεσποτείαν, ἰσοῤῥοπον ἀνταλλαγμάτων ἰδίας ἐκάστου ψυχῆς, πολὺ καὶ ἐκότερον ἀπόλαυσιν τε 1) καὶ κόλασιν ὑπερβαλλόντων τὰ παρόντα τῶν προσδοκωμένων.

IV. Ἀλλ' ἵνα γὰρ μὴ τέτοις ἐπιπλάω ἐνδιατρέιβοντες πέρα m) τῆς μέτρου μηκύνωμεν τὸν λόγον, ἐπ' αὐτὴν ἡμεῖς τρεψόμεθα τῆς πίστεως τὴν ἰμολογίαν, ἐξ ἧς ἑμαυτοὺς καὶ ἡμεῖς γένεσθαι ἀν τῶν βυλομένων τ' ἡμετέρας γνώμης κατανόησις. ἀναγκαῖον ἦ ἴσως τὸς πατέρας λέγειν ποιησομένων, καὶ δόξης ἡμεῖς εὐθύνας ὑπέχοντες, μὴ τῶν τῶν πολλῶν ἀμελῶς ἐαυτοὺς n) ἐκδιδόναι γνώμῃς, τὴν ἣ κριτῶσαν ἀνωθεν ἐκ τῶν πατέρων εὐσθεβῆ ὡς ἰδοῦσιν o) ὡς περὶ τὰς γνώμονα καὶ κανόνα προσκτιθεμένων, ἀκριβεῖς ἴστω συγχωρῶν χρηθῆ κριτηρίω πρὸς τὴν τῶν λογομένων ἐπικρίσιν. p)

uti cuius permittamus ad eorum

v. ἡ μὲν

k) Rom. VI I. 18. 1) ita rectius MS, pro ὑπόλαυσιν.

m) sic MS Lindebrog pro ὡς quod (aveus edidit. n) al, καὶ αὐτοῖς.

o) Hac fidei formula etiam Arium Alexandro Alexandrino succum fecisse notat Basilius pag. 6. p) Basilius pag. 7.

V. Πιστεύομεν * εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ἐξ ἧ τὰ πάντα. Καὶ εἰς ἓνα μονογενῆ υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Θεὸν λόγον, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δι' ἧ τὰ πάντα. Καὶ εἰς ἓν Πνεῦμα ἅγιον, τὸν Παράκλητον, ρ) ἐν ᾧ πάσης χάριτος & δαυομῆ κατὰ τὴν συμμετρίαν πρὸς τὸ συμφέρον ἐκάστη διδοῦσαι τῶν ἁγίων.

V. *Credimus in unum DEUM Patrem omnipotentem ex quo sunt omnia: Et in unum unigenitum Filium DEI DEUM verum, Dominum nostrum JESUM CHRISTUM, per quem sunt omnia. Et in unum SPIRITUM SANCTUM, Paracletum, in quo uniuersa Gratiae distributio iuxta proportionem, prout expedit, unicuique datur Sanctorum.*

VI. Ἡ μὲν ἔν τ) ἀπλυστέρα καὶ κοινὴ πάντων πίστις, ὅσοις τὸ δοκεῖν ἢ τὸ εἶναι χριστιανοῖς ἐπιμελῆς, ὡς ἐν ἐπιδρομῇ κεφαλαυδίστερων εἰπεῖν αὐτῇ, λειπομῶν ἐτι τῶν δευτέρων, ὧν διὰ τὸ τίως ἀναμφισβήτητον s) παρέλκεν ἠγάμεθα τὴν μνήμην. Ἡμεῖς δ' εἰ μὲν ἐωρῶμεν ἐπάναγκες εἶναι τοῖς ἀπαξ τὰς Φωνὰς παραδείξαιμους, ἀπαράτρεπτον σωδιασῶμεν τοῖς ὀνόμασι τὴν ἀληθῆ διάνοιαν, ἢ τὰς ἡμᾶς ἀσθεῖας γραφὴν γραψαιμους μετὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἐλευθέρως ἀφιέντας τῶν ἰγκλημάτων, καθαρῶσθης αὐτῶν τῆς διανοίας πάσης καθ' ἡμῶν πονηρᾶς ὑπονοίας, τῆτον ὀ-

VI. *Hæc igitur est illa simplicior Confessio, & omnium quibuscunque hoc curæ est ut videntur vel sint Christiani, communis fides, ut strictim compendio ac summatim seu generalius aliquanto dicam, omisissis cæteris quorum mentionem facere atque ea huc attrahere nolumus, quoniam adhuc extra controversiam versantur. Nos vero siquidem videremus necessario incumbere illis, qui semel ipsas voces ratas habuerunt, ut una cum nominibus verum quoque sensum indivulsum tenerent, parive necessitate oportere eos, qui nos impietatis accusarunt, post editam hanc confessionem ab intentatis criminibus rursùm*

Ll 2 nos

* Whistonus jubet conferre Symbolum quod extat Constitutt. Apostol. VII. 41.

ρ) Basilius ibid. r) male apud Basilium pag. 7. ἡμῶν ἔν, pro ἡ μὲν ἔν, uti recte pag. 8. excusum.

s) Ita recte MSS. quæ insprexi, licet Whistonus legit ἀμφισβήτητον, vertit enim; *omitting at present the additional articles which have been controverted.* Sed per τὰ δεύτερα Eunomius intelligit capita posteriora quæ in Symbolo sequebantur de resurrectione & vita æterna, de quibus nulla tunc erat controversia. Erat autem gravissima de Filio DEI & Spiritu S. de quibus verba Symboli adscriptæ.

nos absolvere, purgato nimirum ipsorum animo ab omni prava contranos suspicione: possemus hic quidem verborum nostrorum statim finem & terminum hic facere, tutum quietemq̄ spondente nobis eadem confessione. Verum quia neque illis qui malevolentia aut alio quodam vitio verum sensum pervertere & corrumpere conantur, ad fidem veritati faciendam sufficit, (alioqui enim Sabellius Libys, & Marcellus Galata, & Photinus, aut quisquam alius ex illis qui eodem cum ipsis furore insaniverunt, propterea a sacris conventibus & Mysteriorum communione, adeoque Ecclesiasticis septis non arcerentur) neque nobis ad illata contra nos crimina dissolvenda sufficiens fuerit: Verum opus est exquisitioribus & solidioribus quibusdam rationibus ad sensus veri explicationem. Conabimur itaq̄ quoad possumus in manifestam lucem proferre eam quam ipsi tenemus hisce de rebus sententiam, vel ut primum in medium afferamus verba confessionis, & ita deinde ex eis eruamus verum sensum: vel etiam ut præactis seu explicatis sententiis aptemus voces: non ut veritatem convellat hæc iuxta seriem hanc a me instituta commutatio, sed ut hæc

ρον ἢ πέρασ τῶν ἰδίων ἀν ἐποίησάμο-
θα λόγων, ἀσφαλῆ τῆν ἠσυχίαν
ἡμῶν ἐγγυωμένης τῆς ὁμολογίας.
Ἐπειδὴ ᾗ μήτε διὰ κακόνουαν ἢ
τινα γνώμης μοχθηρίαν ἐτέρων,
ὡβροτρέψωσιν καὶ διαφθείρωσιν τῆν
ἐννοίαν ἐπιχειροῦσιν, αὐτάρκης πρὸς
πίσωσιν ἢ ἀληθείας, (ὃ γὰρ ἀν
Σαβέλλιον ὁ Λίβυς, καὶ Μάρκελλ-
λον ὁ Γαλάτης, καὶ Φωτιστὸς ἢ
τῆς ἀλλοτῶν τὴν αὐτὴν τύπος
μανέντων, συλλόγων ἱεραρχικῶν καὶ
κοινωνίας μυστηρίων, καὶ ὡβροβί-
λων ἐκκλησιαστικῶν ἔργουσι.) μήθ'
ἡμῶν ἰκανὴ πρὸς διάλυσιν τῶν ἐπι-
νεχθειῶν ἐγκλημάτων. Ἀλλὰ διὰ
τῶν ἀκριβεστέρων λόγων πρὸς τῆν
τῆς διανοίας ἐξάπλωσιν. Παρασι-
μεθα ὡς ἀν ὁμοίως ὤμεν, ὡς τὴν
Φανὸς ἀνάγειν ἢ αὐτοὺς πρὸς τῶν
τυγχάνομεν ἔχοντες δόξαν,
ἢτοι προτιθέντες τὴν λέξιν, ὡς
ὑπερὸν ἐκκαλύπτουσι τὴν ἔννοιαν,
ἢ καὶ προκεκμηναὶ ταῖς ἐννοίαις ταῖς
Φανὰς ἐφαρμοζόντες, ἢ λυρασί-
μωμι τῆ ἀληθεία τῆς κατατῆ
τῆς

Γάζω Γάυτην ἐναλλαγῆς, ἀρκύν-
των δηλαδὴ τῶν αὐτῶν ἡμῶ πρὸς
τε τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολογίαν,
καὶ τὸν Γῶν γραψαμῶν ἡμᾶς
ἔλεγχον.

VII. Ἐἰς τοῦτω κατὰ τε Φυσι-
κὴν ἐννοίαν, καὶ κτ' ἴψ τῶν πα-
τέρων διδασκαλίαν ἡμῶ ὠμολόγη-
ται Θεός. Μῆτε παρ' ἑαυτῆ μῆτε
παρ' ἑτέρω γενόμεϑ. Ἐκότερον
γὰ αὐτῶν ἐπίσης ἀδύνατον. Ἐπει-
δήγε δὲ κτ' ἀλήθειαν τό, ἡ
πρῶτον τῆ γενέμεν προὔπαρχον,
καὶ τὸ ποιεῖμενον τῆ ποιεῖνϑ
εἶναι δεύτερον. Μῆτε ἢ αὐτῶ ἑαυ-
τῆ πρότερον ἢ ὕστερον εἶναι δύνα-
σθ, μῆτε ἑτέρον τι πρὸ τ' Θεῶ.
ἢ γὰρ ἂν ἐκεῖνο πρὸ τ' δευτέρω
τὸ τῆς Θεότητῆ ἔχεν ἀξίω-
μα. (1) Τὸ γὰρ τοῖ δυνατὸν
εἶναι λέγω ὑφ' ἑτέρω τι γίνε-
σθαι ἀληθές ὄν, ἐπὶ γενητῶν ἂν
ἔχει χεῖραν, καὶ τῶν ὑπὸ Θεοῦ
γενομένων τάττῃτο δικαίως. ἢ ἔν
ω) εἰ μῆτε αὐτὸς ἑαυτῆ, μῆδ'
ἑτερόν ἡ αὐτῆ προὔπαρχον δέδεικται,
πρὸ δὲ πάντων αὐτὸς, ἀκολουθεῖ

ipsa ita tractata ad utrumque suf-
ficiant, nimirum ut & nostram
tueamur Apologiam, & eos quo-
que, qui nos accusarunt, coar-
guamus.

VII. Unum igitur tam se-
cundum naturalem notionem
quam secundum Patrum doctri-
nam confessi sumus DEUM,
qui neque a seipso neque ab
alio est factus. Utrumque
enim horum æque impossibile,
quandoquidem ipsa veritas requi-
rit, ut causa seu id quod facit,
prior sit effectu, seu eo quod fit:
& ut factum sit posterius ipso fa-
ciente seu effectu ipsa causa.
Nec fieri potest ut unum quic-
quam & idem sit seipso prius aut
posterius, sicut & eadem ratione
fieri nequit, ut aliud quicquam
DEUM antecesserit, sive ante
DEUM fuerit, alioqui enim hoc
ipsum Divinitatis dignitatem ha-
buisset ante illud quod posterius
est. Hoc inquam æque impossi-
bile est. Etenim affirmare fieri
posse, ut quod vere est, ab alio
factum sit, locum id habet in
iis quæ generari & fieri possunt,
suoque jure ita dicitur de iis quæ
a DEO facta sunt. Quocirca
si nec ipse se ipso prior fuit,
neque aliud quid ipsum an-
recessit,

LI 3

1) Basiliius pag. 9. ω) apud Basilium p. 10. ἀρ' ἔν, & ποσ. μῆτε ἑτέρον.

recessit, ut jam est demonstratum, sique ipse ante omnia existit: consequens est ipsum ingenitum esse: imo potius ipse talis est essentia quæ plane generata non fuit, seu ipse est essentia ingenita. Supervacaneum quidem fortassis & abundans nonnullis videbitur, illa quæ apud plerosque sunt in confesso, ita tractare ac si essent dubia. Verum enim vero propter illos qui sapientiam esse censent, contra rem manifestam pugnare, vel etiam propter alios qui ad vellicandum & calumniandum instructi sunt, necesse est ut observatione utamur accuratiore.

VIII. Quando autem ingenitum dicimus DEUM, non arbitramur nominatenus saltem juxta humanum commentum, seu contemplationem arte excogitatam esse colendum: sed revera hoc maxime necessarium debitum DEO persolvendum, ingenuam scilicet confessionem, quod nimirum ipse sit hoc ipsum quod est. Quæcumque enim voce aliqua hominum artificio excogitata proferuntur, eacum in solis nominibus & ipsa enunciatione esse suum habeant, cum ipsis vocibus seu sono una dissolvi solent. DEUS autem ut qui DEUS est, & eorum qui tacent & qui loquuntur, & qui

ἴστω τὸ ἀγέννητον. Μᾶλλον δὲ αὐτός ἐστι ἄσια ἀγέννητος. Περιττὸν μὲν ἴσως καὶ παρελκόν δοξεῖ τισὶ τὰ πολλοῖς ὁμολογούμενα κατασκευάζειν ὡς ἀμφίβολα, ἢ μὴν ἀλλάγει διὰ τῆς σοφίαν οὐκ ἴσως τὴν πρὸς τὰ φανερά μάχην, ἢ πρὸς μίμψιν καὶ συκοφαντίαν παρεσκευασμένους, ἢ τῶν ἀκριβοτέρων ὡσαυτῶν ἡμῶν.

VIII. Ἀγέννητον ἢ λέγοντες, ἐκ ὀνόματι μόνον κατ' ἐπίνοιαν ἀνθρώπων σκευασμένον οἰόμεθα δεῖν, ἀπὸ τῆς νῦναι ἢ κατ' ἀλήθειαν x) τὸ πάντων ἀναγκαϊότατον ὄφλημα τῶν θεῶν τῶν εἶναι ὅ ἐστι ὁμολογίαν. Τὰ γὰρ τοι κατ' ἐπίνοιαν λεγόμενα ἐν ὀνομασι μόνον γ) καὶ προφορᾷ τῶν εἶναι ἔχοντα, ταῖς φωναῖς συνδιαλύσασθαι πέφυκεν. Ὁ ἢ θεὸς καὶ σωπῶντων καὶ λεγομένων, ἢ γεννομένων καὶ πρὸ τῶν γενέσθαι τὰ ὄντα, ἦντε καὶ ἐστὶ ἀγέννητος. Ἀλλὰ μὴν ἄδὲ κατὰ στήθεσιν. Ἐ

γ)

x) Basilii pag. 12. ἐκτινῦναι ἢ ἀπὸ τὸ πάντων. γ) ita Basil. sed MS, μόνος.

γε τῶν κατὰ φύσιν αἱ σερήσεις
 εἰσὶ σερήσεις, καὶ τῶν ἔξω δέυ-
 γεραι. 2) Οὕτε ᾗ κατὰ φύσιν
 ἢν τις τῶ θεῶ γενέσις, ἔτε προ-
 γέραν ἔχων ταύτην, εἶτα σερηθεῖς
 γέγονεν ἀγέννητῶ. Ἐπεὶ καὶ
 λῖαν ἔστιν ἀσιβίς, ὡς λυμαντι-
 κὸν τῆς ἀληθείας περὶ θεῶ ἰνοίας
 καὶ τῆς τελειότητῶ αὐτῆ, μᾶλ-
 λον δὲ τῆς τῶν ἐφευρόντων δια-
 νοίας, ἵδὲ λέγειν ὅλως ἐσερῆσαι
 τινὲς τὸν θεόν, δηλονότι τῶν φύ-
 σαι προσόλων. Οὐ γὰρ ἂν τις
 εἴποι σωφρονῶν ἐσερῆσαι τινὰ τι-
 νῶ τὴν μὴ πρότερον ὑπαρχόν-
 των. Ἐἰ δὲ μήτε κατ' ἐπίνοιαν,
 μήτε κατὰ σέρησιν, ὡς ὁ ῥηθεῖς
 ἐδειξε λόγῶ, μήτε ἐν μέρει τὸ
 ἀγέννητον, ἀμερῆς γὰρ, μήτε
 ἐν αὐτῶ ὡς ἕτερον, ἀπλῆς γὰρ καὶ
 ἀσύνηθῶ, μήτε παρ' αὐτὸν ἕτε-
 ρον, εἰς γὰρ ἡ μόνῶ αὐτός ἐστιν
 ἀγέννητῶ, αὐτὸ * ἂν εἴη ἕσσια
 ἀγέννητῶ. 2)

sunt vel fuerunt, is inquam &
 erat & est ingenitus, antequam re-
 rum natura existeret, seu quæ sunt
 fierent vel facta essent. Neque
 tamen secundum privationem est
 ingenitus: privationes enim, natu-
 ralium rerum proprie privatio-
 nes sunt, & ipsis habitibus poste-
 riores. Jam vero neque illa DEO
 secundum naturam competit ge-
 neratio, neque ea ratione dicitur
 ingenitus, quasi prius aliquam sui
 generationem habuerit, & postea
 illis fit privatus, quandoquidem
 valde hoc est impium & ita im-
 pium, ut si id obtineat, omnis de
 DEO ejusque perfectione vera cogi-
 tatio, imo eorum qui hæc commi-
 niscuntur proprius intellectus
 plane evertatur: dicere nimirum,
 DEUM omnino aliqua re priva-
 tum esse, earum nimirum, quæ sua
 natura semper ipsi adsunt seu ad-
 hærent. Neque enim quis sanæ
 mentis dixerit quenquam aliqua
 re exiis, quæ nunquam penes ip-
 sum fuerunt, privatum esse. Si ve-
 ro neque cogitatione seu commen-
 to quodam humano, neque juxta
 privationem, uti jam prolata de-

monstravit oratio, neque respectu alicujus partis ingenitum accipi
 potest, est enim ipse impartibilis: neque ea ratione quasi in ipso ali-
 quid sit diversitatem quandam habens, simplex enim est & incompo-
 situs: neque ita quasi aliud quid sit præter ipsum, unus enim & solus
 ipse est ingenitus: illud ipsum fuerit illa essentia quæ dicitur ingenita.

IX. In-

2) Basil. pag. 17. * fortasse leg. αὐτῶς, ut pag. 270. 2) Basilii pag. 20.

IX. Ingenitus autem cum sit juxta præmissam demonstrationem, fieri non potest * ut generatio aliqua sit in ipso talis, ut propriæ suæ naturæ genitum participem faciat: & necesse etiam est, ut excedat omnem comparationem ac societatem, quæ institui quidem posset respectu ejus quod genitum est. Si quis enim essentiam hanc communem reddere cum aliqua re alia, vel de hac essentia alicui aliquid impertire voluerit, necessario hoc facere attentabit, vel secundum diremptionem ac partitionem, vel secundum similitudinem ac comparationem. Utrum autem ex his af-

IX. Ἀγέννητος ὃ ἂν κτ' τῆ προλαβῆσαν ἀπόδειξιν, ἕκ ἀν ποτε πρόσοιτο γέντησιν, ὥς τ' ἰδίαι μεταδῆσαι τῷ γεννωμένῳ φύσει, ἐκφύγοι τε ἂν πᾶσαν σύγκρισιν καὶ κοινωνίαν ἢ πρὸς τὸ γονητὸν. b) Εἰ γὰρ τις κοινοποιεῖν πρὸς ἕτερον ἢ μεταδιδόναι τινὲ τῆς ὑσίας ταύτης ἐθέλησεν, ἤτοι κατὰ διάσασιν καὶ μερισμὸν, ἢ κατὰ σύγκρισιν ἢ το κακασκευάσειν αὐ. Οὐτ' ἔρον δ' ἂν λέγηται ἴστων, πολλὰς αἰτοπίαις, βλασφημίαις ἢ μᾶλλον ὁ λόγος ἐσεχθῆσεται. Εἰ τε δ' διαρροῖτο καὶ μερίζοιτο, ἕκ ἐτ' ἀγνοῖται.

* Hoc palmarium Eunomii argumentum ac prope unicum, fieri non posse ut ex ingenita Divina essentia similis ipsi Filius generetur. Unde quicquid de generatione Filii in sacris litteris dicitur, ille de creatione accipit. Sed non majoris illa argumentatio mihi videtur esse ponderis, quam si neges ab increata Divina essentia aliquid potuisse creari ac produci. Deinde, quomodo de re creata dici potest quod sit χαρακτήρ τ' ὑποστάσεως DEI? Σοφία & λόγος Πατρὸς καὶ ἰδίου υἱός? proprius Filius & unigenitus: a quo Spiritus S. accipit. Quomodo factus est per quem omnia facta sunt & sine quo factum est nihil nec visibile nec invisibile. Hisce itaque & aliis clarissimis Scripturæ testimoniis argumentationis Metaphysicæ argutix opponere, Eunomii est qui ab Aëtio Magistro edoctus essentiam Divinam penitus ac perfecte scilicet cognitam sibi habere persuadetur. Τοσῶτον αὐτὸν ἐπίσταμαι καὶ οἶδα, ὥς τ' εἰδέναι ἑμαυτὸν, ὡς Θεὸν μᾶλλον ἐπίσταμαι. Tam perspicuus DEUM qualis sit nobis ac tantam illum potentiam sumo consecutus, ut ne me ipsum quidem melius quam illum noscerim. Aëtius apud Eriphanium LXXVI. p. 916. & 989. Eunomius ipse majore etiam insolentia apud Socratem IV. 7. ὁ Θεὸς πρὸ τ' αὐτῆς ὑσίας ἔδεν πλέον ἡμῶν ἐπίσταται, καὶ ἐστὶν αὐτῆς μᾶλλον μὲν ἐκείνου, ἢ τῶν ἡμῶν γνωστικώμενη. Ἀλλ' ὅπως εἰδεῖμεν ἡμεῖς πρὸ αὐτῆς, ἴστω πάντως κακῆνος οἶδον, ὃ δ' αὐτὸν πάντως ἐκείνος, τῶν εὐρησεῖς ἀπαραλλάκτως ἐν ἡμῶν. De sua ipsius essentia DEUM nihil amplius scit quam nos, nec illa ipsi quidem notior, nobis autem obscurior.

b) Basilius pag. 26.

ἡ ἴση, ὃ μὴ πρότερον ἦν ἴστο
 ἐκ τῆς διαίρεσως γιγνόμενῃ. Ἀλ-
 λά μὴν ἔτι ἀφθαρσίῃ ἔμμε-
 μῆ ἰδὲ τῆς ἀφθαρσίας ἀξίωμα λυ-
 μαπομένη. Ἐπεὶ τὴν πρὸς ἕτερον δέ-
 χοιτο σύγκρισιν, τῆς συγκρίσεως
 ἐκ ἐξ ἀκοιωνήτων γιγνόμενης, κοι-
 νοποιηθήσεται ἰδὲ τῆς ἰσότητας ἀξίωμα.
 Εἰ ὅ ἴστο, κῆ τῆνομα, ὡς ἐξ
 ἀνάγκης δεῖναι ἴδὲ ἴστο ἴδὲ λόγῳ
 βιαζομένης ἢ τὴν προσηγορίαν ἀκοι-
 νωήτην φυλάττειν βλαπομένης, ἀκοι-
 νωήτην ἴδὲ συμμασώζων ἢ τὴν
 ἰσότητα. ἢ ἴδὲ μετὰ δὲ τῆς
 πειρωμένης, μετὰ δὲ τῆς
 προσηγορίας, ὡς πρὸς κῆ τῆς ἰσότητας.
 χαλεποὶ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἢ φιλοτιμία,
 λειπομένη παρέχουσα θαξέω μέρει
 τὴν χάριν, μὲν ἔμμη ἀξίον
 ἐγγάζεσθαι λόγῳ τὴν διαφορῆν, ἀ-
 κριτολογημένης πρὸς τὴν προσηγο-
 ρίαν, εἶπε ἀνόματι μὲν ὃ μὲν ὑ-
 περέχει, ὃ ὅ ἐλαττοῖτο. Εἰ δὲ τῆ
 αὐτῆς μετὰ δὲ τῆς φωνῆς ὃ τῆς ἀκοι-
 λωσίας ἀσγκάζει λόγῳ, μετὰ δὲ

feratur, multas profecto secum ab-
 surditates, vel potius blasphemias
 trahet & inferet ipsa assertio. Ete-
 nim sive dividatur aut in partes
 secetur, non amplius illa esse
 potest ingenita, cum videlicet
 ipsa illud, quod antea non erat, ex
 tali divisione fiat: imo hoc pacto
 corruptionis expers illa esse ne-
 quit, siquidem partitio ista totam
 incorruptibilitatis Majestatem la-
 befactat. Sive etiam similitudi-
 nem seu comparisonem quan-
 dam admittat ad aliud, quando-
 quidem nulla comparatio ex illis
 fit, ubi planenihil est commune,
 essentia utique Majestas commu-
 nicationis subibit sortem. Si vero
 hoc revera ita sit, ergo & nomen
 ipsum commune erit, ita ut ne-
 cessario oporteat eos, qui hac
 ratione urgentur, vel ipsam appel-
 lationem incommunicabilem
 conservare & tueri. Si vero vo-
 luerint eidem essentiam ab omni
 etiam communicatione factam
 rectam conservare, vel si quic-
 quam impertiri de ea alteri con-
 buntur perinde aliquid de appel-
 latione largiuntur necesse est,
 quemadmodum de ipsa faciunt
 essentia. Claudicaverit enim ipsis,
 nisi scilicet hoc fecerint, ambitio,
 quae alteri parti doni alicujus de-
 festum

M m

tribuit: & accedit una, quod neque dignum quid faciunt Majestate Verbi, quando tam subtiles sunt in distinguenda appellatione siquidem hic quidem solo

nomine sit major, alter vero minor. Si vero consequentia illos cogit ut eandem utrique tribuant vocem, largiantur, quod est honorificentius, & qualitatem, cum non inveniant ut statuere possint illam præminentiam.

X. Non enim profecto hoc dixerint, quod communis quidem ambobus essentia est: ordine vero & iis quæ ex tempore promanant prærogativis, hic quidem prior, ille vero posterior seu secundus est: quando quidem in his quæ præminent, præexistere omnino oportet causam ejus præminentiam. Essentiam autem DEI non competit nec adjunctum est tempus, non ævum, non ordo: ordo enim posterior est ordinante, nihil autem eorum, quæ DEI sunt, ab alio est ordinatum, & tempus, stellarum quidam motus est. Stellæ vero non solum post ingentiam essentiam & omnia intelligibilia vel intelligentias, sed etiam post prima corpora existunt, illisque omnibus sunt posteriores. De Æonibus autem seu ævo quid attinet dicere, cum

δότωσαν Φιλοτιμώτερον κ
ισότη, ἔχ' εὐρισκομένη
ἐν ἑτῷ θήσομαι τὴν ὑπεροχὴν.

X. Οὐ γὰρ δὴ γέτο ἀν
ὡς κοινὴ μὲν ἀμφὸν ἡ ἕστια
ξεί ᾧ ἢ τοῖς ἐκ χρόνου πρ
ὁ μὲν ἐστὶ πρῶτος, ὁ δὲ
ἐπειδὴ γὰρ δεῖ προῦσαι π
τοῖς c) ὑπερέχουσι τὸ τῆ
ροχῆς αἴτιον, ἔ. σὺν ἐξου
ἕστια δ' Θεῶ ἢ χροῖ, d
αἰῶν, ἔ. γὰρ. ἢ γὰρ
ξεί δευτέρα δ' γὰρ τῶν, i
τῶν δ' Θεῶ ὑφ' ἑτέρου γέ
ο', τε χροῖ, ἀτέρων ποῖα
κίνησι. ἄτερες ᾧ ἢ τῆς ἀγ
μόιον ἕστιας, καὶ νοητῶν
ταν, ἀλλὰ καὶ τῶν πρῶτων
μάτων γεγονόσθ ὑστεροί. e)
γὰρ αἰῶν τὶ δεῖ καὶ λέγασθ

c) Male apud Basilium pag. 29. ἐπειδὴ γὰρ δεῖ προῦσαι ἐν τοῖς.

d) MS. Lindebrög. ὁ χροῖ, sensu eodem.

e) Basil. pag. 29. δευτεροί πρῶτοι.

γραφῆς σαφῶς διαγορευῆσης, πρὸ τῶν αἰώνων f) ὑπάρχειν τὸν Θεόν, καὶ τῶν κοινῶν λογισμῶν ἐπιμαρτυρήτων. Οὐ γὰρ μόνον ἀσεβεῖς, ἀλλὰ καὶ κομιδῆ καταγέλαστον, τὸς ἐν μόνον ὡς ἀξιαμίμους ἀγέννητον, ἢ προὑπάρχειν τι τῆτι Φάσκειν, ἢ στυπάρχειν ἕτερον. Ἔτε γὰρ προὑπάρχοι τι τῆτι, δικαίως λέγειτ' ἀν ἀγέννητον, ἢ τὸ δεύτερον. Ἔτε στυπάρχοι τὴν πρὸς Θάτερον κοινωνίαν ἔ στυπάρχειν ἑκάτερον, ἀφαιρηθῆσαι τὸ ἐν μόνον εἶναι καὶ τὸ ἀγέννητον εἶναι, δια δὴ μετὰ τ' ἑστίας ἀποκλήρωσι τινὰ καὶ ὡς ἔγραψην ἀμφοῖν συνεπαγόντων, συνθήκην τε ἀν καὶ τὸν τ' στυθήκης αἰτίον.

Scriptura diserte affirmet, ante saecula esse DEUM, quod idem communes quoque attestantur ratiocinationes. Neque enim impium tantummodo, sed plane quoque & affatim ridiculum est, si illi qui quidem concedunt unum esse ingenitum, nihilominus affirmare non dubitant, vel ante illud extitisse quid aliud, vel una extitisse. Sive enim prius quid existat, hoc jure meritoque dici poterit ingenitum, non illud quod posterius fuit: sive una quid existere potuit, ratione illius societatis, quam utrumque respectu alterius habet, quin utrumque una fuit, & alterum non sine altero fuit; hinc sane everteretur tolleturque illud quod DEUS unum quid sit, & quidem ingenitum: id quod perinde est, ac si

postquam prius certis officiis quae distributione per sortem facta circumscripterunt ipsam amborum essentiam, postea illorum quandam conventionem, ejusque conventionis causam inferant.

XI. Ἀλλὰ μὴν ἔδὲ ἐνυπάρχειν τι ταύτη δυνάμιν ἕιον εἰδῶ, ἢ ὄγκον, καὶ πηλικότηα g) διὰ τὸ πάντῃ στυθήκης ἐλεύθερον εἶναι τὸν Θεόν. Ἐἰ ᾗ τῆτων καὶ τῶν ταῖτων ἴ μῆτε ἔσι μῆτε ποτε γίνουτ'

XI. Quin imo neque fieri potest ut quicquam huic essentiae insit, cujusmodi dicimus esse speciem vel molem aut quantitatem, propterea quod penitus ab omni compositione liber sit DEUS Si vero neque pium est. neque poterit esse unquam horum & simi-

Mm 2

lium

f) Psal. LIV. 21.

g) Basilus pag. 32. ἢ πηλικότηα.

lium quid comminisci, quod id Divinæ competat essentia, quæ quæso ratio concedet amplius, ut substantiæ ingentis genitam assimilemus? cum similitudo vel comparatio aut societas, quæ est secundum essentiam, nullam præminentiam vel differentiam relinquat, æqualitatem autem perspicue adstruat, una vero cum æqualitate manifestum faciat, assimilatum quæ oportere esse ingentium. Nemo autem adeo demens & impie audax esse potest, ut æqualem affirmet Patri Filium, cum ipse Dominus diserte pronunciet: *Pater qui misit me, major me est*. Vel ut tribuat seu copulet alteri ex nominibus alterum, utroque contra ad se illud certatim trahente sibi que appropriante, neque altero ullam societatem respectu alterius admittente. Si enim Ingentium, non erit Filius: & si Filius, non erit Ingentium. At quod unus ille cunctorum Deus sit ingentium & incomparabilis, pluribus omissis quæ dici possent, sufficere hæc, quæ jam dicta sunt, ad demonstrationem existimo.

ἀν, εὐαγγέλιον ἐκπονήσασιν συμπεπλεγμένοι τῇ ἕσσει, h) παῖς ἐστὶ συγχωρησὶ λόγῳ πρὸς τὴν ἀγέννητον ὁμοίαν τὴν γεννητὴν; Ἦ κατ' ἕσσειαν ὁμοιότητι ἢ συγκρίσεως ἢ κοινωνίας μηδεμίαν ὑπερῆχην ἢ διαφορὰν καταλιπέσης, ἰσοτήτα ἢ σαφῶς ἐργαζομένης, μετὰ ἢ τῆς ἰσότητι ἀγέννητος ἀποφασίσσης τὸν ὁμοιούμενον ἢ συγκρινόμενον. i) ἕσσει ἢ k) ἕσσει ἀνόητος καὶ πρὸς ἀσέβειον Ἰουδαίους, ὡς ἰσοῦ εἰπὼν τῷ Πατρὶ τὸν υἱὸν, αὐτῷ ἔφη Κύριε διαρρήδην εἰκότι. l) ὁ παῖς ὁ πέμπτος με μείζων μὲν ἐστὶ. ἢ συζύγου πατέρα τῶν ὀνομάτων πατέρα ἀνθέλκον ἐκατέρω πρὸς ἑαυτόν, καὶ μὴ ἕτερον προσεμείνα τὴν πρὸς πατέρα κοινωνίαν. Ἄν τε γὰρ ἀγέννητος, ἢ υἱός, ἀν γὰρ υἱός, ἢ ἀγέννητος. Ἀλλ' ὅτι μὲν εἰς ὁ τῶν ἀπάντων m) Θεὸς ἀγέννητος καὶ ἀσύγκριτος, πλειόνων ὄντων τῶς ἐξουσιασμένων, ἀποχρησάμενος n) τῷ ῥηθίῳ πρὸς ἀπόδειξιν.

XII. ὅτι

h) Basiliius addit: ἔστι Θεός.

i) Verba ἢ συγκρινόμενοι apud Basilium pag. 32. desiderantur.

k) id. γὰρ. l) Joh. XIV. 28. cui dicto Basiliius p. 34. opponit Philipp. II. 6. οὐκ ἔστιν ἰσοῦς τῷ πατρί, ἔστι ἀσθενέστερος DEO.

m) Basil. p. 32. πάντων ὄντων. n) Id. ἀποχρησάμενος καὶ τὰ.

XII. ὅτι ᾧ καὶ εἰς υἱὸς, μονο-
 γονῆς γάρ, ἐστὶν μὲν τὰς τῶν ἀ-
 γίων φωνὰς ὡς θεοειδύς, δι' ὧν
 υἱὸν καὶ γέννημα καὶ πρῶτον κα-
 ταγγέλλουσι, τὰς τῶν ὀνομάτων
 διαφοραῖς καὶ τὴν τῆς ὑσίας πα-
 ραλλαγὴν ἐμφανίσαντες, ἀπὸ ἀλά-
 χθαι φροντίδου ο) καὶ πραγ-
 ματῶν. Διὰ ᾧ ρ) τὸς σωμα-
 τικῆς τῆς γέννησις ὑπολαμβάνονται,
 καὶ ταῖς ὁμωνυμίαις περὶ ταύτας,
 ἀναγκαῖον ἴσως καὶ περὶ τούτων δια-
 βραχίων εἰπεῖν. Γέννημα τούτων τῶν
 υἱῶν φησὶν καὶ τῆς τῶν γραφῶν
 διδασκαλίαν. ἔχει ἕτερον μὲν τι τὴν
 ὑσίαν νοῦντες, ἕτερον δὲ τι παρ'
 τῆς εἶναι τὴν ὑπόστασιν ἢ σημαίει
 αὐτὴν τὸ σημαζόμενον, ἀλλ' αὐ-
 τὴν εἶναι τὴν ὑπόστασιν ἢ σημαίνει
 τῆς ὄνομα, ἐπαληθεύσεως τῆς ὑσίας
 τῆς προσηγορίας. ρ) ταύτην ᾧ
 γεγενῆσθαι μὲν ἐκ ὑσαν πρὸ τῆς
 ἰδίας συστάσεως, ρ) εἶναι ᾧ γέν-
 ηθεῖσαν πρὸ πάντων γενόμενῃ τῆ
 Θεῷ καὶ Πατρὶ.

XII. Quod autem Filius sit unus
 & unicus, (unigenitus enim est)
 affatis in medium Sanctorum vo-
 cibus seu testimoniis, quibus
 tum genimen sive generatu-
 ram tum creaturam prædicant
 & per nomina discrepantia
 essentiz etiam discrepantiam ma-
 nifestam faciunt: possemus ista
 ratione omni porro cura & labore
 superledere. Verum propter il-
 los, qui hanc generationem cor-
 poralem esse opinantur, & æqui-
 vocationibus impingunt seu of-
 fenduntur, necessarium fortassis
 erit, etiam de his paucis breviter-
 que dicere. Dicimus itaque Fi-
 lium esse genimen sive generatu-
 ram, juxta Scripturarum doctri-
 nam, non aliud quid essentiam in-
 telligendo, item aliud quid quod
 præter ipsum significetur: Sed il-
 lum esse hanc substantiam seu hy-
 postasiam, quam nomen ipsum
 significat, ita ut appellatio ipsi
 essentiz veritatem astruat: siqui-
 dem essentia non verius quam
 ipsa appellatione monstratur Di-
 cimus autem porro hanc substan-
 tiam genitam esse, cum non esset
 ante propriam constitutionem:
 postquam vero genita fuit, exti-
 tisse illam ante omnia, decreto
 DEI & Patris.

M m 3

XIII Si

ο) Basiliius lib. 2. pag. 38. Θεοειδύς. ρ) id. διὰ μέντοι.
 ρ) Basil. pag. 43. & 45. seq. ι) Basiliius pag. 47. & 50.

XIII. Si vero alicui hoc ipsum ausu temerario, seu conatu non ferendo dictum videtur: confideret ipse secum, utrum verum hoc sit an falsum. Si prius ejus modi ausus culpa caret proprio istius hominis iudicio, quandoquidem nihil rerum verarum, quod suo quidem tempore & modo dicitur, habere culpam potest. Sin vero falsum est, summa profecto necessitate erit, ut quod illis quæ dixi contrarium est, verum putemus. Hoc vero est, Filium genitum esse, cum antea existeret, id quod non solum absurditatis vel blasphemiz, sed etiam summæ non potest non esse fatuitatis. Res enim quæ est, quid quæso opus habet generatione, nisi ad similitudinem alterius alicujus rei transformetur juxta rerum animatarum naturam? quæ quidem vere fieri dici possunt, cum existant quod sunt, non autem ea existant quæ fiunt. Et enim hominis semen non statim ipse est homo, neque lapis domus: Fit autem tandem illud quidem homo, hic vero domus. Si vero unum quodlibet eorum quibus assimilari Filii generationem omnium est piissimum, cum non sint prius, tandem tamen quid fiant: (non enim

XIII. Ἐἰ δὲ τῷ δοκεῖ τὸ ῥὸν εἶναι τὸ ῥηθὲν, ἐπισκώσω παρ' ἐαυτῶ, πότερον ὡς θεός ὢν, ἢ ψεῦδος. Ἐἰ μὴ τὸ πρότερον, ἀνυπαίτιον ἢ μα κατὰ τὴν αὐτῆς κρίσιν, ἢ περὶ μηδὲν τῶν ἀληθῶν ἐν πικρῇ μέτρῳ λογιόμενον ὑπάρκει. Ἐἰ ἢ ψεῦδος, ἀνάγκη ἢ πᾶσα, τῶν γεννητῶν ἀληθῆς ἡγεῖσθαι. Τῶτο δ' ἐστίν, ὡς γεννητῶν τὸν ἕβον, ὅπερ ἐκ πίας μόνον ἢ βλασφημίας, ἢ καὶ πάσης εὐηθείας ὑπερβολῆς ἔχει. 5) Τῶ γὰρ ὅτι τι εἶναι; εἰ μὴ πρὸς ἕτερον ἢ ἢ ῥυθμίζοιτο κατὰ τὴν ἐμφύσησιν καὶ ἀψύχων σωμάτων φύσιν, περὶ γίνεσθαι λέγοιτο ἂν ἀληθῆς ὄντα μὲν ὅ' ἐστίν, ἐκ ἄλλοι ἢ γίνεσθαι. Οὔτε γὰρ τὸ σπέρμα θρωπῶν, ἢτε λίθος οἰκῶν, ἢ νεῖλαι ἢ τὸ μὲν αἰθρῶν, ἢ οἰκῶν. Ἐἰ δὲ τῶτων ἕκαστων καὶ ὡς ἀλλήλων τὴν ἕβον γίνεσθαι πάντων εὐσεβέστατον. ἐκ ἢ γίνεσθαι, ἢ γὰρ ἐκείνο γίνεσθαι πρὸ

* Basiliius pag. 50.

ρον ἦν, ποίαν δέξεται ἰασην,
 ἕον ὄντα γεγεννηθῆς λέγων.
 Ἰ πρὸ τῆς γεννήσεως ἦν, τ)
 ἴπ⊕ ἦν.

γ. Ἀλλὰ πάλαιγε καλῶς ὠ-
 ἤσαμε μὴδὲν ἕτερον ἀγέννητον
 ἠρξῆς τὸν Θεόν. Ἡ τείνω μι-
 θισται τὸ ὁμολογίας, ἕτε-
 ράγοιτες ἀγέννητον, ἢ τέ-
 ἰμμένοιτες ὠρξαιτείδωσαν
 ν, ὄντα γεγεννηθῆσαι τὸν
 , ἐπὶ μὴδὲ συγχωρεῖ τῆ
 ἢ ἕ γονήματ⊕ ἢ προση-
 πρὸς τὴν ἀγέννητον. Πᾶσα
 γένετο σύγχυσις ὀνομάτων
 ἰ πραγμάτων, μιᾶς μὲν ἕ-
 ἴσης τε καὶ λογομῆς ἀγεν-
 ἐπιπροαγομῆς ἢ τῶ λόγῳ
 ν ἕτερας, ἕτα τῆς γεννη-
 ὀμομομῆς, ἕθ τε μὴ γεν-
 τ⊕ κατ' αὐτῆς, καὶ Πα-
 μὴ γονήσαντ⊕, ὀνόματα,
 ἐν γεννηθεῖς ἦν. πλὴν εἰ μή τις
 ἴν λόγον κακὸν κακῶ ἰώ-
 , μείζονι τὸ ἕλαττον, ἀύξη-
 ἢ μεταθλητικὴν ἐπινοήσεις

fieri dici potest quod antea erat)
 cujusmodi quæso medicinam ad-
 mitteret, qui filium cum ante ex-
 titerit, dicit genitum esse. Si
 enim ante generationem erat,
 erat utique ingenuus.

XIV. Verum vetusta recte ha-
 bet confessio, quod nihil præter
 DEum sit ingenuus: Aut igitur
 recedant ab illa Confessione, &
 aliud quid proferant quod sit
 ingenuus: vel si inhære-
 re illi sententiæ volent, caveant
 impossibilem ita loqui, quod Fi-
 lius cum antea fuerit; genitus
 sit: quia Filii & prolis seu geni-
 minis appellatio non ingreditur
 unum & idem subjectum cum ap-
 pellatione ingenui. Summa enim
 & extrema confusio oriri potest
 tam nominum quam rerum, si
 cum una revera sit & dicatur ef-
 fentia ingenua, verbo autem alia
 præter illam introducatur post-
 eaque hæc genita nominetur:
 Filius autem non sit genitus
 juxta ipsorum sententiam, ne-
 que Pater generaverit nomine-
 tenus, siquidem non existat ge-
 nitus: præterquam nisi quis juxta
 tritum sermonem, malum minus
 malo curans majori excogitave-
 rit aliquam generationem, quæ
 fiat per augmentationem, trans-
 formationem sive transmutatio-
 nem

nem. Et neque hoc modo præter omnia alia probe ratiocinaretur sive concluderet : propterea, quod si quid augmentetur, necesse sit, ut auctario aliquo externo augmentum capiat. Unde igitur poterit esse illa additio, sive id quod appositum censetur, nisi aliquid aliud prius subiecti loco ponamus? Atqui si res ita se habet, necesse fuerit excogitare multa, quæ suum esse in semet habent & ingenita sunt, ut unum illud perfecte compleant. Sin vero augmentum illud accedit ex aliqua re quæ non est, utrum quæso præstat confiteri, an quod non fuit, id gigni decreto illius qui id produxit, an vero dicere, essentiam consistare ex Ente & non Ente, seu ex re aliqua quæ est vel fuit & non est vel non fuit. Si quæ transmutatur, nulla re existente in quam possit transmutari, transmutabitur necessario, in id quod non est. Et quomodo quæso non sit stolidum, ne dicamus impium, affirmare id quod est, abiisse in aliquid quod non est? Immo vero conveniens est, ut missa & abjecta immodica hac stultitia aut potius insania, debita modestia id quod verum est acceptetur.

XV. Verum hi homines, non vident hisce & longe pluribus absurditatibus esse se obnoxios,

γένετιν, πρὸς ἀπασιν τοῖς
μήτ' ἐκείνο καλῶς λογισάμεθα
εἰ γε αὐξάνει γι, προσθήκη
τῶν ἔξωθεν αὐξήσεων αὐ.
ἐν τὸ προστεθέν, εἰ μὴ καὶ
ὑποδοίμεθα; ἀλλ' εἰ μὴ
πολλὰ τὰ ὄντα καὶ ἀγέννητα
τα εἰς συμπλήρωσιν ἑνὸς εἰ
ἀναγκαῖον. Εἰ δ' ἐκ τῆς μηδὲ
ἢ αὐξήσεως, πότερον αἰετῶν
λογῶν πᾶν μὴ ὄν γαγενῆσθαι
μηδὲ ἀφαιρούμεθα, ἢ τῆς
τοῦ λέγειν τὴν ἕστίαν εἶναι
καὶ μὴ ὄντος. Ἐἰ γε μὴ
λοιποῦ, μηδενὸς ὄντος εἰς ἐπι
βληθῆναι, εἰς τὸ μὴ ὄν εἶναι
καὶ μεταβληθῆσθαι. Ἐπι
σηθῆς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὄντος
τὸ ὄν εἰς τὸ μὴ ὄν καχωρητικῶς
γεν. Δέον ἀφαιρέσειν τῆς αἰ
ταυτῆς ἐπισηθείας, ἀφαιρούμεθα τῆς
λον, σωφρονῶντος ἀφαιρούμεθα
ἀληθείας.

xv. Ἀλλ' ἔτσι μὴ γάστῃς
πολλῶ πλείοσι γέτων ἀτοπίαις ὅ

ὑπόδοκοι λεληθάσι σφᾶς αὐτοῖς, ἔχ-
 ἡμᾶς ἰόλιμης εὐθύνας δικαίως ὑπέ-
 γοοίτες, ἀλλ' ἐαυτοῖς ἀσεβείας ἐγκλή-
 μασι. Ἡμᾶς ἦ τοῖς ὑπό τῆς ἰω-
 ἀγγίω τ) πάλαι, καὶ τῶν ἀφ'
 ἡμῶν αὐτῶν ἀποδοδυγμοῖς ἐμ-
 μένοντες, μήτε τῆς ὑσίας ἔ' ἑσῶ
 προσισημῆς γέννητιν, ἄς ἀγενήτω,
 μήτε διάστασι ἢ μερισμὸν ἄς ἀ-
 φθάρη, μήτε μὴν ἰτέρας τῶς ὑ-
 ποκειμῆς εἰς υἱὸν γέννησι, μὴ ὄν-
 τα φάμεν γενησῶν τὸν υἱόν. Ὁυ
 κενεπειῶμεν ἔδὲ ἔ' μοιγεγεῖς τῆν
 ὑτίαν πρὸς τὰ ἐκ μὴ ὄντων γενί-
 μμα, ἐπίπερ ἔκ ὑσία τὸ μὴ ὄν.
 Τῆ δὲ ἔ' ποιήσαντ' ἡ γνώμη τῆν
 διαφορὰν τοῖς πᾶσιν ὀριζόμενοι το-
 σάυτην αὐτῶν ἕρομῶν ὑπεροχὴν,
 ἔσση ἔχων ἀταγκαλῶν τῶν ἰδίων ποι-
 ημάτων τῶν ποιήσῶν. 5) Πάντα
 γὰρ δι' αὐτῶν γενησῶν κατὰ
 τὸν μακάριον Ἰωάννην τ) ἐμογε-
 γῆται, σωμαπογενηθείσης ἀνωθεν
 ἀπὸ τῆς ὁμοιωτικῆς δυνάμεως,
 ἢ εἶναι θεὸν μοιγεγεῖ πάλιν τῶν
 αὐτῶν καὶ τῶν δι' αὐτῶν γενο-
 μένων. Μέντ' ἔ' τῆ ἔ' ἀγεν-
 ῆται δυνάμει γεννηθείς καὶ κτισθείς

neq nos iuste in crimen audaciz
 ac prazfuntionis merito adduce-
 re, sed ipsos semet impietatis accu-
 sare. Nos vero in his quz olim
 a sanctis Patribus, & nunc a no-
 bis demonstrata, permanemus:
 & cum neque essentia DEI admit-
 tat generationem, utpote quz est
 ingenita, neque distantiam, aut
 partitionem, siquidem est in-
 corruptibilis: cumque nulla
 alia dari possit ad Filii gene-
 rationem, dicimus Filium geni-
 tum esse, cum antea non existeret:
 non quod communem faciamus
 essentiam unigeniti cum iis, quz
 de nihilo facta sunt, (siquidem non
 est essentia id quod non est) sed
 ejus qui fecit decreto seu senten-
 tia, dum differentiam omnibus
 rebus definitam assignamus, ipsi
 tantam tribuimus praz aliis
 omnibus excellentiam, quantam
 quidem opificem habere necesse
 est praz propriis suis quz fecit fa-
 citue operibus. Etenim *omnia
 per ipsum facta* esse secundum Bea-
 tum Iohannem confirmemur, con-
 genita scilicet ipsi ab initio crea-
 andi facultate: ut ita sit DEus
 unigenitus, respectu omnium ea-
 rum rerum quz post ipsum & per
 ipsum factz sunt. Cum enim ipse
 solus ingeniiti potentia genitus
 sit, & creatus perfectissimus, hinc

N n

mini.

τ) παλιέρον addit Basilus p. 55.

1) Basilus p. 58.

ε) Job. I. 3.

minister fuit in tota creatione & decreto Patris perficiendo.

XVI. Si vero ideo, quia Pater & Filius vocantur, propterea humanam & corporalem generationem oportet concipere, & ita de ea cogitare, & subducta ratione ex iis quæ ab hominibus fiunt operibus, transmutationis seu transsubstantiationis nominibus & passionibus DEUM subjicere, siquidem quoque Creator seu Opifex DEUS, oportet nos illi subternere materiam ut opera, quæ facit, eventum effectumque suum fortiantur, qui Græcorum est error. Homo enim qui ex propria gignit essentia, non sane quicquam struxerit sine materia. Quod si hoc dicere recusarint, nominum elocutionum nihil omnino curantes, sique nihilominus servata veritate dignæ de DEO notionis attribuerint soli Divinæ potentiz creandi officium & facultatem: quomodo quævis locum habere in DEO poterit passio transsubstantiationis & participationis essentiz, propter appellationem Patris? Ecquis enim eorum qui recte sentiunt, sanave sunt mente, diffiteri potest, quod quædam nomina tan-

τελειότατος γέγονεν ὑπεργός πρὸς πᾶσαν δημιουργίαν καὶ γένεσιν ἔ Πατρὸς.

XVI. Ἐἰ δ' ὅτι Πατὴρ καὶ υἱὸς διὰ τοῦτο ἀνθρώπινον καὶ σωματικὴν χερὶ τῆν γένεσιν ἐποίησαν, καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις γενήσεων ἀγορεύσας τοῖς ἑ μετασίως ὀνόματι καὶ πάθεσιν ὑπάγειν τὸν Θεόν, ἐπειδὴ καὶ δημιουργός ὁ Θεός, ὑποβάλλει δὲ πρὸς γένεσιν διδημιουργηδύων καὶ τῆν ἐκ τῆν καὶ πλάτην. Ὁ γὰρ ἐκ τῆν ὕλης γένων ἀνθρώπων ἔκ τῆν ὕλης χωρὶς δημιουργήσεων. τοῦτο παρακρούτο, μηδὲν ἑ ὀνομάτων φρονιζόντες πρὸς τῆν ἑ τῶ Θεῷ ἐπιπέπτωσαν τοῖαν διασώζοντες ἐπιτρέποντες ἑ σία μὴν δημιουργῶν, πᾶς ἑν ἑ χωρὶς τὸ τῆς μετασίως πάθεσιν ἐπὶ Θεῷ διὰ τῆν ἑ Πατρὸς πηγوریαν; Τίς γὰρ ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐνφροσύνων, ὅτι ὀνομάτων τῶ μὴ κατὰ τῆν

u) Basil. pag. 58, 59, 60. x) Basil. pag. 61, 63.

Φωνῆσιν καὶ προφορᾶν τῆν κοινῶ-
 νίαν ἔχουσιν, ὡς ἐστὶ δὲ καὶ τῆν
 σημασίαν, ὡς ὀφθαλμὸς ἐπὶ τὸ ἀν-
 θρώπιν καὶ θεῷ λεγόμενος. Ἔ μὲν
 γὰρ σημαίνει ἡ μέρους, ἔ δὲ πο-
 τε μὲν ἀνίληψιν καὶ φυλάκην τῶν
 δικαίων, ποτε δὲ τῆν τῶν πραττο-
 μέων γνώσιν.

tum quandam habent commu-
 nionem ratione pronunciationis
 & elocutionis, non autem quoad
 significationem. Ut oculus, qui
 de homine & DEo dicitur, illius
 quidem partem quandam notat,
 hujus vero interdum auxilium, &
 custodiam justorum, non pau-
 quam ipsam notitiam eorum quæ
 aguntur.

XVII. τὰ δὲ πολλὰ κατὰ τὴν
 ἐμφάνησιν χωρισμένα ἴσιν αὐτὴν
 ἔχει σημασίαν, ὡς ἴδ' ὅν καὶ μό-
 νος ἀληθινὸς θεός. Οὐκ ἂν ἂν
 ἔταν λέγειν Πατὴρ, κοινὴν ἐν-
 νοῦν καὶ πρὸς ἀνθρώπους τὴν ἐνέρ-
 γειαν, ἢ ἐκ' ἀμφοῶν συσκευασίας
 ταύτης ἔτισιν ἢ πάθος, ἐπέκει
 ἢ μὲν ἐστὶν ἀπαθής, ἢ δὲ μετὰ
 πάθος. Οὐδὲ ἔταν λέγειν πνεύ-
 μα, κοινὴν ἔχει πρὸς τὰ λεγόμενα
 πνεύματα τὴν φύσιν. Ἐν πᾶσι δὲ
 τὸ ἀνάλογον σύζητας μήτε τὸν
 μὲν ἀκρότης ποιήματα, δυσχεραίνεν,
 ὡς κτιστικῆς πάντως καὶ τῆ
 ἰστίας ὑπὸ τῶν ὀνομάτων και-
 ρίας. γ) Ὁ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀ-

XVII. Multa vero, cum magnam
 habeant, quando pronunciantur,
 discrepantiam, eandem tamen
 obtinent significationem. Ut
 Ens, & solus verus DEus. Ergo
 neque si quando Pater nomine-
 tur, statim talem concipere men-
 te operationem debemus, quæ
 communis ipsi fit cum homini-
 bus, ut simul utrobique hac ratio-
 ne fluxum aut passionem mente
 agitemus. Siquidem operatio
 Divina nulli passioni aut affe-
 ctioni est obnoxia, hominum au-
 tem fit cum passione: illa passio-
 ne caret, hæc cum illa est. Ne-
 que si quando nominetur Spiri-
 tus, statim propterea communem
 habet naturam cum aliis quæ Spi-
 ritus appellantur. In omnibus
 autem oportet nos modum &
 analogiam rationi & unicuique
 naturæ consentaneam servare,

Nn 2

neque

neque statim indignari aut agere, cum Filium creaturam esse audimus, quasi nominum equivocatio ipsam prorsus essentialiam communem reddat. Filius enim est ingeni et non facti genimen s. progenies, & factura vel opus. Cælum vero & angeli, & quicquid est præterea creaturatum, hujus facturæ seu operis sunt facturæ seu opera præcepto Patris per ipsum facta. Sic enim Scripturis sua constabit veritas, & ipsæ ab omni mandacio facturæ conservari poterunt, cum videlicet illæ de Filio pronunciant, quod factura sit & genimen: prætereaque hoc pacto a fanis ratiocinationibus non deflectemus, dum videlicet neque ullas DEO partes cooptamus seu attribuimus: neque ipsi ad generationem propriam essentialior, ad creationem vero materiam subjicimus, unde existere solent nominum differentia.

XVIII Si vero DEUS, neq̄ dum generat, de propria sua natura genito seu generato quicquam impertit, seu largitur hominum more, ingenitus enim est, neque dum creat, materia indiget, utpote qui nulla re opus habet, & potens est: omnino rationem nullam habet, quod Filium creaturam dici nolimus. Ex his sine & ejusmodi aliis, cum manifestum sit, imo adversariâ oculari quasi

γέννηται καὶ ἀποιήτω γέννημα καὶ ποίημα. Οὐρανὸς ᾗ καὶ ἄγγελος, καὶ πᾶν ὄπρ. ἐστὶν ἄλλο ποίημα Ἰού. Τὸ ποιήματις ἐστὶ ποίημα, προσάγραψι ἔ. Πατέρις δὲ αὐτὸ γινώσκω. Ὅσα γὰρ ἀνταῖς γενοφῶν τὸ ἀψευδὲν φυλάττειται ποίημα καὶ γέννημα λεγόμενα ἰόν, καὶ τῶν ὑγιαίνοντων ἡμῶν ἐκ ἐκτενέμεθα λογισμῶν, μήτε μίση τῶ θεῷ ἐπιείρηστες, μήτε μὴ πρὸς αὐτὸ γέννησιν τῶν ἰδίων ὁσίων, πρὸς ᾗ πῆσιον ἕλκεν ὑποβαλλοῖτες, εἴτε αὐτῶν ὀνομάτων διαφορά γίνεσθαι πίθηκεν.

XVIII Εἰ ᾗ μήτε γεννᾷ ἰσὺς ἔ. οὐκίαις τῶ γεννωμένῳ μεταδίδωσι φύσιν καὶ τὸς αἰθεράς, ἀγέννητος γάρ, μηδὲ κτίστω ἕλκεν ἐπιεικῆ τῶ, ἀπρὸς αὐτῶν αὐτῶν δυνατός, ἀλόγιστος παλάστου ἔ. καίματις παραύτησι. Ἐκ δὲ τῶτων καὶ τῶν τῶν δυνάμεως. (ἐχρῶ) μήτε πάντα τῶν εἰ-

εὐνοητοῦμαι περιᾶσθαι τὰς
 ε. μήτε μὴν ὡς ἑλλὰ τὴν
 κριτικόν. Ταῖς δὲ τῶν ὑπο-
 κρίσεως περιστάσεως ἀκο-
 ραζομένην τὰς προσήχο-
 ῦσιν καὶ τῶν Φωνῶν πεί-
 ραζομένην τῶν πραγμάτων
 . Ταῖς δὲ πράγμασιν ἰφαρ-
 κῶς τὴν ἀξίαν ἢ τῶν
 ἰσοκρίσεως. Καταμέμψασθε
 ἰσοκρίσεως καὶ τὴν γέννημα
 ἰσοκρίσεως τὸν υἱὸν εἶναι κριτο-
 κρίσεως ἢ καὶ ἀκριστον τὸν
 ἰσοκρίσεως, τῆ δὲ τῶν δευ-
 κριτικῶν καὶ τῆ κατ' ἐπίστα-
 τῶν προλαβούσας ὁμολο-
 γητικῶν. Ὅτι ἰσοκρίσεως, εἰ
 ἢ αἰσῶν ἀληθείας φρον-
 ἰσοκρίσεως τῶν ὀνομάτων
 ἰσοκρίσεως ὁμολογεῖν καὶ τὰς
 π) ἰσοκρίσεως ἀν' ἑαυτῶν καὶ
 ἰσοκρίσεως ἰσοκρίσεως τὰς
 ἰσοκρίσεως τὴν προσήκοσαν
 ἰσοκρίσεως ὁμολογίαν. Ἐπὶ δὲ μὴ
 ἰσοκρίσεως τὰς λόγων, τῆς
 ἰσοκρίσεως φυλάξαι τὴν ἀ-

demonstratione doceantur, non
 ubivis significationis verbis esse
 comparandas, neque alternandas
 esse res sua natura differentes :
 subjectis autem rebus accurata
 consideratione adhibita aptas,
 convenientes & proprias signifi-
 cationes esse applicandas: liqui-
 dem natura rerum non ipsas sequi
 voces solet, sed necesse est ut vo-
 cum valor apte & convenienter
 rebus indatur. Culpaverit fane
 quis non parum etiam eos, qui
 quidem Filium progeniem & fa-
 cturam esse persuasi sunt, simul-
 que ingentium & increatum DE-
 um fatentur : verum posteriorum
 assertionum accessione &
 exequatione seu similitudine illa-
 quam faciunt ratione essentia-
 rum hisce suis prioribus confessioni-
 bus contradicunt. Quos utique
 deceret, si qua veritatis cura mo-
 vererentur, cum diversa sint no-
 mina, diversas etiam essentias
 confiteri. Nam vel hac & qui-
 dem sola ratione iustum servarent
 ordinem, & sic utrobique seu quo-
 ad utrumque horum convenientem
 ederent confessionem. Si
 vero nullam prorsus veritatis ha-
 beant rationem, saltem proprio-
 rum commentorum sequelam seu
 consequentiam observarent, ne-
 que recedendo ab una eademque

Ν. 2

natu-

natura appellationes a conuenientia propria alienarent, cum passim in precedentibus a nobis sit demonstratum, voces esse essentiarum significativas.

XIX. Dixit autem fortasse quis ad contradicendum instructus, ac veluti cote acutus reditus, quod si habita ratione nominum in rerum subjectarum considerationem est eundum, quatenus quidem ingenitum & genitum, differre dicimus: quatenus vero lumen & lumen, vita & vita, potentia & potentia, non differre, sed ejusdem esse rationis. Cui respondemus, non baculo utentes ad quæstionem loco responsionis, id quod de Diogene refert ejus laudator, Cynismus enim multum differt a Christianismo. Sed Sanctum Paulum imitantes, qui dicit *longanimitate adversarios esse erudiendos*. Respondemus, inquam, quod quædam Lux est ingenita, quædam vero genita. Utrum vero diversum seu aliud quid lux significat cum de ingenita, quam cum de genita natura usurpatur; vel an unum & idem notat utrobique (Etenim siquidem diver-

καλυθίαν, καὶ μὴ τῆς αὐτῆς φύσεως ἀρχαρχενίας, ἀλλοτριῶν τῆς ἀπομόρφωσης ὀνομασίας, ἀποδοτέον διὰ πάντων ἡμῶν τῶν παραβέντων αὐτῶν εἶναι τῶν ἑσθῶν σημαντικὰς τὰς προσηγορίας.

XIX. Ἐπειδὴ ἂν τις ἴσως πρὸς ἀντιλογίαν ἠκοηθῆται, ὡς εἶπεν δὴ τοῖς ὀνόμασι προσέχειν, καὶ ἐκ τῆς ἑσθῆς προσάγειται τῶν ἑσθῶν ἑσθῶν κειμένων ἐνείας, καθὸ μὲν ἀγεννητον καὶ γεννητον παρακλιθήσεται φάμεν, καθὸ δὲ φῶς καὶ φῶς, Ζωὴ καὶ Ζωή, δύναμις καὶ δύναμις, ἐκείνη, πρὸς δὲ φάμεν ἢ βακτηρία χρόνοι πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀπὸ ἀποκρίσεως κατὰ τὸν Διογένην ἐπαινήτην, πάλιν γὰρ κωμικὸς κεχάρισται κωμικισμῶ, τὸν δὲ μακάριον Πάυλον ἐξηλακότες, ἐς φησὶ ὅτι ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ * παιδίον τὰς ἀντιτιθεμένους, ὅτι τὸ μίον ἐστὶν ἀγεννητὸν φῶς, τὸ δὲ γεννητὸν. Πότερην ἄλλο τι σημαῖν τὸ φῶς ἐπὶ ἀγεννητῆς λεγόμενης ἑσθῆς τὸ γεννητὸν, ἢ ταυτὸν α) ἐκάτερον, αἱ μὲν γὰρ ἄταρον τὴν ἑσθῆν, ἐνδελον ὅτι καὶ σύμθετον τὸ ἐξ ἐπί-

* 2. Timoth, II. 25. α) male apud Basilium pag. 66. ἢ τὸ αὐτόν.

συγκείμενον. τὸ ὅ συνθε-
 γένηται. ἐι ἢ ταυτὸν, ὅσον
 εἶναι τὸ ἀγέννητον πρὸς τὸ
 β) τοσούτου παρελάχθαι
 Φῶς πρὸς τὸ Φῶς, κ' τὸς
 ε τὴν ζῶην, καὶ τὴν δύνα-
 μιν τὴν δύναμιν. Ὁ γὰρ αὐ-
 τὸν καὶ τρέπῃ πρὸς τὴν
 τῶν τοιούτων διάλυσιν.
 οὐ πᾶν ὅπερ λέγεται τῆς
 τῆς ὕψους σημασίῃ, ἴσιν
 α τὴν τ' σημασίας δυνά-
 μιν ἀγεννήτω διὰ τὸ ἀμερῆς
 θέτον, καὶ αὐτὸ τὸν αὐ-
 τὸν καὶ τὸ μοιγενῆς αὐ-
 γεννήματι, παρελάχθαι
 Φασί καὶ αὐτοί, ἴσιν ἔτι
 σιν λόγον τὴν τῆς ὕψους
 α προσαγγεν, ἢ τῆς τὴν
 α καὶ τὸ μέγιστον ὀρίσασθαι,
 μὲν ὅγκου, παρὶς δὲ χρόνου
 τοιούτων ἐξηρημάται, ἀπλῆς
 μέγιστος ὕψους τῆς ὕψους καὶ

τὴν ἀρχὴν ἢ πολλοὶ μοι
 ἀδίστατοι καὶ πάσης μὲν

τὸ γαιήρον πρὸς τὸ ἀγέννητον, eodem sensu.

sum quid hic, & diversum illic
 significat, manifestum inde est
 quod etiam compositum quid sit,
 ex alio videlicet & alio constans
 seu compositum. Quod autem
 compositum est, ingenitum esse
 non potest. Sin vero unum &
 idem utrobique notat, quantum
 differt ingenitum a genito, tan-
 tum etiam differre oportet lumen
 a lumine, & vitam a vita, & po-
 tentiam a potentia. Unus enim
 & idem hic canon ac modus ad
 solutionem omnium ejusmodi
 objectionum adhiberi potest. Si
 igitur quicquid significativum est
 essentiae Patris, æquale est vi signi-
 ficationis τῷ ingenito, propterea
 quod hic partium aut compositio-
 nis est nihil: eadem quoque ra-
 tione de unigenito dicendum est,
 quod & ibi æquale est τῷ genito
 seu genimini. At ipsi quoque hæc
 differre dicunt. Quis quæso am-
 plius concedet sermonem essen-
 tiæ æqualitatem adducere,
 aut cui aliquam ita præeminen-
 tiam statuere, quod alter altero sit
 major omni quidem mole, omni
 vero tempore & aliis ejusmodi re-
 bus remotis, concessoque quod
 simplex & una sit & intelligi de-
 beat.

XX. Videntur vero nobis
 omnino illi qui nullius dominio
 subditam & omni causa superio-
 rem,

rem, & ab omnibus legibus liberam essentiam naturæ genitæ & paternis legibus fervienti comparare ausi sunt, neque ullo plane modo universitatis rerum considerasse naturam, aut si quando hoc faciunt, non pura mente de hisce rebus facere judicia. Etenim cum nobis duz sint distinctæ viz ad earum rerum de quibus quæritur inventionem excogitatæ: una quidem juxta quam ipsas essentias consideramus, & ita sincera de ipsis ratione unumquodque sub censuram nostram vocamus: altera autem quæ sit per indagacionem vel inquisitionem operationum, seu cum per operationes fit indagatio, quam ex ipsis jam factis & absolutis operibus dijudicamus. Tertiam viam quæ neutra sit harum, & quæ præter jam dictas talem essentiaæ & qualitatem monstrat, reperire est impossibile. Nam si quis disquisitionis initium capere velit ex ipsis essentiis, illa quidem quæ superior est, cum alterius dominium vel ullam generationem neutiquam admittat, & ejusmodi rebus mentem nostram cum amore veritatis accedentem erudiat, quam longissime jubet repellere lege naturæ talem ad aliud comparatio-

αἰτίας κρείττονα, πάντων ᾧ ἐλευθέρων ἕσσαν, τῆ γεννη νόμοις πατρικοῖς ἀλευκότη κρῖναι c) ἰολμήσαντες, δὲ ὅλως τὴν τῶν ὅλων φύσ σκέψασθαι, ἢ μὴ καθῆαι διανοία τὰς ὡσεὶ γέτασ π κρῖσασ. Δυσὶν γὰρ ἡμῶν μῶν ἕδων πρὸς τὴν τῶν μῶν εὔρεσιν, μῶς μῶν. π τὰς ἕσσαν αἰτίας ἐπιστοσ καθαρῶ τῶ ὡσεὶ αὐτῶ τὴν ἐκάστου ποῦμεθα κρῖσ τέρασ ᾧ τῆς διὰ τῶν ἐκ ἐξτάσως, ἢ ἐκ τῶν δαμ μάτων κῆ τῶν πῶστασ διακρῖσ μῶ, ἕδῆσσαν τῶ σ τῶν εὔρεῖν ἐμφαινομῶ. τῶ τῶ ἐμοιότητα δυνωσῶν. ἔσσι ἢ τῶν ἕσσαν ποιοῖτα τῆς τῆς σπ τὴν ἀρχὴν, ἢ μῶν αἰσῆσων λείας d) κῆ πῶτα γα ἀνῖπιδικτῶ ἕσσα, γέτασ τῶ δῖσσσα τὴν μετ' εἰσωοίας πρὸσ διάνοισαν, ἀπῶθῶν ὡσ πορρα ὡσ κλειῦσται ἰόμῶ φύστω

c) Apud Basil. pag. 73. συγκρίνεν.

d) Male βασιλεία apud Basil. Pag. 72.

πρὸς ἕτερον ε) σύγκρισιν ἀκό-
 λυτον καὶ προσήκυσαν ἡμῶν τῆ ὑ-
 σίας ἀξιώματι παρέχουσιν νοεῖν καὶ
 ἡν ἐνεργεῖαν. f) Ἐἰ τ' ἐκ τῶν
 δημιουργημάτων σκοπούμεν, ἐκ
 τῶν ἐπὶ τὰς ὑσίας ἀνάγειτο,
 ἔ μὲν ἀγνωστὸν τὸν τίον ἐπι-
 σκων ποίημα, ἡ δὲ ἢ μονογενῆς τὸν
 Παράκλητον. g) καὶ τ' τὴν μο-
 νογενῆς ὑπεροχῆς ἡν τ' ἐνεργείας
 διαφορὰν ποιούμεν, ἀναμφισβή-
 τητον λαμβάνει καὶ τ' κατ' ὑσίαν
 παραλλαγῆς ἡν ἀπόδειξιν. h)
 ἵνα μὴ τρίτον λέγωμεν, ὅτι πᾶμ-
 πολυ διειπνοχεν ὁ δημιουργῶν ἐξ ὑσίας
 ἡν νύματι παρρητικῶ ποιῶν, καὶ
 καὶ μηδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῶν i)
 ὁμολογῶν, ὅ, τε προσκυπέμε-
 ν, ἔ προσκυπέμεν.

nem, præbetque occasionem, ut
 talem mente versemus operatio-
 nem, quæ conveniens sit essentiz
 Majestati. Sin vero ex opificiis
 quis iudicium insituere velit, in-
 deque ad essentias feratur: ubi
 filium ingenti inveniet facturam
 seu opus, Unigeniti autem Para-
 cletum, seu Spiritum Sanctum,
 cumq; ex Unigeniti præeminen-
 tia de operationis differentia edo-
 ctus fuerit, indubitatum accipit
 de diversitate, etiam secundum
 essentiam, demonstrationem, ut
 non opus nobis sit tertium nomi-
 nare, siquidem qui propria pote-
 state aliquid operatur, plurimum
 differt ab eo, qui nutu paterno
 quid facit, & fatetur se nihil a se-
 metipso facere, quique adoratur,
 ab eo qui adoratur.

XXI. Εἰ μὲν ἔν μηδὲν ἄτοπον
 ἡγῶναι τῶν αὐτῶν ἐπίσης ἐκατέ-
 ρων μετὰ δίδου ἡμῶν, ὅσον ὑσίας,
 ἐνεργείας, ἐξ ὑσίας, ὀνόματι, ἀνι-
 λόντες τὰς τῶν ἐνομάτων καὶ πραγ-
 μάτων διαφορὰς, δύο σαφῶς ἀ-
 γέννητα λεγέτασαν. Ἐἰ ἢ ἡτο

XXI. Si igitur nullo modo
 absurdum esse putant, æquali ra-
 tione utrisque hæc eadem com-
 municare, nimirum essentiam,
 operationem, potestatem, no-
 men sublatis prorsus nominum &
 rerum differentiis: pronuncient
 una opera diserte, duo esse inge-
 nita. Sin vero manifeste hoc im-
 pium est, age probent non illa
 simi-

Ο Ο

fimi.

e) 1b. 2. c. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. f) Basil. pag. 73. D. 74. A. g) Basil. pag. 74. & 76. h) 1b. p. 74. i) Joh. V. 19.

similitudinis appellatione, qua ceu velamento quodam utuntur, sed certis argumentis, quod omnium confessione impietati datur. Ceterum ne videamur juxta intentatam nobis & in multorum ore versantem blasphemiam propriis figmentis vim velle veritati afferre, jam porro ex ipsis Scripturis illa quæ diximus demonstrabimus. Unus a Lege & Prophetis perhibetur esse DEUS. Et quod is ipse sit Unigeniti quoque DEUS, ex ipsius Salvatoris confessione patet. Nam *vado*, inquit, *ad DEUM meum & DEUM vestrum*, Solus verus DEUS, solus sapiens, solus Bonus, solus Potens, solus habens immortalitatem. Nemo quæso animo tumultuoso & commoto hæc excipiat, nemo in mente perturbetur. Neque enim ideo hoc altæ sermone sumus usi, ut Unigeniti Divinitatem, vel sapientiam, vel immortalitatem vel Bonitatem tolleremus seu conveleremus: sed ad ostendam differentiam respectu præminentis patris. Etenim unigenitum confitemur DEUM & Dominum nostrum JESUM CHRISTUM, incorruptibilem & immortalem, Sapientem, Bonum. Sed hujus ipsius structura seu consistentiæ ejusque in univertsum quod est, Patrem dicimus esse

προφανώς ασιβείς, μή δι ἐπιλύματα ὁμοιότητος ὄντων κατασκευάζεσθαι, τὸ πάντων λεγόμενοι εἰς ασιβίαν. Ἀλλὰ γε μὴ δοκοῖη ἡμῖν κατὰ τὴν ἐκθεῖσαν ἡμῶν κτλ. ἐπιθροῦλη μὲν βλασφημίας πλάσμασι καὶ λόγοις ἐκθεῖται τῆ ἀληθείας, ἐν τῷ κτλ. αὐτῶν ποικίμεθα ἴτερον ἴτερον δείξιν. Ἐκ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ Πατρῶν καταγγέλλεται Θεός. Ἐκ καὶ Ἐμογονίας αἴτια Θεός ἐν τῷ Ἐσωλήν ὁμολογούμεν εἶνομα, γὰρ φησι, κ) ἴτερον Θεὸν μὴ καὶ Θεὸν ὑμῶν, ἀλλὰ ἀληθινὸς Θεός 1) μόνος Σιμόνος Ἀγαθός, μόνος ἔχων ἀθανασίαν, ἄσφατος, μηδὲ ταπεινός τῆς τοιαύτης. Οὐ γὰρ ἐπ' αἰτιώσεως Ἐμογονίας Θεότητος, ἢ Σοφίας, ἢ Ἀθανασίας, ἀγαθότητος, κτλ. αὐτῶν ἰσχυροῦς, ἀλλ' ἐπὶ διακρίσει Πατρὸς ὑπερχῶν. Μονογενῆ

κ) Joh. XX. 17. 1) Joh. XVII. 3. 2. Tim. I. 17. Matth. XX. 16. 17. 2. Tim. VI.

ὅδ' ὁμολογῶμεν Θεὸν ἔχει τὸν Κύριον
 ἡμῶν Ἰησοῦν, ἀφθάρτην ἔχοντα ἀθάνατον,
 σοφὸν, ἀγαθόν, ἀλλ' αὐτῆς γε τῆς
 συστάσεως, ἔχει πατὴρ, ὁ παρ' ἑστί, Ἰὸν Πα-
 τέρτα Φαμίον αἰτίον, ἔχει ἔχοντα τῆς
 ἰδίας ὑσίας ἢ τ' ἀγαθότητ' αἰτίον
 ὡς ἀγέννητον, Ἰαυτὴν ἡμῶν παρεχόν-
 τω τῆν ἔπισημ τῶν προσηθείων.

causam, cum ipse suæ essentia &
 Bonitatis nullam habeat causam,
 utpote ingenitus, sicut ea quæ
 prius sunt proposita, menti no-
 stræ Ingenitum considerandum
 exhibuerunt.

XXII. Ὅμοιον αἰ μόν' αὐτῷ ἀ-
 ληθῶς ὁ Θεὸς καὶ σοφός, ἐπισημ
 καὶ μόν' ἀγέννητ' ; μονογενῆς
 ἦν, ἐπισημ μόν' ἀγεννήτη γεννη-
 μα, ἔχει ἀν' αὐτῷ μόνον εἶναι κοινωποι-
 μῆτος πρὸς ἕτερον δι' ὁμοιότητα τῆς
 φύσεως. καὶ τοῦτω τῆν κατ' ὑσίαν
 ὁμοιότητα ἀνελεύθη, Ἰὸν ἢ τῷ ἦν
 πρὸς Ἰὸν Πατέρτα δεξάμενοι κατὰ
 Ἰὸν οἰκῶν λόγον εἰς ἕνα καὶ μόνον
 ἀληθῶς ἐνάγω τῆν τῶν πάντων
 αἰτίαν καὶ ἀρχήν, ὑποσταγμῆτι
 δηλαδὴ ἔχει Ἰὸν Πατέρτι, τῆν δὲ
 πρὸς τῶν ἔπισημ ἀκριβῶς διακα-
 θάρσεως, καὶ τὸν τ' ἐνεργείας
 τρόπον ἔχει ἀιθρῶπειον νομίζειν,
 εὐμαρῆ ἢ θεῶν. ἔχει τοι μερικμῶν ἢ
 κῆσις τινὰ τ' ὑσίας τῆν ἐνεργείαν
 ἡγεμῆτες, ἀπερ ἐπισημ ἀναγκαῖον
 τῆς ὑπαγομῆτες τοῖς Ἑλλήνων σο-

XXII. Non igitur, siquidem
 solus ipse est verus DEUS, & Sapi-
 ens, utpote qui solus est Inge-
 nitus ; Unigenitus Filius, nempe
 qui solus est Ingeniti progenies,
 unquam esse solum quid potest
 propterea quia ejus natura ob si-
 militudinem cum altero aliquo
 fit communis. Necesse igitur est,
 ut sublata omni secundum sub-
 stantiam similitudine, admissa
 autem ea, quam Filius respectu
 Patris habere potest, uni & soli
 vere DEO juxta domesticum seu
 proprium sermonem omnium
 quæ usquam sunt rerum causam
 & principium tribuamus : quo-
 niam videlicet etiam ipse Filius
 fit subiectus Patri: utque pura
 omnino his in rebus mente ver-
 fantes etiam modum operationis
 ab omni hominum conditione
 alienum putemus, facilem tamen
 & Divinum. Non sane, quasi ar-
 bitremur partitione aut motu
 quodam factam esse illam opera-
 tionem: cujusmodi quid necesse
 Oφ 2 habent

habent cogitare illi, qui Græcorum argutiis operationem essentialium unientium, atque ideo mundum DEO coëxstitisse dicentium, neque hoc ipso absurditatem fugientium, sunt pellecti. Oporteret enim ipsos respiciendo ad cessationem creationis nequam principio eam exzquare extollendo. Fieri enim non potest ut sine aliquo desinat esse, quod non ab aliquo principio cœpit esse.

XXIII. Verum enim vero hī homines cum sciant rerum in natura existentium differentiam, nihilominus morbo quodam oculorum laborare videntur, neque sunt xqui rerum iudices: facessant sane, quandoquidem ipsum ius illis ob malitiam veritatem occultat. Nos autem secundum ea quæ paulo prius sunt dicta, habito de operatione ex operibus iudicio, non cenlemus turum esse illam illi essentialium unire oportere, cum sciamus hanc sine principio, sine compositione & sine fine esse, operationem vero non esse sine principio. Nam si esset sine principio, etiam ipsum opus esset principii expers, neque sine fine: quandoquidem fieri non potest, quin cessantibus operibus ipsa quoque cesseret operatio.

Φύμασιν, ἐντέλων τῆ ὑσία τῆν ἐνέργειαν; καὶ διὰ τῶθ' ἅμα μὲν τῶ θεῶ τὸν κόσμον ἀποφωομένον, ὑδὲν δὲ μάλλον ἐκ τῆτε τῆν ἀτεπλίαν διαφευγόντων. Ἐχρητ γὰρ τοι πρὸς τῆν τῆς δημιουργίας πάντων ἀπιδόνας μηδὲν πρὸς τῆν ἀρχὴν ἀνανεύειν. Οὐδε γὰρ ἀπὸ μὲν ξίεν εἰς τέλος μὴ ἀπ' ἀρχῆς ἐφ' ἐμώμενον.

XXIII. Ἀλλ' ἔτοι μὲν μὲθ' ὑγιάνουσι ὀφθαλμοῖς τῆν τῶν ὄλων κατασκευασίαν διαφορὰν, μήτε δίκαια καὶ γενόμενοι τῶν πραγμάτων, ἀφίεθωσαν, ἀὰ πακόντων ἐπιτηρητικῆς ἀυλοῖς τῆν ἀλήθειαν τῆς δίκης. ἡμεῖς δὲ κατὰ τὰ μακρὰ πρὸθεν ῥηθέντα τὴν ἐνέργειαν ἐκ τῶν ἔργων κρίνομεν, ὡς ἀσφαλῶς οἰόμεθα δεῖν εἶναι τῆ ὑσία τῆν μὲν ἀναρχον ἀπλήν τε καὶ ἀτελεύτητον εἶδότες, τῆν δὲ ἐνέργειαν ὡς ἀναρχον. ἢ γὰρ ἂν ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἀναρχον, ἔτ' ἀτελεύτητον, ἐπὶ μηδὲ οἰόντι παυσαμένον τῶν ἔργων ἀπαυσον εἶναι τὴν ἐνέργειαν, τίαν γὰρ

γὰρ μερακιώδεις, ἢ Φρονὸς νηπίας, ἀγύνητον καὶ ἀτελεύτητον λόγον τὴν ἐνέργειαν ταυτὸν τῆ ἰσῖα τιθεμένους, μηδενὸς τῶν ἔργων ἀγνήτως γίνεσθαι δυταμένους, μήτ' ἀτελευτήτως. Ἐκ γὰρ τῶτων συμβαίνει δυὸν θάτερον, ἢ τὴν ἐνέργειαν ἀπρακτον εἶναι τῷ Θεῷ, ἢ τὸ ἔργον ἀγνήνητον. Ἐι δ' ἐκάτερον τῶτων ὁμολογεμένως ἀτοπον ἀληθές τὸ λειπόμενον, ἀρχομένων τε τῶν ἔργων μὴ ἀναρχον εἶναι τὴν ἐνέργειαν, παυομένων τε μὴ ἀπαυτον. Ὁυ χρὴ τοίνυν πευθομένους γνώμας ἐτέρων ἀνίσχετάςοις ἐνὺν τῆ σῖα τὴν ἐνέργειαν, ἀληθευάτην ἢ καὶ Θεῷ περπαδευάτην ἐνέργειαν ἠγυῖσθαι τὴν βύλησιν, ἀρκῦσαν πρὸς τε τὸ εἶναι καὶ σώζεσθαι τὰ πάντα, μαρτυρέσης καὶ Προφητικῆς Φωνῆς π) πάντα γὰρ ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησεν. Ὁυ γὰρ ἐπίδειτάί τι Θεῷ πρὸς τὴν, ὡν βύλεται, σύσασιν, ἀλλ' ἅμα τε βύλεται, καὶ γέγονεν ἔπειρ ἠθέλησεν.

Valde enim puerile, & infantis mentis est iudicium, ingentiam & sine carentem dicere operationem, atque sic illam cum essentia unam eandemque res esse, cum nullum plane opus fieri possit ingenite & infinite, hoc est, quod careat efficiente & fine. Si enim hoc quis affirmaverit, alterutrum ex duobus inde consequens erit: aut operationem DEI esse sine actione, vel opus etiam ipsum esse ingentium. Si vero utrumque horum, omnium confessione est absurdum, verum erit id quod reliquum est: videlicet cum operationem habeant, operationem etiam non sine principio esse: cumque cessent, eandem etiam non carere fine. Non itaque decet nos aliorum sententiis statim antequam probe examinentur, fidem habere, & ita essentiam operationem unius, sed existimare quod hæc verissima Deoque convenientissima sit operatio, nimirum Voluntas, quæ valet & sufficiens est ad rerum omnium essentiam tum conservacionem: testante hoc ipsum etiam voce Prophetica: *omnia enim quæcunq; voluit, fecit.* Non enim ulla re indiget ad earum rerum, quas esse vult, consistentiam, sed simul atque vult, consistit etiam quodcunq; voluit.

XXIV. Quocirca siquidem oratio nostra jam ostendit voluntatem esse operationem, operationem vero non esse essentiam: cumque unigenitus subsit Voluntati Patris non ad essentiam sed operationem, quæ & ipsa est Voluntas: necesse est ut Filius hanc servet & teneat similitudinem. Unde jam porro, cum commode eo provehamur, tenere nos oportet veram quoque rationem, cur imago dicatur. Ipse beatus Paulus exposuit, dicens: *qui est imago DEI invisibilis, primogenitus omnis Creatura, quia in ipso creata sunt omnia, tam que in Cælo quam que in terra sunt, visibilia & invisibilia.* Hanc ob causam est imago. Omnia vero, quæ in ipso creata sunt, una cum eo qui primogenitus dicitur, non certe ingenitam quandam essentiam efformant seu notant. Non enim eorum respectu essentia est. Ipsam vero operationem, per quam Filius, per quam omnia, referre imago ad essentiam non potest, nec gestare imago illam similitudinem potest ratione essentia, cum sit operatio, quæ ingenita fuit penes DEum in præscientia ante constitutionem etiam primogeniti, & omnium quæ per ipsum creata sunt. Quis enim quælo qui tum ipsum Uni-

XXIV. Οὐκ ἔστι εἰ τὴν μὲν βούλησιν ἀπείδειξεν ὁ λόγος ἐνέργειαν ἐκ ἑστίαν δὲ τὴν ἐνέργειαν, ὑπερὶ ἧς βεβλήσει ἡ Πατρὸς ὁ μονογενὴς, ἡ πρὸς τὴν ἑστίαν πρὸς δὲ τὴν ἐνέργειαν ἥτις ἐστὶ καὶ βύλησιν ἀποσώζει τὴν ὁμοιότητα τὸν υἱὸν ἀναγκαῖον, ὧν προσαγομῆναι δὲ τὸν αἰθέρος τῆς εἰκόνος διασώζει λόγος, ὡς ὁ μακάριος Παῦλος ἐξηγήσατο εἰπών, ὅς ἐστι εἰκὼν τοῦ θεοῦ ἡ ἀοράτου, πρωτότου: τῆς οὐσίας κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ εἰκόνος τὰ πάντα, τὰ ἴσα ἐν ἑστίᾳ ἐπὶ γῆς, ἑραὶ καὶ ἀόρατοι, τῆς εἰκόνος, πάντα δὲ τὰ ἐπὶ τῷ κτισθέντι μετὰ τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν ἀγενήτων ἑστίαν χαρακτηρίζει, ἡ γὰρ κατὰ τῶν ἑστίαν τὴν δὲ ἐνέργειαν, δι' ἧς ὁ υἱὸς ὡς τὰ πάντα, οὐ πρὸς τὴν οὐσίαν φέροι ἀν' ἡ εἰκὼν τὴν ὁμοιότητα πρὸς δὲ τὴν ἐνέργειαν ἑναποκαταστήσῃ ἀγενήτως τῆ προγενέσει καὶ πρὸς τῆς πρωτότου συστάσεως, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κτισθέντων. τίς γὰρ αὐτῶν ἴσος τῷ

ο) Coloss. I. 15. 16.

μονογενῆ γνώσκων, ἢ πάσα
 αὐτοῦ γενέσθω ρ) καὶ α-
 , ἐκ ἂν ὁμολογήσειεν αὐ-
 κρεῖσθ πασαν ἡν τοῦ Πα-
 ὕναμν; πρὸς ὅπερ ἀπιδῶν ὁ
 κώτατⓄ ΠαῦλⓄ, οὐ δι αὐ-
 κτην, ἀλλ' ἐν αὐτῷ, καί τοι
 ἐστὶν, πρωτότοκⓄ, ἵνα τοῖς
 ἐγγονοῖς καὶ αὐτοῦ συμ-
 κληθῶσι πᾶσι γνωρίζῃ τοῖς
 σιωπῶν διωκτέσι τὴν ἑ-
 ἐς ἐπίγνωσιν. Ἐκείνα τούτων φα-
 ῖς ἀγαπήτω γέννημα πα-
 κούτος, ἀγαπήσειεν γὰρ τὰ τοιαῦτα
 ἐ πασῶν ἀδυνατίων, ἀλλ' ἕως
 ἢ καὶ πρωτότοκον Πατρί, ἡς
 προσηγορίας τὴν ἑσῶν δε-
 , τῆς δὲ Πατρὸς, τὴν τῆ
 κηⓄ ἐπέργειαν. Εἰ δὲ τι
 ἕως τοῖς οἰκίοις ὁμοίωσιν μὴ
 καὶ τοῖς ἡθῶσι ἴον ἕως, ἐκ-
 κτα ἕ. ἡν Πατὴρ προσηγο-
 ρίας ἑνα σημασιολογικήν, μελα-
 κὴ τῶ ἕως καὶ τὸ ὁμοίως
 , ἢ προλαβὼν μετέδωκε καὶ
 οἰκίας ἑσῶς. Μαλλον ἕ ἀμ-
 ἱκατέρω, τῶτε Πατρί τῆς
 καὶ τῶ ἕως τὸ Πατρός. ἢ

genitum novit, tum omnia quae
 per ipsum facta sunt, etiam pro-
 becognita habet, non confitea-
 tur se eo intueri omnem Patris
 potentiam? Quo cum respexerit
 beatissimus Paulus, non *per ipsum*
 dicit, sed *in ipso*, & sane addendo
 τὸ *unigenitum*, ut ipse cum aliis,
 quae per ipsum facta sunt, assum-
 tus hanc Patris operationem ma-
 nifestam faceret illis qui hanc con-
 tueri valent. Imaginem igitur
 illum dicimus, non quod Ingenito
 genitum assimilamus, (incon-
 veniens enim & ineptum hoc
 esset, neque a quoquam praestari
 potest) sed Filium Unigenitum
 & Primogenitum Patris dicimus,
 ubi quidem Filii appellatio essen-
 tiam denotat, Patris autem, gig-
 nentis operationem. Si vero
 quis contendendi studio in pro-
 priis permanet opinionibus, & ea
 quae dicta jam sunt, sana mente
 ponderare recusat, violenter au-
 tem instat, Patris appellationem
 essentiae significativam esse, faciat
 ille etiam eandem vocem com-
 munem cum Filio, quem antea
 ejusdem etiam essentiae partici-
 pem fecit: imo potius utramque
 ambobus, Filii scilicet appella-
 tionem Patri, & Patris appellationem
 vicissim Filio tribuat, essentiae
 enim similitudo coget eos, qui
 hanc

hanc de ipsis opinionem habent, iisdem appellationibus ipsos nominare.

XXV. Cum vero hæc nobis sufficientiant de Unigenito, consequens fuerit deinceps de PARACLETICO quoque dicere, non sectando multorum opinionem, non probatas aut satis expensas, sed servando in omnibus Sanctorum doctrinam, a quibus cum didicerimus tertium dignitate & ordine, tertium quoque juxta naturam revera esse credimus. Non quod dignitates more hominum usitato in vicissitudine politica, naturis hisce etiam per vices contingant, neque etiam quasi ordo ita sit permutatus in Creatione, ut essentiis sit contrarius: sed quod conveniens sit ipsi naturæ, ut neque quod primum fuit ordine, secundum sit juxta naturam, neque etiam id quod primum naturæ fuit, secundum aut tertium sortiatur ordinem. Quocirca si quidem constitutionis eorum quæ mente tantum percipiuntur, non potest non optimus esse ordo. Spiritus Sanctus cum sit tertium ordine, primum esse non poterit natura, id quod est DEUS & Pater. Etenim vel ineptum & abundans esset, si eundem diceremus modo pri-

γὰρ τῆς ἑσίας ἰμοιότης ταῖς ταῖς ὀνομάζειν προσηγορίας ἀκάσαι τὰς ταύτην περὶ οἰ ἔχοντας τὴν δόξαν.

XXV. Ἀρκούντων δὲ ἡμῶν τοὶ καὶ περὶ τῆς Μονογενῆς, λαθρον ἂν εἴη καὶ περὶ τῆς ἱ κλήτε λοιπὸν εἰπεῖν, ὅτι ταῖς ἑστάσις τῶν πολλῶν ἀπολυτέ δόξαις, τὴν δὲ τῶν ἀγίων ἐν οὐ Φυλάσσοντας διδασκαλίαν, ὡς τρίτον αὐτὸ ἀξιωματικὸν καὶ ζεῖ μαθόντες, τρίτον εἶναι καὶ φύσει πεπιστεύκαμεν. γ) ὅτι μαιβομένων ταῖς φύσει τῶν μάταν κατὰ τὴν ἐν ἀνθρώποις περὶ τῆς μετὰ τὴν ἐκείνης τῆς τάξεως κατὰ τὴν ἐργίαν ἐναγίως ταῖς ἑσίας, ἐναρμόσως ἐχέσης πρὸς τὴν ἑως μὴτε τὸ πρῶτον τῆς ταῖς, τρεῖς εἶναι τὴν φύσιν, μὴτε μ φύσει πρῶτον δευτέρας ἢ τρίτης καὶ τῆς τάξεως. Οὐκ ἂν ἔπερ ἔδ τῶν νεητῶν δημιουργίας ἀρίστη ἰ τρίτον ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἀγιω ταῖς, καὶ ἂν πρῶτον εἴη τὴν ἑ

γ) Basilii lib. 3. pag. 78. & 83.

ἄλλο ἐστὶν ὁ Θεὸς ἢ Πατήρ. ἢ γὰρ ἂν διηθες καὶ καθίσω τὸν αὐτὸν ποτε μὲν πρῶτον, ποτὲ δὲ τρίτον ἔχω χάραν, ἐν τε ἀμφω ἕκαστῃ τῶν τε προσκυρόμενον, καὶ ἐν ᾧ προσκυνοῦμαι, καθ' ἃ φησω ὁ Κύριος. 1) Πνεῦμα ὁ Θεὸς, καὶ ἴσως προσκυρότας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ διὰ προσκυροῦν. Οὐδὲ μὴν ἑαυτὸν τῷ μονογενεῖ. Οὐ γὰρ ἂν ὑπερίθμηθῃ ἑαυτῷ ὡς ἴδιον ἔχει ὑπόστασιν, ἀρκύσῃ καὶ πρὸ ἑαυτοῦ ἢ Σωτῆρος. Φωτῆς, δι' ἧς ἕτερον ἔφη 2) σαφῶς τὸν ἀποσταλοσόμενον εἶναι πρὸς ὑπέροχον καὶ διδασκαλίαν τῶν ἀποστόλων. ὑδὲτερον μὲν ἀριθμῶ παρὰ τὸν Θεὸν, ἀγέννητον δέ, ὡς καὶ καὶ μόνος ἀγέννητος, ἐξ ἧς ἡ πάντα γέγονεν, ἢ ἄλλο μὲν ὡς ἑὸν υἱὸν, γέννημα δέ, ὡς γὰρ καὶ μονογενὴς ὁ Κύριος ἡμῶν, δι' ἧς τὰ πάντα, κατὰ τὸν ἀπόστολον, 1) ἀλλὰ τρίτον ἢ φύσει καὶ ἰσότητι, προσάγματι ἢ Πατρὸς, ἐκείνου δέ ἢ ἡ γινόμενον, τρίτη χάρα ἰσοκύματος, ὡς πρῶτον καὶ μείζων πάντων, καὶ μόνον τοῦτον ἢ μονογενὴς κτίσμα, Θεότης μὲν καὶ

num, modo tertium tenere locum; unumque & idem esse, id quod adoratur & illud in quo adoratur: quemadmodum ipse Dominus dicit: *Deus est Spiritus, & eos qui illum adorant, spiritus in Spiritu & veritate adorare.* Neque enim unum & idem est cum unigenito; alias enim non haberet numerum suum post Filium, utpote qui suam quoque propriam substantiam habet, sufficiente etiam ad horum confirmationem ipsa Salvatoris voce, qua manifeste diversum dixit esse eum qui mittendus erat ad recordationem Apostolorum. Neque sane numero quicquam est aliud prater Deum, quasi etiam ingenitus quidam: unus enim ipse & solus ingenitus est, ex quo omnia facta sunt: aut aliud sane prater Filium, progenies inquam seu propago quaedam, Unus enim & solus est Unigenitus, Dominus noster *per quem facti omnia*, juxta Apostolum. Verum tertium quid est tum natura tum ordine, jussu quidem Patris, operatione autem Filii factum: tertio loco colitur, quia videlicet ordine & dignitate prater alios, & unicum tale Unigeniti opus est, Deitate quidem & potentia creandi remota, sanctificandi autem & docendi facultate abundans. Il-

Pp

los

1) Joh. IV. 24. 2) Joh. XVI. 16. 26.
Libri V. Pars 4.

1) Coloss. I. 16.

los enim qui Paracletum operationem quandam DEI esse credunt, & deinde illum essentiis subjungunt, tanquam valde insulfos & a veritate longe remotos si nunc refutare vellemus, longa sane mora ad id nobis opus foret.

XXVI. Verum ne sermonum profixitate Auditores gravemus, minusve alacres reddamus, paucis eorum quæ diximus vim omnem comprehendentes, dicimus Unum & solum verum esse illum verum omnium DEum ingenitum, sine principio, incomparabilem, omni causa superiorem & omnibus aliis rebus, quod & ipsa quid, seu substantiæ sunt, causam, qui non ex communicatione quadam cum alia aliqua re communicationem rerum constituit, nec antecedit cuncta ordine, nec præstat collationem: ad omnes quidem res respectum quandam ad collationem quandam suam habet, sed ratione præminentis nullam comparisonem essentiæ, potentis, imperiive admittit: qui genuit & fecit ante omnia Unigenitum DEum Dominum nostrum JESUM CHRISTUM, per quem omnia facta sunt, qui que imago & signaculum est propriæ poten-

δημιουργικῆς δυνάμεως ἀπολειπόμενον, ἀγίαςτης ᾗ καὶ διδασκαλίας πεπληρωμένον. Τὰς γὰρ τοιαύτας πεισυνότας ἐνέργειας εἶναι τῆς Θεοῦ Παράκλητον, ἥτις τῶν ὑπαραθμῶν, ὡς λίαν ὑπερκαὶ πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπὸ τῶν μόνων, τὴν διελύχθη, μακρὰ εἰς ἄβυσσον.

XXVI. Ἄλλ' ἵνα μὴ τῶν ῥημάτων λόγον ἀποκρίσωμεν τῆς αἰτίας πάντων ἐν βραχίῳ τῶν ῥημάτων, εἰλαβόντες τὴν δύναμιν, φεῖται καὶ μόνον ἀληθεῖς ἀπὸ τῶν πάντων Θεοῦ, ἀγέννητος, ἄχρον, ἀσύγκριτον, πάντας ὑπερέχοντα, πᾶσι τοῖς ὑπὸ αὐτοῦ αἰτίων. Ἐν ἑκείνῳ καὶ ἐν ἑτέρῳ τῆν τῶν ὄντων ἀμείωτον συνησάμενον, ἢ τῆν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ἢ συγκρίσει τὸ κρεῖττον πάντα ἀποφασίζοντα, ἀλλὰ ὑπεροχὴν ἀσύγκριτον οὐσίας καὶ καμίας καὶ ἐξουσίας γενήσασθαι ποιήσασθαι πρὸ πάντων μνησασθαι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅτι αὐτὸς τὰ πάντα γέγονεν, αἰκαὶ σφραγίδα τῆς ἰδίας δυνά-

καὶ ἐνεργίας, μήτε τῷ γενήσασθαι
καὶ τὴν οὐσίαν συγκεκρωμένον,
μήτε, τῷ δὲ αὐτοῦ γενεομένου ἀγίου
Πνεύματι. Τοῦ μὲν γὰρ ἐλάττων
ἔστιν ὡς ποιήματα, τῷ δὲ κρείττων,
ὡς ποιητής. τῷ μὲν ἔν πεποιθηθῆαι,
μαρτυρίας ἀξιώσις. οὐ παρ' αὐτῷ
τῷ Κυρίῳ υ) μαρτυρηθεῖς ἐκ
Θεοῦ τὴν γνώσιν ἔχων Πέτρῳ, εἰ-
πὼν x) ἀσφαλῶς ἔν γνωσκέτω
πᾶς οἰκῶν Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον
αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε.
Καὶ ὁ ἐκ προσώπου τῷ Κυρίῳ λέ-
γων. γ) Κύριε ἐκίσε με ἀρ-
χὴν ὁδῶν αὐτῷ. τῷ δὲ πεποθημέ-
ναι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅ, τε
εἰπὼν. z) ὡς Θεὸς ἐξ ἔ τὰ πάντα,
καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸς δι ἔ τὰ
πάντα. Καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης Φη-
σας. α) Πάντα δι αὐτῷ ἐγένετο,
καὶ χωρὶς αὐτῷ ἐγένετο ἔδὲ ἐν. Ἐξ
ἧν ἀκόλαστον ἂν, ἢ ἀγέννητον λέ-
γειν, ὅπερ ἀσεθεῖς, ἢ ἄπερ γέγονε,
δι αὐτῷ γεγενῆσθαι. Μόνον γὰρ ὑπο
τῷ Πατρὶ ὁμολογῶμεν γεγενῆσθαι
τὸν υἱὸν, ὑποτεταγμένον ἕστια καὶ

tiz & operationis, neque ei, qui
genuit, secundam essentiam & qui-
paratur, neque Spiritui Sancto,
qui per ipsum factus est, illo qui-
dem minor tanquam creatura seu
factura, hoc vero superior seu præ-
stantior, tanquam creator seu fa-
ctor. Et sane quod creatus sit,
fide dignus est testis ille qui ab
ipso Domino testimonium habet,
quod ex DEO scientiam suam
habeat, Petrus nimirum cum di-
cit: *Certo igitur scias universa domine
Israel, quod ipsum Dominum & Chri-
stum DEUS fecit.* Et ipsi qui ex per-
sona Domini inquit: *Dominus crea-
vit me in principio viarum suarum.*
Quod autem ipse vicissim creavit
Spiritum sanctum, hic etiam
ostendit qui dicit: *Unus est DEUS
ex quo sunt omnia, & unus Dominus
& Iesus Christus per quem sunt omnia;*
Et sanctus Johannes qui dixit:
*Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipse
factum est nequicquam.* Ex quibus
consequi necesse est, vel ipsum
ingenitum dicere quod impium
est; vel si factus est, quod ipse
per ipsum factus sit. Tantum
enim a Patre confitemur geni-
tum esse Filium, subordinatum
seu subditum essentiz seu volun-
tati, sicut ipse Filius fatetur quod
propter Patrem vivat, neque a fe-
met

Pp 2

met

υ) Matth. XVI. 17. x) Act. II. 36. γ) Prov. VIII. 22. z) I. Cor. VIII. 6.

α) Joh. I. 3.

met quicquam faciat. Neque tamen dicimus ipsum coëssentialem neque similis essentiz, siquidem illud generationem & participationem notat essentiz, hoc autem ejusdem exzquationem.

XXVII. Neque vero genitus est Pater, neque ingenuus Filius sed id quod est sine ullo fine, idem etiam ipsum vocari vere fatemur, utpote genimen seu progeniem, filium obloquentem, ministrum perfectissimum, qui ad omnem creationem voluntatemque Patris operam suam præstitit, nimirum ad omnium rerum quæ sunt compositionem, ad distributionem, ad leges hominibus ferendas, ad œconomiam & omnem providentiam, Ministrò utentem Paraceto ad sanctificationem, ad doctrinam, ad confirmationem fidelium: genitum in diebus ultimis ex sancta Virgine, sancte hic versatum juxta leges humanas, crucifixum, mortuum, redivivum tertia die, reversum in cœlum, jam jamque venturum judicare vivos & mortuos, juxta retributione fidei & operum facta, regnantem in sæcula: facta testis servata ubivis in omnibus præminencia DEI & Monarchiæ seu

γνώμη, ἢ ἢν τε γδ διὰ τὸν ἴσον, καὶ μηδὲν αἴφ' ἑαυτοῦ π. αὐτὸς ὁμολογεῖ. b) καὶ τὸ ἀμορσίον, μηδὲ ὁμορσίον, ὅτι ἴδ' ἰδὸν γένεσιν καὶ μορφήν μάλιστα τ' ὁμορσίας, τὸ ἴσότητος

ΚΧVII. Οὗτος ἦ γεννητὸς ἢ τῆς, ἢ τε ἀγέννητος ἢ τῆς ὅτι ἐστὶ ἀτελευτήτως. ἢ λέγομεν ἀληθινὸν γέννημα καὶ ὑπερχρὸν ἰδαίτητάς. πᾶσαν δημιουργίαν ἢ γέννησιν καὶ ὑπερῆσαν ἴα πρὸς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ διαμορφήν ὁμορσίας c) ἀνθρώπων ὁικονομίαν, ἢ πᾶσαν πρὸς ἑτέτη χρώμετον ἴω Παράκλητον ἁγιασμὸν, πρὸς διδασκαλίαν βεβαίωσιν τῶν πικρῶν ἐπ' ἡμερῶν γεννηθέντα ἐκ τ' ἀγίας θένος, νόμοις ἀνθρώπων καὶ σάμενον ὁμορσίας, σαυροθίντα θανόντα, ἀναστάντα ἴω ἴω ἡμερῶν, ἀνελεθίτη εἰς ἡμέρας χρώμετον πρὸς ἡμᾶς κατὰ δικαίαν ἀγαπάδα π

b) Job. VI. 57. V. 19. c) ἰσότητος ὁμορσίας.

ἔργων, βασιλεύοντά τε εἰς
 ἡμᾶς, σωζόμενης ἐν ἅπασιν
 τῆς ὑπεροχῆς Ἰ Θεοῦ καὶ
 ἡμᾶς, ὑποβιβαζόμενα δηλαδὴ
 καὶ Θεοῦ τῆ ἀγίας τοῦ Χριστοῦ
 πάντων, αὐτῆ ἢ τῆ ἡμῶν
 Πατρὶ κατὰ τὴν τῆ μα-
 Παύλου διδασκαλίαν, ὅς
 d) ὅταν εὖ ὑποβιβαζῆται αὐτῶ
 ἡμᾶς, τότε καὶ αὐτὸς ὁ ἡμῶν
 ἡμᾶς τῶ ὑποβιβαζόμενα αὐ-
 πάντων ἢ ὅσα ἢ ὁ Θεὸς τῆ
 ἐν ἅπασιν. Τῶν δὲ πάν-
 τιν ὡς μὲν καὶ πλατυτέρον
 ε) ἡμᾶς ἀποδεικνύμε-
 βραχεῖ ἢ νῦν πρὸς ὑμᾶς
 ἡμῶν, εὐχόμεθα τὸς τε
 καὶ ὑμᾶς καὶ πάντας τῶν τῶν
 ἡμῶν μυστηρίων κοινωνήσαν-
 τας ἀδελφῶν δεδομένους,
 οφείμασιν ἀπατωμένους, ἢ
 τῶν ὑπαγομένων κατὰ τὴν
 καὶ δικαίαν κρίσιν ἐπιψη-

summo Imperio: subdito videlicet
 Sancto Spiritu cum omnibus ipsi
 Christo, ipso vero Filio, DEO ac
 Patri, juxta beati Apostoli Pauli
 doctrinam, qui dicit: *postquam
 enim omnia ipsi subdita fuerint, tunc
 etiam ipse Filius subdetur ei, qui ipsi
 prius omnia subdidit, ut DEUS sit omnia
 in omnibus.* Cum autem universa
 hæc liquido magisque prolixè ali-
 bi a nobis demonstrata, jam vero
 in brevem ad vos confessionem
 sint contracta, precamur tum
 ut vos qui jam hic adestis, tum ut
 omnes etiam alii qui hæc mysteria
 nobiscum communia habent, nul-
 las hominum vituperationes re-
 veriti, nullisve argutiis decepti vel
 adulationibus illecti, ea quæ jam
 dicta sunt vero & justo approbetis
 iudicio, apud omnes potiore ni-
 mirum parte prævalente, ut quæ
 ratione tumultuantibus prælata,
 omnes laqueos retiaque cuncta
 evitetis, quæ a Diabolo homini-
 bus tenduntur eo animo, ut vel
 multi fugiant veritatem, vel et-
 jam ut non paucos ipse inescet,
 eos videlicet, qui non præferunt
 suavitati utilitatem, qui ve præ-
 sentia futuris certiora judicant.
 Sane vero si contigerit, ut ita
 etiam apud aliquos peiora præva-
 leant, (avertat autem DEUS ser-

Præ 3 mone

Cor. XV 28.
 tandum hic locus quo ad uberiores sua scripta jam ante illud tempus edita
 monitis prænotat.

monis hujus conatum, ne scilicet tale quid, quod dixi, tentetur) cum multi soleant conspirare in mendacio, disfidere autem in veritate: cumque pluris faciant presentem conditionem periculo carentem & secularem quietem ac gloriam quam ea quæ DEO placent, & publicæ inserviunt utilitati: optamus saltem ut scilicet ii qui nosmet docentes & monentes sequuntur, immotam & stabilem ei, qui dedit illam, conferrent fidem: utque læti expectent Servatoris nostri JESU CHRISTI judicium, ubi sanefactus, gloria & mendacium radicitus sunt extirpata, quique illi judicio sistuntur, destituti sunt omni imperio vel veneratione vel adulatione. Præsidia autem ampla & divitiarum exporrigere alicujus frontem ibi non valebunt, licet apud homines magnæ prius existimationis fuerint. Hominum enim clarorum multitudo non ibi potior erit uno pio paupere, ut propterea veritatis tum omnia censentis possit evadere censuram: siquidem ibi pietas una pugnabit, prout iusta retributio eorum poscit, qui nunc vel mori propter eam lucrum judicant. CHRISTUS vero, qui olim & etiamnum præmia certaminibus debita penes se habet & distribuit, largietur illis certe qui veritati patrocinando laborave-

φίσασθαι τοῖς εἰρημητοῖς, σης δηλαδὴ παρὰ πᾶσι ἰ-
 λίου ὁ μόρας, τόν τε λογι-
 εἰοχλήτων προσηγαμίνας
 θήρατρα καὶ δίκυα διαφε-
 τῷ διαβόλω καθ' ἀνθρώπου
 χάνησαι, πολλὰς φυγεῖν, ἰ-
 ζῶ μεμελετηκότι τὰς μη-
 ἠδίων τὸ συμφέρον αἰετα
 τὰ παρόντα τῶν μελλόντων
 λίστρα λογιζομένων. Ἐπὶ
 καὶ ὡς τισὶ νικῆσαι ἴπ-
 (ἀποστρέψαι ἢ ὁ θεὸς ἢ
 ἴπν πᾶσαν) πρὸς μὲν τῶν
 τῶν πολλῶν συμπνεόντων
 τὴν ἀλήθειαν, ὁυσαμίνας
 ἀρεσκόντων τῷ θεῷ καὶ κα-
 φερῶν ἴπν πρὸς τὸ εὐ-
 φάλειαν καὶ δόξαν ὡς π-
 ποισιμῶν. Τὰς γὰρ ἰ-
 ἀσάλευτον καὶ παγίαν
 λάξαι ἴπν ὡς φειδωκέτι ἰ-
 σιν, ὡς εἰδόμεντας τὸ τῷ ἱ-
 ἡμῶν Χριστῷ κριτήριον, ἢ
 μὲν καὶ δόξα καὶ ψευδοῦ πρ-
 ἠφάνισαι, γυμνοὶ ἢ πᾶσης
 ἢ θεραπείας, ἢ κολακείας
 νόμοι, πολυχμερία ἢ καὶ φ-

ὅς δυσώπησιν, καὶ ἢ
 αἰθρώποις εὐδοκίμοις.
 ἐνδοξῶν πλεονάζοντες
 ἵστευόντες ἐκ ἀληθείας εἰς
 παρ' ἀληθείας δοκιμα-
 καγωνιζομένης μὲν εὐσε-
 βῆ δίκαιαν ἀμοιβὴν τῶν
 ἡ. καὶ τὸ θανάτῳ κέρδιον

ὑποδοξίῳ δὲ τὰ τῶν ἀγώνων ἀφ' ἧς τῷ πάλαι καὶ νῦν
 Χριστῷ, τοῖς μὲν ὑπὲρ ἀληθείας ποιήσασιν, τὴν ἀλη-
 θεῖαν καὶ βασιλείαν ἕρανῶν, τοῖς δὲ διὰ κακότητος, τὴν
 ἡ. ἡμιθέας ἀφαιρήσασιν. Ταῦτ' εἰρηδῶ μὲν ἀμφοτέρω
 ἡ. Ἐμβαίη δὲ πρὸς τὴν βαλῆν μοῖραν τὸ τέλος.

Ἐκ ἐστὶ θεὸς ἀγέννητος
 ἡ, ἔτε πρὸ ἑαυτοῦ ἔχων
 ἡδὲν γὰρ πρὸ τῆ ἀ-
 υ δύνεσθαι, ἔτε σὺν αὐ-
 γὰρ καὶ μόνος θεὸς ὁ
 ἡ, ἔτ' ἐν αὐτῷ, ἀπλῶς
 ἡγέννητος. Ἐκ δὲ ὡν
 ἡ, καὶ αἰεὶ ὁ αὐτὸς ὡν
 ἡ θεὸς καὶ κτίστης καὶ δη-
 ἡ τας μὲν καὶ ἑξαίρετας
 ἡ, ἰδίως δὲ τῶν δι' αὐ-
 ἡ. Τὸν μὲν γὰρ ἡγὲν
 ἡ καὶ πρὸ πάσης κτί-
 ἡ τῆ ἑαυτοῦ δυνάμει καὶ
 ἡ γένησέ τε καὶ ἔκτισε καὶ

runt, veram Libertatem & Re-
 gnum Cælorum : illis autem qui
 hanc perversa mente, justo suo
 honore defraudarunt, pœnas in-
 evitabiles. Hæc in utramque
 partem dicta ad vos sunt, utinam
 vero finis meliorem in partem
 eveniat.

XXVIII. Unus est DEUS inge-
 nitus omnique principio carens,
 nemini subditus, qui neque ante
 semet quenquam habuit qui fue-
 rit, nihil enim ante ingnitum
 esse potest : neque una secum,
 nam ipse cum ingenitus sit, unus
 & solus est DEUS : neque in semet,
 simplex enim est & incompositus.
 Unus autem cum sit, cumque sol-
 us sit, & semper sit idem, rerum
 omnium est DEUS, & creator &
 opifex. primario quidem & modo
 quodam eximio, ipsius Unigeniti-
 propriæ autem & sigillatim eorum
 quæ per ipsum sunt facta. Nam-
 que ipsum quidem Filium ante
 omnia, omnemque Creaturam
 solum sua ipsius potentia & opera-
 tionis & genuit & creavit & fecit :
 nihil

nihil plane de tua substantia communicando ei qui genitus est, (corrumpi enim, dividi & in partes secari DEUS nequit, qui vero corrumpi nequit, propriam certe essentiam communem non facit) neque alium in substantiam sui similem producendo, seu alium penes se substituendo: ipse enim solus ingenuus est: (juxta illam vero ingenuam essentiam, ut aliquid ab ipso generetur, fieri nequit:) neque igitur propria essentia abusus est, sed sola Voluntate genuit: neque ad similitudinem suæ essentia, sed qualem voluit, talem generavit: perque hunc primum quidem omnium, majoremque cæteris Spiritum Sanctum fecit, propria sane sua potestate & mandato, operatione vero & potentia Filii. Post hunc autem reliqua cuncta in cælo & in terra, visibilia & invisibilia, corporea & incorporea per eundem fecit Filium. *Unus enim est DEUS, ex quo sunt omnia, juxta Apostolum, unusquis est Dominus JESUS CHRISTUS, per quem sunt omnia.* Unus igitur est Deus non genitus, non creatus, non factus. Et unus est Dominus JESUS CHRISTUS DEI filius, genimen unigeniti, non tamen instar unius ex aliis rebus generatis: creatura non creati, non tamen

ἰποίησιν, ἕδὲν τῆς ἐαυτοῦ
 σίας μεταδὸς τῷ γατηθέντι.
 θαρξῶ γὼ καὶ ἀδικίῃ,
 μέρις ὁ θεός, ὁ δ' ἄλλος
 τῆς ἐαυτοῦ ἰσίας ἢ μετα
 "Ουτε καθ' ἐαυτοῦ ἄλλων ἰσ
 ἰσ. Μὲν γὼ αὐτὸς ἀγῶ
 κατὰ τὴν ἀγῶνιστον
 ἰσθῆσαι ἀδύνατον. Ἐ
 ἐαυτοῦ οὐσία ἀποκρίσθη
 τῷ θελήσει μόνῳ. Ἐ
 ἐαυτοῦ ἰσίας, ἀλλ' ἔσται
 λιθῆ, ἐγίνηκε. Καὶ
 πρῶτον μὲν πᾶσι
 Πνεῦμα τὸ ἄγιον ἰσ
 μὲν ἴδια καὶ προσαγάμα
 ἢ καὶ δυνάμει τῷ
 ἴσται γὰρ λοιπὰ πᾶσι
 τῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ἐρῶν
 να, καὶ σώματα τε καὶ
 ἢ ἢ ἰποίησιν. Ἐ
 ἐξ ἢ τὰ πάντα, κατὰ
 σολοι, γ) καὶ εἰς
 χριστός, ὁ οὗ τὰ πάντα
 θεός ἀγίητος, ἀκτισ
 τῶ, καὶ εἰς Κύριον ἰσ

f) Caveus, ὅταν edidit, sed ἕτοις habet MS. Gud, & Liñdcbrog.

g) 1. Corinth. VIII. 6.

Ὁ Θεὸς, γένημα ἔσται ἀγε-
 ῖα ὡς ἐν τῶν γνησμάτων,
 ἔσται ἀκτίς, ὡς ἐν τῶν
 ἡλίου, ποίημα ἔσται ἀποιότης,
 ἐν τῶν ποιημάτων, καθὼς
 ὑπὸ τῆς ἀγίας γραφῆς. h)
 ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐ-
 τῆς αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με,
 πάλιν βανῶν γενεῶν με.
 Πνεῦμα ἁγίον, πρῶτον καὶ
 πάλιν τῶν ἑμοιογενῶν ἐξ-
 ἠ) προσάγαγε μὲν ἔσται Πα-
 τερθεῖα ἢ καὶ διωάμει τῆ
 ἰδέμον.

instar unius ex aliis rebus creatis:
 opus factoris, non tamen instar
 unius & aliis rebus factis. Quem-
 admodum pronunciatum est a
 sancta Scriptura: *Dominus creavit*
me initio viarum suarum, ante secula
fundavit me, ante omnes colles genuit
me. Et unus Spiritus Sanctus, pri-
 mum omnibusque cæteris majus
 Unigeniti opus, jussu quidem Pa-
 tris, operatione vero & potentia
 Filii factus.

5. Hunc Eunomii Apologeticum cum præter Apollinarium
 us refellisset, cujus & solida in primis visa est, atque ætatem
 subratio: Eunomius multis annis post, suam adversus Basi-
 sponsonem sive ἀπολογία ἀπολογία * in lucem protulit
 defuncto, sed & hanc postea Gregorius Nyssenus, cujus opus ex-
 on Sophronium & libris XXV. Theodorus Mopsuestenus confutarunt,
 mii & Theodori scripta, cum Eunomii ipsius libris Basilio op-
 interciderunt. Parum est credibile quod Philostorgius VIII. 12.
 Basilium, cum in primum Eunomianæ responsionis librum in-
 , βαρυθυησαία animi dolore affectum videret excessisse. Idque men-
 on dabitur æquere Photius, qui in B. bl. Codice 138. refert
 rium, post plures demum Olympiadas elucubratum opus stu-
 lam habuisse, ac vix sectatoribus suis monstrasse, ne in Ba-
 nus veniret, atque illo demum defuncto evulgasse. τάν-
 β. βλ. ἀδελφία πολλὰς φασιν αὐτὸν ἐτῶν ολυμπιαδὰς κατατρέ-
 τῆς ἐν αὐτῶν καθιερῶν, καὶ λαθεῖν μίξει τὸ ποτηρὸν
 εὐσεβείας, μόλις εἰς φῶς οἱ ἐτῶν αὐθιγῶν ἐκτρέψασα. Θαλ-
 Q 9
 πειν

cap. 22. in al. ἔργον.
 tomus Rom. 2. p. 289. & 298. seq. lib. 1. contra Eunom. edit. A. 1638.
 libri V. Pars 4.

πειν τε ἐτείθειν, καὶ μόλις καὶ αὐτοῖς τοῖς συμμύσαις ἐπίδεικνυται τὸ κήρυμα, δεδιότα μάλιστα, μήπως καὶ αὐτὸ ταῖς βασιλεῖς χερσὶν ἐπιπέσοιεν περὶ ἢ πῆξιν λαβεῖν διασπασθῆ, καὶ πρὸς τὴν ἀνθήσασιν Ἐρανοῦ ἀποφθαρέν. Διόπερ ἐπιμελῶς, καὶ ὡς περὶ τὴν Κρόνῳ μύθῳ, τὸ γέννημα, καλαπικῶν, ἐκρυπτε τε καὶ συμεκάλυπτε, μέχρις ἂν ἡ βασιλεῖς ζῶσιν ἐπικλήσῃ τῷ ἁγιοτάτῳ βίῳ τὸν φόβον ἐπέσειεν. Etiam κατ' αὐτὴν τὴν ἀγίαν βασιλεῖς τὴν κοίμησιν sub ipsam Basilii mortem se Eunomii scriptum accepisse Nyssenus testatur, plenum conviciis in beatum Virum. Quod porro Photius tantum libros tres responsionis Eunomianae commemorat, Philostorgius autem libros quinque, factum inde esse potest, nisi in numeris ex altera parte error, vel lapsus memoriz; quod Basilii tribus libris proprie & κατὰ πόδα Eunomii apologeticum confutaverat, subjunctis adversus eundem veluti spicilegii in morem duobus libris ἀποριῶν, ut supra pag. 78. notare me memini. Itaque Eunomius potuit tribus prioribus libris tres libros opposuisse quos legit Photius, deinde respondisse etiam ad duos posteriores: atque adeo omnes quinque, Philostorgio innotuisse. Hinc puto Nyssenum duplices Eunomii λόγους commemorare in Epistola ad Petrum fratrem suum, libris adversus Eunom. praemissa, γρηγορητικαὶ δέ μοι εἰ πρὸς ἀμφοτέρους τὰς λόγους. Scripsi autem non tantum utrumque Eunomii opus, neque enim tantum temporis concessum est, cum si qui librum hareticum commodato dederat, eum valde inciviliter repetiverit -- nam septendecim tantum dies huic lucubrationi impendens fieri non potuit ut tam brevi tempore utrumque refellerem. Praeter ea quae lib. I. pag. 317. seq. ad 428. Tertio libro iterum incipit Nyssenus Eunomii contra Basilium opus quod ad dogmatica attinet confutare, ubi ait eum ἐκ τρίτης, tertio vice insurgere adversus veritatem. Nimirum secundam vicem intelligens illam ἐκθεσιν fidei, quam Theodosio Imp. Eunomius obtulit, quamque supra pag. 253. seq. exhibui, atque integro libro secundo Nyssenus refellit, qui primus est in editione Graecolatina Anni 1615. Prima vice insurrexit adversus Catholicam de Filio ac Spiritu S. doctrinam Eunomius, quando Apologeticum scripsit, a Basilio confutatum. Hunc Basilium intelligit Nyssenus, quando suam Πατέρα, καθηγητήν, διδάσκαλον ἀρρῆσθαι, ut lib. II. pag. 105. εἰς τὴν τινὲς μάχισθαι πρὸς τὸν διδάσκαλον ἡμῶν, γὰρ συμβαλεῖσθαι με κατὰ τοὺς ἐπὶ τῶν θείων δογμάτων τὸ ὀνοματοποιεῖσθαι. Primi libri Nysseniani prior pars a pag. 284. ad 317. calumniis adversus Basilium

in vicinis † Eunomii repellendis impenditur, exagitant sub-
Eunomii loquacitatem & ἀμέτρητος ἵνα σωρείας ῥημάτων ut pag.
loquitur, & Sophisticam τεχνολογίαν pag. 343.

In transcurso liceat hoc loco monere, quod in editione Parisiensi
38. l. 1. Nysseni contra Eunom. T. 2. p. 285. annotatur in margi-
nibus S. Pauli a Nysseno invocari. Quam notam a Gretsero, docto
sed fervido ac maledicentissimo Romanæ Ecclesiæ dogmatum
pugnatore appositam, falsam comperiet haud dubie qui Nysseni
in inspexerit. Μόνον ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς ἢ τὸ ἀδυνάεις ἐπιχρῦσσα δύναμις
τῶν εὐχῶν τῆ ἐν ἀδυναμίᾳ τῆ σώματος τῆ δύναμις αὐτῶν τελειώσαν-
tantum adfuit nobis virtus illa quæ imbecillitates corroborat, per preces ejus
in corporis infirmitate vim propriam perfecit. His verbis non ad Pau-
lum sed ad Christum respicitur Matth. XXVI. 41. Similiter frigidum
quod pag. 306. idem Gretserus in margine annotavit Eunomium
Liberanum. Quamobrem quælo? quia nempe Nyssenus ait Eu-
nomium statuisse μόνον ἀρκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τῆς αἱρετικῆς πίστεως πρὸς
θεοῦ, ad perfectionem sufficere homini solam hereticam fidem. Itaque
Gretsero fides Eunomiana est & hæretica, quam ad justitiam suffe-
cit Abrahamo scripsit S. Paulus Apostolus, neque enim aliud Lu-
lus sentit, aliud Paulus cujus hæc sunt Rom. IV. 5. *Ei qui non ope-
ri, credenti autem in eum qui justificat impium, reputatur fides ejus ad ju-
sticiam secundum propositum gratiæ Dei.*

VII. Duos ARIOS, * acerrimos hæreseos Arianz auctores diserte
notat Sulpicius Severus l. 2. Histor. c. 49. Alexander Alexandrinus
ad Socratem lib. 1. c. 6. p. 10. Gelasium Cyzic. II. 3. Hist. Synodi
Constantin. Nicephorum VIII. 8. Et apud Theodoretum lib. 1. Histor.
Iles. cap. 4. pag. 10. εἰσὶ δὲ δι' ἀναθεματισθέντες οἰκιστῶνται ἀπὸ πρεσ-
βυτέρων μὲν Ἀριῶν, ἀπὸ δ' αὐτῶν δὲ Ἀχιλλῆος, Εὐλαίου &c. Ἀριῶν
&c. Ex his prior ille auctor hæreseos præcipuus, ex Libya oriun-

** Ammonii F. Presbyter Alexandrinus, licet alter quem Dia-
xis Alexander apud Theodoretum annumerat, etiam presbyteris
accensetur in subscriptione Epistolæ apud Epiphanium hæresi
IX. 8. Horum amborum Ariorum res etiam ab antiquis scriptori-

Qq 2

bus

Vide pag. 300, 305, 307, 371, 379. &c. πολλὰς εὐχῶν τὰς λαιδερίας pag. 306.
Confer Jo. Rainoldium in censura Apocryphorum Tom. 1. pag. 179. & Jo. Pear-
sonium ad Symbolum Apostolicum pag. 336, seq. qui Phœbæ adlum quoque Asiocum
mentionem facere observat, cap. 23.

* Epiph. LXLX. 1. & pag. 727, & 731.

bus confundi quandoque, non est incredibile, ac diserte id norunt viri doctissimi Henr. Valefius lib. 2. Observatt. Ecclesiastic. c. & ad Sozomeni II. 30. Petrus Franciscus Chifletius ad Vigilium pag. & D. Thomas Ittigius in Historia Concilii Nicæni pag. 58. Erupit Irefis Arii Alexandro Alexandrinam moderante Ecclesiam circa A. 316. Ipse hæreseos auctor in Concilio Nicæno A. 325. damnatusque in exilium postea A. 327. post missum ad Episcopos satisfactionis libellum revocatur, & cum aliam fidei professionem deit etiam Imperatori Constantino obtulisset, neque aliud quam illa comprehenderetur sentire se confirmasset jurejurando, a quibusdam clesiis nec non a Synodo Hierosol. A. 335. recipitur, sed antequam Alexandro CPolitano, quod sperabat se impetraturum, admittitur, CPoli repentina morte, dum in secessu saluum levare instituitur, extinguitur A. 336. ut complures veteres auctores tradunt † qui fidem non habere parum pudens esse existimo, licet incerti mihi videtur quod legas in Faustini & Marcellini libello præ pag. 5. *gravissimo repente dolore cruciatum omnia sua viscera & ipsum cor erat thesaurus impietatis, effudisse in stercore, atque ita mirabile dicitur ternis omnibus evacuatis attenuatum esse, ut per angustias foramina & totus ipse laberetur.*

Res Arii & Arianorum, præter veteres Athanasium, Epiphanium hæresi. 69. Gelasium in Historia Concilii Nicæni, Niceanum lib. V. thesauri Orthodox. fidei, Eutychium Panopliæ titulo XI. Augustinumque & Historia Ecclesiastica scriptores, singulari studio persequuntur Gallio idiomate *Godfridus Hermantius* in vita S. Athanasii. I. *montium* Tomo sexto memoriarum, *Ludovicus Mainburgius* in Arii Historis. Latine *Petavius* in dogmatibus Theol. de SS. Trinitate atque ex nostris B. Doctor meus *Thomas Ittigius* in Historia Concilii Nicæni, quam post ejus obitum V. C. Christianus Ludovici edidit, notis, Lip. 1711. 4.

Symbata novem varia Arianorum, quibus ipsi non satisfiabant sibi, vel fidem suam ex parte dissimulabant, memorat *Sozotes* lib. 2. cap. 41 Hist.

Vix proditam Arii hæresin summo studio oppugnare intemerunt Alexander Alexandrinus, Athanasius, Lucifer Calaritanus.

† Vide Hermantium de vita Athanasii IV. 19. D. Ittigii Hist. Concilii Nicæni Tillemont, T. 6 pag. 296. seq. memor.

Hilarius, aliique Orientis pariter & Occidentis Doctores clarissimi, quorum scripta partem etiam ætatem tulerunt.

Concilium adversus Arium celebratum, Alexandrinum imprimis A. 322. Nicænumque A. 325. tum alia undecim usque ad CPolitanum A. C. 382. una cum pluribus aliis pro Arianorum, semi Arianorumque actione celebratis exponit Jo. Clericus in Bibliotheca Universalis Tomo VIII. sect. X.

Ariani, sive ut Epiphano Ariomanitz, vocantur etiam *Eusebiani*, quod Christum docuerunt esse *ὁμοούσιον*, Coteler. Tom. I. monument. Græc. pag. 780. seq. & *Porphyriani*, a Constantino Magno apud Gelas. in Actis Concilii Nicæni. lib. 2. cap. 37. & Socratem lib. I. cap. 9. pag. 32. velut qui Christomachi Porphyrii insisterint vestigiis: *Lucianista* etiam a Luciano Antiocheno, & *Eusebiani* ab Eusebio Nicomediensi, *Ætiani* & *Eunomiani* ab Ætio & Eunomio, qui & *Anomæi* quod Christum *ἀνομοίου* Patri docerent esse: uti *Semiariani*, Georgio Laodiceo & Basilio Ancyrano auctore, non *ὁμοούσιον* quidem at *ὁμοούσιον*.

Arii heretici scripta.

I. *Epistolarum*, ex quibus exstant *Epistola ad Eusebium Nicomediensem*, quam servavit Epiphanius LXIX. 6. & Theodoritus lib. I. Hist. cap. 5. Incipit: τὸ Πατρὶς με Ἀριμωνίς. Extat & apud Nicephorum VIII 9. & Latine in Tripartita lib. I. cap. 15.

Ad Alexandrum Alexandrinum. Habent Epiphanius LXIX. 7. & Hieronymus lib. de Synodis Ariminensi & Seleuciensi. T. I. pag. 237. & Latine S. Hilarius IV. de S. Trinitate p. 83. atque Marius Victorinus ante libros quatuor de S. Trinitate, Tom. 4. Bibl. Patrum edit. Lugd. Incipit: ἡ πίστις ἡμῶν ἡ ἐκ προγόνων.

Epistola sive ut Rufinus lib. I. c. 11. Histor. appellat, *Fides ad Constantinum Imp.* apud Socratem l. I. c. 26. Sozomenum II. 27. Incipit: καὶ εἰς πρόσταξιν ἡ Θεοφιλες σε ἐπιστολή. Extat & apud Nicephorum VIII. 47. & Latine in Tripartita III. 6. Valesium qui hunc satisfactionis libellum A. C. 335. non ab Ario heretico sed altero juniore oblatum Constantiano putat, refellit Antonius Pagi ad A. C. 340. 2. 16. seq.

Non omittendum quod Socrates lib. I. cap. 6 pag. 15. narrat Arium collectionem fecisse Epistolarum causæ suæ faventium, in quibus non dubium est etiam Arii ipsius Epistolas inter-

tas fuisse. Sic contrariam Epistolarum συναγωγήν composuit Alexander Alexandrinus, ut idem Socrates testatur. Πεποιήτως τῶν Ἐπιστολῶν τέτων συναγωγὰς ἄρειος μὲν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἀλλ' ἄλλοι τῶν ἐναντίων. Sozomenus lib. 1. cap. 1. pag. 401. Εἰς ἀπόδειξίν τε τῶν δόξαι σέβειν ὁρθῶς, οἱ μὲν τοῖς, οἱ δὲ ἐκείνοις προσθέμενοι, συναγωγὴν ἐποίησαντο τῶν ὑπὲρ τῆς οἰκείας αἰρέσεως φερομένων Ἐπιστολῶν, καὶ τὰς ἐναντίας παρέλιπον.

2. *Libellus satisfactionis* ad Episcopos, per quem obtinuit ut A. 328. ab exilio revocaretur. Vide Antonium Pagi ad A. 327. num. 4.

3. ἄσματα cantica varia, de quibus Photius in excerptis Philostorgii II. 2. ὅτι τὸν Ἄρειον ἀποπηδίσαντα τῆς Ἐκκλησίας φησὶ ἀσματα τε ναυτικά καὶ ἐπιμυλῖα καὶ ὀδοπορικά cantica quæ a nauticibus, vel ad molas * laborantibus manuaris, vel ab iter facientibus dicantur, καὶ τοὶ αὐτοὶ ἕτερα συντιθέμενα εἰς μελωδίας ἐποίησαν, καὶ ἐνόμιζον ἐκείνοις ἀεμόζων διατῆς ἐν ταῖς μελωδίαις ἡδονῆς ἐκκλίπτου περὶ τὴν οἰκείαν ἀσέβειαν τῶν ἀμαρτημάτων τῶν ἀιθροῶν. Confer Rev. D. Jo. Andreæ Schmidii diatribam de propagatione religionis per carmina, Helmstad. 1710. §. 24. & Salomonis Ernestii Cypriani de propagatione hæresium per cantilenas, Coburg. 1708. Jen. 1715. cap. 4. Meminit ἀσματίων Arii S. Athanasius de Synodi Nicænae decretis Tom. 1. pag. 264.

4. Cantica illis eodem loco jungit Athanasius Arii Theham, de qua sæpius alibi mentionem facit, testatus eam hæresi suæ disseminandæ compositam ab Ario, cum ab Alexandro Alexandrino ejectus apud Eusebium Nicomediensem versaretur. Ἐκβλάσεις καὶ ἐπιτριβεῖς ἄρειος ὡσαύτῃ τῶν περὶ Ἐυσέβιον συντιθέμεν ἑαυτοῦ τῶν αἰρίων ἐν χάριτι, καὶ ὡς ἐν θαλίᾳ (in Convivali lætitia). Ἐλάσας ἡδονὰ τῶν φρονίμων, ἀλλὰ τὸν Ἀιγύπτιον Σωτᾶδην ἐν τῷ ἔθρει καὶ ἐκλύσει τῶ μίλις. pag. 883. de Synodis Arimini & Seleuciz, ubi prolixum ex illo Arii scripto locum affert, sed in quo nullum licet metum deprehendere. Idem pag. 552. lib. de Dionysii Alex. sententia: μὲν ἄρειος τὴν ἰδίαν κακοδοξίαν ἐκτιθέμενος ἔγραψε θαλίαν, ἀφ' ἧς λυμίνεις καὶ γελοῖαι ἡθροὶ κατὰ τὸν Ἀιγύπτιον Σωτᾶδην. Εἰς Οὐκ. 1. contra Arianos pag. 307. Ἀντὶ γὰρ Χριστὸς παρ' αὐτοῖς ἄρειος, εἰς ἧς Μανιχαῖος Μανιχαῖος. Ἀντὶ δὲ Μώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἁγίων Σωτᾶδης

* Confer Jac. Godofredum ad Philostorgium pag. 47. seq.

ἔξευρηται παρ' αὐτοῖς, ὃ καὶ ἔλασι γελώμενον, καὶ ἡ θυγά-
 τερὸν ἐρωτάει. Τὸ μὲν γὰρ τὸ κελευσθέν καὶ θηλυκὸν καὶ με-
 νηται γράφω ἄριστος αὐτὸς θαλίας. καὶ ἡ γὰρ ὀρχήσασα ἐζηλωσε; ἐξ-
 ὄνομα καὶ παίξων ἐν ταῖς καὶ Σωτῆρος δυσφημίας δις. Et p. 309.
 καὶ μηδὲ θαλίας εὐρεσκόμενης ἀλλὰ μηδὲ ὡς τοῖς περὶ αὐτοῦ τῶν
 ἱστορῶν, ἢ ὡς μονοῖς τοῖς ἀδοξοῦσι τὰ τοιαῦτα ὡς πῶτον μὴ πρῶτον
 σκωμμάτων ἐν παιδαίαις, ἐνεκεν ἔγελαν παρ' ἑτέροις. Ὁ θαυ-
 ρός ἄριστος γὰρ ἐπινοῦν μιμησάμενος, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν περὶ αὐτοῦ ἀ-
 ριστῶν πλείστα τε τῶν ἄλλων αἰρέσεων ὑποκλέψας γὰρ τὸ Σωτῆρος
 γελωτολογίαν ἐζηλωσε. Τί γὰρ ἔπειτα ποιῶν αὐτόν, ἢ θείοντα
 καὶ ὀρχήσασα, τὰ δὲ ἴσχυα ἑαυτῷ ῥήματα τῆς ἀσι-
 κίας ἐλάττω καὶ παρεμβόλις μέλει σημαίνει. Et pag. 312. με-
 νηται ἡ ὡς καὶ διαδοχῶς τῆς προσηγορίας ἔδειξεν γὰρ
 ἐπινοῦν ἐν τῇ θαλίᾳ, ὡς ἄρα καὶ τὸ ὑπὸ ὃ παρῆρ ἀδελφῶν
 ἔρχηται. Ac post nonnulla ex illo Arii scripto adducta, ταῦτα, ἰπ-
 τῶν, μέλει τῶν ἐν τῇ γελωτῶν συγγράμμασι κεκείμενον μυθιδίον ἐστὶν ἄ-
 ριστος. Τίς τάλωτος τῶν τῶν καὶ ἔμειλε θαλίας ἀκέρως, καὶ μισή-
 τῶν ἐν δὲ καὶ παίξωντα τὸν ἄριστον ὡς ἐπὶ σικρῆς ἐπὶ γύτων; A Con-
 stantini Nicæno reprobatam Arii Thalam testatur Socrates lib. 1.
 pag. 30. Ἰστοῦν ἡ ὅτι ἄριστος βιβλίον συνήγαγε περὶ τῆς
 ἀδελφῆς, ὃ ἐπιγράφει θαλίαν. ἔστι ἡ ἡ χαρακτήρ ἡ βιβλίου
 καὶ διαλελυμένη, τοῖς Σωτῆρος ἀμαρῶν ἡτοι μέτροις
 ἀπείκει. Ὅσον καὶ αὐτὸς τὸ τὸ ἡ Σύνοδος ἀπεικίρειται. So-
 crates lib. 1. c. 21. καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς λέξεις τὸ αὐτῷ ἀδελφῶν ἀπει-
 κίρει, καὶ τὸ βιβλίον ὃ περὶ τῆς αὐτοῦ συνήγαγε θαλίας ἐπιγράφει,
 τὸ γὰρ ἡ συνήγαγε ὡς ἐκυθόμενον, καὶ γὰρ ἐπινοῦν, διαλελυμέ-
 νον ἐστὶν ὁ χαρακτήρ, ὡς ἐμφερῆς εἶναι τῇ χαυνότητι τοῖς Σωτῆρος
 ἱστορῶν. Ita Socratem jam ætate difficulter Thalia Arii reperiebatur.

Arii scripta pæna capitis in occultantes proposita statuta
 continentur in Epistola Constantini apud Socratem lib. 1. cap. 9.
 & Gelasium Cyzicenum lib. 2. de actis Concilii Nicæni c. 26.
 confer Jac. Gretserum lib. 1. de more & jure prohibendi libros ma-
 gici cap. 6.

PAGES

Quoties carminibus dicere me mentini lib. 2. hujus Bibliothecæ cap. 12. A Socrate
 de titulum libri sui petuisse Actium, assensu Tillemontio T. 6. memora p. 257.

Patres ante Nicænos cum Ario non sensisse.

Adversus eos qui recentiore ætate vel incrustare aggressi sunt Arianismum, vel Patres etiam AnteNicænos cum Ario se contenderunt, ut *Daniel Zwickerus*, in Irenico irenicorum sterd 1658. 8. & in irenicomastige A. 1662. 8. *Christophorus dius* in Nu. lco Historiz Ecclesiasticæ, sive Arianorum potioria & Apologia * ejusque appendice, 1676. & 1677. atque in Anglia *Gilbertus Clercke* in Antenicænisimo, & refutione ad Bullum, *Lucasque Mellierus* sive *Samuel Crellius*, *Jonis Crellii* in Socini schola celebratissimi nepos, in fide primum Christianorum ex Barnaba, *Herma & Clemente* non demonstrata, & in antiqua fide de Divinitate Christiana Lond. 1695. 1697. 8. Et in variis schediasmatibus Anglica A. 1691. 1692. &c. editis: tum *Pictaviensi* in Provincia præsens Ecclesiastes, deinde extorris *Supernius* ** auctor ut ajunt Gallice editi *le Platonisme dévoilé*, Amst. 1700. 8. ac de *Guilelmo Wifsonus* in primitivo Christianismo, vulgato An Lond. 1711. 8. quinque Voluminibus.

Adversus hos inquam, aliosque cum his facientes, non inficiam doctrinæ Catholicæ de Christo æterno & *ὁμοουσίῳ* cum DEO antiquitatem, Patrumque Nicænorum fidem ab Arianismo, vindicarunt nostris quidem Augustanæ Concilii subscriptoribus:

D. *Abraham Calovius* in confessione Martyrum & aliorum fidelium in primis Ecclesiæ Doctorum post SS. Apostolorum excelsus usque ad Concilium Nicænum de SS. Trinitate, Witæb. 1666 & inter Opera B. Viri anti Sociniana Tom. 2. pag. 48+. seq. 1684. fol.

Hermannus Conringius in Programmatibus sacris, pag. 102. seq. H Stad. 1651. 4.

* Pag. 39. Appendicis, *bestim meminisse Letlorem*, inquit Sandius, *me hæc inq. Arianorum & quasi in persona Ariani scripsisse. Indicat ipse, quantum argo me a faciant.*

** *Mr. Suferain*, autrefois Ministre en Poitou. *Memoires de Trevoux* A. 1703 p. edit. Amst. & *Mr. Bayle*, dans sa reponse aux questions d'un Provincial. T. p. 628. seq.

Melchior Zeidlerus in opere MS. adversus Saudium Patrem, memorato apud Christoph. Hartknochium in Historia Ecclesiarum Prussicarum p. 646. quod editurum se promisit Philippus Jacobus Hardtmannus libro de gestis Christianorum sub Apostolis p. 181.

D. Godfridus Olearius ὁ μακαρίτης in diff. de Spiritu S. cum Patre & Filio adoratione & glorificatione, contra Gvilelmum Whistonum. Lips. 1711. 4.

Urbanus Godfridus Siberus in schediastmate cui titulus: *Martyres Divinitatis Christi testes*. Lipsiæ 1714. 4.

Ex Romanæ Ecclesiæ sociis *Rob. Bellarminus* lib. 1. de Christo, capite 10. *Jodocus Coccius* thesauri Catholici T. 1. p. 39 sq. 64. seq.

Dionysius Petavius S. I. præfat. ad Thomum II. dogmatum Theol. atque in Thomo illo ipso, qui est de SS. Trinitate Paris. 1644. fol. nec non libro XVI. de incarnatione Verbi cap. 2. Paris. 1650.

Josephus Sienz Cardinalis *de Aguirre* in prolegomenis ad Tom. 2. Operum Anselmi Cantuariensis, Rom. 1688. fol.

Natalis Alexander, in selectis Historiæ Ecclesiasticæ capitibus Seculo III parte 2. pag. 335. seq. edit. in fol.

Petrus Daniel Huetics libro 2. Origenianor. capite 2. quæst. 2.

Ludovicus Thomasinus in dogmatibus Theol. Tomo 3. tractatu 2. qui est de SS. Trinitate.

Ex Anglis:

Samuel Gardinerus in Hypotyposi five delineatione Catholicæ circa SS. Trinitatem fidei ex scriptis Patrum ante Nicænorum desumpta, Lond. 1677. 8. Ejusdem Responsio ad objectiones nuclei Sandiani. Ibid. Epistola apud Sandium in hujus Appendice nuclei pag. 106. & responsio valedictoria, cum appendice de Cingallo. * Lond. 1681. 8.

Georgius Bullus, postea Episcopus S. Davidis A. 1705. denatus, in defensione hdei Nicænx de æterna Divinitate Filii DEI ex scriptis SS. Patrum qui intra tria prima Ecclesiæ Christianæ sæcula floruerunt, in qua obiter quoque CPolitanum Symbolum de divinitate Spiritus S. ex antiquiorum testimoniis adstruitur. Oxon. 1685. 4. Amstel. 1688. 4. & inter Viri doctissimi Opera, Lond.

R r

1703.

* Sandius sub Hermanni Cingalli nomine edidit librum pro Arii hæresi, quem inscripsit: *Scriptura S. Trinitatis rebelatrix* Gondæ, 1677. 12.

1703. fol. in quibus etiam exstat ejusdem Judicium Veteris Ecclesiæ de necessitate credendi quod CHRISTUS sit DEUS, contra Sim. Episcopium, quod separatim prodierat quoque Amstelod. 1697. 8. Nec omittenda ejus primitiva & Apostolica traditio dogmatis in Ecclesia Catholica recepti de JESU CHRISTI SERVATORIS nostri Divinitate asserta & evidenter demonstrata contra Zwickerum, ejusque nuperos in Anglia sectatores.

Danielus Whitby de vera CHRISTI Deitate adversus Arii & Socini hæreses, Oxon. 1691. 4.

Eduard Stillingfleet capite nono libri Anglice editi cui titulus: a discourse in vindication of the Trinity. Lond. 1697. 8. pag. 171. seqq.

Jo. Ernestus Grabe in libro Anglice post ejus obitum vulgato cui titulus: some instances of the defects and omissions in Mr. Whistons collection of testimonies from the Scriptures and the Fathers against the true Deity of the Son and the Holy Ghost, and of misapplying and misinterpreting them. Lond. 1712. 8.

Ex aliis Reformatis:

Jo. Amos Comenius in admonitione ad omnes Christianos de irenicorum. Amstelod. 1660. 8. pag. 97. seq. Idem in iterum admonitione &c.

Stephanus le Moigne in notis ad Varia sacra, Lugd. Bat. 1684. 4. pag. 137-292.

Frid. Spanhemius fil. Tom. 3. Opp. pag. 1216. seq.

Jo. Hornbeckius Tom. 1. Socinismi confutati pag. 394. seq.

Benedictus Pictetus Tom. 1. Theologiæ Christianæ, lib. 3. cap. 10. p. 212. seq.

Armandus Borbonius & Stephanus Decamps in Epistolis & notis, editis Gallice A 1689.

VIII. PHOTINUS, de Gallo Græcia Ancyranus in Patris Diaconus, atque inde Episcopus Sirmiensis, * quem Scotinus Lucifer & Athanasius appellant, Vir (ut de eo cap. 16. Vincentius Lirinensis) *Singeniis viribus valens & doctrinis opibus excellens & eloquio potentens, quippe qui utroque sermone (Græco & Latino) copiose & graviter disputaret & scriberet*, instaurator sectæ Ebionis, Artemonis & Pauli Sarmofateni, (Socini antea mbulo) hæresin suam non videtur prodidisse

* Sirmium, caput Illyrici. Hodie Scerim, vicus.

disse ante A. C. 341. uti ex Socratis II. 14. seq. observat Matthæus Larroquanus in diff. de Photino, Genev. 1670. 8. Confer Benedictinorum notas ad S. Ambrosium Tom. 2. pag. 445. Igitur licet in Ario etiam Phorini sectam. antequam nasceretur, damnaverit Ecclesia, tamen proprie damnatus Photinus non est A. 325. in Concilio Nicæno nec in Concilio eodem tempore habito Romæ sub Silvestro, ut refertur in conficito quodam Epilogo Concilii Romani. Neque A. 336. cum Magistro suo Marcello Ancyrano in Synodo CPol. ut Sulpicii Severi, diverso gesta tempore perperam conjungentis fide, tradunt Petavius diff. de Photino, Pearsonius commentario ad Symbolum Apostol. pag. 212. & Chifletius ad Vigilium pag. 121. Sed primum in Synodo secunda Antiochena A. 345. ab Eusebianis *Atbanas. de Synodis & Socrates lib. 1. cap. 19.* Deinde a Catholicis in Concilio Sardicensi A. 347. nisi Sardicensem cum Sirmieni Synodo confundere *Epiph. in. LXXI. 1. & Sulpicius Severus II. 36.* Tertio, in Synodo Mediolanensi, itidem a Catholicis A. 347. *Hilarius in fragm. Liberius Papa & Episcopi Catholici in Synodo Ariminensi, & Epistola Valentis & Ursacii ad Julium Pontificem Rom.* Quarto A. 349. in Synodo Sirmieni depositus ab Episcopis Catholicis Occidentalibus, licet ob existimationem favoreque populi removeri non potuit. *Idem Hilarius in fragm.* Quinto in altera Synodo Sirmieni A. 351 iterum depositus ab Orientalibus Episcopis, atque a Basilio Ancyrano convictus & relegatus est. *Hilarius, Epiph. in. Sozomenus II. 6. Socrates II. 30 &c.* Sexto in Concilio Mediolanensi A. 355. Denique inter alios hæreticos in multis posterioribus Synodis, ut Romana sub Damaso, CPolitana I. Oecumenica aliisque.

Hæc ut verisimillima paucis annotare volui ex proluxioribus de Photino diatribis Petavii, * Sirmondi, Larroquani: & ex Petri de Marca ac D. Dorschei nostri de Concilio Sirmieni tum Tillemontii T. 6. memor. pag. 218. seq. & B. Doctoris mei Tho. Ittigii Historia Photini, quæ erudita illius Viri commentatio in heptade dissertationum cum Appendice diff. de hærelarchis Apostolicæ ætatis lucem vidit Lipsiæ

R r 2

1696.

* Petavius ad Epiph. pag. 307. seq. & diff. de Photino ad calcem Rationarii temp. Sirmondus in diatriba duplici imitana, quæ cum Petavii elenco ac priore diff. extratomo IV. Operum Sirmondi, Paris. 1697. Petri de Marca diff. de tempore Synod. Sirmien. plenariæ, & de Valentis & Ursacii venia, ad calcem operis de concordia sacerdotum & Imperii: Jo. Georg. Dorsheus ad Concilium Sirmienic. Argentorat. 1650. 4.

1696. 4. Vide sis etiam quæ de Photino Beveregius ad can. 7. Laodiceen. & I. CPol. Elmenhorstius pag. 148. ad Gennadium de dogmatibus Eccles. Cotelerii monumenta Ecclesie Græcæ Tom. 3. pag. 38+ Mortuus Photinus in Galatia A. C. 376. ut testatur Hieronymus in Chronico.

Photini scripta.

Post habitam cum Basilio Ancyrano dissertationem, tum Græco tum Latino sermone scripta in exilio vulgavit, quibus excepta opinione sua reliquas omnes falsas conabatur ostendere. *Λόγος πρὸς τῆς Ῥωμαίων καὶ Ἑλλήνων Φωτῆ συγγράφων ἐξεδίδα, δι' ὧν ἐπεδείκνυτο πλὴν τῆς αὐτῆς τὰς τῶν ἄλλων δόξας ψευθεῖς ἀποφαίνεσθαι.* Sozomenus IV. 6. Hoc fuit opus *adversus omnes hereses*, utraque Lingua a Photino editum, de quo Socrates II. 31. ἐν Φυγῇ τε διαγὰρ τῆς λοιπῆς λόγον συνέγραψεν ἀμφοτέραις γλώσσαις, ἐπεὶ μηδὲ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἦν ἀμοιροῦσθαι. Ἐγγραφὴ δὲ κατὰ πᾶσιν αἱρέσεων, τὸ αἰεὶ μόνον δόγμα παραλιθήμεναι.

S. Hieronymus cap. 107. de Scriptor. Eccles. *Photinus a Valentiniano Principe pulsus Ecclesia, plura scripsit Volumina, in quibus vel precipua sunt contra Gentes, & ad Valentinianum libri.*

Rufinus commentario in Symbolum: *Comperi nonnullos illustrium tractatorum aliqua de his pie & breviter edidisse: Photinum vero habentem se eatenus conscripsisse, non ut rationem dictorum audientibus exponeret, sed ut simpliciter ac fideliter dicta ad argumentum sui dogmatis traheret.*

Photinum confutarunt e Græcis Diodorus Tarsensis libris IV. teste Theodorito lib. 2. de hæret. fab. c. 11. e Latinis *Audentius Hispanus* in libro *de fide adversus omnes hereticos*. Gennad. cap. 14. de S. E. nec non Auctor quæstionum V. & N. T. qui exstat inter Augustini Opera & Photino adhuc superstite videtur scripsisse.

Alii Photini.

Photinus Lugdunensis Episcopus, quem celebrant Lugdunenses in notissima apud Eusebium Epistola lib. V. & Martyrologia 2. Junii.

Pho-

* MS. Gvelpherbyt. notante Clariss. S. E. Cypriano: *in quibus libri precipui sunt contra Gentes.*

Photinus Martyr Nicomediensis sub Diocletiano, 12. August.

Photinus CPol. Presbyter, clarus imperante Mauritio circa extremum
szculi VI. & auctor Vitz Johannis Jejunatoris, ex qua fragmen-
tum in Synodo Niczna II. aetione 4. Tom. 3. edit. Binianz
pag 570.

IX. AETIUS Antiochenus a) relicta cultura vinez
artem fabrilem in zre auroque exercuit, inde famulus medici (So-
polidis b) atque ab Armenio quodam pecuniis largius suppeditatis
ipse artem professus Medicam, & lingua factiosus atque Aristotelis
imbatus dialectica, exortz Arii hzresi non modo assensit, sed etiam
ulterius ex Arii principiis provehere, & cum discipulo Eunomio
Anomœorum sectz princeps esse instituit. per Theophilum Blemmy
& Leontium Antiochiz Episcopum Gallo Czari, quem sacris lite-
ris etiam instituit, c) commendatus, & amicus Georgii Tarbas-
thenitz, Ariani, qui post ejectum S. Athanasium Ecclesiaz Alexan-
drinz prztuit. d) Ab eo Diaconatum quoque suscepit, e) quem
Leontius Antiochiz obtulerat, ubi hzresin suam primum spargere
cœpit * sub Constantio, a quo missus in exilium, sed a Juliano revoca-
tus, cujus ad Aetium literz extant Sozomeno V. c. 5. etiam memoratz,
& singularis gratiz ac beneficiorum documenta. Cum Epistolam illam
ad Aetium Julianus scriberet, jam Episcopus f. ordinatus ille erat
in Synodo CPolitana A. C. 361. Postea A. 375. in discrimen capitis
venit, apud Procopium tyrannum delatus quod Valenti faveret, sed
amici intercessione dimissus CPoln se contulit, ibique non diu post
obiit przsente discipulo Eunomio. g) Propter hzreseos proter-

R 3

vam

a) Socrates II. 35. Svidas in *Æsticis*. Nicetas V. 30. thesauri &c. Follitur Damasce-
nus qui Aetium Culicem vocat hzreti 76. & Vestius de .Lilolopia pag. 103. qui
ex Apamea Mesopotanz oriundum facit.

b) Philostorg. III. 5. Nicoph. IX. 17. c) Philostorg. III 27.

d) Hzc de Aetio ex Athanasii Galatarum Episcopi fide Greg. Nyssenus lib. I. contra
Eunom. pag. 292. seq. qua conferenda cum Philostorgio hzrit Encomaste.

e, Epiphani. I XXVI. 1. confer Tillmont. Tom 6 memor pag. 409. seq

* Sozom. IV. 12. Julian. Epist. 31. f) Philostorg. VII. 6. Epiphanius Tom. p. 992.

g) Philostorg. IX. 6. Alios Aetii discipulos Demophilum, & Hypatum memorat Epi-
phanus Tom. I. pag. 886.

vam disseminationem *αἰθίς* cognomen Aëtio tribuitur ab Athanasio h) Socrate, Sozomeno, Svida, aliisque.

Ejus scripta, *trecenta κσφάλαια* sive *capita de fide*, e quibus Opusculum septem & quadraginta capitulis constans exhibet ac refellit S. Epiphanius hæresi LXXVI. 10. seq. idque ipsum est opusculum *ἐπι γενηθῆ θεῶ κῆ ἀγενήτης* quod a Chronitis hoc est a Catholicis Christianis corruptum esse queritur in præmio apud Epiphanius Tom. 1. pag. 924. 921. quod ipsum præmium i) etiam existit apud Athanasiam dialogo 2. de Trinitate, Tom. 2. pag. 192. ubi illud confutat, opusculi ipsius etiam argumenta deinceps exhibens & refellens.

De *Epistolis* Aëtii Socrates II. 35. *Ἐπιστολάς τε συνήγαγῆναι τὸν βασιλέα Κωνσταντῖον καὶ πρὸς ἑτέρας Ἰνὰς ἐρεχθείας συμπλέκων τὴν σοφίστατα μελετῶν.* Epistolarum ad Constantium mentio etiam apud Svidam in *Αἰτίῳ*. Ex una illarum videtur esse quæ refert Epiphanius LXXVI. 3. pag. 916. S. Basilii de Spiritu S. cap. 2. *ἔστι γὰρ ἀύλοῖς παλαιὸν σόφισμα, ὑπὸ Αἰθίς ἔπροσάτε τὴν αἰρίστως ἰατρικὴν ἐξευρεθῆναι, ὡς ἐγράψεν πρὸ τῶν ἑαυτῆς Ἐπιστολῶν λέγων. τὰ ἀνόμοια καὶ τὴν φύσιν ἀνομοίως προσφύρασθε. Καὶ ἀνάπαλιν, γὰρ ἀνομοίως προσφύρασμα ἀνόμοια εἶναι καὶ τὴν φύσιν.*

Alii Aëtii.

Janus Cornarius dubitat idemne cum hæretico sit *Aëtius* autor operis Medici, quod Græce habemus, atque idem Cornarius Latine vertit. Plane etiam cum illo confunditur ab Hendreichio in *pandectis* Brandenburg. & tamen traditur claruisse A. 437. atque in Bibliotheca Medica Lindenio Merckliniana novo errore dicitur discipulus Eunomii, cum Aëtius hæreticus, fuerit Eunomii Magister. Sed rectius utiq; distinguit Gesnerus in *Bibl.* opusq; illud iatricum Aëtio Medico juniori & ab hæretico illo longe diverso tribuunt *Marsilius Cagnatus* * lib. IV. *Variar. Observatt.* c. 17. *Lambecius* VI. p. 103 de *Bibl.*

Vin-

h) Balthasar Germon de veteribus hæreticis Ecclesiasticorum Codicum *corruptioribus* p. 377. per Chronitas putat ab Aëtio intelligi Eudoxium, Menophilum aliosque a quibus persecutionem passus fuerat Arianos. Sed aliud visum S. Athanasio dialogo 2. de Trinitate Tom. 2. p. 193. ubi Aëtium ita alloquitur: *Ἰνὰς ἡ λογὴ χριστιανῶν τὰς ἀπὸ τῶν ἀποστόλων μεχρὶ καὶ σήμερον αἰνότηας Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.*

i) Fallieur Clariff. Cavcus, qui illud habet pro Aëtii Epistola ad Eunomium scripta.

* In *Lampade artium* Gruteriana Tom. 3. p. 646. seq.

Vindob. Vossius lib. de Philosophia cap. 12. §. 30. Hermannus Conringius introduct. ad Artem Medicam §. 19 qui refert ad seculum quintum, & Jo. Jonsius lib. IV. de scriptoribus Hist. Philosophicæ pag. 319. qui Justiniani ætate hunc celebrem fuisse affirmat. Fallitur quoque Tiraquellus qui lib. de Nobilitate pag. 232. notat Eunapium Aëtii Medici qui sub Constantino Magno Medicorum ante se dicta conjunxerit, vitam descripsisse, nam Oribasii ex quo multa hausit Aëtius, non Aëtii cujus ne verbo meminit, vitam Eunapius scripsit. Cæterum juniores Oribasio scriptores pauci ab Aëtio laudantur, neque mihi constat quo argumento ad Justiniani ætatem illum Jonsius detrudat, nisi ut suspicor quod apud Cagnatum legit, dignitatem Comitæ Οψικίας * quæ scriptori huic in manu exaratis quibusdam libris tribuitur, apud idoneos auctores vix ante ætatem Justiniani reperiri, uti post illam reperitur sæpe, apud Theophanem, & in historia Miscella. At ex eo ipso quod Oribasii scripta laudat, non Constantino Magno modo, sed etiam Aëtio hæretico se prodit Junio-rem, nam ille Medicinam quidem fecit & ipse, sed ante Juliani imperium: sub quo, vel post quod, Oribasius scripsit. Præterea satis distinguitur ab eo præclari operis Medici auctor, quod illud veterum nemo tribuit hæretico, ubi de illo sermo est. At hic scriptor in quibusdam Codicibus MSS. Cornario & Cangio teste diserte vocatur Αἰτίου Ἀμιδηνός, Κόμης τῆς Ὀψικίας, cum hæreticum Syrum patria & Antiochenum omnes, nemo Mesopotamium, nemo Amidenum, † nemo Opficii Comitem appellet. Christianum se perspicue testatur tetrabiblo 2. lib. 4. cap. 50. sed non minus superstiosum quam Christianum. Nam ad educendam si quis incautus hauserit spinam, suadet apprehenso ægti gutture dicere: *Blastus Martyr & servus Christi dicit, aut ascende aut descende.* Præceptorem suum

* Amplissimum fuit Θέμα Ὀψικίας sive *Afa Provincia* cui præsidii loco imponebatur *Legio οψικία* h. e. militum qui Imperatorem ordinis tuendi & honoris causa præibant. Huic Θέματι & Legioni Ὀψικίας Comes præfuit, de quo consulendus Constantinus Porphyrogenitus libro I. de thematibus pag. 9. qui docet illud a mari & sinu Asiatico & a promontorio Dascilio ad Tritonem usque & montes Si-grianae atque Præconesum ad ipsam quoque Abydum; Cyzicum & Partium se porrexisse. Vide & Cangium in glossario utroque, Vulcanium ad Constantinum p. 63. Acta Sancto- Tom. I. Junii pag. 760. & Montfauconi Diarium Italicum. p. 78.

† *Arienon* pro *Amideno* suspicatur Cagnatus, sed contra fidem MSS. & Photii Ced. 221.

suum nomine præterito laudat tetrabibl. 1. lib. 2. cap. 175. sed illum Lucium vocat tetrab. 4. lib. 3. pag. 761. cum Aëtii hæretici Magister a quo Medicinam didicit, dictus sit Sopolis, ut supra notum me memini. Alexandria se versatum & oleum nardinum & salicybi se parasse innuit aliquot locis libri primi p. 22. 23. 63. unde in illa urbe, quæ claris Medicorum nominibus celebratissima fuit, studiorum gratia vixisse colligit Conringius lib. 1. de Hermetica Medicina cap. 9. Ex Coele Syria prope Hierichuntem se gagatem attulisse scribit pag. 68. Divisio librorum est ab ipso auctore, non autem horum in tetrabiblos digestio, quam Photius Cod. 22. Bibl. ignorat, librorum sedecim argumenta referens. Quisquis est illius auctor divisionis (nam in MS. Codice reperisse se eam Cornarius testatur) secutus est exemplum Thrasylli, qui scripta Platoni sic per tetralogias, ut Porphyrius Plotini dissertationes enneadibus distinxit. Aëtius ipse suos libros laudans semper librorum numerum memorat, quintum, octavum, decimum tertium, decimum quartum, quintum decimum nusquam tetrabiblorum facit mentionem.

Aetii Medici editiones.

Operis titulus apud Photium est : βιβλίον ἰατρικὸν ἢ λόγος 15'. *Opus Medicum, libris XVI.* Pro quo Cornarius inscripsit *Medicinarum e veteribus contraxiam*, non male, quod ad pharmacorum imperitum simplicium tum compositorum notitiam & rationem universum medendi attinet, nam cæteras artis salutaris partes minus attingit. *Crede mihi*, inquit Cornarius, *quisquis es verum Medicorum studiose, si totum Galenum contraxiam, si totum Oribasium explicatum, si Praxagoræ (Æginetam) ampliatum, si omnes veterum speciales tam per pharmacia tum per chirurgiam aggressiones ad omnes affectiones in summa habere volueris Aetium habes, unde totum hoc petere ac ferre potes.* Singulorum librorum argumenta uberius Photius, brevius Gesnerus in Bibliotheca persequitur. In Codice MS. Cæsareo hæc nota præmittitur : ὁ μὲν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ λόγῳ συνῶψις ἐστὶ τῆ περι τῶν ἀπλῶν φαρμάκων Γαληνῆ, καὶ τῆ περι τρεῶν αὐτάμευ. Deinde : συνῶψις τῶν τριῶν βιβλίων Οριθασίου, λέγω δὴ τῶν πρὸς Ἰβλιζιόν, καὶ τῶν πρὸς Ἐρσαθιον, καὶ τῶν πρὸς Εὐιαπίον. Καὶ τῶν θεραπευτικῶν βιβλίων Γαληνῆ καὶ Ἀρχιγιάου καὶ Ἰβήφου, καὶ ἐτέρων τινῶν ἀρχαίων ἐπισήμων.

Gres

Græce tantum priores octo libri hætenus viderunt lucem, ex Afulani & Aldi officina Venet. 1534. fol. Cæteri octo posteriores, MSS. fuere in Bibl. Renati Moreau, teste Labbeo pag 212. Bibl. novæ MStor. atque in variis Bibliothecis supersunt, ut in Cæsarea, teste Lambecio VI. pag. 102.

Latine Janus Cornarius primum edidit libros sex ab octavo usque ad decimum tertium, solorum illorum Codicem Græcum MS. natum. Nonnulla perperam expressa castigat Cornarius ipse in commentariis suis ad Galeni libros de medicamentis κτ' τόπυς.

Hinc Jo. Baptista Montanus Medicus Veronensis primos septem, nec minus tres posteriores ex sua versione addidit, atque ita universos XVI. junctim vulgavit Basil. 1535. fol. apud Froben.

Deinde Janus Cornarius totum opus de integro vertit Francofurti ubi tunc medicum agebat A. 1541. atque ex sua versione ad duo exemplaria exacta & ad Galeni a Pauli Æginetæ lectionem collata edidit Basil. 1542. fol. optans non modo a Montano idem fieri, sed etiam ab Christophoro Orosio Hispano, qui aliquot versionis Montani, & Cornarii loca perstrinxerat. Hunc enim Orosium tangunt verba: *Atque utinam etiam hi qui ex Hispaniis altas de montibus umbras nobis utriusque offundunt, & in alienis libris ingeniosi sunt, huc incumberent, ut similem, aut potiorem (qualem ostendunt) operam præstarent: plenis buccis studium hominum collaudarem. Jam quod illos facere juvat, nemini prodesse video. Et revera in quatuor versibus, si quando aliquid e suo exemplari velut potiore citat ille, plures errores in convertendo admittit, quam integro sermone prioris editionis inveniuntur. Deinde levissima quaque & nullius momenti notat: verum ubi nodus aliquis incidit, ibi transitus velut angue conspecto, & nihil hic fecat Tinedia ipsius bipennis. Sed huc progredi nolebim: hoc volebam expetendum mihi videri ut ex Hispaniæ Latina cæcæ translatio extaret, quo sic studiosi Medici vel auctim vel decurtatim aut etiam corruptam lectionem diversorum Græcorum exemplarium cognoscerent.* * Recusa Cornarii interpretatio est Basil. 1549. fol. atque inter Medicos Principes Henrici Stephani, Genev. 1567. fol. Exstant & editiones duæ Lugdunenses

Ss

A. 1549.

- * Prodiit deinde Lacunæ Epistola Apologetica ad Cornarium, Lugd. 1554. 8. qua plures ejus in interpretatione admittas hallucinationes exagitat.

Libri V. Pars 4.

A. 1549. fol. & 1560. 12. in quibus ad duos primores libros de simplicibus medicamentis accedere scholia *Hugonis Solerii Sanionensis* Conferendus quoque ad illos duos libros, Simeonis Sethi opusculum *περί τριφάρων διωχέσεων*. de quo infra, lib. VI. Excerpta ex Aëtio *Agunguntur* in Collectionibus scriptorum de balneis & de febribus *Vinet.* 1553. fol. 1576. fol. 70. *Brodei* notæ in octo priores Aëtii libros fucere MSS. in Bibliotheca Vossii.

Index scriptorum ab Aëtio Medico laudatorum.

compositus a me ad paginas editionis Latinae H. Stephani.

- A** Cholius. pag. 413.
 Acro Agrigentinus 223.
 Adamantius Sophista. 150. 381. 384. 743.
 Adrianum vinum. 505. 802. collyrium ab Adriano repertum, *infra*
in testamentum. Adriani antidotus. 660.
 Æsculapius pastillus 714. 724.
 Afri collyrium 359. *infra*, Marcianus. Afrum emplastrum, *infra* 751
 Agathinus. *infra*, in Archigene.
 Aglaidus 343.
 Alexandro Regi inscriptum collyrium. 317.
 Ambrosia unguentum 596. 683.
 Amazonum pastillus 446. 447.
 Ammonius chirurgus. 718.
 Amythaon. 415. 527. 793.
 Anastasii antidotus podagrica 609. b.
 Andreas Comes 275. 453. 517. 531. 610. b. 684.
 Andromachus 343. 385. 386. 394. 402. 407. 417. 424. 431. 446. 508.
 508. 516. 548. 550. 571. 617. a. b. 622. 623. 640. 648. 684. 685.
 685. 708. 725. 727. 752. 760. 770.
 de cyustheriaca 648. seq. ex Galeno. hecatontodrachmon. 747.
 Andron. 234. 287. 294. 392. 398. 493. 505. 600. 668. 714. 715. 725.
 725. 728. 809.
 Anicetum. emplastri nomen *for.* ut Antidotus acharistos pro quibus
 tia digna referri nulla potest, 660. pampathes. 764.
 Anthus 612. 609. b.

Anto

- Antiochus.** 137.
Antipater 293. 656.
Antonius, collyrii nomen. 303. 346.
Antyllus. * 118. 120. 121. 122. 139. 330. 501.
Aphrodis. 217.
Aphrodite, pharmaci nomen. 604.
Apolloniades. 403.
Apollonius Medicus. 286. 293. 294. 298. 308. 309. 312. 343. 357.
 387. 536.
Demosthene ophthalmico junior. 354.
Memphites. 289. 307.
Apollonianum emplastrum. 562.
Arabica compositio. 838
Archelaus. 678.
Archigenes. 154. 156. 159. 215. 244. 247. 252. 253. 255. 263. 264.
 268. 269. 271. 272. 277. 291. 294. 295. 296. 326. 332. 368. 373.
 385. 386. 388. 397. 398. 400. 401. 402. 415. 416. 421. 425. 432.
 440. 468. 476. 477. 481. 485. 487. 494. 498. 504. 515. 516. 534.
 536. 538. 539. 540. 544. 547. 548. 549. 551. 552. 555. 558. 565.
 566. 567. 570. 571. 573. 579. 583. 584. 585. 613. 663. 666. 671.
 679. 680. 705. 753. 774. 800. 802. 809. 825. 827. 829. 831. 836.
Epistola ad Marsum de atra bile. 136. 267.
**Præceptorem suum Agathinum ex vigiliis delirantem sanavit capi-
 te ejus multo calido oleo irrigato.** 156.
ex libris Archigenis 572. 827.
Aretzus. 400. 547. & 685. (ubi Aretz excusum.)
Ariobarzanium emplastrum. 703. 704. **Azanitz emplastrum** 826.
Aristarchi antidotus. 427.
Aristarchus Tarsensis Asclepiade antiquior. 715.
Aristodemus. 647.
Asclepiades 215. 217. 256. 277. 293. 339. 351. 354. 379. 386. 390. 392.
 394. 398. 403. 407. 411. 416. 424. 434. 447. 448. 449. 450. 469.
 477. 482. 505. 519. 522. 524. 525. 526. 527. 528. 537. 538. 540.
 541. 552. 556. 558. 571. 572. 584. 585. 586. 598. 607. 608. 609.
 612. 613. 614. b. 619. 620. 623. 685. 706. 715. 716. 726. 753. 754.
 756. 775. 795. 799. 830.

Ss 2

ex

* Antylli nomen pro Antalo reponendum in Bibl. Coisliniana pag. 598.

- ex libris Asclepiadz 543.
- Aspasia 784. 786. 791. 796. 803. 812. 819. 830. 833. 834. 835.
- Aster collyrium 294. 689.
- Asterius 361.
- Athanasia, antidotus ab Ægyptiis inventa. 659. emplastrum nomen 762.
- Athena, emplastrum nomen 613. b 809.
- Barbarum emplastrum. 668. 692. 720. 751. Basilicum 722. 772.
- Bassus 344. 612.
- Berenice 230. 616. b. 663.
- Blasius Martyr & servus Christi. 404.
- Bolas. 343.
- Capito. 332.
- Castini unguentum. 611.
- Charixenus. 406.
- Cisophontis malagma. 415.
- Cleonis collyrium 294. 306. 353. 689. Cleo ille Demosthenes ophthalmico antiquior. ibid.
- Cleopatra Regina. 278. 367. 656. ubi male, Cleopater excusum.
- Constantini sapo. 275. 673.
- Corax, pharmaci nomen. 600. 668. 714. sigillum coracinum. 715.
- Crito 108. 277. 365. 369. 370. 373. 667. 672. 680. 766. Herodotus Medico junior. 754.
- Cyphi, masnaphi, nomina compositionum. 662. 663.
- Pastillus *κρυμακός*. 714.
- Cyrilli Archiepiscopi posca 464. Alexandrinum intelligi non debet.
- Cyrilli epithema. 508.
- Cyrus archiater Edessæ. 292.
- Damocrates 753. 75b. 765. Ejus collyrium 76. 287. Democritus Theriaca 662.
- Danaus Medicus CPol. 340.
- Democrates. Vide Damocrates.
- Demosthenes (Medicus Ophthalmicus) 305. 306. 321. 323. 330. 331. 333. 339. 342. 353. 354. 355. 357. 719. 754.
- Diagoræ collyrium. 303.
- Didymus. 256.
- Diogenes. 135.
- Dionis collyrium. 309.
- Dionysio prætoris apparatus eclegma 431.

- Dionysius, collyrii nomen 319. 354. & Medici 723.
 Dionysias, emplastrum ex misy. 291. 702. 703. 704. 760. 770. 799.
 Dioscorides. 84. 217. 221. 256. 339. 365. 410. 615.
 Doari Episcopi antidotus podagrica. 609. b.
 Dositheus. 424.
 Epigonus. 214. 569. 668. 747.
 Eras. infra, Heras.
 Erasistratus. 269. 305. 307. 343.
 Esdræ antidotus 382. 384. 386. 421. 488. 548. Prophetæ doctoris 657
 ubi illa describitur.
 Faustinus pastillus. 504. 505. 687. 713.
 Collyrium quo usus est Florus in Drusi matre. 353.
 Galenus 64. 76. 78. 79. 80. 81. 84. 119. 121. 122. 136. 150. 154. 155
 157. 162. 163. 177. 178. 179. 211. 237. 238. 240. 250. 251. 255
 256. 258. 261. 263. 271. 272. 273. 276. 295. 309. 316. 321. 340.
 342. 345. 349. 369. 372. 384. 385. 389. 391. 392. 393. 394. 399.
 409. 418. 420. 423. 429. 436. 444. 445. 451. 455. 458. 459. 461.
 464. 470. 475. 477. 478. 483. 513. 515. 517. 523. 530. 565. 568. 573.
 574. 576. 581. 600. 603. 604. 605. 613. 625. 648. 651. 652. 653.
 655. 67. (ubi hierz Galeni mentio) 683. 688. 694. 695. 698. 699.
 702. 705. 706. 707. 711. 712. 720. 723. 726. 747. 749. 750. 761.
 763. 773. 782. 809.
 Galli antidotus 659. Gallicus sapo. 673.
 Harmonia, emplastri nomen. 718. 750. 809.
 Hefenes unguentum 586. 759.
 Helladicum malagma. 747.
 Hephæstias, emplastri nomen. 539. 723.
 Heraclides Tarantinus. 297. 687.
 Heras Medicus 394. 505. 537. 541. 578. 585. 706. 715. 753. 756.
 Cappadox. 5. 8. 6. 3. 751. 770. 776.
 Herz tom. 303.
 Hercules, emplastri nomen. 722. sic Achilles. 756.
 Hermolus, collyrii nomen. 303. 347. Hermolaus parvus & magnus.
 3. 7.
 Hermon sacerdos. 747.
 Hermophilic collyrium. 358. fortassè Herophili.
 Hermus. 399.

- Herodotus Medicus. 177. 230. 234. 236. 438. 490. 543. 544.
 Herophilus libro de oculis. 321.
 Hippocrates. 40. 50. 118. 123. 124. 127. 138. 167. 174. 181. 191. 193. 195.
 202. 223. 232. 240. 296. 573. 686. 782. 786. 787. 807. 831.
 Ejus Aphorismi. 301. 303. 304. 686.
 Prognostica. 189.
 de septenario liber. 213.
 Hippone, pharmaci nomen. 607. unguenti 596.
 Hori collyrium. 314. enneapharmacum Hori Mendefii 772.
 Hygieni collyrium 359.
 Jacobi psychristæ ceratum. 608.
 Jamblichi sales. 463.
 Icesii emplastrum 296 570. 753. 809.
 Indi presbyteri pharmacum adversus calculum. 554.
 Isidori Memphitæ collyrium. 358.
 Isis, compositionis nomen 569. 604. emplastri 668. 687. 701. 705.
 720. 747.
 Judæi emplastrum 762. præparandum cum verbis: *DEus Abrahamæ*
DEus Isaac & DEus Jacob huic pharmaco vires largiatur. ibid.
 Julianus Diaconus Aëtii æqualis 555.
 Justus 137. 252. 253. 555. (ubi Justinus pro Justo.)
 Leonides. 241. 397. 686. 687. 688. 689. 691. 692. 736. 741. 742. 777.
 800. 802.
 Logadius. 135.
 Lucius sive Lycus 604. 685. præceptor Aëtii. 762.
 Machærius. 528 603. 604. 720. 748. 751.
 Magistrinus. 674. 680. 722. 799.
 Magnus Medicus. 754.
 Magus, emplastri nomen. 539. 723.
 Majorianus 610.
 Marcellus Medicus. *περὶ λυκανθράκων*. 254.
 Marcellius pastillus. 506.
 Marci Imp. theriaca. 660.
 Marcianus 358. 402. 467. 502. 503. 507. 523. Medicus Afer. 554. *facta*
 theriaci ex libris Marciani, cum quibus consentit Galenus 653.
 Marcianon unguentum. 610.
 Menas chirurgus 517.
 Menecles. 332.

- Menecrates.** 770.
Menelbus. 647.
Mithridatis panacea. 408. 431. 617. b. 652. 653. 801. ejus descriptio
 ex Antipatro & Cleopatra. 656. seq.
Mnaseæ epithema. 508. 694. 761. 767. 822.
Mono inscriptum collyrium. 318.
Moschionis emplastrum. 755.
Antonius Musa. 402. 406. 715. 166. 234. 287. 294. 392. 398. 569. 600.
 668. 724. 728. 733. 809.
Mysterium, medicamenti nomen. 618.
Necepsø Ægyptius. II. 67. 70. 71. 770. ejus *isla.* 748.
Nicolai, palmulæ (a Nicolao Damasceno) 826.
Nicostrati antidotus colica 478.
Nili collyrium. 166. 307. 308. 353. 365. epithema, 454: 455.
Nilammon, collyrii nomen. 351.
Numius 621.
Nymphodoti pastillus 504. 505. 506.
ⲉⲛⲓ in lapidem Judaicum ἠερολίθου. Salve pelagus Arabiæ, malorum
 medelam proferens 67. seq.
Orcheftæ acopon medicamentum. 587. 610.
Oribasius 132. 133. 134. 135. 138. 215. 278. 293. 294. 342. 348. 351.
 352. 353. 354. 356. 359. 360. 370. 375. 379. 400. 433. 453. 469.
 481. 488. 503. 518. 519. 536. 540. 542. 552. 553. 554. 555. 556.
 557. 564. 571. 578. 607. 611. 660. 661. 666. 674. 675. 676. 680.
 683. 687. 689. 693. 695. 701. 703. 704. 711. 713. 714. 718. 719.
 723. 726. 727. 729. 731. 732. 732. 733. 754. 756. 757. 766. 767.
 768. 769. 771. 772. 773. 774. 775. 827. 838.
Orpheus. 25. 29.
Paccius. 354.
Palladii Magistriani in Alexandria, mentio 284.
Pamphili Episcopi suffimigium. 841.
Pamphilus Medicus Romæ. 375.
Panaceatrium fratrum, 753. hygia. *Ibid.*
Panalethes emplastrum. 751.
Pasion 294. 715. 720. 724. 726. 747. 762. 809.
Paulina antidotus. 427.
Pelagia patricia. 368.
Perlarum emplastrum e lapidibus. 764.

- Petrus archiater. 357.
 Pherecydes 647.
 Philadelphus, pastillus ad dysenterias & sanguinis eruptionem. 505.
 Philagrius. 133. 134. 218. 290. 293. 352. 353. 355. 356. 357. 402. 457.
 453. 513. (Asclepiade junior. 519.) 525. 528. 537. 549. 551. 552.
 553. 554. 555. 556. 575. 592. 593. 594. 595. 599. 600. 606. 607.
 609. b. 646. 660. 718. 745. 765. 815.
 Philippi pastillus. 503.
 Philippus Sophista, obediens sibi immortales fore promisit 186. (in
 Galeni lib. VI. de tuenda sanitate.)
 Philo Tarsensis Medicus 478. ejus antidotum 382. 478. 511. 646. 647.
 describitur.
 Philosophus. (Medici hoc nomen) 392. 516. 703. 722. 766. 772. 815.
 815. 822. 829.
 Philotimus 555. Melancholicum putantem se caput non habere, cu-
 ravit plumbeo pileo imposito. 250.
 Philoxenus Medicus. 331. 744. 800.
 Philumenus. 179. 210. 230. 231. 232. 233. 234. 237. 351. 397. 410.
 443. 464. 481. 508. 562. 790. 791. 798. 822. 835.
 ex libris Philumeni 396. 440. 508.
 Phoenix, collyrii nomen. 319.
 Piscatoris pharmacum. 603. 604. emplastrum. 613. b. 701. 710. 710.
 756. 770. 799.
 Piso libro de animalibus. 646.
 Theodotium Placianum. 351.
 Polles 463. 758. 759 libro secundo 758.
 Polyidus. 294. 493. 504. (Asclepiade antiquior. 715.) 726. 809.
 Posidonius Medicus 139. 243. 244. 246. 247. 248. 254. 255. 256.
 258. 260.
 Præceptor Aëtii. 175. vide supra, Lucius.
 Προσομιλητῆ medicamentum purgatorium. 136.
 Proteus, collyrii nomen. 358.
 Collyrium quo usus Ptolemæus Rex. 357. 359.
 Quintus. 39.
 Romanum far. 498.
 Romula. 841.
 Rufus 76. 117. 137. 138. 152. 214. 223. 250. 252. 253. 254. 258. 259.
 260. 368. 440. 530. 543. 559. 560. 565. 568. 571. 578. 593. 716.
 724. 803. Sera.

- Serapio Medicus** 196. ejus emblastrum. 747. 767.
Serenus Medicus 276.
Serverianus. 341. 342.
Severus. 311. 318. 334. 337. 339. 341. 347. 480. 796.
 Ejus collyrium Theodotium. 309. 314. 317. 326. 346. 362.
Simonides. 647.
Soranus, (Archigene antiquior. 277.) 39 f. 399. 782. 816. 817. 822. 825
Sofander. 332.
Strato 64. 616. b. 628.
Syri. 44. 168. 373. 548.
Testamentum aurifabri. Collyrium quod moriens reliquit templo Ephesio, quo ii qui à medicis relictii essent, in templo sanitatem consequerentur. Inventum est ab Adriano Cæsare. 361.
Themison. 253. 447.
Theo Medicus 127.
Theodoretus, antidoti nomen. 661. 662.
Theodorus Medicus. 291. 399. 586. 628. 694. 713. 802.
Theodotia collyria 360. 361. 362. supra, in Severo.
Theophilus 319.
Theophilium collyrium. 318. 356.
Theopompi suffumigium. 840.
Theosebius. 507.
Thespiana ad internos abscessus. 427.
Thrasez malagma. 415. emplastrum. 426.
Thrasandri pastillus 488. 500.
Timocratis dentifricium. 388.
Titianus pessus. 826.
Venus, malagmatis nomen. 747. 763.
Xenocrates 706. 760. fœrida quædam & legibus prohibita inter medicinas retulit, ut homines comedere, menses muliebres bibere &c 75.
Xenophilus. 556.
Zoili collyrium. 304. 360. 361.
Zopyrios antidotus. 476. Oribasii 732.

Thomæ Reinesii animadversiones ad Oroscium & plura Aëtii loca leguntur in Epistolis ad Daumium pag. 336. seq. Nam quæ

T t

supra

supra pag. 321, exhibui, Cornarii verba, ad hunc... *Philosophum Horatio* five *Horoscium*, respiciunt qui Basil. 1540. 4. annotationes in interpretes Aëtii Montanum & Cornarium edidit, & cujus nomen ad *altas* quis loquitur Cornarius, *de montibus umbras* manifeste alludit. **Usus** is est Codice Aëtii Græco Pintiano.

Aëtii Cappadocis mentio in Græca editione Pauli Æginetz, cujus liber quartus his verbis incipit: *ἀεθῶς διμαί τον Καππαδόκα* *Αέτιον εἰπὼν, μείζονα τῶν νόσων χεῖρα τῆν τῶν βοηθημάτων ὑπάρχειν δύναμιν, καὶ διὰ τῆτο μὴ δύνασθαι τυγχάνειν ἰδῶσαι τὸν ἐλεῖφαινα.* Sed sunt hæc Aretzi verba lib. 2. de curatione morborum diuturnorum cap. ult. Itaque & Aretzi nomen pro Aëtio reponendum pulchre suboluit Tiraquello lib. de nobilitate, atque in Latina Eginetz versione quam dedit Cornarius, Aretzi nomen pro Aëtio legitur. De Aretzo hoc Cappadoce dixi lib. IV. cap. 3.

Aëtii cujusdam *τὴν περὶ ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις συναγωγὴν collectionem eorum qua Philosophis placuerunt*, laudat Theodorus, atque ex illa quemadmodum ex Plutarchi Porphyrii libris ejusdem argumenti nonnulla referte se ait libro II. & IV. atque V. de curatione Græcarum affect. Hunc Aëtium Ethnicum fuisse ex eodem Theodorito colligere licet, quoniam ejus auctritatem ubi adversus Ethnicos scribit, illis opponit, ne videatur Philosophis injuriam facere quorum dissidia & opiniones ineptas persequitur. Fuit itaque Aëtius iste ab hæretico pariter, Medicoque diversus, quos ambo certum est à Christianis extitisse.

Aëtium *Ἐθρον* Palæstinz memorat Philostorgius III. 12. Hic est Aëtius Lyddæ sive Diospolis Episcopus, qui cum Ario fecit ut patet ex ejus Epistola apud Theodorum lib. I. Histor. Eccles. cap. 5.

Aëtius præfectus CPolitanz urbis, in Ecclesia cultro sub bello supplicæ occultato percussus A. C. 410. Chron. Paschale pag. 310.

Omitto Aëtium *ὑποστράτηγον* sub Joanne (quæ post Honorium extinctum tyrannidem in Occidente occupavit A. C. 424.) deinde reconciliatum Valentiniano Imp. Comitisque dignitatem assecutum, & quater Consul quoque: sed qui conservator licet Imperii, post magnas res gestas suspectus, ejusdem Imperatoris gladio crymabile factum clausit A. 459. De hoc satis multa Annalium scriptores, Joannes c. 34. 36. &c.

De Aëtio sive Etio Archidiacono Parisiensi qui in Concilio Parisiensi A. C. 577. causæ Prætextati Remensis Archi Ep. adfuit, vide Gregorium Turonensem V. 18. De Aëtio eunucho, gratioso apud Augustam Irenem, qui Imperium fratri suo Leoni Cloz paraturus impedivit ne Irene Carolo Magno nuberet. annalium scriptores ad A. C. 802.

Aëtium Sicanium quoque ingerit Hendreichius in pandectis Brandenburgicis, ex cujus & aliorum libris excerptum sit scriptum περί μολυχολίας, quod inter Galeni opera legitur Tom. 4. edit. Græcz Basil. pag. 496. Sed non dubium est Aëtium illum eundem esse cum Aëtio cujus libros XVI. de re Medica habemus. In titulo autem libri de atrabile qui Galeno perperam tribuitur, legendum: *Ἐκ τῶν Γαλιῆν, καὶ Ῥόφου καὶ Ποσειδωνίου καὶ Ἀετίου*, non ut editum est *αὐτὸ Σικαμίου τῷ Αἰτίου*.

Aëtium denique quendam Labeonem idem Hendreichius nobis effinxit. Verum is est Accius sive Attius, de quo Scholiastes ad illud Persii Sat. I. 50. *Non hic est Ilias Astibria veratro: Accius Labeo Mladem Homeri versibus sedulissime composuit.*

X. Cæteri sæculo IV. Hæretici sunt:

AERIUS Monachus cum Ario sentiens, & amicus Eustathii Sebasteni, à quo presbyter in minore Armenia constitutus Episcopatum ei invidere cæpit, contenditque presbyterum dignitate & ratione muneris nequicquam inferiorem esse Episcopo, * ut narrat Epiphanius hæresi 74. ut omittam alia quæ de eo Damascenus hæresi 74. Philastrius c. 72. Augustinus & auctor Prædestinati. cap. 53. & Zonaras apud Cotelierum Tom. 3. monument. pag. 470. Apud eundem Damascenum Tom. 1. Cotelier. pag. 315. pro τῶν ὀνομαζομένων Ἀρειανῶν puto legendum *Ἀρειανῶν*. Quod postea vidi etiam probari Clarissimo Viro Mich. le Quien Tom. 1. Opp. Damasceni pag. 109. Scripta Aërii nulla memorata reperi,

T t 2

APO-

* Non minus peccabat Aërius usum Ecclesiæ suæ ætate improbus & Episcopos contemnens, quam ab Aërii hæresi alieni sumus nos qui illud inter Episcopos & Presbyteros discrimen ab Ecclesiâ in duci potuisse & in ductum esse libenter agnoscimus, ac Apostolorum ætate adhuc ignoratum fuisse nobis persuademus. Vide D. Joach. Hildebrandi discussionem hæreseos Aërii quæ Protestantibus impingitur. Helmslad. 1656. 4. Balthaf. Bebelium Sec. IV. Tom. 2. pag. 1134. seq.

APOLLINARIS, Dimoeritarum, **ive Apollinaristarum** Auctor, de cujus scriptis dixi volumine superiore, capite XVI. Nunc tantum addo, ejusdem, quemadmodum & **POLEMONIS**, ** qui Apollinaris discipulus fuit, fragmenta quædam exstare in Actis Concilii Lateranensis, habiti Romæ contra Monothelitas A. C. 649. Tom. 2. edit. Binianz parte 2. pag. 468. Plura Apollinaris fragmenta etiam ex Epistolis ad *Serapionem* & *Dionysium*, nec non è libro ad *Flavianum* & alio contra *Diadorum*; & fragmenta Apollinaristarum **VALENTINI** atque **TIMOTHEI** Episcopi Beryti, extant apud **Leontium** libro contra fraudes Apollinaristarum, T. IX. Bibl. Patrum edit. Lugd. pag. 707. seq. Ubi etiam mentio **AGAPINI**, **CATAPHRONII**, **DIODORI**, **HOMONII**, **JOBII**, **PAREGORII**, **URANII** ex eadem schola. De alio Apollinaris discipulo **VITALI** Episcopo, † vide **Epiphanium** LXXVII. 20 - - 23. qui vehementer dolet Apollinarem errore illo abreptum, virum præstantissimum & literis apprime excultum, etiam ne assentiretur Ario, exilium libenter passum. vid. p. 1018. Inter Apollinaris discipulos fuit etiam **DIONYSIUS** quidam, eumque esse qui sub Dionysii Areopagitz nomine scripta sua supposuit, haud incredibilis suspicio est præstantissimi **Stillingfleeti**, de qua dixi Volumine V. cap. 1. pag. 5. ubi etiam de **TIMOTHEO**, itidem Apollinaris discipulo, cui *Dionysius* ille sua dicavit. Ab hoc **Timotheo** scriptam *Historiam Ecclesiasticam* memorat **Leontius Byz.** lib. 3. contra **Nestorium** & **Eutychem** p. 698. *si quis in manus sumat Ecclesiasticam Historiam quam Timotheus, Apollinaris discipulus composuit, nullum alium finem tanti laboris propositum ipsi reperiet, quam commendationem Apollinari, quam ex eo collegit quod ab ipso & ad ipsum inscripta Epistola scripta & rescripta essent.*

COLLUTHUS Alexandrinus Presbyter, Arii æqualis, & cum ipso aliorum hæreticorum placitorum disseminator, licet ejus sectam diurnam fuisse negat **Epiphanius** LXIX. 2. p. 728. Quantum ex **Philastrio** cap. 78. & **Augustino** atque auctore **Prædestinati** hæretici

** De hoc **Polemone** **Eulogius** apud **Phorium** Cod. 230. pag. 230. pag. 447. seq. & **Maximus** Tom. 2. pag. 94. & 90. ubi ejus *αὐτὴν τὴν ἑπίτολιν* adversus SS. Patres, & Epistolam sextam ad **Timotheum** Apollinaristam laudat.

† **Jac Basnage** Epistola de hæresi Apollinaris pag. 51. seq. & illustrissimus **Vir H. Norris** de uno in S. Trinitate passo pag. 45.

refi65. colligitur, diversum à DEO induxit principium ποιητικῶν
 malorum, atque adeo visus suffragari Manichæo. Confer Petavium
 dogmat. Theol. Tom. 2. pag. 36. seq. In Concilio Alex. A. 324.
 depositus, & ante A. 340. defunctus Colluthus fuit Vide Til-
 lemontium Tom. VI. pag. 232. Pro Colluthians. apud Hono-
 rium male *Colicianorum* nomen legitur. Ab hoc diversus & junior
 Colluthus hæreticus Monophysita & Severianus, cujus fragmenta
 quædam leguntur in Actis Concilii Lateranensis A. 619. Tom. 2. Bi-
 nii, parte 2. pag. 468. ex ejus satisfactione pro Theodosio Alexan-
 drino hæretico & ex rescriptis contra Themistium Agnoëtam pro-
 eodem Theodosio.

HIERACAS Leontopolitanus, Ægyptius, auctor Hie-
 racitarum, lingvæ Græcæ atq; pariter patris Ægyptiacæ nec non Me-
 dicæ artis & Astronomiæ atque aliarum scientiarum peritus, ut ex ejus
 ἔργων apparere testatur Epiphanius LXVII. 1. qui mox mentionem fa-
 cit ejus ἐξηγήσεων in libros Veteris & Novi Testamenti. Sed & pro-
 lixam ab eodem πραγματείαν sive commentationem de Spiritu S.
 compositam esse refert pag. 711. seq. quod ex Epiphanio repetit
 etiam Nicetas IV. 34. thesauri Orthodoxæ fidei. Præterea commen-
 tarios allegoricos in Hexæmeron Græcæ & Ægyptiacæ, & Plalmos
 novitios sive νεωτερισμῶν. Cum Epiphanius ista scriberet A. C. 375.
 jam obierat Hieracas major nonagenario, cum ad obitum usque
 calligraphi artem exercuisset. Vide pag. 712. Vetus Testamen-
 tum non recepisse, legas apud Athanasium contra hæreses Tom. 1.
 pag. 1083. licet Vetere & Novo Test. uti scribit Damascenus hæresi
 67. Divinæ naturæ divisionem in Filio inducere est visus Hieracas,
 καὶ ὡς Ἰσραηλῆες λύχρον ἀπὸ λύχνου, ἢ ὡς λαμπάδα εἰς δύο. Arius Epi-
 phaniam Alexandrum, apud Athanas. de Synodis Tom. 1. pag. 885.
 Epiphanium LXIX. 7. & Hilarium VI. de Trin. De Hieracitis locus
 insignis Joannis Carpathii Episcopi, ex MS. opere de Anachoretis,
 μετὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἀληθείας πίστεως, καὶ ἄγει αὐτὸν εἰς τὸ φρόνημα τῶν λόγων
 τῶν Ἰσραηλιτῶν, οἵτινες λέγουσι, μὴ ἀνθρώπων σῶμα ἀνελεθηθῆναι τὸν
 Ἰησοῦν, μήτε ἐγείρεσθαι τὸ ἡμέτερον σῶμα ὁ περικείμεθα. Καὶ ὅτι τρεῖς
 εἰσὶν ἀρχαί, Θεὸς καὶ Ἰλή καὶ Κακία. Ἐξ ὧν κατασκευάζεται. καὶ δὲ
 τὸ θεωρικῶν τὸν λόγον, καὶ τέλει αἰτηθηθῆναι ἀνθρώπων, μήτε μὲν
 Τ τ 3 σὺ

συνέβη, τὸ αἶμα εἶναι τῶν πάντων αἰτίον. Ἐπειὶ ἀβρίπτε enim à verba fide & abducit ad sententiam Hieracitarum, quæ ajunt à Salvatore non esse assumptum corpus, neque corpus nostrum quo sumus induti resurgere. Et tria esse Principia DEum, materiam & malitiam. Ex quibus consequitur nec Verbum factum esse hominem, neque perfectum hominem suscepisse, nec saluum tenni dogma quod una sit omnium causa.

LUCIUS ὁ δεύτερος Ἄρεος Nazianzeno Orat. XXIII. pag. 417. ab Arianis in Samolatenam primum, deinde in Alexandrinam sedem, Petro Athanasii successore detruso, evehctus A. C. 371. de cujus truculentia in Catholicos meminit Socrates IV. 36. Epiphanius LXXIII. 38. pag. 886. & LXVIII. 10. pag. 726. seq. & uberius Petrus ipse in Epistola apud Theodoretum IV. 22. Hist. ad quam addendz notz Georgii Henschenii in Actis Sanctor. Maji Tom. 3. pag. 207. seq. Anno 375. adhuc sedisse constat ex Epiphanius LXVIII. 10. Postea iterum exturbatum Lucium CPolis excepit, ut narrat idem Socrates IV. 37. hinc CPoli etiam excedere coactus est una cum Demophilo A. 380. Niceph. XII. 8. Ex hujus Lucii sermone de Paschate pauca quædam referuntur in Actis Concilii Romani Lateranensis sub Martino I. habitz A. C. 649. Tom. 2. edit. Binianz pag. 466.

MACEDONIUS, sed cujus nulla scripta memorari memini, Episcopus ab A. C. 343. CPolitanus, A. 361. depositus & in Concilio CPolitano quod inter Oecumenica secundum est, damnatus A. 381. Hunc de Patre & Filio similia cum Catholicis sensisse scribit Rattramus lib. 2. contra Grzcos cap. 2. at enim noluit quidem Macedonius cum Arianis creaturam affirmare, quem Filium nunciat S. Scriptura, tamen ὁμοιούσιον tantum cum Semi Arianis * etiam non ὁμοούσιον Patri illum esse docuit, ut ex Theodorito II. 2. Hist. & aliis veteribus Scriptoribus patet. Spiritum S. vero κτίσμα esse & πούμα haud erubuit profiteri, ut post alios plurimos tradunt Jo. Zonaras apud Cotelerium III. monument. p. 465. & Photius Epist. 1. pag. 7.

MARCELLUS Ancyranus circa A. C. 373. demum, biennio antequam Epiphanius adversus hæreses scriberet, obiit. Fecit

* Vide Epiphanius LXXIII. 23. & 27. pag. 870 & 875 ubi Macedonium semi Arianis accenset. Confer que in idem de Pnevmatomachis hæresi I. XXIV.

cum Sabellio, licet negaret, ** visus atque ideo in Syno-
 Pol. A. C. 336. depositus, sed in Sardicensi A 347. restitutus est.
 le Epiphanium hæresi LXXII. qui ejus expositionem fidei pag. 842
 & Epistolam de fide qua se Julio Episcopo Romano purgare voluit
 ravit pag. 834-836. Contra Marcellum scripsit non modo *Acacius*
lartensis ex quo idem Epiphanius pag. 838-842. sed & *Basilus An-*
anus teste Hieronymo cap. 89. & *Suida* *Βασίλειος*: tum *Acacii de-*
lor Eusebii, de cujus quinque libris contra Marcellum dixi *Volu-*
ne sexto cap. 4. pag. 92. ubi etiam de prolixo Marcelli opere ad-
fus Asterium Sophistam & alios Arianos, ex quo fragmenta apud
lebium supersunt. Gregorii Nysseni Epistola ad *Sebastenos* quæ
 ologium de reeptis in communionem Marcellianis continet,
 a est à Laur. Alexandro Zaccagnio in *colle* *Staneis monumentis*
Veterum pag. 358.

Arii fautores, principio proditæ hæreseos.

Chilles presbyter.
Actius Diospolitani Episcopus.
Aichalus presbyter
imon sive **Parammon** Diaconus.
tonius Tarsensis.
us presbyter (diversus ab Ario hæresiarcha.)
trius Sophista.
gnus Anazarbenfis.
ptius Mediolanensis.
us Pantonijs.
res Presbyter.
ronas presbyter.
iales, *Ἐὐδαίης*, presbyter
loxius Germanicæ Episcopus.

Eu-

De **SABELLI** hæresi doleo intercidisse dissertationem quam promisit B. Doctor
 aneus Tho. Ittigius in appendice de hæresiarchis, Apostolicæ ætatis pag. 432. Duos
 fuisse Sabellios *ὀνομαστίαις* & *ταυτονομίαις* propugnatores, unum Libycum si-
 ve Afrum, alterum Pentapolitanum Episcopum, scribit Timotheus presbyter de
 receptione hæreticorum, editus à Corelerio III. monument. pag. 385. Sed Li-
 bycus ab illo Pentapolitano neutiquam diversus est, qui hæresis præceptoris sui
 Noëti disseminare laus cepit A. C. 257. ut notat unum Benedictini notis ad S. Am-
 brosum. Tom. 2. pag. 445. Petavius dogm. Theol. Tom. 2. pag. 33. seq. & Rev
 Christianus Wormius in Historia Sabellianismi edita Francof. 1696. § capite 3.
 Idem de Marcello Ancyrano videndus capite 5.

Eusebius Cæsareensis Episc.
 Eusebius Nicomediensis Episc.
 Eustathius Sebastenus.
 Euzoius Antiochenus.
 Gregorius Beryti Episc.
 Georgius Alexandrinus atque inde Arethusz presbyter, ac
 Episcopus Laodicensis.
 Helladius Diaconus.
 Irenæus Diaconus.
 Iulianus Diaconus.
 Julius Diaconus qui cum Ario subscripsit Epistolæ apud E
 LXIX. 7.
 Leontius Antiocheus.
 Lucius Diaconus.
 Macarius Diaconus.
 Marcus Alexandrinus.
 Maris Episcopus Chalcedonensis.
 Menas Diaconus.
 Menophantus Ephesi Episc.
 Menophilus.
 Narcissus Neroniadis sive Irenopolis in Cilicia Episcopus.
 Parammon sive Ammon Diaconus.
 Patrophilus Scythopolitanus Episcopus.
 Paulinus Tyri Episcopus.
 Pistus presbyter Mareotis, & deinde Arianorum Episcopus Ale
 Saras sive Seras presbyter ac deinde Episcopus Paretoine
 Lybia.
 Sarmatas presbyter.
 Secundus Episcopus Ptolemaidis Pentapolitanus.
 Serapion Diaconus.
 Sifinnius Libycus.
 Theodorus Laodicensis Episcopus.
 Theognis Nicænus Episc.
 Theonas Libyz Episcopus Marmaricensis.
 Valens Pannonius.
 Ursacius Pannonius.
 Zosimus Diaconus.

CAPUT XXIV.

De aliis sæculi IV. Scriptoribus, hætenus
indictis.

ACACIUS Iulius, Eusebii A. C. 339. defuncti in Episcopatu Cæsareensi successor librorumque hæres, sed in fide mire inconstans & jam semi Arianorum jam Anomæorum promachus, jam Nicæni subsignator Symboli, obiit circa A. C. 366. Vide Tillemontium Tom. VI. memoriar. Histoar. Eccles.

Hujus Acacii exposito fidei in Synodo Seleuciensi A. 359. edita, cujus meminit Svidas in *subar. exstat apud Epiphian. LXXIII, 25.* cui subscribere :

Apollonius Episcopus Oxyrinchi.
Arabion, Adraorum, *Adraon* in Arabia.
Augarus Cyri Euphratesis.
Augustus Euphratesis.
Barochius Arabis.
Basilius Cauniorum Lydis.
Charisius Azoti.
Cyrion, Doliches Episcopus.
Elissus. Diocletianopolitanus.
Eugenius Episcopus Mytilenes insularum.
Eudoxius Episcopus.
Eusebius Sebastenus in Palæstina.
Eusebius Seleuciensis in Syria.
Eustathius Epiphaniæ Episcopus.
Eustathius Pinarorum & Didymorum.
Eutythianus Patarorum in Lycia.
Eutythius Eleutheropolitanus.
Exereus Geraforum.
Georgius Alexandris.
Germanus Petrarum.

Uu

Helio-

Heliodorus Sozuz Pentapolis Episcopus,
Irenæus Tripolitanus in Phœnicia,
Leontius Lydiz.
Magnus Themisorum in Phrygia.
Pancratius Pelusii.
Paulus Emesenus.
Petrus Hippipalæstinz.
Philicadus Angustadorum in Phrygia.
Phœbus Polychalandz Lydiz.
Ptolemæus Thmucos Augustonices.
Pollux provinciz secundz Libyz.
Serapion Antipyrgi Libyz.
Seras, Σίρας, Parztonii Libyz.
Stephanus Ptolemæidis Libyz.
Theoëtistus Ostracines.
Theodosius Philadelphiz Lydiz.
Uranus Tyri.
Zoilus Larisz Syriz.

De cæteris Acacii scriptis dixi supra in Eusebio Tom. VI. hujus Bibl. pag. 31. ubi & de aliis Acaciis. Fuit eodem tempore Acacius quoque Cæsareensis Sophista Ethnicus, Libanii amicus eloquentia illum etiam superaturus, nisi juvenis obiisset, de quo Eunapius pag. 175. seq. & Svidas in Αἰβάνῳ. Sed occasione Acacii Cæsareensis in Palæstina Episcopi juvat hoc loco syllabum Cæsarensium Episcoporum subjicere qualem ex Actis Conciliorum V. C. Hadrianus Relandus in Palæstina sua lib. 3. pag. 676. seq. exhibuit. Præmittam autem illi locum de antiquioribus Cæsarensibus Episcopis, qui exstat in Constitutionibus Apostolorum Clementinis lib. VII. cap. 96. Κατωτάτος ἐστὶν τῆς Παλαιστίνης πρῶτος μὲν Ζακχαῖος ὁ ποτὶ τελευτῆς, μετ' οὗ Κορνήλιος, καὶ τρίτος Θεόφιλος. Ad quæ verba Cotelierius: *Concordant in Zaccharo al. i. a Clementi pariter adscripta, itemque Rufinus præfatione ad recognitiones, ac Hæresyographus Simondianus, hæresi II. § 13. In Cornelio Martyrologia, non Egesippus tractatu de distantius locorum terra sancta. Theophili autem Episcopi, hujus aut alterius, ad quem Evangelista Lucas scripsit, mentio fit in Isidoro. Originum libro 6. cap. 2. Perum Pseudo Clementi. Apocryphis libros aut non legit, aut potius lectos spreuit Eusebius Casariensis, alias tanta Ecclesie sua ornamenta nequaquam in Operibus suis omisissurus.*

Episcopus *Cæsareus* hos invenio in actis Conciliorum commemoratos:

THEOPHILUM, qui actis concilii Cæsarensis, habiti anno *xxx* Christianæ 198. subscripsit. Vide Eusebium *in Hist. Eccl. V. 23.* Hieron. cap. 43. Catalog. & Stephani Baluzii novam collectionem conciliorum Parisus editam anno hujus sæculi septimo pag. 13.

AGRICOLAUM. Hic subscripsit concilio Ancyrano habito anno 314. Vide *tomum I.* conciliorum generalium pag. 1475. At alii Agricolam hunc non agnoscant, sed seriem episcoporum à Theoctisto ad Eusebium ita texunt, THEOCTISTUS, DOMNUS, THEOTECNUS, AGAPIUS, EUSEBIUS. Confer Eusebii *H. stor. Eccl. VI. 19. & VII. 14.*

EUSEBIUM, * ab amicitia martyris Pamphili dictum, virum scriptis clarissimum. Hic subscripsit concilio Palæstino habito anno 318. Vide Baluzii novam collectionem conciliorum p. 23. Subscripsit & concilio Nicæno. Vide tom. II. conciliorum general. pag. 51.

ACACIUM Hic successit Eusebio, Theophanes in Chron. *Ἀκίσιος* (Eusebii) *Ἀκίσιος μαθητὴν καὶ δαδόνον τῷ Θεοφίλω Καταστάσας.* Hieronymus Epist. ad Minervium: *Acacius Cæsaree quæ primæ turris Stratonis vocabatur post Eusebium Pamphili episcopus.* Hic subscripsit conciliabulo Seleuciensi anno 359. (Vide Epiphanium *Hæres. LXXIII.* pag. 874. aut Baluzii supplement. Concilior. pag. 66.) & Concilio Antiocheno anno 363. Vide *Sacra Hist. Eccl. III. 25.* aut *tom. II.* concilior. pag. 828. Hujus & Euzolii studium in instauranda celebri bibliotheca Cæsarensi, quam Pamphilus dedicaverat, laudat Hieronymus in Epist. ad Marcellam & in catal. script. Ecclesiasticorum. Laudat plus semel codicem Evangelii Matthæi, Chaldaico & Syro sermone sed Hebraicis literis conscriptum, qui in illa Bibliotheca erat. Hinc discimus Evangelia Matthæi Hebræa quæ circumferuntur esse commentitia. Chaldaicum Syrumque erat id quod citat Hieronymus, sed Hebraicum appellat, quod literis esset conscriptum Hebræis. Vide eum l. III. *dial. adversus Pelagianos*, p. 533.

U u 2

(De

* Ante Eusebium perperam scribunt Episcopatu Cæsarensi suum Pamphilum Martyrem, Jvo Carnotensis & Petrus de Natalibus.

(De Acacii successore Evzoio ita E

XXIII. 37. p. 885.

Εξ αυτων γαρ Ευζοιος &c. Ex hoc enim grege Casariensis EUZOIUS prodiit illorum (Semiarianorum) discipulus, qui post Acacium sedi illi profuso, cum ante PHILUMENUS à Cyrillo Hierosolymitano in illa constitutus fuisset, ac deinde CYRILLUS senex ibidem ab Eutysbio collocatus, ac demum GELASIUS ab Cyrillo Hierosol. eujus sororis erat filius, rursus esse impositus. Cum enim hi tres illis ordinati forent, & obitu v. s. m. tates ste cessissent, postmodum EUZOIUS sedem ill. s. H. Ouyi de Scriptor, E. cap. 113. Evzoius apud Re. i. i. u. vio Nazianzeno Episcopo adolescens Casaria. i. i. p. a Urbis Episcopus plurimo labore corruptam Biblia. i. i. p. b. l. i. in membranis instaurare conatus est. Eruntur e. varii l. i. i. i. e. trallatus, quos nosse per facile est. Idem cap. 132. G. C. e. Palestine post Evzoium Episcopus, accuratiss. is, fer. a. m. scribere, sed celare.)

GELASIUM. Scripsit concilio Constantinopolitano anno 481. Videtom II concilior. pag. 956.

EULOGIUM. Subscripsit concilio Diospolitano, anno 415. Vide tom. II. concilior. pag. 1532. an forte *Evzoius* legendum

GLYCONEM. Subscripsit concilio Chalcedonensi per Zozimum, anno 451. Videtom. IV. concilior. pag. 80. & 787.

IRENAEUM. Mentio ejus fit in actis concilio Chalcedonensi subjectis. Videtom. IV. concilior general. pag. 889.

ELLIAM. Subscripsit concilio Hierosolymitano anno 536. Vide tom. V. concilior. pag. 234.

JOHANNEM. In actis concilii Constantinopolitani, anno 553. Vide novam collectionem Baluzii pag. 1497. & tom. V. concilior. pag. 192 & 116.

Alios quosdam Czarez Palaestina Episcopos vide apud Sandium pag. 33 appendicis ad nucleum Historiae Ecclesiasticae.

ALEXANDER, Alexandrinus ab A. C. 312. ad 326. Episcopus, successor Achillz fratris, adversarius praecipuus Arii, quem in Concilio Alexandrino A. 324. & Niceno A. 325. damnavit post haeresin ipsius variis prius scriptis Epistolis confutatam, quas cum responsoriis Episcoporum in unum volumen congregavit, ut ex Sozrate & Sozomeno notavi supra pag. 310. Ex his exstat.

x. Episto-

1. Epistola Encyclica de depositis
cap. 6. Gelasium II, 3. de Aëtis Co
ptiones) * tum apud Nicepho

Arii, apud Socratem
in Nicæni, (ubi etiam
VIII 8. & in Tripar-

2. Ad Alexandrum CPolitanum (sunt qui Theſſaloniceſem
ſunt) (τόμος) sive Epistola de fide, apud Theodoretum lib. 1. Hist.
3. ubi Valeſius verba : πρὸς ὁμώτυμον, male vertit ad gentilem

Tales fere ſeptuaginta ad diverſos Episcopos (τὰς πάντα χῆ
νους Sozom. lib. 1. c. 15.) ſcripſiſſe refert Epiphanius LXIX. 4.
ſtatim ad Macarium Hieroſolymitanum Eufebium Cæſa-
ræm, Aſclepium Gazæum, Macrinum Jamniēſem, Zenonem
ſum, Philogonum Antiochenum, Eufſtathium Berrhoēſem.

Hiſ accedit 3. quam è Codice 2417. Regiſ Chriſtianiſſimi
ſedit Cotelærius ad conſtitut. Apoſtol. 28.

Epistola Arii & eorum qui cum illo
ſer Alexandrum Archiepiscopum
Alexandria.

Καθαίρεσις Ἀρείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,
ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου
Ἀλεξανδρείας.

Respondet Presbyteris & Diaconis
Theſſia ſæque Marcella præſens
fratris dilectis fratribus in Domi-
nio.

Ἀλέξανδρος πρεσβυτέροις καὶ δια-
κόνις Ἀλεξανδρείας καὶ Μαρουτίου πα-
ρῶν παρῶν, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς
ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Epistolam subscripseritis illis quæ ad
Arianos miſi, adbor-
nendæ heræſandam impietatem & ad
inſerendam ſana ætque Cætholica fidei,
æque ſententiæ veſtræ offende-
ntes non in dogmatibus conſo-
ntis cum Eccleſia Catholica; ta-
cia & ad omnes ubique terrarum
miſſos de Arianæ ſeclæ litteras
— ὑπογράψαντες ἡμεῖς qui—

Εἰ καὶ φθάσαντες ὑπεγράψατε
οἱ ἐπίτωλα τῶν περὶ ἄρεον προτερέ-
πων ἠ αὐτοῖς ἀπεῖσασθε μετὰ τῆ
ἀσέβειαν, πενήθηναι δὲ τῆ ὑγιαίνουσα
ἢ καθολικῇ πίτι, καὶ ἐδείξατε ἑαυ-
τῶν ὀρθῆν τὴν προαίρεσιν, καὶ τῆν
ἐννοῖς δόγμασι συμφωνίαν τῆς κα-
θολικῆς ἐκκλησίας, ὅμως ἐπειδὴ καὶ
πρὸς τῆς ἀπανταχῆ συλλεκτεργῆς
ἐπίτωλα περὶ τῶν περὶ ἄρεον, ἀ-

Ὑ 3

ταγ-

καταſτο ἡ ἐκκλησία ἡ νομῖνα 33. Presbyterorum, & Diaconorum 29. καὶ ἐν νο-
μα Athanaſii editone 1. tom. I. pag. 401. habes nomina presbyterorum 36. & Dia-
conorum 44.

Exſtat & in Cæſarea Bibl. ſeclæ Lambecio III. pag. 87.

† ἑ. αὐτοῖς.

παγκαίων ἡγήσαμπι, ὑμᾶς μὲν τὰς
 τῆς πόλεως κληρικὸς συναγαγεῖν,
 ὑμᾶς δὲ τὰς ἀπὸ τῆ Μαριώτα μετα-
 πέμψασθαι, μάλιστα ὅτι καὶ ἀφ'
 ὑμῶν Κάριος καὶ Πισὸς πρεσβύτεροι, καὶ
 Σαραπίων, καὶ Παράμμωσ, καὶ Ζω-
 σιμῶ, καὶ Εἰρηναῖο διάκονοι, ἐπη-
 κολαθήσαν τὰς περὶ ἄρειον, καὶ ἡγά-
 κησαν σὺν αὐτοῖς καθαιρεθῆναι ἴνα
 καὶ τὰ τῶν γραφόμενα γινώτε, τήντε
 ἐν ταῖσι συμφασίαι ἐαυτῶν ἐπιδεί-
 ξηθε, καὶ τῆ καθαιρέσει τῶν περὶ
 ἄρειον καὶ τῶν περὶ Πισὸν σύμφηφαι
 γένηθε. Πρεῖπὶ γὰρ τὰ παρ' ἡμῶν
 γραφόμενα γινώσκω ὑμᾶς, καὶ ἴκα-
 σον ὡς παρ' αὐτῶν γραφόμενα, ἐν τῇ
 καρδίᾳ κατέχευ

dem civitatis Clericos congregarentur,
 vos vero qui de Mariota ecclesiis arcesserem,
 precipue cum ex vobis quoque Chares et
 Pifus Presbyteri, Serapio, Param-
 mon, Zosimus, et Irenaeus Diaconi,
 Arianos affectati fuerint, atque cum
 illis deponi voluerint; quo tum quae nunc
 scriptis mandata sunt cognoscatis, tum
 vestrum in iis consensum demonstratis,
 itemque Arii, Pifii, sociorumque depo-
 sitioni suffragemini. Decet enim quae
 quae à me scripta sunt scire, et unum-
 quemque ea quasi à se essent exarata,
 corde retinere.

Constantini M. Epistola scripta sub extremum A. 312. Nicomedia ad Alexandrum hunc & Arium extat integra apud Euseb. II. 64-72. de vita Const. & ex parte apud Socratem I. 4. Niceph. VIII. 13. Confer D. Balthazaris Bebelii diff. ad hanc Epistolam editam Argentorati 1663. Dannhavveri salve Reformatum contra Bergium pag. 171. seq. & Tillemontium Tom. 6. memor. pag. 228. qui Eusebium Nicomediensem Imperatori stylum suum commodasse in hac Epistola scribenda suspicatur. De Alexandro altero qui S. Athanasium successorem habuit, accurate ut solet idem Tillemontius pag. 213-238. & de Alexandro C. Politano T. 7. p. 32. seq.

AMBROSIUS Alexandrinus, Didymi auditor, diversus ab Ambrosio Alexandrino, celeberrimo * Origenis ἐργασίας
 scri-

* Dixi de hoc in Volumine V. hujus Bibl. pag. 272. A. duobus his diversis Ambrosiis
 Mediolanensis Episc. de quo nota vox Theodosii Imp. apud Theodoretum II. 13.
 Hist. Ἀμβρόσιον ἰδοῦσα μόνον ἐπίσκοπον αἰχίος καλεῖται, ἄλλου ἀπὸ τοῦ
 nobis qui Episcopus dici mereatur. Illum A. C. 398. obiisse probat Papebrochius
 in diff. de anno & die mortis S. Ambrosii, quae exstat ante Tomum I. A. G. Sancti.
 Aprilis pag. XXXVIII. seq. De ejus vita ex veteribus videndus Paulinus presbyter
 (diversus a Nolano) Ambrosii notarius: tum Metaphrastes à Benedictinis Graece
 & Latine editus, E recentioribus Erasmus XXVIII. epist. 3. Baronius ante edit. Am-
 brosii Romanam & in Annalibus, Tomo IV. Tillemontius Tom. X. annot. Par. 1705.

AQVILIUS * SEVERUS in Hispania de genere illius Severi ad quem Lactantii duo Epistolarum scribuntur libri, composuit volumen quasi ὁδοποιικὸν totius suae vitae statum continens, tam prosa quam versibus, quod vocavit καλασποφὴν sive πειραὴν, & sub Valentiniano Principe obiit. Hæc Hieronymus cap. III. Catalogi. Sed Volumen illud Aquilii, quod ex Græco carmine & profario sermone mistum fuisse innuit Hieronymus, perinde ut duos illos Lactantii, Latini scriptoris Epistolarum libros desideramus. Ex Hieronymo idem repetit Pseudo Dexter in Chronico ad A. C. 370. *Aquilii Severus domo Toletanus, ex genere alterius Aquilii Severi, ad quem Lactantius nuncupavit volumen Epistolarum, hoc tempore magno in pretio habetur.* In alio fragmento Chronici quod sub Dextri nomine extat ad calcem Bibliothecæ Hispanicæ Nic. Antonii ad A. C. 372. tantum hæc leguntur verba: *Aquilii Severus Toletanus floret.* De familia apud Romanos celebratissima Aquiliorum accurate Joannes Glandorpius in Onomastico p. III. seq. & illustris Vir Philippus a Turre in monumentis veteris Antii cap. 2.

BASILIVS Episcopus Ancyranus (non confundendus cum Basilio Ancyrano presbytero, qui tempore Julianii martyrium subiit, & de quo Acta Sanctor. ad diem XXII. Martii, ac Jo. Tillemontius Tom. VII. memor. pag. 375. seq. 728. seq.) Apud Hieron. cap. 89. Catalogi multi Codices, etiam Jo. Marcianæ editio habet: *Basilius Ancyranus Episcopus, artium medicina quemadmodum & apud Freculphum & Honorium legitur, & Græcus Hieronymi interpres atq; Svidas: ἰατρὸς τῆν ἰατρικῆν, licet hæc verba in Francofurtensi Sophronii editione sunt omissa.* Quoniam mihi insolens videbatur locutio, *Episcopus Artium medicina*, pro artis illius perito: atque in Miræi editione reperiebam, *Basilius Ancyranus, Episcopus Arcis Mecheæ*, hanc potius amplexus sum lectionem, cum plures referrem Basilio, supra pag. 63. præcipue cum & Caveo illam vidissem placuisse. Jam vero attentius Hieronymi verba cogitans, fateor illum arcis Mecheæ Episcopatum suspectiorem etiam mihi videri. Omitto quod apud alios veteres de hæc Basilio ἰατρικὴν altum silentium. Illud tantum urgeo, apud Hieronymum necessario jungenda esse verba *Ancyranus Episcopus*, nam

XX 2 certe

* In quibusdam Honorii Augustod. Codicibus male *Asbillius*. Alii *Asilius*. Apud Freculphum Tom. 2. Chron. lib. 2. c. 15. *Asilius* (Græcis Ἀκυλλῆς) Apud eundem pro verbis καλασποφὴν sive πειραὴν, monstrum habes vocabuli *centacipitani sive petram*.

Epist. ad Antiochen. Tom. 1. p. 705. 580. & apud Epiphani. LXXII. 11.
 Alius Ammon Thebaidis Episc. ad quem exstat Epistola Canonica
 Theophili Alexandrini in Pandectis Canonum Bevereg. T. 2. p. 170.
 Idem Ammon Episcopus Elzarchiz, cujus Epistolam ad Theophilum
 Alex. de vita & conversatione SS. Pachomii & Theodori edidit Pape-
 brochius in Actis S. Pachomii. T. 3. Maji p. 63. Alius Ammon Episc. Ha-
 drianopolitanus laudatus à Cyrillo Alex. libro ad Reginas Tom. V.
 parte 2. pag. 50. & S. Maximo ad Dionysium Areopag. cap. 7. de cœlesti
 Hierarch. pag. 88. Ἀμμων ὁ Ἀδριαναπολίτης ἐν ταῖς περὶ ἀναστάσεως αὐ-
 τῶ κατὰ Ὀριγόνους λόγους. Ejusdem Ammonis nomen excidit p. 421
 ad cap. 7. de Eccles. Hierarchia, ita enim legendus ille locus : ἀ-
 γουθὶ Μεθόδῳ τῆ ἀγίας μάρτυρος ἡ Ὀλυμπίου ἐπισκόπου τῆς Λυκίας ἁγίου
 Martyris & Episcopi Olympi in Lycia (hæc enim omnia ad unum Methodium
 pertinere, acute vidit Clariss. Caveus) ἡ Ἀμμωνῶν Ἀδριαναπόλεως κα-
 τὰ αὐτῆ (Ὀριγόνους) περὶ ἀναστάσεως γραφήντα. Præter hos Ammon
 sive Ammonius quidam Alexandrinus scriptor Græcus quinti seculi
 subinde citatur in Catenis Græcorum Patrum. Sed de hoc & aliis
 Ammonii dixi lib. IV. cap. 26. Incertum cujus Ammonii plures Epistolæ
 ferri apud Caldos scribit Hebedjesu in Catalogo 50.

ANASTASIA sub Diocletiano Martyr Romana, cujus
 nomine Epistolæ duæ * ad Chrylogonum cum hujus responsionis
 exstant apud Svidam in χρυσόλογος & Nicephorum lib. XIV. sub ex-
 trem. Hujus Anastasiz vita apud Surium 25. Dec. Alia Anastasia
 Martyr Virgo, de qua apud eundem Surium ad 28 Octobr.

S. ANTONIUS Ammonis suppar, Monachorum & ipse
 Ægyptiorum atque Eremitarum post Paulum Thebanum Pater, ab-
 stinentis vitæ, sanctitatis & Zeli pro CHRISTO in mediis persecutioni-
 bus probati laude clarissimus obiit in Thebaide 17. Januar. A. C. 357.

xlatis

* Olivierus Maillardus sermone 4- post cineres: Scelus dicit in tertio, quod quando quis
 offendit nos, non possumus optare damnationem suam sine peccato mortali, nec talem
 quod moriatur, nisi in duobus casibus. Primo quando impedit bonum, omnium &
 servitium divinum: secundo, quando est publicus peccator, & non sinit frater
 Et fundat se in una littera quam mandavit S. Anastasia beato Chrylogono, que habet
 vitæ malum, & rogabat eum quod oraret ut moreretur: nec ipsa peccavit in hoc,
 quod impedit eam à servitio divino. Vide Menagiana Tom. 4. pag. 208.

etatis CV. Neque scriptis neque sapientia externa neque arte quacun- que, sed sola in DEum pietate inclaruisse Antonium scribit Athanasius in ejus Vita pag. 121. ἔϋ δὲ ἐκ συγγραμμάτων, ἔδὲ ἐκ τῆς ἐξου- θεν σοφίας, ἔδὲ διὰ τινὰ τέχνην, διὰ τὴν μόνην θεοσίβητον Ἀγίαν ἐγνω- εῖθην. Et p. 95. ὅτι μὴ μεμάθηκε γράμματα. Græce non calluisse Antonium testatur Palladius in Lausiaca historia cap 69. verum *septem* ejus, Apostolici sensus sermonisq; *Epistolas* ad diversa Monasteria, ex Ægyptiaca in Græcam linguam translatas jam olim testatus est Hiero- nymus c. 88. de Scriptoribus Eccles. addens præcipuam ex his esse *ad Arsenoitas*. Hodie septem illas Epistolas Asceticas lectu dignas & præ- claras habemus Latine, e Græco versas a *Valerio Sarasio*: Sed in Biblio- theca Patrum * quod mireris, universæ præter primam ad fratres Ar- senoitas inscribuntur, male hoc quidem, excepta secunda quam vere ad Arsenoitas scriptam & Hieronymi judicio cæteris prælatam dubium haud est. Hæc sola etiam ad Arsenoitas inscribitur in anti- quioribus editionibus, ut in Microprebytico Basil. 1550. fol. & in Orthodoxographis 1555. fol.

2. Clariss. Cavcus auctor est, in Bibliotheca Patrum haberi sub Antonii nomine *sermonum libros duos*, illosque auctoris esse lon- gerecentioris, atque id Basilii, Chrysofomi, & aliorum in iis nomi- nis deprehensa satis liquido ostendere. Sed in Bibliotheca Patrum Lugd. nusquam duos illos sermonum libros, verum unicum tantum brevem Antonii sermonem reperies, *de vanitate mundi & resurrectione mortuorum*, qualem Latine ex veteri Codice Aldi Manutii vulgaverat Gerhardus Vossius ad calcem Gregorii Thaumaturgi pag. 128. Mo- gunt. 1624. 4. Atenim sermonum libri duo, quos Antonio nostro Trithemius tribuit, & qui in Bibliothecis Patrum antiquioribus Paris. A. 1575. Tomo I. & 1589. Tomo V. Latine leguntur, sunt *Antonii Monachi* longe junioris, qui ab excerpti studio dictus est *Me- lissa*, libri duo locorum Communium de Virtutibus & Vitiis, de qui-

X x

bu,

* Bibl. Patrum edit, Lugd. Tomo IV. (sic & in aliis editionibus Bibliothecæ Patrum Paris & Colon) Præmittitur Symphoriani Campegi sive Champerii Lugduncen- sis Epistola, cujus etiam latinam Epistolarum versionem esse, falso traditur in Henrichii pandectis Brandenburgicis. Antonii Epistola a Symphoriano pri- mum edita Paris. 1515. & deinde cum Dionysio Carthusiano ad Dionysium Arco- pagitam recusa notat Rev. Jo. Godfridus Olearius in Bibliotheca scriptorum Ec- cles. italicorum p. 64.

bus dicam infra capite trigesimo, & quorum auctorem Caveus alibi refert ad medium sæculum a Christo nato duodecimum.

3. *Exhortatio ad Monachos*, apud Athanasium in Antonii vita pag. 25-60. edit. primæ Hoeschelianæ.

4. *Regula Monachis præscripta*, primo loco legitur Latine in Codice Regularum Monasticarum collecto a Benedicto; Anianense Abbate (qui A. C. 800. claruit,) edito a Luca Holstenio Rom. 1662. & Paris. 1663. 4. Ejusdem Regulæ versionem ex Arabico edidit Abraham Ecchellensis Paris. 1646. 8.

5. *Epistole XX.* Latine versæ ex Arabico ab Abrahamo Ecchellensi, & Cardinali Barberino dicatæ, Paris. 1641. 4. Has Antonii ingenio, divina ejus sapientia, hominis vere *Θεοδιδάκτης* dignissimas & ejus vivos characteres esse affirmat Combesius in Bibl. Concionatoria. Aliæ illius Epistolæ, ut quas ad Constantinum M. scriptas memorat Sozomenus II. 31. quemadmodum & Constantini ad Antonium de quibus Hieron in Chron. ad A. 335. &c. interciderunt.

6. *Sermones XX. ad Monachos.*

7. *Admonitiones & dogmata varia ad Monachos.*

8. *Sententiarum quarundam explicatio & ad interrogata varia responsiones.* Hæc omnia itidem ex Arabico conversa a se, Latine vulgavit idem Ecchellensis, adjuncta duplici S. Antonii vita itidem ex Arabico versa, & Borhaneddini Alzernouchi, scriptoris Arabi libello Ethico qui Enchiridion studiosi scribitur, quem nuper Arabice cum ejusdem Ecchellensis, & altera illustris Viri Frid. Rostgaardii versione vulgavit eruditissimus Relandus Trajecti ad Rhen. 1709. 8.

De Antonii vita ab Athanasio scripta dixi lib. V. cap. 1. pag. 302. Illius lectione multos ab Ethnicismo ad dogma Christianum conversos scribit Augustinus VIII. 6. C. I. Laudant & Nazianzenus, Palladius multique alii. Illustrat enim Caspar Barthius LVII. Adversar. De symbolis S. Antonii imagini appingi solitis, igne, sue, libro, baculo, tintinnabulo, Tau vesti appicto, fuse dicit Theophilus Raynaudus Tom. VIII. Opp. pag. 367. seq. atque Chronotaxin Antonianam, sive vitam S. Antonii, ordine annorum digestam exhibet pag. 411-421. Accurate etiam de illo Tillemontius T. 7. memor. pag. 101. seq. & de ejus scriptis pag. 134. seq.

testatur se evoluisse
 ait, ἀσκητικῆς πολυ-
 MSta sub illius no-
 um & virtutum, Πα-
 ραξίας καὶ θεωρίας
 αἰγενήτη. Lau-
 Egypti Monachos a
 17m annos natum vi-
 fragmenta quædam
 pter rem appellatur
 nachum diserte vo-
 ratoria.

Alexandrino Gram-
 nior, nec cum Mo-
 es IV. 33.) confun-
 am prima literarum
 I majore inde defi-
 ecibus & audiendi
 n modo ** Gram-
 meticz, Musicz &
 raverit, sed & sacra-
 em Ecclesiaz, prz-
 ris vitz exemplo &
 Catechetz Alexan-
 392. librum suum
 o tempore annum
 ste, quod ego atti-
 um excessit annos,
 obiit

st. Theodorium IV. 29.
 Nicephorum IX. 17. & c
 o illustre vidi mus exem-
 rine laudem obtinere:
 io in Tirofia sive diatriba

certe Hieronymus scripsit diu post A. C. 336. quo datus est Basilus Marcello Ancyrano successor. Ita arcu Mechez nullus locus relinquitur. Cæterum Episcopos artis medicæ peritos plures habemus, (ne de Aëtio quæ supra dixi repetam,) quos referunt Andreas Tiraquellus lib. de nobilitate pag. 262. seq. Theophilus Raynaudus Tom. VIII. Opp. pag. 569. 587. Abraham Bzovius in Nomenclatore sanctorum professione Medicorum Colon. 1623. 12. Christianus Benedictus Carpzovius in diss. de Medicis ab Ecclesia pro sanctis habitis, Lipsiæ 1709. 4. neque tamen cum Tiraquello * mihi facile persuaserim Basilium Ancyranum intelligi, quando a Paulo Aegineta IV. 55. & VII. 19. Basilii medicamenta referuntur. Denique nec genus loquendi adeo insolens debet videri, quod est Hieronymo usitatum. Sic statim de Theodoro cap. 90. *Theodorus, Heraclia Thraciarum Episcopus, elegantis apertique sermonis & magis Historica intelligentia.* Scripta Basilii quæ Hieronymus commemorat, perierunt utraque, *liber de Virginitate, nec minus alter adversus Marcellum Ancyranum.* Quamquam vero Semiarianos interdum eminuit hic Basilus, ut apparet ex Epiphaniæ hæresi 73. ubi Acta Concilii Ancyrani A. 358. & Basilii professionem Fidei pag. 859. exhibet: cui jungendus Athanasius de Synodis Tom. I. pag. 916. tamen Eunomianos in eodem Concilio condemnavit, & Photinum consutavit in Concilio Sirmiensi A. 351. Depositus postea in Concilio CPol. A. 360. & relegatus in Illyricum, una cum aliis Macedonianis Joviniano Imp. obtulit A. 363. libellum supplicem, rogans in Episcopatum suum restitui, ut narrat Socrates III. 25. Sed repulsam tulit, Athanasio in Ancyrana sede ipsi prælato. Confer Tillemontium Tom. 6. memor. Hist. Eccles.

CRESCENTII (*Κρησεντίου*) & Alexandri Alexandrini scripta contraria de Paschate, quo die celebrandum esset, quibus acerrime inter se pugnaverint, memorat Epiphanius hæresi LXX. 9. p. 829.

DIADOCHUS Photices in veteri Epiro sive Illyrico Episcopus, a Viris Clariss. Oudino & Caveo ad A. C. 450. refertur, non aliam ob rationem, quam quod Victor Vitenfis ** libros de Persecutio-

* Lib. de Nobilitate p. 345.

** In Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamburgensis existat editio Victoris Vitenfis Parisina Anni 1569. 8. collata a Frid. Lindembrogio cum Codice prædicto Lugdunensi. Cæterum cum is quæ de hoc scriptore observavit Petrus Franciscus Chiffletius in sua Victoris editione Divion. 1664. 4. & Theodoricus Ruinartus Paris. 1694. 8. conferendus Tillemontius Tom. XVI. memor. & Anonymus Scriptor qui vitam novam Victoris Gallica lingua edidit Paris. 1708. 8.

**dam Codiceen-
Clementis Ale-
quorum & ibi-**

s, nam integer
non reperiuntur
audat Damasce-
ατα εκ πληθους
atum vero illius
cujus versione
atu S. ad calcem
e *Henr. Canisius*
04. 4. pag. 17.
omo IV. Græce
scus Combefis in.
arif. 1672. fol.
lia redux Eme.
um ex illo pro-

multos S. Scri-
fiaca (pag. 15.
751. Quin in
gas Testamen-
ste, sectas au-
per. ipsas ratio-
tiamque trans-
I. hist. Eccles.
nsa, adhibitis
e habentur. Nos
res, & ea que à
gratiam & divi-
is magis sermoni-

Diadochi Homilia quam memorat Allatius, & Holstenius edere voluit, in CHRISTI ascensionem, incipit: *Φέρει μοι νῦν ἡμεῖς ἰσραηλιτικὴς ἀρεῖς.*

Illos Marci libellos asceticos etiamnum habemus excepto ultimo qui haecenus in lucem non est prolatus. Exstat autem MS. apud Clariss. Galeum λόγος εἰς τὸν μελχισδέκ. Caeteri editi sunt sed alio ordine quam a Photio referuntur. prxmittiturque illis proœmii loco, quod Marci non est, neque a Photio agnoscitur, sed est pars homilix 37. S. Macarii, ut a multis jam fuit annotatum.

1. *De Paradiso & Lege spiritali*, capita sive sententia 200. Hæc cum Vincentii Opsopœi versione leguntur in Micropresbytico p. 263. & in priore Orthodoxographorum editione.
2. *De his qui putant ex operibus se justificari*, capita 211. Istos duos libellos Græce & Latine cum versione sua edidit Vincentius Opsopœus, Hagenez 1531. 8. atq; emendatius Joannes a Fuchte, Helmst. 1616. 8. dolens sibi ad manus haud fuisse editionem Græcam Paris. 1513. Libellum posteriorem, quo tam præclare de beneficio DEI ex sola per Christum Gratia credentes justificante Marcus scripsit, separatim Latine fecit recudi D. Samuel Sibelvigius ὁ μακαρίτης Gedani 1688. 4.
3. *De Penitentia cunctis necessaria.*
4. Responsio sive *Dialogus ad eos qui de divino baptismo dubitant.* Hunc Latine etiam vertit Petrus Franciscus Zinus, cujus interpretatio cum S. Ephræmi, Nili atq; Esaia Ascetæ scriptis quibusdam vidit lucem Venet. 1574. 8.
5. (Photio VIII.) *Præcepta salutaria ad Nicolaum Monachum de ira & libidine compescenda*, cum ejusdem Nicolai Epistola, qua gratias Marco agit.
6. (Photio VII.) *Capitula de temperantia & jejuniis.* Partem posteriorem quæ in editione Pici desideratur, vertit Zinus & cum superiore 4. Latine edidit.
7. (Photio VI.) *Disputatio cum seculari Causidico.*
8. (Photio V.) *Consultatio intellectus cum sua ipsius anima.* Hanc quoque Zinus vertit.

Hi octo libelli Latine versi a Johanne Pico viderunt lucem Paris. 1563. 8. atque deinde sæpius in Bibliothecis Patrum cum fragmento Epistolæ. Græce vero & Latine in auctario Ducrano T. I. Paris. 1624. fol.

Præter illa octo, Nicephorus XIV, 54. testatur se evoluisse libros alios Marci hujus XXXII. *δι ὧν πᾶσαν, inquit, ἀσκητικῆς πολεμίας ὁδὸν διεξέρχεται.* Atque Tho. Galeus habuit MSta sub illius nomine *κεφάλαια ἠθικὰ & γνωστικά, ἀντιζυγα* vitiorum & virtutum, Parznesin Asceticam, literarum ordine. *Περὶ πράξεως καὶ θεωρίας πνευματικῆς.* Orationem in S. Crucem, capita *ἑξὶ ἀγενήτη.* Laudatur hic Marcus inter clarissimos sæculo IV. Ægypti Monachos a Palladio in Lausiaca cap. 20. qui eum prope centum annos natum vidisse se testatur, & a Sozomeno VI. 29. Marci fragmenta quædam leguntur in Corderii Catena ad Lucam, ubi præter rem appellatur Archi Episcopus. Nam in MS. Mazariniana Monachum diserte vocari notatum Combesio in Bibl. Patrum Concionatoria.

DIDYMUS Alexandrinus, Didymo Alexandrino Grammatico Chalcentero annis prope quædringentis junior, nec cum Monacho Ægyptio * Didymo (de quo Socrates IV. 33.) confundendus, parva ætate quadrimulus, cum adhuc etiam prima literarum periret elementa, oculorum usum amisit: sed majore inde desiderio scientiæ verique luminis inflammatus, precibus & audiendi meditandiq; impigro studio tantum profecit, ut non modo ** Grammaticæ, Rhetoricæ, Dialecticæ, Geometriæ, Arithmeticæ, Musicæ & Astronomiæ, cæteræque Philosophiæ adyta penetraverit, sed & sacrarum literarum insigni peritia instructus, Doctorem Ecclesiæ, præterit tanto magis eximium, quanto etiam magis vitz exemplo & verum sanctitate celebratum. Vivebat adhuc, Catechetæ Alexandrini fungens munere, cum Hieronymus A. C. 392. librum suum scriptoribus Ecclesiasticis componeret, quo tempore annum Rogesimum tertium ætatis testatur eum excessisse, quod ego attente interpretor. Nam quinque & octoginta cum excessit annos, obiit

De ætate Didymis Jonsius III. 2.

- Vide Socratem IV. 25. Sozom. III. 15. Rufin. XI. 7. Hist. Theodoritum IV. 29. Tripartitam VIII. 8. Cassiodorum c. 5. Inst. divin. lit. Nicephorum IX. 17. & recentioribus Tillemontium Tom. X. p. 387. seq. Porro illustre Didymus exemplum est ex iis qui oculorum luce orbati magnam doctrinæ laudem obtinuerunt: quales commemorantur alii nonnulli a Jacobo Guthero in Tiresia sive diatriba de cæcitate & sapientiæ conjunctione.

obiit † A. 396. decennio postquam eum frequentarant Hieronymus & Rufinus, ne de Palladio & Ambrosio Alexandr. Evagrio, Isidoro innumerisque aliis qui ejus audiendi causa concurrerunt, jam memorem.

Didymi scripta quæ exstant.

1. *Liber insignis de Spiritu S. Græce quidem intercidit, sed ab Hieronymo circa A. 386. Latine e Græco versus exstat ex illius versione inter Hieronymi opera, etiam in nova Jo. Marcianzi editione T. IV. præter auctoris & interpretis * mentem discerptus in libros III. Meminit Augustinus lib. 2. quæst. in Exod. cap. 25. Niceph. IX. 17. Prodiit separatim primum Coloniz A. 1531. 8. deinde Joanne a Fuchte curante, Helmstadii 1614. 8. Occurrit & in quibusdam Bibliothecæ Patrum editionibus Parisi. 1589. 1654. Plura hujus scripti loca illustrat Caspar Barthius in Adversariis. Analysin ejus summaque capita vide si lubet apud Abrahamum Scultetum Tom. IV. medullæ Patrum pag. 428.*
2. *Cum eodem libro de Spiritu S. lucem viderunt primum, sed itidem Latine tantum Didymi breves enarrationes in Epistolas Canonicas, Coloniz 1531. 8. fallitur enim præclarus Caveus, qui a Canisio primum editas scribit. Exstant & in editionibus Patrum omnibus Parisi. A. 1575. Tom. 6. A. 1589. 1644. 1654. Tom. 9. Colon. 1618. & Lugd. 1677. Tom. 4. Illas enarrationes ex Græco Latine vertendas curavit Cassiodorus ab Epiphonio Scholastico, ut ipse narrat cap. 8. de institut. divinarum literarum. ~~Et cum de reliquis Canonicis Epistolis magna nos cogitatio fatigaret, subito voluit, ut Didymi Græco stylo conscriptus in expositionem septem Canonicarum Epistolarum, Domino largiente, concessus est, qui ab Epiphonio viro discretissimo, Divinitate juvante translatus est.~~ Labbeus ** testatur se hæc*

† Ita Sigebertus Gemblacensis, cum quo non difficile fuerit conciliare Palladium, et cujus sententia ad annum 399. Didymi obitum referendum colligit Tillemontius T. X. memor p. 392. 796. Annos 85. ætatis Didymo tribuit Palladius cap. 4. Lausiacæ Historiæ.

* Cave credas viro Clariss. Eliz du Pin, qui ab Hieronymo in tres libros distinctum scribit, nam unum librum agnoscit Hieronymus in Catalogo c. 109. & lib. 2. in fine, & qui Hieronymi versionem legit Ratramnus lib. 2. contra Græcos, cap. 5.

** T. I. de scriptoribus Eccles. pag. 230.

hæc Didymi Επιτομή των βιβλίων των am Codice an-
 tiquo Cœnobii S. Mariz montis L. 1. α Clementis Ale-
 xandri ad hæreticos ἡρώδης quarum & ibi-
 dem Cassiodorus mentionem faci

Liber adversus Manichæos five major certe libri pars, nam integer non videtur ad nos pervenisse, quoniam in eo non reperiuntur hæc verba quæ ex Didymo adversus Manichæos laudat Damascenus in parallelis pag. 507. *Φιλοῦσι τὰ ἀμαρτήματα ἐκ πλεθροῦ ὄχλου καὶ ἐν θλίψιν τῶν ἀναγκαιῶν ἤκουσαι.* Quantum vero illius libri habemus, è Græco vertit *Franciscus Turrrianus*, è cujus versione dedit Latine primus *Antonius Possivius* in Apparatu S. ad calcem literæ D. Venet. 1603 Colon. 1608. fol. Deinde *Henr. Canisius* Tomo V. *Lectioinum Antiquarum* Ingolstadt. 1604. 4. pag. 17. Hinc in Bibliothecis Patrum Colon. & Lugd. Tomo IV. Græce porro primus exhibuit cum nova versione *Franciscus Combefis* in parte secunda auctarii novissimi pag. 21-32. Paris. 1672. fol. Donaverat ipsi Græcum apographum suum ex Italia redux *Emericus Bigotius*. Antequam Græce prodiret, initium ex illo produxit *Petrus Possinus* ad S. Nili *Epistolas* pag. 342.

Scripta Didymi deperdita.

Ἐπιτομή & sacrorum expositorem scriptorum, qui multos S. Scripturæ libros explicaverit, laudat *Palladius* in *Lausiaca* (pag. 15. edit. *Meurfii*) & in vitis *Patrum Rosveidi* pag. 751. Quin in *Heraclidis Paradiso* (in iisdem *Vitis* pag. 710.) legas *Testamentum Vetus ac Novum ad verbum interpretatum esse, sectas autem omnes tam subtiliter firmiterque, exposita super ipsas ratione differuisse, ut omnium scientiam veterum peritiamque transferret* *Hujus aliquanti dicta*, inquit *Rufinus* lib. XI. *hist. Eccles. cap. 7. vel communiter disputata vel proponentibus responsa, adhibitis notariis describere, quæ etiam nunc in magna admiratione habentur. Nos tamen qui & viva vocis ejus ex parte aliqua fuimus audiores, & ea quæ nonnullis dicente eo descripta, legimus: longe majorem gratiam & divinum nescio quid, ac supra humanam vocem sonans, in illis magis sermonibus qui de ore ipsius proferebantur, cognovimus.*

Yy

Eic

Εἰς τὸν Λὼτ καὶ τὸν Δαβὶδ. citat Jo. Damascenus in sacris parallelis pag. 789. T. 2. Opp.

In *Jobum commentarij*. Hieron. cap. 109. Catalogi. Fragmenta plurima in Catena Patrum Græcorum ad Jobi librum.

Λόγος εἰς τὸν Ἰωβ. Damascenus in parallel. pag. 789.

Commentarii in Psalmos omnes. Hieron. cap. 109. Catalogi. Et Epist. 89. ad Augustin. Nicephorus IX. 17. Fragmenta bene multa in Catena ad Psalmos Corderiana.

In *Proverbia*. Casiodorus cap. 5. Institut. divin. lit. in quo libro Didymum expositorum in Græca lingua reperimus, qui ab amico nostro viro discretissimo Epiphano in Latine translationem diligentissime, Domino juvante translatus est. Ex hoc commentario fragmenta in Catena Patrum ad Proverbia, quam Latine Theodorus Peltanus edidit, & in Catena Corderiana ad Lucæ VIII. 5.

In *Ecclesiastem*. Jo. Damascenus in sacris parallelis pag. 685.

In *Canticum Canticor.* Catena à Meurfio edita pag. 19.

In *Esaiam postrema à quadragesimo usque capita*, Tomi XIII. Hieronymus prologo in Esaiam. Didymus cujus amicitias nuper usi sumus, ab eo loco ubi scriptum est: Consolamini, Consolamini populum meum, Sacerdotes, loquimini ad cor Jerusalem, usque ad finem voluminis, decem & octo edidit Tomo 5. Meminit & cap. 109. Catalogi & Nicephorus IX. 17. citat Damascenus pluribus locis sacr. parallel. pag. 307. 341. 677. 721. 781.

In *Jeremiam* citat Catena Ghisleriana Tom. 1. pag. 39. Tom. 2. pag. 704. 753.

In *Hoseam libri III.* ad Hieronymum scripti, teste ipso Hieronymo cap. 109. de S. E. & apologia ultima in Rufin. p. 164. & proæm. in Hoseam, & Zachariam. Citat Damascenus in parallelis pag. 778. Hieronymi verba ex proæmio in Hoseam adscribere placet: Ante annos circiter viginti duos, quum esse Alexandria, vidi Didymum & eum frequenter audivi, virum sui temporis eruditissimum, rogavique tum ut quod Origenes non fecerat, ipse completeret, & scriberet in Osæ commentarios: qui tres libros me petente didicit, quinque alios in Zachariam.

In *Zachariam libri V.* Hieronymo rogante scripti. Id. proæmio in Zachariam: Didymus quinque explanationum libros me rogante didicit, quos cum aliis tribus in Osæ & mihi προσεφώνηεν. Sed tota eorum ἔκκλησις allegorica fuit, & Historia vix pauca tetigerunt.

Etiam

Θεῶν, αἰδῶν ὄντων.

ἡρώα. *Contra Per-*

& Addz Manichzi
Diodori inter Mani-
c. fab. capiteult. Ar-
Syros, testatus est

ἰνιχνημαται. De
ur opposita. In his
l. 102. qui illa in eo-
contra Eunomianos
Diodorum Tarfi &
ianos & *Macedonium*
s de sectis p. 448.

fiestas, quem titu-
& Theodoti Antio-
iptis fuisse przposi-
n. 2. Opp. pag. 655.
enta leguntur apud
m Tom. 9. Bibl. Pa-
d Marium Mercato-
adhuc habent Syri,
Diodorus male au-
ntibus: unde Cyril-
rinxit, & singulari
i loca oppugnanda
pere itidem deper-
Theodorum strenue
bos Diodorum Tar-
itos esse in Synodo
li Actis hoc non re-

25.) *Ad-*

. 448. seq. Tillemontium

libro περί Φιλοσοφίας πυθαγ [ ] n laudat Clemens Alex. r.
 Strom. pag. 309. & cujus περί των Πλάτωνι ἀρεσκόντων laudat Eu-
 febrius XI. 23. præparat. Epitomen Stobæus florileg. ferm. 101.
 pag. 557. Vide Rev. Jo. Christophori Wolfii, nostri è Collega
 Scholarchæ & Pastoris ad D. Catharinæ dignissimi dissertationem
 qua Philosophumena, quæ sub Origenis feruntur nomine, pro
 illo Didymi sectarum volumine haberi non posse, neque vo-
 lumendogmatum Didymi Alex. à sectarum volumine diversum
 esse disputat adversus Clariss. Virum Christophorum Augustum
 Heumannum. Prodiit illa dissertatio una cum secundis laudat
 Wolfii ad Φιλοσοφικῶν scriptorem curis Hamburg. 1714. 8.

Contra Arianos libri II. Hieron. cap. 109. de S. E. Nicephorus IX. 17.
 Hist. Videtur respici e Didymus ipse sub extremum explanat in
 Johar Arias [ ] gens, horum, inquit, singula examina-
 le, in [ ] buerunt.

Dei tria de S. Trinitate libri III. (incertum an iidem cum libris
 du [ ] it [ ] ie simul cum illis computato libro de
 [ ] ta [ ] imine.) Meminit Socrates IV. 25.
 qvη μι [ ] τῆς [ ] τῆς [ ] habitum ab Ecclesia suz
 ztatis Didym meo n loco testatur.

Προς Φιλόσοφ [ ] Da [ ] g. 643. parallel.
 Liber ad Ru [ ] [ ] infantos cum propter peccata, corpora de ce-
 [ ] y [ ] ogia ultima ad Rufin. pag. 164. Excet
 [ ] tise [ ] ut tibi respondit, non eos multa peccasse, &
 acorpo [ ] es [ ] eis tedigisse sufficere. Atagister meus &
 [ ] o [ ] [ ] querebas.

[ ] five septenario. Hieron. Apologia pro libris adver-
 [ ] um.

[ ] D [ ] em [ ] 80 parallel.
 [ ] [ ] [ ] yenus, in libros Origenis de Principiis con-
 [ ] [ ] [ ] rfas ejus adversarios, quos calum-
 [ ] [ ] [ ] t arguit, teste Socrate IV. 25. His præ-
 cip in te odium m [ ] n & invectivas contraxit bonus Di-
 [ ] [ ] atque prop h [ ] Commentarios factum est ut etiam
 [ ] [ ] [ ] Evagrio proscriptus non uno in Con-
 cilio. Vide illustriss. Cardinalis H. Norisii diss. de Synodo quin-
 ta, capite VII. ubi contra Halloisium docet à quinta Synodo
 gene-

generali utique fuisse damnatos Evagrium, Didymumque A. 553 neque in hoc errasse Concilium Lateranense sub Martino Papa. A. 649. Synodumque sextam in Trullo A. 680. & septimam 787. Nicenam. quæ exemplum illud Concilii quinti sunt secutæ. Argumenta Norisii labe factare non potuit Jo. Garnerius in diss. de eadem quinta Synodo quam Liberati breviario subjunxit. Hieronymus lib. 2. in Rufin. pag. 148. *Quid respondebis pro Didymo qui certum Trinitate Catholicus est, cujus etiam nos de Spiritu S. librum in latinam linguam vertimus. Certe hic in his que ab hæreticis in Origene operibus (ex Rufini scilicet opinione) addita sunt, & in ipsos peritæ a 22. quos tu interpretatus es libros breves dilavit commentarios, quibus non negaret ab Origene scripta que scripta sunt, sed nos simplices homines non posse intelligere que dicuntur, & quo sensu in bonam partem accipi debeant, persuadere conatur, hoc duntaxat de Filio & Spiritu S. Cæterum in aliis dogmatibus & Eusebius & Didymus apertissime in Origene scitæ concedunt, & quod omnes Ecclesie reprobant, Catholice & pie dilium*

de defendunt. Idem Apologis postrema pag. 163. In Didymo mendaciam prædicamus, & super Trinitate, fidei puritatem, Sed in ceteris Origenei ualde creditis, nos ab eo retrahimus. Magister namque enim non in his mutando sunt, sed vitantes. Adde pag. 159.

De Providentia & judicio DEI in hac vite, ne erremus, judicium * observare diligenter varietatem corporum rerumque mundi decus constat, & rationes quibus DEUS, per aspera ad virtutem ducit ac sapientiam. *Τὸς περὶ προνοίας καὶ κρίσεως ἐπιπαύειν αἰ γύμναζον λέγει, ὅτι ὁ μέγας καὶ γενεῖος διδάσκαλος ἔστι, καὶ τὰς τὰς ὕλας διαφέρει, ὅτι ὁ μέγας καὶ γενεῖος διδάσκαλος ἔστι, καὶ τὰς τὰς ὕλας διαφέρει, ὅτι ὁ μέγας καὶ γενεῖος διδάσκαλος ἔστι. Καὶ τὸς μὲν ἁπλοῦς λόγος ἐν τῇ διαφορῇ τῶν σωμάτων καὶ κατὰ τὸν εὐθύμον ἔστι. Τὸς δὲ περὶ προνοίας, ἐν τοῖς τρεῖσι τοῖς ἀπὸ καυλας καὶ ἁπλοῦς ἀπὸ τῶν ἀσπῆν ἢ ἐπὶ τὴν γινώσκον ἑμᾶς ἐπαυάγουσι. Sermo de providentia & de judicio DEI, assidua meditatione tecum ipse recole, ais procul Deo & Spirituali scientia instruas Didymus, ceteraque sermo de materiis fac in memoria circumferas. Omnes enim forte in his labuntur, sermones quidem ac rationes de judicio, in differentia corporum & in partium mundi aperies. Sermo autem de providentia, in modis illis quibus a vitio*

ad virtutem & cognitionem ducimus, deprohibeas.

¶ y 3

Stylis

Styli simplicitatem significare, viti ~~non reprehendere~~
 voluit Hieronymus, quando præf. ad Iulium ~~Ludgini de Spiritu S.~~
 scripsit: *Imperius sermons est, sed non scientia, Apostolicum virum et ipso stylo*
exprimens e. i. i. sensus lumine, quam simplicitate verborum.

DIODORUS sive **THEODORUS**, è Monacho *Antiochensis* Presbyter, à Meletio post Valentis mortem reverso ad exilium constitutus A. C. 378. *Tarsi* Episcopus & metropolitanus Ciliçiz; * Non diu post interfuit Concilio Antiocheno sub extremum anni 379. , & CPolitano Oecumenico 381. ubi Nestarium ordinavit Episcopum. Maximam adversus Ethnicos pariter & hæreticos constantiz, Zeli & industriæ laudem meruit adhuc presbyter, nam Episcopatus ejus incidit in tempora Ecclesiæ pacatiore sub Theodosio M. Laudatus à S. Chrylostomo tum presbytero est, cum Antiochiam Diodorus Episcopus invisisset circa A. 387. & Chrylostomum pro Conçione laudasset. Chrylostomi in Diodorum hunc duplex Encomium apud Facundum IV. 2. è quibus alterum Græce & Latine editum est ab Emerico Bigotio ad calcem Palladii de Chrylostomi vita Paris. 1680. 4. pag. 229-235. Exstat & S. Epiphani ad eum Epistola, qui librum de gemmis ipsi dicavit. Obit *plenus dierum* ante A. 394. quo successor ejus Phalerius Synodo CPolitanz subscripsit, ac fortasse jam anno 392. decesserat, ut perivasum Tillemontio qui de hoc Diodoro tradit accurate Tomo VIII. memor. Sunt interdum qui confundunt cum aliis Diodoris sive Theodoris, ut Diodoro Tyrio ** & Theodoro Mopvesteno à quibus est diligenter distingvendus. Sed nunc scripta ejus strictim percensere juvat.

i.) Libri VIII. sive capita LIII. *κατὰ ἡμερημίης* contra *Ἰουλιανὸν*, illudque asserentes Astronomos atque Astrologos & hæreticos Bardesanem aliosque. Ex hoc opere, quod memorat & Theodorus Lector apud Svidam *Διόδορος*, atq; Syriace superesse Hebed Jesu auctor est, exstant ampla excerpta apud Photium Cod. 223. Quod autem in hoc opere scripsit Diodorus pag. 358. *τὸ τῶν Χριστιανῶν γένος πρὸς τετρακοσίω ἐτῶν τὴν ἀχρὴν ἐσχικέναι, ἀθρόον δὲ πᾶσαν λαβεῖν τὴν οἰκουμένην.*
Chri-

* Vide Domni Antiocheni Epistolam Synodicam in Diodori laudem, quam servavit Facundus VIII. 5. Theodorum pro Diodoro vocat Photius Cod. 223. Facundus IV. 2. Diodorum Tarsensem Theodori Mopvesteni Magistrum à Nestorianæ hæreseos *ἐγκλήματι* defendere cupiens laudat Epistolam Athanasii, verum quæ non ad illum sed ad Diodorum Tyrium scripta est.

** Vide Tillemont. Tom. 8. pag. 239. 561. 712. seq.

Christianos cepisse ante annos CCCL., atque totam occupasse terram, non præcise sed cum aliqua latitudine accipiendum.

2.) Singulare opus *adversus Ethnicos* eorumque *Idola* scripsisse colligit Tillemontius ex Juliani Imp. Epistola ad Photinum, cujus magnam partem Latine versam refert Facundus IV. 2. pag. 122. ubi inter alia de Diodoro quem *Nazaræi* *magum* blaspheme appellat: *Iste enim in ala communis utilitati Sabenas navigans & philosophans imprudenter, musicorum participatus est rationem, & rhetoris confectionibus odibilis ad armavit linguam adversus cælestes DEOS, neque adeo ignorans paganorum mysteria, omnemque miserabiliter imbibens, ut ajunt, degenerum & imperitorum ejus Theologorum piscatorum errorum.* Videtur hoc esse quod Theodorus Lector apud Svidam memorat *κατὰ Πλάτωνα* & *περὶ Θεῶν καὶ Θεῶν*. Mirum autem quod ignorantiam secularium literarum Diodoro objectat Hieronymus in catalogo cap. 119.

3.) *Adversus Photinum, Malebionem, Sabellium & Marcellum Ancyranum* de quo Theodorus lib. 2. de hæreticis fabulis cap. ult. *κατὰ τῶν τιττορῶν τάττω συνέγραψεν ὁ θεῖος Διόδωρος ἐκ τῶν Κιλικίων ἰθύναις μητροπόλει, θεῶν πραγμάτων τὸν χρῆσιν ἀποδείξας, ἐπ' ἰσχυρῶν τῶν ἡμερῶν ἐναθρησκασαίκα, καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων εὐαγγελιστῶν σωτηρίαν.* Scripta cetera Diodori Theodoro Lectori apud Svidam in *Διόδωρος* memorata sunt:

4.) *Χρονικὸν διορθούμενον τὸ σφάλμα Εὐσεβίου τῷ Παμφίλῳ περὶ τῶν χρόνων.* *Chronicon, quo errata ab Eusebio in libro de temporibus admissa emendantur.*

5.) *Περὶ τῷ εἰς Θεὸς ἐν τριάδι.* *De eo quod sit unus DEUS in Trinitate.* *Adversus Arianos sive Eunomianos, adversus quos Diodori opus existere apud Syros testatus est Hebed Jesu in Catalog. scriptorum Chaldaicorum.*

6.) *Κατὰ Μελχισεδεκιστῶν, contra Melchisedecitas hæreticos, quibus Theodorum Byz. & Hieracen secutis Melchisedech erat Spiritus S. Ex auctore prædestinati cap. 34. cognoscimus adversus Melchisedecitas scripsisse etiam Dionysium Hierosolymorum Episcopum, quem admodum eosdem oppugnatos à Diadocho Photices Episcopo constat ex Photii Cod. 200.*

7.) *Κατὰ Ἰουδαίων.* *Contra Judæos.* *Etiam hoc est inter ea Diodori scripta quæ Syriace superesse Hebed Jesu scripsit.*

8.) *Περὶ νεκρῶν ἀναστάσεως.* *De resurrectione mortuorum.*

9.) *περὶ*

9.) Περὶ ψυχῆς, κατὰ διαφορὰν περὶ αὐτῆς αἰρέσεων. - *De anima adversus varias de illa haeticorum opiniones.*

10.) Πρὸς Γρατιανὸν, καὶ Φάλαγα. *Capita ad Gratianum Imp. Hujus Gratiani, Valentiniani & majoris Theodosii edictum quo solos illos habere Ecclesias permittunt qui communicant Nestorio CPol. Timotheo Alex. Pelagio Laodicez & Diodoro Tarfi & totius Concilii (κωνῆ) sub Vicario Afiz constituti, apud Facundum IV. 2.*

11.) Περὶ αἰθέρας καὶ τῶν ζωνῶν καὶ τῆς ἀναστάσεως αἰθέρα πορείας. *De sphaera & quinque Zonis & contrario astronomia.*

12.) Περὶ τῆς ἰσπάρχεις σφαίρας, *De sphaera Hypparchi Bithyni qui ut ait Plinius II. 26. ausus rem etiam DEO improbam, annu-merare posteris stellas ac sidera ad nomen expungere, organis excogitatis per quz singularum loca atque magnitudines signaret.*

13.) Περὶ προνοίας, *de Providentia.* Hic est quem Syriace adhuc super esse Hebræi Jesu scripsit Diodori liber quem vocat *Paluticorum.* Vide Rich. Simonis Epistolæ selectas Gallice editas III. 19. pag. 111.

14.) Περὶ φύσεως καὶ ὕλης, ἐν ᾧ τί τὸ δίκαιόν ἐστι. *De natura & materia, in quo scripto tractatur & de eo quod justum est.*

15.) Περὶ θεῶν καὶ ὕλης Ἑλληνικῆς πεπλασμένης. (al. minus bene πλάσματις.) *De DEO, & falsa Græcorum materia.*

16.) Ὅτι αἱ αἰεταὶ φύσεως ἐκ ἐκ τῶν στοιχείων, ἀλλ' ἐκ μηδενὸς μετὰ τῶν στοιχείων ἐδημιουργήσαν. *Naturas invisibiles non ex elementis, sed una cum elementis ex nihilo factas esse.*

17.) Πρὸς Εὐφρόνιον Φιλόσοφον, κατὰ πέντε καὶ ἑπτὰ κεφάλαια. *De Euphronium Philosophum, per interrogationem & responsum. Necio an hic sit liber ille scriptus à Diodoro adhuc presbytero, in quo ut in Platonicis dialogorum Platoniorum desiderat S. Basilius Epistola 167. Meminit illius Epistolæ Basili ad Diodorum etiam Facundus IV. 2. pag. 112.*

18.) Κατὰ Ἀριστοτέλους περὶ σωματικῆς ἕρως. Περὶ θερμότητος ἢ ἄλλου. Κατὰ τῶν λεγόντων ζῶν τὸν ἕρανόν *Contra Aristotelem & contrarios caelesti: & quomodo Sol sit calidus. Et contra eos qui Calidum dicunt.*

19.) Περὶ τῆς, πῶς αἰεὶ μὲν ὁ δημιουργὸς, ἐκ αἰετῆς δημιουργήματα. *De eo quomodo opifex quidem sempiternus, semper permatans.*

padozem Epistola Juliani Imp. 20. & duz vel tres Libanii. Teste Svida scripsit τὰ κατὰ τὸν Κολήσαντα τὸν βασιλέα (ita legendum) καὶ ἀρχαιολογίας Καππαδοκίας καὶ λοιπῶν Ἑθνῶν, Cappadocia & reliquarum gentium Antiquitates & res gestas ab Imperatore Constante. Vide Cangii notas ad Zonaram pag. 31. ex Eudociz ioniis MSS. Hunc Eustochium citari à Stephano Byz. in παντικάσιον assentior Clariss. Kuffero.

EUTHALIUS Episcopus Sulcensis * à Turriano xqualis existimatus magni Athanasii , à Clariss. Caveo refertur ad A. C. 396. quod ipse prologo ad Epistolas Pauli Apostoli innuat se scripsisse *Arcadio quartum & Honorio tertium COSS.* Sed illa verba non Euthalii sunt, verum auctoris antiquioris è quo memoriam Martyrii S. Pauli Apostoli ibi repetit, & qui illius Epistolas ante Euthalium dividerat in capitula, itaq; mox deinde subjungit: καὶ ἀπὸ τῆς ὑπατίας τεταρτῆς μὲν Ἀρκადίᾳ, τρίτης δὲ Οὐριεῖς μέχρι τῆς παρῆντος ταύτης ὑπατίας πρώτης Λεόντι. Αὐγύστῳ, Ἰνδουμῶν. δωδεκάτης ἑκατὸς ἑ, Διακλήσιον ἑξῆς, ἐτη ἕξ. à Consulatu quarto Arcadii, tertioque Honorii usque ad præfinitum hunc Consulatum primum Leonis Augusti, Ἰνδουμῶν XII, Epiphi mensis die V. Diocletiani vero annum CLXXII. suis anni LXIII. Unde conficitur Euthalium hæc scripsisse A. C. 458. nam apud Clariss. Zaccagnium in notis p. 536. calami errore male excusum quibingentesimo pro quadringentesimo quinquagesimo octavo. Hic Pauli quidem Epistolas** cum Diaconi adhauc munere fungeretur vios χρόνων καὶ μαθημάτων: ἄλλος vero Apostolorum & Catholicas Epistolas Episcopalem dignitatem jam adeptus, Lectionibus capitulis ac versiculis distinxit (secutus pium quendam Patrem qui Pauli Epistolas in capita ut jam dixi circa A. C. 396. digesserat) argumentis præterea, (nisi & illa ab alio antiquiore sunt) capitulosum inde-

* Συλλογὴ τῶν ἐπιστολῶν appellatur in Codice Vaticano & illo quem laudat Turrianus præf. ad Constitutiones Apostol. Sed incertum ubi illa urbs fuerit. Vide Zaccagnii præf. LXXIV.

** Δωδεκάτη βιβλία versibus distinctæ meminit Hesy chius Hierosol. præf. ad ἐν-δεκάτην duodecim Prophetarum , ubi ad Euthalium respicere viderur Rich. Simonio qui illum sed sine nomine auctoris MS. evoluit in Bibl. Regis Christianissimi. Epist. Criticis Gallice editis Basil. 1699. 12. p. 78. seq. & Clariss. Zaccagnio quem vide præf. ad vetera monumenta pag. LXVII. & in Opere ipso pag. 402. Idem observat Euthalii divisiones librorum sacrorum frequenti in usu apud Græcos Christianos fuisse, idque plurimis Codicibus MSS. confirmari quibus fere omnibus hæc abentur capitula ab Euthalio excogitata,

25.) *Adversus Contentiosum* nescio quem, liber quem apud Syros existare Hebed Jesu auctor est, testatus praeterea composuisse Diodorum libros sexaginta quos combusserunt Ariani.

26.) Principuus Diodori labor fuit quo *plerosque Sacra Scripturae libros* interpretando, imitatus est Eusebium Emesenum * atque ipse praeivit Joanni Chrysofomus atque Theodoro Mopsuesteno ita ut sensum literalem & Historiam potius quam ex recepto apud plerosque alios illis temporibus more allegorias sectaretur, ψιλὰ ἐφ' ἑκατόμιστα τῶν θείων προσέχων γραφῶν, τὰς θειώτας αὐτῶν ἐκτρέπόμενος, ut est apud Socratem VI. 3. sive ut Sozomenus VIII. 2. πρὸς τὸ μητὸν τῶν ἱερῶν λόγων τὰς ἐξηγήσεις ποιήσας τὰς δὲ θειώτας ἀποφύγων. Speciatim memorantur ejus ἐρμηνοῖαι in *Pentateuchum*, Svid. in *Διόδωρῳ* ex Theodoro Lectore.

In Psalmos, id.

In IV Regnorum libros.

Ἦς τὰ ζήτηματα τῶν παραλειπομένων.

In Proverbia, cui addidit dissertationem *de differentia theoriae atque allegoria* sive sensus mystici ab allegorico moralis, *τίς διαφορὰ θειώτας ἔ. ἀλληγορίας*, Svid.

In Ecclesiastem

In Canticum Canticorum,

In Prophetas.

In quatuor Evangelia.

In Acta Apostolorum. Idem Svidas:

In Apostolum commentarii, Hieron. cap. 119. *de scriptoribus Eccles.*

In primam Epistolam Joannis, Svid. in *Διόδ.*

Fragmenta horum commentariorum frequentia in Graecorum Patrum ad libros sacros catenis, in quibus Diodori nomen frequentissimum est, sed & cum Theodori Mopsuesteni haud raro confunditur nomine.

Diodori & Theodori Mopsuest. scripta Nestorianis curantibus in Armenorum, Persarum & Syrorum linguam conversa fuisse auctor est Liberatus cap. 10. breviarii.

Antiphonarum in Ecclesia usum ad Diodorum & Flavianum Antiochenum velut auctores refert Theodorus lib. 2. *Hist. cap. 24. de*

* Hieron. c. 119. de Scriptor. Eccles.

de quo consule Jo. Bonam de divina Psalmodia cap. XVI. §. 10. pag. 513.

Inter eos quorum *Liturgia* apud Orientales feruntur, Diodorus quoque numeratur ab Abrahamo Ecchellenfi ad Catalogum Hebed Jesu pag. 134. Confer Jo. Bonam rerum Liturg. lib. 1. cap. 9. Videtur tamen non Diodorus Tarnensis sed Theodorus Mopsvestenus intelligi. Illas Liturgias è Græco conversas Syriace habent Maronitz, voluitque illas edere qui Latine se vertisse testatur Rich. Simon. Tom. 2. Bibl. selectæ pag. 173. Novissime hæc Liturgias Latine vulgavit ex versione sua V. C. Eusebius Renaudotus, in Volumine posteriore Collectionis Liturgiarum Orientalium Paris. 1716. 4. ubi inter alius Theodori Mopsvesteni quoque Liturgia legitur.

Pelagii perinde ut Nestorii præcursores fuisse Diodorum Christianus Lupus in diss. ad Synodum Ephesinam cap. I. non dubitat, sed liber adversus dogma de peccato originis lectus à Photio Cod. 177. quo potissimum argumento Lupus utitur, non Diodori Tarnensis est sed Theodori Mopsvesteni, ut notavit Rigberius sive Gerberonius in notis ad Marium Mercatorem pag. 102.

In extremo judicio solum justos è vivis immutandos statuit, vide Elmenhorstii notas ad Gennadium de Eccles. dogmatibus cap. 8.

ESAIAS quem male Archi Episcopum facit Corderius Catena ad Lucam pag. 473. inter Monachos celebratur à Palladio in Lausiaca cap. 15. sq. Ejus capitula XIX. *Ascetica* Græce & Latine vulgavit Petrus Possinus in thesauro Ascetico Paris. 1684. 4. *Præcepta LXVIII. pro sironibus*, Latine, Lucas Holstenius in Codice regularum Rom. 1661. 4. *Sermones XXIX.* ex Codice quem Antonius Gibertus perverustis characteribus scriptum ipsi commodavit, interpretatus est Petrus Franciscus Zinus Veronensis, in scriptosque Petro Contareno, Paphi Episcopo Latine vulgavit Venet. 1574. 8. una cum scriptis de eodem argumento SS. Ephraimi, Nili & Marci Eremitæ. Inde recusi in Bibliothecis Patrum Latine, nam Græce necdum viderunt lucem quod sciam.

EVAGRIUS ab Iboris * Ponticus Hyperborita quem sacras literas docuit Diaconumque ** CPoli A. 381. Greg. Nazianzenus ordinavit, (non confundendus cum Evagrio presbytero circa idem tempus Antiocheno, à quo vitam B. Antonii quam Athanasius scripsit Latine versam testatur Hieronymus cap. 125. de Scriptoz. Eccles & sub ejus nomine sapius illa versio lucem vidit ut dixit lib. V. cap. 1. pag. 303. confer Rosweidum ad vitas Patrum Tom. 1. pag. 20. & Tillemontium Tom. 12. memoriar. p. 14.) postea Iustratis Hierosolymis cum eodem Nazianzeni adiit Ægyptum & Macarii utriusque fuit discipulus, nec minore sanctitatis (nisi quod Origenis favore † male audit) & doctrinæ gloria in Scetenis Nitriæ Monasterio per plures annos vixit, plura etiam Ascetica scripsit, ut veteribus memorantur:

1. *Μοναχὸς ἢ περὶ πρακτικῆς. Monachus sive de vita practica.* Socrat. IV. 23. Svid. in *Μακάριου* Palladius cap. 86. Nicephorus XI. 42. qui c. 43. plura ex illo libro adducit. Hic est *liber centum sententiarum pro Anachoretis per capitula digestus, quem olim (a Rufino ut opinor) translatus quia vitiatum & per tempus confusum vidit, partim interpretando partim emendando, auctoris se veritati restituisse* ait Gennadius cap. 11. de S. E. Hunc Evagrii libellum una cum Epistola ejusdem ad *Anatolium* Græce & Latine vulgavit Cotelierus Paris 1686. 4. Tom. 3. monument. Græc. pag. 68-102. subjunctis aliis capitibus XI. quæ inscribuntur: *τῶν κατὰ μοναχῶν τὰ ἀγιὰ καὶ ἡ καθ' ἡσυχίαν τῶν παρὰ θεοῦ.* Rerum Monachalium rationes, earumque juxta quietem appositio p. 103-115.
2. *Γνωστικὸς ἢ περὶ τῶν κατὰ ξηθείτων γνώσεως Gnosticus, sive de his quæ scientiam consequi meruerunt.* Socrat. IV. 23. & Svid. Niceph. Hic est *liber quinquaginta sententiarum pro eruditis ac studiosis, quem idem Gennadius primum se Latinum fecisse testatur.* Citat S. Maximus in cap. 7. Dionysii Areopag. de cœlesti Hierarchia & ex illo videntur esse Cotelierio quæ velut è practico Evagrii alienæ

* Vide Cotelierum Tom. 3. monument. pag. 543.

** Ita Socratis IV. 23. At Sozomenus VI. 30. & Nicephorus XI. 42. scribit eum Gregorii illius fuisse Archidiaconum: Lectorem vero Cæsareæ à S. Basilio & Diaconum à Greg. Nysseno ordinatum tradit Palladius Lausaca Hist. cap. 86.

† Condemnatus cum Origene in quinta Synod. A. 553. & in Lateranensi A. 649.

affert Socrates III. 7. Hist. Hunc Evagrii libellum videtur inter S. Nili opera Græce & Latine Svarefius vulgasse sub capitum gnosticorum titulo.

3. *Ἀντιρρησικὸν Antirrheticus* contra tentatores dzmones, in octo partes divisus secundum numerum *οκτώ visionum cogitationum*. Socrat. Niceph. & Svidas. Palladius cap. 86. Lausiac. ubi male *tres libri* pro *οκτώ*, ut rectius Gennadius, qui iustum se ait eundem eadem simplicitate qua in Græco invenerit Latine translulisse. Hujus scripti compendium Latine in Bibliothecis Patrum prodit atque inter Jo. Damasceni opera: & Græce ac Latine vulgatum est ab Emerico Bigotio ad calcem Palladii de vita S. Chrysofomi Paris. 1680. 4. p. 319-355.
4. *Προγνωστικά προβλήματα Prognostica Problemata DC.* Socrat. & Svid S. Maximus ad Dionys. Tom. 1. p. 94. & 396.
5. *Στιχηρά sententiarum Libri II.* alter ad Monachos *συνωδίτας* † atque in Cœnobiis degentes, alter ad Virginem. Socrat. Svid. Niceph. locis laudatis. Hieron. ad Ctesiphontem adversus Pelag. de Evagrío: *scribit ad virgines, scribit ad Monachos.* Gennadius: *composuit & cœnobitis & synoditis doctrinam aptam vitæ communis, & ad virgines Deo sacratas libellum competentem religioni & sexui.* Palladii Codices non memorant *στιχηρά* sed *ισπὰ*, pro quo in Heraclidis paradiso *ισπέα*, utrumque vitiose, ut est verisimile. *Στιχηρά* ista exstant ex Gennadii versione Latine in Holstenii appendice Regularum Rom. 1661. 4. pag. 34. atque in Bibl. Patrum edit. Lugd. 1677. Tom. 27. Pag. 469-471.
6. *Edidit & paucas sententias valde obscuras, & ut ipse in his ait, solis Monachorum cordibus cognoscibiles, quas similiter ego Latinis edidi.* Gennad.
7. Hieronymus ad Ctesiphontem contra Pelagium, de Evagrío: *scribit ad eam, cujus nomen nigredinis testatur perfidia tenebras; edidit librum & sententias περὶ ἀπαθείας quam nos impassibilitatem vel imperturbationem possumus dicere - - Hujus libros per Orientem Græcos, & interpretante discipulo ejus Rufino Latinos plerique in Occidente habitant.*

† Synoditæ Monachi qui non solitarii sed cum aliis eadem domo vel cœtuo simul degent. Vide Clarus Muratorii anecdota Græca pag. 48.

Svidas in Εὐαγγίῳ ait eum scripsisse ὑπόμνημα εἰς τοὺς παροιμίας Σολομῶντος. Quod viri docti * nihil esse volent aliud quam εἰρηρὰ illa supra memorata & imitatione Proverbiorum Salomonis ab Evagrío scripta, quæ & ipsa libris εἰρηρῶς sive percommata ac εἰχρῆς scriptis annumerant. Cæterum in Catenis ad Proverbia, tam Peltaniana quæ lucem vidit, quam MStis quæ in Bibl. Coislinaiana aliq̄ue Bibliothecis asservantur, Evagrius subinde allegatur. Hujus, non Evagrii ut Corderius putavit Scholastici videntur esse Combesisio quæ in Catena ad X. Lucæ leguntur *de eo qui incidit in latrones*, & in Lucæ XIX. *de minarum distributione*. Citatur & Evagrius noster in Catenis passim tam editis quam MSS.

Scholion Evagrii de ΠΝΥ sive tetragrammato DEi nomine editis Græce & Latine Cotelierus Tom. 3. monument. pag. 116. 117.

Sermonem dogmaticum de S. Trinitate, ad eos qui Monasticam vitam degunt in patria, dum esset CPoli cum S. Gregorio Naz. compositum edidit Græce & Latine Josephum Maria Svarefius inter S. Nili opuscula Rom. 1673. fol. p. 358. testatus Nili & Evagrii scripta sic permisceri in Codd. MSS. ut vix ac ne vix quidem discerni queant. Idem confirmans Cotelierus ad Tom. 3. monument. Ecclesiæ Græcæ pag. 544. Evagrium Monachum constat quidem multa scripsisse, eorumque quadam tum fragmenta & citationes habemus in Codice Regularum, in Patrum Vitis & Apophthegmatibus, in Catenis, in libris excerptorum, in thesauro ascetico & in scholiis ad Climacum, nec non apud Palladium, Socratem, Climacum, Dorothæum, Maximum & Nicephorum, itemque in Damasceno Billii & Palladio Bogotiano: sed difficultatem parum non mediocrem, quod fuscè probatum est à doctis, & sæpe apparet, etiam in marginibus nostris, nempe eadem cum in libris impressis, tum in exemplaribus manu extaratis modo Evagrío, modo Nilo assignari.

EUSEBIUS. Emesenus Episcopus A. C. 360. defunctus, de quo dictis à me lib. V. cap. 4. pag. 107. seq. adde quod ab eo diversus est Eusebius Emesenus cognomento Pittacas, jussu Galli Imp. interfectus A. 354. quem concitatum oratorem vocat Ammianus Marcellinus XIV. 7.

EUSTOCHIUS EUDOXIUS ; STAGIRUS, PRONOUS, PHOTIUS Sophistæ clari amicitia & Epistolis Gregorii Nazianzeni, qui Eustochii invidiam & ambitionem Sophisticam graviter perstringit Epist. 61. (55.) Ad hunc Eustochium Cap.

pa.

* Vide Casimirum Oudinum supplemento de S. E. pag. 49.

padocem Epistola Juliani Imp. 20. & duz vel tres Libanii. Tette Svida scripsit τὰ κατὰ τὸν Κωνσταντὸν βασιλέα (ita legendum) καὶ ἀρχαιολογίαν Καππαδοκίας καὶ λοιπῶν ἐθνῶν, Cappadocia & reliquarum gentium Antiquitates & res gestas ab Imperatore Constante. Vide Cangii notas ad Zonaram pag. 31. ex Eudociz ioniis MSS. Hunc Eustochium citari à Stephano Byz. in παντικάριον assentior Clariss. Kuffero.

EUTHALIUS Episcopus Sulcensis * à Turriano equalis existimatus magni Athanasii , à Clariss. Caveo refertur ad A. C. 396. quod ipse prologo ad Epistolas Pauli Apostoli innuat se scripsisse *Arcadio quartum & Honorio tertium COSS.* Sed illa verba non Euthalii sunt, verum auctoris antiquioris è quo memoriam Martyrii S. Pauli Apostoli ibi reperit, & qui illius Epistolas ante Euthalium dividerat in capitula, itaq; mox deinde subjungit: καὶ ἀπὸ τῆς ὑπατίας τεταρτης μὲν Ἀρκαδίου, τρίτης δὲ Οὐρουίᾶς μέχρι τῆς παρέσεως ταύτης ὑπατίας πρώτης Λεόντιου Αὐγύστου, Ἰνδικίων δὲ δωδεκάτης Ἐπιφάνειου, Διοκλητιανῶν εἰς, ἐτη ἕξ. à Consulatu quarto Arcadii, tertioque Honorii usque ad presentem hunc Consulatum primum Leonis Augusti, Ἰνδικίων XII, Ἐπιφάνειου die V. Diocletiani vero annum CLXXIV. sunt anni LXIII. Unde conficitur Euthalium hæc scripsisse A. C. 458. nam apud Clariss. Zaccagnium in notis p. 536. calami errore male excusum quingentesimo pro quadringentesimo quinquagesimo οὐλο. Hic Pauli quidem Epistolas ** cum Diaconi adhuc munere fungeretur νέος χρόνον καὶ μαθημάτων: ἄλλος vero Apostolorum & Catholicas Epistolas Episcopalem dignitatem jam adeptus, Lectionibus capitulis ac versiculis distinxit (secutus pium quendam Patrem qui Pauli Epistolas in capita ut jam dixi circa A. C. 396. digesserat) argumentis præterea, (nisi & illa ab alio antiquiore sunt) capitulorum inde-

* Σὺλλυς Ἐπίσκοπος appellatur in Codice Vaticano & illo quem laudat Turrianus præf. ad Constitutiones Apostol. Sed incertum ubi illa urbs fuerit. Vide Zaccagnini præf. p. LXIV.

** Δωδεκάτης Βίβλος versibus distinctæ meminit Hefychius Hierosol. præf. ad ἑπτὰ χροῶν duodecim Prophetarum , ubi ad Euthalium respicere videtur Rich. Simonio qui illum sed sine nomine auctoris MS. evoluit in Bibl. Regis Christianissimi, Epist. Criticis Gallice editis Basil. 1699. 12. p. 78. seq. & Clariss. Zaccagnio quem vide præf. ad vetera monumenta pag. LXVII, & in Opere ipso pag. 402. Idem observat Euthalii divisiones librorum sacrorum frequenti in usu apud Græcos Christianos fuisse , idque plurimis Codicibus MSS. confirmari quibus fere omnibus habentur capitula ab Euthalio excogitata,

indicibus, atque catalogis auctoritatum Scripturæ, quæ in ipsis laudantur, illustravit. Misit illa deinde ex Codicibus Bibliothecæ Cæsarensis accurate recensita ad *Athanasium* Alexandrinum, non primum illum & magnum, sed alterum juniorem qui A. C. 490. Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopatum obtinuit & Petro Moggo successit. Horum omnium partem primus edidit Franciscus Cardinalis Ximenius in celeberrima Complutensium Bibliorum editione A. 1514. Etiam Erasmus jam in prima editione Novi Test. A. 1516. quæ mihi ad manus est, atque deinde in cæteris, argumenta Epistolarum Pauli & septem Catholicarum edidit. Hinc cum commentariis Oecumenii Græce vulgaris curante Giberto Episcopo Veronæ 1532. fol. plura etiam Euthalii excusa sunt, & in luculenta editione Novi Test. Græca quæ dedit H. Stephanus Paris. 1550. fol. Prologum in Pauli Epistolas integrum primus publicavit Berneggeri Codice Græce in sua Novi Test. editione Jo. Henricus Bœclerus, Argentorat. 1645. 1660. 12. unde sæpius recusus est in variis Novi fœderis editionibus ut Curcellæana altera, etiam nuper in præclara Milliana, & in Criticis Sacris Angliæ Francofurti & in Belgio recusus Tomo VII. Berneggeri Codex à Bœclero Reginae Christianæ oblati, & ab Alexandro VIII. Pontifice Vaticanæ Bibliæ illustratus est. Denique universas Euthalii quas supra memoravi lucubrationes ex Codd. Vaticanis accurate descripsit & cum latina versione sua notisque ac prolegomenis eruditè vulgavit doctissimus ac ~~præstantissimus~~ Vir Laurentius Zaccagnius in Collectaneis monumentorum Veterum Ecclesiæ Græcæ. Rom. 1698. 4. Inter legendum duo mihi digna visa sunt animadversione. pag. 407. verbis: *ὃ ἀνὸς πάλιν σοφῶν γὰρ ὁ πανάριστος βιωφελῶς τῇ μελέτῃ τὸ πᾶν ἀπέδρασε*, non respicitur David Rex, sed Cleobulus Lindius, cujus notum apophthegma, *μελέτη τὸ πᾶν*. Pag. 523. de Epistola ad Romanos: *διὸ πρὸς τὴν τιτακταὶ οἷα δὲ πρὸς ἀρχὴν ἔχοντας εἰς θεοσιβαν γραφῆσα*. *Propterea primum locum habet, neque quæ ad eos qui prima principia pietatis tenebant, scripsit fuerit.* Ita reddendus hic locus, non qui pietatis principatum tenebant. Nam ut pag. 528. docet Euthalius, putat Epistolas Pauli collocatas *κατὰ προσῶψιν* profectuum eorum ad quos ille scripsit, ut à minus perfectis incipiens ad perfectiores progrediatur.

Dubitari potest, inquit idem vir dignissimus laude in præf. pag. LXX. an Euthalius præter horum novi Fœderis librorum distinctiones, commentarium aliquod in Apostolorum Acta conscripserit.

Fræ-

Franciscus enim Turrianus in præfatione ad Constitutiones Apostolicas pag. 17. Euthalium commentar. in Acta Apostolorum scripsisse, ejusq; eruditissimum in ea ipsa Acta prælogum extare tradit, in quo sic de Acta expositurum pollicetur, ut multis in locis τῶν ἀποστολικῶν διατάξεων, hoc est, Apostolicarum constitutionum mentionem faciat, quas, inquit, ἢ τε πρὸς τὰς ἐναντίας, ἢ τε πρὸς τὰς εὐκαίως παρείρηται, quas sive contra adversarios, sive etiam ad fidelium usum fecerunt. Holstenius quoq; Vir Doctissimus in Observationibus ad Stephanum de Urbibus, verbo Ἀττάλινα, Euthalii Diaconi in Acta Apostolorum commentaria laudare videtur. Attaliam enim Urbem notat ab Euthalio Diacono, aliisque juxta D. Lucam in Actis c. XIV. Ver. XXIV. Pamphyliæ assignari. Præterea Lambecius lib. III. Bibliothecæ Cæsareæ testatur, in ejusdem Bibliothecæ codice Theologico XLVI. extare Catenam Patrum in Pauli Epistolam ad Romanos, in qua cum aliis Patrum expositionibus, Euthalii fragmenta quædam fol. 4. & 5. continentur. Guilielmus denique Cave in Ecclesiasticorum Scriptorum Historiâ literariâ, ubi de Euthalio agit, ipsum in Apostolorum Acta, & in Lucæ Evangelium Commentaria, qui alicubi latent, scripsisse tradit. Et sane quæ ex Euthalii in Acta Apostolorum commentariis laudant Turrianus, atque Holstenius, in prologis, & capitulis, nunc primum à nobis editis, non reperiuntur; codices tamen, quibus ipsi usi fuisse videntur, adhuc invenire non potui, licet eos in Urbanis Bibliothecis diu multumque quæsierim. Quod autem Euthalii fragmentum in Catena Patrum in Pauli Epistolam ad Romanos extare, ait Lambecius, fieri potest, ut ex prologo in epistolas Pauli de sumptum fuerit. Sed in vetustissimi Vaticanæ Bibliothecæ codicibus, qui variorum continent commentaria in Pauli epistolas, nullum Euthalii operum fragmentum apparet, multumq; verèor ne ista commentaria in Lucæ Evangelium perperam à quibusdam Euthalio tribuantur. *Haënenus Zaccagnius, V. C.*

Alius ut videtur Euthalius qui primarius Alexandrinus Diaconus interfuit Concilio Chalcedonensi A. C. 451. Alius Euthalius Monachus Rhodius S. Basilii, quem circa A. 1300. Concordantias Græcas in S. Scripturam composuisse, sed nunquam editas, narrat Sixtus Senensis

A a a

FLA-

FLAVIANUS Episcopus Antiochenus ab A. C. 381. ad 403. ex cujus Homilia in Joannem Baptistam & in illud, *Spiritus Domini super me*, fragmenta exhibet Theodoritus dialogo 1. & 2. Epistolam ad Orosenos Episcopos & alteram ad Episcopum quendam Armenium laudat Photius Cod. 52. Orationem pro Antiochenis qua Theodosii adversus seditiosos illos iram sedavit, Chrysostomus Orat. 20. ad pop. Antiochen. Confer Petri Francii Orationem XXXIV. & Tillemontium T. V. Hist. Imperator. p. 592. seq.

Alius Flavianus Episcopus CPol. ab A. C. 446. ad 449. ad quem extant Leonis M. Epistolae. Hujus Flaviani Epistolam ad eundem Leonem Graece & Latine vulgavit Cotelerius Tom. 1. monument. pag. 50. & Baluzius in nova Concilior. collectione pag. 1373. Incipit: *εὐσεβείας καὶ τῆς ἰσορρομείας*. Alia legitur ante Acta Concilii Chalcedonenfis, & incipit: *ὁδὸν ἰστοῦ ἀγαθὴν τῆς διαβολῆς ποταμίου*. Ibidem extat fides quam Imp. Theodosio Flavianus obtulit. Confer Paschasii Quesnelli notas ad Leonem M. speciatim dissertationem VIII. quae est de causa hujus Flaviani.

GELASIUS Caesaris Palaeftinae post Evzotium Episcopus (supra pag. 340.) circa A. 367. à Cyrillo Hierosol. avunculo constitutus, concilio CPol. interfuit A. 381. anno 394. defunctus. Ejus *expositio * Symboli* laudatur à Leontio lib. 1. contra Nestorium & Eurychen: *Homilia in Epiphania*, à Theodorito dialogo 2. *Πραξιαὶ σωζήσεως secundum Ecclesiam*, ex cujus libro 2. fragmentum in c. 15. collectionis testimoniorum quam sub Damasceni nomine in Codice Claromontano evolvit Labbeus. *Et liber contra Anomaeos* à Photio Cod. 102. Nam *λόγοι γ' ἰσορείας Ἐκκλησιαστικῆς. libri III. Historia Ecclesiastica* & τὰ μετὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἰστορίαν *Εὐσεβίου τῆς Παμφίλου* sive *continuatio Historia Ecclesiastica Eusebii*, quae memorat Cod. 89. nihil aliud sunt quam libri Historiae Concilii Niceni qui extant & de quibus mox dicam in Gelasio Cyziceno. In illis pag. 6. alterius Gelasii fit mentio: *ὄγε μὲν Πέτρος ἡγῶν Γελάσιον τὰντα λέγει ὡδε*. Quod autem dicto loco Photius ait alibi se legisse, quod Gelasius Casarensis

Histo-

*Hanc intellige Gelasii expositionem *μαθήματα*, ex qua fragmenta quaedam affertur in Collectione Graeca MS. testimoniorum sub nomine Jo. Damasceni in Cod. Claromontano cap. 4. notavit Caveus ex Labbei conspectu Operum Damasceni p. 49. *Μαθηματα* pro Symbolo, obvium apud veteres Christianos scriptores. Vide thesaurum Sviceri.

IERONYMI *

Christiano civili-
utilis.

velo interpret.

ROGATIO.

Christianus es?

ho. Quia credo in
in DEi.

(p.) Indocte & in-
spondisti: non enim
t nomineris Chri-
oc ipsum, quam ob
ses. Si enim inter-
are appellaris Chri-
te respondisses, quia
ristum: sed quero
nam factus es Chri-
arva quidem ac te-
hæc Interrogatio:
sunt, qui interro-
ondeant. Etenim
s dixerit, quia DEUS
istianus essem, non
erit: Et, si dixerit,
ui esse Christianus,
oquetur: sed rectius
quia DEUS vo-
n voluntati DEi ac-

volens & sponte fa-
ianus, an invitus?

- RE-

ymi, Græci commentarius
rol MS. b) καὶ γὰρ MS.

sine presbytero Romano. τῶν καὶ τῆ ἀγία ἐκείνη κοινωσιῶντων συνόδῳ, qui etiam sanctis illi Synodo interfuerunt, aliisque plurimis. Neque vero totius harmonia consequentiam inveni in sacro illo Codice, in quem, ut supra dixi, prius incideram. Solus admirandus Eusebius ἀτρεπτὶ τῆ λεωφρόνῃ τῆς ἀληθείας constanter publicam veritatis viam ab adventu Domini usque ad magni Constantini tempora ingressus est. Sed neque omnia invenire potui, attamen quae nota mihi & veritati consentanea in libro quem ante haec legeram reperi, collecta ex utrisque necessarium existimavi in hunc librum descripta conferre ad communem utilitatem, confirmationemque eorum qui hac inciderint. Tertius liber † non integer videtur ad nos pervenisse, nam & brevior est cæteris, unaque & altera Constantini Epistola absolvitur, & nihil habet de baptismo Constantini M. quod tamen in eo legisse se Photius profetur Cod. 89. ubi hoc opus quemadmodum & Cod. 88. refert ad Gelasium Cæsarenses, duos vel tres Gelasios Cæsarenses Episcopos reperisse se testatus: cum id Codice XV. ejusdem Bibliothecæ laudetur sub simplici nomine Gelasii: πρῶτον τῆς πρώτης συνόδου ἐν τρισὶ τόμοις. Γελασίῳ δὲ ἰφάρε το βιβλίον ἐπιγράφη. Neque Cæsareæ neque Cyzici: sed in Bithynia * scripsisse se post A. C. 475: testatur auctor ipse in præf. his verbis μετὰ δὲ καιρὸς τινὰς φθάσαν ἐν ταῦτα, τῆ τῶν Ἑδωνῶν ἐπαρχίᾳ λέγω, κατ' ἐυδοκίαν Θεῶ, non multo tempore post, cum hac, in provinciis illis Bithynorum, volente Deo pervenissim, & commotio atque inquisitione plurima fuerat sub impii Basilisci tyranni de adversus Catholicam & Apostolicam BEI Ecclesiam, & fidem Apostolicam in ea constitutam, succedente potissimum atq; commotio Imperatoris aulam eorum factione qui haeretico Eutyri consensiebant, qui nobis subdole proponebant, ut fidem Patrum, Nicenam inquam, retineremus. Sed concitabantur à nobis illius fidei hostes &c. Prodiit primum hoc opus cum Rob. Balforei Scoti versione Paris. 1599. 8. adjunctum habens librum Theodori in Rhaitensi monasterio presbyteri, quem utraque lingua ante Balforeum vulgaverat Beza. Hinc cum Actis Synodi Ephesinae & Synopsi Synodorum Oecumenicarum apud Commelin. 1604. fol. Postea in editione Conciliorum generalium Romanæ quam curavit Sirmondus, 1608. fol. & in Conciliis Binii Colon. 1618. Labbei Paris. 1672. & Harduini 1716. fol. Hos Gelasii libros & alia quaedam ad Nicenam Synodum & Ariicausam pertinentia cum versione Franciscana

† Vossius II. 21. de Hist. Græcis pag. 264. Videtur tertius liber omissus, quia non omnibus probarentur quae scripsisset de baptismo Constantino paulo ante mortem, idque ab Episcopo Orthodoxo. Confer. B. D. Itigii Historiam Concilii Nicæni pag. 4.

* Nota tamen, quod fuit quoque Cæsarea quaedam Bithynia.

ἄνθρωπος ἀβάπτιστος ἐστὶ
 τὸ γῆ, τὸ τοιαύτης χάριτος ἢ
 ἐνεργείας εὐπορῆ, ἢ αἰδανῆσαι κω-
 ποτε, καὶ πάσας τὰς ἐπιβολὰς καὶ
 "δικαιοσύνας ἐπιτολῆ τῷ Θεῷ· οἱ
 "μὴ οἱ δι' ὕδατος καὶ πνεύματος
 "ἐν γαστρὶ λαβόντες, καὶ ταύτην
 "φυλάττοντες καθαρὰν καὶ ἀμίαντον.
 "ὡστὲρ ὅδ' ἡ γυνὴ ἔχουσα ἐν γασ-
 "τρὶ αἰδανῆσαι τῶν σκευημάτων
 "τῷ βρέφους ἰδὼν αὐτῆς ἔτω καὶ
 "αὐτοὶ ἐν τῷ ἐγκυμῶντι χα-
 "ρίτος καὶ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλ-
 "λιάσεως ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, γι-
 "νώσκουσιν ὅτι τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ

οἰκεῖ ἐν αὐτοῖς, ὅπερ ἀποστόλος
 "ἐν τῷ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ ταύτης
 "ὅδ' ἡ χάρις καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
 "ματὸς κ) εἶπεν ὁ Χριστὸς, ὅτι
 "ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐστὶν ὑμῶν
 "ἐσθί, καὶ αὐτῶν, πῦρ ἡλίου βαλεῖν ἐπι-
 "την γῆν, καὶ ἔβελον l) εἰ ἤδη αἰνῶσθε.

(ΕΡΩΤ.) Καὶ πᾶς ἄνθρωπος
 ἰδιωτικῶς καὶ σφόδρα, διὰ ταύτης μένης
 ἢ ἀποδείξουσ γινώσκουσ ὅτι βασι-
 πτισται, καὶ οἱ δι' ἄλλου οὐδὲ ποτε
 τροπῶν.

(ΑΠΟΚΡ.) ἡ ἀληθὴς καὶ ἀπλανὴς
 ἀποδείξουσ τῇ Χριστιανῶν αὐτῆ ἐστὶ
 καὶ ἀκούσων Παύλου πρὸς τινας ἐγ-
 καλλῶντος, καὶ λέγοντος, m) ἡ
 "ἔκ ἐπιγνωσκίτε ὅτι Ἰησοῦς Χρι-
 "στὸς οἰκεῖ ἐν υμῖν; εἰ μὴτι ἄρα ἀ-
 "δοκιμοὶ ἐστέ, καθὼς ὅδ' αἶπον ὅτι
 αἶπον ἢ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ὡς ἀπὸ

tis aut effectu abundat, aut plane
 perfruitur, licet omnia DEi man-
 data & iustitiae opera perficiat.
 Soli id obsequuntur qui per aquam
 & spiritum regenerati sunt, & spi-
 ritus sancti gratiam in ventre ac-
 ceperunt, eamque puram atque
 impollutam conservant. Ut enim
 mulier uterum gerens sentit mo-
 tiones fetus infra se: ita etiam
 illi ex gratia innata & letitia & ex-
 ultatione quae in cordibus ipso-
 rum est, cognoscunt quod Spiritus
 DEi habitat in se ipsis, quem quib-
 dem acceperunt in baptismo.
 Etenim de hac gratia sancti ba-
 ptismatis dixit CHRISTUS, *Regnum*
caelorum intra vos est. & rursus: *Ignis*
vestri mittere in terram, ut quid vobis,
nisi ut ignis ardeat?

(INTER.) An omnis homo
 privatus, doctus & sapiens * per
 hanc solam demonstrationem, &
 non per aliam ullum modum, no-
 vit se baptisatum esse?

RESP. Vera & ab omni erro-
 re libera demonstratio Christiani
 haec est. Et audi Paulum apud
 quosdam conquerentem, & ajen-
 tem: *An vos agnoscitis quod J. CHRIS-*
TUS habitat in vobis? Nisi forte ro-
probis estis. Ut enim dixi, quae mu-
 lier uterum gerit, non verbis, sed

Bbb 2 rebis

k) MS. πνεύματος. l) al. τὸ εἶλον. Luc. XVII. 21. XII. 49. * indoctus & doctus.
 m) 2. Cor. XIII, 5.

tit, sed nonnulla ejus quoque jam olim è Latino Græce versa sunt à Sophronio, atque *Catalogus Scriptorum Ecclesiasticorum* Hieronymianus Græce sive ab illo Sophronio sive ab alio translatus etiam nunc exstat, ut dixi supra cap. 21. p. 195. seq. Nunc addo quod *vitam S. Hilarionis* quæ inter vitas Simeonis Metaphrastæ 24. Octobris legitur, illam ipsam esse, quam Sophronium eleganti sermone Græco vertisse Hieronymus in Catalogo c. 134. Catalogi auctor est, sibi per suavitatem Heriberti Rosweidus notis ad vitam Hilarionis ab Hieronymo scriptam, in vitis Patrum p. 65. *Exstat inter vitas Metaphrastæ nomine editas à Lipomanno (Tom. 6. p. 360.) Hilarionis vita è Græco per Gentianum Hervetium translata. Sed ea Sophronii nomen non præfert. Accepit eam Græce Parisiis beneficio Sirmondi nostri, ubi nullius vel auctoris vel interpretis assignatur. Existimo tamen eam esse quam Sophronius ex Hieronymi textu vertit. Eodem enim ordine procedit, nisi in quibusdam subinde variet, & quedam etiam addit. Exstat & Græce MS. in Bibl. Cæsarea aliquoties teste Lambecio T. VIII. p. 252. 259. 262. & incipit: ἐν παλαιστίνῃ πόλει ἐστὶν ἐκ ἑλατῶν ἡ πέντε καὶ τεσσαράκοντα εἰσὶν ἀπέχουσα Γάζης.* Sed ut Sophronii versione usum auctorem hujus Græcæ vitæ nemo negaverit, sic interpolationes & additiones si cum Hieronymi Latina conferantur, tales sunt, ut interpolatorem potius qualis fuit Simeon Metaphrastæ, quam interpretem deceant. Confer Tillemontium Tom. VII. memor. p. 572. Metaphrastæ etiam tribuitur ab Allatio de *Simeonum* scriptis p. 126. MStorum codicum haud dubie auctoritate.

Præterea non omittendum, quod post Origenis & Eusebii studia, Græcos Bibliorum V. T. Codices Hieronymus recensuisse & castigasse traditur, id non de ipsis Græcis Codicibus sed Latina versione intelligendum docuit Humfredus Hody lib. 3. de Bibliorum textibus originalibus p. 355. quo Viro nemo diligentius de Hieronymi opera in libros sacros præsci sæderis impensa tractavit. Similiter intelligendum quod capite ultimo Catalogi, ubi scripta sua recenset Hieronymus, *Novum Testamentum Græce se fidei reddidisse* scribit, hoc est, accurata Latina versione donasse.

De Hieronymo ipso, qui A. 331. Stridone natus, & nonagenario propior, presbyter Bethlehemiticus A. C. 420. obiit nihil dicere quam pauca præstat, post accuratam præcipue Tillemontii industriam T. XII. memor. Hujus commentariis usus etiam Jo. Marcianus, cui Hieronymi

sanctum Baptisma.
 leantur tibi absur-
 gravia quæ dicun-
 Prophete qui cum
 orniebant, & in
 & hominum & ne-
 istituti erant, istam
 i gratiam habebant.
 antum, sed etiam
 e vaticinabantur
 efugit neque abo-
 tus sanctus societa-
 li Conjugii. Unde
 uti qui communem
 , effectus ejusmo-
 ncti gratiæ sentiunt,
 qui sacro Altari ad-
 accedunt ad CHR-
 percipienda: nam
 sigio impentur la-
 udio & letitia. Un-
 sm habet Christi-
 on simplicem panem
 um, sed vere Cor-
 nem filii DEI, Spi-
 nctificatum, perti-
 enim sentimus un-
 trale, aut ejusmodi
 erationem, aut fra-
 s compunctionem,
 licem panem & vi-
 nostra comedimus
 it licet purior sit hic
 ie, & vetustius ac
 s, vino quod propo-
 firum

D. MSS. μεταλαμβάνον
 αϊστία.

& Jupiter pluvius ibi nusquam. Tunc quidem ipse ridebo & subfannabo fortunam. Tu vero me nunc abjectum, tum beatum putabis. Verum tamen dum tibi Nilus in deliciis vivere permittit, scribe tantummodo, & nos minus & velut quosdam humo prorepentes appelles. Sic enim & te scribente fruemur, & tuam superbiam futuri expectatione mollius feram.

Ζεὺς ὑέτιος ὑδαμάδ. Τότε γελᾶσω μὲν ἐγὼ καὶ καμωθήσω τῆ πύχην, Σὺ δὲ νομίσεις εὐδαίμονα τὸν νῦν ἀπερριμμένον ἐμέ. Πλὴν ἔσω ἂν σοι δίδωσιν ὁ Νεῖλος τρυφᾶν, γράφε μένον καὶ λάλει σὺ κρὺς ἡμᾶς καὶ χαμαὶ ἴνας ἐρχομένους. οὕτω γὰρ καὶ σοὶ γράφοντες ἀπολαύσομεν, καὶ σὴν αἰλαζονείαν τῆ τῷ μέλλοντος ἐλπίδι παραμυθήσομαι.

Possit aliquis suspicari, cum alterutro ex his duobus, & maxime cum hoc posteriore commune aliquid habere Hieronymum sub cuius nomine *Vita Patrum & Monachorum Ægypti* habentur MSS, post Historiam Palladii Lausiacam in Codice Colbertino 1213. hoc titulo: *Ἐτέρα ἱστορία εἰς τὰς βίβας τῶν ἁγίων τῆς Αἰγύπτου συγγραφήσα παρὰ ἱερανομήων μοναχῶν καὶ πρεσβυτέρων τῶ ἐκ Δαλματίας.* Notat quidem præstantissimus Cangius eam à Palladio in Lausiaca verbotenus exscribi, auctoremque vixisse sub Theodosio Magno, ut ipsemet testetur in Joanne Abbate. Sed mihi quidem videtur scriptor ille Græcus, quisquis fuit, antiquis omnibus ignotus exscripsisse Palladium potius, eoque esse junior, atque ideo etiam Palladio in Codice non præmissus sed subjunctus. Tribui autem Hieronymo eum existimo, non quod Græci illius scriptoris nomen hoc sit, sed quod vitæ quædam in hac collectione extent Græce versæ ex illis quas S. Hieronymus, Latinæ Ecclesiæ lumen, Romano sermone * scripsit. Illum enim esse qui per Hieronymum Monachum & Presbyterum τὸν ἐκ Δαλματίας intelligitur, ne dubitandum quidem esse opinor. Atque is ipse est qui Theodosii Imp. ætate scribere se prodit in vita Joannis Abbatis. Sed nunc alterum Hieronymum Græcum loquentem audiamus,

TOT

* Ut Hilariionis, Malchi, Pauli Eremitæ &c.

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

BEATI HIERONYMI *

Φιλοπονία παντί Χριστιανῷ
ἀφελῶσα.

Commentatio Christiano cuilibet utilis.

Fed. Morello interprete.

INTERROGATIO.

ἘΡΩΤΗΜΑ.

Τὰ γι' ὑπάρχεις Χριστιανός.
ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Ὅτι πιστεύω
τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ) αἰμαθῶς
ἀλόγως ἀπεκρίθης. ἔγωγε εἶπα
διὰ τὴν ὀνομαζήν Χριστιανός ἀλλ'
τὸ χρέμα, διὰ τί γεγονός. εἰ
ἐρώτησα διὰ τὴν ὀνομαζήν Χριστιανός
καλῶς ἀπεκρίθης ὅτι πιστεύω
Χριστὸν ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ζη-
τῶ ἢν γεγονός Χριστιανός. καὶ
ἐγὼ καὶ ψιλῆ φαίνεσαι ἢ
καὶ, ὀλίγοι ἢ αὐτῶν α) προσ-
ἀποκρίνοντα ἐρωτώμενοι
b) εἶπη ὁ ἐρωτώμενος ὅτι
ἠθέλησεν ἵνα εἰμὶ Χριστιανός
ἐρωτῶς ἀπεκρίθης. καὶ εἰ-
ἐγὼ ἠθέλησα εἶναι Χρι-
στῶς λέγει. ἀλλ' ὅτι ὁ
ἀπὸς, καὶ ἐγὼ ἠθέλησα θε-
θέλημα ἔθεθ.
c) θελῶν γεγονός Χριστιανός
θελῶν;

QVARE CHRISTIANUS ES?
Responsio. Quia credo in
CHRISTUM filium DEI.

(Correllio Resp.) Indocte & inconsiderate respondi; non enim interrogo cur nomineris Christianus, sed hoc ipsum, quam ob causam factus es. Si enim interrogavisset quare appellaris Christianus, pulchre respondiisses, quia credo in CHRISTUM: sed quare causam ob quam factus es Christianus. Et parva quidem ac tenuis videtur hæc Interrogatio: verum pauci sunt, qui interrogati apte respondeant. Etenim si interrogatus dixerit, quia DEUS recte responderit: Et, si dixerit, quia ego volui esse Christianus, non pulchre loquetur: sed rectius ita dixerit, quia DEUS voluit, equidem voluntati DEI acquievi.

Interr. An volens & sponte factus es Christianus, an invitus?
Bbb

RE-

Ille edit. titulus ita concipitur: S. Patris Hieronymi, Græci commentarius ad Baptismi & notis Christiani, a) ita pro αὐτοὶ MS. b) καὶ γὰρ MS. V. Pars 4.

RESP. Si dixerō, volens, mentiar, & si dixerō, nolens, verum non dicam. Nam cum infans tunc essem, neque repugnavi neque consensi.

INTERROG. Age vero, Unde nosti quod omnino baptifatus es? velim a te discere: fortasse enim projectus es obiter a parentibus tuis, qui occulte gentiles erant, & neutiquam te baptifandum curaverant. Multa enim ejusmodi contigerunt, & accidunt hodie.

(**RESP.**) Novi veluti ex effectu (ut loquitur Esaias), *Propter meritum matris Domine in ventre conceptus, & peperimus Spiritum salutis.* In quō declarat nos Spiritum sanctum accepisse tum, cum illuminati sumus per baptismum. Ait enim DEUS rursus per Prophetam, de iis qui baptifantur: *habitabo in illis, & inambulabo.* Item *Effundo de Spiritu meo super omnem carnem.* Quotquot igitur divinum Spiritum in ventre acceperunt, in sancto baptismate, intus in intimis precordiis, ex agitationibus, motionibus & punctationibus, exultationibus & operationibus, atque, ut ita dicam, saltationibus, gratia Spiritus, certissime noverunt in imo cordis sui, quod baptifati sunt: Nullus enim homo non tinctus baptismō in terrā, ejusmodi gra-

(**ΑΠΟΚΡ.**) καὶ εἶπω θείων, ψεύδομαι. καὶ εἶπω μὴ θείων, ἢ ἀληθεύω. νῆπιϞ ρδ ἂν τότε εἴ ἀλίπρον ἔτε κατεθέμην.

(**ΕΡΩΤ.**) Πέθειν (δὲ) γινώσκω, ὅτι πάντως ἐβαπτίσθη, ὡς ἔρεκαλῶ μαθεῖν. ἴσως ρδ καὶ παρ' ὁδοῦ ἐβλήθη ὑπὸ τῶν ἰδίων γονέων κρυπτός ἐλλήνων ὄντων, καὶ μηδαμῶς ε) αὐτὸν βαπτισάμενος. πικρία ρδ τοιαῦτα γέγονα, καὶ γὰρ ἡμεῖς ἴσμεν τὸ σήμερον. Ϟ)

(**ΑΠΟΚΡ.**) ὡς ἐκ τ' ἐνεργείας. (καθώς) φησὶν ὁ Ἠσαίας. f) διὰ τὸν φόβον σου ἦμας ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν καὶ ἐδίδαξαμεν καὶ ἐτίκομεν. πνεῦμα σωτηρίας. διὰ ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάβομεν ἡ. Φαρισαίως. καὶ ε) βαπτισματῶ, φησὶ γὰρ πάλιν διὰ ε) προφήτη ὁ Ἰσοῦς. "ὡς ἡ τῶν βαπτισμάτων ε). ὅτι ἐνοικίωσα ἐν αὐτοῖς ἢ ἰμπεριεκτήσω, καὶ τὸ, h) ἰνυγμά ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου ἐπὶ πάντας σάρκα. ὅσοι ἂν τὸ θεῖον πνεῦμα ἐν γαστρὶ ἐλάβον ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτισματὶ, ἔσωθεν ἴσα ἐν τῇ αὐτῶν καρδίᾳ ἐκ τῶν σκευημάτων καὶ ἰνυγμάτων καὶ ἀγαλλιαμάτων καὶ ἐνεργημάτων. (καὶ) ἢ ἕως αὐτῶν κρημάτων. τ' αὐτοῦ. χαλεπῶς. πληροφωρεῖται ἐν τῇ αὐτῶν καρδίᾳ. ὅτι. βαβακτικῶν αἰῶν. ἢ ἢ ρδ

c) Morell, σὺ αὐτόν. e) Nota antiquitatem hujus scripti. f) ECXXVI. 12. g) I. Cor. XXVI, 12, & 2. Cor. VI, 16. h) Joel II, 28, Act. II, 16.

nodo sedet vel modo loquitur & vi- tangit & quomodo ipsius potentia?

Omnino incom- incontemplabilis, & Deus est & sapientia & Spiritus DEI.

IANUS. Et quo- le, a me petis ut ti- omodo generatio i, & quomodo Fi- sbeat & quando & im genuerit, & quo- is fit Trinitas? Di- potes locum & lati- gitudinem DEI, & icis sine quando & ngerit DEUS. Dic- is fit DEI Sermo & m DEUS eloquitur: cam qua ratione an- ex utero Filium ge- Si vero & Sermo casque & altitudo & k thronus & tempus prehensibilia sunt, tiam generationem i verbis & explicari Sed ut iterum inter- rz cervicis & incir- le Judæ, quomodo > profertur? atque mihi, rogabo vicis- juid & labia corpora-
fia

rebus ipsis & factus motionibus cognoscit accurate, se concepisse: Ita & verus Christianus non ex auditu parentum qui baptifaverunt ipsum neque ullo alio modo præterquam ex corde suo certam cognitionem habere debet, quod acceperit sanctum baptisma, & dignus factus sit Spiritu sancto. Propterea dixit ad quosdam idem Paulus, *Spiritum ne extinguatis*: hoc est ne persequamini & ne contristemini. *Spiritum sanctum, cuius sigillo signati estis ad diem liberationis.* Et rursus: *Non enim ac cepistis spiritum servitutis, sed libertatis.* Porro cum David hanc gratiam amisisset per adulterium, orabat DEUM dicens: *Redda mihi lætitiā salutaris, & Spiritum rectum innova in visceribus meis.* Quia in intimis sensibus fidelis, habitat Spiritus sanctus. Ceterum prout quisque servat domum sui cordis puram, illuminatur, & percipit ignem divinum habitantem in se per lacrymas, per gaudium, per exultationem & consolationem & lætitiā: ac præcipue tempore festorum dierum, & sacrarum synaxium, & illustrationum, * conversante & afflante Spiritu sancto, simul exultat gratia ipsius, quæ habitat in animo hominis, unde perfecte instruitur & firmatur quod vere Christianus sit,

ρημάτων, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πραγμάτων καὶ τῶν τῶν βράβειαι σικετημάτων γνώσκει ἀκριβῶς ὅτι συνήλαθεν. ἔγω καὶ ἐ ἀληθῆς χριστιανός. ἐκ τῆς ἀκοῆς γούτων τῶν βαπτισάντων, ἔδὲ ἐξ ἐτίμου τρέπου, ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτῆς καρδίας οὐσίῃ τὴν πληροφορίαν ἔχων ὅτι ἔλαβον τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ ὅτι ἤξιωται τῆς ἁγίας πνεύματι. διὰ τῆς τοῦ εἰλογε πρὸς Ἰωαννὸς ὁ Παῦλος. ο) τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε, ἔχου μὴ διώχητε, καὶ ρ) μὴ λυπεῖτε. τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐν ᾧ ἐφραγώθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. καὶ πάλιν. ρ) ἢ καὶ εἰλάβετε πνεῦμα δουλείας, ἀλλ' ἐλευθερίας ταύτης. τὴν χάριν ἀκατάκτασε ἐ δαυὶδ, διὰ τῆς μοχθίας, παρεκάλει τὸν θεόν, λέγων. ρ) ἀπὸ δ) μοι τὴν ἀγαλλίαν σου ἔσσηται, καὶ πνεῦμα εὐδοκίας ἐγκαταστήσει ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. ἰσῆς ὅτι ἴσω. εἰ τῶς. ε) πιστῆ. κατὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, λοιπὸν, καὶ δ) ἐ ἀφουλάττει τὸν οἶκον. τ' ἐσθῆς καρδίας καθαρὸν, ὁ ἐνδραπέσει. φησὶται καὶ αἰδάνηται, τῆς θεοῦ κυρίας οὐκ ἐν τῇ ἐν αὐτῇ διὰ δουλείας, διὰ χάριτος, διὰ ἀγαλλιάσεως καὶ εὐδοκίας, καὶ κλήσεως καὶ εὐφροσύνης, καὶ μαλιστα τῶν καιρῶν τῶν ἐσθῆς καὶ συνήξεως καὶ φαικματων, ἐπιδημῶν. ε) ἅγιον πνεῦμα. εὐσυνήξῃ ἡ χάρις αὐτῆς ἡ κατοικῆσα ἐν τῇ ψυχῇ ε) ἀνδραπέσει, καὶ ἐστῆσαν πλε-

α) ἀπὸ δεσφ in MS; ο) I. Thess. V. 19. ρ) Ephes. IV. 30. ρ) Rom. VIII. 15, 1) Pl. L. 12. * Baptismi, sive quando baptismus in Ecclesia confertur.

ὡ ἀνόητε καὶ τί ταρασσῆ εἶπαι ὑὸν
 Θεοῦ ἀκρότης. Σὺ εἶνα ὑὸν ἢ θύλακ
 ὁμολογεῖν Θεῷ, καὶ πῶς ἡ ὄψια
 γραφὴ καὶ ὁ Δαβὶδ, μᾶλλον δὲ
 αὐτοῦ. Ἰὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγει;
 ὅτι ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστὶ καὶ ὑψί-
 σου πάντες. Ἐὰν ἀνθρώπους ψιλὰς
 καὶ φθαρτὰς καὶ θνητὰς καλεῖσθε
 ὁ Θεὸς ὑμῶν Θεῷ καὶ Θεὸς ὀνομά-
 ζεν, πῶς σὺ τοιμῶν πάντων δικαιο-
 τερῶ καὶ ἀκριβέστερῶ εἶναι, εἶνα
 ὑὸν ἀμωμον καὶ πανάγιον ὁμολογεῖν
 καὶ καλεῖσθαι Θεῷ;

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. Ἀλλ' ἢ, καθὼς
 σὺ λέγεις, ὑὸν Θεῷ προαιώνιον καὶ
 ἀκρίτων, ἔγω λέγει ὁ Θεὸς ὑὸν
 αὐτῷ εἶναι καὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἵδ
 λαοῦ ἀνθρώπων πρὸς ὃν εἶπα
 ἐμφανῶσα Θεοὶ ἐστὶ καὶ ὑὸν ὑψί-
 σου πάντες.

Ὁ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ. Ἀλλὰ ποῦτος λέ-
 γεις ὁ Θεὸς ἴμεις Θεὸς καὶ ὑμῶν αὐτῶ
 εἶναι;

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. Ἀνθρώπους τι-
 νὰς λέγει φθαρτὰς καὶ θνητὰς,
 ἡμῶν λαοῦ.

Ὁ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ. Εἶτα αἰνότε, πε-
 πωρωμένως τῇ καρδίᾳ, πόσον δια-
 φέει Ἰὸ ὁμολογεῖν ὅτι ἔχει ὑὸν ὁ
 Θεὸς ἀφθαρτον, ἀθάνατον, ἀγνόν,
 ἀκατάλητον, αἰώνιον, ἀτρέπτον,
 ἀκατάλητον, ὑπὲρ τὸ ὀνομάζεν ἀνθρώ-
 πους ὑλικὰς καὶ φθαρτὰς καὶ τρεπ-

* Psal. LXXXII. 6.

non abstinens atque idololatram
 me appellas. Quid ita effervesces
 ira, stolide, & perturbaris, quando
 filium DEi audis. Tu unum non
 vis confiteri filium DEi, & quo-
 modo divina scriptura & David,
 sive potius sanctus ipse Spiritus
 ait: *Dixi Divesis, atque filii omnes
 altissimi.* Si nudos homines &
 corruptibiles ac mortales admittit
 DEus filias Dei Deosque nomina-
 ri, quomodo tu qui omnibus ju-
 stior accuratiorque tibi esse vide-
 ris, unum sine labe & sanctissim-
 um DEi Filium non suscipis?

JUDEUS. Non ita ut tu
 filium DEi æternum & increatum
 DEus filium sum esse Israëlem af-
 firmat, neque alios homines de
 quibus ait: *Dixi Divesis, atque
 filii omnes altissimi.*

CHRISTIANUS. Quales
 itaque DEus hosce DEos filiosque
 altissimi appellat?

JUDEUS. Homines quos-
 dam ita vocat corruptibiles ac
 mortales, qui filiorum illi veni-
 unt nomine.

CHRISTIANUS. Quan-
 tum igitur præstat, o stolide &
 corde occætare, confiteri DEO
 unum esse Filium incorruptibi-
 lem, immortalem, sanctum, sine
 peccato, æternum, incorruptibi-
 lem, impassibilem; quam homi-
 nes

firum & oblatum est in Altari. Istud ad cognoscendum utrum quis Christianus sit, conferunt: neque enim est in tota fide nostra, & in omni ecclesia, & in tota scriptura sacra quidquam magis necessarium hac re aut ei simile. Ex hoc enim penitus intelligit homo, quod Deus in ipso est & cum ipso. Ex hoc etiam confirmatur quod re vera alia fides non est in terra præter solam Christianorum fidem. Tametsi scripturas & ecclesias & sacrificia & Doctores & Libros & Dei notitiam* particularem, & quasdam actiones bonas, & festos dies & permutationes vestimentorum, & preces & pervigilia & sacerdotes, & alia quam plurima alii † habeant. Hanc vero abditam in corde Christiani gratiam ac Spiritus sancti operationem, nemo unquam in terra accipit, nisi soli dumtaxat rite baptisati fide in Patrem & Filium & Spiritum sanctum. De his divitiis nostris dicit Dominus, quod simile est Regnum Cælorum thesauro abscondito in agro, hoc est Spiritus sanctus, qui reconditus est in nobis in die divini baptismatis, de hoc etiam Paulus dicit: *Habetis thesaurum istum in testaceis vasibus: scilicet in luteis corporibus nostris. Ac rursus, Nescitis quod corpora vestra templum Dei sunt, & Spiritus DEI*

* ex parte. † Gentes.

u) Ms. βαπτίζομενοι x) Matth. XIII. 44. γ) 2. Cor. VI. 4. δ) 1. Cor. VI. 19.

κλήσια ἢ ἐν πάσῃ τῇ θεῶα γρα-
φῇ ἑτέρῳ τῇ γὰρ τὸ πρῶμα] θ
αναγκαιότερον ἢ ὅμοιον. ἐκ τῆς
γὰρ πληροφορεῖται ὁ ἀνθρώπος
ὅτι θεὸς ἐστὶν ἐν αὐτῷ ἢ μετ' αὐ-
τῆς ἐκ τῆς γνώσεως ὅτι ἀληθὺς
ἐκ ἐστὶ πίστεως ἑτέρα ἐπὶ (τῆς) γῆς
εἰ μὴ μόνον ἢ τῶν Χριστιανῶν. ἐκ
τοῦ γε καὶ γραφῆς ἢ ἐκκλησίας
καὶ διδασκαλίας καὶ διδασκαλίας καὶ βί-
βλους καὶ θεογραφίαν μερικῶν, ἢ
τῶν ἀγαθουργίας καὶ ἐοφίας καὶ
ἀλλαγῆς (τῶν) ἡμαρτιῶν καὶ εὐχῆς
καὶ πανυχίδας καὶ ἰσοῦς καὶ ἀλλὰ
πλείστα, εὐθὺς ἔχουσι ταύτην ἢ τὴν
κεκερμημένον ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς χρι-
στιανῆς χάριτος καὶ ἐνεργημάτων τῆς ἀγνῆς
πνεύματος] θ εἰδὲς ἕδαμῶς ἐπὶ γῆς
εἰ μὴ μόνον οἱ θεο] βεβαπτικμέ-
νοι, u) οἱ πατέρα καὶ υἱὸν καὶ
ἄγιον πνεῦμα, πίστεως λαμβάνουσι.
ὡς τὰ τῆς πλῆθους ἡμῶν λόγου
ὁ κύριος, x) ὅτι ὅμοια ἐστὶ ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῶν κε-
κερμημένον ἐν ἀγρῷ, ἦρχον τὸ πνεῦ-
μα, τὸ ἄγιον τὸ κρυβέν ἐν γῆ
ἐν ἡμέρᾳ τῆς θεῶα βαπτισμα] θ.
ὡς τὰ καὶ ὁ Παῦλος γ) ὅτι
οἱ, ἔχομεν ἢ τὸν θησαυρὸν τῆς
ἐν οὐρανῶν σκεύους. ἦγον ἐν τῇ
πληθύνῃ ἡμῶν σώμασι ἢ πάλιν
z) ἐκ εἰδῆς ὅτι τὰ σώματα
ὑμῶν ναὸς θεῶ ἐστὶ καὶ τὸ πνεῦ-
μα τῆς θεῶ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; ταῦτα
ἢ ἡμῶν ἀναγκαιῶς εἰς μέσον ἔλ-
θει, πόθεν οφείλει γνώσκειν ὁ χρι-
στ-
τιανός

σιανός ὅτι ἔλαβε τὸ ἅγιον βά-
 πτικμα, καὶ ὅτι ἐστὶ χριστιανός
 ἀληθινός. εἰς γὰρ τὸ εἰσερχο-
 ῖσθαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸ ἐστὶ
 τὸ σημεῖον τοῦ ἀληθινῆς χριστιανῆ.
 πολλοὶ γὰρ καὶ ἀνάξιοι εἰσερχονται
 εἰς ἡμῶν. εἰς γὰρ ποιῶν τὸ σημεῖον
 τῆς σταυρῆς a) εἰς γὰρ τὸ μέγα λαμβά-
 νειν τὴν σῶμα] b) τὴν χρεῖσθαι τὸ
 εἰς τὸ σημεῖον ἑ ἀληθινῆς χριστι-
 ανῆ. ἴσως γὰρ καὶ ἀπιστοὶ τινες καὶ αἰ-
 σθητικοὶ μεταλαμβάνουσι. καὶ πάντα
 ἃ ποιῶμεν ποιῶσι αὐτοί. ἀλλ' ὡς
 προῖπον, τὸ σημεῖον τῆς ἀληθινῆς
 χριστιανῆ, b) ὅπερ ἐχαρίσατο ὁ
 θεὸς τῷ χριστιανῷ, καὶ ἔξωθεν
 ποθεῖ, εἰς ἐν πλατῆ λιθῆνας αὐ-
 τῷ δίδωκεν, ἀλλ' ἐν πλατῆ καρ-
 νῆς σαρκίνας, καὶ ἐξωθεν ἐν
 ἑαυτῷ ψηλαφῆσαι εἰ ἐχορῶ
 ἢ ἐδαρῆσατο ἡμῶν ὁ θεὸς ἐν τῷ
 καρτίσματι σημεῖον, καὶ δῶρον καὶ
 ἔλεος καὶ χάριτος. γὰρ γὰρ
 ἀγγέλια καὶ οἱ προφῆται καὶ οἱ δι-
 δασκαλοὶ καὶ Ἀπόστολοι, πίστιν ἡ-
 γουσαν θεῷ ἡμᾶς ἐξ ἀκαθῆς διδά-
 κων. ὁ δὲ θεὸς ἔδωκεν ἡμῶν
 ἡμῶν, ἀλλὰ διὰ πραγμάτων ἐνστα-
 τῶν ἐν τῇ ψυχῇ διδάσκει τὸν ἀ-
 ν- τῶν πᾶσι χριστιανός. διὰ τῆτο,
 ἢ ὁ Παῦλος c) ὅτι ἐστὶ πίστις
 ἐξ ἑαυτοῦ, καὶ d) ἐστὶ πίστις ἐλπι-
 ῶν ὑπόστασις πραγμάτων, καὶ
 ἢ βλεπομένη. Τοιαύτην
 ἡμαθῆκαμεν τί τὸ σημεῖον ἑ

*sens, et Spiritus Dei habitat in vobis?
 hzc autem necessario a nobis ad-
 ducta sunt, unde quis cognoscere
 debeat, quod accepit sanctum Ba-
 ptisma, & quod verus est Christia-
 nus. Non enim ingressus in eccle-
 siam indicium est veri Christiani:
 multi enim indigni nobiscum in-
 grediuntur: neque vero munire
 se crucis signo: neque percipere
 corpus CHRISTI, argumentum
 est veri Christiani. Fortasse enim
 infideles quidam & hæretici sa-
 crorum participes fiunt, & omnia
 quæ facimus faciunt etiam ipsi:
 sed, ut ante dixi, nota veri Chri-
 stiani est, quam concessit DEUS;
 Christiano, non extrinsecus, ne-
 que in tabulis lapideis ipsam de-
 dit, sed in tabulis cordis carnis.
 Igitur tentemus in nobis ipsis ex-
 imis sensibus, an habeamus indi-
 cium quod largitus est nobis DE-
 us in baptisate, & donum &
 munus & thesaurum. Nam Evan-
 gelia & Prophetæ, & Apostoli, &
 Doctores verbo tenus DEI fidem
 nos edocent ex auditu. Sed DEUS
 non per verba, sed per actiones
 quæ in hærent in animo, docet
 hominem quid sit Christianus. Id
 circo inquit Paulus, Fides ex auditu
 est: & Fides est rerum (specularum)
 substantia, argumentum: eorum quæ
 non videntur. Quapropter jam
 di-*

ota, signum Crucis. b) MS. χριστιανισμῶ. c) Galat. III, 21.

didicimus quod sit indicium Christi-
 tiani, quod quidem nulla res alia
 comparavit in terra : verum beati
 qui hoc perceperunt & continent
 & cum ipso ex hac vita excedunt :
 eorum enim est Regnum celo-
 rum.

Χριστιανῶν, ὅπερ ἐδομῖα ἀλλῆ πίστις
 κέκτηται ἐπὶ τῆ γῆς. ἀλλὰ μωσαίων
 οἱ τὸ το λαβόντες ἔχουσι, καὶ οὐ
 αὐτῶ ἐκ τῆ βίης ὑπάγωσι. ἅ-
 τῶν γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐ-
 ρανῶν.

EJUSDEM HIERONYMI Colloquium cum Judæo.

JUDÆI ad eundem interroga-
 tio. Cum DEUS dicat * *videte,*
videte quod Ego sum, nec DEUS est
præter me, quomodo vos creditis
 & adoratis Patrem, quem nos
 DEUM confitemur, & Filium, &
 Spiritum Sanctum? Nam idolo-
 latrarum more cum tres DEOS
 doceatis, DEUM legis istius au-
 ctorem afficitis injuria.

CHRISTIANUS. Trem-
 endum est & incomprehensibi-
 le Mysterium DEUS, itaque non
 una similitudine oportet nos defen-
 sione ad quoslibet uti, sed con-
 venienter unicuique & decenter
 ad interrogatum respondere. Ad
 te itaque, Judæe & ad circumci-
 sos qui tecum unum DEUM co-
 lunt, ita dicimus. Confiteris, Ju-
 dæe DEUM unum, cæli & terræ
 factorem?

JUDÆUS. Utique.

CHRISTIANUS. Et qualis
 est ille quem colis DEUS, unde aut
 * Deuterion. XXXII. 39.

Ερώτησις ἸΟΥΔΑΙΟΥ πρὸς
 τὸν αὐτὸν. Τὸ θεὸν λέγον-
 τῶν. Ἴδετε ἰδέτε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἔ-
 γκ ἐστὶ θεὸς πλὴν ἐμοῦ. Πῶς ὑμεῖς
 πιστεύετε ἢ προσκυνεῖτε Πατέρα, ὃ
 ἡμεῖς οὐδὲν ἠμολογῶμεν, ἢ τὸν καὶ
 ἅγιον Πνεῦμα; ὡς γὰρ εἰδωλολάτραι
 ἦσθε θεοὺς δογματίζοντες, τὸν τοιο-
 ῦτον θεὸν, ὅτι ἔγκ ἐστὶ θεὸς
 πλὴν ἐμῶν, ἐνυβρίσατε.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Φοβεροῦ ἢ ἀκα-
 τολήτου ὑπάρχοντος ἔστι θεὸν
 μυστηρίου, ἢ μίαν αἰὲς ὁμοίαν δίαν
 ἡμῶν ποιῶν τὴν ἀκατολήτου, ἀλ-
 λά προσφύρου ἢ προστάτου. ἐκεί-
 νῳ ἐρωτῶν ἀποκριθῆναι. αὐτῶ
 πρὸς σὲ τὸν Ἰουδαῖον ἢ τοῦς σὺν σοὶ
 ἰμπεριόμους μοναρχίαν σέβουσας λέ-
 γομεν εὐίας. Ὁμολογῶν, ἢ Ἰουδαῖοι,
 θεὸν ἓνα, ποιητὴν ἡρανῶ ἢ γῆς;

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. καί.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. καὶ πᾶσι
 ἐστὶν ἓν θεὸς ὃν σέβετε, πᾶσι
 ἓν

ernus, non per rela-
:æteri homines, sed
ut lumen de lumi-
æ DEO. Non enim
1, Isaac & Jacob tres
ex invicem distin-
Filius & Spiritum
us. Neque ut tres
ctz, aut tres separa-

Neque sicut Mi-
riel ita invicem se-
ter & Filius. Neque
belem genuit, ita
Filius ut ex se gre-
ueret, seminali &
one. Agape. Non
prior sum filio meo
& Pater & DEus est
Sed simul Pater,
t simul cum die lux:
dum simul dies, sol
l sunt Pater, Filius &
c dixeris quomodo
supra modum. Ne
ione? supra ratione
eratio. Ne dicas quo
n filio superius DEI
e quæras quo tem-
tempus enim qui
ers est & æternus.
nam loco? nam est

Ne quærito quo-
, super principium
is principio princi-
i DEum, ne scruta-
Confitere Patrem,
sed

lia & linguam & dentes guttur-
que ex tua sententia DEus habeat,
ut porro & ipse fit corporeus atq̃
in loco & visibilis ac circumscri-
ptus, atque si hæc ita sint, creatus:
quicquid enim corporeum & cir-
cumscriptum est, creatum esse
manifestum est. Jam dic mihi
adhæc audacule, quis ille sit
qui DEUM condidit & fecit?
O pessimam tuam & imprudentis-
simam cœcitatem! Rogatus enim
a me quomodo Verbum DEI sit,
aut qualis sit Spiritus DEI, locusve
aut thronus DEI, fateris te hære-
re & minime scire: me vero ju-
bes adigisque dicere quomodo
DEus sit & generatio DEI ac Fi-
lius. Tumultuaris atque zgre
fers quod ajo DEO esse filium
zternum, sanctissimum, increa-
tum, incomprehensibilem, san-
ctissimum, sapientissimum, mun-
do priorem, ac bonitatis summæ.
Et quomodo non mihi magis li-
ceat tumultuari, quod te, Judæe
impudens, DEI filium appellas,
filium enim * DEI primogenitum Israel.
Tu stulte & neutiquam sapiens,
ingrate, obmurmurator, inobe-
diens, invise DEO, a DEO disperse
illique repugnans tu filium DEI te
appellas, & ego quando Filium
DEI nuncupo bonum illum & be-
nefactorem, Salvatorem justum-
que, fers zgre, & velut crimen
impingis mihi, & a blasphemia

* Exod. IV. 22.

ὁρατός καὶ περιγραπτός ἐστὶ, καὶ
εἰ γὰρ το, καὶ κτιστός. Πάν γὰρ σω-
ματικὸν καὶ περιγραπτόν πρῶγμα,
δηλον καὶ κτιστόν. Εἰπέ δὲ μοι λα-
πὸν ὦ Ἰολμηρὲ καὶ τὸ τίς ἐκτισ-
καὶ ἐποίησε τὸν Θεόν; ὦ τῆς σῆς
κακίης καὶ ἀφροσύνης περὶ αὐτῶν.
Ἐρωτώμενος γὰρ σὺ παρ' ἐμὲ πῶς
ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἢ πῶς ἐστὶ
τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἢ ὁ τόπος τοῦ
ὁ Θρόνος τοῦ Θεοῦ, λέγεις ἀπερὶ,
ὅτι ἐν οὐρανῶ. καὶ ἐμὲ ἀπερὶ αὐτῶν
καὶ ἀναγκάζεις λέγειν πῶς ἐστὶν ὁ
τόπος καὶ ὁ τόπος τοῦ Θεοῦ. Σὺ
δορυβῆ καὶ ἀγανακτῆς διότι λέγω
ὅτι ἔχει ὁ Θεὸς ἵδρυσιν περὶ αὐτῶν, πε-
νάγους, ἀκτίστοι, ἀκατάληκτοι, ὑ-
περάνωτοι, ὑπερσυστάτοι, ἀκαταμέ-
τροι, ὑπεράγαθοι. Καὶ πῶς ἐγὼ
μᾶλλον μὴ δορυβῆθῶ ἢ ἀτακτοῦς
Ἰουδαῖε, ὅτι σὺ ἐαυτὸν τὸν Θεὸν ἐπι-
μάζεις λέγων, ὅτι τὸς περὶ αὐ-
τῶν τοῦ Θεοῦ ὁ Ἰσραὴλ. Σὺ δὲ
μωρὸς καὶ ἐχθρὸς σοφῶς, ὁ ἀχάρι-
τος, ὁ γογγυστὴς, ὁ ἀνήκοος, ὁ
θεομίσητος, ὁ θεοσκοπέτης, ὁ Θεοῦ
ἀνιδικός, υἱὸν Θεοῦ ἐαυτὸν ἀμαρ-
τίζεις, καὶ ἐγὼ ἐπειδὴ λέγω τὸν Θεὸν
ἀγαθὸν καὶ εὐεργέτην καὶ σωτῆρα
καὶ δίκαιον, ἀγανακτῆς καὶ ἐγνα-
λῆς καὶ βλασφημῆς, καὶ ἐδωλολά-
τηρ μὲ ἀποκαλῆς. Τί δορυβῆθῶ
ἢ ἀτακτοῦς.

καὶ ἡ ἑκτασις τῆ πλάτης, καὶ πό-
 στον τὸ ὕψος, καὶ τί λέγω τὰ ἐπι-
 ράνια; ἐλθωμεν λοιπὸν κάτω εἰς τὰ
 ἐπίγεια, ἐν οἷς ζῶμεν καὶ κινῶμεθα
 καὶ ἴσμεν. τίς ἐναργῶς ἔγνω τὴν
 ἰδίαν τὴν ψυχῆς κατασκευὴν, ὁποῖά
 ἐστὶ καὶ πῶς συμπεριέχεται μετὰ τῆ
 σώματος, καὶ ὁποῖα τῆ οὐδὴ ἐστὶ,
 καὶ πῶς καὶ πῶς συνίσταται, καὶ πῶς
 χωρίζεται τῆ σώματος, εἴη πα-
 λιν πρὸς τὸ σώματος ἐρευνηθῆναι, πῶς
 συνίσταται, πῶς διαλύεται, πῶς δὲ
 ἀνίσταται, πῶς δὲ τρέπεται ἐν τῇ ἀνα-
 στάσει συνάγεται, καὶ πῶς ἢ πῶς
 ἀναστῆναι καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτοῖς μῆ-
 της ψυχῆς ἀποκαθίσταται, ἢ μόνον
 δὲ ἢ τῆ ἀνθρώπου κατασκευὴ ἐστὶν ἡ-
 μῖν ἀκατάληπτος, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν
 ζῴων καὶ τῶν περὶ αὐτῶν καὶ ἰχθύων. εἰπέ
 γὰρ μοι ὁ τῶν θεῶν ἐρευνηθῆναι, πῶς
 ἢ τῶν ἀλόγων φύσις ἐφίσηκε; πῶς
 ψυχὴν λογικὴν μὴ ἔχουσα τὰ ὅλα
 θησσκῶσι, τί ἐξ αὐτῶν ἐν καιρῷ τῆ
 θανάτου χωρίζεται; ἀν ἔπης μοι,
 ψυχὴν ὑποστατικὴν ἔκ ἐκτίσθη
 ἀλλὰ τὸ αἷμα. ἀλλὰ πλείστα ζῶα καὶ
 μὴ αἰμορραγήσαντα θησσκῶσι. πῶς
 ἢ πάλιν οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς ὕδασι ἀ-
 ναπνεῖν δύναται, πῶς αὐτῶν ἢ τῶν
 ὀφθαλμῶν φύσις ἢ ἀποπνήγει, ἢ
 τὰ ἄλλα; πῶς ἢ τὰ ἀλογον ζῶον

ligit: Dicit enim tu mihi qui ex-
 scrutari naturam DEI & perspe-
 ctam habere cupis, ubinam sunt
 Angeli & quales & quando facti
 sunt atque unde consistere & qua-
 re non cernuntur, & quæ nam est
 ipsorum natura & qualis figura
 ipsorum & vox cursusque. Nec
 de angelis solum ex te queram sed
 & de cælo quoque. Quæ est, dic
 mihi, ejus natura, quæ in latum
 expansio, quanta altitudo? Sed
 quid cœlestia dico? Descendamus
 porro in hæc terrena, in quibus vi-
 vimus ipsi & movemur & sumus.
 Quis clare novit propriæ naturam
 animæ, qualis sit, & quomodo cum
 corpore obambulet, & qualis ejus
 forma speciesque, ubi atque unde
 consistat & quomodo à corpore
 separetur. Deinde iterum de
 corpore inquirendum, quomodo
 consistit, quomodo dissolvitur,
 quomodo iterum resurgit & qua
 ratione in resurrectione collig-
 gitur & quomodo ut unde existat
 atque in unum rursus cum anima
 restituitur? Nec vero hominis
 tantum natura comprehendi non
 potest ab homine, sed nec quadru-
 pedum, volucrumve, nec pisci-
 um. Dicit enim mihi, qui di-
 vina scrutaris, quomodo muta-
 rum animantium natura consistit?
 quomodo moriuntur quibus ani-
 ma rationalis non est? quid ab

D d

illis

nes materiales, corruptibiles, mutabiles ac mortales DEi filios appellare. Nam affirmare quod filium habet DEus corruptionis expertem & immortalem alienumq̄ a peccato, dignum DEo est, & honor illi major, quam dicere primogenitum. DEi esse Israelem populum illum stultum & peccatis oblitum, violatorem legis impiumque. Nam apud gentes a fide alienas hoc etiam blasphemiz anam præbet, qui possunt objicere: quomodo verus ille DEus est stolidæ proclis pater?

JUDÆUS. Si Filium DEus habet, dicito mihi quomodo & quando illum genuerit.

CHRISTIANUS. Non possum non confiteri quod Filium habet DEus, cum S. Scriptura ex persona DEI & Patris palam dicat ad Filium: * *Ex utero ante luciferum genui Te.* Et Filius vicissim de se ex Persona Parentis ait: ** *Dominus dixit ad me, Filius meus es Tu, ego hodie Te genui.* Neq̄ possum non confiteri quod DEus habet Spiritum, DEo ipso dicente: † *effundam de Spiritu meo in omnem carnem.* Tamen quæram ex te. Judæe, tu mihi respondeo. Qualem ais Spiritum DEO esse? num ejusmodi qualis est hominis ex ore & naribus exeuntem & exspiratum effusumque, qui cerni potest & separari?

* Psa. CX. 3.

** Psa. II. 7.

Ἰσραὴλ καὶ θνητὸς, ἡὸς θεῶν; ἢ ἡμεῖς
ἂν εἰπῶμεν ὅτι ἔχει υἱὸν ὁ θεὸς ἄφ-
θαρτον καὶ ἀθάνατον καὶ ἀνεμάτη-
τον, πρέσβει. ἢ θεῶν, καὶ τιμὴ
ἐστὶ τῷ θεῷ, ὑπὲρ τὸ λέγειν ὅτι
ἡὸς πρωτότοκος. ἐστὶ. ἢ θεῶν ὁ Ἰε-
ραὴλ, ὁ μωρὸς λαὸς καὶ ἀμαρταν-
λὸς καὶ ὠδύνομενος καὶ ἀσεβής.
βλασφημίαν γὰρ τῆτο προσφέρει θεῷ
ὠδύνη τῶν ἀπίστων ἰδυνῶν. ὠδύνη
γὰρ λέγεται, πῶς θεὸς ἐστὶ ἀληθὴς
ὅτι πατὴρ ὑπάραχεν ἡμεῖς;

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. εἰ υἱὸν ἔχει ὁ
θεὸς, εἰπέ μοι πῶς καὶ πᾶτα τῆτα
ἐγέννησεν;

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. ἢ δύναμαι μὲ ὁ-
μολογήσαι ὅτι ἔχει υἱὸν ὁ θεός, καὶ
γραφής μάλιστα προσφώνησεν ἀποστό-
λης ἐκ προσώπων ἢ θεῶν καὶ Πα-
τρὸς πρὸς τὸν υἱόν, ὅτι ἐκ γαστρὸς
πρὸ ἐωςφῶρος ἐγέννηκά σε. καὶ ἢ
ἡμεῖς πάλιν πρὸς εἰαυτὸν ὡς ἐκ προσώ-
πων ἢ Πατρὸς. Κύριος εἶπα πρὸς
με, ἡὸς μὲ ἐστὶ σύ, ἐγὼ σήμερον γε-
γέννηκά σε. καὶ ἢ δύναμαι πάλιν
μὴ ὁμολογεῖν, ὅτι ἔχει πνεῦμα ὁ θεός,
αὐτὸς τῷ θεῷ λέγων, ἐκ χειρὸς ἀπὸ
τῷ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσα σαρκί.
Ὁμῶς ἐρώησω σε Ἰουδαίε, σὺ δὲ μὴ
ἀποκρίθητι. Ὁποῖον πνεῦμα λέ-
γεις ἔχειν τὸν θεόν; ἢ ὅσον τὸ πᾶ-
σθενώμενον τὸ ἐκ σώματος καὶ ἡμεῖς
ἐξερχόμενον καὶ διαπνεόμενον καὶ ἐν-
χεόμενον καὶ φαινόμενον καὶ χωριζόμενον;
Ὁ ΙΟΥ-

† Ef. XLIV. 3.

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. Μὴ γίνωθο. Ἄλλὰ πνεῦμα αἰθέριον, πνεῦμα ἁγίον, πνεῦμα θεῶν, πνεῦμα ἀληθῆς, πνεῦμα ἠγμενοικόν, πνεῦμα ἀχώριστον τοῦ θεοῦ.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Καὶ ποτε ἐποίησαν ὁ θεὸς ἢ ἐξήγαγεν τὸ πνεῦμα τούτου; ἢ πῶς καὶ ποθεν αὐτὸ συνέστησεν;

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. Ἀκρίστον ἐστὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ, ἀναρχον καὶ ἀκατάληπτον ὡς εἶπε ὁ θεός.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Ἰδὲ καὶ σὺ σαφῶς ἐλέγχει ὅτι δύο ἀδα προσκυνοῦντες. λέγω δὲ θεὸν καὶ πνεῦμα θεοῦ. ὡς περ εἶπες σὺ ἐκ ἰχθυσας εἰπεῖν πόθεν ἢ ποτε ἢ πῶς ἐστὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ μόνον ἀκῶσας ἐκ τῶν θεῶν γραφῶν ὁμολογῶν καὶ πιστευῶν ἔχει πνεῦμα τὸν θεόν. εἶτω καὶ γὰρ ὁ χριστιανὸς ἀπεριέργως καὶ ἀνερμητεύτως ὁμολογῶ τὸν υἱὸν καὶ λόγον τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ ἀπαυθίς με εἰπεῖν ποτε καὶ πόθεν καὶ πῶς ἔχει ἡν. ὁ θεός, εἰπέ μοι σὺ πρῶτον ποτε καὶ ποθεν καὶ πῶς ἔχει πνεῦμα ὁ θεός. καὶ λέγω σοι καὶ γὰρ πῶς προαναίχως ὁ θεός ἐγέννησε τὸν υἱόν. ὡς περ γὰρ σὺ καὶ λέγεις τὸν θεόν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ θεοῦ δύο θεοὺς, εἶτως εἰδὲ ἐγὼ λέγω πατέρα καὶ υἱόν καὶ ἁγίον πνεῦμα τρεῖς θεοὺς, μὴ γίνωθο. ἀλλ' ὡς περ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σέλιμη.

* Psal. LI. 12.

JUDÆUS. Absit hoc quidem, sed vero Spiritum invisibilem, Spiritum sanctum, Spiritum divinum, Spiritum verum, Spiritum ductorem, * Spiritum a DEO inseparabilem.

CHRISTIANUS. Et quando fecit DEUS aut eduxit Spiritum hunc, aut quomodo & quando illum fecit consistere?

JUDÆUS. Increatus est Spiritus DEI, principit expers & incomprehensibilis, perinde ut ipse DEUS.

CHRISTIANUS. En tu quoque evidenter convinceris dicitatem adorare, DEUM nempe DEIque Spiritum. Quemadmodum itaque tu non potes ediffere unde vel quando aut quomodo DEI Spiritus cum DEO est, sed tantum edoctus ex sacris literis confiteris & credis DEO esse Spiritum: ita & ego Christianus sine curiosiore scrutatione profiteor Filium, & Verbum DEI. Sive ro desideras a me ut dicam quando vel unde & quando Filium DEUS habet, dicito & Tu prius mihi quando & unde & quomodo DEUS Spiritum habeat, tunc & tibi exponam quomodo ante omnem principium DEUS Fillum genuerit. Sicut enim tu DEUM DEIque Spiritum non dicis duos DEOS, ita nec ego Patrem, Filium & Spiritum S.

tres nuncupo DEos, absit sane: sed quemadmodum sol ejusque calor & radiorum vis ex eo progrediens tria nomina sunt, una solis substantia: & sicut anima & ratio & corpus hominis non tres sunt homines: & sicut unguis digiti cum osse & carne non sunt tres digiti: ac veluti radix & ramus ac folia arboris tres arbores non sunt: & sicut oculus & pupilla luxque oculi non tres reddunt oculos: & sicut fons & fluvius rivusque ex fluvio promanans non sunt triplices undæ: & sicut brachium, carpus & palma non sunt tres manus; & sicut in rubo Moïsis erat sermo & flamma & qui loquebatur: & quemadmodum in camino trium puerorum erat hymnus & flamma & ros, unus vero caminus erat: & sicut in numisma te est aurum & imago & inscriptio Imperatoris, sic & in sacrosancta Trinitate inconfusa est unio in una trium personarum essentia ac Divinitate.

JUDEUS, Etiam si Christum confitear DEum esse, Patri tamen consubstantialem non ausim affirmare.

CHRISTIANUS. Si omnino eum recipis ita ut DEum confitearis, nosces accurate & evidenter quod ipse te per sacras scripturas & per Prophetas illuminabit, sitque

αὐτῶν καὶ ἡ ἀκτίς ἐξέχουσα ἐκ αὐτοῦ, τρία μὲν ὀνόματα εἶσι, μία ἡ οὐσία ἡλίω. καὶ ὡσαύτως ἡ ψυχὴ καὶ ὁ λόγος καὶ τὸ σῶμα τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ εἰσὶ τρεῖς ἀνθρώποι. καὶ ὡσαύτως ὁ ὄνυχς τῷ δακτύλῳ καὶ τὸ ὄστυν καὶ ἡ σὰρξ ἐκ εἰσὶ τρεῖς δάκτυλοι, καὶ ὡσαύτως ἡ ρίζα καὶ ὁ κλάδος καὶ τὸ φύλλον τῷ δένδρῳ ἐστὶ τρία δένδρα. καὶ ὡσαύτως ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ἡ κόρη καὶ τὸ φῶς, ὁ ὀφθαλμὸς ἐκ εἰσὶ τρεῖς ὀφθαλμοὶ καὶ ὡσαύτως ἡ πηγὴ καὶ ὁ ποταμὸς καὶ ὁ ρυαξὶς ὁ ἐκ τῆς πηγῆς ἐκ εἰσὶ τρία ὕδατα, καὶ ὡσαύτως ὁ βραχίονας καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ παλάμη ἐκ εἰσὶ τρεῖς χεῖρες. καὶ ὡσαύτως ἡ ἐπί μαρτυρίας βασιτεὶς εἶχε λόγον καὶ φλόγα καὶ λαλῆσα, καὶ ὡσαύτως ἡ κάμηλον τῶν τριῶν παιδῶν εἶχον ὕμνον καὶ φλόγα καὶ δρόσον, μία κάμηλος ἕστα καὶ ὡσαύτως τὸ νόμισμα εἶχε χρυσόν καὶ εἰκόνα καὶ λόγον ἔ βασιλευσὶ ἕστος ἐν τῇ παναγίᾳ τριάδι ἀσύνγνωστοῦ ἢ ἐνώσις ἐν τρισυποστάτῳ μὲν οὐσίᾳ καὶ θεότητι.

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. Καὶ εἶπεν θεὸν τὸν χεῖτερον, ἢ τοῦ μὲν λέγειν αὐτὸν ὁμοῦσιον ἔ Πατρί.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Ἐὰν ὅλως καὶ τὰ δέξῃ ὁμολογεῖν αὐτὸν θεὸν, γινώσκεις ἀκριβῶς καὶ ἀναμφιβόλως, ὅτι αὐτὸς φωνῶν σε διὰ τῶν θεῶν γραφῶν καὶ προφητῶν, ὅτι θεὸς ἐστὶν ὁ ἕως

τη[Ⓞ]; ἀρα τετραπόδον αὐτὸν εἶπο-
 μεν; ἀλλ' ἐκ ἑσιν. Ἀρα δίποδος;
 ἀλλ' ἐκ ἑσιν. Ἀρα ἐρπετόν; ἀλλ' ἐκ
 ἑστί, ἀλλὰ ζῶον. Διὸ ὡδυσσεύῳ
 πάντα τὸν θεόλοισι φυσιολογεῖν τὸν
 θεόν, φυσιολογήσαι ἡμῖν πρὸ τῆ θεῆ
 τὴν τῆ βραχυτάτη φύλκι κατα-
 σκευὴν καὶ κατὰσταςιν καὶ σύθεσιν
 καὶ ὑπαρξίν καὶ ψυχῶσιν καὶ αἰοδη-
 σιν καὶ νοσησιν, καὶ ὅτε καλῶς καὶ ἀ-
 πλανῶς καταλάβῃ, καὶ εἴπῃ ἡμῖν τί
 γὰ εἶδ[Ⓞ] καὶ γέν[Ⓞ] τὴ ψυχικῆς
 ἰστίας τῆ φύλκι, τότε λοιπὸν πι-
 στεύσομεν αὐτῷ, ὅτι καὶ τὰ ὡδ[Ⓞ]
 θεοῦ τῆ ἀκαταλήπτῃ καταμαθεῖν
 καὶ ἐξηπείν δύναται. Καὶ μοι εἶ-
 πκεσὺ, ὁ ἀσύνε[Ⓞ], ὅτι τὸ αἷμα
 τῆ φύλκι, καὶ παντὸς ἀλόγου ἢ
 ψυχῆ αὐτῆ ἑσίν. Ἐγὼ καὶ γὰρ πῶς
 ἐρεῖμαι, ὡς προῖπον, πολλὰ τῶν
 ἀλόγων χωρὶς ῥέσεως αἱματ[Ⓞ]
 τελευτῶν; τοίνυν λέγε ἡμῖν εὐ-
 θεόγνωστε, τί ἑστί τὸ ἐκ τῆ ζωῆ
 ἐκπορευόμενον χωρὶς αἱματ[Ⓞ] ἐν
 τῇ τελευτῇ αὐτῆ; ψυχὴν γὰρ ὑ-
 ποστασικὴν μόν[Ⓞ] ὁ ἀνθρώπ[Ⓞ] κέκ-
 τηται. Πλὴν εἰάν ἡ ψυχὴ τῆ ζωῆ,
 ὡς ἀνθρώπ[Ⓞ]. καὶ γὰρ πᾶς ἀν-
 θρώπ[Ⓞ] τῆ ἰδίῃ αἱματ[Ⓞ] χωρι-
 ζόμεν[Ⓞ] τελευτᾷ πάντως καθὼς
 καὶ τὸ ἀλογον, καὶ πᾶ λοιπὸν ἢ

morativa ejus vis & collectiva fa-
 cultas est reposita? quis vero do-
 cuit eum in futuris plicisque ve-
 stium se abscondere? & quo nomi-
 ne pulicem nuncupare debemus
 qui exscutatores Divinitatis esse
 volumus? igiturne quadrupedem
 dicemus? at non est quadrupes. Bi-
 pedem ergo? non est. Itaque repti-
 le? non est, sed animal est. Ideo-
 que hortor unumquemq; qui vel-
 lit DEi naturam commentari, ut
 prius explicet naturam parvissimi
 pulicis, ejusq; conditionem con-
 stitutionemq; & compositionem
 & originem, animam, sensum &
 intellectum: ac quando is certo
 comprehenderit nobisque expli-
 caverit speciem & genus substan-
 tiæ qua constat pulicis anima, tunc
 porro ipsi habemimus fidem,
 quod etiam res DEi incompre-
 hensibilis attingere & exponere
 queat. Etiam si dixeris mihi, ho-
 mo stolide, quod anima pulicis &
 cujusque brutæ animantis sit san-
 gvis, regeram ego: quomodo ut
 ante dixi videmus multa animalia
 nullo effuso sanguine mori? dicit
 itaq; nobis tu cui DEus ita not⁹ est,
 quid est illud quod in more ani-
 malis citra sanguinem ex illo egre-
 ditur? Animam enim substantia-
 lem solus homo possidet. Si autem
 animali anima est, non differet
 illud ab homine, nam & homo san-
 guine suo defuitatus perinde ut
 bru.

sed ne quærito divini naturam mysterii. Crede in Filium, nec manibus palpare institue modum æternæ generationis. Nam Mysterium si comprehenditur non amplius inysterium manet, quicquid vero mysterium non est, id non amplius miramur. Quanto magis igitur naturam DEi scrutaris, tanto magis ignoratur occultaturque. Quo magis eum insequeris & exquiris, tanto minus comprehenditur & manifestatur. Quanto magis conaris eum manibus palpare, tanto apparet minus, minusque reperitur. Omnes quotquot scrutari DEum aggressi sunt, umbram comprehendere studuerunt, & quotquot DEI naturam instituerunt perspectam habere, ventos sinu concludere voluerunt. Quique existimant Divinitatem se comprehendere, somnium & imaginationem amplectuntur. Et qui ad profunda naturæ DEI visi sunt sibi penetrasse, in hæreses inciderunt. Et qui DEum se ajunt affecutos, ne guttulam quidem ex universa abyssso comprehenderunt, sed umbram persecuti longe a DEO absunt. Itaque ideo fides nuncupatur, quod quis quis credit neutiquam scrutatur Deum, ut qui alieni a fide sunt. Ac quid dico DEum? nam ne opera quidem a DEo condita possunt ab hominibus faule intel-

Πνεῦμα, μὴ πολυπραγμαίων τὸ
χρῆμα τ' ἐκπορεύσεως. μυστήριον
ἂν καὶ λαμβανόμενον ὑπέτι μίται
μυστήριον. πάν τ' ἢ τὸ μὴ ὄν μυστήριον,
ἔστιν ἐστὶ θαυματούμενον. ὅσον ἂν
ἐρευνᾶται θεός, ἴσοῦτοι πλέον αἰγῶ
ἔται καὶ κρύπτεται. καὶ ὅσον καὶ
διώκεται καὶ ἐξερευνᾶται, ἴσοῦτοι
πλέον ἢ λαταλαμβάνεται. ἔδὲ φα-
νερῶται καὶ ὅσον ἄηλαφᾶται, το-
σῶτω πλέον ἢ φθάνεται ἔδὲ ἐν-
ρίσκεται. Πλῆθεις οἱ θεὸν ἐρευνῶσαν-
τες σκιὰν κρατήσαν. ἰσαύδακται, καὶ
ὅσοι θεὸν μαθεῖν ἰδοκίμασαν, αἰετῶς
ἀποκρίσασαι ἐν κόλπῳ ἡθέρησαν. καὶ
ἔσοι καὶ λαβεῖν ἴην θεοῦ ἡσ ἰομίζε-
σιν, ἐνυπνῶν καὶ φαντασίῳ κατῆ-
χασαι καὶ ὅσοι βαδίζοντες περὶ θεῦ
φύσεως ἐτάμισαν, τίς αἰετῶς ἐρε-
πῆσαν. καὶ ὅσοι θεῦ λόγῳ ἔστι ἐφ-
θῆσαν, ἔδὲ φανίδῳ ἐπὶ πάσης τ'
αβύσσῳ ἐκράτησαν, ἀλλὰ σκιὰν κα-
ταδιώξαντες ἢ ἐφθῆσαν. Πίστες
ἔν δια τῶσ ἀκούει, ὅτι πᾶς ὁ πι-
στῶν ἔκ ἐρευνᾶ ὡς αἱ ἀπίστοι θεός,
καὶ τί λέγω θεός; ἔδὲ τί τῶ θεῦ
ποιμᾶτα ἀνθρώποις ἐνλαπῆσα. εἰπέ
γάρ μοι σὺ ὁ θεὸς ἐξερευνᾶ καὶ
μαθεῖν φύσιν θεῦ, πᾶ εἰσὶν οἱ ἀγ-
γελοι; καὶ ὅποιοι εἰσὶ, καὶ πότε ἐγί-
νοηθῶ καὶ πότε σιωπῆσαι, καὶ δὴ
τί σὺ φαίνονται, καὶ τίς ἐστὶν ἡ φέ-
σις αὐτῶν, καὶ ὅποιοι ἐστὶν τὸ χρῆμα
αὐτῶν, καὶ ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ὁ ὄρ-
μῳ; ἢ μόνον τ' περὶ ἀγγέλω ἐ-
ρευνῶ σε, ἀλλὰ καὶ περὶ κρεῖτῶν.
ὅποια ἐστὶν, εἰπέ μοι, ἡ φύσις αὐτῶν;
καὶ

ut ostenderet Deita-

Non enim dixit
hominem fecerunt,
um qui in Trinitate
quando igitur audis
em: *Ecce Adam factus*
nobis, trium perso-
i cogita. Quando
in imagine Dei, Deus
unam essentiam oc-
fiteris. Igitur non
sed & ex aliis plu-
Scriptura locis
stantialis Trinitatis
docemur, & maxi-
c Filio perspicua ac
imonia reperimus.
itur * *Dominus pluit à*
super Sodomam & Gammor-
id nisi Patrem & Fi-
num à Domino sive
n sinit? Atque rur-
Psalmo centesimo
** *Dixit Dominus De-*
à dextera meâ, per-
Patrem & sedentem
s Filium declarat.
it in throno vel sede
ut à dextra vel sini-
nistrum ita sedet DE-
divino modo super
semnatus est DEUS
Eo antefaculo; &
ale, figura destitu-
m scriptum est, sic &
aum & dextram DEI
. Sed & quod apud
ipsum

illis mortis tempore separatur? si dixeris mihi animam substantialem non fortitas esse sed sanguinem; at plurima animalia moriuntur sanguine nullo effluente. Quomodo vero pisces in aquis possent respirare, & quomodo illis aquarum natura non ut cetera animalia suffocantur? Unde vero animal ratione destitutum si cum homine ad DEI condito imaginem processerit, in via inter redeundum minus errare quam ratione gaudens & viam melius nosseprehenditur? Unde rursus volucres & pisces ferzque bestiz, quibus nec sermo nec ratio est, neque intellectus nec iudicium, intelligunt & retia transiliunt & laqueos pedicasque venatorum? Atque ut porro amplius vilitatem tuam miseramque inscitiam agnoscas, rogabo te insuper & hoc. Dic mihi tu qui incomprehensibilem Factorem ac DEum nosse ac curiose te scrutari profiteris, dic mihi prius quæ est substantia pulicis, & qualis substantia animæ ejus, & qualis est ejus anima? quomodo circa semen sponte existit? Quomodo rationem & sapientiam cum nesciat, videt hominem, & mortem metuens fugit? unde novit morti se obnoxium fore? quibus ratiociniis consultat? unde didicit hostem sibi hominem esse? ubi me-

σὺν τῷ κατ' εἰκόνα Θεοῦ ὄντι ἀνθρώπῳ πρὶν ἐν ὁδῷ ἀπερχόμενοι ἐν τῷ ἔπαινε χεῖρα ὑπὲρ τὸν λογικὸν εὐρίσκειται ἀπλανῶς τὴν ὁδὸν ἐπιτεάμεσθαι; πῶθεν ἢ πάλιν πείσῃ καὶ ἰχθυοῦσι καὶ θηρίῳ μήτε λόγον μήτε λογισμὸν ἔχουσα, μήτε διάνοιαν καὶ διάκρισιν νοῦσι καὶ ὑπερβαίνουσι δίκτυα καὶ παγίδας καὶ θηρίωματα; καὶ ἦα λοιπὸν ἐπιγνοῖς ἐπὶ πλείον τὴν σαυτῆ ταπέωσιν καὶ ἀγνοῖαι καὶ ταλαπωρίας, ἐρῶ σοι πάλιν καὶ τῆτο. Εἰπέ μοι σὺ ὁ τὸν ἀκατάληπτον ποιητὴν καὶ Θεὸν δοκιμάζων μαθεῖν καὶ πολυπραγμονῶν, λέγε μοι πρῶτον τί ἐστὶν ἡ ἐσσία τῆ ψυχῆ, καὶ ὅπως ἐστὶν ἡ ἐσσία τῆς ψυχῆς αὐτῆ, καὶ ὅπως ἡ ψυχὴ αὐτῆ, καὶ πῶς αὐτῆ αἰσὺ σποραῖς αὐτομάτως συνίσταται; καὶ πῶς λογισμὸν ἢ σοφίαν μὴ ἐπιτεάμενοι ὁρᾷ τὸν ἀνθρώπον καὶ φέυγον φοβέμενοι τὸν θάνατον; πῶθεν ἢ εἶδεν ὅτι θανάτῳ ὑπόκειται; πῶς ἢ λογισμοῖς βυλεύεται; πῶθεν ἤμαθεν ὅτι ἰχθυὸς αὐτῆ καθέστηκεν ἢ ἀνθρώπου; καὶ ἢ ἡ μεταμορφωτικὴ αὐτῆ ἀπόκειται διάνοια; τίς δὲ ὁ δάξας αὐτὸν ἐν ταῖς ῥαφαῖς καὶ διπλώσει τῶν ἱματίων κενήσας; τί ἢ ἄρα καὶ ὀνομάζων τὸν ψιλλὸν ὀφθαλμῷ ὅσῳ ἐξερευνηται τῆς βί-
τη.

ut aliquid in terris
 raretur, quod ho-
 stium esset, ne in
 istianis verteretur
 & imagines adora-
 dmodum igitur Ju-
 cederis adoravit, &
 aurea & conflatu-
 tabulas quas dola-
 cum tamen DEus
 sserit ut ea adora-
 : ita nos quoque
 on tanquam DEum
 us, sed ut sincerum
 erga eum qui cruci-
 lectum demonstre-

annes Episcopus,
 Nicænz * vero A.
 ostea prævalentibus
 Athanasius de fuga
 in Arianis partibus
 ta major centenario
 Eccles. cap. 1. *Hosius*
uentia viribus exercita-
Epistolam pulchro ac
de interpretatione
nto, egregio quidem,
ncilio quam plurimus
æter Canones XX.
nfignem ad Constian-
ripta, qui etiam Ni-
innuit. De Hosio
ag. 313. seq. & Ni-
colaus

brutum omnino moritur. Ubi-
nam itaque est differentia inter
hominem ad imaginem & simili-
tudinem factum DEI . & irratio-
nabile jumentum ? Ostendi enim
quod & homo & pulex si sanguine
suo exhausta sint moriuntur. Hæc
non temere hoc loco dicta a me
sunt. Sed quod tecum, o Deicida
Judæe, cohibere volui plerosque
ab incomprehensibilibus de DEO
questionibus, & persuadere ac
demonstrare quod non Conditor
solum, sed & ipsæ res creatæ ab
hominibus comprehendi ne-
queunt.

JUDÆUS. Ubi vero Trini-
tatem in Veteri Testamento do-
cemur, & ubi eam in Novo disci-
mus?

CHRISTIANUS. In Ve-
teri quidem, in primo Moysis li-
bro, ait enim ubi origines Mundi
describit: * *Et dixit Deus: faciamus
hominem ad imaginem nostram & ad
similitudinem.* Manifestum est
quod ad Filium & Spiritum S. hæc
locutus est Pater. Atq; iterum **:
*Et dixit Deus: Ecce factus est Adam
ut unus e nobis.* Quod enim ait, *ut
unus e nobis*, omnino duos vel tres
significat, ut ostenderet porro per
verba *ut unus e nobis*, trium per-
sonarum differentiam. Atque
iterum idem Legislator: † *Et fecit
Deus hominem: secundum imaginem*

διαφορὰ τῆ λογικῆ ἀνθρώπου καὶ
κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν θεῶ γε-
νομένῃ, καὶ τῆ ἀλόγου κτήνης; ἔ-
δειξα μὲν ὅτι καὶ ὁ ἀνθρώπος ἔ-
στ' ὁ ψυλλῶ χωριζόμενος τῆ ἰδίῃ
αἱματὶ ἀποδιήσκουσι. ταῦτα δὲ
ἡμῖν ἔμαθον ἐνταῦθα ἐρρήθη-
σαν, ἀλλ' ἀνακόψω τὴν πολλὴν
μετὰ σὺ τῆ θεολογίας ἰσχυραίας τῶ
ἀκαταλήπτου τῆ θεῶ ζήτησεως
θέλοντες, καὶ πῆσαι καὶ δεῖξαι ὅτι
ἔμουν ὁ κτίστης, ἀλλὰ καὶ αὐτῆ
ἡ κτίσις ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀκα-
τάληπτος.

Ο ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Πῶ δὲ τριάδα
ἐν τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ διδασκόμε-
θα, καὶ πῶ ταύτην ἐν τῇ καινῇ
ἔγνωμεν;

Ο ΠΙΣΤΟΣ. Ἐμὴ τῇ πα-
λαιᾷ, ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ Μω-
σέως, φησὶ γὰρ ἐν τῇ τῆ κόσμου
γενέσει. καὶ εἶπεν ὁ θεός. ποι-
σωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμε-
τέραν καὶ κατ' ὁμοίωσιν. ἤλω δὲ
ὅτι πρὸς τὸν υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον εἶπεν ὁ πατήρ. καὶ πάλ-
ιν, καὶ εἶπεν ὁ θεός. Ἰδοὺ γίγο-
νεν Ἄδὰμ ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τὸ δὲ
εἶπεν, ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, πάντως δύο
καὶ τρεῖς ἐσήμανεν, ἵνα δεῖξῃ λοι-
πόν διὰ τῶ, ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τὸ
διάφορον τῶν τριῶν ὑποστάσεων.
καὶ αὐτὸς ὁ αὐτὸς νομοθέτης. καὶ
ἐποίησεν ὁ θεός τὸν ἄνθρωπον, κατ'
εἰκόνα

* Genes. I. 26.

** III. 22.

† I. 27.

ομοια Θεῷ ἐποίησαν αὐτόν. ἵνα δεί-
ξῃ τὸ μεταδικὸν τῆς θεότητος. ἡ
γὰρ εἶπεν ὅτι ἐποίησαν οἱ Θεοὶ τὸν
ἄνθρωπον, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ εἷς ὁ ἐν
Τριάδι προσκυνούμενος. Ὅταν τοί-
νυν ἀκύσῃ Θεῷ λέγουσιν, ἰδὲ
Ἀδάμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν,
τρισυπόστατοι φωνῇ ἐνόησαν. Ὅταν
ᾖ πάλιν, ὅτι ἐν εἰκόνι Θεῷ ἐποίη-
σεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, τὴν μίαν
ὑπόστασιν καὶ θεότητα ὁμολογεῖς. Τοι-
γαρᾶν ἢ μόνον ἐνόησεν, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ἑτέρων πλείων τρόπων τ' ἰδέσθαι
γραφῆς τὸ τ' ἀγίας καὶ ὁμοουσίᾳ
Τριάδος διδασκόμεθα μυστήριον, καὶ
μάλιστα τὰς περὶ Πατρός καὶ Υἱοῦ
τηλαυγείας καὶ σαφεστάτας φωνὰς καὶ
μαρτυρίας εὐρίσκουσιν. Τὸ γὰρ
εἰρημένον, ὅτι ἐβρεξέει Κύριος ὡς
Κύριος πῦρ ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα,
τί ἄλλο, εἰ μὴ Πατέρα καὶ Υἱόν,
καὶ Κύριον ὡς Κύριος ἦγαν ἐν τῷ
Πατρὶ ὑποθέσει παρίστησι. Καὶ
πάλιν τὸ ἐν τῷ 93' ψαλμῷ εἰρη-
μένον ὅτι εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυ-
ρίῳ μου, κάθου ἐξ δεξιῶν μου, σα-
φῶς, τὸν Πατέρα καὶ τὸν καθήμενον
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ Υἱόν ἡμῶν ἐφαιέρω-
σιν ἢ κατὰ τῆς θρόνου ἢ τῆς
ἐπιγῆς, ὑδὲ τὰς καθέδρας, ὅτε
κατὰ τὰ δεξιά καὶ ἀριστερά μετῆ
τῶν ἀνθρώπων, ἔτω καὶ ὁ Θεὸς
καθέσεται. μὴ γένοιτο. ἀλλ' ὡς περ
Θεῷ ἢ ὑπὲρ λόγον ἐγεννήθη ὁ Θεὸς
λόγος ἐκ Θεῷ πρὸ αἰώνων, καὶ ὡ-
σπερ ἀσώματος καὶ ἀρχημάτις καὶ
ἀπερίγραπτος ἐστίν, ἔτω μοι νόος

*DEI fecerunt, ut ostenderet Deita-
tis unitatem. Non enim dixit
DEos esse qui hominem fecerunt,
sed DEum unum qui in Trinitate
adoratur. Quando igitur audis
DEum dicentem: Ecce Adam factus
est sicut unus est nobis, trium perso-
narum vocem cogita. Quando
deinde, quod in imagine DEI DEus
hominem fecit, unam essentiam ac
Deitatem confiteris. Igitur non
ex hoc tantum sed & ex aliis plu-
ribus Divinæ Scripturæ locis san-
ctæ & consubstantialis Trinitatis
mysterium edocemur, & maxi-
me de Patre ac Filio perspicua ac
clarissima testimonia reperimus.
Nam quod dicitur *Dominus pluit à
Domino ignem super Sodomam & Gomo-
ram, ecquid aliud nisi Patrem & Fi-
lium, & Dominum à Domino sive
ex Patre natum ficit? Atque rur-
sus quod in Psalmo centesimo
nono dicitur: ** Dixit Dominus Do-
mino meo, sede à dextris meis, per-
spicue nobis Patrem & sedentem
à dextris ejus Filium declarat.
Neque vero ut in throno vel sede
terrestri, aut ut à dextra vel sini-
stra parte hominum ita sedet DE-
US. Sed sicut divino modo super
omnem rationem natus est DEus
Verbum ex DEo antesæcula, &
sicut incorporale, figura destitu-
tum & incircumscriptum est, sic &
sedem & thronum & dextram DEI
mihi intellige. Sed & quod apud
D d d 3 ipsum*

* Genes, XIX, 24,

** Psal, CX, I.

ipsum Esaiam dictum exstat, clare docet nos mysterium de Patre & Filio, ait enim: * *Puer natus est nobis, Filius datus est nobis*, videlicet Gentibus a DEO. *Et vocatur nomen ejus magni consilii Angelus, admirabilis, consiliarius, DEus fortis, potens, princeps Pacis, Pater futuri seculi.* David vero per DEI nomen in tribus personis sanctam Trinitatem velut in benedictionis gratiam nobis subinnuit cum ait: ** *Benedicat nos DEus, o DEus, benedicat nos DEus!* Ipsi gloria in sæcula, Amen,

ἢ τὴν καθέδραν ἢ τὸν θρόνον ἢ τὰ δεξιά τῆ θεῶ. Καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ Ἡσαΐα ἡ εἰρημένον σαφῶς ἡμᾶς διδάσκει τὸ παρὶ Πατρὸς ἢ τοῦ μυστηρίου. λέγει γὰρ, ὅτι παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, δῆλον τοῖς ἔθνεσι παρὰ θεῶ. Καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλη βουλῆ ἀγγελῶ, θαυμαστὸς σύμβουλῶ, θεὸς ἰσχυρὸς, ἰξυσιαστής, ἀρχῶν εἰρήνης, πατὴρ τῶ μέλλοντων αἰῶνων. Ὁ δὲ Δαυὶδ τρεῦ υποσάτως λέγει τῶ θεῶ ὀνόματι τὴν ἁγίαν τριάδα ὡς χάριτι εὐλογίας ἡμῖν ὑπῆρξατο, εἰπὼν εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὁ θεὸς ἡμῶν, εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς. Αὐτῆ ἢ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας ἀμήν.

Apud Joannem Damascenum 3. de imagg. Tom. I. Oppedit. præclaræ Lequinianæ pag. 385.

Hieronymi presbyteri Hierosolymorum.

ἱερωνύμῳ πρεσβυτέρῳ ἱεροσολύμων.

JUDÆI Interrogatio. Quandoquidem Scriptura vestra crucem adorare nusquam vobis permittit, cur igitur ipsam vos adoratis? Respondete nobis Judæis & Græcis, ceterisque omnibus qui hoc a vobis quærimus.

Ἐρώτησις. τῆς γραφῆς ὑμῶν μηδαμῶ ἐπιρεπέτης ὑμῶν προσκυτῶν τὸν σταυρὸν, τίνος χάριτι λοιπὸν αὐτὸν προσκυτεῖτε; Ἐπίστευε ὑμῶ τοῖς Ἰουδαίοις ἢ Ἕλλησι, ἢ πᾶσι τοῖς ἐπερωτῶσι ὑμᾶς ἔθνεσι.

CHRISTIANI responsio. Idcirco, o stulti & vesani corde, forsitan permittit DEus omni genti

Ἀπέκρισις. Διὰ τῆτο, ὃ ἀνόητοι ἢ ἀναιδέεις τῆ καρδία, ἰάχα συνηχρήσατο ὁ θεὸς τῆ παντὶ ἔθνεσι θεομιμῶν τὸν σταυρὸν, πάντων.

* Es. IX. 6.

** Psal. LXVII. 6.

† Eadem Lequinus reperit in Codice Regis Christianiff. 2951. expressa his verbis: καὶ γὰρ ὡς συνηχρήσατο ὁ θεὸς προσκυτεῖν πᾶν ἔθνος χριστοποίησα, Ἰουδαίους τινὰς πλάνας ἐκείνας, ὡς ἐλάβομεν Μαυσοῦς, καὶ τὰ δύο χερσὶν τὰ χρυσᾶ. Ἔτως καὶ ἡμῖν τοῖς χριστιανοῖς ἐδωκῆσατο τὸν σταυρὸν, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὰς εἰκόνας γραφῆσαι καὶ προσκυτεῖν, καὶ δοῦναι τὸ ἔργον ἡμῶν.

Quoniam vero
 ter leguntur quam
 ter ex collatione qua
 am sacrorum p. 404
 nterpretatione Vul
 orem Zelum spiran
 um *Hereticis. De non*
pro Filio DEi. Qui
 r. Nonnulli Latini
 tam à Joanne Tilio,
 Colon. & Lugd. re
 pag. 157. 163. Sed
 nem Luciferi quam
 ostol. II. 57. his ver
 um, *Auctoris omnium*
cognitionem Scriptura
lo eo Augie stabulo plu
dam editionem, fili
is, aut no:itiam venerit,
atum singulari beneficio
 illud deinde Cote
 m Hugonottis tunc
 Constantium, Im
 nt, facilius excusa
 dens paullo asperius

sfionis editæ in Con
 martyr sub Juliano,
 t. Tom. VII. memor.
 Photini p. 454.
 9. seq.

l. 360. ex Sebasteno
 nis spatium ab Aria
 ecto. Cum hoc Me
 , non mediocris in
 Ec-

colaus Antonius Bibl. Hispanz libro II. cap. 1. Utrum hic sit ille Hofius cui commentarium Latine scriptum in Timzum Platonis *Chalcidius* dicavit, non plane exploratum esse profiteor, uti nec quod in Codice Bibl. Bodlejanz annotatum reperit Christophorus Wale Exercitatione 3. animadversionum Nonianarum pag. 40. *Chalcidius* Hofii Hispani Episcopi fuisse Archidiaconum.

JACOBUS Nisibenus qui Concilio Nicæno A. C. 325. & Antiocheno A. 341. interfuit, ut plurima scripsit Syriaco sermone quz Gennadius cap. 1. commemorat, ita videntur illius nonnulla Græce versa jam innotuisse tempore Athanasii, qui cum Hofio, Alexandro Alex. Philogonio, Eustathio aliisque orthodoxis Episcopis scriptoribus Jacobum quoque Mesopotamiz præfulem laudat 1. adversus Arianos T. 1. pag. 252. De Jacobo illo præter Tillemontium Tom. VII. pag. 260. seq. Wilhelmus noster Ernestus Tentzelius *ὁ μακαρίτης* in Exercitationibus selectis parte 1. Exerc. 6.

JOANNES ab A. C. 386. Episcopus HIEROSOLYMITANUS samz Origenis adversus Epiphanium & Hieronymum strenuus defensor, obiit A. C. 416. Vide Tillemont. T. XII. memor. Non exstat ejus *liber adversus obrectatores studii sui memorans* Gennadio cap. 30. in quo demonstravit se Origenis ingenium, non fidem secutum. Hanc suspicor esse illam apologiam ad *Thomaz* Alex. ad quam respondet Hieronymus Epistola 67. *Librum* de institutione Monachorum Carmelatici Ordinis ad Caprasium Monachum, libenter omitto, qui velut è Græco versus Latine a Carmelitis falso jaçtatur, sæpiusque editus est (etiam in operibus Thomaz a Jesu Tom. 1. pag. 416. seq.) & cum pluribus aliis scriptis non majori pudore suppositis huic Johanni Hierosol. vulgatus a Petro Wastelio, additis amplissimis vindiciis Bruxell. 1643. fol. Sed his vindiciis & ejusdem Wastelii Apologetico pro Joannis Hierosol. Monachismo in Carmelo, ibid. 1611. 8. nec non Bernhardo Aegre, qui in paradiso Carmelatici decoris pag. 576. seq. prolixè disputat adversus Baronium & Bignzum ut Johannem Hierosol. adscribat Carmelitis, videre juvabit quz opposuit Papebrochius in tractatu præliminari ad Tom. III. Act. Sanctor. Maji pag. XX. seq. & Tom. 1. April. p. 780. seq. nec non Conradus Janningus in Apologia pro Papebrochio adversus Sebastianum a S. Paulo, præmissam Actis T. 1. Junii §. 49. seq. pag. XL. &c.

JULIUS I. Episcopus Romanus ab A. 337. ad 352. de quo Tillemontius Tomo septimo, & Henſſenius Tom. 2. Act. Sanctor. April. 21. pag. 82. sq. Epistola sub ejus nomine ad *Dionysium Corinthiensi*, quæ incipit: *Ἐπιτολὴ τοῦ Ἰουλίου*, Græce & Latine vulgata est ab exquisitæ eruditionis viro *Lud. Antonio Muratori* in Anecdotois Græcis p. 341. 346. subjuncta disquisitione ad C. V. Antonium Mariam Salviniū, quæ adversus Gennadium cap. 2. de S. E. negat auctorem illius Julium esse, sed ab Apollinari vel Timotheo Apollinarius discipulo suppositam probat auctoritate Facundi, lib. 2. cap. 5. Evagrii lib. 1. Hist. cap. 31. ac Leontii Byz. Plura de Epistolis Julii aliisque per Apollinaristas suppositis Michael le Qvien in diss. secunda Damascenica. Julii Epistola ad *Docimum* citatur Act. 1. Concilii Ephesini, & à Cyrillo Alex. in Apologetico. Ex verbis *ἡμεῖς Δόσιμον*, apud Facundum est ad Prodocimum. Epistola ad *Alexandrinios* pro Athanasio, quæ incipit: *συχαίρω καὶ γὰρ ὑμῶν, ἀδελφοί*, exstat apud Socratem II. 23. Hist. & Apologia secunda S. Athanasii, qui Epistolam Julii ad Orientales etiam in sua Apologia de fuga conservavit. Tom. 1. pag. 739. 754. Incipit: *ἀδελφοὶ καὶ γοημῶτα*. Præter has Epistolas in tomis Conciliorum sub Julii nomine exstat Latine Epistola inceptoris ad Orientales pro causa Athanasii & excessibus contra Romanam Ecclesiam, quæ incipit: *Decuerat vos, fratres*, cum Epistola Orientalium ad Julium, cujus initium: *Licet circa omnes Romanam Ecclesiam*. Juliique Epistola ad Orientales Theognium, Theodorum, Berinthus, altera quæ incipit: *Decuerat vos adversus sanctam Ecclesiam*. Hæc Blondellus etiam in Pseudo Isidoro suo pag. 443. sq. exhibet cum censuris suis, quibus eas suppositas esse demonstravit. *Liturgiam* sub Julii nomine, veram è Syriaco, Latine exhibet V. C. Eusebius Renaudotus T. 2. collectionis Liturgiarum p. 227.

LIBERIUS Romanus Episcopus ab A. 352. ad 356. qui communionem cum Arianis labem nomini suo adpersit, à Catholico dogmate alioqui haud alienus. Vide Tillemontium Tom. 6. p. 781. 790. T. 2. p. 714. & Benedictinorum notas ad S. Ambrosium Tom. 2. pag. 173. Jo. Morinum de sacris Ordinationibus p. 346. sed & Matthæi Larroquani diss. de Liberio Romano, Genev. 1670. 8. De scriptis ejus non habeo quæ addam præclari Cavei industriz, quem si placet consule.

Ecc

LUCIFER Calaritanus, five ut veteres *Catalitanus* (*καταλιανός*) in Sardinia Episcopus A. C. 371. defunctus, licet Latine scripserit, non tacendus est mihi, quoniam scripta ejus Græce translata curavit S. Athanasius, five ut in Marcellini & Faustini libello precum pag. 38. traditur, ipse transtulit. *Dicant nunc quid Lucifer novum docuerit - - Et bene quod libros scripsit ad Constantium, non ut plerique gloriam captans ingenii, sed divina testimonia aptissime congerens contra hereticos (Arianos) & contra ipsum Patronum hereticorum (Constantium.) Quos quidem libros cum per omnia ex integro ageret, suscepit & Athanasius ut veri vindicet, atque in Græcum stylum transtulit, ne tantum boni Græca lingua non haberet.* Adhuc Luciferum dux Athanasii Epistolæ exstant Latine inter Luciferi opera & inter Athanasii T. 2. edit. novæ p. 965. Earum alteram emendatiorem quoque dedit Chiffletius ad Vigilium p. 109. De Lucifero quem Zelus incredibilis & constantia confessoribus, asperitas in Episcopos pœnitentes horumq; receptores, Schismatis reis adscripsit, videndi Godfridus Hermantius in vita Athanasii, libro præcipue IX. cap. 11. Tillemontius T. VII. memoriar. p. 14. seq. & T. XII. p. 50. ubi de Hieronymi Dialogo adversus Luciferianos, qui Luciferum ipsum tamen beatum vocare non dubitat & bonum pastorem. Paschasius Quænellus dissertatione XIV. ad Leonem M. è qua repetitur notæ quæ Faustini & Marcellini libello precum in editione Oxoniensi subjiciuntur. Benedictini notis ad S. Ambrosium pag. 1127. & Papebrochius Tom. V. Act. Sanctor. Maji 20. p. 197. ad 225. qui p. 205. laudat Ambrosii Machin, Archi Episcopi Calaritani defensionem sanctitatis Luciferi, ad Urbanum VIII. editam Carali A. 1639. fol. Pro eadem pugnat Antonius Macedo in libro de Diis tutelariis Orbis Christiani p. 215. seq. licet contra eandem multi, ut Natalis Alexander in selectis capitulis Historiæ Sæculi IV. parte I. pag. 245. seq. Apostolicus vir dicitur in libello precum à Luciferianis composito p. 10. *Sed & Apostolicus vir Lucifer, ob hoc quod bene esset agnitus per contemptum sæculi, per studium sacrarum litterarum, per vitam puritatem, per constantiam fidei, per gratiam divinam, à Romana Ecclesia missus est legatus ad Constantium: & ob hoc quod fidem venerabilem vindicavit, quod detexit & compulsi hereticos, ductus est in exilium cum omni atrocitate injuriarum.* In scriptis ejus familiam ducunt libri duo Athanasio ad Constantium Imp. in quibus totam S. Scripturam ordine percurrit ex singulis libris ordine repetens quæ ad Constantium applicet & quibus persecutionem ejus de-

Monasterii S.
fuit, quo-
apud Clariss.
Macris mox

atore ac Præ-
to Episcopus
titutus, præ-
suecessorem
Tom. IX. pag.
cum conjugē
jus homilia in
Junii Sabbato
omilia existat)
pter homilias
, & apud Su-
Cæsarea qui-
III. p. 86. 231.
opis. Senten-
e Bostrensem
nano Marqv.
ταὶ πρῶτ. Sev-
rtium & Ho-
lebratum est.

tem carmine
textare MS.
in Bibl. nov.

ria Cretensis
scripsit, in
Philoso-
pho Peripa-
liber haud

Ecclesia motus concitatus est quem ordinatus à Lucifero Paulinus Eustatianorum Episcopus etiam auxit. Sed sub Joviano redditus Ecclesiæ suæ Meletius A. 363. atque sub Valente iterum eiectus in exilium A. 364. Paulino locum dedit, donec sub Gratiano tertium A. 378. revocatus eodem Paulino frustra per aliquod tempus schisma continuante tandem cum eo in gratiam rediit. Vide Acta Sanctor. 12. Febr. & Tillemontium Tom. VIII. memor. p. 341. seq. 760. sq. Meletium hunc durante concilio CPoli A. 381. cum Nazianzenus ab eo Episcopus CPoli. ordinatus esset, defunctum, pro funere laudavit Gregorius Nyssenus cujus Oratio adhuc existat ut dixi supra p. 159. quem admodum & existat sermo Chrysoctomi in ipsius laudem dictus Antiochiæ A. 386. qui incipit: *πανταχῆ τῆς ἑμεῖς καὶ ἱερᾶς ταύτης ἀγάπης.* & citatur in Synodo secunda Nicæna Actione IV.

Hujus Meletii primum quem Antiochiæ habuit sermonem servavit Epiphanius LXXIII. 29. 33. Meminit Sozomenus IV. 28.

Præterea Epistolam ad Jovianum Imp. in Concilio Antiocheno A. 363. scriptam Socrates III. 25. & Sozomenus VI. 4. Perstringunt illud Concilium Hieron. in Chron. & Athanasius Tom. 3. edit. novæ pag. 31.

Alii Meletii decem.

Cum hoc Meletio non confundendus 1.) MELETIUS Lycopolitanus in Thebaide Ægypti Episcopus atque sub Diocletiano & Maximiano Confessor, à quo schisma *Meletianorum*, negantium ad poenitentiam recipiendos qui persecutionis metu Christum abnegaverant. De hoc Epiphanius hæresi LXVIII. Hi deinde male audierunt ob communionem cum Arianis a) unde non à melle Meletianos sed ab amaritudine *Picritianos* appellat S. Athanasius, b) licet Meletius ipse inter primos Arii hæresin notasset & ad Alexandrum detulisset. c) Meletianum schisma utcumque sopitum in Concilio Nicæno, quibusdam illud adhuc continuantibus ut Johanne Memphitano, & Callinio Pelusiota Episcopo atque Paphnutio Anachoreta. Vide Tillemontium T. VI. pag. 233. 661. 735. & b. Trigi Historiam Concilii Nicæni p. 13. & 62.

a) Epiphanius LXVIII. 4.

b) Athanas. Epist. ad solitarium Tom. I. p. 864. D. Itrig. diff. de Nestino pag. 109.

c) Epiphanius LXVIII. 6. ad quem confer Godfr. Hermasium lib. I. de vita Athanasii. cap. 7.

2.) Alius Meletius *Lebastrobitanus* Episcopus quem Concilio Niceno A. 325. interfuisse testatur Athanasius Orat. 1. in Arianos T. 1. p. 291. & Philostorgius lib. 2. c. 8. Vide Valesium ad Eusebii VII. 32.

3.) *Meletium* ad quem dicitur exisse Libanii Epistola, necdum edita quod sciam.

Μελετίου.

Ἐγὼ τὰ μὲν παρὰ σὺ καὶ εἶδον καὶ Φιλῶν, σὲ δ' ἄνω μὲν εἶδον. Φιλῶ δ' ἄσπερ ἐλέων, ἐπι καὶ αὐτὸν ἀκύνω σε γνώμης ἕως ἔχειν πρὸς ἡμᾶς, ὡσπερ ἂν εἰ μετασχήμεν ἡμῶν. τὸ δὲ ταῦτά με παρούσῳ ἔσω σοι σημῆσον τὸ καὶ χάριθ' αὐτῶν ἦλθ'. ἐπεὶ δὲ ἡ χάρις, Μαρκιλλίου καὶ Κάρτην τῆς σῆς ἀπαλάμην ἰουρίας, κατὰ τὴν ὄντας καὶ ἡμῶν ἐπιτηδύμους καὶ Σπυριδίου Φίλων. Οἰμαι δὲ αὐτὴς ἰδὲν ὑπερφορτῶν ἔπε ἔξω τῶν νόμων ἐπαγγέλλων. Πῶθεν δὲ καὶ Παμφυλίας * ὅτι με τιμῶν οἱ δὲν. καὶ ἡμᾶς, ὅτι σοὶ καὶ πολλὰ καὶ ἐπιτέλλων.

Meletio.

Quem ad me misisti, & vidi & amo. Te nondum vidi, nec minus quam illum amo tamen, quoniam audio te perinde in nos amatum esse ac si familiariter nobis visus fuisses. Idque credi à me, documenta esto tibi quod jam beneficium à te postulo. Est hoc ut Marcellinum Cartium que tua favi benevolentia permittas, probos homines necessariosque nostros & Spectari amicos. Nihil certe illos quicquam vel grave vel à legibus alienum prae se ferre existimo. Fac vero norit & Pamphilia (Marcellini Cartique mater) me loco aliquo apud te esse, & nobis saepius ad te scribendam praebe.

4.) Meletius Episcopus *Morfasstensis* in Cilicia secunda, Nestorianus : cujus Epistolae undecim supersunt Latine in Synodico aduersus tragediam Irenaei. Depositus est in Concilio Ephesino A.C. 431.

5.) Meletius Chorepiscopus. *Gamemii* auctar. ad Theodoriti Opera p 198.

6.) Meletius Monachus cujus liber de natura hominis ita inscribitur in codice Segvieriano & altero Casareo: *πρόημα κατὰ εἰσὶν περὶ φύσεων ἀνθρώπων ἐξ ἑρμανιδῶν καὶ ἐπιτεδῶν παρὰ Μελετίου μοναχῶν*
E. e. 3.

* Schol. τὴν μητέρα Μαρκιλλίου καὶ Κάρτην.

παχὺ θίματ' τῆς Οψικίης βαρὺν αἰσικὴν * χωρὶς Τιβεριουπόλεως
(in Phrygia maiore) μόνῃς λεγομένης τρεῖς , ἧσαι τῆς ἀγίας Τριάδος
Συλλογὴ ἐκ τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐνδόξων ἔχ' λογάδων Φιλοσόφων. Prodiit
tantum Latine Venet. A. 1552. 4. ex versione Nic. Petreji Corcyraei.
Graece habetur etiam aliquoties MS. Oxonii in Bibl. Bodlej. Graeco al-
tero Bibl. Casarez Codice, caput XXXV. de anima quintuplo majus oc-
currit. In eadem Bibl. etiam Graeca Anonymi ex Meletii libro. epi-
tome, & *iatrosophion* ejusdem, capitulis CCXVII. in compendium
redactum.

Incertum diversus ne ab hoc (vel illo quem *παχὺν θίματ'*
ram) sit Meletius ad quem Theodori Studitae Epistola *ἀπερὶ τῆς*
inter ineditas illas CCLXXVII. quas Sirmondo haud videtur
Codex Bibl. Segvierianz.

7.) Μελέτιος τις, Θεοφάνης ἀντὶ τῶν γραφῶν ἀπὸ τῆς
Ἐπιστολῆς, *ἐπιτομῆς*, *ἐπιτομῆς* *ἐπιτομῆς* *ἐπιτομῆς* *ἐπιτομῆς*
cujus de azymis scriptum inter S. Johannis Damasceni op-
era edidit doctissimus Vir Mich. le Quien T. I. p. 648. seq.

8.) Meletius ὁ Πηγᾶ, Cretensis, à Sylvestro Patriarcha
Alex. ordinatus presbyter & A. 1582. protosyncellus, inde Exarchus
Patriarchaz CPol. & in Patriarchatu Alexandrino, Sylvestri successor
dignissimus laudatus Josepho Scaligero Epist. 157. & Georgio Doulez
in itinere CPol. de cujus scriptis adversus Latinos, aliisque dicendi
locus infra libro VI. Vide interim Crussi Turco Graeciam p. 237. Hot-
tingerum parte V. Hist. Eccles. p. 62. seq. Allatum de consensu pag.
996. Rich. Simonis Hist. Critic. Tom. 4. pag. 11. seq. & praecipue
Eusebium Renaudotum ad Gennadii & aliorum recentium Graeco-
rum scripta p. 91. seq. Epistola hujus Meletii ad Janum Doulam
exstat inter Arminii ejusque sequacium Epistolas n. XXV.

9.) Meletius Syrigus, Cretensis qui jussu Synodi CPol. & Patri-
archarum mandato A. 1638. oppugnavit Confessionem Cyrilli La-
caris, Vide laudatum Renaudotum p. 151. seq. & Rich. Simonem in
libro de sententia Eccles. Oriental circa transubstantiationem edito
Gallice adversus Tho. Smithum, Paris. 1684. 12.

10.) Meletius Calligraphus XI. seculi cujus aliquot Cod-
ices MSti Graeci in Bibl. Segvieriana & Colbertina. Omitto Meletium
Ducem de quo Martyrologia & Menologia 24. Maji, Alios item Mar-
tyres,

* Al. αἰσικῆ. Οψικίον & θίμα Οψικίον quid sit, dixi supra, pag. 319.

tyres hoc nomine, nec non duos Meletios Hegumenos Monasterii S. Pauli Latris, quorum alter saeculo XIV. alter saeculo XV. fuit, quorum mentio in Codice Colbertino operum S. Ephraim apud Clariss. Montfauconnum in Palaeographia Græca p. 78. Meletii Macris mox infra facium mentionem in Nectario Hierosol.

NECTARIUS ortu Tarsensis Cilix, è Senatore ac Praetore CPol. atque adco Laico * nec dum baptizato Episcopus CPolitani A. 381. post Nazianzeni abdicationem constitutus, praesuit Concilio CPol. A. 394. 27. Sept. & A. 397. defunctus successorem habuit Joannem Chrysostrum. Vide Tillemont. Tom. IX. pag. 486. seq. qui eundem esse putat Nectarium quem una cum conjugede jaectura filii unici solatur Basilus M. Epist. 188. 189. Ejus *homilia in Theodoram* *επιτηδείων* Martyrem, quem primo sancto jejunii Sabbato Græci colunt, (& in quem Gregorii Nysseni etiam homilia existat) Latine sæpius prodiit, Joach. Perionio interprete, & ipse homilias quasdam Chrysostromi Paris. 1554. 8. & F. V. Lipomanni, & apud Surium 9. Nov. Græce MS. exstat in variis Bibliothecis & in Casarea quidem sæpius. Vide Lambecium IV. pag. 97. 124. seq. VIII. p. 86. 231. 349. Incipit: *ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητος ἐν Κύρῳ.* *Senectutem Synodiam* de Agapio & Gabadio quorum uterque Bostrensis Episcopatum sibi vindicabat, habes in jure Græco Romano Marq. Freheri lib. IV. pag. 247. petitam ut habet titulus *ἐκ τῶν προαχθέντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπομνημάτων.* Data est Arcadiotertium & Honorio iterum COSS. hoc est A. C. 394. quo Concilium celebratum est.

Alii Nectarii.

Nectarius Hieromonachus, cujus locubrationem carmine scriptam Græco de Abbatibus, qui ante ipsam elabuerunt existare MS. in Bibl. Regis Galliarum Codice 2198. testatus est Labbeus in Bibl. nov. MSS. p. 117.

Nectarius Hierosolymitanus Patriarcha, patria Cretensis defunctus A. 1665. successore Dorotheo qui ejus vitam scripsit, in qua narrat Poëtica illum didicisse à Meletio Macre: Philosophiam hausisse Athenis à Theophilo Corydale Philosopho Peripatetico. Hujus Nectarii *Confutatio Imperii Pape in Eusebium* liber haud

COG.

* Aliæ exempla Episcoporum & Laicis habentur ad Allatum de statu & institutione in collatione Ordinum pag. 170. seq.

contemnendus lucem vadit Moldavenſibus typis A. 1682. † & Latine Petro Alhxio interprete Lond. 1702. 8.

Nectarium Pictaviensem quem pro Victorino aliqui comminiscuntur, libenter omitto.

NICOBULUS Gregorii Nazianzeni amicus & propinquus, auctor carminis epici ad filium cognominem, quo respondet carmini quod ejus nomine ad Parentem Nazianzenus scripserat, veniamque pro filio petierat, ut liceret illi extra patriam dare operam eloquentiæ. Legitur inter Nazianzeni poemata T. 2. Opp. p. 115-120. Incipit: τικρον εμον, μωδωσ ποδωων ποδωωσ τα φερισα. De Nicobulo multis antiquiore sæculis, qui de Alexandro M. scripsit, feci mentionem lib. III cap. 8.

ORESIESIS (aliis *Orefis*, *Orefsius* vel *Orefsius*, vide Rosweidum ad vitas Patrum p. 110.) inter Ægypti Monachos in vico Thebaidis Tabbena sive Tabbenesio, cum Pachomio & Theodoro clarus, de quo Tillemontius T. VII. pag. 479 seq. 499. 686. 761. Ejus *Zeponemum* Gennadio cap. 9. tantopere laudatum & quod pro perditio habet Clariss. Caveus, utique videtur esse illa doctrina monastica quam ex Græco versam, Latine tantum habemus, editam ad calcem S. Prosperi de vita contemplativa Colon. apud Jo. Gymnicum 1538. 8. & in Bibliothecis Patrum Paris. Colon. & Lugd. (Tom. IV. p. 92.) & in Codice Regularum Monasticarum Holsteniano Tom. I. pag. 121. Rom. 1661. 4. Paris. 1663. 4.

Junior existimatur Orefius Abbas, cujus libellus brevis de sex Cogitationibus Sanctorum ex Goldasti Codice Latine editus ab Henrico Canisio Tom. V. Lect. Antiquar. parte 2. p. 951.

PACHOMII Monachorum Tabbenensium auctoris præcipui & medio sæculo quarto defuncti Vitam, ab auctore incerto, sed qui illis temporibus vixisse se profitetur, traditam exhibet Bollandus Tom. 3. Act. Sanctor. Maji, Græce quidem in appendice ad calcem illius Voluminis è MSS. Florentino, Vaticano & Ambrosiano p. 25. & 51. Latine autem ex versione Danielis Cardoni S. I. p. 295. & 334. Ammonis quoque Episcopi Epistolam περι βίω μακαριών και πολιτων Παχωμιου και Θεοδώρου, è MS. Florentino Græce ad calcem Volum. p. 63.

† Vide Ephemerides Paris. A. 1710. pag. II. 13. Novellas Reip. literar. A. 1702. T. 2. pag. 112. Acta Ec. 1703. pag. 292. Memorias Trevolinæ A. 1704. Tom. 2. pag. 35. edit. Amst.

pag. 63. & Latine pag. 347. Cui præmissa quædam *ἐκ τῶν ἐπιτο-
λῶν τῶν Παχωμίου*, cujus generis sunt *monita spiritalia* Pachomii
ex MS. Aldino Latine edita à Gerhardo Vossio in appendice ad
Gregorium Thavmaturgum pag. 130. Mogunt. 1604. 4. Inci-
piunt: *Honora Deum, & valebis*. Tabulam æneam instituti Mo-
nastici regulas complectentem Pachomio traditam ab Angelo narrat
Palladius in Lausiaca cap. 38. & argumentum ejus refert. Prodiit etiam
sæpius *Pachomii Regula* uberior Latine, quam ab auctore primum
scriptam Ægyptiaco sermone, deinde versam Græce, & à Græco ad
Silvani Monachi preces Latine redditam à S. Hieronymo, nolim infi-
ciari. Primus edidit Achilles Statius Romæ 1575. deinde Petrus Ci-
acconus ibid. 1588. Hinc Bibliothecæ Patrum collectores. Non
hanc modo Regulam cum Hieronymi præfatione, sed etiam *Pachomii
Epistolas* quas Gennadius memorat, & plures etiam illi non memoratas
Latine ex interpretatione ejusdem Hieronymi servavit Benedictus
Anianensis, qui sæculo IX. claruit, in Concordia sive Codice Regula-
rum qui ex Lucæ Holstenii editione prodiit Rom. 1661. 4. recusus
Parisi. 1663. 4. Plura de Pachomio Rosweidus in vitis Patrum pag. 81.
199. præludio ad vitam Pachomii à Dionysio Exiguo Latine versam, &
Tillemontius Tom. VII.

PAULINUS qui ex presbytero A. 362. ordinatus à Lucifero
Episcopus Antiochenus magnorum motuum materia fuit, quarum
supra in Meletio mentionem feci. Ejus *fidei Professio* ab Athanasio pro-
bata extat apud Epiphanium LXXVII. 21. Hunc Paulinum ætate
antecessit non modo Paulinus, qui ex Tyrio præfule Episcopus An-
tiochenus A. 331. favens Arianis, & amicus Eusebii Cæsar. qui illi
scripta quædam dedicavit: sed etiam Paulinus qui ante Eustathium &
post Philogonium per breve tempus Episcopus Antiochenus fuit A. C.
324. & cujus *Malficiorum libros* à Macedonio Episcopo Mopsvesteno &
confessore combustos referunt Orientales in Epistola Synodica quæ
edita est à Pithoeo in Hilarii fragmentis parte 2. p. 26. Confer Valesium
ad Sozomeni III. 11. & Tillemontium Tom. VII. Alii Paulini qui
uno Pnevmatomacho excepto Latine omnes scripserunt:

Paulinus *Aquilejensis* Patriarcha qui Felicem Orgelitanum & Eli-
pandum Toletanum oppugnavit, defunctus A. C. 804. de eo Bol-

landus in actis Sanctor. ad XI. Januar. T. 1. pag. 713. seq. Vide & Sirmondi Opera Tom. 4. p. 641.

Paulinus *Bisterensis* in Gallia Episcopus, clarus sub quintisæculi initia. Ejus Epistolam de signis terrificis apud Baronium ad A. 418. extare scribit Clariss. Oudinus. Sed ego incassum eam illo loco quaesivi.

Benedictus Paulinus *Burdegalensis*, ad quem scripsit Faustus Rejenfis, & quem cum Nolano videtur confundere S. Avitus Epist. 4.

Paulinus *Mediolanensis* Presbyter, qui Vitam Magistri sui S. Ambrosii Mediolanensis Episcopi scripsit. Idem qui ut Diaconus adhuc Cælestium Pelagianum Carthagine oppugnavit. Vide Baron. ad A. C. 369. n. 37. & A. 418. n. 11. seq.

Meropius Pontius Anicius Paulinus amicus Aufonii, Episcopus *Nolanus* A. C. 431. defunctus, doctrinæ & eloquentiæ laude, poetica quoque facultatis gloria clarissimus. Operibus ejus à Duczo, Rosweido, Chifletio, & Jo. Baptista Brun * illustratis addenda quæ in Lucem protulit πολυμαθὴς αὐτὸς Muratorius in anecdotis Latinis Tom. 1. Mediolan. 1697. 4. Caroli Peraulti poema Gallicum de hoc Paulino prodijt Paris. 1686. 8.

Paulinus *Pellens* Aufonii nepos, cujus eucharisticon de vita sua quod carmine Heroico scripsit, octogenario major A. 416. extat ad eandem Paulini Petrocorii, de quo infra. Confer Tillemontium. Tom. XVI. p. 416. seq.

Paulinus cujus tractatus de initio quadragesimæ, de die Dominica Paschæ, de obedientia, de penitentia, de Neophytis memorat Gennadius de S. E. cap. 68.

Benedictus Paulinus *Petrocorius*, Aquitanus qui illius in vita S. Martini scriptos carmine Heroico dedicavit Perpetuo Turonensi Episcopo, quem Patronum suum appellat. In perpetuo Concilio Turonensi præfedit A. C. 461. Hujus Paulini editionem antiquiorem cum Francisci Jureti & Jo. Frid. Gronovii notis debentur Christiano Daumio τὸ μακαριστῷ, Lipsiæ 1681. 8.

Paulinus *Provençalensis*, de quo Palladius in hist. Constantiensi capite de Rufino pag. 124. edit. Meuschen.

* Paulini opera à Brunio exposita & illustrata prodierunt Paris. 1685. 4. Petri Franc. Chifletii aulicus illustratus, Divione 1662. 4.

Paulinus *Suetonius* Consul A. C. 66. quem de Atlante monte citat Plinius V. 1. Hist. Nam alios Paulinos Consules libenter prætereo quos in Clariss. Almeloventii fastis pag. 191. si placet videbis. Tantum notabo Paulinum quoque Nolanum accensendum iis qui consulatum honorarium gesserunt. Vide Antonii Pagi præf. ad diff. Hypaticam, § 26.

Paulinus *Trevirensis* Episcopus depositus in Concilio Arelatensi A. 353. atque inde à Constantio missus in exilium. Vide Baluzium ad Lupum Ferruensem pag. 498. seq. edit Lipsiensis.

PETRUS ab A. 300. Alexandrinus Episcopus, qui Martyrium obiit A. C. 311. Acta ejus Martyrii Latine ex Anastasii Bibl. versione exstant apud Surium 25. Nov. Incip. *Ad corroboranda corda credentium*. Alia ex Simeone Methaphraste Græce & Latine cum notis in Combesii selectis triumphis Martyrum Paris. 1660. 8. pag. 129. Incipit: *εἰς μὲν ἡ ἐπιφανὴς Νουμισθέου*. De ejus *Canonibus XV. penitentialibus* A. C. 306. scriptis qui cum Jo. Zonara & Theodori Balsamonis scholiis Paris. primum à Frontone Duczo, deinde Oxoniz à Gvil. Beveregio T. 2. magni Synodici Græce & Latine vulgati sunt, conferendus Tillemontius Tom. V. p. 450. seq. & Lambecius VIII. p. 414. *Libor de Divinitate* à Cyrillo Alex. atq; in Actis Concilii Ephesini & Chalcedonensis citatus, nec non *Homilia de adventu Salvatoris* quam laudat Leontius Byzantinus contra Nestorium & Eutychem, intercederunt. *Diatribam de Paschate* Chronico Alex. sive Paschali præfixam & à Petro pridem Græce in Uranologio editam, non Petro huic Alexandrino, sed longe juniori scriptori sub sexti extremum sæculi tribuendum esse, jam notarunt viri doctissimi. *Proterium Alexandrinum* de quæstione Paschali videtur vocare Jo. Lelandus de scriptoribus Britannicis p. 387.

PETRUS S. Archanasii A. C. 373. 2. Maj. defuncti in Episcopatu Alexandrino successor, ab Arianis qui Lucium ejus loco intruserant, in carcerem conjectus in illo scripsit *Epistolam Encyclicam*. cujus præcipua pars legitur apud Theodorum IV. 22. Hist. & Nicephorum XI. 28. & cum notis Georg. Henschenii Tom. 3. Act. Sanctor. Maj. p. 207. seq. Alterius *Epistole ad Episcopos Ægyptios fidei causa exules* fragmenta duo, Latine servavit Facundus IV. 2. XI. 2. Post Valentis Imp. mortem A. 378. sedi Alexandrinæ restitutus Maximum Philosophum loco Nazianzeni in CPolitanam sedem everit A. 379. Vide Vas-

lesium ad Sozomeni VII. 9. & Theodoriti V. 8. Annalium scriptores ad A. C. 379. Defunctus A. 381. successorem habuit Timotheum. Tillemont. Tom 6. memor. pag. 620. seq.

PETRUS S. Basilii & Gregorii Nysseni frater, Episcopus Sebastenus A. 391. adhuc superstes, de quo Bollandus in Actis Sanctor. ad 9. Januar. Tom. I. p. 588. seq. & Tillemontius Tom. IX. 572. 737. seqq.

Exstat ejus *Epistola ad fratrem Gregorium Nyssenum*, præmissa hujus libris adversus Eunomium. Meminit hujus Petri Basilii frater Epist. 272. & 307.

THEODORUS presbyter, Pachomii (de quo supra) in Abbatia Tabennensis Monasterii successor, à vita Pachomii scriptoribus etiam atque etiam celebratus, scripsit Gennadio c. 8. teste, *Epistolas tres ad monasteria*, ex quibus unam de paschate ex Græco verisimiliter Latine habemus in Codice Regularum quem edidit Holstenius Tom. I. p. 117. De hoc Theodoro Tillemontius Tom. VII. p. 469. seq. Alius Theodorus Monachus, discipulus S. Antonii & Amonis quem in Antonii vita Athanasius memorat.

THEODORUS Heraclæ quæ ipsum generat Episcopus in Thracia, depositus in Synodo Sardicensi A. 347. Obiit sentiens cum Homœusianis sive semi Arianis circa A. 355. (atque non confundendus cum juniore Theodoro sive Dorotheo * qui ex Heraclæ Episcopo factus Episcopus Antiochenus post A. 370.) *Elegantis apertique sermonis & magis historice intelligentiæ, edidit sub Constantio Principe commentarios in Matthæum & Johannem & in Apostolum (sive Pauli Apostoli Epistolas) & in Psalterium Hieron. c. 90. de S. E. Ex hisce commentariis fragmenta bene multa leguntur in Catenis editis atque ineditis Græcorum Patrum ad jam dictos S. Scripturæ libros, & in alios quoque, ut in Catena ad Lucam edita & in inedita ad Prophetas Majores, cujus mentio apud Clariss. Montfauconum Palæographiæ Græcæ p. 317. Non pauca etiam ex Catenis MSS. excerptis deditque Latine Combessius in Bibliotheca Concionatoria. Commentarium Theodori in Psalmos integrum cum Patrum in Psalmos Catena Bekkii Corderius Græcæ & Latine edidit Antwerp. 1643. fol. quem Codex Cæsareus anonymum Mazarinianus cum expresso auctoris nomine illi suppediravit.*

THEO-

* Vide Tillemont, Tom. 6, memor. pag. 794.

THEOTIMUS *Scythiæ Tamarum Episcopus, in morem Dialogorum & veteris eloquentiæ breves conciliabulosque tractatus edidit. Audio eum & alia scribere.* Hæc Hieronymus c. 121. de S. E. scribens ipse A. C. 392. Citatur Theotimus à Damasceno in parallel. De eodem Baronius ad Martyrolog. & Acta Sanctor. XX. April. Alius Theotimus junior itidem Scythiæ Episcopus cujus Epistola ad Leonem Imp. de Timotheo Eluro & Synodo Chalcedonensi exstat Latine in Actis Concil. Tom. 4. edit. Labbei p. 911.

TITUS Bostorum (Arabiæ metropolis) Episcopus sub Valente defunctus, de quo Tillemontius Tom. VII. p. 382. seq. scripsit libros quatuor adversus Manicheos, quorum argumenta dedi in Codice Holsteniano in volumine V. hujus Bibliothecæ pag. 297. ubi etiam de editione Latina Henrici Canisii, qui libros duos priores integros cum tertii initio vulgavit è versione Francisci Turriani. Non plura quam vertit Turrianus exstant Græce MS. in Codice Holsteniano, quem servat Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamb. *Commentarius in Lucam* sub Titi nomine editus ex Theodori Peltani versione Latine Ingolstadt. 1580. & Græcis additis à Frontone Duczo in Auctario Bibl. Patrûm Paris. 1624. fol. Tom. 2. p. 762 non est hujus Titi, sed scriptoris Cyrillo Alexandrino ac fortasse sæculo sexto junioris, qui ex variis antiquioribus Ecclesiæ Doctoribus illum Commentarium collegit. Vide Rich Simonem lib. 3. Hist. Criticæ N. T. c. 30. Eliam du Pin T. 2. Bibl. scriptor. Eccles. p. 129. Peritdidierium in observationibus ad Dupinii Bibliothecam Gallicæ editis Tom. 2. p. 408. seq. Savillii notas ad Chrylostomum Tom. VIII. p. 215. qui ejusdem auctoris *questiones in Mattheum & Johannem* Græce se habere MStas testatus est. In Mattheum etiam editæ sunt Latine Venetiis A. 1555. à Christophoro Serrarigo incipiunt: *Διὰ τί λέγεται εὐαγγέλιον ἡ παράβα βιβλία* λέγεται ὅτι κολάσει· ἀναίρεισιν καὶ ἀμαρτημάτων λύσιν καὶ δικαιοσύνην καὶ ἀγιασμὸν καὶ ἀτολύτρεσιν καὶ υἰοθεσίαν καὶ κληρονομίαν τῶν ἁρανῶν πᾶσιν εὐαγγελίζεται. *Questionum in Johannem hoc est initium:* *τινὸν ἕνεκα πάντα τὰλλα παραδραμὴν ἔτι* εὐαγγελιστῆς καὶ τῆς αἰδίου γενέσεως εὐθείας δηγῆται; *ἔπειθ' εἰ ἄλλοι εὐαγγελισαί* &c. In Catena Corderiana ad Lucam exstant nonnulla Titi, quæ in vulgato ad Lucam commentario desiderantur. Atque ut Combefisio in Bibl. Concionatoria notatum, *in catena Regia in Mattheum & Lucam scriptus allegantur Titi, editis meliora. Quumque Regia in Lucam Catena ipse scripsit*

fit sub compendio Titi commentarius, cui similis qua exstat in Codice Raphaëlis du Fresne, quam Titi vulgati sunt qua in illa habentur, nunquam illo citatur, sed quam nova illa & qualia etiam occurrunt in Matthei catena. Existimemus ergo perditos commentarios senioris Titi esse, cui in Catena Regia Sancti womep subinde tribuitur. Denique Titi Bostrensis junioris Homilium in ramos Palmarum Græce & Latine vulgavit Combesius Tom. I. auctarii novip. 635. Incipit: ὦραε; ἡ ἀμείνη. Eadem Latine in Bibliotheca Combesii concionatoria, atque (ubi cætera etiam Titi, adversus Manichæos & quæ in Lucam ipsi tribuuntur) in Tomo quarto Bibliothecæ Patrum, edit. Lugd.

TRIPHYLLIUS Constantii Imp. temporibus clarus Ledrorum Ἀσδύρ in Cypro Episcopus, descripsit miracula Magistri sui Spyridonis versibus Jambicis, ut narrat Svidas Τριφυλλίου. Eloquentissimum suæ ætatis cum appellasset Hieronymus cap. 92. de S. E. legi, inquit, ejus in Cantica commentarios. Et multa alia composuisse fertur, qua in nostras manus minime pervenerunt. Plura de Triphyllio, de cujus scriptis nihil plane ætatem tulit, clarissimus amicus noster Jacobus Hæszus erudita diatriba de Βερύτηνσι Jctorum Academia cap. IX. §. 5. p. 91. seq.

CAPUT XXV.

MAXIMI Philosophi carmen *περί καταρχῶν*, nunc primum editum è Codice Mediceo.

NACTUS MAXIMI Philosophi, * quem Julianus audivit & magni fecit, Poëma Svidæ memoratum *περί καταρχῶν* de electionibus sive auspiciis actionum quas aliquis sulcipit, exposito Luno prosperene an secus successuræ sint dijudicandis descriptum è Codice Mediceo: rogavi præclarum atque insigniter eruditum virum D. JOANNEM RENTDORFIUM, ut versionem ejus componeret, quod ille quidem pro suo in bonas litteras amore & in me benevolentia fecit, unde illud antiquitatis monu-

* Vide que in sup. 769. & in Volumine secundo hujus Bibliothecæ p. 514.

mentum cum illius interpretatione exstare hoc loco volui. Argumentum quidem vanum est ut vel maxime, atque ut Nobiliss. Doblens recte annotavit, Electionum doctrina, à Ptolemaeo cunctisque sanioribus Astrologis semper neglecta, à nugatoribus inventa & tradita fuit: ~~in~~ Græcæ lingvæ & Antiquitatis amatores in hoc monumento, licet capite mutilo, inveniunt nonnulla quæ non illibenter fortasse percipient ex scriptore tam vetusto tamque clarit nominis: atque vanitatis ipsius vanitatem haud melius licebit cognoscere, quam si à tam celebris auctoris ingenio nihil tamen ei accesserit, per quod hominibus minus superstitiosis credibilior videri possit

ΜΑΞΙΜΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Περὶ καθ' ἄρχην

Defunt multa.

Περὶ ζωστίου.

¶ in Q

Eἰ ἡ νεμεζία μίση κ' ἡ μακρὰν ὄδον
 Δεξιῶν εἰς ἡσίο, ἀγανωτότη ἐσσεῖται ὄριον.
 Ἡμερῆ νυκτὶ τε διη ἀπτερίστω τετρακύντα.
 Μαφίδιοι. Ἰε πέλωσθε πόνου τῆμο. ἡ βροχίωστω
 5. Γαίη ἐν ἀλλοδαπῇ, τῷ κῆ πεφυλαγμένῳ αἴθρ.
 Μὴ σε λάθῃ κέρησ θανάτωσ. αἰεὶς κύκλα
 Λαγίον εἰς ἀρχὴν ἰχθυοειδῆσ θηρῶ ἐν αἰγλή.
 Εἰ ἡ κόρησ ἀυγῆσ. πεισκέπτοισ ἐπιλάμπει.
 Ἀσράων, θηρὸν μὲν ὀμιληστικ. ζένη αἰθ

¶ in Π

¶ in Α

MAXIMI PHILOSOPHI

De electionum auspiciis.

SI vero Nemezi (Leonis) mediam partem ingrediatur luna

Secunda die, mollius erit iter

Interdiu noctuque per immensa procurrens.

Vani tunc erunt hominibus labores

5. Terra in aliena, quod observare debes.

Nec tibi lateant puellæ Theantidis. * celeres orbis.

Exitiale principium vestigiis consequentes, Scorpii in splendore.

Si vero virginem radiis conspicuis illustret

Astram, satis diu degezetatem in terra aliena,

¶ in Γ

* Luax.

10. Ἀβλαβέως δ' ἔικον τε Φίλος τ' εἰσάγει αὐτίκ.
 Εἰ δ' ἐν ὀπαιοῖς ἐνὶ γλήγεσιν αὐγάζοιτο
 Χηλάων αἴ τ' ἑλὶν ἀτάλαντα Φέρονται,
 Εἰ μὲν ἐπὶ πρῆξει ἴε καὶ ἔργοις ἰθυδικαῖσιν
 Οὐτ' ἐτι χάρμα Φέροι σφραγισμένον ἐτι πῆμα.
15. Εἰ δὲ τ' ἐπὶ σκολοῖσι καὶ κεν εὐφροσίν ἔργικ,
 Τῆμ' δ' εἰσηγήσῃ ὁδὸν πολυκαίπαλα αἴη,
 Ἦνε παλιμπόνησιν ὄγ' ἐγκύρσει δίκασι.
 Εἰ δ' ἴπλοιο ἴτιπτις ἐν ἀστράσιν ἠερίοισιν
 Σκορπίου αἰθροῖο, Φέροιο κεν ἐδῶκεν ἔκαστε.
20. Εἰ δὲ κεν οἰκειήνδε λιλαίεσθαι αὐτίκ νεσθ
 Καὶ δ' ἂν ἐπίκουρον ὄμιον ἐπιφραδέως ἂν ἔλοιο
 Δεικίλω δ' ἐνὶ ἴωδε Φάσι πανδία σελήνη
 Κερδαλέον τ' αὐτίσαιο θῶος ἐρικυδὲς ἐνεσθ
 Εἰδῶλω ἐν ἴωδε σεληναίην ἰσαθροῦσας.
25. Εἰ δὲ κε τοξοῦληρ' ἐλαφοῦ Φαίδιμον ἄστρην
 τιπτις Φαίδησιν ἐπαναγὰν ἀμπερογαῖς
 Γαίαν ἐς ἀλλοδαπῶν δ' ἐθέλοισ Τῆμ' δ' ἴεσθ
 Ἢ τ' ἂν ἐτι προῖσθω δολιχὴν τελείσθαι ἀταρπὸν
 Θηθύων καὶ δηρὸν ἀπίσθαι ἀσπασίως ἴ
30. Πολλῶν ἐελίων ἀνύσθαι σθεμμάκια κύκλα
 Σὺς ἐτάσθαι κτήσιν ἴε καὶ ἀγλαῶν ὄψθαι ὄμιον.
 Εἰ δ' ἴπλοιο νόσθαι ἰδῶν ἐρίωπα σελήνη
 Τοξοῦληρ' θείσθαι ὄμῃ, Τῆμ' δ' ἀπάσθαι
35. Εὐφροσύνην ἔχεις ἰσθδῶν παρῶν ἔδασ.
 Μὴ μὲν ὀδοιπορίας μιμησθαι Φάσι ἀθροῦσθαι
 Μήνης αἰγοκερῆς ἐν ἀστράσιν ἰχνύοισθαι
 Ἢ γάρ σοι δολιχῶς πόντος καὶ ἀπρηκτα κέλευθα
 Ἔσθθαι καὶ δ' ἂν * κε καλῆ Φαίησιν ἔχοιο.
40. Πάτερην δ' εἰσθαι ἰσθθαι μετ' αἰγοκερῆσιν εὐσθ
 Ὑψίκερως μήνη, πρῆσθ καὶ ἀπῆμονα νόσθ
 Σημαιεῖ, συ δ' ἴπλοιο νόσθ ἰσθθαι τῶνδε.
 Ἰδροχῶν δ' ἠὲ πρῶτην πεφυλαγμένον ἴσθθαι,
 Εἰ δὲ κε δευτέρην ἡμᾶς ἀγῶν πρῆσθ κεν εἴη
45. Καὶ πρῆξθαι κε Φέροισθαι ἀπῆμονα κερδαλίπθαι.
 Ἰχθυοῖσι δ' εἰσθθαι ἐπὶ σελήνην πολυμῶν τε
 Στεκχέμεναι. καὶ δ' ἂν κε Φέροιο γερπύσθαι ὄνασθαι.

* Fortasse δαπάνην Holsten.

D in m

in m

in m

in J

in m

in m

Hd'

10. Innoxius tamen domum amicosque rursus visurus.
 Si vero in autumnalibus luminibus splendeat
 Chelarum, soli pariter ferentibus &
 Si ob actionem ac facta recti justique iudicii,
 Non feret amplius gaudium nimitum neque damnum :
15. At si ob perverſa ac non expedita opera
 Tunc iter carperet vir admodum vaſer,
 Iterum incurret laborioſas in lites ac moleſta iudicia.
 Si autem luna ſit aſtris in vernis
 Scorpii ætherei, feret quoque eximium emolumentum.
20. Si vero cupit ad res domeſticas reverti,
 Et ſecretum iter prudenter agere;
 In hoc ſigno quum ſplendet nobilis luna:
 Promte feret lucroſum ac præſtans emolumentum;
 In ſimulachro hoc lunam quum adſpexerit.
25. Quum vero ſagittarii celeris clarum ſidus
 Luna illuſtrat ſplendidis fulgoribus,
 In terram alienam tunc optes abire,
 Aut ſi jam prius longam perfeceriſ viam,
 Tempus producens diu aberis, verum ſubenter :
30. Multorum ſolium peractis magnis circulis
 Amicos, opes ac claram adſpicias domum.
 In patriam redi videns lumen magnum habentem lunam,
 Cum ſagittario ſimul incedentem, tunc enim omnino
 Lætus eriſ patrium ingrediens ſolum.
35. Itineris noli recordari, lumen adſpiciens
 Lunæ, capricorni in aſtris incedentis;
 Nam longum tibi iter ac moleſtæ viæ
 Erunt, & dedecus non deerit.
 Patriam vero ingredienti, cum capricorno dum incedit
40. Luna, celſa gerens cornua, amœnum ac commodum reditum
 Designat; tu vero noli hæc mente excidant.
 Aquarii primam auroram (I. diem) obſervato.
 Etiam diem alterum quum peragit, nam erit auſpicatus,
 Actionem ferens non moleſtam ſed lucroſam.
45. Piſcibus in vernis, ad pugnam bellumque
 Ire juvat: feret & tunc piſcatoribus emolumentum:

Ggg

Etiam

Ἡδὲ κῆ· ἔσσι Φῶτες ἀνὰ δρυμὰ βροχίῃσσι
 Στεγίχῃσσι γαχῶσσι κωπλασίῃσσι μέλεισσι.
 Κεῖ δ' ἔκῃ εἰς ἑτέρας σε περιφραδίως ἐγαθρίσας
 50. Ἀτίρας, εἰ κερατὸς γαυρόπιδος ἀεγέτω ἀγλαῖα
 Δίρκωσσι γῆρεῶντων ἐπισείχῃσσι ἀταρπῆν
 Μη γρίπλευρον ἔχῃσι σεληναίης ἀμαρυγῆν
 Ἡ διάμῃσσι Φίρῃσσι ἐπ' ἀγλαα Φάσα μήτις.
 Ἐι μὲν γὰρ κακοεργῶ ἐπ' ἀμύνας γαυρίσασσι,
 55. Διδίθ' ὀδοικλανίην. ἰοδλαῖς δ' ὀρῶσσι σελήην
 Βαίνῃσσι κατὰ μέτρον εὐσταδίῃσσι εἰδύλων,
 Θασρήσας ξείνης ἐπὶ ἠθῆσσι καλὰ πόλῃσσι
 Στεγίχῃσσι κῆ δ' αὐτοῖσσι ἀτάρπιδος πείλοι ἑμῶσσι
 Εἰ δ' γὰρ μὲν λελήσασσι ἐπαυρίμῃ ἡμερίσσι
 60. Ἐσ, θαλάμῃσσι δ' ἀγαγίθῃσσι ἐπηία βύβλασσι ἑμῶσσι,
 Σκέπτιθ' κερατὸν ἐλκιδόρομον. Κῆν μὲν ἔσσι
 Τοξοπέσσι κατ' αὐτοῖσσι ἔχθῃσσι ὑπεροκείσσι
 Ἡ κῆ ὑδροχόῃσσι περιφραδίως ἀγαγίθῃσσι.
 Ὀλβιον ἐκτελέσῃσσι γάμον ἠρείας, ἔπινα λάβῃσσι
 65. Οὐδ' ἐπὶ ἐπεβολίην δισκῆν ἔκῃσσι Φίρῃσσι
 Ὅυ μὲν τοῖσσι λυγρῶ γὰρ κῆ πινύθῃσσι περ εὐσῃσσι
 Ἀνέρι κῆ ποδίσσι θῶσσι ἔχθῃσσι ἀμύνας
 Ἐπῃ δ' ἠπύμῃσσι, ἐχθῃσσι ἀγλασῃσσι
 Ὀμῃσσι ἠρείας γῆρεσσι περὶσσι περικαλίῃσσι ἑμῶσσι
 70. Κερατὸν εὐκῃσσι ἰοδ λαίησσι ἀσασσῃσσι
 Ἀπῃ εἰ μοιῶσσι συγίθῃσσι κῆ ἐλευθῃσσι ἠρείας
 Ἡ δ' ἀρα νοκτιφραδίως ἐπέχῃσσι κλυθῃσσι ἀρείας
 Ἀτίρας ἢ γαυρίσσι κατ' ἐκτελέσσι πολύσσι
 Μὲν συγῃσσι μοι μῶσσι πολυκτελέσσι ἡμερίσσι
 Τένξῃσσι γὰρ φαιθῃσσι σεληναίης κλυθῃσσι
 75. τῶσσι κῆ Φιλίῃσσι μίσησσι κῆ ταχίβλασσι
 Ἀπῃσσι λήσσι δ' ἐρατῃσσι κῆ ἀκρεάσσι ἑμῶσσι
 Κερατὸν λαίησσι περικαλίῃσσι πῶσσισσι λαδίῃσσι
 Τένξῃσσι ὀμοφροσῃσσι τῶσσι σε φερίθῃσσι ἠρείας
 80. Ὀκπεσσι εἰσ κῆσσι περικαλίῃσσι κλυθῃσσι
 Αἰγλήσσι ἐκτελέσσι ἰοδῃσσι χρυσῃσσι μῆτις
 Εἰ δ' κῆσσι ἀταρπιδος, εἰ μὲν αὐτοῖσσι κλυθῃσσι
 Ἡ κῆ μῆτις ἐπὶ ὑάσσι ὑπεροκείσσι

in plane-
 tarum
 □
 △
 ♂

Ποτὸ γῆρεσσι

. Luna
 in V vel VI

♂. Διτῃ

- Etiam his qui per silvofos saltus
 Incedunt, & citas venationes curant.
 Oportet & ut alios prudenter inspicias (rem (lunæ))
50. Planetas, qui cornuta tauri faciem habentis candidum splendo-
 Contemplantur, quadrata dum inambulant in via,
 Nec triangularem habeant lunæ fulgorem,
 Aut adverfa ferant splendida lunæ lumina:
 Nam si malefici ad radios se extendant,
55. Est quod meruas vagationes, bonis vero adspicientibus lunam
 Per gradus signorum fixorum incedentem,
 Confidens bonis peregrinæ urbis moribus,
 Licebit iter facere, imperturbata erit via.
 Si autem coniugio cupis desiderabili frui
60. Inque thalamos vis ducere frugi uxorem: (dem si sit
 Inspicere oportet cornutam flexuose currentem lunam, & qui-
 juxta sagittarium aut piscium humidas vias,
 Vel Aquarii circa astrum si splendeat:
 Felices nuptias obtinebis sine noxa, quæ nullum damnum
65. Neque molestas rixas in domum inferent,
 Neque aspera jurgia, quæ & prudentem,
 Viro amore flagranti, celeriter reddunt uxorem inimicam.
 Erit vero mitis, prudens, operibus splendens;
 Quæ propter his diebus præbens pulchra dona
70. Juvenem in domum suam introducet dominam,
 Vir qui solitudinem ac liberum diem odit.
 Quum vero noctiluca occupat præclari arietis
 Sidus, vel juxta taurum pulchre cornutum incedit,
 Divites hymenæos ne cogites,
75. Nam faciet splendens luna, citatis gaudens equis, (consilii
 Tunc amicitiam ad exiguum tempus durantem, & præcipitis
 Discordiam: volet enim amabilem ac incorruptum amplexum
 Connubialemque lectum relinquere, ac mariti oblivisci.
 Faciet autem concordiam, cui animum ut advertas hortor,
80. Quando in arietis iterum viam vertentis semita,
 Splendore rubram inspexeris, ac frænis aureis insignem lunam.
 Si vero cum virgine pari passu Luna perficiat viam,
 Vel obstetricibus sub Hyadibus appareat,

- Δίτε καὶ εὐκράειη[Ⓞ] ἐνυγμήλοιο Φέρονται
 85. Σιδόνις γάρυροιο, καὶ εἰ δόμον ἀξίνουιο
 ἔδνοιον βρείθισαν χλιδάτην ἰλακώπιδα τύμφου
 ἢ τ' ἂν γέτοσσι χάρμα δυσηλεγέωσα ἀγυιο
 Ξωῶν ὀδνείοισιν ἔχων δυσπέμφουλον εὐωῆ
 Ὅυ γὰρ κεν σέρξουσιν ἐνδὲ λέχ[Ⓞ] ἡμασι τοῖδε
 90. Γημωιδίη, εἰδ' εἰ ἴσον αἰνέσον ἰκαριώτης
 ἢ καὶ ἐναδιῆς καπαυῆδ[Ⓞ] ἐβύναισι
 ἢ καὶ ἀρσωνός * ἰρικυδῆ[Ⓞ], ἢ καὶ αὐλῆς
 Λαοδάμης ἢ τ' αἰὲν ἐπ' αἰέρι κηραίνουσα,
 Πάϊα γὰρ ἦδεα καλὰ διακίδουσι γυναικῶν
 95. τὰυρω ἐπεμβεβαυῖα θιαυῆς χρυσέθηρα.
 εἰ ἢ θεραπαίσιον ἰπορνυδῆ διδύμοισιν
 Διούτερον ἡμαρ ἀγυσι, γάμω μεμημῆδ[Ⓞ] ὄναυ.
 Ὅμοσῶσιν γὰρ ἀκοιτω ἰνιμμεγάρυσι κομῆσει.
 Μὴ μὲν εἰσι Φληγερωῖ ἐπὶ Καρκίνω, ἢ γὰρ ἂν ὤκα
 100. Ἐκπροφύγοιο μεγάρων ἀλοχ[Ⓞ] πῶσιν ἐχθῆρασα
 ἄκωτ' ἐπεβολέουσα ἢ ἀκρωτα παυφάουσα.
 εἰ ἢ ἴχουσι γλήποσι νεμῆταο Διού[Ⓞ]
 θιαυῆς κέρη Φερέωσ' ἰριλαμπέτω ἀγυλῶν,
 ἢ τ' ἂν ὑπερφιάλιση δυσάργῆτοῖσι γυναικῶν
 105. Τίτωμοι ἀπῆ, ἀπενῶ ἢ ἴω κοχαρημῆ εἰ
 Ὅυδέκω ἐκπεδῆ μω ἔχοι πῶσις ἢ τ' ἐπίουον
 Ὅυτ' ἔργου, ἀλλ' αἰεὶ κε πανήμερον ἰρσοπολέουσα
 Μυθῶ οἰειδίωῖ κέτε πληγῆσιν ἰάπῶι,
 Μαψίδωι μῦθοι κενὰ δ' ἔργματα τῆδε πύλου[Ⓞ],
 110. Πολλάκι καὶ χείρεσιν ἰὸν λαβήσασ' ἀκοιτω
 Δρασομένη καίτης ἢ καὶ μεθῆουσι εἰφῶσα
 Αἰτηρῆς παλάμας, ἢ ἐπιρρήσασα χιτῶνας.
 ἢ δὲ γε διαθεα ὑπεριουῖς ἐν σαχίουσιν
 Ἐτραίης κέρη ἰνώπιδ[Ⓞ] ἀυγάληται,
 115. Χίρην μοι ἴημ[Ⓞ] ἢ σωάουρον ἐβύναισι,
 Παρθευικῆν δ' ἀλέααυ, ἐπὶ κογερωῖ βιάτοιο
 Δυλῆτ' ἢ δὲ πῶσις κοκερήσειαι πῆμα[Ⓞ] πάνηα.
 ἢ δὲ ἰω χηλῶων ἐν τῶρεσιν ἀυγάληται
 Ἐκρηδῶν μὲν αἰεκέσιν ἐν πρὸς δῶμ' ἀυγάου[Ⓞ].
 120. Ὄνητ' δ' ἂν ἰω πολυφιλίτην ἐπὶ πύλου[Ⓞ]

D in H

in S

in Q

D in M

D in S

in L

* ΜΕ. ἀρσέππη.

- Quæ juxta capitonis & praviter boantis
 85. Sidonii tauri, ut & domum arcturi:
 Donis onustam, delicatam, ac venustam sponsam,
 Vicinis etiam molestis gaudium afferentem, adducit,
 Commune cum alienis perniciosum quæ habeat cubile:
 Non enim diliget unius viri lectum, his diebus
90. Quæ nupserit, & si animum laudatum Icariones (Penelopes)
 Vel Evadnes Capanei uxoris instructum gerat,
 Vel inclytæ Arfinoæ, five etiam
 Laodamiæ, ob virum dolore semper se lacerantis
 Omnes enim castos mulierum mores dissipat
95. Tauro incedens velociter in aureo æthere luna.
 Quum vero ministrantibus procedit geminis,
 Secundus dies dum agitur, conjugii ne immemor esto,
 Nam uxorem domus curam habentem domum deduces.
 Noli ardenti in cancro dum vadit, (uxorem ducere) nam cele-
 riter
100. E domo pedibus aufugiet uxor inimicitias gerens,
 Magna & innumera probra effutens ac iterans.
 Quum vero incurrit in lumina Nemezi leonis,
 Theæ filia diva puella ferens splendidum fulgorem,
 Certe perfidam ac graviter irascentem mulierem
105. Inveniet vir, quæ obstinato animo se delectabit,
 Neque enim obsequentem sibi habebit maritus neque verbis
 Neque operibus, sed semper & per totum diem propera verlabitur
 Verbis probrosis; atque plagis incesset:
 Vani sermones, vanaque illi erunt opera.
110. Saepe & manibus contumeliose suum maritum excipiet,
 Prentans comam, aut etiam genis injiciens
 Infestas manus, aut lacerans vestes.
 Si vero diva luna in spicis
 Astræ virginis venustæ splendet,
115. Viduam mihi videtur tunc conveniens uxorem accipere,
 Virginem vero vitare, laboriosa enim vitæ, postquam
 Eam acceperit, maritus satiabitur, in omnibus damna erunt.
 Quum vero in chelarum lumine splendet,
 Virginem ætate juvenili conducit in domum suam deducere.
120. Utilis namque ac amicissima erit. Ggg 3 12-

- Πολλάκις ὡς γὰρ ἄστρον ἀναγκαίη ὑπὸ λυγρῶν
 Λίττρον ἀεικέλιον γαμίων πάροϋσιν ἤγαγε θεσμών.
 Εἰ δὲ πέλοι πανδία χαλαζήϊα καὶ ὠϊόν
 Σκώρειον ἀλγυόεϊα, τότε ἐν πρώτῃ γαμίοιο
125. Ἦν παρθεϊκὴν καίκεν φρένας ἤπει ἐπὶ
 Ἀρσιφρων ἀγάησι πεπιθῶσα κραπίδιον.
 Εἰ δέ τε δεύτερον ἡμᾶρ ἢ τρίτον ἰθύσαν
 Ἦτ' ἂν κῆρ δμοῖοσι δηπαθείοσι μιγείη.
 Ἦν δὲ πελάζεται μήνη κλυτῶν αἰγυόεσσιν
130. Πρῶτα, γαμῶν μὲν ἄγει λυγρῶν καὶ κέρματ' ἀλγυόεσσιν
 Εἰ δ' ἄρα δεύτερον ἴχει ἀνὴρ λίχθ' ἔσσοι ἀμῶν
 Ἦ χῆρην ὀπάσει παύσερτα ἴσθ' ἀμαρτία.
 Μὴ μὲν δὲ σωόδοισι σιληναίης ἀγαγέοι
 Ἐωίτιν ἐν μεγαλοῖσιν ἢ ἐν διχομήδι πλείη,
135. Οὐ γὰρ κεν γάμοϋ εἴη ὀφίλιμ' ἡμᾶσι ἴσσοι.
 Σκίπτει δ' εἰ κ' εἰδῶσι σὺν ἄστροισι δνείηται
 Ἦ φαίδοσι κλυτῶν ἢ εἰσφόρῳ αἰγυόεσσιν
 Ἦτ' κῆρ ἐπιπέλας μείης ἐρεκδοῖ παυδ.
 Τύχη γὰρ βίωται τε μέγα κλίθ' εὐφροσύνηται
140. Ἦδεα, μαλιχίη γε χάριν τ' εὐεργία δάσσοι.
 Νῦν δ' ἄγε μοι κῆρ πηπληίας ἐπιπέλας Μῦσα
 Ὅσσα φέροι νόσοισιν ἀκημάτ' ἀπὸ σελήης
 Ὅσσα τε λυγρῶν πέλασσι ἐν εἰδῶσι θεώσσοι
 Δωδεκάτοισι εἰς ἴσσοις πολυτλήτη βίωται.
145. Εἰ μὲν γ' εἰσφοροῖσιν ἐν ἄστροισιν ἀρνητοῖ
 Πασίφαις εἰδοῖτο βροτοῖς πανδία σελήης
 Ὅσσοις γε νόσοις ἀρημῶν ἀλγυόεσσιν
 Ἀργαλίη ἴχθησι μεληδόνα μῦτι πῆμα
 Δειδέχθαι, παυδὶν γὰρ ἀκίσσοι * ἀνθρώποισι.
150. Εἰ δέ τε δὲ κεν τῆδε κατ' εἰδῶσι φέρηται
 Ἐυδερκῆς κρείσσοι σιληναίη κλυτοῖσιν
 Ἦμπερ ἀργαλίῳ ὀδυσσῶν ὀχνησῶν
 Ἦτε κέρηνον ἔχουσιν ἀχρῶσι βροτοῖς,
 Ἦ δὲ γὰρ ὅτι ἰαχναὶ ἐπαυρῶσιν ἀργυόεσσιν.
155. Ἦ δὲ γὰρ βαρύνθησιν ἐπ' εἰδῶσι μογύσσοι
 Ἦμπερ γὰρ ἀποσῶσται ἀκλία παυδ.

* MS. αἰνέσσοι.

- Sæpe enim sic fidus tristi sub necessitate
 Lectum conjugalem induxit noxium ac nefarium.
 Si vero sit nobilis (luna) juxta grandinem ferentem.
 Scorpionum dolore afficientem, tunc prima nuptias contrahet:
125. Luce cum virgine, nam ingenium mite habebit,
 Mentis integra, placidis confidens precordiis.
 Si vero secundum aut tertium diem dirigat,
 Certe & cum ancillis miseris corpus miscabit.
 Quum vero luna in vicinia est inclyti capricorni,
130. Nuptiis primo die tristitias affert atque horridas noxas.
 Si vero secundo, vir meliorem habebit lectum,
 Aut viduam consequetur, jucundam uxorem.
 Noli in congressibus lunaribus ducere
 Uxorem in domum, aut in pleniluniis.
135. Nam nuptiæ his diebus non erunt proficuz.
 Inspecta, sicum bonis astris circumagatur,
 Vel cum inclyto Jove, vel cum phosphoro lucente,
 Vel etiam cum glorioso filio Maja pulchrum pepulum habentis:
 Nam faciet vitam valde gloriosam hilaremque.
140. Pulchra & domicilia, ac blandam suavitatem, dabit.
 Nunc vero ades mihi puella Pimpleia, cane Musa,
 Quot fert ægris medicamina diva luna,
 Quot graves (morbi) sunt, in signis dum currit
 Duodecim, ad terminum usque multum ærummosæ vitæ.
145. Si enim verno in sidere arietis,
 Omnibus apparens circumagitur diva luna,
 Quisquis morbo corripitur doloroso
 Molestam qui habet curam menti noxiam,
 Oportet expectare, nam medicus sanat homines.
150. Si vero his signi viis fertur
 Pulchro visu luna cornuta citatis gaudens equis:
 Propior, molestis ac acutis doloribus
 Gravatum habebunt caput miseri homines,
 Neque invenient facile promptam auxilium.
155. Mulier vero gravibus ex partu doloribus laborans,
 Enitetur membris imperfectum, infantem ignobilem

- Πρὶν ΦάϠ ηελίοιο Φίλοις ὤπασιν ἀθρήσαι.
 Ἡμαῖ μὲν πρῶτω μάλ' αἰκελίη ὑπὸ νύσῳ.
 165. Μοχθήτει καὶ ἐγγυς ἀδευκέϠ ἴσασι ἑλέθρα.
 Εἰ ἢ ΦάϠ μὲν ἔχει κριῶ ἴπι, δεύτερον, ἦδη
 Σώζειαι ἐκ καμάτοιο Ουγῶν ἐριώδιων ἄτην.
 Ἦν ἢ καὶ ἐνικραίοιο βίϠ μετ' ἀναιοσομένης περ
 Ἰδαλθῆ κερύσασα, ἴσ' αὐ μίγα θαρσαλίεσοι
 Δυγῆς ὠπλοῖητον ἐπ' ἀνέρι κροσούισαν
 165. Ἦτορ κ' περαπῶν ἐτίρη βέα δύτφορον ἐρμήν
 Πλαζομένοιο, νόσιο πέτμον γέ μιν ἔτι φέρεσαν
 Νῆσον ἔχειν δικεῖαν αἰεσφορήν ἐραβανῖν.
 Εἰ δέ τι δειρῆς ἐπὶ ἔχει ὀλοφῶιον ἄλυϠ
 Ἦχι τε σύριγγεσ σφαγίαι βροῖον ἀμφίς ἔχασον,
 170. φράζειαι σ' ἐπέσκε σωμαγχεσ λείγιον ἀχθϠ
 Μῆ μὲν δὴ πρῶτω ἐνὶ ἡμαῖ ἴω δὲ λεχέωσ
 Ἀμβλώοι ῥογηλεῖν ὀπαζομένη κακὸν οἶτον.
 Δευῖρη ἐν ἡῶ ἢ πέλοι ὀλοφρώτερον ἄλυϠ
 Εἰ τόκϠ ἐκ μελέων ἀνιμῶλιϠ αἰζῆσιν.
 175. Μῆ μὲν δὴ διδυμοισιν ἐπιθρῶσκασα σελήη
 ἸξυϠ ἄλυϠ ἄγοι μῆδ' ὤμοισιν κακότητα
 Ἦ πάρεσσ μελέεσσι φέροι, δύσλητα γδ ἔσση
 Κήδεα κῆ δ' αἰεσφορήν ἀνιμῶλιον ἔλποι.
 Ἦν δέ τις ἄλλη νύσϠ ἐπιβερέμπει μὲν ἐν ἡῶ
 180. Πρῶτη κλινοπέη ἴευχοι βροῖον ἐς χροῖον ἀξῆ
 Ἰησιν ἀρεῖν δ' ἂν ἐνὶ λεχέεσσι κλιθεῖη
 ΤηκόμενϠ δειρῆσι πατημαδὸν ἐλπωρησιν.
 Εἰ δ' ἀρχῆ καμάτοιο πέλοι ἐνὶ δευτέρῃ ἡῶ,
 Ἦτ' ἂν ὄγ' ὠκείησιν ὑπ' ἀρῆμίησιν ἔχεται.
 185. Ἡματ' ἐπὶ τρεῖα μῆνον ἐνὶ λείκτεσσι μογῆσασ
 Ἦν ἢ γυνὴ τῆμϠ ἢ φέρεσ' ὑπομήτερον ὑῖα
 Ἀμβλώση ζυῖη κεν ἐς αἶδα παιδί κέλευθον
 Στείλοιτ' εἰ μὴ τις μιν ἐρύσσειαι ἦπεϠ ἀσῆρ
 Ἀγλαοφειγγία διαν ἐσαθρήσασ κερύσασαν.
 190. ΠρῆύτατϠ ἢ πέλοι κάματϠ βροῖω ἀυδῆσῖ
 Εἰ κεν συμφορήται ἀγαυῆ θιαντίη
 Καρκίνω αἰγληντι θοῖν ἢ φέρει ἐπ' ἀρωγῆν
 Μῆνον μοι σῆροισιν ἔχει ὀλοφῶιον ἄλυϠ

Luna in ♄

in II

in ♄

Δυ-

- Antequam lumen solis dulcibus oculis adspiciat,
 Primo die, valde acerbo ex morbo
 Laborabit, vicinusque erit amaro exitio:
160. Si vero adhuc secundam lucem in ariete adspexerit,
 Liberabitur ex morbo, fugiens summos mortis dolores:
 Quum vero juxta insignem cornibus taurum orientem
 Apparet cornuta luna, tunc valde audacem (inijcet)
 Impotenti * desiderio flagrantem viri
165. Cor & mentem qui agitet gravem impetum
 Animi mire jactati, mortem tamen non afferentem
 Morbum, qui desideret levare medela amoris.
 Si quis vero intra collum habeat exitialem dolorem
 Ulcerave in jugulo habeant exedentia homines, seorsum
170. Cavere convenit cynanches noxium dolorem,
 Si primo die quo puerpera
 Abortit, non incurrit horrificum malum exitium,
 Secunda luce mitior erit dolor,
 Ubi factus ex membris abortivus prodierit.
175. Ne sane geminis incedens luna
 Lumbi dolorem afferat, neque humeris malignitatem,
 Neque dissolutionem membri ferat, nam toleratu difficilis
 Est cura, & remedium quod affertur in vanum sperare facit.
 Si vero alius morbus adfremat luce
180. Prima, in lectum procumbentem hominem facit, protrahitque
 Sationem, diu utin lecto reclinatus
 Consumatur molesta spe per totum diem,
 Atquam initium morbi erit secundo die,
 Si domibus sub prosperis se habeat,
185. Tribus solum diebus in lecto laborabit.
 Si tunc mulier puerum in utero ferens
 Abortierit, communem obscuram viam cum infante
 Petet, nisi mitis stella servaverit
 Pulchre splendentem divam adspiciens cornutam lunam;
190. Mitissimus autem tunc erit morbus homini spiranti.
 Si vero ** fulgida Theantine (Luna) fertur
 Cum Cancro splendente, promptum auxilium feret;
 Solum ne † in pectore adsit exitialis dolor,

Libri V. Pars 4.

H h h

Dis.

* Leg. αὐθις ἀπτόστων. & ἰσθηρία Hefych. ἀμφίβηλα.

** ἀγαυὴ Θεαντινῆ. † Μένου μῆ.

- Δυσπανάως γὰρ μὴ παηοίῃ ἔργα σαώσῃ.
 195. Μηδὲ ποδὸς πληγὴ μὴ ἐκπεριχοῖ ὀδυνησὶν
 Τῆμῃ, δὴ γὰρ ἂν ἔτι μετ' ἀρτιπέδοισι λέγουται
 Ἀμβλώσει δ' ἔπερ ἴι Φέροι κακὸν ἔδῃτι λοιγόν
 Κέφως δ' αἰμορέυτουσιν ἐπ' ὀδυνησὶ πονοῖτο
 Ἡμιτελεῖς ρήψασα γυνὴ ἀπρωάλιον ἀχθῃ.
 200. Ναὶ μὴν ἠυγένεον ἐπισείχουσα λίοντα
 Ἐπὶ τοῖσι ὠρήμασι κῆρ ἠπιῃ ἔτι γὰρ εἰδλὸν
 Ἀρξάσθ Τῆμῃ ἢ δυσηλογοῖ καμάτιου
 Οὐ γὰρ κεν προφύγοιδα κακὸν Φλογερῶν ὀδυνησὶν
 Εἰ μὴ γαστέρῃ ὠκα βάλοις ἀπο λύμασι πάντα,
 205. Οὐ μὲρ δὴ κεύθεσαν ὅτ' ἀμβλώσει γυναικα
 Ρυῖά κεν ἔδ' αὐτῇ παθηοῖς ἠῆσαιτο
 Ἡπίονη χεῖρασα ἀκροφορῆσιν γ' ἐπαύγουσα.
 Εἰ δ' ἄρα συμφορέοιτο δίκη πανδία σελήης,
 Δρακὸν ἀμυδρῆ νῦσθ' ἐφημερίοις κεν πέλειτο
 210. Ἀνθρώποις, πότμον δ' ὑπαλίεταται ὅσκει ἐν ἠῶ
 Ἀρξήται κείνη μογείων εὐήρεα γυῖα,
 Μῖνον μὴ φομαχοῖο κακῇ πελῆι βαρῦθοιτο
 Ἡ πλουρῆ, ἔ γὰρ τι Φέροι λαυφῆσαι ὕγιον.
 Μηδὲ τις αἵματῃ ἀνδρὶ ρῆτῆμῃ δὲ πέλειτο,
 215. Μηδὲ τι θηλυτέρεσσιν ἐφωδάνοι ἀμβλώσεισθ
 Τῆμῃκα λοιγὸν ἀγῆ γὰρ ἀνάσσειον. αἰ δὲ ἴσῃσθ
 εἰδῆσι ζώοισιν ἐπὶ βρεφέσοι λυέσθ,
 Ἡγ' ἂν ἐλαφίσαστε πόταν στυγερῶν ὀδυνησὶν
 Ἀσραῖ κέρη σαχυφῆσοι ἠπίοδῶσοι.
 220. Δειδῶδι χηλάσθ ἐνὶ ἴοισι χρυσοῦθῆρεσθ
 Δῆρην, μηδὲ ἴε νῆσθ ὑπ' ἀεγαλίη μεμογηκῆσθ
 Κλυπεσῆσθ γίνουσι, Φέροι δ' ἐλοφῶσιον ἀσρεσθ.
 Δουῶν μοιρασθων ἐτρέσθ βροθῆ ἀλγυῶσθ,
 Λαυφῆσθ ὕγιον ἢ αἰνῶσθσθ αἰσῆσθ,
 225. Ἐμῶσθ δηθύησθσι πῶσθ, κῆρ ἀδακεία πότμον
 Καῖτε γυναιξὶν ὀλιθρον ὅτ' ἂν βρεθῃ ἐκπερῶθῆρεσθ
 Ψυχολιπέσθ μελέσθ, ἴα δὲ σε Φρεσὶ στυκαλίησθ
 Θεράσθ ἐπίοικεν ὅτ' ἀλγυσα ἀνὰ Φύγησθ.
 Οὐκαπέσθ δ' ἐπὶ θῆρεσθ Φανῶσθ ἴουτικῆ ἀνάσθ
 230. Σκορπίων, ἐν πρώτῃ μὲρ ἐναῖσθμῃ ἠεργῶσθ

D in 2

D in 7

D in 12

D in 14

E

- Difficili enim cum labore medicamenta eum sanabunt.
195. Ne plaga pedis superveniat doloribus partus;
Tunc enim non cum integris pedibus si cubet,
Abortiet, nullum tamen fert malum neque noxium;
Sed leviter cruentis partus doloribus laborabit,
Imperfectum excutiens mulier inutile onus.
200. In barbigerō leone incedens (luna)
Jucunda sit tibi & mitis: non enim bonum est
Tunc incipere ærumnosum morbum.
Nam tunc non effugies malum acerrimorum dolorum;
Nisi ex utero celeriter excutias omnes fordes.
205. Gravidam, si abortierit, mulierem, non
Facile sanabit ipsa Pzonia
Epione, manibus afferens remedium.
Si vero feratur cum Virgine justitiæ præside, nobilis luna;
Diu obscurus morbus ad exiguum tempus viventibus erit
210. Hominibus: mortem tamen effugiet si in luce
Illâ incipiat morbus, dolore infestans pulchra membra;
Modo ne stomachum maligni livores ingravent
Aut latus, (dolores) non enim facile sanabitur.
Ne tunc aliqua fluxio sanguinis viro obveniat,
215. Neve quid feminis placeat ut abortum inferant,
Tunc enim noxium & intolerabile fert malum, Si vero contingat
Parturientem vivos fœtus eniti,
Allevabit sensus sævi doloris
Astræ virgo spicam ferens & suavis muneribus.
220. Metue chelarum in signo auream
Lunam, ne morbo afflictus molesto,
Lectō sis affixus: fert enim exitiale astrum
Homini ægroto unam ex duabus sortibus,
Aut celerem sanationem aut intolerabilem angorem;
225. Si morbus moretur, ac amaram mortem;
Etiam mulieribus exitium, fœtus quando prodiit
Mortuus in lucem veniens, quod prudenti mente
Considerare convenit, ut graves dolores effugias.
Oetipede in fera splendens pulchra regina
230. Scorpio, primo quidem die propitia orietur,

- Εἰ δὲ γε δεύτερον ἡμᾶς ἄγοι, κινδύων ἰάψαι.
 Τοξυτήρι δ' ἔλαφρα ἰμοδρένυσα σελήνη
 Μειότερον θήσει καμάτον βροτῶν, ὡκα ἢ καλῶν.
 Ἀρτεμίου ἐπάσσει Φίλην καὶ εὐήρεα γυῖα.
234. Αὐτως δ' αἰγοκερῆα διασείχουσα Φορῆτη
 Ὠκείην γυῖοισι ἄγασ' ἐπιταρροθον ἀλκήν.
 Μὴ μὲν εὐίημῳ ἢ ἐπιπλευρήσι μογησῆαι
 Ἄνιρι μηδὲ τε λυμαρ εἰ ἰχθῖν ἐμπελάσειν.
 Δηρὸν γὰρ βροτὸν ἄνδρα κακῆ πελίη δαμάσειν.
240. Εἰ ἢ γυνὴ μογερῶν γυῖων βρέφῳ ἠλγύμπτον
 Ἐνδοθῆν ἐκ προβαλήσει ὑφ' αἰμασίῳ μιαιμῶν.
 Ἡμασί μὲν προσέρω πᾶυρον πόνον ἐγγυαλίξει,
 Ἐμπης δ' ἠελίω κεχαρήσεται ἀκτίεοισιν.
 Δηρὸν ὀρώσα Φαίῳ Τριψύμβροτον ἠλγίω.
245. Δελίεση εἰν ἠαῖ ἢ κακώτερον ἀλγῶν ὀπάσσει
 Ἰθροχοον δ' ἐφέπασα Φασίφορῳ αἰγλήσεια
 Ἀλλὰ μὲν ἰθρὸς ἰσσίαι, εἰ δὲ κεν κρησῶσι.
 Κρητὴ ἀναγκαίη σὲ βιήσεται αἰμὰ παθόντα.
 Λεγαλίη ὑδέρω, ἴοι' αὖ κακότησα Φράσασα.
250. Δύσπλητον τοιῆ γὰρ ἐκὶ μογερῆ ἄγει ἄτην.
 Ἡαῖ ἢ πρώτη χαλεπὴ πέλει εὐτα γυναικί.
 Ἀμβλασικὴ γήηται οἰζυρῶ τόκεια
 Εἰ δ' ἄρα δεύτερον ἡμᾶς ἄγοι Φασίμβροτῶ αἰγλήσ.
 Μειότερον ἴελεται πόνον, λήξει τ' ὀδυμῶν.
255. Ἰθρῶσι δ' εἰαρηόισι παλίνκοτα πῆμαλα φέυγει.
 Ῥηδίως ἔπερτε νόσση δέμας ἀλγυθείη.
 Εἰ δὲ τε νεκρῆς γαστρὸς λύσει αἰτήσεων.
 Ἡ γέφυρων τάτε Φωτὶ ποδῶν ὑποκλάσειν ἄρθρα,
 Ὅσση ἀν ῤηδίως μὲν ἀπῆμονα προσύκειαι.
260. Χρηθὲ σ' ἐπίφρονα μῆτα ἐνὶ σέρεκοισι ἔχουσα.
 Ἰδμεναί. ἕνεκα διασεληναίη κλυτοπαλῶ.
 Εἰ μὲν συμφρέησαι ἐνήσειν ἀστράσι καλοῖς,
 Εὐδερκεῖ Φαίθοντι ἢ εὐσκόπει Ἐρμαωνί.
 Ἡὲ πάφῳ μεδέειση ἀγαυῆ Κυπερογενεῖη.
265. Καφώτερον τελίη πέτον ἄνιρι καὶ χύσω ἀλγυθῆ.
 Ἐκα φέροι πρὶν αἰσῶσαι εὐήρεα γυῖα.

D in z

D in B.

I in m

D in x.

D cum a
q q.

- Secundum vero diem cum agit, periculum afferet.
 Sagittario celeri vero concurrens luna,
 Morbum leviores reddat homini, præterea bonam:
 Et gratam incolūmitatem præbet & sana membra.
235. Pariter si per capricornum incedens feratur,
 Promptum membris adducit auxilium, fert & robur salubre.
 Ne vero tunc laterum dolore laboret aliquis;
 Neque lumbis viri noxium quid appropinquet;
 Nam diu malignum malum hominem domabit.
240. Quum vero muller infantem immaturum
 Ejicit cruento cum inquinamento;
 Prima quidem die brevem laborem tribuet;
 Solis tamen radiis gaudebit
 Diu, intuens lumen oblectantis homines solis.
245. Secundo vero die graviores dolores afferet.
 Aquarium at insequens lucida splendidaque luna,
 Alios quidem morbos sanabit, si vero potentior
 Dura necessitate tibi vim fecerit gravia perpetenti
 Molestæ aquæ intercutis, malignitatem cave.
250. Toleratu difficilem, hæc enim ad tristem ducit noxam.
 Primo die quum difficilis fuerit mulier,
 Abortio erit ærumnosi partus
 Secundam at diem quum agit homines delectans splendor,
 Levior erit labor, cessabuntque dolores.
255. Piscibus in vernis mala infesta fugat
 Facile, si corpus morbo tunc doleat.
 Si vero imi ventris fluxio occurrat,
 Aut artus infringat nervorum homini in pedibus;
 Non facile sanum restitues.
260. Oportet autem prudentem mentem in pectore gerentem
 Scire, quando alma luna citatis gaudens equis,
 Feratur vel cum benignis ac beneficis stellis,
 Aut sole late vidente, aut provido Mercurio
 Sive in Cypro nata imperante admirabili Venere:
265. Miriorem efficiet laborem viro, cessationemque doloris
 Celeriter affert, antequam extinguantur bona membra,

- Βί δε τε λογιον ασρον ομοδροουή κερουαση,
 Η Φαινων δυσλητος, η Αρης ειρεκυδοιμ[⊙],
 Πλειότερον κάμαλον γελίσει κη άεικτα νύσον.
 270. Θηλυτέρησι ἢ πάντα κακώτερα Φαινίται αστρα
 Όσα διασειχθσιν άγαυή Θεαλίτη.
 Και γδ Ζηη σωυσα κη αύη Κυπρογενείη,
 Αμβλωσει χαλεπάτε δυσηλεγίασε γιθσιν.
 Αλλά συ μη μένη πανδερκία βύλεο μήνη
 275. Εμμενά, ευτε γυναικι πέλει άμβλώσιμον ήμαρ.
 Νυν δ άγε μοι κατάλεξον εϋθρονε πότνια μωσα
 Πως κεν αν εν λοίγειο γομυς επί άνδρα σίδηρ[⊙]
 Αρτεμίνην γέυξαν υπ' ήτηρ[⊙] άγαυή
 Σώματι δυσασθέοη λύσιν καμάτοιο γιτύσκων.
 280. Εί μιν άπ' οικεανόο νέον προΦάησα άγαυή
 Πληιάς άιοερωσ' η κη πανδία σελήτη
 Τάυρω επιδρομέεσα κη υρανόν ινδάλλοιαι
 Ηε κη υγροΦόροιο κατ' αιογονεη[⊙] οδίνας.
 Φείδο μη χαλυβ[⊙] μηδ' ει χέρα τημ[⊙] ήκοιτο
 285. Ακμη παμφαινοη[⊙] ευσμήκτοιο σιδηρα
 Μηδέ γε μοι χροα Φωίος επί μογεροισιν ιάψει
 Ωκα πόνοισ κ' δ' αύις αναβλήθην γε γάμοιο
 Αύως δ' η φορέηται επ' αστρασιν ικαριώσης
 Παρθένε ήσυχίην άγίμασ κη λώιον ειη
 290. Μη μν δη κελάδοη[⊙] άπ' οικεανόο Φέροιο
 Αστραη κέρη σαχυΦέρ[⊙] η γδ ανίας
 Τεύξει γεμοιδμοισι κη άλγσα σακρυείη.
 Ως δ' αύως τροπικαίσιν εν ειδώλοισ αλέασθ
 Πανδίαν σείχασαν επί πολυ βέλτερον έσαι
 295. Ατρεμίνην έχίμων μηδ' εν σωυδάσιν εύσης
 Θηγαλέωγε γάμοιο δέμας πυρόσσι σιδηρα.
 Αυτωσ δ' αν διχόμποι αλέασθ επέοικασ
 Φράζασθ δ' ειπασ ευγεω πυρόσσι σωυή
 Μηδ' αμάκισ χρωώ σε γομής επί Φωτι λάβησ.
 300. Ως δ' αύτωσ τοίς έσω Αρης ενι δαικήλοισιν
 Ωρονομών πολλός μν εΦημερίσ καπόττη,
 Βλάψει ειπασ άκμην χαλυβηίδα σάμαη[⊙] άγχι
 Δέξοηται κη δ' αν κε κη αίμαη[⊙] άχιλον έρμη

) cum h
 & ♂

) in signis
 foemina.

) vacua
 cursu.

Περι γομής
 η χειμερίας

) ⊙ δ

) ⊙ δ

) σ δ

τίς.

- Si vero noxium astrum simul currat cum cornuta luna,
 Aut Saturnus noxius, aut Mars bellicum cabens,
 Intentionem faciet laborem atque minus sanabilem morbum.
270. In femineis at signis omnia astra apparent magis maligna
 Quotquot permeat illustris Thez filia:
 Nam & cum Venere & cum Jove conjuncta
 Abortiones duras ac acerbis efficit.
 Sed tu ne solum omnia videntem optes lunam
275. Permanere in die, quando mulieri accidit abortio.
 Nunc adis mihi, recense, pulchri throni augusta Musa
 Quomodo in noxiis morbis secans viri venas ferruna,
 Sanitatem efficiat, sub præclaro medico,
 Corpori gravia perpetienti, ut morbus cesset, intento.
280. Si quidem ab oceano recenter præfulgeat mira
 Pleias, suspicatio & incedat alma luna
 In tauro currens cælum illuminet,
 Aut in aquario aut capricorno eat,
 Parce, ne chalybs tunc in manus veniat,
285. Aciesve fulgorem vibrantis & bene deterfi ferri;
 Ne cutem hominis in ærumnosa feriat
 Celeriter laboribus sed potius dilationem patiatur.
 Similiter quando fertur in astris Icarix
 Virginis, quiescere juvat, & melius erit (Oceano oritur
290. Noli venæsectionem adhibere tempore quo resonante ab
 Astra virgo, spicam gerens, nam ærumnas
 Excitat venam secantibus, doloresque lachrymosos.
 Illico autem tropicis in signis quum versatur
 Diva incedens luna, multo melius erit.
295. Quiescamus, ne, in congressibus dum incedit,
 Quis acuto feriat corporis venas candente ferro.
 Similiter & quum dimiatum lumen efficit, consentaneum est
 Ut caveas: Si vero horrido Marti sit vicina,
 Non simul oportet ut venas homini incidas,
300. Quando itidem Mars in simulacris
 Horam regit, multis quidem hominibus malignitate
 Nocebit, si ferreum mucronem corpori prope
 Admoverint: præterea & sanguinis irrevocabilem impetum

- Τεύξηνι βλύζοντι[⊙] ἄδην τυγεῖν ἐπ' ἀκακίῃ.
 305. Ἐἰ ᾗ Κροῖω σωτήσι Φωσφόρο[⊙] ἀργύρα μῆνη
 Καίγε Ἰομῆν ἐπάγησεν ἀνὴρ παυῶνι μαρηλοῖς
 Δηρὸν μοχθῆσταν, Ἰέλ[⊙] δ' ἀναδέχεται αἰὸν
 Καίτε δυσαχθεῖα νέσεν ἐπ' αἰέρι Ἰῶ δ' οπάσσαν.
 Εἰ δέ τ' αἰένυ καμάτω κῆ μινολήτῃ αἰήης
 310. Βάλασι ἐήύνααδ[⊙] ἀοοσητήρα σέδηρον
 Μῆην ἀυγάζιο σὺν αἰγιόχῳ Κροῖῶνι
 Ἥε διωναίη, ἢ εἰ Φαί[⊙] ἐλλυπὶς εἴη
 Λήγον ἀπὸ δίχουμῆς ἐπ' εἰκάδι κῆ δ' ἔτι πρόσσω
 Πλήν σωόδα. Λαῖον γ' ἀπεσομένη εἰνύσασα,
 315. Ἦν ἀλή στωόδοιο μεμυκίτα Φαίεα μῆνης.
 Ὡς δ' αἴως συμέντες ἀπ' ὠκεανῶ ῥοζῶν
 Φωσφόρο[⊙] ἢ Φαέθων Ἰελέω[⊙] εἴνερα Ἰρήσσω
 Αὐτως δ' εἰ φλέβα κῆρα ὑφ' αἵματι πεπληθῆσαν
 Ἰμείρεκ Ἰάυησεν ἐφημοσύνης πεπίδου
 320. Εἰ δ' ἄρα ἢ θμῶν ἑλαφῶνα ἔργα κούθια
 Ὅτε εὐς λείπονης ἐμμετγάρωσεν ἀνακτας
 Γαῖαν ἐς ἐθελῆσ ποσὶ καρπαλίμοις ἀλαλήτῃα
 Δοησαὶ ἀταβηροὶ Φιλίην λείπονης ἐθῆλῶν
 Ὅτε Ἰραπῆζης μῆσσω ἐφῆσιον ἢ Κροῖῶν[⊙]
 325. Ἐρκείω, εἰ σέβας ἀγῶν ἐνὶ ὤρπιδεσσι σίβοις.
 Ἀλλὰ σὺ κῆ Ἰοῖων κερῆσων ἐπιφράζω μοῖραν.
 Ἦν μὲν ἔη στανδία μετ' εὐσκόπῃ ἀενοῖο
 Ὡκά μιν ἐξανάγοιο Ἰαχ' ἀν' ᾗ ἢ αἴως ἴκοτο
 Δεσπῶσων ποτὶ δῶμι ὑπὸ δαίλε[⊙] ἤϊαε τις Φαίε
 330. Παλλόμεν[⊙] κραδίη ὑπὸ δάματι κῆ δέ κεν ὤπας
 Ταρβαλέκ δακρυόσι πεφουμέν[⊙] ἰδιάλλοι.
 Ἦν δ' ἔγε Ἰάυρον ἔχρησι παλιέμφοι[⊙] κερῆσων
 Ἀνέρο[⊙] ἀφισῶ ἐνὶ δάμασιν ἠλασκάζω.
 Δμῶς ὀλοὸς κρύπτωλο. Μόλις δέ κεν εἰς ἐὸν οἶκον
 335. Σπυδῆ ἀναγκαίη μω ἀναξ ὑποδιξίτῃα αὐτίς
 Οτλήσας μάλα ποτὶ κῆ ἐν περπιδεσσι μογήσας
 Ἦν δ' ἐν Ἀμυκλαίωσιν ἴδοις κερῆσων σελήην
 Ἥιδεοκ, Ἰαχέως μω ἐὸν δῶμον ἰσανάγοιο.
 Ἦν δ' ἀρ' ἀλεύηται περὶ ἡματα κρυπταδῆτε
 340. Λανθάνοι ἢτ' ἀν' μω Ἰεῖτατε μὲ μῆσα δίχου.

D σ β

D cum 2
vel 2

περὶ ἀναπύσεως

D in v

D in v

Ei

- Efficiet, abunde scatentis aspero sub mucrone.
 305. Si autem Saturno congregiatur lucifera candida luna,
 Atque venas inciderit vir medicinz intentus;
 Diuturnum tempus laborabit, tandem vero referet laudem,
 Quamvis gravem morbum illi viro induxerit.
 Si vero sine labore ac gravi mœrore
 310. Velis dirigere auxiliare ferrum,
 Lunam splendentem cum Jove Ægiocho inspicere
 Aut cum Venere, & quum lux decrescens
 Cessat, a dimidiato mense vigesima (die) & ulterius,
 Præterquam in congressu, nam sanitatem melius perficies;
 315. Si vitaveris extensum lunæ in conjunctione splendorem.
 Similiter quum una procedunt oceani ab aquis
 Lucifer vel Jupiter, efficiunt salutarem venæsectionem,
 Sic quando venam incidere sanguine repletam
 Desideras, his mandatis * obediens esto.
 320. Si vero vis scire opera noxia fervorum,
 Qui suos relinquunt in ædibus dominos,
 In terram externam celeri pede vagantur,
 Famuli damnosi suavem linquentes cibum,
 Neque memoriam mensæ domesticæ, neque Jovis
 325. Hercæi sacram reverentiam mente venerantes.
 Attamen tu talium quoque hominum considera fatum.
 Si quidem incedat diva luna conspicuo cum ariete,
 Statim illum adduxeris, celeriter & ipse adveniet
 Herilem ad domum, a metu velut quidam fur,
 330. Corde palpitante & timore stimulante
 Lachrymis terribilibus perfusus apparebit.
 Quum vero taurum habet iterum veniens cornuta luna,
 Divitis in ædibus viri errans
 Perniciosus servus in occulto lateat: vix enim suas in ædes
 335. Industria necessariâ eum dominus rursus recipiet,
 Valde multa perpeffus & cogitationibus laborans.
 Quum vero in Amycleis vides cornutam lunam
 Invenibus, celeriter eum in domum tuam introducas.
 At si auingerit & per quinque dies occultos
 340. Lateat, eum vel post tertium mensem recipies.

iii

Quum

- Βί δε γι παρκίου οϊον εόν βασιλεία σαλίη. D in 5
 Οϊχίη, γέτμοις κεν εν ιερῷ ἄλοσι. δμῶα,
 Ηε κῆ εν γεμέι κρυφίη ποιεύμενον ἄυλι.
 Δευτέρη εν ηοι θιοῖθι δ' ικίτη δ' ἀνάγοι.
 345. Ορθῆσιν χαιτήσι παΦροτά βαμβαίνουσα. D in 6
 Ἦν δε γεμείταο πέλη κατὰ ἄστρα λόντῳ.
 Ἦ μῶ ἐπὶ πρώτῃ ηοι δρόμον ἐρύκεν.
 λησεται, ἔδῃ μιν ἄυτι εἰφασίωσι ἀνακτῳ.
 Ἄρθῆσας θεράπουσα Φυγόπλοιν. Εἰ δέ γ' ἐν ηοι.
 350. Δευτατή αἰροίη Φυγήν, ἔ πάνηα γελίωσι. D in 7
 Δρημοσύνη. Ἐυρεκ δ' ἂν ἐνιμμεγαροσι με ἀνδρῶ.
 Ἄφρεῖα γαίοντῳ ἀγνηοίησι νόοι,
 Δίξιο δ' ἐν χῶρη μιν ἢ ἐν ἱριδηλεῖ κήρω.
 Εἰ ἧ σελπαίη ἐνὶ παρθέτω ἰχενύση.
 355. Δύποι οϊον ἀνακτῳ, ἔλοις κέ μιν ἐν πολέωσι. D in 8
 Ἦμασι. δηθύνη γδ ἀπόκευφῳ εἰ κ' ἐνὶ ἴωδ.
 Δικίλω μήηε εὐφίγγῳ αἰδροπολείωσι
 φύξιμον ἦμαρ ἔλῃσι κῆ ἐν θαλεροῖσι πετηλοῖ.
 Πεπτηῶς αἰλέηα εὐν ἀπαιὸν αἰαηα.
 360. Χηλαῖσι δ' οϊον σὺ σελπαίη εἰσαθῆσας. D in 9
 Θαρσαλίω δῆτην πρεβίωσι, δη γδ ἄυσι.
 Λυτοματῳ σκίηη ἧ κῆ αἰμυλίωσι λόγωσι.
 Πρηνίη. θυμῶν. δαστέμφελον οἶα ἀνακτῳ.
 Ἦη ἧ σκορπίω δῆμας ἰση δια σαλίη. D in 10
 365. Ἦε ἂν εἰο θεράπων εἰ ἀνακτῶν ἢ τιμῆωσι. D in 11
 Κρυτόμῳ κῆ δ' ἂν κεν ἐκὼν οϊον ἧ νέοτα.
 Εἰ δ' ἄρα τοξυήηα διχίτωι κερῶα,
 Ἦν μῶ ἐν πρώτοις πέντ' ἦμασι αἰσυλοργῶ.
 Διῶ ἂν ἀγῆ. δῶητε ἄυθ δρημοῖο ἴαχρῶ.
 370. Ἐν δ' ἂν υπερβαλλοι πέντ' ἦμασα δρηῶ ἂν ἄθῶι. D in 12
 Πλάζοιτ', ἔδῃ μιν ὠκα κηχῶα, ἀλλῶ χῆνοι.
 Πολλῶ μεσάτιον ἴελοι χῆνοι ἴλακῶζω.
 Ἦη δ' ἄρ' ἐν αἰγῶκῳ Φυγῆ. δμῶε οἶο ἀνακτῳ.
 Ἐν ξίηη. ληφῶε ἀγεται ποτι δάμαβια θῶσσοι.
 375. Ἰδροχῶι. εἰδεν κερῶν ἐνῶπι. ἀθῆσας. D in 13
 Νησομῆη ἔτε δῆηε ἐπιγῆησι κέλευθε.
 Αἰαδῶς. αἰηρ. τῶτ' αἰακῆ. εἰ πάντη ἰελοῖωσι.

- Quum vero ad cancrum domum suam luna regina
 Proficiscitur, invenies sacro in luco famulum,
 Vel in delubro occulte degentem.
- Secunda in die a templo supplicem adduces
 345. Porrectis manibus horrescentem, dentibus stridentem.
 Si vero sit circa stellas Nemezi leonis,
 Et ipsa quidem primo die cursum dirigat,
 Latebit, nec eum iterum in ædibus heri
 Visurus es servum qui civitate excessit. Si vero in die
 350. Altera auferit, non omnino perficit
 Fugam: at invenies eum in ædibus viri
 Divitis degentem feroci mente,
 Quære & in agro sive in horto amœno.
 Lunâ in virgine incedente, si
 355. Linqvat heri domum, recipies eum post multas
 Dies: morabitur enim diu occulte, si in hoc
 Signo dum luna splendens in æthere gyrat,
 Diem fugæ elegerit, in foliis virentibus
 Procumbens virabit suum antiquum dominum.
360. Lunam in chelis ubi inspexeris,
 Fidenter servum adscisce: utilitatem enim
 Sponte curabit, & blandis verbis
 Leniet gravem iram domini sui.
 Si autem scorpionem teneat alma luna,
 365. Famulus erit in templo aut delubro
 Se abscondens, tamen sua sponte domum revertetur.
 At enim sagittarium si pertranseat cornuta luna,
 Et primis quinque diebus nefaria perpetrantem
 Servum faciat, luet ille celerem fugæ pœnam:
70. Si vero quinque dies excedat, diu
 Errabit, neque tam cito invenietur, sed tempus
 Medium non exiguum tranfiget oberrans.
 In capricorno attamen qui fugit servus dominum suum,
 In peregrina terra captus ad ædes citius reducetur.
375. In aquario quum venustam adspicis cornutam lunam,
 Ac servus fugæ in viam se dat,
 Audax homo, tunc heri sui patriam relinquens

- Ἐν πόλει ὀφείη βίον ἀρτυλαί, ἔτ' ἐπὶ δὴρὸν
 λήσεται, ἀλλὰ μιν ὡκα γέτμοι ἐπὶ Φωτὶ κυρῆντα
 380. Ὅς δῆμα θεράπων καὸς πέλει ἢ Φροόπλω
 ἀνέρι γῶ στρατία γε βοηδεσμία τε μέλοντα.
 Εἰ δ' ἄρ' ἐν εἰαρινόισι Φαινομένη Φορήται
 Ἰχθύσιν ἠοὶ μὲν προέβη κίνδυνον ἰαίψαι
 Δρηση ἀταρτηρῶ γάχα δ' ἂν καὶ ὀλέθριον ἡμαρ.
 385. Ἄψα δ' ἄρα ξίφει γμηθεὶς ἀμφηκεί δειρήν.
 δευτέρη ἐν ἠοὶ ἧ Φυγῶν σῶός κε πέλοιτο
 καίκεν ἀνακτῶ ἕκοιτο δόμον πείαλλα πεπονθῶς.
 Χρηῖ ἧ πείφρονα μῆτιν ἐνὶ φρεσὶν αἴψα γιδέσθ
 Εἰ μὲν γὰρ μῆτιν σὺ σεληναίην ὀρόω
 390. Ὅσι φέρεται δρησὸν βροθῶ ἀνέρι, μαψιδίην ἧ
 Ὅισι αἰλὴν γῶ καὶ γῆ αλυσκαζοσί κέλευθον
 Ἀγχυθὶ δρασύνων μαγάρων καὶ ὀμήθεισῶ οἰκῆ.
 Εἰ ἧ γυχοὶ πανθία σὺν ἀστέρει δινύστα
 Ὅτε πλάνηα λέγασιν ἐπὶ χθονὶ Φῶλ' ἀνθρώπων.
 395. Ἦτ' ἂν προσοτέρω θεράπων ὁδὸν εἰδύνοιτο
 φεύγων νεκρῶ ἀνακτῶ ὀμοκλήν τ' ἀλγινόεσσαν.
 Ἄλλ' ἦν μὲν φαίνουσι στυγὴ κερόεσα σελήνη
 Ἡ φλογερῶ πυρόσι, Φυγῆν ἀεμαίλιον ἴσχει
 Δύλῶ ἀνὴρ κωήσιν ἐπ' ἐλπωρῆσι γογηθῶς.
 400. Ἡ γὰρ ἂν ἐς δόμον αἴψα λυγρῆ πεπεδημῶσῶ ἀτη
 βαίη ἀναγκαίη βαβημῶσῶ ἀλγινόεσση.
 Εἰ ἧ ζηνὸς ἀνακτῶ ἢ ἀγνῆς ἀφροχενῆς
 Ἰχθια βαίνησιν θειαιθίας ἀγλασφοῖτῶ
 Ἦτ' ἂν κουπῆαδὴν ἐνήρεα φύξιν εἴλωτα
 405. Ὁσπερὸς θεράπων ποσὶ καρπαλίμοισι πιθῆσασ
 Μη μὲν ἀταρτηρῆσιν ἐνὶ φρεσὶ μητίσσι
 Δεσπότεω φερόμεν κεμήλιον, ἦ γὰρ ἂν εἴη
 Δυχθαδὴ ἀτη, καὶ κτήματῶ ὀιχομένοιο.
 Καὶ δμῶς ἀροφυγόντῶ ἀμαλίχῆ, ἀλλὰ σ' ἀνώγα
 410. Μιμνέμεν εἰς οἰκοισι, φέρεται τ' εὐρέει θυμῶ
 φουρίδιον βλαβῶσῶ αἰνόν, ἐπὶ μέγα ποσὶ δῶκων
 Θυκ ἐκίχῆς μὲν εἰ μὲν ἔχοις πόδας εὐφῆμοια
 Εὐραπῆαδα, γῶν ἐν πολυηχῆ πότῶ
 ὡκα θέων ἐπέκασιν ὀδῶ πεφορημένον ὑγρῆ.

D in X

D versus
curfu.

D cum planetis.

415. Ὅνδ'

- In urbe externa vitam deget, at non diu
Latebit, sed cito inveniet versantem cum homine
380. Qui populi communis sit minister sive arma ferens
Cui exercitus ac sacra certamina sint curæ.
Si vero in vernis splendens seratur
Piscibus, primo die periculum obveniet
Servo damnofo, fortassis & exitialis dies
385. Statim gladio ancipiti secabit collum.
Secundo die fugiens erit incolumis
Etsi domini ingrediatur domum gravia passus.
Oportet autem sagaci mente jam observare,
Nam si quidem lunam cernas solam,
390. Non avertit homini fugam, vanum vero
Adducit fugæ conatum hanc vel illam declinanti semitam
Prope heriles ædes & familiarem domum.
Si vero alma luna cum stella occidat
Quam errantem nominant in terra humanæ gentes,
395. Ulterius quidem famulus viam diriget,
Fugiens heri rixas ac molestam vociferationem.
Luna vero cornuta vicina si sit Saturno
Vel Marti ignito, fugam inanem habebit
Servus vanis spebus gaudens:
400. Statim enim ad domum vinculis confrietus horrida noxa
Cogetur vi adactus vitam ærumnose ducere.
Si vero Jovis Regis sive castæ Veneris
Vestigiis in hæreat Theæ filia splendore clara,
Tunc occultam fugam feliciter capiat
405. Fugitivus servus passibus citatis fretus.
Modo ne tunc scelestum in animum inducat
Res pretiosas domini ut auferat, nam esset
Duplex damnum & rerum amissarum
Et nequam fugientis servi: verum te hortor,
410. Memineris in ædibus ferre & qua mente tolerare
Noxium furtivum damnum: quoniam pedibus persequens
Nihil obtinebis, etiamsi pedes habeas celebris
Europam quæ abstulit tauri, quem in resonante mari
Celeriter cucurrisse ajunt humida cum ferratus via:

415. Οὐδ' εἴ σοι πτερόγισσιν ἐπήρεα ἰὼτα γένοιτο
 Δία γ' ἐνιμελέεσσι βορέησι ὕψι ἐχασκον
 Ὅσους ὑποκουσαμένη ραδιῆ ἴκεν ὠρεθύη
 Ὅπότε μιν χέρον ἀγνόν ἐπ' Ἰλλύσσοιο ρήσῃ
 Ἰσαμύην βορέης ἀνεραΐψατο ἤλε ἧ γαίης
420. Ἀτθίδῃ ἐν ἰσφίεσσι μέλαχρύνον Φορέισκον
 Μεσφός ἐπὶ θρήνης χιονώδεις ἔξεν ἰνάυλας.
 Οὐδ' ἦ * ἰφίκλοιο θωότερῃ αὐγάζοιο
 Ὅσε κῆ ἀνθρέκεσσιν ἐπέτερχεν ἄδετι καρπὸν
 Σίνετ' ἀήσυρα γοῖα φέρον ἐπὶ λήϊον αἶνον.
425. Εἰ δέ τ' εἰς κροίσσα σὺν εὐσκόπῳ ἔρημῶνι
 Οὐκ ἐκφύγοι θραύπων ὀλοφῶνῃ ἀλλὰ ἴαχιστα
 Ἐυροῖς εἰ κῆ γῆνα θωότερα κῆ πίδαας ἔχει
 Κυφοτέρως λαδαο κῆ ἀκυθρόμοιο φαάλας.
 Μῆ μὲ δὴ συνώδοισιν ἐπιτείχεσσα σιλήη
430. Ἡ κῆ κλησοφαῆς εἰη δρημοῦο τυχηῖ
 Ἡ γδ' ἂν ἤλασκαζοῖ ἐπὶ ζείνης ἴοτε γαίης,
 Ἡ δίσμοισιν ἔχοιτο παρ' ὀθρείοισι βροχῶσι,
 Εἰ ἧ κρόνον κρυοῖσι σωσῆη δια σιλήη,
 Καίτε δμῶς προφύσῃσιν ἔχον κλωπῆιον ἀχθῶ
435. Ἄλλοις φώρεσι κέρδῃ ἀποθήλαι, ἢ γδ' ὕπτιον
 Ἀρκακτοῖς κτεάτεσι φέρε ἴηλοσκοπῶ ἀστῆ,
 Ἄλλ' ἐπάγει θραύποισι δολοφροῖ πολλαῖς ἀνδρῶν
 Λαιδρότερον φαίνων κῆ φῶρ ἐπὶ φώρεσι κύρσει.
 Εἰ ἧ ἴεχνης ἐθέλει δαδαηκότας ἐβύνασθ
440. Ἡ σοφίης ἰήνας ἢ ὀτηρῆς θραύποισι,
 Χρυσοφαῆς εἰη τοι ἐπ' ἀρκειοῖο σιλήη
 Ἡ κ' ἀκυθρόμοισιν ἐπ' ἰχθῦσι καλα φαίνοισι
 Ἡ κῆ κῆς ἐπέχει φιαρον δέμας ἰκαριώτης,
 Ἡ κῆ ἀιπυλάτω ἐνὶ καρκίνῳ ἰνδαλλοῖο
445. Ζητὸς μηλάταο κηχαρμῆ ἀκτίοισιν
 Ἡ παφίης αἰγλήσιν ἐρηθομῆ ἴετραγῶνι
 Ἡ κ' τρηπλεύροισιν καίτ' ἂν πολυλῶνι εἰη
 Ἡ κ' κατ' ἰδῶν ἴησιν ἐπ' ἐκδημάτω βεβῶσῃ
 Δηκῆλα, κῆ γδ' τὸ πέλει ἴεχρησιν ὄνειρε.
450. Μῆ μὲ δὴ συνώδοισιν ἴετοῖς ἐνὶ ἴερεσι θείῃ
 Ἡ διχομήνον ἀγοῖ σέλας ἐκφαῖον εὔτε σε χρεῖ

D 3

Περὶ παιδῶν
 διδασκαλίας.D in V A η B
 in 2 vel 3 D A B
 & extra C σ δ
 neq̄ decrementem.

Τέχνη

* Versus Orphei apud Tzetzem Chil. II, hist. 42.

415. Neque, si tibi essent alis instructa terga
 Qualia suo Boreæ nati habebant in corpore;
 Quos gravida facta facilis peperit Onthya
 Quando castum chorum ad Elisii fluenta
 Componentem Boreas rapuit procul a terra.
420. Attica, nubibusque per cælum detulit,
 Donec ad Thraciæ nivosa perduxisset antra.
 Nihil prodierit, etiam licet Iphiclo sis velocior;
 Qui super extremis frugum currebat aristis, nec fructus
 Lædebat, levia membra ferens super ficcas segetes.
425. Si vero cornuta luna cum conspicuo Mercurio incedat,
 Servus noxius non effugiet, sed quam celerrime
 Reperies, licet Euro velociora habeat genua, & pedes:
 Leviores quam Ladas habuit ac velox cursor Phaallus,
 Ne quidem in conjunctionibus means luna,
430. Vel pleno lumine fugam capientibus favet:
 Aut enim terra in peregrina errabit.
 Aut invinculis erit exteras apud gentes.
 Si vero Saturno Saturnioque vicina sit alma luna,
 Atque servus se immiscuerit, habens furtivum onus;
435. Furibus aliis lucrum exiget: non enim emolumentum
 Rapacibus fert procul apparens stella,
 Sed inducit famulo dolofo sæpe virum.
 Procaciorum, Saturnus, & fur furi superveniet.
 Si vero velis parare artium doctos,
440. Aut sapientiz filios sagaces cultores:
 Sit tibi aureo fulgens lumine in ariete luna,
 Sive in piscibus cito permeantibus pulchre splendeat,
 Sive Virginis Icariz ambiat lucidum corpus.
 Aut in excelso cancro appareat,
445. Jovis confilzta radiis.
 Aut Veneris splendore rubens quadratam locum obtineat,
 Vel trigonum, quod & multo melius fuerit:
 Vel opposita eat e domo progrediens.
 Signi, nam & hoc artibus erit emolumentum.
450. Non quidem, in conjunctione cum his astris sic currat,
 Aut dimidiatum agat lumen perspicuum, tunc te oportet:

- Τέχνην ἢ σοφίην δεδαήμεναι ὀτρύνησιν·
 Οὐ γὰρ ἂν ἐκτελέσειαί ἃ βέβηκαί, εἰδὲ τῶν ἰσθλῶν
 Παιδί δαημοσύνην διχομήνιαις εἰήυειεν.
455. Οὐδ' ἐτι λειψιφραῆς, ἀνεμώλια δ' ἔργα τίθησιν.
 Εἰ ἢ γεωπονίης σε φιλομβρότος ἡμερῶν αἰρεῖ
 Καίτ' ἐπὶ χρυσίης γενεῆς εἰήυειαι ἔργα
 Γαῖαν ἐπὶ ζείδωρον ἄγους εὐκαμπες ἄροτρον
 Ἡ γύροισ ἐν κλήμα μεθυμαίῃς λελήσασαι,
 460. Κατθέμεναι κωλαρὸν ὀπώρης εἰδ' ἂρ' ἰλιεῶν
 ἱμέρις σκαπάνη τε λαχανέμεν ἄμβροτον αἶαν
 Αὐτίκα τοι κῆ πᾶσαν ἐτητυμίην καταλέξω
 Ὅπως ἂν δια γε σεληναίη πεπίθωτο
 Ὅμπνιά σοι Δήμητρῶν ἀερινόοιοτε Βαῆχῃ
 465. Δῶρ' ἀναπεμπέμεναι κῆ ἐπήτανον ὄλβον ἐπαζέω.
 Εἰ μὲν γὰρ εἰρήσῃν ἐπ' ἀργείοιο θοοῖο
 Πάντα φέροι κλυτὰ ἔργα φυλούμεν ἠδὲ βαλῆα
 Σπέρματα κῆ σηκὸς εὐεργείας ἀμφιπέεα
 Καὶ δ' ἂν ἀργηλὸν χῶρον τότε κωλα τᾶμοιο
 470. Βυσίτε κῆ σπαρήσῃν, εἰ ἢ κῆ κάρπιμῶν ὄκα.
 Ως δ' αὐτως τᾶμεν κερᾶν ποτέω εἴκατα
 Ὅσα τε γεωπόνων ἐρικύματα φαίνῃσαι ἔργα.
 Μὴ μὲν δὴ τῆμῶν ἢ θέλων ἐρίβυλον ἀεργεῶν
 Ἄεργα μιδῶ ἐπιλατρίω, εἰ γὰρ ἄμενον
 475. Οὐδὲ φέρομεν ὄκειαι ἐπ' ἀλλοθίω μογέοντι.
 Εἰ ἢ θεραπναίοισιν ἐν ἄστρασι δινεύηται
 Κέρως εὐάνῃ αἰτωλίδῶν, ἢ τ' ἂν ἐμοῖσι
 Μύθοισιν πεπίθωτο κῆ ἀρξάμενῶν πονέεα
 Ἀμφὶ γεωπονίη τε φυτίη θ' ἡμερῶεσσῃ
 480. Ζηλωτὸς πολλῶς ἢ πέλοκ ἐπὶ κέρδει τῶδε
 Κήπῃς δ' εὐθαλέας τῆυξαις κῆ γύρον ὀρύξαις
 Γαῖαν ἀεργήλην τε προμηθίως ἀνυσαι
 Ἐεργὸν μήνης ἐνὶ καρύνω αἰθροπολύσης.
 Εἰ φλογερῶ ἢ λείονι φάσῃ πολυδερκὲς ἐφείη
 485. Ἡερόφοιτῶν ἀνασσα, τότε σῶρον ὀπλίσασαι
 Κεῖθῶν ἢ πυρῶν κῆ τ' ἂν πολύχοια γένοια.
 Ἄλλο ἢ μήτε βάλοι κατ' αὐλακῶν, εἰ γὰρ ἄμενον.
 Ἀεραίη κέρη ἢ πέλει πρὸς ἀπαντα φεῖται

Περὶ γεωργίας

D in V

D in 8

D in II

D in 5

D in 9

D in 11
Στίξ

Artes sive sapientiam ut discant incitare (juvenes.)
 Neque enim perficies quæ vis, neque bonarum artium
 Scientiam puero dimidiata lux parabit,
 455. Nec deficiens utilem operam ponit.
 Si vero agriculturæ hominibus gratæ desiderio tenearis
 Et aures ætatis aggredi vis opera,
 Terram frugiferam proscindere curvo aratro:
 Aut in scrobibus palmitem Bacchi desideras

460. Accumulare dulcemque autumnum fructum condere,

Desideras & ligone exercere terram

Statim tibi omnem veritatem dicam,

Ut nobilis luna obsequatur

Almaque tibi Cereris & superbi Bacchi

465. Dona mittat, ac abundantem sollicitatem parbeat.

Si quidem in cælesti ariete incedit,

Omnia fert opera plantationis præclara, facitque jactare

Semina, ac de stragulis bene munitis * satagere,

Et si tunc terram incultam bene proscideris

470. Bobus & mulis, celeriter fruges dabit.

Similiter in cornuto tauro perice singula

Agriculturam opera præclara, quæcumque le offerunt:

Tunc vero noli glebosam agrum

Elocare certum pretium persolventi: non enim bonum

475. Neque utile laboranti alienum agrum,

Si vero in astris famulantibus occidit

Pueris pulchre vestitæ Ætolicæ (Lædæ,) meis

Verbis obsequens incipias laborare

Agros ut colas & plantas desiderabiles,

480. Multi invidebunt tibi lucrum quo

Hortos virentes instrues & fossam daces,

Terram incultam provide perficies

Facilem que experieris, luna in cancro dum incedit.

Quando saxo in leone lumen multa intuens versatur

485. Aërem frequentans Regina, tunc semina para

Hordei aut tritici, & fecundaverunt:

Alia vero ne committas salsæ, non enim bonum.

Astræa virgo præstantissimæ est æque bonis

- Σπέρματὰ καὶ ἢ φυτοῖσιν ἐναίσιον ἔτε βιθροῖσιν
 490. Βάλλον ἔρτα πάντα τάτε δρυὸς ἄκρα λέγουσθα,
 Ὅσας δ' ἐξαλείαθ, ἐπεὶ τυγίει πρὶ ἄλλα
 Ἰκαρίε κένη ἰλυῆς καὶ ἀδευκίας ὄσας,
 Μυσομάχη ὅσα λυγρὰ διωύσοιο ἔκρη
 Ἀκταῖοι μῆσανθο μέθη δεδμημένοι αἰνῆ
 495. Ἰκάριον καὶ μὴν σαφέλαϊς κορύνας ἐδάξαν
 Σφαλλόμοις δάροισι χορομανέως ἰοθάκχου.
 Ἄλλα σὺ χηλάων ἐνὶ Ἰερεσσι αἰθροπολύσασ
 Ἐσορόων κερύεσσαν ἐπιφραδίως πονείαθ
 Ἄμφι γεωτομῆ σὺ δὲ κεν νεῖοιο βάλοιο
 500. Σπέρματα θαρσαλέως θείναι τ' ἐπὶ κλήμαθα γύροισ
 Πάντα τε δένδρεα καλὰ τὰτ' ἔαρι τηλθάοντα
 Τέρχουσιν ἀργύνοισι φίλην δέικυσσιν ὀπώρη.
 Ἦν ἢ σκορπίω δέμας αἰθροῖον ἐκπεράσσω
 Ἄγλακ ἀργονῆσι κλυτῆ πανδία σελήνη
 505. Σπέρματα δάουσαθ νεοῖς ἐνὶ καὶ δίκην ἐν
 Τῆμ⊙ ἐμβληθῆθα κατ' αὐλακίεσσαν ἀρρησ
 Ὅμπνια Δῆς δῶρα καὶ ἐμπλήσειν ἄλωη
 Καὶ δὲ κ' αἰργήλων γαῖαν τῆμ⊙ ἢ τάμοιο.
 Εἰ δ' ἄρα Ἰερούτρη Φαίει ταυροῖσι ἄνασσα
 510. Μὴ σύγε πύροισιν βαλίωσ χθόνα βωταίνουσαν
 Μὴ ἢ θίμην κῆ λευκὸν ἐν αὐλακι, μηδέ τιν' ἄλλω
 Χίδροπα, πάντα γὰρ αἰψ' ἀλώσεται εἰδ' ἐτι ποῖα
 Βλάθρη ὑπερτείλασα πυκνάσεται ὄνοπα βῶλον.
 Ἄλλα σὺ μοι τῆμ⊙ ἢ βάλοισ πειμήκια σῆκω
 515. Ἐρασι ἢ ἐρέφοισι βεωντ' εὐεχία μαιδερν
 Περσύναι ποτίεις ἢ καὶ ἀποπόδισσιν ἐφ' ἴπποις
 Φορβῆν τ' εἰς ἴναιο νεογλαγίας πρὶ πύλων.
 Ἄυτως δ' αἰγοκρησά δασυίχυσσα σιλήνη
 Μήλοισιν σύμπασιν ἐναίσιμ⊙ ἠδέ Φορβῆ
 520. Εἴκω ἀγοῖς ἐτέρην χῶρον ἔραχθία ποῖμνη
 Ἦδ' ἀγίλας καὶ δ' ἄε καὶ αἰπόλια πλατὶ αἰγῶ
 Ὅσα θεοί, ἰομοῖ ἄλλω ἐπικύβωθια πόδισσιν.
 Ἰδρυχίεσι Φέρω ἐνώπιδ⊙ ἀργίτω ἀγλων
 Μήκω, ἐν ἰδῶ ἀρόρη καὶ αὐλακα περσύννας
 525. Ἐυ ἢ καὶ ἐν γύροισ ὑποδέξῃσθα ἔρτα καλὰ

D in 22

D in 22

D in 22

D in 22

D in 22

22

Semina ac plantis fausta est sulcisque-

490. Et ad inferendos stolones omnis generis arbuteorum fructuum.
Vites vero (juvat) vitare, nam odio persequitur vehementi
Icarii filia vineas & ingrata vina,
Memor quot mala propter Bacchum
Aetæi (maritimi) machinati sint turpissima ebrietate subacti:
495. Icarium siquidem clavis duris obtruncarunt
Titubantes donis insanientis tripudiis Bacchi.
Sed tu chelarum in signo ætheris incolam
Contemplans cornutam lunam, consulto labora,
Humum ut scindas (vomere,) & novali ingeras
500. Confidenter semina, & in fossis ut palmites ponas,
Omnes quippe arbores frugiferæ in vere virentes,
Novis ceteribus plantis gratum ostendent fructum.
Si autem cælestis serpii corpus pertranseat
Candidis splendoribus inclyta nobilis luna,
505. Semina copiose divides novalibus & sint
Tunc jacta in sulcata terra
Munera Cerealia auroræ dona, & impleant trituram.
Et tunc agrum incultum vomere scindas.
Si vero in sagittario splendeat Taurino vultu Regina,
510. Ne triticum mandes terræ viros alenti,
Neque album hordeum sulcis committas, neque alia
Legumina: nam omnia celeriter pereunt, nec ulla herba
Proveniens perfecta densabit nigram glebam.
Sed tu mihi amplum tunc struas stabulum,
515. Agnis & hædis bobusque bene septam mandram
Para laboriosis, pedibusque qui sunt celeres, equis
Pabulum ac dirige circa recens lactentes equulos,
Illico ut capricornum pervadit luna,
Ovibus universis utilis est atque præstans,
520. Si præ te agas aliam in terram gregem ovium
Aut armenta bouum, aut greges magnos caprarum,
Velociter currentes, & aliud pascuum pedibus calcantes.
Aquario ferente pulchræ aspectu candidum splendorem
Lunæ, opportune aratris ac sulcis dabis operam,
525. Et bene excipiet in fossis germina egregia,

Ἐν δ' ἂν ἀργείοις σὺνι πῆξιας ἀρξάσαι.
 Αὐτὸς δ' εἰαυτοῖσιν ἐν ἰχθύσιν ἐστὶ Φερίτη
 Ρεοπόσιος θναυῆς ἐτ' ὄμπνια ἔργα πέλωσασ
 Δηῆς εὐωδενό⊙ εὐσεφίος ἰοβακχῆ.

¶ in X

530. Σκέπτεσθ' ἐπίτοις ἢ ἀστέρας ἠνεκὲς ἄλλως.

¶ cum 2 vel 9

Ἦν μὲν γὰρ Φαέθων ἦε καὶ ἀγνὴ Κυπερογένεια.
 Μῆνη συμφορέοντ' ἢ εὐκτερε⊙ ἀργειφότης.
 Πάντα τὰ δ' αἰδθήματα ἢ αὐξίμα ἴσιδε πιφάσκειο
 Πολλὴν τ' εὐσεῶ Φερέμεν καὶ θείεφαρον ὄλβον.

535. Βί ἢ Κρόν⊙ κρούσις Ἄρης' ὀλοφῶν⊙ ἄσα.

¶ cum 5 vel 8

Ἀμφι. σεληραῖη. μινύθασ' ἐρικύδα ἔργα.
 Ἦδ' ἄλιον φαίνεσι γεωπονίην μερόπειαν.
 Τοὶ γὰρ ὄρα δίκηλα κατ' ἕρανον ἀγλαὰ πρῶτον
 Οἷς κέρη θναυῆς εἰαίσιμα ἔργα προφαίνει.

¶ cum 2 ¶ vel 9

540. Αὐτίς δ' ἀστέρη καλὸν ἐριδθενίως Κρονίων⊙.

Ἦ παφίης ἢ Φαιδρόν. εὐσκοποι ἐρημίαν.
 Ζωὴν γὰρ τέτοισι διχρήνυσα κέλευθον
 Ἀρχὴν ἢ τέλ⊙ ἐοδλὸν ἀγχι μερόπων ἐπὶ ἔργου.
 Βί δ' ἄσα καὶ δεμνοῖσιν αἰκνίσω αἰχμάζωτο.

¶ περιτῶν ἐν δεμν.

545. Δοκλὸς ἀνθρ κροῖα μὲν ἔχων ἐριώπια μῆνη.

¶ in V H S Q

Δηναίη. θυροί. κα. λύση δύστην ὀδυνάων.
 Ως ἢ καὶ ἐν θερμοῖσιν ὀραμῆη εἰδύλαισιν
 Ἦ διδύμοις ἢ δ' αἰπυτάτη ἐν. παρῆμα ἄσα.
 Ἦε νεμεῖτας. καβ. ἀργαλίαια λίσση⊙.

550. Πυλὸν ἐπὶ χροῖον ὀσαι ἀπείρατα δεμνα βροτῶσιν.

Ως ἢ καὶ ἐν σκορπίω αἰδεῖται ἠδέ τ' εἰλαφροῖ
 τοξυτῆ, τῆυρα ἦε καὶ ἐν ζυγῶ αἰγλησί.
 Ἦε καὶ Ἄστραυ. σαχυφῆρα ἀμφι. θυγαθῆ.
 Δυνύσσα. ἦαχίμα ἀγχι. λύση πμερῶσιν.

555. Ἐκ τε ποῖων ἀνίπαυσα καὶ αἰψα πύφισαν ἀνδρόσιν.

Μη μὲν ἀλιπλάγχεσιν ἐν ἰχθύσιν αὐγαλῶσιν.
 Εἰ γὰρ, ἀνατλήσειν αἰκνίλιον βροβός. ἀγχ⊙
 Καὶ ἢ μὸλις δεμνοῖο δυσήχε⊙ ἀσπέρον ἀχθ⊙
 Ἐκπροφύγοι, πολλὰ ἢ καὶ εἰς βιότοιω Τελυτῆ.

560. Εἰλλαδὸς ἀργαλίαις γυῖων ἐφάρασαν ὑπερθῆν.

Ἦν ἢ σὺν ἀσέρι μῆνη ἐνέει καλά Φαση.
 Ζηνός ἢ Ἐρημίας ἢ εὐσάνη Ἀφροδίτης.
 Ἦε. ἀν. κυφότερῶς. ποῖ⊙ πᾶνρῶς. γρίπτω

¶ 2 9 9

- Recte etiam incultis vomerem infiges agris.
 Similiter vernis in piscibus optima est
 Agricolis Theæ filia, dum alma opera exercent
 Cereris odoriferæ ac florente corona cincti Bacchi.
530. Diu multumque etiam observare conveniet & alias stellas,
 Si enim Jupiter ac casta Venus
 Lunæ circumferatur, sive alatus Mercurius:
 Omnibus in lucem quæ proferuntur incrementum dat,
 Multumque fert facile fructum ac opes divinitus auget.
535. Si vero Saturnus humidus noxiusque Mars eant,
 Circa lunam, imminuunt opera ne sint gloriosa,
 Agriculturamque hominibus ostendant multi sudoris.
 Hæc ergo præclara signa in cælo in primis expende,
 Quibus filia Theæ utilia opera profert.
540. Statim ut eximiam Jovis validi stellam,
 Sive Veneris, sive fulgentem ac conspicuum Mercurium
 Habeat comitem & in eadem simul cum illis sit semita,
 Præclarum initium facit atque finem hominum operibus,
 Si vero indecoris duris in vinculis teneatur
545. Ærurnosus vir, in ariete dum est venusta luna,
 Tardam invenit solutionem acerbis fumorum dolorum.
 Sic & in æstivis si conspiciatur signis,
 Sive in geminis sive in excelso sit cancro,
 Vel etiam in Nemeæo molesto leone,
550. Longo tempore feret hominibus gravisima vincula.
 Quum vero in scorpio æthereo, sive veloci
 Sagittario, tauro, ut & lucida libra,
 Sive in Astræi spicam ferente filia
 Versatur, celerem liberationem affert mortalibus,
555. Finemque laboribus imponit & statim hominem levat.
 In piscibus pontum pererrantibus Luna ne splendeat,
 Si enim ibi oriatur, exantlandus homini noxius est dolor,
 Et vix vinculi molesti ingens onus
 Effugere licet: multi vero usque ad vitæ finem
560. Truces compedes super artibus rulerunt.
 Si vero Luna cum benefica stella pulchre splendeat,
 Jovis vel Mercurii vel pulchre vestita Veneris,
 Leviores ac paucierunt labores.

- Εἰ ἢ Κρόνον κενερεῖ ἢ ἄρει συμφορέτασιν
 565. Πολλὰ κίς ἀργαλίου βίη δεσμῶσιν πονηθῆσιν
 Μίεσσα πότμος Φρεσῆται συναπτῶν ἀδάμασθιν
 Εἰ δὲ τι κλειμμάδιον μεγάρων καμῆλιον εἶροι
 Ἡ μὲν ἐν ἀρετῶν κερὰ Ἰσοχῆσι σελήνη,
 Σάεται ἀψ ἐς δῶμα καὶ ἐς χέρας ἴσιν ἀνακτῶν,
 570. Τάυρω δ' ἐμβεβαῦια παλίμφοιτῶν κερῶσιν
 Πέμπει πρὸς θανάρον κτῆμα βροτῶν, ὑδὲ τε ρῶα
 Λυτὸ κίχου, ὑδ' αὐτὸς ἐνήσεται ἡλίδιτῶν Φῶρ
 Κέρδιτῶν ἀρπαλέοιο δίκην ἰθῆσαι ὑποχῶν,
 φράζω δ' εἰς δεκάτην ἴοδε μοι Τάυρωσι κέλευθῶ.
 575. Αἰ δ' αἰλαι καλαὶ καὶ ἀπήμονες ἀνέρι μοῖρα
 ὑδὲ τ' ἀνετηρῆν ἐπαύωσιν αἰδήτῶσιν θῶν
 Ἡ μὲν ἄρει ζυγῶσιν δρόμῶν Ἰστύχῶσιν σελήνη.
 Ἡ δὲ κα δακῆλοι διδύμων περῆσιν ἀνακτα
 Ἐἰ τίτμοις μὲν * πᾶσιν ἢ νόμῶν νοκίξω πῆμα.
 580. Καρῆνιν αὐ ἐφίπῃσιν Φαισφῶσιν εἰ μὲν ἔλοισιν
 Ἄργυρῶσιν αἰγλήσιν, ἀνάγει πάλιν ἐς τῶν αἰκῶν
 Χρυσόντ' εὐλαμπῆ κτῆσιν δ' ἀλιώσεται ἄλλῃ
 Ἦτις ἀν ἐκ μεγάρων συλήσιν ἰχθύσιν.
 Εἰ ἢ λείοντῶν ἔχῃσιν μὲν πολυπέτις ἀγῶν
 585. Μήτης ἠικόμοιο τὸτ' εἰ μάλα θαρσαλέος σοι
 Αὐδήσῃσιν παλίνορσιν ἔλεῦν κτεῖρα, εἰ δὲ τε κῆρσιν
 Ἄστραῖσιν δίκῃσιν κερῶσιν ἀργῆτα μήτη
 Δηθύνη κλέπιον χροῖον δ' ἀναφαίνεσιν αὐτῆσιν
 Δῆσις κ' εἰ χηλῆσιν ὁμοδρομῶσιν κερῶσιν
 590. Ἐυρεῖσιν τ' οἰ καὶ ἐπ' ὀκταποδῆ βεβαῦια Ἰύχῃσιν
 Σκορπίῶσιν. Ἡ δὲ γινε Ἰοξότῃσιν δέμασιν αἰνὸν ἔχῃσιν,
 Ὀλλυαῖσιν, ἐρεῶσιν ἢ πέλει Φῶρσιν ἀνιγῆσιν.
 Λιγοκέρω δ' εἰ κεν κλυτὰ ἴερα καμφαίνῃσιν
 Δίγλῃσιν Φιαρῆσιν παλιερεπῶσιν σελήνης
 595. Ἦτ' ἀν δηαίη πέλοι εὐρεσῖσιν. Εἰ δὲ κεν ἄστῃσιν
 Τδροχῶσιν δῆσιν ἀγαυῆσιν θειασῆσιν
 Ἐν δόξῃ σωσῃσιν ἀπολλυμῶσιν κτεῖνοιο.
 Ως ἢ καὶ ἰαρεμῶσιν ἐν ἰχθύσιν ἀδροπολύσῃσιν
 Εὐκρεῶσιν μήτης, μόλις οἶσασι ὅττι καὶ Φῶρ
 600. Εἰ

* μὲν verus non patitur.

- Si autem rigido cum Saturno vel Marte circumferatur,
565. Saepe vi zrumnosa vinculorum laborans,
 Ad mortem usque in custodia adamantina habebitur.
 Si vero aliquid pretiosae supellectilis zdiurno furto pereat,
 In ariete cornuta corrente luna,
 Mox servabitur, ac in domum manusque heri redibit.
- 570.** In tauro autem dum incedit vicibus splendens luna,
 Immittit molesto furto hominem, neque enim facile
 Id recuperabis, neque juvabitur ipse stolidus fur,
 Lucri rapacis poenam aperte subiturus.
 Decimam cave maxime tauri semitam :
- 575.** Namque alix bonae & innoxiae sunt viro partes,
 Neque gravem & ignominiosam adducunt poenam
 Si non cum Marte communi cursu pergat luna.
 Quum vero per signa geminorum transit Regina,
 Si invenias furem, exiguum zqua mente ferto damnum.
- 580.** Cancrum quum insequitur lucifera, si auferatur
 Argentum splendidum, rursus in domum tuam adducit
 Fulgidum Aurum : possessionem depradabitur aliam,
 Quae ex zdiibus furti vestigia indicaverit.
 Sed si validum leonem teneat splendens varia facie
- 585.** Luna, bene comatum, tunc non valde confidenter tibi
 Dicam Te rem tuam recuperaturum : si vero puellam
 Astram trajiciat cornifera candida luna,
 Longo tempore res furtiva morabitur : sed rursus apparebit
 In festus prado, in chelis quando decurrit cornuta luna.
- 590.** Invenies etiam si in octipede incedere eam contingat
 Scorpio : At si teneat sagittarii corpus noxium,
 Perit, lucrum vero erit furibus perniciosus,
 Capricorni vero inclytum sidus si illuminetur
 Lucidis radius per vices revertentis lunae.
- 595.** Licet tarda, tamen erit inventio. Sed si astrum
 Aquarii pertranseat illustri Thez filia,
 Dubia erit perditae rei recuperatio.
 In vernis piscibus si zherem permeet
 Conspicua cornibus luna, vix referes quod fur

600. Ἐς παλάμας κεν ἔλοι, Θαρμίας δέ κεν ἀμφὶ κλισίαι
 Ἐιταίοις, ἵα ᾗ πολλὰ πέλοντ' ἀνεμάλοι αὐτως
 Μῦθοι ἐπαγγέλισι κενᾶς θεύγουτες αἰκνᾶς.
 Εἰ ᾗ σελήνη ζυγὸν ἴριβον ἐν κονήσειν
 Ἄστροις ἀργαλίοις, ὄφει κτίαρ. ἢ ᾗ Φερίτος
 605. Ζηνὶ κελαϊνεφίε, κλόπιον κτίεας ὄλλυται αὐτως.) cum
planetis male-
ficis & benedictis
 Ἦν δ' ἴσση κρονίωνα σελήνην ἀμαδίη
 Ἐν γαστήρῃ, ὡς δὲ μιν ἐπ' ἠγάθησε Φαέθου
 Ὅου τι λίην Φάρτοι δ' ἀναισθημα γίνεσθαι ἐδὲ
 Τεῖρα Κυπρογένεια καὶ αἰγλήεις Διὸς ἀστῆ
 Ἠδὲ καὶ ἰκυδρόμοιο Φερεπτήρις ἠμεῶν.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΧΩΝ ΗΕΠΗΛΕΩΤΑΙ
 ΒΙΒΑΙΟΝ ἘΝ.

600. In manus ceperit: Sæpe quidem de fure
 Inaudies, plerumque autem futuri sunt inanes
 Sermones, vano rumore qui aures demulceant.
 Si vero lunæ communis simul sit cursus cum festinantibus
 Malignis stellis, rem recipies: sed si cum benignis.
 605. Jove nubes cogente, res furtiva simpliciter periat.
 Si vero habeat Saturnium luna simul incedens
 Cum nascitur, permitte ipsam divino Jovi,
 Neque enim furibus admodum utilia sunt aut faventis
 Astra Venus, & lucidi Jovis stella
 Vel etiam velocis alati Mercurii.

CAPUT XXVI.

De Philosophis SYRIANO, PROCLO
 ET MARINO.

Syriani etas & monumenta. Index scriptorum in ejus commentariis ad
 Metaphysica Aristotelis laudatorum. Procli Lycis etas & Praeceptores.
 Alii Procli. Marinus Procli discipulus. Alii Marini. Procli Liber
 de Providentia & Fato & eo quod in nobis, ad Theodorum Mechanicum,

cum nunc primum Latine editus ex vetera versione Guilelmi de Morbecka. 1. Excerpta ex libro inedito de decem dubitationibus circa Providentiam. 2. Excerpta monobibli inediti * de Malorum subsistentia. 3. De Procli Hymnis editis ac deperditis, Hymni quatuor Grace & Latine duo cum Hug. Grotii, duo cum Godfridi Olearii & manasterii versione. 4. De Procli scriptis aliis editis: Theologia Platonica, 5. Institutione Theologica 6. libris duobus de motu. 7. Hypotyposi Astronomicar. Positionum. 8. Sphæra. 9. Paraphrasi tetrabibli Ptolemai 10. Commentariis in primum Euclidis librum 10. In Hesiodi Opera & dies. 11. Chrestomathia Grammatica 12. Argumentis XVIII. adversus Christianos & mundi æternitate. 13. Commentariis in Timæum, 14. in Diadum. V. & Pelisiam Platonis. 16. Index scriptorum in his Commentariis laudatorum. 17. Characteres Epistolici 18. De effectibus eclipsium Solis & Lune. 19. Scripta Procli inedita, 20. Deperdita 21.

SYRIANUS Philonensi P. Patri Alexandrinus, Philosophus eximius & post præceptorem Plutarchum Meliori P. Atheniensis Scholæ magnæ gloriæ fuit, in qua Platoniam præcipue docuit Philosophiam & successore relicto Proclo discipulo, diem obiit circa annum Christi ut conjicio 450. Laudat hunc sæpe Proclus in suis Commentariis sub *Ἀδωνδᾶν* & *καθηγημένῳ* sui nomine, & eodem tempore ossa sua mortui ad Syriani corpus reponi iussit in suburbis Athenicis ut narrat Marinus in Procli vita cap. 15. De sancti ma-

L II

nes

* Proclus Theol. Platon. III. 18. p. 151. εἶρηται γὰρ ὡς τῶν ἡμῶν ἐν ἐνὶ τῶν μονοβιβλῶν, ὅτι καὶ διδείχαμεν τῆς ἰδῆς ἀληθείας τῶν φιλοσόφων σύνοιχον. Damascius inedito ὡς ἀρχῶν ὀρετε: καὶ ἔτι ἐστὶν ὅπερ ὁ φιλόσοφος Πρόκλος ἐν τῶν μονοβιβλῶν ἀπόρητον ἀξίωμα κέκληθεν τὸ καὶ τῆς ὁδοῦ ἐκείνου γνῶσιν, ὡς ῥητὸν ἀξίωμα τὸ καὶ τῆς ἡδῆ διασφραγισμένη. Hanc de subsistentia mali librum etiam in Bibl. quadam Patavina existere notat Tho. Galeus ad Jamblichum de Mysteriorum Egypt. p. 201. Cæterum ex dubitationibus circa Providentiam habet Bessarion quæ affert lib. II. contra calumniatorem Platonis cap. 9. *Quælibet Prædicta Lycei, sive existens singulariter doctrina in hoc mundo necessarium est, sive cum Providentia, sive cum finalitate sive Fate tribuatur. Deus, inquit, res determinat, sed præterea res determinat, quæ tempore sunt, sive tempore: non necessitas necesse est, quælibet inveniuntur, sed omnia molitur quæcumque ordo hinc est & ratio rationis.*

nes Isidorus Philosophus ἐπιτάφιον θυμιαθρίδα five thuribulum fecum afferens cultu est profecutus, teste Damascio apud Photium Cod. 242. pag. 564. Scripta Syriani hæc memorat Suidas

Ἐἰς Ὅμηρον ὄλον ὑπίμνημα ἐν βιβλίῳ ζ. *Commentarium in Ibis VII, distinctum, in totum Homerum.*

Ἐἰς τὴν πολιτείαν Πλάτωνος, *in Remp. Platonis, libris IV.*

Ἐἰς τὴν Ὀρφείως Θεολογίαν, *in Orphæi Theologiam libris II.*

Περὶ τῶν παρ' Ὀμήρου Θεῶν. * *De Diis apud Homerum.*

Συμφωνίαν Ὀρφείως, Πυθαγόρα καὶ Πλάτωνος. *Constitutio Orphæi, Pythagoræ & Platonis.*

Περὶ τὰ λόγια in Oracula (Chaldaica) libros X.

Ex his omnibus nihil tulit ætatem, & fortasse Syrianus illa nunquam scripsit sed Proclus, in cujus scriptis eadem Suidas discrete memorat, licet ex Marino constat Proclum anam eorum ex Syriani scholis accepisse. *Timæum Platonicum* commentariis illustratum a Syriano ex Proclo in eundem Timæum patet, qui etiam laudat Præceptoris sui *συμφωνίας γραμματα*, quibus consensum doctrinæ Platonice cum cæteris Philosophis, præcipue antiquioribus Pythagora Orphæo & Chaldaicis Oraculis profecutus fuit. Syriani in *μαγικὸν Σπινδριν Πτολεμαί* memorat Theodorus Melitenista præmio in *Ἀστρονομίᾳ* p. 224. Cæterum hodie nihil eorum omnium, sed tantummodo habemus Syriani. (Hujus ut mihi persuadeo) *commentarium in*

Ἱέρμο

* Apud Suidam legitur εἰς τὰ πρόκλα περὶ τῶν παρ' Ὀμήρου Θεῶν. Verum si quis cogitet Proclum fuisse juniorem Syriano, ejusque discipulum, & apud eundem Suidam in Προκλ. videat scripta eadem plane memorari, ὑπίμνημα εἰς ὄλον τὸν Ὅμηρον, εἰς τὴν πολιτείαν Πλάτωνος, εἰς τὴν Ὀρφείως Θεολογίαν, περὶ τῶν παρ' Ὀμήρου Θεῶν, συμφωνίαν Ὀρφείως, Πυθαγόρα καὶ Πλάτωνος & περὶ τὰ λόγια, facile veniet illi in mentem cogitare, verba εἰς τὰ πρόκλα vel esse notiam marginalem Loctonis, memoriam Suidæ coarguentis & ad Proclum hæc referenda esse observantis: aut si verba Suidæ sunt, quod tamen ægre mihi persuadeo, ita intelligenda sunt ut innuant Syriannum simul in hisce Procli scriptis elaborasse, & sub illius præceptoris sui dæctu Proclum hæc elucubrasse, aut ex ejus ore vel scriptis pleraque eorum repetisse. Hæc certo malim quam cum Jonnio ista habere pro commentariis Syriani εἰς τὰ πρόκλα, ac Syriano alicui juniore tribuere. Licet verum est fuisse Syriannum juniorem Philosophum, æqualem Hegiz & Isidori qui Marino successit, cujus meminit Damascius in Isidori vita apud Photium Cod. 242 pag. 568. Περὶ δὲ Συριανὸν καὶ Ἡγίαν ὁ Ἰσίδωρος, χροὼν εἰς Φιλοσοφίαν υπερέκεισεν ἀναστρέψας. Omitto Syriannum Ducem in Ægypto, a quo gravia passus A. C. 355, S. Athanasius, qui in Apologiis pro fuga atque alibi mentionem ejus facit.

Hermogenis Rhetoris πρὸ εἰρήμων, (de quo dixi lib. IV. c. 31.) Græce editum cum Hermogene & aliis Rhetoribus Venet. apud Aldum 1509. fol.

Præterea, sed Latine tantum, lucem viderunt Syriani *commentarii in libros III. XIII. & XIV. Metaphysicorum Aristotelis*, in quibus hoc in primis dat sibi negotii, ut Platonem suum adversus Aristotelis & Peripateticorum objectiones defendat. Prodierunt ex Hieronymi Bagoni interpretatione Venetiis 1558. 4. Græce nondum viderunt lucem licet existant MSS. in variis Bibliothecis Italiz & Galliz, etiam ex doctissimi Holstenii beneficio in Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamb. & quidem duobus foliis in extremo, Latinis editis auctiora. De Codicibus Segvierianz sive Coislinianz Bibliothecz vide Clariss. Montfauconi Catalogum p. 221. seq. & 446. Observoque in altero Codice ibi eadem extare, quæ Bagonus vel non habuit, vel in versione sua omisit, atque in Holsteniani MSi duobus postremis paginis existant *de Providentia*. Sive ut Græcus habet titulus: *Ἐὰν τὰ πρὸς προνοίας εἶνα σωθῆλάντα*. Incipit: *Ἰὼν ἡσίων κατὰ Ἀριστοτέλην ἢ μὲν εἶναι ἀσώματους τε καὶ ἀνευ σώματος αἰδός γε αὐλον ἢ χάρις ἐπιτεργία τις ἕσται αἰσίου δυνάμεως περὶ ἀρχὴν ἢ ἕσται καὶ νῦν καλῶν θεῶν*.

Catalogus scriptorum a Syriano in Commentariis ad Metaphys. allegatorum, compositus a me ad paginas edit. Latinæ Venetæ.

- A**gyptii pag. 120. b.
 Alexander Aphrodisæus 52. b. 55. in Metaphysica 13. 17. b.
 24. b. 28. 40. 61. b. 63. b. 71. 98. 101. b. 103. 116. b. 132.
 Amelius 47. 61. b. 69. Platonicus. 88.
 Anaxagoræ homæomeriz. 67. b.
 Antiquiores (i.e. Pythagorici) 88.
 Antoninus permiscens Cleanthis & Longini opinionem 59.
 Archedemus Stoicus. 59.
 Archemenis quidam. 102. b. Archedemum legit Meurs. pag. 1240.
 Bibl. Gr.
 Archinus. 120. b.
 Archytas. 56. b. 91. b. 101. b.
 Aristippus. 11. 55. b.

- Aristoteles junior, expositor Aristotelis Philosophi. 55.**
Aristotelis Philosophi in his quæ de Philosophis Platonis. 93. b.
 de Ideis libri duo. 123.
Metaphys. α μείζων. 1. 17. deridendi qui pro spurio habent. ibid.
α ἐλάττω 1. 54.
β. 1. 2.
γ. 22. 98.
 sexto. 6. b.
 septimo. 66. b.
 nono hujus πραγματικῆς 4. b.
 decimo 47. b. 65. b.
 undecimo. 6. 8.
 duodecimo qui M. apud Græcos 41. 43. b. diversimodè
 de liber ille distinguitur ac finitur. 98. 101. b.
 decimo tertio. 7. qui N apud Græcos. 41. 43. b.
 in Topicis 4. b. in Rhetoricis artibus 101.
 Physices secundo 10. liber de reminiscencia. 98. b. in natu-
 ralibus considerationibus. 122.
 Analytica posteriora 23. demonstrativa. 98. de generatione
 & corruptione, ex Excello de universi natura hausit Aristo-
 teles. 109.
 primus de partibus Animalium 25. b. **Moralia 98. Secundo**
Politicorum. 104.
Atticus. 59. Platonicus.
Boëthius peripateticus 59. b.
Brotinus 102. b.
Chaldzi. 120. b.
Chrysippus 59. 115. b.
Cleanthes. 59.
Comœdiarum scurrilitas 112. b.
Cornutus. 59. b.
Cronius. 61. b.
Crotinus Pythagoricus. (an Brotinus?) 114.
Democritus 58. b. 86.
Democritici. 92.
Democritus (junior, Platonicus) 59.
Excelus de universi natura. 109.

- Eleatici ludi principes. 59.
 Empedocles Pythagoricus. 8. b. 23. & Orphæus 32. b. 33. b. 34. 39. 106
 115. b. 117. b. 118.
 ejus sphærus 8. b. 33. 117. b. Theologia ibid.
 Eudoxus. 67. b.
 Eurpius Pythagoricus 118. Euryticus. ibid. lege Eurytus.
 Heraclitus. 58. 98. b.
 Heraclitici. 58.
 Hesiodus 31. b.
 Hippasus. 71. b. 85. b.
 Homerus 19. 104. seq. 121.
 Jamblichus 6. 20. 35. b. 65.
 Commentarius in Parmenidem Platonis 29. b.
 Collectio Pythagoricorum dogmatum. 57. b. liber quintus 90.
 septimus 83. b.
 Longinus. 59.
 Moderatus 91. b. ubi male Oderatus.
 Musæus. 89.
 Nicomachus 91. b. ejus collectio Pythagoreorum dogmatum. 57. b.
 Numenius 61. b.
 Ocellus. Vide supra Eccellus.
 Oderatus (lege Moderatus) 91. b.
 Orpheus 7. 33. 59. b. 89. 114.
 Orphica, Pythagorica & Platonica principia eadem. 7. b. 9. 32. b. 59.
 b. 71.
 Parmenidei. 59.
 Poesis divina. 43. Poëtz. 88.
 Philolaus. 71. b. 85. b. 88. b. 102. a. b.
 Philosophi statuentes materiam seipsam formare. 29.
 Philosophi Jonicz sectæ naturales. 34.
 Plato, singulis fere paginis. Præceptor. 47. 110. b. pater 49.
 sequitur Pythagoricos. 57. b.
 in Cratylo. 58.
 in Parmenide. 4. 20. 30. a. b. 32. b. 33. b. 35. b. 36. 67. 73. b. 102.
 b. 106. 108. a. b.
 Philebo. 7. 102. b.
 Phædro 42. b. 58. b.

- Plato Phzdone 58. b. 67. 78. b. 104. b. 108.
 Protagora 21. 28. 29. b.
 Thezteto 28. 58. 115.
 Epistolis 66. 102. b.
 in Sophista 4 105. b. 106.
 in Timæo 3. 30. 42. b. 45. 117.
 de Reb. 42. b. 56. 102. b.
 libro decimo. 58. b.
 Platonici 44. 45. 56. b. 61. a. b. 71. 97. notionibus ditissimi 99. b.
 Platonica, Orphica, Pythagorica principia eadem sunt 7. b. 43. 71.
 Plotinus. 6. 20. 35. b. 65.
 consideratione de intellectu, & de speciebus & de ente 29. b.
 Plutarchus Platonicus 59.
 Porphyrius 20. 35. b. 61. b.
 Pythagoras 32. b. 33. 42. 59. b. 85. 102. b. 104. 114. 120. b. 120.
 in sacro sermone 7. 71. b. 83. b. 108. b.
 Pythagorei 7. 8. b. 20. 23. 26. b. 32. b. 34. 37. b. 41. b. 43. 44. 45. 49. 56.
 b. 57. 58. a. b. 59. 72. a. b. 73. b. 81. b. 84. b. 85. a. b. 91. b. 97. 102.
 110. b. 111. 113. 114. 115. b. 120. a. b. 121.
 ἀνυσμαῖνοι 71. b. qui ex Pythagoræ doctrinario 91.
 Simonides 112. d.
 Severus (Platonicus) 44.
 Socrates fimus & ventrosus 103.
 Socratici 58.
 Speusippus 84. b.
 Stoici 6. 21. b. 44. 58. b. 59. 83. b.
 Syriani scopus est ostendere quomodo Platonicus & Pythagoricus
 Aristotelis objectionibus possit occurrere 1. b. commentatio in
 secundum Metaphys. allegat 46. admiratur Aristotelem neque
 tamen eum Præceptorem agnoscit. 41.
 Thales 9.
 Theologi 18. b. 20. 31. b. 47. b. 113. b. 114.
 Theophrastus 120. b.
 Timæus 47. b. Pythagoricus 56. b. 59. 109. per hunc Peripateticus
 Philosophia plurimum de divinis loquitur id.
 Timolaus 7.
 Xenocrates 71. 72. 84. b.

Syriani discipulus genuinus & in schola Athaniensi successor fuit PROCLUS Lycius, cujus vitam scripsit qui Proclo deinde successit Marinus Neapolitanus. Eam dimidia parte mancā cum nescio cujus versione Latina vulgavit primus Gvil. Xylander, additam Marci Antonini praeclaris, quibus se ipsum monet, libellis. Tiguri 1558. 8. apud Andream Gesnerum. Recusa deinde ibidem utraque lingua cum eodem M. Antonino est A. 1599. 8. & sex libris Theologicæ Platonice præmissa ab Æmilio Porto, Hamburg 1618. fol. Nam Latinam editionem Lugdunensem apud Jo. Tornesium 1559. 12. & Bibl. Illustrissimi Principis, Ottonis Henrici, & quam non meminisse me videre memorat autem Catalogus Bodlejanus Lugdunensem alteram A. 1626. 8. libenter omitto. Integram dare Holstenius cum voluisset, fato prohibitus locum mihi dedit, qui ex Codice Gudiano descriptam supplevi, ac cum versione mea & notis separatim edidi Hamburg. 1700. 4. recusam deinde ad calcem Bibliothecæ meæ Latinæ, Londin. 1703. 8. Est autem scriptum lectu jucundum illis qui res Philosophorum illius ætatis cognoscere voluerint, totumque ita comparatum, ut ex virtutibus Procli, quarum omnes gradus eum implevisse contendit, vere felicem eum fuisse colligat. Hinc etiam libello titulum fecit Προκλος, sive προσι ευδαιμονίας, de felicitate. Cum enim sub notis illis quatuor Cardinalibus, omne genus virtutum complectatur, Prudentia, Fortitudine, Justitia ac Temperantia, id scilicet agit Marinus, ut his virtutibus universis enituisse Proclum doceat gradu primum infimo qui ipsi est Physicus ita ut prudentia bonus habitus sensuum, fortitudine robur, per temperantiam pulchritudo, per justitiam valetudo integra corpusque bene sanum quo ille usus est significetur. Deinde similiter conspicuos in ipso fuisse docet virtutum gradus sese excipientes ad summum usque, Ethicarum, Politicarum, purgatoriarum, purgatique jam ac desecati animi, tum contemplatarum ac Theurgicarum denique. Nihil præterea intermittit eorum quæ ad studia ejus & amicitias atque alia narratione digna pertinent, quibus laudes ejus celebrentur. Verum hæc qui cognoscere voluerit, libellum Marini, non est enim admodum prolixus, consulat. Neque mihi placet hoc loco repetere quæ vel ad illustrandum Marinum, vel ad ætatem Procli constituendam alibi dixi.

* Timæus Locrus pag. 164. edit. Galci, pulchritudinem cum justitia confert, & cum temperantia sanitatem.

dixi, tantum observo præter ibi a me notata sic Virtutes quatuor Cardiales in argumentum laudis sumsisse Agathonem ubi Deum Amorem celebrat apud Platonem in Convivio pag. 325. Dionem Chryso-
stomum ubi laudare instituit Trajanum Imp. dissertatione III. de Regno pag. 37. seq. Aristidem quando ab eo laudatur Marcus Antoninus, Tomi I. Oratione X. Jamblichum denique cap. 29 - 32. in vita Pythagoræ ubi in laudes Philolophi illius excurrit.

Obiit Proclus Athenis anno Christi 485. ætatis 75. a Julia-
ni * Imperio 124. ut emendandus sit vir summus Joannes Keple-
rus, qui Cedrenum secutus. Proclum sub Constantino, Maxentio ac Ju-
liano ait vixisse pag. 245. Harmoniz Mundi. Sed gravius etiam er-
rant ii, qui Marinum Procli discipulum confundunt cum Marino Ty-
rio, quem in Geographia sua castigat Claudius Ptolemæus: atque
Plutarchum Syriani & Procli præceptorem eundem cum Plutarcho
Chzronensi faciunt, atque inde Proclum etiam ad vicina Trajano
tempora reducunt. Sed quo facilius sit erroribus hujusmodi occur-
rere, eosque evitare, age Proclos varios itemque Marinos paullo
distinctus recenseamus.

Procli varii, nostro antiquiores.

Calpurnius Proclus, in veteri inscriptione Ancyrana; apud doctiss.
Montfauconum pag. 161. Palæographiz Græcæ.

Κλα-

* Marinus cap. 36. Vita Procli: ἐτελεύτησε δὲ τῷ ὄντι κ' ἔρμηνε τῆς βασιλείας, ἀρχοῦ ὁ Αἰθιοπίωνος τῆς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, κατὰ δὲ Ῥωμαίους Ἐπιφάνους. Scholion in MS. adjectum monet non de Juliano Apostata sed de aliquo scio quo Juliano ver-
ba Marini accipienda esse, ἢ τὸν παραβατῆν Ἰουλιανὸν λέγει. ἀλλ' ὁ Αἰθιοπίωνος πληρωτὴν ἀρχοῦτα. Sed hoc scholion falsum esse non dubito. Nam in Juliano Imp. tempus ordine congruit, & nomen βασιλείας, nec mirum Philolopho pagano Marino, natione Syro, sanctissimam fuisse Apostatæ me-
moriam, at ab illius imperio quandam veluti Epocham repetere voluisse, qui tantis beneficiis & honoribus affecerat Philosophos, & ipse non mediocriter in Philolophia profecerat. Etiam in more positum Orientalibus, etiam docere ab exortu Principis alicujus qui de ipsis esset præclare meritus, eamque producere quam diuissimè liceret, donec alterius majoris beneficio prioris recordationem veluti deleterent, ut bene observavit Joh. Harduiques in Chronologia Vet. Testa-
menti. Alioqui Syris & aliis Asiæ populis salutaræ astutias ab Alexandri Macedo-
nis regno numerare, ut notat Andreas Masius præfat. ad librum Moysi præceptis de paradiso, & illustris Vir Henricus Norisius libro de Epochis Syro Macedonum.

Claudius Aurelius Proclus Heros in antiquo marmore Oxoniensi pag. 299. edit. Humfredi Prideaux. Hujus fortasse filiam Ἰθλίαν Προκλῆν Ηρώϊδα vides memorari in numo veteri apud Clariss. Segvium p. 61. & 74. Niftra propius anigit Julium Proclum, a Commodo Imp. una cum suis, ut narrat Lampridius, interfectum.

Claudius Proclus Sophista Smyrnæus & Prætor tempore M. Aurelii Antonini, cujus fit mentio in numis, ut in illo quem exhibet Vir illustris Ezech. Spanhemius de Vesta & Prytanibus Græcorum Tom. V. thesauri Rom. Græviani p. 701. * Vide Godfr. Olearii τὸ μακαρίτην notas ad Philostratum p. 602.

Proclus ab A. C. 434. Patriarcha C^opolitanus A. C. 446. defunctus, de cujus vita & scriptis dicam infra capite XXVIII.

Eutychius Proclus, Siccensis, Afer, *Grammaticus* quo præceptore usus est M. Antoninus ut narrat in hujus vita Julius Capitolinus cap. 2. Videtur hic Proclus ille esse qui sui temporis doctissimus Grammaticus Trebellio Pollioni dicitur in Æmiliano Tyranno.

Julius Proclus quem Commodus Imp. jus sit cum suis interfici, teste Ælio Lampridio in ejus vita cap. 7. Hunc suspicor esse Proculum ad quem rescripsit Marcus & Verus.

Proclus sive Proculus, inter *jurisconsultos* memoratus apud Ælium Lampridium sive quisquis locum illum Lampridio intrusit in Alexandro Severo cap. 68. Certe ad Alexandri Severi tempora referri non potest, si is est Proculus a quo Proculiani, magna auctoritate Cæsar Neronis tempore, ut constat ex Pomponio lib. I. D. de orig. juris tit. 2. ubi narrat successorem hujus Proculi Pegasum fuisse præfectum Urbi temporibus Vespasiani Imp.

Proclus Προκλήσις sive Proculejus, Themisonis F. *Laodicea* in Syria hierophanta, scripsit Svida teste Θεολογίαν. Ἐἰς τὴν παρ' Ηρώϊδα τῆς Πανδώρας μύθον. Ἐἰς τὰ χρυσᾶ ἔπη. Ἐἰς τὴν Νικομαχείου εἰσαγωγὴν τῆς Ἀριθμητικῆς. Et alia quædam Geometrici argumenti.

Larginus Proclus, qui in Germania prædixit mortem Domitiani Imperatoris. Vide Xiphilinum pag. 225.

Lucianus Proclus Senator Rom. sub eodem Domitiano, de quo Xiphilinus pag. 222.

Proclus *Millotes* (Μαλλώτης) Cilix Philosophus Stoicus. Scripsit eodem Svida teste ὑπέμνημα τῶν Διογένης σοφισμάτων, & adversus Epicurum. Hujus ut opinor mentionem facit Proclus Lycius in Timæum Platonis p. 166. ἀτρέπτα ἄρα μένει τὰ βράνια, ὡς αὐτὸς δὲ

τῶν ἀρχαίων Προκλῶ τε ὁ Μαλλώτης ἢ Φιλονείδης εἰρήκασι, τῶν δὲ νεωτέρων οἱ ἀπὸ Πλωτίου πάντες Πλατωνικοί. Incertum quisnam

Proclus a Nerone jussus cum Virginio Rufo venas sibi praevidere.

Proclus *Mallotes* alter, Stoicus & ipse, Svidae memoratus.

Proclus *Medicus* Methodicus. Infra, in Rhegino.

Proclus *Metapontinus*, cujus inter Pythagoricos Philosphos Svidas capite ultimo vitae Pythagorae mentionem facit.

Proclus sive Proculus Montanista ἀπεσταλτὴς Μοντανῶν adversus quem scripsit Cajus * presbyter Romanus σπυδαίαν διάλεξιν teste Photio Cod. XLVIII. Meminit & Eusebius II. 25. & III. 31. Hist. sed & Hieron. de S. E. cap. 59. & Theodoritus III. 2. de haereticis fabulis κατὰ δὲ Πατροκλῆ τῆς αὐτῆς αἰρέσεως (de Montanistis ibi sermo est) προσετίθεισαντὶ συνέγραψε Γάϊῳ. Ubi pro *Petroclo* legendum esse *Proclum*, multi jam notarunt. Uti vicissim apud Svidam in παραβύσειον pro Προκλέως legendum Πατροκλέως ex Harpocrate. Hic auctor Proclianorum sive Montanistarum κατὰ Proclum, cujus meminit scriptor appendicis ad Tertull. de praescript. c. 52. *Accesserunt alii haeretici qui dicuntur secundum Phrygas: sed horum non una doctrina est. Sunt enim qui κατὰ Proclum dicuntur, sunt qui secundum Aeschinem pronuntiantur. Hi habent aliam communem blasphemiam, aliam blasphemiam non communem sed peculiarem & suam. Et communem quidem illam, qua in Apostolis quidem dicunt Spiritum S. fuisse, Paracletum non fuisse: & qua dicunt Paracletum plura in Montano dixisse quam Christum in Evangelium protulisse, nec tantum plura, sed etiam meliora atque majora. Quae nam blasphemiam illorum non communis fuerit, non addit, de Montanistis secundum Aeschinem monere contentus, eos adiecisse etiam haec, ut dicens Christum ipsum esse Filium & Patrem. Procliani inter haereticos qui cum ad Ecclesiam accedunt rebaptizandi sunt, referuntur a Gennadio de Eccles. dogmatibus cap. 52. Nescio an ab his diversi sint Proclianitae de quibus Auctor Praedestinati c. LX. licet illos a Proclino ** nomen ait accepisse. Dicunt isti Dei Filium sic paruisse in terris, sicut Raphaëlem Angelum aut Gabrielem, non carne assumptum sed visa. Alia sunt quae Proclianitis Philastrius c. 56. tribuit, faciens eos discipulos Seleuci & Hermiae (qui Tertulliano Hermogenes:) *Alii sunt discipuli horum qui Proclianitae appellantur & Hermiostae. Addunt etiam diversos errores, docentes quod**

in

* Confer Stephanum le Moynes ad Varia sacra p. 939. seq.

** Proclini alterius, Platonici mentio apud Porphyrium in Plotini vita.

in Ezechie: Propeta a) scriptum est de quatuor animalibus, quod Leonem regem esse Parthorum, b) vitulum Egyptiorum, aquilam Romanorum, hominem vero piffimum tenere similitudinem arbitrantur. Hi Sapia libro utuntur Sirachidius c) qui scripsit post Salomonem, id est post multa tempora librum unum Sapientia. Christum autem in carne venisse negantes, d) resurrectionem, & iudicium non sperantes, de virgine natum eam non credentes, qui in locis e) Galatia commorantur, & ut vulpes lascentes, plurimos depradantur, sicut Solomon testatus est dicens: f) Prendite nobis vulpes minimas, exterminantes vineam Domini Salvatoris.

Proclus Pompejanus, patria Naucratiites, Athenis eloquentiam professus, Adriani Sophista discipulus praeceptor Philostrati, qui plura de eo refert lib. II. Sophistarum p. 602. edit. praeclaræ desideratissimi Olearii nostri. Ejusdem Orationem προςθεβουικην ἐπὶ πάντας τῆς παιδείας Ἀθήνης memorat in Hippodromi vita p. 616. sq. Hippiam & Gorgiam imitari, sive Ἰππιάδου & Γοργιάδου, simili esse in dicendo fuit visus. Memoriz vi quantumvis nonagenarius miranda polluit, hac in parte vel par Simonidi vel etiam superior. Si quis semel drachmas centum persolvisset, semper huic eum quandocunque vellet auscultare dicentem, integrum erat.

Proclus Philosophus Thalmudicis scriptoribus memoratus סרכלוס פרוקלס בן פלוכסא qui Gamalilem in Urbe Acco in balneo Veneris lavantem reprehendit. Tractatus Avodah Sarah in opere Mishnico Surenhusiano Tom IV. pag. 375.

Proclus Pompejanus, supra in Naucratiita.

Proclus praefectus Urbi sub Theodosio Magho, atque anno ejus decimo capite plexus. Hunc celebrat Epigramma quod Graece & Latine

M m m 2 ser-

- a) Ezech. I. 5. seq. Confer B. Jac. Thomasi Praefationes p. 385. seq.
- b) Ita legendum puto pro Παθorum, ac per Parthos intelligo Persas.
- c) Libro Sirachidis titulum σοφίας tribui a multis veteribus notavit Cotelierius ad Clementis Romani Epist. T. I. Patrum Apost. ol. p. 178 seq. Non minus constat etiam Ecclesiasticos scriptores passim usos Sirachidis libro, ut hoc hæresibus Proclianorum addi a Philastrio non esset necesse.
- d) Hoc unum de Proclianis repetit Augustinus c. 60. Proclianita sicuti sunt isto (Seleucianos & Hermianos) & addiderunt, Christum non in carne venisse.
- e) Nazianzenus Orat. XIV. p. 221. καὶ ἡ Φρυγῶν εἰς ἐτι μαρτίαν Ἰελευθῶν τε καὶ τελευμένων, μικρῶ ταῖς παλαοῖς ὡς ἀπλήσια. Καὶ ἡ ΓΑΛΑΤῶΝ ἀνοια &c.
- f) Cantic. II. 15.

servatum CPoli in stylobata obelisci in hippodromo prope Sophiz templum. Græcum exstat etiam in Anthologia L. 4. c. 17. Latine apud Bondelmontium, sed & Gyllium in descriptione CPoleos II. 11. Gruteri Inscript. p. CLXXXV 6. Georgium Doufam in Itinere CPol. p. 38. Jac. Sponium itineris sui p. 46. Athan. Kircherum T. 3. Oedipi p. 308. Franciscum Junium † Catalogo pictorum p. 182. Carolum du Fresne in CPoli Christiana p. 105. & Anselmum Bandurium lib. VII. Antiqv. CPol. pag. 182. Mihi satis jam erit Græci Epigrammatis Latinam versionem apponere quam fecit Vir summus Hugo Grotius præcipue quoniam apud Junium inemendata legitur:

*Strata jacebat humi quondam quadrata columna,
Theudofii jussu Principis, arte Procli
(Quippe nefas aliis) moles surrexit in altum
Intra ter decies tanta duosque dies.*

Aljam Latinus-Latinus edidit in consideratione septima ad obeliscos Mich. Mercati:

*Pondus humi aeternam quadrata mole columnam
Theudofius princeps munus ut erigere esset
Ausu, mandavit Proclo, tantamque columnam
Terdecima erectam luxque secunda dedit.*

Proclus *Proclejus*, vide in Laodicensi.

Proclus *Quintilianus* Procos. Afiz sub Decio. Chronicon Paschale p. 270.

Proclus *Rhiginus*, Medicus secta Methodicus, cujus mentio apud Gelenum in introductione.

Proclus *Siccensis*. Vide supra, in Eutychio Proclo.

Proclus *Torpacion*. Tertullianus Libro ad Scapulam cap. IV. *Ipse illam Severus pater Antonini, Christianorum memor fuit. Nam & Proculum Christianorum, qui Torpacion cognominabatur, Eubodia procuratorem, qui eum per oleum aliquando curaverat, requisivit, & in palatio suo habuit usque ad mortem ejus: quem & Antoninus optime noverat, lacte Christiano educatus.* Putant Viri Clarissimi hunc Proculum Christianum eum esse, cujus meminit Capitolinus in Marco, & Eutychem Græce idem esse Afris *Tobracon*, sive *Topracon*, quomodo rescribi volunt apud Tertullianum: *Eubodia* autem *Procuratorum* interpretantur, † *εὐβοδίας δουλῆν*, quod *Limerarii* in Orbe Romano

NO

† Junius Proclum illum habet pro Mechanico & artifice. Sed tali epigrammate potius mos celebrare præfectum qui obelisci excitandi curam habuit, quam artificem qui hoc est executus, licet de artifice Grotius etiam accipere maluit.

no *Rationarius* esset ab Imperatore Marco constitutus, ut honestam functionem sine invidia, & incommodo, periculoque, obtineret. Quapropter etiam Capitolinus factum affirmat fuisse Proconsulem, videlicet honorarium, itineris curandi causa. Sed ista ab eruditis viris nullo auctore afferuntur. Non negamus aliquando *Procuratores* appellari Provinciarum Praesides, sed *Itinerarii Rationarius* & *Procuratorem* appellari *Proconsulem* nobis plane novum, & hactenus non lectum, non auditum fuit. Appellatur igitur iste Proculus *Eubodia Procurator*, quia *Eubodia* feminae fati notae illo saeculo res procurabat, & administrabat: tantum abest, ut sit Proculus ille Marci in Grammaticis praceptor, quem in tantum gratus Imperator dilexit, ut usque ad Proconsulatum provexerit oneribus in se receptis. *Eubodia* nomen feminae esse constat ex hac inscriptione, quae Romae visitur in monte Caballo, & legitur apud Gruterum:

D. M. HERMES EUBODIAE CONIUGI SVAE BENE
MERENTI.

Et forte *Eubodia* haec Tertulliani, erat filia *Eubodia*, Imperatoris Severi Liberti, qui fuit *Ἰεροφύτης*, ut appellat Dio, Antonini filii Severi. Libertum autem *Eubodia* Proculum hunc fuisse suspicor, & ab *Eubodia* patrona rebus suis administrandis procurandis ad motum: Qui ut puto, servitute serviebat, *alipilarii* munus implebat: unde ei cognomen *Dropacion*: ita enim nobis rescribendum videtur apud Tertullianum. Est enim in veteribus Lexicis, *Alipilarius*, *δραπακωνίς*. Lavabant enim unguento dropace. Hac ad illum Tertulliani locum vir doctissimus Samuel Petrus commentario ad *Leges Atticas* p. 301. sq.

Proculus qui contra *Valentinianos* scripsit. Tertull. c. 5. contra *Valentinianos*: ut *Justinus Philosophus* & *Martyr*, ut *Miltiades Ecclesiasticum Sophista*, ut *Irenaeus omnium doctrinarum curiosissimus explorator*, ut *Proclus philosophus*, *virginis senectus* & *Christiana eloquentia dignitas*. Incertum, idemne Proculus Montanista, auctor Proclianorum, a quo Tertullianum ipsum ut Montanum sectaretur persuasum nonnulli suspicati sunt.

Quoniam idem nomen est Proculus, & Proculus, tamen nolo in Proculis coacervandis prolixior esse, itaque libenter omitto Proculum Julium, Romuli inter Deos recepti juratum testem, Liv. I. 16. Plutarch. quae est Rom. &c. Proculum Tyrannum (Probi tempore) de quo Vopiscus: tum Consules Proculum Virginium Rutilam A. U. C. 267. Proculum Geganium Macerinum A. 313. C. Plautium Proculum

A. 395. P. Plautium Proculum A. 427. Q. Aradium Rufinum Valerium Proculum A. 340. Alii Proculi illustres vel apud unum Tacitum celebrantur septem vel octo, atque in veteribus Inscriptionibus innumeri.

Notum est ex Plutarchi Coriolano p. 218. Proclos a Romanis dictos qui absente sive procul versante Patre nati essent. *ένίς δ' σωλυρία γενέσεως μέχρι νύν καλεῖται, Πρόκλον μὲν εἰάν ἀποδημῶντ' πατρὸς γενήσεται, καὶ Πρόδραμον ἀν' τεθηκότ'.* Vet. gloss. *Proculus ἡ λέγοντ'.* Festus: *Proculum inter cognomina cum dicunt qui patris est patri peregrinante a patria procul, Proculos sunt qui credant ideo dictos, quia patribus senibus, quasi procul progressis aetate nati sunt.*

Aliud nomen Procles, Προκλῆς, quo fuit unus Aristotelis gener, (Pythiadis secundus maritus) & alter generi filius Patri cognominis, qui Philosophiz apud Theophrastum dedit operam. Vide Sextum Empiricum contra Grammaticos pag. 51.

Procli, nostro juniores.

Proclus *ὄντοσεκρίτης* qui Anastasii Imp. mortem prædixit teste Theophane p. 140. Cedreno p. 298. & auctore Chronici Paschalis p. 331. cui *Φιλόσοφος* Ἀσιανὸς appellatur. Idem Proclus est quem Jo. Zonaras lib. 14. Annal. p. 55. narrat Archimedis exemplo classem Vitalisni Thracis, tyrannidem adversus Anastasium affectantis incendisse ope speculorum ustiorum ex ære fabricatorum. *καὶ Ἰσοπτρα γὰρ εἰδήσας χαλκῆσαι πυροφόρα ὁ Πρόκλος ἔκ τῶ Ἰσίδου ἴαυτα ἀπαιωρῆσαι κατέβηκε τῶν πολεμίων ἰσῶν, ἵετοὺς τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων προβαλυσῶν πῦρ ἐκείθεν ἐκκεραυθεῖσθ' καταφλέγους τὴν νῆπτην τῶν ἐναντίων στρατῶν, ἔ τὰς νῆας αὐτῶν.* Non speculorum ope sed vivi sulphuris id peregisse Proclum legas in Chronico Joannis Malalz T. 2. p. 121. Quemadmodum autem Proclum hunc cum Proclo Lycio Philosopho, ita Marianum præfectum Christianum cum Marino Procli Philosophi discipulo Ethnico confuderunt jam dicti scriptores, ansamque errandi dedere Lambecio, I. VII. p. 46. sq. 404. seq. ut prolixius exposui pridem in prolegomenis ad vitam Procli Lycii a Marino scriptam.

Proclus Pauli Byz. filius, Jctus & Quæstor Justinii Imp. de quo Theophanes cui *ἀνὴρ συντός* ἔ ἀρχίης dicitur, tum Procopius lib. 1. de bello Persico c. 11. & ex eo Svidas in Προκλ' e recentioribus V. C. Anselmus Bandurius ad Antiquitates CPol. p. 839 840. & Nic. Alemannus ad Procopii Anecdota pag. 102. edit. Regiz. In hujus Procli statuam Epigramma in Anthologia lib. IV. p. 433.

Πρόκλῳ ἐγὼ Πάυλῳ, Βυζάντιῳ, ἐν περὶ δῶμα
 Τηλεφάντα δίκης βασιλῆος ἤρπασα αὐτῷ
 ὄφρ' εἴην σωματικὸν ἐριδιονίῳ βασιλῆος.
 Ἀγγέλλει δ' ὄγε χαλκὸς ὅσον γέρας ἐστὶν αἰθέλων,
 Καὶ τὰ μὲν εἰκελα πάντα καὶ υἱὸς καὶ γενετῆρι,
 Ἐν δ' ὑπᾶτων ῥάβδοισι παῖς νίκησε τοκῆα.

Paulus Procli Pater Consul fuit A. C. 512. Ejus nomen in fastis non occurrit, & tamen ait Poëta patrem a filio fascium Consulatum numero superatum. Nimirum sæpius hic Consulatum gesit honorarium sive codicillarem, licet Consul ordinarius nunquam fuerit. Vide Clariss. Viri Petri Relandi fastos ad A. U. C. 1264. Ita Vettium Procium, qui cum Julio Lupo Consul memoratur apud Gruterum p. MLXXI. 4. frustra quæres in fastis.

PRO(LI Lycii Præceptores præter *Plutarchum* Atheniensem & *Syrianum* (de quo supra) *Orion* Grammaticus, ex Philosophis Peripateticis *Olympiodorus*, ex Mathematicis *Hero*. In eloquentia *Lachares*.

Condiscipuli, Nicolaus Lycius, Archiadas, Dominus Syrus, & Hermias. Auditores Heliodorus & Ammonius Hermiz filii, Hierius Plutarchi, Asclepiodotus, Zenodotus, Severianus, Pamprepius, Ulpianus Gazus, Hegias Præcipue vero MARINUS, qui Proclo in cathedra Atheniensi succedit, patriam communem habens cum S. Justino Martyre * Flaviam Neapolin Samariz sive Palæstinæ prope montem Garizim. Marino deinde succedit Isidorus qui & ipse Proclum audiverat, & postea recusante Hegia locum Marini obtinuit. Marinum quoq; audivit Agapius teste Svida, Ammonium Simplicius, Asclepius Trallianus & Joannes Philoponus. Isidoro deinde succedit Damascius Damascenus qui vitam Isidori Magistri sui scripsit, ex qua insignia excerpta leguntur apud Photium Cod. 242. Illam vitam duplo auctiorem editurum se promissit Valesius p. 86. ad Socratem. De vita Procli a Marino scripta jam dictum: de *περὶ θεωρίας* Marini quæ itidem extat ad data Geometrica Euclidis, vide quæ notavi lib. 3. c. 14. §. 11. In illa laudat Marinus Pappi ad eadem data commentarium, Euclidis XIII. lib. elementor. Phænomena, Musica & Optica, Archimedem de helice, Apollonium Pergæum ἐν τῇ περὶ νύσεων καὶ ἐν τῇ καθέλει πραγµατεία, Diodorum, Serenum, & Claudium Ptolemæum. De Marini scriptis deperditis non repetam quæ ex Suida & Damascio apud Phot.

pridem

* Vide Ex. Spanhemium diff. IX. de usu & præstantia numism. edit. in 4. Hentricum Noris diff. V. de Epochis Syro Macedonum, & Jo. Harduinum in numis antiquis populorum & Urbium illustratis.

pridem notavi in prolegomenis ad Procli vitam quam versibus etiam scripsisse Marinum Svidas testatur, similiter ut Photius Cod. 168. auctor est Basilium S:leuciensem S. Theclæ vitam, versibus & prosa composuisse. Sed versibus scripta Procli vita, similiter ut illa Theclæ pridem intercidit, profaria utraque tulit ætatem.

Marini alii.

Marini nomen Dominum Syris significat, ut constat ex lex Philonis Judæi libro in Flac- cum & frequens admodum fuisse in Oriente reperitur.

Marinus Apfiliensis, cujus meminit Theophanes in Leone Isauro: præfectus Prætoris quem apud Leonem plurimum potuisse testatur, sed tanquam injustum perstringit Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ, Cotelæ, III. monument p. 304.

Marinus ab Aquis Tabilitanis in Numidia, traditor, cujus mentionem facit Optatus de schismate Donatistar.

Marinus Arelatensis, eidem Optato memoratus, qui Concilio Arclateni A. C. 324. præ-

Marinus Arianus ex Thracia accessit & A. C. 386. Demophili mortui in locum Episcop-
pus ab Arianis CPoli constitutus. Socr. V. 23. & Svid. in *Απεραολ.*

Marinus Ariminensis Diaconus sub quarti sæculi finem Vide Tillem. T. VI. memor p. 785.

Marinus Bardesianista contra quem disputat Origenes sive quisquis auctor in dialogis contra Marcionitas.

Marinus Beryti Episcopus. Evagr. III. 23. Hist.

Marinus Dux Thraciarum copiarum apud Nicephorum CPoli in brevuario f. 27.

Marinus in Gallia Episc., cujus mentio in Constantini M. Epist. apud Eusebium X. 5 p. 491.

Marinus ad quem Eusebium scripsit. Vide T. VI hujus Bibl. a. 99.

Julius Marinus Tacito memoratus VI. Annal. 20.

Marinus Medicus cujus libros XX. *αβαρομικων* Galenus ait se IV. librorum compendio
complexum, de libris præor. Jofio iudice is fuit Posthumius Marinus cujus *Πητας*
X. 6. Epist. meminit. Sed Dan. Clericus Galeno memoratum putat Posthumii Mari-
ni patrem. Vide Dan. Clerici par. 3. Histor. Medicinz lib. 2. c. 1. p. 70. & c. 2. p. 102.

Marinus Neapolitan. quem memorat Pseudo Ignatius Epistola ad Mariam Cappadociam.

Marinus Neapolit. Magister Militum sub Alexio Comneno. Cangius p. 392. ad Alexiam.
Postumius Marinus. Vide supra in Medico.

Marinus sive ut a Justiniano & Zonara vocatur Marianus Syrus, Præfectus Prætorio sub
Anastasio Imp. quem cum Marino Procli Philosophi discipulo videtur confunderi

Jo. Malala. Vide Valesium ad Evagrii III. 42. Svidam in *Ανασασ.*

Marinus Senator & Martyr, cujus memoriam recolunt Menologia Græcorum 16. Dec. de
hoc & altero Martyre quem celebrant 18. Oct. vide Acta Sanctor. T. 2. Mart. p. 177.

Nunc ad PROCLUM Lycium ut revertar, scripta ejus commemo-
raturus, antequam hoc faciam cum Lectore communicabo non-
nulla ipsius hætenus inedita ex Codice MS. quem Bibliothecæ Joh.
hujus Urbis, patriz suæ, legavit vir summus Lucas Holstenius. Versio
inculta fateor & tantum non barbara, sed ex qua Græcæ linguæ & Phi-
losophiæ Platonicæ peritis pulchras sententias auctoris perspicere
nec difficile, ut confido, erit nec injucundum.

PRO-

PROCLI LYCII

De Providentia & Fato, & eo quod in nobis,
ad THEODORUM Mechanicum.

*Gmlelmo de Morbecka, Ord. Præd. * ArchiEp.
Corinthi interprete.*

I.

Conceptus quidem tuz animæ, o amice Theodore, māturos esse puto & congruos viro amanti Entia speculari: Et acceptavi, quod & ad nos putasti oportere de iis scribere, & multis apud vos entibus potentibus conquirere & condubitare tibi circa problemata. Oportet autem & nos, ut videtur, apparentia de iis quæ misisti insinuare quæcunque rebusque æstimamus consonare, & gloriosissimis antecedentium Philosophorum, & non vane audire quæstiones tuas, Viri utique optimi in Mechanicis & nobis olim noti, sicut æstimo & ipse scripsisti. Quæris autem millesies dicta quidem & neque requiem habitura unquam secundum meam opinionem, eo quod anima provocetur ad id quod circa ipsam consistit negotium, cum dederit jam multas directiones, & ab illis Plotinicus & Jamblichicus elaborata & ante hos a Divino Platone scripta, & si non grave dicere, & ante hunc a Theologis præconitata, maniaco ore dicentibus, qualia solus demonstrationibus Plato explicuit. Et quid oportet Platonem & divina sapientes tibi producere? Sed & ipsis Diis quæ sui ipsorum sapienter scientibus, & quæ & qualia post seiplos egenuerunt differenter elucidata, & non cum ænigmatibus sicut Theologis. Oportet igitur & nos consequenter illis scribentes, ut dixi insinuare tibi de iis quæ interrogas.

II. Patienti dignum indulgentia, si adspiciens ad rerum humanarum omnimodas tragicas & comicas aliasve connexiones, unum residere conditorem & factorem talium colligationum in universo solum æstimasti, & hunc fatum vocasti, magis autem *equiv* id est connexionem funium ipsum & consequentem generationem

N n n

coa.

* Circa A. C. 1280.
Libri V. Pars. 4.

conductam fatum ponens ab aliqua utique necessitate inevitabili talem dramaturgiam, id est operationem dirigi solus putasti, & hanc providentiam hymnizasti, & solummodo *αὐτεξούσιον*, id est liberi arbitrii existere & Dominam omnium. Humanæ autem animæ vulgatum *αὐτεξούσιον*, nomen solum esse, & ut vere nihil ordinata ipsa in Mundo & serviente aliorum actionibus, & existente parte mundialis operis, magis autem ut tuis verbis assequens dicam, mechanica facientem quidem esse irrefragabilem causam omnia moventem quæcunque mundus iste comprehendens in se ipso habet: Mechanemate autem uno quasi ente universo, tympanis quidam implicatas proportionaliter totas esse sphaeras; iis autem quæ ab iis moventur partialia animalia & animas, & omnia ab uno dependere movente, & forte tuimet artem honorans & hæc æstimasti, ut & universi factor Mechanicus quidam sit, & tu imitator optimi causarum. Sed hos quidem cum studio ludum comminiscens scripsisti.

III. Ad ipsum jam agonem versi dicamus, quod trium horum maxime est tibi considerandum differentiam, si debeas adjuvnam venire quæstorum. Quorum primum quidem est, Providentiam & Fatum non hac differre qua scripsisti, hoc quidem connexam consequentiam, hanc autem necessitatem hujus causam; sed ambo quidem causas Mundi & eorum quæ in Mundo sunt, esse, præexistere autem Providentiam Fato, & omnia quidem quæcunque sunt secundum Fatum, multo prius a Providentia fieri, contrarium autem non jam verum esse, summa enim totorum a Providentia recta, esse diviniora Fato. Secundum autem, aliam quidem esse animam separabilem a corpore, & devenientem in hunc mortalem locum desuper aliunde a Diis: aliam autem esse quæ in corporibus, consistentem & inseparabilem a subjectis, & hanc quidem dependere a Fato, illam autem a Providentia secundum sui ipsius substantiam. Tertium autem, scientiam & Veritatem aliam quidem inexistere animabus in generatione versis, quamvis sint immaculata secundum vitam: aliam autem refugientibus ex hoc loco, & factis ibi & locatis, unde prius casus & qui in hunc mortalem locum descensus. Horum igitur trium, sicut diximus, si sufficienter invenies solutiones, omnium tibi manifesta erit solutio de quibus quæstivisti. Providentia quidem enim dicto modo differente a Fato, palam erit qualiter disjungiunt multa Fatum, Providentiam autem nihil: & qualiter desuper

super Providentia Fatum gubernat, quod ipsa produxit, separavit ejus epistatiam id est superstationem usque ad ab altero mobilia, aut ad sortita in ab altero mobilibus primam subsistentiam: anima autem rursus ostensa alia esse ea quae a corporibus separabili, & alia ea quae in corporibus plantata; manifestum fiet tibi, quae quidem, quae *αὐτεξούριον* id est libertatem arbitrii habet & τὸ quod in nobis; quae autem quae necessitati servit & sub Fato ducitur, & ubi horum complicatio, propter quam hae quidem hebetat τὸ *αὐτεξούριον* propter deteriorē vitam; hae autem participat aliquo idolo electionis propter meliorem vicinitatem ipsi animam. Scientia autem tibi duplici apparente, evidens erit qualiter & Plato & Socrates, addatur autem iis & magnus Parmenides, & hic animam entem ajunt cognoscere veritatem, purgatam a materiali tenebra & a passionibus quascumque ipsi corpus & quae ad hae commixtio intulit, & majori modo & sincerius extereute scientia fortiri factam extra corpora & extra generationem & materiam amaram.

IV. Iis itaque tribus problematibus necessariis entibus, & ab antiquis bene discussis, hoc quidem Jamblichus in iis quae de Providentia & Fato mille accessibus elaboravit, hoc autem omnes Platonis amatores duplicem divulgantes animam, hoc autem in multis locis Plotinus, in multis autem & Porphyrius speculationem & speculativam virtutem distinguentes: omnia autem Plato, assequi potentibus. Necessarium utique a primo nos facientes principium, invenire differentiam Providentiae & Fati. De omni autem ait Plato: *ο ἀμικε, ἕν μὲν πρῖν πρῖν σκῖρε δὲ κὼ εἰ ἰπὲκ ἰπὲκ ἰπὲκ, αὐτὸ δὲ ὀμνῖ πὲκ ἰπὲκ, ἵπὲκ.* Oportet autem &, ut *δαμῖνῖν* Aristoteles docet, post si est, quare consequenter quid est. Siquidem igitur quæris, sive est Providentia sive etiam non, & de Fato eodem modo; oportebat primum, quia est utrumque, tibi ostendi, &. si de iis jam dubitares, nollem tibi spondere rationem quod hae essent. Quoniam autem & esse ambo & ipse confiteris, & propter potentatum horum cogis omnia, palam æstimo reliquum quod de, quid est utrumque, tibi dicendum: Ex hoc enim & qua differunt erit planum. Hoc autem cognito, solventur tibi multa dubiorum, ut diximus. Rursus autem quoniam ad inventiones ejus quod quid est conferre quidem ajunt, & divisivam methodum, quoniam propter hoc Deorum dationem in homines in Philebo Socrates laudavit, conferre autem ad principii

rationem & communes nostros vocatos conceptus a quibus possibile multa venari demonstrabilium, ut Aristoteles scripsit: oportet utique & nos iis utentes explicare Providentiamque & Fatum, quid dicimus quantum ad hoc quidem, communibus conceptibus circa hæc utentes; quantum ad alia autem, divisionibus entium articulatum, a quibus ut mihi videtur solummodo inveniemus quæ quidem Fati, quæ autem Providentiæ ratio. Si autem hæc nota, lumen clarum accendent quæsitis, & forte satisficient capientibus nos in præsentibus ipsis dubitationibus.

V. Dicantur igitur de iis communes conceptus apud omnes indubitanter entes, Providentiam quidem causam esse bonorum iis quibus providetur, Fatum autem causam quidem esse & ipsum, sed connexionis cujusdam & sequentiæ iis quæ generantur. Quod etiam hos habemus irrefragabiles de iis conceptus omnes, manifestissimos: & hominum procuratores boni aliis, & quodcumque statuentes providisse bene passis dicentes; & rursus eum qui per multas complexas invicem causas & nobis ignotas evolutum, non aliter quam Fatum nominantes. Et vita nostra plena est nominibus iis, quoniam & nomina attestantur iis conceptibus. Nam *πρόνοια* id est Providentiæ quidem eam quæ ante intellectum qualitat omnino operationem; quam soli bono attribueri necessarium, hoc enim solum intellectu divinius, quia & intellectus qui valde laudatus desiderat bonum & cum omnibus & ante omnia. Fatum autem connectentem omnia natalem connexionem habere insinuat. Manifestant autem eam nobis qui circa divina sapientes & *κλεισῆρας*, id est alligatores quosdam dispartitos nominantes, & momenta partium, per quæ, ut mihi videtur, connexionem volunt & ipsi significare fatatorum: quoniam ipsius fatum secundum unam causam connexorum exaltatam infert. Et etiam quod non id quod providetur, datio, neque id quod connectitur fatum, neque quæ in hoc procedens connectio, sed connectens: sumes utique ab eo, quod omnes nos factivam quandam virtutem phantasmus, providentiamque & fatum. Ubique autem factivæ causæ ab effectibus distinctæ sunt, & sunt tria hæc differentia ab invicem, faciens, quod fit, actio. Sicut utique in iis providens, quod providetur, eam quæ a providente in provisum factionem: & rursus connectens, quod connectitur, eam quæ a connectente in connexum factionem. Et palam quod secundum utramque

que trinitatum, faciens non est tale quale factum, sed si hoc varium oportet faciens simplex existere, si participans bono faciens factum inparticipabile esse. Etenim ubique faciens divinorem facto sortitum est partem. Providentiam ergo causam bonorum dicentes, ipsam dicemus fontem esse bonorum, non adhuc indigere bonificantibus aliis. Et Fatum causam connexionis ponentes, non adhuc & ipsum ab aliis connecti dicemus. Talibus itaque entibus communibus conceptibus, quos de iis praecepimus, deinceps utique erit speculari quibus utrumque praestat. Prius, Fatum quibus.

VI. Ex conceptibus quidem igitur iis habemus quod connexionum est causa: quae autem connectantur, quae quidem sint, consideremus. Entium igitur haec quidem in aeternitate substantiam habent, haec autem in tempore. Dico autem in aeternitate quidem, quorum operatio cum substantia aeternalis: in tempore autem, quorum substantia non est, sed semper fit, quamvis in infinitum tempus sit. Haec autem media horum, aequaliter sunt habentia substantiam quidem stantem & meliorem generatione, operationem autem tempore mensuratum. Oportet enim omnem processum a primis in ultima fieri per media. Entibus igitur aeternis secundum ambo necesse est & mediam esse latitudinem, & aut substantiam habere aeternalem, operationem autem tempore indigentem, aut e contrario: sed hoc impossibile, ut non operationes ante substantias ponentes fateamur. Relinquitur ergo mediationem facere, substantiam quidem aeternam, operationem autem temporalem. Hos itaque tres entium ordines tibi ostensos dicimus, intellectualem, animalem, corporalem. Dico autem intellectualem quidem omni aeternitate & entem & intelligentem: Corporalem autem semper fientem aut infinito tempore, aut parte temporis. Animalium autem aeternalem quidem secundum substantiam, operationibus autem utentem temporalibus. Ubi itaque tibi ponendum quae connectuntur? Considera Diis intellectum ejus, quod est, *si per se* id est connecti sumens non aliquid aliud dicentem quam quae secundum tempus, alias aliud fiunt, copulari invicem non sequestrari; etsi in eodem sint tempore, distantia secundum locum, habere quandam coordinationem ad invicem: quare aut locis aut temporibus ipsa partita per *si per se* id est connexionem conduci aequaliter in unam, & in unam compassio-nem: & totaliter quae connectuntur non posse a se ipsis hoc pati, sed

altero indigere exhibituro ipsis εἰρημῶν, id est connexionem. Si igitur quæ sub fato ordinata hæc sunt quæcunque connectuntur ad invicem propter communem de fato conceptum nostrum: quæ autem connectuntur, & partibilia sunt, aut locis aut temporibus distantibus & ab alio nata sunt connecti propter de connexionem apud omnes obtentam æstimationem: hæc autem ab altero mobilia sunt & corporalia. Quæ enim extra corpora, hæc quidem & loco meliora & tempore, hæc autem etsi secundum tempus operentur, a loco pura esse videntur.

VII. Palam utique quod quæ a Fato reguntur & connectuntur, ab altero mobilia sunt & corporalia omnino. Si autem hoc demonstratum est, manifestum quod causam connexionis Fatum præsentantes, ipsum præsidem ab altero mobilium & corporaliū exposuimus. Hoc autem sumentes, nos ipsos interrogabimus quæ corporum causa dicitur, quæ & est proxime, & a quo etiam quæ ab aliis mobilia moventur & aspirantur & continentur, & quæcunque utique possint: & ad aspicientes ad nostra primo si velis corpora hæc consideremus, quid movens ipsa & nutriens & retexens semper & perfruens? Hoc autem non & quod plantativum (τὸ ἀμφοτέρω) est, quod & aliis animalibus exhibet similem oportunitatem, & usque ad hæc quæ in terra sunt eradicata duplicem habens operationem; hæc quidem renovantem extinctum corporum, ut non penitus cadant discerpta; hanc autem contentivam in eo quod secundum Naturam singulorum: non enim idem ei quod est apponere deficiens, & conservans contentorum virtutem. Si igitur non solum in nobis & aliis animalibus & plantis, sed & in hoc omni multo ante corpora esse Mundi Naturam contentiva ens corporum consistentiæ & motiva, sicut & in nobis: aut qualiter omnia corpora Naturæ ἰσχυρά, id est, progenita dicimus, necesse utique Naturam causam esse connexorum, & in hac quærare vocatum Fatum. Et propter hoc forte & dæmonius Aristoteles eas quæ præter consuetum tempus augmentationes aut generationes, περὶ * (Fatum) παρὰ τὴν εἰμασίαν consuevit vocare. Et Divinus Plato ait, *Mundum totum secundum seipsum consideratum suis intelligentialibus Diis, tanquam corporeum revolvete Fatum, & complantat eam concupiscentiam.* Et cum iis Diis responsa ** dantes, non Natura inficitas, ajunt, *fatatum nomen bajus*, attestantes nostris demonstrationibus.

* Imo præter.

** Oracula Chald. infra, cap. 14.

vetur, sicut ignis ad circumferentiam, terra autem ad medium. Necessitatem quidem igitur corporum generationibus pręfecit ille, propter hoc & corruptionibus: intellectum autem extulit, ab hoc principari necessitati determinans. Si igitur Providentia & super intellectum est, palam, quod intellectui quidem principatur, & iis que sub necessitate hac: solis autem iis que sub ipsa, necessitas. Et propter hoc omne quidem intellectualiter ens, sub Providentia perseverat solum, omne autem quod corporaliter, sub necessitate.

IX. Duo itaque genera tibi intelligantur, hæc quidem intellectualia, hæc autem sensibilia: & regna duo duorum, Providentiz quidem sursum intellectualiumque & sensibilibum, fati autem deorsum, sensibilibum. Et Providentia differt a Fato, qua differt Deus a Divino quidem, sed participatione Divino, & non prime. Quoniam & in aliis, ut vides, aliud quod prime, & aliud quod secundam participationem velut lumen Sol. & quod in aere lumen, sed hic quidem prime, hoc autem propter illum lumen. Et vita prime quidem in anima, secundarie autem in corpore propter illam. Sic igitur Providentia quidem DEUS per se: Fatum autem Divina aliqua res & non DEUS: dependet enim a Providentia, & velut imago est illius. Si enim ut Providentia ad intellectualia entium, sic Fatum ad sensibilia. Regnant enim, hæc quidem super intellectualia, hoc autem super sensibilia. Et permutatim, ajunt Geometrz, & ut Providentia ad Fatum, sic intellectualia ad sensibilia. Intellectualia autem prime sunt entia, & ab iis altera: & Providentia ergo prime est quod est, & ad hanc dependet & Fati ordo. Sed de iis quidem satis.

X. Ad secundam autem discussionem, si velis, accedamus. Separabilis a corporibus anima & inseparabilis. Sume autem & hanc ab Aristotelis Philosophia. Dicit autem ille, omnem animam habentem operationem corpore nihil indigentem, & substantiam alteram sortitam esse talem extra corpus & separabilem. Et hæc necessarie. Si enim operatione sine corpore ente. substantiam ferentes in corpus ordinemus, melior operatio erit quam substantia nihil ipsa indigens deteriori, ut habeat secundum naturam radicata in illo. Sed hoc impossibile. Necessse ergo, separabiliter a corpore separatem & esse a corpore ipsam separabilem. Considera ergo o amator, quam earum que in nobis animam confitebimur corpore nihil indigere ad sui ipsius secundum naturam operationes. Ergone sensum? Sed

Sed corporibus pro organis utitur omnis virtus sensitiva, & cum iis operatur circa propria sensibilia oculis, auribus, aliis omnibus, simul mota & compatiens. Quid autem iram & concupiscentiam? Sed vides quod & hæc sæpe cooperantur cum corporeis partibus corde & hepate, & neque hæc pura sunt a corporibus. Etenim quomodo possent quæ cum sensu operantur, non etiam corpore indigere, sensu per corpus semper moto? Appetitivas autem virtutes quod cum sensu operantur, omnes, ut æstimo, cognoscimus. Quid enim utique irascetur insensibilis, quid etiam concupiscet? recte & Plotino dicente, quod passiones omnes aut sensus sunt, aut non sine sensu. Quare si & irascens cum sensu, contrisantis sensum habens, & concupiscens sensum delectantis; quod autem cum sensu operatur, cum corpore operatur, etenim sensus cum corpore: necesse ergo & irascens omne & concupiscens cum corpore operari. Ex quidem itaque species vitæ irrationales omnes entes, eam quæ secundum naturam operationem habent cum corpore.

XI. Ad ipsam autem jam rationalem aspiciens naturam, videtur vitam tertiam & primam etiam insidentem inferioribus vitis, & corrigentem aut deficientem ipsarum secundum cognitionem, sicut quando sensum deceptum circa sua cognoscibilia desuper ipsa arguit. Dico autem puta Solem pedalem dicentem, aut aliud cum conveta deceptione pronunciantem ex talibus, aut immensuratum ens motu erudientem, quando percutit furorem. Hoc itaque illud Homeri:

* *colera corde*, clamans & sicut canem latrantem ab impetu reprimens, aut rursus quando concupiscentiam lascivientem anima delectationes hæc quæ ex corporibus pullulant, conatur detinere, petulantiam illorum meliorata temperamenti. In talibus enim omnibus operationibus manifestat utique omnes irrationales motus reprehendens cognitivos & appetitivos, & absolvens seipsam ab iis tanquam alienis entibus. Oportet autem uniuscujusque naturam venari non ab iis quæ perverse ipsa utuntur, sed ab iis quæ secundum naturam operantur. Si igitur quando in nobis ratio ut ratio movetur, umbrosam impressionem delectationum concupiscentiæ coërcet, punnit furoris præcipitem motum, reprehendit sensum tanquam de-

O o o

ceptio-

* ἡλῆθι φίλη κραδίη.

ceptione plenum, dicens quod neque audimus circum nihil, neque videmus: & hæc loquitur respiciens ad intrinsecas rationes, quarum nullam per corpus novit aut per corporeas cognitiones: manifestum quod secundum hanc operationem elongat seipsam evidenter a sensibus, contra quorum sententias & a delectationibus illis & tristitiis sequestratur.

XII. Post hanc autem video alterum & meliorem ea quæ in nobis rationali anima motum, quiescentibus jam inferioribus, & nullo tumultum, veluti in multis consuevit, exhibentibus, secundum quam conversa est ad seipsam, & videt sui ipsius substantiam & virtutes quæ in ipsa, & harmonicas rationes ex quibus consistit, & multas vitas quarum est complementum, & reinvenit seipsam entem mundum rationalem, imaginem quidem eorum quæ ante ipsam, a quibus egressa est: exemplar autem eorum quæ post ipsam, quibus superstat. Ad hanc enim operationem animæ & Arithmetica, & amice, & Geometriam vestræ artis matrem, multam habere partem ajunt quæ a sensibus quidem ipsam elongant, purgant autem intellectum a circumfusis speciebus vitæ irrationabilibus, traducunt autem ad incorpoream specierum comprehensionem, velut sacrorum sanctissimorum antea circumlustrationes futuris Mysticis præterdentes. Etenim considera qualiter ex intellectualibus operationibus scientiæ prælocatæ purgativam quam diximus fortiter sunt virtutem. Si enim assumebant quidem animam idolis repletam, & nihil subtile cognoscentem & sine materiali garrulitate, elucidant autem rationes necessitatem demonstrationum irrefragabilem habentes, & species omni certitudine & immaterialitate plenas, & nullatenus eam quæ in sensibilibus grossitiem advocantes: quomodo non purgativa quidem sunt intellectualis nostræ vitæ a replentibus nos *avia*, id est intellectualitate, inapplicabiles autem ad Divinam entium circumscriptiorem.

XIII. Post has ambas operationes rationalis, ut dictum est, hujus animæ, ad ipsam jam summam recurrens ipsius intelligentiam, per quam videt quidem sorores ipsius in Mundo animas, Cælumque & totam generationem secundum Patris voluntatem fortitas, quarum & ipsa pars quædam ens, illarum speculationem desiderat. Videt autem supra omnes animas, intellectuales substantias & ordines. Supra omnem enim animam residet intellectus DEi formis, qui & animæ dat

dat intellectualem habitum. Videt autem rursus & ante hæc eas quæ supra intellectum Deorum ipsorum, *μοναδας*, a quibus intellectuales multitudines suscipiunt uniones. Oportet enim supra unita locari unificas causas, sicut supra vivificatas, vivificantes; & supra intellectuales factas, intellectualificas; & supra omnia similiter participantia, imparticipabiles hypostases. Secundum omnes enim has sursum ductivas intelligentias palam æstimo facere non penitus cæcis, quomodo & sensum relinquens deorsum & corpora, intellectualibus circumspectionibus sursum deducitur circa supermundanorum Deorum & deflexas & vere mysticas *επιβολάς*, id est adjectiones. Aut unde nobis & ex qualibus operationibus elucidarunt Deorum *εργασίαι*, id est progeniti dispensationes Deorum occultas? Qualiter autem *ειδυσιαζεν*, id est indivinare dicuntur animæ, & sobrietate meliorem Maniam sumentes coaptari Diis ipsis. Sibyllam dico eam, quæ post partum mox prolocuta est mira, & audivisse præsentis quæ sit, & ex quali ordine venit in eum qui circa terram locum, & si qua etiam alia anima sic fuit divinæ partis.

XIV. Summatim igitur dicamus, quod rationalis anima & intellectualis secundum naturam qualiter cumque mota, sit extra corpora & sensus: quare necessarium ipsi, & substantiam habere separabilem ab ambobus: hoc autem rursus manifesto ex se jam evidens, quod secundum naturam quidem operans melior est quam ut a Fato ducatur, decidens autem in sensum, & irrationalata, & corporizata, assequitur iis quæ deorsum, & convivens cum ipsis quantum cum vicinis non sobriis, obtinetur & ab aliorum regnante causa. Etenim rursus oportebat aliquod etiam tale esse entium genus, secundum substantiam quidem supra fatum ens, secundum habitudinem autem sub ipso aliquando ordinatum. Si enim sunt quidem quæ tota æterna supra fatales leges locata sunt, sunt autem quæ secundum omnem sui ipsorum vitam ordinata sunt sub periodis fati: oportet ubique & intermediam horum esse naturam eorum, quæ quandoque quidem extra fatalem factionem, quandoque autem sub ipsa perseverantiam. Nam processus entium nihil relinquunt vacuum, multo magis quam corporum situs. Sed extremorum sunt ubique mediationes, quæ & illis exhibent colligationem ad invicem. Ista non Plato solus, sed & * responsa plane nobis relevavit. Primum quidem iussa di-

000 2

vinis

* Oracula Chaldaica, supra cap. 7.

vinis illis qui dignificati fuerunt fieri auditores mysticorum illorum sermonum, non natura inspicias fatatum nomen hujus. Et iterum: neque conageas fato cuius finis. Et ubique ab ea quæ secundum fatum vitæ avertentia, & ab eo quod est *corporalizare fatalibus gregibus*, per quæ a sensibus nos abducunt, & a desideris materialibus: per hæc enim corporizamur, & corporati ex necessitate a Fato ducimur. Captæ enim similitudo entis ad invicem ubique, assimilatum autem cuiuscunque assimilatum est, eadem cum hoc fruitur politia, quare & præfide politiz; nihil enim sine præfide neque principatus est in universo, sive totorum dicas, sive partium. Principantur autem alia ab aliis, etenim hæc quidem aliter vivunt, hæc autem aliter. Deinde de divinissima nostra vita docentia * & de immaculata politia, qualiter jam ab omni fatali politia absolvantur. Quicunque autem pacis opera intelligentes reverendi fient, sortis fatalem alam † effugiunt.

XV. Hanc igitur & talem præjaciens vitam animas non est eorum quæ ducuntur a Fato. Si autem velit corpora plasmare, & corporalibus bonis vocatis intendat, & honores prosequatur & potentatus & divitias, idem patitur vinculari Philosopho & in navem ingresso, etenim iste servit moventibus navem ventis, & si conculcet aliquis nautarum ipsum, & injurietur aliquis vinculantium. Valere igitur dicentes iis ad quæ alligamur, & virtutis valorem speculabimur, & Fatum non in nos aliquid operans, sed in ea quæ circa nos. Quoniam & quicunque extrinsecus attingentia concidere ** nobis valet, civitatem muris spoliavit & lapidibus o amice, & ligna in flammam redegit, mortalia omnia & ustibilia, & pecunias dissipavit, extrinsecus entia, & propter hoc apud alios fore potentia. Eorum autem quæ in nobis, nullus ita est potens, ut auferat aliquid, etiam omnem habeat humanam potestatem. Etenim si temperati sumus, illis insidentibus fumus: & si speculatores entium, neque hoc habitu spoliatur; sed factis omnimode diris illis ut dicis effectibus laudantes perseveramus, omnium principantes & quærentes causas factorum.

XVI. Nequaquam igitur ab ultimis operationibus exprobrems animæ necessitatem, sed a primis admiremur ipsius virtutem

* Illa de quibus jam dixit, oracula † an alam.

** Hoc loco MS. erat hiulcum, quod utcumque sensum odorans supplevi.

insuperabilem: & si sic sapienter, nihil nos turbabit deorsum patientium, sed quando corpore turbato & nos diu aliqua sustinere dicimus, non nos sumus qui dicimus, sed est concupiscentiæ verbum. Hujus enim & delectationes corporis, quare & tristitiæ. Et quando spoliati pecuniis dolemus, aut non obtinentes, etenim res amativum pecuniæ, hoc animæ est: & rursus quando vituperati & a potentatu decedentes indignamur, non est ejus quæ sursum animæ passio, sed ejus quæ circa cor, deorsum habitantis. Etenim res amativum honoris, illius est: quæ autem in nobis ratio in omnibus talibus decepta sequitur & simul conturbatur deterioribus, intellectus ens cæcus & nondum purgatus illud, quo potest aspicere se ipsum & quæ ante ipsum & quæ post ipsum. Purus autem factus ab iis quibus amictus fuit quando decidit, cognoscet utique quod in ipso, quomodo neque in corporeis, (post ipsum enim) neque in illis in quibus divini libertas arbitrii, (ante ipsum enim) sed in vivere secundum virtutem. Hæc enim libera solum & infervilis, & libertate decens & potestas ut vere animæ, & potestans qui hanc habet. Potestatis enim omnis opus res habens ipsam continere & salvare.

XVII. Si autem quis in malitiam respicit, animæ in debilitatem respicit, et si habeat omnem aliam potentiam. Alia enim organorum potentia, & alia eorum quæ debent uti organis. Omnis igitur anima secundum quod virtute participat, & quod est liberam esse: secundum quod autem malitia & debilitate & eo quod est servire aliis & non fato solum, sed omnibus ut est dicere, volentibus appetibile aut dare, aut auferre potentibus. Quoniam & qui virtutem habet servit iis qui desiderabile ipsi acquirere & coangere solis sufficientibus entibus, isti autem sunt Dei, apud quos ut vere virtus est, & a qua quæ in nobis. Et alicubi etiam Plato voluntarium servitutem hanc maximam ait esse libertatem: omnem enim potestatem omnium habentibus servientes, assimilamur ad ipsos, ita ut & totum Mundum dispensemus, ut ait ille. Perfecta enim ens & superalata superelevatur, & totum Mundum dispensat. Hoc quidem igitur divinis existit nostrarum animarum, sicut ultimis, veluti in carcere illigatis esse & vivere involuntaria vita pro voluntaria libera: intermediis autem harum, secundum quod absolvuntur a passionibus & corporibus superascendere necessitati ad potentivantem generationis vitam.

XVIII. Etenim rursus, si ante animam quidem est *οὐρανός* sive intellectus & DEus, post animam autem passiones & corpora: & his quidem coacte agere convenit, intellectui autem & DEo modo meliori omni necessitate, & quod solummodo liberum: necesse igitur animam aut apud illos aut apud istos factam, aut necessitatem subintrare deteriorum, aut libertatem praeferri meliorum, & servare quidem aut desuper principatam, aut desuptus. Servientem autem aut comprincipari principantibus sibi, aut conservare servientibus solum. Hic itaque ascendens anima resumens ipsius potentiam, scilicet virtutem, nihil durum aestimabit etsi quodcunque fiat circa corpus & quae extra corpus. Non enim passiones organorum ad se transseunt, sed & iis qualitercunque habentibus operabitur quodlibet secundum virtutem, languente quidem si contingat corpore virtutem agens, sano autem temperante: & paupertate quidem praesertim *λοφώδης*, id est magnificenter operans, divitiis autem magnificenter ubique autem ex iis quae videntur affluere praextollens usurariam mentem, & contrariis oppositiones facientem infervilem, & in se fugit eas quae de foris plagas melioratus. Non enim aestimet quod solis vobis * admittitur dicere, data virtute datam movere gravitatem, hoc itaque multum divulgatum, sed multo magis illi qui secundum Virtutem vivunt: datam ex omni virtute alia virtute, quae ut vere, ornare. Et qui quidem sic habet, generosus est & liber, malus autem omnium est servus, etsi principatur omnibus: similis iis qui in Aegypto puniuntur, quibus larvas ridentes circumponentes puniunt; & iis necessitas praevalet non tenentibus se ipsos. Elongatis enim ipsis a Diis, tanquam gratis utitur universum.

XIX. Quando igitur videre volueris *τὸ* in nobis, vide animam secundum naturam viventem. Vivit autem secundum naturam quae non debilis. Nihil enim debile in eo quod secundum naturam. Non est autem debilis, quae non malitia repleta; debile enim malum in omnibus. Et, si sic respicias, videbis naturam ejus quod in nobis qualis quaedam est, utentem omnibus circumstantibus recte, & aut prohibentem fieri, aut factas passiones deteriorum curantem, tradentem autem fato agere in ea quae post ipsum, quorum est dominus, coordinatam autem iis quae ante ipsam, a quibus melioribus entibus non abscissa est. Talia & de secunda discussione a nobis dicta sunt.

XX. Ad

* Mechanicis

XX. Ad tertium autem consequenter accedentes dicamus qui sunt & quales modi cognitionum, quos indistinctos sinentes latebimus nos ipsos errantes & circa res & circa divini Platonis institutiones. Sive igitur aliam quidem intelligemus cognitionem ex ab Aristotele divulgatis, & a Platone etiam quæ sine causa solam cognoscensentem ipsius quia veritatem: quoniam incipientibus purgari animabus attribuere primam constituerunt opinionem ipsam notantes. Iis quidem qui erudiuntur circa agibilia, absolutis jam ab humanis cuncta entia tractantibus. Etenim *παιδεία*, id est eruditio est purgatio immensurationis passionum: & multo magis ad impossibilitatem a mediocritate passionum via, non adhuc ratione volente composita quidem sed mediocriter, omnem autem funem passionum exente.

XXI. Hac autem tanta ente, alteram ad sursum tradiderunt nobis ex eodem Gymnasio. Ajunt eam quæ ex principiis quidem procedentem, ut suppositionibus cognitionem & causas cognoscensentem, omnia autem necessaria concludentem: qualem utique & Arithmetica & Geometria invenit quæ ab illis ratio, quia quidem & syllogizantur, & ex necessariis concludunt, opinativa solum cognitione supra locatas. Quia autem usque ad sua principia stantes hominum causas superius gaudere sinunt non multum tractantes, propter hæc itaque a perfectissima cognitione deficientes se ipsas ostendentes. *Geometra enim*, ait, *sermo non eris ad interimentem principia*. Quare hoc quidem erit & in iis planum, quod a principiis illis confessis: quod autem circa ipsa principia, obscurum & ignotum dimissum.

XXII. Tertium igitur superius ascendentes dic me dicere humanæ animæ cognitionem usque ad unum ascendentem & usque ad insuppositum per omnes, ut est dicere, species, has quidem dividensentem, has autem resolventem, ex unoque multa facientem & e multis unum. Hanc quam *θρυγκόν* quidem Mathematicum determinat: * qui in Politia Socrates, qui autem in Epinomide Xenus † colligationem ipsorum notat. Ab hac enim & Geometrix & unusquisque aliorum scientiarum sumunt de suis principiis theoriam, multa principia & divisa ex uno omnium principiorum rejuagentem. Quod enim in omnibus estentibus illud, hoc in Geometria quidem punctum, in Arithmetica

* Plato VII. de Rep. *ἀρ' ἔν δοκέει τοι ἕταρ θρυγκόν τοῖς μαθηματικῶν ἢ διαλογικῶν ἢ μὲν ἐπαιῶ κείου.* †. Hæc spes qui apud Platonem loquens indicatur.

metica autem mones, & in singulis quod simplicissimum: a quo producentes quæ sub ipsis singulæ scientiarum demonstrant. Sed horum quidem unumquodque dicitur quoddam principium, & est Omnium enim entium principium simpliciter est principium, & usq; ad illud ascensus summe scientiarum.

XXIII. Quartum autem adhuc tibi & hac simpliciorum intelligendum nostram cognitionem, quoniam non adhuc methodis utentem & resolutionibus aut compositionibus aut definitionibus, aut demonstrationibus: sed *ἑπιβολαίς*, id est adjectionibus simplicibus & velut avtropicis & per se visivis entia specularum cohaudent qui secundum ipsam operari possunt, intellectum jam & non scientiam ipsam venerantur, dicentes. Aut non audisti Aristotelem quidem in demonstrativis libris sic aliquantulum dicentem, quod melior omni substantia intellectus in nobis, & quis iste sit determinantem, *quo terminos*, * inquit, *γνωσκίμους*. Platonem autem in *Timæa*, intellectum & scientiam circa entia, cognitiones esse animæ, pronunciantem. Etenim videtur scientia quidem esse animæ, secundum quod est anima cognitio: intellectus autem, secundum quod anima est imago ejus, qui ut vere intellectus, etenim ille videns intellectualia, magis autem ens una, inquit, *ἑπιβολή*, id est iniectione vel intuitu & tactu intellectuum seipsumque intelligentem & illa in seipso entia conspicit, propter quod & intelligit quæ est, & quod intelligens est simul intelligit cognoscens & seipsum quis est. Hunc igitur imitans secundum quod potest anima, fit & ipsa intellectus, scientiam supercurrens & relinquens multas methodos, in quibus prius decoratur, & oculum solum erigens ad entia, contingentia quidem & ipsa intelligens, sicut & intellectus, contingens autem alias aliisque omnia ille simul, *banc enim fatalem connexuit, ait, omnium pater,*

XXIV. Quintam etiam post has omnes cognitiones intelligentiam volo te accipere, qui credidisti Aristoteli quidem usque ad intellectualem operationem sursum ducenti, ultra hanc autem nihil insinuanti. Assequentem autem Platoni, & ante Platonem Theologis, qui consueverunt nobis laudare cognitionem supra intellectum, & *μακίαν* ut vere hanc divinam divulgent: ipsum ajunt imum animæ, non adhuc hoc intellectualem excitantem & hoc cooptantem uni. Omnia enim simili cognoscuntur, sensibile sensu, scibile scien-

* *ἑπιβολαίς definitiones.*

scientia, intelligibile intellectu, unum uniali. Intelligens quidem etiam anima & seipsam cognoscit & quæcunque intelligit contingentia, sicut diximus. Superintelligens autem & seipsam & illa ignorat, quo adjacens τὸ unum, quietem amat, clausa cognitionibus muta facta & silens intrinsecus silentio. Etenim quomodo utique adjacet indicibilissimo omnium, aliter quam soporans quæ in ipsa garrula materia. Fiat igitur unum ut videat τὸ unum, magis autem ut non videat τὸ unum. Videns enim, intellectualem videbit, & non supra intellectum, & quoddam unum intelliget, & non τὸ av-tounum. Hanc, o amice, divinisimam entis operationem animæ aliquis operans, soli credens sibi ipsi, scilicet fori intellectus, & quietans seipsum non ab exterioribus motibus sed ab interioribus, DEUS factus, ut animæ passibile, cognosceret solummodo qualiter Dii omnia indicibiliter cognoscunt singuli secundum τὸ unum quod sui ipsorum. Donec autem circa ea quæ deorsum volvitur, incredulitatis habemus circa hæc, scilicet omnia divino cognoscente impartibiliter & superæternaliter: esse quidem æternaliter entia, fieri autem temporaliter quæ sunt, neque tempore neque æterno ente in τὸ uno. Tot quidem sunt cognitionum species apud nos, ad quas utique respicientes, possibile solvere & quæcunque de eo quod est solvere animam hic veritatem, & de non scire.

XXV. Quoniam autem tres fecimus discussiones, quas necessarias dicebamus esse ad quæstionum dearticulationem, ad ipsas jam transibimus dubitationes. & secundum unamquamque ipsarum consequentes apponam solutiones. Primo igitur scribis tanquam sufficiens argumentum ejus quod τὸ in nobis sit frivolum, sed opera est cælestium partium sola, ad singula eorum quæ sunt factionem; hoc quod & nos homines, in quibuscunque dirigimus, * nos ipsos causamus eventum: in quibus autem infortunamur, ad illam causam, scilicet necessitatem transferimus pro electione. Et hæc dubitans putas obtinere eum qui de Fato communem conceptum, tanquam ente & principali enti in agibilibus quam nostri impetus. Et neque ego ipse video homines aliter aliquam habentes, quam imputantes sibi ipsis directionis causam, peccatorum autem aliis. Sed in hæc differimus, quod tu quidem multorum opinionem sufficere

P p p

æsti.

* Κατὰ ὄψιν, prospere successu gaudemus.
Libri V. Pars 4.

æstimas ad id quod de rebus indicium : ego autem illos quidem sic ratiocinari propter quandam *Φιλαυρίαν*, id est amorem sui malum & inconvenientem æstimo. Inter autem sapientes quibus competit ad totum & partes respicere, quem habent ad illa ordinem non negligere, omnium eorum quæ sunt, principaliter quidem causare DEUM, a quo bonum advenit omnibus : post illum autem, Mundi periodum & tempus in quo quæ sunt coaptantur totis & coordinantur, nullo super adventitio ente ad totorum politiam : tertio autem seipsum in quibuscunque præeligenes fortiuntur & sui ipsorum impetibus cooperantur ad rerum expletionem.

XXVI. Quando autem aliquid evenit præter ipsorum electionem, tunc tota sola & illorum factionem ut vincentem causantes merito, partialia quidem enim ubique cum totis necessarium operari, tota autem & sine illis & quod isto modo qui intellectum habent dividunt factiones, sed non ut tu ipsa divisisti. Audi Platōem in Legibus clamantem, quod Deus quidem omnia & post DEUM fortuna & tempus humana omnia gubernant : Nostrum autem ab iis tertium dicere consequi artem, in tempore enim hyemis * cooperari utique aliquid & gubernativam, & sanationis medicativam, & totaliter agibilem politicam. Sive igitur dirigamus, Fatum, tempus & DEUM causandum, ut quod sit tres causas habeat : hanc quidem ipsum facientem bonum, hunc autem ordinatum in unam ad omne homologiam, aliam autem humanam totaliter. Etenim omne humanum opus pars est universi, non e contrario autem, quia & aliis animalibus necesse partibus entibus, Omnis & facere, sed & pati : omnis quidem hujus mundialis consistentiæ & dramatis, id est operis, pars finem habet bonum : nulla enim inordinata relinquitur partium sed contextitur ad τὸ bene Universi, non e converso autem omne quod bono sortitur, cum mundiali politia coordinatur. Est enim & supra Mundum Vita, & Vita Deorum & Animarum supra Fatum excedentium & Providentiæ soli consequentium.

XXVII. Ubi igitur hic τὸ in nobis ? quando quid sit, connectitur cum periodo mundi : & rursus quando ex illa sola efficitur, Ubi autem alibi dicemus, quam in nostris interioribus electionibus & imperibus ? horum enim solorum nos Domini : iis autem quæ extra factis, cum aliis & pluribus & potentioribus. Oportet enim quod!

extra

* *Χεφαλαίων* procellæ.

extra generabitur parte fieri Univerſi ut & generetur: hoc au em coannuente & cooperante univerſo ut in ſe iplum faciat omne, parte ſui ipſius agens in aliud & ab alio patiens. Et propter hoc ergo & in iis quæ ſunt hos quidem laudamus, hos autem vituperamus, tanquam utique & ipſos propter electionem dominos factos, & qualia quædam utique ſint quæ ſunt, talem non Mundum ſed agentem dicimus. Non enim habentia a Mundo quod in ipſis quale, ſed ab agentis vita. Coordinatur autem ad Omne propter Omne, & eſt tale iterum propter partem. Et quod hæc vera ſcribimus, manifeſtabunt tibi & reſponſa, ſæpe victoriam dantia & noſtris electionibus, & non ſoli ordini mundialium periodorum: puta quando & dicunt: *Te ipſum videns, verere.* Et iterum: *Cognoſce te ipſum.* Jam inſiſtit & in aliis: *Extra corpus eſſe te ipſum crede, & es.* Et quid oportet dicere, ubi & ægritudines voluntarias pullulare nobis ajunt ex tali vita noſtra naſcentes.

XXVIII. Non ergo oportet quæ ſunt omnia remittere ad ſolum ordinem Univerſi, ſicut neque ad noſtrum impetum: neque ſurium ſequeſtrare animam a dominis electionum, in hoc ipſo eſſe habentem ſcilicet in præeligere ſolum, & hæc quidem declinare, iis autem accurrere: quamvis in iis quæ ſunt non ſit Domina univerſi. Oportet enim unamquamque cauſam hoc ſolum expetere, in quo apta nata eſt. Natum eſt autem rō in nobis non eſſe activum ſolum, ſed & electivum ſecundum ſe: aut eligens agere cum aliis & peccare ipſum dicimus & dirigere propter electionem. Quoniam eſt actum bonum ſit & agens ex electione mala operetur, malam dicimus actionem. Nam quod quidem in actō bonum, propter aliud: quod autem pravum, propter eligens. Sic ergo evidens eſt omnibus, nos actionum ſecundum quod ſunt eligibiles, dominos exiſtere.

XXIX. Poſt hanc autem quaſtionem dicis, quod omnes homines de futuro ſollicitamur in omnibus, etiam in iis quæ in nobis eſſe videntur. Et hic iterum ut alterum arguementum ſcribis ad hæc quod non ſimus domini alicujus nos, ſiquidem ignoramus quod eveniet. Manifeſtare autem hoc ſtudium noſtrum circa divinationes, etiam in quibus nos eligimus. Bene quidem igitur dicis, ut ſummam eſt dicere, quod ergo, ſi amatores divinationis omnes ſumus, nihil eſt in nobis? Ego autem convertens dicam ſermonem melior factus: quod ergo, ſi nihil eſt in nobis, ſed ex motu ſolo coacta ſunt

quæ sunt, non utique erimus amatores divinationis. Quæ enim in aliunde coactis opportunitas divinativæ, quorum & cognitio ut futurorum aut non futurorum? necessariis autem utrisque eventibus superflua. Nam necessarium, impossibilem non fieri, quamvis miles nos de ipso & præcipientes & consiliantes existamus. Si igitur non, frustra sollicitamur de futuro. Non frustra autem, siquidem hoc secundum naturam nobis: (Nihil enim eorum quæ secundum Naturam, frustra) oportet utique non omnia a circulatione ligantes cogere, sed aliquid & præcognitionem nobis proficuum poni, & vitas nostras non ut præcognoscentes patiamur solum, sed ut per prænosse ad hoc, quod & ipsi aliquid cooperari futuris, aut non cooperari, simus promptiores ad hæc. Aut & non divinationes soluta, sed & orationes & sacrorum negotium omne ajunt conferre: aut & hæc unguento ungentes & coronantes expellemus & circumscribemus, & neque sursum tendere manus, neque servire dabimus ad potentes suspendere cœlestes influxus. Frustra etiam omnino homines DEam semper invocare in quibuscunque difficilibus speraverunt, & ipsam Apollo frustra responsa dare, quia facientibus quidem hæc, fugere existet eas quæ a cœlestibus periodis appensas pœnas, non facientibus autem inefficax occurrere dirum.

XXX. Et quidem si non in ipsis esset facere & non, quomodo non & dividi ista & sequentia responsis dare electionibus penitus inconveniens? Sed neque de DEo hoc proclamaremus, neque divinativæ & sacerdotalis utilitatem ex humanis vitis describeremus; quoniam & historias omnes barbaricasque & Græcas habes contestificantes, quod propter divinativam sive ex divina inspiratione, sive ex humana arte multi utique sæpe cognoverunt quæ oportebat agere, & cognoscentes inexcusabilium malorum in fututum liberi extiterunt, quas relegere tibi promptum. Illud determino decens ad præsentem speculationem, quando & divinativam hanc multum divulgatam, & eam quæ sacrorum habere locum dicimus, ad fieri aliquid & non, & quando obtineri iis quæ ex universo delatis generationibus: Tanquam ergo, quando quidem quæ in omni omnia, divinæque & dæmoniales causæ concurrunt ad unum, & veluti idem loquuntur, tunc & sacrificii opera inefficacia videntur: oppugnare enim toti partem & contraria ferre impossibile: & præcognitio nihil apponit aut aufert divinatorum. Quando autem multis entibus talibus hæc quidem
ali-

aliquid aliud ferunt, hæc autem aliud; puta hæc quidem corruptio-
nem, hæc autem saluationem ægrotantium, qualia utique secundum
unamquamque historiam est dicere in factionibus cœlestium in nos,
tunc & sacra talis adducta solvit eos qui a lædentibus defluunt iis quæ
à proficientibus nobis, utens cooperativis virtutibus. Et futuri
consideratio magnam habet partem in effectibus, & totaliter hic rō
in nobis aut iis causis, aut aliis coordinatum, sicut in verberibus su-
peractum sui ipsius motu exhibet aliquando quidem alium, aliquan-
do autem alium finem. Et hoc scito de iis quæ extra fiunt. Ubique
autem rursus illud præexistere dico, scilicet qualem impetum & ele-
ctionem characterizare rō in nobis, & esse hoc animæ opus in ipsa
manens, inecferibile in Universum. Iis igitur consequenter, ut mi-
hi viderur, ipse gubernat omnia animalia & nos & alia secundum
submisionem habere vitam ab aëre datam & a prima latione, in
cerebri quidem parte rationalem, in sensoriiis autem eandem hanc
innascentem circa alia & alia sensibilia, vocatam sensum, visum au-
tem, auditum aut aliquem reliquorum tanquam subjectis differen-
tem, unum autem & differentem secundum se entem.

XXXI. Hæc autem audiens te ordinantem, mirum existi-
mavi si Philosphiz amator & intellectualium speculationum, & quid
dico intellectualium, sed & expertus earum quæ secundum eruditionem
viarum. & Geometriz & Arithmeticz inventionum, dein tantum
attribuisti sensibus, ut rationalis nostræ substantiæ & intellectu-
alis, non idola hujus debilia, & per debilia organa vix tangentia co-
gnoscibilia dicas: sed ipsam illam secundum subdescensionem factos
aliquali sola organorum diversitate distinctos ab invicem & ab illa.
Et quidem aut alicubi & prius ostendimus, sensu quidem omni inse-
parabili a corporibus ente, & ad seipsum converti impotente, ratio-
nali autem illa & intellectuali vita se ipsamque cognoscere apta nata,
& propter sui ipsius cognitionem ad seipsam convertere: quia &
omne cognitivum secundum operationem conversum est ad cogno-
scibile, quare & quod sui ipsius ad seipsum. Qualem igitur vides in-
tellectualis animæ & sensitivæ identitatem, ejus quæ deorsum respi-
cir, ad eam quæ sursum tendit? In totorum principia conspulta in
corporibus, ad eam quæ pura est a corporibus, in iis quæ secundum
naturam operationibus, ejus quæ nusquam veritatem cognoscere
potest, ad eam quæ semper intendit ad Ens?

XXXII. Si autem non frustra, neque in alio aliquo qui secundum Naturam appetitus & sortientem quandoque veritate, sino dicere quod & substantiam Divinæ animæ ab æthere defluere inconueniens, si oportet impossibile inconueniens dicere. Quæ quidem enim ab ætheris animæ, corpoream generationum sortitæ sunt: animam autem demonstrat & Atheniensium xenus corporibus omnibus entem seniore. Si autem utique non corpus ætherem intelligis, sed intellectum æthereum, aut animam intellectualem æthera circumducentem; neque sic mihi videris verissimam causam inuenisse animæ. Alius enim fons animarum a quo & ætheris animæ, & quæ eorum quæ sub Luna elementorum, & dæmonis animæ, & nos: & ad illam oportet respicere quam Plato quidem occultans veritatem, craterem appellare mihi videtur, & Conditorum non ex æthere, sed ante corpora ibi alicubi tradit & commiscentem animam, uti ait Timæus, *Et eam que Omnis animam commiscens miscuit.* Qui autem a DEO traditi sermones fontem, per se laudant omnis animæ empyrias, id est empyrialis, ætherealis, materialis: & hunc sejungunt ex tota Zoogonothea, id est specula, a qua & totum fatum suspendentes, duas faciunt *σείρας* id est ordines, hanc quidem animalem, hanc autem, ut diximus, *μυρταίαν*, id est sortialem, fatalem. Et animam ex altera trahentes, quandoque autem fato servire, quando irrationalis facta Dominum permutaverit, pro Providentia Fatum.

XXXIII. Quod autem, sicut dixi, neque Geometriæ & Arithmeticæ non quod intellectualem operationem dignam pronunciamus nostram animam sensibus ipsam coordinans, addisces utique considerans quod hoc primum opus est scientiarum harum, cessare ab anima eam quæ cum sensibus operationem, & abducere ex iis, ut possibile, & assuefacere intus videre, & rationes videre immateriales, & demonstrationes inquirere contrariantes sensibus: ii quidem enim recusant impartibilitatem, hæc autem ab impartibilibus esse existentiam partibilibus ait & principia, iis quidem partibilia, iis autem impartibilia. Et sensus quidem, quæ aliquid & singularia cognoscere reputant: ex autem universalialia, & quorum eadem natura semper, quam non a sensibilibus acceperunt. Non enim sunt quæ imperfecta perfectorum causa, sed de super ab intellectu, propter quod & iudicant sensus, & exprobrant ipsis grossitiam cognitionis, eas quæ cum

* Τὴν Ἐ Παντὸς ψυχῆς.

cum passionibus perceptiones cognoscibilium indeterminabiles a sensibus motus.

XXXIV. Etenim sunt entes ludicræ cognitiones, quæ sensuum cognitiones: quæ autem illarum jam studiosæ & assuetiæ, a ludicris quidem absolvi, venari autem Entis cognitionem prodicra. Hanc quidem igitur vitam & fatalem esse & pati alias aliam cum corporibus in quibus consistit quod a fato necessarium. Omnis enim species a materia separabilis, inde & abgeneratur & continetur: conversa enim ipsa ad se ipsam non contingit dicere, quod aliud quidem est quod extrinsecus ipsi advenit, aliud autem τὸ Verum; dicit autem illud solum, quod passionem nunciavit, propter quod & ab altero mobilium est operationem non habens ab altero mobilium puram: sed intellectualem quidem secundum ipsius naturam, non tolerantem autem violentis passionibus sensus assequi, in se ipsa autem iudicatoria continentem de foris fallacium motuum, & apponentem quidem τὸ deficiens quibus sensus patitur, arguentem autem ipsorum mendacium, & hæc de proprio agentem. Non enim ab iis quæ sensus est * iudicare sensum, sed ab intellectualibus rationibus, quas non potest suscipere sensus cognitio. Ex contrario itaque sensui ponendum immaterialem & separabilem & inseparativum: & huic quidem & electionem dandum inclinationis ad utraque sursum & deorsum; ad intellectum a quo genita est, & ad sensum quem genuit. Sensui autem & omnibus simul incorporatis vitis quod sine electione, quia & corporibus Media enim rationalis anima intellectus & sensus ens, fertur quidem ab ambo propter instabilem electionis inclinationem, fit autem secundum habitudinem utrumque extremorum quorum secundum substantiam neutrum est: manifestat autem ipsius medium & quæ ab intellectu perfectio, & quæ a sensu deceptio. Dogma quidem igitur talem habet directionem, ut mihi videtur.

XXXV. Ad eam autem quæ de bono opinionem, quam intermedie sermonum projecisti, quod quidem singulis delectabile, dicens, bonum; hoc autem esse potitione, obtrifere enim alia legalia apud alios. Verecundarer utique in me ipsum, si non manifeste ad virum amicum scriberem, quod videtur, tanquam utique & electioni meæ indignum sit, ut æstimo, opinio de iis, & ætati quam habens

*Sunt, α. τῆς αἰσθητικῆς ἐστῆς.

habense existo. Juveni enim quidem Viro talem fieri opinionem, nihil mihi videtur mirum ad opiniones hominum in pluribus juventute aspiciente; intellectum autem senilem prudenter statuente intellectualis prudentis iudicii conceptus convenire existimo, & non quoscunque multorum famæ & illibratæ lationes peritrepunt. Nunc igitur, quoniam Persis quidem alia & delectabilia & legalia delectabilibus illis congrua, Græcis autem alia de eisdem iis videntur, & aliis alia: propter hæc ad aliquod bonum, & hoc sicut & delectabile phantasiatur aliud aliis. Solum enim utique hoc entium natura ut dicitur esse & est. Et quicumque quidem ipso natura singulis ente bono sortitur, finem utique habebit homini convenientem: quicumque autem ab illo peccat, etsi millies delectetur in presentibus sibi & apparentibus bonis, imperfectum talis delectationis fructum metit.

XXXVI. Sed erat ut videtur verum, uno inconvenienti dato alia accidere, quod utique & ipse pati mihi videris. Fatum enim præstituens animæ, coordinasti ipsam irrationalibus sensibus: iis autem conductis in idem, debili commiscuisti bonum. Oportet autem & priora & hoc ab anima ejicere, ut non lateamus nihil differens dantes hominibus aut brutis animalibus, quorum vita quidem inconvertibilis ad seipsam, curvatur autem in terram natura, passionibus autem materialibus commassata est cognitio. Et hæc etiam Platone adamantinis ut est dicere, explicante sermonibus. Quod ergo bonum non est, non est delectabile idem, neque si omnes boves hanc proferant sententiam. Non enim nos esse boum delatores sed Deorum, apud quos obrinet intellectus, & quod Entis bonum quod & ipso intellectu divinius est. Hæc & in Gorgia accepta, & in Philebo, & in Politia, superfluum existimo per hæc scripta rursus evidenter scripta fabulari.

XXXVII. Hoc autem apponam dictis, quod boni quidem investigationem non permiscendum delectabili, (non sic nos perulantia delectationis faciat desipere) humanorum autem & legalium & præparationum omnimodas diversitates referendum ad diversas animarum vitas rationales, iracundas, concupiscitivas, ab iis enim illæ pullulant; *non enim a quercu ajunt neque a petra.* * Sed hos quidem multorum capitum bestia persuasit talia lege statuere qualia Persas, alios autem leoninum animæ in aliud transposuit qualia Thraces:
alii

* ἢ γὰρ ἀπὸ δρυός, Φησιν, ἢ δ' ἀπὸ πέτρας,

aliis autem prævalet ratio in legalibus & vere bonis. Et delectabile quidem omnibus commune. Omni enim delectabile præfens quod appetibile, bonum autem non omnibus, sed in quibus præfidet Ratio. Non enim vident passiones bonum, sed sola hæc. Et huic quidem delectabile & bonum idem, passionibus autem cæcis non dedit conditura, boni investigationem, sed delectabilis, unaquæque enim vitæ species inimpedite mota delectatur. Quare legalia quidem multa, & delectabilia omnimoda, & aliis alia: bonum autem apud illos solos, in quibus ratio prævalet passionibus. Non enim concupiscentiæ dandum principatum, ut non asinis idem patiamur. Neque furoribus, ut non leonibus: sed ei quod in nobis optimo, & quod solum sumus, aut secundum quod maxime sumus. Etenim omnibus ex pluribus entibus, deterioribus & melioribus secundum melius esse. Nam quod melius, conjecturat boni natura.

XXXVIII. Sed quæ post hæc scribis dubitans, videris utique mihi in multis locis audiens Socratem dicentem nihil scire, & dicentes omnia scire deridentem, & adhuc nos abscedentes hinc verum maxime cognoscere extendentem & certiores scientias neque ipsas scientias entes arguentem, dubitare ne forte neque totaliter sit cognoscere verum, sed solum somniare circa ipsum. Et quidem oportebat cointelligere, si non est cognoscere Verum, non magis si est res in nobis, nescimus, quam si non est: ignorantia enim amborum similiter positionem recusat. Quomodo igitur ad ostensionem ejus quod non in nobis, utimur ignorantia Veritatis? Ignorantis ad esse hoc & non esse eandem potentiam, magis autem impotentiam habente.

XXXIX. Sed ut nihil tale patiamur, nos prædivisimus cognitiones omnes: & quibus hinc anima participare potest, & quibus supremum lumens ordinem, quas has quidem habens Socrates, has autem sperans se habiturum absolutus à corpore, illuc ait perveniens scire Verum. Metra enim alia, & alia cognitionis entia exhibuerunt ipsi occasionem talis spei. Quoniam & hæc significatorum solitudine sunt Platonis amicus, si non solum purgative, sed & speculative possibile est vivere animam: circumferentem grossum hoc vinculum, & mediocriter, ut æstimo, discussione sortitus est sermo, quod forte

Q q q

spe-

speculari quidem & hic possibile, ut eum qui in Theetyto * coryphæum de Cælo astronomizantem, & omnem entium naturam omniuaque percrutantem, & eos qui in Politeia phylacas usque ad Bonum per dialecticam illam ascendentes, quam *Ἐπιπύκτων* mathematicis instituit, speculativum autem rursus fieri perfecte impossibile, propter causas quas ipse in Phædone docet, corporis occupationes & molestaciones, non finentes sine impedimento & indistraetam in nobis fieri operationem illam. Vitz enim est τὸ speculativum, nomen operationis autem speculatio & Unius.

XL. Et etiam quando Mathematicas scientias hoc ipsum non permittit vocare scientias, non tanquam demonstrationum necessitatem ipsas habere negans dicit hæc aliquid, sed tanquam à suprema scientiarum deficientes determinat. Et cur enim non oportet dicere plane à Dialectica, quæ non adhuc punctum aut Monadem hanc, sed ipsum τὸ Bonum principium ponit, & omnium principia considerat. Unde ut xstimo, & mathematicis quidem in decisione lineæ secundam assignat partem, in materialibus autem omniuaque & separatis speciebus eam quæ ante has & cognitionem instituit, iis quidem eam quæ ex suppositione, iis autem quæ sine suppositione: hanc autem ergo & qui Epinomida composuit. Olim enim nobis hæc pigritia coëgit & indicium & sententiam colligationem vocavit Mathematicum, tanquam unientem illorum omnium principium.

XLI. Si autem utique & nihil scire Socrati promptum, & Pythii responsum propter hoc ipsum sapientissimum omnium protulit, ut ipse imponit responsum, considera profundum & DEi & Socratis, quomodo utique τὸ nihil scire solum dicit excellens bonum existere, sed non scientem & hoc scire quod non novit. Hoc quidem enim videtur esse przopere ** futuris sapientibus. Secundum veritatem autem in idem tendit sapientiz, & sapiens enter † est qui novit se ipsum enter non sapientem, & non ignorans quod non novit. Cujus enim alterius est nosse non scientem unumquemque quam cognoscentis? & scientem oportet enim utique & ipsum nosse perfecte quod non novit; si quidem non scientem se ipsum sciet: hoc enim ignorans, neque si novit ignorabit utique. Quare nullus utiq; se ipsum prius non scientem cognosceret perfecte, antequam scientem

* Theetyto.

** ἐπιπύκτων.

† ὄντως

cognoscat, tunc enim & quod novit simul, & quæ non novit sciet, & quod novit cognoscat & quod non novit, mediam habens notitiam & solummodo scientiam, & eorum qui non totaliter, quorum hoc quidem est intellectus, hoc autem sensus, hic quidem neque totaliter sciens Veritatem, quia neque substantiam novit, neque ipsam sensibilibium quorum esse fingitur cognitio: hic autem ipsam Entis substantiam immediate sciens, & ipsam Entis entem Veritatem.

XLII. Media autem horum ens anima & novit substantias entium, tanquam ante sensum ens, & non novit tanquam post intellectum ens. Sapiens ergo quis factus cognoscat & quod novit sciens, & quod non novit sciens, tantum amice Socrati & responso de ea quæ ut vere sapientia competens. Neque ergo propter Mathematicas scientias à prima scientia distinctas, neque propter spem ut vere cognitionis post separationem ab hinc, neque propter Pythii responsum, exterminare oportet eas quæ de scientia rationes. Plato enim est ipse qui clamat, quod utique interimentem scientiam de nullo neque de contingente adhuc affirmare possibile. Sed quam quidem scientiam sumet utique anima & cum corpore ens, & quam erepta à vinculo, & quas quidem cognitiones simul & non scientias esse ponet. Unam autem eam, quæ ut vere scientiam & intellectum scientia meliorem & intellectu divinificam intelligentiam, & hanc esse cognitionem quam anima phantasians & in hac vita accipere non potens desiderateum qui à corpore exitum, tanquam tibi sortitura supernaturali hac & divinali entium comprehensione. De iis quidem igitur satis.

XLIII. Consequenter autem iis quæ diximus dubitas, Cur utique boni quidem deterius agunt, peccantes à finibus quos præstituerunt; mali autem sortiuntur ea quæ appetunt? Tu quidem itaque & hoc existimas esse argumentum hujus, quod non sit *ratio* in nobis. Et quidem licet & aliis melioratis secundum dubitationem dicere, quod si ejus quod non sit *ratio* in nobis, est argumentum hoc, quod non secundum intellectum eveniunt bonis negotia; & ejus quod sit hæc quod secundum spem malorum ipsa fiunt, idem argumentum erit. Melius autem non oppugnativo sermone adjicere, sed ostendere tibi tantum, quod dubitationem hanc non ad interemptionem ejus quod in nobis, novi antiquos proponentes, sed ad inquisitionem Provi-

electivam vocaverunt, propter quam aliud præ alio nati sumus eligere. Et tunc utique ex divisione definitionem talem potentiz hujus. Quoniam omnis potentia aut rationalis est aut irrationalis, necesse & electionem in altero horum esse: non ens autem irrationalis, sine electione enim vivere illa omnes dicimus, rationalis utique aliqua erit potentia. Omnis autem rationalis potentia aut cognitiva est aut appetitiva, sicut & omnis irrationalis. Electio autem ipsius hoc quod dicitur electio ens & desiderium, appetitus aliquis utique erit. Omnis autem appetitus aut ad solum aspicit ut vere bonum, aut ad solum apparens bonum, aut ad ambo. Electionem autem neque ad solum vere bonum respicere dicimus, non enim utique unquam vituperaretur juste: neque ad solum apparens, non enim utique & laudaretur sæpe. Ad ambo ergo nata est talis potentia.

XLVIII. Est ergo, ut summatim dicatur, electio potentia rationalis appetitiva bonorum verorumque & apparentium, duobus ad ambo animam, propter quam ascendit & descendit, & per se dirigat. * Hujus potentiz operationem videntes biviam in nova via caverunt ad ambo ipsius inclinationem. Quare erit utique electio ens & $\tau\theta$ in nobis, idem. Et secundum hanc potentiam & à Divinis dispensamus & à mortalibus, utraq; enim sunt insusceptiva ejus quæ ad ambo inclinationis: hæc quidem in bonis veris solum modo locata, propter excellentiam; hæc autem in apparentibus, propter defectum. Quæ enim & hæc quidem intellectus characterizat, hæc autem sensus: hic quidem noster rex, hic autem nuncius: medii autem nos in electione fixi, & potentes quidem ad ambo moveri, ubicunque autem moveamur, à totis obtenti ex ea quæ secundum dignitatem sortientes: siquidem ad melius, ut intellectus: si autem ad deterius, ut sensus. Non ergo in omnium potestate & potentia $\tau\theta$ in nobis: quæ enim omnibus potestativa, potentia Unialis est, & propter hoc omnium quia una & Boniformis. Quæ autem electiva, dualis, & propter hoc non omnium: quia iis quæ ad ambo inclinationibus minorata est ab ea quæ ante omnia est. Fieret autem utique & ipsum omnium, si non electivum impetum haberet, voluntas autem sic solum. Nam volita vita est secundum bonum, quæ & $\tau\theta$ in nobis facit potentissimum, & Deiformis enter existit, propter quam & anima fit Deus, & totum mundum dispensat, ait Plato.

XLIX.

* i. e. recte agit.

XLIX. Neque ergo primo τὸ in nobis, sicut neque ultimo venit, sed medio. Tu autem, ut videtur, potestatem exististi significare τὸ in nobis, omnium dominantem, ducentem omnia secundum suum impetum, obtinentem omnia quæ desiderat, non definiens potentiam in appetibilibus, quæ intra ipsas causas efficientibus talem eligentem animam; sed dans sibi & eorum non in nobis, potentiam. Quæ enim extra animam, non in nobis: propter quod & commixta vita nostra ex iis quæ non in nobis sunt, quæ in nobis. Et apud studiosos quidem multum τὸ in nobis: quoniam enim utuntur, etiam iis quæ non in nobis mensurare potentiam, & iis utentes, & velut in seipsis facientes semper præseors ornantes. Apud multos * autem τὸ non in nobis: quoniam assequuntur enim iis quæ extra, non habentes intus vitam potentiam ipsis assimilare illa. Unde & ii quidem liberi dicuntur esse liberi propter operationem ejus quod in ipsis, & ejus quod non in ipsis. In servilem autem alii vociferantur necessitatem, conspicientes enim iis quæ non ipsis quod in ipsis, & omnia habentes non in

L. Super omnia colophonem dubiorum nobis apposuisti. Interrogans enim si novit DEus futurum apud nos, sive non novit? quidem non novit, nihil ipsum à nobis differre dicas, non scientiam neque ipsis. Si autem novit, fore penitus hoc quod novit, & necessitate. Hoc autem non τὸ in nobis perimit solum, ut uti videbitur, sed & omne quod dicitur contingens, & consuevit in hoc ponentibus non omnia coacta esse, & est, ut est dicere, illis dictum, & complicant quidem conjunctum omnes ita. Si autem DEus omne futurum, ex necessitate erit quod futurum. Sed quidem falsum esse ajunt, DEum determinate nosse omne, sed autem etiam ipsum indeterminari in fieri indeterminate, ut contingens. Alii autem determinatam cognitionem attribuentes DEO, admiserunt necessitatem in omnibus quæ fiunt. Periteticorum & Stoicorum hæresum sunt hæc dogmata. Plato autem & quicumque huic amicus, & DEum determinate scire futura, & contra secundum ipsorum naturam affirmant hæc quidem determinate, hæc autem indeterminate. Eorum enim quæ in effectis

divi-

τῶν πολλῶν, vocat vulgus, quibus οἱ σπυδαῖοι opponuntur,

divisim & subcontrarie invicem sunt, in Diis secundum melius solum est præceptis.

LI. Dico autem, puta genitorum aut incorporeorum entium aut corporum, incorporaliter sunt amborum causæ apud illos, & cognitio eodem modo incorporea. Et iterum intellectualium & non intellectualium entium, intellectualiter ambo apud DEos & secundum existentiam & secundum scientiam Cognoscunt enim & quæ non intellectualia, intellectualiter. Et rursus eorum quæ fiunt indein-temporalium aut temporalium, intemporalis locata est apud ipsos causaque & cognitio. Quare quoniam & determinata & indeterminata quædam sunt, secundum melius amborum, determinatam præcognitionem horum amborum præceperunt Adhuc autem, non quæ est cognoscibile talis & cognitionis species, sed quale cognoscens. Merito, neque enim cognitio in cognoscibili est, sed in cognoscens. Huic igitur similis & conformis est in quo est, non illi in quo non est. Si igitur & cognoscibile indeterminatum, sed quando determinatum est quod cognoscit, non propter cognitum indeterminata & cognitio, sed propter cognoscens, determinata. Etenim meliori modo est deterius cognoscere, & deteriori modo melius,

LII. Quare quoniam Diis omnibus meliores, meliori modo omnia præceperunt; & hæc quæ quidem sunt, ante tempus quidem quæ secundum tempus, ut diximus: incorporæ autem corporeæ, immaterialiter autem materialia, & determinate videlicet quæ indeterminata, & statim instabilia, & ingenerabiliter genita. Non igitur si cognoscunt futurum, ex necessitate fixit huic eventum: sed huic quidem indeterminatam ex determinato generationem dans, Diis autem determinatam indeterminati præcognitionem. Neque enim tuæ fixio † tympanis & cornis †† utens & materis corporalibus, si tua præcognitione corporaliter erat; sed illa quidem incorporaliter phantasia & vitaliter habuit futuri rationem; factum autem *παράστυμα* id est fixio corporaliter confixa ex non tali intrinseca cognitione. Si autem hæc in tua factio, quid utique dicēs de Deorum præcognitione, apud quam indicibile existit & entis inenarrabile nobis & incircumscriptibile, non tanquam alius modus omnium *παράστυμα* id est circumfidentis & nullatenus *συγγενής* congener iis quæ ab ipso sunt.

Quare

† Fixio, *παράστυμα*, astrolabium.

†† Fortasse *cornis*.

Quare & cognoscunt Dii divine & intemporaliter quæ in nobis, & nos operamur ut apti nati sumus. Et quocumque eligimus, præcognitum est apud ipsos, non propter in nobis terminum, sed propter eam qui apud ipsos.

LIII. Hæc tibi, o amicem caput, de iis quæ interrogasti respondi, potens & per se ostendere quod est rō in nobis, à laudibus & vituperationibus, à consiliis & à provocationibus aut debortationibus, à judicatoriis & accusationibus aut defensionibus, à politica omni eruditione, à legislationibus, ab orationibus, à sacerdotalibus viis, ab ipsa Philosophia. Bene enim nosti & meum institutorem * dicentem sæpe, quod rō in nobis interemtum, superfluum pronunciat Philosophiam. Quid enim erudiet, nullo ente qui erudiat? Quomodo autem erit aliquid quod erudiat, non ente in nobis quid fiamus meliores. Hæc igitur iterum atque iterum reconsiderans, si aliquid adhuc dubitas, nullatenus patiaris ** scribere. De quibus enim utique & congruet nos facere sermones, quam de iis, in quibus nullus utique nos nugacitatis accusabit, facientibus disputationes. Cum autem qui ex superbia cumulum & laqueum omnem qui ex eodem illis exercito ajunt stultiloquium, inclino tibi non adventitie mihi.

II. PROCLI Liber de decem dubitationibus circa Providentiam.

Περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων, de decem dubitationibus circa Providentiam, liber. Meminit hujus scripti Joannes Philoponus libro 2. de Mundi æternitate adversus Proclum cap. 5. αὐτὰ δὲ τὰυτα ἡμῖν ὁ Πρόκλος συνιστολογῶν φαίνεται ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν Πρόνοιαν ἀπορημάτων. λέγει γὰρ ἐν ἐκείνῳ τὰυτα. Τῆς δὲ ἐν προνοίας ὡς ἐζηταί κ. τ. λ. quæ ex illo profert, leguntur in hoc libro pagina statim secunda & tertia. Exstat latine ex ejusdem Gvilelmi de Morbekæ versione in Bibliotheca hujus Urbis Hamburgensis ex legato præstantissimi Holstæni, in eodem Codice è quo librum ad Theodorum Mechanicum ex ejusdem Gvilelmi versione exhibui. Gvilelmus, Corinthi Archiepiscopus dicitur hanc versionem absolvisse Corinthi A. C. 1280. quarto die Februarii. Ἀπορήματα illa

R rr sunt

* Syriacum.   ** ce pigeat.
Libri V, Pars 4.

sunt hæc decem circa Providentiam quæstiones, quas proponit primum deinde suo more ad Platonis fere mentem resolvit atque explicat.

1. Num providentia ad omnia & singula pertingat, five ut Gvilelmi interpretis verbis utar. *si Providentia est omnium, totorum, partium, & usque ad individuißima cælorum & eorum quæ sub cælo, æternorum & corruptibilium.* Hoc affirmat Proclus, atque unumquodque singularium è rebus etiam minimis ab unius Optimi Maximi Numinis bonifica ut appellat Providentia dependere contendit. *Nihil enim effugit illud unum, five in esse dicas, five in cognosci. Et dicitur quidem, & recte dicitur, & in centro totus circulus esse centraliter, siquidem causa centralis, & circumscriptum autem circulus, & in unitate omnis numerus monadice propter eandem rationem. In Providentia autem uno majore modo omnia sunt, siquidem & unum majore modo illud quam centrum & monas.*

2. Quomodo contingentia præsciat DEus iisque providet? Respondet Proclus DEum pro perfectissima natura sua cognoscere in spermatibus suis & causis in determinata determinate, sicut & incorporaliter & indistanter distantia & corporata. Quam in rem plura disputavit libro ad Theodorum Mechanicum cap. 50. seq.

3. Num & determinatorum & indeterminatorum fit causa Providentia secundum idem & eodem modo? Respondet Proclus providere nihil aliud esse quam benefacere, hinc pro suo quæque modulo & ordine participare de uno illo bono, ut & ipsi unitas, & indeterminatis libertas constet. In eodem capite probat providere DEum contingentibus etiam & indeterminatis, ne illa sint velut superadventitia in universo. *Sicque & volunt (utpote autores) providere determinate indeterminatis, & possunt Dii, omnino utique & provident, & providentes cognoscunt provisorum dignitatem. Et Dii quidem exaltatim & ad omnia sui ipsorum extendentes providentiam, demones autem partientes illorum superexistentiam, hi quidem aliorum gregalitatem acceperunt, hi autem aliorum, ut ait ille, in ultimam consummantem partitionem, ut hi quidem hominum sint, hi autem leonum, alii autem aliorum animalium, aut plantarum præfides, & adhuc partialis, hi quidem oculi, hi autem cordis, hi vero hepatis. Omnia autem sunt plena Diis, his quidem & his immediate providentibus, hi autem per medios Demones, ut dictum est: non illis omnibus adesse non potentibus, sed ultimis per se participare primis non potentibus.*

4. Quo-

4. Quomodo Deorum participationes fiant, sive quomodo Dii providentes in inferiora operentur? Respondet Proclus, pro participantium idoneitate, *rationaliter in rationalibus, intellectualiter in intellectualibus, phantastice & sensibiliter in iis qua secundum phantastiam aut sensum vivunt: essentialiter autem & per esse solum in his qua sine vita, esse obtinent.* -- Igitur & providentia supraeanti, omnia secundum ipsam divinam unione locata, & operante una operationem uni convenientem omne accedens participat, & ita ut aptum natum est. De oraculorum defectu ita differit, ut operatione DEI manente semper eadem, loca vel homines idonei sint ad eam participandam, velut si facie aliqua stante, speculum ejus imaginem jam fulgidum suscipiat, jam obscurius vel debilem vel plane nullam reddat. *Sive igitur dicat quis chresteria quandoque quidem divinativis participare Dii, quandoque autem deficere inefficacia facta, & velut ἀπνοια i. e. sine spiritu secundum quoddam tempus, in hoc reducendum causas irregularitatis, in deficientibus spiritibus utentibus & operantibus in potentiis participare ipsis semper. Nam veraciter chresteria, qua apparentibus complent Angelique & Demones, & Heroës, in quos illustrant Dii & semper entes in universo sortes, quamvis aqua aliqua & hiatus terra non semper participare illis possint propter sui ipsorum instabilem naturam, sive rituum virtutes, ἀγέλματα sive imagines introeuntes quandoque & vivencia facientes & replentes Divina inspiratione, deficiunt in quibusdam periodis. Et horum defectum a se remittere convenit ad suscipientia, & non ad variationem operationis Deorum inspirantium ipsi. Neque enim lana deficientis solem causare audemus, sed incidentiam ipsius in conum.*

5. Unde & cur malum, cum sit Providentia? Respondet Proclus duo haberi malorum genera, unum in corporibus, præter naturam; in animabus, contra rationem. Neutro autem regnum providentiæ (ut verbo interpretis utar) molestari, sed malo huic finem esse bonum, & universi varietatem ac perfectionem: Nam omne quod præter naturam, fieri ut aliquid fiat eorum quæ secundum naturam, sed non vicissim. Atque inter spiritus perfectiores & brutas animantes debuisse quoque medias interpositas esse animas, ratione simul & ira atque concupiscentia præditas, & libertate arbitrii gaudentes.

6. Si Providentia est, cur bonis viris mala fiant, mali triumphant? Respondet, bonis tamen non deesse virtutem, virtutisque materiam: atque singularem illis in laudem cedere, quod virtutem

tem nudam cofere malint quam *malitiam cum omnibus suis abundantius*. Malum non esse irritamentis carere malorum, & adversa fortunæ quosdam etiam expetisse, sapientes fortiter semper tulisse. Neque æquum esse ut iidem omni simul genere bonorum abundant. *Operet quandam experientiam etiam malorum eorum qua hic ipsis inesse à quibus provocate anime appetant eam qua hinc translationem ad illam qui extra mala locum*. Multos per adversa ad majorem virtutem adductos esse, denique sola esse mala quæ ipsi committimus non quæ patimur. In gloriosos malos omnes & inhonoratos, quamvis myriades adulatorum ipsos circumstant. Ad quæstionem quam huic adjungit, cur inæqualibus æqualia à Providentia existant secundum Arithmeticam (non Geometricam) æqualitatem, velut Civitate tota pereunte ut similis sit interitus hominum dissimillimorum, bonorum malorumque. Respondet, *primo quidem quod non secundum quod dissimiles sunt, hoc simile patiuntur, sed secundum quod similes civitatem eandem si forte inhabitare volentes, & navem eandem intrare, & committare cum invicem, & si quid aliud ejusdem cum iis fecerit, & sic secundum ipsius actionem idem aliquid passi sunt. Sed secundum quod meliores & deteriores, diversam habent communis passionis illationem, siquidem impatientes, si autem mansuete ferentes perierunt. Et post separationem, hos quidem meliorum locus suscipit, hos autem qui deteriorum. Addit deinde esse quendam ordinem & fati communis periodum à diversis principiis in eundem finem obviantem, & concursum processum, ubi compati coguntur imprincipales partes ex necessitate. Latere etiam nos veras animarum æqualitates.*

7. Si Providentia etiam ad infirma se demittit, unde tanta fortis in brutis animantibus inæqualitas, mutæ devorationes & similia? Respondet si in illis sit aliquid *ἀυτοκίνητος*, causam alius querendam: si vero corporea tantum sint, nihil referre si idem patiantur cum umbra omnimode transfigurata, atque fato subiecta sint.

8. Quare pœnæ post peccate non statim subsequantur, sed infligantur post tempus demum, & hoc interdum valde longum? Respondet, *infecta nequitie radix, (sicut spinas ferens terra, est similis fructus excludas nascentes, similium est productiva) easdem reddit operationes non flexa pœnitionibus*. Igitur Providentia, congruens tempus non quale placet hominibus, sed quale ad sanationem animarum novit proficere, expectat, ac tolerando plures erudit. *Cum Deus enim, ait ille, fortunam & tempus omnia gubernare, sive dare aliquid bonorum oportet, sive quædam con-*

erariotum. Deinde vitium sibi ipsi poena & λυσῑ animi gravissima. Non bonus poenarum dispensator ira præcep̄s. Plato servum verberaturus si igellum aliquo tempore sublime tenere visus est, causamque interrogatus dixit punire se sui ipsius præimpetuantem iram. Archytas ad servos in agro qui iussa non fecerant poenamq̄ expectabant, bene valet̄e, inquit, quia irascor. Et Theano ad servam: si non essem irata, verberarem utique te. Apud Ægyptios Lexerat, prægnantem, judicatam morte dignam donec utique pepererit, non morti tradere. Quid mirum Providentiam, delinquentes morte digna, potentes autem parere non quasdamcunque actiones, sed egregias, conservare ad illas &c. Si Themistocles pro iis quæ egerat juvenis, confectum solvisset poenam, quis eruisset Athenas à Persicis malis? Quis etiam fuisset *Πυθίας* expositor? Si Dionysius in principio perisset tyrannidis, quis Siciliam à Chalkedonensibus liberasset, insuscitabilem fore expectatam? Si Periander punitus fuisset non post multum aliquod tempus, quis utique Apolloniam, quis etiam amœnam * Leucadorum insulam, quis etiam Araxorium eripuisset à sibi adversantibus? - - Quid quod tempus illud poenarum dilatarum longum videtur nobis tenuitur intuentibus, sed ad Providentiæ oculum nihil est, uti vicissim *iste locus in quo vivimus corpora circumferentes parvus omnino ad magnorum peccatorum punitionem: τίσσις autem carcere, & qua in inferno loca, multa utique quadam & inenarrabilia, & multitudines tormentorum inexcessibiles omnibus qui qualitercunque ibi sunt. - - Propter magnitudinem punitionis non simul tota sit adjectio. Excitare autem remorsiones animæ ingeniosa sunt, præcursales ipsi maximarum personarum. Ajunt enim & Apollodorum tyrannum visionem vidisse, verberatum seipsum & doctum à qualibus quibusdam, & sui ipsius cor ex lebetæ clamans, ego tibi horum causa. Ptolemæi autem Cerænni vocantis amicos putare seipsum in somniis vocari ad iudicium à Seleuco, vultures autem tibi confidere & lupos iudices. Talia magnis præludia appenserunt punitionum.*

9. Quomodo peccata aliena, parentum puta vel superiorum puniantur in liberis ac subiectis? Quod autem peccatorum progenitorum diuicias sustinere dicuntur quidam, & revelationes & τελεταί manifestant hoc, & etiam λυσῑοι quidam Diis purgare ab iis affirmantur. Respondet gentem sive familiam, & Civitatem pro uno quodam corpore haberi, esseque illi suam præsidem *πολιτάρχον* atque *ομογίτην*, adeoque non alie-

R I F 3

33

* χαρίεσσιν, interpretes reddis gaudiosam.

na esse talia peccata propter illam conjunctionem atque similitudinem. *Quid igitur adhuc inopinabile & vindictas solvere animas translatas in altera corpora pro iis que in aliis corporibus?*

IO. Providentia unius DEI laudatissima cognoscente omnia & in bonum reducete, quomodo & Angeli providere dicuntur, & dæmones, atque si velis & Heroës & animæ cum Diis mundum condispensantes? Respondet, providere DEum universaliter ac totaliter omnibus, ut unum & bonum, ceteros partialiter, subordinate, & quibusdam.

III. Liber Procli de malorum subsistentia.

Περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως μονόβιβλος, de malorum subsistentia, liber singularis, cujus mentionem reperit Holstenius in Scholio marginali Græco Codicis Medicei ad Proclum in Remp. Platonia, pag. 358. ad verba v. 9. à fine, εἴρηται μὲν ἂν διὰ πλείονων ἐν ἄλλῃσιν περὶ τούτων. Scholion ita se habet: Τὸ μὲν ἐν τῷ περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως μονόβιβλῳ, τὸ δὲ ἐν τοῖς εἰς τὸν λόγον τῆς Διοτρεῆος περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως. Exstat & hic liber Latine ex Gail. de *Περὶ τῆς* versione, atque hæc capita ex Platonia maxime sententia persequitur, 1) an sit malum, 2) si sit, utrum in intellectualibus? 3) si in sensibilibus, num secundum causam principalem. 4) si non sit secundum causam principalem, an substantia aliqua * ipsi danda; an penitus ponendum ἀνύστατον & ἀνυπόστατον. 5) Et, si est hoc, quomodo subsistit, principio altero existente, & unde incipit & usque quo procedit? Et adhuc 6) quomodo Providentia existente est malum & unde est? *Sinon solum instituit bonorum naturam Pater, sed & vult nihil esse inquam malum, quæ μηχανῇ vel arte subsistit malum quod Conditor subsistere non voluit? Non enim alia quidem ipsum velle, facere autem alia licitum, sed velle & facere in divinis simul sunt & conjuncta: quare non solum involutum DEO malum sed & ἀνυπόστατον, non tantum illo non faciente (neque hoc ne quidem fas cogitare) sed nec esse faciente.* Respondet, malum Physicum hoc est corruptivum cujusque substantiæ, potentiæ, operationis non esse malum sed bonum, quia propter bonum & quæ ex corruptione generatio, qua constat Mundus, & universi ordo ornatur. Non dari autem malum ἀκρατον & ἀντακακόν, æternamve ideam

* Malum ἀμνηρότερον instabilius non esse pronunciat in oraculo Chaldaico apud Proclum.

am & *εἰδ* mali, ac substantiam, sed morale etiam malum esse
 to mixtum atque ut bonum, à DEO, ut malum ab alia causa im-
 ente: nihil enim esse malum hoc nisi minorem majoremve decli-
 onem, recessum, defectum & privationem ab *αὐτὰρ ἀδῶ*, &
 tum bono, velut tenebras à Sole. Esse debilitatem & absentiam
 entis in operando, non potentiam: partialibus malum, Uni-
 so non malum.

II. Malum nec in Diis nec intriplici *ἡγεμονείᾳ* meliorum
 verum: hoc est nec in Angelis, (quomodo enim Deorum nuntios &
 idatores vocabimus, si malum qualitercunque in ipsis? qui imaginem il-
 um gerunt & in *πρὸς θεοῖς* versantes de bonitate ipsorum partici-
 nt) nec in Dæmonibus nec in Heroibus. Aut præter naturam ipsius
 iet DEUS, mali generans, aut omne subsistens inde erit boniforme, & in-
 vor manentis in ipso bonitatis. Sed neque ignis, ajunt, infrigidare, neque
 i, malum à seipso producere. Duorum igitur alterum, aut neque esse ma-
 e dicendum malum, si deus: aut esse, & non deus esse. Contra
 qui in dæmonibus malum *πρωτὸς* esse docebant, ita differit: Sunt
 us qui & passiones dæmonibus tribuunt, alii secundum naturam, quando
 tes ipsorum & generationes alias & alias tragædizant: alii ex electione solum,
 ndo nequam quosdam & malos nominant dæmones, quos & animas inqui-
 e & ducere ad materiam, & eum qui sub terra locus, ab itinere in caelum de-
 bentes. - - Hos rogare oportet, utrum dæmones quos malos esse dicitis, &
 ipsis esse dicitis tales aut non sibi sed aliis? Nam si sibi ipsis mali, duorum al-
 um, aut manent in malo, sempiterno tempore aut transmutationis sunt sus-
 tibi. Et si quidem semper mali, quomodo quædæm Diis subsistit, semper ma-
 e? Melius enim non esse omnino quam semper male esse. Si autem transmu-
 tur, non sunt substantia mali sed habitudine, in quibus melius & deterius &
 e alia species. Dæmones autem semper omnes in dæmonum ratione, &
 suo ordine singuli. Si autem sibi ipsis quidem boni, aliis autem mali quos
 deterius ducunt, simile ac si quis doctores vocaret nequam, & pedagogos
 idam qui castigatores peccatorum ordinati non permittunt persequentibus stu-
 ose meliorem ordinem pro conveniente ipsis. Aut si quis ipsos ante sacra stan-
 e inquinatum detinentes extra *περὶ βολῆς*, id est sortinas, malos nomina-
 e, quia participatione interiorum prohibens. Erat igitur malum non extra
 nere dignis, sed esse talis ordinis & tali prohibitione dignum. Si igitur & ex
 nambus in mundo alii sursum ducunt animas, alii nondum valentes ascen-
 e custodiunt in sui ipsorum moribus, neutros utique merito ducemus malos, ne-

que illos separantes, neque hos desinentes. Oportebat enim esse & hos qui inquinatum & progressu in cælum indignum, in eo qui circa terram loco coercentes habent. Non ergo malum neque in iis ratio adinvenire videtur, secundum enim ipsorum naturam singuli faciunt que faciunt, & semper eodem modo. Hoc autem non malum.

III In Animabus malum debilitas non semper & unice adhzrendi melioribus vero & bono: decensus inde ad deteriora & oblivio, atque in corpore versantibus inclinatio κατὰ φύσιν, & à ratione dissidium. Sunt quibus τὸ πρῶτον κακὸν & αὐτοκακὸν Materia: & animabus debilitas per calum in materiam. Sed negat hoc Proclus, & esse etiam ex DEo corpus & materiam, ambo DEi genemata proficitur: Materiam τὸ πρῶτον ἀόριστον, substantialemque infinitatem perinde ut corpus mixtum, a DEo, una causa dependere: Animas vero peccasse antequam in materiam detruderentur. Non esse duo principia: Materiam nec bonum esse nec malum, sed necessarium & ab αὐταγαθῷ, imo gradu distans.

IV, Bonorum causa una, æterna, determinata, universalis, factiva DEus: malorum causa multiplices & infinitæ aliz animabus aliz corporibus, fluctuans, indeterminata, inordinata & singulares, naturam animarum & corporum ex necessitate circumambientes, ex impotentia incommensuratione ἀσκότου, inharmonizatione & debilitate, deteriorisque victoria. Bona habent hypostasim, mala parhypostasim. Bonum species, malum sine specie ac velut privatio.

V. Malum habet agere & posse a contrario bono, quod debile & inefficax propter mixturam mali fit, & malum efficaciam & operationem transfortitur propter boni presentiam, in uno enim ambo. Sic in corporibus quod præter naturam est, debilitat id quod secundum naturam, latitante natura ad operandum, & ordine (in quo bonum) soluto. Sic in animabus malum quando vincit bonum, utitur illius potentia ad suum, scilicet ea que rationis, & inventionibus ad concupiscentias; & tradunt invicem ex sui ipsorum natura, hoc quidem de potentia, hoc autem de debilitate: quoniam secundum se, malum neque agere natum est neque posse; omnis enim potentia bonum, & omnis operatio extensio potentiz est. Quod & Plato sciens, iniustitiam ipsam secundum se & debilem & inactivam esse ait: justitiz autem presentia & potentiam habere &

ad

ad agere duci non manentem in sui ipsius natura: neque in *αἴτια* privatio solum, quoniam & præjacens ipsum vitale ens dat & malo vitæ participationem. Vita autem omnis potentia secundum se, in potentia autem aliena factum malum, contrarium est bono sui ipsius potentia ad adversari utens: & magis quidem potentia inexistente majores operationes & opera mali, minus autem minores. Jam & in corporibus naturæ potentiis simul & quæ in ipsis definit præter naturam operatio, & hæc eo quod præter naturam, tunc magis existente soluto omniquaque ordine. Quare & in animabus majora quidem a minori malitia, minora autem a majori opera: solificata enim a contrario, secundum turpe quidem ipsius & informe augetur, secundum virtutem autem & operationem minorata debilis simul & inefficax est. Non enim ab ipsa potentia, ut utique & augmentata etiam potentia ad majus transitio esset: sed ex præsentia contrarii, puta si & caliditatis potentia utatur ad sui ipsius opus frigiditas vincens & subjacens illius potentiam. Deficiente igitur contraria natura & eo quod magis defectu ad privationem habet *τὸ* magis, ea autem quæ virtutis submissione ad facere est debilior, malum quidem est magis, agit autem minus.

VI. Et quomodo potentia esset ens malum, si omnis potentiz opus salvare ipsam in quo est, malum autem dissipat unumquodque cuius est malum. Est ergo malum inefficax & impotens secundum se, si autem, & involuntarium est ut ait ille, & involutum erit utique: & sic primisimæ trinitatis boni privatio, voluntatis, potentiz, operationis. Bonum quidem enim & volitum est, & potens & efficax secundum ipsius naturam: malum autem involutum & debile & inefficax. Neque enim volitum ulli quod ejus corruptivum, neque potentiz quod potest ipsa corrumpere, neque operationis *τὸ* non secundum potentiam habere hypostasin ipsius. Sed sicut mala appetunt ut apparentia ipsis bona, & est malum iis apparens, volitum propter mixturam boni tale dicimus: sic utique & potentia in malo & factio est apparenter, quia non secundum se neque qua malum, sed extrinsecus, cui & *παρὰφύσιν* id est juxta extitit, & ad quod dicitur malum. Hoc ergo & mihi videtur & qui in Theæteto Socrates ostendens potentibus aliquo modo assequi ipsa, ne-

Sss

que

que privationem neque contrarium bono malum dicere, neque enim privatio facere aliquid potens, aut totaliter potens: neque contrarium quod secundum se, neque potentiam neque operationem habet: sed sic aequaliter subcontrarium ipsum nominare, quod secundum se quidem est privatio, quia autem non omnino perfecta est privatio, sed similiter cum habitu transfumens de potentia, inde & de operari in contrariationis partem constituitur, & neque privatio est perfecta, neque contrarium sed subcontrarium bono.

VII. Tria hæc quæ debilitari possunt, & in quibus est malum, anima particularis, animæ idolum (in animalibus) & corpus. Corpori, *præter naturam esse*: animæ idolo, *præter rationem esse*: animæ, *præter intellectum esse*. Secundum rationem vitæ defectus, *agritudo* at ignorantia & intellectus privatio, *turpitude*, sive circa *divinam vitam* circa opinionem, hoc est jam scientiæ jam artis inopia. *Turpe* autem & *agritudo* aliter quidem in cognitionibus, aliter *autem* in impetibus. Etenim appetitus non secundum rationem, & *sententia* autem multi & phantasiæ præcipites, quibus quidem vitæ in *actibus* appetitibus contrariantibus: quibus autem in *speculationibus* phantasia præterincidente & purum ipsarum & immateriale *autem* te. Inde phantasiæ inconvenientes aut consensus mali & *electionis* turpes, aut extra & in actionibus variis aut secundum iram aut secundum concupiscentiam factis. Et *res* præter naturam duplex: *Est enim turpitude*, quæ in corpore præter naturam, speciei enim ut in monstris, est hoc debilitas & defectus. Et *agritudo* ejus, eo quæ in ipso ordine & commensuratione soluta, ut in corruptione, morbo, dolore.

VIII. Multis malum meditatum quidem & intra animam manens occultatur & bonificatur ut turpe & inconveniens. Actum autem quale est, evidens fit: manifestatur autem poenitentia & animæ conscientia, velut ipsa exprobrante sibi actum. Quoniam & Medicorum artes ulcerum aperturis ad evidens ducentes passionem & intus occultatam causam facientem *agritudinem*, *imaginem* exhibent providentiæ operum, & *actionibus* turpibus & *passionibus* admittentis, ut utique immutata ab eo qui in ipsis conceptu & sub catalo & inflato malis habitu principium periodi & vitæ sumant melioris. Quæcunque autem intus sunt *passiones* ipsius, ipsum malignantis bonum habent, secundum quod semper ad proprium ducunt animam.

nam, cujus electiones in ipsis habent *δίων*, ita quæ in animabus lex ducit unamquamque ad suam, & eam quæ ex Providentia dignitatem.

IX. Non potest esse malum, si non contrarium cogitetur malum, quoniam boni gratia omnia & ipsum malum: sed omnia gratia boni. DEUS incausativus (*ἀναιτιος*) malorum, nusquam enim malum (qua malum) inde, sed ex aliis causis & quibus generare non secundum potentiam, sed propter debilitatem existere dictum est. Propter quod mihi videtur Plato circa Regem omnium omnia ponens & illius gratia omnia, & quæcunque non bona, phantasiata enim ut bona, & hæc entium sunt similiter bonorum, omnium causam illud appellare & non semel omnium, (neque enim malorum, sed & horum incausativum) & omnis entis causam, etenim horum tanquam entium, & qua bonum unumquodque. Si itaque hæc recte dicimus, & omnia utique ex Providentia erunt, & malum habebit locum in entibus. Quare & faciunt Dii malum sed tanquam bonum: & cognoscunt ut omnium unialem habentes cognitionem, impartibiliter quidem partibilium, boniformiter autem malorum, unialiter autem multitudinis. Alia enim animæ cognitio, & alia intellectualis naturæ, alia Deorum ipsorum: hic quidem *ἀναιτιος* sive ex se mobilis, hic autem æternalis cognitio, hic autem indivisibilis & unialis ipso uno omnia & cognoscens & producens.

*Hactenus excerpta ex Procli libro inedito de mali
subsistentia.*

IV. Procli Hymni.

Complures olim a Proclo concinnati fuerunt Hymni, quibus Barbarorum pariter & Græcorum Numina celebraverat, veluti quidam non municipalium sacrorum sed ingentis omnium Deorum templi, Mundi hierophantes, ut narrat Marinus in Procli Vita c. 19. Verum soli ex illis ætatem tulerunt *hymni quatuor*, quorum primus est in Solem, secundus & tertius in Venerem, (qui afferuntur etiam a Johanne Stobzo sive Stobensi tit. 63. florilegii, pag. 249. edit. Grotianæ) & quartus in Musas. Hi elegantissimi hymni Græce subjecti sunt Hymni Orphei sive Onomacriti editionis Florent. apud Philippum Juntam 1500. 4. & Aldinæ A. 1517. 8. Græce & Latine sed minus emendati & cum versione inepta leguntur

in Jacobi Lectii corpore Poëtarum Græcorum Heroicorum pag. 737. Coloniz Allobrogum 1626. fol. Novissime separato folio illos ut publicis Lecttionibus illustraret, excudi curavit D. Godfridus-Olearius ὁ μακαρίτης Lipsiz 1700. 8. addita hymnis in Solem & Musas suas, cæteris Metaphrasi Hugonis Grotii. Istud folium fugitivum quoniam paucis visum facile se potest quærentium oculis subducere, hoc in loco Lectore ut spero haud refragante integrum inferendum duxi. Cæterum ratio fugit Liliū Gyraldum, cum hymnos istos tribuit non Proclo nostro Lycio, sed Hierophantz cuidam Laodicensi hujus nominis, cujus aliorum scriptorum Svidas mentionem facit, nullam hymnorum. Neque Joanni Keplero facile aurem præbuerim, qui lib. V. cap. 10. Harmoniz Mundi, hymnum Procli in Solem, quærit

ΠΡΟΚΛΟΥ ΛΥΚΙΟΥ ἝΓΜΝΟΙ

Ἐἰς τὸν ἥλιον.

- K** αὔθει * πυρὸς πορῶ βασιλεῦ, χρυσήνι γιγάν.
 κλύθει Φαίης γαμία, ζωαρκέθω ἢ ἀνα πηγῆς
 αὐθὸς ἔχων κληίδα, καὶ ὑλαίος ἐνὶ κόσμῳ
 Ἵψόθεν ἀεμοίης ρύμα πλάσιον ἐξοχληῶν.
- 5 Κέκλυθι, μεσοσίην γδ ἰὼν ὑπὲρ αἰθέρεθω ἴδην,
 καὶ κόσμῳ κραδίαῶν ἔχων ἐριφαιγγέα κύκλον,
 Πάντα τῆς ἐπλησας ἐγερσινόοιο προνοίης.
 Ζησάμβροι ἢ πλανῆτες αἰθαλέας σέο πυρσῶς
 Αἰὲν ὑπ' ἀλλήλοισι καὶ ἀκαμάτοισι χορείαις.
- 10 Ζωογόνις πέμπου ἐπιχθοίης ραδαίμυγας,
 Πασα δ' ὑφ' ὑμετέρῃσι παλινοσοῖσι διφροίαις
 Ωραίων, κατὰ θεσμῶν, ἀνεβλάστησε γενέθλη.
 Στοιχείων δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντων
 Πανταλο, σὺνο φανένθω, ἀπ' ἀρρήτων γενετήεθω.
- 15 Σοί δ' ὑπο μαιράων χορὸς εἰκαθεν ἀσυφέλικθω,
 Ἄψ δὲ μεταστροφῶσι ἀναγκαίης λίνον αἴσης
 Εὐτε θέλης, περὶ γδ κρατέας, περὶ δ' Ἴφι ἀνάδοις
 Σιηῆς δ' ὑμετέρῃ βασιλεὺς θεοπειθέθω ὀίμης
 Ἐξέδραρον φοῖβθω, κισάρεθ δ' ὑπο θίσπελα μίλιπων.

20 Ἔσ-

* Quomodo stellæ & singillatim Sol exaudiat preces, disputat Plotinus IV. 4. p. 425 & 435. seq.

ad Christum applicat pie magis quam ex Procli sententia, pag. 246. conjicit fuisse partem *μητρωακῆς βίβλου*, de qua infra inter scripta hujus Philosophi deperdita. Porro inter DEos a Proclo hymnis celebratos apud Marinum cap. 19, referuntur etiam Marnas Gazæus, Æsculapius Leontuchus Afcalonita, & Isis quæ colitur Philis Ægyptiis, & Arabum Theandrites, quasi masculinum DEum dixeris, ita enim legendum pro *Θυανδρίτης*, observavi Damascio apud Photium pag. 565. qui eum describit *ἀρμένωπὸν ὄντα θεὸν καὶ τὸν ἀφ' αὐτοῦ (lege ἁθῆλων) βίον ἐμπνέοντα ταῖς ψυχαῖς*. Sic *θῆλων βίον* pro vita effoemina dixit Philo lib. de profugis pag. 366. *περὶ ἃ ποιήμεθα οἱ τὸν ἀναδρον καὶ θῆλων ὄντως βίον μεταδιώκοιτες*. Versum Procli ex ejus hymno ut opinor in Bacchum affert Olympiodorus in vita Platonis p. 584.

PROCLI Philosophi HYMNI.

I. IN SOLEM, Godfrido Oleario interprete.

Audi cœlestis Flammæ Rex, auree Titan,
 Arbiter & lucis, fontis Rex inclyte vitæ
 Clavem solus habens, in sensibiles quoque mundos
 Ex alto harmoniæ derivans flumina læta.

5 Audi, nam mediâ superas sedem ætheris, & te
 Interiora tenent mundi, ac pulcherrimus orbis:
 Sicque implex animante animos ipse omnia curâ,
 Igne planetarum tuus o Rex pascitur * ignis,
 Qui nunquam fessi ductis sine choreis

10 Vivificum terris dimittunt undique rorem.
 Vestris perpetuo repetitis motibus omnis
 Æternas juxta leges hic nascitur Hora.
 Dedicere suos adversa elementa tumultus
 Te simulac natum Arcano genitore viderent.

15 Parcarum obsequio regis implacabile numen,
 Sijubeas, subito fatalia fila revolvunt.
 Namque tuum imperium est, tu nutu cuncta gubernas.
 Ex ferie æterna pellacis carminis autor
 Profiliit Phœbus, divinaque carmina cantans.

Sss 3

20. Con-

* Cum Nobiliss. Doblere malim *cingitur*.

- 20 Ἐνωάζει μίγα κύμα βαρυφλοίσβοιο γενέθλης,
Σῆς δ' ἀπο μελιχόδωρ[⊗] ἀλεξικάκηθ διασείης
Παιήων βλάσῃσεν, ἐὴν δ' ἐπέτασεν ὑγείην.
Πλήσας ἀρμονίης παναπήμον[⊗] εὐρεία κόσμον,
Σὲ κλυτὸν ὑμνεύσσι Διωνύσοιο Ἰοκῆα.
- 25 Ἰλῆς δ' αὖ νεάταις ἐνὶ βένθεσιν, εὖιον Ἄτην.
Ἄλλε δ' ἀβρόν ἔδωνι ἐπευφήμισαν αἰοδαίς.
Δειμαίνεσσι ἧ σέιο θοῆς μασίγ[⊗] ἀπειλήν
Δαίμονες, ἀνθρώπων δηλήμονες, ἀγρίοθυμοι,
Ψυχῶν ἡμετέρας δουραῖς κακὰ προσύοντες,
- 30 Ὄφρ' αἰεὶ κ' λαΐμα βαρυσμαρέζων βιόταιο
Σώματ[⊗] ὀτλεύωσιν ὑπο ζυγέδεσμα ποδῶντες,
Ἵψιτενὲς ἧ λάθωλο παρὲς πολυφρυγί[⊗] αὐλῆς.
Ἄλλὰ θεῶν ἄριστε, πυριστεφέες, ὄλβιε δαῖμον,
Ἐἰκὼν παγγενέταο θεῶ, ψυχῶν ἀναγωγέυ,
35 κέκλυθι, καὶ με κάθῃρον ἀμαρτιάδ[⊗] αἰὲν ἀπάσσης,
Δέχνησο δ' ἱκεσίην πολυδάκρυον. ἐκ ἧ μελυγρῶν
ῥύσο κηλίδων, ποιῶν δ' ἀπᾶνθευθε φυλάσοις,
Πρῆύτων θοὸν ἄμμα Δίκης ἢ πάβλα δέδορκεν.
• Αἰεὶ δ' ὑμετέρεστιν ἀλεξικέκκοισιν ἀγαγαῖς
- 40 Ψυχῇ μὲν, Φα[⊗] ἀγνὸν ἐμῇ πολυόλβον ὀπαζοῖς
Ἀχλὺν ἀποσκηδάσας ὀλεσίμβροτον ἰολόχευλον.
Σώματι δ', ἀρρημίην τε καὶ ἀγλαόδωρον ὑγείην.
Ἐυκλείης τ' ἐπίβησον ἐμὲ, προγόνων τ' ἐνὶ θεσμοῖς.
Μησάων ἐρασιπλοκάμων δώροισι μελοίμην,
- 45 Ὄλβον δ' ἀσυφέλικτον ἀπ' εὐσεβίης ἐραλεινῆς
Εἶκε θέλεις δις ἀναξ, δύνασαι ἧ ἀπάβλα Ἰελέεσση
Ἐηιδίως, κρατερὴν γὰρ ἔχεις καὶ ἀκείριτον ἀλκήν.
Εἰ δέ τι μοιριδίοισιν ἐλιχοπόροισιν ἀτράκτους
Ἀστεροδινήτοις ὑπὸ νήμασιν ἕλοῦν ἄμμιν
- 50 Ἐρχεται, αὐτὸς ἔρυκε Ἰεῆ μεγάλη Ἰόδε ριπῆ.

Εἰς τὰς Μούσας.

Ἵμνείομαι, μερόπων ἀναγώγιον Ἵμνείομαι Φῶς,
Ἐννέα θυγατέρας μεγάλας Διὸς ἀγλαοφώνες,
Αἱ ψυχᾶς, κ' βένθ[⊗] ἀλωματίας βιόταιο,
Ἀχραΐοις Ἰελεῖῃσιν ἐγερσώων ἀπὸ βίβλων

Condidit indigesta prius primordia rerum.
 Tripudia alme tua ast, gravium averrunea malorum,
 Pœnam pariunt, cunctis parat ille salutem,
 Harmonia orbem implens cunctorum experte malorum,
 Te magnum Bacchi Patrem celebrare solemus.
 Te Aten materiam profundis Eviam abyssis,
 Rursum alius tenerum te carmine dicit Adonin.
 Te vero metuunt tua si quid flagra minentur
 Invisi nobis genii semperque feroces,
 Qui miseris moliri animis mala millia norunt:
 Ut raucos inter fluctus vitæ atque tumultus
 Corporea æternum teneant hos vincla, volentes,
 Atrane videant celsi præfulgida Patris.
 Sed tu magne DEUS, radians, ditissime Dæmon,
 Icon communis rerum patris, atque animarum.
 Dux, audi, atque omni miserum me crimine purga.
 Accipe cum lachrymis gemitus, tu vulnera nostra
 Fœda cruore atro sana, pœnasque remitte
 Iustitiæ placans oculum quo cuncta pererrat.
 Legeque nos ducens mala quæ procul omnia pellit,
 Da lumen menti purum, da, quæso, beatum,
 Noctem pestiferam pellens, matremque veneni:
 Corpori at, integram, quæ dat bona cuncta salutem
 Da famam; tibi quo præca pietate Parentum
 Cincinnatarum Musarum dona feramus.
 Divitias stabiles, fructum pietatis amœnæ,
 Si fuerit visum, da Rex; namque omnia posse
 Diceris, ingenti immenso tu robore polles.
 At si quæ fusus Parcarum tortilis ausit,
 Telæ sideribus textæ si sæva minentur,
 Nutu depellas isthæc tu quæso potente.

2. IN MUSAS. Godfr. Oleario Interprete.

Ad supera educens celebramus carmine lumen,
 Ter trinum Sobolem Jovis almi, carmine claram,
 Quæ mentes misere vitæ istis fluctibus actas
 Puris usæ sacris, (hæc docta volumina condunt)

- 5 Γηγεένων φύσας ἰσοσάντων ἰδωάνων.
 Καὶ σπύδων εἰδαζαν ὑπὲρ βαθυχεύμονα λήθη
 Ἴχνη ἔχεν, καθαρὰς ἢ μολεῖν ποτὶ σύννομον ἄστρον,
 Ἐἶθεν ἀπεπλάγχθησαι ὄτ' εἰς γένεθλιον ἀκτὴν
 Κάππεσον, υλοτράφουσι ὦεἰ κληρεῖσι μακείσαι.
- 10 Ἀλλὰ θεῶν καὶ ἐμοῖο πολυπτόητον ἐρώην
 Παύσατε, καὶ ἰσοροῖς με σοφῶν βακχεύσατε μύθοις,
 Μὴ δὲ μ' ἀποπλάγξαι δεισιθίων γένοιτο ἀνδρῶν
 Ἀτραπιτῶ ζαθίης, ἐριφεγγέου, ἀγλαοκαρπῆ.
 Αἰεὶ δ' ἐξ ὁμάδοιο πολυπλάγκταο γενέθλης
- 15 Ἐλκετ' ἐμὴν ψυχὴν παναλήμονα πρὸς φαῖον ἀγνόν.
 Τμετερῶν βεῖθυσαν ἀεξινῶν ἀπὸ βίβλων
 Καὶ κλιῖον εὐεπίης φρενοθελγέου αἰὲν ἔχουσα,
 Κλυτε θεοὶ σοφίης ἱερῆς οἰήκας ἔχοντες,
 Οἱ ψυχὰς μερόπων, ἀναγωγίον ἀψάμενοι πῦρ,
- 20 Ἐλκετ' εἰς ἀθανάτους, σκότιον κευθμῶνα λιπύσας,
 Ἰμνων ἀρήτοισι καθηραμένας τελεῖσι.
 Κλυτε σωτῆρες μεγάλοι, ζαθίω δ' ἀπὸ βίβλων
 Νεύσατ' ἐμοὶ φαῖον ἀγνόν, ἀποσκαδάσκιλος ὁμίχλην,
 ὄφρα κεν εὐγνώην θεὸν ἀμβροτον, ἰδὲ καὶ ἀνδρα.
- 25 Μὴ δὲ με ληθαίοις ὑπὸ χύμασι μέλα φέζων
 Δαίμων αἰὲν ἔχει μακάρων ἀπάνευθεν ἴοντα,
 Μὴ κρυεῖς γενέθλης ἐν κύμασι πεπτωκῶν
 Ψυχὴν ἔκ ἐθέλωσαν ἐμὴν ἐπιδηρὸν ἀλάσθ
 Πονή τις κρυεῖσα βίβη δασμαῖσι πεδήση.
- 30 Ἀλλὰ θεοὶ σοφίης ἐριλαμπέου ἡγεμονῆς
 Κίλυτ', ἐπεγομῶνα ἢ πρὸς ὑψιφύθητον ἀταρπῶν
 Ὅργια καὶ τελετάς ἱερῶν ἀναφαίνετε μύθων,

εἰς Ἀφροδίτην.

- Ἰμνέομεν σερῆν πολυώνυμον Ἀφρογενεῖς
 Καὶ πηγὴν μεγάλην βασιλῆον, ἧς ἀπο πάντες
 Ἀθάνατοι πλερόντες ἀνεβλάστησαν ἔρωτες,
 Ὡν οἱ μὲν νορεῖσιν οἰσεύσαι βελέμοις
- 5 Ψυχὰς, ὄφρα πόθων ἀναγωγία κίηρα λαχῶσαι
 Μητέρου ἰχανώσων ἰδεῖν πυριφεγγείας αὐλάς.

Eripit infestis quæ gignit terra periclis,
 Et properare docet præalti flumina Lethes
 Ut superent, puræ cognata sibi astra petentes,
 Unde etiam egressæ ante, hoc ad genitabile littus
 Appellunt, terrenæ insano fortis amore.
 Urit idem hoc æstrum quoque nos, hoc sistite divæ,
 Nosque furore sacro percellant dicta Sophorum;
 Ne facile abripiant homines male relligiosi
 A sacrosancto felicitis tramite lucis,
 Ex turbis varie peccantis material.
 Ad castam lucem palantem abducite mentem,
 Ut libris vestris, unde est, sapientia abundet
 Eloquiique, animos mulcentis, laude perennet,
 Magnæ audite Deæ, quæ docta gubernata tenetis,
 Ducentes hominum, flamma sublime trahente,
 Accensa, ad superos mentes ex nocte profunda,
 Hymnorum arcanis purgatas undique sacris.
 Magnæ audite Deæ, divinaque scripta legenti
 Disiectis tenebris mihi purum affundite lumen,
 Ut summum Numen, mortales ut bene noscam.
 Ne forte oppressum Lethæis noxius undis
 Me Dæmon teneat sejunctum a sorte beata.
 Ne quoque materis ærsam torpentis abyssis
 Hancce animam, longos nollet quæ ferre labores,
 Innectat vitæ duris pœna horrida vinculis.
 Vos audite Deæ, vestrum est sapientia regnum.
 Tendenti propero cursu ad sublimia, vestra
 Orgia, & arcana doctrinæ pandite sacra.

3. IN VENEREM. Interprete Hugone Grotio.

Æternam Veneris seriem cantare paramus
 Et regale sacri fontis caput: unde profecti
 Immortale genus, pennatum numen amores:
 Quorum alii telis mentem ferientibus urunt
 Pectora, ut illecebris sublime trahentibus ista
 Matris conspiciant rutilum fulgentia templa:

T t t

Ast

- Οἱ δ' πατρὸς βελήσιν ἀλεξικάκοις ἴε προνοίας,
 Ἰάμβοι γυνήσιν ἀπείρονα κόσμον αἰξέν,
 Ψυχαῖς ἡμέρον ἄρσαν ἐπιχθονίς βίότοιο.
- 10 Ἄλλοι δ' ἐγγαμίων ὁάρων πολυειδέας οἴμους
 Αἰὲν ἐποπτεύουσιν, ὅπως θνητῆς ἀπὸ φύτλης
 Ἀθάνασον ἰεύχουσι δυπαθείων γένεσ' αἰδέων.
 Πίσιν δ' ἔργα μίμηθεν ἐρωτολοκῆ Κυθρείης.
 Ἄλλὰ θεῶ· πάλη γὰρ ἔχεις ἀρήκοον ὕας·
- 15 Εἴτε πῶτε Φύγεις μέγαν ἄρانون, εἴθ' αὖ σέ φασιν
 Ψυχὴν ἀνάσ πέμπειν κόσμοιο θεείην.
 Εἴτε καὶ ἐπτά κύκλων ὑπὲρ αἰήλας αἰθέρι ναίεις,
 Σηραῖς ἡμετέραις διωάμις προχίασ' ἀδαμάστας,
 Κέκλυθι, καὶ πολύμοχθον ἐμῆν βίότοιο πορείην
- 20 Ἰθύνοικ, σέο πότνα δικαιοτάταισι βελέμοικ,
 Οὐχ ὅσιων πάυσσα πόθων κρυύσασαν ἐρωήν.

Ἄλλε εἰς Ἀφροδίτην.

- Ἰμνέομαι Λυκίων βασιλιίδα κυραφροδίτην,
 Ἦς ποτ' ἀλεξικάκοισι πῶτε πληθόντες ἀρωγῆς,
 Πατρίδ' ἡμετέρης θεοφράδομοις ἡγεμονίης,
 Ἰερὸν ἰδρύσατο κατὰ πτολίεθρον ἄγαλμα,
- 5 Σίμβολ' ἔχον, νοσοῖο γάμω, νοσῶν ὑμεταίων,
 Ἠφαίστω τυρέει' ἰδ' ἄρνας Ἀφροδίτης
 Καὶ εἰ θεὸν οἰόμεθ' Ὀλύμπιον, ἧς διὰ κάρη' ἔστι
 Πολλάκι μὲν θανάτου βροτοφθόρον ἐκφυγον ἰόν.
 Ἐς δ' ἀρετὴν ἔχον ὄμμα· Ἰελοσιγύνων δ' ἀπὸ λείπτρων.
- 10 Ἐμπεδ' ἀγλαδμητὶς ἀνασταχέσκει γενέθλη
 Πάλη δ' ἠπιόδωρε' ἴην βίότοιο γαλήνης.
 Ἄλλὰ καὶ ἡμετέρας ὑποδέχυσσε πύτνα θυλήν
 Ἐμεπῆς. Λυκίων γὰρ ἀφ' αἰμά' εἰμὶ κ' αἰψός.
 Ψυχὴν δ' ἀψ' ἀνάειρον ἐπ' αἰχρῶ εἰς πολὺ κάλλεσ',
- 15 Ἰηγεῖ προφυγῶσαν ὀλοῖον οἴστρον ἐρωῆς.

- Ast alii Patris imperio sapienti potentis,
 Perpetuam cupidi Sobolem submittere mundo,
 Immittunt animis vitæ terrestris amorem.
10 Rursum alii cœtus & fœdera conjugiorum
 Cum magna curant cura . . . mortalis ab ortu
 Seminis ut semper genui . . . immortale propagent.
 Omnibus hic labor est Veneri fervire parenti.
 O Dea, nam nihil est tua quod non audiat auris,
15 Immenlum cœli feu circumvolveris axem,
 Diceris unde animam mundo inspirare perennem:
 Seu septemgeminos orbes super, æthere summo,
 Suppeditas nostris connexibus indomitam vim,
 Audi, te veneror: Mœstumque laboribus ævum,
20 Justificis semper telis mihi sancta gubernas;
 Antecavens, facibus pateant ne corda profanis.

4. *Alius IN VENEREM Hymnus*, eodem Hug. Grotio interprete.

- Reginam Lyciæ gentis Venerem celebramus,
 Cujus ope auxilium nacti certamque salutem
 Primores patriæ, sacrorum conscia corda,
 Urbe sua sanctum delubrum rite dicarunt,
5 Fœdera casta notans, animo quæ cernere solo est,
 Cœlicolæ Veneris Volcanique ignipotentis:
 Unde tibi Dea Nomen Olympia: Namque tua vi
 Vastam perniciem sæpe evasere, tenentes
 Virtutem ante oculos. Fœcundo quippe cubili
10 Exoriebatur robusta ac provida proles,
 Vitaque ridebat pasfim vernante sereno.
 Nunc quoque diva favens nostræ cape dona Camœnæ,
 Namque & nos Lycio de sanguine duximus ortum.
 Arce animam probris & honesti subijce flammæ,
 Terrigenæ pellens furiatum virus amoris.

V. Εἰς τὴν Πλάτωνος Θεολογίαν βιβλία 5' *In Theologiam Platonis libri sex.* Opus subtile & eruditum, sed ex quo Syriani ac Procli citius quam Platonis de DEO & rebus divinis sententiam didiceris. Hermannus certe Conringius in libris de Hermetica disciplina pag. 12. Theologiam quam in illis libris tradit Proclus, inepte ab eo Platoniam dici affirmabat. Sed hoc solenne recentioribus a Plotino usque Platonicis, ut mille aliena dogmata Philosophi illius doctrinæ sive adtexant sive substituant, & tamen pro genuino universa venditent Platonismo, quasi Plato si non ita sensit certe debuerit ita sentire ut ipsi comminiscuntur. Proclum singillatim observat G. Pachymeres frequenter usum esse scriptis quæ referuntur ad Dionysium Areopagitam, præm. Tom. I. pag. LXIII. Ἰσίου ὡς καὶ τῶς τῶν ἑξυ φιλοσόφων, μάλιστα Προκλ. Θεωρήμασι πολλάνκι τὸ μακαρὲς Διονυσίῳ πέχρηται, καὶ αὐταῖς ἡ ἑρῶναι ταῖς λέξασι. Hæc e Pachymeres repetit Suidas in Διονύσι. Primus Procli Hexabiblon ex codice Bibliothecæ Gottorpiensis jussu & auspiciis Principum gloriolæ memoriz Johannis Adolphi & Friderici in lucem curante Frid. Lindenbrogio * protulit & versione addita illustravit *Emilius Porum Ferrariensis*, Francisci Porti Cretenfis filius, Hambürgi 1618. fol. Idem opus cum scholiis græcis marginalibus occurrere in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris refert Lambecius lib. VII. pag. 37. Idem alibi testatur in eodem Thesauro librario extrare versionem antiquam Guil. de Morbeka monachi Dominicanæ qui Clementis IV. Papæ pœnitentiarius fuit. Vide lib. III. pag. 323. & lib. I. pag. 147. seq. ubi promissit se illam translationem cum variis lectionibus græcis ex Codd. Vindob. editurum in supplemento Philosophiæ Platonicz, sed cujus vulgandi spes non minus quam tot aliorum egregiorum promissorum ipso defuncto jam dudum intercidit.

VI. Στοιχίωσις Θεολογικὴ, κεφάλαια σιδ *Inspiratio Theologica* sive propositiones 211. ** cum totidem demonstrationibus. Latine ex versione Francisci Patricii lucem adspexit Ferrariz apud Dominicum Mamarellum 1583. 4. titulo *Elementorum Theologicorum.* Proclo Patriarchæ CPolitano male tribuitur a Verderio in iterata edit. Bibl. CPolitanz. Græce cum Francisci Porti translatione subjecta est libris sex Theologiæ Platonicz, quos jam diximus prodidisse Hambürgi 1618. fol. Vetus latina interpretatio *Guilelmi de Morbeka* sive *Morbeka*, abso-

* Vide Guil. Cambdeni Epistolas p. 173.

** Capita 100. de perfectione MS. Gr. Cod. 2983. Regis Gall.

absoluta Viterbii Ann6 C. 1168. servatur MS. in Bibl. Vindobonensi ut testatur Lambecius lib. VII. p. 38. Exstat etiam Cantabrigiz in domo S. Petri, & inter libros Holstenianos Bibliothecz hujus urbis Johannez. Ibidem prater Theologiz Platonicz libros sex & *τοιχειώσιω Θεολογικῆν* græce occurrunt Nicolai Episcopi Methonensis, qui circa A. C. 1190. floruit, animadversiones in Procli institutionem Theologicam, quibus falsa præcipue de fato doctrina, una cum aliis quibusdam Procli dogmatis a Christiano sensu alienis oppugnatur. *Νικολαῦ Ἐπισκόπῳ Μεθώνης ἀνάπτυξις τῆς Θεολογικῆς τοιχειώσιως Πρόκλου τῷ Ἀκρίῳ, Πλατωνικῷ Φιλοσόφῳ, πρὸς τὸ μὴ συναρπαζέσθαι τῶν ἀναγινώσκοντος ὑπὸ τῆς ἐπιφανομένης αὐτῇ πειθανάγκης, καὶ σκανδαλίζεσθαι κατὰ τῆς ὑγιᾶς πίστεως.* Codex hic in folio, pollicis altitudine, quem Holstenius descripsit ex Vaticano 616. in fronte præfixa habet hæc verba Jobi XXIX. 3. *τῷ Φωτὶ αὐτῷ ἐπορευόμην ἐν σκοτίῃ.* In Catalogo MSS. Holstenianorum apud Morhofium τὸν μακαρίτην I. Polyhistoris pag. 68. idem opus Episcopi Methonensis memoratur his verbis: *Animadversiones in Procli elementa Theologica, ne quis eorum probabilitate ad Arianismum seducatur.* Sed pauca omnino legas in hoc opere adversus Platonizantes Arianos, five Platonicos Arianizantes. In Epistola Johannis Kirstenii ad Holstenium quæ legitur inter epistolas Gudianas pag. 289. ubi ejusdem libri fit mentio; & dicitur fuisse apud elegantissimum Heinsium, Nicolaus iste Methonensis perperam *Methon* vocatur. Hic liber extat etiam num. 129. inter Codices MSS. Sereniff Electoris Bavariz. Expositio fratris Be-realdi Ord. prædicatorum in Elementationem uti vocat Theologiz Procli, cujus principium *invisibilia DEi*, scripta Anno Christi 1454. extat Oxoniz in collegio Balliolensi codice 204.

VII. Περὶ κινήσεως βιβλία β'. *De motu libri duo*, collecti ex Aristotelis Physicorum libro 3. seq. editique græce Basil. 1531. 8. & cum latina versione Justii Velsii, Medici, ibid. 1545. 8. quæ Græcis omisiss etiam lucem adspexit Argentorat. fol. tum Græce & latine cum versione Spiritus Martini Cuneatis. Parisiis A. 1542. 4. Prodigierunt præterea latine translati a Josepho Valdanio, Brixienfi, Basil. 1562. 8. cum ejusdem scholiis, & duobus de mixtione dialogis. Et Gallice Petro Forcadello interprete Paris. 1565. vide Crucimani Bibl. Gall. p. 397. In manu exaratis codicibus hi libelli inscribuntur *τοιχειώσιω Φυσικῆ*, Vide Lambecium lib. VII. pag. 56. Labbeus in conspectu Interpretum

Græcorum Aristotelis & Platonis p. 13. libros duos elementorum Physicorum Procli a Francisco Patritio latine editos a libris de motu male distinguit. Nempe Patricius edidit *ἑρχειώσιν Θεολογικὴν* eique hoste libros duos elementorum Physicorum, in quibus potissimum de motu agitur, subjunxit Ferrariz 1583. 4. Eadem Physica elementa Paris. 4. Græce edita. Procli de loco sententiam expendit Simplificus ad 4. Physic. ubi eum Præceptorem suorum Præceptorum vocat p. 142. b.

VIII. *Υποτύπωσις τῶν Ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, Ἠυποτύπωσις Ἀστρονομικῶν ποσitionum* five compendium quoddam præcipuorum traditorum ab Hipparcho, Aristarcho & a quo interdum dissentit Claudio Ptolemæo, græce lucem adspexit Basilez 1540. 4. Latine vertit Georgius Valla, cujus interpretatio vulgata est Venetiis cum Ptolemæi de victus ratione & aliis, Anno 1498. fol. & iterum una cum Ptolemæi magna Syntaxi latine edita Basilez Ao. 1541. fol. Vertit etiam *Esromus Rudingerus* Pambergensis, Joach. Camerarii gener. Scripsit hoc opus Proclus ex Lydia Athenas reversus, in gratiam amici cujusdam Lydi, qui illum in Lydia versantem eo nomine rogaverat. Eadem in illo præter Aristarchum, Hipparchumque ac Ptolemæi magnam syntaxin, Theodosii sphaerica Heronem Mechanicum *ἐν τοῖς περὶ ὑπεσκοπέων*, Timocharin, Agrippam, Menelaum, & Apollonium Pergæum. Lambecius hanc Procli hypotyposin Astronomicam male ineditis accensuit lib. VII. p. 129. Hujus libri pars pag. 69. sq. agit *ἐπὶ τῆ ἀστρολάβου ὄργανοις de fabrica & usu Astrolabii*, quæ seorsim quoque Latine Venet. 1491. Georgio Valla interprete, & Paris. 1557. 8. cum Nicephori Gregoræ Astrolabio, ad calcem Joh. Martini Poblacionis compendii de usu Astrolabii prodit, & MSta exstat in variis Bibliothecis. Occurrit etiam sub Procli nomine in Bibliothecis quibusdam (ut Vindobonz & Oxonii inter codices Baroccianos) libellus qui inscribitur *Ἐρανδρῶν* five *σχόλιον Προύκλι Ὀυρανολογίῳ* & incipit *Περὶ ἀνατολῶν καὶ δύσεων οἰκείν ἀστρολογικῶς ὁρμωμένῳ μοι κ. τ. λ.* Vide Lambecium lib. VII. p. 87.

IX. *Σφαῖρα. De Sphaera five circulis caelestibus libellus*, totus fere depromtus ex Gemini Rhodii Isagoge in Phænomena, quam post Edonem Hildericum edidit Petavius in Uranologio, Procli sphaera græce primum prodit Venet. 1499. apud Aldum. Ab alio nescio quo misere latine versam ex alio transtulit Thomas Linacer, & dicavit Arturo Principi, ut tradunt Jovius & Georgius Lilius, sive ut Erasmus lib. XXVI. Epistola 14. Regi Angliz Henrico VII. qui ab Andrea Tolofate, præcepto-

reptore Arturi principis monitus jam aliam extare versionem, & mu-
 jus est aspernatus & in Linacrum velut impostorem inexpiabile conc-
 cepit odium. Vertit etiam *Elias Vinetus* Santo, cujus interpretatio lucem
 adspexit cum Paschasii Hamelii commentario in Archimedem de nu-
 mero arenæ maris, Paris. 1557. 8. extant præterea notæ *Tusani* Paris.
 1562. 8. & *Georgii Henisbii* Augustæ Vindel. 1609. 4. *Erasmi Oswaldi & bre-
 henfusi* scholia B. fil. 1571. 8. & Jacobi Ziegleri ibid. 1536. 4. *Johannisque
 Wöfleri* Justingensis Annos jam 79. nati luculentus (ut visum Vossio p.
 66. de scient. Mathem.) commentarius Tubing 1534. Szpissime præ-
 terea lucem adspexit iste Procli libellus, tum seorsim, ut cum versione
Laur. nbergii. Rostoch. 1711. 8. tum adiunctus sive præfixus Arato,
Philosopho Alex. Cleomedi. Basil. 1523. 1547. 1561. 1585. 8. Eximiaz
 editiones Gr. lat. Paris. 1553. 4. & quam ex codicum MStorum colla-
 tione emendatam cum versione sua typis elegantibus exscribi curavit
Johannes Bsinbridge Astronomiz in Academia Oxoniensi Professor. Lond.
 1720. 4. Italice per Ignatium Danti lucem vidit Florentiz 1571. 4.

Κ. Παραφρασις εις την 3̄ Πτολεμαϊκῆν τετραβιβλον. *Para-
 phrasis in Claudii Ptolemæi libros quatuor de siderum effectibus.* Hanc
 Philippus Melanchthon Vir Astrologiz studiosissimus Græce * edi-
 dit Basil. 1554. 8. hoc titulo: Πρὸς τὰ Διαδοχὰ ἀσαφῶς ἐξηγητῶν
 Ἰεροκλείμου καὶ δυσπαρακολυθῆτος ἐν τῷ αὐτῷ Τετραβιβλῷ ἐπὶ τὸ σα-
 φέστερον καὶ εὐπαρακολυθῆτον μεταχείρησις. Dicitur Melanchthon
 Hieronymo a Comerstad qui illi dedit Procli Apographum ex Codice
 Bibl. Moguntinz descriptum a Jacobo Aurelio Qvestebergio, de quo
 vide sis Petri Albini Chronicum Misniz pag. 343. & de Comerstadio
 p. 346. Cum latina versione Leonis Allatii lucem adspexit Lugduni
 Bat. 1654. 8. Unde emendandus Vossius pag. 205. lib. de scientiis
 Mathematicis, ubi de tetrabiblo agens *latine*, inquit, *primus reddidit do-
 ctissimus Leo Allatius*. Quod merito mirabatur Lambecius l. VII. de Bibl.
 Vindobonensi pag. 89. Sed bene se habebunt Vossii verba, si ea non
 de tetrabiblo ipso Ptolemæi, sed de paraphrasi tetrabiblia Proclo con-
 cinnata intelligas. Solent etiam ad Proclum veluti autorem a qui-
 busdam (utin Catalogo Bibl. Thuanæ Tom. 2. pag. 109.) referri *scholia
 eius ἐξηγησις* in idem Ptolemæi quadripartitum, quam Henri-
 cæ Petri Basil. 1599. fol. sine nomine autoris una cum Porphyrii, sive
 Philonii potius, in Tetrabiblum isagoge sed admodum corrupta &
 f hu-

* Non cum versione, ut legas in Diario insigni literario cum titulus *monastlicher
 Statug* A. 1700. pag. 810.

scholiis e Demophilo collectis & ab Hieron. Wolfio latine versis, librisque duobus Hermeti tributis qui latine tantum exstant de revolutionibus nativitatum græce ac latine edidit cum *Anonymi*, an Hieronymi Wolfi? versione meliore paullo quam versio Georgi Vallæ A. 1502. Venetiis edita sic, ut auctor libri non tantum interpres Vallæ venditur. Auctor, quisquis est p. 48. 110. 139. allegat Dorotheum, p. 88. Cleopatram, p. 169. Porphyrium Philosophum, & p. 63; videtur commentarium in Canonem Ptolemæi promittere. τὰυτὰ γὰρ ἡ γῶ κανόνι μαθησόμεθα. pag. III. λέγει ἡ παλαιὴ τὸν Νεχεψῶ * ἡ Περίσιων, ἅτοι γὰρ πρῶτοι τὸ δι ἀερολογίας ἐξήλωσαν προγνωστικῶς. Nulla autem est ratio cur illa ἐξήγησις Proclo tribuatur, & qui hoc primi fecerunt videntur illam incauti cum paraphrasi, quam a Proclo compositam esse jam diximus, confudisse. Cæterum paraphrasis ista satis fideliter Ptolemæum exponit si a locis quibusdam paucis discesseris; in quibus nonnulla auctoris sui est prætervectus, ut manifestum erit ei qui Procli paraphrasin pag. 184. 225. 233. 254. 263. cum Ptolemæo ipso contulerit. Fortasse non deerunt, qui dicent Proclum ista in codice suo non reperisse, sed codices græci Ptolemæi & Arabica versio illis in locis conspirantes sudent mihi ut malim credere ibi aliquid a Proclo fuit omissum.

XI. Εἰς τὸ πρῶτον τῶν Εὐκλείδου στοιχείων βιβλία δ'. In primis elementorum Euclidis libri quatuor, quorum primo de natura, generibus & usu Mathematicarum disciplinarum disputat, secundo de Geometria, quo etiam p. 19. claros recenset Geometras ante Euclidem, tum de Euclide ipso differit ejusque scriptis & præcipue de præclaro elementorum opere, in quod deinceps incipit fuscæ & erudite commentari. τὴν τε στοιχειωθεῖ δianoian ἐμφανίζων καὶ πρὸς τὰς θεωρητικώτερας ἐπιπέδων ἀφορμὰς διδὼς τοῖς τῶν νοητῶν καὶ ἀφανῶν ὑποκειμένων τῆς γνώσεως ἐπιμελήσεις, ut ipse ait pag. 48. Græce extant ad calcem Euclidis qui scholiis Theonis Alexandrini illustratus prodiit ex officina Hervagiana Basil. 1535, fol. curante Simone Grynzio. Latina versio Francisci Baroccii Patavii Veneti, XXII. nati annos, scholiis & figuris illustrata edita est Patavii 1560. fol. sub titulo Commentariorum ad universam Mathematicam disciplinam, principium eruditionis tradentium. Baroccio iudice in editione Græca Basileensi commentarius Procli dilaniatus potius quam impressus. Præcipue dolendum, quod figuræ Mathematicæ multæ desiderantur, ne de vitis innumeris typographicis dicam.

* Ita legendum pro χεψῶ, ut p. 112.

dicam. In Bibl. publica Upsalienfi. ex Bat. editio Græca Basileensis, manu Dasyppodii egregie emendata ac suppleta integris quandoque foliis, ut Ericus Benzelius V. C. ad me scripsit. Ex Codice quoque Barocciano 161. in Bibl. Bodlej. lacunas editionis Basileensis licebit supplere; molitusque meliorem editionem prædari hujus Operis Eduardus Bernhardus, * Vir doctissimus. Cæterum non videtur in cæteros Euclidis libros Proclus scripsisse, quemadmodum recte judicat Petrus Ramus in Scholis Mathematic. Indicem scriptorum qui bene multi in hoc opere a Proclo laudantur, dare me memini libro III. hujus Bibliothecæ cap. 14.

XI. *Ἐπέμνημα εἰς τὰ Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέρας. Commentarius in Hesiodi Opera & Dies.* Hic commentarius Svidæ memoratus etiamnum exstat una cum Scholis Emanuelis Moschopuli & Joh. Tzetæ commentario in idem Hesiodi poemata: Sed extat minime integer, nam Tzetza quædam interdum ex eo profert, quæ in editis sub Procli nomine frustra quæras, & initio statim inscribitur non *ὑπόμνημα Προκλου* sed *ἐκ τῶν Προκλου Διαδόχου*. Unde excerpta tantum habere nos recte colligebat Heinsius p. 69. ad Hesiodum. Multus est in sensu Poetæ Morali explicando Proclus, & sæpe præter rem impetitur petulantissimis vani hominis Joh. Tzetæ scommatibus. Editiones scholiorum in Hesiodum tres habemus, primam Venetam ex officina Trincavelli, 1537. 4. elegantem & emendatam, etsi in non paucis deficientem, quam ex MSto suppletam videre me memini inter libros Wowerianos in Bibliotheca Gottorpiensi Serenissimi Holsatiæ Ducis. Plenior est editio Basileensis, 1544. sed passim corrupta, vitiatæque & interpolata. Tertia denique Danielis Heinsii, qui editione Veneta per Vulcanium MSti codicis autoritate suppleta usus, ex hac & Basileensi meliora quæque selegit, pluribusque locis Hesiodi interpretes male a librariis acceptos & in his Proclum castigavit. Lugd. Bat. 1603. 4. Vide si placet quæ dixi lib. 2. cap. 8. Ubi etiam Indicem habes scriptorum in Græcis ad Hesiodum commentariis laudatorum.

XII. *Χρηστομαθίας γραμματικῆς, ἧτοι πρὸς Χρηστομαθίας βιβλία β'* *Eleborum Grammaticorum libri duo.* Equidem in Svidæ Codicibus tres memorantur, & apud Photium initio statim Cod. 239.

U u u

gus-

* Vide Acta Eruditor. A. 1705. p. 224.

quatuor, sed cum excerpta ex illis dedisset, *οἱ δὲ δύο* inquit *λόγοι τῆς Περὶ τοῦ Γραμματικῆς Χρησμοδίας ἐν τούτοις, αἷμαe bac ex Grammaticorum Procli electorum libris duobus habemus.* Ex his excerptis a Photio (quos sola habemus, opere ipso Procli deperdito) & quæ Andreas Schottus Antwerpæ cum suis & Joh. Petri Nunneseii notis separatim, & Frid. Sylburgius qui ex H. Stephani Magistri sui Codice cum duobus MSS. collato descripserat, castigatum cum notis suis edidit, ad calcem syntaxeos Apollonii Alexandrini Francof. 1590, Hanov. 1615. 4. Ex his in quibus excerptis constat Proclum in hoc electorum opere disseruisse non modo de omni genere carminum, sed etiam de celebrioribus Poëtis *Διέρχεται ἡ τῶν αἰσ διόντε ἐστὶ γένεσι τε καὶ πατρίδας καὶ τῶας ἐπὶ μέγας πράξεις,* ait Photius. Hinc non temere conjicio brevem *ἑκαστοῦ* quam sub Procli nomine edidit Leo Allatius in libro de Homeri *ἑκαστοῦ* V. C. Josua Barneffus præclaræ suæ Homeri editioni præmisit, ex prælo Chrestomatiæ hujus libro decerptam esse.

XIII. *Ἐπιχειρήματα ἢ κατὰ Χριστιανῶν. Duodevīginti ἀρῶνται ἀδυσσεύς Christianos.* Meminit Suidas his verbis: *ὅτις ἐστὶ Πλάτων ὁ δούτις μετὰ Πορφύριου κατὰ Χριστιανῶν τὴν μισαὴν καὶ ἐφέβητον γλῶσσαν κηήσας, πρὸς ὃν ἔγραψε Ἰωάννης ὁ ἐπιπληθὴς Φιλόπονος πάντο θαυμαστικῶς ὑπαντήσας κατὰ τῶν ἢ ἐπιχειρημάτων αὐτοῦ, καὶ ἔλεξας αὐτοῦ πᾶν τοῖς ἑλλησικῶς, ἐφ' ὅς μέγας ἐφρόνοι, ἀμαδῶ καὶ ἐκόντων.* Equidem hoc Philoponi adversus Proclum opus non minus quam Procli ipsius argumenta intercidiſſe putabat Guiljelmus Caveus vir doctissimus in historia literaria scriptorum Ecclesiasticorum, ratus a Proclo ad Celsi, Juliani, Porphyrii denique exemplum, ut ex Suidæ verbis male collegit, universam Christianam religionem illis XVIII. argumentis impugnatam fuisse. Enimvero duodevīginti *ἐπιχειρήματα* Procli directa sunt potissimum adversus unum dogma Christianorum de mundo non æterno, & etiammā extat in *Johannis Philoponi* libris duodevīginti de æternitate mundi contra Proclum, quod hoc ipsum opus est tantis a Suida celebratum laudibus, Lucem vero adspexit græce ex Trincavelli officina Venetiis 1535. fol. & latine ex Versione Joh. Mahotii Argentensæ, Lugd. 1557. fol. Ex versione Casparis Marcelli vero Venet. 1551. fol. quam posteriores non visam mihi memorat Labbeus in conspectu Græcorum interpretum Aristotelis & Platonis p. 9. Hoc Philoponi opus oppugnat Simplicius commentariis ad Physicā & ad librum I Aristotelis de Cælo. Vide infra p. 631. & 651. seq. Adversus Proclum

videas licet etiam Ben. Pererium libro XV. Physiologia. Sed & in aliis scriptis suis Proclum hinc inde perstringit Philoponus Ammonii illius qui Proclum audivit discipulus, nominatim in libris commentariorum ad Hexaëmeron, quos a Balchafare Corderio Viennæ Anno 1630. 4. Græce ac latine vulgatos, ex eodem quo Corderius usus est MSto codice Vindobonensi longe meliores edere receperat Petrus Lambecius lib. 1. p. 138. seq. lib. 3. p. 75. Gravisime etiam in Proclum invehitur Georgius Pisides in κοσμογονία, v. 50. sq. quæ vel hinc patet quam falso olim Romæ Anno 1590. 8. vulgata sit ab Hieronymo Bonello Jesuita sub Cyrilli Alexandrini nomine hoc titulo: τὸ ἐν ἀγίας πατρὸς ἡμῶν κυρίῳ Πατριάρχῳ Ἀλεξανδρείας περὶ ζώων ἰδιότητος καὶ φύτων διὰ τὴν ἰαμβλικῶν. Sed Procli scripta recensere pergamus.

XIV. Ἐἰς τὸν τῷ Πλάτωνος Τιμαίου ὑπερμεγέθυν βιβλίον ἑ. *Commentariorum in Platonis Timeum libri quinque.* Opus insignis, atque ut Holstenio pag. 81. ad Porphyrium audit, admirandum, in flore ætatis, cum duodetriginta annos natus esset, a Proclo elaboratum, ut testatur Marinus pag. 31. qui pag. 93. etiam autor est id omnibus cæteris scriptis illius prælatum fuisse. Cæterum quinque libris qui extant non integer Timæus Platonicus, sed vix tertia ejus pars explicatur, desinit enim liber quintus in his verbis Platonis edit. Gr. Basil. pag. 483. v. 4. Καὶ περὶ ψυχῆς δι' αἵτις αἰτίας καὶ προνοίας γίγνεται θεῶν τῷ μάλιστα αἰκότως ἀντερχομένων ἕτω καὶ κατὰ ταῦτα προενοούμενος διαζήτησιν. Quare fortassis non erraverit qui suspicetur plures Procli in Timæum Platonicum libros commentariorum intercuisse temporis injuria. Allegatur in Catena ad Pentateuch. a Francisco Zephyro latine edita pag. 9. & ab Olympiodoro ad 3. Meteor. pag. 202. (59. b. Gr.) ex parte commentarii Procli deperdita ut notat Ez. Spanhemius ad Callimachum p. 211. Ipsum porro Timæi Locri libellum Dorice scriptum περὶ ψυχῆς κόσμου ex quo Plato dialogum suum (observante jam olim Timone Sillographo) concinnavit, servatum Proclo itidem debemus, qui eum commentariis suis præmiserat, & in iisdem passim Timæi verba citat in testimonium. Prodiit Timæi Locri libellus, ex Georgii Villa versione primum Latine Venet. 1498. fol. deinde Lud. Negarole Græce & Latine Parisiis A. 1555. 8. ex Morelli officina, tum frequenter admodum in editionibus Platonis Græcis, Aldina, Basileensi &c. Latinis itidem ex versione Marsilii Ficini, & Græcolatinis denique, vel ejusdem Ficini, vel

Joh. Serrani versionem, argumenta & animadversiones junctas habentibus. Græce & Latine etiam occurrit cum brevibus notis & versione Joh. Serrani inter opuscula Mythologica Physica & Ethica a Thoma Galeo viro doctissimo edita Cantabrigiæ Ao. 1671. & Amstelodami Anno 1688. 8. Procli commentaria lucem adspexerunt Græce, subjecta operibus Platonis Basil. A. 1534. ap. Joh. Valderon & 1556. fol. ex officina Henrici Petri. Nicolaus quoque Leonius Thomæ latine vertit ex libro Procli tertio explicationem Platonis ex Timeo, ubi de animorum generatione agitur, additis numerorum harmoniarumque figuris. Venet. 1525. 4. cum paraphrasi in Aristotelem de animalium motione & incessu, & versione Mechanicorum Questionum & Thomæ questionibus XX. & naturalibus LXXXI. Paris. 1530. fol. apud Simonem Colineum. Passim Philosophus in hinc commentariis adhibuit & allegat alios scriptores qui in Timeo Platónico interpretando erant versati, ut Adrastum Peripateticum, Elianum & Albinum Platonicos, Aristoclem, (Asclepiodotus cujus *ἰστορημα* in Platonis Timeum laudat Olympiodorus in Aristot. Meteora l. 4. junior est) Clearchum, Crantorem, Dercyllidem, Jamblichum præcipue, sed & Longinum quem sæpe refellit, tum Numenium, Origenem (diversum utique ab Adamantio) Plutarchum Chærensem, Porphyrium, Ptolezum Platonicum, Severum, Taurum, cujus fragmentum occurrit etiam ap. Philoponum ad verbum Proclum de æternitate mundi VI. 8. ac Theodorum Asinzum, quem interdum simpliciter *Ἀμμωνίου Φιλοσόφου* vocat ut libro 2. in Eubidem pag. 36. In primis autem utramque paginam facit ibi Syrianum, cujus explicationes etsi quandoque subtiliores, quam veriores, non dubitat semper fere sequi & reliquis omnibus præferre. At ratio nominetenus illum compellat, sed vel *καθηγεμόνα* vel *διδασκαλον*, aut *καθηγεμόνα* vocando innuit. Vehementer itaque eos fugit ratio qui in editione Græca pag. 7. ad verba *ἃ δὲ ὁ ἡμέτερος καθηγμένον ἐστίν* *ἀμμόνιος*, in ora libri notarunt Ammonium intelligi. Discipulus enim non Præceptor Procli Ammonius, nec dubium est ibi ut in aliis horum commentariorum locis infinitis & pag. 368. ad Politiam innui Syrianum. Neque vero contentus Platonis sensum simplici modo Proclus eruisse, verba illius in omnes partes versat, inveniens quandoque sensum *Logicum, Ethicum, Physicum, Theologicum*, & un-

* Confer Olympiodorum in Platonis vita p. 588.

de occasio illi inter non paucas subtiles nugas multa quoque praeclara & legi apprime digna afferendi. Dolendum autem plurimis libroriorum mendis hoc commentarios scaterere, quorum nonnulla inter legendum a me observata in indice quem subjicio scriptorum exponaxi. Nunc antequam progredior, moneo extare in Augustanae Bibl. codicem infiguem horum commentariorum MS, quem laudat Clariss. Eschenbachius in Epigene pag. 72. sq. Deinde subjungo iudicium Radulphi Cudworthi viri de historia vetere Philosophica optime promenti, quod de Proclo & his ejus commentariis tulit in opere incomparabili Anglica lingua edito, genuino systemate v. 177. p. 306. Ait ibi Proclum non paucas proprias sibi & singulares opiniones commentum Platonicam simul Philosophiam mirifice confudisse, & ei admiscuisse obscurissimas quaedam & aegre comprehendenda dogmata. *Proclus had some peculiar phansies and whimsseys of his own, and was indeed a confounder of the Platonick Theology, and a mingler of much unintelligible stuff with it.* Quod vero Farinus ad Zach. Scholaisticum pag. 237. ait Proclum *θεωρήμασιν πολλὰ κίς τῷ μακαρίῳ Διονυσίῳ* (Dionysii Areopagitae) *κεχρησάται, καὶ αὐταῖς δὲ ταῖς ἐξηγήσιν λίσσεται*, Verba repetita sunt ex Suida in *Διονυσίῳ*.

XV. *Εἰς τὸν Πλάτωνος Ἀλκιβιάδην.* In Alcibiadem priorem Platonis. Excerpta ex hoc commentario latine a se reddita vulgavit *Marsilius Ficinus*, titulo *Procli de anima ac demone, de sacrificio & Magia*. Venet. 1497. & 1510. fol. apud Aldum, cum Jamblichio sive excerptis ex Jamblichii libro de Mysteriis Aegyptiorum & aliis scriptis. Prodierunt etiam plus simplici vice Lugduni, minore forma, tum Parisiis, Basileae & aliis in locis, sed & inter Ficini opera Basil. 1562. 1570. Paris. 1641. fol. Commentarius ipse Procli graece manu exaratus, sed vix dimidiam partem Alcibiadis Platonis exponens, desinensque in verbis p. 119. seq. edit. Basil. *ὅτι τῶν αἰσθητῶν καὶ ὁσόν αἰσθητῶν, αγαθόν*, occurrit in variis Bibliothecis Gallicae, Anglicae, Italicae: Etiam Lugduni Batavorum inter libros Isaacii Vosii & Hamburgi in Bibl. Johanneae ex legato viri summi Lucae Holstenii, quem codicem evolvens observavi a Proclo laudari quoque Jamblichom in Alcibiadem, quod facit & in suis ad eundem Platonis Dialogum praelectionibus ineditis *Olympiodorus*. Idem plus simplici vice non Harpocratonis modo sed & Procli & Damascii commentarium memorat, ut autor mihi videatur junior quidam

etiam & diversus ab Olympiodoro Procli præceptore. Hoc certe verisimilius, quam quod Lambecius lib. 7. p. 51. seq. commiscitur, prælectiones istas Olympiodori a juniore quodam interpolatas esse. Interpolata igitur etiam fuerit vita Platonis, ob Olympiodoro isto scripta & post Laertium edita, in qua Proclus itidem laudatur. Illa nempe vita, ut hoc obiter notem, ex prima *πράξι* sive lectione commentariorum Olympiodori in Alcibiadem deprompta est. In Bibliotheca Vindobonensi latinam *Antonii Hermannii Gogava* Græviensis versionem commentarii Procli in Alcibiadem extare monuit Lambecius lib. VII. p. 43.

XVI. *Ἐἰς τὴν Πλάτωνος πολιτείαν*, in libros Platonis de Republica. Ad calcem operis Procli in Timæum in utraque Græca editione extat (non commentarius integer aut expositio perpetua ejusdem Philosophi in Platonis libros de Rep. sed) Collectio quædam variarum dissertationum sive prælectionum ab illo Athenis publice propositarum, quarum prima traduntur quæ observanda sunt Remp. Platonis exposituris. In cæteris varia Platonis loca ac sententiæ ex iisdem de Rep. libris (tum ex aliis quoque illius Philosophi dialogis, ut ex Phædro p. 398.) nullo librorum ordine Philosophice ac Theologicè illustrantur. Præcipue autem fabulis Homeri aliorumque Poetarum de Diis commodum sensum afferre Proclus isto opere conatus est, ut juxta quædam pro Homero Apologia in hisce dissertationibus contineri videatur, quam Conradus Gesnerus latinitate donatam seorsim edidit Tiguri 1542. 8. hoc titulo: *Apologia quadam pro Homero & aliis Poeticis fabularumque aliquot enarrationes ex commentariis Procli Lycii, Diogenis Philoſophi Platonici in libros Platonis de Rep. in quibus plurima de Diis fabulis non juxta Grammaticorum vulgus Historice, Physice aut Esbice tractantur sed Theologicè, ut gentiles loquuntur, ex prima Philosophia rationibus explanantur*, Cons. Kircherum II. Oedipi l. p. 170. sq. Nempe jam olim observavit Tertullianus Ethnicos cum fabularum puderet, quas de Diis commentarij essent ad interpretationem rerum naturalium (his adde etiam Divinas) confugisse, & dedecus summi ingenio obumbrasse, sive ut Arnobii verbis utar, *que scriptorum suorum impiam defendere audaciam, allegorias res illas & naturæ fieri mentiti sunt esse de Etinas lib. 4. p. 150. Clemens X. recognit. p. 510 Orphei & Hesiodi scripta in duas partes intelligentiæ dividuntur, id est secundum litteram & secundum allegoriam. Et ad ea quidem que secundum litteram sunt, ignobilis vulgi turba confluit, ea vero que secundum allegoriam consistunt, unius Philoſophorum & eruditiorum loquacitas admirata est.* Illius allegorici sen-

sensus specimen eodem libro subjungitur, cui addenda homilia sexta
 Clementinorum p. 664. seq. edit. Joh. Clerici. Vide & Nazianzenum
 Orat. 3. sub extremum, ubi reprehendit Ethnicos sæpe sub pa-
 rum honestis & turpissimis imaginibus arcana sua occultantes. Qui
 vero Poëtas ac speciatim Homerum ad Ethicum & Phyticum sensum
 revocare conatus est, primus fuisse videtur Anaxagoras cum discipulo
 Metrodoro Lampfaceno de quibus Laërtius II. 11. ac de Metrodo-
 ro etiam Tatianus p. 80. Confer quæ Menagius ad illum Laërtii lo-
 cum & de Cronio Pythagorico Porphyrius apud Stobzum p. 152. Eclog.
 Imprimis Plato connatus est allegoricis fabularum sensibus quæ sitis
 illarum absurditatem utcunque abstergere, unde Gvil. Nicholsonus
 Platonem ait inter primos fuisse qui *as de Condoms of Paganism*, tan-
 quam Bossveri quidam Pagani, Æthiopem dealbare & insulsa com-
 menta suorum, excogitatis honestis interpretationibus verifimilio-
 ra reddere allaborarunt, parte 2. collat. cum Theista p. 42 seq. So-
 crates tamen ipse apud Platonem in Phædro negat sibi esse otium
 universa *αἴτια* fabularum ad convenientem sensum deducere.
 Quod difficillimum item esse affirmat Strabo libro decimo. Et
 paucis omnino locis ac vix obiter Plato hoc fecit, tum Poetas etiam
 exesse jusfit e sua Rep. Juniores vero Platonicæ atque in his Proclus
 omne ingenium suum eo impenderunt, ut abstrusissima quæque
 dogmata de rebus divinis sub illo fabularum velamine delitescere
 ostenderent. De Stoicis autor est Cicero 1. de natura Deorum,
 Zenonem, Chrysippum, Diogenem Babylonium aliosque fabellas
 Hesiodi, Homerique ad Physiologiam & ea quæ de Diis immortalibus
 ipsi sentiebant, accommodare studuisse, adde Menagium ad Laërt.
 VII. 148. Et de Porphyrii libro *περὶ τῆς ἀλληγορικῆς Ἑλλάδος καὶ
 Ἀγυπτίων θεολογίας* Petavium p. 88. ad Julianum. Michaëlis Pfellii
ἀναγωγὰι Phycico Morales in fabulas quasdam Græceditæ a Conr.
 Gesnero ad calcem allegoriarum Heraclidis Pontici. Alexander in pro-
 blematis p. 275. memorat librum secundum *ἀλληγοριῶν τῶν εἰς θεῶν
 ἀναπλαττομένων ἱστοριῶν*. Aristoteles autem parum omnino univer-
 sè huic lubricæ circa fabulas industriz tribuit, cujus verba hæc sunt
 lib. 3. (in quibusdam edit. lib. 2. cap 4.) *Μεταφυσ. ἐν τῶν μου-
 θικῶς σοφισμένων ἐκ ἀξίον μετὰ σπουδῆς σκοπεῖν.* m se
 tia Epicuri, ut docet Vellejus apud Ciceronem Stoicos is, i
 adde Gassendum ad hoc Epicuri de sapiente essatum apud L. m:

μηδὲ πλείων ἐκείνα. Judæi tamen & Christiani plurimi etiam nunc malunt cum Stoicis & Platonice non tantum sensum Historicum, Physicum ac Moralem in fabulis illis querere, uti haud absurde sæpe numero faciunt veteres Grammatici, & Palzphatus cum cæteris *αἰσίων* scriptoribus, Phornutus libro de Diis, & alii: sed quoq; sensum Chemicum in illis ruspantur & Astrologicum, quin imo Theologicum deniq; Ex Judæis sufficiat nominasse Leonem Hebræum in dialogo de amor, castigatum a Jac. Thomasio Ἰὴ μακρόβιου in Programme 63. & Exercitatione Anno 1676. edita de fabularum Poeticarum vario sensu. Sic Moseh Albelda in libro *Draach Mose* etiam ex Talmudicis fabulis Mysticum sensum elicere conatus est, sed frigidum passim & insulsam, ut exemplis quibusdam ostendit Gvil. Henr Vorstius in Bibliographia veritatis p. 175. seqq. Inter Christianos Scriptores quis ignorat a doctissimo quoque fabulas Poëtarum Ethnicorum certatim ad historiam sacram trahi? Video præterea laudari Thomæ de Wallis Concordiam inter sacram scripturam & fabulas Poeticas pia moralisatione institutam. Omitto Mich. Mayeri, Adami Habercornii Physici Cizensis, Jacobi Tollii & aliorum scripta fabulas istas Chemicè explicantium, quod a sensu autorum opido alienum esse merito judicavit Gabriel Naudæus in Apologia pro Magis. Naudæus Comitem, Baconem Verulamium, Johannem Turnæum & alios qui Physicè interpretantur, non minus a sententia auctorum aberrare contendit Joh. Clericus T. 15. Bibl. Universal. p. 57. seqq. Idem Vir Clariss. historicum sensum sub fabulis delitescere eodem loco non dubitat, idque pluribus confirmavit in suis ad Theogoniam Hesiodi notis & in dissertationibus de Hercule, Adonide ac Cerere, quæ Tomo 1. 2. & 6. Bibliothecæ jam dictæ universalis inseruit. Eandem causam tribus voluminibus nuper egit Banierus, Gallice editis sub titulo *explication Historique des Fables*. Feruntur & olim Manichæi dogmata sua in fabulis Poëtarum adumbrata jactasse, ut passim docet Alexander Lycopolita in libro de eorum placitis. Sed tempus est ut missis fabulis earumque incertis allegoriis ad Procli scripta redeamus, Ex iisdem in Platonem de Rep. Commentariis demonstrationes Procli ex libro IV. de Rep. quod tres sint animæ humanæ partes, Græce ap. Joh. Valderum, sine temporis notatione Basil. 8. editæ sunt cum Platonis, Aristotelis, Xenophontis, Plutarchi & Alex. Aphrodisæi scriptis quibusdam Ethicis ac politicis pag. 473. - 486. Svidæ

Svidz memorantur *Procli in Politiam Platonis libri quatuor*, quod opus magis integrum fuisse videtur quam dissertationes editz de quibus jam egimus. Eis hinc inde in ora Codicis Medicei adrexta sunt quzdam scholia nescio cujus auctoris adhuc *αίνεδοτα*. Desideratur etiam in editis Commentarius sive dissertatio Procli in locum Platonis X. de Rep. ubi de Ere Armenio, *MSts in Bibliotheca Nobilium Saluatorum Florentiz*, ex qua in medium nonnulla minus protrita de hominibus rediivivis affert Alexander Morus in notis ad quzdam loca Novi fœderis ad Joh. XI. 38. Actoz. XX. 10. Rom. VI. 4. Vide etiam ad Philip. II. 3. & Hebr. XI. 1. Procli dissertationes aliquot in Remp. Platonis hæctenus non editæ fuerunt etiam in Bibliotheca Lucæ Holstenii, Viri Clariff.

XVII. Solent præterea Proclo in *MStis* quibusdam, ut in codice Vindobonensi & Barocciano, & tribus Regis Galliz ap. Labbena pag. 109. Bibl. nov. MSS. tribui *Characteres Epistolici*, qui brevis libellus incipit *ὁ μὲν ἐπιστολικὸς χαρακτήρ κ. τ. λ.* & sine nomine auctoris Græce prodiit typis Regis ex officina Fed. Morelli 1577. 4. sub *Libanio* nomine Græce cum versione Casp. Stiblini præmissus est Phalaridis & Bruti Epistolis ap. Commelin. 1597. 8. Latine ex Wolfgangi Anemœcii versione extat in Gilberti Cognati farragine Epistolarum Laconicarum. Basil. 1554. 12. Alius Libellus ejusdem argumenti sine nomine auctoris extat in collectione Epistolarum Græcarum Aldina & Græcolatina quam ad Cujacium vulgo referunt p. 164. incipit: *τῶν ἐπιστολικῶν τυπῶν, Ηρακλίδου, ἐχόντων τὴν θεωρίαν κ. τ. λ.* Hunc alii Libanio, alii Theoni vindicant. Libanio etiam tribuit Joh. Sambucus Methodum conscribendarum Epistolarum, quam Latine edidit Basilez 1558. 8 & cujus Epitomen esse illos characteres Epistolicos quos Proclo adscribi dicebamus affirmat Lambecius lib. 3. pag. 195.

XVIII. Procli scriptum Astrologicum, *de effectibus Eclipsium solis & Lunæ juxta singulas signorum triplicitates & decanos*, Latine subjicitur tabulis Astrologicis Joannis Schræteri. quas excusas habeo Viennez Austriz ab Egidio Aquila 1551. 8. *De tribus Platonice generibus* dissertatio ex versione Fed. Morelli, una cum Georgii Chærobotsci figuris Poëticis, Paris. 1615. 12. Ac de editis Procli scriptis hæctenus, jam de his dicendum quæ in Bibliothecis variis manu exarata delutescunt.

DE SCRIPTIS PROCLI INEDITIS.

1. In Alcibiadem Platonis. Vide supra num., XV.

2. In Politiam Platonis. Vide num. XVI.

3. In Parmenidem Platonis *Commentariorum libri septem*, quorum postremus non à Proclo sed Damascio suppletus fuit. Opus Asclepiodoto Medico ac Philosopho dicatum non modo Græce MS. extat in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris teste Lambecio lib. VII. pag. 41. sed & latine ex versione inedita *Antonii Hermanni Gogava* Graviensis, ut idem pag. 41. testatum reliquit. Libri quatuor Græce occurrunt Oxoniz inter codices Bodlejanos: libros sex in Italiz Bibliothecis evoluisse se refert Livius Galantes in comparatione Theologiz Christianæ cum Platonica. Extant & in Bibliotheca Magni Hetruriz Ducis. Et in Bibl. Monasterii S. Mariz, Florentiz teste Bernardo de Montfaucon pag. 367. Diarii Italici. Latine MSS. in Bibl. Amplissimi Senatus Lipsiensis. Meminit Proclus ipse ad Timzum p. 201. 203. 242, & Theol. Platon lib. 2. c. 10. p. 107. Ex libro 2. 4. & 7. loca Orphei à Proclo laudata affert Clariss. Eschenbachius. MSto Augustano usus, in suo Epigene. Vide & p. 59. & 72. Fragmentum ex illo producit Lambecius animadvers. ad Codini Antiquitat. CPol. num. 65. Damascius apud Photium p. 571. innuit hæc commentaria subtiliora visa fuisse Marino quam ut ad ea animum applicare posset. Verba ejus hæc sunt: ὁ δὲ Μαρόν τῷ αὐτῷ τῆς φύσεως ἀδὲ τῷ Παρμενίδῳ τὴν ὑπεραίρουσαν ἐξήγησεν τῷ διδασκάλῳ ἠνεγκεν, ἐπὶ τὰ αἰετὰ δὲ τῆς θεωρίας κατήγαγεν ἀπὸ τῶν ὑπερσίων ἐνάδων ταῖς Φερμα καὶ Γαλιπὺ τὴν πλείον ἐνοσίαις ἐπισπώμεν ἢ ταῖς ἀκηράτοις ἐπιβολαῖς τῶν μακρότερον ἀνδρῶν. Confer Svidam in Μαρόν.

4. In Cratylum Platonis. Græce extat non tantum in Barberina & aliis Italiz Bibliothecis, sed & inter libros MSS. Isaaci Vossii. *Compendium in Cratylum* vocat Livius Galantes. Gesnerus in *Bibl. Parecholas*. In Catalogo MStorum Holstenianorum apud Morhofium 1. Polyhist. p. 68. *Scholias selectæ* Allegatur hoc opus a Lambecio ad Codinum n. 27. & apud Bandurium pag. 819 ad Antiquitat. Byz. Caput 142. & 143. inspicere jubet Holstenius in commentario ad veterem picturam Nymphzum referentem.

5. Uranodromus. Vide supra num. VIII.

6. Περὶ τῶν δίκαι πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων. *De decem dubitationibus circa providentiam liber.*, è quo excerpta dedi supra pag. 497. seq.

7. Περὶ

7. Περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως Μονόβιβλος. *De malorum substantia liber unus*. Etiam ex hoc dedi excerpta pag. 501.
8. *Commentarius in Claudii Ptolemaei Harmonica*, XCVI. Capitulum constans, MS. fuit in Bibl. Palatina.
9. *Canonis manuales* memorati Labbeo; pag. 385. Bibl. no-
va MSS.
10. *Γνωστικὸς Φυσικὸς*, MS. in Codice Bavarico 150.

DE SCRIPTIS PROCLI PERDITIS.

1. Opus in plures libros distributum εἰς τὸν λόγον τῆς Διαιρέσεως περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως, ejus mentionem ferri potest Holstenius in scholio quodam codicis Medicei commentationem Procli ad Platonis Politiam. *Γνωστικὸς Διαιρέσεως μαντικῆς* mentio apud Platonem in Convivio pag. 187.

2. In Phaedonem Platonis commentatus est admodum juvenis, scripto excipiens ea quae a Plutarcho Atheniensi audiverat. Non tamen videtur illa in lucem edidisse. Confer, si placet, Marinum in Procli vita cap. 12.

3. In Philebum Platonis scripsisse se innuit pag. 53. & 222. in Timzum, idemque licet colligere. ex narratione Damascii apud Photium pag. 550. & Suidam in Μαζῶν. Refert enim Damascius Marinum Procli discipulum commentaria πολὺν χρόνον in Philebum composuisse easque Isidoro censenda commisisse, sed ab eo postquam illi legisset nullum aliud tulisse responsum, quam *ικανὰ εἶναι τὰ τῷ Διδασκάλῳ*, quae verba Photii interpres vir cetera doctus sed in Photii versione, in his praecipue ex Damascio excerptis lapsissime lapsus non bene reddit, *videtur discipulo digna*, cum sensus sit *sufficiens ea quae a Praeceptoris*, hoc est ut mihi videtur a Proclo in Philebum scripta esse, quem verborum Isidori sensum esse vidit etiam uterque Suidae interpres H. Wolfius & Aemilius Portus.

4. In Phaedrum Platonis: meminit Proclus ipse lib. V. in Timzum pag. 319. & lib. I. pag. 28.

5. *Liber pro Platonis Timaeo adversus ἀντιρήσεις Ἀθήσοκλη*, Id. p. 226. βιβλίον ἰδίαι ἐκδοτικῶς εἶδα τῶν πρὸς τὸν Τίμαιον Ἀριστοτέλους ἀντιρήσεων ἐπισκέψης ποιημένων.

6. In *Prolegomena* Platonis videtur innuere Proclus pag. 10. in Timzum.

7. *Καθαρτικὸς τῶν δογμάτων τῶν Πλάτωνος*, adversus Dominum. Suid. Δομῆτος, XXX 2

8. In

8. In Thezetum Platonis, laudat Marinus in Procli vita cap. ult. Proclus ipse pag. 78. in Timzum.

9. *Platonem de legibus.* Proclus ipse p. 178. in Timzum *ως εν νόμοις εισηται.*

10. *Ἐπομνήματα εἰς τὰς Πλωτίνου Ἐπιστάδας, Commentaria in Enneades Plotini.* Memoratur a Lilio Gyraldo dialogo 2. de Poetis antiquis. Sed Paulus Colomesius in notis ad Gyraldum pag. 77. negat Proclum in Plotini libros scripsisse, nec dubitat esse errorem confundentium Plotinum * cum Platone. Video tamen Procli in Plotinum commentarios memorari non tantum a Marsilio Ficino ad Plotinum, Philippo Labbeo Bibl. MSS. pag. 286. & in *Uinælli Bulliardi* notis ad Theonem Smyrnum pag. 224. Sed etiam in *epistola* quadam codici vetusto MS. Jamblichi de mysteriis Ægyptiorum *πραξια* & a Thoma Galeo descripta memini ejus mentionem *ἔχει* his verbis: *Ἰσθον ὅτι Φιλόσοφος Προύκλος ἐπομνηματίζει τὰς τῶ μεγάλου Πλωτίνου Ἐπιστάδας λέγει, ὅτι ὁ ἀντιγράφων εἰς τὴν προσημαίνου τῶ Πορφυρίου Ἐπιστολῆν ὁ Διοσκύριος ἐστὶν Ἰάμβλιχος.* Adquam *anonimi* observationem hæc annotat Vir doctissimus: *Ἦσαν Commentariorum quæ in Plotinum scripsit Proclus præter Anonymum hunc qui nominatur vix reperio. Nisi forte ea intelligat Damascius quodam loco περὶ ἀρετῶν. Nam Ficinus aliique posuerunt, Anonymum sequuntur.*

11. In Aristotelis librum *περὶ ἑρμηνείας προτελλίμων.* sed ut videtur, nunquam ab autore in lucem editæ, ex quibus quantum memoria ipsi suggererat suo ad eundem Philosophi librum commentario inseruit Ammonius Hermes F. Procli discipulus, ut ipse testatur in limine Commentarii his verbis: *Ἐι δὲ τικῆ ἡμεῖς ἀναρθήσωμεν εἰσενεγκεῖν περὶ τὴν τῶ βιβλίου σαφηνίαν ἀπομνημονεύσαντες τῶν ἐξηγησιῶν τῶ θεῶ ἡμῶν διδασκάλου Προύκλου τῶ Πλατωνικῶ διαδόχου τῶ οὐ ἀκριβῆ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν τε ἐξηγητικὴν τῶν δοκούντων τῶ παλαιῶς δόξαν καὶ τὴν ἐπισημοικὴν τῆς φύσεως τῶν ὄντων κείνου ἀσκήσαντες, πάλιν αὖ τῶ λογικῶ θεῶ χεῖρι ὁμολογήσασμεν.*

12. *Ἔμνοι. Ἠμνοι.* non. paucos. Procli. jampridem. intercedisse notavi supra num. 2.

13; 54

*Viciſſimo D. Reiferi τῶ μακαρίτου Καταλόγου MSSorum Bibl. Augustanæ pag. 77. pro Porphyrii Oratione de Vita Platonis & dispositione librum ejus, legat de Vita Plotini.

13. *Epigrammata*. Procli inter Poëtas ἐπιγραμματογράφους mentionem facit Tzetzes prolegomenis ad Lycophronem.

14. *Χρησολογίας libri duo*, ex quibus excerpta duntaxat superesse dixi supra num. XII. In Gesneri Bibli. vox *χρησολογίας* transfertur *de bonis disciplina* uti Petrus Crinitus suos Electorum libellos *de honesta disciplina*, inscripsit. Sed in eadem Gesneri Bibli. & Simleri epitomes editionibus quas inspexi Annorum 1555. 1574. & 1583. dicitur præterea Proclus etiam scripsisse *Christomachiam*, eamque MStam servari Romæ in Bibliotheca Vaticana. Non dubito autem quin & hæc *Christomachia* legendum sit, & intelligantur illa ex Procli *χρησολογίας* libris excerpta quæ leguntur in Bibliotheca Photii & quæ separatim una cum notis edidit Andreas Schottus.

15. *Μητρωακή Βιβλῶν*, *liber de matre Deum*. Svidas: ἔγραψε Πρόκλος *μητρωακὴν βιβλῶν*, ἢ εἰ τις μετὰ χεῖρας λάβοι, ὄψεται ὡς ἐκ ἀνευ θείας κατακωχῆς τὴν περὶ τὴν θεὸν θεολογίαν ἐξέφησι ἀπασαν, ὡς ἐμηνεί. θράττει δὲ τὴν ἀκοὴν ἐκ τῶν ἀπειφαιώντων θηρίων. Quæ ad verbum petita sunt ex parte vitæ Procli quam primus in lucem protuli cap. 33. Cæterum non audiendus Vir summus qui lib. V. Harmoniæ mundi cap. 10. suspicatur hymnum Procli in solem, qui etiamnum super est, fuisse partem *μητρωακῆς*.

16. *Ἐἰς τὴν Ὀρφείας Θεολογίαν*, *In Theologiam Orphei*. Meminit Svidas: Et videtur hoc opus in duos libros distinctum fuisse, ut colligo ex eodem Suida in *Συριακῆς*. Plura de eo Marinus cap. 27. Unde discas nihil aliud continuisse quam electa ex Syriani commentariis in Marini gratiam annotata & a Marino congesta, ipse enim Proclus quo minus proprio Marte in Orphica scriberet, in somno deterritum esse se sciebat.

17. *Περὶ τῶν λόγιων*, *Βιβλία ἑ*. *In Oracula libri decem*. Svidas: Hoc opus partim ex Syriani ore sed præcipue ex Porphyrii ac Jamblichi scriptis quinquennii spatio a Proclo collectum & septuaginta tetradas oraculorum hoc est CCXXX. versus complexum fuisse testatur Marinus cap. 26. Meminit Proclus ipse pag. 39 in *πολιτείᾳ*, εἰρηται δὲ πλείων ἐν τοῖς εἰς τὰ λόγια γεγραμμένοις. Fortasse jam perierat, cum Pfellus & Pletho pauca quædam oracula illustranda & dissensum eorum a Christianis dogmatis ostendendum sibi sumerent. Idem Pfellus sive Simeon Serbi in libro de alimentorum facultatibus, ubi de Philomela pisce agit p. 171. Proclum τὴν χαλ-

δαίτην Φιλοσοφίαν αινιγματικῶς ἐξηγούμενον memorat, ubi sine causa ambiguus hæret interpres clarissimus Martinus Bogdanus utrum nostrum Proclum Pfellus intellexerit.

18. Ἐπιόνημα εἰς ὅλον τὸν Ὅμηρον *In Homerum integrum commentarium*. Suidas. Solenne fuit junioribus Platonice in Poetarum Principem commentari, ut observatum viro summo Lucæ Hofsteno in Porphyrii vita. Cæterum hoc Procli in Homerum opus tributum fuit in libros septem, ut ex eodem Suida colligo in Συμφωνίᾳ. Vide quæ supra p. 449. annotavi. Etiam in quæstionibus sive dissertationibus Procli ad Platonis Politiam, fabulæ quædam & dicta Homeri Philosophice exponuntur, ut jam monui supra, num. XVI. In iisdem pag. 375. citantur etiam Syriani λύσεις Ὀμηρικῶν περιβλήματων.

19. Περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ Θεῶν *De Diis apud Homerum*. Suidas. Refero hoc inter scripta Procli deperdita, quamvis probe memini de hoc argumento agi in dissertationibus quæ editæ sunt ad Platonis Politiam isthoc titulo. Sed quia res minus certa est, & Suidas ipse commentarios Procli in Politiam ab hoc opere de Diis Homericis distinguit, nos quoque distinguere maluimus. Videtur illud respicere Anonymus de incredulibus ab Allatio editus ubi Proclum laudat cap. 19.

20. Συμφωνία Ὀρφείῳ, Πυθαγόρῃ καὶ Πλάτῳ. *Concordia Orphei * Pythagoræ ac Platonis*. Suidas. Huc refer verba Marini cap. 22. ἐξηγούμενος τε πάντα ἐιδυσιαστικώτερον, καὶ εἰς συμφωνίαν ἄγον κ. τ. λ. Sic Hierocles libro quarto de fato ac providentia consensum Platonis cum Orpheo & τοῖς λογίοις demonstraverat teste Photio, & Telephum Grammaticum Suidas refert scripsisse περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Πλάτωνος συμφωνίας. Non in isto autem tantum opere Proclus Syriani exemplo, sed in aliis quoque scriptis suis concordiam hanc ostendit, præcipue commentariis in Timæum, ex quibus unum locum afferre juvat, qui legitur libro quinto pag. 29. Πυθαγόρῃ ὡν ὁ Τίμαιος ἐπέβη ταῖς Πυθαγορείων ἀρχαῖς, αὐταὶ δὲ εἰσὶν αἱ Ὀρφικαὶ παραδόσεις. Ἄ γὰρ Ὀρφεὺς δι' ἀπορήτων λόγων μυστικῶς παραδίδουσι, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξιμάθει ὀργιαδεις ἐν Λιβήθροι τοῖς Θρακίαις Ἀγλαοφάμῃ Τελεῖας μετὰ δίδουσι, ἢ περὶ Θεῶν σοφίαν Ὀρφεὺς παρὰ Καλλιπῆος τῆς μητρὸς ἐκινύσθη. Ex hoc loco, ut id obiter nosem, restituendus Jamblichus p. 135, de vita Pythagoræ, vel potius comprobanda

* Theologum. Arithmetices pag. 37. ἐν Πυθαγορικῇ κατὰ Καλλιπῆος Ὀρφεῖ.

banda medela quam illi feliciter attulere eruditissimus Gisbertus Cuperus libro tertio observationum, & in dissertatione de scriptis Socratis Allatio opposita desideratissimus Godfridus Olearius noster, & Jamblichi editor doctissimus & magna itidem Græcarum literarum jactura nuper extinctus Ludolphus Kusterus. Sed & passim sollicitum Proclum esse video, quo Aristotelem cum Platone consentire doceat, unde *κτινιωμε Philosophi γλυκινωμ* appellatur a Julio Cesare Scaligero ad librum secundum Aristotelis de plantis.

21. *Liber de tribus monadibus νοηαῖς, τῇ ἀληθείᾳ, τῇ καλλοῦ & τῇ συμμετρίας*, meminit Proclus ipse p. 433. in Politiam.

22. *Περί αἰγωγῆς β.* De Disciplina Theurgica libri duo. Suidas. Vide quæ notavi ad Marinum cap. 28. Claudam hoc caput Epigrammate, quod in Proclume ejusque vitæ scriptorem Marinum existat in Anthologia lib. cap. 86.

Καὶ τόδε σῆς ζαθέης κεφαλῆς περιώσιον ἔργον
 ΠΡΟΚΛΕ μάκαρ, πάντων βρέτας ἔμπροσθ ἔτι ΜΑΡΙΝΟΝ
 Ἀθανάτων, μερόπροι βοήθειον εὐσεβέοςιν
 Ἄντι τῆς κεφαλῆς ψυχροσσοῦ ἀλλοκ
 Κάλλυπις, ὅς βιοτῆν θεοτερπέα σῶο λογαίνω
 Γραψε τὰδ' ἐσσομένοισι μνημῆμα σῶν ἀρετῶν,

Divini capitis sacrum est opus hoc quoque felix
 Procle tui, simulacrum quod vivum ipse Marinum
 Divorum, atque piis decus auxiliumque relinquis,
 Qui robur pro te sacro capite esse salusque
 Claraque virtutum posset monumenta tuarum
 Postera commendare luis ad sæcula scriptis.

Index Scriptorum.

In Procli Commentariis ad Timæum & Remp. Platonis, nec non in Theologia ejus Platonica memoratorum, concinnatus a me per otium.

Tb. Theologiam, nudi numeri paginas editæ, Græca Basil. fol. commentariorum denotant.

Lib. I in Timæum incipit p. I. II. p. 63. III. p. 139. IV. p. 238. V. p. 289. In Politiam. p. 349.

A

Drastus 192. ejus dictum de Aristoxeno, ὅτι ἐπ' αὐτὸ τὸ εἶδος αἴηρ ἐκεῖ μυσικός, ἀλλ' ὅπως αὐτὸ δόξῃ τι καινὸν λεγέω πεφροτικώς, 192, τῶν παλαιῶν ὁ μὲν Ἄδρας. 198.

Ægy-

Ægyptiorum Prophetæ scita sua ἐν ἑλλάδι ταῖς ἑπί σωζομέναις ἱερῶν
 πρᾶξα ἔβησαν ex quibus sua Plato hausit. 24. ἐν ταῖς ἱερῶν πρᾶ-
 των ἀναγραφῇ. 38. observationes antiquissimæ eorum Astrono-
 micæ 31. 45.

Ἡ δύσις, ὡς ἔλεγον Αἰγύπτια, τόπος ἐστὶ δαιμόνιον κακωτικόν 24.

Ægyptii ἱεροῦντες. 30. ὡς αἱ τῶν Αἰγυπτίων ἱστορίαι λέγουσι (Μαθη-
 thonis opinor) 31. παντοία Αἰγυπτίων σοφία. 31. mensis illis pro
 anno ibid. ex Eudoxo παράδοσις περὶ ἡλίου ὡς διαφορᾶς ἐν ταῖς
 ζωδικοῖς ἀμειβοῦντο μορφαί. 33. γράμματα ἑκείνων τὰ χημα-
 τὰ ἐστὶ καὶ τύποι τινὲς δραστηριοί 35. Pythagorici sua ab Ægy-
 ptiis mutuati. 38. διὰ μύθων ἠγίσαντο τὰ ἀπόρητα τῆς φύ-
 σεως. 40. διὰ συμβόλων. 40. 41. ἱερὰ γράμματα. 44. 45. 54
 ἢ τῶν Αἰγυπτίων ἱερὰ Φήμη. 56. ἱερῶν λόγοι. 59. παράδοσις
 de materia obscura & infinita. 117. Περὶ φύσεως ἱστορίαι, παρὰ
 τοῖς Αἰγυπτίοις ταῦτα χαρακτηριστὴν σύμβολον φέρει τῆς κοσμικῆς
 ψυχῆς, τὸ χ κύκλον περιβαλόν. 216. ante Græcos τηρήσαντες live
 observationibus Astrologicis usi 277.

Ægyptii Anubin Osiridis custodem κρυπτοῦσαντων ἰنگunt. 411.

Ægyptii Prophetæ λόγος, ὡς καὶ τῶν εἰς αἰθέραινον ἰστέον ψυχῶν ἐ-
 χοιταί τινες καὶ εἰς τὸ θῆλυ φύλον ἐνδεσ. 421.

Aglaophamus, qui Pythagoram initiavit. 291.

ὡς τὰ Λιθιοτικὰ γράψαντες. 56. infra, Marcellina.

Albinus Platonicus. 67. 104. 311.

Alexander Peripatericus. 322.

Amelius 4. 93. 110. 121. 129. 130. 223. 249. 268. 354.

ὁ γενναῖος Ἀμέλιος. 24. 94. 102. Contra Amelium scriptis Jambli-
 chus 226. Theodorus Asinzus Amelio συνεπίμωτος. 94.

Ammonius Antonini præceptor. 187.

Amynder (apud Platon.) 17. 28.

Anaxagoras 63. 258. καθυπνόντων τῶν ἄλλων, τὸν τῶν πρῶτον αἰτία
 τῶν γιγνομένων εἶδεν ἰ. ἢ. τῶν ἐπισταται τοῖς ὄλοις, πρὸ ἀναξα-
 γόρου Σέλων ἀπεφῆκετο. 25.

Antimachus metaphoris frequentibus μεμνηχαμένον ὕψος. ποιῆσι suz
 concilians 20. Chæriilo prælatus à Platone, qui Heraclydi per-
 suasit ut Colophone poemata ejus colligeret. 28.

Antipho φύσιν dixit materiam 4.

Antoninus Ammonii discipulus 187.

Aquilius Ἀκύλλιος. 319. 320.

Archi-

Archimedes. 162.

ἀρχιμήδης δὲ τῆς κεντρικῆς ἰσορροπίας ἡμετέρας 149.

Aristander. 187.

Aristidis λόγος ἀργύρου de incremento Nili 37.

Aristocles. 7.

Aristophanes (in symposio Platonis memoratus) 314. 316. 319. 366.

Aristoteles 4. 6. 31. 36. 37. 39. 56. 58. 73. 80. 82. 85. 86. 90. 93. 103. 117. 118. 120. 123. 125. 133. 138. 142. 152. 157. 161. 163. 164. 165. 166. 167. 177. 178. 185. 199. 217. 220. 231. 233. 236. 241. 245. 250. 254. 255. 257. 260. 261. 265. 273. 275. 277. 278. 279. 281. 283. 286. 294. 318. 329. 334. 358. 362. 418. 419. 422. 431. Th. 18. 146. 161. 216.

ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης 77. 82. ὁ θαυμαστός 141. τὴν τῆς Πλάτωνος διδασκαλίαν καὶ δυνάμιν ἠλώσας, 2. 3. τῶν μὴ θεολογικῶν ἀρχῶν ἀφαιρέσει τῶν φυσικῶν λόγων πέρα τῆς διαιρέσεως, 90. Ἀριστοτελικὰ προβλήματα 108. Ἀριστοτελικὸν αἷμα, 168. ἐν τοῖς ἀποδοκρινικοῖς, 424. ἐν τοῖς προτέραις ἀναλυτικοῖς, id.

ἐν τῇ φυσικῇ, 73. τῆς δευτέρας φυσικῆς ἀκροάσεως, 284.

ἐν τοῖς περὶ κινήσεως λόγοις, 151. ἐπεὶ ἐκείνη τὸ περὶ κόσμου βιβλίον, 322.

ἐν τοῖς περὶ δυνάμεων, 151. ἐν τῷ φυσικῷ, 350. ἐπισημνόμενος τὴν πραγματείαν τῆς αἰτίας (Politiam Platonis) 310. ἐν τῇ περὶ ψυχῆς πραγματείᾳ φυσικῶς αἴτιαν μεταχειρίζεται, ὅτε περὶ καθόλου ψυχῆς ἔτε περὶ λήξεων ἐπισημνόμενος. ἀλλ' ἐν διαλόγοις χωρὶς ἐπραγματεύσατο περὶ αἴτιαν, καὶ τὸν προηγουμένον κατεβάλλει λόγῳ, 338.

ἐν τῇ περὶ ἀρανῶν πραγματείᾳ, 73.

ἐν τῇ μετὰ τὰ φυσικά 126.

ἀντιρρήσεις πρὸς τὴν Πλάτωνος ψυχογονίας γεγραμμέναι καὶ αἱ τῶν Πλατωνικῶν πρὸς αὐτὰς ἐπισημασμέναι λύσεις, 226. Ibidem Proclus testatur se singulari libro illas ἀντιρρήσεις Aristotelis oppugnasse.

Aristotelici 80. Ἀριστοτελικαῖς ὑποθέσεσιν ἀκολουθήσαντες, 87.

Aristoteles Rhodius 27.

Aristoxenus ὁ μελικός (ita leg. p. 27. pro μελικός) ἐν τῇ πρώτῃ τῆς ἀρμονικῆς στοιχειώσεως, 192.

οἱ Ἀριστοξενεοὶ, 196.

οἱ ἁρμορικοί, 212.

Ἡ τῶν Ἀσσυρίων Θεολογία (ex Chaldaicis Oraculis) 154.

Ἀσσύριοι ἔχοντες ἐπὶ τὰ καὶ εἰκοσι μυριάδας ἐτῶν μόνον ἐτήρησαν, ὡς φησὶ Ἰππάρχος, ἀλλὰ καὶ ὅλας ἀποκαταστάσεις καὶ περιόδους τῶν ἐπιτὰ κοσμοκρατίων, 31. e Jamblichō.

- Astronomi. 162. 221. οἱ δεινοὶ περὶ ἀστρονομίαν. 282. οἱ ταῦτα δευτοί. 285. ἀστρονομία καλῶς διδάσκει. 266. περὶ τῶν ἐν τοῖς πλάτησι τηρήσεων κανόνας ἐκδιδωκότες καὶ τὰ περὶ γενεθλιαλογίαν σπυδαίσαιτες. 277.
- Astronomica instrumenta. Δεῖ γὰρ καὶ ἐπὶ τῷ ἀθρακίῳ καὶ ἐπὶ τῆς κρικώϊης σφαιρας καὶ ἐπὶ τῷ παραδείγματι⊙ καὶ ἐπὶ ἀστρολάβῃ ταῦτα καλεῖσθαι &c. 284.
- Atheniensium veterum νόμοι. 46.
- Ἀθηναῖ⊙ ξέν⊙ (apud Platon.) 262. 369. 376. &c.
- Atlas. 282.
- Atticus 8. (Platonicus 30.) 83 84. 87. 93. 99. III. 116. bis 119. 129. 250. 130. 170. 174. 187. 234. 301. 311. φιλοποιώτατι⊙ 315. τὸν Φαίδρον ἐξηγεῖται⊙. 315.
- Βαρβαρικῆς ἀλαζονείας μετὰς Θεωρίας Ἰσοπ⊙. 47. βαρβαρικῆ δόξα ἢν Πλάταρχ⊙ ἰσέησεν ὁ χαιρωνεύς, ἐν ἐνὶ Ἰεργῶν ἰσοπλίωρ κατὰ μὲν τὸ μέσον εἶναι τὸ νοητὸν, καὶ καθ' ἑκάστην δὲ πλευρὰν περὶ ἐκείνο κέσμευς ἐξηκούσα, καὶ καθ' ἑκάστην γωνίαν εἶναι, ἴσους οἱ⊙ ὁ ἡμᾶς περιέχων, ὡς εἶναι τρεῖς ἡγεμόνας, καὶ τρεῖς ἐξηκούσα ἄλλως ὑπ' αὐτῆς. ita leg. non τρεῖς βαρβαρικῆς δόξαις ἐπόμην⊙ Aristoteles quintam essentiam introduxit. 152.
- Berenice μαγείας διδάσκαλα⊙ fœmina. 424.
- Brachmanes Indorum. 64.
- Cajus Platonicus. ἐπερὶ Ἀλβίνου καὶ Γαίου Πλατωνικοῦ 104.
- Callimachus 28. Κυρηναῖ⊙ μαρτυρεῖ ποιητῆς. 391.
- Callippi τηρήσεις Astronomicæ. 32.
- Callisthenes. 30.
- Canones Logici ὡς οἱ τῶν ὄρων βύλωνται κανόνες. 74.
- Chaldæi. 164. αἱ χαλδαίων Φῆμαι. 264. ὁ ἱερός λόγος παρὰ χαλδαίων. 273. longe ante Ægyptios observationibus Astrologicis usi, καὶ πρὸ τῶν τηρήσεων ὑπὸ Θεῶν διδασχθῆίτες. 277. Chaldæorum τηρήσεις ὅλων ἦσαν κοσμικῶν περιόδων. id. Vide & infra, Oracula & Theophrastus.
- Chœrilus Platonis tempore εὐδοκίμων, 28. prælatus ipsi Antimachus a Platone. id.
- Chrysiippus. 126.
- Comœdia. 23. Vide infra Tragœdia.
- Crantor ὁ πρῶτος τῶν Πλάτων⊙ ἐξηγητῆς. 24. 85.
- Cretensium Θεεμοί. Th. 253.
- Critias ἰδιώτης μὲν ἐν φιλοσόφοις, φιλόσοφος δὲ ἐν ἰδιώταις; ὡς ἡ ἰσορία Φησὶν. 22.

- Damon Musicus (ap. Platon.) 362. 363. 367.
 Democritus. 149.
 Demodocus (apud Homeros) 398. 404.
 Dercyllides. 7.
 ἡ Φοβηθησομεθα τῆς δυνεὶ τῶν διαλεκτικῶν. 274.
 Diotima Pythagorica. 420. Prophetis cujus meminit Plato 325. 422.
 οἱ τὰς ἀθροισματικὰς γραφὰς. 352.
 ὁ ἐταῖρος ἡμῶν Δορυδαύτης. 34. 37.
 Duris. 28.
 ὁ Ἐλεάτης ξένος (qui apud platonem loquens inducitur) 187. 202.
 & alibi. 402. 426.
 Empedocles 106. 175. 232. 339. Ἐμπεδοκλεῶν νόμος. 144.
 ejus Φιλία θεία & σφαῖρος. 6. 160. versus: πολλὰ δ' ἔταρθ' ἔθνος περὶ
 εἰ καίβηται. 141.
 οἱ περὶ τῶν ἐσθλῶν γραφὰς. 9. ubi de Bendidiis, festo in hono-
 rem Dianæ celebrato IX. ad X. θαρρηλιῶνος, de quo & 353. 26.
 ubi & de peplo Minervæ & in eam hymno. De aliis festis p. 27.
 de Eleusiniis sacris. 293.
 Epicurus. 19. 82.
 Epicurei. 80. 81. perstringuntur p. 108. τῶν ἐπιθυμιῶν pro causa ven-
 ditantes mundi. Ἐπικουρείων τις. 382.
 Eratosthenes. 37. 149. 186.
 οἱ ἐπιτόδοξοι. 88.
 Euclides (ὁ Γεωμέτρης p. 72.) 162. ἐπὶ τῶν στοιχείων ἐπιτοδοξία. 414.
 Eudemus 258. ubi ejus historia Astrologica respicitur.
 Eudoxus. 31. 257.
 Eurymachus Epicureus. 66.
 Galeni liber ὅτι ταῖς τῆς σφύρας κρείττω ἐκείνη ἢ ψυχῆς αἱ δυνά-
 μεις. 346. adde 412.
 οἱ Γεωμέτραι. 86. 72. 79. 120. γεωμετρικὰ ἀνάγκαι. 101. ἀποδοξία. 105.
 Græcorum antiquissima memoria, apud Atheniensis Erichthonius,
 apud Argivos Phoroneus & Niobe. 31, Græcorum fabulæ de
 Phaëtonte &c. 33. 34.
 Γραμματικῶν λεξιλογικῶν. 62.
 οἱ τὰς Γεωμετρικὰς ἀναγράψαντες. 13.
 Harpocrates (Platonicus) 93.
 Heraclides suadente Platone, Antimachi Poëmata colligit Colophone.
 28. Heraclides Ponticus ὁ Πλάτωνος ἀν μαθητῆς (κατὰ leg. pro ο)
 κωνὴν κύκλον τὴν γῆν. 281.
 Y y 2 He

Heraclitus dixit τὸν δημιουργὸν ἐν τῷ κοσμογενεῖν παίζειν. 101. εἰαυτὸν πάντα εἰδέναι λέγων πάντας τὰς ἄλλας ἀνεπιτήμονας ποιεῖ. 106. ejus dictum πόλεμον τὸν πάντων παύεσθαι. 24. 54. Ἡ τῶν γεγοσῶτων γνώσις πολυμαθίῃ νόον εἰ φύσει. 31. ψυχῶν νοερῶν θάνατος ὑγρῆσι γενέσθαι. 36. νέσθαι ἐφ' ἡμέρῃ ἡλίεσθαι. 334.

pag. 21. pro βίῃ Ἡρακλέτους lege Ἡρακλείους. Etiam suspectam quod p. 56. Ἡρακλείους λόγῳ δια πολλῆς ἀβάτης χώρας διαπορευθῆναι εἰς τὸ ἀτλάντων ἐρεθῆσαι ἀπειθῆναι. lege Ἡρακλῆα.

Hermes 117. Ἰαμβλιχῳ ἰσόρῃσεν ὅτι καὶ ἐρμῆς ἐκ τῆς ἐσιότητις τὴν ὑλοτήα παράγεισθαι βύλεται καὶ δὴ καὶ εἰκὸς καὶκ τῆτι τῷ Πλάτωνα τὴν τοιαύτην περὶ τῆς ὕλης δόξαν ἔχειν.

Hermocrates Συρακῆσις εὐραχηγός. 22.

Hesiodus. 368. 370. 390.

ejus Theogonia 291. ὡς ἐκ Θεογονίας μεμαθήκαμεν. 309. respicit Proclus suos in Hesiodum commentarios.

Hipparchus 31. 277.

Hippocrates. 147.

Ἡ ἰστορία τῆτο βεβαιωτὶ experientia 15. ἡ ἰστορία τῶν περὶ εὐρηματίων γε γραφίτων. notitia 38. ἀπὸ ἰστορίας δῆλον 325.

Historici multi hallucinantur ἀπειρία τῶν τακτικῶν. 20. illiterati populi ἄμασιν ἢ μέλεσιν ἰκανοὶ διασώσασθαι τὰ προβαβαιωμένα nisi sint profus ἄμασοι. 39.

οἱ νεώτεροι λογογράφοι. 53. τινὲς τῶν ἰστορικῶν τὰ περὶ τῆς ἔξω θαλασσης. 54. κατὰ παραδοθεῖσαν ὑπὸ πολλῶν ἰστορίων. 154. ὡς αἱ ἰστορικαί λέγουσιν. 266. ὡς ἐκ τῆς ἰστορίας γινώσκοντες. 417. ἀπὸ τῆς ἰστορίας ὑπομνήσας. 418.

Homerus 5. 21. 23. 36. 40. 42. 43. 58. 81. 84. 96. 101. 277. 283. 300. 301. 316. 343. 335. 341. 368 seq. Th. 17. 22.

Homeri versus 6. 8. 16. 21. 50. 52. 83. 96. 108. 164. 228. 294. 295. 375. 377. 379. 380. 381. 396. 412 respicitur 327. 341. 365.

Μεγαλοφροντάς 20. ad virtutem tradendam unus sufficit iudice Origene. At secundum Porphyrium μέγας μὲν πάθος περθεῖσθαι καὶ ὑψῆσαι, Ὀμηρος ἰκανός, καὶ εἰς ὄγκον ἐγείρει Φανταστικὸν τὰς πράξεις, ἀπάθειαν δὲ νοερὰν καὶ ζωὴν φιλοσόφου ἐπεργάσαν, ἀχόσις τὴν παραδύναμιν. 20. ὁ θεὸς ποιητῆς. 51. 96. 295. ejus verba εἰς κοίρας εἶπω. 80. Pro Homero Apologia proluxa & erudita a p. 368. ad 407. Ὀμηρικὴ μυθοποιία 370. Θεομουθία 374. τὰ μέτρα τῆς μιμήσεως τῆς λέξεως διασώσασθαι. 392. ἀρετῆς καὶ θειότητος

- 7ος ποιητῶν. 393. Homeri sententia nescitur non quando loquuntur proci vel alii inepti homines, sed quando Nestor vel Ulysses. 379. Heroicorum temporum mores accurate expresit. 390.
- Homerus ἐν τῇ καλυμμένη Θεομαχίᾳ. 391. ἐν κοινῇ. 393. 396. 397. Homeri poësis rejecta a Platone quatenus φαντασματικὴ & μιμητικὴ, non quatenus ἐπιστημονικὴ & ἐνθουσιαστικὴ. 405. Civitates in controversiis inter se ad Homeri auctoritatem provocantes. 406.
- Homeri cœcitas. 398. οἱ πολλοὶ τῶν ἐξηγητῶν. 381.
- Hymnus θυσία πρὸς Φερεος. εἰ γὰρ ἴε Φωῆς ἄφελος ἀνθρώποις, εἰς ὕμνος αὐτῇ χρῆσιον. 60.
- ὁ Θᾶος, ὁ μέγας Jamblichus. 5. 8. 16. 27. 31. 36. 37. 44. 45. 47. 48. 49. 54. 60. 63. 64. 67. 70. 71. 79. 85. 89. 102. 116. 117. 121. 125. 129. 130. 133. 137. 140. 171. 173. 183. 184. 206. 214. 217. 231. 235. 236. 248. 249. 252. 253. 254. 257. 258. 268. 275. 282. 290. 291. 293. 296. 297. 299. 306. 311. 315. 318. 321. 338. 348. Th. 2. 28. 140. 142. 188. 216. 313.
- Ἰαμβλίχοιο ἐπιβολαί. 161. εἰ πρὸ αὐτῶν τῶν ἐξηγητῶν. 217.
- ἐν τοῖς ἴε Φαίδρου ὑπομνήμασιν. Th. 215. ἐνθεαστικῶς τὴν Πλάτωνος θεωρίαν μετὰ διωξάσας. ibid.
- ὑψηλολογούμενος ἐν ταύτῃ τῇ ῥήσει. 6. Φυσικώτερον omnia interpretatur, ut Porphyrius πελοποννησιακῶν 7. ὁ θεοτάτος. 24. ἀλλ' ὁ μὲν θεὸς ἔτος αἴθερ πολλὰ ἴε ἄλλα καὶ δὴ καὶ ταῦτα ἡμᾶς παιδέυσας εὐμενῆς ἔσω. 54. πολλὰ μὲν ἀνιγεαίψας πρὸς τὴν Πορφυρίου δόξαν, καὶ ὡς Πλάτωνα αὐτὴν εἶσεν καθαίβαλον, αὐτὸς δὲ τὴν ἐαυτοῦ παραδιδὸς θεολογίαν, πάντα τὸν νοσητὸν κέρον ἀποκαλεῖ δημομεγῶν. 94. ἔτι ὁ αἴθερ διαφερόντως ἀβελάβετο τῆς τοιαύτης (φυσικῆς) πραγμαθείας, τῶν ἄλλων ὡστερ καθευδόμενον, καὶ ὡς τὸ μαθηματικὸν καλυπόμενον μόνον 150. ἐν ταῖς πρὸς τὴν ἀμφὶ Αἰμίλιον καὶ Νυμφίον ἀνιγήσεισιν. 226. θεολογικώτατος τῶν ἐξηγητῶν. 242.
- Invocaciones Deorum ab ipfis traditz Diis. Horz Dez, Mensis DEUS, Dies & Nox Dez, ὡν καὶ κλήσεις ἔχοντες ἐκδοδομένας παρ' αὐτῶν τῶν Θεῶν. 248.
- Πολλοὶ τῶν Ἰταλικῶν ἢ Ἀστικῶν. 62.
- Julianus (Theurgus) ἐν ἐβδόμῃ τῶν ζωνῶν. 246.
- Longinus. 10. 11. 16. 19. 20. 21. 26. 28. 29. 50. 63. 98. Vide & infra μηδία.
- Plotini de eo dictum, φιλολόγος καὶ ἢ φιλόσοφος. 27.
- Lycurgus Lacedzm. 406.

Αὐστητῶν ἢ ἀκριβῆα τὴν παλλήσιαν ἰσχυρίαν μὲν ἀποκαλεῖται καὶ γαλασσία

- σίαν τὰς ἀνδράσι, πολέμους δὲ καὶ ἀγῶνας ταῖς γυναῖξιν. 418. lege
 Δουσιανῶν ex p. 421.
 τῶν λόγων ὑμᾶς λυσίας (ap. Platon.) εἰς τὰ. 6.
 Magi Perfarum. 64.
 Marcellus ἐν τοῖς Λιθιοπικαῖς. 55. ὁ τὴν Λιθιοπικὴν γράψας ἱστορίαν. 54.
 Mathematici. 259. 38. 56. (ubi Eratosthenes respicitur) οἱ τὰ μα-
 θηματικά δασοί. 160.
 Μηδία Stoici problemata ad Longinum περὶ τῶν μερίων τῆς ψυχῆς.
 415. 416.
 Menzchmus Geometra. 149.
 Moderatus. οἱ νεώτεροι, τὰς Νικομάχους λέγω, τὰς Μοδερᾶτους. 144.
 Musæus α μυσοπλασίας dictus Lunz filius. 34. 51. 326.
 Μύχα Pythagorica, lege Μύια. 420.
 Μυσοπλασία 370. 373. 384. 388. 398. lingua Vulcanum προσεφάτα τῆ
 φύσεως ἐρῶντα τῆς Ἀθηνᾶς τῶν νοερῶν εἰδῶν τὸν διαίκεσμον Ὑφαλοῦσθ,
 ἢ τῶν νοήσεων χορηγῶ πᾶσι ταῖς ἐγκοσμίαις ita leg pro ἐγκοσμίαις. 61.
 τὰ μυθικὰ αἰνίγματα μετέγειν εἰς Φυσιολογίαν ἐκ ἴδου. 88. ὡς εἰ
 Φησὶν ὁ μύθῳ. 296. οἱ μύθοι παραδιδάσκουσιν. 297. 8c.
 Mysteria & τελετὰ ἀνάγασσι μὲν ἀπὸ τῆς ἐπιλύς ἢ Θηησοῦδος ζῶντος τὰ
 ψυχᾶς καὶ συνάπλυσσι τοῖς θεοῖς 369. μυθικὰ σύμβολα 370. 372.
 Ἡ μυθικὴ τῶν θεῶν γνῶσις. 370.
 Nicomachus (Pythagoricus) 144. 145.
 Numenius. 24. 26. 93. 141. 187. 299. Ἀμίλιῳ γράφει, ἢ περὶ Ἀμι-
 λίου Νυμηνίου. 249. 268. Theodorus Asinzus, τὸν Νυμηνίου λόγῳ
 ἐμφορηθεῖς. 225. contra Numenium scripsit Jamblichus. 226.
 Ocellus Lucanus, οἱ περὶ Ὀκυλλῶν τὸν τῷ τιμαίῳ πρόδον - - ἴσως
 ἀναγέγραπται ὅρα τὰδε 78 ἀνδρὸς ἐν τῷ ἐπι Φύσεως. 350.
 Olympi μίση. 366.
 Oracula (Chaldaica) νότοις δ' ἀμφὶ θεῶς φύσεως ἀπλήθους ἰσχυρῶν.
 4. ἕρανος ὄρατα θεῶν δρομόν ἀίδιον καλοῦσιν. ibid. ἀπλήθους θε-
 τῶ κραιπνοὶ μάκαρες τελέθουσι. 65. τὸ ἀδρὸν καὶ μεγαλειότητις
 τ' ἐρμητικῆς οἱ χρησμοὶ οἱ διαφορότως εἶχουσι. 20.
 ἐνθεῶν ποιήσεις mentes dixit Φύλακας Διός. 12. τὰ λέγια. 37. 65. 68. 103.
 106. 118. 128. 137. 154. 155. 157. 158. 166. 172. 184. 219. 242.
 257. ubi plures versus 267. 270. 277. 311. 321. 322. 323. 336. 339.
 355. 359. 376. 380. 399. οἱ ἱεροὶ θεσμοί. 45. τῶν λογίων ποιητῶν.
 97. Assyriaca Theologia. 154. μυθικώταται τῶν λόγων. 264. αἱ χαλ-
 δαίων φημαι. id. οἱ τῶν ἱερῶν θεσμοί, αἱ χρησμοὶ τῶν Ἀσσυρίων. 266.
 ἢ ἐνθεῶν ποιήσεις. 300. ἰσραήλικοι θεσμοί. 392. Οἱ-

AD TIMEUM, DE REP. ET IN THEOL. PLATON. 543

Origenes 10. 19. 20. 21. 24. 26. 29. 30. ὁ Πλωτῖνος τῆς αὐτῆς μετὰ
 χὲν παιδίας. Th. 90.

Φησὶν ὁ Πορφύριος τριῶν ἡμερῶν διαβλέσας τὸν Αἰργόταν βοῶντα
 καὶ ἐρυθριῶντα καὶ ἰδῶντι πολλῶν καθ' ἑαυτοῦ, μεγάλην λόγουλα τὴν
 ὑπόθεσιν καὶ τὴν ἀπορίαν, καὶ δεκτικῶς φιλοσημασῶν, ὅτι περὶ
 ταῖς κατ' ἀρίστην πράξεως ἀρετῶσα ἢ παρ' Ὀμήρου μίμησις. 20.

Orpheus ὁ θεολόγος. Θράξ. 353. 36. 50. 51. 52. 54. 58. 93. 94. 96. 97.
 99. 117. 124. 137. 139. 153. 155. 160. 165. 168. 173. 184. 200.
 208. 211. 219. 264. 267. 291. 292. 293. 303. 307. 308. 310. 313.
 315. 316. 323. 330. 368. 375. 377. 388. ἐπὶ τῶν Πλατωνικῶν καὶ
 Ὀρφικῶν μυστικῶν σπουδῶν ὑποθέσεων. 4. Plato. Ὀρφεὺς συντάκτικος
 118. τοῖς Ὀρφικαῖς ἐποίμασι μύθος 124. Orpheus citatur Th. 161.
 206. 253. 264. 267. 322. 363. 365. 370. 376. 381.

Περὶ τῶν Φανητικῶν θεολογῶν. 130. 131. 132. adde p. 335. ἐν τοῖς περὶ
 τῆς ἵππου λόγους. 171. Orpheus versus 29 35. 38. 41. 45. 52. 57. 63.
 64. 95. 96. 99. 100. 102. 121. 124. 130. 146. 156. 174. 184. 211.
 256. 267. 283. 294. 295. 296. 336.

Orphici 301. 375. Th. 214. ἀπὸ τῶν Ὀρφικῶν θεολογῶν. 137. Ὀρφικαὶ
 παραδόσεις. 184. 292. Ἡ Ὀρφικὴ θεολογία. 266. 283. Ὀρφικὴ θεο-
 μυθία. 307.

Ὀρφικῶς, Πυθαγορείως, Πλατωνικῶς. 53. Orpheum Plato ζήλωσας. 57.
 58 & Pythagoras. infra in Pythagor.

Ὀρφικὴ θεολογία. Orpheus vivus dilaceratus 398.

Παμίτιος σὺν τῷ ἑαυτοῦ βαρῆτις Demetrius senii expertum perperno servat Mun-
 dum 158.

Τινὲς τῶν παλαιῶν προσήκασι τὴν εὐχὴν, τῶς ἧ ὕ. 64. nomina νεανῶς
 & κόσμου, ὡς τοῖς παλαιαῖς πολλὴν ἔχον ἀμφιβολίαν. 83. οἱ περὶ
 ἡμῶν. 91. αἱλοὶ γὰρ αἱλοὶ ἰθὺς τῶν παλαιῶν. 98. 101. 164.
 167. 178. 191. 196. 198. 204. ἀρίσαντα τοῖς περιβυλίερος 240. ἐν-
 θεαστικῶν τῶν παλαιῶν νήσοις. 280. οἱ παλαιῶν. 323. 341. πολλοὶ τῶν νεώ-
 τέρων. 103. θευλλέμων ὄνομα ὡς τοῖς νεώτεροις 137. 192. νεώτεροι
 a Plotino, Platonici 166. Nicomachus & Moderatus. 144.

Panztius. 50.

Parmenides 78. 93. 185. 224. 228. 232. 244. Th. 155.

ejus versus p'ures. 105. 160

ejus liber περὶ τῶν ὄντων, unde Plato suum Parmenidem composuit. 51

De reple Minerva, vide pag. 41. 51.

Pericles cui Theologiam Platonicam Proclus inscripsit, φίλος Φίλο-
 τον appellans. Th. 1. Peripa-

- Peripatetici, 81. οἱ ἐκ τῆ περιπάτου. 176. 271. 416. 421. δεσποὶ τῶν Περιπατητικῶν. 215. τινὲς ἐκ τῆ περιπάτου, καθάπερ Ἀλέξανδρος. 322.
- Phanodemus. 30.
- Phemius Ithacensis. 404.
- Pherecydis ὠραδοσὶς αἰνιγματώδης. 40. εἰς ἑρώτα μεταβεβλήσθαι τὴν Δία, μίλλουσα δημιουργεῖν. 156.
- Philolaus. 26. 54. Th. 13. 132. δίδεικται μὲν ἐκ τῆ φιλολαΐας ἡ πλῆθος τῶν ὠρα τῶν Τιμαίου ὄρων. 198.
- Philonides (Stoicus) 166.
- Philosophia, μεγίστη μουσική. 364.
- οἱ ἀρχαιότεροι τῶν Φυσικῶν. 4. 34. 63. 132. 150. 248. Physicis & ipso Aristotele seminotioribus in causis assignandis Plato. 189.
- ὡς ὀιονοῦν τινες 216. ὡς ἡνέες Φασίν. 186. Φιλοσόφων ἡνέες. 214. πολλοὶ τῶν Φυσιολόγων. 286.
- Plato τοῖς Πυθαγορείοις ἐπόμενος. 1. 7. 8. 80. συνεκράσασθαι τὴν τε Πυθαγόρειον καὶ Σωκρατικὴν ιδιότητα. 3. Orpheum ζηλώσας. 57. 58. ἀραιοῦσθαι καὶ ψυχαγωγῆσαι διὰ τῶν ὠραβολῶν καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων χάριτος καλλωπίσας τὸν λόγον. 19. ἐκλογή τῶν ὀνομάτων ἐν Φρονιμείῃ τῷ Πλάτῳ. id. ad Dionysium profectus sperans δημιουργὸς πολιτείας ἐσεῖσθαι χρηστῆς 19. ab Ægyptiis Politiam haufisse traditus. 24. a Solone genus ducit. 25. ποιητῶν αἴτιος κριτής. 28. μάτην Φληναῖοι Καλλίμαχος καὶ Δῦρος, ὡς Πλάτωνος ἐκ ὄλης ἰκανῶς κείνῳ ποιητῆς. 28. reprehendit τὴν πάλιν ἐκ τῆ προχείρου λέγοντας, ἵνα καὶ τοῖς σκυλοῖσιν καλὰ ἀπὸ αὐτῶν παύσασιν τὴν σοφίαν. 40. εἰκεν ὡς περ οἱ Γεωμέτραι πρὸ τῶν ἀποδείξων ὄρας προλαμβάνειν καὶ ὑποθέσεις 72. κατὰ τὸν Γεωμετρικὸν τρίτον μὲν τὰς ὀρισμῶν ἀξιιώματα ὠραλαμβάνει. 79. non tollit αἰδιότητα τῆς παλιῆς. 87. differt ab aliis Physiologis, qui causam efficientem mundi ad causas naturales voluerunt referre. 105. ἢ μόνος ἢ μάλιστα τῆ ἀπὸ προνοῦτος αἰτία κατεχρήσασθαι. 138. ὑφίστησι τὴν ψυχὴν ἀριθμητικῶς, γεωμετρικῶς, ἀρμονικῶς. 144. ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπάγει τὴν πίσιν τοῖς Φυσικοῖς. 154. εἰ ὑπὲρ τῆ Πλάτωνος πρὸς Θιάφραστον ἀντιγράψαντες. 176. ὄρας πάλιν ὅσω τῶν Φυσικῶν, καὶ αὐτῶ τῆ ἀριστοτέλους σεμνότερος. 189. Mathematicis nominibus velat rerum veritates. 216. num σφαῖραν ἀναστρεφῶν agnoverit, 296. ἐκ ἀξιῶν ἐν σοφισαῖς τὰ μουσικῶτατα ἐκφαίνειν. 426.
- τὸ ἀγαθὸν κατὰ Πλάτωνα ὁ πρῶτος θεός. 430.
- Platonis λόγοι πάλιν ἡμῖν τῶν καλῶν λειμῶνας προτείνουσι. 394.

- Πλάτο πολλα διὰ συμβόλων κρύπτειν σκεδαίζων. 329. ἴδιον τὸ Πλάτωνικῆς
 Φιλοσοφίας τὸ τῶν Θεῶν ἐξάρτησιν πάσαν γίνεσθαι. 347. Platonis sen-
 tentia noscitur non quando loquuntur Thrasymachus vel Calli-
 cles, sed quando Socrates, Parmenides, Timæus ἢ ἄλλοι τις τῶν
 ἄτω θεῶν. 379. μῦθοι Platonici cum Homericis conferuntur. 382.
 Homerum agnovit ἡγεμόνα καὶ διδάσκαλον ἔ τῶν τραγωδιῶν μόνον;
 τέτων γὰρ ἔστω, καθόσον ἐστὶ μιμητῆς, ἡγεμῶν, ἀλλὰ τῶν ἐν Φιλοσοφίᾳ
 δογματικῶν καὶ γέντων τῶν μεγίστων. 393. Ex perfectissima Rep. non
 modo Homerus sed & Platonis πραγμασίαι εἰκνεία. 395. Πλάτο
 ὅλης ζῆλωτῆς Homeri. 395. 396. 397. Ὁμήρω καὶ τοῖς ἐνθεοῖς ποιηταῖς
 ἐπέμοιτο. 397. 404.
 Variz Lectiones in Platonis verbis. 233. 259.
 ἀγραφα Platonis συνουσία. 205.
 περὶ ταύτα δὲ διαλεγόμενοι. 70.
 Alcibiades. 350. 397. ἐν Ἀλκιβιάδῃ δευτέρῃ. 391. 402.
 ἐν τοῖς ἐπι τῶν ἀρμονικῶν λόγους (in Timæo) 191.
 Περὶ Ἀτλαντῆδος μύθοι. 2. 24. seq. Atlanticus 56. 61. 62. 63.
 Charmide. 26.
 Convivio. 27. 76. 110. 128. 287. 305. 314. 326. 329. 350. 360.
 363. 393.
 Cratylō. 51. 84. 126. 365. 397.
 Critia. 24. 56. 61. 397.
 Critone. 25.
 Plato Epinomide. 269.
 Epistolis 92. 108. 119. 430.
 Gorgia. 25. 77. 320. 328. 338. 393. 396.
 Jone. 395. 401.
 Lachete 365.
 Legibus. 4. 88. 96. 115. 116. 118. 123. 126. 160. 168. 178. 185.
 247. 250. 251. 256. 257. 266. 294. 317. 327. 339. 350. 356.
 358. 361. 366. 367. 392. 394. ἐν τῷ τρίτῳ τόμῳ. 401.
 Menone. 393. 423. 430.
 Minoῦ. 96. 365. 396.
 Parmenide. 26. 70. 76. 160. 180. 201. 203. 268. 308. 357. ἢ τῷ
 παρμενίδῃ μουσικῇ ἐπιθετικῆς. 253. ὁ παρμενίδης τὴν περὶ τῶν
 νοητῶν πραγμασίαιαν περιέλαβεν, ὁ δὲ τίμαχος τὴν ἰσχυρομίαν. 5.
 Phædone I. 56. 58. 63. (ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς λόγους 70. 105.) 178.
 281. 282. 283. 321. 329. 338. 350. 352. 372. 382. 392. 396. 398.
 Libri V. Pars 4. ZZZ Phæ-

- Phadro. 20. 28. 45. 72. 75. 84. 88. 90. 105. 126. 171. 174. 175.
177. 181. 183. 215. 218. 219. 261. 287. 288. 297. 302. 316.
318. 321. 328. 329. 334. 339. 341. 343. 346. 349. 379. 396.
398. 399. 400. 401.
- Philebo. 26. 33. 54. 69. 79. 80. 96. 105. 110. 117. 119. 123. 124.
129. 134. 189. 268. 279. 315. 316. 327. 386.
- Πλατωνικῶ 314. lege περιλιπῶ.
- Politia. 2. 3. 6. 8. 9. 10. 17. 21. 22. 23. 46. 59. 60. 61. 62. 63. 75.
67. 88. 89. 90. 93. 104. 105. 107. 114. 119. 128. 130. 134.
141. 191. 203. 209. 212. 223. 255. 256. 284. 300. 314. 321.
329. 332. 338. 338. Commentarii in Politiam Platonis inci-
piunt pag. 349. in illis auditores suos Proclus alloquitur, δι-
δείξομαι ὑμῶν. Titulus sive inscriptio Politiae Platonis ἀρχαίαι
καὶ ἕνεοθευομένη καθάπερ ἄλλαι τῶν ἐπιγραφῶν 350. ἐν τρίτῳ
382. ἐν τῷ δεκάτῳ. 398. 399. 404. (174. 284. 323.)
- Politico. 46. 47. 55. 77. 79. 83. 95. 96. 114. 118. 130. 152. 168. 170.
ἐν τοῖς πολιτικαῖς σκέμασι. 347.
- Protagora. 10. 96. 104.
- Socratis Apologia. 393. (194. 423. 424.)
- Sophista. 70. 71. 73. 90. 120. 136. 180. 188. 189. 234. 253. 268.
- Thezteto 15. 62. 75. 76. 77. 114. 164. 351.
- Timaeus Physicus dialogus. 145. περὶ κοσμοποιίας & περὶ ἀλλης λέ-
γοι. 70. 350. 360. 361. 366. 367. 376. 377. 379. 384. 387. 389. 395.
397. 401.
ἐν τῇ ψυχολογίᾳ (in Timaeo) 145. 155. 185. 205. ἐν τοῖς περὶ τῶ
μερικῶν ψυχῶν λόγοις. 190.
- Platonis γενέθλια celebrata. 368.
- Platonis ἐξηγηταί 292. Th. 271. 287. 197. οἱ ὑπερμεμηνηται 27. ἐπὶ
γῆσανθο τινος. 37. παλαιοὶ ἐξηγηταί. 94. primus Crantor. 24.
ἄλλοι τῶν ἐξηγητῶν. 51. 99. 171. 217. ἄλλο πληθὺν ἐξηγητῶν 205.
ταύτης προσεται ἐξηγήσεως. 133. ἐξηγητῶν ἀνιλογοίαι. 69. 205. 272.
οἱ μὲν ἄλλως, οἱ δὲ ἄλλως ἐξηγησαν τοῦ τῶν παλαιῶν. 71. ἀμφιβητικ-
σι οἱ ἐξηγηταί. 133. πολλὰ τῶν ἐξηγητῶν ἀμφιβητικῶν, γενεφόν-
των ἢ ἀνιλογοφόντων ἀλλήλοις περὶ μιᾶς στιγμῆς. 10. τρεῖς εἰς τῶ
των τῶν λέξεων ἐξηγήσεις, λόγον ἔχουσαι πάσαι. 233. ἀπὸ τῆς αἰτίας
καταδραπέδου τῆς τῶν Πλάτωνος διανοίας. 234. ἐπιπολαστικῶν
ἐξηγητῶν. 67.
- Platonici 50. 84. 132. 152. 163. 187. 204. 221. 226. 246. 249. 251. 282.
291. 294. 297. οἱ ἀπὸ Πλάτωνος φιλόσοφοι 240. οἱ μὲν αὐτῶν σο-
φοί. 219. Πλάτωνος φίλοι. 239. ὁ φι-

ὀρφικῶς, Πυθαγορείως, Πλατωνικῶς. 53. παρρησιασόμεθα πρὸς τὰς Πλάτωνικας. 310.

Πλατωνικαῖς ἀρχαῖς ἐκισότητι. 314.

εἰ ἀπὸ Πλωτίνου παύλας Πλατωνικά. 166.

Plotinus 73. 85. 93. 94. 112. 127. 142. 187. 274. 282. 313. 335. 338. 378. 422.

Th. I. 27. 36. 52. 90. 106. 137. 149. 215. 231. 305. 311. 330. ἐν τῷ πρῶτῳ

ἀριθμῶν βιβλίῳ 130. Th. 27.

ἐν ταῖς διαφέρεσι ἐπιστάσει. 130.

Ejus axioma: omne corpus simplex in proprio loco aut quiescit aut in circulum movetur. 142. 274. τὸς ἡμῶν βασιλεὺς, αἰδέσθεις ἢ ἀγγελοῦ, φησὶν ὁ μέγας Πλωτίνος. 77. ὁ Θεός. 314. Θεότητος. 130. di-
Eum de Longino, supra in Longino.

Παρρησιασόμεθα πρὸς πλουτῖνον καὶ τὸν μέγαν Θεοδωρον. 341.

Plutarchus Chyronensis. 35. 116. bis, atque idem ut videtur 84. 99.

187. 304. & 126. ubi legendum ὁ χαλεπῶς, ὡς Πλάτωνος πρώτη τὴν θεῖαν πρόνοιαν καλεσάντος. & 138.

Πολλὰ τῶν ἀγαθῶν ποιῶν εὐροῖς ἀν γυνήματ' ἀζηλωτὰ ἴως εὐφροσύνης
νευσιτίας καὶ συμβεβλῶν ἀριστῶν πλήρη &c. 399.

Poëtz 103. 120. 163. 164. 301. 334. 355. 372. ἡ ποιησὶς φησι. 275. 374.

377. 378. ἐνθεοῦ ποιήσεις. 300. Homeri 382. ἐνθεοῦ ποιητῆ. 25.

Φοῖβεληπτοὶ 374. ποιητικὴν ἐν τῷ ἱερίῳ ποιεῖται τῆς μυστικῆς. 365.

Νύμφαι μὲν κλαίουσιν ὅτι δρυεὶν ἐκ εἰς φύλλα, Νύμφαι δ' αὖ χαίρουσιν ὅτι δρυεὶς ὄμβρος ἀέξει, φησὶ τις ποιητὴς. 384. Δάκρυα μὲν σέθεν ἐστὶ

πολυλήμων γένος ἀνδρῶν, μηδίσαν ἢ θεῶν ἱερῶν γένος ἐβλάστησεν. 385.

Poëtz reprehensi quod de Diis fingunt πολέμους καὶ γάσεις. 53.

Γαψώδων τὰ τῶν παλαιῶν mos in Apataturiorum festo. 27.

Versus: ἀθανάτων το Θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων. 314.

Poëtarum Φανταστικὸν & ἰκαστικὸν atque μιμητικὸν contemnit Socrates

apud Platonem, at τὸ ἰπιστῆμον & ἐνθεον amplectitur. 403. seq.

Porphyrus. 5. 6. 7. 8. 9. 18. 20. 21. 29. 34. 36. 37. 47. 48. 49. 50. 51. 54. 60.

62. 64. 66. 67. 78. 83. 84. 85. 91. 93. 94. 98. 101. 107. 111. 116. 119. 128.

131. 133. 134. 139. 171. 172. 175. 189. 192. 205. 206. 216. 218. 227.

233. 234. 235. 236. 258. 322.

ὁ φιλόσοφος Πορφυρίου τὰυτὰ ἐξηγῆμεν. 45. εὐθύνας παρεχθῆς τῷ

μετ' αὐτὸν ἐξηγητῆ (Jamblichos) 53. σχεδὸν ἀπαντὰ ἐξηγῆται πολυσι-

κώτερον, εἰς τὰς ἀρετὰς ἀναφέρει καὶ τὰ λεγόμενα καθήκοντα, ὁ ἱάμ-

βλιχὸς δὲ φυσικώτερον. 7. mirum εἰ ἕτερα λέγει τ' Νυμφαῖς τὰ ἱερὰ

σπασ. 24. locus Porphyrii de demonibus 142. σύμμηκτα. 415.

ἐν τῇ περὶ ἀρχῶν πραγμασίᾳ. Th. 27.

Posidonius. 277.

Praxiphanes, Theophrasti discipulus 5.

Proclus Mallotes, quem τοῖς ἀρχαίοις annumerat. 166.¹

Proclus Lycius de se profitetur quod βλέπει εἰς τὰ πραγματῶν, μὴ φανῶς ἐναπαυόμενος μόναις. 159. ἡμῶς δὲ τῶν πραγμάτων ἀνέχουμεν. 29. ἐπισκεπτόμενος δὲ καθ' ἕκαστα τῶν τιμαίων ῥημάτων. 337.

ad librum suum de natura mali respicit 116. εἰρηλατῶν δὲ ἐν ἑτέροις καὶ αὐτῶν ἐπὶ πλέον.

de æternitate materiz, εἰρηλατῶν ἡμῶν ἐν ἄλλοις. 117.

δέδεικται δὲ ἐν ἄλλοις ὅτι τὴν πρώτην αἰτιότητα ἐν τῇ αἰετότητι τῶν νοητῶν ἐδρεύει (ὁ Πλάτων) 117. ἡμῶν δὲ ἐν ἄλλοις ἐζητήσασθαι διὰ πολλοῦ, ἡμῶν εἰρηλατῶν ἡμῶν ἐν ἐνὶ τῶν μονοβιβλίων, ὅπου καὶ δέδεικαμεν τὴν μὲν αἰτιότητα τῷ φιλοσόφῳ σύνοχον, τὸ δὲ καλῶς, καὶ τὴν συμμετέχουσαν τῷ ἐρετικῷ καὶ μουσικῷ. Th. 151.

In Platonis Alcibiadem secundum. Καὶ ἡμῶν ἐν ἀλκιβιάδῳ διήγησιν παρελήφαμεν. 391. In Critiam. 405.

In Cratylum Platonis, ὡς ἐν Κρατύλῳ μεμαθήκαμεν. 126.

In libros Platonis de legibus. ὡς εἰρηλατῶν ἐν νόμοις. 178. λέγουσιν τὴν ἐπιμασίαν διανομήν, ἢ ἐν νόμοις παρελήφαμεν. 394.

In Platonis Parmenidem. ὡς ἐν Παρμενίδῃ μεμαθήκαμεν. 201. 203. 212. τὴν περὶ τῶν πρώτων Θεῶν πραγμασίαν ἐπαναπέψασθαι τῷ τῷ Παρμενίδῃ διηγήσει. Th. 107.

In Phædrum Platonis. ὡς ἐν Φαιδρῷ μεμαθήκαμεν. 28. δέδεικται δὲ ἐν τῷ εἰς Φαιδρον συνοσίαις διὰ πολλῶν λόγων. 329.

In Philebum. ὡς ἐν Φιλήβῳ μεμαθήκαμεν. 57. 222.

In Positiam ὁ ἐν πολίτειᾳ Σωκράτους, ὡς δέδεικται ἐν ἐκείνῳ. 121. iterum respicit 135. ὡς ἐν ἄλλοις ἐπιπέδῳ & 191. 259. τρεῖς δὲ ἢ τετραετίας, καὶ ἢ πρώτης ἀνομιεῖς τῇ ἑλῆ δαμωγίᾳ, καὶ ἄλλοις ἐπιπέδου. 10.

In Protagoram. ὡς ἐν Πρωταγόρᾳ μεμαθήκαμεν. 10.

In Sophistam. ὡς ἐν Σοφιστῇ μεμαθήκαμεν. 234.

In Theætetum. δέδεικται ἐν Θεαιτήτῳ. 248. εἰρηλατῶν δὲ ἡμῶν ἐν ταῖς αἰθερίαις διὰ πολλοῦ περὶ τούτων σαφέστερον. 78.

τάξασθαι δὲ αὐτῶν ἀποδείξεις καὶ ἡμῶν ἐν τῷ μὲν πᾶσαν πραγμασίαν ἐχούσῃ τὴν συλλογὴν τῶν πρὸς τοῦ τιμαίου μαθηματικῶν θεωρημάτων. 162. ὡς ἐν Τιμαίῳ καὶ Κριτίᾳ μεμαθήκαμεν. 405.

βιβλίον ἰδίᾳ ἐδεδωκώς οὐδὲ τῶν πρὸς τοῦ Τιμαίου ἀριστοτέλους ἀντιλήψεις ἐπισκεψέσθαι ποιήμενον. 226.

παρα τῶν (οἱ ἄς νῦς καὶ κοινὸς ἐν τῷ κόσμῳ κρεῖσσιν) πρὸς Κριτοσίαν
 ἰδίᾳ γέγραπται. 123.

ταῦτα μὲν (de substantialibus ideis) διὰ πλείων ἐν ἑτέροις ἐξηγήσα-
 μθα 132. ὡς ἐν ἄλλοις ἐδείξαμεν. 432.

ἐξηγήσασθαι διὰ πλείων ἐν τοῖς εἰς τὰ λόγια γεγραμμένοις. 359.

ἔπιπολεν ἐν τῷ πρὸ τῶν ἑσῶν τῶν βαβυλίων, τῇ ἀληθείᾳ, τῇ καλλο-
 τῇ, τῇ συμμετρίᾳ. 433.

τὴν ἢ τελευτήσαν πρὸς ἐκάστῳ ἐρῶσαν (de crateribus animalium) ἐν
 ἄλλοις ἐξηγήσαμεν, οἱ ταύτη Θεὸς Φίλον. 316.

Ὁ προφήτης (apud Platon: de Rep.) 378. &c.

Οἱ προσωγορεύοι. 78.

Ptolemy. 56. 196. 238. 274. 277. ἐν τῇ συστάξει. 258. ἐν ταῖς ἐπι-
 θέσει. 258.

Pythagoras. 134. ἐν τῷ πρὸς Ἄβαρον λόγῳ. 141. λόγῳ ἱερέε. 289. 291.

Pythagorici. I. 2. 3. II. 42. 54. 56. 61. 81. 94. 96. 154. 172. 191. 196.
 223. 224. 254. 282. 331. 340.

Pythagoreos secutus Plato. I. Th. 226. 332. supra in Platone. Ὁρ-
 κως, Πυθαγορείως, Πλατωνικώς. 53. Ab Ægyptiis hauserunt sen-
 tentiam de αιαιωνίσει βαβυλιών. 38. Docent primum οἰκονομικώς,
 deinde συμβολικώς, denique ἐπιστημονικώς. 10. Pythagoricum est
 τὸ γενηθῆναι vocare δεξασόν. 77. Πυθαγορείως φιλοσοφία ἀπὸ τῆς θεῆς
 αἰσθῆς ἀρχομένη. 63. Eorum ἀπόρητοι θεοὶ λόγοι. 92. συστοιχίαν
 divinarum τάξεων in Universo. 40 376. Scriptorum Pythagori-
 corum character τὸ ὑψηλόν, τὸ εὐθεῖον, τὸ ἀπὸ τῶν νοητῶν παύση
 ἐξάπλη, τὸ ἐν ἀριθμοῖς τὰ ὅλα ἀφορεζόμενοι, τὸ μουσικῶς τὰ πράγ-
 ματα καὶ συμβολικῶς ἐνδεικνύμενοι, τὸ ἀναγωγὸν καὶ ἐπεραῖον τὰς με-
 τρικῶς ἐπιβολὰς, τὸ ἀποφασίζον. 3. τὸν ἀριθμὸν ὑμνήτης πάσης μα-
 κάρων καὶ ἀνδρῶν. 6. τῆς ἀκρίβειαν ἀσπασίας φύσεως. ibid. μετὰ δὲ ἐκ κεν-
 τῶν ὅς ἐστιν ἡ κλίμα τῆς ἀδῆς ἐπὶ ζαθίη. 155. 269. 331. Versus: ἀθα-
 νάτης μὲν πρῶτα θεῶν, τὸ μὲν ὡς διακρίσασθαι. τίμα. 62. Ἐπικρίσιαν flatu-
 unt Philosophix sueta. 5. ἀνάλογον τῷ δεξῶ τὸ γαστῆρ, τῷ ἀεστερῶ
 τὸ θάλασσαν καὶ τὴν Πυθαγορείαν συστηθεῖαν. 344.

Pythagorici μέση ἐτατλοντὴν μαθηματικὴν ἐπίαν τῶν τε νοητῶν καὶ τῶν αἰ-
 δητῶν. 146. ψυχὴν ἀριθμῶν vocant. 182. 187. μέγα φρονέει ὡς τῷ τῷ
 πάντος καλίστην ἐρῶσαν ἡ Πλάτων τὰς αἰτίας τὰς ἐπιπέδους. 193. πε-
 περὶ σύμβολα θεῶν καὶ ἀπορήτων πραγμάτων. 206. πυθαγορείως ἐπι-
 νέουσι τὸ Πλατωνικὸν δόγμα. 207. ὁ δὲ γε Πλάτων διέπικρυσίτω τοῖς
 μαθηματικῶς τῶν ὀνομάτων ὅσην ἐρῶσαν ἐχρήσατο τῆς τῶν πραγ-
 μάτων ἀληθείας, ὡς περὶ οἱ μὲν θεολογοῖτο μύθος, οἱ ἢ Πυθαγορείως τοῖς

- συμβέλει. 216. Πυθαγόρειοι κ' τὸ γὰρ Ὀρφικαῖς ἐπαρχ' ἡμετέρας λογίας, ἀνωθεν γὰρ ἀπὸ τ' Ὀρφικῆς παραδόσεως διὰ Πυθαγόρου κ' εἰς ἕλληνας ἢ περὶ θεῶν ἱστορίᾳ προήλθεν, ὡς αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας φησὶν ἐν ἰσοκράτῳ λόγῳ. 289. Πυθαγόρειοι. ὧν ὁ Τίμαιος ἐπέβη ταῖς Πυθαγορείων ἀρχαῖς, αὐτῶν δὲ οὐκ αἱ Ὀρφικαὶ τ' ἀρχαὶ, ἀλλὰ γὰρ Ὀρφεὺς δι' ἀπορήτων λόγων μουσικῶς τ' ἔδιδασκε, πάντῃ Πυθαγόρας ἐξέμαθεν ὀργιασθεῖς ἐν Λεβηθεῖ τοῖς θεοῖς Ἀγλαοφάμῃ Ἰελεῖας μελιδιδόντος, ἢ περὶ θεῶν Ὀρφεὺς σοφίαν τ' ἔδιδασκε, πᾶσι τ' μάλιστα ἐπικύδῃ. Ταῦτα γὰρ φησὶν ὁ Πυθαγόρας ἐν ἰσοκράτῳ λόγῳ. 391. Severus 63. 186. 192. 198. 304. Platonicus 70. 78. 88. ὁ πλατωνικός Σὺβητος, παρρησιασόμεθα γὰρ ἐν Ἰουδαίῳ πρὸς αὐτὸν, γὰρ ἀνακαυχήσας γὰρ μουσικῶς προστίμενον. 168.
- Sibylla παρ' αὐτὴν τὴν ἀποκλήσιν χροῦς μωδίασασα. 288. εἶδε ἡ Σίβυλλα σφραγίσθαι εἰς Φῶς κ' τὴν τάξιν αὐτῆς ὡς ἐκ θεῶν ἦκε δαδὴ λωκεν εἰ μὴ εὐχρῆσθαι τῶν θεῶν μίαν τ' ἀνδρωπῶν. 325. Sibyllæ anima ἀπὸ λατινικῆς. 326.
- ὁ συλλογὸς. infra, Timon.
- Socrates (apud Platon.) 244. & alibi, αὐτὸς ὁ τῶν Ἑλλήνων σοφιστῶν. 385. 386. Socraticæ virtutes, Φιλανθρωπία, ἰσοσυνοχία, τὸ ἤμερον, τὸ ἀσυνέτη, τὸ δικαίον, τὰ ἔθνη θεωρεῖν, τὸ ἠθικόν &c. 3. cum Alcibiade veritates, cupiens δημιουργεῖν πολιτικῆς ἐπιστοχῆς. 19. ἀπολογίας Πικρατῆρος γὰρ φότες 21. Pro ποιήσεως Σωκρατικῆς pag. 116. legendum σοφιστικῆς.
- Socrates Platonicus, Amelio junior. 233.
- Solon. 24. 27. 31. 33. 39. 41. 57. 59. 406. (p. 69. pro ὁ Σόλων legendum εἰς ὄλον) ἐν τῇ ποιήσῃ 25. Φιλοσοφίαν ποιητικῆς μίξας. 28. ubi plura. Profectus in Ægyptum. 29. ἐλευθεριώτατος. id ejus νόμοι 62. ποιήματα. in Platoni in Timæo. 350. 366.
- Sophistæ μίχρη λόγων ἐπιδεικνύμενοι τῆ ἀρετῆν, 20. πλανῆται 21.
- Stefichorus 398. Vituperatio Helenæ, & palinodia. id. an veluti μουσικώτερος. Homero przlatus a Platone. 398. 399.
- Stoici τὸν ἀνδρῶν εὐδὸν φασὶν δεῖναι τὴν τύχης ἰτα λέγ. pro ψυχῆς. 61. ἀπὸ τῆς κῆ ἔλκεται σσηθῆας. 69. statuunt ποιητικόν τι γὰρ παύσις, ἀχρηστῶν τ' ὑλκ. 81. 138. τὴν αὐτὴν ἀρετῆν εἶναι θεῶν κ' ἀνδρωπῶν. 106. eorum de Tempore lententia 271. Deorum νόμον τῆ ὑλκ συμμιγῆ μῆτη docent. 297. alia 415. 416. 421.
- Strato Phycicus 242. ἐν τῷ περὶ οὐρανοῦ βιβλίῳ. 243.
- Syrianus intelligitur ὁ ἡμετέρος καθηγητῶν. 7. (ubi male Ammonii nomen in margine adscriptum) ὁ ἡμετέρος διδάσκαλος 16. 24. 47. 67. 74. 94. 96. 98. 99. 109. 113. 134. 150. 190. 207. 208. 242. 250. 269. 287. 292. 301. 310. 311. 314. 368. 381. 383. 407. Th. 215. τί γὰρ δεῖ λέγειν τὸν ἡμέτερον καθηγητῶν τῆς ἀληθῆς βίβλου, ὅς περὶ τὸν Πλάτωνα διαφερέτως ἐδιδάξαν κ' μέγιστον ἦν

το θάυμα καὶ τὴν ἐκπληξὴν τῆς Πλάτωνος θεωρίας ἐξέλαμψε, καὶ ἕτος τοίνυν ἐν ταῖς ἑτυμολογικαῖς γραμμασὶ ΔΣ. ὅπως διαμεμυθεὶ λόγηται πρὸς τὴν καθηγεμό. σε ἡμῶν ἐν τοῖς ἀπὸ ἀναγεγραμμένοις τὸν διάλογον (Politicon Platonis) 168. πρὸς Φούτιρον τοῖς τῆς Πλάτωνος ῥήμασι ἐπιπέτε τὴν ἐξηγήσιν. 171. ἀνωθεν ὡς περ ἀπὸ σκοπιᾶς τὰ διπλασώμερος, καὶ ταῖς τῶν θεολόγων ὑφηγήσεις ἐπέμπεος. 215. ὁ ἡμέτερος πατήρ. 218. 249. παρεμπολεθῆκε τὸς καθηγεμόνος ἡμῶν συγγράμμασιν, ἐν οἷς περὶ τῆτων ἐκφαίνει τὰ ἀπὸ ῥήσας τῆς Πλάτωνος ὀλίγως νοημαία. 224. εἰς ὑβρίσεις τῶν Ὀμηρικῶν προβλημάτων. 275. ὁ ἡμέτερος καθηγεμόνων προηγεμένη καὶ βαλχόμοσθε ὑπεργραμμάσιν ἴσον ἀπὸ τῆς τῶν μῦθων (de Jovis & Junonis amoribus) ὁ θεασκιάσιν, τὴν ἀπὸ ῥήσιν αὐτῆς θεωρίαν ἐξέφην. 386. ἢ ὅτι ἀπὸ ῥήσιν τῶν ὑπὸ τῆς καθηγεμόνων ἡμῶν θεωρημένων. 391.

ὀιτελεσά. 83. ita legendum 240. πρὸς τελευσίαν. TheanoPythagorica. 410. Thales 25. ubi de tripode ad eum misit. (Thamyris. 404. (Theo Platonicus. 26. Theodoros 129. 206. 226. 258. 287. 293. 296. 297. 314. 322. 421. Αἰθίπιος 314. 420. Τη 2. 311.

ἐν τῇ περὶ ὀνομασίων. Τη. 215. ὁ Ἀθηναῖος Θεόδωρος (ἰερεὺς Ἀσπυαῖος) εὐραὶν ὡς περὶ Περφυριώτην δόξαν ὡς ἐκ Περσίδος ἤκουσαν, 187. μέγας Θεόδωρος. 65. 422. post Jamblichum 94. 184. Ἀκκλιόσιν ἐπέμπεος. p. 94. ὁ θαυμαστὸς Θεόδωρος. 98. 239. 292. γοναίης Θεόδωρος. 183. ὁ ἐκ τῆς Ἀσίης Φιλόσοφος τῶν Νυμφητῶν λόγων ἐμφορηθῆς. 225. Ταῦτα γὰρ ἤκουσα καὶ Θεόδωρος Φιλοσοφῆτες. 246. ὁ μέγας Θεόδωρος. 308.

Theognidis Poësis Τυρκογραλα. 402. ἐν ταῖς Θεογονίαις ὡς περὶ ἰδόντες. 287. 288. 296. ἡθεθεολογία, ἢ καὶ Ὀρφυκὴ μόνον. 57. ἰσπαλαῖοι θεολόγοι. 24. θαύματα (ita leg. pro θαύματα nomen Dei θαύματος p. 56.) θεὸν τσα μέγιστον ὑμνήκασιν οἱ τὰ θεῶν σοφοί. 41. Μία πάντα μήτις καλαῖται ὡς περὶ τῆς θεολογίας. ita leg. pro θεοῖς. 52. ὁ θεολόγος. 99. 102. 117. vide Oirheus. θεολόγοι ἐν ἀπὸ ῥήσιν λέγοντες ἀλέγασιν. 315.

πρὸς τοῖς θεολογοῖς. 6. 22. 25. 31. 33. 35. 36. 43. 44. 47. 48. 51. 52. 53. 56. 86. 95. 101. 105. 119. 120. 141. 146. 147. 158. 163. 164. 167. 169. 172. 179. 200. 209. 211. 216. 220. 223. 256. 264. 267. 274. 275. 278. 287. 288. 293. 294. 322. 384. καλῶς τελευσίαν ἡμῶν ἐκ θεολογίαν ἢ φυσικὴ θεωρία. ὡς περὶ καὶ οἱ θεοὶ φασιν 142. ἰερεῖοι θεολόγοι & παρ. 216. ὡς φασί τις θεῶν, ἰερ. θεολόγος. nisi ad oia καὶ τῆς ἰσπαλαῖου ut p. 318. 339. 380. 387. bis 392.

ἐν θεοσοφοῖ. 251. τῶν ἀρχαίων θεολόγων. 291. Theologia ἑλληνικὴ. Τη. 253. 288. 306. 322. 356. 359. 363. 370. 372. 382. ἑλλήνων θεολογικῶν ἰσοῖσι καὶ τελευσίαν καὶ ἰσοῖσι καὶ μυστήρια. 64. οἱ τὰ θεῶν σοφοί 162. φυσικῶς καὶ θεολογικῶς ἀποῦσιν. 167. τῶς ἐπιστημονικῶν ἰσοῖσι τῶν πάποτε θεολόγων. 223. μυστικὰ θεολόγων ὀνομασία. 266. καλῶς

552 INDEX SCRIPT. IN PROCLI COMMENT. Lib. V. cap. 26.

καλῶς ἀρῆται, κόσμον ἐκάστην εἶναι τῶν σφαιρῶν, καὶ τῶν θεολόγων ἡμᾶς ταύτην διδασκώμεν. 279. (θεοί, Bacchus & Sol. 334.

κατὰ τὴν Θεῶν Φημὴν ἢ ταῖς ἐαυτῶν μύθαις παρέδωσαν. 322, θεολόγων οἷον Theophrastus 37. 138. 141. 176. 177. 281. Th. 35. ἐν τῷ περὶ ἕραων. 177.

ἐν τῇ περὶ σημείων βίβλῳ. 286. θαυμασιώτατην Φησὶν ἐν τοῖς καθ' αὐτὸν χρόνοις τῆν τῶν χαλδαίων περὶ ταύτην (διοσημεία) θεωρίαν, ἵνα τε ἀλλὰ προλέγασαν, καὶ τὴν βίβλιν ἐκάστων καὶ θανάτους, καὶ ἢ τὰ κοινὰ μῦθον οἷον χρομῶνας καὶ εὐδίας. 285.

ἐν τῇ τῶν μετεώρων Φυσιολογία. 176. ita leg. pro ἀπολογία. ἐνόμοις. 350. ejus discipulus Praxiphanes 5. ὑπὲρ τῆς Πλάτωνος πρὸς θεοφραστοῦ ἀπογραφῆς. 176. 176.

Theopompus 30. Theoxena, prophetis barbara, 422.

Theurgorum ἀρρηθραία ἐνόμοια 84. ἔργα. 358. θεουργῶν οἱ ἀκρίταται. 246. ita Julianus ὁ θεουργὸς τῶν χρόνον ὑμνήσας. 263. ἐν τοῖς ὑψηλοῦσι. 277. θεουργί 97. 244. 246. 251. 252. 288. 374. 391. αἱ βίβλαι πλήρεις εἰσὶ τῶν θεολόγων καὶ τῶν θεουργῶν 279. οἱ περὶ τὰς τελετὰς δευροί. 391. ὑμνοῦσι προσβότατον καὶ καίτηρον καὶ κυκλοεὶκλον τὸν θεὸν καὶ αἰώνιον. id. ἢ τῷ θεουργῷ διδάξασθαι ἡμᾶς. 282.

τὸ τῷ Πυθαγορικῷ Τιμαίῳ γραμμάτι περὶ φύσεως τὸν Πυθαγορικὸν τρεῖς περὶ διτὰς εἴδη, ἐνθεν ἀφορηθεῖς ὁ Πλάτων τιμαιογραφῶν ἐπιχειρεῖ τὸν σιλλογραφῶν, ὃ καὶ πρὸ τῆς ἕα μαν τῶν ὑπομημάτων, ἢ ὅχι μὲν γινώσκων τὴν ἀπὸ ὁ Πλάτωνος Τιμαίος λέγει ταύτῃ ἐκείνη -- καὶ τὸ διαφωσίας ζητῶν τὴν αἴτιαν μὴ παρέργως. 1. 3. γραμμάτι περὶ τῆς παύσης φύσεως. 5. οὐκ οἶδεν τῆ τῶν Πυθαγορείων φιλοσοφία ποιῆται ἵνα λόγος ἀπὸ τῶν αἰρημάτων καὶ σχημάτων. 40. Τιμαίος γεννᾷ τὴν ἀνδρα, ὃ ἢ Σωκράτης παιδίον, ὃ ἢ Κριτίας εἰς πράξεις προάγει, ὃ ἢ ἑρμοκράτης εἰς λόγους. 61. Timaeo Platonis περὶ εἰρηκλίαν ἢ πολιτικῆν. 62. Timaeus ἀερονομικῶτατος. 62. Πυθαγόρειος ὁ Τιμαίος 163. 197. 283. καὶ σωζῶν τὸν ἴσον τῶν Πυθαγορείων λόγων 68. Φυσιολόγος Πυθαγόρειος. 72. 420. αὐτὸς ὁ Πυθαγορικὸς Τιμαίος ἐν τῷ ἐαυτῷ συγγραμματικῷ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν δυναμῶνας ἀποδουκνῶν. 170. διαλορικὸν γένος ἐπιθεμῆν τῷ ἀρρητὸν τὸν Τιμαίον ita leg. 192. pro τὸν ἀμφι.

Thrasymachus 354. & Callicles 392 (Sophistæ apud Platon.) 343. 379. 394. & 349. cum Cephalo & Polemarcho Thrasymachus memoratur.

Timon ὁ σιλλογράφος. 1. (οἱ τὰς Τιτανομαχίας ἀναγράφουσιν. 13.

Tragediam & Comœdiam Philoſophiæ parum consentaneas spernit Plato. 405. 406. 362. 363. (στωκ. 424.

Tragici imitati quod in Homero minimum est τὸ ἴσχαλον τῆς ὀμμενίας πικρῆ Xenarchus. 129. (Xenocrates ἀκούσας τῷ καθηγεμένῳ (qui audivit Platonem.)

196. 215. (Xenophanis dictum: δοκὸς δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται. 78.

Zaleucus Loerenſium legislator. 22. (Zeno (Eleates) 6.

CAP.

CAPUT XXVII.

De S. CYRILLO Alexandrino.

- S. Cyrilli Alexandrini *ætas & vita*. 1. *Alii Cyrilli*. 2. *Operum Cyrilli Alex. editiones*. 3. *Scripta in septem Voluminibus editionis Græcolatinæ Paris. recensita cum variis observationibus*. 4. *Index Græcus scriptorum Cyrilli, positus literarum ordine singularum homiliarum, aliarumque commentationum initiis*. 5. *Index eorum quæ Latine tantum extant*. 6. *Index scriptorum quæ Cyrilli non sunt sed cum Cyrillo in editione Auberti sunt edita*. 7. *Scripta Cyrilli edita quæ in editione Græcolatinæ desiderantur*. 8. *Scripta quæ sub Cyrilli nomine falso feruntur*. 9. *Scripta Cyrilli Alexand. inedita*. 10. *Perdita*. 11. *Index eorum ad quos vel contra quos scripsit Cyrillus*. 12. *Index Chronologicus & Alphabeticus Patriarcharum Alexandrinorum*. 13.

I.

S CYRILLUS *ἁγιὸς* a) Theophili Archi - Episcopi Alex̄. apud hunc *θεῖον* suum a tenera ætate institutus diligentem operam litteris, sacris præsertim navavit. Inde per aliquot annos inter Monachos Nitrix b) versatus, Alexandriam rediit, & A. C. 403. interfuit Synodo Chalcedonenſi ad Quercum, c) in qua, præſide Theophilo Alexand. condemnatus ac depositus est S. Johannes Chryſoſtomus. Poſt Theophilum A. 412. 15. Octobr. defunctum, Cyrillus in Archi Episcopatum Alexandrinum evectus fuit ſtatim tertia die poſt. aliis incaſſum pro Timotheo Archidiacono laborantibus. Inter alia quæ geſſit magno zelo & ardore, celebratiſſima omnium oreſt, quæ totam Eccleſiam longe tempore commovit, conde-

A a a

mnati

a) Nicephoro XIV. 25. *fratris filius*. Sed Facundo II. 4. & Tripartitæ X. 25. *confobrinus*, & auctori Chronici Orientalis p. 118. rectius, *ſororis filius*. Confer Tillemont. T. 14. p. 267. & 747. ſeq. ſam. Baſnagium ad A. C. 444. n. 12. Eufebium Renaudocum in *Hiſtoria Patriarcharum Alexandrinorum* p. 108. Sirmondum T. 2. Operum p. 459.

b) Renaudot. p. 106.

c) Cyrillus ipſe Epifc. ad Acacium in Baluzii nova collect. Concilior p. 759. de illa Synodo loquens: *Ἐγὼ ἑστὴν ἑγὼ ἑστὴν ἑγὼ ἑστὴν*.

mnati atque in Concilio Ephesino A. C. 431. depositi Nestorii historia & grave dissidium cum Orientalibus Episcopis Joanne Antiocheno, Theodorito Cyrensi aliisque, quorum adventum in Synodo non exspectaverat, & a quibus cum Memnone Ephesi Episcopo depositus d) & in carcerem datus a Comite Johanne, sed mox iterum ab Concilio restitutus & ab Imperatore libertati dignitatique p[er]fina redditus est. Hæc prolixius exposita quinolle desiderat, Acta Synodi Ephesinz, Socratem, Liberatum, Facundum, Evagrium, Theophanem, Leontium Byz. & Synodicon adversus tragediam Irenzi e) evolvat, atque e recentioribus (præter Annalium scriptores) consulat Tillemontium Tomo XIV. memoriarum Hist. Eccl[esi]e. Jo. Garnerium ad Tom II. Marii Mercatoris, Petavium in dogmatibus Theologicis de incarnatione, & Ludovicum Dukinum in Historia Nestorianismi, Gallice edita Roterodami 1698. in 4to. Obiit Cyrillus A. C. 444. 27. Jun. Ejus memoriam Latina celebrat Ecclesia 28. Januar. (ad quem diem videndus in Actis Sanctorum Bollandus de Cyrillo copiose disserens) & Græca 9. Junii & 18. Januar. τῶν ἐν ἀγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων ἀλεξανδρείας ἀθανάτων καὶ κυρίων. Quoniam dogma Catholicum de incarnatione Verbi tanta animi contentione asseruit, perinde alienus ab Eutyche quam a Nestorii erroribus, hinc γνώμων τῆς ἀκρίβειας, accuratissimi regula, dicitur ab Eulogio apud Photium Cod. 30. p. 452. Τῆς ἀκρίβειας διδάσκαλος doctior accuratissimus p. 454. & Σεμνὸς τῆς ἀκρίβειας καὶ ἀληθείας ἁγαστής. p. 441. servidus accuratationis veritatisque amator. Quod vero φύσιω unam f) in Christo post unionem ὑποστάσεων esse scripsit, locis sexcentis satis demonstravit longe alio sensu se intelligere, quam Eutyches deinde est opinatus, atque naturæ vocabulo pro ὑποστάσει esse abusum.

II. Alii

- d) Tillemont. T. 14. p. 409. seq. 427. 432. seq. 456. 464. 483. seq.
 e) Prima editio Synodici illius a Christiano Lupo, Lovan. 1682. 4. altera a Baluzio in nova collectione Concilior. p. 666. sq. Paris. 1683. fol. Tercia a Jo. Garnerio in auctario operorum Theodoretz, ibid. 1684. fol. vide que volumine superior. p. 442. Tillemontium p. 605.
 f) Epistola 2. ad Successum. Confer que pro Cyrillo Ephraim Antiochenus apud Photium Cod. 229. & Eulogius Alex. cod. 230.

II. Alii Cyrill.

- Cyrillus *Adanorum*** Ciliciz primz Episcopus, qui interfuit Synodo Orientalium post Concilium Ephesinum. Ad eum Epistola Theodoriti, in auctario Garneriano p. 679. Mentio ejus in Synodico adversus tragœdiam Irenzi cap. 7. 13. 28. 130. 161.
- Cyillus Episcopus *Afer***, Martyr de quo Acta Sanctor. 8. Martii T. I. p. 757.
- Cyrilli *Alexandri*** Patriarchz post celebrem illum, de quo dixi, fuere complures, unus ab A. C. 1078. ad 1092. alter filius Laklaci ab Ao. 1235. ad 1243. tertius Cyrillus Lucaris qui deinde ad Patriarchatum Constantinopolitanum pervenit. A. 1621.
- Cyrillus *Armenia*** Episcopus, ordinatus ab Eustathio Sebasteno, Vide S. Basilii Epist. 58. & 187.
- Cyrillus Contari**, *Berrhœnsis* Patriarcha Constantinopolitanus, Cyrilli Lucaris æmulus, strangulatus (anno post eum) 1639.
- Cyrillus *Carmelita*** circa A. C. 1224. de quo Acta Sanctor. 6. Martii Tom. I. pag. 498. seq. ubi vita scripta a Joanne Palzonymoro Hic est Ordinis Carmelitici tertius Prior Generalis, natione Græcus qui ad Joachimum Abbatem scripsit. Unde quorundam stupor, qui Hierosolymitanum Cyrillum vel Alexandrinum Carmelitis ridicule accensuere. Vide Labbeum Tom. I. de S. E. p. 246.
- Cyrillus *Casbegumenu*** Monasterii S. S. Martyrum Probi, Tarachi & Andronici qui interfuit Concilio Constantinopolit. pro culta imaginum quod sub Alex. Comneno habitum est in triclinio Blachernarum.
- Cyrilli *Constantinopolitani*** Patriarchz fuere tres, unus Cyrillus hic *Contari*, de quo paullo ante in Berrhoecensi, alter Cyrillus Lucaris, de quo mox: & tertius Cyrillus *Σπavός ὁ Τριπόδης* ab A. 1652-1656.
- Cyrillus *Dalmata*** ab A. C. 863 *Moravorum, Slavorumque* Apostolus & *Rulgarorum*, una cum fratre Methodio, de quo præter scriptores lib. V. cap. 1. §. 30. p. 259. allegatos, adeundus Joh. Weichard Valvalor & Erasmus Francisci in parte secunda operis Germanice editi: *Ehre des Herzogthums Crain* lib. VI. cap. I. ubi de literis Slavonicis a Cyrillo & Methodio repertis.

- Cyrillus Grammaticus** glossarii Græcolatini Auctor, de quo alibi.
- Cyrillus Heliopolitanus** sub Juliano martyrium passus, de quo Theodoritus III. 7. Hist & Suidas in Κύριλλος.
- Cyrillus Hierosolymitanus** de quo dixi lib. V. cap. 14. Nunc tantum addo, diversum ab hoc videri, Cyrillum cui Hieronymus fidei suæ confessionem tradidisse scribit Epistola 77. vide Tillemont. Tom. XII. p. 624.
- Cyrillus Jurisperitus**, quem inter Scholiastas βασιλικῶν memorabit infra, libro VI.
- Cyrillus Laura S. Sabæ** presbyter, qui scripsit encomium S. Theognii Ascetæ & Episcopi Cypri. Incipit: Θεόγωγε ὁ πανύφημος.
- Cyrillus Lucariæ**, ex Alexandrino Patriarcha Constantinopolitanus, strangulatus Ao. 1638. de quo consules librum de sententia de la perpetuite de la foi Paris. 1709. 12. & memorias literarias Trevoltinas Anni 1710. p. 626. seq. Sed & Hottingerum, Thom. Smithum aliosque allegatos a me lib. V. cap. 5. p. 749.
- Cyrillus Martyr**, Cretensium Episcopus cujus vitam ab Anonymo Cretensi scriptam habuit Allatius hoc initio: *ὡς ἂν μὴ εἶν λόγων αἰθέριος πρὸς τὴν διήγησιν ἐσόμενον.*
- Cyrillus Syriopolitanus** Monachus S. Lauræ Hierosolymitanæ, qui medio sexto post Christum natum sæculo floruit & varias vitas Sanctorum Græce scripsit, de quo dicam infra suo loco.
- Cyrillus Trevirorum** Episcopus circa A. C. 458. de quo Acta Sanctor. 19. Maji. Tom. IV. p. 331.

Hicce addam lubens quem nec vetus Græcia fastidisset eruditibus suis Civibus ac Poëtis, si prisca illa ætate vixisset, cum laude accensere, B. M. *Johannem Godofredum Herrichen*, Rectorem nuper Scholæ Senatoriæ Lipsiensis, meum a prima pueritia præceptorem formatoremque adolescentiæ, singulari fide ac dexteritate. Hujus memoria semper animo meo futura chara ac venerabilis etiam *Cyrilli* mihi nomen jucundum facit, quo ille pro vernaculo suo *Herrichen*, quod *Domnulum** sonat, libenter utebatur, postremis annis potissimum: sub quo etiam Adonin suum sacrum edidit, hoc ipso anno 1716. utili instituto præclari Friderici Frisii cura Altenburgensibus typis recusum. Quam fecundum fuerit ejus & quam elegans inge-

* *Domnuli* cujusdam Afri, viri docti mentio apud Sidonium IX. 13. & 15. & IV. 24. ubi vide si placet Sirmondi notas,

ingenium, quanta Græcæ & Latinæ Lingvæ peritia, & in utraque sed Græcæ præsertim poetica & sçientia & felicitas, magis perspicuum faciam, quando Cæcilius Volturnus, quod a digno patrueli *Æmilio Herodoto* collectum accepit, in lucem quod opto proxime præferre dabitur. Diem obiit vir optimus in cælibe vita LXXV. supergressus annos, & rure ante aliquod tempus donatus Lipsiæ A. MDCCV. V. Cal. Febr.

III. Cyrilli Operum editiones.

Latina.

Basil. 1524. fol. apud Cratandrum, in qua editione tantum exstant commentarii in Johannem, in Leviticum (qui Origenis sunt) & thesaurus, quæ singula separatim prodierunt Paris. 1510. & 1521. fol.

Basil. 1546. fol. apud Hervagium, IV. Tomis sed qui uno comprehendendi Volumine possunt. In hac accedunt libri VII. de Trinitate, de Spiritu S. de adoratione in Spiritu & Veritate, libri X. contra Julianum, & III. de recta fide in Christum ad Theodosium Imp. & Reginas, Epistolæ XXXIX. Homiliæ X. Apologia ad Imp. Theodosium, declaratio XII. capitulorum pro iisdem Apologeticis & liber ad Evoptium: Expositio Symboli Nicæni, Scholia de incarnatione Unigeniti, Synodales Epistolæ XII. & dogmata Nestorii a Cyrillo impugnata & a synodo Ephesina condemnata.

Basil. 1566. fol. apud hæredes Joh. Hervagii, in qua editione quintus Tomus sive quinta pars (omnes enim quinque Tomi uno Volumine continentur) commentarios in Esaiam: ex Laur. Hunfredi versione complexa accessit. Fallitur V. C. Elias duPin qui hanc editionem primam Latinam Operum Cyrilli esse scribit Tom. IV. Bibliothecæ scriptorum Eccles. p. 52.

Paris. 1573. fol. 2. Voluminibus, *Gentiano Herveto* curante, ** quæ editio a Possævino in apparatu sacro recensetur. Sed plenior prioribus

A a a 3

est

* Vide Acta Eruditorum T. 4. supplem. p. 89. seq.

** Bonav. Vulcanius præf. ad Atrianum A. 1575. editum: *Ne quis me totum ad hunc autorem denuo vertendum accessisse excipiat, nemo quis me eas imitari suspicetur, qui quæm hodie fœderis hæretici auctoris post amicos alteram editionem re-*

est posterior Parisiensis A. 1605. 2. Vol. quam perlequitur Belarminus de S. E. in illa enim Glaphyra in Pentateuchum ex A. Schotti versione, & libri posteriores XVI. de adoratione in Spiritu & Veritate ex interpretatione Antonii Agellii, ne alia jam memorem, accessere.

Græcolatina.

Unica *Johannis Auberti*, Laudunensis Presbyteri, Canonici & in schola Paris. Laudunensis Collegii Magistri atque interpretis Regii, Paris. 1638. fol. septem Voluminibus, quam post Labbeum, Caveumque paullo diligentius infra recensui.

Editiones promissæ.

I. *Bonaventura Vulcanii*, Abraham Scultetus in narratione de Vita sua p. 55. *Leide A. 1612.* maxime me oblectabam atque clarissimorum Virorum, & inter alios *Bonaventura Vulcanii*, quem sicut admodum sella affixum, & manibus pedibusque captum inveni. Promissam ille triginta quatuor annis ante * editionem omnium operum *Græcorum Cyrilli*, hæcenus a multis desideratam. Hæc cum frustra hæcenus fugatis propemodum mundanis exspectassem, & jam coram hominis aetate, voluntudinemque perditam considerarem, petii ab eo ut *Cyrillum Græcum* fidei mea concederet: me non solum operum daturum; ut ex ipsius voto ille in vulgus exiret, sed etiam de Codicis pretio ipsi satisfacturum. At ille gratis pro officio actis, tantum adhuc virium sibi superesse ajebat, ut ipsæmet promisso se exsolvere posses. Usque adeo verum est, neminem esse tam senem, qui non dico diem, sed annos supervivere posse se desperet. Quanquam erat nonnemo in Anglia, qui de tanti thesauri possessione magnifice potius se jactasse, quam vera gloriatum fuisse affirmaret. Certum tamen est *Vulcanium* non modo plura *Cyrilli* inedita Græce possedisse, sed etiam

Latine

cognitionem pollicentur, si conferas, nihil amplius eos profuturum reperias, quam is qui ante biennium *Cyrilli* Opera Lutetia edidit. Quem quidem autorem quum summopore corruptum habeamus, nemoque sit ex Orthodoxis scriptoribus, qui majore recognitione egeat, nullum tamen ab eo, qui eum edendum curabit, verbum immutatum aut correctum invenias, quum interim is omnia priorum interpretum nomina supprimat, totiusque operis laudem inaudita quadam impudentia sibi vendicat.

- * *Vulcanius* præf. ad *Arrianum*, edita A. 1575. seposito e manibus *Cyrillo*, cui *Serredo*, & *Isidoro*, cui castigando longam jam operam navaram, totum me magna animi alacritate ad *Arrianum* contuli.

Latine vertisse haud paucos, quorum pars Bibliothecæ Leidensi legata, etiam Auberti usibus deinde patuit.

2. *Frontonis Ducæ*, de quo Jacobus Simondus in litteris ad Sebastianum Tegnagelium, datis 3. Non. Sept. 1696. *In Bibliotheca Patrum Græco latina duobus Voluminibus comprehensa desit ὁ μακαρίτης, qui & alia, ut nosti, meditabatur, Nicephorum, Theodoretum, Cyrillum Alex. & Biblia Græcolatina. Ex quibus Nicephorum plane abstulerat, Theodoretum magna ex parte confectum habebat. Quod deerat, supplere ipse instituit. Ad Cyrillum pauciora collegerat, quæ usui tamen esse possint si quis huc aliquando ad eam curam animum adjiciet. In Bibliis sacris multum & diligenter laborarat, unumque hoc opus præ cæteris urgebat. Sed vereor ut in posterum sperare liceat propter novam editionem Græcolatinam quæ hic jam incipit, curamque ut audio Jo. Marino, & Congregatione Oratorii viro docto &c.*

3. *Conradi Ristersbusii*, de quo vide Epistolam 352. & 353. inter Epistolas virorum doctorum ad Goldastum editas e Bibliotheca Clarissimi Thulemarii.

4. *Dissertationem de scriptis Cyrilli Alex. promisit Joh. Garverius ad Marium Mercatorem Tom. II. p. 43.*

VI. In editione Græcolatina Paris. Tomo I. continentur :

I. *Περὶ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυχσίως καὶ λατρείας, de adoratione & cultu in Spiritu & Veritate, sive de officiis Christiani hominis erga DEum, libri XVII. dialogi more scripti, in quibus Palladius & Cyrillus colloquuntur. p. 1---631. Cum versione Antonii Agellii, * Neapolitani, Congregationis Clericorum Regularium presbyteri, quæ primum Lugduni sed minus emendate ** 1587. in 4. deinde accuratius Romæ 1588 fol. excusa fuerat, ut latinam editionem Venetam Anni 1604. omittam. Citatur hoc Cyrilli opus ab Andrea*

* Laudat hunc Agellium Petrus Morinus p. 344. Opusc.

** Agellius in admonit. ad Lectorem: *Hos libros cum Lugdunum imprimendos misissem, adeo male non modo imprimendis negligentia, verum etiam corrigentis culpa accepti fuerunt, ut innumeris mendis pleni, & quod mihi molestus fuit, advocatiunculis marginibus additis respersi essent, quas neque ego miseram neque feceram: & ita inepta & absurda erant, ut alicubi ne auctoris quidem sanctissimi & eruditissimi viri nomini parcerent.*

drea Samosateno apud Anastasium in Hodego pag. 342. Ephrazmo Antiocheno apud Photium Cod. 229. Leontio Byz. in Eutychem: ab Anastasio Sinaita quæst. 20. 39. & 57. Johanne Damasceno de Trifagio Tom. I. Opp. p. 400. & in parallelis Tom. II. pag. 364. & à Catenarum auctōribus in Pentateuchum. Meminit & Nicephorus XIV. 14. ac Photius Cod. 49. & Cyrillus ipse sub initium τῶν Γλαφυρῶν p. 2. In antiquis latinis editionibus tantummodo primus hujus operis liber ex alia interpretatione legitur, quæ incipit: *per vacante opinor rogare ex te.* Græca Aubertus depromsit e Codice Vulcanii, quem Bibliothecæ Leidensī ille legaverat, & ex altero Harlzi Maclovienſis Episcopi, cujus variz Lectiōnes post notas Agelli in calce Voluminis occurrunt.

II. Γλαφυρὰ sive *scita commentaria* (allegorica magnam partem & anagogica) in loca selecta Pentateuchi, p. 1 --- 433. cum versione *Andrea Schotti*, S. I. in Genesim libris VII. in Exodum libris III. in Leviticum I. in Numeros I. & in Deuteronomium I. Hoc opus a veteribus frequenter laudatur. * Latine primum lucem vidit ex *Andrea Schotti* versione in Latina Operum Cyrilli Parisiensis Anni 1605. Deinde cum sermonibus Cyrilli paschalibus ab eodem Schotto Græce & Latine publicatum est Antwerp. 1618. fol. Aubertus cum Schotti editione Codicem Harlzi contulit, lectiōnumque varietates in extremo Volumine annotavit. Ex Nicephori XIV. 14. suspicaris Cyrillum ejusmodi γλαφυρὰ composuisse non tantum in Pentateuchum, sed in libros universos Veteris Testamenti, ** τα γλαφυρὰ τὰ τῆς παλαιᾶς γραφῆς τυπωτῶς εἰρημῶνα εἰς χριστὸν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίαν ἀνέγων. In Genesim Glaphyra Cyrilli vertit *Ambrosius Camaldulensis* & edere voluit teste Sixto Senensi, quod facere nescio qua de causa intermisit.

Tomo II.

III. In *Esaiam Prophetam Commentariorum*, libri V. quorum singuli iterum, primus in λέγεις sex, secundus in τόμους quinque, tertius itidem in τόμους totidem, quartus in quinque & quintus in sex

* Vide Tillemont. T. 14. p. 672.

** Cassiodori locum e proœmio Divinarum Lectiōnum, quo Cyrillum refert inter eos qui totam S. Scripturam a principio ad finem Græco sermone declararunt, autli supra c. 19. in S. Basilio, num. XXXII.

Sex λόγος dividuntur. Adjuncta est latina versio *Laurentii Hunfredi*, Angli, quam Ao. 1562. dicatam *Elisabethæ Angliæ Reginz*, & in editione operum *Cyrilli Latina Basil. 1566. fol.* primum editam, *Aubertus* recognovit, Græcæque publicavit ex Codice Vaticano & qui duos priores tantum continebat, Regio. Citatur a *Facundo XI. 7.* nec non a *Leontio Byz.* contra *Eutychem*, & *Ephraimo Antiochens* apud *Photium Cod. 229.*

Tomo III,

IV. In XII. *Prophetas minores, Commentarii* cum versione *Jacobi Pontani S. I.* qui hos primus Græce & Latine ediderat *Ingolstadii Ao. 1605. fol.* auspiciis *Marci Velsæi*, qui in Epistola* ad *Vulcanium Ao. 1601. data. Ego, ne nescias*, inquit, *inter primos Cyrilli amatores nomen profiteor: cujus rei hinc conjecturam capias licet, quod amico cuidam meo, homini Græce & Latine apprime docto auctor sui commentarium in XII. Prophetas vertendi, & vero totum pensum jam absolvit, & nunc maxime editionem adornat. Prophetas minores decem ex Beza Bibliotheca habuimus, reliquos duos ex Vaticana, Aubertus negat sibi alium Codicem MStum præter Pontani editionem ad manus fuisse, nisi quod ad Sophoniam usus est antiquissimo Bibliothecæ Regiæ Paris. Citatur ab *Ephraimo* atque *Leontio Byz.* In his Commentariis quemadmodum & in illis quos in *Esaïam* composuit, propius litteralem sensum quam in *Glaphyris* *Cyrillus* persequitur.*

Tomo IV,

V. In *Evangelium S. Johannis, Libri XII.* cum nova versione *Jo. Auberti*. In Latinis editionibus hoc opus exstat ex interpretatione *Gregorii Trapezuntii*, quæ prodierat separatim *Paris. 1520. fol.* Sed non modo magna, ut solebat, licentia *Trapezuntius* in hac versione usus est, sed libros quintum, sextum, septimum & octavum, quos in Græcis Codicibus non reperit, plane omisit. Quatuor intermedii libri, inquit *Jodocus Clichtoveus*, nec apud Latinos nec apud Græcos ab iis, qui eam quam potuere vigilantiam adhibuerunt, reperti sunt. Nam & in illa insigni *Roma Pontificia Bibliotheca* quinquies, ter quidem Latine (de *Trapezuntii* versione intellige) & ubi Græce conscripti visuntur, & ubi-

Bb bb

que

* Velsæi Opera p. 832. •

Libri V. Pars 4:

que & eisdem in locis trunci ac mutili. Itaque hic quem dixi Clichtoveus, Neoportuensis libros illos quatuor ex suo ingenio supplevit, Augustinum in plerisque secutus, ut notatum Richardo Simoni Tom. III. Historiz Criticæ Novi Test. pag. 529. & 574. Sed quoniam Clichtovei supplementum a Cyrilli ipsius opere in titulis & rubricarum quidem, sed non caractere typorum vel alia nota per singulas paginas agnoscenda, distingui satis contigit, hinc factum est multi * incauti pro Cyrillianis laudarent verba Clichtovei, atque illis ad stabilienda sua quæ vellent placita uterentur: bono etiam Clichtoveo mala illa repensa est gratia, ut pro labore suo indignum maleferiati nebulonis elogium a Caveo tulerit. Cæterum in Joh. Auberti editione qui primus Græca edidit, suppleti sunt ex Holsteano Codice libri integri quintus & sextus qui desinit in expositione capituli X. vers. 17. septimi vero & octavi copiosa & proluxa fragmenta exhibentur cum versione Nicolai Borbonii, Græcæ Linguz Prof. Reg. p. 660 --- 713. ex Catenis in Johannem, illa præcipue præclara, quam adhuc ineditam a D. de Harley, Macloviensi Episcopo utendam accepit. Liber nonus incipit a capite XII. vers. 49. Citatur Cyrilli expositio in Johannem a Facundo, Leontio Byz. contra Eutychem, Ephraimo Antiocheno apud Photium Cod. 229. Concilio VI. & Damasceno in parallelis. S. Maximo T. 2. p. 53. 64. 70. 87.

Tomo V.

VI. ἡ βιβλίον τῶν Θεσαυρῶν περὶ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίας Τριῦτος, p. 1 --- 381. *Theaurus de sancta & consubstantiali Trinitate ad Nemesinum, λόγους 16.* libris XXXV. cum versione Bonav. Fulcani, qui A. C. 1615. defunctus hoc opus Græce & Latine Bibliothecæ Lugdunensis

* Non assentior Theophilo Raynudo qui in erotemacibus de bonis & malis libris p. 174. seq. affirmat Fevardentium meditato supposuisse Cyrillo Clichtovei verba quæ ibi laudat pro immaculata S. Virginis conceptione. Nam facile hoc non advertenti contingere potuit, quemadmodum contigit Rheimsibus & Pando quos arguit Robert. Cœcus in censura scriptorum Veterum p. 389. & Petrus Martyri quem reprehendit Bellarminus lib. 2. de S. Eucharistia, 27. Eodem modo alium insignem Virum notans Vosius de baptismo p. 26. scilicet esse aut utriusque errent viri docti, quemadmodum & aliud agenti hoc accidit Theologo eruditissimo, qui in libro de Variis Scripturæ editionibus p. 83. ait pericope de adabab Job. VIII, a Cyrillo Alex. ut revera Johannis sine ulla dubitatione significaciones distincte proponi multisque explanari.

si legaverat, unde ad Jo. Aubertum pervenit. In Latinis editionibus exstat *Georgii Trapezuntii* * parum probanda interpretatio in XIV. lib. tributa, quæ seorsim lucem vidit Paris. 1514. 1520. fol. Leo Al-latius diatriba de Georgiis p. 375. *Opus Cyrilli, Thesaurus nuncupatum, in plerisque Codicibus MSS. Athanasio Alexandrino tribuitur, sub cuius nomine in Latinum interpretatio Joannis Baptistæ Camotii, nondum edita, quod sciam, est penes me.* Cyrillo vindicatur hoc opus testimoniis Ephraimi Antiocheni, Synodi sextæ & multorum veterum, quos laudant Tillemontius Tom. XIV. pag. 671. & Petavius dogmat. Theolog. de incarnatione lib. VI. c. 13. §. 5. nec non Photii Cod. 236. qui ἐπιχειρηματιῶν βιβλίον appellat, καὶ κτ' τῆς Ἀρείου καὶ Ἐυνομίου λύσεως γωνάως καὶ πολυτρόπως ἀγνοιοῦσθαι. Optimum omnium Cyrilli scriptorum esse ait Nicephorus XIV. 14. Hist. Objectiones Anonymi qui Arausione Aō. 1645. dissertationem de supposito edidit, refellit præter Petavium Raynaudus p. 134. erotematum de bonis & malis libris. In MSS. Codicibus non semper idem ordo nec eadem distinctio, unde fortassis eo nomine Trapezuntius aliqua ex parte excusandus. In Bibl. Segueriana sive Coisliniana teste Clariss. Montfaucono p. 302. in duos libros dividitur, quorum primus viginti priores λόγους continet, secundus posteriores a vigesimo usque ad quadragesimum. Quæ porro Thomas Aquinas ** ex libris thesaurorum Cyrilli profert ad summam in Ecclesia Potestatem Romano Pontifici asserendam, & ad quæ provocant Gennadius sive Georgius Scholarius lib. de primatu Rom. Pontificis, Andreas Colossensis & Synodus Florentina sess. 5. 7. & 8. Augustinus Anconitanus libro de

Bbbb 2

pote-

* Vulcanius ad calcem operis hæc adscripserat: *Ego Bonas. Vulcanius, Brugensis hunc Cyrilli thesaurum olim a G. Trapezontio sive non bona verum, quod multa passim truncasset, innumeris locis epitomen potius quam veram interpretationem dedisset, non pauca etiam de suo adiecit, neque pauciora perperam transulisset, de integro latine verti, & ordinem quem Cyrillus tenuit, qui totus a Trapezontio inaudita audacia permutatum erat, servabi: ita ut Lectores Cyrilli thesaurum, qualis ille ab autore concinnatus est, sint habituri. Dedi enim operam, ne quis aliquid a me vel adjectum vel detractum jure queri posset: utque sententiam Cyrilli quam fidelissime possem, redderem. Basila anno a Nativitate Domini M. D. LXXVI. mensis Januarii.*

** in 4. sententiar. dist. 24. qn. 3. artic. 2. & contra impugnantes religion. cap. 3. sub tin. & in opusculo contra errores Græcorum & in Catena aurea ad Matthæi XVI. qui locus etiam in MSS. Thomæ ita ut in impressis exstat, ut ex Guiarto notavit Rich. Simon T. 3. Hist. Criticæ N. T. p. 471.

potestate Ecclesiz, Jo. de Turrecremata in summa de Ecclesia & in apparatu super decreto unionis Græcor. in Concilio Florentino, ex Cyrillum nunquam scripsisse fatetur Tillemontius Tom. XIV. p. 671. & Elias du Pin Tom. IV. p. 44. seqq. & Cyrillo supposita esse probat Johannes Launojus parte I. Epistola 1. & 2. ad Antonium Faurum, & parte V. Epistola 9. ad Thomam Fortinum, qua priores Epistolæ suas adversus Vincentium Baronem sive Baronium tuetur, cap. 10. Confer. B. Antonii Reiseri nostri Launojum Confessorem pag. 41. seq. & Andream Rivetum lib. IV. Critici sacri c. 19. Jo. Rainoldum in Colloquio cum Jo. Hardto Jesuita, cap. 5. p. 315. seq.

VII. *Dialogi novem* ad eundem Nemesinum ad quem thesaurorum librum misit, quemque *Φιλομαθῶν ἑταροῦ ἀιδάφῃ* appellatum, quibus *Hermias*, * & Cyrillus colloquuntur, pag. 383. 778. Dialogos duos postremos *de incarnatione unigeniti & quod unus sit Christus*, quos tempore aliquo interjecto demum prioribus subjunctis Cyrillus videtur, primus Græce cum versione & notis vulgavit *Benavent. Vulcanius* ad calcem libri contra Anthropomorphitas, Lugd. Bat. 1605. in 4. In editionibus vero Cyrilli Latinis extant modo septem Dialogi priores *de Trinitate* contra Arianos & Macedoniam, ex versione *Joannis Oecolampadii*, quæ primum A. 1546. lucem vixit Græcæ Jo. Aubertus dedit primus ex Codice unico Augustinæ Bibliothecæ, cujus Apographum Matthias Ehingerus ad eum transmissit: Idem Aubertus versionem Latinam Vulcanii servavit, ac pro Oecolampadiana aliam novam, vel potius interpolatam exhibuit. Frequenter citatur hoc opus a veteribus, jam ut apud ut Flavianum Cod. 49. sub titulo *λόγος πρὸς Ἑρμῖαν*, jam *λόγος πρὸς τὴν ἀγίαν Τριῆδα*. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 667. & 670. Octavum & nonum dialogum non carere omni suspitione suppositivæ et Jo. Garnerius notis ad Marium Mercatorem Tom. II. p. 47. idque se ostensurum promisit in dissertatione de libris Cyrilli. Sed dissertatio hæc lucem non vixit, & suspitionem illam omni definitam esse verisimilitudine mihi persvadeo. Nam ut idem argumentum sapius tractare Cyrillo confvetum ac solemne, ita hi duo Dialogi plene genium, stylum, doctrinam priorum dialogorum spirant, & citatur nonus a Leontio Byz. adversus Eutych. ac judice ipso Garnerio p. 56. ad Liberatum, octavus ea scriptus est eruditione, ut viz

ullam

*. Hunc suspicor esse Hermiam, cujus irrisionem Philosophorum habemus.

ullum aliud Cyrilli opus ea de re praestantius aut etiam par existat. Dialogo septimo in quo de Divinitate Spiritus S. disputat, subjunguntur p. 660. -- 677. argumenta eadem probandum longe plura.

VIII. *Scholia* πρὸς τῆς ἐνανθρωπήσεως τῷ μεσσηνίῳ. de incarnatione unigeniti. Latine p. 779 --- 800. additis subinde praeterea quae Conciliorum Tomi exhibent a Joh. Auberto Grævis fragmentis ex MSS. Bibl. Regiz. Incipit: Τὸ χρῆσθαι ὄνομα ἕτερον δύναμις ἔχει. Prodiit primum ex officina Roberti Winter Aō. 1542. in libro Constitutionum Synodaliū: deinde in Cyrilli operum editionibus Latinis, & in Conciliorum tomis in parte 3. Actorum Concilii Ephesini Tom. I. Bini Aō. 1618. p. 364. nec non ad calcem libri contra Anthropomorphitas a Bonavent. Vulcanio vulgati Lugd. Batav. 1605. in 4. In hujus editione quemadmodum & in Latine Cyrilli, non scholia inscribuntur sed Scholia, σχολία velut *difficilia loca & perplexa*: licet fatetur, quod multo etiam magis placet, & verius est, posse etiam σχολία inscribi, velut σημειώματα sive graves sententias, aut additamenta ad alios ejusdem argumenti libros a Cyrillo compositos. Idem Vulcanius castigaciones addidit, ut ex iis cognoscas quanta recognitione indigeant etiam alia pleraque quae circumferuntur Cyrilli scripta, aequè malè atque hoc cum ab interpretibus tum a typographis habita. Theodoretus dialogo 2. affert quaedam Cyrilli ἀποστολῶν σχολίων. Anastasius presbyter in ecloga τῶν χηρῶν c. 3. laudat Cyrillum ἐν ἀρχῇ τῶν σχολίων. Facundus XI. 7. beatum Cyrillum in libro quem Scholia nuncupavit, titulo septimo. Et rursus eodem libro, titulo decimo: Atque VI. 3. in libro qui scholia dicitur, sub titulo, quomodo unus Christus, Andreas Samofatenus apud Anastasium in Hodegopag. 344. καὶ ἐν τοῖς γεγραμμένοις σχολίαις ἐρμηνεύων τὸ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ εἰρηναῖα. Citatur etiam in Actione 2. Concilii Chalcedon. Tom. II. Bini p. 169. & ab aliis, quorum loca Tillemontius Tom. XIV. p. 667. & Garnerius Tom. II. Marii Mercatoris p. 216. annotarunt. Hic illud opus etiam integrum Latine ex MSS. emendatius & a p. 238. ad 241. insigni parte auctius exhibet, ac versionem veterem quam solum habent Mercatori vindicat, inter cuius scripta in duobus Codicibus illam reperit. In prioribus editionibus dividitur in capita 25. In Garneriana in 35. Photius Cod. 169. divisum legit in capita undeviginti.

IX. Περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἡ βεβαίως λόγος, τῷ υἱῷ τῷ πατρὶ. De incarnatione Verbi DEI, filii Patris p. 801. 802. Incipit: ἡ τῆς θείας

γραφήν ὁρθολάτη ἔννοια. In Latinis editionibus exstat loco primo inter homilias, ex *Wolfgangi Musculi* interpretatione: sed *Aubertus* servavit versionem cum qua legitur in parte 3. Synodi Ephesinz, Tom. I. Binii p. 376.

X. Συζήτησις πρὸς τὴν αὐτὴν. *Disputatio ejusdem argumenti per quaestiones & responsiones*, p. 802---804. Incipit: Πᾶς ὁ θεὸς ἀρχαῖος ἐχώρηθη.

Tomo VI. sive Tomi V. parte II.

XI. Λόγος εὐαγγελικῶν Homilia, sive ut ab *Alexandro* * Hieropolitano appellantur, *Epistole Paschales underriginea*, ab A. C. 443. habitæ vel ad Ecclesias missæ, ad indicendum solenne Paschalis tempus, quod *Archi Episc. Alexandrini* ** officium fuisse constat. Has exhibet *Aubertus* p. 1---350. ex editione *Græcissima Antonii Salmatæ*, Theologiz in Ambrosiano Mediolanensi Collegio Doctoris, quæ e Vaticano Codice cum commentar. in loca Pentateuchi prodierat Antwerp. 1618. fol. Habebat & *Andreas Schottus*, ut in Bibliotheca Scriptorum S. I. narrat *Philippus Alegambe*, *Cyrilli heereas pascuales Paschales sermones a se Latinitate donatos jam prælo promptos, sed fœdè prælo suppressit ut Antonio Salmatæ, qui eosdem translulerat, locum daret.* Præterea *Federico Metio* Thermulano Episcopo latine versos *Possévinus* memorat. Numerantur homiliz triginta sed ita ut tertia deficere dicatur. *Parisus* vero *Guldinus* S. I. ex mensium Paschalium successione vitus est sibi collegisse nullam in medio desiderari, sed quæ quarta numeratur, habendam ratione temporis pro tertia, atque ita insequi ceteris ad ultimam usque.

XII. Homilia diversa tredecim, Græce & Latine p. 360 -- 416 & una Latine, de eo quod Verbum DEI factum sit homo, quæ incipit: *Profundum quidem & magnum*, & jam prodierat *Paris.* 1545. in 8. p. 416. --- 417. Hanc *Vulcanius* quoque subjecerat libro contra *Anthro-*

* *Alexander Hieropolitanus* Epistola ad *Acacium Berrhoensem* apud *Baluz.* p. 362 non collect. *Concilior.* *Lucidum est cuilibet legenti cum veritatis amore epistola ipsa, (Cyrilli) & Epistola ad Hebræos interpretationem & Epistolas ad Hebræos bellicas, & universa ejus conscripta &c.*

** Similes exstant Homiliz sive Epistolæ Paschales *Achanasi* & *Theophili Alex.* omitam quas *Dionysii Alex.* memorat *Eusebius.* *Lucii Alexandrini Hieronymus* c. 118. *Catalogi.* *Confer.* *Tillemont.* T. 14. p. 269. 270.

thropomorphitas p. 201. Homilias quasdam Cyrilli & Chrysofomi Gallice a se verfas edidit Morellus Paris. 1604. in 8. Gennadius c. 57. de Cyrillo: *Homilias composuit plurimas, quæ ad declamandum a Græcæ Episcopis memoria commendantur.*

XIII. *Epistola LX.* Cyrilli & aliorum Græce & Latine pag. 1 -- 213. exceptis paucis quæ Latine tantum reperiri potuerunt, de promptæ ex Actis Concilior. Ephesini, Chalcedonenfis, &c. ut intra in indice Alphabetico Homiliarum, Epistolarum & minorum opusculorum Cyrilli distinctius annotabitur. Ex his latinæ editones Operum Cyrilli exhibent Epistolas XXXIX. ex versione *Wolfgangi Musculi.* Ex Epistolis Cyrilli ad Nestorium & Joannem Antiochenum afferuntur quædam in parte 3. Concilii Chalcedonenfis Tom. II. Binii p. 349.

XIV. *Προσφωνητικὸς ad Imperatorem Theodosium juniorem ἐκ τῆς ἐρθῆς πίστεως, de rella in Dominum nostrum Jesum Christum fide* p. 1 -- 42. Incipit: *τῆς ἰδῆ ἐν ἀνθρώποις εὐλαίας τὸ ἀνώτατον.* Scriptus A. C. 430. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 340. seqq. In Latinis editionibus *occidit Jo. Oecolampadii interpretatio.* Cum alia versione in parte I. Actorum Concilii Ephesini Rom. 1608 atque inde in *Basiana* A. 1618. Tom. I. p. 20. atque *Labbeiana* Tom. III. p. 45. Citatur in Concilio VI. Actione 1. & 10.

XV. *Προσφωνητικὸς ταῖς εὐσεβεστάταις βασιλίσσαις, λόγος.* *Idem duo de rella fide ad religiosissimas Reginas Theodosii junioris conjugem Liciniam Eudoxiam, sororesque Flacillam & Pulcheriam.* Sub idem tempus scripti cum superiore. Prior p. 42 -- 127. Incipit: *σεμνολόγημα ἰδῆ οὐκ ἐπιβεβημένον.* Posterior p. 128. -- 180. Incipit: *τοῖς τὸ θεῖον καὶ ἡράνιον ἱερουργεῖ κέντυμα.* Allegantur p. 48. 19. loca *Athanasii ἐκ τῆ ἐκ σαρκὸς λέγου.* Attici Episcopi, Antiochi Episcopi, Amphilocheii Episcopi, Iconii ἐκ τῆ ἐκ τῆς κ' σαρκὸς γινόμενης, Ammonis Episcopi Adrianopolitani, Johannis Episcopi Constantinopol. Severiani Episcopi, Vitalis Episcopi ἐκ τῆ ἐκ π' πίστεως λέγου & Theophili Episcopi ἐκ τῆ προσφωνητικῆ λέγου πρὸς τὰς Θεωνίας τὰ Πριγκίπων. In latinis editionibus occurrit *Jo. Oecolampadii interpretatio.* Sed Aubertus servavit versionem cum qua hi libri prodire in parte I Actorum Concilii Ephesini, edit. Biniana (quæ jam mihi ad manus) Tom. I. p. 43. & 90. Citantur ab Ephraïmo & Eulogio apud Photium Cod. 229. 230. & a Leone M. Epistola 134.

Tomo Ultimo

XVI. Κατὰ τῶν Νεστορίου δυσφημίων περὶ τῶν ἁγίων, ἀ-
versus Nestorii blasphemias contra aditionum libri V. pag. 1. --- 143. cum
versione Antonii Agellii Acerentis Episcopi, qui primus utraque lin-
gua ediderat Rom. 1608 fol. cum notis, adjunctos collectioni Con-
ciliorum Generalium Pauli V. Pontificis auspiciis Græce & Latine
vulgatorum a Jacobo Sirmondo, quoniam in MSis Codicibus Græcis
Synodi Ephesinæ inventi fuerant. Vide Sirmondi Opera Tom. IV.
p. 612. Meminit hujus Operis pentabibli Cyrillus ipse Epist. ad Eulogi-
um pag. 134. & priore ad Succellum p. 140. Gennadius cap. 57. qui ἡ-
λεγχων appellat, ac Photius Cod. 49. & 169. Excerpta e Nestorii libri,
tum quæ in hoc opere Cyrillus oppugnanda sibi sumsit, tum quæ
Ephesino Concilio * Petrus notariorum primicerius obtulit, Tom. I.
Bini, 198. & Tom. II. p. 118. (sq. tum tertiam collectionem a Cyrillo
Ephesi factam & ex sola latina Marii Mercatoris versione adhuc supersti-
titem habes in Mercatore Garnerii Tom. II. pag. 95 --- 110. quibus
idem Garnerius alia ibi Nestorii dicta e Cyrilli scriptis a se collecta
addidit.

XVII. Ἐπίλυσις τῶν δόγματα κεφαλαίων. *Explicatio XII. Cap-*
itulorum sine anathematismorum ** adversus Nestorium, compo-
sitæ in Synodo Ephesina Ao. 431. p. 145 --- 157. In Latinis editionibus
legitur e versione Wolfgangi Musculi. Sed Aubertus prætulit versio-
nem cum qua existat in parte 3. Actorum Synodi Ephesinæ Tom. I.
Bini p. 31. auctore ut videtur Petro Morino, cujus opuscula si pl-
cet vide Paris. 1673. in 12. excusa p. 349. 351. 353.

XVIII. Ἀπολογητικὸς ὑπὲρ τῶν δόγματα κεφαλαίων πρὸς τοὺς τῆς
Ἀνατολῆς ἐπισκόπους Apologeticus pro XII. Capitulis adversus Orien-
tales Episcopos quorum nomine Andreas Samosatenus objectione
scripserat p. 157. --- 200. In Latinis editionibus existat Wolfgangi Mus-
culi interpretatio, additis etiam aliis nonnullis ex Actis Concilii E-
phesini. At Aubertus edidit uti Græce & Latine legitur in parte 3.
tales

* In veteri versione Concilii Ephesini p. 471. seq. apud Baluzium nova Collect. Con-
 ciliar. & p. 625. seq.

** Vide de anathematis illis infra in indicem Homiliarum & Epistolarum, in τῷ Σαβί-
 ρῳ ἡμῶν λεγομένῳ. Et de tempore quo expositionem hanc Cyrillus elabo-
 ravit, Tillemontium T. 14. p. 469.

Actorum Synodi Ephesinae T. I. Binii p. 318. Exstat & cum *Marii Mercatoris* versione in *Mercatore Garnerii* T. II. p. 132. Cyrillum ἐν τῇ πρὸς Ἀνατολικῆς ἐπιστολῇ laudat Ephraim apud Photium Cod. 229. p. 422. 423. 431.

XIX. πρὸς τὴν ἐξ Ἰεροσοφίας καὶ τῶν διδασκῶν κεφαλαιῶν ἀντιρροσίων. *adversus impugnationem XII. capitulorum a Theodorito editam*, praemissa ad *Evoptium* * Cyrilli Epistola, & Theodoretii ad Joannem Antiochenum; nec non ejusdem Theodoretii ἀνατροπὴ sive oppugnatione illorum XII. capitulorum p. 200 --- 240. In Latinis editionibus exstat e versione *Joh. Occolampadii*, sub titulo *libri ad Evoptium*. Cum illa versione primum lucem vidit in antidoto adversus haereses Basil. 1528. in fol. Sed *Ambertus* praetulit versionem cum qua occurrit in parte 5. Actorum Concilii Ephesini Tom. I. Binii pag. 344. Legitur & cum *Marii Mercatoris* versione in *Mercatore Garnerii* T. I. p. 178. Memorat hoc scriptum suum Cyrillus ipse Epist. ad Eulogium p. 134. & priore ad Succensum p. 140. De Theodoretii contra Cyrillum contentione videndus *Leontius de sectis* p. 454. seq.

XX. Ἀπολογητικός, Apologeticus ad Imp. Theodosium pag. 241 --- 252. Incipit: Ἡ μὲν θεία καὶ ἀκήρατος. In Latinis editionibus legitur e versione *Wolfgangi Musculi*. Sed *Ambertus* praetulit illam cum qua exstat in parte 3. Actorum Concilii Ephesini p. 397. Vide de hoc Apologetico post Concilium Ephesinum scripto, *Tillemontium* Tom. XIV. p. 501.

XXI. ὡτὲ τῆς τῶν Χριστιανῶν εὐαγγέλιος θεσηκείας, πρὸς τὰ 78 ἐν αἰθίοις Ἰουλιανῶ, ἢ τοῦ σαβῆλα Χριστιανῶν religionē, adversus libros impii *Juliani*, libri X. circa A. C. 433. ** scripti ad Theodosium juniorem. p. 1 --- 362. Hoc praclarum atque eruditum opus in Latinis editionibus exstat e versione *Johannis Occolampadii*, quae primum vidit lucem Colon. A. 1546. Librum primum Graece primus cum nova meliore versione sua A. 1619. ad editionem adornavit *Nicolaus Borbonius* Professor & interpres Regius, *** in cujus opusculis utraque lingua prodiit Paris, 1630. 1654. 11. Totum opus Graece & Latine primum in *Auberti* editione conspicitur, liber primus ex *Borbonii*, caeteri ex *Auberti* interpretatione. Atque ita recusum lingua utra-

Cc cc

que

Libri V. Pars 4:

* Ptolemaidis, Pentapoleos regionis Episcopus. Vide *Notitiam* p.*** Vide *Tillemont.* T. 14. p. 676.

*** Obiit 6. August. 1644.

que est ad calcem operum Juliani ex illustri viri Ezech. Spanhemii recensione vulgatorum Lipsiæ 1696. fol. Videntur etiam hi Cyrilli libri translati ferri Syriace, nam laudantur a Mose Barcephia parte 2. de paradiso p. 425. 429. E Græcis citant Jo. Damascenus in parallelis, & Catena Posfiniana in Marcum p. 343. laudat Cyrillum ὁ πρὸς Ἰουλιανὸν κεφαλαίω 17. Concilium VI. actione 10. Tom. III. h. n. p. 93. ἐκ τῆς κτ' τῶν Ἰουλιανῶν δογματικῶν βιβλίων τρίτη, ἀπὸ λόγου ἡ κατὰ. Meminit & Nicephorus XIV. 14. & ante hos Theodorus Epist. 83. De Juliani opere adversus Christianos, ejus fragmenta copiosa a Cyrillo afferuntur; dixi volumine superiore p. 89. Rursum modo ejus librum confutatam a Cyrillo conjicit Lud. Ellies du Roy. Tom. IV. de scriptoribus Ecclesiasticis p. 48. *Il paroît qu'il n'a vu que son premier livre, dans lequel cet Apôtre attaque en general la religion Chrétienne.* Sed fallitur idem quando p. 52. libros Cyrilli contra Julianum a Nic. Borbonio utraque Lingua Anno 1630. editos scribit, nam primum tantummodo librum, ut dixi, vulgatum ab eo constat.

XXII. *Κατὰ Ἀνθρωπομορφιστῶν, contra Anthropomorphitas liber* præmissa Epistola ad *Calosyríam* * Episcopum Arsenoitem, quem *ἀγαπήσιον καὶ πνευματικόν* appellat. p. 363---398. cum versione *Benedicti Vulcanii*, qui primus Græce & Latine cum notis (quæ & ipsa in Auberti editione ad calcem Voluminis leguntur) vulgaverat Lugd. Batav. 1605. in 4. Cotelerio in notis ad monumenta Græca Tom. III. p. 557. teste hic liber inscribitur in aliis Codicibus MSS. solutiones dogmaticarum questionum, propositarum a *Tiberio* Diacono & fratribus, *ἐπιλύσεις δογματικῶν ζητημάτων ἐπιζητηθέντων τῷ τιβερίῳ διακόνῳ καὶ τῆς ἀδελφότητι*: vel *ἐπιλύσεις τῶν προσεγεχθεισῶν ἐπιστολῶν τῷ τιβερίῳ διακόνῳ καὶ τῶν ἀδελφῶν*. Vel denique *κυρίως πρὸς τιβέριον*.

XXIII. *De S. Trinitate liber*, p. 1---35. cum versione *Johannis Weigelinii*, Augustani, qui primus e MS. Codice Bibliothecæ patris edidit & in capita XXVII. divisit, Augustæ Viandel. 1604. ** in 8. abditis

* Vide Tillemont. T. 14. p. 663. & 669.

** Quibusdam exemplaribus novus titulus præfixus cum notatione anni 1602. ad præfatum Gregorii Thaumaturgi de SS. Trinitate brevi Confessione.

ditis etiam notis, sed quæ ab Auberto sunt omiffæ Incipit: *ἰκανὴ πρῶτισον ἡμῶ τῆς Χριστιανικῆς*. Jam a multis observatum, hunc librum constare excerptis Johannis Damasceni & Cyrillo. Vide Petavium de SS. Trinitate p. 472. Similiter excerpta e Cyrilli scriptis sunt quæ ab Auberto prætermiffa, quæ Hoefchelius prior Græcæ vulgaverat cum variis Patrum Homiliis pag. 503. seq. Augustæ Vindel. 1587. in 8. Vnde et idem Wegelinus e MSS. ad calcem libri cuius verba ne sua subjunxit, quorum initia adscribam,

Πιστεύωμεν ἰνα Θεὸν εἶναι πᾶσις ἑσῆας καὶ Φύσιν. p. 119.

Πᾶσι ἀνδράσιν ἔμφωθεν ὄψιν τοῦ δεξάμεν. p. 121.

Ἐ τῆς αὐτῆς Φασὶς, ἔσιν ἡ Παντὴ ἀπὸ τῆς ἰδίας μεγαλειότητι. p. 125-140.

Idem dicendum de altero volumine, quod idem Wegelinus *ibid.* 161. in 8. Græcæ & Latine variis cum Damasceni, Pfalli & * Charitonij & Christonij & Hermonij & Hermonij vulgavit, in quo *excerpta Cyrilli contra Nestorianos*, ex interpretatione S. Symboli, ex thesauris, ex libro quo Reginas alloquitur, & ex dialogis *ἐν τῷ κτῆσιων καὶ ἀπόκρισι λόγῳ*, ex duodecim capitulis sive anathematismis, ex Epistolis ad Acacium & Jo. Antiochenum, & ex sermone de incarnatione *θεωλόγῳ* quod S. Virgo fit *θεοτόκῳ*. Incipiunt excerpta illa Cyrilliana *ἡ εἰς τὸν χριστὸν εἰς ἡμῶς μετῆξοντες δία*.

XXIV. *Συναγωγή τῶν ἀναγωγικῶς ἐρησκευμένων ρητῶν τῆς ἀρχαίας γραφῆς*, *Collectio dictorum Veteris Test. anagogice explicatorum* pag. 1-69. cum versione *Gentiani Herveti*, quæ occurrit in Latinis Cyrilli editionibus A. 1573. & 1605. Græca primum ab Auberto in lucem producta sunt ex Codice D. Riberii. Neque hæc *συναγωγή* tota Cyrillum auctorem habet, sed ut ipse titulus profitetur *ἑρμηνεύσασθαι τὸν νόμον καὶ σαφεστερῶς ἀναγγεῖλαι ἐκ τε τῶν τῷ Θεῷ ἐπιτεταμένων Κυριλλῶν, καὶ τῶν τῷ μεγάλῳ Μαξίμῳ καὶ λοιπῶν ἐξηγητῶν* Breviter *collecta & ab acido explicata e scriptis divini Cyrilli, magni Maximi, & aliorum & scriptura interpretum*. Incipit: *Καταραμένη γῆ ἐν τῷ ἔργῳ τῷ δόξῳ*.

* Hic Spartiata natione & Sixo IV. familiaris fuit, Vide Leonem Allatum de Gregorius p. 393. 394.

V. Index Homiliarum, Epistolarum & scriptorum minorum Cyrilli Alex.

adscriptis ordine Alphabetico singulorum initiiis.

1. *Ἀναλάμπεο πάλιν τῆς ἀγίας εὐαγγελίας.* Homilia XVIII. Paschalis, Tom. V. parte 2. p. 253. -- 247.
2. *Ἄνδρες αἰδέσιμοι καὶ πίστεως ἀξιοί.* Epistola 2. ad Nestorium T. V. parte p. 19 -- 21. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini Tom. I. Binii p. 119. Eadem cum *Marii Mercatoris* versione in Tom. II. Mercatoris edit. Garnerianæ p. 42. & ex alia versione antiqua apud Baluzium in nova collectione Concilior. pag. 400. qui Mercatoris quoque interpretationem exhibet p. 640.
3. *Ἀνίγων τὸ ὑπομονητικὸν τὸ ἀποσταλὲν παρ' ὑμῶν.* Epistola 8. ad Clericos Constantinopol. inter se disidentes Tom. V. parte 2. p. 32 -- 36. ex iisdem Actis p. 126. Et cum *Marii Mercatoris* versione, sed quæ in multis plenior est apud Baluzium pag. 642. & Tom. II. edit. Garnerianæ p. 49. cum Garnerii notis.
4. *Ἀξιόκυστα μὲν καὶ ἐξαιρέτα.* Epistola ad Theodosium juniorem, præmissa libris contra Julianum Tom. VII. p. 1.
5. *Ἀπόχη μὲν ὡς διάκειμαι.* Epistola 44. ad Valerianum Iconii Episcopum, adversus eos qui cum Nestorio sentiunt. T. V. parte 2. p. 158 --- 171. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ p. 448. Meminit Liberatus cap. 9. Leontius Byz. Eulogius apud Photium, itemque alii. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 569.
6. *Ἄρα δὴ πάλιν ἡμᾶς ταῖς τῶν ἀγίων ἐπιτομαῖς δοῦ.* Homilia X. Paschalis, Tom. V. parte 2. p. 125 --- 142.
7. *Ἄρα πάλιν ἡμᾶς τὰ λαμπρὰ.* Homilia IX. Paschalis, Tom. V. parte 2. p. 106 --- 125.
8. *Ἀφικόμενοι τῆς ἀπὸ τῆ ὄρας τῆ Καλαμῶν.* Epistola ad Calosyrium, libro contra Anthropomorphitas præmissa T. VII. p. 363 -- 365.
9. *Ἀφικεῖτο μὲν τῆς καὶ τὸ εἰωθὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.* Epistola I. ad Monachos Ægypti * scripta A. C. 429. Tom. V. parte 2. p. 1 -- 19. In Actis Concilii Ephesini parte 1. Tom. I. edit. Binii A. 1618. pag.

* Vide Tillemont. T. 14. p. 330.

- pag. 9. Antiquus versio apud Baluzium in nova Collect. Concilior. p. 287.
10. Βασιλικὴν εἰς τὸν εὐαγγέλιον. Homilia in festum τῶν βασιῶν sive palmarum, & de passionibus. T. V. parte 2. p. 391--403. primum edita a Auberto & MS. Bodlej.
11. Δεῖν αἰθερῶν τῆς ἐν Σιουσιβία. Epistola ad Donatum Nicopolis in veteri Epiro Episcopum. T. V. parte 2. p. 155-159. ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini, T. I. Binii 42. p. 446. Latina vetus versio exstat in synodico contra Tragediam Irenzi pag. 909. Baluz. nova collect. Concilior.
12. Δεῦτε δὴ, δεῦτε πάλιν, ἀγαλλισόμεθα. Homilia XL. Paschalis. T. V. parte 2. p. 142—161.
13. Δεῦτε πάλιν, ἀγαλλισόμεθα ἰσχυρῶς. Homilia XV. Paschalis. T. V. parte 2. p. 198—210.
14. Διψῶντι μοι πάλιν τῆς ἡμῶν ἐπιπικίας. Epistola 19. posterior & Rhodo scripta ante Synodum, ad Clerum populumque Alexandrinum. T. V. parte 2. p. 83. ex parte 1. Act. Synodi Ephesinz T. I. Binii p. 165.
15. Ἐγνωστω πάσις καὶ ἀπὸ πάλιν. Epistola 11. ad Joh. Antiochenum. T. V. parte 2. p. 42—44. ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 144.
16. Ἐδοξέ μοι ἀρχιερεῖται ταῖς τῶν προλαβόντων. Homilia Ephesi dicta cum synaxes peragerentur deposito Nestorio. T. V. parte 2. p. 358—361. In Latinis editionibus exstat ex versione *Wolfgangi Masiali*. Sed Aubertus servavit versionem cum qua legitur in parte 2. Actorum Synodi Ephesinz T. I. Binii p. 219. Alia vetus interpretatio apud Baluzium p. 548. novz collect.
17. Εἰ καὶ πλαῦταρον ἔδοξεν, Epistola 22. ad Clerum populumque Alex. T. V. parte 2. p. 79. ex parte 2. Actorum Synodi Ephesinz T. I. Binii p. 217.
18. Ἐμὲ μὲν εὐαγγέλιον εὐαγγέλιον. Homilia in transfigurationem Domini, Græce primum edita a Jo. Meurfio in Variis sacris Lugd. Bat. 1619. in 4. pag. 1--15. In Auberti editione operum Cyrilli T. V. parte 2. p. 352—354. Græce & Latine, qui rectius legit εὐαγγέλιον εὐαγγέλιον.
19. Εἰ μὲν ἢ σιωπῆσαι καὶ μὴ. Epistola 9. ad Czelestinum Episcopum Rom. T. V. parte 2. p. 36--39. ex parte 1. Act. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 129.

20. *Ἐι τέλειός εἰ Φασίν, ἔστιν ὁ πατήρ ἐν τῇ ἰδίᾳ μεγαλειότησι.* Vide supra num. XXIII.
21. *Ἐκαστα τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων.* Epistola 59. ad Domnum Canonica. Tom. VII. p. 209. seqq. & T. 2. Concil. Labbei p. 1488. & cum Theodori Balsamonis scholiis T. 2. synodici Beveregiani p. 175.
22. *Ἐμαθὼν ἀδελφὲ τῆ ἀγαπητῆς μονάζουσι Πάυλα.* Epist. 49. Commonitorium [ad Maximum Diaconum Antiochenum. id. p. 192.
23. *Ἐμφανῆ μὲν καθίστησιν.* Epistola 39. posterior de fide ad Succensum. id. p. 141 --- 151. Sed nota partem posteriorem a pag. 145. seq. male affutam ex Epistola ad Acacium p. 115. seq. quod Usserio etiam pulchre observatum. Latine vetus versio exstat in Synodico contra tragœdiam Irenzi apud Baluz. p. 92. vide & p. 786. 19. Prodierant quoque ambz Cyrilli ad Succensum Epistolz Dionysio Exiguo interprete in antidoto adversus hæreses, Basil. 1528. fol. Locum ex posteriore Epistola, vindicat contra Severianos Ephraïmus apud Photium Cod. 229. qui & prioris meminit. Vide & Collationem cum Severianis sive Acephalis habitam Constantinopoli A. C. 532. T. II. Binii p. 661.
24. *Ἐνέτυχον τοῖς ἀδελφοῖς τῆς σῆς Θεοδοσίας.* Epistola ad Evoptium. T. VII. p. 200. 199 Vide supra, num. XIX.
25. *Ἐνέτυχον μὲν τῶ ὑπομνηστικῷ.* Epistola 38. prior de fide ad Succensum * Diocæsareæ in Isauria Episcopus T. V. parte 2. pag. 135 - 141. & ex veteri versione apud Baluzium p. 918. seq.
26. *Ἐν μὲν ἑμοίγε καὶ λίαν θυμῆρες.* Homilia XXI. Paschalis T. V. parte 2. p. 265 -- 269.
27. *Ἐπειδὴ μοι γέγραφει ἡ εὐλαβεια ὑμῶν.* Epistola 6. ad eos qui vulgi rumoribus persuasum ajebant Nestorio restitisse. T. V. parte 2. p. 30. seq. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini Tom. I. Binii p. 125.
28. *Ἐπειδὴ πρώτισον ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς.* Vide supra, num. XXIII.
29. *Ἐπὶ καιρῷ δὴ πάλιν τὸ διὰ τῆς.* Homilia Paschalis XIX. T. V. parte 2. 247 --- 257.
30. *Ἐπιλαμβάνονταί τινες τῆς ἐκθέσεως.* Commonitorium ad Eulogium presb. T. V. parte 2. p. 132. inter Epistolas 37. ex parte 3. Actor. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 144. Vetus versio exstat apud Baluzium p. 597. novæ collect. Meminit hujus Epistolz

* De illo Successo Tillemontius T. 14. p. 570.

stolz Liberatus cap. 9. Eulogius atque Ephraimus apud Photium &c. Vide Tillemont. T. XIV. p. 568. seq. Quibusdam in locis falsatum, fuere qui arguerent. Vide Collationem cum Severianis five Acephalis Constantinopoli A. C. 532. habitam T. 2. Bini p. 661. In hoc Commonitorio existat celebris illè locus a Collectoribus Catenarum in libros S. Scripturæ toties laudatus: *ὃ πάσα ἑστὶ λόγῳ οἱ αἱρετικοί, Φεύγετε καὶ ἀποστασθε, καὶ ἀποστασθε ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀποστασθε ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀποστασθε ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀποστασθε ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν.*

31. *Ἐπιμνηστικὸς ἐστὶς ἡμετέρας.* Prologus ad Homiliam Paschalem XIX. T. V. parte 2. p. 247.
32. *Ἐταρῆχθῆσαν ἡ ἀγία συνέδριον.* Epistola 25. ad clerum populumque Constantinopol. T. V. parte 2. p. 90. ex parte 2. Actor. Synodi Ephesinæ; T. V. Bini p. 293.
33. *Εὐσεβὲς θίασμος ἐν τῇδε τῇ ἐφορῆν μαρτυροῦμαι.* Libellus a Cyrillo Alex. & Memnone Ephesi Episcopo oblatas Ephesinæ Synodo. In parte 2. Actor. Synodi Ephesinæ T. I. Bini p. 242. & apud Baluz. p. 498. novæ collect. Concilior.
34. *Ἐυφρανίδωσαν οἱ ἄρανοι καὶ ἀγαλλιάδω ἡ γῆ.* Epistola 34. ad Jo. Antiochenum, (missa per Paulum Emesenum Episcopum) T. V. parte 2. p. 104 --- 109. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ p. 428. Existat & in Actis Synodi Chalcedonenfis T. II. Bini pag. 68. & ex veteri versione apud Baluz. p. 591. Hæc est illa notissima Cyrilli Epistola de Ecclesie pace, scripta A. C. 433. id. pag. 786. Tillemont. T. XIV. p. 545. seq.
35. *Ἡθρητὴν ὑφήγησον ὁ λόγος ἡμῶν εἰς Φίρεα.* Prologus ad Homiliam Paschalem XXVIII. T. V. parte 2. p. 326.
36. *Ἡμεῖς ἐνθάδε συνήγαγον ὁ καιρὸς.* Prologus ad Homiliam Paschalem XVI. T. V. parte 2. p. 210.
37. *Ἡ μὲν θεία καὶ ἀκήρατος.* Apologeticus ad Imp. Theodosium juniorem. Vide supra, num. XX.
38. *Ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐφ' ἣ καὶ τῶν.* Prologus ad Homiliam Paschalem XVIII. T. V. parte 2. p. 235.
39. *Ἡ Νεστορεὶς πίστις, μάλλον ἢ κακοδοξία.* Commonitorium Posidonio datum, cum propter Nestorii causam mitteretur ad Concilium Romanum A. C. 430. Ex Sirmondi schedis cum Joh. Garnerii versione edidit Steph. Baluzius in nova collect. Concilior.

- cilior. p. 377. Paris. 1683. fol. Prodit & cum Garnerii versione & notis in Auētario operum Theodoretī pag. 51, Paris. 1684. in fol.
40. Ἡ τῆς θείας γραφῆς ὁρθότης ἐνοια. Vide supra, num. IX.
41. Ἡυχόμεν μὲν τοῖς τῶν εὐδοκμηταίων ἴχθυσι. Epistola ad Jüvenalem Hierosol. Episcopum. T. V. parte 2. p. 65 — 67. ex parte 1. Acto- rum Concilii Ephesini T. I. Bini p. 147.
42. Ἰδὲ δὴ πάλιν ὁ τῆς ἀγίας ἑορτῆς. Homilia Paschalis XXIX. T. V. parte 2. p. 335 — 342.
43. Ἱεροὶ μὲν ἀνωθεν ὑμνήμασι λόγοι. Homilia XIV. Paschalis. T. V. parte 2. p. 187 — 198.
44. Καὶ ἀλλως ἡδέως ὁρῶν τῆς ἀγαθῆς παύδας. Epistola ad Olympum, Episcopum, in illud Genes. IV. 15, *omnis qui occiderit Cān, in scripturam punietur.* Quæ Græce & Latine existat in Chronico Alexandrino pag. 568 — 577. edit. *Matthæi Raderi*, (Monachii 1624. in 4.) & in *Cangii* editione p. 241.
45. Καίρῳ παντὶ πράγματι. Homilia V. Paschalis. T. V. parte 2. p. 43 — 60.
46. Καλὸν αἰς ἔοικε, μᾶλλον δὲ ἤδη καιρός. Homilia XIII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 177 — 186.
47. Καταφλυαροῦσι μὲν αἰς αἰκῶν (αἱ μακροῦ ἀνω.) Epistola 4. ad Nestorium * scripta A. C. 430. T. V. parte 2. p. 22 — 25. ex parte 2. Acto- rum Concilii Ephesini, T. I. Bini pag. 120, Extat & in Actis Concilii Chalcedonensis T. II. p. 60. & cum *Marii Mercatoris* versione in T. II. Mercatoris edit. Garnerianæ p. 45. & apud *Baluzium* p. 638. novæ collect. Concilior. & ex alia versione veteri in collatione sexta Synodi V. T. II. Bini parte 2. p. 91.
48. Κατηραμένη γῆ ἐν τοῖς ἔργοις τῆ Ἀδάμ. Vide supra, num. XXIV.
49. Κε χεῖρομαι πάλιν πάλιν τῆ μακαρίας. Homilia XXIV. Paschalis T. V. parte 2. p. 286 — 295.
50. Κε χεῖρομαι πάλιν τοῖς τῆ πασῶν Φυλάκων Φωνῆς. Homil. XXVI. Paschalis. id. p. 302 — 312.
50. b. Λαμπρὰ τῆς παρῶσης ἐορτῆς ἡ ὑπόθεσις. Homilia in Nativitate Christi, quæ sub Cyrilli Alex. nomine in quibusdam Codicibus MSS. legitur, ut *Cæsareo* apud *Nesselium* parte 2. p. 28.

* Vide Tillemont. T. 14. p. 337. seq.

51. Μόλις πρὸς καὶ πολλοὺς ἰδρῶσι. Epistola 54. ad Proclum Episcopum Constantinopol. de Theodoro Mopfvesteno. T. V. parte 2. p. 199. seq. Exstat Græce ad calcem actorum Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 171.
52. Ὁ εὐλαβέστατος καὶ θεοφιλέστατος διάκονος καὶ ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος. Epistola 52. ad Acacium Episcopum Melitenens. T. V. parte 2. p. 197. seq. Vetus Latina versio exstat in Synodico contra tragediam Irenzi cap. 205. Baluz. pag. 911. novz collect. Græce ad calcem Actorum Synodi V. Tom. II. Binii parte 2. pag. 170.
53. Οἶδα μὲν τῆς σῆς ἀγάπης τὸ ἀλικρινές. Epistola 7. ad quendam Nestorii studiosum sive ζηλωτήν. T. V. parte 2. p. 31. seq. ex parte 1. Actor. Concil. Ephesini T. I. Binii p. 125.
54. Οἱ μακάριαι προφῆται τῆς ἀναθῆν ἡμῶν. Homilia Paschalis XXVII. T. V. parte 2. 326—335.
55. Οἱ μὲν εὖ εἰδότες ἀθλῶν. Vide supra εἰ μὲν εὖ.
56. Οἱ μὲν τοῖς ἴης θείας ἱερωσύνης. Homilia XII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 269—278.
57. Οἱ σφόδρα λυπῆμένοι καὶ φροντισί. Epistola 12. ad Acacium Episcopum Berrhoënsē. T. V. parte 2. p. 44. ex parte prima Actorum Concil. Ephesini T. I. Binii p. 145.
58. Οἱ τὴν εὐφυνῆ καὶ ἀπόλεπτον. Homilia XVII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 222—235.
59. Οἱ τὸν Χριστὸν εἰς οὐκ ἐμερίζοντες δύο. Vide supra, num. XXIII.
59. b. Οἱ τῆς ἑαυτῶν διανοίας τὸν ὀφθαλμὸν ἀπευθύνοντες. Homilia cujus fragmenta leguntur apud Eustathium Constantinopol. contra Psychopannychitas ad calcem Allatii de purgatorio p. 571. seq.
60. Οἱ τοῖς ἱεροῖς προσέχοντες γράμμασι. Homilia Ephesi habita, qua Apollinarius nominatenus perstringitur. T. V. parte 2. p. 350—352. In Latinis editionibus, *Wolfg. Muscali* versio occurrit. Aubertus prætulit eam cum qua legitur in parte 3. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii pag. 378. Alia versio vetus apud Baluzium p. 549. novz collect. De hac Homilia Tillemontius T. XIV. p. 453.
61. Ὁ κυριότης ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὅτι ταῖς ὡραῖς τῶν. Epistola 24. ad Patres Monachos. T. V. parte 2. p. 89. ex parte 2. Actorum Synodi Nicænz T. I. Binii p. 217.

Dd dd

62. 6

62. Ὁ μακάριος ἁγίου προφήτης Δαβὶδ τὴν παρακλήσιν. Homilia XXIII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 279 -- 286
63. Ὁ μακάριος ἁγίου προφήτης Δαβὶδ τὴν ἐπὶ βίῳ προσηγορίαν. Homilia Ephesi habita priusquam comprehenderetur, militibusque aservandustraderetur. T. V. parte 2. pag. 364 — 366. ex parte 2. Actoꝝ Synodi Ephesinz T. I. Binii pag. 266. Alia versio vetus apud Baluzium p. 551. novz collect.
64. Ὁ μακάριος ἁγίου προφήτης Ἡσαΐας τὸν ἐν χριστῷ. Brevis allocutio post Homiliam de incarnatione a Paulo Emese Episcopo Alexandriz habitam. T. V. parte 2. p. 354. 355. In Latinis Cyrilli editionibus illa Pauli Homilia exstat una cum Cyrilli allocutione, ex versione *Wolff. Musculi*. Græce cum alia versione in parte 3. Actoꝝ Synodi Ephesinz T. I. Binii p. 427.
65. Ὁ μακάριος ἁγίου τοῦ ἀρχαιότερου ἰδίου τὸ σύνθημα. T. V. parte 2. p. 210 — 222. Homilia XVI. Paschalis.
66. Οὐκ ἔν ἀμπύβελον ὅτι πάντες τῆ. Epistola 43. ad Maximianum Archi-Episc. Constantinopol. T. V. parte 2. p. 157. seq. ex parte 3. Actoꝝ Synodi Ephesinz T. I. Binii p. 447.
67. Οὐκ ἔρημωσεν ὁ δεσπότης. Epistola 51. ad Joannem Antiochenum & Synodum ibi congregatam. ibid. p. 194 — 197. ex ista Actis p. 467.
68. Οὐ φιλοτιμίας ἡμῶν. Prologus in Homiliam XXI. Paschalis. T. V. parte 2. p. 269.
69. Οὐκ ἔστι καὶ μέλις ἡλθεῖν. Epistola 16. nomine Synodi Alexandrinz ad Clerum populumque Constantinopol. T. V. parte 2. p. 78. seq. ex parte 1. Actoꝝ Concilii Ephesini T. I. Binii p. 157.
70. Πάλιν ἡμᾶς ἐπὶ τὸν συνήθη θίασον. Homilia XXVII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 312 — 326.
71. Πάλιν ἡμῶν ὁ τῆς ἀγίας ἐκείνης. Homilia IV. Paschalis. T. V. parte 2. p. 31 — 43.
72. Παντὶ ἀνθρώπῳ ἡμῶν ὡς βίῳ δεξασθῆναι. Vide supra, num. XXIII.
73. Παντὸς τοῦ χριστοῦ καὶ ἀναγκαιῶν. Epistola 60. ad Episcopos in Libya & Pentapoli. T. V. parte 2. pag. 211. Exstat & inter alias Epistolas Canonicas cum commentario Theodori Balsamonis.
74. Παράσταται καὶ ἡμῶν τὸ λογίδιον. Prologus Homiliae Paschalis XXIII. T. V. parte 2. p. 278. sq.

75. Περὶ πάσης γραφῆς τῶν πραγμάτων. Epistola 40. ad Theognostum & Charmsynum presbyteros & Leontium Diaconum Apocrisarios suos Constantinopoli degentes T. V. parte 2. p. 152. seq. e MS. Regio primum edita ab Auberto. Vetus Latina versio exstat c. 85. Synodici contra tragœdiam Irenzi, quod post Christianum Lupum edidit Baluzius in nova collect. Concilior. & Garnerius in appendice operum Theodoret.
76. Περὶ τοῦ μὲν ἑνὸς θεοῦ εἶναι πάσης ἑνότητος καὶ φύσεως. Vide supra, num. XXIII.
77. Πολλὰ καὶ θ' ἡμῶν γεγονόσιν ἐκείσε διαβολαί. Epistola 26. ad Episcopos Theopemptum, Potamonem & Danielelem, Constantinopoli agentes. T. V. parte 2. p. 91. ex parte 2. Actor. Concilii Ephesini T. I. Bini p. 297.
78. Πολλὴ μὲν λίαν ἡ σύνεσις. Homilia εἰς τὴν ὑπακοήν, in occursum Domini, edita primum ab Auberto e MS. Regio. T. V. parte 2. p. 385 --- 391.
79. Πολυμαρῶς καὶ πολλοῦ ῥήματος ὁ τῶν ὄλων θεός. Homilia XX, Paschalis; T. V. parte 2. p. 257 --- 264.
80. Πρέπον ὁμῶς καὶ τῶν εἰπέων. Epistola 29. ad Maximianum Episcopum Constantinopol. T. V. parte 2. p. 95 -- 98. ex parte 2. Actorum Concilii Ephesini, Tom. I. Bini p. 411.
81. Προσδοκῶ μὲν εὐδοκίαν τῶν τίμων Νεσέριον. Epistola 20. ad Comasium * & Potamonem Episcopos, & Dalmatium Archimandritam & Timotheum atque Eulogium presbyteros. T. V. parte 2. p. 84 --- 86. ex parte 2. Actorum Synodi Ephesinæ, Tom. I. Bini p. 211.
82. Πῶς ὁ θεὸς ἀχώρητος ἐχωρήθη. Vide supra, num. X.
83. Σαλπείσσει σαλπύγγι ἐν Σιών. Homilia VIII, Paschalis. T. V. parte 2. p. 92 --- 107.
84. Σεμνολόγημα μὲν οἰκουμενικόν. Vide supra, num. XV.
85. Σκιὰ μὲν ὁ νόμος ἔχει τῶν μελλόντων. Homilia XII, Paschalis; T. V. parte 2. p. 161 --- 177.
86. Συναγωγὴς ἡμᾶς ἀδελφοῖς. Epistola 58. ad Domnum Episcopum Antiochen. T. V. parte 2. p. 208. seq. Exstat & inter Epistolas Canonicas Patrum cum commentario Theodori Balsamonis.

Dd dd 2

87. Συν.

* Comasium in veteri versione apud Baluzium p. 483. novæ collect. Conciliorum.

87. Συντάβηαι καὶ τῶν ἡμῶν ὁ λόγος. Prologus Homiliae Paschalis XXXIX. T. V. parte 2. p. 335.
88. Τὰ γραφεία ὧσα τῆς ὑμείρας τιμότητος. Epistola 61. ad Aurelium (Augustinum) & ceteros in Synodo Carthaginiensi. T. V. parte 2. p. 212. seq.
89. Τὰ λαμπρα καὶ μεγάλα τῶν καθορθομάτων. Epistola 23. ad ceterum populumque Alex. T. V. parte 2. pag. 88. ex parte 2. Actuum Synodi Ephesinae T. I. Binii p. 247.
90. Τὰ συήθη καὶ τῶν ἀναγνωσόμεθα. Protheoria ad Homiliam XVII Paschalem. T. V. parte 2. p. 222.
91. τῆς εἰς θεὸν (al. χρυσόν) αἰγῶν τῆς τὴν δόξα. In Johanne Antiocheno, Episcopo. ἀπὸ χίσαντα five schismaticum; Epistola T. V. parte 2. p. 361 -- 364. In Latinis editionibus exstat versione Wolf. Musculi, sed Aubertus exhibet cum interpretatione quae addita est in parte 2. Actor. Concilii Ephesini Tom. I. Binii p. 254.
92. Τῆς θεοσεβείας ὑμῶν τὸν ζῆλον. Epistola 17. nomine Synodi ad Monachos Constantinopol. T. V. parte 2. p. 80. seq. ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 158.
93. Τῆς μὲν αἰτίας ἡμῶν ἀναλαμπύσης ἰοεστῆς. Homilia VI. Paschalis T. V. parte 2. p. 60 --- 81.
94. Τῆς μὲν ἐν ἀνθρώποις εὐκλείας τὸ ἀνώτατον. Vide supra, nota 88.
95. Τῆς μὲν εὐθύμης (al. εὐσημης) καὶ θείας ἡμῶν ἰοεστῆς. Homilia I Paschalis. T. V. parte 2. p. 1 --- 16.
96. Τῆς μὲν τῶν ἀγγέλων εὐκλείας τε καὶ δόξης. Homilia dicta Ephesinae S. Johannis Evangelistae. T. V. parte 2. p. 352 --- 354. Ex versione Musculi versione exstat in Latinis Cyrilli editionibus. Sed Aubertus prae tulit eam cum qua legitur in parte 3. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 394. Habetur & Latine e veteri versione apud Baluzium p. 545. novae collect. Confer. de hac Homilia Tillemontium T. XIV. p. 453.
97. Τί τρεπνότερον καὶ τί ἡδύτερον τοῖς φιλοθέοις. Homilia in S. Constantino T. V. parte 2. p. 360 --- 379. edita primum ab Auberto e MSS. Regii & Vatican.
98. Τοῖς ὧσα τῆς εὐσεβείας. Epistola 57. ad Atticum Episcopum. T. V. parte 2. p. 204 --- 208. ex Nicephori XIV, 27.

99. τῶν ἐπιτομῶν τῆς οὐκ ἐπιτομῆς. Epistola 26. ad Acacium Episcopum
 rami ubi τὸ ἀποπομπικόν, de heresimibus, T. V. parte 2. p. 122
 -- 132. ex parte 3. Actus Synodi Ephesini T. I. Binii p. 438. Ci-
 tatur a Theodorito, & Ephraimo apud Photium Cod. 229. p. 416.

100. τῶν τὸ θῶμα καὶ ἱερουργῶν κήρυγμα. Vide supra, n. XV.

101. τῶν τὸ σπῆλαι καὶ θῶμα ἱερουργῶν κήρυγμα. Homilia XXX. Pa-
 schalis T. V. parte 2. p. 342. --- 350.

102. τὸ μὴ εὐθεῖον εἰς εὐλαβεῖαν. Epistola 48. ad Gennadium presb.
 & Archimandritam, quod connivendum sit in aliquo a Juris rigo-
 re, majoris emolumentis causa. T. V. parte 2. p. 191. sq.

103. τὸ Σὺληθῶ ἡμῶν λέγονθῶ ἐναργεῶς. Epistola 15. ad Nestorium
 ubi τὸ ἀκοινωνησίας de excommunicatione, scripta nomine Syno-
 di in Ægypto congregata. T. V. parte 2. pag. 67 -- 77. subjectis
 duodecim capitulis * sine anathematismis a Nestorio, si velit
 recipi, probandis. Ex parte 1. Actuum Concilii Ephesini T. I.
 Binii p. 151. In iisdem Actis p. 159. existant Latine Nestorii
 duodecim anathematismi, totidem Cyrillianis oppositi & cum
 Marii Mercatoris confutatione, in Mercatore Garnerii T. II.
 p. 116. Ceterum Epistola illa Cyrilli cum versione Marii Mer-
 catoris occurrit in Garnerii Mercatore T. II. p. 69. & ex alia
 veteri versione apud Baluzium p. 412. & ex alia p. 679. novæ
 collectionis Concilior. qui Mercatoris quoque versionem ex-
 hibet p. 644. Legitur & Latine in collatione sexta Synodi V.
 T. II. Binii parte 2. p. 96. & ex Dionysii Exigui versione pro-
 dierat Paris. 1628. in 8. & in antidoto adversus hæreses Basil. 1528.
 fol. sub titulo libri contra Nestorium.

104. τὸ φιλομαθὲς καὶ φιλοσοφία. Epistola 47. ad Anastasium, Alexan-
 drum, Martinianum, Joannem, Pargorium presb. & Maxi-
 mianum (al. Maximinum) Diaconum, & ceteros patres Mona-
 chorum. In secundum Symbolum Nicænum, T. V. parte 2. p. 174 -- 191.
 ex parte tertis Actuum ejusdem Ephesini Concilii p. 457. In
 Latinis editionibus legitur ex versione Johannis Theophili, subjun-
 cta relatione Synodi Orientalium ad Callinorem Regem de de-
 positione Cyrilli & Memnonis Ephesi Episc. ex actis Conciliiabu-
 s Orientalium. Alia versio vetus in Collatione V. Synodi V.
 T. II. Binii, parte 2. p. 70. Vide & Tillemont. Tom. XIV. p. 640.

Dd dd 3

105.

* Vide Tillemont. T. 14. p. 358. 369. 372.

105. Τὸ Χριστὸς ὄνομα ἕτε ὄρε δύναμιν ἔχει. Vide 1, num. VIII.
106. Φαίδρον ὄρε τὸ σύστημα τῶν ἀγίων. Homilia Ephesi adversus Nestorium habita ἡνίκα καθήλθον ἐκ τῆς ἀγίας Μαρίας. T. V. parte 2. p. 355 358. In Latinis editionibus existat e *Wolfgangi Musculi* interpretatione, sed Aubertus prætulit versionem aliam cum qua legitur in parte 2. Actorum Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 221.
107. Φαίδρος ἡμῶν ὁ λόγος καὶ χάρις ἐμπνευσμένη. Encomium in S. Mariam Deiparam. T. V. parte 2. p. 379--385. ab Auberto primum vulgatum a MS. Regio.
108. Φίρε δὴ πάλιν, καίρε ὁ Θεοτόκος. Homilia Paschalis XXV. T. V. parte 2. p. 296--302.
109. Φοβέμαι τὸν Σάββατον ὅτι πικρὸς μοί ἐστι. Homilia περὶ ἐξόδου ψυχῆς Ἐκ δευτέρου Χριστὸς ἀδύνητος. T. V. parte 2. p. 404--416. Prodiit Græce Paris. apud Weichelum 1538. forma minore cum horis & liturgia Mariæ, ut Gesnerus etiam in Bibliotheca sua annotavit. Existat & Græce editum ad calcem ἀπολογίας Græcorum Venet. 1535. 8. 1553. 1011. 12. In Latinis Cyrilli editionibus existat e versione *Sebastiani Castellionis* quam Aubertus quoque servavit. Transulit & *Caspar Ursinus* Velus.
110. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλω ἔστω, χαίρετε. Τρίτη ἡμέρα ἡμέρας Homilia II. Paschalis. T. V. parte 2. p. 16--31.
111. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε &c. Ἰδὲ γὰρ ἡμεῖς ἀπὸ τῶν αὐτῶν. Homilia VII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 81--92.
112. Χάρις καὶ φιλανθρωπία ἔστω πάντων ἡμῶν Ζωτικὸς. Epistola prior e Rhodo ante Synodum scripta ad clerum populūque Alexandrinum. T. V. parte 2. p. 81. ex parte 1. Act. Synod. Ephesinæ. T. I. Binii p. 165.
113. Χρήμα ἰδὲ ἀδελφῶν ἡ πρόσθεσις. Epistola 35. ad Acacium Melitenens Episcopum. T. V. parte 2. p. 109. --- 120. ex parte 2. Act. Synod. Ephesinæ p. 431. Vetus versio apud Baluzium p. 599. novæ collect. Meminit Liberatus cap. 9. Leontius Byz. aliique Vide Tillemontium T. XIV. p. 568.
114. Ὡς διέτρεβον ἐν τῇ Αἰλίῳ. Epistola 53. ad Clericos & Lamporem presbyterum. ibid. p. 198. Græce ad calcem Act. Synod. V. T. II. Binii. parte 2. p. 170. Latine vetus versio in synodico

modico contra trageriam irem	6. Baluz. p	913. novz
collect & in concilio quinto, co	V. T. II.	parte 2. p.
69. Eius nonnulla refert Pelagius		ad Episco-
positrix.		

I. Index eorum quæ Latine tantum exstant

- 1. incomparabilem quandam.
- 2. *Ad Edessa*. T. V. parte 2. p. 202. ex c
- 3. Bini parte 2. p. 70.
- 4. Nunc est hodie Dominus nobis
hodie, in parte 7. Actor. Synodi E.
- 5. qui pietate firmi sunt. *Ad*
- 6. 423. & apud Baluzium p. 496. n
- 7. Magna stimulus Istitis. *Epist. Epist*
T. V. parte 2. p. 172. ex iisdem Acti
- 8. Nunc autem iidem ipsi velut ex l
ad ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 19
- 9. Profundum quidem & magnus
- 10. *De factum se hinc*. Vide supra.
- 11. Societatum est nobis iterum.
viannus, Arcadium, Projellum, I
- 12. *Episcopos, & Philippum presbyterum* T. V. p. te
- 13. Actor. Synodi Ephesinz p. 423.
novz collect.
- 14. Ecclesiastici corporis gloriam. *Epist. Episcopi Rom. Epistis*
ad Joh. Antiochenum. T. V. Cyrill. 1
c 1. p. 173.

II. Index scriptorum cum Cyrillianis in edit. Græcolatina vulgatorum.

- 1. Acacii Berrhoënsis Episcopi ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 63.
Incipit: *ἐπιτυχόν γεράμιασι τῆς σῆς θεοσεβείας*. Ex parte 1. Act.
Concilii Ephesini T. I. Bini p. 146.
- 2. Alypii qui se *περικυβητοῦ τῶν ἀποστόλων* appellat, ad Cyrillum T.
V. parte 2. p. 92. Incipit: *Μανὰς ἀδελφὸν καὶ ἀγαθὸν ὁ*
ὄντι.

- Θεός. ex parte 2. Actoꝝ Concilii Ephesini Tom. I. Binii pag. 304
125. Attici ad Cyrillum pro S. Chrysoſtomo diptychis reſtituen- do. T. V. parte 2. p. 201. ex Nicephori XIV. 16. Incipit : *ἡ πεπτόκαμψ̄ οἷς μὴ προσημέθα.* Confer. Tillemont. Tom XIV. p. 279 ſeq.
126. Cœleſtini Epifcopi Rom. Epiftoła ad Cyrillum. T. V. partes p. 30. Incipit : *Τῇ ημετέρῃ συγκρίσει ἵα Διὰ τῶν υἱῶν ἡμῶν Ποσ- δωνίῳ.* data 3. Id. Auguſt Theodoſio XIII. & Valentiniano III. COSS. ex parte 1. Actoꝝ Concilii Ephesini p. 131.
127. Joannis Antiocheni ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 81. Incipit : *ἔδὲ ἐμὶ μετρίως δάκνει.* ex parte 1. Actoꝝ Synodi Ephesini Tom. I. Binii p. 167.
- Ejuſd. ad Xyſtum Romanum, Cyrillum Alex. & Maximianum Con- ſtantinopol. id. p. 99. Incipit : *καὶ σπουδὴ καὶ σπουδῶν.* ex parte 2. eorundem Actoꝝ p. 421.
- Ejuſd. ad Cyrillum. id. p. 102. Incipit : *πρὸς ἐκ θαυμάσιον.* In iisdem Actis p. 423.
- Ejuſd. alia Epiftoła ad Cyrillum id. p. 153. Incipit : *ἀποκαλύπτει ἀ- λήθειαν, διότι.* primum edita e MS. Regio ab Auberto.
128. Maximiani Epifcopi Conſtantinopol. ad Cyrillum T. V. parte 2. p. 94. Incipit : *πεπλήρωταί σοι ἵα τῆς ἐπιθυμίας.* ex parte 1. Actoꝝ Concilii Ephesini. T. I. p. 410.
129. Neſtorii ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 21. Incipit : *ἔδὲν ἐπι- κείας Χριſτιανικῆς βιαρότερον.* ex parte 1. Actoꝝ Concilii Ephesini T. I. Binii p. 120. extat & in Garnerii Mercatore T. II. p. 44.
- Alia : *τὰς ἰδίῃ καὶ ἡμῶν ὕβρις τῶν θαυμασῶν σὺ γραμμάτων.* id. p. 25 -- 29. ex iisdem Actis pag. 122. Et in Garnerii Mercatore T. II. p. 57. atque apud Baluzium pag. 635. novæ collectæ & ex alia veteri verſione in Collatione ſexta Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 92.
130. Pauli Emefeni a Jo. Antiocheno miſſi libellus Cyrillo oblatuꝝ. T. V. parte 2. p. 100. Incipit : *οἱ εὐλαβέστατοι καὶ καλλίστοι ἡμῶν βασιλεῖς.* ex parte 3. Actoꝝ Concilii Ephesini p. 422.
131. Theodoſii junioris Imp. reſcriptum ad Cyrillum. In parte 2. Actoꝝ Concilii Ephesini T. I. Binii pag. 162. Incipit : *ἡμῶν πλεῖστον θεοσεβείας ἡμῶν.*
- Alia pag. 164. *ἡρτήται τῆς εἰς Θεὸν εὐσεβείας.*

VIII. Scripta Cyrilli edita, quæ in editione Parisiæ Græcolatina desiderantur.

207. *Epistola ad Optimum Antiochiæ Pæsidii Episcopum, quæ incipit: καὶ ἄλλοι ἰδίως.* Vide supra, in Indice.
208. *Comminatio ad Polidonium datam, quod incipit: ἡ Νοταρὶα ἐστὶν ἡ μάχη τῆς κακοδοξίας.*
209. *Epistola a Cyrillo & Memnone Ephesi Episc. oblata Concilio Ephesino.* Vide in eodem indice: *ἡ ἐπιστολὴ διὰ τὴν ἐκείνην ἐν τῆδε.*
215. *Fragmentum homiliae quod incipit: Δίνας ἐστὶν τοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμεῖς, in parte 3. Act. Synodi Ephesinæ T. I. Simi p. 384. Aliud p. 412. Hos qui pietate firmi sunt &c.*
216. *Epistola ad Clericos Constantinopolitanæ plenior ex Marii Mercatoris versione.* Vide supra in indice *ἀπὸ τῶν τῶν ἀντιπροσώπων.*
217. *Collectio ab eisdem Nestorii, ex latina Marii Mercatoris versione T. II. edit. Garnierianæ p. 103--106.*
218. *Locus insignis quod scribitur Cyrilli de unigenito iuliana ex MS. dedit idem Joh. Garnierus.* Vide supra, num. VIII.
219. *Epistola ad Acacium Berthoënsis.* In Synodico adversus tragediam Irenæi c. 56. apud Baluzium collect. novæ Concilior. p. 758--762. Latine. Incipit: *Docentem se etiam nunc curam incipit sanctitas tua.* Adde Tillemont. T. XIV. p. 559. seq.
220. *Ad Acacium Melitensem Baluz. p. 917. & ex alia versione in Collectione V. Concilii V. T. II. Bialiparte 2. p. 70. ubi traditur eadem Cyrillus etiam scripsisse ad Theodorum Ancyranum seu Firmum Cæsareæ Cappadociæ Episcopum. Et in Epistola III. Pelagii II. ad Episcopos Isteriæ. Incipit: Latere tuam non oportuit sollicitudinem.*
221. *Ad Rabbelam Edeffenum, in eodem Synodico p. 812. edit. Baluzii. Incipit: Πρῶτιστο ἔστω ἀγαπῶντες τοῦ Χριστοῦ ἡμεῖς ἀγαπῶντες.*
222. *Ad Aristolaum Tribunalum & notarium id. pag. 889. Incipit: Δουλοῦντος μου τοῦ ἁγίου Βασίλειου.* Et p. 915. Incipit: *Πιστὸς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς.* Adde Tillemont. T. XIV. p. 679.
223. *Ad Theodosium Imp. Baluz. p. 894. Incipit: Ἐκκλήσιας ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς.*

144. Ad Johannem Antiochenum. id. p. 914. Incipit: *Litteras a tua perfectione transmissas.* & pag. 916. Incipit: *Ego quidem in heresi a se.* Græce & Latine in Garnerii Auctario Theodoriti.
145. Ad Maximum, Johannem, Thalassium, Presbyteros & Archimandritas, pag. 914. Incipit: *Egregius quidem zelus religiositatis in Bra est.*
146. Ad Mosauum, Antaradi Episcopum, id. p. 917. Incipit: *Ego quidem semper tua religiositati.*
147. Epistola ad Nestorium ex Arabico versa, apud Eusebium Rensdotum in Historia Patriarcharum Alex. p. 109. Incipit: *Non credidi verum esse quod de te.*
148. Fragmenta ex sermone de fide, id. p. 927. Incipit: *Ego constantium non recipio.*
149. Fragmenta ex Epistola ad Monachos Phuenices; contra Origenis. Concilior. T. V. edit. Labbei p. 657. 660.
150. Prefatio in Cyclum Paschalem Annorum XCV. (conditum A. C. 436. vide Tillemont T. 14. p. 623. seq.) Latine edita ad Egidio Bucherio in doctrina temporum p. 481 -- 484. Antiqua 1634. fol. Meminit Cycli illius ex quinque Cyclis octonovennialibus constantis Sigebertus Gemblacensis c. 24. de scriptoribus Ecclesiasticis.
151. Liturgia, ex Arabico Latine versa a Victorio Sialagi. Augusti Vindelic. 1604. in 4. atque inde in Bibl. Patrum Paris. A. 1654. Tom. VI. *Maxima auctoritatis*, inquit Villalpandus in H. A. Eusebii p. 312. *Videri debet S. Cyrillus in ea Liturgia, quædantur ex Egyptiaca Lingua in Latinam convertit Vitarine Hieronymi Meronita, quamque vulgari curat Vellorus.* Liturgia hæc Arabice & Coptice scripta in membranis fuit inter MStos Codices Dr. Abrahami Hinckelmänni Ἐμμανήτιν, quam nunc possidet Rev. Vir. Joachimus Morgenw., Pastor Orphanotrophii in hinc urbe Hamburgensi.
152. Fragmenta ex Homilia πρὸς τὰς τελευτῶσας λέγουσιν δὲ οὐδὲν τῶν ἐν πίστει καταμαρτυμένων προσφέρων, adversus eos qui negant essendam pro his qui in fide obdormierunt, quæ extant apud Eusebium presb. Constantinop. adversus Psychopannichitas, ab Adalatio post commentationem de purgatorio editum p. 571 -- 578. Incipit illa homilia: *Οἱ τῆς ἐαυτῶν ἀναοίας τὸν ὀφθαλμὸν ἀπέκλεισαν.*

CYRILLI ALEX.

13. *Sermo in parabolam uince*, Latine, Achille Statio interprete. Rom. 1578 in 8.
14. *Theodosii Imp. Epistola* * ad Cyrillum d. Actorum Concilii Ephesini T. I. *ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν θεοσοφίαν κυρίου*. Alia 164. *ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν θεοσοφίαν κυρίου*, Latine e veteri versione apte collecta. Concilior. Aliud rescriptum Ephesini restitutione, quod post Concilium p. 41. dedit Baluzius p. 655. *ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν θεοσοφίαν κυρίου*.
15. *Isidori Pelusiota ad Cyrillum, qui Patris* ** instar eum est veneratus Epistola XI. quae inter Isidorianas saepius prodierit, & gravia monita continent. Dux citatur etiam a Facundo H. 4. quae sunt libri I. Epistola 30. & 370.
16. *Cyprii Papae Romae, ad Cyrillum cum ejusdem Cotelerii versione, Epistola* dux apud Baluz. p. 658. Prior incipit: *ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν θεοσοφίαν κυρίου*. Altera: *χαρὸν ὁμολογῶντες τῇ πίστεϊ ἡμᾶς τῷ θεῷ φιλαρεσκία*. Ediderat Cotelerius Tom. I. monumentor. Ecclesiae Graecae p. 42. & 44. Adde Tillemontium Tom. XIV. p. 509. seq. 550.
17. *Dionysii Antiocheni Pifidiz, Alexandri Hierapolitani, Helleni Tarvensis & aliorum Episcoporum ad Cyrillum pro Joanne Antiocheno*, apud Baluzium p. 696. Latine. Incipit: *Nota quidem vestra glorificationis est fides*.
18. *Acacii Berrhoënsis Epistola brevis contra capitula Cyrilli*. ibid. p. 756. Latine. Incipit: *Permanemus in fide sanctorum Patrum*. Hanc Epistolam a Theodosio Imp. approbatam leges p. 746.
19. *Acacii Melitenensis Epistola ad Cyrillum de pace* (Ao. 433.) Incipit: *Quoniam didici quod per gratiam Dei*, ibid. p. 785, & ex alia interpretatione p. 918.
20. *Epistolae Rabbulae Episcopi Edesseni ad Egyptium (Cyrillum)* id. p. 895. seq. Incipit: *Episcopus enim quidam provinciae Cilicium*. Alia *Rabbulae ad Cyrillum Epistola, contra Theodorum Mopsuestensem*.

Ee ee 2

se-

* Meminit Leontius Byz. de sectis p. 456.

** Vide Isidori Pelusiota lib. I. Epist. 370. Facundus loco laudato: *Isidorus presbyter Aegyptius Pelusiota, qui pro vita ac sapientia sua meritis ut pater ab ipso, Cyrillo & honoratus est & vocatus.*

- stenum in collatione V. Synodi V. Incipit: *Iam vero quidem unitatem.* Tom. II, Binii parte 2. p. 70. & in Pelagii II. Epistola ad Ileriz Episcopos id. p. 128.
161. *Zosimi* Papæ Epistola Encyclica, sive ut Marius Mercator vocat Tractoria contra Pelagianos, ad Cyrillum & alios Episcopos missa A. C. 418. cujus fragmenta apud Augustin. Epist. 190. (edit. vet. 157.) c. 6. & Prosperum in appendice Epistolæ Celestini ad Episcopos Galliz.
162. Hypatiz (falso ut videtur) nomine ad Cyrillum id. p. 926. Incipit: *Legens historias temporum.*

IX. Scripta quæ sub Cyrilli Alex. nomine feruntur, sed in Græcolatina editione Paris. omissa sunt.

163. *Liber adversus Judeos, cum questionibus.*
164. *Brevis anagoge de iis qui floruerunt ante Legem.* Hæc duo existunt in editionibus duabus postremis Latinis Operum Cyrilli Paris. A. 1573. & 1605. Haud scio, inquit Bellarminus, an Cyrillus. Sed res parvi momenti est, cum sint libelli brevissimi & leves.
165. *Homilia XVI. in Leviticam,* quas in Latinis Cyrilli editionibus ex veteri versione Rufini licet reperire, & e Codice Jacobi Fabri vulgavit sub Cyrilli nomine Jodocus Clichtoveus. Paris. 1521. fol. Sed illas quidem Origeni asseruere viri docti, in cujus Latinis Operum συναγωγῆς jam sæpius excusæ leguntur. Vide Sixtum Senentem libro IV. Bibl. sanctæ.
166. *Homilia XIX. In Jeremiam,* quas Antwerp. 1642. in B. edidit Gerce & Latine Balth. Corderius: Sed illæ a Mich. Ghislerio recte vindicatz sunt Origeni, excepta postrema quæ nec Origenis est nec Cyrilli, sed Clementis Alex. liber sæpius ab eo tempore sub veri auctoris sui editus nomine, *quis dives salvandus.*
167. *Anastasi Antiocheni & Cyrilli Alex. ἰσθῖος σύντομος τῆς ἁγίας δόξης πίστεως.* *Expositio compendiaris orthodoxæ fidei per quæstiones & Responiones.* Incipit: *πρώτης θεογονίας ἡ ἀληθεύς; Χριστός αἰῶνι. καὶ τὶ ἐστὶ Χριστιανός; ὁ κτλ. Ἰσθῖος ζῶν.* MS. in Bibl. Cas.

CYRILLI ALEX.

res. * Vide Lambecium IV. p. 206 Vertit Latine & utraque lingua edidit Theodorus Beza, una cum Athanasii libris V. de Trinitate IV. libris Basilii contra Eunomium & Phœbadio, Latino scriptore contra Arianos. Genev. apud H. Stephanum 1570. 8.

Catena in Marcum, quæ in Codicibus quibusdam am Cyrillo Alex. sed in aliis rectius *Victori* Antiochensi tribuitur, ut dixi volumine superiore p. 769. Diversus fuerit nempe Combesiius in Bibl. Com. Parisiensi inter libros ex Italiæ scripturam scripsit ipse hæc in Fresne inter libros ex Italiæ scripturam scripsit ipse hæc in spissum in Marcum, Cyrilli Alex.

Apologia sive fabula Morales, Latinè Viennæ Austriae 1630. forma minime videntur esse Cornælio a Lapide titulo *speculi sapientiæ* prodierant Parisiis 1502. 8. apud Joannem Parvum. Quadripastus hic Apollonius vidit, B. S. M. interprete, Francofurti 1502. 8. apud Joannem Parvum.

Poëma Jambicum *ἑξ ἑξ ἰσοτάκτων* planctuum proprietate editum in Parisiis 1590. in 8. auctorem habet editionibus rectè vindicatum est, p. 692. dixi in volumine

Συναγωγή τῶν πρὸς διάφορον σημασίαν λέξεων, καὶ τοῦ αὐτοῦ collectio Alphabetica vocum Græcarum tono vel spiritu differentium, ab aliis Joanni Philopono tribuitur. Vide Volumine superiore, p. 36.

Glossarium vetus Græco-Latinum, quoniam in cunctis quorundam Cyrilli scriptorum inventum testatus est Henr. Stephanus. Et in Carolo Labbei editione Glossariorum priscorum *συναγωγή* inscribitur: Cyrilli, Philoxeni & aliorum Veterum glossaria.

Eccc 3

X. Scri-

* In eadem Bibl. existant & Cyrilli quaestiones & responsiones *ἑξ ἑξ* hoc initio: *ἐπι τῆς θεολογίας ἐκείας φύσεως ὁμολογίας; μίαν. πῶς αὐτὴν ἰσοτάκτως. Τί ἐστὶ θεός; ὅτις ἀνάγκη.* Lambec. III. p. 100. Aliæ quaestiones & responsiones Cyrilli & aliorum, quæ incipiunt: *ἵππευεις Χριστιανὸς καὶ πῶς; πῶς εἶμι Πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τρία πρόσωπα.* Nessel. V. p. 132.

X. Scripta Cyrilli inedita.

173. *In Ezechielem.* Marcus Velferus Epistola ad Bonav. Vulcanium data A. 1601. *Industria latus adhuc extra ipsum (thesaurorum librum) campus patet, Ezechiele maxime interpretando, quem facti aestimare est ingens volumen conficere. --- Ezechielem etiam amicum & le meum (Jacobus Pontanus) aggredi parabat, sed monitus alio persistet tui reverentia.* Cyrilli symbolæ in Catenis ad Ezechielem, tum edita Villalpandi, tum ineditis quas Coisluniana atque Bibliothecæ asservat.
174. Dictavit & in *Danielem*, (inquit Sixtus Senensis) in *Oseam*, & in *Abacuch* homilias plurimas, quæ in Bibliotheca Vaticana servantur.
175. *Homilia in Nativitatem Christi.* Vide supra in Indice, 50. b.
176. In Catenis ineditis ad *Acta* & ad Epistolam *Jacobi* & primam *Petri* ac *Johannis* Cyrilli Alex. symbolæ leguntur. Vide Clariss. Montfauconi Bibl. Coislunianam p. 262.
177. Κυρίλλου εἰς τὰς ἀπορρυμένους λέξεις τῆς ἀγίας γραφῆς. MS. in variis Bibliothecis, cui subjungitur ἱερμηνεία ἰσοματίων καὶ λέξεων ἱβηρικῶν τῶν ἐν τοῖς θείαις γραφαῖς. Vide si placet quæ dixi supra, lib. 4. cap. 35.
178. Glossarium Græcum sub Cyrilli Alex. nomine itidem MS. quod incipit: ἀσπας, ἐβλαψας. ἀσάμην, ἐβλαβην. ἀσάσθρ, ἰγνῶσεν, ἡμαρτην, ἐφθόησεν, ἀάπης, ἀπροσπελάσας.

XI. Scripta Cyrilli deperdita.

179. Ἀντιρήσεις adversus *Andream* Samosatenum, qui adversus XII. capitula scripserat. Meminit Cyrillus ipse Epistola ad Eulogium, p. 134. Κυρίλλον ἐν τοῖς ἀντιρήσεσι laudat Ephraimus apud Photium Cod. 229. p. 414.
180. *De Synagoga deserta* liber. Gennadius cap. 57. de scriptoribus Eccles.
181. *Contra Meffalianos.* Tillemont. T. XIV. p. 645. 669.
182. *Liber acta Synodi contra Nestorium ejusque affectas complectens, quem una cum libro contra Nestorii blasphemias scripto misisse se ad Præpositum testatur Cyrillus Epistola ad Eulogium pag. 134.*
Confer

- Confer Garnerium T. II. ad Mariam Mercatorem p. 345. & Tillemontium T. XIV. p. 405. seq.
183. *In Psalmum VII. S. Ephraim apud Photium Cod. 229. p. 420. edit. primæ.*
184. *Commentum Evangelii in Mattheum libro secundo, laudat Facundus XI. 7. Tomum undecimum & duodecimum Acta synodi VI. Constantinopolitanz Actione 10. & secunda Nicenz. Frequentissimæ Cyrilli symbolæ in Catenis ad Mattheum. Citatur & a Leontio Byz. contra Eutychem, & Ἐκείνου κειμήλιον ab Ephraimo apud Photium p. 429. Cod. 229. Alius locus p. 432.*
185. *In Lucam, sæpe citatur in Catena Græcorum Patrum Cordesiana & Catena aurea Thomæ Aquinatis.*
186. *In Epistolam ad Hebræos liber 1. citatur a Facundo XI. 7. Theodoro dialogo. & Theodoro in libro Ἐπιπέρας ἀποστολῶν. Meminit & interpretationis Cyrilli in Epistolam ad Hebræos, Ephraim Antiochenus apud Photium Cod. 229. Alexander Hierapolitanus Epistolæ ad Acacium Berrhoënsis in Baluzii nova collect. Concilior. p. 762. & quædam ex illa afferit auctos Synodici contra Tragediam Irenæi cap. 218. id. p. 928. quemadmodum & plura Leontius Byz. contra Eutychem. Ex sexto tomo, Anastasius p. 188. Hodegi.*
187. *Libri tres adversus Diodorum Tarsensem & Theodorum Mopsuestenem * quasi Nestoriani dogmatis auctores & alius de incarnatione liber (diversus ab eo quem supra num. VII. retuli) in quibus continentur antiquorum Patrum incorrupta testimonia, id est Felici Papæ Romani, Dionysii Corinthiorum Episcopi & Gregorii mirabilis Sacroponticæ cognominati. Liberatus in breviario c. 10. Meminit & Leontius Byz. de sectis, πρῶτον sive lectione IV pag. 448. seq. & VIII. p. 530. seq. ubi arguit Dioscorum Cyrilli successorem quædam illis inferere ausum. Ὁ γὰρ Διόσκορος ἀδόχου γυνάμει τῆς μακαρίου κυρίου καὶ εὐεργετῆ αὐτοῦ συγγράμματος, ἵσως καὶ ἂν ἄνευ τῆς ἐκείνου ὡς ἐβόλετο. Confer Collationem Catholicorum cum Severianis sive Acephalis habitam Constantinopoli A. C. 532. Tom. II. Binius p. 559. Citat & Facundus III. 3. & VIII. 6. & quinta Synodus Actione V. Tom. II. Binius parte 2. p. 69. seq. ubi plura fragmenta & p. 72. ubi & Theodori Theodorum adversus*

*Eodem Liberato teste, quidam Catholicis novitatis defensores Acephalis responsuri negarunt libros illos esse Cyrilli.

- adversus Cyrillum defendentis mentio & pag. 73. ubi quzdam ex secundo libro Cyrilli de eo quod unus est Christus, contra Theodorum. Et ex libro primo p. 74. seq. Confer Tillemont. T. XIV. p. 793. & 643. seq. ubi etiam de Theodoriti opere similiter perduto, in quo Cyrilli objectionibus respondit, cujus meminit Leontius p. 532.
188. *Contra Synusistas* sive Apollinaristas, laudatur ab Ephraimo Antiocheno apud Photium Cod. 229. p. 416. edit. primæ.
189. ἐν τῷ κτ' Ἀρείς λόγῳ. id p. 432.
190. *Ad Theodosium Imp. contra Pelagianos.* Photius Cod. 54.
191. Epistolæ variz, ut Epistola ad Acacium Scythopoleos Episcopum, quam citat Ephraim apud Photium Cod. 229. p. 416.
192. Idem pag. 420. laudat Cyrilli περὶ ἀπαθείας λόγον & λόγον περὶ πάθους. λόγον περὶ πίστεως ut pag. 429. 430. ἐς ἐπιγράψαι ἐμνηνία τῆς πίστεως. p. 413. Incertum an quod Gennadio cap. 57. memoratur *de fide adversus heresim.*
- Timotheum Ælurum πολλά τῶν συγγραμμάτων ἢ θείῳ Κυρίῳ μίση. εἰς πλάτῃ ἐκδοθέντων διαλυμησάσαι, νῖθα ἴτερος ἐπιστολαὶ δόγματα, multa D. Cyrilli scripta antequam vulgarentur dogmatibus adulterinis adspersis depravasse, ex communi fama narrat Theophanes p. 95. & Nicephorus XV. 16. Hist. Idem Nicephorus negat esse verum, quod nonnulli sparserunt, libros quosdam Chrysothomi a Cyrillo abolitos fuisse. XIV. 28.

XII. Index eorum ad quos vel contra quos scripsit Cyrillus,

Numeri majores, scripta Cyrilli supra recensita, minores indicem Epistolarum & scriptorum minorum Alphabeticum respiciunt.

Acacius Episcopus 99. Melitenes	Anastasius presb. 104.
52. 113. Episcopus Berthoen-	Andreas Samofatenus. XVIII.
sis, 57.	Anthropomorphitz XXI.
Ægypti Monachi 9.	Apollinaris 60.
Alexander presb. 104.	Atticus Constantinopol. 98.
Alexandrinus Clerus populusque	Aurelius (Augustinus) 88.
14. 17. 89, 112.	Czlestinus Episcopus Rom. 19.
	Calo-

- Calosyrus Episcopus Arsenobites** XXII. & 8.
Canonica Epistola 21.
Charmosynus presbyter. 75.
Comarius Episcopus 81.
Constantinopolitani clerici 3.
Clerus populusque 32. 69. **Monachi** 92.
Dalmatius Archimandrita 81.
Daniel Episcopus Damensis in Ægypto, 77.
Domnus Episcopus Antiochenus 86.
Donatus Nicopolis Episc. 11.
Eulogius presbyter Alexandrinus 30. 81.
Evoptius 24.
Gennadius presbyter & Archimandrita 102.
Hermias VII.
Joannes Antiochenus 15. 34. 67. 91.
Joannes presbyter. 104.
Julianus Imp. XXI.
Juvenalis Episcopus Hierol. 41.
Lampo presbyter. 114.
Leontius Diaconus 75.
Libyz & Pentapoleos Episcopi 73.
Martinianus presb. 104.
Maximianus Archi-Episcopus Constantinopol. 66. 80.
Maximus Diaconus 104. **Antiochenus** 22.
Memnon Ephesi Episc. 33.
Monachi patres 61. 104.
Nemefinus VI. VII.
Nestorius XVI. seq. & 2. 47. 103. 106. Tres Cyrilli ad Nestorium Epistolas, quarum tertia XII. capitula subjunxerit, memorat **Leontius Byz.** de sectis pag. 452.
Nestorii Ζηλοτης 53. 27.
Optimus Episc. 44.
Orientalis Episcopi XVIII.
Palladius I.
Paregorius presbyter. 104.
Paulus Emelenus 34. 64.
Polidonius 39.
Potamon Episcopus 77. 81.
Proclus Constantinopol. 51.
e Rhodo scripta Epistola 14. 112.
Succensus Diocæsarex Episc. 23. 25.
Theodorus Mopuestenus 51.
Theodoritus. XIX.
Theodosius junior, Imp. XIV. XX. & 4. 37.
Theodossi Uxor & Sorores XV.
Theognostus presbyter. 75.
Theopemptus Episcopus Cabasensis, in Ægypto 77.
Tiberius Diaconus XXII.
Timotheus presbyter. 81.
Valerianus Episcopus 5.

XIII. Index Chronologicus Episcoporum Archi-Episcoporum & Patriarcharum Alexan- drinorum.

1	Marcus Evangelista	usque ad A.C. 65
2	Anianus (Arabibus <i>Hananias</i>)	87
3	Abilius (Coptitis <i>μιλαῖ</i> , Arabibus <i>Melionus</i>)	99
4	Cerdo (Arabibus <i>Kerdanous</i>)	110
5	Primus (Orientalibus <i>Abrimius</i>)	122
6	Iustus	130
7	Eumenius	143
8	Marcianus (al. <i>Marcus</i>)	153
9	Celadion (al. <i>κλασδιανός</i> vel <i>κλαυδιανός</i>)	167
10	Agrippinus	179
11	Julianus (male al. <i>Lulianus</i>)	189
12	Demetrius	231
13	Heraclas (al. <i>Hieroclas</i>)	247
14	Dionysius ex Sabaismo conversus	264
15	Maximus	281
16	Theonas	300
17	Petrus qui Martyrium obiit	311
	<i>Sedes vacat per anni spatium *</i>	
18	Achillas (Arabibus <i>Archillas</i> vel <i>Archelau</i>) tantum per quinque mensēs	312
19	Alexander, Achillæ frater	326
20	Athanasius Axi Adversarius. <i>Georgius</i> Tarbasthenites, Arianus. vide Nyssen. lib. 1, contra Euno- mium Tom. II. pag. 294.	373
21	Petrus II. <i>Lucius</i> Arianus, ejus loco intrusus.	380
22	Timotheus	385
23	Theophilus	412
24	Cyrillus I.	444
25	Dioscorus	458
25 b	<i>Proterius</i> quem loco Dioscori depositi A. 451. in Concilio Chal- cedonenſi electum pro legitimo Patriarcha non habent Jacobitz 458	26 Tr

* Gelasius II, I. de Actis Concilii Nicæni.

ALEXANDRINI.

595

26	Timotheus Ælurus,	usque ad A. C.	472
27	Petrus III. Moggus		490
28	Athanasius II.		497
29	Johannes Mela,		507
30	Johannes II. Ἰγκλαῖος ☉ five inclusus		516
31	Dioscorus junior		518
32	Timotheus III.		535
33	Theodosius		567
34	Petrus		569
35	Damianus		593
36	Anastasius		614
37	Andronicus		622
38	Benjamin		659
39	Agatho		677
40	Johannes III. Semnudzus		686
41	Isaac		688
42	Simon Syrus		700
	<i>Vacatio per triennium</i>		
43	Alexander II.		724
44	Cosmas		727
45	Theodorus		737
45	b. <i>Cosmas</i> Melchitarum Patriarcha, quem non agnoscunt Jacobitz	ab A. C. 730, ad	742
46	Chail five Michael		766
47	Mennas five <i>Minas</i> Monachus S. Macarii		774
48	Joannes IV.		798
49	Marcus		819
50	Jacobus		836
51	Simon tantum per menses quinque & dies sexdecim		837
51	b. <i>Saphronius</i> Melchitarum Patriarcha ab A. C. 844 per annos 13		857
52	Yufab five Josephus		850
53	Chail five Michael		851
54	Cosmas II. Semnudenfis		859
55	Savutius (al. <i>Σενοδι</i> ☉ vel <i>Chemida</i>)		881
56	Chail S. Michael III.		899
	<i>Vacat Sedes aliquot annis</i>		
57	Gabriel		923
		Fiff 2	57. b.

57b. <i>Christodulus</i> Melchitarum Patriarcha	ab A. 906 usque ad 932	
58 Cosmas III.		933
58b. <i>Eutychius</i> Melchitarum Patriarcha	ab A. 932. ad 940	
59 Macarius		953
60 Theophanius		958
61 Minas sive Mennas		976
62 Ephræm Syrus filius Zaraa		980
63 Philotheus (al. <i>Theophilus</i> , in latina Elmacini versione male <i>Philoponus</i>)		1002
64 Zacharais		1032
65 Sanutius		1047
66 Christodulus		1078
67 Cyrillus II.		1092
68 Michaël IV.		1102
69 Macarius II.		1129
70 Gabriel fil. Tarik		1145
71 Michaël V.		1146
<i>Sophronii</i> Patriarcha Alex. meminit. Jo. Cinnamus lib. V. p. 228. res Anni 1160. referens.		
72 Johannes V.		1167
73 Marcus filius Zaraa		1189
74 Joannes filius Abugaleb		1216
<i>Vacatio sedis per annos XX.</i>		
75 Cyrillus III. filius Laklaki ab	A. 1235. ad	1243
76 Athanasius		1261
77 Johannes Abufahi, irrita facta Gabrielis electione		1269
78 Gabriel		1271
78b. Joannes iterum		1293
79 Theodotius, filius Zuabel		1300
80 Joannes ex Moniet Koufis		1320
81 Joannes		1326
82 Benjamin ex Democrad		1339
83 Petrus		1348
84 Marcus ex Kelioul		1363
85 Joannes Damasco Oriundus ab A. 1365.		
86 Gabriel Archimandrita Monasterii Moharrak		
87 Mattheus		

- 88 Gabriel auctor ritualis libri Coptorum, confirmati A. C. 1427.
 89 Joannes
 90 Matthæus ex Sahid, five Thebaida.
 91 Gabriel Archimandrita Monasterii occidentalis (S. Antonii)
 92 Michael Semelouri.
 93 Joannes five Yunes Nekaddi.
 94 Johannes Misrà seu Kahira vetere oriundus.
 95 Gabriel Monschari, ad quem legatus a Pio IV. Christophorus Rodericus S. I.
 96 Joannes Monfalutensis, ad quem scripsit Papa Gregorius XIII.
 97 Gabriel qui scripsit ad Urbanum VIII.
 97 b. Meletius Piga, Græcus
 98 Marcus ex Biad ab A. 1602. ad 1610
 99 Joannes Melawani
 100 Joannes ex Touk 1645
 101 Marcus ex Mahjour ab Ao. 1645. ad 1660
 102 Matthæus (pro quo Wansleb. perperam *BARAMUS*) ab Anno 1663
 adhuc erat 1673
 103 Joannes Toukhi fuit adhuc 1703
 104 Samuel, cujus Epistola ad Reginam Angliæ Annam data Ao. 1712
 legitur Anglice versa in V. C. Michaelis de la Roche Diario literario Londinensi, cujus titulus *Memoirs of Literature* T. 3. p. 273.

* * * * *

A tempore Diolcori, præsertim post captam a Muhamedanis Ægyptum, duo semper Patriarchæ, unus Græcus Melchita alter Coptita five Jacobita.

Sed in hoc Catalogo fere Jacobitæ five Coptitæ modo Patriarchæ recensentur, quemadmodum & in illis Patriarcharum Alexandrinorum elenchis & notitiis quæ hæctenus vulgatæ sunt a *Job. Michaeli Wanslebio* ad calcem libri de Ecclesia Alexandrina, Paris. 1677. in 12. ab *Ottone Dappero* in descriptione Africæ p. 87. a *Lud. Moreri* in Lexico Tom. I. voce *Alexandrie*, ab *Eduardo Pocockio* in Indice ad Eutychiei Annales, ab *Athanasio Kirchero* in prodromo Copto & post Lexicon Copticum p. 518. seq. ab *Abrahamo Echellensi* in Chronico Orientali (usque ad A. C. 150.) Paris. 1680. fol. maxime vero a *Job. Baptista Sollerio*, S. I. in Actis Storum Junii Tomo V. Antwerp. 1708. fol. &

denique ab *Eusebio Remoudoro* V. C. in *Historia Patriarcharum Alexandrinorum*, Paris. 1713. in 4. De antiquioribus vide *Caroli a Sto Paulo* Geographiam sacram p. 75. seq. & *Ioach. Camerarium* ad *Nicephori Constantinopol. Chronographiam* p. 141. seq. *Henr. Dodwellum* c. 6. diss. de successione Pontificum p. 53. sq. 77. *Dav. Blondellum* præt. de Episcopis & presbyteris p. 20. *Dionys. Petavium* Tom. IV. dogm. Theol. parte 2. p. 724. seq. &c.

Index Episcoporum, Archi-Ep. & Patriarcharum Alexandrinorum, Alphabeticus.

Abilius 3.	Cosmas III. 58.
Abrimius 5.	Cyrillus 24.
Achilles 8.	Cyrillus II. 67.
Agatho 39.	Cyrillus III. filius Laklaki 75.
Agrippinus 10.	Damianus 36.
Alexander 19.	Demetrius 12.
Alexander II 43.	Dionysius 14.
Anastafius 30.	Dioscorus 24.
Anianus. 2.	Dioscorus junior 31.
Andronicus 37.	Ephraim. filius Zaraq 62.
Archillas five Archelaus 18.	Eumenius 7.
Athanasius 20.	Eutyichius 58. b.
Athanasius II. 28.	Gabriel 57.
Athanasius III. 76.	Gabriel II. filius Tarik 70.
Benjamin 38.	Gabriel III. 78.
Benjamin II. ex Democrad. 82.	Gabriel IV. auctor ritualis Coptorum 88.
Celadion, five Celasdianus 9.	Gabriel V. Archimandrita 92.
Cerdo 4.	Gabriel VI. Monfchari 95.
Chail 46.	Gabriel VII 97.
Chail II. 53.	Hanania 2.
Chail III. 56.	Heraclas five Hieroclas 13.
Chemida 55.	Jacobus 50.
Christodulus 57. b.	Joannes Mela 29.
Christodulus II. 66.	Joannes II. inclusus 30.
Claudianus 4.	Joannes III. Semundzus 40.
Cosmas 46.	Joannes
Cosmas II. Semundzus 54.	

- nes IV. 48.
 nes V. 72.
 nes VI. filius Abugaleb 74.
 nes VI. Abufahi 77. & 78. b.
 nes VII. ex Monier Koufis 80.
 nes VIII. 81.
 nes IX. Damascenus 85.
 nes X. 89.
 nes XI. five Yunes Nekad-
 93.
 nes XII. ex Misra five Kahi-
 vetere 94.
 nes XIII. Monfalutenfis 96.
 nes XIV. Melawari 99.
 nes XV. ex Toukhi 100.
 nes XVI. ex Toukhi 103.
 nus 52.
 41.
 nus II.
 6.
 nous 4.
 is Arianus, post 21.
 nus II.
 rius 59.
 rius II. 69.
 anus 8.
 as Evangelista I.
 as II. 8.
 rs III. 49.
 as IV. ex Kelioub. 84.
 as V. ex Biad. 98.
 rs VI. ex Mahjour 101.
 zrus 87.
 zrus II. ex Sahid five The-
 fe 90.
 zrus III. 102.
 nus 15.
 nus 97. b.
- Melianus 3.
 Mennas five Minnas 47.
 Mennas five Minnas II. 61.
 Michael 46.
 Michael II. 53.
 Michael III. 56.
 Mich el IV. 68.
 Michael V. 71.
 Michael VI. Semelouti 92.
 Petrus, Martyr 17.
 Petrus II. 21.
 Petrus III. Moggus 27.
 Petrus IV. 34.
 Petrus V. 83.
 Philotheus 63. (al. Philoponus,
 male)
 Primus 5.
 Proterius 25.
 Samuel 104.
 Sanutius 55.
 Sanutius II. 65.
 Senodius 55.
 Simon Syrus 4.
 Simon II. 51.
 Sophronius 51. b.
 Sophronius II. post 71.
 Theodosius 37.
 Theodosius II. filius Zuabel 79.
 Thomas 16.
 Theophanius 60.
 Theophilus 23.
 Theophilus II. 63.
 Timotheus 22.
 Timotheus Ælurus 16.
 Timotheus III. 32.
 Yufab, five Josephus 52.
 Yunes, vide Joannes.
 Zacharias 64.

CAPUT XXVIII.

De PROCLIO Constantinopolitano,
ASTERIO Amaseno & Joanne
CLIMACO.

Procli Constantinopol. atas & vita. 1. Scriptorum editiones. 2. De Homiliis quæ exstant circiter viginti. 3. De traditione Divina Liturgiæ. 4. De Fide, Epistola. 5. Alia Epistola. 6. Scripta deperdita. 7. Asterius Amasenus. 8. Homilia ejus editæ. 9. Scripta deperdita. 10. Alii Asterii amplius viginti. 11. Ioannes Climacus. 12. Ejus scala paradisi, ac de veteribus scriptoribus qui eam illustrarunt. 12. Epistola ad Pastorem. 13. Editiones & versiones. 14.

I.

PROCLUS S. Chrysoſtomi, qui A. C. 407. obiit, amanuentis, postea notarius fuit Attici, post Arfacium Chrysoſtomi ſucceſſorem Archi-Epiſcopi Constantinopol. A. 425. deſuncti, quæ Lectore eum Diaconum ac deinde preſbyterum ordinavit. A Sifinnio Attici ſucceſſore poſtea deſignatus A. 426. Epiſcopus Cyzi, munus illud non obtinuit, Dalmatio a Cyzicenis: ei prælato licet in inſcriptione homiliæ primæ Proclus Epiſcopus Cyzicenus appellatur. Constantinopoli inde commoratus, ſacris Concionibus zeli doctriæ & eloquentiæ præclaram tulit laudem, ac poſt deſiſitum in Concilio Ephefino Neſtorium, Sifinnii ſucceſſorem, Archiepiſcopus A. 431. deſideratus a populo, ſed A. 434. demum ſucceſſor Maximiano poſt Neſtorium ſucceſſo, & prid. 15. April. deſuncto, datus a Theodoſio juniore. & Archi-Epiſcopus Constantinopolitanus conſtitutus eſt, arduamque illam dignitatem cum laude induſtriæ ac probitatis geſit uſque ad A. 446. Memoriam ejus celebrant Græca & Latina Eccleſia 24. Octobr. De illo videndi e veteribus Socrates VII. 28. & 40. ſeq. Tripartita XII. 3. & 11. ſeq. Nicephorus XIV. 29. & 37. ſeq. Georgius Alexandrinus & Simeon Metaphraſtes in S. Chryſoſtomi ita, Theophanes p. 75. Facundus &c. Erecentioribus Vincentius

centius Riccardus in Vita Procli, quam ab eo acceptam * Bzovius epitomæ Annalium Baronianor. ad A. C. 446. inseruit, & Riccardus ipse Procli opusculis a se collectis præfixit: Tillemontius T. XIV. memor. Hist. Eccles. p. 704 -- 719. & 751. sq. Memoriz litterariæ Trevoltinæ A. 1710. p. 579. seq. & Jo. Garnerius ad Marium Mercatorem Tom. II. p. 25. Dicitio ejus Græcis auribus talis ferme qualis est Latinis Petri Chrylogi, Combesisio judice: sed ut Eliæ du Pin notatum, antithetis & acuminibus crebrioribus vim & robur orationis subinde frangit.

II. Ex scriptis Procli, quæ potuit reperire, Græce ac Latine edidit *Geverb. Elmenborstius* Lugd. Batav. 1617. in 8. longe plura *Vincenzii Riccardus*, Clericus Regularis Theatinus, cum nova versione & copiosis animadversionibus. Rom. 1630. in 4. Ab eo tempore Homilias Procli ad MSS. Codices recentuit & nova sive recognita versione donavit brevibusque notis illustravit *Franciscus Combesisius* in auctario novo Bibl. Patrum T. I. Paris. 1648. fol. Latine etiam Procli scripta exstant in Bibl. Patrum edit. Lugd. T. VI. p. 589. Pleraque itidem illius Homiliæ leguntur Latine in Bibliotheca Combesisii Concionatoria. Nonnulla quoque in supplemento Bibl. Patrum *Morrelliano* T. I. p. 645. seq.

III. *Exstant e Procli Constantinopol. scriptis:*

I. *Ἐγκώμιον εἰς τὴν παναγίαν Θεοτόκον Μαρίαν. Laudatio in Sanctiss. DEI genitricem Mariam.* Nestorii hæresin clarissime repellens, dicta Constantinopoli a Proclo adhuc Cyzici Episcopo † circa A. C. 429. cum Nestorius Ecclesiæ Constantinopolitanae præfesset. Incipit: *παρθενική πανήγυρις σήμερον τὴν γλῶσσαν ἡμῶν.* Hæc cum versione ** *Theodori Peltani, S. I.* sæpius prodit sub initium Aëtorum Concilii primi Ephesini Romæ, Coloniae & Parisiis editorum: Cum eadem versione *Geverhardus Elmenborstius* inter Procli opuscula p. 52. edidit, & *Vincenzius Riccardus* p. 1. qui præterea aliam interpretationem *Dionysii*, ut opinatur, *Exigui*, e MS. Vaticano vulgavit p. 673.

Gg gg

aliam

Libri V. Pars 4.

* Vide Allatii apes Urbanas p. 253.

† Adde Tillemontium T. 14. memor. Hist. Eccles. p. 315. seq. 706. & 750. seq.

** Hæc primum lucem vidit in Actis Synodi Ephesinæ, Peltano interprete editis Latine Ingolstadt. 1576. Deinde Heidelberg. 1579. 8. inter septemdecim homilias Græcorum Patrum in præcipua Christi Salvatoris festa a Peltano editas. Et in latina Aëtorum Synodi Ephesinæ editione apud Commelin. 1604. fol. p. 394. Nam Græce exstat in actis ejusdem Concilii a Commelino editis 1591. fol. p. 249.

aliam item p. 668. Denique ex Mazarini Codice castigatam ac suppletam cum nova versione *Franciscus Combessius* auctarii Novi Tom. I. p. 301. Cum veteri illa versione, quam *Marii Mercatoris* esse putat, exhibet Jo. Garnerius T. II. operum Mercatoris p. 19. prmissam extemporali Nestorii homiliz qua Proclo videtur respondere. Confereundem p. 165.

2. Εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν ἔ Κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ εἰς τὰς ἐπαρυσίδας *de incarnatione Domini nostri Jesu Christi, & de infusoriis.* * In-

cipit: Καλή μὲν ἡ τῶν ψαλμῶν λύρα. Arium, Eunomium, Macedonium & Nestorium ἱεράπωλον ἔ διαβόλου ἄρμα quadrivium *Diaboli currum* appellat p. 316. edit. Combessii. Hanc primus non modo cum sua fed & p. 677. ex alia incerti versionis vulgavit Riccardus, quam depromisit e Bibl. Vaticana.

3. Εἰς τὰ γενέθλια, sive εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τῷ κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ *In Natalem Domini nostri Jesu Christi.* Incipit: Πολλὰ καὶ διάφορα πανηγύρεις. In hac homilia quam primus edidit Riccardus, dies festos qui illa ætate inter Christianos celebrabantur, commemorat his verbis:

Αἱ ᾗ τῶν Χριστιανῶν πανηγύρεις
 εἶναι καὶ ὡς θησαυροὶ καὶ ὄντως πηγαὶ
 καὶ θησαυροὶ σωτηρίας. ἡ μὲν γὰρ πρώτη
 ἡμῶν πανηγυρίς, θεῶν πρὸς ἀνθρώ-
 πους ἐπιδημίαν κηρύσσει. ἡ δὲ μετ'
 ἐκείνη, ὑδάτων ἁγιασμὸν, καὶ βα-
 πτίσματος εἰκονογραφεῖ μῆτραν. ἡ
 τρίτη, κατὰ δύσιν θανάτου, καὶ σταυροῦ
 τρώπαγον, καὶ αἰσάσεως δῶρον, καὶ
 πατρᾶσιν ἐλευθεροποιὸν εὐαγγελίζε-
 ται. ἡ τετάρτη, τὴν ἡμετέρας ἀπαρχῆς
 τὴν εἰς ἕραν ἄνοδον, καὶ τὴν ἐκ δε-
 ξιῶν κέκραγε κατ' ἕδραν. ἡ πέμπτη,
 Πνεύματος ἁγίου κατ' ἕδρον, καὶ μυ-
 ρίων χαρισμάτων ὀμβρῶν. σαλπι-

At Christianorum solemnis di-
 vina sunt & admirabilia, vereque
 fontes ac thesauri salutis. Nam pri-
 ma nostra celebritas, Dei ad homi-
 nes adventum prædicat. Quæ vero
 hanc sequitur, aquarum sanctifi-
 cationem, ac baptismatis fontem
 graphice exprimit. Testis, mor-
 tis interitum, ac trophæum crucis,
 resurrectionisque donum, ac quo
 patribus parta est libertas. Iste
 fustoque nuntio indicat. Quarta,
 primitiarum nostrarum in cælos
 ascensum, earumque a dextris con-
 fessum clamat. Quinta, Spiritus san-
 cti descensum, ac sexcentos quæ-
 tiarum imbres. cen tubæ præconio

ζα.

*Septem infusoria in septem lampades Zachar. IV. 2. interpretatur *Septem dæmones* Spiritus S.

Ζει αὐταί εἰσιν ἀέροισι ἀς ἐποίησεν ὁ κύριος, ἀγαλλιασάμεθα καὶ ἐφρανησώμεθα ἐν αὐταῖς. alte intonat. Hæc solemnia sunt quæ fecit Dominus, exultemus, & lætemur in eis.

4. In eundem Natalem CHRISTI. Incipit: λαμπρὰ καὶ παράδοξος. Hanc primus sed Græce tantum & minus emendatam vulgaverat Elmenhorstius p. 248. e Codice Bibl. Palatinæ, additis Meursii castigationibus. At Riccardus ex aliis tribus Romanis emendavit. In Actis Concilii Ephesini T. I. edit. Binianæ parte 2. p. 181. legitur homilia similis & iisdem incipiens verbis sub nomine Theodori Ancyranæ. Procli Constantinopol. λόγος εἰς τὸ γενέθλιον laudat Ephraïmus apud Photium Cod. 229. p. 423. Idem p. 435. citat & Proclum ἐν Πελαγονίαις (homiliis præfente Pulcheria dictis) ἐπὶ τὸ γενέθλιον.
5. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀγίαν παρθένον καὶ Θεοτόκον Μαρίαν. Laudatio in S. Virginem ac Dei genitricem Mariam. Incipit: Πᾶσαι μὲν αἱ μαρτυρικῆ καὶ * πανηγύρεις. Hanc inter Chrysofomi ἀμφιβαλλομένης Græce ediderat Savilius T. V. p. 887. Sed Proclo recte vindicat Riccardus testimonio Codicis Vaticani, cui auctoritas Jo. Damasceni, Epistola de trifagio suffragatur.
6. Aliud paullo uberius S. Virginis Encomium. Incipit: κλέψαι τὴν πόσιν τῶν ἐμπορίων. Primus publicavit Riccardus e Codice Vaticano. Combessius collato altero Regis Christianissimi multa emendavit.
7. Ἐἰς τὰ ἀγία Θεοφάνια. In sancta Theophania. Incipit: χρυσοῦς τῷ κόσμῳ ἕσπεφάνη. A Natali Christi tanquam προλαβὼσα five præcedente festum Theophaniorum diserte distinguit sub init. Hanc homiliam primus vulgavit Riccardus.
8. Ἐἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου. In transfigurationem Domini. Incipit: δευτε φίλοι, καὶ σήμερον. Hanc primus Græce inter dubias Chrysofomi edidit Savilius T. VII. p. 332. Deinde e Codice Bibl. Palatinæ a Grutero acceptam Elmenhorstius cum sua versione p. 81.
9. Ἐἰς τὰ βάλια. In ramos palmarum. Incipit: ἀγαλακτέρας ὁ παρὰν ὡ φίλοι, καιρός. Primus edidit Riccardus e Codice Bibl. Cryptæ ferratæ, quæ illas quoque quas secundo & tertio loco memoravi,

Gggg 2

* alii Codd. μαρτυρικῆ καὶ πανηγύρεις.

- moravi, illi suppeditavi. Alia Procli homilia εἰς τὰ προφητικὰ καὶ εἰς τὴν ἐγερσιν τῶν λαζάρων καὶ εἰς τὰ βάσια exstat MS. in Bibl. Cæsarea teste Lambecio V. p. 27. atque incipit : ἤδη τῆς θεωτοικῆς πανηγύρεως ὄρα κούπτει τὰ χαρίσματα.
10. Εἰς τὴν ἀγίαν πέμπτην. *In sanctum quiniagesimam magnæ hebdomadæ.* Incipit : ἐπέση τῶν ἱερῶν μυστηρίων ἡ πανήγυρις.
11. Εἰς τὸ παθόν τῆς κυρίας, τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης ὄρασκουῆς. *In Dominicam passionem, in sancta & magna passionem.* Incipit : Φοβερά τῆς σημερινῆς ὄρατάξεως τὰ μυστήρια. Primus quemadmodum & novem praxime sequentes edidit Riccardus.
12. Εἰς τὴν ἀνάστησιν τῆς κυρίας. *In Domini nostri Jesu Christi resurrectionem.* Incipit : Φαῖδρα τοιγαρὺν τῆς τριμέρου πάθους τὰ αἰθῆρα. *Videtur ἀπικυθισμα, non integra Oratio.*
13. 14. Εἰς τὸ ἀγιον πάσχα. Homilix duæ. *In sanctum Pascha.* Prior incipit : Νικάτω καὶ λόγων ἔυροναν. Posterior : λαμπρὰ μὲν τὸ πάσχα πανήγυρις. λαμπρὸς ὁ.
15. Εἰς τὸ ἀγιον πάσχα, καὶ εἰς τὸ ἰναρχῆν ὁ λόγος. *In sanctum Pascha, & in illud : In principio erat verbum. Job. I. 1* Incipit : Ὅι μὲν ἄλλοι εὐαγγελιστὰς τὴν κτ' σάρκα γενεαλογίαν. *Legunt, inquit Combesius, Græci illud Evangelium ipso die Pascha, ut testatur Riccardus colligit ex Chrysostomi homil. 7. de resurrectione. T. III. Habentque etiamnum Græcorum libri Ecclesiastici, quibus Evangelia dicitur sunt in usum totius anni. Tota vero hebdomada leguntur Evangelia que vocantur matutina, quibus continetur Dominica resurrectionis historia.*
16. Εἰς τὴν ἀγίαν πεντηκοστήν. *In sanctam Pentecostem.* Incipit : σήμερον, ἀγαπητοί, ἐπιφοίτησε.
17. & 18. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον. *Encomium duplex in sanctum protomartyrem Stephanum.* Prius incipit : εἰς ἱερὸς ἀληθείας καὶ καλῶς τῶν. Hoc licet sub Procli nomine a Riccardo editum tamen Photii auctoritate Cod. 271. Bibl. Amaseno vindicatur, cujus nomine restitutum Græce cum nova versione sua edidit Combesius T. I. auctarii novi pag. 68. Alterum incipit : Ὅ μὲν αἰσθητὸς ἦλιος ὑπὲρ γῆν ἀνατέλλει.
19. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀγιον Παῦλον Ἀπόστολον. *Encomium S. Pauli Apostoli.* Incipit : ἡδὲς αἰσθενεῖ Παύλος ἀθλῶντος.
20. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀγιον Ἀνδρέαν Ἀπόστολον. *Encomium S. Andreae Apostoli.* Incipit : ἰχυρὸν τῆς ἀποστολικῆς αἰθείας τὸ δίκτυον. Latine sub Chry-

hana Parisi 1654. Tom. XI. cum versione *Antonii Agellii*, ut alias editiones in quibus Latine tantum legitur, omittam. Exstat & Græce ac Latine in Conciliis edit. Labbeanz T. III p. 1217. Harduin. T. I. p. 1722 cum versione *Dionysii Exigui*. Etiam Elmenhorstius Dionysii versionem exhibet in sua opusculorum Procli editione p. 123. quemadmodum Riccardus p. 680. qui antea etiam utraque lingua dederat, quemadmodum Elmenhorstius p. 2. cum versione *Antonii Agellii*, Episcopi Acernensis, quæ etiam in nonnullis Bibliothecz Patrum editionibus exhibetur. Prodiit & Parisi 1539. ex officina Claudiz Guillardz. Meminere hujus tomi sive Epistolæ, Patres Synodi V. Constantinopol. collatione quarta, * quinta & sexta, Cyrillus Alex. in Epistolis quæ Aëtis Concilii Ephesini addi solent ad Johannem Antiochenum & ad Monachos Anastasium, Alexandrum & Martinianum: Facundus pluribus in locis, Liberatus in breviario cap. 10. Agobardus adversus Felicem T. XIV. Bibl. Patrum Lugd. p. 249. Jo. Maxentius in Catholica professione de Christo, & Imperator Justinianus qui *magnum Proclum* vocat lib. I. tit. 1. Codicis de summa Trinitate, leg. 7. Atia fuit ad reverentissimum Clerum & amicum Christi orthodoxum populum Epistola Procli cujus meminit Dorotheus Mæsis Metropolitanus in Baluzii nova collectione Concilior. p. 840.

VI. *Epistola Synodica ad Domnum, Antiochenum Episcopum pro causa Athanasii* ** Perrhæ Episcopi. Incipit: τὸ Φιλῆθελος, ἐπιφιλίστατε. Prodiit sæpius Græce & Latine in Aëtis Synodi Chædonensis Aëtione XIV. T. II. edit. Conciliorum Binianz, Labbeanz Tom. IV. atque ex *Dionysii Exigui* versione in veteri Latina illorum Aëtorum interpretatione ex qua edidit Elmenhorstius p. 117. & Riccardus p. 695.

Ad Joannem Antiochenum Epistola de causa Theodori Mopsuesteni & Iba Edesseni Episcopi. Latine tantum servata in Aëtis quintæ Synodi Constantinopol. collatione V. & VI. Incipit: *Arbitrar te cognoscere, Religiosissime.*

Hicæ

* In eadem quarta collatione T. 2. concilii. edit. Binianz parte 2. p. 68. Latine est fragmentum libelli Proclo porrecti a presbyteris & Diaconis qui missi erant ab Episcopis, Clericis & Monachis & cæteris magna Armeniæ & Persidis & aliis gentibus. Confer Tillemontium T. 14. p. 629. seq. Fallitur Baronius quia ad Martyrolog. Rom. 24. Octobr. scribit Procli Epistolam ad Armenios in Synod. Ephesina allegari.

** Vide Tillemont. T. 14. p. 647. seq.

- huc ineditam Philippus Rubenius lib. 2. cap. 1. electorum. Locum de Christo non pingendo, ex ea allatum in Synodo septima, actione 6. Tom. III. Binii p. 658. vindicat Nicephorus Constantinopolitanus in antirrheticis, & Theodorus Studita lib. 1. Epist. 36. ad Naucraticum Tom. V. Opp. Sirmondi p. 47.
2. Εἰς τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας. *De economo iniquitatis* Luc. XVI. l. 164. Incipit: Πολλὰ κίς ὑμῖν εἶπον διαλογόμην.
3. Κατὰ πλεονεξίας. *Adversus Avaritiam*. Incipit: Ἄνδρες κρισιανὶ ἐκ κλήσεως.
4. Λόγος κατηγορικὸς τῆς εὐροτῆς τῶν καλανδῶν. *Sermo adversus donationes, ineptias ac superstitiones Calendis Januarii illa per usitatas*. Incipit: δύο κῆ ταυτὸν εὐροταί.
5. Εἰ ἐξέσιν ἀνθρώπων ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα αὐτῆ κῆ πάσαν αἰτίαν. *Nun liceat dimittere homini uxorem suam quascunque ex causa* ad Math. XIX 3.
- Haec quinque Homilias haecenus memoratas primus Graece ex Codice Cardinalis Ascanii Columnae cum versione *Philippi Rubenii* edidit Johannes Brantius, Antwerp. 1615. in. 4. unde recte sunt utraque lingua in Auctario Duczno Paris. 1624. Tom. II. p. 561. & in Bibliotheca Patrum Paris. 1644. (1654.) Tomo XIII. sed opus Codicum quos a Sirmondo Duczus acceperat, accuratius recensuit. Tum Latine in Bibliotheca Patrum Colon. 1618. Tom. IV. Rubenii versionem *Combesii* ita interpolavit, ut novam veluti adornaverit. Gallice transtulit Franciscus Maucroix, * Paris. 1695. in 12. consilio Pauli Pellissonii, qui inter disertissimos Graecos Ecclesiae Doctores locum singularem Asterio tribuendum esse non dubitavit.
6. Εἰς τὸν προφήτην Δανιὴλ, καὶ εἰς τὴν Σωσάνναν. *In Danielum Prophetam & Susannam*. Incipit: αἰτῆ Πνεύματος ἡ χάρις. Ex MS. Regis Christianissimi
7. Ἐἰς τὸν ἐκ κοιλίας τυφλόν. *In caeco a natiuitate* Joh. IX. Incipit: ἡ χάρις αὐτῶν ἀρετίως τῆ ὕμῃ τῆς θρονη. Ex Codice Sirmondi & Segvieriano. Legit Photius & loca ex hoc sermone profert in Bibliotheca Cod. 271. p. 820. edit. primae.
8. Ἐἰς τὰς ἀγίας κορυφαίαις ἀποστόλους, Πέτρον καὶ Παῦλον. *In sanctis Principes Apostolos, Petrum & Paulum*. Incipit: πάσαν μὲν ἐκ τῶν

* Journal des Savans 1695. p. 629. edit. Amst.

ἡθες αὐται. Ex venerandz antiquitatiz Codice Segvieriano, recens allato ex celebri monasterio τῆς ἐγλωττίας, Græciz.

9. Ἐγκώμιον εἰς ἀγίον ἱερομάρτυρα Φωκῶν. In S. *Martyrem Phocam*, Sirmopensem, passum Romæ sub Trajano. Incipit: Καλὴ ἔσμεν Φόσσα. Ex Codice Regis Galliz & autographo Sirmondi. In quibusdam Codicibus (ut Cæsareo apud Lambecium VIII p. 243.) incipit à verbis p. 171. edit Combesfianz: ἱερὸς γὰρ καὶ θεοσιεὺς ἀπὸ τῶν γυναικῶν μαρτύρων κατάλογος. Atque ita Latine tanquam Simeone Metaphraste autore legitur apud Lipomannum T. VI. p. 274. b. & Surianum ad 22. Sept. Duos Phocas Martyres in hoc sermone ab Asterio confundi notat Baronius ad Martyrolog. Rom. 14. Jul. quem vide etiam ad 5. Martii ubi notat verba quædam (quæ p. 178. edit. Combesfii leguntur,) laudari in septima Synodo.

10. Ἐς τὰς ἀγίας μάρτυρας. *Eusebium in Sanctos Martyres*. Incipit: εἶναι ὡς εἰκονὴν καὶ εἶδός τῶν. Ex Codice Card. Columnz, describente Jac. Sirmondo. Loca duo e MS. Cæsareo emendat Lambecius VIII. p. 373.

11. Ἐς μαρτύριον τὸ πανευφήμε μάρτυρος Ἐυφρασίας, ἑκφρατικ. *Euphrasia imaginis qua exprimitur martyrium clarissima Martyris Euphrasie*, sub Diocetiano passæ. Incipit: πρότερον γὰρ ὡς ἄνδρες Δημόδιον ἔχον ἐν χειρὶ τὸν δεινόν. Hanc ἑκφρασιν Asterii laudant Photius in Bibliotheca Cod. 271. pag. 820. & in Amphilochiis quæst. 125. & Adrianus II. Papa, lib. de imaginibus, profertque integram septima Synodus actione 4. Tom. III. Binii pag. 544. seq. Laudat iterum p. 659. Actione VI. & p. 700. Actione VIII. Combesfius vero ex Codicibus duobus Regiis castigavit, & nova versione donavit. Gallice cum primis quinque Homiliis vertit Franciscus Maucroix. parif. 1695. in 12.

Sex quas proxime hæctenus retuli, primus Græce & Latine edidit, Rubenianisque quinque subjunxit, & universas notis illustravit *Franciscus Combesfius* Tom. I. Auctarii novi Bibliothecz Patrum, Parif. 1648. fol. Latine deinde ex Combesfii versione subjunxit Theophilus Raynaudus, operibus Latinorum scriptorum Leonis Magni, Maximi Taurinensis, Petri Chrysologi, Fulgentii, Valeriani Cemeliensis & Amedei Lausanensis Episcopi, quæ sub titulo Heptadis præfulum Christiana sapientia & facundia clarissimorum Lugd. 1652. &

H h h h

Parif.

Parif. 1661. fol. *una hac*, ut quæritur in Bibl. Concionatoria Combesifius officii gratia, quod exprunclum meum producentis nomen est. Nimirum Dominicanî Combesifii nomen libenter fupprimendum ratus est Jefuita Raynaudus, profeffus etiam Cyriacorum adverfarius. In illa Combesifii Bibliotheca Concionatoria pleræque etiam Aferii homiliz ex Combesifii verfione Latine exhibentur.

12. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον. *Laudatio S. Protomartyris Stephani.* Incipit: ὡς ἰσθὺς ἀληθῶς καὶ καλῶς. Ex Photii testimonio Cod. 271. Aferio Amaseno vindicatur & sub ejus nomine a Combesifio exhibetur Græce & Latine Tom. I Aucfarii novi p. 283. licet Codices quidam referunt ad *Proclum* Conftantinopolitanum, inter cujus Homilias a Vincentio Riccardo edita est, ut fupra, in Proclo dixi. At fallitur Clariff. Oudinus qui homiliam in Protomartyrem, Stephanum, quæ inter Nyffeni Opera T. III. p. 354. legitur, Aferii effe fcribit p. 59. fupplementi de Scriptoribus Ecclef. Illa enim licet fimilia quædam habet, alia est, atque incipit: ὡς καλὴ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκολουθία. Vide quæ fupra cap. XX. in Nyffeni fcriptis, num. 44.
13. *In Pfalmum IV.* Incipit: ὡς περὶ τῆ παικιλία. Prodiit e MS. Cafareo Græce inter homilias Chryfoftomi T. VII. edit. Savilianæ p. 431. fed auctoritate Catenæ in Pfalmos 50. a Daniele Barbaro Latine editæ, Aferio vindicatur a Cotelerio, qui Varias Lectiones Codicis Regii Tom. II. monumenta p. 516. feq. publicavit.
14. 18. *In Pfalmum V.* Homiliz quatuor. Prima incipit: Οἱ τὸ μακάριον τελῶσιν τῆς ζωῆς. Secunda: ἕκ ἑταρῶς ἰσθῶς ἀπαλαῖσται τήμασι. Tertii: ὡς περὶ οἱ παρ' ἡμῖν λαμπρότεροι τυμφία. Quarta: Τὰ ῥήματα μὲ ἐνώτισαι κυριε, πῶτα ῥήματα. Quinta, inquit & de Jofepho, dicta τῇ μεγάλῃ δευτέρῃ magna fecunda feria, five feria fecunda Pafchatis. incipit: εὐφρανέσθω καὶ τὸ σὺν ἡ κλησίμῳ ἐκκλησία. Has quinque homilias ex Codice 2402 Regis Galliz Græce primus cum verfione fua vulgavit Jo. Barthelemy Cotelarius Tom. II. monumentor. Ecclefiz Græce Parif. 1688. in 4. p. 1 --- 48.
19. *In Pfalmum sextum.* Incipit: ἑρατιώτε πλεμμελήσαντ' ἀπολογία. Edidit Græce & Latine idem Cotelarius p. 48 --- 62.
20. *In Pfalmum feptimum.* Incipit: ὡς περὶ οἱ τῆς βασιλικῆς εἰκόσθω θρατήσ. Edidit idem Cotelarius cum verfione fua p. 62. --- 81. Ceterum

terum cum Asterius quoque Scythopolitanus, (ne de Asterio Cappadoce dicam) Psalms exposuerit teste Hieronymo, incertum num harum in Psalms homiliarum, ex quibus Catenæ Græcorum Patrum in Psalms subinde nonnulla jam sub Asterii jam sub Didymi nomine allegant, auctor sit Asterius Amasenus, an vero Asterius Scythopolita vel Cappadox.

21. Προσέτιμος εἰς τὴν μετάνοιαν. *Adhortatio ad penitentiam.* Asterio * vindicatur ex Photii auctoritate Cod. 271. licet in quibusdam Codicibus refertur ad *Gregorium Nyssenum*, inter cujus opera prodiit Tom. II. edit. Ao. 1638. p. 165. & in Appendice Græcolatina operum Nysseni A. 1605. cum versione *Petri Francisci Zini*. Incipit: ἀνὴρ Θεοσεύς ὡς ἀπλῶς ἠκέσασθαι.
22. Εἰς τὴν παρειαβάσει τῶν νηστῶν. *In ingressum jejuniorum.* Etiam hanc Asterio Photius Cod. 271. vindicat, licet sub Nysseni nomine vulgavit Jac. Gretserus, Ingolstadt. 1617. in 4. Atque inde in Appendice operum Nysseni A. 1605. & in editione A. 1638. Tom. II. p. 247. prodiit cum ejusdem Gretseri versione. Incipit: Σὺ θῆρας ζῶν ὁ ἀνθρώπος.

X. Desiderantur sermones quos legit & ex quibus loca quædam in gustum protulit Photius Cod. 271.

1. In illud Lucæ X. 30. *Homo quidam descendit ad Jerusalem in Jericho.*
2. In illud Lucæ XVIII. 10. *Duo homines ascenderunt in templum ut orarent.*
3. *De Zaccho* Luc. XIX. 5.
4. *De duobus filiis.* Luc. XV. 11.
5. *In seruum Centurionis* Luc. VII.
6. *In Jairum & mulierem aïμορροῦσαν.* Matth. IX. 20. quæ postrema homilia Asterii citatur etiam a Nicephoro Constantinopol. in antirrheticis MSS.

His adde 7. *Encomium Basilei* Episcopi Amaseni qui sub Licinio circa A. C. 320. passus est 26. April. Typicum S. Sabæ ad illam diem: ** τὸ ἀγίον πάτερ Θεοῦ βασιλεῦς ἐπισκόπος Αμασίας. Εἰς τὸν ἕρθρον ἀναγο-
 Hh hh 2 νώσκασθαι

* Combeflus auctar. novif. p. 538. *Nyssenii homilia de peccatrice, ubi ipse Asterius, ut & alia quasi appendice Gregorio Nysseno attribuit.* Idem de homilia Nysseno tributa contra fornicarios & altera sup̄ sumptuos, sentit Tillemontius T. X. P. 413.

** Cotelier, T. 2. monument. p. 515. Tillemont. T. V. memor. Hist. Eccles. 515. & 787.

οὐκ ἔστιν ἄλλο τὸ ἐπισημασμένον Ἀστέρην ἐπισημασμένον Δ;

ium Basilii * ed.

dit quidem Henschenius: Græce & L. Sanctior. ad 16 April. Sed id recentiorem habet auctorem. Incipit: *Ὁ τὸ ἐπισημασμένον* *Ⓞ. λαχόντες.*

Photiana excerpta cum versione sua & notis Combessius. Homiliis Asterii subjunxit p. 211. seq.

Fragmenta quædam occurrunt & Asterii in Catena Graecorum Patrum ad Lucam, quam Lati id Balthasar Cordensis vulgavit Antwerp, 1628. in fol.

Homilia in tres Christi tentationes, quæ incipit: *Ⓞ. ἡμεῖς ὡς γὰρ ὁ Σολομῶνας*, quam Tom. VII. Chryostomi p. 301. Savillius Græce edidit, atque Combessius in Bibl. Concionatoria Asterii esse suspicatus est. Marius Mercator docet *Non esse*, sub cuius nomine Græce cum versione sua exhibet Jb. Garnerius Tom. I. Martiniatoris p. 85. Confer. Tillemontium Tom. XV. memor. p. 749.

XI. Alii Asterii.

1. Asterium Amasenum Balthasar Cordensis eundem putat esse Asterium, qui una cum Acacio Berthoesasi frequentavit *Indiam Sabam* teste Theodoret cap. 2. religiosæ Historiæ. Sed et alii alii viri docti utrosque distinguunt, licet perperam Natalis Alexander ** eum de quo Theodoretus loquitur *Pater in Arabia* Episcopum fuisse affirmavit. Illum vero Juliani Sabæ discipulum, a puerili ætate in Monastica vita adjectum, ac deinde que religiosorum Monasterii (Gindarensis) circa A. 370. profectum sive Abbatem, & Catholicæ doctrinæ defensorum esse scribit Photius in Amphilochois, *** sive dubiis ad Amphilochium Cyzicenum.

2. Ab utroque, Juliani Sabæ discipulo & Amaseno illo discipulo sit Asterius Cappadox, ex Sophista Ethnico *Χριστιανισμῶν ἐπισημασμένον*

*¹ Allæ sunt Basilii Amaseni Acta, quæ sub Iohannis presbyteri; Nicomedita sita nunc extant etiam Latine apud Surium 26. Apr. Incipiunt: *Εὐχριστῶ μὲν τὸ παλαιῶν Κύριον*. Alia quæ sine nomine citat Eustrachius Constantinopol. presbyter in libro contra Psychopannychitas c. 20. ad calcem Allatii. de purgatione p. 92. λέγει. *τὸ αὐτὸν ὁ τὴν διήγησιν ἔχει μαρτυρίαν ἀπὸ ἀρχαίων τῶν ἀγίων Πατέρων ἐπισημασμένον Ἀμασίας καὶ Μάρτυρος*.

**² See. IV. p. 148.

***³ Locum Photii exhibet Combessius. T. I. Auctor. navip 287. & Montfalconus p. 340. Bibl. Coislinaiana.

sed in persecutione Diocletiani & Maximiani circa A. c. 304. iterum idolorum cultor: inde quum Luciano Martyre magistro suo † ad penitentiam eum reducente ad Christianos rediisset, promachus Arianorum, Episcopatum quem ambiit nullum adeptus est, quod persecutionis tempore sacrificasset. *ὑποδύναμις ἀδελφῆς πίστεως ἀποδυμῆται*, *ἰερῶν ὑμῶν ἡσέχουσι, διὰ τὸ ἐπιτεθῆναι καὶ τὸν διωγμὸν*, ut narrat Socrates lib. I. c. 36. & Nicephorus lib. 8. c. 53. Vide & Epiphanium LXXVI. 3. Scripsit *ὠνταγμα*, quo Christum rebus creatis accensuit, citatum ab Athanasio, & Epiphanio, confutatum a Marcello Ancyrano. Confer Hermantium in vita Athanasii T. I. p. 344. seq. & Tillemont. T. VI. memor. Hist. Eccles. p. 29. *Commentarios* hujus Asterii in *Psalms*, allegat Eusebius in *Psalms* p. 28. & Catena *MS. in *Psalms* in *Bibl. Coislina*: memorat Hieronymus de *scriptoribus Eccles.* c. 94. ubi etiam in *Epistola ad Romanos* & in *Evangelio* scripsisse testatur: Et contra *Marcellum*, *libros*, quibus Sabellianam eum heresim arguit, (id. c. 86.) *multaque alia*, quae a *sanctis* hominibus *studiosissime leguntur.* (id. c. 94.)

3. Quartus est Asterius: idem Arius, Episcopus Cyrensis, quem precibus Juliani Sabaz (circa A. C. 372.) morti datum narrat Theodorus in *religiosa Historia* cap. 2. & Photius in *Amphilochois* quest. 125.
4. Incertum sitne: idem cum hoc Asterius Episcopus Arius, quem in Concilio Seleuciensi (A. C. 359.) a Semianianis ob crimina quae illi imputabantur excommunicatum narrat Socrates lib. 2. c. 40. Tillemontio quidem T. 6. p. 785. memoriar: videtur is esse Asterius Cyrensis, Blondello Scythopolitamus, auctori perpetuitatis fidei Catholice Petrus, de quo mox.
5. Alius Asterius Monachus, quem laudat Nazianzenus proreptico carmine ad Hellenium T. II. p. 109. *Ἐὶς δὲ καὶ Ἀστῆριον ἐκείνου* *ὄψιν* *ἀναδεδῆκε* &c.

EBH. H. H. 3;

CA

† Philiborgius II. 15.

* Vide Clariss. Montfauconi catalogum *Bibl. Scopolitanae* in *Coislina* pro *Epistola* in *Catena Corderiana* ad *Psalms* saepe Asterius allegatur, & dicitur tum a *Nigerturne* Asterius Scythopolita, qui & ipse in *Psalms* scripsit: tum a *Hieronymo* Epistola 74, ad *Augustina*.

6. Asterius *Petra* in Arabia Episcopus, qui Concilio Sardiceni A. C. 347. interfuit, quemque ab Arianis (circa A. C. 347.) in superiorem Libyam relegatum tradit S. Athanasius ad solitariam vitam agentes T. I. p. 820. Vide Martyrologia 10. Jun. Interfuit adhuc Concilio Alexandrino A. 362.
7. Asterius subpræfectus Cappadociæ, ad quem Epistola Nazianzeni CXXV. CXXVI. CXXVII. Alius Nysseni *ὀμνίας*, cujus meminit Basilii Epist. 44.
8. Asterius *Scythopolita*, quem inter celeberrimos Ecclesiæ scriptores refert S. Hieronymus Epist. 83. ad Magnum Oratorem p. 656. & post Origenem, Eusebium & Theodorum Heracl. in universos Psalmos scripsisse ait Epist. 74. ad Augustin. Male Hendreichius in pandectis Brandenburgicis hunc eundem facit cum Asterio Cappadoce.
9. Asterius Patriarcha *Alexandrinus* (tempore Justinii Imp.) memoratur in Actis Arethæ & Sociorum apud Surium ad 24. ~~Quod~~ Sed Nicephorus Constantinopol. Theophanes & alii qui Catalogum Episcoporum Alexandrinorum texerunt, hunc Asterium ignorant: unde commentitius videtur Antonio Pagi ad A. C. 521. n. 18.
10. Asterius præfectus tempore Maximiani, cujus mentio in Actis S. Victoris Martyris Massiliensis apud Franciscum Bosquetum T. II. Ecclesiæ Gallicanæ 134.
11. Turcius Secundus Asterius *Consul* A. C. 449. & alius A. 494. Incertum idemne sit Turtius Rufus Asterius qui emendavit præclarum Codicem Virgilii, obvium in Bibl. magni Hætrici Ducis (de quo Henr. Noris in Cenotaph. Pisam. 363. diff. IV. c. 2.) Alius Asterius Turcii Aproniani (qui A. C. 363. præfectus Romæ fuit) filius, de quo clariss. Muratorius diff. 2. ad 5. Paulini carmina, T. I. anecdoton Latinor. p. 143. Tillemont. T. IV. Hist. Imperator. p. 981. 1158.
12. Asterius *præfectus Orientis* sub Arcadio, de quo Nicephorus XIII. 2. Alius, imperante Mauricio, id. XVIII. 12. & 13.
13. Ab eo diversus Asterius Comes, & Armeniæ Dux cujus meminit S. Athanasius in fine Apologiæ T. I. p. 688. & Epist. ad solitariam vitam agentes T. I. p. 845.
14. Asterius presbyter *Antiochenus*, Eunomianus, cujus mentio apud Philostorgium lib. X. cap. 1. Nicephorum XII. 8. Hist. 15.

15. Asterius *Amidensis*, in Mesopotamia Episcopus inter Orientales illos fuit qui Cyrillum Alex. & Memnonem in Synodo Ephesina deposuere A. C. 431.
16. Asterius Episcopus *Tridentinus* cui Virgilius successit A. C. 385. vide vitam S. Vigili apud Bollandum 29. Maj.
17. Asterius sub Valeriano Imp. *Senator* Romanus, Martyr de quo Nicephorus lib. VI. Hist. c. 14. In Eusebii Codicibus Græcis l. 7. Hist. c. 16. Ἀστύριος. Sed Asterium habent, præter Rufinum etiam Martyrologia 3. Martii, & Menologia 7. August. Omitto alios Martyres hoc nomine; Edesseum sub Numeriano 20. Maj. Ægeatem sub Diocletiano 23. August. & Ostiensem sub Alexandro Severo 21. Octobr. & Rufinam ac Secundam martyres, Asterii clarissimi filias, 10. Jul.
18. Asterius *Medicus*, cujus collyrium refert Aetius tetrabibli 2. lib. 3. cap. ult.
19. Asterius ταχυρῆς, cujus mentio in Synesii Epist. 61.
20. Asterius *subdiaconus* per quem Hieronymus A. C. 396. & 402. Epistola V. ad Augustinum misit, quemque filium suum & necessarium appellat Epist. 69. edit. novæ & Augustinus Epist. ad Hieronymum ejus mentionem faciens: *nunc tamen eis ipsis respondēboliteris, quas mihi per sanctum filium nostrum Asterium jam mittere dignatus es.* Hic postea *Vici Africae Episcopus*, qui Collationi Carthaginensi A. C. 411. interfuit.
21. Asterius *presbyter* & *notarius* in Concilio Constantinopol. A. C. 448. quo Eutyches damnatus est. Idem Asterius ad quem Leonis Magni Epistola 53. Aq. 450. data in qua & Asterii Episcopi a se ablegati mentio, sed qui in aliis Codd. Etherius appellatur.
22. *Asterius Urbanus* qui allegatur ab Anonymo adversus Montanistas apud Eusebium lib. V. hist. cap. 15.
23. Omitto Asterium Cretensem, cujus servus Marnas a Gazzis cultus pro DEO, ut tradit S. Epiphanius in Ancorato c. 108. T. II. p. 109.

XII. JOANNES cognomento Scholasticus (ὁ ἐπίκλησθ' Σχολαστικός, in titulo vitæ a Daniele Monacho scriptæ) notior est nomine CLIMACI, quod accepit ab edito opere a) cui titulus κλίμαξ.

* Scholasticus, id est, eruditus.

a) Sic a scriptis suis cognomina tulere Hermes Pastor, Gregorius Dialogus, Antonius Malissa, Micrologus, Ligurinus &c. Vide Clariss. Jo. Molleri Homenymono-

μαξ, sive *scala Paradisi*, unde ο της φωκίζουσης κλίμακας ὑπερφητης illuminantis *scala* interpretatur dicitur ab auctore vitæ S. Stephani junioris b) Quamquam omni humaniore doctrina imbutus c) esset, tamen annos natus undeviginti Asceticam vitam prætulit, atque inter Monachos velut rudis atque illiteratus vixit per annos quadraginta: Hinc Abbas montis Sina constitutus, in summa pietatis laude admodum senex obiit d) successore in Abbacia relicto Georgio fratre, qui decimo post eum mense similiter est defunctus. De anno obitus non plane constat, licet circa A. C. 580. scripsisse Johannem Climacum, Labbeo, Pagioque e) assentior. Memoriam ejus Græca & Latina recolat Ecclesia 30. Martii. Vitam ejus breviter tradunt Græcorum Menæa ad eundem diem: Incipit: Ἐπιτομὴ ἐκκαίδεκα χρόνων ὑπάρχων: Paulo fusius Daniel Monachus Raitruensis. Incipit: Τὸ μὲν τίς ἡ ἐνεγκαμένη τὸν καὶ ἐκθρέψασα. Præterea Anonymus quidam, non multo, ut vult videri, Climaco junior. Incipit: Ἐλθὲντι ποτὲ τῷ Ἀββᾷ. Hæc tria scripta Græce & Latine a Mattheo RADERO exhibentur in Hagoge quam Climaco suo præmisit, & in qua alia etiam de illo aliorum testimonia quædam præfixit. Vitam a Daniele Monacho traditam habes Latine præfixam Climaco in Bibliothecis Patrum & in aliis Climaci editionibus. Latine quoque dederat Lipomannus Tom. II, p. 401. & Surius ad 30. Martii. Conferendus etiam Henschenius in Actis Sanctorum ad illum diem. Plures Græcorum Canones sive Ody in Climacum in Ecclesiasticis illorum libris leguntur, e quibus Ignatii Melodi canonem laudat Allatius contra Hottingerum, p. 195. Confer Triodiam in Syn-

nymoscopiam p. 875. seq. Cæterum lapsus est Trithemius, qui Climacum nomenclat sine Scholasticum sonare scribit, neque enim scholasticum Raderi & Labbei in mentem illi venisse suspicor.

- b) In Analektis Græcis sive T. A. monumentor. Ecclesie Græcæ Coseleris p. 419.
 c) Elias Cretensis de Joanne Climaco; καίταυτε τὴν ἀνθρωπίνην πᾶσαν σοφίαν ἀκριβῶς ἴσκημὲν, καὶ ἰδιώτας ὡς ἀγροικοὶ ἀπλαθῆξ ἀπαιδέυτες ἐβίωσαν ταπεινῶν ἑαυτὸν διὰ τὸν Θεόν.
 d) Labbeus, Oudinus & Caveus scribunt in Menæis tradi, quod Joannes Climacus præ Centenarius obierit. Hoc in iis non reperio, quæ ex Menæis Raderus de Climaco præmisit.
 e) Labbeus de scriptoribus Eccles. T. I. p. 266. & 552. Antonius Pagi in Critica Baronsiana ad A. C. 594. 9. Cæterum Elias du Pin T. V. Bibl. scriptor. Eccles. p. 98. seq. natum putat Climacum circa A. C. 525. & obiisse sub initia sæculi septimi.

Synaxario Dominica IV. Quadragesimæ. Denique Johannis Climaci, Johannis Damasceni & Joannis Eleemosynarii vitas moralibus documentis illustratas edidit Johannes Vicartius Jesuita, Tornaci 1664. in 4. Citatur Climacus a Dorotheo Archimandrita, quem admodum ipse laudat antecessorem suum Sabbam, nec non Johannem Cassianum. Iconem ejus ære descriptam una cum elogio habes in Theophili Spitzelii τῶν μακαρίτων Academia Jesu Christi pag. 206. seq.

XII. Rogatus a Joanne Abbate Raithuensi, cujus Epistola cum Climaci responsione præmittitur, scripsit jam Abbas, adeoque sexagenario major, librum in triginta capita ac totidem veluti virtutum gradus distributum, qui ut jam dixi inscribitur κλίμαξ *scala* sive πλάκες πνευματικαὶ *tabule præceptorum asceticorum spiritales*. Hoc veluti præcipuum religiosæ vitæ commonitorium Monachis commendatissimum per multa sæcula fuit, unde toties descriptum occurrit in omnibus propemodum Bibliothecis, Cæsarea, Vaticana, Vallicellana Romæ & in monasterio S. Basilii, in quo antiquissimum Codicem asservari refert Clariss. Montfauconus p. 215. Diarii Italici: tum in Bessarionis Veneta, Florentina Medicea, Urbini & Pisauri, Messanæ, Scoriacensi, Bodlejana, Regia Parisiensi, Segueriana sive Coisliniana. Plures etiam illud scholiis & commentariis illustrandum pridem in se suscepere, ut

1) *Joannes Raithuensis* monasterii ad Elim sive LXX. fontes Abbas, idem qui libri scribendi auctor Climaco fuit, cujus scholia Latine tantum hæctenus viderunt lucem in Bibliothecis Patrum cum Climaco. Paris. 1610. & deinde ibidem, Colonia, ac novissime Lugduni, T. X. p. 507--520.

2) *Elias* Cretensis Metropoli circa A. C. 787. clarus, cujus commentarius vix grandis in tria volumina distinctus, & ferme Eustathii παραβάσεις in Homerum mole æquans, integer in Bibliotheca Bessarionis Venetiis, ac Parisiis in Coisliniana & Romæ in Chigiana: sed capite & fine mutilus exstat MS. in Bibl. Augustæ Vindelicor. In Bibl. Cæsarea volumen secundum servatur, complectens commentarium a gradu VIII. ad XXV. Vide Lambecium IV, de Bibl. Vindob. pag. 193. seq. In MS. uno Codice Coislinianæ hæc ἐγγήσις refertur ad *Photium*. Vide Clariss. Montfauconi Catalogum MSS. p. 141. Hanc exegefin

non edidit sed pauca ex illa excerpta scholiis aliis Anonymi de quo mox, permixta Raderus in Climaco suo dedit Græce & Latine.

3. *Anonymus*, Elia junior, qui ex eodem & aliis scholia in Climacum composuit, quæ e MS. Bibl. Bavaricæ primus vulgavit cum Climaco, & versionem Latinam addidit Raderus. Citantur ab hoc Anonymo præter sacras litteras, Magnus Antonius, Aristoteles, Athanasius, Barfanuphius, Basilius, Chryfologus, Chryfostomus, David Hieremias, Diadochus (Photices Episc.) Do- rotheus, Ephraim Syrus, Evagrius, Gabriel solitarius, Gregorius Naz. Theologus, Gregorius Nyssenus, Joannes Carpathus Joannes Damascenus, Isaacus præbyter, Isaias Abbas, Isidorus Pelusiota, Maximus, Marcus Monachus Eremita, Nilus, Photius Patriarcha, Syncletice, Thalassius, Theodoretus & Theodorus Edeffenus.
- 4) *Hierobew* Monachus, cujus Isagoge in Climaci scalam MS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium IV. p. 192.
- 5) *Anonymus* cujus synopsis scalz versibus Jambicis Græcis XLII. ex- stat in Codice Coisliniæ Bibliothecæ, de quo laudatus Mont- fauconus p. 141.

Omitto 6) *Dionysium Carthusianum*, qui medio sæculo XV. Latine scripsit enarrationes in Johannis Scholastici Climacum, cum paraphrasi aliquot scriptorum Cassiani editas Colon. 1540. fol.

In Codice Græco Cæsareo, de quo Lambecius IV. pag. 190. præfigitur imago scalz paradisi, quæ a terra usque ad cælum per- git, & triginta constat gradibus. quorum unusquisque peculiari ti- tulo suo capitibus singulis scalz Climaci respondens, insignitus est. In fastigio stat Servator noster Christus, & monachos a dextero la- tere ascendentes protensa manu benigne excipit: infra autem jacet Draco infernalis, monachos de sinistro latere scalz decedentes hian- ti ore deglutiens. Imaginem illam ære descriptam e Lambecio ex- hibet etiam Nesselius parte 1. 306.

XIII. Exstat præterea Jo. Climaci libellus seu *Epistola πρὸς τὸν ποιμένα ad Pastorem*, (eundem ut videtur Johannem Raithuen- sem Abbatem) de officio Cœnobiarchæ. Hanc primus Græce e tribus Co- dicibus Bibl. Augustanæ vulgavit & novam versionem suam notasque addidit Matthæus Raderus, Augustæ Vindel. 1606. in 8. Scholia veteris auctoris

authoris Anonymi demum in altera editione in fol. accessere. Epistolae Climaci plures ad Monachos, Trithemius memorat, sed quae nusquam exstant.

XIV. Editiones Scalæ Jo. Climaci.

Latina.

Anonymo interprete, Venetiis apud Pincium 1518. in 8.

Ambrosio Camaldulensi interprete Venet. 1531. 1569. atque Colon. 1583. Mich. Isseltio Amerfortio curante & 1593. 1601. in 8. una cum Sophronii praeceptorum spiritualium, & Petri Venerabilis libris duobus de miraculis. Colon. 1624. in 8. Et in antiquioribus Bibliothecarum Patrum editionibus Paris. & Colon. Et cum Dionysii Carthusiani enarrationibus Colon. 1540. fol.

Matthæo Radero S. I. interprete. In editione Bibliothecarum Patrum Lugdunensi A. 1677. Tom. X.

Italica versio Venet. 1585. apud Petrum Marinellum.

Græcobarbara, curante Maximo Margunio, Cytherorum Episcopo, Venet. 1590. 4.

Hispanica A. 1504. Toleti fol. & alia recentior, Ludovici Granatensis. Salmanticae 1571. 8.

Græcolatina Matthæi Raderi, S. I. typis luculentis Paris. 1633. fol. apud Sebastianum Cramoisius. Hic Raderus pluribus Codicibus, quatuor ex Bibl. Bavarica, tribus ex Augustana, & uno Andreæ Schotti ad alium etiam castigato usus, scalam edidit cum veteribus Anonymi scholiis, qualia etiam Epistolæ ad Pastorem addidit, antea inedita. Latina versio ejusdem Raderi est, quemadmodum & Isagoge, in qua de Joanne Climaco & ejus scala copiose differitur.

Gallica, Arnaldi Andilly Paris. 1654. 11. qui doctè Climacum etiam notis illustravit in altera editione, ibid. 1661. 1688. 12. laudatus a Costelero T. L. monumentor. Ecclesiarum Græcarum p. 796. & Elia du Pin, T. XVIII. Bibliothecarum Scriptorum Ecclesiarum p. 93. & Tom. V. pag. 101.

* * * * *

Slovenica scalæ Joh. Climaci versionem exstare MS. in Bibl. Segueiriana (quæ hodie Coislina) didici ex veteri ejus Catalogo edito Paris. 1686. 12. p. 33.

Latina versio *Angeli de Cingulo cognomento Clarenii*, Ordinis Minorum sive Franciscani, qui circa A. C. 1294. vixit: aut *Hieronymi Oforii*, quem scalam Jo. Climaci interpretandam suscepisse tradunt, non vidit lucem. De qua autem tanquam indocta & obscura versione, Camaldulensis loquitur, videtur hæc mihi esse non Angeli hujus, ut Raderusc. 4. Isagoges opinatur, sed altera illa *Pedacio* edita.

CAPUT XXIX.

De SIMPLICIO, interprete Aristotelis & Epicteti.

Simplicii ætas & laus. 1. Ejus commentarius in Physica Aristotelis. 2. Index scriptorum in illo allegatorum. 3. Commentarius in Aristotelis Categorias. 4. Index scriptorum qui in illo laudantur. 5. Commentarius in libros Aristotelis de Cælo. 6. De Anima. 7. In Epicteti Enchiridion. 8. Index scriptorum in hisce commentariis laudatorum. 9. Scripta Simplicii deperdita vel inedita. 10. Alii Simplicii. 11.

I.

SIMPLICIUS patria Cilix a) Ammonii b) & Damascii Syri Stoici Philos. discipulus, c) & Eulamii d) Phrygis familiaris, unus ex illis Philosophis, qui cum pertinaciter Æthnicismo ad-
hære-

- a) Cilicem Simplicium agnoscunt Agathias lib. II, p. 65, & Suidas in *ἠθικῶν*. Itaque apud eundem in *Δαμασκίης* vel Suidæ ipsius vel librarii lapsus est, quando legitur *Σιμπελικίης καὶ εὐκαμίας τῶν Φρυγῶν* pro *τῆ Φρυγίης*.
- b) Ammonium passim *καθηγημένον* suum & *διδάσκαλον* vocat Simplicius ut p. 321. b. in *Physic.* & in libros de *Cælo* p. 113. ubi cum eo fidera se Alexandria contemplatum refert. Intelligitur Ammonius Hermes, de quo dixi supra lib. IV. cap. 26. §. 12. seq.
- c) Damascius itidem *καθηγημῶν* & *ὁ ἡ ἑτεροῦ Δαμασκίῳ* a Simplicio appellatur, qui post eum jam defunctum scripsisse se in *Physica Aristotelis* innot. p. 184. Unde Damascium hunc Simplicii fuisse auditorem cave credas *onho* p. 302. ubi successionem Philosophorum Scholæ Atheniensis illa ætate tradit.
- d) Eulamius appellatur hic Philosophus in pluribus Codicibus Suidæ in *Δαμασκίῳ* &

hærent, rebus suis sub Justiniani imperio parum fidentes, profecti sunt cum Areobindo ad Regem Persarum Cosroën, e) sed spe sua frustrati Athenas reverterunt, postquam in induciis Romanorum cum Persis A. C. 549. cautum esset, ut illis tuto redire in sedes suas, & arbitrato suo vivere liceret, nec avita sacra mutare a Christianis cogentur. Fuit Simplicius eximius quidam inter eos, qui Philosophiam professi Peripateticam, eandem non opponere Pythagoræ aut Platonis Scholæ & Stoicis, sed conciliare cum illis f) studerat, adeoque in omnibus illis operam assiduam posuissent, quod ex scriptis ejus etiamnum apparet, quæ ætatem tulerunt, cum non pauciora interciderint. Sed & hæc quæ exstant tanquam thesaurus quidam veteris Philosophiæ, magni merito faciendæ existimatum ob insigne Simplicii ipsius judicium, tum ob fragmenta ex monumentis vetustissimorum Philosophorum g) quæ illa jam ætate raro obvia servavit, hypomnematisque suis passim intexuit. Commentario autem ejus in Enchiridion Epicæti fateor me ita esse affectum, ut in tota antiquitate putem exstare paucissima scripta (de Ethnicis jam loquor) quæ vel ad mores formandos saniora præcepta contineant, vel providentiam divinam rectius asserant propugnentque.

II. Scripta Simplicii quæ exstant.

I. ὑπόμνημα, Commentarius in octo libros *Physicæ ἀκροάσεως Ἀριστοτέλις*, in prælectionibus ad Auditorum coronam expositus, quos alloquitur pag. 173. ὑμῖν καθημένοις. Hunc Græce primus edidit &

ii 3

Herculi

& apud Agathiam, itaque illi scripturæ malo assentiri quam quod apud Suidam in *πρόσβας, εὐλαλιῶν* legitur.

e) Agathias lib. II. Hist. p. 65. & Suidas in *πρόσβας*. Cæteri Philolphi Simplicio in itinere comites fuere Damascius Syrus, Eulamius Phryx, Priscianus Lydus & Phœnices Hermias & Diogenes.

f) Hinc est quod Petrus Petitus libro I. de extensione animæ & rerum incorporearum natura p. 55. *σμπλήρη βετερωτ Philosophorum coarctatum* Simplicium appellat. Prudenter autem Simplicius monet eos qui Philosophiam tractant, ut abstineant ab inani contendendi studio *φυλάττεσθαι λρητὴν ἐριστικὴν Φλυαρίαν, εἰς ἣν πολλοὶ τῶν Ἀριστοτέλει συγγνωμένων ἀποπίπτουσιν* p. 2, b. in Categ.

g) Ut Archytæ, Melissi, Empedoclis, Anaxagoræ, Diogenis Apolloniæ, Parmenidis, Theophrasti, Eudemæ & aliorum. Vide, si placet, Indices quos infra exhibeo.

Herculi Gonzagæ Episcopo Mantuano dicavit paullo post Aldi Manutii mortem Franciscus Asulanus, Venet. 1526. fol. cum Clementis VII. Pontificis & Senatus Veneti privilegio. Latine vertit *Luillus Philaltheus*, cujus interpretatio eidem Herculi Gonzagæ jam Cardinali inscripta & marginalibus argumentis notata vidit lucem Venet. apud Hieron. Scotum 1543. fol. & Paris. 1545. fol. apud Johannem Roigny. Eadem versio recusa sine interpretis nomine, & dedicatione ad Gonzagam omissa, Venetiis 1565. fol. apud Hieron. Scotum. Licet vero titulus hanc editionem innumeris pæne locis integritati restitutam & ab innumeris erroribus diligentissime castigatam profitetur, tamen innumeris in locis versio adhuc obscura est falsaque. Labbeus etiam editonem Venetam Anni 1587. commemorat, quam haud vidi, uti nec editionem Venetam 1567. fol. per *Job. Vincentiam a Collibus*, quam video memorari in Catalogo Bibl. Barberinz. Quantus porro in hoc opere lateat veteris doctrinæ Philosophicæ apparatus, lectorem conjicere velim velex hoc indice scriptorum qui in illo allegantur. Loca nonnulla Simplicii ad Aristotelis Physica illustrat Petrus Petitus in libris *Miscellanearum observationum*, vulgatis Trajecti ad Rhenum 1682. 8. Proœmium in Simplicii in Physica laudat Stobeus cap. 5. 7. & 9. florileg. *Ind. proœmium*. Themistianæ Physicorum Paraphrasi in *Hermolii Barbari* versione præmittitur.

III. INDEX SCRIPTORUM

à

SIMPLICIO Commentariis ad Aristotelis Physicam allegatorum

Compositus a me ad paginas editionis Græcæ Aldinæ.

Adrastus 2. *ἐν τῷ ὀβελί τῆς τάξεως τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων*, i. b. ejus locus 26. b.

Ægyptii 51. 150. de origine universi *μυθικὴ ὁρῶσις*. 268. 270.

Alexandri Magni Epistola ad Aristotelem 2. b.

Alexander Aphrodisi. 1. 3. a. b. 4. a. b. 5. 6. a. b. 8. b. 9. a. b. 10. a. b. 11. a. b. 12. a. b. 13. a. b. 14. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. a. b. 18. a. b. 21. a. b. 24. a. b. 25. 27. b. 28. 29. a. b. 30. a. b. 32. a. b. 33. b. 34. b. 35. b. 36. a. b.

271

37. a. b. 38. a. b. 40. b. 41. a. b. 42. a. b. 43. a. b. 45. 46. a. b. 47. 48.
 49. 51. a. b. 52. b. 53. a. b. 54. b. 56. 57. b. 58. a. b. 59. a. b. 60. 61.
 b. 62. b. 64. 67. 68. a. b. 69. a. b. 70. 71. a. b. 73. 75. b. 76. a. b. 77. b.
 78. b. 79. a. b. 80. a. b. 82. a. b. 83. a. b. 84. a. b. 85. a. b. 86. a. b.
 88. 90. a. b. 91. a. b. 92. b. 93. 94. b. 95. a. b. 96. a. b. 97. a. b.
 98. a. b. 99. b. 100. 101. a. b. 102. a. b. 103. a. b. 105. b. 107. a. b.
 108. b. 109. 110. b. 112. 114. 115. 116. b. 119. 120. a. b. 121. b.
 122. a. b. 123. b. 125. a. b. 126. b. 127. a. b. 128. b. 129. 130. 131.
 132. b. 135. a. b. 136. 137. a. b. 138. b. 140. b. 152. b. 153. a. b. 154.
 155. 156. a. b. 157. a. b. 158. b. 159. a. b. 161. 163. 164. a. b. 165. a.
 b. 166. a. b. 167. 168. b. 169. b. 172. a. b. 173. b. 174. 175. a. b. 176.
 a. b. 177. a. b. 178. 179. b. 180. a. b. 181. a. b. 182. a. b. 185. 190. b.
 193. b. 195. b. 196. b. 197. b. 198. b. 200. b. 201. 202. b. 203. a. b.
 204. 205. 206. 209. a. b. 211. b. 212. b. 213. b. 214. b. 217. a. b. 218.
 b. 219. 220. 222. 225. b. 226. 227. b. 229. a. b. 233. 237. b. 238.
 239. a. b. 242. a. b. 243. 245. a. b. 246. 250. b. 251. 253. b. 254. a.
 257. a. b. 258. b. 259. b. 263. b. 269. a. b. 270. b. 271. 272. b. 273.
 b. 275. b. 276. a. b. 277. a. b. 278. b. 280. 281. 282. 283. b. 284. a.
 b. 286. 287. 288. a. b. 289. a. b. 290. 291. b. 294. 296. 298. b. 301.
 a. b. 303. 304. a. b. 305. 307. 309. b. 310. 311. b. 312. 315. b. 316. b.
 317. a. b. 318. a. b. 319. 320. b. 321.

Ἀφροδισιεύς 5. 10. 17. 28. b.

Ὁ ἐξηγητής. 46. b. 167. Καλῶς πάντα σχεδὸν ἐξηγῆται. 169.

Τὸ τὸ ῥησείδιον αἰνεῖ ἐξηγητὸν κατέλιπεν. 53.

Ἐξηγῆται τὴν λέξιν. 10. 24. b. 105. διχῶς εἴξας, διττὴν ἐποίησατο τὴν
 ἐξήγησιν 15.

Ejus ὑπομνήματα a librariis fortasse turbata 74. b. πρὸς τῷ τέλει τῶν
 εἰς τὸ βιβλίον, ὑπομνημάτων 312.

Ejus ὑπόθεσις de anima, ἀχώριστοι εἶναι τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν, ubi
 male interpres separatam pro inseparabilem adde 282. b. 294. τὰς
 ἐν ταῖς κλανωμέναις σφάιραις ψυχὰς καὶ συμβεβηκὸς κινεῖσθαι φησιν,
 ibid.

Ἔδοξέ μοι καινοπαρεπιῶς ἐξηγηθῆαι 288.

Ἔοικε τῷ Εὐδήμῳ καὶ κολληθῆναι ὁ Ἀλέξανδρος 3. ἐκ τῶ Εὐδήμου λα-
 βῶν 217. b. ὁ ἐπιμελέσας Ἀλέξανδρος 16. γησιώτερος τῶν Ἀρι-
 στοτέλους ἐξηγητῶν 17. b. 56. b.

ἑνωθῶς

Εισωθός και ΕΦ' ὃ μηδὲν πρὸς ἔπΘ τον Πλάτωνα ὠμίγειν 130. ὁ φιλο-
πονώτατος των Ἀριστοτέλους ἐξηγητῶν ὁ ἐξ Ἀφροδισιάδος Διδάξανδρος
188. b.

Ejus liber περὶ μίξεως respicitur 123. b.

ἐν τοῖς περὶ αἰσθησεως και αἰσθητῶν 178.

ἐν τοῖς πρὸς ζηνόβιον τὸν ἐπιμύθειον ἀντιγεγραμμένοις 113. b.

ἐν τῷ εἰς τὸ δεύτερον τῆς περὶ ἕραν ὑπομνήματι 282. b.

Ammonius Simplicii præceptor five καθηγητῶν 321. b. 13. b. 39. b. 42. ff.

Ejus liber, quo toto probavit Aristotelem statuisse, DEUM esse π-
σοιητικὸν αἴτιον τῆς παντὸς κόσμου 321. b.

Anaxagoras 2. b. 5. b. 10. 33. 34. b. 35. a. b. 36. 37. a. b. 38. a. b. 39. 42
b. 51. b. 67. 73. b. 83. b. 87. 104. b. 105. b. 106. b. 107. 112. b. 113. a.
b. 124. 151. b. 153. b. 154. 2+5. 248. b. 257. b. 258. 265. 272. b.
273. a. b. 283. 292. 295. b. 310. 321. a. b.

Hegesibuli F. κοινότησας τῆς ἀναξιμένους φιλοσοφίας 6. b. Physicus 9.
Anaximandri Philosophiz propius accedit 6. b. 33.

Clazomenius 2.

Ejus verba ἐκ τῆς πρώτης περὶ φύσεως 8. 33. b. ubi proluxa & insignia
loca: adde 34. b. 35. b. 37. 38. a. b. 39. 106.

Anaximander 5. b. 8. a. b. 32. 33. 51. b. 104. 105. b. 107. 111. 112. b.
257. b. 273. b. 295. b. 310. Πραξιάδου Μιλήσιου, 9. b. Θαλῆτος
μεινΘ διάδοχου και μαθητῆς 6. Physicus 9. πρώτου αρχηγοῦ
σας τοῦ ὑποκοίμενον 32. b.

Anaximenes 5. b. 8. b. 32. a. b. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 112. b. 257. b.
273. b. 310. εὐρυστράτου Μιλήσιου 9. b. ἰταλίου γεγονότος ἀναξι-
μένους 6. Physicus 9. 24. b. ejus versus: γῆ και ὕδωρ πάνθ' ἕσασθαι γινώσκῃ
φύονται. 41.

Andronicus 101. 103. b. 216.

Antipho Sophista 61. b. 62. b. 63.

Antiphontis quadratura circuli 12.

Apollonius Geometra 13. b.

Archelaus 217. b. ὁ Ἀθηναῖος, ὃ και Σωκράτη συγγεγονέναι φασί, ἰσο-
ξαγορευ γενόμενος μαθητῆ 6. b. ἐν μὲν τῇ γενέσει τῆς κόσμου (παρ
interpret: in commentatione de mundi ortu) καὶ τοῖς ἄλλοις πραγ-
μασι τῆς φύσεως ἴδιον 7.

Archimedes 13. b. ubi de ejus quadratura Circuli. τὸ εὐαριστερῶς
γινόντων τὸν καλούμενον χαρυσίωνα συστήσας 255. ejus dictum: πᾶσι
και κινῶ τὰν γῆν. Ibid. Archytus

ISTOT. 625

Dorice scriptum ex

ἐξ ὀψίων 1. ἐξ τῶν
i V. priores ἐξ ἀρ-
.216.

his responsione 2. b.
opitex, 320. b. seq.

τάγαθῶς ὁ ἀριστο-
λάτων ἐταῖροι πα-
λῶς 10+. b. ubi Ale-
testatur. iudem λό-

13.

sed & de Cælo, de
hysicæ auscultatio-

Physicorum editio
n Peripateticismos

7.

ibus 2.

ἐπινοίας Πλατωνικῆς
Pla-

- Platonis vestigiis infilit. Aristoteles. 96. 88. 89. 180. 194. b. 290. b.
Aristotelis ἐτάλοι 190. Theophrastus & Eudemus 187.
Aristotelis ἐπιστήμης ἰδίων ἐστὶ το προσεχῆς ἀρχὰς αἰετῶν ἀποδείξεων λαμβάνειν, κτὲ μὴ κοινὰς 262. ἔθους ἐστὶ κρείττον ἢ λειμῶν ἵσας ἀποδείξεις κτὲ τὰς τῶν πρὸ αὐτῆ μαθηρίας ὡς συμφωνήσας αὐτῆ τὰς ἀποδείξεις ἐπὶ τῶν 310
 σύμμετρα Φιλοσοφῶν τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις 194.
Aristotelis ἐξηγήσι 5. b. 10. 18. a. b. 20. 27. b. 28. b. 53. b. 128. b. 137. b. 140. b. 206. a. b. 260. 242. 213. a. b. 93. 94. b. 99. 105. 109.
Ἀκριβέστεροι τῶν ἐξηγήσων 290. b.
Aristoxenus Musicus. 193 239. 281.
 εἰ ἀριθμητικοί 13. b.
Asclepiodotus præstantissimus Procli discipulorum 188. b. καὶ ἄλλοις ἔχειται δόγμασι ibid.
Aspasius 96. a. b. 99. b. 127. 130. 132. b. 133. 135. 138. b. 151. 168. b. 172. 178. 192. b. 193. b. 214. 219. 222. 223. 239. a. b.
Alexandro Aphrodisiensi antiquior. 28. b. **Eudemo** junior. 239.
 ἢ Ἀστυριῶν Θεολογία 150. b.
Astronomi 150. b.
 ἐπὶ τοῖς βαρβαροῖς 145. b. intelligit Chaldaica Oracula.
Boëthius 46. 180. 181. b.
Carpus Geometra 13. b.
Choerili versus: πότερην κοιλανέει ῥανὶς ὑδατῶν ἐνδελχεῖν 276. b.
 ἐν Κωμωδίᾳ 71 167.
Coriscus, pro quolibet nomine 207.
 αἰθάνομαι γὰρ ὅτι κτὲ τὸν μῦθον ὡς κράτων ἔστι τὸ ἐν Φιλοσοφίᾳ μεγάλῃ λαυχίας ἐπιθυμήσας (sermo est de Johanne Philopono) κτὲ τῶν ἄλλων ἀπειρηθῆ, τῆς προσηκῆσης αὐτῶ κτὲ Γραμματικῆν συστάσεως 206. b. ubi interpret: *secundum fabulam is tanquam Cratium, am suvat admodum gloriam. Sed legendum ὡς κράτων, vertendumque: sentio quod quemadmodum ille in fabula cum cornua posceret, etiam etiam est privatus, ita hic cum magnum se jactet in Philosophia, etiam Grammatica peritia, qua ei propria esse debebat, laude excidit.*
Damas in Eudemi vita 216. Δάμας ὁ τὸν βίον Εὐδήμου γράψας.
Damascius ὁ ἡμέτερος Δαμάσκιος 140. b. 147. b. 150. b. 184. a. b. seq. 185. b. 186. b. 187. 189. ὁ ἡμέτερος καθηγεμών 150. illo jam defuncto Simplicius scripsit 184. εἰ ἐκ Δαμασκίου Φιλοσοφῶν ἀπὸ τῶν

ζηηηικώτατον, καὶ πολλές εἰσαγωγῶν πόνος Φιλοσοφίας 146. Δὲ φιλοπονεῖν καὶ τὴν πρὸς τὰ ἱαμβλίχου συμπάθειαν, πολλοὶς ἔκ οὐκ-
νει τῶν Πράκτου δογμάτων ἐφιστάνειν 188. b. ἐπὶ ἀριθμῷ 183. b. ἐν
τοῖς περὶ κινήσεως 189. b. ἐν τῷ περὶ τόπων 151. 183. b. περὶ χρόνου
183. b. 184. 189. b.

Damon Muficus 40. b.

Democritus 5. b. 8. 9. b. 10. 18. 33. 35. a. b. 38. b. 43. a. b. 51. b. 73. b.
74. b. 76. 89. b. 104. 105. b. 106. a. b. 108. 119. b. 124. a. b. 133.
140. b. 144. b. 152. 159. b. 165. b. 216. 244. 245. 248. b. 257. b. 273.
292. 295. b. 310. a. b.

Abderita, Leucippi ἐταῖρος five discipulus 7. Physicus 9.

ex ejus sententia tripliciter differunt atomi, ῥυσμῶν figura, διαθιγῆ
ordine, & ἑρπῆ situ 39. in κοσμοποιῖα dat fortunæ locum 74.

Dercyllides ἐν δεκάτῳ τῆς Πλάτωνος Φιλοσοφίας 54. b. 56. b. citatur e
Porphyrio, & Simplicio ipsi haud visus 54. b.

Διωτον ὄνομα 87. b. Dio pro quolibet nomine 229. b. 305.

Diodorus 216. b.

Diogenes Apolloniates 32. a. b. 33. 44. 104. 105. b. 110. 257. b.

νεώτατον γεγονώς τῶν περὶ ταῦτα σχολαστῶν (antiquiorum Physi-
corum) τὰ μὴ πλεῖστα συμπεφορημένως γεγραφε, τὰ μὴ κτ' Ἀ-
ναξαγόραν, τὰ δὲ κτ' Λεύκιππον λέγων 6.

Ejus σύγγραμμα ἐπὶ Φύσεως quod evoluisse se Simplicius testatur
6. locus prolixus ex illo allatus 32. b. seq. ἰστέον ὡς γεγραπται
πλεῖστα τῷ Διογενί τῶν συγγράμμασι, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ περὶ Φύσεως
ἐμνήσθη καὶ πρὸς Φυσιολόγους ἀνειρηκέναι λέγων, ἔς καλεῖ καὶ αὐτὸς
σοφιστῆς, καὶ περὶ μείωσολογίας γεγραμέναι, ἐν ἧ καὶ λέγει περὶ τῆ
ἀρχῆς εἰρηκέναι, καὶ μῦθοι καὶ περὶ ἀνθρώπου Φύσεως ibid.

Diogenes Babylonius 97.

Diogenes ὁ Κύων 236. b. modum quo Zenonem, motum negantem
confutavit 278. b.

Eleatici 2. 31. (infra, Zeno.)

Empedocles. 5. b. 33. 38. b. 39. 42. b. 43. a. b. 51. b. 60. b. 66. b. 70. 81.
83. b. 86. b. 87. b. 105. b. 107. 111. 257. b. 258. a. b. 265. 273. 292.
295. b. 321. b.

ὁ Ἀκραγῶντον, ἢ πολὺ καλῶσιν τῷ Ἀναξαγόρῳ γεγονώς, Παρμενίδῃ δὲ
πλησιαστῆς καὶ Ζηλωτῆς, καὶ ἐτι μᾶλλον Πυθαγορείων 6. b. Σικελικῆ
μῦσαι apud Platonem, 11. b.

- Empedoclis** versus 6. b. 7. b. 8. 34. ubi plura ἐκ τῆ πρώτης τῶν Φυσικῶν
 a. b. 41. 66. b. 73. b. 74. b. 258. 272. b. 310.
 ἐν τῇ κοσμοποιίᾳ 74. b.
 ἐκ τῆ δευτέρας τῶν Φυσικῶν 86. b.
 Mundum σφάραξον dixit 257. b.
- Epicurus** 107. b. 133. 140. b. 152. 159. b. 216. 218. b. 219. b. 257. b.
Epicurei 84. b.
- Euclidis** σχήμα 12. b. 13. b. 14. a. b. 15. 114. b. 119.
- Eudemus** 3. 5. b. 12. b. 14. 15. 16. b. 18. b. 19. 21. a. b. 23. a. b. 24. a. b. 25. b.
 37. 44. 63. 72. 73. b. 74. b. 75. b. 80. b. 81. 94. 100. b. 107. b. 108. 109.
 b. 111. 114. a. b. 120. 121. b. 122. 123. b. 128. a. b. 131. a. b. 136.
 141. b. 165. a. b. 167. 171. b. 178. b. 187. 192. b. 202. a. b. 203. b.
 206. 207. b. 216. 217. 223. 226. 238. 239. 242. 272. b. 277. 283.
 a. b. 286. b. 287. b. 294. b. 319. a. b.
- Φιλαλήθης** 239.
- Ejus** Φυσικά 3. 9. b. 10. b. 11. ubi prolixus locus, ut 21. a. b. 25. 26.
 & 29. (ubi locus quem Alexander Aphrodis. attulit, nec Sim-
 plicius in suo Codice invenit) 30. 42. b.
- ἐν πρώτῳ τῶν Φυσικῶν 88.
 ἐν τῆς ἑαυτῆς Φυσικῆς ᾠδῆς Φράζων τῆς Ἀριστοτέλους 201.
 ἐν δευτέρῳ 93. b. 106. 210. 232.
 ἐν τρίτῳ 124. 155. b. 167. b. 171. 173.
- Γεωμετρικὴ ἰστορία** 13. b.
 ἐν τῇ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς γεωμετρικῆς ἰστορίας 13. b.
- Rhodius** 42. b.
- Auditor** Aristotelis 15. 187. τῆς Ἀριστοτέλους πᾶσις κατὰ κελευθῶν 17.
 ἡ γνησιώτατος τῶν Ἀριστοτέλους ἐταίρων 93. b. ᾠδῆς Φράζων τῆς
 καὶ αὐτῆς τῆς Ἀριστοτέλους 279.
- πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου (Aphrodis.) ἰσορῶν τῆς Πλάτωνος ᾠδῆς καὶ
 ξαν, καὶ ἀντιλήγων αὐτῆς 48. b. μέμφομαι τῆς Ἀλεξάνδρου 277.
- Eudemii** vitam scripsit Damas 216.
- Eudori** de Pythagoreis 39.
- Evenus** 175.
- Fabula** de equo & testudine 237.
- Galenus** 73. ὁ θαυμαστός Γαλιῆος ἐν ὀγδόῳ τῆς ἑαυτοῦ ἀποδοκίμης 167.
 ἡ πολυμαθής 169. b. ὁ φιλοπονιώτατος 242. b.
- Gemini** Epitome τῶν Πασαδανῶν μετεωρολογικῶν 64. b. 65.

καίως &c. 119.

104. b.

b. 293.

Phyficus 24. b.

08. b.

ωδ Πλάτων βι-

ίτιος τῶ παλῶς ἀπο-
κόν αἴτιον διασάμε-

12. a. b. 13. b. 14. a
πλασμένοις ἀπυμε-

πρώτῳ τῶν οἰς τὰς κα-

ν, ἐν κεφαλαίῳ δευ-
τέρῳ κεφαλαίῳ ἰδίᾳ.

b.
τῆς φιλοσοφίας, ἡ τῶν
οἰῶν ἡ δὲ 7.

Ma-

Mathematicarum disciplinarum scopus διαβιβάζω τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν εἰς τὰ νοητά. 82.

Maximus ὁ Ἡμαξίμου κλινοπεπέτρων ἐξηγήσατο 138.

Megarici Philolophi 26.

Melissus 8. a. b. 9. a. b. 10. a. b. 11. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. 18. 19. 20. b. 23. 26. b. 27. 52. 152. 154. b. 116. b. 225. b. 226. 275. b. 277. 278. b.

Ejus verba allegantur 7. 9. 17. b. 22. ubi prolixus locus ex initio συγγραμμάτων Melisii, 23. b. 24. a. b. 34. b.

Samius 5. b. περὶ φύσεως ἢ περὶ τῶν ὀνίτων τὴν ἐπιγραφὴν τῶν συγγραμμάτων ἐποίησατο 15. b.

Menander 87.

Metrodorus 35. Chius 7. 152. 257. b.

Democrito de principiis rerum fere assentitur 7.

Moderatus de Pythagoricis 50. b. citatus Porphyrio, & Simplicio ipsi haud visus.

Moses Judaeorum legislator 268. de origine Mundi μυθικῶς ἐξέλιξεν αὐτὸς ἀπὸ μύθων * Διγυπτικῶν εἰλικυμένῃ. ibid. & 270.

Nicolaus Damascenus 6. b. 32.

. ἐν τῇ περὶ Θεῶν 6. 32.

Nicomedes Geometra 13. b.

μὴν τῶν Ὀλυμπικῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος 231. b.

Oraculum Delphicum sciscitaturi dicebant: ὦ τύχη καὶ λοξία τῶν ἐπιτιμῶν θεμιστεύεις 75.

Oracula Chaldaica 143. a. b. 144. ὡς τῶν βαρβάρων 145. b. ὁ χριστὸς ὡς θεὸς ὑπὸ τῆς χaldaίων καὶ τῆς ἀλλῆς ἰερᾶς ἀγωγῆς τῆς θεῆς. 186.

Orpheus 31. b. 75. 123. 150. a. b.

ὁ παλαιὸς λόγος 74. 188.

Parmenides 2. 8. a. b. 10. a. b. 11. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. 18. 20. b. 22. b. 26. a. b. 27. a. b. 28. b. 29. 30. 41. 52. 60. b. 116. b. 275. b.

Eleates 5. 6. ἄλλο τὴν ποιήσιν καὶ μυθολογικῶς τῶν ὡς ἐπίσταται πλάτωνος 31. b.

alia scribit πρὸς ἀλήθειαν 9. alia vero πρὸς δόξαν 6. b. 7. b. 19. 31. b. 38. b. Plato magni facit Parmenidem licet videtur eum oppugnare, ait sententiam ejus βαθεῖα δὴ ὁδὸς κολυμβητῆ 8. b. 32.

παρμενίδεια ἐπη 30. b. Ejus

* Imo potius Aegyptii sua hausere a Chaldæis. Vide Huetium p. 148. demonstrat. Evangelicæ & Witsii Aegyptiaca II, 14.

.5. 26. 31. (ubi plura
αρμυνιδεία συγγράμα-

ις Ἰωὴν σοφῶν 178. b.
set.

in 10. b.

216. 257. 321.

di πολύστιχα βιβλία

57. Ἰωὴν ἐφ' ἡμῶν 716

266. liber quartus
55. b. seq. 269. b. sq.
e se testatur : adde

t. in primum de caelo
ἢν Ἀριστοτέλης ῥῆσιν, ἃ
ἡμῖσις τὴν ᾠδὴν φρα-
σμα τὰ συγγράμμα-
τοῦ ἑλπὴν 313.
οἱ μυθικῶς καὶ οἱ Φι-
summa prima causa

4. b. 45. a Physicis
ρχαῖοι Φυσικοὶ 84. b.

ἢ Ἰὴν πρότερον Φιλοσόφου
μηκετι εἶναι κόσμον.

31. b. 32. a. b. 34. b.
2. b. 54. b. 55. 56. b.
1. a. b. 96. 97. b. 98. a.
116. 118. 119. 121. b.
10. a. b. 155. b. 163.
b. 165.

- b. 165. b. 165 169. b. 174 b. 182. 185. a. b. 187. 194. a. b. 195.
200. 229. 257. b. 265. 266. a. b. 267. a. b. 268. 286. b. 290. b. 294.
310. 313. 319. b.
- Cratylō 276.
- Legibus 63. b. 81. b. 96. 249. b. *δεκάτω νόμον* 80. b. 194. 96. 257. 287.
290. a. b. 290. 297. b.
ἐν τῇ πρώτῃ ὑποθέσει τῆ Παρμενίδου 7. 96.
- Parmenide 8. b. 19. a. b. 21. b. 22. 29. a. b. 32. 53. b. 91. b. 130. a. b.
187. b. 209.
- Philebo 21. b. 104. b.
- Phædone 2. 38. 68. b. 79. b. 83. b. 88. 107.
ἐν τῷ πολιτικῷ 258.
- Phædro 16. b. 51. b. 62. b. 127. 110. 280. 290. a. b. 294. b.
- Πολιτεία 143 144. 208 b.
- Sophista 11. b. 12. 19. b. 21. b. 22. 27. 29. b. 31. b. 52. b. 53. b. 54. 153.
91. b. 92. 98. b.
- Theæteto 3 b. 4.
- Τίμοχο 2. a. b. 6. b. 7. b. 8. 9. b. 17. 23. b. 29. a. b. 32. b. 38. 47. b. 49. a.
b. 50. 53. b. 54. 56. 64. b. 66. 71 b. 88. 89. 122. 125. b. 126. 127.
144. a. b. 145. b. 149. b. 156 b. 157. 166. 175. 188. a. b. 96. 98.
104. b. 107. 250. 257. b. 264. 265. 268. 290. a. b. 314. b. 318. b.
- ὄνομαθείης* 194.
- Platonis ἀγραφα δόγματα. 125. b. ἀγραφοι σιμωνσία 126. *πῶς ἐστὶν*
ἡ λογικὴ 127. Vide *supra* in Aristotele.
- Platonis forma corporis 183.
- Plato τὰ τῶν πυθαγορείων καὶ τῶν ἐλεατικῶν ἐπὶ τὸ σαφέστατον πρὸς
γαγῶν 2.
- Κρισιδέλης τὴν συνηθειαν τῶν ὀνομάτων βύβλασι φυλάττω, καὶ ἐπὶ τῇ*
τῇ κρισιδέσει ἐναργῶν τὰς ἐπιχειρήσεις ποιῶν. ἡ δὲ πλάτων τῶν ἀ-
καλαφρονῶν πολλάκις, πρὸς τὴν τὰς νοητὰς θεωρίας ἐυκόλως ἀντι-
χει 290. b.
- Pythagoricos sequitur 2. b. *πολλάχρῃ φαίνεται πυθαγορείους ἀπο-*
θῶν 32. b.
- Platonici 49. 133. 144 b. 154. 209.
οἱ κλεινοὶ τῶν Πλατωνικῶν 140. b.
Ἰσοῖστοι Πλατωνῶν ἐξηγηταί 268.
ὁ κτῆ Πλατωνῶν διαλεκτικὸς 11.

και ενεργεια επι-

νην 73. b. ευτυχῆντα,

20. 22. 23. 25. 26. b.

b. 75. b. 77. b. 82. 85.

137. 144. 152. 172.

φιλοσοφίαται 21.

2. (ubi male inter-

7ῶν ἡμετέρων διδα-

ἐπηγεῖται μετὰ τῶν θύ-

ραν λίαν συνάπται 165.

165 259 b. ἀδύνατον

πῶς ἐν χαρμαίλειον

b. 39. 44. b. 50. 51.

b. 116. 152. a. b. 165.

κάρων, πᾶσι τοῖς ἀνδράσιν

ἐστὶν ἰσότης καὶ ζα-

de Zenone Eleate:

Ζήνων 21.

egit, quos alloqui-

jam defuncto 184.

sim. Vide supra,

in

- in Ammonius. ἔδης Φθόνου ὀνομάτων 186. suorum in libros de
 caelo commentariorum meminit 257.
- Plura producit ex scriptis antiquissimis Philosophorum 24. quo-
 rum παλαιῶν συγγραμμάτων πολλὴν ἀγνοίαν sua aetate esse ait 9.
 31. veretur ἐν τῇ φυσικῇ πραγμασίᾳ τὰ ἀκρότατα τῶν θεολογικῶν
 ἐμβαλλῶν 32. putat ἀσεπτεῖς sive temerarium esse, τὴν ἐπιπέδον
 ἀφιέναι ἀριστέλει Φωτῇ 94.
- Socrates Ethicus 9. σμῶς 20. plura de ejus forma corporis 183.
 Sophista 21. b.
- Σοφιστικοὶ λόγοι 169. b. seq.
- Speusippus 32. b.
- Stoici 6. b. 20. 6. 50. 74. b. 95. b. 111. b. 123. b. 133. 157. b. 165. 207.
 b. 257. b. 310. b.
- Stoicorum ἀξιώματα μεταπίπτοιτα 305.
- Strato Lampfacenus 140. b. 144. b. 153. 154. b. 155. b. 163. b. 168. 187.
 a. b. 189. b. 191.
- Theophrasti licet discipulus καινοτέρων ἐβάδισεν ἰδόν 187. Physicus.
 ἐν τῷ περὶ κινήσεως 214.
 ὁ θεοφράστου γεγονώς ἀκρωτής καὶ τοῖς ἀρίστοις περὶ ἀληθείας ἀξιογράμ-
 μων, ἐν τῷ περὶ κινήσεως 275.
- Syrianus ὁ μέγας 42. 46. b. 53. 59. 147. 148. b. 149.
 φιλόσοφος 42.
- ὁ μέγας ἔλκευ Πτόλεμον καθηγεμόν 144. b.
 ἐν τοῖς εἰς τὸ δέκατον τῶν Πλάτωνου ἰόντων ὑπερωμήμασι 144. b.
- Thales 8. 32. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 112. b. 310.
- Examii F. Milesius 6. Physicus 9. 24. b.
 πρῶτον ἀρξάμενος τὴν περὶ φύσεως ἱστορίαν τοῖς ἔλλησι ἐκφύλαξεν ἡ-
 γήσας ἢ ἐν γραφαῖς μηδὲν καταλιπεῖν πλὴν τὸ καλεῖσθαι κατὰ
 ἀστρολογίας 6.
- Themistius 10. 30. 36. b. 91. 94. b. 96. b. 97. b. 100. 101. b. 138. 161.
 169. b. 172. 175. b. 180. b. 181. b. 200. b. 202. b. 205. 222. 252. b.
 291. b.
- ὁ εὐφραδῆς θεμιστίου 9. b. 226. Ejus ἀρξάμενος librorum Aristotelis 259.
 b. 260. ἀρξάμενος τὸ ῥητόν 9. b. 15. b. 68. b. 214. b. τὸ ἐπι-
 πραγμασίαν ἀρξάμενος 242. 245. non tamen ita ut οὐδέποτε
 semper observet. ibid.

141. b. 143. 150. b.

105. b. 201. b.

ἐν τῷ κεφαλαίῳ ἀρί-
στῶν τῶν περὶ κινή-

συγγράμματι 50.
2. 8. Aristoteles &

s 284. ubi notatur
ἐν πραγματικῶν κινήσιν.
indices vulgati 214.

17. 36. 51. 67. 68. 76.
. 102. b. 103. b. 115.
. 159. b. 164. b. 172.
. 200. b. 201. 205.
. 245. b. 249. b. 250.

ἐν τῷ ibid. γεωμετρικῶν
ἀριθμῶν ἐν τῷ περὶ τῶν

Colo-

- Εισθώς και ἐφ' ᾧ μηδὲν πρὸς ἑπ' τὸν Πλάτωνα ἐξήγησεν 130. ὁ φιλο-
πόνωτα τῶν Ἀριστέλους ἐξηγητῶν ὁ ἐξ' Ἀφροδισιάδ' Ἀλέξανδρος
188. b.
Ejus liber περὶ μίξεως respicitur 123. b.
ἐν τοῖς περὶ αἰσθησεως και αἰσθητῶν 178.
ἐν τοῖς πρὸς ζηνόβιον τὸν επικύρεον ἀντιγεγραμμένοις 113. b.
ἐν τῷ εἰς τὸ δεύτερον τῆς περὶ ἄραν ὑπομνήματι 282. b.
Ammonius Simplicii præceptor sive καθηγητῶν 321. b. 13. b. 39. b. 42. 43.
Ejus liber, quo toto probavit Aristotelem statuisse, DEUM esse τὸ
κοινητικὸν αἰτίον τῆς παντὸς κόσμου 321. b.
Anaxagoras 2. b. 5. b. 10. 33. 34. b. 35. a. b. 36. 37. a. b. 38. a. b. 39. 42.
b. 51. b. 67. 73. b. 83. b. 87. 104. b. 105. b. 106. b. 107. 112. b. 113. a.
b. 124. 151. b. 153. b. 154. 245. 248. b. 257. b. 258. 265. 272. b.
273. a. b. 283. 292. 295. b. 310. 321. a. b.
Hegesibuli F. κωνωνίσας τῆς Αναξιμένης φιλοσοφίας 6. b. Physicus 9.
Anaximandri Philosophiæ propius accedit 6. b. 33.
Clazomenius 2.
Ejus verba ἐκ τῆς πρώτης περὶ φύσεως 8. 33. b. ubi profixa & insignis
loca: adde 34. b. 35. b. 37. 38. a. b. 39. 106.
Anaximander 5. b. 8. a. b. 32. 33. 51. b. 104. 105. b. 107. 111. 112. b.
257. b. 273. b. 295. b. 310. Πραξιάδου Μιλήσιου, 9. b. Θαλῆος γι-
νομένου διαδόχου και μαθητῆς 6. Physicus 9. πρῶτος ἀρχὴν οὐραν-
οσας τὸ ὑποκοίμενον 32. b.
Anaximenes 5. b. 8. b. 32. a. b. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 112. b. 257. b.
273. b. 310. εὐρυεράτης Μιλήσιου 9. b. ἐταίρου γεγονότος Αναξιμά-
δου 6. Physicus 9. 24. b. ejus versus: γῆ και ὕδωρ πάνθ' ὄσων γινώσκῃ
φύοντα. 41.
Andronicus 101. 103. b. 216.
Antipho Sophista 61. b. 62. b. 63.
Antiphontis quadratura circuli 12.
Apollonius Geometra 13. b.
Archelaus 217. b. ὁ Ἀθηναῖος, ᾧ και Σωκράτη συγγεγονέναι φασί, ἰνα-
ξαγόρου γονομένου μαθητῆ 6. b. ἐν μὲν τῇ γενέσει τῆς κόσμου (male
interpres: in commentatione de Λακκιδίοις) και τοῖς ἄλλοις περὶ-
τῶν τῆς Φέρων ἰδίων 7.
Archimedes 13. b. ubi de ejus quadratura Circuli. τὸ σαθρικὸν ἔρ-
γανον τὸν καλέμενον χαρισίωνα συστήσας 255. ejus dictum: πᾶ βῶ
και κινῶ τὰν γᾶν. ibid. Archytas

Archytas 51. b. 188. 98. b. 108. 165. fragmentum Dorice scriptum ex
ejus λόγῳ περὶ τῆς παντός 186. seq.

Aristoteles ἐν ταῖς τῶν μετὰ τὸν ἀρχαίων πραγμασίαις 1. περὶ Φυσικῶν 1. περὶ τῶν
Φυσικῶν ἀρχῶν 51. b. Φυσικῆς ἀεροστάσεως libri V. priores περὶ ἀρ-
χῶν 203. b. III. posteriores περὶ κινήσεως 1. b. 2. 216.

Alexandri Epistola ad Aristotelem cum Aristotelis responsione 2. b.
eum statuisse quod DEUS sit Mundi auctor & opifex, 310. b. seq.

Vide & 2. ac supra in Ammonio.

Metaphysica 3. b. 10. b. 32. 39. b. 48. 51. b. 292.

ἐν τῷ δέλτα τ' μὲν τὰ Φυσικὰ 296.

ἐν τῷ κάππα τῶν Νικομαχεῖων ἠθικῶν 4.

Topica 10. b. 28. b. 110.

Sophistici elenchi 11. b. 15. b.

ἐν τοῖς ἀναλυτικαῖς 104.

Exoterica ejus & **Acrosmatica** 2. b.

ἐν τοῖς περὶ τ' αἴγαθῶν 32. b. λόγοι Platonis περὶ τ' αἴγαθῶν οἷς ὁ Ἀριστο-
τέλης καὶ Ἡρακλείδης καὶ Ἐσιαῖος καὶ ἄλλοι ἔπλασαν ἑταῖροι πα-
ραγενόμενοι ἀνεγράψαντο τὰ ῥηθέντα αἰνιγμαστωδῶς 104. b. ubi Ale-
xandrum Aphrodisi, etiam illo opere usum testatur. idem λό-
γοι citantur p. 117.

περὶ γενέσεως 31. b. 45.

περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς 56.

δέκα κατηγοριῶν βιβλίον 51. b.

Categorica 15.

Epistola ad Aristoclem 143. b. de anima 290. b.

ἐν τοῖς περὶ Ἰσοπέ λόγοις (VI. Physicor.) 188. b. 113.

περὶ ἕρανθ. 104. 112. 113. b. 257. 267. b. 312. b.

βιβλίον πρὸς τὰς ἀτόμους γραμμαῖς 114. b.

ἐν τοῖς περὶ ὕλης λόγοις (I. Physic.) 117.

Physica dicta Aristotelis non modo libri VIII. sed & de Cælo, de

Anima, aliæque, speciatim autem libri V. Physicæ auscultatio-

nis 215. 258. b.

Epitome libri VI. Physicor. 241. Libri septimi Physicorum editio

duplex 242. 245. a. b. 252. librum octavum Peripateticismos

καὶ τὴν τῶν σοικεῶν τὰς ἐν θῆτα ἐπιγραφέντων 257.

qua in parte differat ejus Physica ab antiquioribus 2.

Pythagoricos & Platonem sequitur 209. συνάδει ἐννοίας Πλατωνικαῖς

290. b. K k k k Pls-

Libri V, Pars 4.

- Mathematicarum disciplinarum scopus** διαβιβάζω τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν εἰς τὰ νοητά. 82.
- Maximus** ὁ Ἡ Μάξιμος κλινοπεπέτρων ἐξηγήσατο 138.
- Megarici Philolophi** 26.
- Melissus** 8. a. b. 9. a. b. 10. a. b. 11. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. 18. 19. 20. b. 23. 26. b. 27. 52. 152. 154. b. 116. b. 225. b. 226. 275. b. 277. 278. b.
- Ejus verba allegantur 7. 9. 17. b. 22. ubi prolixus locus ex initio συγγραμμάτων Melissi, 23. b. 24. a. b. 34. b.
- Samius** 5. b. περὶ φύσεως ἢ περὶ τῶν ὀνίων τὴν ἐπιγραφήν τῶν συγγραμμάτων ἐποίησατο 15. b.
- Menander** 87.
- Metrodorus** 35. Chius 7. 152. 257. b.
- Democrito de principiis rerum fere assentitur 7.
- Moderatus** de Pythagoricis 50. b. citatus a Porphyrio, & Simplicio ipsi haud visus.
- Moses** Judaeorum legislator 268. de origine Mundi μυθικῶν ἀρχαῖς ἀπὸ μύθων * Αἰγυπτίων εἰλικυσμένη. ibid. & 270.
- Nicolaus Damascenus** 6. b. 32.
- ἐν τῇ περὶ θεῶν 6. 32.
- Nicomedes Geometra** 13. b.
- μηνὶ τῶν Ὀλυμπικῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος 231. b.
- Oraculum Delphicum** sciscitaturi dicebant: ὦ τύχη καὶ λοξία τῆς ἐτινὴς θεμιστεύεις 75.
- Oracula Chaldaica** 143. a. b. 144. ὡς τῶν βαρβάρων 145. b. ὁ χριστός ὁ ὡς θεὸς ὑπὸ τῶν χαλδαίων καὶ τῆς αἰτίας ἰσραὴλ ἀγορεύσας τῶν θεῶν. 186.
- Orpheus** 31. b. 75. 123. 150. a. b.
- ὁ παλαιὸς λόγος 74. 188.
- Parmenides** 2. 8. a. b. 10. a. b. 11. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. 18. 20. b. 22. b. 26. a. b. 27. a. b. 28. b. 29. 30. 41. 52. 60. b. 116. b. 275. b.
- Eleates** 5. 6. διὰ τὴν ποίησιν καὶ μυθολογικῶν τῶν ὡς ἔφασκεν ἐλάττωμα 31. b.
- alia scribit πρὸς ἀλήθειαν 9. alia vero πρὸς δόξαν 6. b. 7. b. 19. 21. b. 38. b. Plato magni facit Parmenidem licet videtur eum oppugnare, ait sententiam ejus βαθεῖα δόξα καλυμμένη 8. b. 21. παρμενίδεια ἔπη 30. b.
- * Imo potius Aegyptii sua haufere a Chaldeis. Vide Haecium p. 143. ἀποδείκνυται. Evangelicæ & Witfii Aegyptiaca II, 14.

ζητηκώτατα, κἄν πολλὰς εἰσαγωγῶν πόδας Φιλοσοφίας 146. Δὲ
 Φιλοσοφίαν κἄν τὴν πρὸς τὰ λαμβλίσχρα συμπάθειαν, πολλοὺς ἔκ ὅκ-
 νει τῶν Πρόκλε δογμάτων ἐφιστάμεν 188. b. πρὸς ἀριθμῶν 183. b. ἐν
 τοῖς περὶ κινήσεως 189. b. ἐν τῷ περὶ τόπων 151. 183. b. περὶ χρόνου
 183. b. 184. 189. b.

Damon Musicus 40. b.

Democritus 5. b. 8. 9. b. 10. 18. 33. 35. a. b. 38. b. 43

74. b. 76. 89. b. 104. 105. b. 106. a. b. 108. 119. b. 124. b. 1
 140. b. 144. b. 152. 159. b. 165. b. 216. 244. 245. 248. b. 257. b. 273.
 292. 295. b. 310. a. b.

Abderita, Leucippi ἐταῖρος five discipulus 7. Physicus 9.

ex ejus sententia tripliciter differunt atomi, ῥυθμῶν figura, διαθιγῆ
 ordine, & ἰσοπέφυτον situ 39. in κοσμοποιῖα dat fortunæ locum 74.

Dercyllides ἐν δεκάτῳ τῆς Πλάτωνος Φιλοσοφίας 54. b. 56. b. eicitatus e
 Porphyrio, & Simplicio ἰψὶ haud visus 54. b.

Διωτικὸν ὄνομα 87. b. Diopro quolibet nomine 229. b. 305.

Diodorus 216. b.

Diogenes Apolloniates 32. a. b. 33. 44. 104. 105. b. 110. 257. b.

νεώτατα γεγονώς τῶν περὶ ταῦτα σχολαστῶν (antiquiorum Phyfi-
 corum) τὰ μὲν πλεῖστα συμπεφροσμένως γέγραφε, τὰ μὲν κ' Ἀ-
 ναξαγόραν, τὰ δ' ἢ κ' Λεύκιππον λέγων 6.

Ejus σύγγραμμα πρὸς Φύσεως quod evoluisse se Simplicius testatur
 6. locus prolixus ex illo allatus 32. b. seq. ἰστέον ὡς γέγραπται
 πλείονα τῷ Διογένει ἢ τῷ συγγράμματι, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ περὶ Φύσεως
 ἐμνήσθη κἄν πρὸς φυσιολόγους ἀνεξηκέναι λέγων, ἕς καλεῖ κ' αὐτὸς
 σοφιστῆς, κ' περὶ μέτεωρολογίας γέγραφεναί, ἐν ἣ κἄν λέγει περὶ τ'
 ἀρχῆς εἰρηκέναι, κἄν μὲντοι κἄν περὶ ἀνθρώπου φύσεως ibid.

Diogenes Babylonius 97.

Diogenes ὁ Κύων 236. b. modum quo Zenonem, motum negantem
 confutavit 278. b.

Eleatici 2. xi. (infra, Zeno.)

Empedocles. 5. b. 33. 38. b. 39. 42. b. 43. a. b. 51. b. 60. b. 66. b. 70. 81.
 83. b. 86. b. 87. b. 105. b. 107. 111. 257. b. 258. a. b. 265. 273. 292.
 295. b. 321. b.

ὁ Δικραγαθὸν, ἢ πολὺ καλῶσιν τῷ Ἀναξαγόρῳ γεγονώς, Παρμενίδῃ δ'
 πηλοσιαστῆς κἄν Ζηλωτῆς, κ' ἐτι μᾶλλον Πυθαγορείων 6. b. Σικελικῶν
 μῦθων apud Platonem, 11. b.

- b. 165. b. 165 169. b. 174 b. 182. 185. a. b. 187. 194. a. b. 195.
200. 229. 257. b. 265. 266. a. b. 267. a. b. 268. 286. b. 290. b. 294.
310. 313. 319. b.
- Cratylo 276.
- Legibus 63. b. 81. b. 96. 149. b. *δεκάτων νόμον* 80. b. 194. 96. 257. 280.
290. a. b. 290. 297. b.
- ἐν τῇ πρώτῃ ὑποθέσει τῆς Παρμενίδου* 7. 96.
- Parmenide 8. b. 19. a. b. 21. b. 22. 29. a. b. 32. 53. b. 91. b. 130. a. b.
187. b. 209.
- Philebo 21. b. 104. b.
- Phædone 2. 38. 68. b. 79. b. 83. b. 88. 107.
ἐν τῷ πολιτικῷ 258.
- Phædro 16. b. 51. b. 63. b. 127. 110. 280. 290. a. b. 294. b.
- Πολιτεία* 143 144. 208. b.
- Sophista 11. b. 12. 19. b. 21. b. 22. 27. 29. b. 31. b. 52. b. 53. b. 54. 153.
91. b. 92. 98. b.
- Theæteto 3 b. 4.
- Timæo 2. a. b. 6. b. 7. b. 8. 9. b. 17. 23. b. 29. a. b. 32. b. 38. 47. b. 49. a.
b. 50. 53. b. 54. 56. 64. b. 66. 71. b. 88. 89. 122. 125. b. 126. 127.
144. a. b. 145. b. 149. b. 156. b. 157. 166. 175. 188. a. b. 96. 99.
104. b. 107. 250. 257. b. 264. 265. 268. 290. a. b. 314. b. 318. b.
- ὄνομαθίτης* 194.
- Platonis ἀγραφα δόγματα. 125. b. ἀγραφοὶ συνησίου 126. *ἄξι' ἀγ-*
θῆ λόγους 127. Vide *supra* in Aristotele.
- Platonis forma corporis 183.
- Plato τὰ τῶν πυθαγορείων καὶ τῶν ἑλεατικῶν ἐπὶ τὸ σαφέστερον προ-
γαγῶν 2.
- Ἀριστοτέλης τὴν συνηθειαν τῶν ὀνομάτων βάλῃαι φυλάτῃαι, καὶ ἀπὸ τῆς*
τῆς αἰδέσει ἐναργῶν τὰς ἐπιχειρήσεις προῖδαι. ἡ δὲ πλάτων τῆτων ἀφ
καλαφρονεὶ πολλάκις, πρὸς τὴν τὰς νοητὰς θεωρίας εὐκόλως ἀναμί-
χαι 290. b.
- Pythagoricos sequitur 2. b. *πολλάχῃ φαίνεται πυθαγορείους ἀκλῆ-*
θῶν 32. b.
- Platonici 49. 133. 144. b. 154. 209.
οἱ κλεινοὶ τῶν Πλατωνικῶν 140. b.
Ἰσοχῆτοι Πλατωνῶν ἐξηγηταὶ 268.
ὁ καὶ Πλατωνῶν διαλεκτικὸς 11.

Plotinus 50. b. ἐν ἀρχῇ ἔβιβλιν δ' ὡς ἔδωκα καὶ ἐνεργεία ἐπί-
γραφε 90. b. 187. b. 91. b. 98. b. 249.

Poëtarum dicta: Τέχνη Τύχην ἐσφάζει, καὶ Τύχη Τέχνην 73. b. εὐτυχῶντας,
καὶ φρονεῖν ibid.

Polycletus ἀνδριαντισποῖός 72. 77. ejus καυόν 73.

Porphyrus 2. b. 3. 10. 15. b. 16. 17. b. 18. a. b. 19. 20. 22. 23. 25. 26. b.
29. 30. a. b. 32. 34. b. 35. 41. 45. 54. b. 58. 61. b. 75. b. 77. b. 82. 85.
b. 90. b. 91. 92. b. 94. b. 96. b. 97. b. 104. b. 137. 144. 152. 172.
202. b. 209. b.

Simplicius Porphyrio τὸ πλέον ἀκολουθῶν 16. φιλοσοφώτατος 21.
190. ὁ φιλομαθέστατος τῶν φιλοσόφων 32. b.

ἐν τῷ δευτέρῳ ὡς ἔστι 50. b.

in Synopsis Physicorum 190. 214. b.

Pofidonius, vide supra in Gemino.

Proclus 143. b. 150. b. ὁ ἐκ τ' Λυκίας φιλόσοφος 92. (ubi male inter-
pres ex *Lycio Philosophus*) 140. b. διδάσκαλος τῶν ἡμετέρων διδα-
σκάων 142. b. 188. b.

Protagoras, infra, in Zenone.

Protarchi dictum, felices lapides e quibus arx 78.

Proverbia: ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδῶν 32. ἵνα οἱ ἐξηγηταὶ μὴ ὄψιν θύ-
ρας ἐξηγῶνται 53. b. Διὸς Τείχεα εἰσιέναι 152. b. λίον λίω συνάπτει 165.
b. τὸν ἀλφειὸν μεθ' Ἡρακλέους ὄψακαλέσαιτες 259. b. Ἀδωνίδου
κῆποι 280. b. μία χειλιδίων ἑὰρ ἢ ποικί 308. b. ποῦ ἐν χαμαιλίῳ
τοιαύτας ἀν' ἐτραπῆ τροπίας 313.

Pythagorici 2. a. b. 3. 5. b. 6. b. 8. 13. b. 32. b. 38. b. 39. 44. b. 50. 51.
56. 98. a. b. 99. 104. a. b. 105. a. b. 109. 110. 116. 152. a. b. 165.
173. 206. 209. 319.

eorum versus: κίκλυθι κύδιμ' ἀριθμοὶ πάντε μακάρων, πάντε ἀνδρῶν
104. b. 253. b. ἀριθμῶ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν ibid. ἐστὶς ἴσπον καὶ ζα-
νὸς πύργον ἐκάλειν τὸ κέντρον τῶ κόσμου 319. b.

Sexti Pythagorici ἀποδείξεις 13. b.

ὁ σιλλογράφος (Timon) 236. b. ubi versus ejus de Zenone Eleate:
ἀμφοτέρω γλώσσῳ μέγα δένει ἐκ ἀλαπαδῶν Ζήνωνος.

Simonides 175. 178. b.

Simplicius commentarios suos auditoribus przlegit, quos alloqui-
tur 173. scripsit Damascio przceptore suo jam defuncto 184.
Ammonium przceptorem suum laudat passim. Vide supra,

- in Ammonius. ἰδὸς Θρόνῳ εἰ
 caelo commentariorum meminit 257.
- Plura producit ex scriptis at quisfimis Philosophorum 24. quō-
 rum παλαιῶν συγγραμμάτων πολλὴν ἀγνοίαν sua aetate esse ait 9.
 31. veretur ἐν τῇ φυσικῇ πραγμασίᾳ τὰ ἀκρότατα τῶν θεολογικῶν
 ἐμβαλλόν 32. putat προτετές sive temerarium esse, τὴν ἐναντίας
 ἀφίεται ἀεὶ σέλει Φωτῆν 94.
- Socrates Ethicus 9. σμῆος 20. plura de ejus forma corporis 183.
- Sophista 21. b.
- Σοφιστικοὶ λόγοι 169. b. seq.
- Speusippus 32. b.
- Stoici 6. b. 20. 6. 50. 74. b. 95. b. 111. b. 123. b. 133. 157. b. 165. 207.
 b. 257. b. 310. b.
- Stoicorum ἀξιώματα μεταπίπτοιτα 305.
- Strato Lampiscenus 140. b. 144. b. 153. 154. b. 155. b. 163. b. 168. 187.
 a. b. 189. b. 191.
- Theophrasti licet discipulus καινήσαν ἐβάδισεν ὁδόν 187. Physicus
 ἐν τῷ περὶ κινήσεως 214.
- ὁ Θεοφράστου γεγονὸς ἀνωτὴ καὶ τοῖς ἀρίστοις περὶ ἀληθείας ἀξιωματικῶν
 ἰδῶν, ἐν τῷ περὶ κινήσεως 275.
- Syrianus ὁ μέγας 42. 46. b. 53. 59. 147. 148. b. 149.
 Φιλόσοφῳ 42.
- ὁ μέγας ἔκλυται Περικλῆ καὶ Περικλῆ 144. b.
 ἐν τοῖς εἰς τὸ δίκαιον τῶν Πλάτωνος ἰδῶν ἀπομνημονεύμασι 144. b.
- Thales 8. 32. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 112. b. 310.
- Examii F. Milesius 6. Physicus 9. 21. b.
 πρώτῳ ὡς δέδοται τὴν περὶ φύσεως ιστορίαν τοῖς ἄλλοις ἐκφῆσαι 6. δι-
 γῆσαι ἢ ἐν γραφαῖς μηδὲν καταλιπεῖν πλὴν τὸ καλεῖσθαι ναυτικῆς
 ἀερολογίας 6.
- Themistius 10. 30. 36. b. 91. 91. b. 96. b. 97. b. 100. 101. b. 138. 161.
 169. b. 172. 175. b. 180. b. 181. b. 200. b. 202. b. 205. 222. 258. b.
 291. b.
- ὁ εὐφραδὴς θεμίστιος 9. b. 226. Ejus ὡς Θεοφράστου librorum Aristot. 259.
 b. 260. ὡς Θεοφράστου τὸ πῆλόν 9. b. 15. b. 68. b. 214. b. τὴν ἀληθ-
 ῆν πραγμασίαν ὡς Θεοφράστου 242. 245. non tamen ita ut συνίσχεται
 semper observer. ibid.

ὅτι ἀποδίδεται τὸν Ἀλέξανδρον 226.

Theologi 81. 106. b. 121. 188. b.

Θεολογικὴ πραγματεία 82. 121.

τὰ ἀκρότατα τῶν Θεολογικῶν *supra* in *Simplicio*.

Theophrastus 5. a. b. 6. a. b. 25. b. 29. 131. b. 136. 141. b. 143. 150. b.
165. 187. 202. 216. 233.

Ejus Φυσικά 2. b. 141. 149. b. locus ex libro primo 5. b. 201. b.

πάντα ἀκαλεθῆσας τῷ Ἀριστοτέλει 187.

ἰστορεῖ περὶ Διογένης (τῆς Ἀπολλωνιάτης) 6. 31.

ἐν τῷ ᾧ ἐστὶ Ἀναξαγόρου δευτέρω 35. b.

ἐν τῷ δεκάτῳ ᾧ ἐστὶ κινήσεως 23.

ἐν τῷ δευτέρῳ 94.

ἐν τῷ τρίτῳ 94. ἢ περὶ ἕραν 287. ταῦτα δὲ καὶ τῷ κορυφαίῳ ἀρί-
σκει τῶν Ἀριστοτέλους ἐταίρων Θεοφράστῳ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ κινή-
σεως αὐτῆς 225. 230.

ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσικῆς ἰστορίας 25.

ἐν τῇ ἰστορίᾳ 32. ἐν τῇ Φυσικῇ ἰστορίᾳ 33.

Timæus Pythagoricus 2. b. 8. 104. b. ἐν τῷ οἰκίῳ συγγράμματι 50.

ὁ Τίμαιος αὐτός τε καὶ ἂν ὁ Πλάτων ὑπεκρίνατο 2. 8. Aristoteles &
Plato eum secuti 50.

Timon. *supra* ὁ σιλλογράφος.

Varius accentus 101. b.

Varia interpunctio 15. 90. b. 219. Ordo turbatus 284. ubi notatur
quædam quæ post ponuntur *προγεγραφθαι* καὶ *προαναγνωσκεισθαι*.

Aspasius finit librum quintum alio loco quam Codices vulgati 214.
Porphyrius & Themisius 214. b.

Varia lectio in antiquis Aristotelis Codicibus: 17. 36. 51. 67. 68. 76.
b. 78. b. 82. 87. 91. 94. b. 96. 97. b. 99. b. 101. 102. b. 103. b. 115.
126. b. 131. b. 133. 137. b. 152. 153. b. 156. a. b. 159. b. 164. b. 172.
173. b. 177. 178. b. 179. b. 182. 190. b. 198. b. 200. b. 201. 205.
206. a. b. 212. b. 213. b. 218. b. 227. b. 237. b. 245. b. 249. b. 250.
b. 253. b. 281. b. 288. 301. 309. b. 310. 317.

Xenocrates 32. b. Chalcedonius 30. a. b. σοφὸς ἀνὴρ *ibid.* γεωμετρι-
κὸς ἀνὴρ 31. ὁ γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος ἀκροάτων ἐν τῷ περὶ τῆς
Πλάτωνος βίᾳ 268.

Xenophanes 5. b. 7. 8. b.

Colophonius 2. 6.

Parmenidis discipulus 6. ubi ejus de Deo sententia.

Xuthus Pythagoricus 161.

Zeno (Eleates) 21. a. b. 12. a. b. 29. 30. ubi mentio ejus συγγράμμα-
τος περι τῶν ὄντων, πολλά ἐπιχειρήματα ἔχοντος 31. Παρμενίδου γνώ-
ριμῶν 21 b. ἀμφοτέρωθεν 30. & 13. b. ex Timonis Sillis. Ejus
locus 30. b. citatur etiam 101. 121. b. 124. b. 128. 130. b. 131. 139. 189.
221. a. b. 222. b. 233 b. 236. 238. b. 239. b. 241. 256. b. 278. b. 302.

Ejus quatuor argumenta adversus motum 236. b. sq. Achilles five
argumentum pricipuum 237. 241. λόγῳ ὃν ἤρετο Πρωταγόρας
τὴν σοφίαν 255.

Zenobius Epicureus contra quem scripsit Alexander Aphrodisien-
sis 113. b.

IV. In Aristotelis *Categorias* five *Pradicamenta*. In hujus operis
titulo Simplicius *magnus Magister* appellatur, Σιμπλικίῳ διδασκάλῳ ἑμ-
γάλασχος ἁπὸ Φωγῆς αὐτῆς αἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας. Prodiere hzc
commentaria Græce ex Aldi officina Venet. 1499. fol. & cum latinis
Justi Periti scholijs atque argumentis, qui Græca infinitis prope locis
castigasse se profitetur, opusque Viglio Zwichemo, Phryfio, ICtode-
dicavit, Basil. 1551. fol. apud Michaëlem Ifingrinium.

Latine veterem interpretationem ineditam * *Guillemi de*
rebekæ, D unicani vertit (*Guilhelmus Dorotheus*, Venetijs apud He-
1541. fol. & 1550. fol. quæ editio diligentio rem interpre-
te r, reculam etiam Ao. 1567. fol.

in libro fructu qui ex doctrina percipitur,
Basil. 1517. 4. pag. 103. refert te præfationem Simplicii in Catego-
rias latine interpretatum, quam Philosophus quidam semibarbanus
Ferrariæ de Cathedra publice recitaverit tanquam suam, omnibus
et applaudentibus.

Video me etiam in schedis meis annotasse, *Commentarijs*
Simplicii in *Categorias* Latine editos Ao. 1500. & cura *Pauli de Ge-
necano*, Venet. 1516. Sed cum editiones istas non evoluerim, hoc
tanquam non satis exploratum omitto.

* Circa A. C. 1274. vide Jacobum Echardum de *Scriptoribus Ord. Benedictini*, T. I.
p. 390.

INDEX

INDEX SCRIPTORUM

In Simplicii Commentariis ad prædicamenta memoratorum,

Compositus a me ad paginas editionis Græcæ Basileensis A. 1551. fol.

- ἢ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας 54. 55. 70. b. 93. b. Ἀκαδημαϊκοί 56.
 Achaicus 41. 51. 54. 67. b. 68. b.
 Ἀδρίας Ⓞ ὁ ἀφροδισιεύς ἀνήρ τῶν γνησίων ἐπιπαιητικῶν γεγονώς, ἐν τῷ περὶ
 τῆς Γάστριος τῆς Ἀριστοτέλους Φιλοσοφίας 4. a. b.
 Adrianus Philosophus 42.
 Ἐδεσίου discipulus Maximus 1.
 Alexandri Magni forma eadem sive in annulo inculpta, sive Col-
 lossea statua ex monte Atho efficta 108. b.
 Alexander Ægeus 3.
 Alexander Aphrodisiensis 1. a. b. 3. a. b. 8. b. 10. 16. 21. a. b. 23. 25.
 38. a. b. 51. b. 54. 57. 59. 60. 65. b. 74.
 Maximus in omnibus fere Alexandro συνασας 1.
 Ammonius (οἱ ἡμέτεροι διδάσκαλοι 3. b.)
 Andronicus 5. b. ἀκολουθῶν τῷ Ἀρχύτῳ 87. 88. ἐξ Ἀφροδισίων τὸ τῶν
 κατηγοριῶν βιβλίον 6. b. 7. b. 13. b. 15. b. 34. 36. 38. 40. b. 41. 51. 55.
 b. 66. 67. 68. a. b. 69. 90. b. 91. 95. b. 97. b.
 Antipater (Stoicus) 54. b.
 Aristiphenis dictum ad Platonem: ἵππον ὄρω, ἰππότης δ' εἰμι 54. a. b.
 Apollonius Alexandrinus 48.
 Apollonius (Pergæus) ejus quadratura Circuli memoratur 48.
 Archimedes quadraturam Circuli docens διὰ τῆς ἀνομομηδὸς γραμ-
 μέτης 49.
 Archytas Pythagoricus ὃ καὶ Πλάτων συγγέγονεν, 3. b. μηδὲν ἐλαττον Ⓞ
 Ἀριστοτέλους ἀκριβολογύμων Ⓞ 48.
 Ejus περὶ τῶν καθόλου λόγων βιβλίον 3. b. 4. b. 9. b. 10. b. 15. 16. b. 19. b.
 20. a. b. 23. 24. a. b. 31. a. b. 38. a. b. 40. b. 41. b. 48. 50. a. b. 61. b.
 66. b. 68. b. 69. a. b. 80. a. b. 81. 84. a. b. 85. b. 87. 88. a. b. 89. b. 90.
 91. b. 92. a. b. 93. 94. b. 95. b. 103. a. b. 104. 110. b.
 Ejus librum περὶ τῆς παντός Aristoteles in Categoriis secutus 1. 3. b.
 33. 88. b.

- in Ammonius. ἰδίως Φθόνου ὀνομάτων 186. suorum in libris de caelo commentariorum meminit 257.
- Plura producit ex scriptis antiquissimis Philosophorum 24. quorum παλαιῶν συγγραμμάτων πολλὴν ἀγνοίαν sua aetate esse ait 9. 31. veretur ἐν τῇ φυσικῇ πραγμασίᾳ τὰ ἀκρότατα τῶν θεωρητικῶν ἐμβαλεῖν 32. putat προπετεῖς sive temerarium esse, τὴν ἐπιστήμην ἀφίναυ ἀρετῆς εἶλε Φωνῆν 94.
- Socrates Ethicus 9. σμῶς 20. plura de ejus forma corporis 183. Sophistæ 21. b.
- Σοφιστικοὶ λόγοι 169. b. seq.
- Speusippus 32. b.
- Stoici 6. b. 20. 6. 50. 74. b. 95. b. 111. b. 123. b. 133. 157. b. 165. 207. b. 257. b. 310. b.
- Stoicorum ἀξιώματα μετὰ πίστεως 305.
- Strato Lampfacenus 140. b. 144. b. 153. 154. b. 155. b. 163. b. 168. 187. a. b. 189. b. 191.
- Theophrasti licet discipulus καινοτέρων ἐβιάσθη ὁδῶν 187. Physicῶν ἐν τῷ περὶ κινήσεως 214.
- ὁ Θεοφράστου γενοῦς ἀναστῆς καὶ τοῖς ἀρίστοις περὶ ἀληθείας ἀρετῆς 180. ἐν τῷ περὶ κινήσεως 275.
- Syrianus ὁ μύγας 42. 46. b. 53. 59. 147. 148. b. 149.
- Φιλόσοφοι 42.
- ὁ μύγας ἔλυκιν Πρόκλιν καθηγεμόν 144. b.
- ἐν τοῖς εἰς τὸ δέκατον τῶν Πλάτωνου ἰόντων ὑπομνήμασι 144. b.
- Thales 8. 32. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 112. b. 310.
- Examii F. Milefius 6. Physicus 9. 21. b.
- πρῶτος ὁ ἀσφδέδοται τὴν περὶ φύσεως ἰσορίαν τοῖς ἔλλησι ἐκφῆσαι ἔλεγε ἢ ἐν γραφαῖς μηδὲν καταλιπεῖν πλὴν τὴν καλεμένην κατὰ ἀστρολογίας 6.
- Themistius 10. 30. 36. b. 91. 91. b. 96. b. 97. b. 100. 101. b. 138. 161. 169. b. 172. 175. b. 180. b. 181. b. 200. b. 202. b. 205. 222. 252. b. 291. b.
- ὁ ἐυφραδῆς θεοφῆς 9. b. 226. Ejus ἀσφφρασεκ librorum Aristot. 259. b. 260. ἀσφφραζων τὸ ῥητὸν 9. b. 15. b. 68. b. 214. b. τὸ ἐυφραδῆς πραγμασίαν ἀσφφραζων 242. 245. non tamen ita ut semper obseruet. ibid.

ἐξηγήσως τὸ ἀληθές εὐρίσκων ibid. ἐν τοῖς θεολογικοῖς ἔκτ' τὴν ποιό-
τησιν μόνον τὸ ἀπλὴν γάττει, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ πάθ' αὐτὸ τ'
ἐστίας τῆς ἐμῆς 54. ἐν τῷ περὶ τ' ἐστίας λόγῳ 98. ἐν τῷ περὶ τῶν
ἀντικειμένων βιβλίῳ 99. 102. 98. b. 103. ubi hunc Aristotelis li-
brum a Jamblichō illustratum innuit 103. b. 104.

περὶ ψυχῆς 2. b. 10. 66. b.

Metaphysica 3. a. b. 13. b. 15. b. 19. b. 23. b. 42. 43. b. 49. 57. 63. b.
66. b. 67. b. 75. b. 84. 94. 106. b. 108.

περὶ ποιητικῆς 8. b. 9.

περὶ αἰδησίως καὶ τῶν αἰδησιῶν 72.

περὶ ἐρμηνείας 4. 95. b. 102. b.

τρίτῳ ῥητορικῆς 9.

ἠαυτικὰ πρότερα καὶ ὕστερα 4. 46.

Φυσικὴ ἀκρόασις 12. 23. b. 31. b. 34. 105. b. 108. a. b. 110. ἐν τῷ περὶ
κινήσεως 12. b.

Aristoxenus Musicus 13. b. 74.

Arithmetici οἱ περὶ τ' ἀριθμῶν ἑσπεδακότες 3. b. πρὸς βύβρα ἐστὶν ἀριθ-
μητικὴ γεωμετρίας 32.

Ἀσκληπιαδῶν ἡ τέχνη 70.

Athenodorus 5. 23. b. 41. 47. b.

ἐν τῷ πρὸς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἐπιγραφομένῳ βιβλίῳ 15. b.

Atticus 7. b. 8.

Boëthius ὁ θαυμασιῶς βοηθός 1. Porphyrio antiquior 3. a. b. ἐξηγῶ-
μεν καὶ ἐκάστην λέξιν 7.

Citatur 6. b. 9. a. b. 10. 12. b. 14. b. 16. 20. 24. b. 26. b. 41. a. b. 42. 43.
47. 77. 86. 88. 94. 109. b.

ἕλον βιβλίον γράψας περὶ τῶν πρὸς τι, καὶ πρὸς τι πως ἔχον 42.
ταῦτα ὁ βοηθός καὶ τὴν ἐαυτοῦ ἀγχίνεσιν διακρίνει 109. b.

Carpi quadratura Circuli 49.

Chrysippus 26. b. 88. b. 98. b. Ἀριστέλει ἐπὶ ἐμῆς 100. ἐν τοῖς περὶ τῶν
στρεπτικῶς λεγομένοις 100. b. 102.

ἐζητήσεν εἰ τοφλῆς ῥητόν τις ὑποχυθῆναι, δυνάμεις ἢ ἐκ ὄψεως κενή-
σεως ἀναβλέψαι, καὶ ἐφ' ὧν τὰ βλέφαρα κίχλειται 101. b.

Cornutus 5. 33. 47. b. 89. 91. ἐν οἷς πρὸς Ἀθηνόδωρον καὶ Ἀριστοτέλην ἐπέ-
γραψε 15. b.

Democritus 56. 68. 109. solum motum localem admittit 108. b.

Dexippus dialogo in Categorias, Plotini ἀπορίας solvere instituens, nihil fere addidit Porphyrii Jamblichique observatis 4.

Diczarchus 56.

Diodorus 49. b.

ὁ γὰρ τὸ γραμματικῆς διορισμὸς διαπαίρων 6. b.

Epicurus 56. 109.

Empedocles 41. 85. b.

ἀνιλέγομαι ὑπὸ τῶν ἑτεροδόξων 55.

Euclides ὁ γεωμέτρης 3. b.

Eudorus 41. 44. b. ὁ Ἀκαδημαϊκός 47. b. 53. b. 61. 63. 65. b. 67. b. 68. b. (ubi apud interpretem male Eudoxus.)

Medea (apud Euripidem) dictum: καὶ μανθάνω μὲν οἷα θεῶν μέλλω κακὰ, θυμὸς ἢ κρείττων τῶν ἐμῶν βαλευμάτων p. 61.

οἱ ἐξηγηταὶ 7. b. +7. b. 50. b. οἱ κλεωότεροι τῶν ἐξηγητῶν 15. Φιλοσοφία 47. b. ἀκρεβέστεροι 57. οἱ μετ' Ἀλέξανδρον ἐξηγηταὶ 60. αἱ νεώταται τῶν ἐξηγητῶν ἐπιβολαί 63. b.

οἱ παλαιοὶ τῶν κατηγοριῶν ἐξηγηταὶ Andronicus, Aristo, Athenodorus, Boëthus, Eudorus 41.

Geometra 38. b.

οἱ Ἡρακλείτεοι 104. b. Homerus ab Heraclito reprehensus quod optat ille esse e rerum natura tolli 104. b.

Herminus 1. 3. b. 7. b. 14. a. b. 15. a. b. 32.

Hippolyti abstinentia 58.

Homerus 8. b. 85. b. 104. b. 106. 107. b. 110. b. Homeri πρόσις 77.

Ejus versus 2. 8.

Jamblichus πολῦς τυχόν commentarium in Aristotelis Categorias composuit, in plurimis Porphyrium καὶ ἐπ' αὐτῆς τὸ λείψος secutus 1. 20. b. laudatur 1. b. 3. b. ὁ θεῶν ἰάμβλιχος 5. b. 6. 8. b. 10. 12. 13. b. 14. a. b. 15. a. b. 16. b. 23. a. b. 25. a. b. 27. 31. a. b. 32. b. 33. a. b. 34. b. 35. a. b. 36. a. b. 37. a. b. 39. 41. b. 42. b. 43. 45. 48. b. 49. 51. b. 56. 57. 59. a. b. 60. 66. 67. 68. a. b. 69. b. 72. b. 73. a. b. 76. a. b. 77. a. b. 78. a. b. 80. 81. a. b. 82. a. b. 84. 86. 87. b. 88. b. 89. a. b. 90. b. 91. b. 92. 93. a. b. 95. a. b. 96. b. 97. 100. 102. 104. b. 105. a. b. 106. b. 107. b. 109. b. 110. b. 111.

ἐπισκήπτει τῷ Ἀλέξανδρον 21. a. b. πυθαγορικώτερον 29. κατὰ τὸν αὐτὸν θεωρητικὴν ἐπιστήμην ὡς δεικνύς 34. τῷ Ἀνδρονίκῳ καλεῖται λυθῶν 36. b. θεωρητικώτερον ἐπιπέδων 37. θεωρητικώτερον ἐπιπέδων 38.

σεις τῶ Ἰαμβλίχῳ 69. Θεωρητικώτερον Τεχνολογίας ἢ Πραγματικώτερον ᾧ διδόνται 100. τὸ τῶ Λεϊστούλου περὶ ἀριθμητικῶν βιβλίον ἐπισκεψάμενοι 103.

Jamblichi discipulus Maximus 1.

Το λόγιον ἐν τῷ θεῷ κείῳ πύραυς ἑλλωβίς ἑκμαίς 85. b.

Lucii ἀπορίας in Aristotelis Categorias 1. 12. 15. b. 16. 17. b. 22. a. b. 40. b.

Δυκομηδὺς γραμμῆ 49. vide supra in Archimede.

Maximus Aedefii & Jamblichi discipulus 1. Ejus ἀπόμνημα in Categorias ibid. in omnibus fere Alexandrum Aphrodis, sequitur. ibid.

Medicis morbus definitur ἡ ᾧ φύσις διαθέρει 105. b.

Melissii dogma παλιός ἔγνωμεν ἀρχὴν εἶναι 78. b.

ὁ μέλικός, εἰς ἀνθεσίη, τὰ στοιχεῖα μεταβάλλει, εἰς τὸ ξηρὸν ξηρὸν λέγει, καὶ τὸν Διόνυσον Διόνυσον 33. b.

τὰ Νέμεα τῶν Πυθίων πρῶτα 106.

ᾧ τῶν τοῖς νεωτέροις (Stoicis) 9. 16. b. 98. 104. 106.

Nicomedis Geometra (ita leg. pro Νικόδημο) γραμμῆ τῆς ἀγαυῆς 49.

Nicostrati Lucium fere secuti ἀπορίας & ἐνστάσεις ad Aristotelis Categorias 1. confutatur a Jamblichō 59. b. a Porphyrio 105. citatur 5. b. 6. b. 7. a. b. 14. b. 15. b. 17. b. 19. b. 32. b. 59. b. 66. 68. b. 93. b. 94. 97. a. b. 98. b. 99. 102. 103. 104. a. b. 108. b.

Θλίβνιο. ἐφ' ἡμῶν ἐν Παλαισίη προκεκοφῆς τις ἐν λόγοις ἦδη, καὶ νοσησας, πάλιν ἐπιλάθῃ, ὡς ἀπαθῆναι μὲ τὴν ἀνάλυσιν αὐτικῆς γραμμῆς Φοῖησαι 59.

οἱ παλαιοὶ 9. a. b. 10. Stoicis tanquam νεωτέροις contra distincti 12. b. 54. 55. 89. 98. b.

ἢ ᾧ παλιῶ 21. Peripatetici 30. 34. b. 46. 56. 62. 103.

Philo Philosophus 49. b.

Pindarus 110.

Plato 2. 3. b. 6. b. 10. b. 19. b. 21. b. 24. 26. b. 27. 41. 42. 44. b. 48. 50. 56. b. 57. 59. 67. b. 69. 78. b. 83. 87. a. b. 89. 90. 94. 100. 104. b. 106. b. 108. b. 109. b.

Parmenide 18. 74.

ὁ ἐν πολιτείαις Σωκράτης 17. 41.

Theæteto 54. a. b. 93.

M m m m

Pla-

- Plato Timæo 72.
 Euthydemus 5. b.
 Decimo Legum 108. b.
 Sophista 6. 41.
 Cum Platone non pugnat Aristoteles 2. b.
 Ejus ad Antisthenem dictum 54. a. b.
 Platonici 72.
 Plotinus ὁ μέγας 27. b. 70. 77. b. ὁ θεώτατος 17. b. ἐν τῷ πρώτῳ
 τῷ περὶ τῆς ὀψιᾶς 32. b. ἐν τοῖς περὶ τῆς πύξης 88. b.
 Ejus tres libri περὶ τῶν γενῶν τῆς ἐνὶ 1. ἢ πρὸς τὰς κἀληγορίας αἰτιολο-
 γία 4. b. (Ennead. VI. lib. 1.)
 Citatur 19. b. 20. b. 27. b. 33. 35. b. 36. b. 38. 43. 48. b. 55. 57. b. 58.
 60. b. 62. b. 68. b. 69. a. b. 70. 71. b. 72. 73. b. 78. a. b. 79. a. b. 80. a. b. 81.
 a. b. 82. a. b. 85. b. 86. 87. 88. 90. b. 91. 93. b. 94. 109. b.
 Porphyrius ὁ πάντων ἡμῶν τῶν καλῶν αἰτιῶν 1. Ejus ἐξηγήσεις ἐπιλογη-
 brii categoriarum, & objectivum solutio libris septem ad Ger-
 lium ibid. & 3. 8. a. b. ὁ αὐτὸς ἀνὴρ πάλιν ἐν τρίτῳ 34.
 τὸ κτ' ὡτισιν καὶ ἀπίκρυσιν βιβλίων 1. 3. 8. a. b. ἀσαγωγῆ 4. b.
 21. b.
 Porphyrius laudatur 1. b. 5. a. b. 7. a. b. 8. a. b. 5. 12. b. 13. b. 14. a. b.
 15. b. 20. a. b. 23. a. b. 31. b. 32. 33. a. b. 34. 41. a. b. 50. b. 55. 60.
 b. 66. 72. b. 73. b. 76. 77. a. b. 95. b. 97. 105.
 ἀπλοικώτερον ἐξηγημάτων 4. b. τῷ Ἀνδρόνικῳ καταπολυθῶν 83. b. σ-
 λυμαθεῖς αἰ 49.
 Proverbium: ἄστυ τῆ ἐρμαῖκῃ μάλυξοι περὶ τῆς Κίρκης ἰσθμῶς 2.
 Ptolemæus Mathematicus 32. b.
 Pythagoras Socrate antiquior. 106.
 Pythagorici 2. 9. b. 13. 16. b. 26. b. 37. b. 49. 54. b. 71. 80. b. 81. b. 88.
 105. a. b.
 Symbolis tegunt τὰ ἀπορήτοτερα sup Philosophiaz 2.
 ἀπὸ τῆ πυθαγορικῆς ἀρέστως ἢ περὶ ἀληθινῆς δόξης 89.
 οἱ περὶ τὸν Ἀχαιοὺν καὶ Σατίωνα (an Σαλίωνα) 41.
 Sextus Pythagoricus primus quadratam Circuli demonstravit 49.
 Socrates Theæteti συγχυμνας 16, a Socrate Philosopho diversus 8. b.
 Socrates Philosophus σιμόδης, ἐξ ὀφθαλμοῦ, προχάστωρ 40. b.
 Solonis Φρέσις 104. b.
 Speusippus 7. 9. a. b.

Stoici 3. 8. b. 12. b. 16. a. b. 20. b. 34. b. 42. b. 43. 44. a. b. 46. 54. 55. a. b. 56. b. 57. b. 58. 61. 62. 69. 70. b. 72. b. 73. 77. 78. 79. a. b. 88. b. 91. b. 94. b. 98. a. b. 102. a. b. 103.

Στωϊκὴ ἰκκίρωσις 49. τὸ ἀπυδαῖον γένος βίβαλον λέγουσιν 73. ἐκ ἀποβλητὴν τὴν ἀρετὴν 107. μέγα φρονήσις ἐπὶ τῇ τῶν λογικῶν ἐξουσίᾳ 98. δυσχερίζονται ὅτι εἶδεν τῶν κτ' ἀπόφασι λεγομένων εἶδεν ἐστὶ ἐναντίον 102. b. nomen ἀδιαφόρων a Stoicis inventum 104.

ὅτι θεοὶ ἀπεξινωμῆται τῆς ζωικῆς αἰρέσεως 55. b.

Strato 107. Lampfacenus ἐν τῇ περὶ τῆς προλήξεως ἢ ὑπέρεξ μονοβίβλου 107.

Syrianus ὁ φιλοσοφώτατος 1. b. ὁ κριτικώτατος 50. b. σαφηνίζει 3. b. citatur 6. 8. b. 16. b. 51. b. 59.

Thales doctrinam de eclipsi Lunæ primus Græcis tradidit 48. b. ante Thaletem fortasse nota illa Barbaris quibusdam 49.

ἐπισητὸν ἐκ ἧν τοῖς ἔλλησι περὶ θαλάσσης, εἰ δὲ βαρβάρους τισὶν ἦν ἐπισητόν &c.

Themistius Euphrades 1.

Theophrastus 77. b. 87. b. 102. ἀρετὴ τῶν τῆς ἀρετῆς ἐλέγχου μαθητῶν 110.

περὶ τῆς λόγου στοιχείου (ita leg. pro στοιχείου) 3.

ἐν τῷ περὶ πλάτωνος 60. b. ἐν τοῖς ἐαυτῶν τοπικοῖς 105.

ἐν τῷ ἰδ τῶν φυσικῶν 110.

Theopompus 56.

Variz Lect. τῶν ἀνιγγραφῶν 7. 8. b. 22. b. 54.

Versus ἀπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος 31. b.

Xenocrates 15. b.

Plato καλοῖς, Xenophon κοινοῖς usus ὀνόμασι 6. b.

Zeno Stoicus 88. b.

Zenodotus Grammaticus 74.

VI. In libros IV. Aristotelis de Cælo Commentarius Græcè vulgatus ab eodem Asulano, & Alberto Pio Carporum Principi dicatus Venet. 1526. fol.

Latine vertit Guilelmus de Morbeka, qui circa A. C. 1270. floruit, Ord. Præd. Venet. 1540. fol. & Guil. Dorothæus ibid. 1544. fol. Posteriores vero editiones a nescio quo recognitz nomen interpretis omittunt, atque hunc titulum præferunt: *Simplicii Philosophi acutissimi Commentaria in libros de Cælo noviter fere de integro interpretata, ac cum fidelissimis Codicibus Græcis recens collata Ve-*

vet. 1548. fol. apud Hieron. Scotum, & 1555. 1563. & 1584. apud Heredem Hieronymi Scoti, fol.

Meminit hujus Commentarii sui Simplicius ipse in librum VIII. Physicor. p 257. ubi narrat se in illo excussisse Io. Philoponi quinque libros aduersus æternitatem mundi Proclo oppositos: Et sextum jam velle examini subicere, quo sempiternum Mundi motum ille oppugnavit. *Ἐπεὶ δὴ ἡ τῶν ἐφ' ἡμῶν τις γεγονότων τελευτῶν εἶδεν ἠγαμέμενον νεανικὸν ἀνθρώποις μόνους βασκαίνειν, καὶ διὰ τὸ πρὸς τὸν ἕρπυλον αὐτὸν καὶ τὸν ὅλον κόσμον τῆν εὐαίθε βασκανίαν εκτείνων, δεῶν ἠγείται τῆν τῶν αἰδιότητων, καὶ τῶν ἀσχεσμάτων τινῶν ἐκ εὐτυχῶς εἰδὲ εὐγνωμόνας ἀπὸ Φιλοσοφίας μελαχῶν, πρώστε ἵα ἐν τῇ ἐπι ἕρπυλον δεδειγμένα ἐπι αἰδιότη- τῆν αὐτῆ πέντε γέγραψε πολὺσιχα βιβλία, ὧν τὸ σαθρὸν καὶ πρὸς αἰσθη- μόνους ἀκροατὰς θεράρρηκός ἐπειράθη ἐπιδείξαι τὸ πρῶτον ἡ ἐπι ἕρπυλον πρᾶγματῆας ἐξηγέμενον. τὸ ἡ εἶλον αὐτῆ βιβλίον πρὸς τὴν αἰδιον ἐπὶ αὐτῆ δεδειγμένη κίνησιν καὶ τὴν αἰδιον χρόνον ἀνεξώσατο. Διότι τῶν ἀτελείων μόνων, ἀνάγκη πάντως, &c.*

VII. Commentarius in libros III. Aristotelis de Anima. Hunc una cum Alexandri Aphrodisæi * commentariis in librum de sensu & sensibili, & Michaëlis Ephesii ** in parva naturalia † vulgavit Græce idem Asulanus, dicavitque Alexandro Campegio, Bononiz Episcopo designato, Venet. 1527. fol.

Latine primus interpretatus est Joannes Fascioli, Patavinus, Venet. 1543. fol. Hic pleniore Codice usus, præmium integrum exhibet, quod capite mutilum in Græca editione legitur.

Deinde vertit Evangelista Lungus Asulanus, qui proficitur multa quæ in priore translatione bene fuerunt versa, in suam interpretationem traduxisse, *ut sciunt omnes hunc non loquere, sed veritatis amore erroribus compluribus hunc auctorem expurgasse, id quod omnes æqui bonique consulant.* Venet. apud Hieron. Scotum 1554. fol. & 1587. fol. In Catalogo Bibl. Barberinz etiam editio Veneta Anni 1546. memoratur,

* De hoc Alexandri Commentariis dixi lib. IV. cap. 25. num. 6.

** De hoc Michaële Ephesio, quem a Mich. Psello diversum & fortasse ipsum Michaëlem Ducam Imp. conjicit esse Allatius, vide ejus librum de Psellis, Scæ. 31. seq. editionis a me curatæ.

† Parva naturalia vocantur Aristotelis libelli de memoria & reminiscencia, de somno & vigilia, de somniis, de divinatione per somnum, de motu animalium, de longitudine & brevitate Vitæ, de juventute & senectute, & vita ac morte, de respiratione & de gressu animalium. Vide lib. 3. hujus Bibl. cap. 6. num. 15.

moratur, quam haud vidi. Nec vero pr̄tereundum est *Jacobum Schegkium* ex uberioribus *Simplicii* commentariis brevem librorum de anima expositionem contexuisse, linguaque Gr̄ca vulgasse *Basilez* 1544. 8.

VIII. In *Epiſteti Enchiridion* pr̄clarus *Commentarius*, cujus elaboratione molestiam *ῥογαρικῆς ἔρευνας* dispanxisse se *Simplicius* profitetur, Gr̄ce lucem vidit ex officina fratrum de *Sabio*, *Venetii* 1528. 4. quz editio cum MS. Codice eximio diligenter collata asservatur in *Bibl. hujus urbis Hamburgensis Johannea*. Aliud illius exemplum itidem cum MS. collatum in *Bibl. Barberina* exstat *Romz*. Pr̄ter rem h̄c editio Gr̄colatina esse traditur in indice editionum quem *Epiſteti Enchiridio* edit. pr̄clarz *Trajectinz* 1711. 4. pr̄missum licet videre, atque inde in diario eruditorum quod sub *Novz Bibliothecz* nomine Germanice quot mensibus edunt *Hallenses* parte XIII. p. 250. *Labbeus* ex *Gesnero* & *Gesneri* epitomatoribus Gr̄cam ἐκδοσιν *Venet.* 1538. in 4. memorat, vereor ne typographi vitio, 1538. pro 1528. ingerentis.

Latine vertit *Angelus Caninius*, *Anglariensis* *Venet.* 1546. fol. & 1569. fol. apud *Hieron. Scotum*. Post *Caninium Hieron. Wolfii* *Oetingensis*, qui pr̄claras etiam Gr̄ci Codicis castigationes addidit *Basil.* 1560. in 8. 1568. in 8. & *Colon.* 1596. in 8. una cum *Cebetis* tabula, *Epiſteti Enchiridio* & *Arriani* libris quatuor *Epiſteteorum* ἐπισημονευμάτων Gr̄ce etiam additis. In *Labbei* conspectu *Aristotelis* & *Platonis* Gr̄corum *Interpretum* p. 14. legas *Wolfii* versionem commentariorum *Simplicii* vidisse lucem *Basil.* 1540. Sed vitium esse typographi, ac 1560. pro 1540. legendum non dubito.

De Gr̄colatinis editionibus *Heinsiana* *Lugd. Bat.* 1639. in 4. cui *A.* 1640. inchoatos *Salmasii* commentarios typographus adjunxit: & *Londinensi* 1670 in 8. quemadmodum & de promissis *Gesneri* atque *Hoefchelii* editionibus non repetam quz dixi *lib. IV. cap. 7. §. 4.*

Anglice transtulit *Georgius Stanhope*, *Lond.* 1704. in 8.

Gallice *Andreas Dacierius*, *Parisi.* 1715. 12.

Augustino Steucho Eugubino iudice, *libro X. de perenni Philosophia* c. 12. *Simplicius*, cum *Epiſtetum* interpretatur, veritatis simulis acius dulcius ac verius loquitur, quam *Aristotelis* dogmata dilucidius, acerbior minusque pietatis memor, sed memor tamen in principio. IN-

INDEX SCRIPTORUM

In Simplicii commentariis cæteris laudatorum.

A. in libros de anima, C. de Cælo, & E. in Epicteti Enchiridion denotat.

Hunc indicem composui ad paginas Græcarum editionum, & ad Epictetum Græcolatinæ. Heinsianæ.

Abderitz τὴν συμπλοκὴν οἱ ἀβδηρίται ἔλεγον ἐπάλλαξιν, ὡς περὶ Ἰησοῦ κριτοῦ C. 150.

Ægyptii ἦκανσα δ' ἐγὼ Αἰγυπτίους ἄστρον ὠδρατηρήσεις ἔχεν ἐγγεγραμμένας ἐκ ἐλάτσοιν ἢ διχίλοις ἐνιαυτοῖς· βαβυλωνίους δ' ἐτι πλείους C. 27. Ταῦτα μὲν εἶδεν ὁ Πλάτων, καὶ πρότεροι παρεήρησαν Αἰγυπτίους, βαβυλωνίους, ὡς πολλὰς αὐτῶν περὶ ἐκάστη τῶν ἄστρον ὠδρατηρήσεις ὠδρα δέδοξεν C. 117. b. De terra super aquis condita traditio apud Ægyptios ἐν σχήματι μύθου, unde hausit Thales. C. 127.

Æschylus ἐν βασιλέοις C. 125. b.

Alcæus μελωδός C. 35. b.

Alcmæon Crotoniates A. 8. C. 121. incertum an Pythagoreus a quo dogmata acceperint Pythagorei A. 8.

Alexander Magnus optans Diogenes esse E. 123. in amicis thesaurus suos esse respondit E. 206.

Alexander Aphrodis. A. 13. 22. 25. b. 28. 32. 38. 41. b. 44. b. 64. b. 78. 80. 85. 4. b. 86. 90. C. 1. a. b. 2. b. 3. a. b. 4. a. b. 5. a. b. 6. 8. 9. a. b. 10. a. b. 11. a. b. 12. 13. 15. 16. a. b. 18. b. 19. b. 24. b. 25. a. b. 26. a. b. 27. 33. a. b. 34. a. b. 36. 38. b. 39. a. b. 40. b. 41. a. b. 42. a. b. 44. 45. b. 46. a. b. 47. 48. 49. a. b. 50. 51. b. 55. 56. a. b. 57. 58. b. 59. a. b. 60. a. b. 61. b. 62. 63. a. b. 64. a. b. 65. a. b. 66. a. b. 67. a. b. 68. a. b. 69. a. b. 70. a. b. 72. a. b. 73. b. 74. 75. a. b. 76. 77. a. b. 78. a. b. 79. b. 80. 81. a. b. 82. 83. b. 84. 89. a. b. 90. b. 91. b. 92. a. b. 94. 95. a. b. 96. a. b. 97. a. b. 98. a. b. 100. b. 101. 102. b. 103. b. 104. 105. a. b. 106. b. 107. a. b. 108. 110. b. 111. a. b. 112. 113. a. b. 113. * 114. a. b. 116. a. b. 117. b. 119. a. b. 122. b. 124. b. 125. b. 126. a. b. 128. b. 129. b. 130. 131. b. 133. b. 137. b. 138. b. 141. a. b. 142. a. b. 143. b. 144. a. b. 145. a. b. 146. b. 147. 149. a. b. 150. a. b. 151. 152. a. b. 153. 154. a. b. 155. a. b. 157. a. b. 158. a. b. 159. b. 160. 161. 163. b. 165. 167. b. 169. b. 169. * a. b. 169. * 175.

ὁ τῶν ἀριστοτέλους ἐξηγητῆς 13. b. ὑπομνηματικῆς C. 28. εἰς τὰ τῶν ἀριστοτέλους σχόλια ἀφικόμενον C. 92. verba ejus afferuntur A. 39. C. 26. 58. 152. Herminum audivit C. 105.

κτ' τὸν ἐαυτῷ διδάσκαλον Ἀριστοκλέα ἕτως ἐξηγήσατο C. 34. b.

ἐν τῷ τῶν κατηγοριῶν ὑπομνήματι C. 38. b.

Ἀλέξανδρος ὁ Ἀφροδισιεύς ἔοικεν πρὸς τὰ τῶν Πλάτωνος ῥήματα ὑπό-
πτως διακείμενον - - ἕδὲ μνημονεύων ὅλας τῶν Πλάτωνος ὀνομασί-
αι μὴ απανίως, ἀλλ' εἰς ἐνθύναις ἔλκει τὸν Πλάτωνα C. 69.

ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις καλῶς ὡς οἶμαι καὶ τῶν ἄλλων ἐπιπαθητικῶν βέλτιον ἐφ-
είφατο δοκεῖ Ἰῶν Ἀριστοτελικῶν λόγων. ἐν δὲ τοῖς πρὸς Πλάτωνα
ὑπ' Ἀριστέλους λεγομένοις ἔκτε μοι δοκεῖ Φυλάσσει τὸν ἑ ἀντιλογίας
τῶν Ἀριστέλους προκείμενον σκοπὸν - - ἀλλὰ παινύργως ἀμυγήπη πρὸς
αὐτὸν ἀπανίων &c. C. 91. b.

Ταῦτα πρὸς Ἀλέξανδρον ἐχομῶν λέγειν, εὐλαβέμενοι τὸν ἄνδρα καὶ χάρ-
τας ὀφείλουσθε αὐτῷ, οἰόμενοι δὲ καὶ χρόνῳ τὴν ἀλήθειαν περιμῶν δεῖν
καὶ τὸ Φιλίμενον ἡμῖν ἑ ἀληθείας διαφανεῖν C. 70. ὁ καλὸς Ἀλέξ-
ανδρος C. 96. b. ἐξηγήτων ante se meminuit Alexander C. 168. * b.

Ammonius καὶ ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος ἡμῶν ἐμὲ παρόντι ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ ᾤσατο τῆσθε διὰ σωματικῆ ἀσρολαβῆ τὸν ἀσέρα ἀρκ-
τῆρον, εὐρεν πρὸς τὴν καὶ Πτολεμαίου ἐποχὴν αὐτῆ τοσῶτον πλεον κινή-
θῆναι, ὅσον ἔδει καὶ ἑκατὸν ἐνιαυτὸς μίαν μοῖραν συγκαθηθῆναι C. 113. *

Anaxagoras A. 5. b. 6. b. 7. b. 8. b. 63. b. 66. C. 17. b. 46. 53. 71. 91. a. b.
124. 126. b. 128. a. b. 132. b. 145. a. b. 148. a. b. 149. a. b. 150. b.
151. 155. a. b. 156. 164. 167. b. ἀρχόμενος 78 βιβλίῳ C. 149. b.
tibi verba ejus afferuntur. Filio defuncto dixit: ἦδεν θνητὸν
γενήσας E. 125.

Anaximenes C. 46. 126. b. 129. 139. 145. b. 148. ἑταῖρος τῶν Ἀναξιμαντι-
δου καὶ πολίτης C. 151.

Anaximander C. 46. 126. b. 129. a. b. 139. 148. πρῶτος λόγον περὶ με-
τεώων καὶ διασημάτων εὐρεῖν C. 115. terram in medio statuit C.
124.

οἱ λέγοντες ἀπείρους τῷ ἀριθμῷ κόσμους εἶναι C. 53. 151. τῶν θαλῶν πολι-
της καὶ ἑταῖρος ibid. memoratur etiam C. 165. b.

Antigonus Syriæ Rex. Zenonem reveritus E. 283.

Apollonius Poëta C. 125. b.

Aratus ὁ Σολυεύς τὰ Φαινόμενα ἐπαγγελδόμῳ γράψας, καὶ τὴν προαγωγα-
τείαν ἕτως ἐπιγράφων C. 95. idem citatur C. 117.

Archdemus, Aristotele junior C. 124. b.

Archelaus ὁμοιομερείας cum Anaxagora statuit C. 148. b.

Archē

- καύσαι, ἦν γὰρ ἔδρανθ' ὀφθαλμοῦ καὶ πᾶσι
 ἵνα περιένυμι Ⓞ δὴθ' ἄν γίνηται ibid. u etia κ' ἰωὴν Φλακίαν ἀρε-
 pellat, quæ Philoronus scripserit πρὸς Ἰᾶς εἰδαμῶντος εἰς φησὶ
 τ' ἔ' κόσμῳ αἰδιότητι Ⓞ ἀπαρήσας.
- ὡς αἱ ἰσορῖαι δηλοῦσι E. 218.
- Julianus Trallianus Aristotelis ἐξηγητῆς Alexandro Aphrodisiensi an-
 tiquior C. 92 a. b.
- Ixiōnis fabula C. 91. b. 92.
- Lacedæmoniorum flagellationes E. 64. 90.
- Leucippus C. 56. b. 57. 72. 144. a. b. 150. 167.
- Manichæorum de malo principio commenta E. 166. 167. 168.
- οἱ μαύτοι (auspices) C. 93. b.
- Massalinus Arriani amicus Epicteti admirator E. 1. Arriani ad eum
 Epistola qua dissertationes Epictetas ei dedicavit. ibid. Salma-
 sius intelligit M. Valerium Messalinum, qui Consul. fuit Anno
 V. C. 900. Antonii pii decimo.
- Mathematicæ disciplinæ A. 63. 73. b. 77. &c. μάθημα τῶν ἀριθμη-
 τικῶν ἐπιστήμας C. 159.
- Mathematici οἱ περὶ τὰ μαθημᾶτα C. 71. 111. 115. 122. b. 123. 134. 139. b.
 157. b.
- Mechanici C. 132. b.
- Medica ars, naturæ imitatrix E. 83. 86. 88. 89. 91. 92. 93. 94. 125. 12-
 240. 247. 283.
- Μεγίσθι Ⓞ ὁ Ἀλέξανδρος Ⓞ (leg. Ἀλέξανδρος) ἰατρὸς ἐμὸν διηγήσατο C.
 148.
- Melissus C. 2. b. 32. 147. 164. περὶ φύσεως ἢ περὶ τ' εἴδος βελῶν C. 12.
 Ejus locus C. 26. 138 b.
- τῷ Ἀλκμαίωνι καὶ τῷ Μέμνονι εἰδοκῆς C. 121. lege Ἀλκμαίωνι & Μέμ-
 Nonander C. 7.
- Menæceus pro patria se devovens E. 69.
- Musæus. infra, in Orpheo.
- οἱ παλαῖοι μυθοπλαῖαι E. 76.
- Nicolaus Damascenus Peripateticus C. 1. b. ὁ δὲ φησὶν πρὸς τὸ
 τῶν ἐπὶ αὐθὰ λογισμῶν ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας ἔ' ἀριστοτέλους λογ-
 μῶν C. 97. πολύτιχ Ⓞ πραγματεία περὶ τῶν ἐν τοῖς πρακτικῶν
 λῶν E. 194.

AD ARIST. DE ANIMA & DE COELO. & IN EPICET. 649

- περὶ μετάλλων C. 1.
 περὶ Φυσῶν C. 1.
 περὶ Ζώνων γένεσις C. 1.
 περὶ Αεθέρας καὶ χροῦτος μερίων C. 1.
 περὶ Ζώνων μερίων A. 61. C. 1.
 περὶ Ζώνων μερίων A. 48. b. C. 1. αὐτὴ περὶ μερίων Ζώνων πτ C. 93. b.
 ἐν τοῖς περὶ Φαινομένων λογικῶν A. 75. b. ἐν τοῖς περὶ τῶν αἰθέρων ἀστρονομικῶν
 ibid. respicit Simplicius ad ea quae de his in hoc ipso de anima
 (quod interpretatur) operis Aristoteles disputaverat.
 περὶ μήμενης καὶ ἀντι καὶ ἐγγυρόσεως C. 1.
 ἢ περὶ ζώνων ἰσότητος C. 1.
 libros de Caelo alii inscribunt περὶ κινήσεων καὶ τῶν ἐν αἰθέρι ἀστρονομικῶν
 μαθῶν vel περὶ τῶν ἀπὸ τῆς κοίτης καὶ πάλαι παλαιῶν C. 2.
 Μετεωρολογικὰ C. 1. a. b. 5. b. 19.
 libri de Caelo, Physicæ consultationis libri subijciendi C. 2.
 περὶ τῶν σφαιρῶν ὁ ἀριστοτέλης πύθαγορικαῖς παιδιῶσιν εἰς τὴν δι-
 ζῆν ἐχρήσατο C. 3.
 περὶ ἀστέρων χαρακτικῶν, ἀστὲρ ποῖος εἰς διόφραντον ἀναφέρεται C. 140.
 ἀναλυτικὰ C. 14. b. 75. a. b.
 κατηγορηματῶν C. 25. b. 36. 37. b. 38. a. b.
 εἰς ἀριστοτέλους κανόνες (dogmata) C. 31. b.
 Τόπος C. 55.
 περὶ ψυχῆς C. 62. b. 108.
 Ejus γενετικὰ φιλοσοφίματα eadem sunt cum ἐζητητικῶν, quibus op-
 ponuntur τὰ ἀκροαματικὰ καὶ συνταγματικὰ tanquam ἀποδείκνυ-
 ρα· λέγει δὲ περὶ τούτων ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας C. 67. b.
 Causam efficientem Mundi Aristoteles statuit Deum C. 35.
 Nec Platoni nec Theologis contradicit C. 69. γυναικῶν ὡς ἀλη-
 θῶς φυσικῶν C. 100.
 πλεῖστον ὄφη αὐτῆ τῆ πᾶν καὶ φιλοσόφου ἐπιλαβείας C. 137. b.
 ἐν τοῖς ἠθικαῖς A. 81. 84.
 ἐν τοῖς φυσικῶν προβλήμασιν C. 123.
 ἐν Ἀριστοτέλους ἐξηγηταῖς A. 84. 87. C. 1. b. 7. 119. b. 151. ὑπερηφανισ-
 τῶν C. 41.
 εἰς ὕστερον τῶν ἐξηγητῶν (post Alexandrum Aphrodisi) C. 1. b. 67. b.
 εἰς δοκιμώτερον τῶν ὑπερηφανιστῶν C. 38. b.
 Aspasius Aristotelis interpres C. 105. 149. b. Hermino junior C. 105. b.

N n n n

καδ

- καθὰ τοῦ ἄστρονομικοῦ δοκεῖ C. 8. a. b. 100. 103. 104. b. 119. 132.
 καὶ τὰς ὑποθέσεις τῶν παλαιῶν Ἀστρονόμων C. 8.
 ὡς εἰς τινὶ τῶν Ἀστρονόμων C. 8. b.
 Ἀστρονομία δεικνύσι λέγασα τὴν γῆν σημεῖα καὶ κλίμα λόγον ὑπέχων πρὸς
 τὰ ὑπὸ τοῦ ἡλίου C. 19.
 αἱ τῶν σχηματισμῶν τῶν ἄστρον περιγραφαί C. 104. b. ἐπὶ μεγεθῶν καὶ
 διαστημάτων, ἀστρονομικὰ θεωρήματα 113. b. * αἱ ὡς ἀπὸ τῆς εἰς
 αἰς ὃ τὸ ἐρμῆ ἀστὴρ ὑπελθεῖν τὸν τοῦ Ἄφροδίτης ἀστὴρα λέγεται C.
 116. ὑποθέσεις τῶν Ἀστρολόγων C. 122. b. ὁργανικῶς ὡς ἀπὸ τῆς
 σαφῆς lunæ magnitudinem atque adeo distantiam inæqualem
 per ἑνδεκαδάκτυλον Ἰμπανον C. 122. b.
 Astrologorum prædictiones E. 18. 25. 27. sq. εἰ ἀρα δυνατὸν εἶναι
 τῶν τεκμηρίων τοῦ ἰσχυροῦς E. 28.
 De Atlante fabula C. 91.
 Autolycus Pydnæus C. 122. b.
 Babylonii. vide supra, Ægyptii & Callisthenes.
 Boëthus A. 69. b.
 Callippus Astronomus C. 7. 103. 120. 122. b. infra, in Eudoxo.
 Callicles, delectus verborum studiosus C. 68 b.
 ὑπὸ καλλιθένης ἐκ βαβυλωνίων περιφρασεῖται ὡς ἀπὸ τῆς εἰς
 Ptolemæo.
 Cato major inter παραρτήματα vitæ suæ computavit, quod aliquando
 navigasset, cum liceret terrestri itinere defungi E 57.
 Christianos perstringens, εἰδὲς, inquit, τῶν παλαιῶν λέγειται τὸν φθ
 ρὰν τὸ κόσμον τοιαύτην εἶπεν, ὅτιαν οἱ νῦν φασιν, ὡς φθαρῆμα
 μηκέτι αὐτοῖς ἐπατήκεν C. 69. ἐκ τῆς κόσμον γένοιτο· αἱ εἰς ὃ
 καλέσθη σφαιρῶν ἢ οἱ εἰς τὸν φασιν· C. 71. b. ἢ καὶ ἡμῶν
 σοφοὶ ἐκ τῆς μὴ ἐν τῶ ὑφίσταται τὸν κόσμον C. 72. Christianos etiam
 perstringit E. 246. αἱ εἰς τὸν εἰσονται largitionibus nimirum donis
 que in Sacerdotes & Monachos Deum placari.
 Cleanthes Assius, Stoicus, discipulus Zenonis, Chryssippi Magister
 E 329. τῆς καὶ ἀνδραπόδα θαυμαστὸν ἐν αὐτῇ Ἀστρον εἰδέσθαι, ἐργα
 ἢ Ἰουδαίων συγκλήτις, πρὸς τιμὴν τῆς ἀνδρὸς ἀγαθὴν εἶλα, ibid. Ejus
 jambi ibid.
 κλέωνος ὡς A. 51. b.
 Chryssippus C. 66. b. E. 320. 321.

AD ARISTOT. DE ANIMA, & DE COELO, & IN EPICETET.

Crates E. 50. Thebanus E. 64. 102. 112. 123. 170.

Critias sive ille ex XXX. tyrannus unus, sive Sophista qui animum dixit sanguinem A. 8.

David Propheta. τὰ ἱκανῆα τὴν εὐδαιμονίαν (Joh Philoponus) τῷ Δαυΐδῳ ὃν αἰετὶ τιμᾶται C. 21. ubi laudatur locus Psal. XIX. 1. οἱ ἄρανοι διηγένηται δόξαν Θεῷ, ποιήσιν ἢ χερσὶν αὐτῆ ἀναγγελεῖ τὸ ἔργον αὐτοῦ. ὁ παρ' Ἰσραηλῶν προφήτης Δαυΐδ^{ος} περὶ ἑαυτοῦ λέγων (Psal. XIX. 4.) ἐν τῷ ἡλίῳ, Φησὶν, ἐθέλω σκῆνωμα αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἕως ἐπὶ χρόνον τινὰ τῆτον ἰνοικῶν οὐρανοῦ, ὁμοίως λέγων (Psal. CIV. 5.) ὁ Θεμελίῳν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλευαν αὐτῆς C. 21.

Democritus A. 6. a. b. 7. b. 10. 16. b. 17. 38. 54. C. 29. b. 46. 56. b. 57. 68. b. 70. 72. 91. b. 126. b. 139. b. 140. b. 142. 144. a. b. 145. a. b. 150. 151. 152. 153. b. 154. b. 155. a. b. 156. 157. 158. b. 161. a. b. 162. 164. 165. b. 167. 168. b. 169. b. 173. b. 176. b. 177. b.

Ejus dogma de παναρισμία A. 6. ἀτομοῦσα πάντων ἐν πάσῃ C. 177. b. δημοκρίτειοι ὑποθήσασθαι A. 10. Δημοκρίτειοι σφαιραῖμα A. 17. atomorum τάξι, ῥυσμός, ἀτομοῦσα C. 29. b. de Democriti Philosophia naturalī locus insignis C. 68. b. seq. terram in medio statuit C. 124. ignem dixit σφαιραῖμα C. 159. 2.

Demosthenis dictum, omnes honestas actiones suscipiendas cum bona spe sibi proposita E. 58. 59.

Diagoras Atheus C. 27.

Διάγωρος ἄθεός C. 27. b.

Diogenes C. 2. 34. καὶ ὅτι ἐστὶν ἡ ἀρετή, φησὶ Διογένης, κατ' εὐθείαν ἅμα τερφῆν λαμβάνουσι καὶ παρὸν, Diogenes Cynicus E. 50. 91. 102. 112. 123. 124. 273.

Diogenes A. 7. b. 8. C. 148. Apolloniates C. 151. b.

Empedocles A. 5. b. 7. 15. 15. 30. b. 31. 32. b. 56. b. C. 69. 71. a. b. 72. 89. b. 91. a. b. 124. 126. b. 128. a. b. 129. 143. b. 145. b. 148. a. b. 149. 154. b. 155. 156. 164. 167. b. Agrigentinus C. 32. 155. κοσμοποιῶν ὁ ἔμπεδοκλῆς C. 145. b.

Empedoclis Deus σφαιραῖμα A. 18. b. 19. C. 71. b. 72. Ejus Versus A. 70. C. 32. 68. b. 127. plura ex versibus Empedoclis afferuntur C. 128. b. 129. 144. b. ἀνιγμᾶσι δὲ, ὡς ἐστὶν ἢ τῶν πυθαγορείου C. 32. προτάπλαν μύθῳ μύθον C. 128. b. μύθικαί τε ὡς ποιητῆς C. 129.

Epictetus claudus E. 100. 102. servus, debili corpore ibid. 128. Ejus sermonibus qui non movetur ὑπὸ μέτων αὐτῶν ἐν αἰδῷ διακρίσει

ρίων ὑπευθυλίης E. 2. Romæ in ejus domuncula nihil præter lectulum & culcitam, unde nullo eguit claustro E. 102. quæ πολυσίχοις voluminibus alii de officiis, hic paucis verbis tradit μεθ' ἑαυτοῦ εἰσφάστωσ καὶ ἐνεργείας κινήσας τὰς ψυχὰς E. 194. ὁ θαυμαστὸς ἄνθρωπος ἐπίκτητος μίμνῃ τὸν πολὺν χρόνον διαβέβησας, ὃς ψὲ πῶλεγων αἰκά προσελαβὼ παρὰ τὸν Ἰσοκράτη, ὅπως εἰσέταξεν μέλλων ὑπὸ τῶν ἰσθμίων φίλων διὰ πῆραν, αὐτὸς λαβὼν ἀνοδὸν εἰσελάσσειν E. 272.

Epicurus C. 56. b. 62. b. 140. b.

Eratosthenes per dioptram facta dimensione altitudinem summorum montium observavit decem stadiorum C. 134. b.

Euclides ὁ στοιχειωτής C. 101. ἐν τοῖς στοιχείοις C. 131. b. εἰμασθησὶ ἐστὶ ἐπιπέδου διασπασθῆναι τὴν τρίτην βιβλίαν τῶν στοιχείων ibid.

Eudemus C. 115. 121. πρῶτος Ἑλλήνων εὐδοξῆος ὁ κνίδιος εἰς εὐδοξῆον ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς ἀερολογικῆς ἰστορίας, ὑπερημερέτιστον, καὶ Σωκράτους ἀπὸ εὐδῆμου τῆτος λαβὼν, λέγειται ἀψαδῶ τῶν τριῶν ἀερολογικῶν ὑποθέσεων &c. C. 119.

Eudoxus Cnidius C. 8. 103. 122. b. vide quæ jam in Eudemo ἔρηθ' εὐδοξῆος ὁ κνίδιος ἐπέτισσεν εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς ἐπὶ ἀνελευτηρίῳ καὶ μίνας σφαιρῶν * Κάλιππος ὃς ὁ κοζικὸς ἐστὶ Πυλαργῶν * τῷ τῷ εὐδοξῷ γνώριμον πεφοικησὶ μετ' ἐκείνου ἀθῆνας ἀφαιρῆσθαι κριστολέλει συνδιετριψέ, τὰ ὑπὸ εὐδοξῷ ἐπιθετίσας μεθ' ἀφαιρῆσθαι διασπῶν καὶ ἀναπληρῶν C. 120. τῷ εὐδοξῷ καὶ τοῖς περὶ αὐτῶν ἐκείνου ἡλίθ' ἢ τρεῖς κνίδιος κινήσας, ibid. Eudoxus iterum citatur C. 12. περὶ ὃς Κάλιππος ταῦτα γράφει κριστολέλης ἐν τῷ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν καὶ ὃς Κάλιππος τὴν θείαν τῶν σφαιρῶν τὴν αὐτὴν εἰσελάσσειν ἢ εὐδοξῷ ibid.

Euripides Tragicus E. 330. infra in Τραγωδία.

Galenus Medicus A. 79. b.

Γεωμετρικῶς Φάνας A. 49. Qui docuerunt corpusculæ in infinitum esse divisibilia, τὰ μέγιστα τῶν ἐν γεωμετρία ἐκίνησας, prima concutunt Geometriæ principia concutere, C. 46.

Grammaticæ pars τὸ ἐξηγητικόν. E. 310.

Heraclides Ponticus. C. 109. 132.

Heraclitus A. 8. C. 68. 71. b. 89. b. 138. 139. 145. b. 148. E. 122. 131. Ephesius. C. 32. 152. b. 152. b.

ὅς τὸν ἐμπροσθερῶν (τὴν κόσμον) εἰσελάσσειν λέγουσιν. C. 98. b.

Her-

* Ige Πυλαργῶν.

AD ARISTOT. DE ANIMA & DE COELO & IN EPICTET. 653

Hermimus Aristotelis interpres C. 91, 105. a. b. cum Alexander

Aphrodiseus audivit C. 105.

Herodiani Grammatici ~~in~~ C. 7.

Hesiodus C. 68. b. 138. E. 121. ~~αὐτῶν ἐστὶν ἡ διστολογία.~~ C. 147.

Hipparchus κατὰ τὴν ἐκδοτὴν γαλιτῆ. E. 270.

Hipparchus C. 8. 61. b. 62. 113. * 115.

ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐπιγυγραμμένων περὶ τῶν διὰ βίβλιν κατὰ Φεραδίαν. C.

61. b. Alexander Aphrodiseus adversus Hipparchum differens.

C. 61. b. 62.

Hippasus Metapontinus C. 151. b. 152. b.

Hippo C. 148. 151. ἐν ἀδύτῳ γὰρ ἐστὶν ἰσχυρῶν. A. 8. C. 27.

ὁ διαφορῶν ἐπὶ ποικίλης. E. 51. 89. 112.

Alius Hippocrates Apollodori F. quæm rogatus Protagoræ commen-

davit Socrates. E. 311.

Homerus A. 6. b. 56. b. 67. b. 91. ὁσιφάντης C. 95. b. E. 30. 114. 145.

320. 332.

ὅτι τῆ ποικίλης χάρις &c. A. 18. b. ἐκ ἀγαθῶν πελοποννησίων, C. 84.

versusex Odysse. d. 54. E. 167.

Jamblichus A. proem. & p. 13. 52. b. C. 1. a. b. 113.

ὁ θεὸς Ἰαμβλίχου C. 1. 38. b.

Ἰακωμάχου ἐπὶ ἀνδρῶν C. 123.

Ejus ὑπομνήματι in Platonis Timæum A. 37. ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου λη-

θῆσαν εἰς τὸν Τίμαιον ὑπομνήματων· οἱ μὲν παλαιὸν τῶν τῷ Πλάτῳ

ἐξηγητῶν ἦν καὶ ὁ θεὸς Ἰαμβλίχος ἐστὶν συμβεβηκώς λίγα ὅμοια,

καὶ ἄλλως αἰεὶ ἐξηγεῖται τὸν Πλατωνικὸν Τίμαιον C. 139. b.

ἐν τῇ ἰδίᾳ περὶ ψυχῆς πραγμασίᾳ A. 67. b. vide & infra, in Sim-

plicio.

Ἰπποκράτης ἦ καὶ ὅπως τῆ φωνῆς συμφωνήσων Ἰαμβλίχου - ἀλλ' ἢ δι-

περὶ ἰσχυρῶν φθόνου τῶ Ἰαμβλίχου Ἰολυμῶν. συμφωνήσων ἦ

ἦ δόξα μιν, τοσούτοι εὐλατῆται, ὅσον οἱ τῶν περὶ τὴν ἀξίαν,

τῶν ἀκρεστῶν ἐπιστημόνων A. 88.

ἐν τῶν εἰς τὰς κατηγορίας ὑπομνήματι C. 38. b.

Johannis Philoponi ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ ἐλόγησεν πρὸς τὰ ἀρχαῖα τῶ

Περικλέους C. 31. γὰρ πρὸς Περικλέους ἀρχαῖα ibid. libri contra æterni-

tatem mundi oppugnantur C. 6. b. seq. τῶν νῦν δὲ τις, δόξα μιν

δοκῆ Ἰπποκράτους ἐστὶν αἰεὶ τῶ Ἰαμβλίχου ὅτι ἄλλῳ καὶ τῶν ἐπὶ τῶν

καύσων πρὸς τὴν ἀξίαν τῶ Ἰαμβλίχου κατὰ τὴν ἀξίαν κατὰ τὴν ἀξίαν

μακρῶν βιβλίων ἐπιζῶν ἢ μόνον τῷ πλήθει τῆς ἀναστροφῆς ἐκπλήξαι, ἀλλ' ὡς ὁμοίαι πλείους ἀποστρέφωσι καὶ μάλιτα τὰς πεπαιδευμένους ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἰοιστῶν λήρων C. 6. b. ἢ καὶ ἐστὶ μοι ἀηδία τις πρὸς τὸν ἄνδρα ὃν εἶδὲ ὄψαι· ἐγὼ γὰρ ποιεῖ C. 7. ἐν τῷ ἐβδόμῳ κεφαλαίῳ τῷ β' βιβλίῳ C. 8. ἐν τῷ ἐνάτῳ κεφαλαίῳ C. 18. συμπεραίνει τὸ β' βιβλίον 21. ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ibid. ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ 37. b. πλείστα πρὸς Ἀλέξανδρον εἰρηκεν 9. ὑπ' ἀπειρίας τῶν ἀπρονόμων λόγων ὡς φησὶ ibid. ὁ τίς ἔτσι κέραξ μάλλον ἢ κολοίς ἀκροῖα γαρούων ὡς ἀληθῶς διὸς πρὸς ἔριχα Σείνη καὶ Πίνδαρον 10. b. ὁ ἐνδοξὸς σοφὸς 12. θαυμαστὸν ὅτι τοῖς τῆς γραμματικῆς βιβλίῳ προσηκείμην ἔπει ἐζήτησε τὴν ἔσπευ ἐπιμολογίαν ibid. ὁ γραμματικὸς ibid. 17. b. τὴν εὐαὶ ἀπέκρημα ἀγνοῖαν ἐπιδείκνυς 13. b. ἀεὶ λέγει τὰ κακοῦς τῶν ἐρημάτων 15. μακρὸν ἀπέτεινε λόγον ibid. ἄνδρα τῶν ὑπὸ τῷ περιείχε τῆς εὐαὶ συγγραφῆς ἐκτετυφλωθῆς σωεῖβη 16. εἰδέν τι τῷ Πλάτωνος συνείας αὐτὸς τὸν θεμίσιον προβάλλειαι βροθόν ibid. ὄρα πῶς ἐν ὀλίγοις φαινέται ἃ τῷ ἀνδρὸς τῶν σοχασμῶν ὁμοῦ καὶ ἀμειβία, καὶ εἰ γραμματικὸς ἐστίν, ὡς περὶ εὐαὶ ἐπιγράφει 17. a. b. μακρὸς ἀπέτεινε λόγους ibid. γραμματικὸν ἢ εὐαὶ ἵνα λέγων 17. b. ἀναγκαζόμενα μεγαγράψαι τὰ τῶν ὡς φησὶ 18. μέχρι τῆς ἑβδόμης τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ εἰδέν πρὸς τὸ προκείμενον δοκεῖ λέγειν, εἰδ' ἴσως πρὸς τὴν εὐαὶ σκοπὸν 18. b. Διὰ μακρῶν λόγων ibid. ὑπὸ τῷ καλῷ κίγαθ' ἐτάτ' 19. b. ἔπει τὸν τῷ Πλάτωνος νῦν σὺνδραίως ἡρῆσαν ibid. ὑπὸ τῆς κενόδοξου ἐριδος ἐλαθεν αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν τῷ Δαυίδῳ ὃν αἰεὶ τιμᾶ 21. ὁ γραμματικὸν εὐαὶ ἐπιγράφει 27. b. πολλὴν σήψιν ἀποποιεῖ λόγον, ἀγε δὴ τὸν μέγιστον Ἡρακλῆα ἐπιμολογώμεθα συνεργὸν τῷ καθάρει τὴν κόπρον ibid. ὁ ὡς φησὶ ἔπει ἀνῆ ibid. ἀνάγκη δὴ πάλιν εὐαὶ μεγαγράψαι τὰ ῥήματα, Διὰ τῆς μηπιστεύουρας εἰ ἀεὶ τις ἔπει μωρὰ ποιεῖ ἔγραψεν 28. τὰ τριῖστα ἀειρηματα εὐαὶ καλεῖσθαι ἐπιμολογῶν ἐπιμολογῶν, εἰ μὴ κῆ, ὅτι πολλῶν χερσὶ λόγους ἐπὶ τὸ διαλυθῆναι· καὶ τυφλῶ γὰρ ἢ φασιν ἐπὶ δῆλα, ἀλλ' ἴσα μάθωσθαι Διὰ μέγεθ' τῶν βιβλίων εὐαὶ καὶ πρὶν ἀναγνώσει θαυμαζοῦσθαι αὐτὸν, πῶς ὁ ἀμαθὴς ἔπει εἰς ποῖας ἀγῶνας καθῆκεν ἑαυτὸν ibid. πενήτερος τὸν θεμίσιον πρὸς Ἀριστοτέλη παρεστάγει 30. ἀλλ' ἔπει εἰδέν τοῖς ἀπὸ τριῶν γράφωσι· δι' ὃ ἐκ ἀναγκῆς ὡς ὁμοίαι, ἢ ἀναγκῆς μὴ ἢ σιωπῆς ἢ τὰ εἰρημῶν, λήρης τοσούτους ἐξέμισαν, νομίζον ἀρετῆς ἐπὶ πρὸς ἐκπλήξω τῶν εὐαὶ ἀρετῶν· ἀλλ' ἐπὶ καὶ κενόδοξου ἀλλ'

AD ARISTOT. DE ANIMA & DE COELO & IN EPICETET. 655

ἄλλ' ἔστι δὲ καὶ τῆς ἐπιπέδου ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο φανερὸν εἶναι ἐκείνῳ (librum contra Proclum) ἢ πρὸς αὐτὸν ἄν' αἰετοῦχος, 35' ἡδὲ αἰετοῦχος
 ἐν τῇ ἀνωτέρῳ Φιλοσοφίᾳ, ὅτι καὶ νῦν ἔκ' οὐδ' ὅπως τὰ πρὸς ἡμᾶς
 τῷ Ἰωάννῳ Ἀριστοτέλει ἀποδοτέον τῇ Ἀυγείᾳ κόπρω ἐπιστολῆν C.
 31. δεκάδας βιβλίων γράφων ἕως ἀνακαθίτης ἐκπλητῆται ibid. ἰσχυρῶς
 τῶν ἀποκαθίτων λόγων μέρει ἀκροατικῆς C. 31. ταῦτα δὲ μακροτέρα ἐξέθη
 καὶ ἐν ἐπιπέδῳ ἔχοντα τὸν ἐλεγχοῦν, ὡς περὶ τὸν ἀνάγκη, καὶ τὴν παρρη-
 μίαν, ὡς Φέροντι Ἡρακλῆ C. 32. b. ἐπεὶ ἡ πάλιν ὅς ἐγούρη καὶ τὸν
 μελωδὸν Ἀλκαίον, πάλιν ἀνάγκη ἐπὶ τὸν Γραμματικὸν ἵστον προκί-
 ψαι C. 35. b. τὸ πέμπτον ὅλον βιβλίον ἐτελεύτησεν Φιλοσοφῶν ἐξελέγηται
 ἕως δεκάτης λέγουσιν τῆς κύκλου κινήσει μὴ εἶναι κίνησιν ἐναλίαν ibid.
 ὅ ἡ Γραμματικὸς -- μὴ εἶδος ἕως τ' ἀποκαθίτης λέγουσιν, ἐαυτοῦ πα-
 ραίγει ὡς λόγος ἴσ' τι, καὶ τὴν αἰετοῦ ἀναγνώσκουσιν C. 37. πάλιν
 ἀνάγκη μετὰ τὸν αὐτὸν ἱματίων πλείων ἀνιγραφεῖν, ἵνα μὴ ἀπὸ
 κῶ συκοφαντικῆς ibid. διατελεῖ Φιλοσοφῶν C. 37. b. εἰ μή τις τις καὶ
 περὶ τὴν ἡμῶν ἀδολοχίαν καταγνώσεται, καὶ Φαυλοῦ καὶ Φαυλοῦ
 τῶν ἱματίων αὐτῶν. ἴσ' ὅμως, καὶ μετὰ τὸν ἱματίων αὐτῶν χά-
 ριν τὴν ἀδολοχίαν ταύτην ἐνεγκῆν, ἀλλὰ τὸν ὑπαγορεύει χάρι-
 ὦν ὑπὸ τ' ἐπιπέδου τῶν ἱματίων αὐτῶν, καὶ τ' πρὸς Ἀριστοτέλην καὶ
 ἀνιλογίας αὐτῶν ibid. adde 41. πλὴν ἀνάγκη καὶ τὸ λοιπὸν ἔχει
 εὐβδὲ ἀναμετρήσασθαι C. 37. b. ἡτοι τὸν Γραμματικὸν ibid. κα-
 λὸς ἔστι C. 38. b. μακρὰ Φλυαρεῖ μαχομένῳ πρὸς τὸ ἐν Γνωστικῆ
 καὶ ἀρχαῖς C. 40. b. ἔτι τὰ Ἀριστοτέλους ἔτι τὰ τῶν ὑπερμεταφυσικῶν
 ῥήματα τῶν, πολλὰ ἀναλίσκε λέγουσιν 41. 45. b. ἀπάτη καὶ πανουργία
 confundit 41. b. ἔτι στωϊκῶν τῶν εἰρημίων πολλὰ αὐτῶν καὶ ἀνα-
 λίσκει λέγουσιν ibid. ὅ καλὸς ἔστι ἔτι τὸς αὐτῶν τῶν ἀρχαῖν ἱματίων
 κενὸς εἰρημίων C. 42. b. καὶ τὶ δεῖ πολλὰ τῶν αὐτῶν ἱματίων ἀνα-
 να καὶ τὰς ἐν αὐτῶν Φλυαρίας πρὸς αὐτῶν ἐπαναλαμβάνει C. 43.
 ἔ καλὸς ἔ Αλεξάνδρου σκώπτει C. 44. εὐθὺς ἔτι ἀπαισί, ἔ Ἀ-
 ριστοτέλους ἐναργεῖσθα, καὶ Ἰουφλῶ, Φαυτοῦ, δεξάντος C. 44. b. καὶ
 κείνο δ' ἐπιπολαίως ἔτι ἴφ' ibid. οἶσται τῶν ἀπὸ τῶν τῶν κα-
 ταγελάσθω ἵστον βιβλίον πρὸς τὴν τῶν ἀνὰ αἰδιότητα C. 45. b. καὶ ἵστον
 καὶ μανόμενός πως καὶ κενὴν δόξαν μετὰ αὐτῶν πρὸς ἀπὸ τῶν
 ἔ πρὸς τὴν ἐπὶ Φιλοσοφίᾳ ἐνδοξῶν ἀνδρῶν, ἀνιλογίας, ἔτι καὶ
 κείνο μετὰ τῶν ἰχθύων ἐν τῶν ἔ ἀλογίας τῶν βιβλίων καὶ τῶν κείνο δ'
 αὐ καὶ μετὰ ἐκείνῳ, ἐν ἀγνή τῶν ὄψα Φασίῳ, καὶ βυλόμενῳ ἀπὸ τῶν
 μένον γενέσθαι (Herofstratum) τῶν ἔ ἐπιστῆς Ἀριστοτέλους καὶ κατὰ
 κείνο

- κἄυσαι, ἦν γὰρ ἔβραν Ἐθροῶν καὶ πάλιν πρῶτον συνεπῆσαν ἐπιθυμῶν
 ἡα παλινοῦμῳ δὴθαι γένηται *ibid.* ubi etiam καὶ ἡν Φλυαρίαν αρ-
 pellat, quæ Philoponus scripserit πρὸς τὰς εἰδαμασίους εἰς φησι
 ἦ ἔκαστος αἰδιότητῳ ἀπαρήσας.
- ὡς αἱ ἰσσοῖαι δηλῶσιν E. 218.
- Julianus Trallianus Aristotelis ἐξηγητῆς Alexandro Aphrodisiensi an-
 tiquior C. 92. a. b.
- Ixionis fabula C. 91. b. 92.
- Lacedæmoniorum flagellationes E. 64. 90.
- Leucippus C. 56. b. 57. 72. 144. a. b. 150. 167.
- Manichæorum de malo principio commenta E. 166. 167. 168.
- οἱ μάντις (auspices) C. 93. b.
- Massalinus Arriani amicus Epicteti admirator E. 1. Arriani ad eum
 Epistola qua dissertationes Epictetas ei dedicavit *ibid.* Salma-
 sius intelligit M. Valerium Messalinum, qui Consul. fuit Anno
 V. C. 900. Antonii pii decimo.
- Mathematicæ disciplinæ A. 63. 73. b. 77. &c. μάθημα τῆς ἀριθμη-
 τικῆς ἐπιστήμης C. 159.
- Mathematicὶ οἱ περὶ τὰ μαθημᾶτα C. 71. 112. 115. 122. b. 123. 134. 139. b.
 157. b.
- Mechanici C. 132. b.
- Medica ars, naturæ imitatrix E. 83. 86. 88. 89. 91. 92. 93. 94. 125. 11.
 240. 247. 283.
- Μυγέθιῳ ὁ Ἀλέξανδρῳ (leg. Ἀλέξανδρῆς) ἰατρὸς ἐμοὶ διγνήσασθαι C.
 148.
- Melissus C. 2. b. 32. 147. 164. περὶ φύσεως ἢ περὶ ἔσθης βελίον C. 118.
 Ejus locus C. 26. 138. b.
 τῷ Ἀλμαίῳ καὶ τῷ Μίμμῳ εἰδοῖται C. 121. lege Ἀλμαίῳ & Μίμμῳ.
- Menander C. 7.
- Menæceus pro patria se devovens E. 69.
- Musæus. infra, in Orpheo,
 οἱ παλαῖοι μυθοπλαῖαι E. 76.
- Nicolaus Damascenus Peripateticus C. 1. b. ὁ ἄφροσιν παλινοῦμῳ
 τῶν ἐγγύθαι λογιμῶν ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας ἔκαστου λογ-
 μῶν C. 97. πολύτιχῳ πραγματεία περὶ τῶν ἐν τοῖς πρακτικῶν κα-
 λῶν E. 194.

Nicomachus Pythagoricus. Νικόμαχος ἢ τῶ Νικομάχῳ ἐπόμῳ ἢ ἰάμβλιχῳ C. 123.

καλῶς κείμενοι νόμοι non factis & eventu sed consilio actiones metiuntur E. 183. involuntaria a Deo & legibus ignoscuntur E. 96. Romanorum leges de patria potestate E. 199. οἱ ἐπιπαλαιότεροι θεοὶ καλεῖσιν τῆς γονίας ibid, Lex, fratris & fororis vetans conjugium E. 274.

Oedipodis filii Polynices & Eteocles E. 216.

Oracula E. 258. 259. 311.

τὸ γινῶσθαι σαυτὸν, τῆ θεῶ ἀδελφίγγεσμα E. 138. Oracula consulentes de rebus naturalibus & de animæ immortalitate E. 257. Oraculum fidem facit, non scientiam ibid

οἱ περὶ ταῦτα δενοὶ καὶ τὰ σημεῖα συγχέουσι φασιν ὑπὸ τῶν μαυνομήτων ὀρέξεως E. 255.

Orestis μαινομένην πρόσωπον in dramate E. 127.

Orpheus C. 68. b. 91 b. πρώτοι Φυσιολόγοι οἱ περὶ Ὀρφέα καὶ Μυσαίων C. 139.

ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς A. 19. b. ὁ Ὀρφεὺς τὴν μὲν σωματικὴν πρὸς ζωὴν ἐπιτηδεύματα ἀναπνοὴν καλεῖ, ibid.

τὸν πρῶτον ἄραν καὶ τὰ ἐν ἑρανῶ ἄστρα θεοὶ ἐκάλεσαν οἱ παλαιοὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἀφίκοιτο εἰς τὴν τῆ δημιουργῆ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν τὰ ἄξων (Angelorum) γινῶσιν C. 93. Methodus ἀναμέτρησεως terræ * ex qua σοφίαν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν evincit Simplicius C. 134. λαβόντες διὰ τὴν διόπλιν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων δύο, μοιραίῳ ἀλλήλων κεχωρισμένα διαστήματι, τῆς τριακοσίου ζήκωσιν μέρεσι τῆ μεγίστη κύκλι τῆ ἐν ἀπλανῆ, καὶ εὐρόντες αὐτοῖς διὰ τὴν διόπλιν τὸς οἷς καὶ κορυφῆν ἐστὶ τὰ δύο ἄστρα, καὶ τὸ μεταξύ διάστημα διὰ τῆς ὁδομετρίας μετρήσαντες, εὐρον αὐτὸ πεντακοσίων σταδίων, ἀφ' ὧ συνάγουσι τὸν μέγιστον κύκλον τὸν ἐν τῇ γῆ ἔχειν τὴν περιμέτρον μυριάδων δεκαοκτώ.

Parmenides A. 72. b. C. 2. b. 32. 139. 147. 164. 168. b. ejus περὶ φύσεως βιβλίον C. 183.

πρῶτον ὧν ἰσχυρὴ φήμη, τὸν λόγον τῆτον ἐρωτήσας ἐν τοῖς ἔπεσι, περὶ τὸ ὄν εἶναι, ἀγέννητον ἔγραψε τῆτο C. 31. ubi plura de ejus sententia, quemadmodum & 138. b.

καὶ πρὸς Θεωρίωνας καὶ Παξάμονας ἡμᾶς ἡ φύσις ὠκείωσε, καὶ τὴν μαγικὴν κακοτεχνίαν E. 268.

οἱ ἐκ τῆ περὶ αὐτῆ A. 75. C. 30. b. 147. b.

0000

* Eratosthenis.

- ὁ πρῶτος Φιλόσοφος (Metaphysicus) A. 5. b. 34. b. 68. C. 63. αἱ ἐπιανα-
 βεβηκυῖαι ἐπισήμαι, τῆς μὲν ἀρχιτεχνικῆς ἢ μηχανικῆς, ταύτης δὲ ἢ
 γεωμετρίας, ταύτης δὲ ἢ πρῶτη φιλοσοφία C. 139. b.
 τῶν αἰδῶς ἀξίων ἐμοὶ Φιλοσόφων C. 94. b.
 τοῖς τῶν φιλοξένων ῥήμασι C. 127. lege τῶν Φιλοσόφων ἐπινοήσαντες.
 Physici C. 68. b. 69. 72. 138. 145. b. 152. b. Φυσιολογῶν τῶν C. 132. b.
 οἱ καλέμενοι κυρίως Φυσικοί C. 139. πρῶτοι Φυσικολόγοι Orpheus &
 Musæus ibid.
 Pindarus C. 10 b. E. 42.
 Plato A. 6. 7. b. 8. b. 12. b. 13. 20. 21. 23. b. 30. 33. a. b. 36. 40. b. 41. 42.
 71. 72. b. 73. 77. a. b. 80. 87. b. 89. b. C. 1. 3. b. 4. b. 16. a. b. 17. b.
 18. b. 19. a. b. 20. a. b. 21. a. b. 23. b. 24. a. b. 25. 29. 32. a. b. 35.
 46. 64. 66. b. 67. a. b. 68. b. 69. a. b. 70. a. b. 71. a. b. 72. b. 80. b. 81.
 82. 83. b. 84. 89. b. 90. 91. b. 92. 96. b. 99. b. 101. 102. 108. b. 112.
 a. b. 113. 114. b. 117. b. 119. 120. 124. a. b. 125. a. b. 126. a. b. 129.
 b. 130. 142. 144. a. b. 157. b. 158. a. b. 159. 160. 161. b. 162. b.
 163. a. b. 165. b. 166. a. b. 167. a. b. 168. b. 173. b. 175. b. 176. b.
 E. 63.
 ὁ δευτέρτος C. 16. ὁ τρίτος ἐκείντος C. 92. 106. b. 175. b. Θεωρητικῆς
 ὑπὸ τῶν Πλάτωνος ἡρημάτων C. 100. διὰ κριβδῶν ἀποπέμπου τῶν
 ὀνομάτων συνήθως, τῶν ἀριστοτέλους χρωμάτων ταῖς συνήθεσι λέξεσι, οἱ
 μὴδὲν ὡς τῶν τῶν ἀληθείας λυμανομένης C. 16. b. καλὸν ὄψιν τῶν
 καλλῶν τῶν Πλάτωνος ῥημάτων ἀκῶσαι C. 162. b. 174. b.
 Alcibiade E. 5. Apologia Socratis E. 331.
 Convivio E. 267.
 Cratylus C. 65. b.
 Critone E. 330.
 Gorgia A. 65. b. C. 141.
 in Legibus A. 6. C. 74. b. 119. E. 63. ἐν δευτέρτῳ ἔμῳ C. 24. 92. b. 94.
 b. seq.
 Parmenide C. 138.
 Phædone A. 14. 69. b. C. 89. b. 125. b. 126. 129. b. 158. (πολλὰ μὲν
 δεῖ καὶ αἰνιγματικῶς ὡς ἔμῳ χρωμάτων ibid.) E. 63.
 Phædro A. 8. E. 21. b.
 Philebo A. 59. 80.
 ἐν πολιτείᾳ A. 80. b. 84. 89. b. ἐν πολιτείᾳ C. 32. b. 67. b. 70.
 ὁ ὡς Πλάτωνι Θεαίτητος A. 56. b. Plato in Theæteto A. 65. b.

ἐν πολιτικῷ C. 22. b. 24. 65. b. 71. b. 84. 115. b. 145.

Sophista A. 59. 72. b.

Timoxo A. 6. b. 10. 12. 27. b. 28. 37. 40. b. C. 1. b. 6. 18. b. 24. 62. b. 65. b. 69. 72. b. 78. 82. 91. 92. σύντομον ὡς ἐν κεφαλαίῳ γράψας ὁ Ἀριστοτέλης C. 92. 97. b. 106. b. 112. 116. 119. 125. b. 126. 139. 141. b. 142. a. b. 144. a. b. 145. b. 156. a. b. 157. a. b. 160. b. 161. a. b. 162. 164. 165. b. 174. b.

an plures Mundos statuerit C. 67. b.

ex Thezexteto locos, an DEO omnia δυνατά C. 83. b. 84. citatur & E. 311.

ἡ δὲ καλλικλῆς ἢ θρασύμαχος ἢ πρωταγόρας ἕτοις ἀνπιθανῶς τὰ ἑαυτῶν ῥήματα ἐξεμελείτησεν ὡς ὁ Πλάτων αὐτὰ ἐκμελέσῃ C. 68. b. μὲν γὰρ ἀποδείξεις μύθους εἰώθε προσλαμβάνειν C. 92.

Γινῆς τῶν τῶν Πλάτωνος Φίλων C. 64. b. Platonici C. 70. b. 141. 157. b. οἱ παλαιοὶ τῶν τῶν Πλάτωνος ἐξηγητῶν, ἂν καὶ ὁ θεὸς ἰάμβλιχος -- οἱ δ' ὑπεροὶ τῶν Πλατωνικῶν φιλοσόφων C. 139. Platicum dictum ἐχθρῶν χιτῶν τῶν παθῶν ἢ φιλομεία E. 106.

ὡς ὁ εὐλαβεύσας τῶν τῶν Πλάτωνος Φίλων χαριῶνως ἐπιστημῆνατο C. 139.

Plotinus. A. proœm. & p. 70. 73. C. 9. b. 26. b.

ὁ μέγας Πλωτῖνος C. 5. b.

ἐν τῷ περὶ κόσμου C. 3. b.

Plutarchi Chzronensis convivium E. 267. liber de utilitate ex inimicis E. 306.

Plutarchus A. 13. 42. 47. b. 54. 85. b. Aristotelis ἐξηγητῆς A. 72. b. 85.

90. Nestorii Filius A. 72. b. ὁ φιλόσοφος Πλάταρχος A. 82.

Ποιητῆς ἢ συγγραφεύς E. 306.

Polemarchus Cyzicenus Eudoxi discipulus, supra, in Eudoxo C. 120.

123.

Porphyrus C. 122. b. 123. infra in Ptolemæo.

Potamo C. 149. b. 159. b. 160.

Proclus C. 9. b. ὁ προκλῆς ὁ ἐκ λυκίας, ὅστις ἔν ὀλίγον πρὸ ἐμῆ τῶν Πλάτωνος διάδοχος, βιβλίον συνέγραψεν τὰς τῶν Ἀριστοτέλους ἐνστάσεις τῆ λεγομένη γενέσεως τῶν σωμάτων ἐξ ἐπιπέδων ἐπιπεδῶν διαλύων C. 157. a. b. ὁ φιλόσοφος C. 158. a. b. 159. 160. a. b. 161. 162. a. b. 163. a. b. ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος 161.

contra Proclum scripsit Joannes Philoponus. Vide supra Johannes.

Prodicus multos commendavit Socrates E. 311.

Protagoras delectus verborum studiosus C. 68. b. vide & supra in Hippocrate.

Proverbia. Εγώ ἢ οἶδα γὰρ τοιαύτας προπετείας ἄπειρ τὰς καλυμμένας Ἀδωνίδου κήρυξ αἰθερὶν ὡς τὰ τοῖς ἀναισθητοῖς C. 6. b. λευκή τις ἐστὶν ἡ ζυγώθροισις κτ' ἴην παροιμίαν C. 98. b. ἐπὶ κοδόρνα βέπαλον ἐπιχειρήσας λαβεῖν E. 139. Φεύγοντες τὸν καπνὸν εἰς πῦρ ἐμπροστώκατο E. 168. ὁ Φίλῳ ἄλλῳ ἐγὼ κτ' τὸν παλαιὸν ἐστὶ λόγον E. 204. Τὸ τρίτον τῷ σωτήρι E. 246. 332. εὐρίπυ δίκη συμμεταρῶν E. 261. ἡ χωρεῖς λόγων τράπεζα Φάτιης ἔδεν Ἀφφίρει E. 267. κωκὸς ἐρμῆς E. 316. μία χελιδὼν ἕαρ ἕποισί E. 321.

Ptolemy C. 8. 9. b. 100. 113. * 115. 132. 173. ὁ Μαθηματικὸς ἐν τῇ βιβλίῳ τῷ περὶ ῥοπῶν 173.

ὁ Θαυμασιῶν Πτολεμαῖῶν ἐν τῇ μονοβίβλῳ περὶ διαστάσεως 3. Interpres de dimensione.

ἐν τῇ Γεωγραφία 134.

ἐν τῷ περὶ στοιχείων βιβλίῳ 5. b. ἐν τοῖς Ὀπτικοῖς 5. b. ἐν τῷ Πτολεμαίῳ κανονιστῇ 8. b.

Ἐ ἀρίστῃ τῶν ἀστρονόμων Πτολεμαίῳ λέγονται ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς υποθέσεων 112. b. δέδεικται ἐν τῇ σωλῆξαι τῷ Πτολεμαίῳ 116. ἢ ἀρχῇ τῆς σωλῆξαι 131. b.

Ὑπ' Ἀριστοτέλους πειθομένους ἴπταρ δὲ μᾶλλον τοῖς υἱέροις, αἷς μᾶλλον σώζουσι τὰ φαινόμενα, ἐκείνων μῆτε τελείως σωζόντων, μῆτε ἰσοτάκτα φαινόμενα εἰδόντων, Ἀφ' τὸ μήπω γὰς ὑπὸ Καλλιόστρου ἐκ βαθυλόγου πεμφθείσας ὡς ἡγήσεις ἀφικίαν εἰς τὴν ἐλλάδα, τὸ Ἀριστοτέλης τῆτο ἐπισκέψασθαι αὐτῷ ἀέτιπας διηγῆται ὁ Πορφύριος ὅτι ἐτῶν εἶναι ἐνεακοσίων τριῶν, μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τῷ Μακεδόνι σαζομένης, μηδὲ δυναμένων δεῖξαι δι' ὑποθέσεων τὰ πικρόμενα. αἰτιάται δ' αὐτὸς ὁ Πτολεμαῖος, καὶ ὡς πολὺ τι πλεονεξοφαιρῶν ἐπάγοντας, μόνως χάριν τῆς σωπαποκαταστάσεως τῶν ἰπταρ πλανητῶν πρὸς τὴν περὶ φερῶν τῆς ἀπλάης 123.

Pythagoras C. 114. b. ubi de harmonia caelesti. ὁ τῶν χρυσῶν ἰπῶν πηπῆς E. 50. εἰκόνηα χερὶ Φεύγειν ἀπὸ τῶν τοιούτων. μὴ ἔχθαισι φίλῳ σοι ἀμαρῆαδῳ ἕνεκα μικρῆς 204.

Pythagorici A. 6. 7. b. 8. 10. 14. 19. b. 23. 65. b. 71. C. 2. b. 3. 64. 93. b. 94. a. b. 95. b. 96. 113. * 114. a. b. 115. 123. 124. a. b. 125. a. b. 139. b. 140. 141. b. 150. 152. b.

- τὰς λεωφόρους ἰκτεροπόρῳμοι, καὶ ἐν ἀπορρήτοις, μόνεις τοῖς ἀξίοις ὡρα-
 διδόντες τὴν φιλοσοφίαν, πρὸς τὰς ἄλλας διὰ τῶν μαθηματικῶν ἀυ-
 τὴν ἐνεδείκνυσι ὀνοματῶν A. 7. μυθικῶς χρῶμασι ὡραπετάσμασι
 A. 13. b. αἰνιγματικῶς ὡπερ ἐθῶν ἐν τοῖς Πυθαγορείοις C. 32. Ari-
 stotelis sylloge τῶν τοῖς Πυθαγορείοις ἀρεσκόντων C. 94. 95. b. 124.
 b. Pythagoricorum ἀνίχθων C. 124. a. b. 125. a. b. ignem in me-
 dio universi statuunt, ζῆκος πύργον 124. b. φυλακὴν διὸς 125.
 terra περὶ τὸ μέσον καθάπερ ἐν τῶν ἀστρῶν υπάρχουσα 131. τὴν γῆν
 ἐν τῶν ἀστρῶν συμβολικῶς ἔλεγον C. 134. Κομματικοὶ λόγοι καὶ γνω-
 μονικοὶ καὶ τῶν ὑποθηκῶν καλημῶν ὡρα τοῖς Πυθαγορείοις εἰδῶν
 E. 3. φιλότης, ἰσότης, ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι E. 149. Pythagoreo-
 rum amicitia laudatur 208. περὶ ἀετιῆς σιωπῆ E. 261. 262. sym-
 bolum εἰς τὸ ἱερὸν ἀπερχόμενον μὴ ἐπισρέφῃ E. 322.
 τὸ χῆμα τὸ καλημῶν ὡρα τοῖς ῥήτορσι ὡραληπτικόν C. 140. καὶ τὰς τῶν
 ῥητόρων δεινῆς E. 101. 147. τὸ τὰ ῥητορῶν. (Demofthenis) ὡς ἀπᾶς
 λόγῳ, ἀν ἀπῆ τὰ ἔργα, μάταιον τι φαίνεται καὶ κενόν C. 319.
 Romanorum leges. Supra in νόμῳ Romanorum calcei aurati, pur-
 purei, κενήσοι E. 298.
 Salustius (Cynicus) Simplicii ætate (ὁ ἐφ' ἡμῶν) vivum carbonem
 femori impositum sufflando periculum fecit quamdiu sustine-
 re illud posset, δοκιμάζων ἐαυτὸν μέχρι πόσῃ δυνατῇ καρτερεῖν
 E. 90.
 Σηρῶν ἀνατολικῶν δεῖσθαι E. 270.
 Simplicius ἐν τοῖς εἰς τὰ καὶ τὰ φυσικὰ μοι γεγραμμένοις A. 7. ευκαιρότε-
 ρον ἡμῖν καὶ τελειότερον ἐν τοῖς εἰς τὸ λάβδα τὸ καὶ τὰ φυσικὰ γεγραμ-
 μένοις, ἐπομένως τὰς ἰαμβλικῶν περὶ αὐτῆς (18 18) καὶ τὸν Ἀριστοτέλους
 σκοπὸν θεωρεῖται πεφιλοσόφηται A. 61. ἐν τοῖς χολοῖς εἰς τὰ καὶ τὰ
 φυσικὰ ἐρηται C. 122. b.
 σαφέτερον μοι ταῦτα ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν θεωρημάτων φυσικῶν διώρισται A 38.
 constituit in commentariis suis συμβιβάζειν καὶ τῶν τὴν πραγματικῆς
 ὑπομνηματιστῶν καὶ τὰς ἐνστάσεις καὶ τὰς λύσεις αὐτῶν C. 7. cum Jo.
 Grammatico negat sibi esse inimicitias, quem nunquam de
 facie noverit, ibid. cum Ammonio præceptore suo Astra obser-
 vavit Alexandria C. 113. *
 ἰμφοσωμῆμοι οἱ ἀσχοὶ καὶ ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐφίξαντες βαρῆς φέρονσι
 φορτία, ὡπερ πεπειράμα καὶ γὰρ ἐν τῷ βορρᾷ πηλαμῶ C. 127. b.
 ἐγὼ περασάμει μετ' αἰριβείας ἥς ἐδωκῆθην, τὸ αὐτὸ εὐρον βαρῆς

Ἐμφουσιδίῃ ὑπάρχον ἀσκήσῃ καὶ ἢ μὴ ἐμφουσιδίῃ. τῶν ἧ περι
 ἐμὲ περὶ αὐτοῦ ἴσῃ, γὰρ οἱ εἰρηκέναι τὸ αὐτὸ (leg. & τὸ αὐτὸ) βί-
 ρῃ. μᾶλλον ἢ πρὸ τῆ ἐμφουσιδίῃ βαρύτερον εἰ αὐτὸν ἴσῃ, ἔπει-
 ἴφ Πτολεμαίου στωαίκοι C. 173. ἀπὸ τῆ Φίλων ἔστιν, εἰ μὴ καὶ
 μᾶλλον ἐπιμελεῖσθαι προσήκει, ἔπει εἰς τὴν οὐνοῦ δὲ ἴσῃ τῶν ἐμὲ Φίλων
 E. 204. gaudet sibi occasionem datam in Epiceteti praecepta
 commentandi, πρὸ φασιν ἐν προσήκοι καὶ ἐμὲ μοι γνοῖσθαι ἴσῃ
 νικῆς περὶ αὐτοῦ E. 331.

Socrates C. 64. 130. E. 5. 6 b. 63. 85. 91. 258. 261. 270. 282. 283. 285.
 311. 325. 330. 331. σιμὸς καὶ Φαλακρὸς A. 79. b. ita commentatus
 profus tacuit E. 135. in praelio ad Delium commisso fortissi-
 me pugnavit E. 153. ab Apolline pronuntiatus sapientissimus
 E. 311.

Σωκρατικός λόγος E. 46.

Sofigenes Astronomus C. 131. a. b. 122. a. b. 123. b. 114. ἀπὸ αὐτοῦ λέ-
 βόν C. 119.

Stoici C. 68. b. 71. b. E. 8. 24. τὸ ὅτι τοῖς Στωϊκοῖς τρίτον θάλασσαν, καὶ
 καὶ τὰς παλαιὰς ὁ λόγος τοῖς ἴσῃ, εἰ ἐκ δυοῦν τριτοῦ συμπεραίν-
 ἴσῃ. τὸ ἧ συμπερανομένην μετὰ τῶν ἄλλων ἐξῆθεν συμπεραίν-
 ἴσῃ, καὶ ἐκ τῶν δυοῦν πρώτων καὶ ἐκ τῆ συλληθῆσθαι ἴσῃ συμπερα-
 νεται τὸ αὐτὸ C. 55. Stoicorum syllogismi hypothetici ἀπὸ τῆ
 & complexi E. 292. axiomata ibid.

Strato C. 62. b.

Syrianus ὁ μέγας Φιλόσοφος C. 173. Συριανὸς ὁ μέγας C. 1. 96. b.
 εἰ θαυμαστοποιὸς C. 128. b. E. 53.

Thales A. 7. b. 8. 139. 148. a. b. Milesius C. 126. b. 151.

μηδὲν αὐτὸ ἐφείλο σύγγραμμα A. 8. ἠέθεν πάντα πλάσσει θεὸς ἀπὸ
 A. 20. ἐπὶ ὕδατι * ἐφείλετο τὴν γῆν, ὥστε ζῦλον ἢ ἄλλο π τῶν
 πεφυκότων ἐπιπολάζουσιν τῶν ὕδατων - - παρ' Ἀργυρίου ἔστιν ἐν τῇ
 μᾶλλον μύθῳ λέγειν, καὶ ὁ Θαλῆς ἐπέθεν ἴσῃ τὸν λόγον περὶ τῆ-
 κεν C. 127.

Θεαμάτων ἐπιθυμίας καὶ ἀκρομάτων E. 279. Θεατρικὸς βίβλος τῶν ἐν δι-
 τρισ ἰσολακῶν ibid. De ἀκρομασι illis sive ἀκρομασι & περὶ
 tionibus λόγων ῥητορικῶν & ποιητικῶν E. 281.

Themistius A. 42. C. 15. 16. a. b. 17. 30. 40. 42. b. 43. ὁ ὀρθρὸς
 C. 17.

The

* Confer 2. Pet. III. 5.

- The mistti paraphrasis quarti libri de caelo C. 16.
 κλίτοι τοῖς πλεῖστοις ἀριστέλει προσκειμῶ, ἐν τῷ τῷ γε μὴν τῶν τῶν πλά-
 των ῥημάτων ἀποδέχεται μάλλον δοκεῖ C. 16. b.
- Theologi & Phyci conspirant, Mundum esse γενητόν C. 68. b. τὰ ἀ-
 μέσως γνώμια ὑπὸ θεῶ ἐκ ἐξ ὑποκειμένων τινος προῦπαρχοῦ C.
 C. 31.
- Τὰς Θεογονίας ἡμῖν οἱ θεολόγοι παρέδωκαν C. 21. b. μυθικῶς τὴν 7ῃ κόσμῳ
 γένεσιν ἔλεγον C. 69. εἴ τιμι φίλον καὶ τοῖς θεοῖς ἐπαναπαύεσθαι C.
 119. οἱ περὶ ἡσίοδου θεολόγοι C. 147.
- Theophrastus C. 120. 122. b. 142. 148. 157. Epitome Physicorum: vi-
 de supra, in Simplicio. ἐν τοῖς ἰδίῳις Φυσικῶις A. 80. C. 139. b.
 ἐν τῷ περὶ γενέσεως σοικείων βιβλίῳ C. 168. * b. ἐν τῷ περὶ ἡρανοῦ C. 1.
 ἐν 7ῷ πρώτῳ τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν C. 137. b. ὁ ἀριστέλης ἐν τῷ πε-
 ρὶ αἰτόμων γραμμῶν, ὅπερ 7ῶς εἰς θεόφρασον ἀναφέρειν C. 140.
 Acroithas gentem atheam a terra absorptam narrat Theophra-
 stus E. 222. seq.
- Theorio, supra in Paxamone.
- Theseus E. 91.
- Thrasymachus delectus verborum studiosus C. 68. b.
- Τιμί μαθηματικῶι ἐνδείξεις. A. proœm. ἐν τῇ Φυσιολογίῳ εἰς τὸν ἀνθρω-
 πὸν καὶ τῶς 7ῶς ζωῶς κατὰλήξας A. 2 b. ἡ 7ῇ Τιμαίῳ ἔ Πυθαγο-
 ρικῇ Φυσιολογίῳ, ἢ καὶ Πλάτων ἐν τῷ ὁμωνύμῳ ἀιθλοῦ γῶν παρέδω-
 κεν C. 139.
- ὁ Πλάτων Πυθαγόρειον ἀνδρα τὸν Τίμαιον ὑποκειμῶν A. 10. 7ῶ πυ-
 θαγορικῶ Τιμαίῳ δοκῶν ὁ Πλάτων συνεγραψεν C. 157.
- ὁ τίμαι ἔ τὴν γῆν ἰδρῶσ ἐν τῷ Τιμαίῳ Φησίν C. 126. lege ἐν τῷ μέσῳ.
 αὐτὸς ὁ τίμαι ἐν 7ῷ αὐτῶ βιβλίῳ C. 139. b. 141. b. 144. a. b. 145.
 b. 157. ὁ τίμαι αὐτὸς ἐν τῷ βιβλίῳ ὅπερ ὁ Πλάτων μετέλαβεν
 C. 158.
- ἡ τραγωδία (Euripidis versus in Medea) E. 40. 68. 74. alii E. 123.
 χορηγὸς τῶ δρᾶμα καὶ διδάσκαλ E. 127. ὑποκρίσῳ id. 295.
 πρόσωπα E. 127. θρηνοὶ καὶ τραγωδία E. 160.
- Varix lectiones in antiquis Aristotelis Codicibus A. 54. 83. b. 90. C.
 34. b. 68. (ἐν τισὶ τῶν πρωτότυπων εὔρηται) 74. (ἐν τοῖς πλεῖστοι τῶν
 βιβλίῶν τῶν πρὸς ἐμὶ ἀφικνῶν ἔχ ἔτις ἔχει ὡς Ἀλέξανδρ ἔγρα-
 ψεν) 87. b. 82. 83. (τῶν γραφῶν πᾶσισμα 116.) 118. 125. b. πολ-
 λοῖς ἀρχεῦτοις ἐνετυχον ἔτις ἔχσιν C. 126. b. 144. 147. 154. b.
 167. b. 169. * 175. Xe-

Xenarchus C. 13. b. 16. b. 66. b. ἐν τοῖς γεγραμμένοις αὐτῷ βιβλίοις πρὸς τὴν Πέμπτην ἑστίας C. 4. ἐν ἧς πρὸς τὴν πέμπτην ἑστίαν ἀπορίας C. 5. b. confutatus ab Alexandro Aphrodisi. C. 4. 6. a. b.

Jo Philoponus ejus argumentis usus C. 6 b. 7. 10. b. 12. b.

Xenocrates C. 70. b. 193. b. 162. definitio animæ, quod sit ἀριθμὸς κινῶν ἑαυτὸν A. 7. a. b. 16. b. 17.

ὁ γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος ὁμιλητῶν ἐν τῷ πρὸς τὴν Πλάτωνος βιβλίῳ C. 3. b. 20. b.

Xenophanes Colophonius C. 126. b. 127.

Xenophontis Convivium E. 267. Xenophon ἕως μέρους ἐκείνου ἀλώσεσθε καὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐξικηρύχθη E. 153. de Cyri morte E. 211.

Xuthus C. 147. b.

Zeno Citieus E. 50. 102. 112. 282. 283 285.

Zenodorus Geometra C. 100. b.

Zuthus ὁ 289 C. 147. b. leg. 289.

X. Scripta Simplicii deperdita, vel certe inedita.

- I. *In Aristotelis Metaphysica Commentarius.* Meminit Simplicius ipse in libros de Anima p. 7. & 61. & in libros de Cælo p. 122. b.
- II. *Epitome Physicorum Theophrasti,* Meminit in libros de anima pag. 38.
- III. *Commentarius in Jamblichum de Philosophia Pythagorica,* Petrus Joannes Nunnescius in institutione Philosophiæ Peripateticæ c. 2. p. 24. *Pythagoricam qua antiquior est cæteris clarioribus Græciæ, suppeditabunt Jamblichus & Porphyrius (qui Malchi nomine editus extat) libro de vita & secta Pythagoræ, & Simplicius, ut refertur, interpretas, si quando ille hanc lucem aspiceret.* Puto autem Nunnesium respicere ad Gesnerum qui p. 600. b. Bibliothecæ suæ scripsit Simplicii Commentarios in Jamblichi de Pythagorica secta libros tres servari Romæ in Bibliotheca Vaticana. Vereor autem ne vanus rumor ad Gesnerum pervenerit, similiter ut quum eodem loco scribit *Epistolæ Epicteti cum Simplicii Commentariis extare Florentiæ in Bibliotheca Medicea.*
- IV. *Commentarius brevis de Syllogismis,* quem cum initio commentariorum de anima, quod in Græca editione desideratur, editurum se recepit olim Arnoldus Arlenius Peraxylus.

XI. Alii Simplicii.

- Simplicius ad quem scribit Gregorius Nyssenus supra p. 153.
 Simplicius Emonensis, Vicarius urbis, Gratiano tertium & Equitio
 Coll. A. C. 374. (occidit A. 376.) de quo Valefius ad Ammiani
 XXVIII. l. p. 517.
 Simplicius Episcopus Augustodunensis qui interfuit Concilio Sardi-
 censi A. 347. & fortasse Valentino A. 374.
 Simplicius ArchiEp. Bituricensis, circa A. C. 480. de quo Acta San-
 ctor. Martii T. I. p. 34. seq.
 Simplicius Monachus, discipulus S. Benedicti & Abbas Casinensis de
 quo Jo. Baptista Marus ad Petrum Diaconum de viris illustri-
 bus Casinensibus capite V. Tom. XXI. Bibl. Patrum edit. Lugd.
 p. 352. Ejus versus in laudem regulæ S. Benedicti publicavit Lu-
 cas Holstenius cum Benedicti Ananiensis Codice Regularium
 Paris. 1564. in 4.
 Simplicius Papa Romanus ab A. C. 467. 5. Mart. ad A. 483. 10. Feb.
 cujus Epistolæ XVIII. scriptæ Latine sæpiusque editæ exstant in-
 ter Epistolas Pontificum in Conciliorum Tomis, ut edit. Bipia-
 næ Tom. II. p. 435. seq. De hoc Simplicio consulere Acta San-
 ctor. ad 2. Martii Tom. I. p. 133. seq. De eodem accipienda
 Epigrammata quæ leguntur apud Gruterum in thesauro inscrip-
 tion. p. MCLXIII. 3. & MCCXIV. 1.
 Simplicius Episcopus Senonensis &c.

CAPUT XXX.

De JOANNE STOBÆO, & aliis
 Græcis Locorum Communium
 Scriptoribus.

De Joanne Stobæo ejusque Anthologio I. Tituli capitum libri I. & II. sive
 eclogarum quas mancas Guil. Casertus edidit 2. 3. Tituli capi-
 tum libri III. & IV. (quos sub florilegii titulo habemus cum versio-
 ne Conradi Gesneri) adnotatis numeris quadruplicium editionum
 diversimode capita computantium 4. 5. Editiones Græcæ & Gra-
 colat. florilegii 6. Capita editionis Wechelsianæ cum aliis edit. col-
 lata 7. Editiones Latina & versio Germanica, & partes quædam
 Libri V. Pars 4. Pp-pp separa-

separatim vulgata, 8. *Index scriptorum a Stobæo allegatorum* 9. *De S. Maximo* 10. *Joh. Damasceno* 11. *Antonio Mellissa* 12. *De aliis quibusdam deperditis vel ineditis Locis communibus Orionis, Nicomæ, Antiochi, Joannis Monachi Damasceno antiquioris, Anonymorum &c.* 13.

I.

Inter utilissima veterum monumenta, & quæ temporum injuriam bona fortuna evavisse aliquis gaudeat, referri merito debet *Ἀπολόγιον* five *Florilegium* *ἐκλογὴν, ἀποφθεγματίων, ὑποθηκῶν, ἐπιόρων, ἀπορρηβηματίων, πρæceptorum*, quod ex omni scriptorum, quingentorum circiter, poetarum & profanorum genere, studio incredibili, in usus filii sui *Epimii* a) five *Septimii*, per locos communes omnis Philosophiæ, moralis maxime ac naturalis, libris quatuor digessit JOANNES STOBÆUS b) *Στοβαῖος* quem viri docti malunt Latine c) dicere STOBENSEM, a Stobis Macedoniæ secundæ Civitate, quam patriam illi fuisse existimant. Ipse quis fuerit vel quando vixerit, neque usquam prodidit, neque alium qui id annotaret & nos doceret habuit. Facile tamen universi ejus operis ratio & textura, & quod nusquam sacris vel Christianis scriptoribus vitæ, etiam in illis argumentis quæ sunt ab ipsis pulcherrime exposita, demonstrat ipsum fuisse a Christi nomine alienum. Non longissime quoque duxerim eum abuisse a temporibus Themistii Philosophi, hic enim omnium qui a Stobæo laudantur, ætate ultimus fuisse cognoscitur. Neque est quod ingerat aliquis in vulgato per Generum florilegio allegari non modo juniorem longe Simplicium, sed & Christianos scriptores, Gregorium Theologum, Paulum Silentiarium, Agathiam, & qui ad Justinianum Imperatorem scripsit, Agapetum Diaconum. Nam ex Photio qui auctorum e quibus Stobæus sua selegit, texit nomina, exploratum est nullum horum

- a) *Ἐπίμιον* habent Syriacæ Codices in *Ἰωάννης*. Sed Photii Cod. 167. *Σεπίμιον*, unde *Σεπείμιον* maluit Hæschelius & Andreas Schottus: *Κακοῖσιμα Ἰπποκρίτου*.
 b) *Nicolaum Stobæum* dixit Erasmus in adag. quod Codicum Stobæi, & Photii Sive que constantibus testimoniis refellitur.
 c) *Stobensium* vocant H. Valesius ad Malchi excerpta Legation. Lucas Hollesius ad Stephanum Byz. in *Στράβω*, Menagius in *Historia Mulierum Philosopharum*, Hemsterhusius ad *Posticum* &c.

ad Stobzo testem citatum esse, verum loca illa ab alia manu, ut Agapeti ab editore Gesnero accessisse. d) Itaque infra in indice scriptorum quorum Stobzus meminit, asterisco præfixo distinguere animus est illos quos Photius in suo Stobzo non reperit, qui ejus opus longe integrius olim legit quam nos hodie habemus. Unius autem operis retrahibili partes ambz sunt, & illaquam Gesnerus & hæc quam Guil. Canterus Latine vertit. Canteriana duos florilegii libros primores, sed misere quoad posteriorem præsertim mancos, & passim inemendatos exhibet: Gesneriana librum tertium & quartum, in quibus longe pauciores possunt desiderari, licet doctis ingenii etiam in his non defutura est materia si velint de tam præclaro scriptore bene mereri. Ac sane foret operæ pretium adscitis iis quæ ad poetarum loca a Stobzo laudata egregie Hugo Grotius observavit, Stobzum integrum, ad Codices MStos qui in Cæsarea e) Regia Paris. Vaticana, Collegii novi Oxon. Augustana Vindelicor. aliisque extant, a viro aliquo docto recenseri supplerique, & loca Poëtarum cum Metaphrasi Grotii, cætera cum versione Canteri & Gesneri sed diligenter emendata exhiberi, necessariisque notis & bonis indicibus instrui, acque ita frequentiori studio forum, quam certe meretur, sectioni commendari. Nunc quæ totius operis sit ratio & institutum, paullo distinctius explicare juvat.

II. Ex libro primo & secundo quæ supersunt, lucem primam videntur Græce ex Codice *Job. Sambuci*, alteroque emendatiore quidem, sed multis tamen adhuc manco f) partibus *Guil. Sirleti* Cardinalis, addita *Guil. Canteri* versione, g) Antwerp. 1575. fol. apud Christophorum Plantinum, cujus Epistola præmittitur qua Sirleto gratias agit. Recusa deinde hæc editio est Genev. 1609. fol.

Liber primus sexaginta olim constitit capitibus, quibus Stobzus præmiserat contextas ex variorum clarorum Virorum scriptis

Pp pp 2

Laudes

d) Vide Bernardi Danke notas ad Agapeti schedam regiam cap. 68. & H. Dodwelli diss. de auctore libri de fluviis qui sub Plutarchi nomine ambulat §. 9. T. 2. Geographor. minorum V. C. Johannis Hudsoni.

e) Vide Lambec. VII. p. 142.

f) Vide Holstenii Epist. ad Lambec. lib. VI. de Bibl. Vindob. p. 266.

g) Subjungit Canterus etiam ex ejusdem Sambuci Bibliotheca Oratioes duas Gemisti Plethoensis de rebus Peloponnesiacis, cum Latina versione, & Græce *διαγοών* Peloponnesiæ e Ptolemæi Geographia, & ejusdem Plethoensis librum de Virtutibus itidem Græce tantum. Sed de his dicendi locus infra in Gemisto.

Laudes philosophiæ, & de heresiis philosophorum dissertationem, in qua etiam de Geometria, Musica & Arithmetica sententias Veterum annotavit. ἐν μὲν τοῖς τῶν βιβλίων πρὸς τῶν εἰρημίων κεφαλαίαις ἐπιβαλλῶν, περὶ δὲ δύο κεφαλαίαις διαλαμβάνει, ὧν τὸ μὲν ἑκαστὸς ἐστὶ φιλοσοφίας, καὶ ἐστὶ ἐκ διαφόρων αὐτῶν συνηρασμένων. Τὸ δὲ πρὸς τῶν κατ' αὐτὴν συνεσηκῶν αἰρέσεων, ἐν ᾧ καὶ περὶ γεωμετρίας, καὶ μουσικῆς, καὶ ἀριθμητικῆς, δόξας παλαιὰς συναναγράφει. Ita Photius Cod. CLXVII. p. 191. Sed in editis Stobæi eclogis incassum ista quæsieris, exceptis paucis quæ p. 2. & 3. in laudem disciplinæ numerorum differuntur, hæc enim alieno inserta loco, & ex capite secundo Prolegomenorum excerpta esse non dubito, idque Andreas Schottus ad Photium testatur etiam MSto. Augustanæ Bibl. Codice confirmari.

Tituli Capitulorum Libri I.

1. περὶ θεῶν, ὅτι δημιουργὸς τῶν ὄντων, * καὶ διαίπει τὸ ὅλον τῆς πρώτης λόγου. *De DEO quod rerum omnium est opifex, & universa providentia sua ratione gubernat. In Eclogis editis cap. 1. pag. 1. & cap. 3. 4. 5. & 6. p. 3--8. huc pertinent. Confer etiam cap. 7. florilegii in edit. Gesneri, quod est περὶ θεῶν καὶ τῆς περὶ τῶν ἑρανῶν καὶ κόσμου Φυσιολογίας.*
2. περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι πρόνοικον καὶ ἐπομένως τάδε θεῶν ἐπιπέ τῆ παντὸς διοικήσει δυνάμει. *De iis qui putant non esse providentiam, neque consequentes eandem divinas ad universam moderandas facultates. Hoc caput deest in editis, excepto loco Arriani, qui p. 8. legitur.*
3. περὶ δικῆς τῶν θεῶν τεταγμένης ἐκπέμπει τὰ γινόμενα ἐπὶ τοῖς ἀνθρώπων, τιμωρὸν ἔσταν τῶν ἀμαρτανόντων. *De justitia a Deo constituta ad hominum actiones inspicienda, & peccata punienda. Est in editis caput 7. p. 8--10. non integrum tamen, nam defuit plura Porphyrii e libro de Styge, quæ ex integriore Antonii Augustini Codice vulgavit Græce ** Andreas Schottus lib. V. hunc-*

* Primus locus in hoc capite qui sine auctore in Canteri edit. legitur, est Porphyrii ex libro περὶ ἀγαλλμάτων ut e MS. Stobæi Vaticano notat Holstenius in vita Porphyrii c. 9.

** Idem Andreas Schottus in Epist. ad Hugonem Groc. inter eas quas Ioh. Brandt Anselm. 1708. edidit p. 32. librum e MS. Stobæi partem pari sollicitat ab-
quod.

humanar. Observationum cap. 20. atque deinde ex altero Vaticano Holstenius addita etiam Latina versione, ut dixi in Porphyrio lib. IV: cap. 27. p. 186. Nonnullas in Stobzium Hieron. Wolfii emendationes cum lectore communicat Hirschelius notis ad Photium p. 945.

περὶ ἀνάγκης θείας καὶ ἢ ἀπαραιτήτως τὰ κ' ἢ ἢν θεῶν γνῶσιν βάλῃσιν. De necessitate, quæ capitula necessario secundum DEI voluntatem sunt. Est in editis caput 8. p. 10. 11.

περὶ εὐμαρδίας καὶ τ' ἰσῶν γινωσκῶν ἐπιτυχίας. De fato ac rerum relictione. Est in editis caput 9. p. 11 -- 14.

περὶ τύχης ἢ ταισφοραῖς. De fortuna sive casu. Est in editis prior pars capituli 10. p. 14 - 16.

περὶ αἰλόγης ἢ Φορὰ τ' τύχης. Quod temerarius sit fortuna impetius. Pars capituli decimi posterior in editis p. 16. 17.

περὶ χρόνου ἰσῶν καὶ μερῶν, καὶ πῶσιν ἐπὶ αἰτίῃ. Male in Eclogis Stobzi postremis verbis legas καὶ πῶσιν εἰκῆ. Est ibi caput undecimum p. 17 - 21. De temporis natura partibusque & quot ac qualis rerum causa sit.

περὶ ἀφροδῖτης ἐρασίας καὶ ἔρωτος. Sed e celesti ac Divino Cupidino. In editis caput 12. p. 21 --

περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων, καὶ τ' πῶσιν ἰσ. De principis & elementis atque universo. Est in editis caput 13. p. 25 - 29.

περὶ ὕλης. De materia. Caput 14. in editis p. 29. 30.

περὶ ἰδέας. De Ideo. In editis c. 15. p. 30. 31.

περὶ αἰτίων. De causis. cap. 16. p. 31. 32.

περὶ σωμάτων καὶ περὶ τ' ἰσῶν τομῶν, καὶ περὶ ἐλαχίστων. De corporibus atque sectione & minimis. cap. 17. p. 32. 33.

περὶ σχημάτων. De figuris. cap. 18. p. 33 - 35.

περὶ χρωμάτων. De coloribus. cap. 19. p. 35. 36. adde p. 151.

περὶ μίξεως καὶ κράσεως. De mixture & temperatione. cap. 20. pag. 36. 37.

περὶ κινήσεως καὶ ἴσῶν καὶ χύσεως. De vacuo, loco & rotatione. cap. 22. p. 38 - 40.

περὶ κινήσεως. De motu. cap. 23. p. 40 -- 43.

Prppp 3

20.

quando subiungat, & que Guil. Canterus Quercus & Huetus typis editis Plantiniani; sed suo principio quod habet ex Pataviano Codice descriptum autum & quidem ordine a Photio nostro prescripto.

20. περὶ γινέσεως καὶ φθορᾶς. *De oris & interitū cap. 24 p. 43 -- 46. & cap. 21. p. 30. 37.*
21. περὶ κόσμου, καὶ εἰς ἄμψυχον, καὶ προνοία διακείμενον, ἢ πᾶ ἔχει τὸ ἡγεμονικόν, καὶ πόθεν τρεῖς φέροι. *De mundo, an animatus sit & providentia regatur, ubi principalem partem habeat & unde aliat cap. 25. p. 47 -- 50.*
22. περὶ τάξεως & κόσμου, *de Mundi ordine p. 50-52. καὶ εἰ ἐν τῷ πᾶ an Unum sit univrsūm p. 52.*
23. περὶ τ' ἄραν ἄστιας καὶ διαμερέσεως. *De celi natura ac divisione p. 52-53.*
24. περὶ ἄστιας ἄστρων καὶ σχημάτων, κινήσεώς τε καὶ ἐπιστημοσύας. *De stellarum natura, figura, motu ac significatiōe p. 53-55.*
25. περὶ ἄστιας ἡλίου καὶ μεγέθους, σχηματὸς τε καὶ τροπῶν ἢ ἐκλείψεως σημεῖων ἢ κινήσεως. *De solis natura, magnitudine, figura, circumferentiā, defectu, signis & motu p. 55 -- 59.*
26. περὶ σελήνης ἄστιας, μεγέθους καὶ σχηματὸς. Φωτισμῶν τε, καὶ ἐκλείψεως καὶ περὶ ἀποσηματῶν καὶ σημεῖων. *De Luna natura, magnitudine, figura, luce, defectu, distantia, & significatiōe p. 59 -- 62.*
27. περὶ γαλακτοῦ. *De via lactea p. 62.*
28. περὶ κομητῶν καὶ διατρίβηων, καὶ τῶν τοπιτῶν. *De Cometis, & quæ proficere videntur, ac similibus p. 62-64.*
29. περὶ βροχῶν, ἀστραπῶν, κεραυνῶν, κρηστήρων, τυφάνων. *De niivibus, fulguribus, fulminibus, proceribus ac typhouibus p. 64-67.*
30. περὶ ἰριδῶν, περὶ ἄλω ἢ παρηλίου ἢ ῥάβδων. *De iride, cometa, parelio & virgis p. 67-68.*
31. περὶ νεφῶν, ὀμίχλης, ὑέτων, δέου, χιονῶν, πάχνης, χαλαρῶν. *De nube, pluvia, rore, nive, glacie, grandine. Ex hoc capite prius locus p. 68. exstat Platonis, e Timæo.*
32. περὶ αἰνῶν. *De ventis. Etiam hujus capituli nihil superest præter unum locum Aristotelis ex Meteorolog.*
33. περὶ γῆς, εἰ μία ἢ πεπερασμένη. *De terra, una ne sit & finita. In editione Canteri deest hoc caput, una cum proximis quatuor.*
34. πόσος μεγέθους ἡ γῆ. *Quanta terra magnitudo.*
35. περὶ θέσεως τ' γῆς. *De situ terra.*
36. περὶ σχηματὸς αὐτῆς τ' γῆς. *De ejusdem terra figura.*

37. πότερα μένει ἢ γῆ ἢ κινεῖται. *Utrum quiescat terra an moueatur.*
38. περὶ σεισμῶν γῆς. *De terra motu.* Exstat hoc caput in Canteri editione p. 68. 69.
39. περὶ θαλάσσης. *De mari.* Deest in editis.
40. πῶς ἀπὸ πύλων καὶ πηλιδυμῶν γίνονται. *Quomodo accessus & recessus aestuum in mari fiunt.* Exstat in editione Canteri breve caput hujus argumenti p. 69. 70.
41. περὶ ὑδάτων. *De aquis* p. 70.
42. περὶ τῆς ἀσπίδος. *De universo.* Ex Aristotelis libro sive Epistola ad Alexandrum de Mundo prolixus locus p. 70-78.
43. περὶ φύσεως καὶ τῶν συμβαδίων ἐξ αὐτῆς αἰθρίας. *De natura & causis quae ab illa proficiuntur* p. 78-80.
44. περὶ τῆς ζωῆς γενέσεως. *De generatione animalium* p. 87. ubi etiam de causa similitudinis liberorum, & de septimestri partu.
45. πόσα γίνονται ζῶα. *Quot genera animalium* p. 87. breve caput hujus argumenti legitur.
46. εἰ πάντα ζῶα λογικὰ καὶ αἰσθητά. *Num animalia omnia ratione & sensu gaudeant.* Deest hoc caput in editis.
47. περὶ ὕπνου καὶ θανάτου. *De somno & morte.* Hujus quoque capituli nullum in editis vestigium.
48. περὶ φυτῶν. *De plantis.* Nihil de his apud Stobzum reperio, nisi quod p. 87. notatur, a Platone plantis quoque vitam tribui.
49. περὶ τροφῆς καὶ ὀρεξέως τῶν ζῶων. *De cibo & appetitu animalium.* Deest in editis.
50. περὶ φύσεως ἀνθρώπων. *De hominum natura* p. 88-90.
51. περὶ νῦ. *De mente* p. 90-93.
52. περὶ ψυχῆς. *De anima.* Caput prolixum & memorabile, quo varias Veterum sapientum cogitationes de animae hominis natura, facultatibus, functionibus & immortalitate, sarraginis in morem Stobzus congesit, p. 93-150.
53. περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν, καὶ εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις; de sensibus sensuque praedicto, & num sensu haud fallaces? In Canteri edit. p. 150. 151.
54. πόσων αἰσθητῶν αἱ αἰσθήσεις, καὶ πόσας εἰστίας καὶ ἐνεργείας ἐπέσει. *Quot sint sensus & quae singulorum natura atque operatio?* p. 151.
55. περὶ ὀρατικῆς καὶ καθ' ἑστῆσαν ὀμφοῦσων. *De visu & specularibus imaginibus.* Ex hoc capite pauca quaedam leguntur p. 151. 152.

56. περὶ ἀκοῆς, περὶ ὀσφύσεως, περὶ γέυσεως, περὶ ἀφῆς. *De auditu, olfactu, gustu & tactu* p. 152. 153.
57. περὶ Φωνῆς, καὶ εἰ ἀσώματός ἐστι ἡ Φωνή, καὶ τί αὐτῆς τὰ ἡγεμονικόν; *De voce & num incorporealis sit vox, & quodnam ejus principale?* pag. 153.
58. περὶ Φαντασίας καὶ κριτηρίου. *De imaginatione & veri falsique regula* p. 153.
59. περὶ δόξης. *De opinione* p. 153. 154.
60. περὶ ἀναπνοῆς καὶ παθῶν, *De respiratione & passionibus* pag. 154. 155.

Liber secundus XLVI. capitibus olim constitit, quorum titulos infra e Photio apposui. Hi si cum editis a Cantero conferantur, patebit minimam vix partem secundi libri nos habere, nimirum caput primum nescio an integrum, cujus titulus etiam e Photio supplendus & emendandus p. 156. 157. Deinde a verbis *ἡ δὲ θεωρητικὴ* p. 157. usque ad pag. 159. *ῥηδῶς μακράνους* extant fragmenta quaedam perexigua capitum 2. 3. 5. *de Dialectica, Rhetorica & Poetica.* Deinde superest caput septimum *de morali disciplina* a p. 159. ad 197. quod in varias partes iterum subdividitur, resque morales exponit ex sententia *Platoniorum* usque ad p. 165. atque *Stoicorum* pag. 166--184. & *Peripateticorum* p. 184--197. Denique reliquum est sed mancum extrema parte caput octavum *περὶ τῆς ἐφ' ἡμῶν, de eo quod in nostra est potestate* p. 207--207. Cetera omnia interciderunt.

III. Tituli Capitum Libri II.

1. περὶ τῶν τὰ θεῖα ἐρμηνευόντων, καὶ ὡς ἐν ἀνθρώποις ἀκαταλόγητος ἡ τῶν νοητῶν καὶ τὴν ἕσταν ἀλήθεια. *De rerum divinarum interpretatione, & quod a mortalibus rerum intelligibilium veritas comprehendi nequeat.*
2. περὶ Διλεκτικῆς. *De dialectica.*
3. περὶ Ῥητορικῆς. *De Rhetorica.*
4. περὶ λόγου καὶ γραμμάτων. *De oratione ac litteris.* Hoc caput fortasse adhuc superest in Florilegio Stobæano, ubi alieno loco leguntur in editione Gesneri *περὶ γραμμάτων* cap. 79. & 80.
5. περὶ ποιητικῆς. *De arte Poetica.*
6. περὶ χαρακτήρος. *De forma orationis.*
7. περὶ τῆς ἠθικῆς εἰδὸς τῆς Φιλοσοφίας. *De morali genere Philosophia.*

8. πειθ' ἰσ' ἡμῶν. *De eo quod est in vobis potestate.*
9. ὅτι υἱός ἐσθε ἀγαθός. *Quod pater volens dicitur.*
10. ἕκαστος ἑαυτὸν ἵσχυρὸν φησὶ. *Qualem Probationem esse docent.*
11. ὅτι χρὴ σέβειν τὸ θεῖον. *Numeri colendum esse.*
12. ὅτι τῶν ἐπιπέσειν ἐξ ἀδικίας βουθεῖ τὸ κρείττον. *Pius est magis quam ferus a DEO.*
13. πειραστικῶς. *De divisione.*
14. ὅτι χρὴ πειρᾶσθαι τοὺς ἄλλους τῶν σοφῶν συνέπειας, ἐκλήθει δὲ τὸν φαυλὸν καὶ ἀπειθέτατον. *Sapientiam consuetudinem magni esse faciendam, fugiendam vero vobis neque imperitiam.*
15. πειθ' ἰσ' ἀδικίαν καὶ τὴν ἀδικίαν, ἣν ὅτι ἢ τῶν λόγων καὶ πρῶτον τὸν ἀδικητικόν, ἀλλὰ τὸ τῶν πράξεων. *De eo quod videtur iustitiam, et quod videtur; utque e verbis sed moribus esse de homine iudicandum.*
16. ὅτι οἱ ἄλλοις ἐπιβουλεύουσιν, οὐκ ἔστι λαοφάνους καὶ βλάστησης. *Qui alios fruuntur infidias, seipsos maxime improbos habere.*
17. πειθ' ἰσ' ἐνδοξίας. *De hominis gloria.*
18. πειθ' ἰσ' φήμης. *De fama.*
19. ὅτι μέτρον ἀρετῶν. *Modum esse optimum.*
20. ὅτι δυσκαταρθείων ἢ ἀρετῆς, ἐπιβουλεύουσιν ἢ ἢ κακῶν. *Vitium agere perfici, vitium contra facile acquiri.*
21. ὅτι ἢ χρὴ λόγον ποιῶσθαι πειθ' ἰσ' τῶν ἀσωμάτων δικαιοσύνης. *Stultitiam iudicium suum deque habendum esse.*
22. ὅτι ἦν ὑπόκρισις, τῶν κακῶν ἐπιβουλεύουσιν ἢ ἢ κακῶν, καὶ πρῶτον ἢ γένεσις, ἢ ψυχῆς ἐκβλητικῶν. *Hypocritam et simulacrum et illi quod quos ekeretur noxiam, animo esse efficiendam.*
23. ὅτι ἢ χρὴ πολυπραγμονίαν, φθόνου γὰρ καὶ διαβολῆς αἴτιον γίνεσθαι τοῖσδε. *Curiositatem esse vitandam, praebere enim causam invidiae utque calumpniae.*
24. ὅτι ἐν οἷς πλημμελεῖ τῶν, τὸ μεταμελεῖσθαι κάλλιστον. *Ubi quia deliquerit, optimum esse in penitentia consilium.*
25. πειθ' ἰσ' λαιδρείας, οὗς ἢ ἀγαθόν. *Obterrationem penitentiam probandam esse.*
26. ὅτι ἐν τῷ λαιδορῆσθαι χρὴ σκοπεῖν μὴ τῶν αἰσῶν πειραστικῶν ἐλαττώμασι. *In obterrando cogitandum, ne iudicium et non delictum obnoxium simus.*
27. πειθ' ἰσ' ἀνάγκης ἢ καὶ τὸν βίον. *De necessitate in vita.*
28. ὅτι ἐκαστος δὲ πρῶτον. *In tempore petenda esse veritas.*

29. πρὸς τὴν βέλεια, ὅτι ἔδει ὡς ἐτυχῶ ἀναβάλλεσθαι. *De voluntate & consilio. Non id esse temere differendum.*
30. ὅτι τὸ δυσυχῆσαι πολλὰκις ἐπωφελὲς γίνεσθαι, καὶ μάλιστα τοῖς ἀφροσιν. *Res adversas experiri, frequenter utile est, præcipue imprudentibus.*
31. πρὸς ἀγωγῆς καὶ παιδείας. *De educatione atque institutione.*
32. ὅτι κάλλιστον ἢ Φιλίαν τῶν ἀγαθῶν. *Pulcherrimum bonorum esse amicitiam.*
33. ὅτι ἡ ὁμοιότης τῶν ἡρώτων Φιλίαν ἀπεργάζεσθαι. *Morum similitudine amicitias conciliari.*
34. ὅτι χρηρὴ ἐν ταῖς δυσυχίαις καὶ τοῖς κινδύνοις μὴ πρὸς τὴν Φίλον. *In adversis ac periculis non esse negligendos inimicos.*
35. ὅτι ἔχρη συναιδέειν τοῖς Φίλοις. *Non esse in amicorum gratiam infra faciendum.*
36. πρὸς γνησίων καὶ ἀβεβαίων Φίλων. *De genuinis & inflabilibus amicis.*
37. ὅτι χρηρὴ ταχέως ποιεῖσθαι τὰς πρὸς τὴν Φίλον διαλλαγὰς, ἢ ἀμνηστία μάλιστα αὐτῶν ἕνεκα φέροντας μὴ τὴν ἀμνηστίας. *Cito esse in gratiam cum amicis redeundum, clementerque vitia ferenda, & delicta oblivioni tradenda.*
38. ὅτι ἐν ταῖς ἀτυχίαις τὴν γνησίαν τῶν Φίλων διαγνωίσκειν. *Quod amicos certos in re incerta certum.*
39. Φιλικά ὄψα γυμνάσια. *Præcepta amicitia.*
40. πρὸς ἐχθρας καὶ ὅποιόν τινα εἶναι χρηρὴ πρὸς τὴν ἐχθρῶν. *De inimicis, & quo se quis modo cum hoste gerere debeat.*
41. πρὸς τὸ πῶς ἐξ αὐτῶν ἐχθρῶν ὠφελήθησθαι. *Qua ratione ex inimicis capi possit utilitas.*
42. πρὸς τὴν εὐεργεσίαν. *De beneficiis.*
43. ὅτι μείζων ἢ χάρις ἐν καιρῷ δοθεῖσα. *Majus esse beneficium quod in tempore confertur.*
44. πρὸς τὴν ἀντιεργεσίαν. *De beneficiis retribuendis.*
45. ὅτι τὴν πονηρίαν ἔχρη εὐποιεῖν, καὶ παρ' αὐτῶν εὐεργετιάζεσθαι. *Non esse beneficiis afficiendos malos, neque ab eis beneficium aliam accipiendum.*
46. πρὸς εὐχαριστίας. *De virtute grati animi.*

IV. Librum III. & IV. integriores habemus Græce a Trincavello primum, * deinde Græce & Latine sæpius cum Gesnero

* Vide infra, § VI.

versione editos. In horum titulis computandis mira est editionum discrepantia, quæ non sine molestia moratur lectorem ubi citatum aliquem locum evolvere desiderat, itaque singulis capitibus adnotatos a me vides quatuor numeros, quorum primus respicit editionem primam Græcam, secundus Græcolatinam Wecheliam quæ insolenti consilio Maximi & Antonii capita collectaneorum Stobæi admisit: tertius Grotianam sive Hugonis Grotii in excerptis e Stobæo, quartus denique Gesnerianas. Libri tertii capita XL. Photius numerat, quod cum Grotianis numeris exacte convenit. Libri quarti capita LVIII. cujus numerationes locis suis infra annotavi.

Tituli Capitum Libri Tertii

Græc. deest	Wech. I.	Grot. I.	Græc. I.	Græc. I.
			I.	Περὶ ἀρετῆς, ἢ τίνα τρόπον ἔσται ἀρετὴ βιωτικῶν. De virtute, & quomodo secundum virtutem vivendum fit * pag. 1.
1.	16.	II.	2.	Περὶ κακίας. De vitio p. 29.
2.	28.	III.	3.	Περὶ Φρονήσεως. De prudentia p. 35.
3.	32.	IV.	4.	Περὶ ἀφροσύνης. De imprudentia p. 52.
4.	37.	V.	5.	Περὶ σωφροσύνης. De temperantia p. 63.
deest	38.	VI.	6.	Περὶ ἀκολασίας. ** De intemperantia p. 78.
5.	48.	VII.	7.	Περὶ ἀνδρείας. De fortitudine p. 86.
6.	50.	VIII.	8.	Περὶ δειλίας. De timiditate p. 96.
7.	51.	IX.	9.	Περὶ δικαιοσύνης. De justitia p. 97.
8.	53.	X.	10.	Περὶ ἀδικίας, ἢ † Φιληγυρίας. De injustitia & avaritia p. 124.
9.	59.	XI.	11.	Περὶ ἀληθείας. De veritate p. 134.
				Q q q 2 10.

* Paginas adscripti quibus singula capita incipiunt in editione Stobæi tertia Gesneriana, Tigur. A. 1559. in fol. ad quam compositus est index auctorum quem infra exhibeo.

** Phot. ἀκολασίας.

† Phot. φιλοσυρίας.

Græc.	Wech. Gros.	Gros.	Græc.
10.	62.	XII.	12. Περὶ ψεύδους. De mendacio p. 138.
11.	66.	XIII.	13. Περὶ παρρησίας. De libertate in lo- quendo p. 143.
12.	64.	XIV.	14. Περὶ κολακείας. De adulatione pag. 146.
13.	73.	XV.	15. Περὶ ἀσωτίας. De prodigalitate p. 149.
14.	78.	XVI.	16. Περὶ Φουδουλίας. De parcite p. 151.
15.	39.	XVII.	17. Περὶ ἐγκρατείας. De continentia p. 153.
16.	44.	XVIII.	18. Περὶ ἀνκρασίας. De incontinentia p. 159.
17.	92.	XIX.	19. Περὶ ἀνεξικακίας. De patientia pag. 166.
18.	98.	XX.	20. Περὶ ὀργῆς. De ira p. 169.
19.	102.	XXI.	21. Περὶ τῆ γνώθι σαυτὸν. De cognos- cendo se ipsum p. 174.
20.	43.	XXII.	22. Περὶ ὑπεροψίας. De superbia pag. 185.
21.	104.	XXIII.	23. Περὶ Φιλαντίας. De amore sui pag. 188.
22.	106.	XXIV.	24. Περὶ τῆ συνειδήσεως. De conscientia p. 189.
23.	109.	XXV.	25. Περὶ μνήμης. De memoria p. 190.
24.	111.	XXVI.	26. Περὶ λήθης. De oblivione p. 191.
25.	112.	XXVII.	27. Περὶ ἔρκου. De jurejurando p. 192.
26.	116.	XXVIII.	28. Περὶ ἐπιουρείας. De perjurio p. 194.
27.	117.	XXIX.	29. Περὶ Φιλοπονίας καὶ μελετικῆς. De assi- duitate & diligentia p. 196.
28.	120.	XXX.	30. Περὶ ἀργίας. De otio p. 207.
29.	122.	XXXI.	31. Περὶ αἰδέσεως. De pudore p. 209.
30.	123.	XXXII.	32. Περὶ ἀτακτείας. De impudentia pag. 210.
31.	126.	XXXIII.	33. Περὶ σιωπῆς. *De silentio p. 211.

* Phot. περὶ σιγῆς.

Græc.	Wech.	Grot.	Germ.
32.	129.	XXXIV.	34. Περὶ τῆ ἐπικαιρίας λέγειν. De tempe- stiva oratione p. 213.
33.	130.	XXXV.	35. Περὶ βραχυλογίας. De brevitate in dicendo p. 214.
34.	133.	XXXVI.	36. Περὶ ἀδολοχίας. De garrulitate p. 214.
35.	136.	XXXVII.	37. Περὶ χρηστότητος. De bonitate pag. 217.
36.	139.	XXXVIII.	38. Περὶ φθούρας. De invidia p. 220.
37.	157.	XXXIX.	39. Περὶ πατρίδος. De patria p. 224.
38.	158.	XL.	38. Περὶ ἐξουσίας. De exilio. p. 228.
39.	127.	XXI.	39. Περὶ ἀπορίας. De arcanis p. 235.
40.	70.	XXII.	40. Περὶ ἀπορίας. De calumniis p. 236.

V. Tituli Capitulorum Libri IV.

Phot.	Græc.	Grot.	Germ.
1.	41.	XLIII.	41. Περὶ πολιτείας. De republica p. 239.
2.	42.	XLIV.	42. Περὶ νόμων καὶ ἐθῶν. De legibus et consuetudine p. 276.
3.	περὶ δήμων, memorat Photus.		In editis libris desideratur.
4.	43.	XLV.	43. Περὶ τῶν ἐν πόλεσι ἀναστάσεων. De por- tentibus in civitate p. 300.
5.	44.	XLVI.	44. Περὶ ἀρχῆς καὶ τῆς οὐκ οὐκ ἀρχῆς τῶν ἀρχόντων. De magistratu et que- rem oporteat esse eum qui ma- gistratum gerit p. 304.
6.	45.	XLVII.	45. Ὅτι καλῶς οὐκ ἔστι μοναρχία. Pulcherri- mam rem esse regnum p. 320.
7.	46.	XLVIII.	46. Ἰπὸ θῆκαι περὶ βασιλείας. Admoni- tiones de regno p. 323.
8.	47.	XLIX.	47. Περὶ ψόγου καὶ τυραννίδος. De vi- tuperatione regni p. 341.

Qq qq 3

9.

† id: περὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ἀναστάσεων.

* Ad hunc titulum pervenit Grotius eo tempore, cum ipsi scribendi copia Hagæ
fuit adempta. Rorø, inquit Grotius Epistola 77. ad Beai. Ab. Maurerium, *omni-
be magis, consuetudine enim in titulis illius temporis expressum esse videtur.*

Phot.	Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
9.	48.	167.	L.	48. <i>πρὸς πολέμους.</i> De bello p. 349.
10.	49.	168.	LI.	49. <i>Ἐπαινος τόλμης.</i> * Audaciz laus p. 351.
	50.	169.	LII.	50. <i>ψόγος τῶν τόλμης.</i> Audaciz vituperatio.
11.	51.	170.	LIII.	51. <i>πρὸς νεότητι, ἢ πρὸς στρατίας καὶ ἰσχύος.</i> De juventute sive de militi & robore p. 356.
12.	52.	171.	LIV.	52. <i>πρὸς στρατηγῶν καὶ πρὸς τῶν αὐτῶν πόλεμον χρειαῶν υποθήκων.</i> De imperatoribus, & pertinentibus ad bellum monita p. 359.
13.	53.	172.	LV.	53. <i>πρὸς εἰρήνης.</i> De pace. p. 365.
14.	54.	222.	LVI.	54. <i>πρὸς γεωργίας ὅτι ἀγαθόν.</i> De agricultura quod bona sit p. 366.
	55.	223.	LVII.	55. <i>πρὸς γεωργίας εἰς τὸ ἐναντίον.</i> De agricultura in contrarium p. 371.
15.	56.	224.	LVIII.	56. <i>πρὸς ἡσυχίας.</i> De vita quieta p. 372.
16.	57.	225.	LIX.	57. <i>πρὸς ναυίλιας.</i> De navigatione p. 374.
17.	58.	226.	LX.	58. <i>ὑπὲρ τεχνῶν.</i> Pro artibus p. 375.
	59.	227.	LXI.	59. <i>πρὸς τεχνῶν εἰς τὸ ἐναντίον.</i> De artibus in contrarium p. 380.
18.	60.	174.	LXII.	60. <i>περὶ δασυῶν καὶ δάλων.</i> De dominis & servis p. 381.
19.	61.	184.	LXIII.	61. <i>περὶ Ἀφροδίτης πανδήμου παρεχόμενης τὴν αἰτίαν τῆς γενέσεως τοῖς φημίποις, καὶ περὶ ἐρωτικῶν τῶν αὐτῶν ἡδονῶν.</i> De venere communi, quæ generationi humanæ causam præbet, & de amore voluptatum corporis p. 384.

* Photius pro duobus titulis LI, LII. tantum habet unum *πρὸς τόλμης*, Sic pro LVI, LVII. *πρὸς γεωργίας*, pro LX. & LXI. *πρὸς τεχνῶν*. Et pro LXV, LXVI. *πρὸς κάλλους*, pro LXVII. ad LXXIII. *πρὸς γάμου*, pro LXXV. ad LXXVIII. *πρὸς παιδῶν*, pro LXXXVI. ad LXXXIX. *περὶ ἰουδαίας*, pro XC. ad XCIV. *πρὸς πλάγην*, pro CXVI. ad CXVIII. *περὶ γήρας*, pro CXX, CXXI. *πρὸς ζῆλον*.

Phot. Græc.	Wech. Græc.	Grot.	Germ.
20.	62.	185. LXIV.	62. <i>ἔργον ἀφροδίτης, ἢ ὅτι φαυλότης ἐστίν, ἢ πᾶσιν ἐν κακῶν γεγονῶσιν αἰτία.</i> Vituperatio Veneris, & malum esse amorem, quamque multorum malorum causa fit p. 396.
21.	63.	159. LXV.	63. <i>ἵππευ κάλλος.</i> Pro pulchritudine pag. 404.
	64.	160. LXVI.	64. <i>κατὰ κάλλος.</i> Contra pulchritudinem p. 407.
22.	65.	186. LXVII.	65. <i>ὅτι κάλλος γάμος.</i> Rem pulchritudinem esse γάμου p. 409.
	66.	187. LXVIII.	66. <i>ὅτι μὴ ἀγαθὸν τὸ γάμον.</i> Uxorem ducere non esse bonum p. 417.
	67.	188. LXIX.	67. <i>ὅτι τοὺς μὲν ἐκωφελεῖ τὸν γάμον, τοὺς δὲ ἀσύμφωνον, ὁ τῶν συναπλοιδύων ἀπέβλεπε τρεῖς.</i> Pro diversis conjugum moribus nunc prodesse nunc obesse nuptias pag. 420.
	68.	189. LXX.	68. <i>ὡς ἐπιμητρίας.</i> De uxoris petitione pag. 423.
	69.	190. LXXI.	69. <i>ὅτι ἐν τοῖς γάμοις τὰς τῶν συναπλοιδύων ἡλικίας χρεῖσκαται.</i> In nuptiis utriusque ætatem esse spectandam p. 427.
	70.	191. LXXII.	70. <i>ὅτι ἐν τοῖς γάμοις, οὐ τῆν εὐγένειαν, ἀλλὰ τοὺς πλοῦτον χρεῖσκαται, ἀλλὰ τὸν τρεῖς.</i> In contrahendis nuptiis non oportere nobilitatem, neque divitias spectare, sed mores pag. 427.
	71.	192. LXXIII.	71. <i>Ἐργον γυναικῶν.</i> Vituperatio mulierum p. 429.
23.	72.	193. LXXIV.	72. <i>Γαμικὰ ἀσχηγέληματα.</i> Nuptialis monita p. 435.

Phot.	Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
91.	233.	XCIII.	91.	Υόγϙ πλάτϙ. Vituperatio divitiarum p. 505.
92.	229.	XCIV.	92.	Ὅτι τὰ χρηματὰ ἀβλαβῆ συμμέτρως καὶ δικαίως ποριδίηται, καὶ ὅτι τῶν μίσεων ὁ πλάτϙ. Pecunias juste & cum modo comparatas, innoxias : & divitias in rerum mediarum esse numero p. 509.
32.	93.	235.	93.	Πενίας ἐπαυϙ. Paupertatis laus p. 512.
	94.	236.	94.	Πενίας ψόγϙ. Paupertatis vituperatio p. 515.
33.	95.	237.	95.	Σύγκρισις πενίας καὶ πλάτϙ. Comparatio paupertatis & divitiarum p. 516.
34.	96.	247.	96.	Περὶ βίβης, ὅτι βραχυὲς καὶ εὐτελὲς καὶ φρονηδῶν ἀνάμειξϙ. De vita, & brevem eam & vilem & curis plenamp. 525.
35.	97.	239.	97.	Περὶ λύπης ὅτι λίαν μοχθηρὰ. De mœrore quod magna ejus sit molestia p. 535.
36.	98.	242.	98.	Περὶ νόσων * καὶ τῶν κατ' αὐτὰν ἀνιερῶν λύσεων. De morbis & molestiarum quæ eis adstant depulsiōne p. 537.
37.	99.	243.	99.	Περὶ υγείας. † De sanitate p. 540.
38.	100.	244.	100.	Περὶ ἰατρῶν καὶ ἰατρικῆς. De medicis & medicina p. 551.
39.	101.	249.	101.	Περὶ εὐδαιμονίας. De foelicitate pag. 551.
40.	102.	250.	102.	Περὶ κακοδαιμονίας. De infœlicitate p. 556.

* Photius: περὶ νόσων καὶ ἰάσεων.

† id. περὶ υγείας καὶ διαμονῆς αὐτῆς.

Phot. Græc.	Wech. Grot.	Gesn.	
27.	82. 209. LXXXIV.	82.	ὅτι κάλλιστον ἡ Φιλαδελφία καὶ ἡ περὶ τὰς συγγενεῖς διάθεσις. Præstantissimum esse fraternum amorem & in cognatos benevolentiam p. 474.
28.	83. 173. LXXXV.	83.	οἰκονομικός, ὡς γυναικός τε, καὶ περὶ τῆς οἰκίας ἐπιμελείας καὶ περὶ γυναικῶν ὡς ἀγγέλματα. De re familiari, deque muliere ejusque in domo cura, & præcepta ad mulieres pertinentia p. 481.
29.	84. 218. LXXXVI.	84.	ὅτι εὐγενεῖς οἱ κατ' ἀρετὴν ζῶντες, καὶ μὴ λαμπρῶν εἰσὶ γεγονότες πατέρων, καὶ ἀγαθοὶ τὸν τρόπον. Nobiles esse qui secundum virtutem vivunt, quique probo sunt ingenio, quamvis claris parentibus noti non sint p. 490.
85.	219. LXXXVII.	85.	ὅτι ἢ καὶ αἰεὶ τοῖς εὐγενεῖσι καὶ χρηστοῖς τῶν πατέρων εἰσὶ τὰ τέκνα. Non semper liberos respondere bonis ac generosis parentibus p. 494.
86.	731. LXXXVIII.	86.	ὅτι εὐγενεῖς οἱ ἀπὸ χρηστῶν πατέρων ἢ δυνατῶν ἢ ἐνδόξων γενόμενοι. Nobiles esse qui parentibus probis, potentibus aut claris nati sunt p. 495.
87.	220. LXXXIX.	87.	ὅποιον χρῆ εἶναι τὸν εὐγενῆ. Qualem oporteat esse nobilem p. 498.
30.	88. 221. XC.	88.	Περὶ δυσγενείας. De ignobilitate p. 498.
31.	89. 228. XCI.	89.	Ἐπανθῶ πλῆτες. Laus divitiarum p. 499.
90.	234. XCII.	90.	ὅσα πλῆτος ποιεῖ διὰ τὴν τῶν πλείων ἀνοιαν. Quantum divitiæ valeant propter vulgi imperitiam p. 503.

Phot.	Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
91.	233.	XCIII.	91.	ὙπόϚ πλῦτα. Vituperatio divitiarum p. 505.
92.	229.	XCIV.	92.	Ὅτι τὰ χρεῖματᾶ ἀβλαβῆ συμμείτρως καὶ δικαίως ποιεῖσθῆ, καὶ ὅτι τῶν μίσων ὁ πλῦτϚ. Pecunias juste & cum modo comparatas, innoxias: & divitias in rerum mediarum esse numero p. 509.
32.	93.	235.	93.	Πενίας ἔπᾶνϚ. Paupertatis laus p. 512.
	94.	236.	94.	Πενίας ὑπόϚ. Paupertatis vituperatio p. 515.
33.	95.	237.	95.	Σύγκρισις πενίας καὶ πλῦτα. Comparatio paupertatis & divitiarum p. 516.
34.	96.	247.	96.	Περὶ τῆ βίης, ὅτι βραχυὲς καὶ ὑπὸ καὶ φρονηδῶν ἀνάμειϚ. De vita & brevem eam & vilem & cuius plenamp. 525.
35.	97.	239.	97.	Περὶ λύπης ὅτι λίαν μοχθηρά. De mœrore quod magna ejus sit molestia p. 535.
36.	98.	242.	98.	Περὶ νόσων * καὶ τῶν κατ' αὐτῶν ἀνιερῶν λύσσεως. De morbis & molestiarum quæ eis adfunt depulsiōne p. 57.
37.	99.	243.	99.	Περὶ υγιείας. † De sanitate p. 540.
38.	100.	244.	100.	Περὶ ἰατρῶν καὶ ἰατρικῆς. De medicis & medicina p. 551.
39.	101.	249.	101.	Περὶ εὐδαιμονίας. De fœlicitate pag. 551.
40.	102.	250.	102.	Περὶ κακοδαιμονίας. De infœlicitate p. 556.

* Photius: περὶ νόσων καὶ ἰάσεων.

† id. περὶ υγιείας καὶ διαμονῆς αὐτῆς.

Phot.	Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
41.	103.	251.	CV.	103. ὅτι ἀβεβαιοὶ ἢ τῶν ἀνθρώπων εὐπραξία, μεταπιπλήσσης ῥαδίως τῆς τύχης. Instabilem esse hominum prosperitatem, facile divergente fortuna p. 557.
42.	104.	252.	CVI.	104. Περὶ τῶν παρ' ἀξίαν εὐτυχέων. De illis qui fortunati sunt indigne p. 563.
43.	105.	253.	CVII.	105. Περὶ τῶν παρ' ἀξίαν δυστυχέων. De illis qui indigne miseri sunt p. 564.
44.	106.	254.	CVIII.	106. ὅτι δὲι γενναίως φέρονται πρὸς αἰπότητα ὄντας ἀνθρώπους καὶ ἀρετὴν ἐν ὀφείλοισι. Eventus rerum fortiter nobis ferendos esse, ut qui homines simus & vitam secundum virtutem instituere debeamus p. 565.
	deest	255.	CIX.	107. Περὶ μωροψυχίας. De pusillanimitate p. 576. in MStis hic titulus etiam Grotio teste desideratur. Nec habet Photius.
45.	107.	256.	CX.	108. ὅτι δὲι γὰρ μὲν εὐτυχίας προφάσιν, τὰς δὲ αὐτυχίας κρύπτειν, καὶ ὀρθῶς κεχρησθῆναι τοῖς παροῦσι. Bonam fortunam proferendam esse, malam vero celandam: & rebus præsentibus recte utendum p. 576.
46.	108.	261.	CXI.	109. Περὶ ἐλπίδος. De spe p. 577.
47.	109.	262.	CXII.	110. Περὶ τῶν παρ' ἐλπίδας. De insperatis eventibus p. 579.
48.	110.	257.	CXIII.	111. ὅτι ἄχρη ἐπιχαίρειν τοῖς ἀτυχέσι. Non esse gaudendum ob alienas calamitates p. 580.

Phot. Græc.	Wech. Grot.	Gesn.
49. III	258. CXIV.	112. ὅτι οἱ ἀτυχεῖς χρηζέσσι τῶν συμπαρόντων. Infortunatos opus habere condolentibus p. 581.
	259. CXV.	113. ὅτι ῥᾶον ἄλλον ὠδυνεῖν ἢ ἐμαυτὸν. Facilius esse alium admonere quam se ipsum p. 582.
50. 112.	267. CXVI.	114. Ἐπαινος γῆρας. Laus senectutis p. 583.
	113. 268. CXVII.	115. Ψόγος γῆρας. Vituperatio senectutis p. 588.
	114. 269. CXVIII.	116. ὅτι τὸ γῆρας ἀνεπαχθὲς καὶ πολλὰς αἰδῶς ἀξίον ἢ σύνισις ἀπεργάζεται. Prudentiam senectutis tollere molestiam, ipsamque efficere multa reverentia dignam p. 592.
51. 115.	272. CXIX.	117. Περὶ θανάτου, καὶ ὡς εἴη ἀφύκτου. De morte & eam esse inevitabilem p. 597.
52. 116.	273. CXX.	118. Ἐπαινος ζωῆς. Vita laus p. 599.
	117. 274. CXXI.	119. Ἐπαινος θανάτου. Laus mortis p. 600.
53. 118.	275. CXXII.	120. Σύγκρισις ζωῆς καὶ θανάτου. Comparatio vitæ & mortis p. 606.
54. 119.	276. CXXIII.	121. Περὶ πένθους. De luctu p. 610.
55. 120.	277. CXXIV.	122. Περὶ ταφῆς. De sepultura p. 611.
56. 121.	278. CXXV.	123. Παρηγορικά. Consolatoris p. 612.
57. 122.	279. CXXVI.	124. ὅτι καὶ χρὴ παρενεῖν εἰς τὴν τελευτήκετας. In defunctos non exercendam esse contumeliam p. 617.
58. 123.	280. CXXVII.	125. ὅτι τῶν πλείστων μὲν θάνατον ἀσπῆταχέως ἢ μνήμη. Memoriam plurimorum a morte statim evanescere p. 618.

Photius ait capita universi operis Stobæani esse CCVIII. qui numerus verus esse comperietur, si ad capita LX. Libri primi & XLVI

XLVI. secundi, tertiique XLII. & quarti LVIII. addes duo illa quæ proæonii loco præmissa operi supra ex eodem Photio monui.

Editio Græca Florilegii, sive lib. III. & IV.

Græce primum lucem vidit Stobæi florilegium edente *Villoro Trincavello*, ex Codice minus integro parumque emendato, Venet. 1536. typis Bartholomæi Zanetti. Trincavellus librum dedicavit *Petro Bembo*, Bibliothecæ publicæ Venetæ tunc præfecto, cujus studium in communicandis MStis libris prædicat.

Editiones Græcolatinæ.

Latine ex Trincavelli editione primum vertit & utraque lingua edidit *Conradus Gesnerus* Tiguri 1543. fol. nullo usus Codice MS. nisi fragmento aliquot sermonum quos ab Oporino acceperat. In numerata tamen loca restituit collatis scriptoribus qui a Stobæo laudantur, versusque melius digessit.

Secunda Gesneri editio Græcolatina Basil. apud Jo. Oporin. 1549. fol. & Tigur. 1550. fol. multis modis prioræ præstat, quoniam in hac ex MS. Diegi Hurtadi Mendozæ non modo longe plura emendavit, sed etiam sententias plurimas & capita integra 1. *de virtute* & VI. *de intemperantia* quæ in prioræ deerant supplevit, nomina etiam scriptorum e quibus sua collectanea Stobæus instruxit, longe diligentius annotavit. Nescio tamen an omnibus probabitur viri præstantissimi, meritisimique de bonis literis studium, quod aliena etiam nonnulla attexuit. *Aristotelis libellum*, inquit, *de virtutibus & vitiis jam non ut prius uno in loco posuimus integrum, sed pro argumento in diversos locos divisimus. Qui integrum volet, cum reliquis Aristotelis operibus inveniet. Præterea adjunxi etiam passim corollaria quadam ex Græcis libris collecta, tum carmine tum prosa; non multa tamen, non proluxa, nec absque delictu. Theophrasti de notis (characteribus morum) libellum in brevia aliquot & elegantissima capita divisum, sed parum feliciter ab anonymo quodam olim interprete in Latinam linguam derivatum, qua potui diligentia emendavi, & pro argumenti ratione passim inserui.*

Tertia Græcolatina A. 1569. fol. nihil habet peculiare nisi indicem auctorum qui a Stobæo allegantur, quem in aliis editionibus etiam recentioribus non obvium, infra locis aliquot suppletum

& emendatum exhibeo. Paginas tertiz hujus editionis ad quas index ille compositus est, adscripti supra titulis Stobæi capitum, ut ita facile ad quamcunque editionem conferri, & quo in capite scriptores illi allegentur, intelligi possit.

Quarta Wecheliana Francofurti A. 1581. fol. typorum nitore superiores facile vincit, sed molesta confusione Stobæanis excerptis integra S. Maximi & Antonii Melissæ collectanea admixta exhibet, unde alius capitum numerus, aliusque ordo. Bene tamen est quod capita Stobæi distincta reliquit, neque ita ut Maximi & Antonii inter se confudit. Si quis vero istam editionem possideat, poterit illa commode uti, si hunc adhibeat indicem: poterit etiam hujus ope loca secundum illam allegata in aliis reperire editionibus Stobæi, cuius capitum numeros adscripti secundum computationum accuratiorum Hug. Grotii.

Quinta Lugd. 1608. fol. rectius Stobæum separatim exhibet, cui Maximum itidem & Antonium Melissiam separatim adjunxit Genevenses 1609. fol.

Capita Editionis florilegii Stobæani Wecheliana.

cum aliis editionibus Stobæi, Maximi & Antonii comparata.

1	St. 1	16	St. 2	31	A. solus superest
2	M. 1	17	A. lib. 2. c. 17		titulus libri 2.
3	M. 68	18	A. lib. 2. c. 86		capitis 59
4	M. 70	19	A. lib. 2. c. 19	32	St. 4
5	M. 55	20	A. lib. 2. c. 66	33	M. 60
6	A. lib. 1. c. 85	21	A. lib. 2. c. 42	34	A. lib. 2. c. 48
7	A. lib. 2. c. 39	22	A. lib. 2. c. 36	35	A. lib. 1. c. 11
8	A. lib. 2. c. 65	23	A. lib. 2. c. 38	36	A. lib. 2. c. 76
9	M. 66	24	A. lib. 2. c. 44	37	St. 5
10	A. lib. 2. c. 31	25	A. lib. 1. c. 8	38	St. 6
11	A. lib. 2. c. 35	26	M. 59	39	St. 17
12	A. lib. 2. c. 41	27	A. lib. 2. c. 47	40	M. 13
13	A. lib. 2. c. 37	28	St. 3	41	A. lib. 1. c. 41
14	A. lib. 2. c. 43	29	M. 2	42	M. 49
15	M. 71	30	A. lib. 1. c. 10	43	St. 22
					44

St. 18	81	A. lib. 2. c. 28	118	M. 32
A. lib. 2. c. 74	82	A. lib. 2. c. 25	119	A. lib. 2. c. 45
M. 21	83	A. lib. 2. c. 26	120	St. 30
A. lib. 2. c. 47	84	M. 3	121	A. lib. 2. c. 46
St. 7	85	A. lib. 1. c. 15	122	St. 31
M. 4	86	A. lib. 1. c. 38	123	St. 32
St. 8	87	M. 27	124	A. lib. 2. c. 61
St. 9	88	M. 30	125	A. lib. 2. c. 62
M. 5	89	M. 29	126	St. 33
St. 10	90	M. 65	127	St. 41
M. 22	91	M. 64	128	M. 20
A. lib. 1. c. 34	92	St. 19	129	St. 34
A. lib. 2. c. 51. 52.	93	M. 42	130	St. 35
A. lib. 2. c. 57	94	A. lib. 1. c. 90	131	A. lib. 1. c. 75
A. lib. 2. c. 58	95	A. lib. 2. c. 55	132	solus titulus superest A. lib. 1.
St. 11	96	A. lib. 2. c. 56		c. 76
A. lib. 1. c. 21	97	A. lib. 2. c. 68		St. 36
M. 35	98	St. 20	133	M. 47
St. 12	99	M. 19	134	A. lib. 1. c. 74
A. lib. 1. c. 63	100	A. lib. 2. c. 72	135	St. 37
St. 14	101	M. 40	136	M. 57
M. 11	102	St. 21	137	A. lib. 2. c. 84
St. 13	103	M. 56	138	St. 38
M. 31	104	St. 23	139	M. 54
M. 16	105	M. 69	140	St. 43
M. 43	106	St. 24	141	A. lib. 2. c. 91
St. 41	107	A. lib. 2. c. 87	142	M. 58
M. 10	108	A. lib. 2. c. 88	143	A. lib. 2. c. 84
A. lib. 2. c. 69	109	St. 25	144	St. 44
St. 15	110	M. 52	145	St. 47
M. 61	111	St. 26	146	St. 48
A. lib. 2. c. 67	112	St. 27	147	St. 49
M. 7	113	M. 33	148	A. lib. 2. c. 1
M. 8	114	A. lib. 2. c. 63	149	A. lib. 2. c. 2
St. 16	115	A. lib. 2. c. 64	150	St. 45
A. lib. 1. c. 28	116	St. 28	151	St. 46
A. lib. 2. c. 27	117	St. 29	152	

153	M. 9	190	St. 71	227	St. 61
154	A. lib. 2. c. 5. & 6.	191	St. 72	228	St. 91
155	A. lib. 2. c. 7	192	St. 73	229	St. 94
156	A. lib. 2. c. 8	193	St. 74	230	M. 12
157	St. 39	194	St. 75	321	A. lib. 1. c. 31
158	St. 40	195	St. 76	232	A. lib. 1. c. 32
159	St. 65	196	St. 77	233	St. 93
160	St. 66	197	St. 78	234	St. 92
161	M. 44	198	St. 79	235	St. 95
162	M. 46	199	M. 23	236	St. 96
163	M. 34	200	A. lib. 2. c. 9	237	St. 97
164	A. lib. 2. c. 49	201	St. 83	238	A. lib. 1. c. 33
165	A. lib. 2. c. 50	202	A. lib. 2. c. 10	239	St. 99
166	M. 37	203	A. lib. 2. c. 11	240	M. 28
167	St. 90	204	A. lib. 2. c. 12	241	A. lib. 1. c. 57
168	St. 51	205	A. lib. 2. c. 13	242	St. 100
169	St. 52	206	A. lib. 2. c. 14	243	St. 101
170	St. 53	207	A. lib. 2. c. 15	244	St. 102
171	St. 54	208	A. lib. 2. c. 16	245	M. 50
172	St. 55	209	St. 84	246	M. 67
173	St. 85	210	M. 17	247	St. 98
174	St. 62	211	St. 80. 81	248	M. 18
175	A. lib. 2. c. 21	212	St. 82	249	St. 103
176	A. lib. 2. c. 22	213	M. 6	250	St. 104
177	A. lib. 2. c. 23	214	A. lib. 1. c. 23	251	St. 105
178	A. lib. 2. c. 24	215	A. lib. 1. c. 25	252	St. 106
179	A. lib. 2. c. 29	216	A. lib. 2. c. 82	253	St. 107
180	A. lib. 2. c. 30	217	A. lib. 2. c. 79	254	St. 108
181	M. 39	218	St. 86	255	St. 109
182	A. lib. 2. c. 33	219	St. 87. & 88	256	St. 110
183	A. lib. 2. c. 34	220	St. 89	257	St. 113
184	St. 63	221	St. 90	258	St. 114
185	St. 64	222	St. 56	259	St. 115
186	St. 67	223	St. 57	260	M. 38
187	St. 68	224	St. 58	261	St. 111
188	St. 69	225	St. 59	262	St. 112
189	St. 70	226	St. 60	263	M. 41
					264

264	A. lib. 2. c. 19	280	St. 127	292	A. lib. 1. c. 6
265	A. lib. 2. c. 20, M. 41	281	Sententiz The- oſtifi ordineli- terarum, quas ad calcem Stobzi Trincavellus e- diderat.	293	M. 53
266	A. lib. 2. c. 17			294	M. 14
267	St. 116			295	A. lib. 1. c. 47
268	St. 117			296	M. 15
269	St. 118			297	M. 26
270	A. lib. 2. c. 18	282	M. 45	298	A. lib. 2. c. 96
271	M. 36	283	A. lib. 2. c. 93. & 94	299	A. lib. 2. c. 3
272	St. 119	284	M. 48	300	A. lib. 2. c. 4
273	St. 120	285	M. 51	301	A. lib. 2. c. 95
274	St. 121	286	A. lib. 1. c. 1	302	A. lib. 2. c. 98
275	St. 122	287	A. lib. 1. c. 2	303	A. lib. 2. c. 97
276	St. 123	288	M. 24	304	A. lib. 2. c. 99
277	St. 124	289	A. lib. 1. c. 3	305	A. lib. 1. c. 17
278	St. 125	290	A. lib. 1. c. 4	306	M. 25
279	St. 126	291	A. lib. 1. c. 5	307	A. lib. 1. c. 19
				308	A. lib. 2. c. 100

Editiones Florilegii Stobæani Latinæ.

Ex Gesneri versione, Basil. 1549. fol.

Antwerp. 1545. & ex secunda Gesneri editione 1551. in 8. ex officinâ
Joannis Loëi,

Lugd. 1555. in 12.

Parisi. 1557. in 12. 2. Volum.

Germanica.

Georgio Læto, sive Frœlich, interprete. Basil. 1551. fol. apud O-
porin.

Partes quædam è Stobæi Florilegio
separatim vulgatæ.

Gesnerus, cum notasset Volaterranum haud pauca ex Stobæo tunc
adhuc inedito in commentarios suos Urbanos transtulisse, addit,
& Varino Phavorino, Camerte, quasdam breviores sententias spar-
sim

sim ex Stobzi collectaneis decerptas & in peculiarem libellum quatuor vel quinque foliorum redactas, latina sed parum felici interpretatione. Prodiit Leoni X. dicatus Rom. 1517. 4. 1519. 8. Cracoviz 1522. in 8.

Gnomologia Græcolatina sive insigniores & vetustiores sententiæ Philosophorum, Poëtarum, Oratorum & Historicorum ex magno Anthologio Jo. Stobzi excerptæ & in locos supra bis centum digestæ a Mich. Neandro, Basil. ex officina Johannis Parci, sumptibus Joannis Oporini, 1557. in 8 Præmisit Neander commentationem haud contemnendam de scriptoribus quorum sententiæ ex Stobzo exhibet, subjecto ad voluminis calcem Græce & Latine Luciani somnio.

Commi *Lycosthenis* sententiarum & Apophthegmatum e Stobzo & aliis compendium Basil. 1557. 8. Lugd. 1571. in 8. ac deinde sæpius alibi.

Fragmenta quædam Poëtarum a Stobzo laudata eodem carminis genere vertit Latine & cum tribus tragædiis Euripidis edidit *Gorgius Rasallerus*. Antwerp. 1581. in 12.

Stobzi Locorum communium Epitome, Colon. 1603. in 12.

Fragmenta Pythagoreorum quorundam e Stobzo desumpta Græce & Latine *Guil. Canterus* Basil. 1566. in 4. atque *H. Stephanus* inde Laërtio suo plus simplici vice edito subjecit, *Tho. Galeus* quoque adjunxit opusculis Mythologicis, Ethicis, Physicis, ut dicitur lib. 2. c. 13 § ult. Subjuncta itidem existant cum *Guil. Canteri* versione, Ethicis Aristotelis Nicomacheis utraque lingua editis cum versione *Dionys. Lambini*, & *Theod. Zwingeri* argumentis, notis, tabulisque & *Theophrasti* characteribus quos *Cl. Aubertus* interpretatus est Basil. 1582. fol. Sed & in thesauro Philosophiæ moralis Lugd. apud *Tornæsi*um 1589. in 12. & *Genev.* 1613. in 12. una cum *Epieteto*, *Cebete*, & *Theophrasti* characteribus. Denique fragmenta Pythagoreorum, politici argumenti collecta e Stobzo cum *Jo. Spondani* versione, subjunguntur Politicis Aristotelis a *Zwingerio* & *Victorio* illustratis, Basil. 1589. fol.

Dicta Poëtarum quæ in Eclogis tum in florilegio Stobzus affert, recensuit ad MSS. Codd. vir summus *Hugo Grotius* & elegantissimis ut solet versibus Latinis reddidit Hæc partim, partim *Lupisteni* in carcere, *communi deinde bono, ex solutus indignis vinculis & libertati

* Vide Grotii Epist. LXXVII. ad Gallos & præfat. ad dicta Poëtar. e Stobzo.

bertati redditus, utraque lingua cum castigationibus edidit Paris. 1623. in 4. *Græca*, inquit, *dedit innumeris locis emendatiora tum quoad sensum, tum quoad carminum leges attinet, partim ex conjectura mea, & amicorum qui in notis nominantur, partim ex libris quos ex Regia Bibliotheca comitate viri clarissimi & eruditissimi Nicolai Rigaltii n. Etus sum.* In Bibliotheca publica Academiae Leidensis exstat editio Stobæi Genevensis Ao. 1609. fol. ad quam manu sua Grotius non pauca adnotavit.

Quæ e Nicolao Damasceno de moribus Gentium passim affert Stobæus, una cum Heraclidis libello de politiis Latine vertit, & utraque lingua ad calcem librorum IV. de Rep. Lacedæmoniorum vulgavit *Nicolaus Crægius* Genev. 1593. in 8. Lugd. Bat. 1670. in 8. unde recusa etiam exstant in thesauro Antiquitatum Græcarum Gronoviano Tom. VI. p. 3841. ibid. A. 1699. fol.

Capita Locorum Communium S. MAXIMI.

Proœmium ex S. Ephraimo, πῶς χρὴ ἀναγιώσκειν, ἢ ἀναγιώσκοντι προσέχειν. *Quomodo legere, vel legenti auscultare oporteat* (quod in edit. Wechel. & Genevensi Stobæi Antonii & Maximi ad calcem universi operis subjunctum est p. 962.)

Edit. Wechel.

11.	1.	Περὶ βίης ἀρετῆς καὶ κακίας. <i>De virtute & vitio in vita</i> T. 2. Opp. Maximi p. 529 adde Melissam lib. 1. c. 7.
29.	2.	περὶ Φρονήσεως καὶ βουλῆς. <i>De prudentia & consilio</i> pag. 533. Melissa lib. 1. c. 8.
84.	3.	περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης. <i>De pudicitia & castitate</i> p. 536. Melissa lib. 1. c. 14.
49.	4.	περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος. <i>De fortitudine ac robore</i> pag. 540. adde Melissam lib. 1. cap. 12.
52.	5.	περὶ δικαιοσύνης. <i>De justitia</i> pag. 543. Melissa lib. 1. cap. 13.
213.	6.	περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας. <i>De amicis & fraterno amore</i> p. 545. Melissa lib. 1. c. 24.
76.	7.	περὶ ἐλεημοσύνης. <i>De misericordia in pauperes</i> p. 551. Melissa lib. 1. c. 27.

Edit. Weck.

77. 2. *περὶ εὐεργεσίας καὶ χάριτος*. De beneficentia & gratia p. 555. Melissa lib. 1. c. 29.
153. sq. 9. *περὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας*. De Magisterio seu Imperio & potestate p. 558.
70. 10. *περὶ ψόγου καὶ βλαβῆς*. De vituperatione & calumnia p. 562. Melissa lib. 1. c. 53.
65. 11. *κολακείας*. De adulatione p. 564. Melissa lib. 1. c. 52.
230. sq. 12. *καὶ τῆς πτωχείας καὶ φιλαργυρίας*. De divitiis & paupertate p. 567.
40. 13. *De virtute animi forte sua contenti* p. 573. Melissa lib. 1. c. 36.
294. 14. *περὶ προσευχῆς*. De precibus ad Deum p. 574. Melissa lib. 1. c. 46.
296. 15. *περὶ διδασκαλίας καὶ λόγων*. De eruditione & eloquentia p. 578. Melissa lib. 1. c. 48.
68. 16. *περὶ τυφλότητος*. De cæcitate pag. 580. Melissa lib. 1. cap. 49.
210. 17. *περὶ παιδείας καὶ φιλοσοφίας*. De doctrina & Philosophia p. 582. Melissa lib. 1. c. 50.
248. 18. *περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας*. De secundis rebus atque adversis p. 587. Melissa lib. 1. c. 70.
99. 19. *περὶ ὀργῆς καὶ θυμοῦ*. De ira & furore p. 592. Melissa lib. 2. c. 53.
128. 20. *περὶ σιωπῆς καὶ ἀπορήτων*. De silentio & arcanis p. 595. Melissa lib. 1. c. 73.
46. 21. *ἐπιθυμίας καὶ ἡσυχίας*. De curiositate animi & de quiete animi p. 598. Melissa lib. 2. c. 70.
54. 22. *De avaritia* p. 600.
199. 23. *καὶ φιλοφροσύνης*. De bono Romano p. 603.
288. *timore* p. 605. Melissa lib. 1. c. 66.
306. 25. *μαθηβαλλομένων καὶ παρηγορίας*. De ur, deque penitentia pag. 606. Melissa lib. 1. c. 1.

- dit. Wech.
297. 26. *περὶ ἀμαρτίας καὶ ἔξαγορεύσεως. De peccato & confessione* p. 608.
87. 27. *περὶ ἀκρασίας καὶ γαστριμαργίας. De ciborum incontinentia & gula* p. 611. Melissa lib. 1. c. 39.
240. 28. *περὶ λυπῆς καὶ ἀθυμίας. De tristitia & animi agritudine* p. 613. Melissa lib. 1. c. 71.
85. 29. *περὶ ὕπνου. De somno* p. 615. Melissa lib. 1. c. 42.
88. 30. *περὶ μέθης. De ebrietate* p. 616. Melissa lib. 1. c. 41.
67. 31. *περὶ παρρησίας καὶ ἐλέγχου. De libertate loquendi & reprehendendi* p. 618. Melissa lib. 2. c. 78.
118. 32. *περὶ φιλοπονίας. De laboris studio & industria* p. 620.
113. 33. *περὶ ὄρκου. De iurejurando* p. 621.
163. 34. *περὶ κενοδοξίας. De inani gloria* p. 622.
61. 35. *περὶ ἀληθείας καὶ ψεύδους. De veritate & mendacio* p. 624.
261. 36. *περὶ θανάτου. De morte* p. 625. Melissa lib. 1. c. 58.
166. 37. *περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου. De pace & bello* p. 628.
260. 38. *περὶ ἐλπίδος. De spe* p. 629.
181. 39. *περὶ γυναικῶν. De mulieribus* p. 631.
101. 40. *περὶ ἀνίλιλογίας καὶ θρασυτητίου καὶ ἐριθείου. De contradictione & procacia & contentione* p. 632. Melissa lib. 2. cap. 71.
263. 41. *περὶ γήρωτος καὶ νεότητιος. De senectute & iuventute* pag. 634.
93. 42. *περὶ υπομονῆς καὶ μακροθυμίας. De patientia & longanimitate* p. 636.
69. 43. *περὶ ἐπαινοῦ. De laude* p. 638. Melissa lib. 1. c. 51.
161. 44. *περὶ κάλλους. De pulchritudine* p. 639. Melissa lib. 1. cap. 60.
282. 45. *περὶ μελλόντος κρίσεως, de futuro iudicio* p. 641. Melissa lib. 1. c. 20.
162. 46. *περὶ δόξης, de gloria* p. 643. Melissa lib. 1. c. 61.
134. 47. *περὶ γλωσσολυγίας, de loquacitate & lingua incontinentia* p. 647. Melissa lib. 2. c. 70.
284. 48. *περὶ προνοίας, de providentia* p. 648.

Edit. Wech.

42. 49. *ᾠδὴ Ἰαπειροφροσύνης. De modestia animi p. 649. Melissa lib. 1. c. 73.*
245. 50. *ᾠδὴ ἰατρῶν, de Medicis p. 651. Melissa lib. 1. c. 56.*
285. 51. *ᾠδὴ πίστεως, de fide p. 652. Melissa lib. 1. c. 44.*
110. 52. *ᾠδὴ μνήμης, de memoria p. 653. Melissa lib. 1. c. 54.*
293. 53. *ᾠδὴ ψυχῆς, de anima p. 655. Melissa lib. 1. c. 55.*
140. 54. *ᾠδὴ φθόνου, de invidia p. 656. Melissa lib. 1. c. 62.*
5. 55. *ᾠδὴ ἐκασίου καὶ ἀκασίου, de voluntario & involuntario p. 659. Melissa lib. 1. c. 65.*
103. 56. *ᾠδὴ ἔ, γνώθι σεαυτὸν, de disse, nolce te ipsum p. 662. Melissa lib. 1. c. 59.*
137. 57. *ᾠδὴ χρηστότητος, de bonitate seu benignitate pag. 664. Melissa lib. 2. c. 83.*
143. 58. *ᾠδὴ νόμου, de lege p. 665. Melissa lib. 1. c. 67.*
26. 59. *ᾠδὴ λογικῆ καὶ λογισμῆ de parte rationabili hominis & ratione p. 668. Melissa lib. 1. c. 64.*
33. 60. *πρὸς ἀφροσύνης ἀφρονῆ καὶ ἀνοήτου καὶ ἀπαίδετου καὶ μωροῦ, de insipientia, insipiente & folido & imperito asphro p. 669. Adde Melissam lib. 1. c. 9.*
74. 61. *πρὸς ἀσωτίας de luxuria & prodigalitate p. 671. Melissa lib. 1. c. 39. 40.*
144. 62. *ᾠδὴ συνηθείας καὶ ἰθῦς, de consuetudine ac more pag. 672.*
217. 63. *ᾠδὴ εὐγενείας καὶ δυσγενείας de nobilitate & ignobilitate p. 675. Melissa lib. 2. c. 79.*
91. 64. *ᾠδὴ γέλωτος, de risu p. 677. Melissa lib. 1. c. 36.*
90. 65. *ᾠδὴ ἰνυπνίων, de insomniis pag. 678. Melissa lib. 1. cap. 43.*
9. 66. *ᾠδὴ ἀκακίας καὶ μνησικακίας, de innocencia & injuriam memoria p. 679. Melissa lib. 2. c. 54.*
246. 67. *ᾠδὴ βίης ἀνωμαλίας, de vita inaequalitate pag. 681. Melissa lib. 1. c. 71.*
3. 68. *πρὸς ἔ, ὅτι δεῖ τιμῶν ἀρετῆν καὶ καλῶν παύσασθαι. De eo quod honor habendus Virtuti, vitium paupertudinis p. 684. Melissa lib. 1. c. 68.*
105. 69. *ᾠδὴ Φιλανθίας de caco amore sui pag. 685. Melissa lib. 2. c. 75.*

Edit. Wech.

4. 70. *περὶ* ⚡, ὅτι εὐκολὸν ἡ κακία, καὶ δύσκολον ἀρετῆς.
Vitium esse facile, non facile parari virtutem p. 687. Melissa lib. 1. c. 69.
15. 71. *περὶ* ⚡, ὅτι ἐκ αἰεί τὸ πλεῖστον ἀριστον, *non semper majorem partem esse optimam* pag. 688. 689. Melissa lib. 1. cap. 37.

IX. Index Scriptorum a Stobæo allegatorum, Gesneriano longe plenior,

Compositus ad paginas *florilegii* editionis Gesnerianæ tertix Tig. 1559

E. præmissum respicit paginas *Eclogarum* Plantinianæ editionis A. 1575, quam in concinnando hoc indice secutus sum.

P. adpositum notat, illum scriptorem a Photio memorari inter eos quibus Stobæus usus est, licet in editis Stobæi libris non fit illius mentio.

* *Præfixum denotat illum scriptorem non fuisse inter eos quos Photius in Stobæi libris laudari observavit.*

- οἱ πρῶτοι ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας E. 103.
- Acufilus (apud Platon.) E. 23.
- Ægyptii Astrologi E. 203. Ægyptiorum instituta E. 197.
- Ælianus 140. 147. 200. 201. 344.
 in Historia 571. 189. in *συμμικρῶ ἱστορίᾳ* 158. 176. 456. 514. 614.
- Ælaras *Ἀισάρας* (Interpreti Arefas) Lucanus Pythagoreus, *ἐκ* ⚡ *περὶ*
ἐν ἀνθρώπων φύσεως E. 105.
- Æschines 242. 248. 308. 600.
 contra Timarchum 136. 242. 244. 245. 278. male contra Demachum legitur p. 70. & 586.
- Æschines Philosophus Socraticus E. 199.
- Æschylus 35. 53. 63. 86. 102. 164. 171. 194. 199. 215. 217. 223. 532. 585.
 599. 602. 302. E. 9. 15. 197.
- Agamemnone 582.
- Armorum judicio 136. 609.
- Caribus 356.

He.

- Hectore 619.
 Heraclidis 612.
 Phrygibus 53.
 Prometheo 468. Prometheo vincto 374.
 Telephus apud Æschylum E. 136.
 * Agapetus Diaconus ad Justinianum 6 67. 186.
 * Agathias 156.
 Agatho Poëta 30. 199. 212. 222. 223. 357. 359. 454. E. 17.
 Samius, libro secundo de fluviis 540.
 Agathyrfides Samius quarto rerum Persicarum 91.
 Agefilaus 103. 408.
 Agathocles, Agis P.
 Agrippinus Paconius solitus encomium scribere rei quæ adversa ipsi
 accidisset, ut febris, exilii 87. idem de quo Tacitus XVI, 28. 29.
 Albinus (Platonicus) E. 112.
 Alcæus Poëta 518.
 Alcidamas poëta. P.
 Alcmaeo 542. E. 54. 60. 93.
 Alexander Magnus 90.
 Alexander Aphrodiseus lib. IV. questionum. 60. capite XXII. 7.
 Alexander Poëta (Photio etiam memoratus.) 411.
 Alexandrides Anaxandrides) Comicus in *κατηφόρῳ* *canistrum rotantem*
 Ita legendum E. 156.
 Alexis Comicus 79. 194. 219. 384. 387. 419. 433. 454. 507. 517. 528. 539.
 562. 566. 591. 601.
 Brettia sive Brutia, 560.
 Commorientibus 376.
 Danaë (alii Euripidi tribuunt) 433.
 Demetrio 585.
 Milesiis 582.
 Olynthiis 195.
 Orchestride sive Saltatrice, 199.
 Philotragzdo 570.
 Syracusio 570.
ἠτιεύσει. Vide Grotii excerpta e Comicis, p. 502.
 Amelius (Platonicus) E. 107. 108. 111. 113.
 * Ammiani Epigramma 129.
 Amphis 194.
Ἀμπελεγούς sive vinitoribus 377. 558.
ἠρίθου 368.

Anacharfis P.

Anacreon 599.

* **Ananius** infra, in Hipponacte.

Anaxagoras Hegefibuli F. Clazomenius E. 2. 26. (16.) 34. 36. 43. 44. 52. 53. 56. 59. 60. 62. 63. 64. 93.

Anaxandrides Comicus 79. 198. 237. 387. 419. 437. 594. supra in Alexandride.

Anaxarchus, Philosopher. Anaxilles, Poëta P.

Anaximander Praxiadis F. Milesius E. 2. 26. 44. 52. 53. 54. 55. 59. 64.

Anaximenes 224. 456. 521. 594. **Eurystrati F. Milesius E.** 2. 26. 44. 52. 53. 55. 59. 60. 64. 93. 198.

Anaxilaus *ἐκ μυροπίης* 373. al. *ἐν μυροπίᾳ.*

Andronicus Poëta P.

Antigenides P.

Antigonus 87.

Antilochus (al. Antiphanes) 215.

Antimachus Poëta P.

Antipater Stoicus E. 174.

Antipater 129. Theſſalonicenſis 64.

libro de nuptiis 416. ſeq.

de convictu uxoris 427.

Antiphanes Smyræus, Bucolicus Poëta 100. 355. 358. 377. 383. 430.

437. 439. 454. 502. 514. 566. 591. 508.

Antiphanes Comicus 30. 128. 192. 194. 220. 387. 474. 507. E. 17. 19.

Ἀφροδίτῃ 617.

ἐκ γναφῆ 382.

ἐπικληρῶ in excerptis Grotii e florileg. Stobxi p. 480.

ἑφῆσῖα 376.

Ἠνίοχῳ 569.

Ἰατρῶ 539.

καπίσκοις 519.

Τιμοκλείῃ 502.

Φιλοκλήτῃ 585.

Antiphon. 66. 78. 97. 101. 127. 131. 153. 154. 155. 173. 175. 176. 195. 308.

314. 421. 433. 532. 533. 559. E. 55. 59.

Antisthenes 3. 97. 131. 165. 201. 473.

Antyllus Medicus 549. 550.

de discrimine aëris 546. 547. 550.

Apelles. P.

Apollodorus Comicus 153. 195. 200. 307. 569. 563. 592. 601. 608.

ἀποκαρτερῶντι 153.

ἀφανιζομένα 358.

Γαλάταις 539.

Διοδόλω 79.

ἐκ παίδων (ἢ ἐφῆλοισι) 580.

Δακτύλη 583.

εἰκίτη 195.

παιδίω 358.

ὑπολογιζομένοις 538.

Apollodorus ἐν τῷ εἰκοστῷ, τοῖς περὶ θεῶν συγγράμμασι, ὁ δὲ τῷ

ἔδα E. 129.

ἐν δευτέρῳ περὶ θεῶν E. 55.

ἐν τῇ φυσικῇ τεχνῇ E. 20. 42.

Apollonides 411.

Apollonius (Tyaneus) 610.

ad Aristoclem 173.

ad Danaum 206.

ad Delium 137.

ad Democratem 173.

ad Dionem 206.

ad Dionysium 225. 375.

ad Euphratem 132. 218.

ad familiares 156. 214. 218.

ad fratres 225.

ad Idomeneum 156.

ad Lycum 514.

ad Macedonem 173.

ad Numenium 617.

ad Satyrum 191.

ad Theztetum 618.

Apollophanes a) P.

Apol

a) Apud Photium est : *Ἀπολλοφάνης αἰγυμῖα*. Sed fortasse duo distincti sunt scriptores : *Ἀπολλοφάνης*, *Αἰγυμῖα*. Sic indici huic Photio addendus præter Achzum Poëtam & Æsopum etiam Ægimius.

Avalochus Poëta P.

Arati Phænomena 351. 469. 376. E. 3. 54. 48. 61.

Arcefilaus P.

Archænetus P.

Archedemus E. 49.

Archelaus Philosophus E. 2. 26. 44. 49. 52. 53. 93.

Archelaus lib. I. de fluviis 541.

Archias 101.

Archidami dicta lib. VIII 549. Citatur **Archidamus** E. 171.

Archilochus 172. 561. 580. 617. 619. 620.

Archimedes P.

Archippus 376.

Archytas 267. E. 109.

Pythagoreus libro de doctrina morali 12. de viro bono & beato

13. 14. 15. 16. 44. 589.

de Lege & Justitia 268. seq. 314.

de Mathematicibus 270.

περί ἀρχῶν E. 80. 81.

περί τῆς οὐλῆς E. 158.

περί τῆς καὶ αἰδέσεων E. 91.

Arefas vide supra in Æfara.

Argentarii Epigramma 390.

Arimnestus P.

Ἀρισταίων (interpreti & Photio **Aristæus**) ἐν τῷ περὶ ἀρμονίας E. 45.

Aristagoras. **Aristander**. **Aristobrotus** Philosophus, P.

Aristarchus 387. afferuntur versus ex aliquo dramate.

ἐκ τῶν αἰώνων, ita legendum E. 156.

Aristarchus Grammaticus E. 131.

Aristarchus Samius, **Stratonis** Lampfaceni auditor, Mathematicus

E. 35. 56.

Aristides III. de rebus Perficis 91.

Aristides justus, P.

Aristippus 66. 157. 233. 452. 514. **Cyrenæus** 174.

Aristo 175. 602. E. 102. 115.

ejus commentarii 412.

similia, 58. 147. 512. 473. fortasse & 146. 147. ubi **Aristonymi** nomen.

5. 116. 134. 168. 171.

ubi citatur lib. IV.
11.
de providentia 573.

le Colomes. p. 447.

143.

ini 612. *providentia*.

87. 388. 400. 401.

corrupto 475. 558.
pro

Edit. Wech.

42. 49. *ᾠδὴ ἰατροφροσύνης. De modestia animi p. 649. Melissa lib. 1. c. 73.*
245. 50. *ᾠδὴ ἰατρῶν, de Medicis p. 651. Melissa lib. 1. c. 56.*
285. 51. *ᾠδὴ πίστεως, de fide p. 652. Melissa lib. 1. c. 44.*
110. 52. *ᾠδὴ μνήμης, de memoria p. 653. Melissa lib. 1. c. 54.*
293. 53. *ᾠδὴ ψυχῆς, de anima p. 655. Melissa lib. 1. c. 55.*
140. 54. *ᾠδὴ φθόνου, de invidia p. 656. Melissa lib. 1. c. 62.*
5. 55. *ᾠδὴ ἐκασίου καὶ ἀκασίου, de voluntario & involuntario p. 659. Melissa lib. 1. c. 65.*
103. 56. *ᾠδὴ δ', γνώθι σεαυτὸν, de disse, noce te ipsum p. 662. Melissa lib. 1. c. 59.*
137. 57. *ᾠδὴ χρηστότητος, de bonitate seu benignitate pag. 664. Melissa lib. 2. c. 83.*
143. 58. *ᾠδὴ νόμου, de lege p. 665. Melissa lib. 1. c. 67.*
26. 59. *ᾠδὴ λογικῆς καὶ λογισμῶν de parte rationabili hominis & ratione p. 668. Melissa lib. 1. c. 64.*
33. 60. *περὶ ἀφροσύνης ἀφροσύνης καὶ ἀνοήτου καὶ ἀπαιδέτου καὶ μωροῦ, de insipientia, insipientis & stolidi & imperiti aflatio p. 669. Adde Melissam lib. 1. c. 9.*
74. 61. *περὶ ἀσωτίας de luxuria & prodigalitate p. 671. Melissa lib. 1. c. 39. 40.*
144. 62. *ᾠδὴ συνηθείας καὶ ἰθῦς, de consuetudine ac more pag. 672.*
217. 63. *ᾠδὴ εὐγενείας καὶ δυσγενείας de nobilitate & ignobilitate p. 675. Melissa lib. 2. c. 79.*
91. 64. *ᾠδὴ γέλωτος, de risu p. 677. Melissa lib. 1. c. 36.*
90. 65. *ᾠδὴ ἰνυπνίων, de insomniis pag. 678. Melissa lib. 1. cap. 43.*
9. 66. *ᾠδὴ ἀκακίας καὶ μνησικακίας, de innocencia & impunitum memoria p. 679. Melissa lib. 2. c. 54.*
246. 67. *ᾠδὴ βίης ἀνωμαλίας, de vita inaequalitate pag. 681. Melissa lib. 1. c. 71.*
3. 68. *περὶ δ', ὅτι δεῖ τιμῶν ἀρετῆν καὶ κατὰ τὴν μακροτητα de eo quod honor habendum Virtuti, virtutis praesentationem p. 684. Melissa lib. 1. c. 68.*
105. 69. *ᾠδὴ Φιλανθίας de caco amore sui pag. 685. Melissa lib. 2. c. 75.*

17 p. Me-

509, 589. 1.

zo allegato-
rior,
nz tertiz Tig. 1559
Plantiniana edi-
o hoc indice secu-

Photio memorari
icet in editis Sto-

cos quos Photius in

E. 197.

S. 456. 514. 614.
hagoreus, in 2. 171-

nale contra Dema-

S. 277. 283. 532. 585.

He

- Hectore 619.
 Heraclidis 612.
 Phrygibus 53.
 Prometheo 468. Prometheo victo 374.
 Telephus apud Æschylum E. 136.
 * Agapetus Diaconus ad Justinianum 6 67. 186.
 * Agathias 156.
 Agatho Poëta 30. 199. 212. 222. 223. 357. 359. 454. E. 17.
 Samius, libro secundo de fluviis 540.
 Agathyrfides Samius quarto rerum Persicarum 91.
 Agefilaus 103. 408.
 Agathocles, Agis P.
 Agrippinus Paconius solitus encomium scribere rei que adversa ipsi
 accidisset, ut febris, exilii 87. idem de quo Tacitus XVI. 28. 29.
 Albinus (Platonicus) E. 112.
 Alceus Poëta 518.
 Alcidamas poëta. P.
 Alcmaeo 542. E. 54. 60. 93.
 Alexander Magnus 90.
 Alexander Aphrodiseus lib. IV. questionum. 60. capite XXXII. 13.
 Alexander Poëta (Photio etiam memoratus.) 411.
 Alexandrides Anaxandrides) Comicus in *κατηφόμεναι καὶ ἰστὰν παλαιὰ*
 Ita legendum E. 156.
 Alexis Comicus 79. 194. 210. 384. 387. 419. 433. 454. 507. 517. 526. 530.
 562. 566. 591. 601.
 Brettia sive Brutia, 560.
 Commorientibus 376.
 Danaë (alii Euripidi tribuunt) 433.
 Demetrio 585.
 Milesiis 582.
 Olynthiis 195.
 Orchestride sive Saltatrice, 199.
 Philotragædo 570.
 Syracusio 570.
 Ἐπιπέσει. Vide Grotii excerpta e Comicis, p. 502.
 Amelius (Platonicus) E. 107. 108. 111. 113.
 * Ammiani Epigramma 129.
 Amphis 194.
 Ἀμπελεγῶν sive vinitoribus 377. 558.
 ἄριθων 368.

16.) 34. 36. 43. 44.

37. 594. supra in

. 53. 54. 55. 59. 64.
etiam E. 2. 26. 41. 52.

5. 358. 377. 383. 430.

74. 507. E. 17. 19.

480.

73. 175. 176. 195. 308.

de-

E. 174.

ro bone & beate

provinc E. 45,

P.
S.

Mathematicus

ubi Aristonymi

Ari-

- Aristocles** libro II. Paradoxorum 404.
Aristocrates Poëta P.
Aristonymus 146.
     communes diatribæ 224.
     ἐκ τῶν Ἀριστωνύμων τομαρίων 39. 58. 66. 131. 146. 149. 176. 177.
     512. 521. 557. 560.
Aristophanes Comicus 126. 368. 599. ejus injurias **περὶ** **ἀριστοκράτες** ferens 170.
     Acharnensibus 369.
     Γεωργοῖς 367. 369.
     Ἠήσοις 368.
     Nubibus 369.
     Pace 368.
     Ranis 241.
Aristophon 518.
     Babia 518.
     Medico 79.
Aristoteles 2. 3. 40. 41. 131. 173. 174. 175. 303. 408. 512. 500.
     28. 29. 30. 31. 32. 34. 35. 36. 40. 44. 48. 51. 52. 53. 54. 55.
     62. 63. 65. 67. 68. 69. 70. 86. 87. 93. 94. 107. 108. 109.
     151. 152. 153. 159. 165. 184. seq.
     ἐκ τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῆς περὶ τῆς ψαλῆς (lib. de Munda) 14. 70. seq.
     ex **Christi Aristotelis** 71. 88. 201. 206. 374. 511. 592.
     diatribæ 303.
     ἀ περὶ τῆς ψυδαγωγῆς φιλοσοφίας E. 38.
     Ἠθικά E. 103. 165.
     Hymnus in Virtutem 2.
     De Memoria 193.
     Metaphysicorum proœmium 50.
     Narrationes mirabiles 540.
     De Nobilitate liber 494. 498.
     ἐν ταῖς περὶ φιλοσοφίας 81. 186.
     Φυσικά E. 108.
     Φυσιογνωμονικά E. 88.
Aristotelis (al. **Aristoxeni**) **Pythagoricorum** **Ἀποκρίσεων**
     ad Themisionem Cypriorum Regem **περὶ** **ἠθικῶν**, **ἐπι**
     πὴν **λεγει** **Crates** 516.

UM. 701

5. 116. 134. 168. 171.

. ubi citatur lib. IV.

21.

de providentia 573.

de Colomel. p. 447.

243.

ini 612. *providentia*.

187. 388. 400. 401.

corrupto 475. 558.
pro

Aristocles libro II. Paradoxorum 404.

Aristocrates Poëta P.

Aristonymus 146.

communes diatribæ 224.

ἐκ τῶν Ἀριστωνύμων τομαρίων 39. 58. 66. 131. 146. 149. 176. 190. 224.

512. 521. 557. 560.

Aristophanes Comicus 126. 368. 599. ejus injurias æquo animo So-
crates ferens 170.

Acharnensibus 369.

Γεωργοῖς 367. 369.

Ἠήσοις 368.

Nubibus 369.

Pace 368.

Ranis 241.

Aristophon 518.

Babia 518.

Medico 79.

Aristoteles 2. 3. 40. 41. 131. 173. 174. 175. 303. 408. 512. 500. E. 5. 7.

28. 29. 30. 31. 32. 34. 35. 36. 40. 44. 48. 51. 52. 53. 54. 57. 58. 60.

62. 63. 65. 67. 68. 69. 70. 86. 87. 93. 94. 107. 108. 109. 110. 150.

151. 152. 153. 159. 165. 184. seq.

ἐκ τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῆς περὶ τῆς παλαιῆς (lib. de Mundo) E. 6.

14. 70. seq.

ex **Chris** Aristotelis 71. 88. 201. 206. 374. 511. 592.

diatribæ 303.

ἀπεὶ τῆς περὶ τὴν φιλοσοφίαν E. 38.

Ἠθικά E. 103. 165.

Hymnus in Virtutem 2.

De Memoria 193.

Metaphysicorum proœmium 50.

Narrationes mirabiles 540.

De Nobilitate liber 494. 498.

ἐν ταῖς περὶ Φιλοσοφίας 81. 186.

Φυσικά E. 108.

Φυσικογυμνικά E. 88.

Aristotelis (al. **Aristoxeni**) **Pythagoricorum Apophthegmata** 244.

ad **Themisonem** Cypriorum Regem περὶ ἡθικῆς, quæ in Ἠθι-
κά legit **Crates** 516.

Topi-

Aristotelis Topica 71.

de Virtutibus & Vitiis 40. 60. 70. 80. 93. 98. 125. 116. 134. 168. 171.
174. 572. 678.

Ἀριστοτελικῶν Γίνεσ E. 19. 112. 107. 108.

Aristoxenus Pythagoreus 132. 542.

ejus apophthegmata Pythagorica 243. 244. 457. ubi citatur lib. IV.

Arrianus 173. E. 65. 69. ejus homilia protreptica 521.

ex Epictetis diss. de supervacaneo studio 468. de providentia 573.

E. 6. seq. *περὶ ἰατρειῆσεως* E. 8.

Asclepiades Medicus E. 93.

Asclepius Ἴμυθης, E. 148. (hoc est Chemicus vide Colomes. p. 447.
ad Gyraldum)

Astydamas 217. 492. 602.

Athenodorus Poëta 214.

Atheniensium Epheborum jurisjurandi formula 243.

Atticus Platonicus Philos. E. 112. 114.

Automedon 129.

Axionicus Comicus 29.

Bacchylides I. 136. 569. 570. E. 11.

Ejus Epinicia 127. 530. 551. pzanens 367. hymni 612. *προσῳδία*.
530. 569.

Bardesanes Syrus E. 10.

Batho 79. ejus **Ætolus** 530. 562.

Beronice P.

Berosus P.

Bias Prienzus 38. 46. 65. 176. 186.

Bio Sophista 55. 57. 130. 233. 563.

ejus dictum ad Antigonum Regem 493.

liber de servitute 32. 385.

Bio Smyrnæus Bucolicorum scriptor. 239. 375. 387. 388. 400. 401.
407. 580. E. 18. sq. 22.

in Hyacinthum E. 11.

Biotus Poëta P.

Boëthius E. 2. 61. 63.

***Byzantinous** 591.

Brontinus Boetis Philosphus P.

Brysonis Oeconomicus lib. 484.

Cajus 42. 559. oratio contra Artemisium de foru corrupto 475. 558.
559. Te 11 3 pro

- pro Lucilla 412. 424. 437.
Cajus.
 contra Menandrum 437.
 contra Muszum de adulterii crimine 136.
Callicratides Laco, Pythagoreus. Ejus liber de familiarum felicitate 48+. seq.
Callimachus 196. 376. 377. 453. 469. 517. 583.
 Ejus liber 1. ἐπῶν 585.
 περὶ νομῶν σύγγραμμα E. 130.
 Hymni 552.
Callinus 355.
Callisthenes Sybarita lib. XIII. rerum Galaticarum 540.
 III. rerum Macedonicarum 92.
 II. Metamorphoseon 93.
Carneades P.
Cato 212. major 225.
Carcinus 213. 222. 507.
 in Tereo 551.
Cebes, Philosophus P.
Cephisodorus P.
Cercidas 54.
 in Mimiambis 355.
Chzremon 36. 53. 140. 171. 187. 307. 421. 455. 474. 502. 567. E.
 17. 18.
 Ἀχιλλεὶ Θεοσιλοκτόνω E. 14.
Chaldzi E. 63.
Chares Poëta P.
Charondz Catanzi proœmium Legum 289. seq.
Chilo e VII. sapientibus 45. 65. 176. 186. 428. 582. 620.
Chion Philosophus P.
Chœrilus in Perseide 194.
Chrysermus Corinthius lib. XIII. de fluviis 540.
 lib. II. Historiz Perficz 228.
Chrysippus Stoicus 42. 87. (Solensis 158.) 165. 393. 552. E. 10. 13.
 28. 29. 31. 32. 37. 40. 41. 43. 48. 57. 59. 60. 65. 109. 171. 177.
 178.
 ἐν ταῖς φυσικαῖς γίγχανς E. 55.

- ἐν τῷ περὶ δογμαμάτων E. 184. ἐν τῇ ὑπογραμμῇ δ' λόγος καὶ ἐν αἰδέσει
 πολλοῖς τῶν κατὰ μέγεθος συγγραμμάτων id.
 ἐν τῷ περὶ κόσμου E. 12.
 ἐν τῷ περὶ ἀρετῆς (ὑλῆς) καὶ ἐν τοῖς περὶ ἐμαρμίνης id.
Cleznetus 454. 538.
Cleantes Stoicus 79. 80. 214. 238. E. 2. 34. 36. 43. 49. 54. 56. 59. 93.
 171. 172. 180.
Clearchus 186.
Cleobulus Lindius 44. seq. 140. ejus zigmata E. 18.
Cleostratus P.
Clinias Pythagoricus 8. 400.
Clitomachus 90. 534. 562. Philonis Academici Magister E. 160.
Clitophon Rhodius lib. I. Indicorum 541.
 lib. V Italicorum 133.
Coriscus 90.
Cornelianus contra Beronicem 54.
Cornutus E. 116.
Crantor P.
Crates Cynicus 55. 66. 516. 585. 591.
Cratinus in Eunidis, ἐπειδαίς 358.
 Plutis 552.
Cratonis sive Cratoris versus 517. 519.
Crispinus contra Dionysium 323.
Critias 148. 190. 198. 519. E. 17.
Crito Pythagoricus.
 ejus sive Damippi Pytha.) περὶ φρονήσεως 43. E. 198.
Critolaus E. 2. 19.
Cronius E. 112. 114.
Ctesiz Cnidii lib. 2. de montibus 54.
Damippus Pythag. supra, in Critoni.
Demades Orator 56.
Demaratus 56. 90.
 lib. 2. Arcadicorum 228.
Demarati
 lib. III. tragœdumenon 228.
Demetrius Phalereus 67. 97. 571.
 dicta VII. sapientum 40. seq.

Democritus Philosophus 29. 31. 33. 34. 40. 41. 44. 55. 65. 66. 78. 82.
88. 104. 130. 131. 132. 140. 146. 147. 149. 154. 157. 159. 165.
174. 189. 196. 201. 205. 212. 218. 220. 225. 231. 242. 278. 304.
310. 323. 326. 355. 385. 393. 437. 441. 452. 475. 494. 506. 513.
521. 533. 534. 552. 553. 559. 572. 581. 582. 586. 592. 603. E. 2.
IQ. 27. 29. 33. 34. 38. 40. 43. 47. 51. 52. 53. 56. 59. 60. 62. 63. 93.
110. 112. 115. 164. 198. 205.

Demonax 176. 187.

Demosthenes 55. 70. 104. 145. 147. 157. 169. 189. 190. 214. 238. 315.
353. 500. 603.

contra Androtionem 242.

de Corona 90. 583. E. 198.

contra Leptinem 152. 177.

contra Neznam 412.

Olynthiaca I. 504. 566. II. 105. 319. 328. E. 9.

Philippicæ 201. 244. 245. 246. 270. 344. 365. 566.

Epistolæ 613.

Diczarchus Philosophus E. 93. Messenius E. 108.

Diczogenes 398. 454.

Dictys Poëta P.

Didymi Epitome 557.

in *ἑπιπέπτα* E. 157.

Dio Academicus 170.

Dio (Chrysoft.) 214. 324. Ejus Charidemus 617.

Chris 88. 215. sententiæ 146

de non temere credendo 49.

Euboicus 36.

Oecomenius 238. 385. 443.

Diocles Medicus ac Philosophus P.

Diodorus Comicus 429. in Sotere 619.

Diodorus Cronus Philosophus E. 28. 33. 40.

Diodorus Tyrius E. 2.

Diogenes Cynicus 3. 46. 56. 66. 70. 97. 195. 131. 132. 149. 189. 192.
222. 447. 448. 506. 552.

Diogenis diatribæ 145. 146. 345.

Diogenes Babylonius, Stoicus E. 2. 21. 169. 171.

Diogenes Apolloniates E. 27. 34. 44. 47. 52. 53. 56. 59. 64. 93.

Dio-

- Dionysius Tyrannus** 42. 222. 343. 531.
 in Leda 500.
Dionysius pro filiis 315.
Dionysius Halicarnalleus 32. 174. 618.
 in eclogis 572.
Diotimus Tyrus Philosophus E. 54.
Diotogenis Pythagorei de sanctitate 251. 267. E. 16. seq.
 ex libro de regno 329. 330. seq.
Diphilus Comicus 126. 140. 152. 176. 191. 196. 212. 213. 220. 373.
 421. 452. 454. 476. 502. 514. 517. 527. 558. 563. 569. 579. 599.
 616.
 Adelpis 568.
 pictore 560.
 puteo 591.
 thesauro 140.
Dius Pythagoreus 408.
 Διὸς, γὰρ μὲν ὀνομαζομένην E. 162.
Dorotheus primo rerum Sicularum 350.
Ecdorus 502.
Ecphantus Syracufanus Pythagoricus E. 27. 48. 52.
 ex libro de regno 323 seq. 330--335.
Ecpolus Philosophus P.
Empedocles 230. E. 5. (ubi ejus nomen versu statim secundo videtur
 excidisse 11. 21. 25. 26. 33. 34. 36. 38. 43. 44. 47. 52. 53. 56. 59. 60.
 61. 64. 93. 112. 141. 201.
Entipatus ἐντιπάτου ἢ Στενικός E. 12. legend. Παλαίτου.
Epaminondas 66.
Epandrides E. 198.
Epicharmus 2. 49. 127. 171. 300. 320. 322. 420. 424. 441. 492. 497.
 501.
 Automolo 375.
Ephorus Historicus P.
Epictetus 5. 31. 44. 71. seq. 81. 87. 104. 175. 303. 316. 609. E. 198.
 199.
Enchiridio 5. 6. 65. 70. 157. 169. 177. 195. 215. 216. 573. 600.
 memorabilibus dictis 82. 206. Vide & in Arriano & Rufo.

U u u

Libri V. Pars 4.

- Epicurus b) 155. 157. 159. 206. 270. 600. E. 5. 15. 16. 19. 27. 33. 35. 38.
39. 40. 43. 44. 47. 51. 52. 54. 56. 93. 112. 116. 199.
Οἱ κατ' ἐπίκουρον φιλοσοφῶντες E. 162.
Epidectus (Photio *Ἐπίδικος*) E. 49.
Epigenes E. 63.
Epigramma in cornu asini Scythici, Alexandro M. datum a Sopen-
tro E. 130.
Erasistratus Chius 90. 542.
Eratosthenes Cyrenaicus 163. 592. E. 19. 61. 113.
Erinna Lesbiana in Romam 87.
Eubulus 384.
Euclides 86
Eudorus Alexandrinus, Academicus Philosophus scripsit *Ἐὐδωροῦ
Ἐπίκουρον dignum quod aliquis sibi compares, quo omnem expo-
suerat Philosophiam* E. 161.
Eudoxus E. 54.
Evenus Poëta 171. 355. 472.
Evenius Philosophus. P.
Euphorion Tragicus 453. 616.
Philoctete 377.
Euphron Comicus 79. 152.
Deorum concione 196.
Didymis 151. 528.
Euphrates Philosophus P.
Eupolis Comicus 53. 239.
ἄμους 216. ita leg. pro *Domis*.
Euripides 36. 52. 53. 66. 80. 97. 99. 101. 140. 145. 156. 172. 187. 188.
(al. Critiz 190.) 196. 200. 209. 215. 222. 226. 234. 235. 236.
(ubi male Menander) 239. 240. 241. 307. 341. 351. 355. 368. 417.
422. 423. 430. 431. 437. 439. 452. 455. 468. 476. 497. 500. 501.
537. 538. 551. 558. 559. 560. 562. 567. 568. 570. 573. 581. 585.
592. 599. 602. 608. 609. 620. E. 3. 9. 10. 17. 21. 57. 159. 160.
175. 186. 198.
Aegeo 86. 215. 226. 432.
Aeolo 52. 171. 187. 216. 240. 302. 352. 360. 386. 429. 432. 502. 507.
531. 558. 568. 590. Euri.
b) Duos Epicuros præter rem facit Photius, alterum Atheaenensem, alterum Gurgæ-
tium.

- Euripides Alceſtide 420. 423. 601. E. 10.
 Alcmena 241. 384. 302. 474. 505. 507. 530. 538. 568. 581. 584.
 Euripides Alcmazone 178. 188. 343. 384. 423. 454. 500.
 Alexandra 53. 222. 238. 383. 384. 492. 493. 518. 507. 568. 581. 584.
 616. 384. 424.
 ἐν ἀλαίῳ 562.
 Alope 432. 439. 455.
 Andromache 168. 187. 355. 357. 430.
 561. 592. 617. Grot. eclog. p. 122.
 Andromeda 199. 200. 215. 357. 388. 399. 411.
 562. 582. 583. 613. E. 11.
 Antigone 241. 325. 343. 386. 398. 411. 452. 496. 500. 538. 568.
 619.
 Antiope 1. 38. 79. 219. 217. 325. 359. 374. 369. 383. 384. 386. 425.
 426. 430. 439. 472. 531. 538. 560. E. 9.
 Archelao 86. 97. 171. 193. 199. 215. 322. 355. 357. 360. 383. 455. 497.
 498. 502. 507. 517. 562. 613. E. 9.
 Auge 164. 220. 307. 387. 433. 453. 561.
 Bacchis 53. 63. 187. 217. 302. 374. 590.
 Bellerophonte 30. 86. 96. 127. 222. 360. 430. 432. 501. 517. 519. 531.
 539. 560. 565. 568. 581. 585.
 Busiride 384.
 Βετημίω 369.
 Cancro 199.
 Cresſis 199. 430. 502. 505. 562. 579.
 Creſphonte 212. 367. 511.
 Chryſippo 409. 560.
 Danae 86. 153. 398. 399. 432. 453.
 Dictye 145. 226. 276. 414. 492. 399. 500. 507. 565. E. 22.
 Electra 343. 492. 497. 504. 517. 519. Grot. eclog. p. 110.
 Erechtheo 148. 198. 99. 276. 355. 360. 367. 454. 503. 505. 512. 585.
 Euryſtheo 384. 452. 531.
 Glauco 302. 187. 590.
 Hecuba 38. 99. 145. 209. 240. 302. 384. 431. 498. 503. 505. 561. 562.
 Helena 360. 383. 568. E. 16.
 Heraclidis 126. 306. 198. 374. 454. 498. 566. E. 11.
 Hercule furente 53. 86. 448. 469. 568. 580.
 Uu uu 2 Hip-

- Euripides Hippolyto 63. 140. 199. 211. 355. 386. 388. 431. 432. 434. 472.
 507. 562. E. 16. 17.
 Hippolyto coronato 568. 432. 209. 216. 501.
 Hypsipyle 127. 172. 568.
 Inone 127. 420. 483. 432. 498. 507. 511. 237. 580. 582. 583. 615. 384.
 440. 343. 615.
 Iphigenia 148. 432. 452. 531.
 Iphig. in Aulide 211. 374.
 Iphig. in Tauris 198.
 Ixione 126. 355.
 Lycinio 198.
 Medea 30. 172. 173. 213. 217. 384. 431. 432. 433. 441. 453. 507.
 in fine Medea, Andromaches & Alceſtidis 581.
 Meleagro 96. 383. 425. 431. 432. 439. 447. 497. 527. 563.
 Menalippe 210. 357. 384. 423. 424. 425. 431. 432. 451. 573. 568. 581.
 590. 616. E. 8.
 Menesia 145.
 Metusius 52.
 Oedipo 1. 222. 409. 411. 424. 431. 432. 562. 563. 579. 581. E. 26.
 Oeneo 448. 561. 583.
 Oenomaos 374. 451. 538. 590. 613.
 Oreste 148. 192. 194. 302. 411. 423. 433. 483. 531. 538. 539. 501.
 E. 197.
 Palamede 360. 469. 503.
 Peleo 500. 507. 585. E. 12.
 Pentheo 217. 439.
 Pelias 37. 343. 440. E. 197.
 Πελιάς. E. 197.
 Phaethonte 230. 239. 507.
 Philoctete 172. 226. 230. 377. E. 156.
 Phœnice 226. 434. 502. 222. 500. 507. 419.
 Phœnisſis 136. 227. 322. 360. 433. 507. 511. 514. 585. 620.
 Phryxo 97. 239. 384. 411. 433. 441. 511. 613. 222. E. 8.
 Piſcatoribus 452.
 Piſthene 315. 507.
 Polyide 226. 382. 502. 514. 613.
 Proteſilao 168. 423. 532. 581. 615.
 Rhadamantho 401. * E. 198.

* Nomen dramatis e MS. Grotius annotavit.

- Euripides** Rheso 360.
 Scirone 307. 579.
 Scyreo 561.
 Schenobœa 199. 420. 481.
 Supplicibus 240. 276. 307. 343. 483. 565. 580.
 Syleo 306.
 Telepho 145. 173. 201. 226. 355. 507. 519.
 Tereo (al. Sophocles) 145.
 Theseo 63. 100. 302.
 Themistocle 603.
 • **Temenò** vel **Temenidis**. I. 30. 354. 360. 497. 617. & 211. ubi male Euripides in Timæo.
 Troadibus 608. 612.
 Thyeste 530. 505.
Euryphamus Pythagoricus de vita 555.
Eurypho (Photio *Ευρύφρων*) Medicus E. 19.
Eurystratus. P.
Eurytus Pythagoricus *ὡς τὸ γὰρ* E. 16.
Euryxymachus. P.
Eusebius 58. 79. 130. 137. 147. 154. 159. 168. 191. 195. 196. 200. 211. 218. 225. 224. 227. 270. 308. 309. 310. 359. 441. 466. 507. 618. E. 206.
Euthydamus. P.
Galeni *χαρακτηρίζοντα εἰς ἰατροκράτην* 544.
Glauco. P.
Gnomæ *μεγίστοις* I. 2. 37. 51. 136.
Gnostici E. 112. (de quibus Plotinus.)
Gorgias. P.
 * **Gregorius Theologus** 39. 51.
Harpocratio Platonicus Philos. E. 112. 114.
Hecatzus E. 55.
Hegesades. **Hegesius**. P.
Heliodorus de spectaculis Italiz 540.
Heniochus Comicus : 41.
Heracides E. 33. 54. 59. 69. Ponticus E. 47. 63. 113.
Heraclicus 48. 55. 74. 174. 176. E. 2. 12. 21. 25. 27. 29. 33. 49. 49. 52. 53. 55. 59. 60. (*ὁ σκολιεύς* 77.) 112. 113.
Herillus Philosophus E. 115.
Hermachus Philos. 600.

Hierax. P.

Hierocles 448.

libro de justitia 67. 97. 106. seq. 133. 134. 517.

ἐκ τῆς τῶν τρεῖς θεῶν χρησίμης E. 9. 207.

quales in patriam esse debeamus 228.

quomodo erga parentes nos gerere oporteat 467.

de amore fraterno 477.

quomodo utendum sit cognatis 481.

de nuptiis +1+. 415.

Oeconomico 490.

Hieronymus Rhodius Philos. E. 115.

Hipparchi Epitaphium: μνήμα τόδ' ἱππάρχου, σέτ' ἔχει δίκαια Φρονῶν 102.

Hipparchus Comicus ζωγράφου 378.

Hipparchus Pythagoricus libro de animi tranquillitate 573.

Hippasus ὁ ἀκασματικὸς τῶν πυθαγορείων E. 107. & 27. ubi male ἱππάλως, licet ἱππάλως etiam apud Photium mentio: sed & Hippasii.

Hippias 238.

Hippo E. 93.

Hipponas. P.

Hippocrates 146. 441. 548. E. 87. 114. ὁ τῶν Ἀσκληπιάδων id.

Hippodamus Thurius Pythagoreus lib. de felicitate 553.

de Republica 248. seq. 534.

Hipponax 200. 420. 430. & 519. Sed postremus hic locus in Grotii excerptis e florileg. p. 390. tribuitur Ananio.

Hippothenes in Hippothoonte 188.

Hippothous Poëta 421. 585.

Hippothoon Poëta (qui cum Hippothoo etiam apud Photium memoratur) 222. 411. 585.

Homerus 67. 70. 96. 136. 139. 140. 164. 170. 172. 173. 187. 212. 214.

217. 226. 227. 231. 294. 322. 326. 351. 355. 358. 376. 407. 416.

433. 451. 455. 497. 522. 530. 532. 551. 558. 582. 587. 599. 601.

612. 613. 614. 616. 619. E. 1. 2. 3. 8. (respicitur Iliad x 279.)

10. 11. 25. 26. 33. 43. 47. 48. 52. 57. 86. 98. 106. 107. 129. 130.

131. 133. 139. 141. 142. 162. 163. 198. 199. 203. 204.

λίγιστοι ἢ τινες Ομηρίδων ἐκ τῶν ἀποθέτων δύο εἰσι εἰς τοὺς ἐρωτά· ἀθάνατοι δὲ πλείωτα ita legend. E. 23.

Hyperides 93 3. 4. 441. 618.

Hypsaus Philosophus 505. 512. 522.

Jam-

Ἐπιστολὴ de usu conjugii 443.
 Οἱ παλαιότατοι τῶν ἱερέων 116.
 Ab Inacho Argivo rerum Græcarum ducentes exordia, ὁ
 τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ἀρχὴν ἀπὸ Ἰνάχου Ἀργείου E. 45.
 Jon, Poëta P.
 Jophon ἐν Βάκχαις E. 156.
 * Josephus περὶ αἰχμαλοσίας 226. 239.
 Iphiclus 616. videtur legendum Diphilus.
 Iszus 66. 208. 327.
 Isidorus 188.
 Isocrates 55. 131. 327. 469.
 .. Bufiride 55.
 ad Dæmonicum 4. 38. 66. 149. 192. 195. 215. 238. 308 31
 505. 508. 512. 563. 582.
 Evagora 224. 328. 356. 469.
 .. Panathenæico 5. 592.
 contra Sophistas 103.
 Nicocle sive Cyprio 4. 67. 192. 224. 246. 322. 323. 324
 582.
 Julius 603. carminibus in Bacchum & Patriam scriptis 41
 Juncus Philosophus 610. de senectute 586. 592. 596.
 Leon Comicus ἐν διαθήκαις 612.
 Leonides Poeta 89. 391. 602.
 Leucippus Philosophus E. 34. 38. 44. 47. 51. 52. 53. 64. 93. 1
 ἐν τῷ περὶ τῆς 10.

- Longinus E. 103.
 Lucianus 37. 152. 392. 532. Philopseude 143.
 Lucilius 128. 129. 223.
 Lycophron Poëta 601.
 Lycargus 31. 105. 169. 195. 421. 512.
 Lyfias 31. 141. 308. 321. 421.
 Oratio pro Socrate 90.
 * Macedonii COS. Epigramma 128.
 Mathematici E. 54. 60. 142.
 * Melancomius 407. male in Gesneriano indice accensetur drama-
 tibus Menandri. Locus qui e Melancomio producitur, est de-
 promptus ex Dionis Chryfostomi Melancoma, ut pulchre nota-
 tum Clariff. Viro Petro Westerlingio p. 216. Observat.
 Melinus (al. Erinnæ Lesbiz) in Romam 87. Μελαῖα Poëtria etiam
 apud Photium memoratur.
 Melissus Philofophus E. 2. 43. 44. 47.
 Menander Comicus 35. 37. 51. 52. 53. 54. 63. 86. 87. 96. 100. 101.
 126. 136. 140. 151. 152. 153. 154. 171. 172. 187. 188. 190. 192.
 196. 199. 212. 213. 217. 219. 220. 222. 223. (235. & 401 pro
 Menandro Euripidis nomen reponendum) 238. 241. 242. 258.
 277. 302. 307. 325. 356. 360. 368. 369. 373. 374. 377. 383. 384.
 388. 406. 411. 419. 420. 421. 422. 423. 425. 429. 430. 431. 433.
 434. 439. 440. 451. 452. 454. 455. 473. 476. 500. 503. 505. 512.
 514. 517. 518. 519. 527. 528. 530. 531. 538. 560. 565. 566. 567.
 571. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 590. 591. 599. 602. 609. 615.
 616. 620. E. II. 15. 16. 17. 18. 197.
 Adelpis 97. 127. 176. 368.
 Agricola (γεωργῶ) 63. 373. 517. 562.
 Andria 400.
 Androgyno 276. 570.
 ἀνεψιῶς five consobrinis 452.
 Antiope 400.
 Aphrodisius 398.
 Aspide five clypeo 190. 343. 358.
 ἀπρηφόρις, Minervæ sacra ferentibus. Grotius in excerptis Comi-
 cor. laudat ex florilegio. Locum non invenio.
 Auletide five tibicina 178.
 Boeotia 50. 50 & in excerptis Grotianis e florilegio p. 160.

- Menander Canephoro** 189. 569.
Καρχηδονία sive *Poenulo* 101.
Καρίνη, *Cariz* muliere 213.
Καταψευδόμενος 176. ubi *Catazom.* male excusum.
Κυθαριστή, *fidicina* 10K 514. 532. E. 16. His adde *locum in excerp-
 ptis Grotianis e florilegio p. 391.*
Κυδία 493. E. 14. ubi male *κιδία*.
Κόλακος, *adulatore* 127.
Κονιαζόμενος 570.
Dyscolo 153. 200.
ἐπιπροσέμενη 188. 240. 448.
Enchiridio 558. 581.
Epangellomenis sive *sponsoribus* 216. 356. adde *locum in excerp-
 ptis Grotianis e florilegio p. 116.*
Epiclero 452.
ἐπιτρέποντι sive *ἐπιτρέποντες*, *mandatoribus* 210. 502.
Eunucho 200. 570.
Gubernatoribus 187.
Heautontimorumenos 226.
Heniocho 570.
Heroe 388. 500. 558.
ἑμοσάτριοι *fratribus germanis* 212. 220.
Hydria 369. 375. 558.
Hymnide 382.
Hypobolimazo 136. 502. 579. E. 14. bis, & 156. adde *locum in
 cerptis Grotii e florileg. p. 496.*
ἰαθρίαι 35.
Ira 79.
Leucadia 127. 514.
Μητραγύρη 512.
Μισογύνη 570. bis.
Nannis 136.
Nauclero 388. 580.
Olynthia 566.
παῖδι 384.
παλλικῆ 30. 200.
πῶμα καταθήκη 358. 512. 558.

- Menander Perinthia 613.
 Philadelpho s. fratrem amante. Grot. excerptis florileg. pag.
 496.
 Piscatore 382. 501.
 Πλοκίω five monili 369. 518. 561. adde Grotii excerpta e Comicis
 p. 740.
 Πωλεμένα Grot. excerptis e Comicis p. 742.
 Προεγκαλάντι 384. 451.
 Ψευδοπρακλεί 153
 Ραπιζομένη five plagipatida E. 197.
 Sicyonia 358.
 Συναρισίασις, simul prandentibus 387. 474. 532.
 Θεοφορέωσι 35.
 Θησαυρῶ 388. 400. 587.
 Thessala, 54. 384. 388.
 Thrasyleonte 176. 576.
 Menander al. Epicharmus, 496. al. Philemon 537.
 Menandri dramatum omnium ἐν σικετικόν, ὁ ἄρτος 393. e Plutarcho.
 Menacrates Comicus in Samio 591.
 Menophilus Damascenus Poeta in Πλοκάμοις five cinninnis 407.
 * Methodii loca velut e Stobzi serm. 52. petita exhibentur in Com-
 besfii Methodio p. 443. verum ex Methodio nihil apud Sto-
 bzum legitur, sed apud Antonium Melissam ex cuius lib. I. c. 13.
 & S. Maximi. cap. 5. Conflatus est sermo 52. in editione We-
 cheliana.
 Metopus Metapontinus Pythagoreus, de virtute, 7.
 Metrodorus 154. 304. 357. 385. 592. 601. E. 38. 54. 60. 62. 63. 64. Theo-
 criti F. Chius 27. ὁ καθηγητὴς ἐπιπέδου 52.
 Milonis Physica E. 67.
 Mimnermus 387. 528. 590. 592.
 contra Medicos 552.
 in Neoptolemam 620.
 Mnesarchus E. 2. 38.
 Moderatus Pythagoreus E. 3. 107.
 Moschio 145. 307. 561. 585. 613. 620. E. 18.
 Pherzis 619.
 Telepho E. 10.

exilium non esse malum 2; 4. seq.
an Philosophus actionem injuriarum contra aliquem sustinere
sit 169.
quisnam questus conveniat Philosopho 370.
quod Reges ac Principes deceat Philosophari 336. seq.
an Philosophum impediant nuptiæ 412.
de scopo nuptiarum 424.
de Veneris 82. seq.
an omnes liberi nati educandi 450. 478.
an per omnia obediendum parentibus 458.
de optimo senectutis viatico 595.
de suppellectile 489.
de tonsura 83.
Naumachius Poëta 508, 420, 437. seq.
Neophron 172.
Neoptolemus 602.
Nearchi Epigramma 128.
Nix de lapidibus 540.
Nicolaus Damascenus 148. E. 104.
collectanea de moribus gentium 66, 69, 74, 105, 133, 229, 231,
294, 364.
Nicomachus Tragicus in Naumachia 222.
Nicostratus 217, 415, 446, 563, E. 17.
de Nuptiis 426.
Numa Rex. E. 21.
Numenius Philosophus E. 102, 108, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

- Obrimus** pro primogenito veneficii accusato 315.
 pro Protogono 613.
 pro Severo 319.
Ocellus (Lucanus Philos. Pythagor.) E. 32. 59.
 ἐν τῷ περὶ νόμου E. 32 legendum videtur νόμου.
 ἐν τοῖς περὶ τῶν πάντων φυσικῶν E. 44. seq.
Oenopides Pythagoricus E. 3. 21. 53. Chiusibid.
Olympiadis dictum: ἀλήθεια θεῶν ὁμολογία μόνη θεοῖς συνδιατωμένη
 136.
Onatus Pythagoreus E. 1.
 περὶ θεῶν καὶ θεῶν. 4.
Oracula E. 128.
Ὀνήτωρ Philosophus P.
Orpheus 4. 5. E. 25. 108. 121.
 de gemmis 38. 52. 200.
 Hymni 100. in Nemefin. id. in Venerem 389.
 amoris iussus, aromata 390.
 ὁ Ὀρφικὸς E. 112.
Palladæ Epigrammata 64. 127. 128. 129. 156. 532.
Πανακκῆ, Philosophus P.
Panætius Stoicus E. 12 (ubi male ἐπίπατος) & 169.
Pantelei Epigramma in Cynægirum 91.
Panyasis 164.
Patrocles Tragicus 581.
Pärmenides 89. E. 2. 10. 22. 43. 44. 50. 52. 53. 54. 56. 59. 93.
 ejus versus E. 33.
 * **Paulus** Silentarius 2. 51. 64. 392.
Pausanias P.
Pempelus Pythagoricus libro de parentibus 460. Gesnerus observat
 esse Paraphrasin loci Platonis II. de Leg.
Periander Corinthius 38. 41. 46. 51. 111. 225. 237. E. 19.
Perietyone Pythagorica, de sapientia, 6.
 quid feminam deceat 457. 487.
Peripaterici E. 32. 109. 115. 116. 162. 184. seq. περὶ παθητικῆς ὁμοιοῦται.
 E. 110.
Phalaris Epistola ad Axiochum 493.
 ad Demotelem 314.

- Phalaris ad Paucolam filium 345.
ad Peristhenem 92.
Phanocles 399.
Phanothea 186.
Phavorinus 149 189. 201. 344. 350. 374. 385. 402. 407. 409 410. 514.
564. 572. 601.
liber XXIII. 592.
de senectute 585.
Phemone 186.
Pherecrates 591.
Pherecydes P.
Philzua Poëta P.
Philemon Comicus 31. 54. 79. 101. 153. 163. 176. 210. 217. 218. 219.
232. 358. 373. 384. 419. 420. 421. 440. 454. 455. 502. 517. 518.
527. 529. 537. 538. 551. 563. 569. 570. 584. 591. 613. E. 14. 17.
497.
ἀνακαλυψομένη 582. & in excerptis Grotii e florileg. p. 424.
ἀποκαταρτυντι, mortem sibi consciscente E. 15.
Apolline. (al. *ἀπόλιδι*, exule) 469.
Cataplandomeno 199.
Corinthia 567.
Eccicazomeno (al. *ἐκδικαζόμεν.*) 162.
Enchiridio 97.
Ephebo 530.
ἐξουκισμένη 384.
Mæcho. Grotii excerpta e Com. p. 768.
Mύση 540.
Palamede. (Grotius Philisco tribuit) 101.
Pancratiafa sive quinquertione E. 197.
Phileta 468.
Pyrrho 367.
πυρφόρον 407.
πύρρη, ἢ *πόδια* 568.
Sardio 616.
Siculo 584.
Thebanis 383.
Philemon junior 551.

- Philetas 421. 558. 549. E. 156.
 Cerere 558. 517. 617.
 Epigrammatis 376. 616.
 ἐρμῆ E. 10.
 Pægnis sive ludis & jocis 469. 615.
 Philippides Comicus 30. 31. 164. 344. 384.
 ἀνακρίσθ 2. 420.
 Philippo 616.
 Philippides (af. Philippus) in Philadelphus 568.
 Philippus πόντιος E. 60. lege Ὀπύτιος.
 Philiscus 199. 434.
 Philo Heracleota ἐν τῷ πρὸς Νύμφην περὶ θαυμασίων ἐν Σουθία E. 130.
 Philo Larissæus, Academicus, Clitomachis discipulus E. 160. 161.
 Philoctetes 239.
 Philolaus Pythagoræus E. 27. 49. 51. 56. 60. ἐν Βάκχαις E. 34. 58.
 ἐκ τῶν περὶ ψυχῆς (πυθαγόρου) E. 44. περὶ κόσμου E. 49.
 Philonides 216. 327.
 Philoxenus P.
 Phintys Pythagorica, Callicratidis filia περὶ γυναικῶν σωφροσύνης
 443. seq.
 Phocion 3. 221.
 Phocylides 52. 37. 38. 64. 136. 223. 369. 410. 434. 496. 599.
 Phœnicides 80.
 Phrynichus Poëta P.
 Phyci E. 108. 110. ὅτι ἀπὸ θαλάσσης φυσικοί E. 38.
 Pindarus 127. 136. 223. 260. 307. 375. 465. 578. E. 156.
 Hyporchemata 351.
 Olympionica 356. 539.
 Threni 552.
 Pirithus (Photio περιήγησις) Comicus 220.
 Pisander 140.
 Pittacus 45. 125. 131. 169.
 Plato 48. 65. 90. 103. 104. 132. 129. 147. 165. 174. 206. 390. 543. 553.
 600. E. 5. 10. 12. 14. 19. 28. 29. 31. 32. 34. 39. 51. 54. 59. 60. 67. 68.
 70. 86. 87. 93. 103. 107. 108. 109. 110. 112. 115. 141. 150. 153. 163.
 164. 165. 201. 202. 203.

- q) Epistola ad *Julianum* Scholasticum Alexandrinum $\Theta\beta\iota\ \xi\ \kappa\ \xi$ τῆ σάρκωσιν ξ Κυρίῳ ἐκκλησιαστικῆ δόγμα ξ , de Ecclesiastica dogmate dominicæ incarnationis p. 336 — 339. Incipit: Χαράς μεγάλης.
- r) ἐκ προσώπου Γεωργίου πανευφύμῳ ἐπάρχῳ Ἀφρικῆς, πρὸς ἀσκητικῆ ἀποστάσας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ex persona *Georgii* laudatissimi Præfeti Africæ ad *Moniales* quæ Alexandriæ a Catholica fide discesserant p. 336 -- 342. Incipit: ἐγὼ μὲν ὤμην ὑμᾶς.
- s) ad *Pyrrhum* Presbyterum & Abbatem pag. 343 --- 347. Incipit: τὴν ἀγίαν σε, θεοσίμητε πᾶτερ.
- t) ad *Marinum* Monachum (eundem fortasse qui postea in Cypro presbyter) p. 347 -- 351. Incipit: ἐγὼ μὲν εἰδὼς τῶν ἀκρίων πλημμελημάτων τὸ πλῆθ ξ .
- u) ad *Cydonia* (quæ hodie Canea in Creta Insula) *Episcopus* pag. 351. 352. Incipit: αὐτὸν ἐαυτῷ τὸν Θεόν.
- w) ad *Auxentium* p. 352. 353. Incipit: εἰ μὲν θάρσυνος.
- x) ad *Stephanum* Presbyterum p. 353. Incipit: ἀγάπης ἰσως.
- y) ad *Constantinum* facellarium (eundem ut videtur ad quem supra p. 235.) pag. 354 -- 356. Incipit: ἔκτε τὸ ἴμιον ξ θάρσυνος μὲν δεῦτε γραμμα.
- z) ad *Cononem*, Presbyterum & Abbatem pag. 357. 358. Incipit: πιστεύω καθὼς παρέλαβον.
- aa) ad *Thalassium* Presbyterum, cum is quæssisset, πῶς ἴσως τοῖς ἔθνεσι βασιλείων ὑπὲρ ὀργῆς θελάτου ἐπικαιμένῳ τῷ ἰσως κὼσ πλῆθει καλῆθρον τέκω καὶ προσηγῆς, καὶ ἐπὶ αὐτῷ ἰσως καθὼς πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἰσωςται, qui facit, ut nonnulli *Episcopi* *Regibus*, ad *DEI* iram *subditis* *ingrumentis* *derelictis* *liberos* ξ *affines* *immolantibus* *ira* *cessaret*, *ne* *plures* *conscripserunt*? p. 358. 359. Incipit: καὶ ἄλλωσιν ἰσωςται εἰ χρηματῆσιν εἰσως.
- bb) ad *Joannem* Cubicularium p. 359 -- 361. Incipit: ὁ μὲν ξ κόσμον.
- cc) ad *Cyriscium* (Κυρισίμων) *Episcopus* p. 361. Incipit: τῶσιν εἰσως ἐπὶ γῆς.
- dd) ad eundem p. 362. Incipit: ὁ μὲν θεὸς ζῆλον.

265. 273. 274. 275. 277. 317. 350. 375. 607. E. 94. seq. 134. seqq.
150. 151.
- Phædro 31. 41. 207. 209. 404. 1q. E. 1. 22. seq. 90. 158. 159.
- Philebo 84. 179. 186. 194. 226. 469. E. 90. 132. 150.
- Politico five de regno 245. 319. 320. 325. 327. 380. 382.
- Protagora 95. 84. 104. 317. E. 162.
- de Rep. five de justo 32. 75. 113. 114. 116. 119. 122. 133. 142. 251. seq.
255. 259. 60. 264. 273. 275. 317. 350. 409. 508. 578. 579. 589. 594.
618. 620. E. 13. 89. 90. 106. 143. 154. seq. 157. 163. 165.
- Sophista 48. 141. 378. seq. 470. E. 3. 151.
- de summobono lib. 10. (de Rep.) 382.
- Thexteto 105. 208. 358. 470. E. 42. 150. seq. 163.
- Timæo 58. 224. 277. 466. 465. 586. E. 1. 11. 21. 28. 31. 33. 35. 42. 46.
47. 52. 87. 106. 142. 144. 151. 152. 153. 154. 157. 162. 163. 164. 165.
- Platonici E. 93. 108. 111. 112. 113. 117. 116. 117. 117. 145. 159.
- Πολλοὶ τῶν ποιητῶν 139. 140.
- Plotinus E. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 116. 143. 144.
ὅτι καθαρώτεροι τῶν Πλατωνικῶν, ὥστε οἱ περὶ Πλατῶν. E. 115.
ἀέρεσις Πλατωνικῶν. E. 113.
- Plutarchus 154. 174. 175. 214. 410. 586. 603. E. 112.
περὶ Φιλίας E. 199.
- de Iside 294. 308. E. 156.
- εἰ ἢ τῶν μελλόντων ἀπογνώσις ἀφίλιμ. 40. E. 13. 198.
- ἐκ Πλευτάρχου περὶ Ἀλλήλων 91. Νῆμα καὶ Δυκέρους E. 21.
- de morali virtute 39. 50. 93.
- de animi tranquillitate 59. 177. 192. 205. 206. 375.
- libro contra voluptatem 81.
- Apophthegmata 93.
contra divitias 510.
- libro quod mulieres etiam erudiendæ sint 165. 270. 505. 515.
quomodo ab hostibus quis juvetur 168. 214.
- de calumnia 174. 224. 238.
- de exilio 230.
- an senex debeat præesse Reip 303. 365.
- Epistola de amicitia 315. 328. & 31. 521. 514. 483. ubi Plutarchi nō-
men excidit, licet Themistio malit tribuere Gesnerus.
- ad imperitum ducem 319

praeceptis de conseruanda valetudine 542. 543. 544. 552.
Polemo Philosophus. E. 5.
Poliani Epigramma 128.
Polyznus 244. 617.
     de Republica Macedonum 244.
Polus Lucanus, Pythagoricus libro de iustitia 105.
Polydicus 242. videtur legendum **Polyznus**.
Polyides πολυειδής Poëta P.
Polyzelus Cynicus P.
Pompejus, Poëta P.
Pompelus. vide supra in Pempelo.
Porphyrus 22. 600. E. 107. 108. 110. 111. 112. 113. 114
     144. 145.
     de anima 102. περι τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων. E. 102.
     lib. I. in dictum, γνώθι σεαυτόν 184. seq.
     lib. IV. 185. 186.
     de styge 541. 563. E. 10. 129. sq. 157.
     ἐκ τῶν πρὸς τὰ νοητὰ ἀφαιρέματων. E. 81. 91. 100. 133.
     περὶ ἧ ἐφ' ἡμῖν E. 200. seq.
     e libro περι ἀγαλμάτων petitus locus statim sub init. E
     editione Canteri nomen auctoris & uultus libri
     Idem liber citatur. E. 55.
Polybius P.
Porus P.
Posidippus Comicus 148. 532. 59).
     Hermaphrodito 452.
Myrmece 539.
Similibus 520.

Prausion P.

*Procli Philosophi, hymnus duplex in Venerem 389. 390.

Prodicus 130.

Protagoras 206.

Ptolemæus Platonicus E. 113.

Pyrrho P.

Pythagoras 2. 3. 30. 36. 37. 42. 52. 58. 64. 65. 66. 81. 104. 146. 147.

149. 152. 156. 158. 165. 168. 191. 192. 215. 216. 238. 310. 321.

326. 473. 513. 542. 544. 569. 616. E. 2. 3. 10. 19. 21. (Mnesar-

chi F. Samius 27.) 29. 30. 33. 34. 40. 43. 48. 52. 53. 60. 93. 108.

109. 141. 150. 163.

aurea carmina 454. E. 27.

Pytheas P.

Πυθαγόρειοι. E. 27. 34. 35. 54. 55. 60. 107. 108. 109. 143. 144.

Πυθαγορικοί. E. 3. ἐνίοι τῶν πυθαγορείων E. 62. 107. οἱ πυθαγορεῖς E. 39.

Πυθαγορικῆς μονάδος. E. 27.

Pythiades P.

Rheginus de amicitia 54. 238.

Rhianus Poëta 54.

Rufus Stoicus ex dictis Epieteti de amicitia 169. 174. 571. E. 199.

Sappho 429. ad mulierem indoctam 52.

Sclerius Comicus 30. 163. 552. in Photii Codicibus Σκληρίος.

Scythinus περὶ φύσεως. E. 21.

Seleucus Erythraeus Philosophus. E. 47.

Semiramidis inscriptio monumenti 131.

Serapio poeta 126.

Serenus 66. 70. 80. 81. 91. 146. 147. 208. 227. 294. 385. 448. 465.

Ejus ἀπομνημονεύματα 136. 323. 448. 465. Hujus Σερένης inter Philo-

sophos quibus Stobæus usus est, mentio etiam apud Photium.

Seriphius P.

Severus Platonicus. E. 107.

Simonides 59. 130. 132. 214. 434. 529. 560. 599. 608. 615. E. 156.

Ejus threni 560. Epigramma E. 17. Ejusdem est illud E. 3. Ζεὺς

πάντων ἀντὶς φάρμακα μὲν ἔχει.

Simonis Epistola ad Aristippum 156.

Simyli poetæ versus 378.

*Simplicius. Ex ejus præfatione ad Physica Aristot. 71. 93. 125.

- Æliani historia T. II. p. 604.
 Æschines T. II. p. 618. 679. 682.
 Æschylus a Sophocle reprehensus quod ebrius scriberet T. II. p. 618.
 Æsopus T. II. p. 625. 640. 647. fabula de duabus peris T. II. p. 581.
 Agatho T. II. 659.
 Agnoetarum promachus Themistius T. II. p. 90.
 Alexander Magnus Rex T. II. p. 539. 541. 550. 557. 575. 578. 581. 590.
 597. 604. 604. 624. 635. 645. 689.
 Alexander Alexandrinus. Ejus Epistola ad Æglonem Cynopolita-
 num Episcopum, contra Arianos T. II. p. 152. 155.
 Amasis Ægyptiorum Rex T. II. p. 627.
 Ambrosius Mediolanensis lib. 2. ad Gratianum T. II. p. 88. 93. 152.
 Amphis T. II. p. 622.
 Anacharsis Tom. II. p. 596. 618. 658.
 Anacreon T. II. p. 573.
 Anastasius presbyter qui Romæ causam Honorii sciscitatus est T. II.
 pag. 132.
 Anastasius Episcopus Theopolitanus (Antiochenus) T. II. p. 157.
 Ejus contra Jo. Philoponum ὁ κτ̄ τῆ διατριπῆ λόγος T. II. p. 124.
 125. 126.
 Anaxagoras T. II. p. 628.
 Anaxandrides T. II. p. 597.
 Anaximenes T. II. p. 659.
 Anonymi T. II. p. 659. 684. 667. &c. versus :
 Φύλων λαγῶς ἐκφοβῆσιν οἱ κτύποι,
 ἄνδρας δ' ἀνάνδρους αἰσικαὶ τῶν πραγμάτων T. II. p. 605.
 Μέθυσός ἐστιν ὁ τριῶν πίνων πλεόν καὶ μὴ μεθύση, ὑπερέβη τὸ μέτρον
 T. II. p. 618.
 Antagoras Boeotiis oscitantibus Θεβαῖδ' ὁ σύγγραμματος περὶ τῶν
 T. II. p. 580.
 Antagenes T. II. p. 639.
 Antigonus Rex T. II. p. 550. 560.
 Antiphanes T. II. p. 533. 602. 662.
 Antiphon T. II. p. 539.
 Antisthenes T. II. p. 561. 566. 612.
 Apelles. T. II. 684.
 Apollinaris hereticus T. II. p. 18. 24. 32. 45. 50. 75. 95. 119. 130. 167.
 272. 281. 287. 300. 301. 302. 313. 328. 329.
 Ejus

- Sophocles Myſis 194. 530.
 Nauplio 558.
 Oedipo 127. 136. 145. 200. 325. 516. 584. (tyranno 343. 531.)
 E. 16. 17.
 Phædra 239. 423. 439. 561. 570. & in excerptis Grotianis e florilegio
 p. 94. E. 12.
 Philoctete p. 492. in excerptis Grotianis e florilegio.
 Phrygibus 96.
 Polyxena 344. E. 129.
 Scyriis 356. 376. 591. 616.
 Syndipno 194.
 Tereo 127. 145. 493. 538. 571.
 Teucro 613.
 Themistocle 603.
 Thyeste 198. 584. 585. E. 10.
 Trachiniis 388.
 Tympanistis 377.
 Tyndareo 560.
 Τυροῖ, Tyrone 172. 307. 496. 561. 585.
 Τυροῖ β. 579.
 ὕβρει σαύρων 194.
 Sophron 591.
 Sotades. Ejus ὑποθήκαι septem Sapientum Græciæ 47.
 Socrates 190.
 Sosiphanes 172. 187.
 Sositheus poëta in Æthiis 356.
 Sostratus libro I. fabulosa traditionis 547.
 lib. II. de Venatione 403.
 lib. II. rerum Thraciæ 92.
 lib. II. Tyrannicorum 404. lege Tyrrenicorum.
 Sorades 38. 65. 188. 528. 552. 570. 602. Interdum Sotadis nomen scri-
 ptum videtur pro Socratis.
 Sotion 476. 477. libro de ira 174. 571. 584.
 Speusippus Philosophus. E. 2. 107.
 Sphærus Philosophus P.
 Stasimus in Cypriacis carminibus. 212.
 Stesichorus 616. 610.

- Stenaides** Locrus, Pythagoreus libro de regno 332.
Stilpo Socraticus 57.
Stoici 278. E. 5. (16) 19. 21. 29. 30. 31. 32. 34. 37. 39. 44. 47. 52. 59. 60.
 65. 93. 103. 109. 110. 111. 112. 115. 159. 162. 166. seq. 181. 182. 184.
Strato Lampfacenus E. 19. 27. 31. 38. 53. 54. 62. 65. 165.
 ejus discipulus Aristarchus Samius E. 35.
Sufarion 422.
Taurus Philosophus Platonicus. *ὁ περὶ Ταῦρον Πλατωνικός*. E. 114.
Teles *περὶ αὐταρκείας* 68. seq.
 libro de vita, sive quod voluptas non fit finis boni 535.
 comparatio divitiarum & paupertatis 504. 508. sq. 515. sq. 522. 54.
 de exilio 231. seq.
περὶ πειρασέων 575.
 de imperturbatione ibid.
Telefilla poetria P.
Thales Milefius 46. 186. E. 10. 19. 26. 27. 28. 29. 31. 33. 36. 38. 39. 57.
 56. 60. 86. 93.
Theagis Pythagorici lib. de virtutibus 8. 9. 10. 11.
Theano Pythagorica *περὶ εὐσεβείας*. E. 27.
Thelerephus Poeta P.
Themistius 308. 603.
 de anima 147. 424. 589.
 Ejus *Μετριοπαθής ἢ Φιλότιμος* 21. seq. 141. 308. 474.
Themistocles recensetur a Photio inter duces quorum dicta vel
 etia Stobzus commemorat, suntque illi Alexander Magnus,
 Agefilaus, Agis, Agrippinus, Anaxilaus, Archidamis, Chri-
 rillus, Charias, Chares, Clitarchus, Cotys, Dionysius, Demis-
 Epaminondas, Eudamidas, Iphicrates, Hipparchus, Lam-
 chus, Leonides, Lycurgus, Mallias, Pericles, Phalaris, Philip-
 pus, Phocion, Pyrrhus, Ptolemæus, Semiramis, Scipio, Scyl-
 lurus, Timotheus.
Theobulus 38. 65. 327. 572.
Theocritus 8. 14. 153. 172. 176. 218. 326. 388. 390. 391. 393. 399. 401.
 580.
 Bucolica. 433.
Theoetisti sententias ad calcem Stobzi subjunxerunt Græce Trinc-
 yellus, Græce & Latine Gesnerus,

Theodectes 120. 149. 213. 422. 492. 562. E. 3 9. 17.

Theodorus 149. 403. pro Elpidiphoriana 419.

Theognis 2. 6. 37. 38. 53. 54. 97. 140. 152. 163. 171. 212. 213. 215. 216. 220. 226. 358. 371. 384. 411. 425. 429. 454. 501. 502. 503. 505. 517. 418. 519. 532. 552. 565. 566. 580. 582. 590. 602. 615. Vide & infra, in Xenophonte.

Theomnestus Cynicus P.

Theophanes 358. videtur legendum Theophrastus.

Theophrastus 16. 140. 143. 150. 151. 168. 212. 224. 402. 441. 483 E. 15. 60. 108.

ex opere de legibus videntur petita 40. 220. 280. seq.

ἐν τῷ περὶ πολιτικῶν 176.

ex characteribus morium, 33. seq. 61. 62. 135. 143. 144. 150. 151. 213. 218. 219.

ἐν τοῖς φυσικοῖς. E. 55.

Theopompus 154.

e scriptis Thesei 91. 93. Memoratur Theseus apud Photium inter Rhetores Historicos & Duces quibus Stobæus usus est.

Thomarides P.

Thraſyllus in Ægyptiacis 541.

Thucydidis Histor. 36. 74. 87. 88. 97. 201. 220. 238. 244. 245. 246. 248. 270. 303. 311. 352. 353. 360. 364. 366. 571. 614. E. 198.

Epitaphio 248.

Thynon P.

Timæus E. 107. 113. 114.

Timagoras lib. 1. de fluviis 541.

Timocles Ponticus 455. 518. 616. 620.

Timon μεταθρονῶν 131.

Timostratus P.

Timotheus. E. 142. sed videtur legendum Timæus.

Trophilus in collectaneis mirabilium narrationum 541. in Photii codicibus Trophimus.

Tyrteus poeta 352. 353. 354.

Xantippus Cynicus P.

Xenarchus Peripateticus. E. 93. Xenarchi inter poetas quibus Stobæus usus est, Photius meminit.

Xenocrates 74. 175. 214. E. 5. 19. 33. 36. 54. 55. 93. 107.

Xeno-

- Xenophanes 200. E. 17. 26. 44. 52. 54. 56. 59. 60. 61. 63. 64.
 Xenophon 18. 32. 50. 110. 118. 152. 155. 161. 177. 189. 218. 220.
 241. 243. 273. 319. 329. 341. 342. 374. 381. 410. 467. 475. 525.
 526. 549. 552. 611. 618. F. 157.
 Agefilao 201.
 Cyropædia 189. 201. 248. 272. 282. seq. 320. 339. seq. 353. 366.
 374. 467. 482. 549. 581. 615.
 Cyri ἀναβάσει 33. 147. 360.
 Hierone 320 346. seq.
 Oeconomico 221. seq. 320. 372. 382. 492.
 de Rep. Atheniensium 242. Laconum 285. seq.
 Socratis Apologia 94. 96. de dictis & factis Socratis 27. seq. 94. 204.
 seq. 132. 158. seq. 160. 179. 207. 214. 225. 242. 247. 302. 342. 361.
 seq. 401. 463. 479. 491. 548.
 Symposium 170. 370 517.
 de Theognide locus, cujus poema ait esse σύγγραμμα περί φ-
 θρώπων, ut si quis bonus eques de re equestri librum compo-
 neret 499.
 lib. de venatione 203.
 Ἰπποβολιμαῖα, pro nomine proprio Postas inter scriptores, quibus Sto-
 bzus usus est a Photio censetur.
 Zaleucus. Ejus proœmium Legum. 279. seq.)
 Zeno Eleates E. 2.
 Zeno Citieus, 80. 89. 148. 214. 217. 516. E. 2. 20. (Mnasæx F. 27.)
 28. (ubi Chryssippi Zenonem secuti nomen excidit.) 29. 31.
 34. 35. 36. 38. 42. 43. 53. 57. 59. 109. 159. 166. 171. 172. 173.
 178.
 ἐν τῷ περὶ Φύσεως. E. 12.
 Zenodotus 30 391.
 Zopyrus 387.

X. Post Stobzum St. MAXIMUS ex Protosecretario Hieron
 Imp. Monachus & Abbas Chrysopolitani prope Constantinopoli
 Monasterii, Locos Communes non modo ex ethnicis ut ille, sed et-
 iam ex S. Scripturæ libris & Ecclesiasticorum Doctorum monum-
 tis ut pte Christianus composuit, quorum capita supra p. 691. seq.
 jam exposui. Presenti loco cetera illius scripta persequere juvat, &
 deinde

deinde Indicem scriptorum subjungere, quos tum in cæteris scriptis suis laudat, tam ex quibus * Locos illos suos communes congescit. Hic Maximus ** *Theologus & Confessor* a Græcis appellatur sanctisque una cum *Anastasio* discipulo ab Ecclesia adscribitur, Monothelitarum strenuus ac præcipuus adversarius, a quibus vicissim multa & gravia perpeffus & in Lazicos deportatus obiit in Carcere A. C. 662. ætatis 82. cum celebrem cum Pyrrho ex Patriarcha Constantinopol. disputationem habuisset A. 645. & Concilio Lateranensi A. 649. sub Martino I. Papa interfuisset. Videnda quæ Tomo priori Operum S. Maximi Combesii præmisit, ubi primo loco Græce & Latine p. 1 -- 28. cum *Combesii* versione legitur Vita ejus scripta ab *Anastasio* Apocriphario discipulo, ex qua laciniæ quasdam produxerat Baronius ad A. C. 640. seq. atq; in primis ad A. 656. usus latina vitæ illius versione quæ e MSS. Græcis Vaticanis concinnaverat *Petrus Morinus*, eandem vitam laudat Allatius lib. de purgatorio pag. 730. & de Simeonum scriptis, ubi auctorem incertum prodit, & hoc ejus ponit initium: *καὶ πάλαι μὲν τῶν ἁγίων Θεοῦ πολιτευσαμένων ὁ βίβλοςι τελεῖς καὶ ἀφιλιμος*. Sed legendum: *καὶ πάντων μὲν* &c. Inde apud *Combesium* p. 29 -- 86. sequuntur Acta & collationes five *relatio motio- nis factæ inter S. Maximum & socium ejus atque Principes in secretario*. Incipit: *τῆς ἡμέρας ἧ προσωμειώθησαν* Græce & Latine, nisi quod nonnulla tantum Latine ex *Anastasio Bibliothecarii* versione exhibentur, quæ Græca non sunt reperta in MSS. Latina prodierant in Anastasii, Bibliothecarii collectaneis a Jac. Sirmondo editis Paris. 1620. in 8. Deinde hæc collectanea recusa sunt Paris. 1796. fol. in tomo tertio Operum Sirmondi p. 528. seq. & Græca quæ *Combesius* protulit adjuncta, apud quem deinceps pag. 85. 86. Græce & Latine sequitur Monachi cujusdam *σηλιτευτικόν* pro S. Maximo contra Constantinopolitanos, e Codice Seguieriano, & hinc p. 87 -- 106. *Officium SS. Maximi & di-*

Libri V. Pars 4.

ZZZZ

scipuli

- * In locis communibus S. Maximi, auctorum nomini sæpius permutata, confusa, depravata deprehendi notat Tho. Gatakerus notis ad Marcum Antoninum p. 150. Idem de Stobæi marginibus queruntur eruditi, quibus etiam e MSS. Codicibus mederi est difficile.
- ** Vide *Combesii*, ad S. Maximum T. 1. p. 647. T. 2. p. 484. Theologus dicitur in Codice Bibl. Coislimianæ quem memorat Clariss. Montfauconus p. 305. Atque ut frequentissime ipsi tribuitur nomen *Ὁμολογητῆς*, & magni Confessoris ut T. 2. p. 98. ita observabis cum quandoque etiam appellari Martyrem, ut ab Alexia Comnena lib. V. & in titulo Locorum Communium T. 2. p. 528. *Βίβλος Μαξίμου τοῦ Φιλοσόφου καὶ μαρτυροῦ*, laxius nimirum accepto isthoc vocabulo,

scipuliejus *Anastasi* Apocrisiarii, quale existat in Græcorum Menzis ad XIII. Augusti. Refert etiam Lambecius VIII. p. 127. in Bibl. Cæsarea occurrere MStam Epitomen Certaminis S. Maximi, que incipit: ὁ ὄσιος καὶ ἱερομακάριος πατὴρ ἡμῶν Μάξιμος.

Scripta S. Maximi complura tunc adhuc inedita ex MSS. Bibl. Vaticanæ memoravit Baronius ad A. C. 657. n. 31. *quorum*, inquit Franciscus Scorsus S. I. in notis ad Theophanis Ceramei Homilias p. 645. *si unquam ego copiam nactus fuero, operam industriamque meam, quantacunque illa sit, in illis publico commodo proferendis in lucem, conferre non pigebit.* Cæterum non Scorfo, sed *Francisco Combesse* præclaram operum S. Maximi, certe plerorumque editionem debemus, quam cum versione sua notisque *ex almi* ut in titulo ipse profectus *Gallia cleri jussu & ordine* dedit e MSS. Regis Galliz, *Card. Mazarii* Seguerianis, Vaticanis, Barberinis, Magni Ducis Florentinis, Venetisque Paris. 1675. fol. duobus Voluminibus, tertio enim quod parbat immortalus est A. 1679. 23. Jun. anno ætatis septuagesimo quarto.

Tomo I. Operum S. Maximi.

1. *περὶ διαφόρων ἀπόρων τῆς θείας γραφῆς*, de variis dubiis S. Scriptæ ad Thalassium Presbyterum & Abbatem *ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις* quæstiones & responsiones LXV. p. 1 - 300. Hoc opus in plures τόμους ab auctore divisum fuit, itaque τόμος τεταρτησίος notatur p. 149. τόμος πέμπτος p. 178. Meminit hujus operis S. Maximus ipse Tom. II. p. 14. & Photius Cod. 191. ubi male initio occurrit numerus *γραφικῶν ἀπορημάτων 238*, cum deinde tantum 238 enumerentur. Rarius sensum literalem *ἐκρούσθη* Maximus, crebrior in allegoriis, & ex nominum *προσίωντων* etymis captando mysterio. Meminit iterum Photius Cod. 194. Scholia subinde adjuncta sunt ab auctore Græco *ἀνοήτω*, qui circa A. C. 1100. scripsisse videtur & Nilum Johannis kali *ἐκρούσθη* statorem subinde perstringit.
2. *Πένσεις καὶ ἀποκρίσεις καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐκλογαὶ διαφόρων κεφαλαίων ἀπορημάτων.* Quæstiones interrogationes & responsiones breviores LXXIX. diversorumque difficilium capitum *ἐκρούσθη*. 308 -- 334.
3. *ἐρμηνεία εἰς τὸν 9^{ον} ψαλμὸν Psalmi LIX.* allegorica expositio p. 335. - 344
4. *εἰς τὴν προσευχὴν ἑ πατέρ ἡμῶν, πρὸς τὴν φιλόχρῆστον ἐρμηνείαν ὁσίου μ^{ου}.* Oracionis *Domini* expositio compendiaris ad quendam *Christo*

CHRISTO devotum p. 344 366. In hac expositione suffragatur Maximus p. 350. Gregorio Nysseno, qui apud Lucam XI. 2. pro verbis *ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου*, legit *ἐλθέτω σου τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ καθαρισάτω ἡμᾶς*. Tertullianus IV. 26. contra Marcion. *Cui dicam Pater? a quo Spiritum S. postulem?* Etiam huic expositioni brevia quaedam Anonymi Græci scholia accedunt.

5. Δόγμα ἀσκητικὸς καὶ πνεύσιν καὶ ἀπόκρισιν. Liber *Aseeticus* sive ad pietatem exercens per interrogationem & responsonem pag. 367---393. Hunc memorat Photius Cod. 193. & Latine vulgaverat *Flaminius Nobilius* cum aliquot opusculis Chrysoctomi & duabus Epistolis Basilii Rom. 1587. in 4. Exstat & in Bibliothecis Patrum Latine sub titulo Dialogi de incarnatione Verbi, & de aliis aliquot ad pietatem conducentibus quaestionibus, ex versione *Bibibaldi Birckheimeri*. Quæ prodiit primum Norimb. 1530. 8. atque extat etiam in collectione scriptorum Birckheimeri Anno 1610. At in Lugdunensi Bibl. Patrum T. XII. p. 479 Birckheimeri, & p. 506. Nobilii versio legitur.
6. κεφάλαια πρὸς ἀγάπης, de *Charitate* ad Elpidium capita CCCC. p. 394---458. Etiam hæc capita lecta Photio Cod. 193. & ab Anonymo Græco brevibus p. 458--460. scholiis illustrata sunt. Ediderat capita illa (sed sub falso Maximi Taurinensis qui Latine non Græce scripsit, nomine) cum versione sua *Vincentius Orsopoeus* Hagenoz 1531. in 8. Ejus interpretationis loca quædam castigat Jac. Billius lib I. Observationum sacrarum cap. 12. & 17. Ex Orsopoei editione recusa sunt Græce & Latine tum S. Maximi & Antonii Melissæ Locis communibus Tiguri 1546. fol. & in *Micropresbytico* p. 49. Basil. 1550. fol. & in *Orthodoxographis* prioris edit. 1555. fol. Latine sæpius in SS. Patrum Bibliothecis.
7. Περὶ Θεολογίας καὶ τῆς ἐν σαρκὶ οἰκονομίας τοῦ υἱοῦ Θεοῦ. Ad Theologiam, Deique Filii in carne Dispensationem spectantia Capita CC. pag. 461--511. Meminit & horum Capitam Photius Cod. 194. & Anonymi Græci brevia quædam scholia iisdem subjiciuntur p. 511. 512. Γνωστικὰ κεφάλαια appellantur p. 484.
8. κεφάλαια διαφόρα Θεολογικὰ τε καὶ οἰκονομικὰ καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας. Capita diversa 500. Theologica & Oeconomica (sive de CHRISTI incarnatione) & de virtute ac vitio p. 512--634. Hæc Græce & Latine ediderat *Jo. Pius*, Paris, 1560. in 8. unde in

Bibliothecis Patrum Latine ex Pici versione recusa leguntur ut Tomo XII. edit. Lugd. A. 1677. p. 438.

9. Πρὸς Θεόπεμπλον Σχολαστικόν, ad *Theopemprium* Scholasticum de iudice iniquitatis Luc. XVIII. 6. deque illo si quis te percusserit in dextram maxillam Luc. VI. 29. itemque illo, Joh. XX. 27. Noli me tangere, nondum enim adscendi ad Patrem p. 635--640.
10. Ἔτερα κεφάλαια alia Capita CCXLIII. (non CCXIII. ut typographi errore apud Clariss. Caveum) ex Cod. Vaticano p. 640---672.
11. Ἐκ τῶν ξγ ἀπόρων, πρὸς τὸν θειότατον βασιλεῖα τὸν Ἀχρίδην. Fragmentum ex opere LXIII. dubiorum ad divinissimum Achridæ (Bulgariz hæc metropolis) Regem p. 671. 672.

Volumen claudunt Combesis notæ p. 673--724. & indices Locorum S. Scripturæ, rerumque.

Tomo II.

12. Πρὸς Μαρίνον τὸν ὀσιώτατον πρεσβύτερον, ad *Marinum* sanctiss. presbyterum Epistola de duabus in Christo Voluntatibus p. 1--17. subjunguntur pauca Græci Anonymi Scholia p. 17. 18. Hæc Epistolam genuinum S. Maximi factum esse, pluribus recentium Græcorum testimoniis evincit Allatius contra Creyghorum p. 190. Latine ante Combesium vertit *Gabriel Alexander Bergomas* Ord. Præd. Mediolani 1588. & *Franciscus Turriani* à tredecim opusculis S. Maximi contra Monotheletas, & Acéphalos Ingolstadt. 1605. 1615. in 8.
13. Πρὸς τὸν αὐτὸν Μαρίνον ἐκ τῆς περὶ ἐνεργειῶν καὶ θεληματικῆς πράξεως ad eundem *Marinum* ex tractatione de operationibus & Voluntatibus caput L. & LI. pag. 18--27. Græce ad calcem paraphraseos Ethicorum Aristotelis Nicomacheorum, quæ Andronico Rhodioti tribuitur Lugd. Bat. 1617. in 8. prodierat expressum ex editione Hæscheliana ad calcem libelli quem eodem Andronico Codices quidam tribuunt, περὶ ἀρετῶν καὶ κακῶν καὶ τῶν τῶν μεσοτήτων Augustæ Vindel. 1593. in 8. Vertit eandemque ante Combesium idem *Turriani*, quemadmodum & undecim proxima quæ jam memorabo opuscula.
14. Πρὸς Γεώργιον τὸν ὀσιώτατον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον, ἀρχιεπίσκοπος ἐπιστολὴ περὶ τῆς κτ' χριστὸν μυστηρίου. Ad *Georgium* sanctiss. Presbyterum & Abbatem, qui per Epistolam de Christi Mysterio icucitatus fuerat p. 27--31.

15. πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι μίαν χριστῶ χρῆ λέγειν ἐνέργειαν κατ' ἐπιφρά-
τειαν, adversus eos qui dicunt unam Christi dicendam operatio-
nem, quod Divina præ humana prævaleat p. 31.
16. Πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι ὡς ἄνευ ὄργανου καὶ τοῦ κινῆσαι μία ἐνέργεια,
adversus eos, qui dicunt, quod sicut instrumenti & moventis
una est operatio, sic quoque Divinitatis & Humanitatis una sit
pag. 31.
17. Πρὸς τοὺς λέγοντας, μίαν σύνθετον τῷ χριστῷ ἐνέργειαν. Adversus
eos qui dicunt unam Christi operationem compositam p. 32.
18. Περὶ τῷ, πατήρ, de eo quod scriptum est Matth. XXVI. 39. Πα-
τερ, si fieri potest, transeat a me calix iste p. 32 -- 34. ubi & Græ-
cum Anonymi scholion.
19. Τόμῳ δογματικῆς σαλεύς ἐν Κύπρῳ πρὸς Μαρίνον διάκονον. Tomus
dogmaticus, missus in Cyprum Insulam ad *Marinum* Diaconum
pag. 34 — 46. ubi iterum pauca quædam Anonymi Græci
scholia.
20. Ἰσον ἐπιστολῆς Exemplum Epistolæ ad *Nicandrum*, sanctiss. Episco-
pum de duabus in Christo operationibus p. 46 -- 58.
21. Τοῖς καὶ τῆδε τῆν Σικελῶν Φιλόχριστοι νῆσον παροικῶσιν ἀγίοις πατέ-
ρσιν, ἡγούμενοις τε καὶ μονάζουσιν καὶ ὀρθοδόξοις λαοῖς. Epistola ad
sanctos Patres, Abbates & Monachos, & recte sentientes populos
Christi amantem *Sicilia* insulam incolentes p. 58 - 69.
22. Ἰσον ἐπιστολῆς πρὸς τὸν κύριον Μαρίνον τὸν πρεσβύτερον τῆς Κύπρου. E-
xemplum five fragmenta potius Epistolæ ad *Domorum Marinum*
Cypri presbyterum p. 69 — 72. ubi inter alia de procesione
Spiritus S. e Patre & Filio negat reprehendendam esse Latino-
rum sententiam. Citatur hic locus ab Anastasio Bibliotheca-
rio in Epistola ad Joannem Diaconum: Deinde in Florentina
Synodo sess. 23 & a Georgio Metochita, Johanne Becco five
Vecco aliisque Græcis Latinizantibus, & genuinum Maximi ef-
se probat Combesius, qui fragmentum etiam ex aliis Maxi-
mi litteris Roma scriptis affert pag. 72. 73. quod incipit: ταῦ-
τα γὰρ τὰ πέραλα τ' οἰκουμενης.
23. Difforatio five Fragmenta ex Epistola ad *Petrum* Illustrem, ubi
Pyrrhi Constantinopol & S. Sophronii Hierosolymitani Episco-
pi & Papæ Honorii mentionem facit p. 74 — 76. Latine. Ad
hunc Petrum ex Epistola S. Maximi contra Severi dogmata

Græce locum producit Allatius p. 116. ad Eustathium in Hexæmeron, Hæschelius ad Photium p. 940. 6.

24. Περὶ τῶν δύο χριστῶν Φύσεων, *de duabus in Christo Naturis*, decem capitula p. 76 -- 78. Hæc una cum præcedentibus in tomo hoc secundo opusculis omnibus, Latine vertit ediditque *Franciscus Turrianus* Ingolstadt. 1605. & 1615. in 8. ex cujus editione leguntur recusa in Tomo XII. Bibliothecæ Patrum edit. Lugd. pag. 514. seq. & p. 534. post ista decem capitula leguntur *Antistes Hæreticorum & Ecclesiæ circa nonnulla fidei Dogmata*, quas Combesius prætermisit. At capitula ista ex *Joachimi* quoque *Perionii* versione exstant Latine in Bibl. Patrum antiquioribus editionibus ut Paris. 1589. Ediderat etiam Græce & Latine *Combesius* in Auctario novo Bibl. Patrum P. 2. p. 443. Paris. 1648. fol. incertus Maximone tribuenda decerneret an *Timotheo* presbytero? Licet enim Maximi nomen præfixit in titulo, nomen in notis, pro Timotheo pugnat, sub cujus nomine eadem vulgavit quoque Græce primus *Jo. Meursius* in *Variis Divinis*, Lugd. Batav. 1619. 4. pag. 127. ad calcem libri *Timothei* de accedentibus ad Ecclesiam, de quodixi *Volume* sexto hujus Bibl. p. 490.
25. Ὁμοιότητες Θεολογικαὶ *Definitiones Theologicae* p. 78. -- 81. Hæc primum cum *Gregorii Naz.* definitionibus lucem viderant Græce & Latine *Joanne Lenglaro* interprete. Heidelberg. 1561. in 8. Deinde illas ex MSS. Augustanz Bibl. Græce emendatius vulgavit *David Hæsihelius* ante *S. Maximi Mystagogiam* utraque lingua editam Augustæ Vindel. 1599. in 8. Vertit etiam *Franciscus Turrianus*.
26. Πνευματικὸς τόμος καὶ δογματικὸς, *Tomus spiritualis & dogmaticus adversus hæresin Heraclii Imp.* suggestionem *Scyri* *Patris* Constantinopol. promulgatam & faventem *Monotheliam* pag. 81 -- 98, Epistolæ more scriptus Roma ad *Stephanum* Episcopum Dorensem post A. C. 645.
27. Περὶ θελημάτων β' τοῦ ἐνὸς χριστῶ τῷ θεῷ ἡμῶν. *Epistola de duabus unius Christi DEI nostri voluntatibus* pag. 98 -- 114. Incipit: ἀλλὰ μὴ ἀλλοις εἰς ἀσφάλειαν. Nomen ejus, ad quem scripta est non exprimitur, videtur autem *Abbatem* quendam alloqui, *σοὶ ἡ πάτερ ἡγιασμένε*, *Combesius* putat hanc esse *Epistolam*
Pho-

- Photio Cod. 194. memoratam ad Stephanum ἡγούμενον. In titulo hujus scripti S. Maximus ὁ μέγας ὁμολογητῆς Magnus Confessor appellatur.
28. Περὶ ὄρων διαστολῶν, de definitionibus distinctionum & ὄροι ἐνώσεων definitiones unionum varii generis p. 115. 116. Vertit ante Combessium Turrianus.
29. Theodori Diaconi ac Rhetoris Byzantini & Pauli apud Archiepiscop. Constantinopol. Synodicarii ἀπορίας five dubitationes duæ, & ad illa ἀτοπα, S. Maximὶ ἐπιλύσεις five solutiones ad Marinum Cypri presbyterum p. 116--123.
30. Τόμῳ δογματικῷ Tomus dogmaticus ad eundem Marinum presbyterum p. 129--134.
31. Περὶ ποιότητος, ιδιότητος καὶ διαφορᾶς, de qualitate, proprietate & differentia seu distinctione ad Theodorum Presbyterum in Mazario, Sicilia p. 134--140.
32. Fragmentum S. Maximὶ ex Gregorii Patriarchæ Constantinop. Oratione ad Imperatorem Trapezuntium quam MS. habuit Leo Allatius. Incipit: πῶς ἐν τῆν εὐσεβασμῶν p. 140--142.
33. Κεφάλαια περὶ ὕψιας καὶ φύσεως, ὑποστάσεως τε καὶ προσώπου. Capita de substantia seu Essentia & Natura, deque Hypostasi & Persona p. 143. 144. Incip. ὅτι ὕψια μὴ αὐτὸ τὸ εἶδος.
- EULOGII Πατρὸς Alexandrini, ἡ μακαριωτάτης εὐλογίης, πατέρα Ἀλεξανδρείας κεφάλαια ἑπτὰ περὶ τῶν δύο φύσεων ἡ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. Capita septem de duabus Naturis Domini Deique ac Salvatoris nostri Iesu Christi p. 145. 146.
34. Περὶ ὕψιας καὶ φύσεως καὶ ὑποστάσεως. De substantia seu Essentia & Natura & Hypostasi p. 146. Incip. ὕψια ἐστὶν ἡ τὸ κοινόν τε.
35. Ὅτι ἀδύνατον ἐν θέλημα λέγειν ἐπὶ χριστοῦ. Fieri non posse ut dicatur una in Christo voluntas p. 146--149. Incipit: τὸ χριστὸς ὄνομα.
36. Κεφάλαια ἑπτεὶ τῶν δύο θελημάτων. Capita X. de duplici Voluntate Domini ac DEI & Salvatoris nostri Iesu Christi. Ἐγραφή ἡ πρὸς ὀρθοδόξους. Scripta sunt ad Orthodoxos p. 149-151. Incip. εἰ ὡς περὶ μιᾶς ὑποστάσεως.
37. Ἐκ τῶν ἐρωτηθῆσαν αὐτῷ πρὸς Θεόδωρον Μοναχῶν. Ex Questionibus per Theodorum Monachum S. Maximo propositis p. 151-154. Incip. φύσις ἐστὶ καὶ μὴ φιλοσόφως.

- putationis celeberrimæ cum *Pyrrho*, ex patriarchal
 nopol. dogma Monothelitarum a Sergio decessore
 etum defendente habitæ coram Africæ præfē
 (Georgio infra p. 201 336 &c.) Patricio & Episcop
 Indiétione III. A. C. 645. p. 159--195. In Codice Ro
 scribitur, teste Luca Holstenio, ἡ γωνομῆ ἐν Ἀφρικῇ ἐ
 Μαξιμῆ πρὸς Πύρρον. *S. Maximi Disputatio cum Pyrrho*
et. Ante Combesium vertit *Gabriel Alexander Berg*
 Præd Mediolani 1588. & *Franciscus Turriannus*, cum c
 primus Græce edidit *Cæsar Baronius* ad calcem *Tom*
 lium toties excusorum Romæ, Antwerpæ, Color
 pridem Venetiis: Inde Latine in Conciliis Binianis
 p. 380. & utraque Lingua in Labbeanis T. V. p. 17,
 hujus disputationis Photius Cod. 195. qui διὰ λόγων
 λημάτων ἢ τῶν δύο ἐπὶ χριστῷ ἐπιτεργεῶν appellat, inn
 mum cum Pyrrho deinde Romam contendisse, qu
 rius demonstrat Theophanes p. 275. & Martinus P
 Vide Baronium ad A. C. 645. & Binium ad vitam Tl
- 40 Περὶ ψυχῆς. De animæ natura & affectionibus p.
 Incipit: πρῶτον μὲν ἀπ᾽ ἀρχῆων.
41. *Epistole* partim communes, partim dogmaticæ &
 digesta habentur in Codice Regis Christianissimi.
 a) ad *Georgium* (supra num. 538. *Gregorium*) ἐπὶ
 πλεύσαντα ἐν κωνσταντινῆσι, præfectum Africæ
 Constantinopolin navigasset, λόγος παρααιτιατικῆς
 τῆς ἐπιστολῆς de Max. Baroni non ambigenda est.

- b) Epistola ad *Joannem* Κυβικηλάριον *Cubicularium*, *ᾠδὴ ἀγάπης*, de charitate p. 219--221.
- c) ad eundem *ᾠδὴ τῆς θεῶν λύπης*, de tristitia secundum Deum p. 231--235.
- d) ad *Constantinum* (fortasse sacellarium ad quem infra p. 354.) quem verbis *ὁ εὐλογημένος μὲν δεσπότης* compellat p. 235--238.
- e) ad *Joannem*, *Cyrici Archiepiscopi* ὅτι αἰσώματος ἐστὶν ἡ ψυχὴ, quod anima sit incorporea p. 238--243.
- f) ad *Joannem Presbyterum* *ᾠδὴ τῆς καὶ μὲν θανάτου ἔχει τῆ ψυχὴν ἡν νεκρὸν ἐπιέργειαν, καὶ μηδὲμιᾶς ἐξίς αὐτῆς φυσικῆς θανάτου.* animam etiam a morte intelligere, nec ullam ex facultatibus quæ insunt a natura, amittere p. 243--247.
- g) ad eundem p. 248--251. Incipit: *ὁ καὶ σάρκα πλάσθη.*
- h) ad *Thalassium* presbyterum & *ἡγούμενον* sive Abbatem pag. 251--253. Incipit: *ἦρεα, καθὼς φασιν.*
- i) ad *Joannem Cubicularium* pag. 253--255. Incipit: *ἐπειδὴ τὴν αἰτίαν.*
- k) *Πρὸς ἡγούμενον ad Præpositum* (Ἰανίαν nomine, ut ex Photii Cod. 194. Combesius colligit) *ᾠδὴ αἰσθητικῆς ἐξελθούσης τῆς μονῆς καὶ μετανοήσεως*, de moniali quæ monasterio exierat ac quamfacti pœnituerat p. 255--259.
- l) ad *Joannem Cubicularium*, *ᾠδὴ τῶν ὁρθῶν τῆς ἐκκλησίας ἔσθ' οὐδὲ δογμαμάτων, καὶ κατὰ Σευήρου ἔσθ' αἰρετικῶν*, de relictis Ecclesie Dei decretis, & adversus *Severum* hæreticum p. 259--291. Incipit: *καλῶς ἔχει λογισάμενος.*
- m) *πρὸς Πέτρον Ἰλλύστριον λόγος ἐπίτομος καὶ τῶν Σευήρου δογμάτων*, ad *Petrum illustrem* liber brevis adversus dogmata *Severi* pag. 291--307. Incipit: *ἄδειξεν ὡς αἰληθῶς εὐλογημένος μὲν δεσπότης.*
- n) ad eundem Epistola dogmatica p. 307--313. Incipit: *ὁ μὲν θεὸς καὶ φύσιν ὑπέχει ἁγιάδος.*
- o) ad *Cosimum* Diaconum Alexandrinum *ᾠδὴ κοινῆ καὶ ἰδίᾳ, τελίς τῆς ἐστίας καὶ ὑποστάσεως* de communi & proprio, hoc est de essentia & hypostasi pag. 313--333. Incipit: *ἐπειδήπερ πολλοὶς ἡμῶν.*
- p) ad eundem p. 334--336. Incipit: *πολλοὶς με λύπη.*

Ααα αα

g) ad

- q) Epistola ad *Julianum* Scholasticum Alexandrinum *ἠθὶ ἐπὶ τῆς σάρωσιν ἑ Κυρίου ἐκκλησιαστικῆ δόγμα* *Ⓞ*, de Ecclesiastico dogmate dominicæ incarnationis p. 336 — 339. Incipit: *Χαρὰς μεγάλης.*
- r) *ἐκ προσηύχων Γεωργίου πανευφρήμου ἐπαρχῆς Ἀφρικῆς, πρὸς ἀσκητικῆ ἀποστάσεως τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.* Ex persona *Georgii* laudatissimi Praefecti Africæ ad *Moniales* quæ Alexandriæ a Catholica fide discesserant p. 336 -- 342. Incipit: *ἐγὼ μὲν ὡμην ὑμᾶς.*
- s) ad *Pyrrhum* Presbyterum & Abbatem pag. 343 --- 347. Incipit: *τὴν ἀγίαν σε, θεολίμῃτε πατέρ.*
- t) ad *Marinum* Monachum (eundem fortasse qui postea in *Cypro* presbyter) p. 347 -- 351. Incipit: *ἐγὼ μὲν εὐδὸς τῶν ἐκείων πλημμελημάτων τὸ πλῆθ* *Ⓞ*.
- u) ad *Cydonia* (quæ hodie Canea in Creta Insula) *Ἐπίσκοπον* pag. 351. 352. Incipit: *αὐτὸν ἐαυτῷ τὸν Θεόν.*
- w) ad *Auxentium* p. 352. 353. Incipit: *εἰ μὲν θάρσυνος.*
- x) ad *Stephanum* Presbyterum p. 353. Incipit: *ἀγάπης ἰσως.*
- y) ad *Constantinum* facellarium (eundem ut videtur ad quem supra p. 235.) pag. 354 -- 356. Incipit: *ἦκε τὸ ἴμιον ἑ θάρσυνος λακτῆ με δεωότε γραμμα.*
- z) ad *Cononem*, Presbyterum & Abbatem pag. 357. 358. Incipit: *πιστεύω καθὼς παρέλαβον.*
- aa) ad *Thalassium* Presbyterum, cum is quæsisset, *πῶς ἔστι τὸ ἐ τοῖς ἔθνεσι βασιλείων ὑπὲρ ὀργῆς θεηλάτων ἐπικαιμίας τῶ ἰσῆ κῶω πλῆθει καλῖθρον τέκνα καὶ προσηγῆς, καὶ ἐπὶ αὐτῶ ἰσῆ καθὼς πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἰσῆρηται, qui facit, ut nonnulli *Con-tilium* Regibus, ad *DEI* iram subditis *ingruentibus* *derelictis*, *liberos* & *affines* *immolantibus* *ira* *cessaret*, *ne* *plura* *impen- conscripserunt?* p. 358. 359. Incipit: *καὶ ἔλλῃσιν ὁ Θεὸς τωκαρ- ρει χρηματῖσῶσ.**
- bb) ad *Joannem* Cubicularium p. 359 -- 361. Incipit: *ὁ μὲν ἑ κόσμον.*
- cc) ad *Cyriscium* (Κυρισίμου) *Episcopum* p. 361. Incipit: *ἦκε δὸς ἐπὶ γῆς.*
- dd) ad eundem p. 362. Incipit: *ὁ μὲν Θεὸς ἡτῶν.*

ee) ad

- ee) Epistola ad *Joannem, Episcopum* p. 363. Incipit: *Φασιν οίτιν τῶν ὄντων φύσιν λογικῶς διασκεψάμενοι.*
- ff) ad eundem p. 364. Incipit: *ὡς περ ἀκτὶς ἐπιπᾶσαι.*
- gg) ad *Polychronium* Abbatem p. 365. Incipit: *ἐπεὶ δὲ ταφῆν.*
- hh) ad eundem p. 365. Incipit: *εἰ κ' τὸν μέγαν πικητῆν.*
- ii) ad eundem p. 366. Incipit: *εἰρήνην ἀπιὼν πρὸς.*
- kk) ad eundem p. 367. Incipit: *εἰ μὲ τὴν μεγάλην.*
- ll) ad eundem p. 367. Incipit: *εὐλογημένον ἐστὶν ὁ.*
- mm) ad eundem p. 368. Incipit: *πάλιν σε ἴμιον γράμμα.*
- nn) ad eundem p. 369. Incipit: *εὐχαριστῶμεν σοι ἴμιε πάτερ.*
- oo) ad eundem p. 370. Incipit: *ἄφρονον ἡμῶν διατρέφεις.*
- pp) * ad *Thalassium* presbyterum & Abbatem pag. 370. Incipit: *ἦ σοφῶ καὶ ἴμιον γράμματι τ' ὑμῆρας, δέσποσα, πατρικῆς ἀγιοσύνης.*
- qq) ad eundem p. 371. Incipit: *εἰς χριστὸν πάντα ἀιχμαλωτίζων.*
- rr) ad eundem p. 372. Incipit: *ὁ μακάριον Δαβίδ.*
- ss) ad *Joannem, Cubicularium* p. 373--375. Incipit: *ἦκεν τὸ τίμιον.*
- tt) ad eundem, *Ἐπιθροῦν* commendans *Georgium* Africæ præfectum p. 376--379. Incipit: *ἀλλ' ἄνομον καὶ προφητῶν.*
- uu) ad eundem p. 379--381. Incipit: *πάση μὲ γυναι.*
42. *περὶ τ' ἁγίας Τριάδος de S. Trinitate* Dialogi V. I. 2. adversus Anomæos, ut 3. adversus Macedonianos & 4. 5. adversus Apollinarium sub St. Athanasii nomine primum a Theodoro Beza ac deinde inter Athanasii opera sæpius editi & a Jo. Garnerio relati ad Theodoretum, sed quos Maximo, ut notat qui post Bezam vertit Combesius, adscribunt Romani Codices & Veneti, ipseque Dufrenii. Sicque passim citant Græci ** qui παλαιμικὰ scripserunt a 400. & 500. annis p 381--484. *Licebat, inquit Combesius, & alia addere, que produxit Abrahamus Scultetus*

Aa 222 2

ictus

* Quæ sequuntur Epistolæ ex Codd. Mediceo & Romano Bigorius descripsit & cum Combesio communicavit.

** Ut Demetrius Cydonius c. 5. de processione Spiritus S. & Gregorius CPol, apud Allatium T. I. Græcæ Orthodoxæ p. 448. Manuel Calecas in T. 2. auctarii noviss. Combesiani p. 37. & 233. qui tamen p. 222. videtur notare quod in Athanasii scriptum *σημειώσεις* tantum S. Maximus composuerit, atque S. Athanasio ipsi tribuere dialogos p. 63. 212. 247. Maximo etiam tribuit Georgius Protosyncellus apologia adversus Epistolam Marci Ephesini, in appendice ad Synodum Florentinam &c.

teius & habentur tomo altero operum Athanasii : ac præcipue de huiusmodi
tionem unam & alteram cum Macedoniano de Spiritu S. ipsas quoque
Dialogi specie, & superioribus ita affines, ut ab una eademque vena
profectas cum superioribus quinque Dialogis, vix dubitari possit : quan-
vis non ita passim extent nomine Maximi.

43. *Μυσταγωγία* ᾧ τῶν σύμβολα τὰ κτ' τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν ἐν
τῆς σὺν ἁγίας τελευτήμα κατέστηκε. *Mystagogia*, qua explicantur quo-
rum signa sint, quæ in sancta Ecclesia peraguntur in divina Sy-
naxi, pag. 489--526. præmissis *Maximi Marguani* Cytherorum
Episcopi & *Dav. Hæscheli* Græcis Epistolis præmissis primæ editio-
ni *Mystagogiæ* Græcæ quæ e MS. Augustino Hoeschehus editæ
Augustæ Vindeh. 1599. in 8. subjunctæ ad calcem voluminis
Latina versione *Gentiani Herveti*, qui ante *Combesium* hic
scriptum fuit interpretatus, cujusque versio Venetiis primæ
Anno 1548. in 8. separatim edita, exstat etiam inter *Liturgica* *Cla-*
udii de Sainctes, Theologi Parisiensis, Antwerp. 1562. in 8.
in Bibliothecis Patrum. Græcæ & Latine recusa est *Mysta-*
gia in anctario Bibl. Patrum Ducæno Tom. II. p. 166. Paris. 1664
fol. & in Tomo XII. edit. *Morellianæ* p. 410. In quibusdam
Codicibus ᾧ ἐκκλησιαστικῆς μυσταγωγίας, & πρὸς τὸν *Σαύρη*
σον inscribitur.

44. *Loci communes*, καὶ Φάλαρα Θεολογικὰ ἢ τοὶ ἐκλογαὶ ἐκ *Μαξιμίου* βί-
βλιων τῶν τε καὶ ἡμᾶς καὶ τῶν *Θύραθεν*. *Capita Theologica* sic
scite dicta atque electa ex diversis tum Christianorum tum
tertiorum libris p. 528--689. Hoc est illud opus propter quod
speciatim in hoc capite de S. Maximo agendum suscepi, & ar-
jus titulos sive argumenta capitum LXXI. jam supra descripti
p. 691. seq. Illud ante *Combesium* verterat cum *Combesio*
Joannes Ribittus Sabaudus. Sed *Gesnerus* qui primus Græcæ
& Latine edidit Tiguri 1546. fol. Maximi collectionem optimo
consilio distinxit a sylloge simili junioris scriptoris *Antonii Meise*.
Itaque non laudanda confusio quæ offenditur in posterioribus edi-
ditionibus ut Genevensi 1609. fol. ubi Maximus & Antonius ad
Stobzi calcem exhibentur. Nam in editione *Wecheliana* *Fræ-*
cos. 1581. fol. confusio etiam major, ubi capita Maximi &
Antonii Stobzani permixta sunt. Laudandus inde *Com-*
besius quod S. Maximo sua restituit exhibuitque illa sep-
ratim

ration, adjutus Codice MS. Maximi non integro illo quidem, quem à D. de Ballesdens Sacerdote suppeditatum sibi memorat. Exstant isti loci communes etiam Latine in Bibliothecæ Patrum editionibus Paris. & Colon. sed itidem ex Gesneri editione *συναγωγή* à Maximi & Antonii inter se permiscente.

Mantissa loco Combefisii p. 695 — 697. subjunxit Græce & Latine *ἐκθεσις τῆς ἀπολογίας τῆς πίστεως* expositionem confessionis fidei Latinorum scriptam missamque à Gregorio IX. Romano Pontifice ad sanctiss. Germanum Patriarcham Constantinopol. In hac dicitur S. Athanasius Symbolum scripsisse Latine, cum in Occidentis partibus exularet. *Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, ὅταν ἐν τοῖς μέτρον ἡγουμένη ἐξορίσθῃ, ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως ἢ τοῖς λατρεῦσι ῥήματι ἀπέδωκεν.* Citatur & *ἐκθεσις* fidei Gregorii Thaumaturgi, & Gregorius Nyssenus & Ambrosius, Augustinus & Hieronymus quem τὸν ἰσχυρώτατον τῆς τῶν αἰρετικῶν ἐρεβλήθη καταμαχητὴν appellat, quos secutus Cyrillus Alex. & Synodus Ephesina Spiritum S. ex filio esse docuerint: Cyrillus in *προσφωτικῶν* ad Theodosium Imp. & ad Hermiam in expositione noni anathematis. Addit Gregorius IX. Epistolam Cyrilli ad Nestorium cum XII. anathematismis receptam a tertia sive Ephesina Synodo, Theodorum Mopsuestenum autem & Theodoretum adversus XII. Capitula opus a quinta Synodo damnatum. Allegantur etiam loca ex Cyrilli Epistola ad Acacium Episc. Melitensem & altera ad Domatum Episcopum. Subscribunt huic expositioni fidei apocrypharii *ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν Κηρύκων*, ex Ordine Prædicatorum, Ammonius, Radulphus &c.

Volumen claudunt Combefisii notæ p. 695. — 731. & indices scriptorum in locis Communibus, dictorum S. Scripturæ, rerumque.

INDEX SCRIPTORUM

3

S. Maximo in duobus Tomis edit. Combefisianæ
laudatorum,

Concinnavit a me ad paginas illius editionis.

Eglogon Cynopolitarum Episcopus infra, in Alexandro.

Αα αα 3

Μησι

- Æliani historia T. II. p. 604.
 Æschines T. II. p. 618. 679. 682.
 Æschylus a Sophocle reprehensus quod ebrius scriberet T. II. p. 618.
 Æsopus T. II. p. 625. 640. 647. fabula de duabus peris T. II. p. 581.
 Agatho T. II. 659.
 Agnoetarum promachus Themistius T. II. p. 90.
 Alexander Magnus Rex T. II. p. 539. 541. 550. 557. 575. 578. 581. 590.
 597. 604. 604. 624. 635. 645. 689.
 Alexander Alexandrinus. Ejus Epistola ad Æglonem Cynopolita-
 num Episcopum, contra Arianos T. II. p. 152. 155.
 Amasis Ægyptiorum Rex T. II. p. 627.
 Ambrosius Mediolanensis lib. 2. ad Gratianum T. II. p. 88. 93. 154.
 Amphis T. II. p. 622.
 Anacharsis Tom. II. p. 596. 618. 658.
 Anacreon T. II. p. 573.
 Anastasius presbyter qui Romæ causam Honorii sciscitatus est T. II.
 pag. 132.
 Anastasius Episcopus Theopolitanus (Antiochenus) T. II. p. 153.
 Ejus contra Jo. Philoponum ὁ κτ̄ τ̄ δ̄ διατητ̄ λόγ̄ T. II. p. 124.
 125. 126.
 Anaxagoras T. II. p. 628.
 Anaxandrides T. II. p. 597.
 Anaximenes T. II. p. 659.
 Anonymi T. II. p. 659. 684. 667. &c. versus :
 Φύλων λαγῶς ἐκφοβῶσιν οἱ κτύποι,
 ἄνδρας δ' ἀνάνδρους αἰσικαὶ τῶν πραγμάτων T. II. p. 605.
 Μέθυσός ἐστιν ὁ τριῶν πίνων πλεόν καὶ μὴ μεθύση, ὑπερέβη τὸ μέτρον
 T. II. p. 618.
 Antagoras Boeotiis oscitantibus Θεβαίδ̄ σὺν γράμματι πρὸς
 T. II. p. 580.
 Antagenes T. II. p. 639.
 Antigonus Rex T. II. p. 550. 560.
 Antiphanes T. II. p. 533. 602. 662.
 Antiphon T. II. p. 539.
 Antisthenes T. II. p. 561. 566. 612.
 Apelles. T. II. 684.
 Apollinaris hereticus T. II. p. 18. 24. 32. 45. 50. 75. 95. 119. 130. 167.
 272. 281. 287. 300. 301. 302. 313. 318. 329.
 Ejus

- Apollinarii ἐπιφάνεια ἐνσαρκῶ** Θεῶ T. II. p. 89. 94.
ἀπόδειξις περὶ τῆς Θεϊκῆς σαρκώσεως τῆς καθ' ἑμείωσιν ἀνθρώπων Tom. II.
 p. 89.
Apollonius T. II. p. 571. 593. 594. 596. 642. 647.
Arabum grassationes T. II. p. 310.
Arcadius Cypri Episcopus T. II. p. 75. 133.
Arcefilas T. II. p. 668.
τῆς Ἀρχιλόχου ἀλώπεκος τὸ κερδαλέον ἔπιποικίλον T. II. p. 565.
Archimedes T. II. p. 621.
Πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἰσθρηται T. II. p.
tibus ob liberam vel cognatos P
Aristides T. II. p. 534. 572. 627.
Aristippus T. II. p. 563. 571. Cyren
ἐκ τῶν Ἀρισίππου γνωμῶν T. II. p. 539. 572.
ἐκ τῶν Ἀριστινόμου T. II. p. 619. ubi
ex Aristonius sententis.
Aristonymus T. II. p. 571. 659. 684.
Aristophanes T. II. p. 629.
Aristoteles T. II. p. 246. 533. 549. 559. 569. 577. 581. 584. 593. 596.
 597. 600. 604. 610. 624. 626. 633. 645. 653. 658.
ἐν τῷ περὶ ζώων T. I. p. 322.
Arius hereticus T. II. p. 26. 50. 76. 77. 161. 167.
Arrianus T. II. p. 594.
Athanasius Alexandrinus T. II. p. 90. 92. 106. 121. 176. 600.
ἐν τῷ περὶ σαρκώσεως καὶ Τριᾶδος λόγῳ T. II. p. 41. 85.
contra Apollinarium T. II. p. 130.
Auxentius ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 352.
Basilus T. II. p. 121. 148. 290. 316. 529. 533. 536. 541. 543. 546. 550.
 551. 555. 558. 562. 565. 567. 573. 575. 580. 582. 592. 595. 598.
 578. 601. 603. 605. 607. 608. 611. 613. 615. 616. 618. 620. 622.
 623. 625. 626. 628. 629. 631. 633. 634. 636. 638. 639. 641. 643.
 645. 648. 649. 651. 652. 653. 655. 657. 660. 662. 664. 666. 668.
 670. 671. 673. 675. 677. 679. 680. 682. 684. 686. 687. 689.
Epist. ad Amphiloichium T. II. p. 313.
ἐν οἷς Εὐστάθιον τὸν Ἀρμένιον ὑπεγράψαι πεπεσίηκε T. II. p. 314.
Epist. secunda ad Neocæsarienses T. II. p. 314.
ad Terentium T. II. p. 313.
ἐκ τῷ περὶ πέντεως μίξεως λόγῳ T. II. p. 152. 156.

Coriscus T. II. p. 542.

Cosmas Diaconus Alexandrius ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 313, 334. eum commendat T. II. p. 307, 309, *τίμιον πατέρα* vocat T. II. p. 335.

Cotys Thracum Rex T. II. p. 561.

Crates T. II. p. 566, 613, 670.

Crato T. II. p. 571.

Critias T. II. p. 550, 686.

Cræsus Rex T. II. p. 581.

Κυδωνίας Episcopus, ad quem scribit T. II. p. 351.

Cypselus Corinthius T. II. p. 590, 550, 639, 672.

Cyrillus Alexand. T. II. p. 41, 43, 44, 51, 52, 56, 57, 78, 93, 107, 121, 137, 138, 141, 142, 150, 155, 171, 189, 190, 191, 272, 273, 274, 275, 282, 286, 287, 327, 334, 341, 531, 538, 593, 600, 653, 610, 631, 645, 647, 653.

ὁ ἀγίατα τὸ ἐκκλησίας Φωστῆρ, cui etiam addictos se simulant qui Ecclesiam incassum oppugnant, *ὃ καὶ προσεθῆσθαι περισσῶς ὑποκρίνοισαι οἱ τῆ ἀγία τῆ θεῶ διακονῆς πολεμῶντες ἐκκλησία* T. II. pag. 267.

Dionysium (Areopag.) imitatus T. II. p. 44.

τὸ κτ' Ματθαῖον εὐαγγέλιον ἐρμηνεύων ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τ' ἐξηγήσεως (ita leg. pro ἐξομολογήσεως) T. II. p. 55.

in Johannem T. II. p. 33, 64, 70, 87.

ad Hermiam T. II. p. 64. seq.

thesauri caput XXIV. T. II. p. 87. cap. XXXII. T. II. p. 89.

Epistola ad Acacium T. II. p. 63, 64.

ad Cledonium T. II. p. 141.

ad Eulogium T. II. p. 271.

tomo II. adversus blasphemias Nestorii T. II. p. 267.

ἐν τῇ πρὸς Ἀνδρέαν τὸν μεμψάμβρον τοῦ τρίτου Ἰων κεφαλαίου ἀπολογία T. II. p. 267.

ἐν τῷ πρὸς Σάκκον δευτέρῳ ὑπομνηστικῷ T. II. p. 273. seq.

ἐν τοῖς πρὸς Σάκκον γραμμασι T. II. p. 282.

ἐν τοῖς ἑσθίαις T. II. p. 277.

Cyrillus Hierosol. T. II. p. 93.

in Evangelium Joh. II. ubi Dominus ex aqua vinum fecit Tom. II. pag. 88.

Bb bbb

Cy.

- Cyrificius Episcopus ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 361. 362.
 Cyrus Rex Persar. T. II. p. 550. 560.
 Cyri nomen male est T. II. p. 657. pro Demosthene.
 Cyri novem capitula, Monothelitarum hæresi suffragantia T. II. pag.
 15. 189.
 Ad Cyrum Phasidis Episcopum, Sergii literæ T. II. p. 183. seq.
 Demades T. II. p. 586. 619. 667. 671.
 Demetrius Phalareus T. II. p. 540. 581. 590.
 Democrates T. II. p. 535. 586. 594.
 Democritus T. II. p. 532. 549. 555. 556. 560. 561. 563. 573. 574. 575.
 585. 586. 589. 594. 595. 597. 602. 606. 612. 614. 616. 619. 624.
 627. 631. 636. 637. 647. 656. 658. 684. 685.
 Demonax T. II. p. 532. 534. 539. 563. 572. 579. 585. 586. 587. 590.
 595. 600. 614. 647. 652.
 Demosthenes T. II. p. 532. 540. 555. 557. 561. 563. 566. 572. 581. 586.
 590. 598. 600. 610. 621. 629. 647. 662. 665. 667. 676. 689.
 Diadochus Photices Episcopus T. II. p. 168.
 ἐν τῷ ἑκατοστῷ κεφαλαίῳ T. I. p. 107.
 ex capite VI. τῶν ἀσκητικῶν T. II. p. 153.
 Didymus T. II. p. 531. 549. 579. 583. 600. 606. 649. 651. 660. 662. 671.
 Diodorus T. II. p. 533.
 Diogenes Cynicus T. II. p. 532. 539. 560. 563. 566. 570. 579. 581. 586.
 589. 557. 602. 613. 617. 624. 627. 632. 635. 640. 672. 676. 684.
 686. 688.
 Dio T. II. p. 550. 672. Chrysoft. T. II. p. 566.
 ἐκ τῶν Δίων ἑρμῶν T. II. p. 542. 548.
 Δίων ἑρμῶν T. II. p. 683.
 Dionysius. 625.
 Dionysius Halicarnassens T. II. p. 593.
 Dionysius (Areopag.) T. I. p. 323. 409. 427. T. II. p. 43. 44. 660. 664.
 ὁ θεοφάνης καὶ μέγας ἀγιῶς Διονύσιος T. II. p. 49. 51.
 ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τῶν εἰς θεῶν ὀνομάτων συγγραφῆς T. II. p. 304.
 Epistola ad Cajum τὸν θεραπευτὴν T. II. p. 191.
 Dionysius Tyrannus T. II. p. 557.
 Diphilus T. II. p. 573. 672.
 ἐκδότης sacrorum librorum in loco Psalmi LXXXII. 4. pro γνήθῳ
 reddens βελήν T. II. p. 173.

- Elpidius** ad quem S. Maximus scripsit CCCC. capita de charitate **T.**
I. p. 394. lecta etiam Phorio Cod. 193.
Empedocles **T.** II. p. 581. 585.
Epaminondas Thebanus **T.** II. p. 560.
S. Ephraim **T.** II. p. 528. 649.
Epicharmus **T.** II. p. 676.
Epietetus **T.** II. p. 535. 540. 545. 550. 555. 565. 575. 581. 586. 590. 612.
614. 617. 618. 619. 647. 654. 656. 661. 667. 669. 674. 678. 689.
Epieteti enchiridion **T.** II. p. 604.
Epicuri αυτοματισμός **T.** II. p. 330.
Epicurus **T.** II. p. 246. 578. 587. 590. 606. 627. 649. 681.
Epigramma **T.** II. p. 588.
Eratosthenes. 635.
Esaïas Abbas **T.** II. p. 685.
Eteocles **T.** II. p. 579. 640.
Evagrius **T.** II. p. 544. 548. 589. 593. 599. 607. 617. 621. 623. 625. 635.
647. 681.
Euclides **T.** II. p. 600. Philosophus Megar.
Eudocia η εγκλειση **T.** II. p. 364.
Euenus Poeta **T.** II. p. 594
Eulogii Papæ Alexandrini capita VII, de duabus Naturis, Tom II.
p. 145.
Eumenes Rex **T.** II. p. 561.
Eunomius hæreticus **T.** II. p. 142.
Euripides **T.** II. p. 581. 591. 594. 602. bis 604. 606. 615. 629. 634. 675.
684. εν Αντιοπη **T.** II. p. 535. εν Δανάη **T.** II. p. 570.
Euripidis pater genere Bæotus **T.** II. p. 674.
Eusebius **T.** II. p. 571. 577. 610. 622.
Eustathius Antiochenus εκ τῆσθε ψυχῆς λόγος **T.** II. p. 152.
Eutyches hæreticus **T.** II. p. 18. 24. 45. 77. 141. 142. 272. 281. 287. 328.
Ευτυχισανής **T.** II. p. 78.
οι τῶν θεῶν ἰξηγηται μυσηρίων **T.** II. p. 363
Favorinus **T.** II. p. 566. 610. 627. εκ τῶν φαβωρίων **T.** II. pag. 571 590.
635.
Georgii Martyris Monasterium **T.** II. p. 228.
Georgius presbyter & ηγούμενος ad quem scribit Tom. II. p. 27. ejus
laus **T.** II. p. 362. 364.

- Democritus T. II. p. 532. 549. 555. 556. 560. 561. 563. 57
 585. 586. 589. 594. 595. 597. 602. 606. 612. 614. 61
 627. 631. 636. 637. 647. 656. 658. 684. 685.
- Demonax T. II. p. 532. 534. 539. 563. 572. 579. 585. 58
 595. 600. 614. 647. 652.
- Demosthenes T. II. p. 532. 540. 555. 557. 561. 563. 566. 5
 590. 598. 600. 610. 621. 629. 647. 662. 665. 667. 67
- Diadochus Photices Episcopus T. II. p. 168.
 ἐν τῷ ἑκατοσῷ κεφαλαιῷ T. I. p. 103.
 ex capite VI. τῶν ἀσκητικῶν T. II. p. 153.
- Didymus T. II. p. 531. 549. 579. 583. 600. 606. 649. 651. 6
 Diodorus T. II. p. 533.
- Diogenes Cynicus T. II. p. 532. 539. 560. 563. 566. 570. 57
 589. 557. 602. 613. 617. 624. 627. 632. 635. 640. 67
 686. 688.
- Dio T. II. p. 550. 672. Chrysoft. T. II. p. 566.
 ἐκ τῶν Δίωνος ἑπιτομῶν T. II. p. 542. 548.
 Δίωνος ἑπιτομῆς T. II. p. 683.
- Dionysius. 615.
- Dionysius Halicarnassens T. II. p. 593.
- Dionysius (Areopag.) T. I. p. 323. 409. 427. T. II. p. 43. 4
 ὁ θεοφάνης καὶ μέγας ἅγιος Διονύσιος T. II. p. 49. 51.
 ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαιῷ τῶν εἰς θείων ὀνομάτων συγγραφῶν
 Epistola ad Cajum τὸν θεραπευτὴν T. II. p. 191.
- Dionysius Tyrannus T. II. p. 557.

- Herachani ad Achillium Epistola T. II. p. 65. seq.
 Heraclitus Physicus T. II. p. 557. 624. 646. 663.
 Heraclii Imp. *καὴ ἰθεοῖς* fidei T. II. p. 38. 75. vel Sergii potius. T. II.
 p. 74. 160. 161. 195. confutatur T. II. p. 81. seq.
 Hermas & Isidorus (*ἀνὶ ἰουῶν πρὸς ἰσὺν*) T. II. p. 620.
 Herodis jambi T. II. p. 636.
 Herodotus T. II. p. 594. 629. 674.
 Hiero T. II. p. 572. 580. 585. 591. 597.
 Hippocrate T. II. p. 569.
 Hippothous T. II. p. 684.
 Homerus T. II. p. 585.
 Honorius Papa T. II. p. 75. ejus Epistola ad Sergium defenditur T. II.
 p. 129. seq. 132. seq. a Joanne Abbate dictata Latine, a Græco
 interprete corrupta T. II. p. 133. 181. Sergii ad Honorium lite-
 ræ T. II. p. 181.
 Hyperides T. II. p. 533. 545.
 Jamblichus. *ἐξ ἐπιστολῶν πρὸς σωφροσύνης* T. II. p. 538.
Ἰανία ἠγαμένη ad quam scribit S. Maximus T. II. p. 255. *Ἰωαννία* T. II.
 p. 259. 263.
 Ignatius T. II. p. 534. 638.
 Incertus T. II. p. 649. 659. 660. 667. 683. 689.
Indus jaculator T. II. p. 645.
 Joannes Papa T. II. p. 75. Idem qui antea Joannes Abbas. Supra,
 in Honorio. Pyrrhi ad Joannem literæ T. II. p. 181. Joannis
 nomine ad Constantinum Imp. Heraclii filium Tom. II. pag.
 181.
 Joannes Alexandrinus Papa five Episcopus T. II. p. 183. 307.
 Joannes cubicularius ad quem scribit T. II. p. 219. 228. 231. 253. 259.
 359. 373. 376. 379.
 Joannes presbyter ad quem T. II. p. 243. 248.
 Joannes Episcopus, ad quem T. II. p. 363. 364.
 Joannes Archi-Episcopus Cyzicenus, ad quem T. II. pag. 238. Huic
 sua in Greg. Nazianzenum scholia S. Maximus inscripsit
 Joannes Chrysoctomus T. II. p. 92. 93. 121. 529. 530. 534. 537. 541.
 544. 547. 554. 555. 559. 562. 565. 568. 574. 576. 579. 581. 583. 588.
 592. 596. 602. 603. 605. 607. 608. 612. 613. 615. 617. 619. 620.
 622. 623. 625. 626. 629. 630. 631. 633. 634. 637. 638. 640. 641.
 Bb bbb 3 644.

644. 646. 648. 650. 651. 653. 654. 656. 658. 660. 662. 665. 667.
668. 670. 671. 673. 675. 677. 679. 680. 683. 685. 686. 689.
in sermone qui incipit : *πάλιν ἐπιποδοποιεῖται* T. II. p. 86.
Homilia in viduam quæ duo minuta &c. T. II p. 88.
in S. Thomam Apostolum T. II. p. 88.
Joannes Climacus T. II. p. 606. 612. 624. 679. 688.
Joannis Grammatici *διακρίσεως* five potius *διακρίσεως* contra quem scripsit
Anastasius Antiochenus II 124.
Josephus (Flav.) T. II p. 591. 610. *ἐν τῇ λέχημολογίᾳ* T. II. p. 646.
Irenæus de fide ad Demetrium Diaconum Viennensem (in Gallia)
T. II. p. 152. *ἐκ τῆς πρὸς Βικτῶρα ἐπιστολῆς* T. II p. 554.
Isæus T. II. p. 539.
Isidorus. Vide supra, in Hermes.
Isidorus Pelusiota T. II. p. 625. 680.
Isocrates T. II. p. 534. 548. 555. 559. 563. 565. 573. 575. 578. 581. 584.
586. 589. 590. 597. 604. bis 614. 619. bis 620. 621. 625. 639. 645.
647. 669. 674. 678. 689.
Ittachus (fortasse Pittacus) T. II. p. 533.
Judaica gens cædibus gaudens T. II. p. 10. *superba 311.*
Julianus Scholasticus Alexandrinus ad quem scribit S. Maximus T. II
p. 336.
Justinus Martyr ad Euphrasium Sophistam de Providentia & Fide
T. II. p. 154. seq.
Laco T. II. p. 532. 542.
Lafus T. II. p. 587.
Leo Papa T. II. p. 49. 93.
ejus *τόμος* T. II. pag. 24. tomus dogmaticus ad Flavianum T. II
pag. 88.
Leonides Spartanus T. II. p. 542.
Leucippe T. II pag. 614. 630. 631. 640. 658. 665. intelligitur Achillis
Tatii de Leucippes amoribus, ut supra per Charicleam, Heli-
dori de amoribus Charicleæ.
Libanius T. II. p. 550.
Lucianus T. II. p. 564. 572.
Lycø, vide supra Glyco.
Lycurgus legislator T. II. p. 532. 560. 597.
Lysander T. II. p. 557.
Macedonius hæreticus T. II. p. 76. 142.

- Manes hæreticus T. II. p. 18. 24. 119. 287. 330. Manichæus T. II. p. 147. Persa T. II. p. 94.
- Marcion hæreticus T. II. p. 147.
- Marinus Monachus ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 347.
- Marinus Diaconus Cypri ad quem T. II. p. 34
idem presbyter Cypri ad quem scribit T. II. p. 1. 18. 69. 117. 123. 154.
Ejusdem meminit T. II. p. 67.
- Male Photii Codices, ad *Marium* cap. 195 Bibl.
- Martinæ Augustæ Epistola in favorem Severianorum. T. II. p. 259.
- Martinus anachoreta T. II. p. 681.
- S. Maximus librorum se penuria la
Africam profectus Barbarorum T. II. p. 306. in
Epistola illi supposita a Severiani T. II. 250.
- Melesius. T. II. p. 604.
- Menz CPolitani liber Vigilio Romæ Episcopo oblatus vel saltem nuncupatus. T. II. p. 181. 183. 184.
- Menander T. II. p. 534. 538. 541. 545. 549. 557. 561. 563. 571. 595. 602. 606. 617. 624. 625. 627. 629. 634. 640. 663. 665. 672. 674. 686.
- Menedemus T. II. p. 540.
- Metrodorus. T. II. p. 638.
- Monachi, nescio cuius, Voluntatis definitio. T. II. p. 99. 102. 105.
- Monachos επιφαιεις errori Psychopannychitarum assentiri dolet S. Maximus T. II. p. 244.
- Moschio T. II. p. 544. 557. 463. 570. 579. 600. 610. 614. 627. 639. 656. 678. 682.
- Mufonius. T. II. p. 542. 561. 572. 627. 634.
- Naucrates. T. II. p. 594.
- Nemesius Emesenus Episcopus T. II. p. 153.
- Nestorius hæreticus T. II. p. 19. 20. 21. 27. 32. 77. 94. 95. 103. 138. 142. 174. 185. 186. 271. 272. 273. 274. 281. 302. 313. 328. 329.
- Judaica Φρενοβλαβεία laborat T. II. p. 300.
- Ejus ἐμφανής μύησις. T. II. p. 91. liber secundus & quartus illius operis. ibid.
- Νεστοριανός. T. II. p. 78.
- Nicander Episcopus ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 46.
- Nicias. T. II. p. 621.
- Nicocles (interpreti Neocles) T. II. p. 652.

- Philemon T. II. p. 563. 594. 602. 635. 636. 662. 669.
 Philippus T. II. p. 560.
 Philiscus T. II. p. 621.
 Philistio T. II. 557. 572. 586. 591. 624.
 (ἐκ τῶν Φιλιςίων ἢ γνημιῶν T. II. p. 628.) 633. 656. 669.
 Philo T. II. p. 530. 548. 554. 556. 559. 561. 567. 568. 574. 584. 588. 599. 603.
 610. 612. 615. 621. 623. 633. 635. 642. 546. 658. 660. 670. 674. 681.
 685. 686.
 Incertus quidam Φιλόχεις ὁ ad quem S. Maximus scripsit expo-
 sitionem in Orationem Dominicam T. I. p. 344.
 Philonides T. II. p. 597.
 οἱ ἔξω Φιλόσοφοι T. II. p. 164. εἰς δέκα λόγους dividunt τὰ ὅλα T. II.
 p. 191. οἱ νέοι σοφοί T. II. p. 242. τῶν ἔξω τις ἔκαθ' ἡμᾶς λόγους σο-
 φῶν ἐφη θεασάμενος ἐπὶ τινὶ Φυσηθῆνα τινὰ τῶν ἀπειροκάλων, ἐξέ-
 μνηε πρὸς ὕβριν μωρὸν σοφὸς μειδιάσας T. II. p. 347. ἐκ τῶν ἐπὶ Φι-
 λосоφῶν T. II. p. 544.
 Philostratus T. II. p. 616.
 Philoxenus Poëta T. II. p. 632.
 Phocion T. II. p. 555. 567. 619.
 Φυσιοθῆται. Supra, in Nilo.
 de Phœnice fabula T. II. p. 297.
 Pisonianus T. II. p. 550.
 Pittacus T. II. p. 597.
 Plato T. II. pag. 544. 573. 584. 594. 602. 604. 618. 647. 949. (Cratylo
 655.) 659. 663. 672. 687.
 Plutarchus T. II. p. 531. 534. 548. 556. 562. 565. 568. 584. 589. 593. 596
 602. 612. 613. 617. 619. 621. 625. 630. 635. 640. 642. 645. 658. 669
 670. 672. 677. 689.
 ἐκ τῶν Πλατάρχου ἰσοριῶν T. II. p. 542.
 Plotinus T. II. p. 654.
 Polemon Apollinaris discipulus T. II. p. 90. 94.
 Ejus adversus SS. Patres ἀντιῤηγητικός T. II. p. 90.
 Epistola sexta ad Timotheum Apollinaristam T. II. p. 90.
 Polygnus T. II. p. 550. 627. 639. 674.
 Polychronius Abbas ad quem scribit S. Maximus T. II. pag. 365. 366.
 367. 368. 369. 370.
 Posidippus T. II. p. 665.

- Procopius Sophista T. II. p. 6; O. 635. Rhetor. T. II. p. 685.
 Protagoras T. II. p. 587.
 Pulcheria T. II. p. 632.
 Pyrrhus Abbas T. II. p. 67. 68. 74. 76. (Patriarcha deinde Constantinopol.) ad eum scribit S. Maximus T. II. p. 343.
 Disputatio cum illo habita T. II. p. 159.
 .πρωτότυχο τόμο ad S. Maximum T. II. p. 68.
 ad Honorium literarum T. II. p. 181.
 .δὲ τῆς οὐκ ἔχον συγγραμμάσιν T. II. p. 184.
 Cercyllidæ dictum ad Pyrrhum Regem T. II. p. 542.
 Pythagoras T. II. pag. 532. 540. 545. 566. 595. 610. 617. 619. 632. 669.
 Rheginus T. II. p. 264.
 Ρωμαίων παλαιοί T. II. p. 70. 71.
 Romulus T. II. p. 550. 580. 591.
 Sabellius hæreticus T. II. p. 26. 76. 77.
 Σακερδότης μόνῃ T. II. p. 259.
 Σκληρὸς Sclerix versus e Comædia T. II. p. 676.
 Secundus sapiens T. II. p. 632.
 Serenus T. II. p. 600. 674. male Γηρίνῃ T. II. p. 625.
 Sergius Constantinopol. T. II. p. 159--194. vide supra in Herschfeld:
 datur T. II. p. 343. 344.
 ad Cyrum Phafidos Episcopum T. II. p. 183. seq.
 ad Paulum monoculum, Severi sectatorem Epistola Theodopolis scripta T. II. p. 183.
 ad Honorium literarum T. II. p. 181.
 ad Georgium Arsam, Paulianistam T. II. p. 183.
 ad Theodorum Pharanaitam T. II. p. 183.
 Sergius Macaronas, Arfinoës Episcopus T. II. p. 183.
 Severianus Gabalensis T. II. p. 93. 606. 625.
 in illud, *transcat a me calix iste*, T. II. p. 87.
 Severinus presbyter T. II. p. 75.
 Severus hæreticus T. II. p. 18. 20. 22. 24. 25. 26. 27. 119. 136. 137. 148. 259. 280. 290. 297. 302. 328. 329. 330. 331.
 Severi συγγραμμάσιν T. II. p. 287.
 οἱ ἀπὸ Σεβήρου T. II. p. 170.
 Severianorum conventus T. II. p. 262.

- Cum Severianis Episcopis in Creta disputat S. Maximus T. II. p. 24.
 Severi dogmata oppugnat. T. II. p. 291. seq.
 Severi partis defensor Themistius T. II. p. 90.
 Sextus (Pythagoreus) T. II. p. 550. 564. 628. 631. 670. 685.
 Siculi Præpositi & Monachi ad quos scribit S. Maximus T. II. p. 58.
 Simonides T. II. p. 572. 598.
 Simon Magus T. II. p. 287. hæretici οἱ δὲ Σίμωνες δευτεροὶ ἔϋ Δημῶνες ἔϋ
 Ἐρμογενεὺς T. II. p. 293.
 Socrates T. II. p. 532. 539. 541. 545. 549. 550. 563. 567. 570. 574. 575.
 580. 585. 587. 589. 590. 600. 602. 608. 613. 614. 620. 622. 624.
 627. 628. 630. 633. 635. 640. 647. 649. 650. 658. 661. 663. 674.
 676. 682. 685.
 Solon T. II. p. 535. 560. 579. 585. 598. 604. 605. 632. 635. 638. 667.
 685.
 Sophocles T. II. p. 540. 618. 627. 632.
 Ajace T. II. p. 535. 597. 684.
 Sophronius Abbas T. II. p. 306. Hunc videtur respicere T. II. p. 348.
 Sophronius Hierosolymitanus T. II. p. 75. cum S. Maximo in Africa
 versatus T. II. p. 75. non primus movit controversiam de dua-
 bus voluntatibus T. II. p. 183. 184.
 Softratus tibicen T. II. p. 676.
 Sotades T. II. p. 663.
 Sotionis ex libro de ira T. II. p. 567. 594.
 Stephanus presbyter ad quem scribit T. II. p. 353.
 Stephanus Episcopus Dorensis in diœcesi Hierosol. T. II. p. 86.
 Stilpo Megarensis T. II. p. 587.
 Stratonicus T. II. p. 652. citharoedus 678.
 Τὰ συμβόλια καθ' ἡμέραν αἰκίων T. I. p. 367.
 Symboli verba: *incarnatus de Spiritu S. & Maria virgine* T. I. pag. 305.
 annotat: *Φασὶ τινες τῶν ἀγίων ὅτι ἐκ πνεύματος ἁγίου δίκην γοῆς*
ἀνδρὸς τὴν ψυχὴν καθάβληθηναί, τὴν δὲ σὰρκα διαπλασθῆναι ἐκ τῶν
παρθενικῶν αἱμάτων.
 Symmachi interpretatio Pfal. LX. II. T. I. p. 342.
 Synodi quinque Oecumenicæ T. II. p. 66. 95.
 Synodi sex T. II. pag. 72. sed ille locus S. Maximo suppositus, ut vi-
 detur.
 Synodus Nicæna T. II. p. 140. 141. 142.

- Synodus Oecumenica Ephesina T. II. p. 78.
 Synodus Chalcedonenfis T. II. p. 96. 140. 141. 142.
 Synodus Quinta T. II. p. 167.
 Non sola illa confiteri oportet quæ a synodis dicta sunt T. II. p. 167.
 Synodus Constantinopol. sub Pyrrho T. II. p. 194. non est prolegitima Synodo habenda, utpote in qua non sunt observata quæ debent observari T. II. p. 194. seq.
 Synodi latrocinales T. II. p. 75.
 Thalassius S. Maximi διδάσκαλος, presbyter & ἡγούμενος T. II. p. 14. ad eum scribit ἐκθεσιν γραφικῶν ἀπειρημάτων & λύσεων T. I. p. 1. lectam etiam Photio Cod. 192. tum alia T. II. p. 251. 370. 371. 372.
 Ejus ᾠδομονάρου five ᾠδογραφιστικός T. II. p. 253.
 Thales T. II. p. 591. 625. 663.
 Theages Pythagoreus T. II. p. 661. 669.
 Themistius ἀθέμιτος T. II. p. 94. Severi partis defensor & Agnotarum ὑπερασπιστής, capite XLV. libri secundi contra Theodosium totum T. II. p. 90. Capite LII. libri tertii id.
 Themistocles T. II. p. 665.
 Theocritus T. II. p. 573. 585. 586. 674.
 Theodoræ Augustæ oblatum tomus a Theodosio hæresiarcha T. II. p. 96.
 Theodoretus T. II. p. 165.
 Theodorus Cancellarius T. II. p. 259.
 Theodorus Diaconus Byzantius Rhetor, Monothelita. Ejus dissertationes a S. Maximo confutatur T. II. p. 116. seq.
 Theodorus Monachus. (Combesifio idem videtur cum Theodoro Raithuensi) ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 151.
 Theodorus Mopsvestenus libro II. de Miraculis Salvatoris T. II. p. 91. 94.
 Theodori Pharanitæ Episcopi (Monothelitæ) ἡ ἐπιστολή ἐπὶ τῷ ὑποστάσεως τοῦ καὶ πρωτοῦ T. II. p. 71.
 ad eum Sergii litteræ T. II. p. 183.
 Theodorus presbyter ἐν Μαζαρίῳ, Siciliæ, ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 134.
 Theodosius hæresiarcha, auctor Theodosianorum. Ejus tomus quem Theodoræ Augustæ obtulit, oppugnatus a Themistio Agnotarum promacho Tom. II. pag. 90. Alius Theodosius Cæsares

farex in Bithynia Episcopus, cum quo S. Maximi disputatio refertur apud Binium T. III. Concil. p. 554. & in Anastasii Bibl. Collectaneis a Sirmondo Paris 1620. in 8. editis & T. III. ejus operum recufis, atque Græce & Latine ante tomum I. Operum S. Maximi edit. Combesianæ p. XLIV. seq.

Theognis T. II. p. 572, 595, 613.

Theologus. Vide Gregorius Naz. *οἱ τὰ θεῖα σοφοί* T. I. p. 303. *τινὲς τῶν τὰ θεῖα πεπαιδευμένων* T. I. p. 306, 323. *τινὲς τῶν τὰ τοιαῦτα διὰ τὸ Πνεύματι ἠκρηβικώτων* 309. *οἱ τὰ θεῖα εὐσεβῶς φρονεῖν διεγνώκότες* 312.

Theopemptus S. Maximi famulus T. II. p. 342.

Ad Theopemptum Scholasticum T. I. p. 635. seq.

Theophilus T. II. p. 121.

Theophrastus T. II. p. 597, 610, 634, 646, 659, 667.

Theophylactus Simocatta T. II. p. 674.

Theopompus. T. II. p. 614, 675, 682.

Theotimus T. II. p. 610.

Thespis T. II. p. 675

Thomas Abbas T. II. p. 371. Ad eundem Thomam fortasse Epistola *πρὸς διαφόρων ἀποστόλων* de diversis dubiis quæstionibus Dionysii (Areopag.) & Gregorii Naz. de quibus infra.

Thomas Episcopus Severianus T. II. p. 260.

Thucydides T. II. p. 659.

Timon *μετάνθρωπος* T. II. p. 550.

Trophilus Medicus T. II. p. 651.

Valentius hæreticus T. II. p. 287.

Varia lectio loci i. Corinth. XV. 51. T. I. p. 328, 329.

Vestitoris uxor vel filia aut soror *ἡ ἑβελίτου* T. II. p. 371.

Vigilius, Romæ Episcopus. supra, in Mena.

Xanthippe T. II. p. 575.

Xanthus T. II. p. 540.

Xenochæris Philosophus T. II. p. 519.

Xenocrates Philosophus T. II. p. 557, 597.

Xenophanes Colophonius Homerum vituperans T. II. p. 585.

Xenophon T. II. p. 545, 572, 663, 672.

Zaleucus T. II. p. 642, 656, 667.

Zeno Stoicus T. II. p. 545, 566, 591, 596, 610, 670, seq. 672, 676.

Opera S. Maximi edita, quæ in duobus
Tomis editionis Combesilianæ non extant.

45. Fragmenta plurima S. Maximi, in Catenis Patrum ad S. Scripturæ libros, & speciatim in expositione Cantici Canticorum per paraphrasin collecta ex Grægorio Nysseno, Nilo & Maximo, T. II. Auctorii Duczani Paris. 1724. fol. p. 681. & T. XIII. Bibl. Patrum edit. Morell. A. 1654.
46. Scholia in Opera quæ jam pridem feruntur sub nomine S. Dionysii Areopagitz, illique a Maximo magna contentione vindicantur, prodierunt Græce primum ex Guil. Morellii officina Paris. 1562. in 8. una cum Dionysio ipso & Georgii Pachymeræ Maximum secuti Paraphrasi & Michaëlis Syngeli in Dionysium Encomio. Deinde Græce & Latine cum Petri Lansselii S. I. versione, in editione Operum Dionysii Antwerp. 615. in fol. & cum versione Balthasaris Corderii ex eadem S. I. Paris. 1633. fol. 2. Vol. Francisci Combesii breves ad Maximi in Dionysium scholia vindicæ, & interpretum Lansselii & Corderii castigationes extant ad calcem Homiliz S. Chrysostomi quæ incipit: *Ὁ ἰσθὶν δὴ καὶ τῶν ἡμετέρων κρείττων*, editæ Græce & Latine a Combesio Paris. 1645. in 4. p. 65 -- 86.

INDEX SCRIPTORUM

&

hæreticorum in Scholiis Maximi ad Dionysium memoratorum

concinctus a me ad paginas editionis Corderiana.

Acephali confutantur T. I. p. 61. 91. 313. 461. 462. 507. 515. 519. 544.
T. II. p. 36.

Adelphiani T. I. p. 394.

Africanus ἐν ταῖς χρονολογίαις T. II. p. 76.

ἐν πέμπτῳ χρονολογίῳ T. II. p. 97.

Ammon Hadrianopolita ἐν τοῖς ἐπι ἀναστάσις αὐτοῦ κατ' ἀρχαίας γραμμένους λόγοις T. I. p. 88. ejusdem Ammonis nomen ἐπι
T. I. 422.

Ad.

- Androrio ἐν δευτέρᾳ Ἀθίδων T. I. præf. p. XXXIV.
 Antipater Bonstrensis de resurrectione T. I. p. 412.
 Apollinaristæ T. I. p. 313. 314.
 Apollinæris non esse scripta quæ Dionysio Areopagitæ tribuuntur
 T. I. p. 135. 422. vide & 461. 510.
 Apollophanes T. II. p. 93.
 Ἀποστολικῶν διαταγμάτων lib. VII. T. I. præf. p. XXXV. Ex iisdem lo-
 cus T. I. p. 272. seq. & T. II. pag. 127. ubi vocantur Ἀποστολικῆ
 διαταγᾶι.
 Ἀποστολικὴ ἐξουσία τῆς νυκτερινῆς τῶν ψαλμοῦδων κανόνας παρέδωκεν T.
 II p. 129.
 Aquila T. II p. 17.
 Ariani T. I. p. 62. 507. 811. Arius T. I. p. 459.
 Aristonis Pellæi διαλέξιν Παρισί & Jafonis Clemens Alex. libro VI.
 ὑποτυπώσεων scripsit auctorem habere Lucam T. II, p. 17.
 Athanasius ὁ ἁγίου T. II. p. 159.
 οἱ Ἀττικοὶ T. I. p. 47. 90. 311. 314.
 Bartholomæi Apostoli dictum : ὅτι πολλὴ καὶ ἐλαχίστη ἡ Θεολογία T.
 II. p. 16 ubi ἐγγράφως legendum pro ἀγράφως. Vide Com-
 besfii T. I. Auctor. noviss. p. 496.
 Basiliani sive Nestoriani T. I. p. 91. 425.
 Basilus T. I. p. 884. Cappadox T. I. p. 88. ἁγίου T. I. p. 206. 269. ὁ
 μέγας, in Hexaëmero T. I. p. 604. 702. ἐν τῷ πρῶτῳ & ἑξῆς ἑστῆς
 αὐτῷ, λόγῳ T. I. p. 29.
 Bias diversus a Prienensi, animam docuit mortalem Tom. I. pag.
 421.
 Chrysostomus T. I. p. 756.
 Clemens Alexandrinus in prædago T. I. p. 32.
 ἐν ἀρχῇ & ἀμπίπῃ φραματίως T. I. p. 815.
 ἐν τῷ λόγῳ τῶ πρῶτῳ, τίς ὁ σωζόμενος πλάσιος T. II, p. 181.
 βιβλίῳ ἐ τῶν ὑποτυπώσεων T. I. p. 517. βιβλίῳ 5'. T. II. p. 17.
 Clementis Romani duas tantum Epistolas Eusebius memorat T. I.
 præf. p. XXXVI.
 Citatur Clemens a Dionysio Areopag. T. I. p. 715. 716.
 Comædia T. I. p. 605.
 Cratinus ἐν πυλαίᾳ, δράματι T. II p. 128.
 Demophilus ἐν τῷ πρῶτῳ τῶν παρ᾽ ἀρχαίοις θυσίων ἐρετῶν T. II. p. 129.

- Hermæ Pastor T. I. p. 600.
 Hesiodus T. I. p. 25.
 Hierotheus Dionysii Areopagitæ Magister T. I. præf. pag. XXXV.
 XXXVII. T. I. p. 76. 265. 305. 517. 543. 545. 615. 756. 834.
 Pauli Apostoli discipulus T. I. p. 520.
 scripta ejus *ως διήραν αγίαν γραφήν νομισέον* T. I. p. 543.
 Hippolytus T. I. p. 740. T. II. p. 123.
 Homerus T. I. p. 25. 9. T. II. p. 16. 127. 163. Odyssea T. II. p. 28.
 Hymenzi Hierosolymitani scripta quædam nactum se scribit Maximus T. I. præf. p. XXXVI.
 Ignatius Martyr ante Domitianum, si credimus Maximo T. I. pag. 613.
 Joannes Evangelista sub Domitiano in Patmo exulat T. I. p. 613.
 Irenæus T. I. p. 740. T. II. p. 123. Lugd. Episc. T. II. p. 93.
ἐν τῷ γ' βιβλίῳ τῶν κτ' ἡ ψευδωνύμα γνώσεως T. II. p. 93. *ἐν τῷ κτ' αἰ-
 ρέσεων πέμπτῳ λόγῳ* T. I. p. 422. T. II. p. 180.
 Justinus Philosophi λόγος πρὸς ἄλληνας T. I. p. 210. 455.
 S. Justus T. I. p. 852.
 Lacedæmonii Magistratum vocant *ἀεμοσίην* T. I. p. 314.
 Lampetiani hæretici T. I. p. 394.
 Lucas, ὁ Ἀποστόλος Παύλου κήρυγμα συνέγραψεν ὁ Λακῶς T. I. p. 62. A
 Clemente Alex. habitus auctor disputationis Jafonis & Papifici
 Vide supra, in Aristone Pellæo.
 Manes T. I. pag. 421. Manichæi T. I. p. 313. 617. 618. 619. 627. 637.
 (ἀθεοὶ 851.) 855. T. II. p. 130.
 Marcianistæ T. I. p. 394.
 Marcion hæreticus T. I. p. 421.
 Massaliani T. I. p. 394. T. II. p. 130.
 Menander hæreticus T. I. p. 421.
 Methodius Olympti in Lycia Episcopus & Martyr de resurrectione
 T. I. p. 422.
 Narcissi Hierosol. scripta non memorat Eusebius T. I. præf. pag.
 XXXVI.
 Nestorius T. I. p. 510. T. II. p. 86. Nestoriani T. II. pag. 61. 91. 271.
 313. 425. 461. 462. 507. 515. 519. T. II. p. 36.
 Origenes T. I. præf. p. XXXVI. T. I. p. 395. 421. 422. 740. T. II. p. 123.
 Vide & supra in Ammonæ.

Dd ddd

εἰ

- Origenes ἐν τῷ περὶ ἀρχῶν πρώτῳ λόγῳ T. I. p. 396.
ἐν τῷ ἰτῶν εἰς τὸς ἱερμίας θρήνος T. II. p. 125.
- Pantzenus T. I. p. rxf. p. XXXVI.
- Papias Hierapolitanus, attigit tempora (σωακμήσας) Joannis Evangelista T. I. p. 422.
βιβλίῳ πρώτῳ τῶν κυριακῶν ἐξηγήσεων T. I. p. 32.
ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ T. I. p. 422.
- Paulianista T. I. p. 425.
- Petrus Diaconus Rom. testatus Maximó, omnia Dionysii Areopagitae scripta servata καὶ τὴν ἐν Ῥώμῃ τῶν ἱερῶν βιβλιοθήκην T. I. p. rxf. p. XXXVI.
- Phantasiasta T. I. p. 315. 519.
- Philo Judaeus ἐν τῷ περὶ θεωρητικῆς ἡ ἐκείνων συλλόγου T. II. p. 63.
ἐν τῷ περὶ τῆς Φλογίνης ῥομφαίας καὶ τῶν χειρβίμων λόγῳ T. I. p. 599.
- Philochorus Διά τῆς τρίτης τῶν αὐτῶν Ἀθιδων T. I. p. rxf. p. XXXIV.
- Philosophi Ethnici T. II. p. 115. 512. 543. 625. 637. 703. 711. 739. 755.
810. 811. 812. 851. 855.
- Phlegon ὁ ἐλληνικός χρονογράφος ἐν τῷ χρονογραφίῳ T. II. p. 97.
- Phylarchus ἰσραεὶ T. II. p. 156.
- Plato Philoí, T. I. p. 421. 715.
- Plato Comicus ἐν πρέσβεσι τῷ δράμασι T. I. p. 314.
- Polycarpus ἐν τῇ πρὸς Ἀθηναίους ἐπιστολῇ αὐτοῦ T. I. p. rxf. p. XXXV.
πρὸς Φιλιππησίους T. II. p. 93.
- Sextus ὁ ἐκκλησιαστικός φιλόσοφος T. II. p. 55.
- Simon Magus T. I. p. 421. 703. 740. T. II. p. 123.
- Cum Stoicis & Epicureis Philosophis disputans Athenis S. Pauli Apostolus T. I. p. rxf. p. XXXIII.
- Symbolum T. I. p. 310.
- Symmachus T. II. p. 17. 95.
- Theodotio T. II. p. 17.
- ἡ Θεολογία Φησί T. I. p. 310. locus e libro Sapientiae Sal.
Θεολογικῆ δέλτοι, Biblia Vet. & Novi Test. T. I. p. 2+2. εἰ καὶ ἡμεῖς
Θεολόγοι, Prophetar & Apostoli T. I. p. 466.
- Titus (Bostrensis) ἐν τοῖς καὶ Μανιχαίων λόγοις T. I. p. 58.
- Valentinus haereticus T. I. p. 421. Valentiniani T. I. p. 855.

47. Ἐξήγησις κεφαλαϊώδης περὶ τῆς κτ' χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν σωτήριον πάσχα, τὸ διαγραφὲν κανόνιον ἐρμηνεύσασα. *Brevis enarratio Christiani Paschatis*, qua descripti laterculi ratio declaratur. Parte tertia cap. 9. testatur Maximus se hunc computum Paschatis Ecclesiastici scripsisse Indictione XIV. Anno Heraclii Imp. XXXI. Diocletiani CCCLVII. hoc est CHRISTI DCXL. Excerpta ampla Græce dederat cum notis *Josephus Scaliger* lib. VII. de emendat. temporum p. 736. seq. Confer lib. 2. p. 163. seq. Integrum primus Græce vulgavit e Vaticano Codice *Dionysius Petavius* addita Latina sua versione Par. 1630. fol. in Uranologio quod recusum est Amstelodami (licet titulus Antwerpian præfert) 1703. fol. Ad eundem computum illustrandum faciunt multa in Petavii libro octavo variarum dissertationum, quæ in illo Uranologio priscis veterum scriptorum monumentis subjiciuntur. Quænam illa præter Maximi ἐξήγησιν sint, dixi lib. III. c. 5. p. 96.

48. ἀπορα Ambigua sive difficilia loca in Orationibus quibusdam *Gregorii Nazianzeni* explanata, ad *Johannem Cyzici* Episcopum. Meminit horum ἀπορων Maximus ipse in quæstionibus ad *Thalassium* T. I. p. 87. & Jo. Tzetzes *Chiliad*, IX. v. 866.

περὶ τῶν λέγων ἡ χρησὸς τὰς δευτεράδας τὰς ἑπτὰς
Μέμνηται μὲν καὶ Μάξιμος ἰσορῶν τοῖς λόγοις
ἀπ' ἰσορίας ἔγραψε Γρηγορίου ὁ μέγας.

Latine vertit, qui sæpe etiam illorum in libris de divisione Naturæ meminit, circa A. C. 854. *Joannes* * *Scotus Eringens* jussu *Caroli Calvi*, ut ipse testatur in Epistola ad *Carolus* quam interpretationi suæ præmisit: *Hoc opus Maximi Monachi & Abbatis, quod sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Cyzici Joanne postulante de quorundam in sermonibus beatissimi Gregorii Theologi ambiguum, hoc est intellectu difficilium explanationibus composuit, de Græco in Latinum vobis juvenibus edidi. --- Fortassis autem qualicumque Apologia defensus, non tam densas subierim caliginēs, nisi viderem præfatum beatissimum Maximum sæpius in processu sui operis obscurissimas sanctif.*

Ddd dd 2

Theo-

* De hoc Eringena *Georgius Mackenzie* in *Vitis scriptorum Scotorum* Anglice in fol. editis *Edinburgi* A. T. I. 1708. p. 49. sq. Puto autem commentum esse quod pag. 58. inter Eringenæ scripta e *Nauclero* & *Genebrardo* commemorat *Aristotelis* moralia de secretis secretorum sive de recto Principum regimine de Græco in Chaldaicam, Arabicam & Latinam linguam conversa,

Theologi Dionysii Areopagitz sententias, cujus symbolicos Theologicosque sensus nuper vobis similiter jubentibus transluli, introduxit, et mirabilique modo elucidasse. Edidit quidem vir doctissimus Thomas Galeus Maximi ἀπορα in Gregorium Naz. eisdem præmissam ad Joannem Cyzici Episcopum Epistolam, cum jam dicti Joannis Eringenæ versione p. 1 --- 45. ad calcem librorum quinque ab eodem Eringena Latine scriptorum περὶ Φύσεων μέρος μὲν de divisione Nature, Oxon. 1681. in fol. Epistola ad Joannem Cyzic innuit: ἐπανένειμαι μὲν, καὶ τυχὸν δικαίως. Subjuncta quoque p. 46-70 Epistola Maximi ad Thomam Abbatem cum versione non Eringenæ, sed editoris Galei περὶ διαφορῶν ἀπόρων τῶν ἁγίων Διονυσίου καὶ Γρηγορίου, de variis difficilibus locis Dionysii Areopag. & Gregorii Naz. τῶ ἡγιασμένῳ δὲ λόγῳ ἔθες, πάλιν πνευματικῶ (Codex Gudians πνευματικῶ) καὶ διδασκάλῳ κυρίῳ Θεῷ Μάξιμῳ τὰ πρῶτῃ καὶ ἀμαρτωλῶς ἀνάξιῳ δὲ λόγῳ μαθητῆς. Incipit: ἀπλῶς ἰσχυρίας ἐξ ἐμμελῶς. Meminit Photius Cod. 194. duarum Maximi ad Thomam Epistolarum e quibus prior tantum edita. Paucula loca & ex paucis Nazianzeni Orationibus sunt, quæ a Maximo in editis hisce ἀπόροις fusius illustrant ac suspicor plura veritate Eringenam, qui p. 210. de divisione Naturæ, capitulum quadragesimum primum de ambiguis citat in Orat. Nazianzeni de Trinitate: plura etiam habuisse Combesium, cujus in Bibl. Coctionatoriz Tomo I. hæc sunt verba: S. Maximus locos difficultes plurimum Gregorii Orationum, ac quorundam carminum fastidiose explicavit, quæ ejus mihi lucubratio extat ex Regio Codice collato cum altero Rev. Abbatis Gerasimi Blacchi Venetiis humanissime subscripti ipsaque Joannis Eringene ex Cluniacensi Bibl. versione. Colophon dicitur Viri Cl. Riphaëtis du Fresne τῷ μακαρίτῳ pulcherrimis notis pulcherrime & manu erudita exaratus Codex, si quando factum sit & otium cum illo conferendi. Idem Combesius in conspectu operum S. Maximi edito Paris. A. 1660. quem Clariss. Montfauconus Catalogo Bibl. Coislimianæ inseruit pag 311. In Gregorii Theologi locos difficiles. Opus est spiritum atque arduum, Scoto Erigenæ olim tentatum, inscripta versione Carolo Calvo, ex qua emendata Regio Cod. aliqua & suppleta. Recepta versio hæc ex Cluniacensi Bibliotheca. Extat & apud Carmelitas exalceatos. Collatus deinde natus cum probato Rev. Abbatis Blacchi Cod. humanissime Venetiis cum

in rem submisso. Videtur etiam posterior ad Thomam Epistola esse in Codice Gudiano, nam in Catalogo MSS. Marqv. Gudii τῆ μακαρίτη, quæ jam accessere Bibliothecæ instructissimæ Guelpherbitanz, p. 535. traditur desinere in his verbis: ἱερουργῆτης τῷ Θεῷ τὴν φιλαλληλίαν τῶ ἐν ἑρανῶ κτ' ἐπί γῆς ἀδελφείας πασης δοξαζομένην ἑπί κτίσεως καὶ μένον ἀπαιτῆντι παρ' ἡμῶν θυσίαν τὴν πρὸς ἀλλήλων Φιλίαν.

Orationes Nazianzeni quarum loca illustrantur sunt

εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον p. 46. seq.

εἰς τὰ γενέθλια p. 26.

δευτέρῳ εἰρηικῶ p. 48.

πρὸς τὰς πολιτευομένας p. 26.

πρὸς υἱὸν πρῶτον p. 48. seq. 50. seq. 52. seq. δευτέρῳ p. 54.

πρὸς Φιλοπρωχίας p. 4. seq. 6. seq. 33. seq.

εἰς τὰ Φῶτα p. 27.

πρὸς χαλάζης p. 20.

Basiliius in Esaiam laudatur p. 15.

ὁ σρωματεύς μέγας κλήμης p. 19.

Dionysius Areopagita laudatur p. 15. 19. 47. Epist. ad Cajum Σεραπυλῆν p. 58. seq.

Pantænus Clementis Alex. καθ' ἡγηγῆς p. 19.

Liceat hac occasione subjungere indicem scriptorum quos in opere subtili pentabiblo de divisione Naturæ laudat Joannes Erigena, cum in illis Græci etiam plerique, cum frequens Maximi mentione occurrant.

INDEX SCRIPTORUM

à

JOANNE SCOTO ERIGENA.

in libris de Divisione Naturæ laudatorum

ex editone CL. V. Thomæ Galei,

Ambrosius p. 210. 257. 262. 284. 293. 299. 305. 309.

Hexaëmero 140. 217.

de Paradiso 19. 200. 207. 208. 209. 212. 300. 303. 305.

in Lucam 232. 233. 259. 261. 265. 300. 303.

Ddd dd 3

Ari.

- Aristoteles 12. 84. 229.
 Athenienses *ἑοικεῖα* literas appellant, quarum compositione articulata vox componitur 141.
 Augustinus 23. 24. 56. 62. 69. 79. 84. 105. 116. 117. 119. 120. 134. 136. 144. 150. 153. 169. 182. 192. 211. 227. 239. 244. 275. 289. 298. 299. 301. 308. 309.
 in Apostolum 5. de libero arbitrio 287. de baptismo parvulorum 192. de categoriis Aristotelis 18.
 de civitate DEI 4. 5. 1. 1. 167. 176. 180. 193. 194. 195. 196. 250. 295. 299. 304. in vicesimo libro, tredecimo capitulo 296
 Confessiones 32. 108. 154. 168.
 ad Dardanum 294. Decades, sive in Psal. 63.
 de Genesi ad literam 193
 in Hexaëmero 3. 35. 105. 175. 181. 198. 214. 221. 233. 260. 270. 275.
 de Musica 22. 154. In opusculis 105.
 de S. Trinitate libri p 12. de vera religione 49. 152. 157.
 Basilii 129. 134. 136. 141. 142. 145. 148. 157. 158. 159.
 in Hexaëmeron 43. 57. 134. 142. 148.
 Boëthius summus utriusque linguarum Philosophus in libris de Arithmetica 31. 174. 176.
 de SS. Trinitate 233. magnifici Boëthii de Mathesi libri. p. 113
 Chrysostomus 289. 290. 303.
 Cicero *καταφαιτικήν & ἀποφαιτικήν intensiōν & repulsiōν* interpretatur II.
 Dionysius Areopag. 1. 8. 11. 41. 43. 51. 60. 63. 91. 93. 107. 114. 118. 183. 236. 244. 251. 268. 307.
 in amatoris hymnis 42.
 de divinis nominibus 27. 33. 37. 44. 95. 98. 245. 254. 259. 261. 262. 287.
 Epistola ad Dorotheum 256. ad Gajum id. ad Titum Pontificem 108. sententia quam ex Theologicis commentis scientissimi Hierothei sumit 108.
 de Hierarchia cœlesti hoc est Episcopatu 107. 43. 83. 177. 225. 248. 304.
 de perfecto & uno 157.
 de Symbolica Theologia 10. 168. 169

- Epiphanius 201. A
de fide 83. 85. 161.
libro de Hebraicis nominibus 225.
- Eratosthenes 146. 147.
- Græcorum moderni *μίαν ἑστίαν, τρία πρόσωπα & τρεῖς ὑποστάσεις* in
DEO admittentes 93.
- Gregorius Nazianzenus 1. 5. 9. 13. 22. 45. 77. 79. 91. 309.
de baptismo 198. in epitaphio Cæsarii 233.
contra Eunomianos 9. de Filio Oratt. 1. 84. 94.
de grandine 214.
de Nativitate Christi 303. de Paschate 210.
- Gregorius Nyssenus 20. 21. 33. 78. 154. 156. 157. 158. 168. 184. 186.
191. 197. 201. 230. 231. 245. 255. 258.
de imagine liber 76. sermo 20. 21. 168. Gregorio Theologo præ-
ter rem tribuitur 258.
- Hebræi 226.
- Hieronymus 226. in Ezechielem 279. 303.
- Hilarius 296.
- Marcianus Capella 147. 148.
- Maximus Monachus venerabilis Magister 54. 63. 69. 71. 91. 122. 123.
266. 299.
de ambiguis 40. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 210. 229. 232. 242. 270.
in Dionysium 43. Dionysii & Nazianzeni elegantissimus exposi-
tor Maximus 93.
in Oratt. Nazianzeni 4. 5. 6. 17. 22. 94. in sermonem Naz. de Nati-
vitate 303.
in expositione Nysseni, 195. 197. 210.
in Scholiis 221. 243.
- Nicæna Synodus 72. 85. 90.
- Origenes 199. 201. 214. *πρὸς ῥωμαίους* 261.
libro III. in Epist. ad Romanos 258.
- Plato Timæo 19. 32. 136. 156.
- Plinius Historiæ Nat. scriptor. 135. 147. 148. 151. 156. 159.
- Ptolemæus 147.
- Pythagoras 145. 149.
- Septuaginta interpretes 57. 60. 221. 224.
- Symbolum Romanæ linguæ, de Spiritu S. a Patre per filium proce-
dente 92. Sy.

Spiritualis & dogmatica oratio ad Stephanum Dorensem Episcopum
T. II. p. 81.

Alii Maximi.

Maximus ad quem exstant hæc Ovidii II. 3. e Pontoi

Me tuus ille pater Latia facundia lingua

Qua non inferior nobilitate fuit,

Primus ut auderem committere carmina fama

Impulit, ingenii dux fuit ille mei.

Maximus qui sub Commodi Severique imperio insigni volumine ut ait Hieronymus cap. 47. de S. E. ventilaverat quæstionem unde malum, & quod materia a DEO facta sit.

Maximus Abbas, martyr in Gallia A. C. 625. de quo Bollandus 2. Januar. T. I. p. 91.

Maximus ex Abbate Lerinensi Episcopus A. 433. Reiensis five Regiensis scripsit teste Sigeberto Gemblacensi c. 113. de Scripturibus Eccles. librum de Ecclesiasticis ministeriis & de habitu clericorum. Hujus Maximi vitam scripsit Dinamius Patricius. Ejus homilias quasdam extare inter eas quæ sub Eusebii Emeseni nomine vel Eucherii Lugdunensis feruntur, jam notarunt eruditi.

Maximus Ægiensis, quem de Apollonio Tyanensi laudat Philostratus lib. I. c. 5.

Maximus Alexandrinus, infra in Maximo Cynico.

Maximus Byzantius five Epirota Philosophus Pater Euclidis, Juliani Imp. Magister, quem a Maximo Ephesio Philosopho qui & ipse Julianum docuit, distinguunt Socrates III. 1. & Nicephorus X. 1. Scripta ejus memorat Suidas: *περὶ ἀριθμῶν, de numeris;* & in Aristotelem *ὑπόμνημα*, nec non alia quædam Juliano inscripta, & *περὶ ἀλύτων ἀληθειῶν, de insolubilibus oppositionibus* quod profarium Rhetorici argumenti scriptum offeret se lectori Volum IX. hujus Bibl. p. 570. sicut carmen argumenti Astrologici *περὶ κατὰρχῶν de principiis* dedi ex Codice Mediceo supra p. 415.

Maximus Cæsaraugustanus Episcopus, cujus historiam de iis quæ temporibus Gothorum in Hispaniis acta sunt memorat Isidorus Hisp. de scriptoribus Eccles. c. ult. Sed Chronicon quod velut

E e e e

Dex.

Dextro continuando sub ejus nomine jaçtatur, supposititium est & multis argumentis exploditur a Nicolao Antonio in Bibl. veteri Hispana, qui illud una cum Epistola ad Argebatum Episcopum Portugallensem præmissa exhibet T. II. p. 279--285.

Maximus Chrysoberges Monachus clarus circa A. C. 1400. cujus de processione Spiritus S. Orario ad Cretenfes edita Græce & Latine a Leone Allatio in Græcia Orthodoxa T. II. p. 1074-1088. Hujus adversarius Nilus Damyla de quo vide Allatium de Nilis pag. 52. & 82. edit. a me curatz & H. Warthorum in appendice ad Histor. literariam scriptor. Eccles. clarissimi Cavei.

Q. Cornelius Maximus Jctus, cujus Cicero meminit, VII. 8. Epist. ad familiar.

Maximus Alexandrinus patria, e Cynico Philosopho Patriarchæ Constantinopol. A. C. 380. de quo dixi lib. III. c. 12.

Maximus Ephesius Philosophus, Juliani Imp. præceptor, ob Magicas operationes jussu Valentiniani interfectus, de quo Eusebius in Maximi vita, Socrates III. 1. Nicephorus X. 1. Ad eum constant Juliani Epistolæ. Quanti apud eum Maximus hic supradocet etiam Ammianus XXII. 7. Alius Maximus interfectus sub Valente, de quo apud Svidam in $\Phi\eta\varsigma$.

Maximus Epirota. Supra, in Byzantio.

Q. Fabius Maximus Servilianus Annalium Rom. scriptor, quoniam L. Metello Consul fuit Anno U. C. 611. ante Christum 142. De eo Vosius lib. I. c. 7. Histor. Latin.

Maximus Grammaticus Madaurensis Afer, cujus Epistola ad Augustinum exstat pro Ethnicismo adversus Christianorum responsum. Ei respondet Augustinus Epistola XVII. edit. Bædæ. (al. XLIV.) In illa Epistola per *Archimartyrem Nampianum*, Christum a Maximo intelligi, Cavei conjectura est parte II. Hist. literariæ S. E.

Maximus Hierosol. Episcopus & Confessor, post A. C. 355. de quo Acta Sanctor. T. II. Maji p. 7. Tillemont. T. VI. memor. Alios Maximos martyres (ut Neapolitanum de quo Acta 12. Jun. T. II. p. 517. seq.) Principes item ac duces hoc nomine, de industria omitto, quemadmodum illum Cypri & Sardinie præfectum a Pompejo, de quo proverbium $\kappa\omicron\mu\tau\alpha\varsigma\ \mu\alpha\zeta\upsilon\mu\theta\omicron\varsigma$, 1^a Bædæ

ator Maximus. Vide appendicem Vaticanam in proverbis Andreæ Schotti p. 286. In numis Constantini, nomen Maximi non gloriæ ac virtutis titulum, sed familiæ nomen esse contendit Joh. Harduinus in numismatis sæculi Constantiniani pag. 474. Op. & in Memoriis litterariis Trevoltinis Ao. 1701. mense Jul. & Augusto p. 11.

Marius Maximus Historiæ Augustæ scriptor de quo Causaubonus a Spartian p. 23. & Vossius in Hist. Latinis II. 3. nam Latine scripsit, & fuit præfectus Urbi post Adventum, temporibus Macriani Imp. ut testis Div lib. 78. Libros suos Varronis exemplo in septenarios sive hebdomades librorum digessisse videtur, nam primo septenario laudat eum Spartianus in Geta.

Maximus Monachus, cujus quæstiones sacræ, *ἑρωτησεις περὶ διαφορών κεφαλαίων* ad Nicephorum magnæ Ecclesiæ Constantinopol. Chartophylacem exstant Græce MSS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium VI. p. 56. Videtur idem cum Maximo Confessore, de quo fufe supra.

Maximus quem natali Platonis apud Dionysium Longinum celebrato interfuisse narrat Porphyrius apud Eusebium X. 3. præparat.

Maximus Planudes medio sæculo XIV. clarus, de quo infra, suo loco.

Maximus Rejenfis sive Regiensis. Supra in Maximo Abbate.

Maximus Rhetor, Plutarchi æqualis qui ejus meminit IX. 4. convivialium quæstionum, Alius de quo Aristides T. 3. p. 525.

Rutilius Maximus Jctus, cui librum ad legem Falcidiam, quem alii ad Q. Cornelium Maximum referunt, Cujacius tribuit.

Statilius Maximus Grammaticus, de quo in Bibl. Latina.

Maximus Taurinensis Episcopus qui Synodo Arausicanæ A. 441. & Mediolanensi A. 451. interfuit. Vide Miræum ad Gennadium de S. E. c. 40. Latinum Latinium Bibl. sacro profan. p. 80. 164. seq. Martyrolog. & Acta Sanctor. 25. Jun. Tillemontii memorias Hist. Eccles. T. XVI. pag. 31. seq. *Homilie* ejus nonnullæ S. Ambrosii & Augustini sermonibus permixtæ leguntur, ut præter alios notarunt Mabillonius in Musei Italici Tom. I. parte 2. & Combesius in Bibl. Concionatoria. Editæ sunt sæpissime & separatim, & cum Chrysologo, & in Patrum Bibliothecis, ut noviss. Lugdunensi Tom. VI. *Quinque* sermones in laudem S. Cypriani editurum se promisit Clariss. Muratorius in Anecdotis

tis Bibl. Ambrosianæ T. 1. p. 16. *Libros de Sacramentis* inter Ambrosii opera editos, Maximo huic fortasse tribuendos suspicatur Tillemontius p. 34. *Liber de gratia spiritali baptismi* Gennadio memoratus intercedit.

Maximus Tyrius Philosophus Platonicus Antoninorum ætate clarus, de quo dixi lib. IV. c. 23.

Valerius Maximus, de quo in Bibl. Latina.

XI. Post Maximum confesorem, Locos Communes ex omni genere scriptorum sacrorum, aliorumque concinnavit JOANNES DAMASCENUS, Presbyter & monachus, non confundendus ut multi fecerunt a) cum Joanne Mesue Damasceno Medico, b) vel cum Joanne Damasceno Serapionis F. itidem Medico, c) nec cum Damasceno Episcopo Rondinensi, d) vel altero Episcopo Dam-

- a) Quemadmodum homonymia Theodosii Imp. qui ante Leonem Isaurum cum Vincentio Bellovacensi, Antonino Florentino, Andreæ Dandolo, Joanni Naclero, Trithemio aliisque fuit fraudi, ut Joannem Damascenum seculo IV. ab Theodosio primo vixisse scriberent; ita alios deceptit similitudo nominis, ut Joannem Damascenum nostrum confunderent cum Joanne Damasceno Medico. Vide Latini Latini Bibl. sacram & profanam p. 79. b. & 81. a. Petri Balti Leicon Historicum in Damasceno, & Leon. Allatium apud Mich. le Quien's prolegomenis ad Damascenum, ubi errores illos refellunt. Idem Allatius confutet etiam & fabulosa esse evincit quæ de Damasceno Raph. Volaterranus libro III. Commentar. Urban. falso tradens eum Judæis parentibus natum & ex Judæis ad Christianismum conversum esse, & Constantinopolim venisse, captivum piratis Saracenis, postea a Theodosio redemptum magistrum ejus Episcopi fuisse, mox abscissam ei dexteram, quod in suspicionem prodicionis venisse & dicam de fabulis, quas addunt auctor sermonis de Damasceni conversione, Innocentius Bellovacensis speculi Hist. XVII. 103. Petrus de Natalibus Episcopi & quilius in Historia sanctorum IV. 135. Jo. Naclerus in Chron. aliquam tantam ei manum beneficio Mariæ Virginis, reductam CPolin, &c.
- b) Joannes Damascenus Medicus cognomento Mesue, ad nepos Abdalla Damascenis, secta Muhammedanus circa A. 1200. floruit & Arabice scripsit, quædam ejus deinde ex Arabico in Græcam & Latinam Linguam conversæ. Et illa aliqua S. Joanni Damasceno presbytero male tribui notat Lambecius VI. p. 118. 131 134 &c.
- c) Joannes Damascenus Serapionis F. itidem Muhammedanus Medicus, a Joanne Mesue laudatur.
- d) Leo Allatius in prolegom. ad Jo. Damascenum ubi de variis vitæ Damasceni differis, memorat MS. *Δαμασκηνὸς ἐπίσκοπος Ῥοδίνης ἀπέθανε τὴν ἡμέραν τῆς αἰχίας Ἀναστασίας, ἧτοι ταλαιπωρῶν αὐτῶν τῶν ἐν τῇ*

Damasceno sive Damasci urbis, qui sæculo medio decimo sexto de animalibus scripsit ad Michaëlem Cantacuzenum, e) nec denique cum recentiore scriptore Damasceno Monacho & Hypodiacono Studita, Thessalonicensi. f.)

Hic Iohannes ex nobiligenere, * patria Damascenus, dignitate presbyter g) & vitæ instituto Monachus, contumeliæ causa Sarabaita h) & pro Mansure, Mamzer i) ab aliis Arclas k) & propter eloquentiam

Ee eee 3

tiam

Ἰωάννης ἐπισκόπων. Damasceni Roudinensis Episcopi dialogum cum Abbate S. Anastasie, sive deplorationem Episcoporum Græciæ sua ætate. Incipit: πρὸς ἀγαθόν.

- e) Damasceni Episcopi librum communi Græcorum dialecto scriptum de natura animalium, constantem XC, capitibus, quem ex Aristotele, Eliano & Phile collegit atque Michaëli Cantacuzeno magno Domestico transmisit legisse se MS imperfectum tamen apud Petrum Velliam Romanum, testatur Leo Allatius loco jam laudato. Incipit: συνθεῖαν ἔχουσιν οἱ ἀνθρώποι ἕταν θείων ἰδῆσαι τινὰ μεγάλην ἀρχόντα.
- f) Hic est Damascenus cujus thesaurus homiliarum in sanctos, lingua Græca vulgari sæpius prodiit Venetiis, ut 1603. 1618. 4. Omitto dicere de aliis Damascenis ut Nicolao Damasceno, Damascio Damasceno, & Damasceno cujus δράμα Σωσάνιδος laudatur ab Eustathio ad Dionysium periegetem v. 976.
- * Patrem Damasceni Sergium τὸν τῶ Μα-σ-ε-ς, Quæstorem generalem γενικὸν λο-γούτην Abdolmeleci Califæ Saracenorum, ex Theophane verisimiliter conjicit laudatus Lequien.
- g) Presbyterum fuisse, male negat Possevinus, qui constantibus veterum testimonis refellitur. Vide Jo. Hierosolymitanum in vita Damasceni p. XXI. & ibi notas.
- h) Apud Vincentium Bellov. XVII. 103. Imperator Theodosius ad Joannem: Sarabaita pessime. Nisi legendum Sabaita, nam in S. Sabæ Laura Damascenum diu vixisse constat; & Sabaita dicitur Stephanus ejus fratris filius Cæterum Sarabaitæ S. Hieronymo Epist. 22. ad Eustoch. (edit. novæ 18 T. 2. p. 43.) Remoboth, Monachorum genus deterrimum atque neglectum; hi bini bēterni, nec multo plures simul habitant; suo arbitrato ac ditione viventis. De his viri docti ad regulam S. Benedicti c. 7. Casianus collat. XVIII. 4. & 7. Petrus Crinitus III. 15. de honesta disciplina, ubi Augustini locum illustrat de Sarabaitis sacerdotibus.
- i) ὕβρις ἢ τὸ sive per contumeliam dictum esse Μανσοῦ ab Iconomachis, tradit Synodus septima Act. VI. T. 3 edit. Binianz p. 678 falliturque eruditiss. Cangius quando de alio nescio quo Johanne hæretico Ægyptio & hæc verba & acclamationem Iconomachorum p. 677. Μανσοῦ τῶ κακῶτατος καὶ Σαρακηνοφρονε ἀνάθεμα, intelligendam esse putat gloss. Græco in Μανσοῦ, Assentior tamen Theo-

varia ultra hunc æcclie exemplum ornatum omnes tate
mnis dulcissimis, scriptisque quam plurimis de quibus d
cetur, celeberrimum. In his quod vollellis quandoque non
gnat, narrationesq; parum credibiles ingerit ubi pro imag
& precibus pro defunctis descendit in certamen, ætati potiv
quam ingenio ejus tribuendum existimo. Diem obiisse vide
te A. C. 750. m) Leonis Isauri & Constantini Copronymi i
quoad vixit reveritus. Memoria ejus inter sanctos ab E

Theophani qui p 350. Jo. Damascenum dictum esse ait *Μανσφρι
ματι*, quod avus ejus ita diceretur. Addit Theophanes voce *Μαν
λελυτρωμένον redemptum*. Pro quo Scylitzæ & Cedreni Cod. non
vocabuli *λέλυτρωθον*, sed *λελυτρωμένον* esse scribendum, recte i
annotavit. Non tam itaque contumeliosum erat nomen ipsum Ma
aliis commune, quam quod per contumeliam illud Constantium
corrumpat in *Μαυζήρον σπυριον*, quemadmodum ex eodem T
drenus & auctor Hist. Miscellæ testantur.

k) *Ἰτα νηξ Ἀρχλα κανῶν Δῆσι σίχων Ἰαμβικῶν εἰς τὴν αἰγίαν*
ita inscribitur Joannis Damasceni hymnus in Pentecostem, & ag
ἀρχλαν, quod *arcularium*, significat, Damasceno tributum Eustat
nicensis in commentario ad illum hymnum, apud Allatum de Geo

l) Theophanes, Cedrenus lib. Auctor Hist. Miscellæ XXI. 26. p. 1004
p. 1015 Sigebertus Gemblacensis c. 75. de scriptoribus Eccles.

* Jo. Phocas sæculi XII. scriptor in descriptione terræ sanctæ p. 28. in s

tina colitur 6. Maji, a Græca 19. Nov. & 4. Decembr. Vitam ejus Commentarios de illa Arabice scriptos nactus, tradidit atque ex illis ut videtur fabulam illam parum credibilem de manu Damasceni per S. Mariam restituta hausit *Jobannes Hierosolymitanus* post medium sæculi decimi clarus. Eam Latine a Lipomanno T. V. & Surio ad 6. Maj. Græce Rom. 1553. 8. cum Oratt. de imaginibus editam, cum Jacobi Billii versione dedere in Damasceni editione Basileenses Ao. 1575. fol. deinde Græce Papebrochius T. II. Aët. Sanctior. Maji p. 723. ex Codice MS. Mediceo collato cum Codice Regis Christianiss. & Latine p. III. ex versione *Antonii Francisci Destieu*, S. I. Incipit: *τοῖς τειρηκόσι τὸ.* Idem Papebrochius *Constantini Acropolitæ* sermonem de Joanne Damasceno p. 731. ex MS. Vaticano dedit Græce, una cum versione *Jo. Francisci de Rubels* Jcti. Incipit: *τῷ Ἰωάννῃ τὸν λόγον, τῷ ἐκ Δαμασκῦ τὰ ἰγνώμια.* Nec non excerpta e Græcorum Synaxario & *Menzis* Damascenum spectantia. *Constantinus Acropolita* veluti paraphrastes Joannis Hierosolymitani in editione nova Operum Damasceni omisus, at *Jobannes Hierosolymitanus* a *Clariss. Viro Mich. le Quien* Græce & Latine Tomo primo præmittitur notis etiam illustratus, quibus nonnullæ illius hallucinationes castigantur. Hinc ibidem ex editione Damasceni Latina *Coloniensi* & Codice *Regio Paris. Latino* 3966. sequitur *Narratio* ex Græco ut videtur conversa de *S. Joannis Damasceni conversatione*, quæ incipit: *quemadmodum dulce philocosmia existit.* Præterea excerpta e *Vincentio Bellovacensi*, e *Menzis*, variaque variorum, veterum præcipue de Damasceno testimonia. Et præclara *Leonis Allatii* de Damasceni scriptis commentatio ex opere ejus inedito de *Libris Apocryphis*.

Amicitia conjunctos * sibi habuit *Joh. Damascenus* præter *Cosmam Melodum* & a quo creatus est presbyter *Joannem Patriarcham Hierosol.* *Petrum Maj mensẽ* & *Petrum Damascenum*: discipulosque, *Joannem Laodicenum*, *Theodorum Abucaram* (*Carorum Episcopum*) & *Stephanum Eccles. Hierosol. presbyterum* ac *syncellum*, *Anastasiumque monasterii S. Euthymii præpositum*, auctorem libri contra Judæos quem Latine ex *Turriani* versione *H. Canisius* T. 3. *Antiq. Lect.* p. 67. edidit.

Edi-

* Vide notas ad vitam Damasceni p. 23.

Editiones operum Jo. Damasceni, Græcæ.

Liber de fide Orthodoxa, cum Orat. de iis qui in fide obierunt, prodit Græce auspiciis Jo. Matthæi Giberti Veronensis Episcopi, cum præfat. Donati Veronensis ad Clementem VII. Pontificem. Veronæ apud Stephanum & fratres Sabios 1531. in 4. typis luculentis.

Vita & libri III. de imaginibus, Rom. 1553. 8.

Latinæ.

Quandoquidem versio libri de Fide Orthodoxa a *Bergundio* cive Pisano, Federici Ænobarbi præfecto Sæc. XII. composita & *Thomas Aquinatus* pridem lecta non vidit lucem:

Idem liber ex *Jacobi Fabri* Stapulensis interpretatione Paris 1507. in 4. primum editus est ex officina H. Stephani avi, & cum commentariis *Jodoci Clichtovei* ad Jac. Ambasium Episcopum Chromontanum, Paris. 1512. & 1519. & sine commentariis *Marpur* 1602. in 8.

Cum brevioribus Fabri interpretis notis, & Orat. de iis qui in fide dormierunt per Jo. Oecolampadium versioni & Historia *Josaphat* & *Barlaam*, Basil. 1535. & 1539. præmissa vita Jo. Damasceni scripta *Johanne Patriarcha Hierosol.*

Ex recensione *Henrici Grævii* Noviomagensis Ord. Prædicatorum Colon. 1546. apud Petrum Quentel, in qua editione Latina accesserunt Damasceni Logica, & introductio elementaris ad *Johannem Laodicenum* Episc. nec non liber de duabus voluntatibus & operationibus, Epistola ad Jordanem Archimandritam de *hymno* transiigio, liber de hæresibus, fragmentum sententiarum de octo vitis, altercationes cum Sarraceno, & de judicio, carminaque & cætera varia, cum *Cosmæ Majumensis* & *Theophanis* ac *Scholarum* quibusdam.

Ex versione meliore vel recensione *Jacobi Billii*, *Prunzi* Abbatis, Paris. 1577. in fol. in qua edit. præter plura in edit. Græcolat. Basil. 1575. obvia primum accesserunt Latine tantum *Parallela facta* Physica, Vita S. Stephani junioris & octoëchus. Græce vero & Latine Oratio de Christi transfiguratione, & de nativitate B. Mariz
Or.

Orationes tres. Hæc editio, de qua in Apparatu Sacro Posservitus, non sine auctario recusa est Paris. 1603, & 169. fol. curante *Frontone Ducau*.

Græcolatina.

Basileensis apud Henricum Petri, cum *Marci Hopperi* præfatione A. 1548. fol. ubi ante Jo. Cassiani, Latini scriptoris opera exhibetur Græce & Latine Jo. Damascenus de orthodoxa fide, cum commentariis Jo. Clichoyei, & liber de iis qui in fide obdormierunt. Latine autem tantummodo cætera quæ in Colonienſi Gravii editione extare jam dixi. Repetita est hæc editio Basil. 1559. in fol.

Basileensis tertia A. 1575. fol. prioribus duabus longe plenior, & itidem Cassianum habens adjunctum, atque utraque lingua exhibens præterea dialogum Damasceni contra Manichæos, aliaque scripta complura. Cum ejusdem Hopperi præfatione.

Parisiensis denique, curante præclaro atque eruditissimo Viro *Michaele le Quien*, Morino Bolognensi, Ordinis FF. Prædicatorum, qui provinciam quæ ante ipsum Jo. Auberto a) *Francisco Combessio* & *Philippo Labbeo* b) designata videbatur, occupavit cum summa laude

Fff ff

de

- a) *Aubertus* post Cyrillum Alex. voluit etiam Jo. Damasceni editionem curare ex decreto illustris Cleri Gallicani A. 1636. 21. Jan. Sed dum Ephraïmum Syrum edere prius instituit, neutrum perfecit, neque *Combessius* potuit ab eo vel ab ejus heredibus impetrare quæ *Leo Allatius* ad Aubertum Roma Lutetiam miserat, & quorum Catalogum ex Allatii *συμμίχτοις* p. 448. seq. laudatus *le Quien* in prolegomenis exhibet. Meminit & Allatius Epistola ad Aubertum dissertationi 2. de libris Ecclesiasticis Græcorum præmissa. *Combessius* vero cui Cleri Gallicani judicio sparta hæc deinde ornanda fuit commissa, *dolet periisse*, inquit in Bibl. Concionatoria, *tanta illa Allatiana Auberto Damasceni operum editionem pollicenti missa.*
- b) *Labbeus* Paris. 1652. in 4. edidit conspectum operum Damasceni in quatuor partes tributorum, in quo non vult videri usus transmisſis ab Allatio, sed de illis velut necdum sibi visis loquitur, licet Allatius in Epistola ad Nihesium quæ symmictis p. 446. inserta est, haud obscure plagium ipsi eo nomine objicit. Idem *Labbeus* T. I. libri de scriptoribus Ecclesiasticis A. 1660. editi pag. 556. conspectum suum novæ editionis Damasceni memorans, *quam tum demum*, inquit, *aggrediar, cum ex aliis occupationibus liber emerſero, & eruditos viros, quorum operam auxiliumque etiamnum imploro, in subministrandis ad eam perficiendam subsidis paratioribus fuero expertus,*

Libri V, Pars 4.

dec) atque egregie obivit, publicatis Græce & Latine Jo. Damasceni Operibus sic, ut non modo plura inedita ex MSS. in lucem protulerit primus, aut Latine tantum vulgatis Græca addiderit, sed etiam quæ utraque jam lingua exstabant castigaverit redideritque nova vel castigata versione illustriora, & doctis notis, præmissisque præter priorum præfationes editionum luculentis prolegomenisque de doctrina Damasceni dissertationibus d) explicuerit. Paris. 1712. fol. 2. Volum. Non me fugit, hoc opus certatim laudatum esse & laudatum esse ex merito a Diariorum eruditorum scriptoribus in Ephemeridibus Paris. A. 1712. mense Januar. in Actis Erudit. quæ Latine eduntur A. 1713. p. 1. & quæ Germanice, T. I. p. 311. 365. in Diario quod sub novi Musei titulo, itidem vernacula lingua Lipsiæ mensuris intervallis prodit (neue Bücher-Cant) parte XXXIII. p. 600. &c. Sed puto tamen ab illis mihi relictum esse locum obsequendi instituto meo quod in aliis scriptoribus Græcis hætenus observavi, ut Damasceni Scripta secundum ordinem editionis hujus optimæ Lectori annumerare, mihi liceat.

TO

- e) Conspectum operum Damasceni à Lequinio A. 1700. Parisiis separatim editum, atque exstat præterea in Diario eruditorum Hanoverano Cl. V. Jo. Casp. Eccarti (Monatlichen Auszug) A. 1700. mense Augusto p. 526. 54. 72 & Memorias litterarias Trevoltinas 1709. mense Augusto, pag. 1440. 1444. 1713. p. 1. seq. Scripta quæ in duobus tomis Lequinii non exstant, & in Lequiniano vel Labbeano aut Allatii Catalogo, commemorantur, sunt infra post notitiam editionis Lequiniana:
- f) Dissertationes Damascenicæ ab editore operi præmissæ sunt septem I. de personæ Spiritus S. II. de auctoritatibus quibus Eutychiani hæresin suam tuebantur III. de Epistola Chrystomo tributa ad Casarium Monachum & aliis quibusdam Damasceno primum laudatis scriptis, IV. de Epistolis ad Petrum Fallacem & Trisagii additione, & de expositione fidei inter Justinii Martyris Opera, V. de Oratione Damasceni de iis qui in fide obdormierunt & de purgatorio secundum Orientalis Ecclesiæ sensum, VI. de azymis & postremo CHRISTI Patris, & VII. de Christianis Nazarenis & eorum fide, nec non de Eucharistia.

Tomo I.

In hoc familiam ducit ΠΗΓΗ ΓΝΩΣΕΩΣ * five opus tripartitum, quod titulo *Fons scientie* auctor ipse commendavit, hoc est *Dialectica, liber de hæresibus, & liber de Orthodoxa Fide.*

1. Κεφάλαια Φιλοσοφικά *Capita Philosophica, five Dialectica*, cum præfixa Epistola ad *Cosmam* Majumæ jam Episcopum, adeoque scripta post A. C. 743. p. 1 -- 74. Hujus *Dialecticæ*, in qua Porphyrium de quinque vocibus & Aristotelis *Logica* scripta secutus Damascenus est, compendium Latine prodierat in antiquis editionibus, ex versione fortassis *Burgundionis* Pifani. Ac in editione Basil. 1575. Græcis fusioribus epitome Latina male accommodatur. Eandem epitomen interpretatio Arabica præsentat teste Lequinio, quæ non est edita. Idem Græca integra ex pluribus codicibus Regiis MSS. & editione Basil. recensuit, novaque versione donavit.
2. Περὶ αἱρέσεων ἐν συντομία, πόθεν ἤρξαντο καὶ πότε ἐγενήσαντο. *Decentium hæresibus* compendium unde ortæ sint & quomodo prodierint p. 76 -- 118. Ex S. *Epiphani* Anacephalæosi ad verbum fere repetitum cui ex *Theodorito*, *Timotheo* & *Sophronio* paullo plusquam viginti sectarum enarrationem & de *Mohammedanis* nonnulla *Damascenus* subjecit. In prioribus editionibus occurrit Latine tantum, ex versione *Joachimi Perionii*. In *Coloniensi*, alia legitur interpretatio incerti auctoris quem *Lequinius* putat *Burgundionem* Pifanum. Partem postremam de *Mohammedanis* Græce e *Codice Augustano* suppleverat latinamque versionem addiderat *Fronto Ducatus* in editione *Damasceni* Latina Paris. 1619. in fol. Græce librum integrum primus ex *Codice Regio* Paris. 2336. vulgavit *Io. Baptista Cotelerius* cum versione sua & notis, in tomo primo monumentor. Ecclesiæ Græcæ Paris. 1677. in 4. *Lequinius* præterea contulit cum *Codicibus Regiis* 3244. & 2930. atque *Augustano*, nec non illo quo *Perionius* ad versionem suam concinnandam est usus, & cum *Epiphanio* cæterisque hæresiologis, & uberiores notas adjunxit. Professio

F ff 2

fidei

* Vide notas ad vitam *Damasceni* scriptam a *Jo. Hierosol* p. XIX, & *Allatium* de *Damasceno* §. 20.

fidei qua librum de hæresibus obfignavit Damascenus, Græcè vulgata est a Lambecio VIII. p. 426.

3. *Ἐκδοσις ἀκριβὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.* *Orthodoxa Fidei accurata expressio*, p. 123---301. Capitibus centum, non quatuor libris hoc opus a Damasceno distributum est, ut ex Græcorum Codicum MSS. inspectione Lambecius & Lequinius testantur. Addit hic vir doctissimus nec in editione Græca Veronensi 1531. in 4. partitionem in libros quatuor exhiberi, quod de contextu ipso verum est, sed in summis paginis per totum opus, quatuor librorum numeri notati comperiuntur. Nec illa divisio in vetustis priscæ versionis Latinæ MSis occurrit, nisi forte secunda recentiorique manu & atramento in marginalibus quorundam ois annotata. (In Bibl. Tarvisianæ rubrica libri 10. *Damasceni presbyteri, in quo est traditio certa Orthodoxæ fidei, translata de Græcè in Latinum a Burgundione Indice civis Pisano sub Eugenio III. Pape, M. apud Clariss. Montfauconum p. 75. Diarii Italici.*) Vestigia distinctionis in quatuor libros jam deprehenduntur apud S. Thomam Aquinatam, ex Vincentium Bellov. XXVII. 102. (speculi naturalis, qui versione Latina usi sunt. *Quamobrem existimo, inquit Lequinius, ejusmodi partitionem a Latinis excogitatam intradiditque ipsi ad instar quatuor librorum Petri Lombardi.* Nam ut inter Latinos Scholasticos Petrus hic, Magister sententiarum, tot aliis prævit, * in primus fuisse Damascenus inter Græcos Ecclesiæ Doctores agnoscitur, qui plenius & *συναπτικώτερον* subtiliusque universæ Theologiæ systema ordine fuit complexus, ipsis plerumque verbis, quibus divina mysteria edisserit, usus præclarorum Patrum (Basili M. Gregorii Nysseni, Nemesii, Athanasii, Epiphani, Iulii Iuliani, Cyrilli Alex. personati Dionysii Areopag. Leonis Leonii Byz. Maximi confessoris, præcipue vero Gregorii.) Annotationes Roberti Grosbead sive Capitonis Lincolnien. Episcopi, qui sæculo XIII. in Anglia claruit, in librum Damasceni Orthodoxæ fidei, male e Græco interpretatum, memorat Jo. Lelandus pag. 285. de scriptoribus Britannicis. Sed nec Burgundionis interpretatio, nec Roberti annotationes hætenus editæ sunt. Idem Robertus in libro de cessatione legalium p. 92. & 167. citat *Abbatem*

De.

* Jac. Thomæ diff. de Doctores Scholasticis Latinis, Lip. C. 1076.

Damascenum in lib. sententiarum, opus hoc innuens. *Iac. Fabri Strapulensis versio cum Iodoci Clichtovei commentariis* prodit Parisi 1507. in 4. ac deinde sæpius tum Græcis addita, tum sine illis, ut supra in editionibus operum Damasceni retuli. Post Fabrum vertit *Iac. Billius*, cujus interpretatio in editionibus Latinis Parisi. A. 1577. 1603. & 1659. fol. occurrit, & subinde indiget castigatione, ut Rich. Simoni etiam notatum T. II. Bibl. selectæ p. 35. *Sedebat animo*, inquit Combesiius, *Clichtovei, hominis nihil Græci, commentariis remotis, quibus onerati potius libri de fide quam serio illustrati, puriorem textum multiplicum Codicum collatione, nova etiam seu interpolata (Billii) versione auctum edere, atque ad fontes, Patres scilicet antiquiores, quos totos Damascenus loquitur, a se nihil scribere professus ipse, reducere.* Quod Combesiius alius occupatus implere supersedit, magno studio Lequinius executus est, qui hoc Damasceni opus servata utraque & capitum & librorum distinctione, ad Græcos Codices MSS accurate recensitum cum nova versione sua & notis exhibet. Non omittendum quod Epitomen universæ Theologiæ ex hoc Damasceni opere contextam vulgavit *Christophorus Pelargus* Francof. ad Viadrum 1605. in 4. qui cum in Reformatorum partes trahendum illum scriptorem duxerit, ex nostratibus B. D. *Balthasar Mentzerus* avus Giesz A. 1614. edidit & Respondente Jo. Sauberto Altdorfino publice defendit *delineationem brevissimam libri III. Damasceni de Orthodoxa fide, in qua qua Auctoris hujus de Christo Θεωρωσις sententia fuerit & confessio contra infelices nonnullas rerum Theologiarum Criticos ad oculum ostenditur.* Constat etiam B. D. *Eliam Veielium*, Ecclesiæ Ulmenis Antistitem meritisimum, a longo tempore id agitasse consilii, ut Damasceni hoc opus ad MSS Codices Augustanæ † & Cæsareæ Bibl. recensitum Græce & Latine cum commentariis ederet, sed præclaro proposito fatum Viri præstantissimi intercescit. Duas interpolationes lib. 3. c. 3. & 7. in Codicibus aliquot MSS. repertas & Damasceno ab aliena manu insertas Græce & Latine dedit Lequinius pag. 659-661. Quæ porro sub Cyrilli Alex. nomine Jo. Wegelinus edidit de SS. Trinitate & Aubertus tomo ultimo operum Cy-

F f f f 3

rilli

† De Augustanis Codd. vide B. Automi Reiseri Catalogum MSS. Bibl. Augustanæ p. 29. De Cæsareis Lambecium lib. V. p. 1 & c.

INDEX SCRIPTORUM

quos in libris de imaginibus laudat JO. DAMASCENUS.

- Ambrosius** Episc. Mediolanensis ἐκ τῆς πρὸς πᾶσαν ἰταλίαν ἐπιστολῆς 344. ad Gratianum Imp. περὶ τῆς ἐνσαρκῆς οἰκονομίας ἔχει λόγους 382.
- Anastafius** Sinaita, ἔχει ἀγία ὄρασις Συναξ. 378. in novam Dominicam & Apostolum Thomara 388.
- Anastafius** Archi-Episc. Theopolis (Antiochiæ) & Patriarcha περὶ σαββάτων καὶ πρὸς Συμεῶν ἐπίσκοπον Βόσρης 344. 386.
- Anastafius** Imp. 377.
- Arcadius** Archi-Ep. Cypri in vita Symeonis Thaumaturgi, miraculo CXXXII. 378.
- Athanasius** 319.
- Alexandrinus** lib. III. καὶ Ἀρετιανῶν 383. ἐκ τῶν γραφέντων ἐκαστὸν κεφαλαίων πρὸς Ἀντίοχον τὸν ἀρχιεπίσκοπον καὶ πέντε καὶ ἀποκρίσιν, κεφαλαίων δὲ 366. 383. Hæ quæstiones junioris Athanasii sunt, quem post A.C. 700. vixisse Lequinius non diffitetur.
- Basilius** 317. 362. ἐκ τῆς εἰς τὸν Ἰσοάριον ἐρμηνείας 366. in Barlaamum Martyrem 320. 342. 363. in Gordium Martyrem 322. 342. ad S. Flavianum de Samaritana muliere 384. ἐν εἰκοσῆ ἑβδόμῳ τῶν πρὸς Ἀμφιλόχιον περὶ τῆς ἀγίας πνεύματος ἑξακοσίων κεφαλαίων 318. 321. 342. 364. in XL. Martyres 322. 323. 342. 364. 381.
- Chalcedonense** Concilium 380.
- Clemens** Alexandrinus τῆς ἀρχιεπιστάτης κλήμενης πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐκ τῆς ἑβδόμης βιβλίας τῶν στοιχειῶν 382.
- Constantinus** Imp. 370.
- Cyrillus** Alex. ἐν τῆς προσφωνητικῆς πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδοσίον 367. ἐκ τῶν ἑσπερίων 367. ἐκ τῆς πνεύματος, ὅτι ἀπὸ πάσης τῆς Μαιουσιᾶς γραφῆς τὸ τῆς χριστοῦ μυστήριον ἐσημαίνειται 377.
- Cyrillus** Hierosol. ἐκ τῆς δωδεκάτης κατηχητικῆς 383.
- Dionysius** 354. Ἀρεοπαγίτα ὁ πολὺς τὸ θεῖον 355. καὶ καὶ θεῶν τὰ περὶ τῆς διασκεψάμενης 31. περὶ θεῶν ὀνομάτων 320. 742.

- Dionysius *πρὸς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας* 320. 342. 363.
 Epist. ad Titum 319. 342. ad Joannem Theologum 363.
Dioscorus 380.
 Ephesina synodus *λησερικῇ* 329.
 Eriphanii liber e quo contra imagines producitur testimonium, ἡ
 χὸν παρεγγεγραμμένον καὶ ἐπίπλαστον 319. γνώθι ὡς ἀπόστα
 σθαι ὁ λόγος 339. ubi conferendæ notæ. Leonius Cypri
 commodus verborum Eriphanii interpres 326. Eriphanii Ec
 clesia in Cypro, imaginibus exornata 339.
 Eusebius Pamphili lib. V. *τῶν ἐν εὐαγγελίοις ἀποδείξεων* 367. lib. VII
 Ecclesiasticæ Historiæ 369. lib. IX. 370. Vita Constantini 371.
 372. 380.
Euthymius Exarchus Arianus 376.
Eurychianus 377.
Flavianus Martyr in synodo Ephesina ἡσερικῇ interfectus 329. *alium An
 chennu* 381.
 Gemadius Archi-Ep. Constantinopol. 386.
Germanus Patriarcha Constantinopol. 308 *missus in exilium* 336.
 Gregorius ὁ Θεορρημιων (Nazianzenus) 312. 355. ὁ Θεός 386. 346
 ὁ Θεολόγος 319. ἐκ τῆς *πρὸς Νικ.* λόγος β 367. ἐκ τῆς *λόγος τῆς
 Ἰουλιανῆς τῆς ὁμοιωτικῆς* 371. ἐκ τῶν *ἑσῶν* 381. 382. εἰς τὸ *βαπτισμῶν*
 384.
 Gregorius Nyssenus Basilii frater 323,
ἀναπληρωματικὸν (supplementum Hexæmeri Basiliani) *πρὸς καὶ
 σκευῆς ἀνδρώπυ* 324. 342.
 Oratio de divinitate Filii & Spiritus S. & de Abrahamo 314. 344.
 364.
 Helladius in vita S. Basilii 327. 365.
 Hieronymus presbyter 312. 385, locus qui affertur est Hierony
 mi Græci scriptoris 310 supra.
 Ἰωάννης Ἀντιοχείας 312. 385.
 Joanni Chrysof. de *κρηστογραφία* 368.
ἵστορε 343.
 ἐκ τῆς *ἱστορίας* 371. ἐκ τῆς *λόγος, τῆς ἐπιλογῆς* ὅτι ἡ
 (XV, de statuis) 379. in Maccabæos
 ἐκ τῆς *σκέυης* λόγος 384. εἰς τὴν *παιδείαν*.

- Joannes Chrysoft. in Meletium Antioch. incipit: *πανταχὺ τὸ ἱεραὺς ταύτης* 343. in S. Flavianum Antioch. 381. in Colossenses *ἐκ τῆς ἑρμηνείας λόγων* 367. in Epist. ad Timoth. *κεφάλαιον* 382.
- ἑρμηνεία* in Epist. ad Hebræos 324. 342. 364. 367. in parabolam feminis 343. de proditione Judæ & in Pascha 343. in Psal. III. de Davide & Absolone 367.
- apud Eudoxiam delatus ac si Origenis hæresin sequeretur 385.
- Joannes Diaconus* 377.
- Isidorus Diaconus. Ejus *χρονογραφία* 385.
- Julianus ἀθεώτατος καὶ ἀποστάτης* 327. 365. alius 380.
- Τὸ κτ' Ἰερόντα εὐαγγέλιον*, ab Iconomachis Evangelium Leonis Isauri scribi jubet per sarcasmum 338.
- Leontii Neapolis in Cypro Episcopi *ἐκ τῆς ἑρμηνείας λόγων* 325. 326. 342. *ἐκ τῆς ἑρμηνείας* 373. 374. 375. 376.
- Macedonius* 380.
- Magnus presbyter* 376.
- Manichæi 314. 336. *αἰσχρὰ καὶ μυσερὰ καὶ ἀκάθαρτα* γραφὴ *μανιχαίων* τῶν καὶ ἑλλήνων καὶ τῶν λοιπῶν αἰρέσεων 334. 350. *Μανιχαῖοι συνέγραψαν τὸ κτ' ὁμιῶν εὐαγγέλιον* 338.
- Maximi Philosophi & Confessoris *ἐκ τῶν περὶ αὐτῶν πεπραγμένων μεταξὺ αὐτῶν τε καὶ Θεοδοσίου ἐπισκόπου* 344. 387.
- Mercurius Martyr* 365.
- Methodii Patarenlis Episcopi *περὶ ἀναστάσεως* 389.
- Olympius* 376.
- Pantaleonis & Marini Martyrum reliquia* 377.
- Polychronii *ἑρμηνεία* in Ezechielem 372.
- Proclus (Constantinopol.) 328.
- Severiani Gabalorum Episc. *εἰς τὰ ἐγκαίνια τῶν σαυρῶν* 327. 343. 365. *ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῶν τετάρτων εἰς τὸν σαυρῶν* 385.
- Magni Simeonis *τῆς θαυμαστῆς ὄψεως, περὶ εἰκόνων* 386.
- Socratis Historiæ Eccles. liber I. 370.
- Sophronii Hierolol. Archi-Episc. *λειμονάριον* 328. 344. 352. de Martyribus Cyro & Johanne & Theodoro hypodiatcono, podagra laborante 387.
- Stephani Bostreni contra Judæos, *κεφάλαιον δ'* 370.
- Symbolum 309. 345.
- Synodus quinta 386. quinisexta 389.

G G G G

Theodoritus Episcopus Cyri, ἐκ τῆς Φιλοθέης ἱστορίας, εἰς τὸν Θεὸν ἰσχυρῶς Συμεῶν ὁ κινούμενος 366. περὶ Μακεδονίης Ἀσιατικῆς 380. ἐπιμνηστικὴ ἐν Ezechielem 372.

Theodorus Eliotes Abbas 328. 344. 352.

Theodorus Morsuestenus 386.

Theodori Lectoris Constantinopol. Historia Ecclesiastica 380. 386. ἐκ τῆς δ' τόμου 376.

S. Theodorus Episcopus Pentapolis. Ejus narratio parum credibilis de Dione servum fugitivum Martyris imagine efficta ad reditum cogente 382. seq.

Θεολογικῶς εἰπεῖν με ἐμὴ Theologo loquar 310. 349. respiciuntur Nazianzeni loca.

Thomæ Evangelium a Manichæis suppositum 338.

Timotheus Constantinopol. 380.

Vita S. Basilii ab Helladio scripta 327. Chrysostomi 328. 344. 365. Abbatis Danielis 388. Eupraxiæ 328. 343. 389. Eulibthii τῆς κρητικῆς ἰστορίας martirium 372. Mariæ Ægyptiæ 343. 388.

Simeonis Thaumaturgi, scripta ab Arcadio 378.

Multa loca eadem veterum Patrum de imaginibus citantur in Actis Synodi septimæ sive Nicænæ II. A. 787. celebratæ: cum itaque inter legendum illa acta indicem scriptorum in iisdem memoratorum composuerim, lubet antequam Damasceni scripta enumerare pergam, & illum hoc loco cum Lectore communicare. Actio I. incipit pag. 462. II. pag. 498. III. pag. 523. V. pag. 600. VI. pag. 618. VII. pag. 681 & VIII. pag. 699.

INDEX SCRIPTORUM IN ACTIS SYNODI II. NICÆNÆ LAUDATORUM.

ad paginas edit. Biniana A. 1618. Tom. III.

Adriani Papæ Epistola ad Constantinum & Irenem August. 449. ad Tarasium Patriarcham 509. ad Simeonem Bostrensem Episcopum λόγος περὶ σαββάτου 561. Incipit: εἰ πατέρας οὐκ ἔστι λόγον.

Adriani

- Adriani** ejus dictum : ὅτι ὁ Χριστὸς Θεμελίος ἐστὶ, τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἐξακολυθεῖ ἢ οἰκοδομῇ 510.
- Ambrosius** 654. ad Gratianum Imp. lib. III. c. 9. p. 505.
- Amphilochius** 654. 657. Iconii Episc. περὶ τῶν ψευδεπιγράφων τῶν ὡς αἰρετικῶν 607.
- Anastasiu** Episc. Theopol. 644. five Antiocheni Epistola ad quendam Scholasticum, quæ incipit : εἰ τῶ μόνον ἐπερωτήσαντι 560.
- Martyrium Anastasii** Persæ Martyris, quod incipit : ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος & Θεὸς δι' ἃ τὰ πάντα ἐγένετο 547. Miracula, quorum initium : θαυμάτων διήγησιν προβαλέσθαι βέλομαι 547. mentio Anastasii iterum 584.
- Anastasii**, Bibliothecarii præfatio ad Joannem VIII. p. 471. vide & Græcam editoris notam p. 506.
- Antiochenium Cler. & Monach.** δέσις in synodo Constantinopol. sub Menna data contra Severum Acephalum 610. incipit : Νῦν ἄπερ καμρὸς ὦ μακαριώτατοι.
- Antipatri Bostrensis** ἀντίρρησις contra Eulebium pro Origene liber I. incipit : ἐγὼ μὲν ἀρκούντως ἐνόμιζον γεγραφήκεναι 609 εἰς τὴν ἀμέρην, & ἡ ἀρχὴ, ὅτι μὲν πρώτη ἡ Ἰουδαίων κλήσις 544.
- Apostolorum Periodi** ψευδεπιγραφοὶ 605. incip. ὡς βεβλόμεν & τὸν Ἰησοῦν κρατήσαι. ab Amphilochio rejecta 607.
- Asterii** Amaseni ἐκφρασις in Euphemiam Martyrem 544. 657. 700. in Lazarum & divitem 658.
- Athanasius** 656. 666. Epist. ad Euppsychium presbyterum Cæsareensem 663. ad Marcellinum, commentariis in Psal. præmissi 680. Epist. ad Rufinian. 487. 489. 524. de incarnatione 505. de imagine Berytensi 548. ὁ κ' εἰδώλων λόγος 583. ex λόγῳ δ' contra Arianos qui incipit : οἱ ἀρειομανταὶ ὡς εἴκοις 566. in Psalmi illud : qui sedes super Cherubim 586.
- Augustinus** ὁ μέγας διδάσκαλος ἐν ταῖς νεθεσίαις in admonitionum sermonibus 504.
- Basilii** Ancyrani confessio Synodo II. Nicænz oblata p. 481. seq.
- Basilii** magnus citatur 706. 679. 666. 665. 481. 535. 575. 587. 583. 637. 644. 654. 658. Eustathium Sebast. recepit 487. sq. 525. Φωστὴρ καὶ διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας Θεὸς καὶ πνευματικὸς ἀγὼς μεμνημένον τὰ Θεῶα 567.
- ἐν εὐχῇ τῆς Θείας αἰαφορᾶς 643.

- Basilii XXX. κεφάλαια ad Amphilocho. de Spiritu S. 566. in Esaiam 715.
 Canones 486. 707.
 Epistolæ 487.
 πρὸς δυτικούς 487.
 πρὸς Ευαγιστὸν 487.
 ad Episcopos qui sub ipso 715.
 ad Julianum πρὸς Ἰουλιανὸν 504. 567.
 ad Terentium Comitem 488.
 ad Nicopolitas 497.
 Epist. Canonica ad Amphilocho. 487.
 in XL. martyres 656. 504. 647. in Barlaamum Martyrem 570.
 λόγος contra Sabellianos Arium & Anomæos, cujus initium:
 Μάχεται ἰσθαισμός ἐλλητισμός 566. 646.
 Canones Apostolorum 486. 524. 701. 702. 704. 714. 718. Synodorum,
 Basilii & aliorum Patrum in Bibliotheca Patriarchæ Constanti-
 nopol. p. 486.
 Carolus Rex Francor. & Longobardor. ac Patricius Romanorum
 507.
 Chrysostomus 483. 485. 575. 666. 655. 654. ejus vita 715.
 Chrysostomus εἰς τὴν ἀγίαν πέμπτην τῆς πασχαλίας 504. Encomium
 Meletii 644. 700. 541. de uno legislatore 656. 542. 644. in
 II. ad Corinth. 651. 652. in parabolam de semine 504.
 in lavationem quintæ feriæ εἰς τὸν νεκρῶν 565.
 Constantini diaconi magnæ Ecclesiæ Constantinopol. in omnes Mar-
 tyres 611. incipit: αἱ μὲν χρεῖς τῶν ἀνηγήρευς.
 Cosmas notarius & cubuclesius διάκονος κυβικλείων Patriarchii 611.
 493. 494. 568.
 SS. Cosmæ & Damiani miracula 563. 564. 565.
 Cyrilli Alex ὑπομνηστικὸν ad Maximum diaconum Antioch. 488.
 ad Acacium Scythopol. de hirco emiliano 543. 644.
 ad Gennadium presb. & Archimandritam 488. seq.
 in Mattheum p. 504. in 1. Cor. V. 16. p. 652.
 Epistola 1. ad Succensum Diocæsareæ 663.
 Cyrillus Episcopus Γερβίας 515.
 Cyrillus Hierol. 654. Catechesis II. cujus initium: δευτὴ τὰ μαρτύρια
 601.
 Dionysius 701. πρὸς Ἰεραρχίας 638.

- Epiphanius Constantiæ Cypri citatur 505
 locus ei suppositus 653. ex Epistola ad Theodosium Imp. 654. An-
 coratus 654.
- Epiphanius Catanensis Diaconi sermo in Concilio II. Nicæno 708.
- Evagrii Hist. Ecclesiastica 613.
- SS. Evangelicis in medio positus Synodus habetur 498. 523. 539.
- Eusebius ὁ τῶ παμφίλου 636. Arii υπερασπιστῆς 641. 662. Ecclesiastica
 Historia 588. ιστορικὰ συγγράμματα 663. in Psalm. CX. 663.
- Epistola ad Constantiam Licinii uxorem 608. 661. 663.
 ad Euphrationem incipit: τῶ δευτέρῃ καὶ πάλιν ὁμολογῶ 608. 662.
 ad S. Alexandrum Alexandrinum S. Athanasii καθηγητὴν 662. In-
 cipit: μεθ' ὅσης μὲν ἀγωνίας. alia Epistola id. 663.
- Alius Eusebius de quo ex vita Chrysofomi 715.
- Eustathii Antiocheni in illud Φύστε τὸν ἐμὸν ἄρτον 642.
 de Eustathio Sebasteno p. 487. seq. 525.
- Gennadii Constantinopol. Epist. Encyclica 716.
- Georgius Cyprius 677. 678.
- Germanus Constantinopol. Epist. Encyclica 716.
- Georgius Cyprius 677. 678.
- Germanus Constantinopol 677. 678. Epistola ad Johannem Synaden-
 sem Episc. 577. ad Constantinum Νακωλείας Episc. 574. ad Tho-
 mam Claudiopolitanum Episc. 574.
- Gregorii II. Papæ Epistolæ ad Germanum Constantinopol. 574. I.
 & 2. de SS. imaginibus ad Leonem Isaurum exstant pag. 462.
 468. Γρηγόριος ὁ διάδοχος τῶν Ἀποστόλων 501. 502.
- Gregorius Nyssenus 665. 654. de Abramo 584. 504. 542. 644. 672.
 in Cantica Canticor. 504.
 Epitaphio in Basilium 626.
 eis τὰ γενέθλια χρῆσθαι 660. 696.
- Gregorius Naz. ἐκ τῶν ἐπιτῶν 655. ἐκ τῶ πρὸς ἀρετῆς λόγου ἢ ἀρχι-
 θεὸν τῶν πάντων πρῶτον αἴτιον καλῶν 544. 644.
 ὁ τῆς Θεολογίας ἐκάνυμενος 528. 581. 636. 638. 646. 654. 663. 680.
- Hieronymi presb. Hierosol. λόγος citatur 506.
- Honorius Papa inter hæreticos anathematizatur 527. 531. 630. 632.
 686. 695. 698.
- Ibz Epistola ad Marem Perfam condemnata 631. non ipse 654.
- Ioannes Thessalonicensis 664. ejus λόγοι contra ἕλληνας. 700.
 ejus λόγος qui incipit: μέχρι τότε συνεζῶν 603.

- Johannes Mansur (Damascenus) 677. 678.
 Joannes ὁ διακρινόμενος ex Historia Eccles. 609.
 Joannes Gabalorum Episc. de vita Severi hæresiarchæ 611.
 οἱ ἱστορικοὶ 492.
 Leontii Cypri Episc. ἐκ τῆς πέμπτῃς λόγος ὑπὲρ τῆς χριστιανῶν ἀπολογίας
 καὶ Ἰουδαίων καὶ περὶ εἰκόνων τῶν ἁγίων 556. Mauritii Imp. tempo-
 ribus clarus scripsit πολλὰ ἐγκώμια καὶ παιηγουρικὰς λόγους, & τὴν
 transfigurationem S. Salvatoris, & vitam S. Joannis Alex. Ar-
 chiep. τῶν ἐλεήμων 560. Fortasse Leontii est διάλεξις Ἰουδαίων καὶ
 χριστιανῶν 504.
 Macarius hæreticus Monothelita Antiochenus a sexta Synodo in
 exilium missus 492. 632.
 S. Mariæ Ægyptiæ vita quæ incipit: Μυστήριον βασιλείως κρούσει καὶ
 λόν 572.
 Martyrum αἷτα 658. in Patriarcheo Constantinopol. 613.
 Maximi Confessoris & Theodosii Cæsariensis κινήθῃτα δόγματα μα-
 ρτυρῶν καὶ τῶν σὺν αὐτῶν ὑπάτων 554. Incip. τα κεκτημένα
 περὶ τῆς ἀμομήτου ἡμῶν πίστεως τῶν χριστιανῶν. Citatur Maximus
 644.
 Nili ad Heliodorum Silentiarium Epistola 551. Incipit: Ἀλλὰ τῶν ἐν
 τόποι καὶ τόπων. Alia ad Olympiodorum ἐπαρχον. Incipit: γρηγορῶς
 μοι εἰ ἄρα 552. 700.
 Origenes Adamantius condemnatus 631.
 Παροιμιακῶς, secundum proverbialem, allegatur locus ex Proverbiis
 539. 633. 642.
 Patriarcharum Orientis (Antioch. Hierosol. & Alex.) Epistola ad
 Tarasium 529. qua absentiam excusant 531.
 Pauli Apostoli ad Laodicenses Epistola supposita 653.
 Philoxenus Hierapol. 663.
 Photinus Presbyter Constantinopol. in Johannis νεσευτῆς Episcopi
 Constantinopol. vita 570.
 Platonis Martyris mentio 551.
 Procli Episcopi mentio 489.
 Procopii Martyris vita quæ incipit: καὶ τὰς καιρὰς ἐκεῖνας ἐβασίλευσε
 Διοκλητιανὸς 573. seq.
 Regis sap. & sanctissimi dictum: μέγιστον δῶρον Θεοῦ ἀνθρώποις κατ-
 ἄρχειν ἰερωσύνην καὶ βασιλείαν 529.

- Rufini presb. Rom. Historia Ecclesiastica 491. 494.
 ta S. Sabæ. 494. 610.
 verus ὁ συγχυτικός, Acephalus 638.
 Socratis historia Ecclesiastica 492.
 phronius 644. Archi Ep. Hierosol. encomium in SS. Cyrum & Jo-
 hannem 561. ἐκ τῶν λειμωναρίων 563. 613. 614. 615.
 phanus monachus & βιβλιοφύλαξ τῶν εὐαγγέλιων πατριάρχης 487. 492.
 614.
 phanus Bostrensis Episcopus citatur 505.
 nodi Nicænz II. ὁρῶ p. 684. seqq. Nomina eorum qui conde-
 mnantur 693. 700. Epistola ad Clericos Constantinopol. 697.
 ἡ Φικὸν συνέδριον 694. 698. 718
 quæ se septimam Synodum vocat. 620.
 nodus III. contra Massalianos sive Euchitas 448.
 nodi Anno LXX. post sextam Synodum 614. in Blachernis 621.
 Constantinopoli contra imagines habitæ ὁρῶ ejusque confuta-
 tio p. 610. seq.
 nodi Chalcedonensis proœmium 494. Canon II. 702. 706. 716.
 Quarta synodus 524.
 κ universalis Synodi 509. 527. 533. 624. 700. 630. seq. (ubi de sin-
 gulis) & 685. seq.
 kta synodus 625. in qua nulli Orientis Episcopi ἀφ' τὴν τῶν μιαιφῶν
 ἐπικρατίαν 531.
 Canon sextæ Synodi 554. 700. 703. 716.
 meonis Stylitæ miracula 568. 569. Epistola V. ad Imp. Justinum
 juniorem 601. 700.
 rassi patriarchæ Constantinopol. Apologeticus exstat p. 473. ejus
 dictum: τὸ ἐπὶ δόγμασιν ἢ τε μικροῖς ἢ τε μεγάλοις ἀμαρτάνειν ταυ-
 τὸν ἔστιν, ἐξ ἀμφοτέρων ἰδόνοντο τὸ θεῖον ἀθετεῖται 490. Epistola
 ad Patriarchas Antioch. & Alex. 526. ad Adrianum Papam
 Epist. I. 711. Epist. II. 713. ad Johannem presb. & hegume-
 num 715.
 τυροδικῶν ejus κεραλῶν mentio 538.
 eodorus Syracusius cognomine κελθινῶν 603.
 Theodori Lectoris Hist. Eccles. 609. libro V. p. 494.
 eodori Hierosol. Patriarchæ Synodica 531. memoratur, & ex-
 hibetur 532.

Theodorus Mopsuestenus & Theodorus (Diodorus) Nestorii
gister condemnatus 630.

Theodori Archimandritæ Siceonis (*Sicensium*) vita quæ inci-
πυλογητὸς ὁ Θεὸς 574.

Theodoretī contra Cyrillum anathematismi damnantur 534.

vita Symeonis Stylitæ quæ incipit: Συμεώνην τὸν πάνυ 567.

Theodosii Episcopi Ammorensis Confessio p. 483.

Theodotus Ancyranus Cyrilli *συναγωγικῆς* 660. ejus scripta λή-
πρὸς Λάυσον καὶ Νεστορίῳ ἐν τόμοις εἶξ. in Symbolum Nicænum.
τὴν γέννησιν κυρίου, εἰς τὰ Φῶτα. in Eliam & viduam. in SS. Pa-
trum & Johannem. in claudum ante speciosam portam. εἰς τὰ
τὰ τάλαντα λαβούνας. εἰς τὰς δύο τυφλὰς 661.

Thomæ Evangelium a Manichæis suppositum 653.

Vetus Test. cum Scholiis Græcis in *παραφρασῶν* Constantinopoli
612.

In scholio Græco p. 570. mentio fit Codicis in Bibl. Vaticana, quæ
plura SS. Patrum testimonia continet.

Zooras condemnatus 631.

Ethnicorum *ἱστορικῶν βιβλίοι* 648. 651. ubi de Ægyptior. Persar. Græ-
cor. idololatria.

Χριστιανοκατηγορικῆς αἰρέσεως libri cum aliis hæreticis in Constantino-
pol. Patriarchali Bibl. asservandi 704.

οἱ *Χριστιανοκατήγοροι* (Iconomachi) 619. faciunt cum Judæis, 67.
Samaritanis, Manichæis *Φανασίαν* existimantibus 77 *ἱστορικῶν*
οἰκονομίαν 607. 616. cum Arabibus Saracenis id.

Ἄνομμοί τε καὶ ἡμιάρμοι 627.

Nestorius 633. 634. 636. 638. 639. 672.

Arius 626. 631. 632. 634. 637. 640. 641. 649. 663. 675. 695. 696. 70
&c.

Hactenus Index scriptorum in Actis Sy- nodi Nicænæ II.

Nunc ad Joannis Damasceni scripta ut revertar, tomo primo sequitur:

5. *λίβελλος* περὶ ὁρθῆς προσημασίᾳ. *Libellus de recta sententia, sive*
confessio fidei dictata a Damasceno & ab Elia Episcopo undi-
ca

ta Petro Damasci Metropolitæ p. 390. -- 395. Incipit: ἡ μὴ
πρὸς ἀμφοτέρωθεν φόβῳ. Primus edidit Lequinius e Codice
Vaticano 1262. & versionem addidit. In hoc libello compro-
batur doctrina sex Synodorum, rejiciunturque cum hæresibus
omnibus a Simone Mago μέχρι τὴν νῦν κινήσασαν καὶ τῆς αἰτίας
τῆς χριστῆ καὶ θεῶ ἡμῶν ἐκκλησίας, hoc est, usque ad Iconoma-
chos, etiam Origenis ληρήματα, Petri Fullonis additamentum
ad Trifagium, Monothelitæ Sergius, Cyrus, Paulus, Petrus, Pyr-
rhus, Marcarius & Stephanus ejus discipulus, nec non Maro-
nitæ.

6. τόμῳ five *Libellus* contra Jacobitas, Monophysitas five Eutychia-
nos ex Petri Damasceni Episcopi persona ad Darzæ Episcopum
Jacobitam p. 397 -- 427. Incipit: ἡ δὲ τὸ καλὸν ὅτι μὴ καλῶς. Edi-
derat Latine ex *Francisci Turriani* versione, sed mutilum sub titulo
Damasceni contra Acephalos, Henricus Canisius T. IV. Anti-
quar. Lect. Ingolstadii 1604. in 4. integriorem & Græce primus
vulgavit Lequinius e Codice Vaticano, ac quæ huic etiam de-
erant, ea Latine suppleta dedit ex versione *Arabica* quam MS.
servant clarissimi Patres Oratorii Parisiensis. Quoniam huic,
libello loca plura Doctorum Ecclesiæ Damascenus adnexuit,
eorum quoque brevem elenchum hoc loco accipe:

Ambrosius Mediolanensis ἐκ τῆς περὶ ἀνθρωπίνης, ἤτοι καὶ Ἀπολιναρίου
λόγου 423 Eiusd. ad Gratianum Imp. 423. quem locum laudavit
Cyrillus in Ephesina Synodo id. ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς θεῆς συμβό-
λου 423.

Amphilochius Iconii Episc. Epistola ad Seleucum 423. 424.

Aristoteles, tertius decimus Apostolorum, hæreticus 399.

Arius 396. 399.

Athanasius Alex. Episc. 408. 409. ἐκ τῆς καὶ ἀρέσεων 420. Epist. ad E-
pictetum 422.

Basilium Cæsareensem ἐκ τῆς κατ' Εὐνομίας λόγου α' 421. ἐκ τῆς διαλέξεως

* πρὸς Ἀέτιον τὸν Ἀρειανόν 421.

Epist. ad Amphilochium 398.

Hhh hh

Cyrl.

* Severo hærefiarca recentius scriptum, ad eo quo suppositum Basilio M. nec hætenus
editum. *Le Quier.*

Libri V. Pars 4.

- Cyrillus Alex.** 406. 408. 409. 410. 411. 413. in Ephesina Synodo 424.
ἐκ τῆς πρὸς Φωνητικῆς ἔ' πρὸς Ἀλεξάνδρους 424. ἐκ ἔ' πρὸς Πίστεως λόγῳ 425.
Epist. ad Joannem Antiochenum 425. ad Acacium Melitenes Episc.
id. ἐκ ἔ' εἰς τὸ Λευϊτικὸν 425. πρὸς Τριάδος λόγῳ id. ad Succensum I & II. Epist. 426.
- Diodorus** 398.
- Dioscorus** 398.
- Eunomius hzreticus** 397
- Gregorius Theol.** 398. 410. 411. 412. 418. 419. **Epistola II.** ad Clodionium 422. *απολογητικὸς 422.*
sermo II. de Filio 422. *ἐκ τῶν ἐπῶν 423.*
- Gregorius Nyssenus** **Epistola** ad Philippum Monachum 424. *ἐκ π' καὶ Ἀπολιναρίου id.*
- Joannes Chrysostomus** *ἐκ τῆς εἰς τὸν Λάζαρον λόγῳ 526. ἐκ τῆς πρὸς Κασάριον τὸν μονάζοντα Ἐπιστολῆς 427.*
- Irenzus** Episcopus Lugd. *ἐκ τῶν καὶ Οὐαλεντίνῳ 420.*
Δι' ἱστορικῆς διαγορεύσει βιβλοῖ 419.
- Justinus** Philos. & Martyr. *ἐν τῇ ἐκθέσει τῇ πρὸς τῆς ἁγίας ἰμολογίας 410. ἐκ ἔ' τρίτης βιβλίου, τῆς πρὸς ἁγίας Τριάδος, κεφαλ. 59 422. κεφαλ. 12. id. Lequinius observat per tertium de Trinitate intellectū expositionem fidei quæ inter S. Justinī opera legitur & subiecta fuit duobus libellis adversus Judæos & Græcos ad Euphrasium Sophistam, quæ omnia Justinum juniorem ædiorum habent, illum fortasse cujus Epistola ad Petrum Fullonem exstat.*
- Methodius Patarensis** Episc. *ἐκ τῆς λόγῳ εἰς τὴν ὑπεκκωντήν 421.*
- Nestorius** anthropolatra 398. 402.
- Petrus Fullo** 49.
- καὶ πρὸς Φυσικῆς 405.*
- Proclus** Patriarcha Constantinopol. **Trisagium** hymnorum ab Ἀρχιεπ. edoctus 419.
- Sabellius** Afer 398.
- Severus** 398.
- Theodoros Mopsuestenus** 398.
- Trisagio** adjecta improbandur 418. 169.

is five Paullicia-
 v. In quibusdam
 n. Damasceni
 i, quod ignem
 exponit non de-
 prante frustrata-
 dem visum aliis
 nt Sixtus Senen-
 tini ad Ambro-
 im versione edi-
 deinde utraque
 ditione A. 1575.
 tit Imp. Manue-
 Epistolæ de fide,
 ctis, & Harme-
 fidei Basil. 1578.
 bus Damasceni

Ἔσθ' Ἰσραηλῶν pag.
 lierat Latine ex
 ue Lequinio ad
 ol. Cæsarea testis
 agmenta adscri-
 m p. 470. Gra-
 iani & Sarrace-
 δωνῆς Ἰωάννης Δα-
 καλίδαλος ἦν ἔ

. Incipit: ἐπειδὴ
 ribus p. 473. In-
 us vulgi & hæ-
 ta Lequinus ac-
 τ Δίων ὁ Ῥωμαῖος
 κατέας Ρωμαῖος καὶ
 ιασχηδονίς, qui-
 ιας λόγοι, sed al-
 untur.

10. πῆ

10. *πρὸς τὴν ἁγίαν Τριάδα*. De S. Trinitate per quaestiones & responsiones pag. 474 — 477. opusculum pridem editum a Jo. Wegehaupt cum versione & notis Augustæ Vindel. 1611. in 8. Incipit: *ἡ ἀρχὴ τῆς ἁγίας Τριάδος ἴση ὁμοουσία.*
11. *πρὸς τὸν Τρισάγιον ὕμνον*, de hymno Trisagio ad Jordanem Archimandritam, adversus eorum sententiam qui hymnum illum non ad SS. Trinitatem sed ad solum Christum referebant, & adversus Petri Fullonis additamentum Jacobitis & Maronitis (vide p. 485.) probatum p. 480 — 497. Prodierat hæc Epistola Græce & Latine nescio quo interprete in editione Damasceni Basil. 1575. sed a Lequinio longe castigatior & cum nova versione exhibetur ad quatuor Codd. MSS. Incipit: *Τὴν πρὸς εὐσεβῶν λόγον.* Loca Patrum quæ vindicare ad calcem hujus scripti instituit Damascenus p. 488. seq. hæc sunt:
- Athanasii ἐν τῷ *πρὸς σαρκώσεως καὶ Τριάδος* λόγῳ p. 448. ἡ ἁρχὴ οὐ κακοίεχνως p. 493.
- Basilii ἐν τῷ *τρίτῳ* λόγῳ *ἢ κατ' ἔννομίαν*, ἡ ἁρχὴ, εἰ φύσει θεὸς οὐκ ἔστιν p. 493. ἐκ τῆς *πρὸς Ἀμφιλόχιον πρὸς τὴν ἁγίαν πνεύματι* p. 493.
- Chrylostomi εἰς τὸ *εὐλογημένον*, ἡ ἁρχὴ ἐκ τῶν *Θαυμάτων* αἰθ' *ἰαμάτων* (T. V. Savil. p. 882.) p. 489.
- Cyrilli Alex. *ἀπὸ ἑκτῆς* λόγῳ *πρὸς τὴν ἁγίαν Τριάδα*, ἡ ἁρχὴ ἐν τῷ *πρὸς ἑρμείαν* p. 490.
- ἀπὸ 9* λόγῳ *πρὸς τὸ ἐν πνεύματι προσκυνήσεως* p. 490.
- ἐκ τῆς *πρὸς ἑρμείαν 8* λόγῳ, ἡ ἁρχὴ, ἴση ὁμοουσία ἐκ θεῶν p. 491. ἐν τῷ *πρὸς ἑρμείαν* πρῶτον λόγῳ, ἡ ἁρχὴ, εἰς ἐκ πατρὸς ἡμῶν p. 492. ἐν τῷ *πρὸς πνεύματι* λόγῳ *πρὸς ἑρμείαν* ἡ ἁρχὴ πᾶσι θεῶν p. 494.
- Eriphanii ἐκ τῆς εἰς τὴν ἁγίαν Θεολόγον λόγῳ p. 498. ἡ ἁρχὴ καὶ ἰσότης ἐπιφανίως ἐν τῷ *ἐπιγεγραμμένῳ ἀγκυρωτῷ* λόγῳ p. 494.
- Gregorii Nysseni ἐκ τῆς *κατ' ἔννομίαν* πρῶτον λόγῳ p. 494.
- Theologi (Gregor. Nazianzeni) ἐκ τῆς *λόγῳ εἰς τὰ γινώσκοντα* p. 493. seq.
- Procli Constantinopol. ἐκ τῆς *λόγῳ ἢ οὐκ ἐστὶν ἁγία Θεολόγος* p. 492. ἐκ τῆς *ἐγκωμίου εἰς τὴν ἁγίαν Θεολόγον* ἡ ἁρχὴ, πᾶσι ἢ καὶ ἰσότης καὶ πανηγύρεως id.
- Loca hæc produxerat Anastasius Abbas S. Euthymii sed hæresi Eutychiana alienus, cujus cum laude facit Damascenus

s Trifagium re-
i committen-

is Myfteriorum Da-
ne, non de folo Fi-
urgia, quæ sub Jaco-
ius annotavit.

a ad Cometam Mo-
s, κύρω Κομητά πνευ-
-505. Hanc primus
iano, quorum apo-
i Jo. Ernestus Grabe
lem ex illa produxif-
ntificum & notis ad
: Epiftola Damafce-
ervabant per hebdo-
ia. Loca quæ ad cal-
a cujus & apud Epi-
ue Ecclefiæ S. Ba-
ἐκ ἑ πρὸς τὸ τέλος ἡ
vol. ex encyclia Epi-
iterpres: ex Epifto-
rum, Anastasii Patri-
ri Patriarchæ Hierofol.
-Ep. Antiocheni ex
νησιῶν τεσσαρακοσῆν
ὄμιτον ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν
ἰσοσημίων δέντων ἰδιο-
τητων Severiani,
ο τῶν ἰσραηλιτικῶν αὐτῶν
ἐξιστάσας. Et ψευ-
επιείν δοκῶν.
Elo spiritibus nequitia
us, Caspianus &c. ad
primus e MS. Abra-
erat Bilibaldus Pirckei-
ræco Codice compo-
sita

- Cyrillus Alex. 406. 408. 409. 410. 411. 413. in Ephesina Synodo 42.
 ἐκ τῆ προσφωνητικῆς πρὸς Ἀλεξανδρείας 424. ἐκ τῆ περὶ πίστεως λόγῳ
 425.
 Epist. ad Joannem Antiochenum 425. ad Acacium Melitenens Episc.
 id. ἐκ τῆ εἰς τὸ Δευτικὸν 425. περὶ Τριάδος λογῶν id. ad Succentum
 I & II. Epist. 426.
 Diodorus 398.
 Dioscorus 398.
 Eunomius hæreticus 397
 Gregorius Theol. 398. 410. 411. 412. 418. 419. Epistola II. ad Ce-
 donium 422. ἀπολογητικός 422.
 sermo II. de Filio 422. ἐκ τῶν ἐπῶν 423.
 Gregorius Nyssenus Epistola ad Philippum Monachum 424. ἐκ
 τῆ Ἀπολιναρίου id.
 Joannes Chrysostomus ἐκ τῆ εἰς τὸν Λάζαρον λόγῳ 526. ἐκ τῆ περὶ
 Καισαρίου τὸν μονάζοντα Ἐπιστολῆς 427.
 Irenæus Episcopus Lugd. ἐκ τῶν κτ' Οσσαλευτῆς 420.
 ἡ ἱστορικὴ διαγορεύσι βιβλοὶ 419.
 Justinus Philos. & Martyr. ἐν τῇ ἐκθέσει τῇ περὶ τῆς θεότητος ὑμολογῆ
 410. ἐκ τῆ τρίτης βιβλίου, τῆ περὶ ἁγίας Τριάδος, κεφαλ. 64 καὶ
 κεφαλ. 12. id. Lequinius observat per tertium de Trinitate inter
 expositionem fidei quæ inter S. Justinii opera legitur & subje-
 cta fuit duobus libellis adversus Judæos & Græcos ad Euse-
 bium Sophistam, quæ omnia Justinum juniorem ædificum
 habent, illum fortasse cujus Epistola ad Petrum Fulvium
 exstat.
 Methodius Patarenfis Episc. ἐκ τῆ λόγῳ εἰς τὴν ὑπερσταντήν 421.
 Nestorius anthropolatra 398. 402.
 Petrus Fullo 409.
 κτ' εἰς Φυσικῆς 405.
 Proclus Patriarcha Constantinopol. Trisagium hymnorum ἀδελφῶν
 edoelius 419.
 Sabellius Afer 398.
 Severus 398.
 Theodorus Mopsuestenus 398.
 Trisagio adjecta improbantur 412. (seq.

Κατὰ Μανιχαίων Διάλογος. *Dialogus contra Manichæos* sive Paullicianos, p. 429--465. Incipit: ἐπειδὴ συνελθὺς αὐτῶν. In quibusdam Codicibus præter rem refertur ad S. Athanasium. Damasceni esse dubitavit Billius eam tantum ob rationem, quod ignem tortorem dzmonum impiorumque hominum exponit non de vero igne sed de nequitix furiis ac peccati flagrante frustrataque libidine. Vide p. 446. 448. 460. 461. Sed idem visum aliis Ecclesiæ Doctõribus etiam antiquioribus notarunt Sixtus Senensis lib. V. Bibliothecæ S. annot. 40. & Benedictini ad Ambrosium Tom. I. p. 1460. Primus hunc Dialogum cum versione edidit Emanuel Margunius, Cretensis Patav. 1572. deinde utraque lingua recuderunt *Basilicenses* in sua Damasceni editione A. 1575. fol. Cum alia versione sua Jo. *Leunclavius* adjunxit Imp. Manuelis Comneni legationi ad Armenios, Leonis M. Epistolæ de fide, Leontioque & Constantino Harmenopulo de sectis, & Harmenopuli, Augustini atque Hilarii confessionibus fidei Basil. 1578. in 8. Tertia Jac. Billii versio existat in editionibus Damasceni Latinis Parisiensibus A. 1577. 1603. 1619. fol.

Διάλεξις Σαρακηνῶν ἢ χριστιανῶν *Disceptatio Christiani & Sarraceni* pag. 465--469. Incipit: Ἴ λέγεις ἴον χριστῶν. Prodierat Latine ex veteri versione in prioribus editionibus. Neque Lequinio ad manus fuit Græcus Codex, quem existare in Bibl. Cæsarea testis Lambecius V. p. 126. tamen Græca quædam fragmenta adscripta ex Dialogis Theodori Abucara, ex quo etiam p. 470. Græce & Latine subjunxit brevem dialogum Christiani & Sarraceni ἐκ τῶν πρὸς τὰς Σαράκηνους ἀντιρήσεων Διδ. Φωνῆς Ἰωάννη Δαμασκηνῶ. Incipit: εἰπέ μοι, ὦ ἐπίσκοπε, ἢ καλεῖσθαι ἦν ὁ κόσμος.

Ὠὲ δρακόντων *de draconibus* fragmentum p. 471. 473. Incipit: ἐπειδὴ ἢ δράκοντες ἀναπλάτθουσι. Et Ὠὲ στρυγγῶν *de strygius* p. 473. Incipit: θέλω ἢ ἴνα μὴ. Hæc duo fragmenta quibus vulgi & hæreticorum fabulas ridet Damascenus, antea inedita Lequinio accepit a Clariss. Montfaucono. Pag. 472. laudatur Δίων ὁ Ῥωμαῖος συγγραφεύς αὐτῶν Ὠὲ βασιλείας ἢ Ὠὲ τῆς Δημοκρατίας Ῥώμης καὶ διηγεσάμενος Ὠὲ τοῦ πολυθρύλητου πολέμου τῆς καρχηδονίης, quibus verbis non Dionis Chrysostomi Ὠὲ βασιλείας λόγοι, sed alterius Dionis Casii Historiæ Romanæ libri innuuntur.

10. *πρὸς ἁγίας Τριάδα* ⊙. De S. Trinitate per quaestiones & responsiones pag. 474 — 477. opusculum pridem editum a Jo. Wegelin cum versione & notis Augusti Vindel. 1611. in 8. Incipit: *ὁ μὲν τῆς ἁγίας Τριάδος τὸ ὁμοούσιον.*
11. *πρὸς τὸ Τρισαγίου ὕμνον*, de hymno Trisagio ad Jordanem Archimandritam, adversus eorum sententiam qui hymnum illum non ad SS. Trinitatem sed ad solum Christum referebant, & adversus Petri Fullonis additamentum Jacobitis & Maronitis (vide p. 485.) probatum p. 480 — 497. Prodierat haec Epistola Graece & Latine nescio quo interprete in editione Damasceni Basil. 1575. sed a Lequinio longe castigatior & cum nova versione exhibetur ad quatuor Codd. MSS. Incipit: *τὸ πρὸς τὸν πᾶσιν ὁμῶς.* Loca Patrum quae vindicare ad calcem hujus scripti instituit Damascenus p. 488. seq. haec sunt:
- Athanasii ἐν τῷ *πρὸς σαρκώσεως καὶ Τριάδος λόγῳ* p. 448. ἢ ἐν *τῷ ἐπιτομῆς* p. 493.
- Basilii ἐν τῷ *τετραβιβλίῳ λόγῳ* ἢ κατ' *ἑνωμίου*, ἢ ἐν *ἀρχῇ*, ἐν *Φύσει Θεοῦ* ἐν τῷ p. 493. ἐκ τῷ *πρὸς Ἀμφιλόχιον πρὸς τὸ ἁγίου πνεύματος* ⊙ p. 493.
- Chrylostomi ἐν τῷ *εὐλογημένῳ*, ἢ ἐν *ἀρχῇ* ἐκ τῶν *Σαυμάτων* καὶ *διδασκαλίας* (T. V. Savil. p. 882.) p. 489.
- Cyrilli Alex. ἀπὸ *ἐκτὸς λόγου* ἢ *πρὸς τὴν ἁγίαν Τριάδα* ⊙, ἢ ἐν *ἀρχῇ* ἐν τῷ *πρὸς ἁγίας Τριάδας* ⊙ p. 490.
- ἀπὸ *9^{ου} λόγου* πρὸς τὸ ἐν *πνεύματι προσκωπήσεως* p. 490.
- ἐκ τῷ *πρὸς ἑρμείαν 8^{ον} λόγῳ*, ἢ ἐν *ἀρχῇ*, ἢ ἐν *τῷ 9^ῳ λόγῳ* πρὸς ἑρμείαν, ἢ ἐν *ἀρχῇ*, ἢ ἐν *τῷ 9^ῳ λόγῳ* πρὸς ἑρμείαν, ἢ ἐν *ἀρχῇ* πρὸς ἑρμείαν p. 492. ἐν τῷ *πρὸς πνεύματος* ⊙ λόγῳ πρὸς ἑρμείαν ἢ ἐν *ἀρχῇ* πρὸς ἑρμείαν p. 494.
- Epiphanius ἐκ τῷ *εἰς τὴν ἁγίαν Θεολόγον λόγῳ* p. 498. ἢ ἐν *ἀρχῇ* καὶ *ἐπιφανίου ἐν τῷ ἐπιτομῆς ἀγκυρωθῆς λόγῳ* p. 494.
- Gregorii Nysseni ἐκ τῷ κατ' *ἑνωμίου πρώτου λόγῳ* p. 494.
- Theologi (Gregor. Nazianzeni) ἐκ τῷ *λόγῳ* εἰς τὰ *γινώσκοντες* p. 493. seq.
- Procli Constantinopol. ἐκ τῷ *λόγῳ* ἢ *εἰς τὴν ἁγίαν Θεολόγον* p. 492. ἢ ἐκ τῶν *ἐγκωμίων* εἰς τὴν *ἁγίαν Θεολόγον* ἢ ἐν *ἀρχῇ*, *πᾶσα μὲν αὐτῶν ἐστὶν καὶ πανηγύρεως* id.

Loca haec produxerat Anastasius Abbas S. Euthymii sed a haeresi Eutychniana alienus, cujus cum laude facit Damascenus

tionem pag. 481. & 495.) ut evinceret ad Filium eos Trifagium retulisse, quod Joanni Patriarchæ Hierosol. nullo modo committendum visum.

Denique ex solenni formula celebrationis Mysteriorum Damascenus Trifagium probat de SS. Trinitate utique, non de solo Filio accipiendum esse p. 496. Quem locum ex Liturgia, quæ sub Jacobi Apostoli fertur nomine, repetitum esse Lequinius annotavit.

12. *πρὸς τῶν ἁγίων νηστῶν de sanctis jejuniis* Epistola ad Cometam Monachum τῶ ἐυλογημένῳ καὶ γησιῶ δαλῶ χριστῷ, κύρω Κομητῶ πνευματικῶ ἀδελφῶ, Ἰωάννης ἐλάχις © p. 499 - 505. Hanc primus Lequinius edidit e MSS. Mediceo & Barocciano, quorum apographa cum eo communicarunt præclari viri Jo. Ernestus Grabe & Anselmus Bandurius, cum fragmenta pridem ex illa produxisset Turrianus in Apologia pro Epistolis Pontificum & notis ad Constitutiones Apostolicas. Rejicit in hac Epistola Damascenus morem Severianorum, qui jejunium observabant per hebdomades octo, a Septuagesima usque ad Pascha. Loca quæ ad calcem subjiciuntur sunt tam *Ἀγίαξια Apostolica* cujus & apud Epiphanium LXX. 12. mentio, Doctorumque Ecclesiæ S. Basilii ἐκ τῶ κατὰ μεθούτων λόγῳ, *Chrysostomi* ἐκ τῶ πρὸς τὸ τέλος τῆς νηστίας λόγῳ, *Anastasi Patriarchæ Constantinopol.* ex encyclicia Epistola, *Epirhanii Cypri* ἐκ τῶ εἰς Μοναχούς (interpres: ex Epistola ad Monachos) *Johannis* Episcopi *Athenarum*, *Anastasi Patriarchæ Theopolis* sive *Antiochiæ Syriæ*, *Petri Patriarchæ Hierosol.* Tum hæreticorum *Severi Acephali*, *Archi-Ep. Antiocheni* ex sermonibus ἐνθρονιαστικοῖς, *Sermone* εἰς τὴν τῶν νηστῶν τεσσαρακοστῆν dicto in *Cassiani* Ecclesia, qui incipit, νόμος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν σαρκικῶν παλαισμάτων. Et ex libro τῶν ὑποσημενηθέντων ἰδιωχέως *Ἀναδόρων κεφαλαίων*. Nec non *Benjaminis Severiani*, *Pseudo Episcopi Alexandrini* ex quarto libro τῶν ἰστορικῶν αὐτῶν, *Ψευδοβλασική* τριακοστῆ ἥσ αρχῆ, *Φαιδρα καὶ ἀξιώγας* ©. Et *Ψευδοβλασική* τριακοστῆ πέμπτῃ, ἥσ αρχῆ, καὶ τὸν ἀπὸ κείνου δοκῶ.

13. *περὶ τῶν ὀκτῶ τῆς ποιηρίας πνευμάτων. De octo spiritibus nequitia* de quibus ante Damascenum Evagrius, Nilus, Cassianus &c. ad Monachum quendam p. 506 - 508. Græca primus e MS. Abrahami Selleri dedit Lequinius. Latine verterat *Bilibaldus Pirckheimerus*, cujus versio ex diverso in multis Græco Codice composita

- sita p. 508. separatim subjicitur. Incipit: γίνωσκis, ἀδελΦῖ, ὅτι ὄντω εἰσιν. Sequitur deinde πρὸς ἀρετῶν καὶ κακιῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν & πρὸς τῆς τριμερῆς τῆς ψυχῆς. *De virtutibus & vitiis anima corporisque & de triplici parte anima.* Græce e Codice Regio cum versione Leonis Allatii p. 509 -- 514. Incipit: ἴστω ὅτι διπλῆς ἂν ὁ ἀνθρώπος. De MS. Czfareo vide Lambecium IV. pag. 197.
14. εισαγωγὴ δογμάτων σοικειώδης. *Institutio elementaris ad dogmata adversus Acephalos seu Monophyfitas, Monothelitas, & Nestorianos, ad Joannem Laodiceum Urbis Episcopum p. 515 - 521.* Incipit: ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Verterat A. 1544. Joachimus Perionius: Græce & Latine prodierunt in editione Basil. 1575.
15. πρὸς συνθέσιν φύσεως, κατ' Ἀκεφάλων. *De natura composita, contra Acephalos p. 521 -- 527.* Etiam hzc diatriba lucem viderat Græce & Latine in jam dicta edit. Basileensi.
16. Περὶ τῶν ἐν τῷ χριστῷ δύο θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν καὶ λοιπῶν θεολογικῶν ἰδιωμάτων. *De duabus in Christo voluntatibus & operationibus, & de naturalibus reliquis proprietatibus p. 529 -- 554.* Incipit: οἱ δύο φύσεις καὶ μίαν ὑπόστασιν. Exstat Græce & Latine cum Perionii versione in edit. Damasceni Basileensi Anno 1575. Perionium subinde in Parisiensibus Latinis castigat Billius. Sed Franciscus Combesius cum nova versione notisque edidit in Historia Monothelitarum sive T. II. auctarii novi p. 466. Combesii versionem Lequinus servavit, notas omisit.
17. Ἐπὶ ἀκριβέστατον κατ' ἑοσυχῆς αἰρέσεως τῶν Nestorianῶν. *Dissertatio accuratiss. adversus exosam DEO Nestorianorum heresim pag. 555 -- 571.* Incipit: πρὸς τὰς Nestorianόμοφρονας: Græca primæ Codice Regio 2926. protulit Lequinus, addita Franciscus Tomini versione, quam vulgaverat Henr. Canisius Tom. IV. Antiquar. Lectionum, Ingolstad. 1603. in 4to. Etiam Arabicam hujus libri interpretationem MS. servari in Bibliotheca Patrum Oratoriæ Paris. eodem Clariss. Lequinio annotante didici. Prodiit & Turriani versio cum Marci Reumleri notis Tiguri 1606. in 8. sub titulo tractatiunculæ de duabus in Christo naturis.

18. Fragmenta varia in antiquiss. Codd. reperta.

a) ἐπίλυσις responsio ad eos qui dicunt, si duæ naturæ constituunt hominem, necesse est ut in CHRISTO naturas tres, totidemque dicamus actiones, ut objecit Severus Pag. 572. seq. incipit, ὁ δὲ ἀθλιὸς ἔτι Σαβῆρος. In fine legitur: τέλος ἔληθε ἡ βίβλος τῆς ἀγίας καὶ μακαρίας Ἰωάννου τοῦ Μασσοῦ τοῦ Δαμασκηνῆ, ἡ λεγομένη πάνδικ- τῶν. Testatur sæpe laudatus mihi Montfauconus pag. 62. Diarii Italici, Venetiis apud Nobiliss. Contarinum extare Codicem XII. sæculi membranaceum in quo Johannis Damasceni Philosophica & Rhetorica, in cujus itidem fine legitur: τέλος τῶν ἐμπονημάτων Ἰωάννου τοῦ Μασσοῦ, ἡ πάνδικτις λεγομένη βίβλος.

b) περὶ Θεολογίας, ὡς εἰκοιζεῖ τὸ Θεῖον αἰθερωπῶν, de Theologia, qua ratione imaginem DEI homo referat. Incipit: τὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν p. 573. 574.

c) De animæ partibus tribus, virtutibus quatuor, facultatibus quinque. Incipit: ἡ δὲ ψυχῆς μέρη γ'. p. 574. seq.

d) περὶ ἑνώσεως de unione, variaz definitiones. Incipit: ἑνώσις ἐστὶ διεσώτων p. 575. Confer S. Maximi opera T. II. p. 115.

e) Fragmentum breve Damasceni servatum a Niceta Choniata lib. 23. thesauri, ubi disputat contra Soterichum Pantevgenum, qui sacrificium Patri soli offerri a Filio docebat. Incipit: ὁ τῶν ὀ- λων Θεός pag. 576. Ediderat Allatius in Vindiciis Synodæ Ephesinz pag. 596.

f) Alia duo fragmenta ex Catena Regia MS. ad Lucæ III. 13. p. 576. Incip. καὶ ἐπὶ τῆς ἀποστόλου. Et: ἐπειδὴ πολλὰ ἔως.

g) De mensibus Macedonicis, Romanis, Judaicis, Græcis & Ægyptiis p. 577. 578. Incip. Φασὶ γὰρ οἱ ἄλλοι εἶναι.

19. Πατχαλίον sive Canon Paschalis p. 580. 581. ex Isaaci Argyri Monachi computo cap. 10. qui circa A. C. 1373. scripsit. Ceterum Lequinio notante Joannes Hierosolymitanus Damascenum Astronomiæ peritissimum fuisse refert in ejus vita (cap. XI.) idque colligi posse ait ex paucis illis quæ ad rudiorum eruditionem scripsit: in quibus utique fuerit hic Canon Paschalis. Hujus porro condendi sive potius describendi occasionem fortasse Damasceno nostro dederit dissenso hæretico- rum a Catholicis, quem Theophanes A. X. Copronymi acc. disse refert, ut Catholicis die VI. Aprilis Pascha celebrarent, Hæretici die XIII. quod eodem doctiss. Antonino Pagi in antiquo XI. ejusdem Copronymi &

Venetis primum ediderat Græce & Latine cum nonnullis Melodorum Græcorum, Cosmæ Hierosol. Marci Hætini, Theophanis & Scholarii Ao. 1501. unde Latine in editionibus Damasceni, at in Basileensi A. 1575. quomodum & in Poëtis Græcis Christianis Paris. 1709. inque lingua iterum prodierunt. Verum in editionibus Damasceni Paris. 1577. 1603. 1619. leguntur Latine ex Melodica Poëtica Jacobi Billii, quam pag. 681. seq. Lequinius imitatur. Apud hunc Græce & Latine deinceps sequuntur Ἰὴν κυριακὴν τῆ πᾶσα, pag. 684. εἰς τὴν αἰάληψιν τῆ κυριακῆς Ἰησοῦ χριστοῦ, p. 686. εἰς τὴν μεταμέρφωσιν τῆ κυριακῆς Ἰησοῦ, pag. 688. εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆ ὑπεραγίας θεογονίας τοῦ τοῦτοῦ Tomum claudit εὐχή five precatio versibus Anacreontis Metaphrasi Jacobi Billii pag. 691 -- 693. cum qua etiam in editionibus Græcis Christianis Paris. 1609. in 8. legitur p. 202. in quorum libris Ecclesiasticis exstat in officio ἱερῶν κοινῶν εἰς τῶν θεῶν ἐρωήσεων τῆ ἀγίας μετὰλήψεως Σοφοκλέους θεολόγου.

ἑρμηνείας five metaphraseos loco subiiciuntur. Speciminis causa primum cum utriusque Scholiis adscribam.

Σήμερον ἀχράντιστο βαλὼν θεοφρογγεῖ πνεύματι
 Πνεύματι ἐνθάπτε νάμασιν ἀμπλακίαις.
 Φλέξας παμμεδέον εὐς πᾶς ἡπίσι
 Ἰμνηαῖς μελέων Ἰῶνδε δίδωσι χάριν

Hæc in scholiis interlinearibus explicantur hunc in modum. Νῦν δὲ ἀμιγνῆ μίξας τῆ θεότητι Ἰῶν πνεύματι ἀγίῳ καλύπτει τοῖς ὕδασι τὴν ἀμαρτίαν· καίσας τῆ παμμεδέον γαθῶς ὁ ὑπὸ τῶν ἱαπωνῶν τοῖς ψάλλται ὡδῶν τέτων πνεύματι. Sequitur altera ἑρμηνεία. Σήμερον ὁ τῆ παμβασιλείας θεοῦ μεγιστὸς πᾶς τὴν ἀμαρτίαν βαλὼν ἐν τῆ θεοφρογγεῖ πνεύματι Ἰῶν θεῶν πνεύματι, τοῖς Ἰῶνδε ἰορδάνης νάμασιν ἀμπλακίαις φλέξας πρότερον ταύτην ὑπὸ τῆ κεραινώσεως. Ταῦτα Ἰῶν πραυτάτων τέτων μελῶν, ἧτοι τοῖς ἄδουσι πρώτως ἀμπλακίαις καὶ τὴν δώσειν δὲ ἀγίῳ πνεύματι δίδωσι.

* Exstat & ad calcem homiliz Damasceni in edit. Hæscheliana p. 63.

in 8. cum Græco texto quod Veronæ jam ad calcem libri de Orthodoxa fide prodierat 1531. in 4. Citantur in hoc scripto:

Athanasius ὁ πᾶν ἐν τῷ εἰς κοιμηθέντας, αὐτῶν παναρμοσίῳ λόγῳ pag. 591. 597.

Basilii 595. (homilia in avaros) 596.

Dionysius ἐν τῇ περὶ τῶν κακοιμηθῶν μουσικῇ θεωρίᾳ (respicitur lib. de cælesti Hierarch. c. 7.) p. 685.

S. Ephræm, ὁ τὸ τῷ χριστῷ δευτέρως παραστάς ἀκριβέστατος μύθῳ ἰφραίμῳ ὁ μακάριος p. 596. 597.

de Falconilla precibus S. Theclæ, saluti restituta pag. 585. 591. ex Actis Theclæ.

Gregorius ὁ Διάλογος pag. 591. pro Trajani Imp. salute intercedens & exauditus p. 591.

Gregorius Naz. Orat. in funere Cæsarii fratris p. 586.

Gregorius Nyssenus p. 586.

Joh. Chrysostomus enarrat in Epist. ad Philippenses & Galatas pag. 586. 593. 596.

Joannis τοῦ ελεημονοῦς vita p. 595.

Maccabæorum libri ἡ θεία γραφή p. 585.

Palladii πρὸς Λαύρον ἱστορικὴ βιβλίος, ex illo fabula de cranio loquente cum Macario p. 587.

Sibyllarum de Christo vaticinia videtur tangere p. 589.

22. Epistola ad quendam qui ad auctorem scripserat περὶ ἐξομολογήσεως de confessione, & quinam ii sint qui potestatem ligandi & solvendi acceperint p. 601--610. Incipit: ἐπέταξας τῇ εὐτελείᾳ ἡμῶν, πάτερ καὶ ἀδελφε. Hanc Epistolam qua Monachos etiam, licet sacerdotes non sint, potestate gaudere confessiones Christianorum excipiendi, auctor quisquis est disputat, primus cum versione *Thome Galei*, Decani Eboracensis, a quo edendam accepit, in Lucem protulit *Lequinius*, sed qui negat auctorem esse vel *Damascenum nostrum* vel alium Syrum *Palæstinumve*, sed potius alterius regionis, quæ *Patriarchæ Constantinopolitano* subesset.

23. Λόγος ἀποδεικτικὸς περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων. Oratio sive Epistola demonstrativa de sacris & venerandis imaginibus ad Christianos omnes, adversusque Imperatorem Constantinum

τὸν καθ' ἑαυτὸν Cabalinum ac hæreticos universos p. 613. --- 618.
Incipit: *ἵκεν ἡ περ πολλοὶ ἐπεχειροῦσαν.* Ediderat cum versione
sua Combesius in tomo II. auctarii novi p. 663. Paris. 1648 fol.
testatus in alio Codice Regio extare sub titulo Epistolæ Johan-
nis Hierosolymitani ad Constantinum Cabalinum. Certe scri-
pta est post Synodum Copronymianam habitam A. C. 754. imo
post depositionem Constantini Patriarchæ factam A. 766.

24. Epistola ad *Theophilum* Imp. Michaelis Balbi F. de imaginibus
scripta circa A. 845. adeoque autore non Jo. Damasceno, cui
in Codice Mazarino tribuitur, sed ab alio nescio quo diu possi-
lius obitum trium Orientis Patriarcharum nomine Chrystopho-
ri Alex. Jobi Antiocheni & Basilii Hierosol. aliorumque Episco-
porum. Incipit: *ἔπει τοιγαρὸν καὶ τὴν θεόλεκτον* p. 629. --- 647.
Primus edidit Combesius in manipulo Originum rerum Con-
stantinopol. Paris. 1664. 4. ut dixi Volumine sexto hujus Bibl.
pag. 688.

25. *Περὶ τῶν ἀζύμων.* De azymis opusculum duplex, prius incipit: *ὅτι
ὅτι ἐστὶ τὰ ἀζύμα προσκομίζοντις* p. 674. Alterum inscribitur: *ἦν
ἀρῆσις Ἀρμενίων* & incipit: *τὸ ἀζύμον τὴν νεκρὰν θυσίαν. Ἥβη
sine fermento mortuam impudenti fronte offerunt secundam tradi-
tionem Hebræorum* p. 648 — 651. Auctor non Jo. Damascenus est
sed (posterioris saltem) Miletius quidam qui p. 648. E. voc-
tur *θεοφύλακτος ἀπὸ τῶν γραφῶν ἀκριβῆς ἐστὶν ὅς.* Etiam Da-
masceno neutram lucubrationem tribuendam pluribus decla-
rat Lequinius dissertatione sexta Damascenica, ostenditque su-
ctum illum Doctorem suffragatum communi Patrum traditi-
oni, & statuisse quod Christus ipso pridie quam patenter
scha Judaicum cum discipulis comederit. Id vero in ipse
hoc opusculo negatur. Posterius laudat Combesius Tom. II.
auctar. novi p. 427.

26. Epistola *Petri Mansur* ad Zachariam Episcopum *Δοκίμου* Docto-
rum, incipit: *εἰ καὶ δις αἰσθηθῆ τῶν σώματιν* pag. 655. Subjicitur
ejusdem *καθ' ἑαυτὸν περὶ τῶν ἀχραντῶν σώματιν* & *μεταλαμβάνειν
de immaculato corpore * cuius participes reddimur.* Incipit: *τὸ ἵ
καὶ*

* Post resurrectionem corpus Christi sanguinis experte esse affirmat hic scriptor cum
Damasceni & Patrum, Græcorum præcipue sententiam. Vide Jac. Boilvii dis-
quisitionem Theologicam oppositam Petri Allixii dissertationi de sanguine Jesu
Christi post resurrectionem, ad Epistolam Augustini CXLVI. Paris. 1681. n. 8.

κυρίως καὶ θεῶν ἡμῶν σάμαλⓄ p. 656 -- 659. Sub Jo. Damasceni nomine laudat Mich. Glycas Sicydita Epist. ad Nectarium & Joannicium: Et sub Jo. Damasceni nomine ediderat Petrus Panninus Antwerp. 1601. in 8. cum homilia de Sabbato sancto, inde Fronto Duczus in editionibus Damasceni Paris. 1603. 1619. fol. Petrum illum Mansur, Jo. Damasceni consanguineum, non puto (inquit Clariss. Lequinius) fuisse Petrum Damasci Metropolitanam, cujus nomine Damascenum nostrum opuscula quaedam condidisse certum est, quique sub Chalipha Walid abscissa lingua missus in exilium fuit, quia Arabum & Manicheorum errores scriptis redarguerat. Theophanes insuper martyrium recitat Petri Majumentis, quem a Damasceno nostro panegyrica oratione laudatum narrat, cum pro fide a Mahomedanis occisus esset. Fuit alter Petrus Damascenus, cujus ascetica opera in Bibliotheca asservantur nondum edita: qui vero simplex Monachus erat, & inter Græcos Byzantinos morabatur. Vivebat anno mundi 6695. seu Christi 1157. ut ipse testatur in fine libri tertii hæc verbis quæ excerpfi ex Regio Codd. 2994. fol. 122. ὁ γὰρ νικῆσας χάριτι χριστοῦ τὰ ὀκτώ πάθη ταῦτα φησὶν ἐνίκησε καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ἄτρωτα προεγράφησαν ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ ὑπὸ τῆς συγγράφης αὐτοῦ Πέτρου Ἰακωβῶν μοναχοῦ ἑταίρου ἑταίρου κατ' αὐτὸ σέχνη ἐστίν, ἠδ. ἰ.

27. *Expositio & Declaratio fidei ex Arabico versa Latine & a Lequinio primum edita pag. 663--670.* Incipit, *Quis sapiens est ut intelligat.* Subjungit idem partem *Orationis I. contra Imag.* similiter ex Arabico versam, in qua allegatur locus ex Chrylostomi homilia in Lazarum quæ incipit: *Omnis scientia a DEO est.* Fallitur autem vir doctus qui homiliam illam nondum produisse putat, exstat enim T. VII. Savilianæ edit. pag. 524. & non procul ab initio illius leguntur verba a Damasceno ex eadem allegata: ὁ γὰρ τῆς ἐκείνου Φίλος τιμῶν εἰς ἐκείνον ὁδωτέμπει τοῦ δάσκει Φιλάνθρωπον γὰρ ὡν οἰῶθεν αἰεὶ τὰς ὑπὲρ ἐκείνων οἰκειῶδες ἡμᾶς.
28. *Carmina Jambica eis τῆς Θεογονίας p. 673. eis Θεοφάνια * p. 676. eis τὴν πέντηκοςτὴν p. 679.* cum versione profaria *Aldi Manuzii.* Hic

lii ii 2

Vene.

* In MSto Codice chartaceo, quem habeo scholiis Græcis illustratum, inscribitur εἰς τὰ ἄγια φῶτα. Scholia duplicia sunt, interlinearia & alia quæ alterius ἔργου.

etore antiquiore, qui sub Heraclio vixerit, interpolatum anno-
tarunt viri docti. In hoc plura etiam & przstantissimorum &
antiquissimorum scriptorum fragmenta conservata leguntur
quemadmodum melius jam constabit ex indice quem hic pe-
otium confectum a me subijciam, cum prius monuero eximium
horum parallelorum Codicem MS. qui fuit Abbatis Gerasimi
Blacchi, jam existare in Bibliotheca Medicea.

INDEX SCRIPTORUM

in

S. Joannis Damasceni
Parallelis Sacris laudatorum.

*ad paginas editionis Michaëlis le Quien V. C. Tomo II. Excerpta ex Codice
Rufescaldino incipiunt a pag. 731.*

- Africanus pag. 463.
- Ambrosius Thaumaturgus *περὶ σαρκώσεως καὶ πίστεως* 773.
- Amphilochius Episcopus Iconiensis 785.
- Antipater Episcopus 785. Bostrensis 747. 754. *ἐκ τῆς κτ' τῶν βλασφη-
μιῶν Ὀριγίνου πραγματείας* 769. seq. *ἐν κεφαλῇ 16* 762. — 768.
ἐν κεφαλῇ 15. 768. seq.
- Athanasius 359. 444. 571. 593. 612. 674. 691.
ἐκ τ' περὶ ἀνδρείας 515. 780.
- Athenodorus 752.
- Basilius M. 347. seq. 367. 368. 375. 383. 394. 400. 405. 427. 430. 434
435. 437. seq. 448. 458. 460. 503. 506. 507. 521. 522. 557. 562
562. 565. 566. 567. 571. 572. 599. 608. 614. 615. 627. 633. 640
676. 679 bis 680. 682. 683. 687. 694. 696. 699. 700. 702. 705. 709
715. 716.
in Hexaemeron 301. 312. 318. 319. 329. 337. 348. 363. 393. 424. seq.
427. 557. seq. 493. seq. 525. seq. ad 530. 580. 623. seq. 626. 642.
658. 662. 670. 685. 689. 729. Homil. I. in Genesim 392.
in Psalmos 302. 314. 318. 329. 336. seq. 369. seq. 370. 372. 416. 427.
431. 454. 460. 461. 494. 533. 539. seq. 568. 569. seq. 580. 611. 634.
635. 642. 678. 691. 722.

Basilius

Tomo II.

29. *ἐκ τῆς καθολικῆς ἑρμηνείας Ἰωάννου τῆς χρυσοστόμου ἐκλογαὶ ἐν ἐπιτομῇ ἐκλεγεῖσθαι. Ex universa interpretatione Johannis Chrysostomi excerpta compendiaria in XIV. Epistolas S. Pauli, antea inedita & nunc primum e Codice Regio 2331. a Lequinio prolata in lucem & Latina versione donata p. 1 -- 274. Oportet Damascenum aliis præterea Commentarius Epistolas Pauli vel Epistolam saltim ad Hebræos aut ejus partem illustrasse, ad quos respicit Petrus Blzsenfis libro contra depravatorem operum suorum Tom XXIV. Bibl. Patrum edit. Lugd. p 1187. H. Johannes enim Damascenus super verbo illo in Epistola ad Hebræos (V. 7.) exauditus est pro sua reverentia, intellige, inquit, hanc reverentiam totius timoris experitem. DEUS enim charitas est, charitas autem timoris consortium non admittit. Hæc in commentario illo incassum quæsi.*

30. *Ἰερὰ ὁμολόγητα Sacra parallela sive Locorum Communium opus ex dictis S. Scripturæ & piorum Ecclesiz Doctorum sub certis titulis magno digestum studio, atque ab autore initio in tres distributum libros, quorum primo de DEO & rebus divinis secundo de rerum humanarum statu ac conditione, tertio de virtutibus & vitiis tractandum susceperat. Sed postea existimavit Lectorum usibus accommodatius fore, si titulos universos ordine disponderet Alphabeticò, qui in litera alpha sunt unus & quinquaginta, in beta XIII. in gamma XV. atque ita in cæteris. Hoc opus præclarum, & quo multorum egregiorum scriptorum quæ pridem intercidere fragmenta servantur, Latine tantum ex Jac. Billii versione exhibuerant editiones Damasceni Parisienses A. 1577. 1603. 1629. Magnæ itaque gratiæ Lequinio debentur, qui Græca primus dedit e Codice Vaticano, versionemque recensuit, in qua Billius dicta S. Scripturæ ex Vulgata Latina haud probando Caraffæ consilio addiderat, etiam ubi Damasceni Græca aliud tinniant Idem Lequinus post parallela p. 278-730. ex Codice Vaticano repræsentata, exhibet deinde p. 731 -- 790. excerpta ex altero præclaro & in multis diverso Parallelorum Codice, quem Claramontano Jesuitarum Parisiensium Collegio donavit Rupefucaldus Cardinalis, & quem ex au-*

- Basilii** *in parabolam decies mille talentorum* 600.
in quadragesima Martyres 370.
- Casianus Abbas** ἐκ τῆ πρῆ ἐκτῶ λογισμῶν 360. seq. 540.
- Clemens** 375. 393. 398. 402. 420. 435. 553. 520. 531. 535. 558. 570.
 594. 628. 640. 702. 740. 741.
- Alexandrinus** 307. 657. ἐκ τῆ ἀ τῆ παιδαγωγῆ 594. ἐκ τῆ β. 339.
 379. 564. 725.
- Stromata** 480. 638. liber II. 356. 372. 375. 378. 408. 414. III. 438. IV.
 356. 480. V. 399. 572. VI. 454. 649. 657. VII. 399. 648.
- Clementis liber VIII.** 643. 751. 753. 774. *quis dives salvetur.* 315. 34.
 372. 398. 448. 480. 502. 506. 594. 684. 712. *ex Eclogis p. 341.*
- Clemens Romanus** 752. *Epist.* I. 310. II. *ad Corinthios* 783. 787.
- Cyprianus** *Epistola ad Fidum* (πρὸς τὸν Φίδωνα) 776.
- Cyrrillus Alex.** 308. 418. 422. 438. 446. 447. 470. 479. 502. 508. 523.
 556. 558. bis 564. 569. 600. seq. 612. 699. 701. ἐκ τῶν κτῆ ἱεροῦ
 409. liber I. 339. 754. V. 477. 478. X. 657. XII. 593. XV. 771.
 XVI. 662. XVII. 515. 780. 782. seq. XVIII. 654. 752. 778.
 ἐκ τῆ ἰε τῶν ἐν πνεύματι λατρείας 364. (leg. πρῆ τῆς σ. π. λ.)
in carni XIX. Joannis 408.
eis παρθέναν 781.
- S. Diadochus** 751. 752.
- Didymus** 301. 304. 309. 405. 425. 438. 453. 481. 515. 520. 557. 582.
 590. 575. seq. 594. 630. 637. 643. 654. 675. 677. 678. 684. 697.
 693. 699. 710. 721. 727. 787.
In Ecclesiastem 685.
In Esaiam 307. 345. 677. 721. 781.
In Hoseam 778.
In Mattheum 676.
In Evangelium Iohannis 754.
In Epist. ad Corinthios 721.
περὶ ἀσωμάτων 780.
ἐκ τῆ λόγῃ τῆ εἰς τὸν ἰώβ 789.
εἰς τὸν Λῶτ καὶ τὸν Δαβὶδ 789.
πρὸς Φιλόσοφον 643.
Κατὰ Μανχαίων 507.
- Dionysius** 359. 674. 679. **Alexandrinus** 339. 480. 654. 780. 781.
 788. bis.

- Basiliius in principium proverbiorum** 306. 319. 343. 362. 363. 437. 443.
 446. 504. 520. 533. 560. 658. 685. 693.
in Esaiam 301. 357. seq. 404. 524. 684.
de Spiritu S. 309. 423. 649. 727.
Epistola 308. 319. 320. 354. 392. 512. 564. 611. 677. 680. 689. 694. ad
 Patrophilum 448. ad Simplicianum hereticum 522.
Κατοικίαι διαλαζεις 306. 337. seq. 363. 365. 376. seq. 511. seq. 517. 580.
 645. *regule breviores* 306. 348. 658. *regula fufius difputata* 403.
 518. 564. 611. 646. 658. 678.
De fide 298. 302. bis.
Exhortatio ad baptismum 336. 380. seq. 387. seq. 450. 645. 656. 712.
 728.
ad adolescentes 379. 564.
in illud, attende tibi ipfi 311. 319. seq. 357. 400. seq. 580. 607. 936.
 645. 653. 660.
de avaritia 490. seq. 492. seq. 493. 3
εις τὸν καὶν 336.
de Davide & Saule 569.
in illud, destruam horrea mea 475. seq. 485.
quod Deus non est auctor malorum, 308. 311. 315. 451. 524. 541. 673.
 690. seq.
ad divites 364. 411. 476. 385. seq. 493. 728.
ad ebriosos 343. 411. seq. 602. seq. 603. seq. 629. 658.
in fame & siccitate 491. seq. 574. 660.
ad feneratores 431. seq. 434. 476. 661
in Gordium Martyrem 319. 656. 705.
de gratisarum actione 542. 545. 610.
ad habitantes in Lazic, 443. 652. 653
de jejunio 365. 404. 417. 580. 602. 603. 605. 618. seq. 622. 651.
 676. 699. seq.
de ingluvie 417.
de invidia 442. seq. 450. 476. seq. 534. 635. 700. 717. seq.
de ira 651. seq. 658. 660. 705. seq.
in S. Juliam Martyrem 459. 471. seq. 543. seq. 548. 680.
de legendis Gentium libri 364. 417. 642. 681. 727.
in Mamone 302.
ad monachum lapsum 580. seq.

402. XV. 312. 351. 477. 494. 574. 581. 656. 674. seq. 683. 691.
 XVI. 320. 329. 383. 560. 674. 679. seq. XVII. 319. 505. XVII
 372. 521. XX. 351. 372. 540. 574. 669. 671. 683. XI
 299. 363. 729. XXIII. 303. 656. XXV. 320. 365. 375. 39
 418. 615. XXVI. 303. 312. 348. 420. 532. 679. seq. XXVII. 4
 427. XXVIII. 729. XXXII. 581. XXXIII. 370. 533. XXXIV
 312. XXXV. 359. XXXVIII. 418. XXXIX. 298. 302. 31
 581. XL. 298. 388. 505. 567. 581. 661. 662. 701. seq. XLII. 6
 XLIII. 396. 653. XLIV. 633.

in *S. Babylon* 714.

Epistola 275.

ἐν τῶν ἐπιτῶν *Jambi* 320. 321. 650. 653. 661. 689. 720. *Hexameter* 64
Gnomae 364. *Monosyllaba* 505. seq. 707. 730. *Tetrasyllaba* 525. 534. 57
 379. 396. 402. 408. 434. 437. 444. 447. 458. 478. 494. 505. 57
 564. 570. 608. 615. 617. 627. seq. 628. 646. 657. 661. 682. 69
 729. soluto passim sermone reddita exhibentur. **Vide nom**

Lequini pag. 630.

Poema Heroicum de rebus suis 701. *de festis suis* 612.

Lamentatio ad Christum 627. seq.

Carmen ad Olympum 617.

praecepta ad virgines 642.

Gregorius Nyssenus 315. 321. 375. 383. 404. 438. 458. 465. 505. 51
 568. 570. 615. 657. 674. 702. 709.

De officio hominis 700.

in *Canticum Canticor.* 339. 438.

in *illud*: Hic est filius meus dilectus 773.

in *ocho beatitudines* 372. *Homilia* I. 438. III. 303. 636. IV. 418. V.
 354. 372.

in *Orationem Dominicam* 339. 372. *Homilia* L. 465. 478. III. 6
 381. 465. seq. IV. 466. V. 381. bis 418. 750. VI. 472. 47
 389. seq.

ἐν τῷ καθηχητικῷ 637.

ἐν τῇ τελειότητι βίβλ. 339.

ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινῇ πόλει καταστάσει τῷ ἁγίῳ Γεωργίῳ 773. in
 alio Codice: εἰς τὴν ἐαυτῆς χροσίουσαν.

in *S. Romanum* 751.

Gregorii Thaumaturgi capitula. 751.

Dionysius Alexandrinus *ὡς Φύσεως* 752.

Epistola 17. ἰοετασικῆ 735.

Dionysius Areopagita

de divinis Nominibus 249. 710.

Dorotheus p. 730. laudatur inter eos e quibus Damascenus parallela sua congregavit, habet nomen ejus in opere ipso nusquam memoratum repeti. Idem dictum velim de Johanna Climaca, Isidoro Pelusiota & Theodorito.

Eleutherius 315.

Ephraimus Archi-Episcopus Antiochie.

ἐκ τῆ εἰς τὸν Καὶν 755.

ἐκ τῆ γ' κεφαλῆ τῆ ὡς τῆ γ' κεφαλῆ τῆ ἰουδαίας καὶ τῆ ἰουδαίας 754.

Epicurus 759.

Epiphanius Cyprius *in Ancorato* 299.

Elías Abbas 677. 698. 721.

Evagrius 307. 331. 341. 356. 362. 365. 375. 397. 402. 404. 419. 427. 447. 448. 466. 481. 515. 518. 563. 570. 615. 629. 630. 650. 654. 661. 704. 707. 713. 714. 721. 725.

in Proverbia 309.

Eusebii preparatio Evangelica 617.

Eusebius Episcopus Alex. Vide notas Lequinii ad pag. 666. seq.

316. 331. seq. 391. 393. 412. 425. 435. 470. 472. 561. 576. 597. 629. 637. 665. seq. 666--668. 671. 675. 697. 701. 777. 783.

S. Eustathius 788. Episcopus Antiochenus 752.

contra Arianos 314.

ὡς ψυχῆς 752.

Γεροντίου 562. *ἐν τῷ ἁγίῳ γέροντι* 453. *ἐν τῷ γέροντι* 646. Intelligitur Geronticum sive liber quo apophthegmata & narrationes de piis Patribus & Monachis continentur.

Gregorius Nazianzenus Theologus 329. 357. 359. 367. 378. 397. 405. 425. 435. 438. 440. 444. 446. 465. 495. 506. 508. 517. 532. 556. 558. 560. 563. 566. 567. 571. 633. 634. 640. 662. 664. 674. 700. 709. 720.

Oratio I. 306. 312. 393. 402. 404. 438. seq. 512. 517. 525. 629. 683.

686. 687. 691. *ὁ μέγας ἀπολογητικὸς* 330. *Oratio II.* 303. 306. 391.

421. 530. III. 363. 612. 688. IV. 330. 448. IX. 479. X. 320. 383.

729. 548. XI. 398. 558. XII. 352. 448. 451. XIII. 398. 319.

Kkk kk

402

- Joannis Chrysofomi** ἐκ τῆς εἰς τοὺς βασιλικῶν ὁμιλίας 462.
In Constantinum Imp. 396. 775.
de Cruce 697.
Homil. III. de elemosyna 496.
adversus Eutropium 321. seq. 637. (qui locus in editis deest) 669.
in Psalmum XLIV. de Eutropio 462. seq. 499. seq.
de gratiarum actione 545.
Homil. VII. de diversis 467. seq.
Homil. XXVIII. (Tom. V. Savil.) 684.
de jejunio 621. 622.
Homil. III. de incomprehensibilibus 394.
Homil. LXXVII. in Iohannem 299.
 εἰς τὴν προδοσίαν τῆς Ἰύδα 330.
 ἡ πρὸς Ἰουλιανόν 339. (fortasse Cyrilli)
in Martyrem Iulianum 636. (locus deest in editis)
in Lazarum 636. (deest in editis)
Hom. XIV. in Mattheum 375.
de conversione Matthei 698.
 πρὸς μετανοίας 325. 466. 535. 592. 648.
in Nativitatem Christi 384. εἰς τὸ θεοφάνειον 462. 536. seq.
de paupertate fortiter ferenda ὅτι χρη γυναικὶς φέρει πτωχὸν 335. 648.
 657. 661.
in Psalmum XXXVIII. 324. 392. seq. 497. 498.
in Psalmum L. 513. seq. 582. — 590. 595.
in S. Romanum Martyrem 372.
De sacerdotio 330. 403. 513. 653. 654.
 ἐκ τῆς πρὸς Σταγείριον 560.
De statuis 576. εἰς ἑνὴν μίαν ἐπισκοπὴν III. 354. 584. XV. 381.
 seqq.
in S. Stephanum 304.
 εἰς τὰς ἔχοντας συνεισάγει 330.
in parabolam decies mille talentorum 354. seq. 518. 710.
 ὅτι ἐπισφαλὲς τὸ εἰς θάλασσαν ἀναβαίνειν 330. 535.
ad Theodorum lapsam 569. 581. seq. 600.
in L. ad Thessal. 545. seq.
Homil. in Turturam (T. VII. Savil.) 592.
in viduam qua duo minuta obtulit 661.

Gregorius Thaumaturgus.

de laudibus Origenis 368. 477. 524. seq.

ἐκ τῆ ὅτι ἔδδὲν εἰδῶλον ἐν τῷ πῶμον 633. 778.

Helychius 523.

Hippocrates 314.

Hippolytus Episcopus 577.

ἐπὶ χριστῶ καὶ τῷ Ἀντιχριστῷ 781.

Homerus 758.

Ignatius Theophorus 358. 702. 777.

Epistola ad Antiochenos 642. adde notas.

ad Ephesios 687. 750. 772. 775. 777. 778. 779. 787.

interpolata 354.

ad Magnesios 779. 785. 789.

ad Philadelphenses 773. 786.

ad Polycarpum 514. 642. (adde notas) 724. 779. seq. 788.

ad Smyrnenes 314. 514. 747. 779.

ad Trallenses 650. 772. 780.

interpolata 522.

Incertus 303. 313. 367. 383. seq. (fortasse Nilus vel Serapio) 419. 454.

566. 617. 631. 633. (fortan Nazianzenus) 688. 707. seq. (fortan

Chrylostomus)

Joannes Chrylostomus 313. 315. 330. 331. 348. seq. 357. 358. seq.

368. 381. 386. 393. 398. 402. seq. 405. 414. seq. 415. 418. 421. seq.

425. 427. 430. 435. 436. 438. 444. 447. 456. 458. 460. 466. 478.

seq. 495. seq. 506. 508. 509. 515. 517. 518. 519. 535. 540. 541.

542. seq. 548. seq. 557. 562. 563. 570. 572. bis. 595. seq. 605. 628.

642. 646. seq. 650. 653. 676. 677. 680. 681. 683. 694. 700. 705.

707. 709. seq. 711. 712. 714. 715. 720. 722. seq. 727.

Joannis Chrylostomi in Acta Apostolor. 339. 517. 653. *εἰς τὸν ἐν πρώτῳ*

σι δεσμοφύλακα 466. seq.

ἐπὶ τῆς ἀγάπης 355.

εἰς τὸν Ἀθανάσιον 444.

in S. Babylon 653.

ad recens baptizatos (νομφίτες) 596. *ἐπὶ τοῖς θανάσιον* 389.

462.

in decollationem Baptistae 412. seq.

εἰς τὴν β' βασιλειῶν 462.

Joannis Chrysofomi ἐκ τῆς εἰς τὸν βασιλικὸν ὁμιλίαν 462.

In Constantinum Imp. 396. 775.

de Cruce 697.

Homil. III. de elemosyna 496.

adversus Eutropium 321. seq. 637. (qui locus in editis ~~deest~~) 669.

in Psalmum XLIV. de Eutropio 462. seq. 499. seq.

de gratiarum actione 545.

Homil. VII. de diversis 467. seq.

Homil. XXVIII. (Tom. V. Savil.) 684.

de jejunio 621. 622.

Homil. III. de incomprehensibili 394.

Homil. LXXVII. in Iohannem 299.

εἰς τὴν προδοσίαν τῶν Ἰούδα 330.

ἢ πρὸς Ἰουλιανόν 339. (fortasse Cyrilli)

in Martyrem Iulianum 636. (locus ~~deest~~ in editis)

in Lazarum 636. (~~deest~~ in editis)

Hom. XIV. in Matthaeum 375.

de conversione Matthaei 698.

πρὸς μετανοίας 325. 466. 535. 592. 648.

in Nativitatem Christi 384. *εἰς τὰ θεοφάνεια* 462. 576. seq.

de paupertate fortiter ferenda ὅτι χρεὶ γυναικὸς Φόρου πάλιν 355. 648.

657. 661.

in Psalmum XXXVIII. 324. 392. seq. 497. 498.

in Psalmum L. 513. seq. 582—590. 595.

in S. Romanum Martyrem 372.

De sacerdotio 330. 403. 513. 653. 654.

ἐκ τῆς πρὸς Σταγειρίου 560.

De flatibus 576. *εἰς τὴν ἀποδημίαν ἐπισκόπου III.* 354. 584. XV. 26.

seqq.

in S. Stephanum 304.

εἰς τὰς ἔχοντας σκευαίκευ 330.

in parabolam decies mille talentorum 354. seq. 518. 710.

ὅτι ἐπισφαλὲς τὸ εἰς θεάτρα ἀναβαίνειν 330. 535.

ad Theodoram ipsam 569. 581. seq. 600.

in L. ad Thessal. 545. seq.

Homil. in Turturam (T. VII. Savil.) 592.

in viduam qua duo minna obtulit 661.

Joannes Chrysoſt. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς 712. (nec in editis neque in MS. Codice quo uxor sententiam illam Chrysoſtomi in Epist. 88. reperio.)

Joannes Climacus. Vide supra in Dorotheo.

Josephus 278. 280. 359. 444. 458. 502. 506. 515. 522. 556. 649. 663. bis. 692.

ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας 669. de bello Judaico 575. de imperio rationis 570. ἐκ τῆς λέγου τῆς ἀναγωγῆς ἀπὸ τῆς Πλάτωνος 789. & fortasse 663.

Irenaeus 301. 396. 423. 630. 637. 724. 769. 788. 789.

ἐλεγχοῦ καὶ ἀναίρεσιν τῶν ψευδωνύμων γνώσεως 747. 752. 753. 758. 775. 778. 785. 786. 787. καὶ ἀίρεσεων 572. 747. 755. 782.

ἐκ τῶν ἀποστόλων 724.

Epistola ad Victorium 480.

Isidorus Pelusiota. Vide supra in Dorotheo.

Julius Episcopus Romanus (sive Apollinaris potius, si credimus V. C. Michaeli le Quien) Epistola ad Dionysium 775.

Justinus 339. 357. 362. 398. Philosophus & Martyr 315. 600.

Apologia I. 446. 569. ἐκ τῆς β' μέρος τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ 387. ἐκ τῆς α' μέρος 754. πρὸς Ἀθηναίων αὐτοκρατορεῖς 753.

ἐκ τῆς πρὸς Τρύφωνα β' λόγου 357. 754.

περὶ ἀναστάσεως 754. 756. seqq. ad 763.

πρὸς Ἕλληνας ὁμοιωτικῆς 38. 512.

Μαθητολόγιον τῆς ἀγίας Βαβυλῆ 785.

S. Maximus 502.

περὶ τῆς αὐτοκτονίας 340.

Meletius Episcopus Antiochenus 755.

Methodius 304. 331. 418. Episcopus Patrensis 763. τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας τῆς Μεθόδοι Πατρῆων 684.

ἐκ τῆς περὶ ἀγνείας συμποσίας 643.

contra Porphyrium 778. 784. 785.

de resurr. Eliam 310. seq.

Nilus 316. seq. 340. 341. (ubi plura Nili, adscriptis numeris Graecis sententiarum credo vel Epistolarum ad quatermillesimum fere) 365. 376. 381. seq. 386. 392. 404. 418. 419. 422. 435. 447. 460. 461. 471. 472. 481. 495. 502. 506. 507. 508. seq. 522. 549. 560. seq. 565. 569. 572. 576. 594. 600. 606. 612. 629. 631. 638.

648. 664. 681. 687. 691. 704. 705. 706. *Monachus* 397. 400.
Alceta 343. *in Epistolis* 323.
ἐκ τῆς παλαιᾶς 453. *Vide supra Γέρων.*
ἐκ τῆς διδασκαλίας ΠΕΤΡΟΥ 475.
Philodotus 278. 280. 301. 304. 326. 341. 343. 349. 356. 359. *bis* 367.
 370. 372. 576. 378. 379. 387. 382. 405. 427. 434. 435. 436. 438.
 448. *bis* 481. 502. 520. 531. 533. 556. 563. 567. 613. *bis* 630.
 663. 675. 681. 683. 692. 705. 710. 711. 715. 730. 776. *bis*.
De officio Mundi 314. 407.
De Abrahamo 693. *ἐκ τῆς βιοσέου* 404.
De vita Moysis 363.
ὡς τῶν ἐν Γένεσι ζητημάτων 362. (*ubi vide notas*) 763. 764.
 748. 749. 750. *bis*. 751. 754. 772. 774. 775. 776. 777. 781. 782.
 787. 788.
ὡς τῶν ἐν Ἐξόδῳ ζητημάτων 748. *seq.* 751. 752. 754. 774. 775. 777.
 782. 784. 789.
Legatio ad Cajum 564.
Plato 313. 759. 762. 790.
Pythagoras 762.
Serapion 339. *τῆς ἀγίας Σεραπίων* 612.
Epistola XXIV. 774. *LV.* 375. 754.
Severianus Gabalorum Episcopus 789.
ἐκ τῆς κτῆ τῶν αἰρετικῶν 385. *seq.* 753.
Sextus (Pythagoricus Philol.) 411. 420. 640. 656.
Sixtus Romanus 362. *ubi vide notas*.
Stoici 759.
Synesius 532. 624.
Theodoritus. *Vide supra in Dorotheo.*
Theognis 364.
Theophilus 339. *Episcopus Alexandrinus* 601. 781. 787.
Theophilus libro 1. ad Autolyicum 564.
Theotimus 640. 675. 694. 785. *Episcopus Scythopoleos* 381. (*ubi*
Scythiz, ut suspicatur Mich. le Quien ex Sozom. VII. cap. 1.)
ἐκ τῆς Γένεσι 673.
ὡς τῆς ἡσείας 643.
ἐκ τῆς, ἐάν προσφέρῃς τὸ δῶρον σου 381.

Titus Bostrensis 747.785.

α εκ τῆς ἐπιγραφῆς 783.788. seq.

β εκ τῆς κτ' Μανιχαίων λόγου α 763.

γ εκ τῆς δ' λόγου 785.

β. Homilia a) in μεταμορφώσῳ transfigurationem Christi p. 791--804.

Incipit: Δεῦτε πανηγυριστέον. Hanc Billius cum versione sua primus ediderat A. 1577. in Damasceno suo, recuso A. 1603. 1619. Emendatiorem ex Codice Augustano vulgavit Græce & Latine cum notis David Hæschelii Augustæ Vindel. 1588. in 8. subjunctis insigni observationum appendice, quibus plura Philonis, Basilii Magni, Nazianzeni, Athenæi & aliorum scriptorum loca ex MSS. emendantur. Combesiius T. VII. Bibl. Concionatoriz hanc homiliam quæ in Cod. Seguieriano perperam ad Joannem Antiochenum refertur, contulit cum MS. Seguieriano sed & Regius duobus 2019. vêtustissimo & 2026. Lequinus etiam cum Colbertino 977.

b) In scum arefactam & in parabolam vineæ pag. 804---810. Incipit: αὐτοῖς με πρὸς τὸ λέγειν. Prodit ex duobus Codicibus Colbertinis & tertio Thomæ Galei. In inscriptione hujus homiliæ Damascenus dicitur *Monachus & Presbyter & ἀγίος χριστὸς τῆς θεῆς ἡμῶν ἀναστάσεως*, Ecclesia sanctæ Christi DEI nostri resurrectionis.

c) In S. Parasceum & in Crucem p. 810---815. Incipit: πεπληρωθῆς ἡμῶν λοιπὸν. Primus sub Chrysothomi nomine edidit Græce Hæschelius Augustæ Vindel. 1587. in 8. Inter varias Patrum Homilias p. 490. Extat & in Chrysothomō Savân T. V. p. 906. & in Græcolatina edit. cum Frontonis Duczi versione T. VI. pag. 336. Et sub Chrysothomi nomine Græce & Latine est apud Jac. Gretserum T. II. de Cruce p. 460. Sed Damascenob restituit Lequinus ex Codice Regio 2443. & altero Remensî, qui itidem transit in Regiam Bibliothecam.

d) In Sabbathum sanctum p. 815---822. Incipit: τίς λαλῆσαι τις διατάξαι τῆς αὐτοῦ; Primus ediderat Græce cum versione Pium Pium Antwerp. 1604. in 4. ex Bibl. Antonii Covarruviz, inter homilias varias S. Chrysothomi, Antiochi & Germani. Inde sepe

* Titulus Collectionis Hæscheliane est ὁμιλία Σεβαστῶν τῶν πατέρων. Integrum libro VI. recensco.

ta quæ apud Allatium §. 44. seqq. diatribæ de Damasceni scriptis possunt videri, & quibus Joannem Climacum vel Sinaitam non esse illius Historiæ autorem, colligitur.

2. *Physices compendium* quod sub Damasceni nomine reperit & ex Græco versum latine edidit Billius, auctorem habet *Nicephorum Blemmydem*. Vide Jo. Wegelinum præf. ad *Physicam Blemmydæ* quam e Codicibus duobus Augustanis Græce integriorem edidit Augustus Vindel. 1606. in 8.
3. *Vita S. Stephani junioris*, qui sub Constantino Copronymo pro imaginum cultu mortem perpeffus est Ao. 766. Latine edita a Billio qui e Græco vertit, atque inde a Surio 29. Novembr. auctorem habet non Damascenum sed recentiore aliquem qui Constantinopoli scripsit, atque ut Allatius in diatriba de Damasceni scriptis §. 59. evincit, *Simeonem Metaphrastem*. Incipit: *Ἅγιος τὸ κλημα ἡ ἀρετῆ*. Græce MS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium VIII. pag. 376. Altera autem vita ejusdem Stephani quæ incipit: *ἀγαθὸν καὶ δικαίον καὶ πᾶσι τοῖς εὐσεβέσι προσημαίνεται ποδεκτὸν καὶ τὴν Ἐμμεγαλοκήρυκτον Πάυλον*, auctorem habet *Sophonium* quendam *Byzantinum*, qui jussu Epiphaniæ Abbatis, quodagesimo secundo post illius, cujus vitam tradit, obitum scripsisse se testatur. Vide laudatam Allatiæ diatribam §. 62. & de Simeonibus p. 81. & contra Creyghtonum p. 336.
4. *Octoëchus* sive liber per octo genera tonorum, quibus utuntur Græci, dispositos continens canones & troparia hoc est hymnoscros & caniones quæ a primis vespers Dominicæ ad finem usque Missæ canuntur. Vide Allarium de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 64. seq. Licet autem Damasceno hic liber tribuitur, cujus imaginem etiam editiones Græce Venetæ præstant, tamen non nisi Damascenus auctor Octoëchi, in multis jam ab antiquo distans, totius est, licet Canones multi prosa oratione qui in eum, quemadmodum & in *Paracletice*. & in aliis Græcorum libris Ecclesiasticis continentur, Damascenum auctorem habent, quam *Menologi* Græcorum, quod Damasceno tribuit *Galatinus* VII. 5. de arcanis Catholicæ fidei, vel *Typticum*, quod a Damasceno restauratum fuisse scripsit Simeon Thessalonicensis. Vide Allatium diatri-

Eutymium longe vetustiore, Abbatem qui defunctus A. C.

473.

- K) *In S. Johannem Chrysostrum* p. 886--895. Incipit: ἔδει μὲν ἰωάννην. Primus edidit Lequinus ex MS. Mauritii le Tellier Archiepiscopi Remensis, Latinaque versione donavit.
- D) *In S. Barbaram Virginem Martyrem* passam sub Maximiano p. 895-920. Incipit: ὑπέσκειται μὲν ὁμολογούμενος. Latine dederat Combesius in Bibl. Concionatoria ad 4. Dec. Græcam primus Lequinus e Cod. Regio 1831.

Claudunt volumen, post *fragmentum* ex sermone Damasceni in B. Virginem ex Catena Regia in Lucæ I. 35. Cod. Reg. 2440. incipiens: ὁ τῶν ἑρανῶν δημιουργός τε καὶ συροχίος p. 910. *Preces tres* in Horologio Græcorum obvix. I. incipit: δέσποτα κύριε ἰησοῦ χριστέ. II. πρὸ τῶν θυρῶν τῆς βασιλείας σου & III. τετραμένον καρδίαν εἰμι ἐγώ pag. 911. 912.

Scripta edita Damasceni, vel Damasceno tributa quæ in editione Lequiniana non extant.

- I. *Historia Indica de Barlaamo Eremita & Josaphat* sive *Josapho* Rege Indix quæ ex veteri Latina versione extat in antiquis editionibus Damasceni & in vitis Patrum ex Coloniensi editione, & apud Lipomanum Tomo V. Auctor ne versionis fuerit *Anastasius Bibliothecarius*, ut persuasum Caspari Barthio in notis ad Hermæ Pastorem, p. 910. viderint alii: Certe falluntur qui *Georgio Trapezuntio* illam interpretationem tribuunt, cum lecta jam sit Vincentio Bellovacensi XV. 64. speculi historial. Jacobo de Viragine hist. Lombardicæ c. 175. & Petro de Natalibus X. 114. Vide Allatium de Georgiis p. 376. Ex alia versione sua hanc historiam in suo Damasceno *Billius* dedit, & ex Billii versione Surius ad 27. Nov. & Rosweidus in vitis Patrum pag. 186. Græce necdum prodijt, licet obvix in variis Bibliothecis. De Cæsareis MSS. vide Lambecium VIII. p. 289. 293. 294. Incipit: ὅσοι πνεύματι θεῷ ἀγνοῦται. Damasceno plurimi Codices tribuunt, & Martyrologium Romanum 27. Novembr. & recentiores Græci, ut Gennadius pro Concilio Florentino c. 5. ἐχρήτηον ἡμεῖς ὁ ἰωάννης ὁ μέγας ἡ δαμασκὸς ὁ φθαλμὸς ἐν τῇ βίῳ βαρλαάμ καὶ ἰωσαφάτ τῶν ἰνδῶν μαρτυρεῖ. Omitto alia argumen-

LII II

ta

Libri V, Pars 4.

8. Paracletice in B. Virginem, secundum octo tonos Græcorum distincta: opus magnum & rarum, & Allatio iudice Φιλοπαρθίνοισι futurum gratissimum. Hanc Lequinius in operum Damasceni appendice dabit cum versione Ludovici Maraccii, Clerici regularis.
9. Canones * varii in sanctorum solennitates. εἰς τὰς ἀσωμάτους. ἢ Angelos, incipit: πάντες ἀνυμνήσωμεν πιστοί.
 Εἰς τὸν μάρτυρα Κόνωνα. Incipit: ὁ καλλίκεϛ τῶν μάρτυρος ἡρώδω.
 Εἰς τὸν Λάζαρον. Incipit: ὁ πρὶν ἐκ μὴ ὄντων σφραγαζάν.
 Εἰς Ἰωάννην τὸν Ευαγγελιστὴν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον. Incipit: ὁ κατὰ τὰς ἡγεμονίαις.
 Εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον τὸν Τήωνα. Incip. Θεῶ σε, Θεόδωρα ἀκριτικῆ. Θεῶ σε μέλπω δωρεῶν ἐπάνωμα.
 Εἰς ἐπιφάνιον κύριον. Incip. ἐν τῷ ἔθετάποις πιστοῖς.
 Εἰς Ἀρτέμιον τὸν μάρτυρα, καὶ ἀλφάβητον. Incip. αἰνέγω τὴν γένεσιν Θεσαυρῶν.
 Εἰς τὸν μάρτυρα Θεόφιλον. Incip. ἀρχὴ ἐχηματίσας.
 Εἰς εὐφημίαν τὴν μάρτυρα. Incip. ἔλκει πρὸς ὑμῶν δῖαν, ἡ ἀκριτικῆ ἐγκωμιάζω τὴν πανεύφημον κέρην.
 Εἰς τὴν κοίμησιν τῶν Θεότοκων. Incip. πεπερικλιμένη τῇ θείᾳ δέξ. ἡ ἀκριτικῆ: παρηγουρίττωσαν οἱ Θεόφρονες.
 Εἰς τὴν αὐτὴν κοίμησιν τῶν Θεότοκων. Incip. παρθένου νεανίδος.
 Εἰς τὸ γένεθλον τῆς προδρομῆς. Incip. οἷς ὄρθρῳ εὐπρωτίς.
 Εἰς τὴν Ἰνδικτον. Incip. ἀσωμῶν πάντες λαοί.
 Εἰς Θεοδόσιον τὸν κοινεβιάρχην. Incip. οἷς σοφὸς ταξίαρχος.
 Εἰς Ἰωάννην τὸν καλυβίτην. Incip. πλεμθεῖς ταῖς θύραις.
 Εἰς Ἰωάννην τὸν πρόδρομον. Incip. δεῦτε, εὐφόμεν τῇ γλατίῃ.
 Εἰς τὸν Ἰώβ. Incip. τὸν καρτερικὸν ἀδίμαρα.
 Εἰς τὸν προφήτην Ἠσαΐαν. Incip. Φώτισόν με, κύριε.

30. Τρο-

* Ob hymnorum factorum multitudinem & suavitatem quos profa & carmine composuit Damascenus, inter præcipuos Græcæ Ecclesiæ Melodorum una Constantina præsertim celebratur. Vide Jo. Hierosolymitanum in Damasceni Vita. 31. & 32. Svidam in Ἰωάννης. Sed hac de re pluribus nos ut spero propediem accedebit Rev. Urbanus Godfridus Sberm, Ecclesiæ & Academiæ Lipsicæ doctor egregius in Melodorum quædam parat Græcorum Historia.

diatriba de Damasceni scriptis §. 69. Prodit Οκτώηχθ Græce Venetiis 1523. 1543. 1587. 1602. 1610. 1624. in 8.

Scripta Damasceni adhuc inedita.

1. *Homilia quatuor ascetica*, quas e Bibl. Coisliniana Codice editurum se præstantissimus Lequinius recepit in Appendice, quam daturus est, Damasceni operum. Vide ejus notas ad Damasceni vitam a Jo. Hierosolymitano scriptam p. XV.
2. *De fide opusculum*, quod Allatius ad Aubertum miserat (diversum ab edito T. I. p. 392.) & de quo videndus in diatriba de scriptis Damasceni §. 68.
3. *Lexicon Etymologicum*, Λεξικὸν ἑτυμολογικὸν τῶν ἁγίων ἁγίων καὶ σοφῶν κυρίως Γεωργίου προσβυτέρου ἑξ Ἀμασκήν διορθωθέν, καὶ ἀπὸ διαφόρων βιβλίων τὰς λέξεις εἰς ἑτυμολογίαν ἐρμηνεύσαντος. Incipit: ἄ, ἐπιρρημα εἰς ἐπιπληκτικόν· ἀάθ· ὁ ἀβλαβής, ἀτὴ γδ ἡ βλάβη. Opus ingens. inquit in συμμίκτοις p. 451. Allatius, copiosum & singulare.
4. εἰς τὴν ὑπαπανθὴν τῶν κυρίων ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. *Homilia in occursum Domini*. Incipit: εἶχε μὲν ἡ τῶν γενεθλίων πάνηγυρις. Miserat cum versione sua ad Aubertum Leo Allatius.
5. εἰς τὸ γενέθλιον κυρίου λόγος ἱστορικός. *In Natalem Christi sermo historicus*. Incipit: ὁπόταν τὸ εἶαρ ἀπέλθῃ.
6. λόγος περὶ τῆς ἁγίας σωματικῆς ἰαναστάσεως τοῦ κυρίου περὶ τοῦ μὴ κρῖναι μηδὲ μετακακῆν. Incipit: αἰεὶ μὲν ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις διὰ πάσης τῆς θεῆς γραφῆς. Eadem fere sed paullo uberior homilia sub Anastasii Antiocheni nomine edita Græce & Latine in T. III. Antiquarum Lect. Canisii. Sed hæc quæ in MS. Palatino ad Damascenum refertur, multis detractis depressior est. Et forte Anastasii est, inquit Allatius diatriba de Damasceni scriptis §. 74. a Joanne tamen Damasceno in eam formam contraxit: ex Anastasio namque multa in sua commentaria transfudisse, de ceteris qua sibi videbantur, deprehenditur.
7. Διήγησις περὶ τοῦ μεγάλου Ἀρμενίου ἐκ τῶν φιλοσοφῶν. Incipit: ἴδ' τοῦ μεγάλου καὶ ἐνδοξοῦ μαρτυροῦ Ἀρμενίου διηγησῶν μέλλων ἀνδραγαθίματα.

S. Maximi, de quibus supra dixi, curante *Conrado Gesnero*, qui Latinam quoque versionem ad voluminis calcem subjunxit. Tiguri 1546. fol. Versio Antonii Melissæ partim eidem Gesnero, partim *anni Ributio Sabauda* debetur. Eandem habeo excusam separatim Antwerpiz 1560. in 12. De aliis editionibus quibus Antonii collectanea Maximo veletiam Stobzo admixta feruntur, in Maximo Stobzo jam dixi. In præfati tantum monebo de ætate hujus Antonii rem non esse plane exploratam, neque exinde quod Theophylactum laudat statim eum cum Clariss. Caveo ad medium sæculi duodecimum rejiciendum esse duxerim. Theophylactus enim ab Antonio citatur non est Theophylactus Bulgarorum Archiepiscopus, sed Theophylactus Simocatta, sæculi septimi scriptor, qui vixit ultimis Heraclii Imp. temporibus. Antonium Melissam, 14 annis Damasceni discipulum appellari video a Paulo Colomnesio 136. Observationum sacrarum, nescio an proprie hoc ita volentem intellectum, an tantum eum ita appellante ideo, quod scribendus idem post Damascenum imitatus fuit. Sed ecce tibi titulum scriptum Antonii, quibus numeros Wecheliaz etiam editionis, in qua Maximo & Stobzo leguntur admixta, annotavi.

Lib. I. cap. I. πρὸς τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας εἰς θεὸν, καὶ ὅτι πάντες ἀγαθῶν ὑπερέχουσιν, ὁπνίκα μάλιστα διὰ τῶν ἔργων ἀνκλάμψουσιν edit. Wechel. c. 286.	1. De fide ac pietate in DEum & quod bonis omnibus antecellant quando maxime per bona opera resplendent.
2. περὶ τῶν ὀρθοβεβηκότων τὴν εὐσεβείαν καὶ πίσιν, καὶ εἰς θεὸν ἀσεβήτων 287.	2. De illis qui pietatem ac fidem pravariçantur & in DEum impij sunt.
3. περὶ ἀγάπης, καὶ πάλιν φόβου πρὸς τὸν θεὸν 289.	3. De amore & timore DEI.
4. περὶ τῶν μὴ φοβημένων τὸν θεὸν μηδὲ ἀγαπήσαντων αὐτὸν 290.	4. De illis qui DEum non timeant nec amant.
5. περὶ ἐλπίδος εἰς θεὸν, ὅτι χρὴ εἰς θεὸν ἐλπίζειν, καὶ μὴ εἰς τὰς ἀνθρώπων προσώπων 291.	5. De spe in DEum, quod in DEum sperare oportet, & non in præsidia hominum.

10. Troparia, prope innumera, in varias festivitates.

Georgii Chionitade Γεωργίῳ τῷ χιονιάδῳ σχόλια εἰς τὴν πηγὴν τῆς γνώσεως Ἰωάννη τῷ Δαμασκηνῷ. Incip. τὰ εἰωθότα ζητεῖσθε κεφάλαια.

Gregorii Pardi, Γρηγορίῳ πάδῳ, Μητροπολίτῃ Κορίνθῃ ἐκ τῶν ἐξηγήσεων εἰς τὰς κανόνας τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐξηγήσεις εἰς τὰς κανόνας τῶν αὐτῶν ἑορτῶν Ἰωάννη τῷ Δαμασκηνῷ. Incip. Ὁ παρῶν ἕτ' ἑ κανῶν.

Theodori Prodromi, Θεοδώρῳ ᾧ Προδρομῷ ἐξηγήσεις εἰς τὰς ἐν ταῖς ἱεραῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἐκτεθῆναι κανόνας τῶν ἁγίων καὶ σοφῶν ποιητῶν Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννη τῷ Δαμασκηνῷ. Incip. ἱσικας, ἀνθρωπε τῷ θεῷ, πρὸς τῆν τῶν ἐν τοῖς δεσποτικαῖς καὶ δημολεεῖσιν ἑορταῖς.

Eusebii, Episcopi Thessalonicensis Commentarius satis prolixus & doctus in Canonem Jo. Damasceni in Pentecostem.

Joannis Zonara in octoëchum Joannis Damasceni, expositio pulcherrima.

Marci Eugenici in quosdam Canones Jo. Damasceni expositio.

Ab eodem Allatio præter ea quæ Lequinus exhibet de Damasceno, missa fuere ad Aubertum 1) *Constantini Acropolitæ*. Oratio τῷ σοφώτατῳ κυρῷ, Κωνσταντίνῳ Λογοθέτῳ ἔκ Ακροπολίτῃ λόγον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην Δαμασκηνόν. Incip. Τῷ Ἰωάννῃ τὸν λόγον, τῷ ἐκ Δαμασκῆ τῷ ἐγκώμια. 2) De eodem Damasceno ex *Masario Anagyano*. Incipit: ἡ τοίνυν ρηθῆσα ἅγια καὶ οἰκωμικῆ. 3) ἀκολουθία εἰς τὸν ὅσιον Πατέρα ἡμῶν Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν. Incip. ποίσις ὑμνωδῶν ἄσμασι τῷ καινῷ. Αἰ. Ἰὸν μυστικὸν τῷ ἐκκλησίας τέτλιγα. 4) Ακολουθία ἄλλη εἰς τὸν αὐτόν. Incip. χαίροις ἐκκλησίας ὄργανον. Ἦ κανόν ἡ ἀκροστιχίς κ' ἀλφάβητον, καὶ ἐν τοῖς θεολογικοῖς φιλοθίς. Αἰ. Ἄγωνά σοι τὴν ἀδυσαν σπιτὴν καὶ. 5) Ἀθανασίῳ τῷ χαλζύκῃ μεγαλωαρία εἰς Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν. Incip. μακροζωῶμ σὲ, Ἰωάννη σοφῷ, ὡς χαρίτων λογικῶν. 6) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικῆ θαυματῶν διήγησις τῷ ἐν ἁγίοις Πατρὲς ἡμῶν Κοσμᾶ ἡ ποιητῷ. Incip. Τιμᾷ ἐστὶν ἄξιον τὰς ἐφουρηκότητας τὰ κάλλισα. Scriptor proficetur se narrare de Johanne Damasceno, quæ præterit Joannes Hierosolymitanus in ejus Vita.

XII. Post Joannem Damascenum ANTONIUS, qui a studio colligendi MELISSA sive *Arum* dictus est, Locos communes sententiarum e sacris, Ecclesiasticis & externis scriptoribus, sub titulis CLXXVI. digessit duobus libris. Prodierunt primum Græcè cum Theophilo contra Autolycom & Tatiano contra Gentes, Locisque Communibus

26. περὶ ἀγάπης edit. Wech. c. 75. 26. De charitate.
27. περὶ ἐλεημοσύνης 76. 27. De misericordia & beneficia in pauperes.
28. περὶ Φειδωλῶν καὶ ἀμεταδότην καὶ ἐλεημοσύνην μὴ ποιούντων 79. 28. De parcis, illiberalibus & misericordiam non exercentibus.
29. περὶ εὐεργεσίας καὶ χάριτος 80. 29. De beneficiis & gratia.
30. περὶ ἀκτημοσύνης καὶ ὀλιγοδείας 41. 30. De inopia & statu paucis contento.
31. περὶ πλούτου καὶ πλουσίων ἐν καὶ προσηκότως βίωντων 231. 31. De divitiis ac divitibus illis qui honeste vivunt.
32. περὶ πλουσίων ἐκ ἐν βίωντων, καὶ τῶν παρεπομένων αὐτοῖς κακῶν 232. 32. De divitibus illis qui non bene vitam instituunt, deque malis eos sequentibus.
33. περὶ πτωχῶν καὶ πεινῶν 238. 33. De pauperibus ac egenis.
34. περὶ Φιλαργυρίας 55. 34. De avaritia seu peccuniz studio.
35. περὶ πλεονεκτηούντων καὶ ἀδικίας 34. 35. De illis qui plura semper habere cupiunt & de injustitia.
36. περὶ ἀνταρκείας 40. 36. De virtute quae suis rebus contenta est.
37. περὶ τῆς ὅτι ἐκ αἰεὶ τὸ πλεῖστον ἀρεῖον 15. 37. Non semper optimam esse majorem partem.
38. περὶ νηστείας καὶ ἐγκρατείας 86. 38. De jejunio & continentia.
39. περὶ ἀκρασίας καὶ γαστριμαργίας 87. 39. De continentia & gula.
40. περὶ ἀσωτίας 74. 40. De luxuria.
41. περὶ μέθης 88. 41. De ebrietate.
42. περὶ ὕπνου 89. 42. De somno.
43. περὶ ἐνυπνίων 90. 43. De insomniis.
44. περὶ πίστεως 285. 44. De fide.
45. περὶ προνοίας 284. 45. De providentia.
46. περὶ προσευχῆς 294. 46. De oratione seu precatione.
47. περὶ πράξεως 295. 47. De actione.
48. περὶ διδασχῆς καὶ λόγων, καὶ ὁμιλίας 296. 48. De doctrina & sermone & conversatione.
49. περὶ καθήσεως 68. 49. De admonitione.

6. περι τῶν πεποιθότων ἐπὶ πλῆτῳ
 καὶ ἀθεώπως καὶ μὴ εἰς θεὸν τὴν ἐλ-
 πίδα καὶ πεποιθήσιν ἐχούτων 292.
7. περὶ ἀρετῆς edit. Wechel. 11.
8. περὶ σοφίας καὶ σωφροσύνης καὶ φρο-
 νήσεως 25.
9. περὶ ἀφροσύνης, ἀφροῦ, καὶ
 ἀνοητικῆς ἀπαίδευτης καὶ μωροῦ 33.
10. περὶ βελῆς καὶ ἐπιχρητικῆς βε-
 λῆς καὶ σκέψεως πάντων ποιῶν
 30.
11. περὶ ἀβυλίας καὶ βραδυβυλίας,
 καὶ ὅτι τὸ ἀπερισκέπτον βλαβε-
 ρόν 35.
12. περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος 49.
13. περὶ δικαιοσύνης 52.
14. περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης καὶ
 παρθενίας καὶ γάμου σμικρῶ 84.
15. περὶ πορνείας καὶ μοιχείας 85.
16. περὶ αἰκίας, ἀμαρτίας καὶ ἐξο-
 μολογήσεως.
17. περὶ μετανοίας καὶ ἐξομολογή-
 σεως 30.
18. περὶ τῶν ταχέως μεταβαλλομέ-
 νων 306.
19. περὶ τῶν εἰς μετάνοιαν μὴ στραφ-
 ῶντων 307.
20. περὶ μελλήσεως κήρυξεως 282.
21. περὶ ἀληθείας καὶ μαρτυρίας, πι-
 στης 60.
22. περὶ ψεύδους καὶ συκοφαντίας
 καὶ ψευδομαρτυρίας 62.
23. περὶ ἀδελφῶν καὶ φιλαδελφίας
 καὶ μισαδελφίας 214.
24. περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας 213.
25. περὶ φίλων μοχθηρῶν 215.
6. De illis qui freti sunt opibus ac
 hominibus, ac non in DEO
 spem & fiduciam collocant.
7. De virtute.
8. De sapientia & intellectu &
 prudentia.
9. De insipiente, stolido, imperi-
 to & stulto.
10. De consilio & quod consulto
 considerateque omnia sint a-
 genda.
11. De iis quæ inconsulto aut fero
 consilio fiunt, & quod incir-
 cumspecta timeritas damnum
 pariat.
12. De fortitudine ac robore.
13. De justitia.
14. De virginitate, castitate, tem-
 perantia, & honestis nuptiis,
15. De fornicatione & adulterio.
16. De injustitia, peccato & con-
 fessione.
17. De poenitentia & confesio-
 ne.
18. De illis qui cito mutantur &
 ad malum ingenium redeunt.
19. De illis qui ad poenitentiam
 non convertuntur.
20. De futuro iudicio.
21. De veritate ac testimonio
 vero.
22. De mendacio & calumnia &
 falso testimonio.
23. De fratribus & amore frater-
 no atque odio adversus fratres.
24. De amicis & amicitia.
25. De malis amicis.

76. πρὸς τῶν μὴ Φυλατῶν τὸ
ἑαυτῶν τίμα καὶ τὴν γλῶτταν. so-
lus titulus superest.

76. De illis qui os suum
quam non custodiunt.

Lib. II. c. 1. πρὸς βασιλείας χρῆσθαι
καὶ δικαίαις, καὶ πρὸς ἀρχῆς καὶ ἐξου-
σίας edit. Wechel 149.

Lib. II. cap. 1. De bono
que Rege & de imperio
testate.

2. πρὸς βασιλείας μὴ λίαν θαυμα-
ζομένης 150.

2. de regem non laudabili.

3. περὶ ἐπισκόπων χρῆσθαι, καὶ Φυ-
λατῶν τὰς ἐπιτολάς τῶ θεῷ, καὶ
ὅτι ὁ σεμνὸς καὶ ἀνεπιληπτός τῶ
βίβλου παιδεύματα γίνεσθαι τοῖς
ὑποβίβλου 299.

3. de bonis Episcopis &
cepta DEI fervantibus, &
vita ipsorum honesta &
pabilis doctrinæ exempli
ditis exhibeat.

4. περὶ ἐπισκόπων μοχθηρῶν, καὶ μὴ
Φυλατῶν τὰς ἐπιτολάς τῶ θεῷ
300.

4. de pravus Episcopis &
cepta DEI non obser-
bus.

5. πρὸς ἀρχόντων χρῆσθαι 154.

5. de bonis principibus.

6. περὶ ἀρχόντων ποιηθῶν 154.

6. de malis principibus.

7. περὶ δικαστῶν ἀδικῶν καὶ κα-
θαρὰς ἐχόντων τὰς χεῖρας, καὶ κρί-
μα καὶ δικαιοσύνην ποιῶν, καὶ
ὅτι εὐαρεστοὶ τῷ θεῷ εὐθείας τὰς
κρίσεις ἐκφέρειν 155.

7. de iudicibus incorrupti
manus puras habentibus
diciū ac iustitiam promo-
tibus, & quod Deo iudicia
pronunciari gratis sumunt.

8. πρὸς δικαστῶν προσωποληπτῶν καὶ
δαρδοκῶν καὶ ἀδύσμως κατα-
κριόντων 156.

8. de iudicibus personas ad-
tibus, & munera capientibus
injuste condemnantibus.

9. περὶ γονέων χρῆσθαι, καὶ ὅτι χρῆ-
στὰ πατρὸς καὶ προσηκούτως τὰς
τῶν τέκνων ἀναγωγὰς ποιεῖσθαι 200.

9. de bonis parentibus & que
beforum educatio studi-
decenter institui debeat.

10. περὶ γονέων καταφρονητικῶς
ἐχόντων τὰς τῶν τέκνων ἀγωγὰς
202.

10. de parentibus qui cir-
rorum educationem negli-
tes sunt.

11. πρὸς πατέρων ἱμερόντων γονεῖς, καὶ
ὅσα ἐπιτελεῖ ἀγαθὰ τοῖς ὑπακούουσιν
αὐτοῖς 203.

11. de liberis parentes hono-
ribus & quanta bona obedi-
eis sequantur.

50. περὶ παιδείας καὶ φιλοσοφίας edit. Wechel 210.
51. περὶ ἐπαινε 69.
52. περὶ κολακείας 65.
53. περὶ ψόγου καὶ διαβολῆς 70.
54. περὶ μνήμης 110.
55. περὶ ψυχῆς 293.
56. περὶ ἰατρῶν 245.
57. περὶ νοσούντων 241.
58. περὶ θανάτου 261.
59. περὶ τῆς γνώσεως σεαυτοῦ 103.
60. περὶ καλλείας 161.
61. περὶ δόξης 162.
62. περὶ φθόνου 140.
63. περὶ γελοῦ 91.
64. περὶ λογικῆς καὶ λογισμῶν 26.
65. περὶ ἐκασίας καὶ ἀκασίας 5.
66. περὶ φόβου 288.
67. περὶ νόμου 143.
68. περὶ τῆς ὅτι δεῖ γινῆναι ἀρετὴν, καὶ κολάζειν κακίαν 3.
69. περὶ τῆς, ὅτι ἀνομιᾶς ἢ κακίας καὶ δυσπόρις ἀρετῆς 4.
70. περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας 248.
71. περὶ βίης ἀνωμαλίας 246.
72. περὶ λύπης καὶ ἀθυρίας 240.
73. περὶ σιωπῆς καὶ ἀπορήτων 118.
74. περὶ πολυλόγων καὶ ἰαχυλόγων καὶ ἐκ φερομένου θύλου μυστήρια 135.
75. περὶ τῶν ἰαυτῶν γλωττῶν καὶ ὁμα Φυλατῆσι, καὶ τῆς μὴ σκαληρῶς καὶ ἀπηνῶς διαλέγεσθαι 131.
50. De disciplina & Philosophia.
51. de laude.
52. de adulatione.
53. de vituperatione & obtreccatione.
54. de memoria.
55. de anima.
56. de medicis.
57. de ægrotantibus.
58. de morte.
59. de cognoscendo seipsum.
60. de pulchritudine.
61. de gloria.
62. de invidia.
63. de risu.
64. de rationali & ratione.
65. de voluntario & non voluntario.
66. de timore.
67. de lege.
68. de honoranda virtute & puniendis vitiis.
69. Quod malitia in promptu sit, virtus acquisitu difficilis.
70. de secunda & adversa fortuna.
71. de vitæ inæqualitate & inconstantia fortunæ.
72. de tristitia & animi ægritudine.
73. de silentio & secretis.
74. de loquacibus & illis qui vel multum vel leviter loquuntur & de iis qui arcana divulgant.
75. de illis qui linguam suam custodiunt, & de colloquio non duro neque contumace.

Mmm mm

76. πει

33. περὶ γυναικῶν ἀνδρείας καὶ σωφρονῶν καὶ σωείης edit. Wech. 182.
34. περὶ γυναικῶν πονηρῶν καὶ μοιχαλίδων καὶ πάσης κακίας πεπληρωμένων 183.
35. περὶ συναγωγῆς χρηστῶν ἀνδρῶν καὶ ὅτι χρὴ ἀρίστοις ἀνδράσι κολληᾶσθαι, καὶ μὴ ποιηροῖς 11.
36. περὶ συναγωγῆς καλῶν ἀνδρῶν, καὶ ἔτι χρὴ Φεύγειν τὰς τῶν μοχθηρῶν ἑταιρείας, ὡς ὁλεθροὺς προξενύσας 22.
37. περὶ τῶν τῆς ἀγίας καὶ ἀρίστης ἀνδρας τιμῶν 13.
38. περὶ τῶν τῆς ἀγίας καὶ ἀρίστης ἀνδρας ἀτιμαζόντων 23.
39. περὶ μεσοπονηρίας καὶ τῶν τὰ αὐτοπα ἀποστρεφόμενων 7.
40. περὶ χαίρει κακῶν καὶ ἀποδεχόμενων τὰ πονηρὰ 19.
41. περὶ πολιτῶν ἀγαθῶν 12.
42. περὶ πολιτῶν μοχθηρῶν 21.
43. περὶ μοναχῶν χρηστῶν καὶ ἡγμένων ἀγαθῶν 14.
44. περὶ μοναχῶν καλυβόλων καὶ παλιδορμῶν εἰς κακίαν 24.
45. περὶ Φιλέργων καὶ σπυδαίων, καὶ ἔτι χρὴ ποιεῖν, ἀφέλκεται γὰρ ἔχει 119.
46. περὶ μισέργων καὶ ὀκνηρῶν καὶ καλαφαιστῶν καὶ παθυμῶν 121.
47. περὶ κισθητικῶν ἀνδρῶν 27.
48. περὶ ἀνακαθημένων 34.
33. De mulieri forti, temp ac prudente.
34. De mulieribus malis & teris & omni malitia ple
35. De conventu bonorum, & quod cum pro familiaritatem inire op non improbis.
36. De conversatione prav virorum, & quod impro societates fugienda sint, perniciem inferentes.
37. De illis qui optimos & viros honorant.
38. De illis qui optimos & viros despectui habent.
39. De odio malitiae, & de qui adversantur absurda.
40. De illis qui gaudent reb lis, & prava complectuntur.
41. De civibus bonis.
42. De civibus improbis.
43. De monachis frugi, & Abbatibus.
44. De monachis iterum quentibus & redeuntibus malitiam.
45. De hominibus gnatiois, & quod laborat utile enim esse.
46. De ignavis, segnibus, & supinis.
47. De homine sensato.
48. De infensatis.

12. περι πατραλοίων και μητραλοίων, και όσα εΐψηται αύλοϊς κακά edit. Wechel. 204. 13. περι υμ σοφω 205. 14. περι υμ αφροσυη και πονηρη και απαιδευτη 206. 15. περι θυγατρεις σιωπη και αξιομίας 207. 16. περι θυγατρεις αξιομνη και αξιομνη 208. 17. περι γερότων εν αρετη και σωφισια κοσμηθώντων 266. 18. περι γερότων εν ανομια και κακια βιβήτων 270. 19. περι νέων παιδεια και συντακοσμηθώντων 264. 20. περι νέων εν αφροσύνη και αγνοια ζώτων 265. 21. περι δεσποτων χρηστων 175. 22. περι δεσποτων μοχθηρων 176. 23. περι δούλων χρηστων 177. 24. περι δούλων μοχθηρων 178. 25. περι δασκωτων χρηστων 82. 26. περι δανειστων μοχθηρων 83. 27. περι δανειζομένων, και ότι χρησιμωμοιων τοις κυριοχρεωσ 80. 28. περι δανειζομένων και αγνωμοτων 81. 29. περι εκμισθωθώντων ητοι κυριεργων χρηστων και μισθωτων χρηστων 179. 30. περι εκμισθωθώντων ητοι κυριεργων πονηρων 180. 31. περι καλων καιγαθων ανδρων 10. 32. περι κακων και μοχθηρων ανδρων 17.	12. De patricidis & secutoris eorum malis. 13. De filio sapiente ac prudente. 14. De filio imprudente, stulto & imperito. 15. De filia pudica & honesta. 16. De filia impudica & inhonesta. 17. De senibus ob virtutem & prudentiam claris. 18. De senibus amentem & improbam vitam degentibus. 19. De juvenibus disciplina & prudentia ornatis. 20. De juvenibus insipienter & absque mente viventibus. 21. De bonis Dominis. 22. De malis Dominis. 23. De bonis servis. 24. De malis servis. 25. De bonis creditoribus. 26. De malis creditoribus. 27. De mutuum accipientibus & quod erga creditores oporteat esse gratos. 28. De mutuum accipientibus & ingratis. 29. De locatoribus operarum & mercenariorum Dominis probis. 30. De locatoribus seu mercede conducentibus malis. 31. De honestis & bonis viris. 32. De malis & improbis.

33. περί γυναικός ανδρείας και σωφρονῶ και σωεῖης edit. Wech. 182.
34. περί γυναικῶν πονηρῶν κ̄ μοιχαλίδων κ̄ πάσης κακίας πεπληρωμένων 183.
35. περί συναγωγῆς χρηστῶν ἀνδρῶν και ὅτι χερῶν ἀρίστοις ἀνδράσι κολάωδ̄, και μὴ ποιηροῖς 11.
36. περί συναγωγῆς κακῶν ἀνδρῶν, και ὅτι χερῶν φεύγειν τὰς τῶν μοχθηρῶν ἰταλείας, ως ὀλεθρον προξενύσας 22.
37. περί τῶν τῆς ἀγίης κ̄ ἀρίης ἀνδρας τιμῶν 13.
38. περί τῶν τῆς ἀγίης κ̄ ἀρίης ἀνδρας ἀτιμαζούτων 23.
39. περί μισοπονηρίας κ̄ τῶν τὰ αὐτοπα ἀποστρεφόμενων 7.
40. περί χαιρεκακῶν κ̄ ἀπεδοχέμων τὰ ποηρῶ 19.
41. περί πολιῶν ἀγαθῶν 12.
42. περί πολιῶν μοχθηρῶν 21.
43. περί μοναχῶν χρηστῶν και ἡγμένων ἀγαθῶν 14.
44. περί μοναχῶν παλιμβόλων κ̄ ἄλλων ὁμοίων εἰς κακίαν 24.
45. περί φιλέργων και πιδάτων, και ὅτι χερῶν ποσῶν, ἀφέλειαν γδ̄ ἔχει 119.
46. περί μισίργων κ̄ οὐνηρῶν και καλαφρομένων κ̄ παθυμένων 121.
47. περί κισθηρῶν ἀνδρῶν 27.
48. περί ἀνακατηγμένων 34.
33. De mulieri forti, temperant ac prudente.
34. De mulieribus malis & adteris & omni malitia plenis.
35. De conventu bonorum virorum, & quod cum probis viri familiaritatem inire oportet non improbis.
36. De conversatione pravorum virorum, & quod improborum societates fugiendæ sint, ut non perniciem inferentes.
37. De illis qui optimos & sanctos viros honorant.
38. De illis qui optimos & sanctos viros despectui habent.
39. De odio malitiae, deque illis qui adversantur absurda.
40. De illis qui gaudent rebus malis, & prava complectuntur.
41. De civibus bonis.
42. De civibus improbis.
43. De monachis frugi, & bonis Abbatibus.
44. De monachis iterum delinquentibus & redemptis a malitia.
45. De hominibus generis infidiosis, & quod laborantibus, utile enim esse.
46. De ignavis, fegnibus, orgulentibus, & superbis.
47. De homine sensato.
48. De infansis.

- 49. πρὸς ὀνόματι Θεοῦ χρηστὸν καὶ χάριν
ἔχοντι Θεοῦ edit. Wechel. 164.
- 50. πρὸς ὀνόματι Θεοῦ πονηρὸν καὶ χάριν
μὴ ἔχοντι Θεοῦ 165.
- 51. πρὸς ζυγῶν καὶ σταθμῶν καὶ μέ-
τρων 56.
- 52. πρὸς ζυγῶν καὶ σταθμῶν καὶ μέ-
τρων ἀδίκων 56.
- 53. πρὸς ὀργῆς καὶ θυμοῦ 99.
- 54. πρὸς ἀκακίας καὶ μησημακίας
119.
- 55. πρὸς τὸ πλησίον, ὅτι χρὴ τὰ
βάρη τῷ πλησίον φέρειν, καὶ αὐτι-
λαμβάνουσι αὐτῶν καὶ ἐλέγχειν ἀ-
γαπητικῶς τὰ ἕνα ὡς εἰς γνό-
μῳ παρ' αὐτῶν καὶ μὴ μησημα-
κῶν αὐτῶν 95.
- 56. πρὸς τῶν μὴ ἀφέντων ἀλλὰ μη-
σημακῶν 96.
- 57. πρὸς εὐχαριστήτων καὶ ἀγνωμο-
νιῶν 57.
- 58. πρὸς ἀγνωμονιῶν καὶ ἀχαρι-
στῶν 58.
- 59. πρὸς συμβούλιον καὶ τῶν συμβου-
λίαν καὶ ἐλέγχειν δεχόμενον. χρὴ
τὸ γινώσκον ποταπὸς ὁ σύμβουλος.
titulus solus superest.
- 60. περὶ τῶν συμβουλῶν καὶ ἐλέγ-
χου μὴ δεχομένων 56.
- 61. περὶ αἰσχρῆς ἀγαθῆς 114.
- 62. περὶ αἰσχρῆς ποικίλης 115.
- 63. περὶ τῶν τὰς ὀρέων σφραγισμένων,
καὶ ὅτι ἔχρησται λαμβάνων
ὄραον ἢ ὅπως ὁμοίως 114.

- 49. De fama bona & gratiosa.
- 50. De nomine malo & infamia.
- 51. De stateris, ponderibus & mensuris.
- 52. De stateris, ponderibus & mensuris injustis.
- 53. De animi fervore & ira.
- 54. De simplicitate seu innocentia & oblivione malorum.
- 55. De proximo, quod onera proximi ferenda sint & communione juvanda : & quod amice ipsum delinquentem arguere oportet, & delictorum ejus oblivisci.
- 56. De illis qui non ignoscunt, sed malorum prateritorum memoriam retinent.
- 57. De gratis & candidis.
- 58. De ingratis & minime candidis.
- 59. De consultore ac illis qui consilium & reprehensionem admittunt. Dignoscendum autem qualisnam sit consultor.
- 60. De illis qui consilium & redergutionem non admittunt.
- 61. De pudore bono.
- 62. De pudore pravo.
- 63. De illis qui proclives ad juramentum sunt : & quod juramentum non temere usurpandum, vel omnino jurandum non sit.

Mmm mm 3

64. πρ-

64. περι πολυρκων κ̄ τῶν τὰς ὀρκους ἀπαϊνήτων edit. Wechel. c 115.
65. περι ζήλων ἀγαθῶ κ̄ μιμήσεως χρηστῆς 8.
66. περι ζήλων κ̄ μιμήσεως πονηρᾶς 20.
67. περι ἀγάπης κ̄ εἰρήνης κ̄ ὁμοιοῦσας κ̄ εἰρηνοποιῶν 75.
68. περι μίσους κ̄ ἔχθρας κ̄ τῶν μάχας σωμαπρίων 97.
69. περι καταλαλέων κ̄ περὶ ὑβρεως 72.
70. περὶ γλωσσαλγίας 134.
71. περὶ ἀντιλογίας κ̄ θρασυτη-
70 101.
72. περι προπίπης κ̄ ἀναιδῆς κ̄ ὀργίλων κ̄ θυμώδους κ̄ ὀξύχολων 100.
73. περὶ ἁπεινοφρονῆτων κ̄ πτωχῶν τῶ πνεύματι 42.
74. περὶ ὑπερηφάνων κ̄ σαβαρῶν κ̄ ἀλαζόνων κ̄ κενωδόξων 45.
75. περὶ φιλαυτίας 105.
76. περι πολυπραγμοσύνης κ̄ ἡσυχίας 46.
77. περὶ συνοχῆς πραγμάτων κ̄ περιπασμῶν 47.
78. περὶ παρρησίας κ̄ εἰλεγχῶν 67.
79. περι εὐγενείας κ̄ δυσγενείας 117.
80. περι συνηθείας κ̄ εἴδους 144.
81. περὶ εἰλευθερίας 216.
82. περὶ τῆς σωκείδοτος *
64. Dejuranti us frequenter, & illis qui juramenta exigunt.
65. De bona emulatione, imitationeque proba.
66. De emulatione & imitatione prava.
67. De charitate & pace & concordia & hominibus pacifica.
68. De odio & inimicitia & illis qui contentiones promouent.
69. De obtrestantibus & decorum melia.
70. De garrulitate.
71. De contradictione & temeritate.
72. De temerario & impudente & iracundo & fervido & bilioso.
73. De illis qui humiles & pauperes spiritu sunt.
74. De superbis & fastuosis & arrogantes & inanis gloria desideria.
75. De amore sui.
76. De curiositate & tranquillitate & quiete.
77. De vita negotiosa & variis occupationibus distracta.
78. De fiducia libere loquendi & redargutione.
79. De nobilitate & ignominia.
80. De consuetudine & amicitia.
81. De libertate.
82. De conscientia.

* Hoc caput in edit. Wechel. non inuenio, est autem breue & unico sed insigni-
picteti loco absoluitur, quo docetur, ut pueros pedagogis, ita adultosque
viros conscientie custodiendos a DEO traditos esse.

83. περὶ χρηστότητος edit. Wechel. c. 137. 83. De benignitate.
84. περὶ πραύτητος & ἐυλαβείας 138. 84. de mansuetudine & observantia.
85. περὶ ἀπλῆς καὶ ἀκάκῃς τῶν ἱερέων 6. 85. de simplici & innocente moribus.
86. περὶ παιδείας, καὶ δολίης καὶ σκολιᾶς τῶν ἱερέων 18. 86. de versuto & dolofo & obliquo moribus.
87. περὶ καθαρᾶς καρδίας καὶ τῶν λογισμῶν καὶ συνειδήσεως καθαρῶν ἐχόντων 107. 87. de puro corde & cogitationibus & conscientia pura.
88. περὶ καρδίας πονηρᾶς καὶ συνειδήσεως κακῆς 108. 88. De maligna & impia conscientia.
89. περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας 93. 89. De patientia & longanimitate.
90. περὶ τῶν μὴ ὑπομεινόντων ἀλλ' ὀλιγοψυχῶν 94. 90. De impatientia & pravi hominibus.
91. περὶ πολιτείας σιμῆς καὶ ὑπακοῆς 142. 91. de republica honesta & de obedientia.
92. περὶ πολιτείας ψευδοῦς καὶ ἀηκόων καὶ ἀνυποτάκτων καὶ ἀπόβλητων τοῦ ἡθους καὶ τῆς ἱερέως ἐχόντων 142. 92. de republica culpabili & inobedientibus ac immorigeris & pravo ingenio, malisque moribus præditis.
93. περὶ ἀμειβῆς τῶν ἐν κατ' ἀρετὴν βιωσάντων ἐν ἀπειράτῳ μακαριότητι 283. 93. de remuneratione donanda illis, qui bene honesteque vixerunt, in beatitudine aeterna.
94. περὶ ἀμειβῆς τῶν ἐν κακίᾳ καὶ ἀδείσματι βιωσάντων, καὶ ὅτι δικαστικῆς καὶ ἀπειράτης ἢ ἀποκαταστάσεως αὐτοῖς κόλασις 283. 94. de retributione illorum qui vitam in malitia & illicite transegerunt, & quod poena perpetua infinitaque eis destinata sit.
95. περὶ ἀπολαγῆς καὶ ὑπολαγῆς καὶ ἀσκήσεως 301. 95. de valedictione mundi & subjectione & vita Monastica.
96. περὶ προεσώτων 208. 96. de præfecto.
97. περὶ τῶν ἐπὶ βρώμασι σκαιδαλλομένων καὶ διαφορᾶς τροφῶν 303. 97. de illis qui propter cibos offenduntur, & mensarum diversitate.

98. *ὡς εἰς τὴν μη-σκανδαλίζεν μήτε κρίνειν τινά* 302.
 99. *ὡς εἰς ἀμελῶν καὶ ραθυμῶν, καὶ ὅτι εἰς τὴν νήφωτον, εἰδὲν ἡμᾶς ὁ διάβολος βλάψαι δύναται* 304.
 100. *ὡς εἰς τὴν μετὰ τὴν θείων τῶν χριστῶν μυστηρίων* 308.
98. Quod offendere non oportet neque judicare quetquam.
 99. De negligentibus ac socordibus, & quod si fuerimus sobrii nihil nos laedere poterit diabolus.
 100. De participatione Divinarum Christi mysteriorum.

INDEX SCRIPTORUM

ab

Antonio Melissa laudatorum.

- Æschines Lib. I. cap. 42.
 Æsopus Lib. I. cap. 49.
 Agatho lib. I. cap. 62. lib. II. cap. 1.
 Agefilaus lib. I. cap. 12. 13.
 Alexander Rex lib. I. cap. 53. lib. II. cap. 1. 74.
 Anacharsis lib. I. c. 41. 62.
 Anacreon lib. I. cap. 29.
 Antagenes lib. I. cap. 51.
 Antigonus lib. II. cap. 1.
 Antiphanes lib. I. cap. 35. 59.
 Antisthenes lib. I. cap. 39. 50. 52. lib. II. c. 1. 32.
 Apollonius lib. I. cap. 33.
 Aristides lib. I. cap. 33.
 Aristippus lib. II. cap. 33. 76. Cyrenæicus 34.
 Aristonymus lib. I. cap. 71.
 Aristoteles lib. I. cap. 1. 7. 12. 16. 17. 24. 33. 44. 49. 58. 61. 62. 72. lib. II. cap. I. II. 71. 74.
 Athanasius lib. I. cap. 1. 15. 16. 38. 57. lib. II. cap. 36. 38. 43. 100.
 Basiliius lib. I. cap. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 24. 25. 26. 28. 29. 30. 31. 33. 34. 35. 37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 48. 49. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 61. 62. 63. 64. 67. 68. 72. lib. II. cap. 1. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 11. 17. 18. 19. 20. 22. 25. 26. 27. 28. 32. 34. 36. 38. 39. 43. 44. 46. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 60. 67. 68.

67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 76. 77. 78. 79. 83. 84. 85. 87. 89. 90.
 91. 92. 93. 94. 96. 97. 99. 100. *Epistola ad Gregor. de visa foliaria*
 lib. II. cap. 35. *Orat. contra ebriosos* lib. II. c. 44.
- Bias lib. I. cap. 7. 8. 58. 66.
 Bion lib. I. c. 62.
 Carcinus lib. II. cap. 45.
 Cato lib. I. cap. 29. 33. 63. lib. II. cap. 1. 34.
 Chabrias lib. I. cap. 10. lib. II. cap. 69.
 Chares lib. I. cap. 73.
 Chariclea (Heliodori) lib. I. cap. 22. 70. lib. II. cap. 80.
 Chilo lib. I. cap. 31. 40.
 Choricus lib. I. cap. 10. 65. 72. lib. II. cap. 80.
 Chrysippus lib. I. cap. 53.
 Cleanthes lib. I. c. 50.
 Clemens lib. I. cap. 1. 16. 17. 26. 27. 31. 41. 50. 51. 52. 54. 59. 64. lib. II. cap.
 36. 46. 55. 67. 69. 73. 74. 87.
 Cleobulus lib. I. cap. 62.
 Clitarchus lib. I. c. 13. 31. 36. 48. 55. 58. lib. II. cap. 1. 70.
 Constantinus Imp. lib. II. c. 3.
 Cotys lib. II. cap. 1.
 Crates lib. I. cap. 9. 29. lib. II. cap. 67.
 Critias lib. II. cap. 75.
 Cræsus lib. II. 54.
 Cypselus lib. I. c. 70. lib. II. c. 4.
 Cyrillus lib. I. cap. 7. 13. 16. 20. 32. 38. 44. 61. lib. II. cap. 31. 33. 36.
 37. 72. 84. 85. 88. 94.
 Cyrus lib. II. cap. 1. 54.
 Demades lib. I. cap. 45. 50. 56. 67.
 Demetrius lib. I. cap. 70.
 Democritus lib. I. cap. 14. 21. 24. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 36. 39. 50. 55.
 56. 58. 62. 70. 71. lib. II. cap. 1. 7. 34. 45. 53. 67. 68. 69.
 Demonax lib. I. cap. 7. 10. 25. 53. 70. lib. II. cap. 76.
 Demosthenes lib. I. cap. 24. 29. 50. 52. 59. 73. lib. II. cap. 1.
 Diadochus lib. I. c. 58.
 Didymus lib. I. cap. 16. 33. 48. 50. 56.
 Dio lib. I. cap. 5. 24. 40. 52. (Romanus 70.) lib. II. cap. 1.
 Diodorus lib. I. cap. 10. 34. 70. lib. II. cap. 1.

- Diogenes lib. I. cap. 31. 35. 39. 49. 52. 58. 60. Lib. II. cap. I. 10. 12.
34. 69. 74. 75.
- Dionysius lib. I. cap. 19. 21. 74. lib. II. cap. 3.
- Dionysius Rex lib. I. cap. 53.
- Dionysius Alexandrinus lib. II. cap. 45. 72.
- Diphilus lib. I. cap. 34.
- Dorotheus lib. I. cap. 72. lib. II. cap. 95. 99.
- Empedocles lib. I. cap. 50.
- Epaminondas lib. II. cap. I.
- Epicharmus lib. I. cap. 17.
- Epictetus lib. I. cap. 13. 14. 21. 24. 39. 52. 55. 58. 65. 67. 72. lib. II. cap.
7. 9. 15. 82.
- Epicurus lib. I. cap. 29. 45. lib. II. cap. 54.
- Esaías Abbas lib. I. cap. 39. 52. 68.
- Ex Ethnicis lib. I. cap. 47.
- Evagrius lib. I. cap. 14. 17. 21. 38. 41. 70. lib. II. cap. 3. 4. 17. 54. 55.
70. 73. 74. 87. 99.
- Euclides lib. II. cap. 76.
- Eumenes lib. II. cap. I.
- Euripides lib. I. cap. 7. 24. 33. 49. 58. 71. lib. II. cap. I. II. 59. 60.
71. 79.
- Eusebius lib. I. cap. 31. lib. II. cap. 63.
- Favorinus lib. I. cap. 52. 70. lib. II. c. 17.
- Firmus lib. I. cap. 24. 26.
- Γερονίου. Vide infra, *ωατερονός*.
- Glyco lib. II. cap. 89.
- Gregorius Naz. Theolog. Lib. I. cap. 1. 2. 3. 5. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 21.
21. 22. 23. 24. 26. 27. 29. 30. 31. 32. 33. 35. 37. 38. 39. 40. 41. 42.
44. 45. 47. 48. 50. 51. 52. 54. 55. 56. 57. 58. 60. 61. 62. 63. 64. 65.
66. 67. 69. 71. 72. 73. 74. lib. II. cap. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. 9. 11. 12. 13.
18. 19. 20. 21. 23. 24. 26. 27. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 43. 44. 45.
46. 53. 55. 56. 57. 60. 61. 63. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 74. 75. 76.
78. 79. 80. 83. 85. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 98.
- Gregor. Nyssenus lib. I. cap. 2. 16. 20. 26. 27. 29. 30. 31. 44. 48. 56. 60.
71. 74. lib. II. cap. 20. 31. 43. 63. 67. 74. 76. 83. 87. 88.
- Gregor. Thaumaturgus Neocesar. lib. I. c. 1.
- Heraclitus lib. I. cap. 59.

- Hermogenes lib. II. cap. 24.
 Herodorus lib. I. cap. 8. 48.
 Hiero lib. I. cap. 56.
 Hippothoon lib. II. cap. 17.
 Iamblichus lib. I. cap. 14.
 Ignatius lib. I. cap. 14. lib. II. cap. 23. 43. 67. 84. 89. Theoporus
Epist. ad Magnesios lib. II. cap. 19.
 Incertus lib. I. cap. 5. 32. 36. 37. 39. 60. 65. 70. lib. II. cap. 10. 45.
 Joannes Chryostomus lib. I. cap. 1. 3. 5. 7. 10. 13. 14. 15. 16. 17. 19.
 20. 21. 22. 24. 26. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 41. 42. 44.
 46. 47. 48. 49. 51. 52. 53. 55. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 64. 65. 66. 67.
 68. 69. 71. 72. 74. lib. II. c. 1. 3. 6. 9. 11. 17. 18. 20. 23. 26. 31. 32.
 34. 35. 36. 37. 38. 45. 46. 53. 55. 56. 57. 59. 60. 61. 63. 64. 68. 69.
 70. 71. 73. 74. 75. 77. 78. 79. 80. 84. 85. 89. 91. 93. 94. 95. 96. 98.
 99. 100.
 Joannes Damascenus lib. II. cap. 1.
 Joannes Scholasticus, Climax lib. I. cap. 14. 16. 36. 66. 69. lib. II.
 cap. 74.
 Josephus lib. I. cap. 16. lib. II. cap. 4. 87. 89.
Antiquitatibus lib. I. cap. 61.
 Irenaeus lib. I. cap. 1. lib. II. cap. 1.
 Isaacus lib. II. cap. 77.
 Isidorus Pelusiota lib. I. c. 22. 48. 50.
 Isocrates lib. I. cap. 7. 10. 24. 25. 29. 35. 46. 49. 60. 61. 63. 64. 70. lib.
 II. cap. 1. 11. 68. 70. 78.
 Justinus Philosophus lib. I. cap. 19. lib. II. cap. 6. 43.
 Lamachus lib. II. cap. 67.
 Latus lib. I. cap. 50.
 Leucippe (Achillis Tatii) lib. I. cap. 5. 60. 72. lib. II. cap. 53.
 Libanius lib. I. cap. 24. 25. (Sophista 70.)
 Lucianus lib. I. cap. 33. 53.
 Lycurgus lib. I. cap. 73.
 Marcus (Anachoreta) lib. I. cap. 16. 17. 39. lib. II. cap. 93.
 Martinus (fortasse Marcus) Anachoreta lib. II. cap. 54.
 Maximus lib. I. cap. 53. lib. II. cap. 55. 75.
 Menander lib. I. cap. 13. 21. 24. 25. 40. 41. 52. 60. lib. II. cap. 1. 53. 74.
 Methodius lib. I. cap. 13. lib. II. cap. 55. 60.

- Metrodorus lib. II cap. 89.
 Milesius lib. II. cap. II.
 Moschion lib. I. cap. 24. 48. 51. 53. 58. 63. 70. 72. lib. II. cap. 54.
 Mufonius lib. II. cap. I.
 Nico lib. I. cap. 24. 56.
 Nilus lib. I. cap. 5. 6. 7. 31. 36. 43. 46. 48. 70. 71. lib. II. cap. 17. 25.
 60. 70. 73. 76. 77. 89. 91.
 Oenopides lib. I. cap. 49. 50.
 Oppianus lib. II. cap. 92.
 Πατριάρχων, (πατέρων) lib. I. cap. 15. 16. 73. lib. II. cap. 73. 92.
 Phalaris lib. II. cap. 79.
 Phavorinus. vide Favorin-
 Philemon lib. I. cap. 53. 64. lib. II. cap. 18.
 Philippus lib. II cap. 1. 69.
 Philistion lib. I. cap. 25. 27. 31. 55. 58.
 Philo lib. I. cap. 1. 5. 7. 8. 11. 14. 16. 17. 21. 22. 24. 27. 30. 31. 32. 38.
 39. 42. 50. 52. 61. lib. II. cap. 1. 2. 7. 9. 11. 12. 13. 18. 20. 21. 23. 24.
 27. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 39. 40. 41. 43. 44. 45. 46. 55. 57. 60. 62. 63.
 64. 67. 71. 73. 74. 75. 77. 80. 86. 87. 88.
 Philoxenus lib. II. cap. 34.
 Photium lib. I. cap. 52.
 Photius Patriarcha lib. I. cap. 24. 26. 29. 48. 53. 70. 72.
 Pittacus lib. I. cap. 24.
 Plato lib. I. cap. 35. 45. 50. 58. lib. II. cap. 53. 74. 75.
 Plotinus lib. I. cap. 54.
 Plutarchus lib. I. cap. 7. 8. 16. 20. 21. 23. 24. 25. 29. 34. 35. 36. 41. 53.
 53. 60. 61. 62. 64. 70. 72. 73. lib. II. cap. 1. 17. 18. 19. 20. 53.
 Polyznus lib. I. cap. 51. lib. II. cap. 80.
 Posidippus lib. I. cap. 72. lib. II. cap. 83.
 Procopius Rhetor lib. I. cap. 7. 68.
 Protagoras lib. II. cap. 34.
 Pythagoras lib. I. cap. 8. 39. 41. 48. 52. lib. II. cap. 78. 89.
 Reginus lib. I. cap. 53.
 Romulus lib. I. cap. 48.
 Salomonis Sapientia lib. II. cap. 6. 32.
 Sapientes septem.
 Scolion lib. II. cap. 17. 20.

- Sclerias** lib. II. cap. 79.
S. Serapion. lib. I. cap. 2. lib. II. cap. 43.
Serinus lib. II. cap. 76.
Severianus lib. I. cap. 1. 22. 66.
Sextus lib. I. cap. 9. 24. 29. 33. 53. 68. 73.
Simocattus lib. I. cap. 60. vide **Theophylact.**
Simonides lib. I. cap. 73.
Socrates lib. I. cap. 5. 14. 23. 24. 25. 29. 31. 34. 35. 36. 50. 52. 53. 58.
 59. 60. 62. 70. lib. II. cap. 34. 45. 63. 70. 71. 74. 75. 78. 80.
Solon lib. I. cap. 8. 24. 50. 67. 68. lib. II. cap. 19. 15. 17.
Sophocles *Ajace* lib. I. cap. 8.
Sofratus lib. II. cap. 79.
Sotion lib. I. cap. 52.
Sofratus.
Stratonicus lib. I. cap. 56. 63.
Symeon lib. II. cap. 17.
Synefius lib. I. cap. 7. lib. II. cap. 9. 61. 69.
Thales lib. II. cap. 76.
Themistocles lib. II. cap. 83.
Theocritus lib. I. cap. 50.
Theodoretus lib. I. cap. 17. 38. 51.
Theognis, lib. I. cap. 7. 24. 39. 48. lib. II. cap. 53.
Theologus, vide **Gregorius Naz.**
Theopemptus (al. **Theopempus**) lib. I. cap. 45. 72. lib. II. c. 54. 79.
Theophilus lib. I. cap. 2.
Theophrastus lib. II. cap. 71.
Theophylactus Simocattus lib. II. cap. 70.
Theotimus lib. I. cap. 16.
Thelphis lib. I. cap. 29. lib. II. cap. 79.
Xenophon lib. I. cap. 13. 45. lib. II. cap. 1. 45.
Zaleucus lib. I. cap. 55. 67.
Zeno lib. I. cap. 2.

XIII. Præter hæcenus commemoratos Locorum communium scriptores editos Jo. Stobzum, Maximum Confessorem, Jo. Damascenum, & Antonium Metissam, existant & Græcæ sententiarum, typis ex scriptæ collectiones quædam, de quibus dicere me memini.

Βάσιϑ, Γερμανός, Γερμίνϑ, Γρηγοριϑ, Δημάδης, Δημήτριϑ ὁ Φαλη-
 ρεύς, Δημόκριτϑ, Δημοσθένης, Δημόναξ, Διαγόρας, Δίδυμϑ, Διο-
 γένης, Διονύσιϑ ὁ πρεσβύτερος, Δίων, Ἐμπεδοκλής, Ἐπίκροϑ, Ἐπίκτη-
 τϑ, Εὐκλείδης, Εὐκριτϑ, Εὐπολις, Εὐειπίδης, Εὐσέβιϑ, Θαλῆς,
 Θεανώ, Θεμιστοκλής, Θεόκριτϑ, Θεόπριμπϑ, Θεοφύλακϑ, Θεόφρα-
 ϑ, Θεκυδίδης, Ἰσοκράτης, Ἰωάννης ὁ Κλίμαξ, Λύκων, Μενέδημϑ,
 Σολομών, Χρυσόσομϑ.

Varia Locorum Communium col- lectiones ineditæ.

Απομυτι Αποφθίγματα καὶ γνῶμαι Διὰ Φόρον Φιλοσόφων κτ' ἑσυχῆον MS.
 in Bibl. Cæsarea Lambec. III. p. 200.

Michaelis Apostolii Iouid. vide quæ notavi lib. IV. cap. 9. § 9.

Georgidii Monachi Γεωργιδίᾳ Μοναχῶ γνῶμῶν ἐκλογή συλλογεῖσα ἐκ τῆς
 Δείας γραφῆς καὶ ἀγίων πατέρων ἢ τῶν ἐξω διδασκαλιῶν. Memo-
 rat Allatius de Georgiis p. 427. qui testatur in alio Codice inscri-
 bi: γνῶμαι συλλεγεῖσαι ὑπὸ Ἰωάννη μοιάζουτος ἔ καὶ Γεωργίδη, κτ'
 ἑσυχῆον.

Joannis Monachi Damasceno antiquioris Parallela in Codice Segue-
 riano & in non paucis diversa ab illis quæ sub Damasceni no-
 mine Lequinius edidit. Vide Clariss. Montfauconi Bibliothecam
 Coislinianam pag. 290. qui etiam de variis aliis Collecta-
 neorum voluminibus MStis in illa Bibliotheca videndus, *Απο-
 μυτι* quidem pag. 188. 192. 412. 413. sq. tum de collectaneis
 Moralibus *Antiochi*, p. 190. seq. & *Niconis* p. 197. seq.

Otionis Thebani συναγωγή γνῶμῶν ἤεν ἀνθολόγιον πρὸς Εὐδοκίαν τὴν
 γυναικα Βασιλέως Θεοδοσίᾳ τῆ μικρῆ, Βιβλίῳ γ', Suidæ memora-
 tur, & nescio an integra usquam adhuc exstat, licet fragmenta
 quædam illius servata esse videntur in Codice Cæsareo de quo
 Lambecius V. p. 279. seq.

CAPUT XXXI.

CHORICII Sophistæ Orationes duæ

*Una in funere PROCOPII Gazæi Sophistæ, altera in SOMMIUM
Duce[m], nunc primum editæ e Codice Holsteniano.*

PROCOPIUS e Gaza Phœnicæ, scriptor Christianus, a Procopio Cæsarensi (de quo alibi * dixi) diversus, licet iisdem Justiniani claris temporibus, prænomine JOANNES appellatur, siquidem is est de quo hoc Scholion ad Joannis Gazæi Grammatici ἐκφραση ἔ κοσμικῆ πινακῶ e MS. Palatino legitur apud Holstenium ad Stephanum Byz. in Γάζα. ἡ πόλις αὐτῆ φιλόμουσος ἦν καὶ ἐπὶ τῆς λόγου εἰς ἄκρον ἐχολακία. Ἐλλόγιμος γὰυτῆς τῆς πόλεως ἰσότης Προκόπιου, Τιμόθεου ὁ γράψας ἐπὶ ζῶντος Ἰουλιανῶ, καὶ οἱ τῶν Δυναστευτικῶν ποιηταὶ ἀσφόροισι. Illum Procopium Magistrum suum, iuncto fato, laudavit pro funere discipulus CHORICIUS, cujus Orationem memoravit jam pridem Photius Codice CLX. γέγονε δὲ Χορικός ἐπὶ ἡδασκάλου Γελευτῆ ἐπιταφίῳ ὑπόθεσις. Ex illa profert nonnihil Allatius ad Georgium Acropolitam pag. 269. & ad Epistolas Socraticas p. 138. Ante Allatium Casaubonus p. 89. ad Polybium. Atque adire integram voluit idem Allatius libro συμμίσεων septimo. Holstenius quoque, qui ex Vaticano Codice excerpserat, edidit in pollicitus est in Vita Porphyrii Philosophi. Eandem descriptam e Codice Holsteniano pridem miseram ad desideratissimum nostrum D. GODFRIDUM OLEARIUM, qui illam Procopii libros sacros Commentariis præmittere destinabat. Sed quoniam acerbo Viri eruditissimi obitu etiam præclari illius operis spes intercepta, vel saltim in longius dilata tempus est, rogavi præstantissimum Virum JOANNEM CHRISTIANUM WOLFIIUM, Reverendi ac sapius laudati mihi celeberrimique JO. CHRISTOPHORI WOLFII, Pastoris ad S. Catharinæ dignissimi Fratrem, ut Orationem illam Latine verteret, quod etiam promte ac feliciter est executus. Ei alteram ejusdem Choricii Orationem subjunxi in Som-

* in Volumine VI. Bibliothecæ hujus p. 248. seq. Vide etiam, si habet, quælibet de Procopio Gazæo p. 258. seq.

mium Ducem cum versione, quam itidem suadente me composuit Nobilissimus Vir GUILIELMUS de HERTOGE, Hamburgeris, cum in Gymnasio nostro Græcis litteris haud ignaviter daret operam. Comperi porro in Regis Christianissimi Codice MS. 2662. pag. 100. de Choricio Sophista quædam legi paullo aliter ac in Photii Bibl. cap. 160. Deinde sequi orationes illius quatuor, 1) in Σύμμων τραπεζιτην, 2) ἐπιτάφιον ἐπὶ Μαρίας μητρὸς Μαρκιανῆς Γαζῆς ἐπισκόπου, καὶ Αναστασίου ἐλευθεροπόλεως ἐπισκόπου. 3) ἐπιτάφιον ἐπὶ Προκοπίῳ Σοφιστῇ Γαζῆς. Et 4) μελέτην quandam, plures enim Choricii μελέτας & συντάξεις λόγων Διόφωρος Photius memorat. Citatur etiam Choricus aliquoties in Collectaneis Antonii Melissæ & a S. Maximo.

Χορικία Σοφιστῆς Ἐπιτάφιον ἐπὶ
Προκοπίῳ Σοφιστῇ
Γαζῆς.

Choricii Sophistæ Oratio fune-
bris in Procopium, Sophistam
Gazæum

Jo. Christiano Wolfio interprete.

I.

Ὁ λόγος εὐχεταί μὲν, εἰς ἀναγκη-
ν τοιαύτης ἐλθὼν ὑπεθέσεως, Τι-
μᾶ ἢ τὴν ὁσίαν ἔτεθνεώτῃ ἐμοὶ
παιδείῃ, ταύτην αὐτῇ καὶ δύνα-
μιν ἀποδίδὸς ἀμοιβήν. Ἴσως μὲν
ἄλογόν τι δόξω ποιῆν, εἰ ψυχαγω-
γίας αὐτῆς ἐκείνης μᾶλλον δεόμενός
ἴτα τὸς ἄλλους ὡς ἀμυθείᾳ πείρω-
μαι· ὡς ἀπλήσιον ἔδ', ὡς περ' ἄν,
εἰ σφόδρα πόδε νοσῶν, τὸς ἤτιον ἀλ-
γῆς χειραγωγεῖν ἐβυλόμην.

II. Πλὴν, ὅσῳ μικρότερον ὑπὸ
τῆ ἀθυμίας πειρίζομαι, τοσάτω μᾶλ-
λον ἔφέρω σιωπᾶν, διαφιλῶσιν
εἰς λίαν ἀχθόμενοι πάσχειν, οἷς ἴα
καὶ μόνῃ ὧν ἴς τυγχάνη, ἰδίαν αὐ-
τῆς ἐαυτῆς διεξέρχεται λύπη. Ἐγὼ

I.

Dolet præfens oratio sibi tale
argumentum necessario tractan-
dum obvenisse, cupitque sanctam
honorare Præceptoris mei demor-
tui memoriam, & hanc illi retri-
butionem pro virili rependere.
Fortasse quidem stulte agere vi-
debor, si ipsemet solatio præ reli-
quis omnibus indigens, tamen a-
lios consolari tentem. Idem enim
propemodum est, ac si pedibus
gravissime ægrotans, minus labo-
rantes manuducere vellem.

II. Sed quanto magis mærore
premor, tanto minus silentium
servare queo, quod illis, qui valde
cruciantur, usu venire solet, in qui-
bus etiam si quis solus sit, ipse ta-
men suam sibi tristitiam exponit.

Οοοοο

ἢ καὶ

ἢ καὶ ἄλλως ἀχαριστίας ἐγκλημα-
 φέρων πρὸς τὴν τῶν δακρυῶν ἠγωνι-
 σάμεν φεράν, ἀνακόπῃεν φιλονει-
 κῆσαν τὸν λόγον, ἄτοπον, ὡς εἰκός,
 οἶνα ἰομίσας, παρ' ᾧ λειμῶνας ἀτ-
 τικῆς ἐδρεψάμεν, τὰ τῶν τῶν τάφον
 σιγῇ παρελθόν. Πάλαι μὲν νομο-
 θετήτη τῆτο τοῖς θάπτομῶσις, ὅ-
 σοι τὸν βίον ἀμέμπῳως διήλθον, ἀ-
 θλον καὶ γέρας ἀπολαμβάνειν τὸν
 ἔπανον. εἰ ἢ καὶ μήπως κείμῳ
 ἔτῳ ἔτυχεν ὁ θεσμός. ἐπέυθεν
 εἰν εἶδει νόμον κερῆσαι τοῖστων, ἔ-
 πρὸς δόξαν ἔ τεθνεῶτῳ, ποίαν
 γὰρ εὐκλειαν χαρίζεται λόγῳ ὀπί-
 σω ἢ ἀξίας βαδίζων, πρὸς ὅσῃσιν
 ἢ μάλλον τῶν ζώντων. Μεγίστη γὰρ
 ἐπὶ τὰ βελτίω ὡς ἐγκλησις ἢ τῶν αἰ-
 γαθῶν εὐφημία.

III. Ἡ μὲν ἔν Φύσις δοκεῖ μοι τὸν
 αἰδέα τῆτον ἐνεγκῆν εἰς ἀνθρώπους,
 ὡσπερ ἀρετῆς ἀνθρωπίνης εἰκόνα,
 βελονίμῃ φιλοεχνησῆαι καὶ ὡς ἐστῆ-
 σαι σαφῶς, ὅπως ἐκάσῳ βιώνα
 προσήκει. Ἐλπὶς ἢ ἡ πάντα πεί-
 θουσα ὡς ἁχωρεῖ τοῖς ἐκείνῃς πλε-
 νικτήμασι, καὶ ἔκ ἀνέχεται πεί-
 θειν, ὡς ἀνδρα παρόμοιον ἤξει πο-
 τὲ φέρων ἢ χερόνῳ. Ἐκείνῳ γὰρ
 ὅτι παυόιον, αὐτόν καὶ ἀλείψαίῳ
 ἔν παλῶς, εὐκοσμία καὶ τρεῖσιν
 καθεστηκότες τῶς ὑπὸ γονεῦσιν ἐπι-
 μιλῶς τρεφομένῃς ἀπέκρυψε. καὶ
 ὡς ἐκείνῳ αὐτῷ ῥασιῶν διώκειν
 δυῶν ἀμάχων συμβέλων, νεότης

Ego vero ingrati alioqui animi
 maculis notandus, lacrymarum
 fusioni restiti, quæ sermonem in
 pedire contendit: absurdum enim
 ut par est, judicavi, apud quæ
 prata attica decerpfi, hujus funu
 silentio præterire. Olim quidem
 lege sancitum est hoc de sepukis
 quotquot cursum vitæ recte cos
 fecerunt, ut præmii & muneris lo-
 co laudem acciperent. Imo ven-
 si vel maxime nunquam hæc la-
 lata esset, vel ab hoc tempore
 men æquum foret, talem legem
 non quidem in gloriam demortui
 (quidē illi enim celebracionem
 fert sermo, qui infra meritum sub-
 sistit) sed potius in emolumentum
 viventium obtinere. Maximus
 enim ad meliora incitamentum
 est bonorum laus.

III. Igitur natura quidem quæ
 videtur visum hunc inter homi-
 nes collocasse, tanquam quæ velit
 virtutis humanæ exemplar perfè-
 cue effingere & exhibere, secun-
 dum quod unum quemque vivere
 deceat. Spes autem, quæ nihil
 persuadet, illius prærogativa
 edit, nec persuadere conatur, al-
 quando tempus esse venturum,
 quod assimilem virum ferat. Ille
 enim adhuc patre orbatus præ
 modestia & moribus bene consti-
 tutis illos, qui sub parentum cura
 educati erant, obscuravit: Et cum
 duo invicti consiliarii illum ad-

τε καὶ παλῶς ἐρημίας, ἔδειξε πεί-
ρα τῶν ἔργων, ὅτι Οὐσίς δεξιά καὶ
ἐξ ἡλικίας καὶ ἐξ ὀρφανίας ἐπὶ
τὸ χεῖρον ὠθήται, αὐτὴν πρὸς τὸ δέον
ἑαυτὴν οἶδεν ἀνθελκῆν.

IV. Τοιγαρῆν ἐπὶ μὲν Θύρας
ἦκε ποιητικῶς, ἡλικίαν ἔχων, ἣν
οἱ τὰ πρῶτα παιδευόμενοι γραμμα-
ταί. Εἰς ἑρμῆ ἢ παλαιστράν ἐφοί-
τησεν, χρόνον ἄγων ἰσοτάτον, ὅσον
οἱ τὰ μισῶν ἐτι μανθάνοντες, βῆμα
ἢ καὶ νέων χορὸς αὐτὸν διδέξατο τοῖς
τὰ ῥητόρων τελευτήσιν ὁμήλικα. καὶ
ἦν ἀρξάδοξον θέαμα καὶ ἰερπνόν τοῖς
μαθηταῖς ἡλικιώτης διδάσκαλος,
εἰ μὴν τὸ βραχὺ τὴν ἡλικίας ἐγκατα-
φρόνητον ἐπῆρχε τοῖς φοιτηταῖς,
ἀλλὰ τὸν νέον ὡς πρὸς βύτην ἔχονον-
το τὴν ἐπιστήμην αἰδέμενοι. Περι-
κλέεις μὲν εἶπε μίγα καὶ θρυλλόμε-
νον ἦν πλεονέκτημα, ὅτι τὴν ἐκκλη-
σίαν τὴν ἀττικὴν αὐτὸς μὲν ἀπόνητο
σύγχυσις εἶχε καὶ ῥαθυμία καὶ τα-
ραχή, καὶ κόσμος ἦν ἰδοῖς τῶν ποι-
ημάτων. φανέντος ἢ, πρὸς τὴν
πρωτὴν ὄψιν ὁ δῆμος μετῆρρυθμίζετο.
τὴν ἐκείνη ἢ ποίμνην εἶδες ἀν πα-
ρόντος καὶ μὴ, τὴν αὐτὴν εὐσημοσύ-
νην φυλάττεσαν, βεβαίως αὐτοῖς ἐπι-
λωμένης τὴν εὐκοσμίας.

V. Δύο γὰρ ὄντων, εἰς ἀρετὴν βα-
σανίζεσαι σοφιστῶν, τὰτε καταπλήτ-
την τὰ θεάτρα σωείσει λόγων καὶ

monerent; ut voluptati indulge-
ret, juvenus nempe & orbitas pa-
tris ipsa rerum experientia osten-
dit, quod natura dexterior quam-
vis a juventute & orbitate ad dete-
rius impellatur, se ipsam tamen ad
officium retrahere noverit.

IV. Itaque ad fores poeticas ve-
nit, cum ejusdem ætatis esset cum
illis, qui primis literarum elemen-
tis imbuuntur. Palæstram vero
oratoriam ingressus est, talem a-
gens ætatem, qualem illi, qui stu-
dia humanitatis adhuc discunt.
Suggestus vero & chorus juve-
num illum recipiebat arte oratori-
a initiatis æqualem. Atque discipu-
lis cœtaneus Præceptor mirabile
& jucundum spectaculum erat,
nec sane parva ætas contemtiore-
rat discipulis, sed juvenem tan-
quam senem reverebantur, scienti-
am venerantes. Periculis quidem
illustri & celebri admodum fuit
gloria, quod eo quidem absente
comitia attica confusione & negli-
gentia & tumultu laborabant, re-
rumque transactarum nullus erat
decor; redeunte vero illico ad pri-
mum conspectum populus in or-
dinem redigebatur. Hujus vero,
etiam ubi abesset, cœtum videres
sane eandem honestatem fervare,
quia in iis modestia altissimis de-
fixa erat radicibus.

V. Cum enim duo sint, quibus
virtus Sophistæ probatur, theatra
nempe sapientia & legantia ser-
Ooo oo 2 κάλλει

κάλλει, ἴτε ἴς νέες μυσαγωγέων. τοῖς ἴων ἀρχαίων ὀργίοις, ἐκείνοι γάρ, ἔτε τὴν παλαιὰν ἀσώλοισι παροιμίαν, χαλεπὰ γὰρ φησι τὰ καλὰ, ἔτε τὴν πολλὴν ἀκοὴν ἀμύητον εἶναι ἴων οἰκείων βελόμβροι συγγραμμάτων, ἔτε τὴν ἀνδρωπείαν περὶ ἀμφοῖν φύσιν τὸ μὴ εὐκόλως ἀνυόμβρον ἢ θαυμάζουσαν, ἴμωσαν ἢ τὸ πόνω τινὶ κατορθύμενον. Ἐκείνοι τοίνυν ἐν ἴτων εἰρημένων ἢ καὶ σύμπαντα ταῦτα σκοπήσαντες, ἢ πᾶσι βασιμοῖς τὰς οἰκίας πρέσθικαν ἴεχνας. οὐδὲ παντὸς ἀνδρὸς, τὸ λεγόμενον, ἔτος ἐστὶν ὁ πλῆξ. Ὁ ἢ φύσεώς τε ῥώμη καὶ πόνων ἐπιμελεία καθάπερ ἐκάστῳ σωθεσκέμει. ὅσα πεποιήκεν ἑκάστῳ, ἔτω σὺν ἀκρβεία τὰ πάντα ἦγεν εἰς φῶς.

VI. τὰ μὲν δὴ λεχθέντα τοῖς τοῖς. πρὸς ἢ τὴν ἴων νέων ἀκρίασιν πρὸς τις, ἢ λέξις αὐτὸν ἀλλοθρία ἐλάτθανε τῆς ἀττικῆς ἢ νόημα πῶρῳ πλανώμενον ἔσκοπῃ, ἢ συλλαβῇ τις ἐπιβλεψύσα τῷ ῥυθμῷ, ἢ σωθῆκη τὴν ἐναντίαν ἔχουσα ἴαξιν ἢ εὐφραυνῆς τὰ ὄτα. Ρᾶον ἂν τις διέλαθεν ἀρίωνα τὸν μεθυμοναῖον, ἢ τὸν λέσβιον τέρπανδρον ἐκμελῶς κινῶν τὰς χορδάς, ἢ περὶ ἐκείνον ἀρρυθμὸν τις φθρηξάμει. Ἀλλὰ μὲν ἠνίκα τὰς οἰκίας γοναῖς εἰς διάλερον ἤρχετο φέρειν, ἐποίει ἢ τῆτο πολλάκις εἰς ἐρωτα λόγον ἰγίρων ἴς νέες, λογαδα πᾶσαι ἐξ-

monum attonita reddendo, & juvenes veterum mysteriis iniciando. Illi enim sive vetus proverbium servantes, quod difficilia esse affirmat quæ sunt pulchra, sive vulgus auditorum suarum commentationum imperitos esse cupientes, sive naturam humanam intelligentes, quæ facile expedita non admiratur, honorat vero, quæ labore quodam prospere cedunt; illi igitur vel unum aliquod dictosam veletiam omnia hæc considerantes, non omnibus obviis suas artes proponunt, nec, juxta tritum illud, unicuique hæc succedit navigatio. Hic vero sicut naturæ vi & laborum industria cum uno quoque certabat, & paria faciebat cum singulis, ita accuratissime omnia in lucem protulit.

VI. Talis quidem fuit in illis quæ dicta sunt. In audiendis vero juvenum declamationibus quæ non vocabulum ab attica puritate discedens illum latuit, non sententia a scopo longius aberrans, non syllaba quædam numero oratorio infecta, non structura ab eadem dicendi ratione aliena, quæ non delectare posset. Facilius aliquis Arionem Methymæum aut Lesbium Terpandrum lateret, si minus concine chordas pulsaret, quam illum, si quid dissonum loqueretur. Sed quando ipsi fuerint suos in theatrum producere placebat, faciebat

ἔλπει

ἐπληρίην ἀκοήν ἢ γὰρ τὸν σύλλογον
περιμετῶντας ἐκῆλκιν, ὥστε τῆν ἰσο-
κράτους ἐν τῷ Ἰάφῳ Σοφῆνα δηλῶ-
σαν ὡς ἰθὺς παύσας ὁ Πάτωρ, ἔ-
χω αὐτῆ προσήκει τὸ μῆμα.

VII. Διπλῆς ἔν, ὅπερ ἔφη, ἔ-
σθις βασάν, καὶ ἢ ἴς γνησίως
ὀνομάζειται σοφιστής, ἔκ ἀν ὄγνω-
σαν, ὅθεν τὸν ἀνδρα μᾶλλον θαυ-
μάζειν. Ἐφης δ' ἀν οὐκίως Δημο-
σθένους ἴσποι εἰς ἀνθρώπους ἐλθῶν.
καὶ ἐγώγε, εἰ μοι ἰσάστοι ἐξῆν, ὁ-
σον τοῖς τῶν δραμάτων ἡμιουργοῖς,
καὶ πρόσωπα πλάττειν παρῆχον ὁ-
μοι ῥητόρων, αὐτῆν ἀν εἰσῆγον ῥη-
τορικὴν ἐν εἰδει γυναικὸς πενθικὴν
ἐσθῆτα περικεκμημένης, ἔτας ὄφρυς ἐπ-
αιρέσης, ἔ βαδίσματι σοθαρῶ πε-
χηρῆς, καὶ ἐκ φύσεως ἔχη τὰ
ἴσιαυτα ῥητορικῆ, ἀλλὰ σωεσαλ-
μῆς ἴς καὶ ἴσπεσοφρονέσης, εἰκί-
τως, ὅτι ἔ θιάσθ τὸν κορυφαῖον
ἐσῆρηται, καὶ πρέποια τῷ πᾶθι
βοώσης· ἴς γένομαι; ἴνα λάβω
πῆψυχῆν; πῶθεν μοι γνησίαι
ἴς ὄφρυς, κῆμασι θείλων ἴς
καθῶ θεῶς, ἢ μιδὸν ἀπαλῶν μοι
ἢ μελωδίας, ἴην ἐκείνη ψυχῆν, εἰα
δῆ ῥαψωδῶσθ ἐν ποιηταί.

autem hoc sapius, ut juvenes ad-
dicendi studium excitaret, peri-
tissimos quosque auditores stupe-
fecit, nec minus, qui concionem
circumstant, demulsi, ut Sire-
nen, quæ in tumultu Isocratis in-
nuit, quemadmodum Orator iste
omnes delectaverit, ipsius monu-
mentum habere sit æquisissimum.

VII. Cum igitur, quod dixi, du-
plex sit documentum, quod So-
phistæ genuini nomen conciliare
cuiquam possit, non sane scive-
runt, quid magis in viro isto admi-
rarentur. Merito autem diceres ex-
pressam Demosthenis imaginem
in mundum venisse. Equidem, si
tantum mihi liceret, quantum Tra-
gædiarum Scriptoribus datum est,
& leges permitterent, Rhetorum
personas fingere, ipsam Rhetori-
cam introducerem specie mulieris
lugubri vestimento indutæ, non
supercilia tollentis, non incessu ar-
roganti utentis, quamvis Rhetori-
ca a natura talia habeat, sed ani-
mum contrahentis & humilita-
tem præ se ferentis, idque merito,
quia cætus sui coryphæo destituta
est, affectuique suo convenienter
exclamantis: Qualis fio? Quod-
nam admittam solatium? unde mi-
hi obtinget Orpheus aliquis, chor-
darum pulsibus demulcens DEos
inferos, animamque illius cantus
præmium mihi repescens, sicut
carmine decantant Poëtæ.

VIII. Ταῦτα δικαίως ἀν εἶποι ῥη
 τερκὴ Ἰοσάτῃ χερύεσσα παιδευθῆ,
 κέλτρον ἐμβαλόηⓄ ἐρωτικὸν Ἰαῖς
 μεγίσταις ἰῶν πόλεων καὶ λόγων ὀ-
 ρεγομίας. Ἐπόδησε τῆτον * ἡ πε-
 ρι τὸν Ὀρόνην κελύη πόλις ἡ Λιβα-
 νίς μήτηρ. Ὁμοια πέποιθεν ** ἡ
 Φοινίκων μηρὸς πόλις. Παρήλθεν ἐ-
 κατέρας τὸ Φίλτρον ἡ ΚαίσαρⓄ, ***
 γὰ μὲν βιαζομένη, τὰ ἧ κολακεύ-
 σα, τὰ ἧ περιρμένη χρυσίῳ πολλὰ
 δαλίαιεν, οἷσις αἰεὶ μηχαναῖς ἐρα-
 τῆς πρὸς ἄγραν κέχρηται παιδικῶν
 ἕως οἷς μὲν εἶλε τὸ θήραμα.

* Antiochia.

** Tyrus.

*** Cæsarea Palæstina.

IX. Ἐλῦσα ἧ Φυλαίτῃεν ἕκ εἶχεν
 ἰχυροτέρεις ἀγομένον λίνοις πόθῳ τῷ
 ἐνεγκύσῃ, καὶ γὰρ τροφῆα καλῶς
 ἀπέδωκε τῇ πατρίδι, τοσαύτας ὀ-
 μῦ καὶ τοιάυτας ἐν δευτέρῳ θέμῃⓄ
 πόλεις, καίτοι χωρὶς ἀξιωματῶν
 λαμπρῶν ἢ μεγέθους καλασκευῆς,
 οἷς αἰ πόλεις ἐκείναι σεμνύνοισι, ἰ-
 δὸν ἐκάστη πλεονέκτημα κέκτηται,
 πρὸς ἐρωτῆ δεινὸν ἐρεθίσαι.

X. Ἡ μὲν Ἀντιόχεια τὸν ὀμῶνυμον
 χῶρον τῷ ἈπόλλωνⓄ ἐρωμείης, *
 ὅπῃ χαρίεντα καὶ διαφανῆ καὶ πό-
 τιμῶ νάμαλα, πλάτανⓄ ἧ πολ-
 λῆ καὶ κυπαρίσσοι πλείους ἀμφι-
 λαφεῖς τε καὶ ὑψηλαὶ καὶ ὀρόνων
 φῶδαι καὶ αὔραι τὰ σώματα διαψύ-

* Daphne.

VIII. Hæc merito dixerit Rhe-
 torica tanto magistro viduata, quæ
 stimulum amatorium urbibus ma-
 ximis eloquentiæ ejus cupiditate
 ductis injecit. Hunc urbs Oroni
 fluvio adjacens, Libanii mater, de-
 sideravit. Simili affectu eum ex-
 petiit Phœnicum metropolis. U-
 triusque lenocinium etiam super-
 gressa est urbs Cæsaris, modo vige-
 stians cogere, modo capere adula-
 tionibus, modo argenti copias di-
 mulcere tentans, qualibus artibus
 amans ad capturam deliciarum
 suarum uti solet, donec Prædam
 caperet.

IX. Neque tamen, cum cepisset,
 servare illam potuit, quia vali-
 dioribus retibus traheretur, desi-
 derio scilicet patriæ, cui pretium
 nutritionis egregie rependit, cum
 tot simul & tales illi urbes postpo-
 suit, quamvis præter dignitates
 splendorum & magnitudine stru-
 cturarum, quibus urbes istæ cele-
 brantur, unaquæque sua præroga-
 tive gaudeat, satis idonea, quæ ad
 amorem alliciat.

X. Antiochia quidem urbs agro,
 qui est ejusdem nominis cum Ap-
 pollinis amica, ubi grati & pellu-
 cidi & potabile rivi, platanusque
 multa & cupressi plurimæ simplæ
 & altæ, & avium cantus & auræ re-
 focillandis corporibus. Antiochia
 igitur illiccebras habet nemus, Ty-
 riorum urbs Gratias, sicut enim &

χρσαι. Η μὲν γὰρ Ἀλιέχρα δελεαρὶ-
χει τὸ ἄλσθ, ἢ τῆς Τυρίων τὰς χά-
ριτας, εἶναι γὰρ ἀξίον προσεπιεῖν τὰς
πηγάς· ἢ Καίσαρθ τῆς λυβῶ καλ-
λωπίξαι, ἔπερ ἠδὲ μὲν οὐρανὸς σοὶ
δόξει, τερπνότερον δὲ λελημέτω.

XI. ὑπὸ τοιαύτων σειρηῶν ἐλκό-
μθ εἰχέλο τὸ θρεψιμείης, δει-
νὸν οἰκότως ὑπολαβὼν, τὸν ῥήτορα
μὲν τῶν Ἀχαιῶν Ἰθάκης ἐραῖν, κρα-
ναῆς περ ἐύσης, αὐτὸν δὲ τοιαύτης
ὑπερφροῆσαι παλριδθ, τὰτε ἀλ-
λα καλῆς καὶ νικώσης ἀρετῆς οἰ-
κητόρων, ὅσα μάλιστα ἱερότερη πόλις
κοσμεῖται.

XII. Ἐπεὶ δὲ Ορένθ μνήμην ἐποι-
ησάμην, ἕτερον εἰς τὴν εἰληφα πο-
ταμὸν τὸν Αἰγυπτίον καὶ τὴν εἰ πο-
ταμὸς γείτονα πόλις. Ἐκπὲρὸς ἀν-
δρα πάλας μεθοδούνηα λόγους ἐτι-
μειράκιον ὡς ἀπεδόσατο ἀρετῆς πρῶ-
τον ἐν ἐρεμῶ ταχθεὶς ἀθλητῆς καὶ
τέχνη καλαπαλαίτας, ἐφ' ἣ μέ-
γα φροῶν ἐκάνθ, ἐσεφαναμῆος
αἰτηεῖ. Ἀλκιβιάδης μὲν γὰρ οὐ κλεινὸς
ἐπειδὴ νέθ ὡς ἐτι τῆς ὀμοτέχνης
εἰκόνα, χαυνύμενθ τε τῆς νίκης καὶ
τῆς μεγαθύει ἀφθροπλόμθ τῶν τι-
μῶν, καλαβραχὺ τὸ σπυδαῖον ἐ-
χάλα, καὶ ῥήτωρ ἀπέβη τῶν μὲν
ἄλλων ἀμείνων, τὸ οἰκείας δὲ φύ-
σεως ἤτην· ὁ δὲ, πάντη ἀντὶ
σοφιστῶν τὰ πρῶτα νεμόντων εἰκό-
τως, καὶ μέγα ἐκάστῃ κόσμον ἡ-
γαμένῃ κερδαίνειν, εἰ δούτερθ ὀ-
νομαζοίτο, τὴν ἀπάτην ὑπερ-
βαλλεῖο προθυμίαν· εἰσιὼν γὰρ τῆς

quum est appellare fontes: Cata-
ris vero urbs balneis effertur, quæ
iucunda quidem tibi videbuntur,
cum oculis usurpaveris, iucundio-
ra vero, cum lotus illis fueris.

XI. A talibus igitur Sirenibus
allectus, tamen ab urbe nutrice te-
nebatur, iniquum merito existi-
mans, Rhetorem quidem Achæo-
rum, amare Ithacam, quamvis ste-
rilis sit, se vero talem patriam con-
temnere, quæ præter cætera et-
iam incolarum virtutibus, quibus
maxime civitas ornatur, præstet.

XII. Quoniam vero Orontis
mentionem feci, alius mihi in
mentem incidit fluvius Ægyptius,
& urbs fluvio vicina. Ibi viro, qui
olim præcepta oratoria dabat, tra-
ditus, est, cum adhuc puer esset, at-
que modo primum inter Elo-
quentiæ athletas constitutus, arte
qua ille se efferebat, cum eo con-
tendit & coronat⁹ abiit. At Alcibia-
des quidem Clinix filius, quoniam
adhuc juvenis commilitones suos
vicerat, ob victoriam elatus & ma-
gnitudine honorum dissolut⁹, bre-
vi tempore diligentiam remisit, &
orator extitit, aliis quidem meli-
or, natura vero sua inferior. No-
ster autem, omnibus Sophistis pri-
mas illi merito deferentibus, & u-
noquoque maximo sibi honori du-
cente, si lucratus esset, ut secundus
ab illo vocaretur, omnium seduli-

δικαδὲ εἰς ἑκάστην, πλεῖστον ἔωρα-
βιβλίων παηλοδαπῶν· ὅν τὸ μὲν
ἀπείριθον, τὸ δὲ ἀνελίφει, βίβλων
δὲ ἴσται χωρὶς ὑδαμῶς ἐκαρτέρη-
σεν.

XIII. Εγὼ δὲ πρὸς ἑμαυτὸν, ὡς
εἶπον ἤδη τῷ γῆρα κεκυφῶτα,
τὴν Ἀγαμέμνονος ἐποιήμην εὐχὴν,
ἢν ὑπὲρ τῷ Πυλίου ἑκάστην πεποι-
ητο, τὴν Νίστορος μὲν πολιῶν ἔτε-
ρόν ἴσα νέον εὐχόμενον εἶχειν, με-
ταβαλλῆν δὲ τὸν Πύλιον τῷ ἤθεος τῷ
νέον. Ταῦτα μὲν Ἀγαμέμνονος εὐχε-
ται Νέστορι, νεάζοντα τῷ ἀσπῆθι θεα-
σάμενος. Ὁ δὲ Τυδίδης * τὴν ἀπλη-
σίαν αὐτοῦ θαυμάζει τῶν πόνων, ὡ-
ς καὶ ὀνειδίζει προθυμίας ὑπερ-
βολὴν ὅτι τῷ γέροντι. ** Σχέτι-
λον, λέγων, ἰσὶ γῆραιε, σὺ μὲν
πένον ἀπολελήγεις. Τύτο τὸ ἐπὶ
δοδα πολλάκις πρὸς ἑκείνον εἰπὼν,
μᾶλλον δὲ μέγιστον τῷ ἔπαισι· ἄτε γέ-
ροντιον καλεῖται ἀνεχόμενον, ἄτε γε-
ραῶν προσειπὼν καλεῖται, ὅπως ἐν-
χόμενον νέον ἰδεῖν.

XIV. Ἦκει δὲ πάλιν ὁ Περικλῆς,
ἐτίθει ἡμῖν ὡς ἔστιν ἐπιπροξενῶν· ὅ-
τι ἐν ὄλῳ δῆμῳ πολιτικὸς ὠφθη
καὶ σοβαρὸς πᾶσαν ἑαυτοῦ χαρίζο-
μενος ἀρετήν. Ρήτωρ εἰμι, λογιζομαι ταῖς
χρησάς, φράζω τὸ δέον εἰς κάλλος,
ἀγαπῶ τὴν πατρίδα, δωροδοκίαν
μισῶ. Ἀμβλύεις ὡ βέλτετε, τὰ
ἐμπαντα ταῦτα φιλοψυχίας ὑπερ-

* Agamemnon. ** Iliad. κ'. 164.

tatem superabat. Intrans enim alius
quis in illius domum multitudi-
nem librorum omnigenorum vi-
debat, quorum alium deponebat
alium assumebat, sine libro autem
esse nunquam sustinuit.

XIII. Ego vero apud me ipsum,
cum vidi illum senectute jam in-
curvatum, Agamemnonis votum
nuncupabam, quod pro Pylio ille
fecit, optans, ut quidam alius juve-
nis canitiem Nestoris haberet. Py-
lius vero in pubertatem juvenis
transiret. Hæc quidem Nestori A-
gamemnon vovebat, juvenem il-
lum industria conspiciens. Tydi-
des vero laboribus eum fatigatum
posse miratus, Juvenis senempe-
rantiam diligentiam exprobat, de-
fer, dicens, es Senex, qui a laboribus
nunquam cessat. Memini me habere
sententiam vel potius partem sen-
tentiam ad illum dicere, quoniam
neque miserum vocare volui, ne-
que senem appellare, quem opta-
bam juvenem videre, sustinui.

XIV. Enimvero occurrit mihi
Pericles aliam nobis supplicem
comparationem. Hic in publica
concione aliquando cum inflexis
insolens & arrogans apparuit, et
sibi virtutem tribuit.
Rhetor sum, utilia cogito, et
quæ decent, eleganter edissero,
patriam amo, largitionem omnem
Obtundis, optime, omnia hæc
ambitionem manifestant, quæ sunt
liberæ

βολή, Γραυτήν ἐκάνθη αὐτῆκε Φω-
σὴν ἑδαμῦ. Πάν μὲν ἐν Ἰωνανίον,
οἱ ἴωνοι, αὐτὴν ἐπαινεῖσθαι, ἀκῆ-
κοον, ἄλλοτε ἄλλην ἠλλοτὶς χροῖαν,
κίττων εἰς γῆν, καὶ σαλῶν ἰδρω-
τα, καὶ δευτὴ κραιβέμεθαι αὐφω-
νία. Ἐνταῦθα μόνον ἀπορῶν ἦν,
τὸ αἰδῶς αὐτῆ ἴην γλώτταν ἀγχα-
στες.

XV. Τοσῶτον ἐπιμειρίας αὐτῆ καὶ
σεμνότητι πλεον. ἔκταν ὠφθη ἴς
ἕως ἀναιδεία προσκειμένη, ὅς ἂν
προσβλέψας αὐτὸν ἠρυθρα, ἢ πῶς
αὐτὸς ἐκὺν κοσμιώτερος ἐγγόνων
κατὰπερ ἴον Πολέμου λόγῳ ἐ-
πειδὴ ἴον Ζουοκράτην προσέβλεψεν,
ἴην πρὸς ἑρῶν ἀποβαλοῦν ἀταξίαν, ὁ
ψοφαγίαν τε καὶ αὐλῶν καὶ τὸ και-
μάζων ἀιχερῶς. Ἦν μὲν ἕτω σε-
μνῶς τὰ τριγυθία βαδίζων, καὶ
ἴην ὀρθῶν τῆν λόγῳ Φυλάτῳ
ὀδῶν, ὅθεν ἐν ἀγορῆ Φαυοκρίῳ πᾶς
ἐκδὺς ἐπαίετο, καὶ πλείστη προσ-
αγῶν ἴμην ἐλατῶν κέμεν ἤγειτο τὸ
προσηκῶς.

XVI. Αἱ χάρτες ἢ τὸ πρόσω-
πον ὅλον πεικνέχοντο. Ὅθεν καὶ
ἐμφαίνετο ἴς αὐτῶν μεδιῶντι προσ-
βλέπων, ἐν ἢ ἴσας σιμωσίας μό-
λις μὲν ἀπὸς ἀναχωρῶν ἐκαθίερεν.
Οἱ μὲν δ' ἐν πῶς ἴστο ἐποίων βελ-
τίων ἐκασθαι γυνῶν νομίσας καὶ
γογῶν. Εἰ γὰρ καὶ ἴσας καὶ καὶ
οἰκίαν λαβῶν ἴον προσέβλεψεν ἐπι-
τη καλῶν, Φαυρ ἂν αὐτῆ ἴση ψυ-

modum procedit. Ille talem vo-
cem nequaquam ullo tempore
emisit; Imo vero si quem se lau-
dantem audiret, alium subinde at-
que alium colorem duxit, oculos
in terram deflectens, sudorem
emittens, & ad profundum silen-
tium redactus. Tunc solum animo
anxio erat, pudore illius linguam
cohibente.

XV. Tanta illi modestia & vere-
cundia inerat. Non temere quis-
quam inveniebatur impudentiz
ita indulgens, ut non illum aspi-
ciens erubesceret, seque ipso mo-
destior evaderet. Sicut Polemo-
nem constat, postquam Xenocra-
tem vidisset, priorem perversita-
tem abjecisse, edacitatem nempe
& tibias & comestiones turpes.
Hunc igitur in modum honestus
erat, juxta compositum fas ince-
dens & rectam rationis viam te-
nens, unde cum in foro videretur,
unusquisq; statim illi assurgebat,
& maximum honorem exhibens,
minorem justo tribuere se putabat.

XVI. Faciem ejus totam in-
federant Gratiz. Unde obletaba-
tur, quisquis illum subridentem,
aspiciebat. In consuetudine ac cœ-
tib; vix quisquam discedere ab eo
sustinebat, sed sero faciebant hoc
tandē, quia unusquisque putabat
se meliorem fieri, & re ipsa fiebat.
Quod si imaginem bonorum, quæ
in illo fuerunt, representare oport-

PPP PP

XXV

χλὴν, πηγὴν εἶναι ἴωα, παντοίους
βρομῶσαν ναύμασιν, ὠφελεία τε καὶ
ἰέρψην συγκεκραμένους.

XVII. τάχα ἴοινω τις ἴοσάτης
πληθὺς καθορθωμάτων ἀκύστας, ἴοι-
αύτην πρὸς θαυρὸν ἔνοιαν λήψισα.
ἄθροιστο ἔτι, τὸν ἰελευτησαν-
ἴα λέγων, ὑπώπιθε θεῶν, οἷς
εἴκειν, ἡΐψαλο συγγραμμάτων. Ποί-
ων γὰρ εἶχε χολὴν ἴοσαύταις μερι-
ζόμενον ἀρεταῖς; ἴαυτα μὲν ἐκεί-
νων εἰ τις ἀγνοῶν ὑποβάλοι. Τῷ
ἴ. ἴοσάτον καὶ ἴαυτης προσῆν ἴης
παιδείας, ὥστε πλὴν ἔχρημαί-
μους, πάντα ἦν ἱερεὺς, ἴα μὲν δόγ-
ματα ἔχουσε βεβαίως, ἴατε τέτοις
ἀντιλήθην ἐπιχειρήσια, ἴα μὲν ὅ-
πως ἐπιηδύση, μαθῶν, τὰ ἴ
πρὸς ἄλογον ἐπιστάμενον, ἀμφω
καλῶς ἐπαιδευθή.

XVIII. οὐ μὴν ἐπεπόλαζε ἴων
θεῶν αὐτῷ μαθημάτων ἢ γνώσεως.
οὐ γὰρ εἰπὴν ἢ ὡς θινέσαι ἴοις ἀλ-
λοις ἴαυτην μέλει ἴην παιδεύσειν,
ἀλλὰ τοῖς ἐργοῖς ἀπεδείκνυ τὴν ἐπι-
τήμη. Πολλοὺς ὄρφανίας ἢ γέγο-
κον αἰδητίας, πολλοὺς ἢ χηρείας κῆ-
φον ἐφάνη, ψυχαγογεῖν ἐκεί-
νους τὰ πάθη. Οὐδεμίαν ἴ μάχην
ἠτίηθη πρὸς αἰσχρὰν ἀγωνιζόμενον
ἴδουσαν, πολλὰς μὲν ἀτόποις προσ-
κειμένους ἐπιθυμίας ἀνέπεισε σω-
φρονῶν. ἔτι ἴοινω αὐτῷ διάστα ἦν
ἢ πολυμελές, ἢ ὡς ἀτρεχασα λά-
κων ἴοσάσαν. ἀλλ' εἰπὴ ἴωαῖς
εἰρητὸς ἀγομῆως εἰσίασαν, ἀβροῖεσαν

tet, dicerem sane, animam ejus fo-
isse fontem quendam multifariis
ravis utilitate & jucunditate tem-
peratis scatentem.

XVII. Forſan vero aliquis tam-
tā multitudinem præclarorum stu-
diorum ejus audita, talem apud se
cogitationem suscipiet. Homericus
(defunctum innuens) nunquam
sacra Biblia tractasse videtur; que-
le enim otium illi superfuit, tot
virtutibus distento. Hæc quidem
aliquis, qui eum non novit, suspi-
cetur. Ille vero etiam hæc scien-
tia adeo imbutus erat, ut si habi-
tum externum exceperis, in omni
b⁹ Sacerdos esset. Nam & præcepta
pietatis ipsa, & quæ his contraria
opponunt, prope callebat, ut quæ-
dem ut excoieret, hæc verò in-
dargutionem animo complecti.

XVIII. Neque vero notis di-
vinarum doctrinarum leviter
superficietenus in illo apparuit.
Non enim aliis hæc disciplinam
verbis præcipere & commendare
fatagebat, sed operibus scientiam
declarabat. In multis nullus
tatis sensus erat, multi videlicet
in levi habebant, quoniam illis
fectus hos dem ulcebat. Neque
quam pugna inferior erat, quæ
cum turpi libidine certabat, sed
multis qui insolentibus appetiti-
b⁹ erant dediti, persuasi, ut se spi-
licerent. Insuper videlicet in
pretiosa, mentemque locosius

μή τ' σιωπῆς ἐπέλει τὴν εὐωχίαν, ἠδιέ τε πλέον τῶν εἰωθότων ἔδεν. Ἐρχομαίξισο δ' ἄτο ποιῆν, τὴς παρόλης βλέπων, καὶ τὸν τῶν σιγίαν καιρὸν ἢ πρὸς τρυφήν ἀπλῶς καὶ γαστρός ἠδονὴν ἔδαπανα, διηγῆμασι δ' σοφοῖς ὁμῆ καὶ τερπνοῖς ἠδῶ τὴν θοίνην τοῖς ἐσιωμῶσι ἐποίει. Ἐγενόμην καὶ γὰρ τῶν δαιτυμόνων πολλάκις, καὶ πείραν ἐκ ἀκοῆν ὑμῖν διηγῆμα.

XIX. Μικρὸν μὲ τι διέδραμον τῶν ἐκείνῃς κατρεθωμάτων. Εἰωθότων δὲ ὅσοι τὴν ὄλην περὶ ἀπονέμασι λόγοις, εἰ ποτε πράγμασι μιλεῖν ἀναγκάζουσιν, λίαν ἀχρεῖας φέροσιν καὶ καταγέλαστα κινεῖν τοῖς τοιαύτα δεινοῖς, ἔδενος ἄφθῃ δεύτερον, τῶν ταύτην μόνον ἡσκημῶν τὴν τέχνην.

XX. Χωρὶς δ' τῶν εἰρημῶν, ὁσῶις ἐνδεία τις ἢ νοσῶν ἐπιέξαν, μέγιστον ἀπασιν ὄφελος ἦν, τοῖς μὲν δὲ τὸ σῶμα νοσῶσι πυκνὰ παρεκάλθητο καὶ Γοργίαν τὸν Λεοντῖνον μιμέμενον Φιλονείκῃς ἐπέβη πρὸς ἰατροῦσιν τινὰ φερομῶν, δυσάρεστον δὲ οἱ νοσῆτες, ἐπεισεν ἐγκρατῶς τὰ προσαγομίμα δέχισθαι, τοῖς δ' πεσομένοις οἰκοῦσιν ἐπεκέρξισε τὴν ἀ-

non excedente utebatur. Sed si festo die aliquos convivio exciperet, illud quidem consueto lautius apparabat, ipse autem non plus quam consueverat, edebat. Quod facere instituebat, ut rationem conviviarum haberet, & temp^o edendi non in luxum prorsus & ventris libidinem impendebat, sed narrationibus eruditae pariter ac jucundis convivium vocatis dulcius reddebat. Equidem convivis ipse sæpius interfui, & vobis narro, non quæ audivi sed quæ expertus sum.

XIX. Parum abest quin aliquid in quo præclare officii rationes implevit dicere sim oblitus. Cum enim, quotquot omnem diligentiam studio dicendi impendunt, si quando in rebus gerendis versari cogantur, soleant turpiter se dare, & harum rerum peritis risum movere, hic visus est a nullo illorum secundus, qui in hac tantum arte exercitati erant.

XX. Præter hætenus dictis omnibus quoque maximæ utilitati erat, quotquot inopia quadam aut morbo laborabant. Illos enim, quorum corpus ægrotabat, crebro invisebat, & Gorgiam Leontinum æmulatus, illis qui difficilius nunquam ad medicinam aliquam sumendam impellebantur, (morosi enim sunt ægrotantes) persuas-

πρωτων. Τὺτο ἰδοὺ κλυτὸν ἐκεί-
νον· Τὺτο Μίδου χρυσός.

XXI. Εἰ δὲ τις τὴν ὠρισμένην ἄ-
πασιν ὁδὸν ἐπορευέσθω, ἢτε γὰρ πρῶ-
τα Φέρον τὴν πόλιν, ἢτε τὴν μέ-
σης ὑπάρχων μερῶν, ἢτε καὶ
ὡς δῆμον τελῶν, ἀκολουθῶν ἐπὶ τὸ
μνημα δάκρυσι μὲν ἑτίμα τὸν ἀπτε-
θήσα, λόγους δὲ τὴν προσήκουσας
ἀδραπέυει τὴν ἑξ ἰσθίουτὸν αἰτίας-
Φέρον φιλοσοφίας, ὡς ὑοῦ ἀγα-
πῶν τὸν ἀποβακίλια γονέας, ὡς πα-
τέρα τιμῶν τὸν παιδῶν ἰσθητῶν,
ὡς ἀδελφοῦς ἑνωσῶν τοῖς ἐγγυῶν ἢ
καὶ τῷ χυμῷ.

XXII. Εἰ τούτων, ὡς περὶ ἐν ἐπιθυ-
μίας πανδήμοις ὡς προεβασίμασι
χρῆματα πρὸς ἄλληλῃ ἐξ ἄλλης κρη-
μῶν οὐκίας, ἢτε συνήθεις ἢ, ὑ-
φάσμασιν κατηφῆ μετρωζέων ἐν
κωνοῖς ἀτυχήμασιν, καὶ ἄν ἐπι-
χῶν ἀναπέλασθαι τοιαῦτα, πέν-
θους τὸσάυτε συμβάνησιν, ὅσον ὅλην
αἰδέσθαι τὴν πόλιν. ἢτε σοφίας
μετῶν, ἐπὶ καλῇ μοίρᾳ τῶν λόγων
τεχνῶν, ὡς τὰ δέοντα γινώσκαι, ἢ
λαμπρῶς ἐρμηνοῦσαι, ἢ τὸ μὴ δῖον
σφῆδρα γηράσας ἀπῆλθον.

XXIII. Ἐάν, ἐπεὶ τὸσάυτας αἰτίων
καλεῖσθαι ἀρετῶν, Φέροι σκεψί-
μοσιν, τί ποτε ἀρετὰ πείθειται ἀνθρώπων

fit, ut fortiter oblata reciperent,
pauperum vero egestatem de suo
sublevavit. Hoc habebat pro divi-
tiis suis, & pro Midæ auro.

XXI. Cum vero quis viam om-
nibus præstitutam ivisset, sive il-
le ex primatibus civitatis esset, sive
ex mediocribus, sive etiam plebe-
jis annumeraretur, secutus usque
ad monumentum discessum ejus e-
vita lachrymis honorabat, cognos-
tos vero sermonibus suis delinie-
bat, parem cum defuncto amorem
illis præstans: illum enim qui pa-
rentes amiserat, sicut filium ama-
bat, qui liberis orbat⁹ erat, sicut Pa-
trem honorabat, & instar fratrum
habebat, qui in hanc (ut fratrem
desiderarent) jacturam inciderant

XXII. Quod si igitur, sicut in la-
titia publica aulcis ex alia ad aliam
domum appensis utimur, ita usus
ferret vela mærori significando in
communi calamitate suspendens,
gravissima sane jam erat causa,
quamobrem talia protenderen-
tur, cum tantus luctus accideret,
quanto tota civitas afficitur. Viri-
pientia pollens, sub fausto liter-
um & eloquentiæ natus fidere in
cognoscendis officiis sagax, & in
illis tradendis splendide versatus
hic inquam ætate nondum valde
fenex discescit.

XXIII. Sed æquo hæc sermone
animo, & cum tot ejus virtutes
enarraverimus, age quid homo fit

π. Η δὴλον, ὅτι δὲ λ. ὑπαρ-
 χει μοιρῶν, παρ' αἷς ἔκ' ἐστὶν ἐ-
 λευθερίας τυχεῖν, καὶ ἀπαντὰ τις
 αὐτοκλή. (Οὐ γὰρ αἶν μοι τὸν
 παιδεύτην ἀφῆκαν ἐλευθερον) ἀλ-
 λά τότε προηλθέ τις, ἐξελίσσασαι ἢ
 μέχρι τίνος αὐτῆ διώριται ζῆν, μη-
 δὲν μελησασαι προσάγασι πύρας τῶ
 βίω, καὶ ἴδωσι παῖδας ὀδυρομένους
 κύκλω τῆ κάμνου. καὶ μητέρα
 γραυὴν κοπιωμένην, καὶ πατέρα πρῶ-
 βυτην τὴν οἰκίαν τῶν πολλῶν πολιῶν,
 γέτων ἄδὲν ἴσασιν ἐλεῖν, καὶ τις
 αὐτῶν μυρίας ἀπαριθμήσῃαι πρῶ-
 ξης εἰ μάλα πρῶξθῆσας, ἄδὲ ταί-
 ρας φιλέσῃ ἐρυθρῶν.

XXIV. Διὰ ταῦτα, οὐ εἰκον,
 ὅτε τὴν θείῃ ἤτησεν Ἀχιλλεὺς μα-
 κρότερον βίον, ἄτε ἡ θείῃς ὑπὲρ
 ἐκείνῃ τὸν Δία. Διαμνήσασα δὲ
 τὸν θεὸν, ὅπως εὐηργέτησεν ἢ ἴκει ἢ
 ἔργω, μιαν αἰτῆ τῶν εὐεργεσιῶν ἀ-
 ρουβῆν, ἢ ζῆν ἐπὶ πολὺ τὸν υἱὸν
 καίπερ ἀκυμορώτατον ἄλλων ἐπισα-
 ρμῆ καὶ ὀνομάζουσα, καὶ τελευτῶν-
 τῶ αὐτῆ καὶ μόνουσα μητῆρ, ἀλλὰ
 καὶ ζῆν ἐν αἰχμῇ γέτω ὅτι ἔλαχε
 χρόνον.

XXV. Εἰ τῆ δὲ προσδιαλέξῃαι
 τῶ θεῖα λαῶ, καὶ δεινῶν ἐκ τῆ
 λαβῶν τῶ λόγῳ τῶ ἀδύνατον, εἰς

& quæ ejus natura, videamus. Ma-
 nifestum certe quod servus existit
 fatorum, per quæ nemini licet li-
 bertatem tenere, quamvis in om-
 nibus sit inculpat⁹ (nam alioqui
 & mihi præceptorem immunem
 reliquissent) quin hæc facta in-
 quitione, quando aliquis natus sit, &
 quousque vitæ terminus illi sit
 constitutus, omnibus insuper ha-
 bitis, finem vitæ imponunt quam-
 vis liberorum, decumbentis casum
 lugentium coronam, matrem ve-
 tulam pectus percutientem, pa-
 tremque senem canos suos evel-
 lentem videant. Nihil horum mi-
 serari sciunt, etiam si quis illi in-
 numeras enumeret res præclare
 gestas, neque propterea erubescere
 solent.

XXIV. Hinc ut videtur, neque
 Achilles a Thetide, neque Thetis
 pro illo a Jove diuturniorem vi-
 tam petiit, sed DEO in memoriam
 revocans, quænam in illum contu-
 lerit beneficia, sive dictis sive fa-
 ctis, unum beneficiorum postulat
 præmium, non ut diu filius vive-
 ret, quamvis illum præ reliquis om-
 nibus cito periturum sciret, atq;
 appellaret, & illo defuncto non
 maneret mater, sed ut tempus hoc,
 quod nactus erat, ne cum infamia
 transigeret.

XXV. Quod si licuerit Thessalo
 huic paulisper immorari, & alte-
 rum ab hoc orationi meæ mutuari
 PP PPP 3

μὲν ἔκτωρ αὐτῆς τὴν ἀπίδα, πά-
τροκλον ἀρελῶν, ἐπεὶ ἢ τῷ Φίλω
τιμωρῶν ἐπειγόμενος ὄπλων εἶδει-
το, ὁ μὲν τὴν τεκῆσαν, ἢ ἢ τὸν Ἡ-
Φαιστον ἤπειθ' ἀμειβεσθαι. Τί ἔν περὶ
τὴν Θέτην ὁ Ἡφαιστος; πατρῶν μὲν
ἀρίστη ἀπίδα ποιεῖν ἐπαγγέλλε-
ται, ἀδελφῶν δὲ τὴν εἰμαρμέ-
της. Ταῦτα Ἡφαιστος τῇ Νηρέως.
Ὁμοίαιά τ' αὖτε Ἀπόλλων τῷ Κροίσῳ τὴν
πιπρωμένην εἰπὼν ἀδύνατον εἶναι νι-
κᾶν καὶ Θέτῃ.

XXVI. ὁ αὐτὸς τοίνυν εἶπεν
Θεὸς πρὸς τὸν αὐτὸν ἀνδρα πυθόμενον
ὅπως ἂν εὐτυχῶς διέλθοι τὸν βίον;
σαυτὸν, ἴΦη, γινώσκων, εὐδαίμων
Κροῖσε, περᾶσσε· εἰ τοίνυν ὁ μὲν
γὰρ εἰαυτὸν, εὐδαίμων κ' εἴ τὴν Ἀπόλ-
λωνος ψῆφον, γινώσκει δὲ τις
εἰαυτὸν, ὅτι ἂν ὁ Θεὸς πράξει, σέρ-
γυν, εὐδαίμονες ἄρα γνηστοὶ μὴ
δυσχεραῖοντες τὸ παρὸν. Οὐ σμι-
κρὸν μὲν ἔργον λύπην ἀκμάζουσαν
τῆς παρούσης τὴν καὶ πρᾶνται. Ανα-
πλάτθι δὲ διμαί τῇ Διανείᾳ τὸν ἀ-
δελφὸν ἔν μὲν τὸ τῶν νέων βόσκον-
τὰ ποιῶν, ἔν δὲ συλλέγοντα.
πρὸς ἀκρόασην τὰ τέλη τῶν πολι-
τῶν, ἔν δὲ τὰς ἐπιδείξεις ποιῶν
εἰς ἀγορᾶν προῖόντα, καθήμενον δὲ
καὶ προπαίζοντα τὸν ἀδελφῆς τοῖς
ἐγγύτοις, εἰ δὲ παίζειν δὲ σεμνῶς και-
ρῶ καλῶν ἀπώκνει.

exemplum, Hector quidem illius
clypeum habebat, cum Patroclum
sustulisset; quoniam vero ad vindi-
ctam amici incitat^o, armis indige-
bat, ille rogavit matrem, hæc a
Vulcano petiit arma fabricari.
Quid igitur ad Thetin Vulcanus?
Omnium quidem optimum cly-
peum se facturum pollicetur, fato
autem infirmius. Hæc Vulcanus ad
Nerei filiam. Similia his Apollo
Creso, affirmans, fieri non posse,
ut vel DEUS fatum vinceret.

XXVI. Hic igitur idem DEUS ad
eundem Virum sciscitantem, quo-
modo vitam feliciter perageret
queat? Te ipsum, inquit, noscens,
Creso, felix vitam transiges. quod-
si igitur, noscens se ipsum juxta A-
pollinis effatum felix est, is autem
se ipsum cognoscit, qui acquiescit
illi, quodcunque DEUS fecerit; se-
lices omnino eritis, si id, quod pre-
sens est, non graviter feratis. Non
leve quamvis opus est, tristitiam
invalescentem sedare & mitigare.
Mente enim concipitis puto fra-
trem nunc juvenum gregem pas-
centem, nunc optimates civium
ad auscultandum congregantem,
nunc publicas recitationes facien-
tem, progressum in forum: nunc
domi sedentem, & liberis sororis
preludentem, neque enim decen-
ter ludere tempore ferente subter-
fugiebat.

XXVII. λογίζεσθε τὰς ἐλπίδας
 αἷς ἐπὶ τῆτοις εἶχετε τοῖς παιδίαις,
 αἷς τὴν μὲν τῶν ἀρρένων ξυνορίδα τι-
 μῆσαι, τὸ δὲ θῆλυ συναΐσει νυμ-
 φῶ καὶ τὴν πασάδα κοσμήσει λό-
 γον ἄδων γαμήλιον. φαιλάζεθε
 τὰ λείρα, τὰ τειμή, τὰς ἐπιη-
 δείας, τὰς φοιήτας, αἷς δακρύσειτε
 ἂν τις ἰδῶν, ὡπερ αἰεὺ νομῶς ἀ-
 γέλην. λαμβάνετε κτ' ἔνθ' αἷς ἐν
 πασι μὲν ὄχτοις, ἐν ἡβωσι δὲ γέγονε
 σῶφρων, καὶ σωφρῶν ἐν ἀνδράσι
 καὶ πρῶτος ἐν γῆρα, μᾶλλον δὲ πάν-
 τα καθ' ἐκάστην ἡλικίαν ἐκέρθη, αἷ-
 σε εἰτις ἐκείθ' νομῶ, ἀξίφορον
 πλέκεσθ' ἐφέφανον τῶ πασαν ἡσκη-
 μῶ τὴν ἀρετὴν ἐκ παίδων εἰς γῆ-
 ρας, αἷς παῖδα μὲν ἐκ ῥόδων σεφα-
 τηφορεῖν, ἐξ ἰῶν δὲ πρόσηβον, καὶ
 τὰς ἄλλας ἡλικίας ἀνθεσιν ἄλλοις,
 πάντας ἂν αὐτὸν τὰς σεφάνας λα-
 βῆν.

XXIIX. Ἐκ τῶτων ὀδύνη τις ὑ-
 μῖν, αἷς εἰκός, εἰσχεθῆ. ἤπερ καὶ
 τὰς εἰκόνας ὀρῶντες ἐκείναι δακρύετε,
 καὶ τὴν τῶν χρωμάτων μορφὴν πρὸς
 τὴν ἐμφυχον ἀναγόμενοι μείζονι
 πλῆττε δὲ πῶθ, καὶ πρὸς τὴν τῶν
 γραφῶν ἰσως ἀχθεθε. τῆχην, ὅ-
 τι μὴ δύναται καὶ φωνῆ τοῖς οἰκείοις
 εἰδῆναι φιλοτεχνήμασιν· εἴτα τὸ
 προσυχὸν ποιῶτε πρόφασιν μνή-
 μης, ὅσοι γὰρ ἐν τοιαύταις γήνομαι
 τῆχαις, ἀφορμας εἰσλοῖς ἐπινοῶν-
 τες δακρύων ἐν παντὸς βιάζονται
 τῆσπερ τὰς τελευτήσαντας ἀνοεῖσθαι
 καὶ σφίσιν αὐτοῖς ὑπογράψαι. ταυ-

XXVII. Perpenditis spes, quas
 in his liberis habuistis, quomodo
 masculorum par esset ornatus
 honoribus, foeminam cum sponso
 copulaturus, & thalamum carmi-
 ne nuptiali decantato ornaturus.
 Contemplamini balnea, nemora,
 familiares & discipulos, quos ali-
 quis tanquam gregem sine pastore
 videns deploraverit. Mente repu-
 tatis, quomodo in infantia fuerit a-
 lacris, in adolescentia modestus, in
 ætate integra sapiens & in senectute
 mitis vel potius omnibus in his
 quavis ætate præditus, adeo ut si
 qua lex lata esset, de diversis coro-
 nis illi nec tendis, qui a teneris us-
 que ad senectam virtute præstitisset,
 ut scilicet puer coronam ex ro-
 sis, juvenis ex violis, & in reliquis
 ætatibus ex aliis floribus ferret, ille
 omnes coronas acciperet.

XXIIX. Ex his dolor aliquis vo-
 bis, ut æquum est, molestiam exhi-
 bet. Nimirum vel imagines ejus vi-
 dentes lachrymami, & colorum
 speciem ad vivum reducentes ma-
 jori desiderio laboratis, forsitan
 quoque arti pictorum succensetis,
 quod vocem quoque operibus suis
 indere nequeat, deinde obvium
 quodvis in recordationis prætex-
 tum assumitis. quicumque enim in
 ejusmodi casibus versantur, dum
 sibi ipsis anam lacrymarum excog-
 itant, omnibus modis conantur
 defunctos recordari & sibi ipsis de-

τα δάνους τὸν λογισμὸν, ταῦτα τὸν ὕπνον αἰθεῖ, ταῦτα καθύδουσι μόλις ἐνύπνια γίνεσθαι.

XXIX. τί ἐν ἀσχέσειαι τοιάυτους ἀνδρας ἢ λύτη χειροσαμῶν; καὶ μάτην ὑμῖν ὁ Θεοδώρος * Φησὶ, μήτ' εὐτυχῶν ἴσο ὠφειλαῆς, μήτε πρῶτον ἑτέρως περιλύτῃ. ἢ τ' παραινέσεις, τὸ μὲν ὑμῖν εὖ ἔχον δοκεῖ, μέγιστα δὲ ὑπεραγῆτες, τὸ δὲ λοιπὸν ὠφειψιδε, καίτοι εἰνοφῶνσι δοκεῖ χαλεπώτερον εἶναι γαλαθὰ φέρειν μισθῶς, ἢ περὶ ἔγκρατὸς πάνανθια. Μὴ τοίνυν τὴν μείζω καθήριαν τ' ἐλάττω ἀμελήσητε. Εἰδὼ δὲ ἀνδρὸς, ἢ τραγωδία φησὶν, ἀπάνηα φέρειν καλῶς. Πάρεστιν ἤδη καιρὸς ταῖς ἡμέτερας ἐξέλιξον ψυχὰς.

* Xenophon.

XXX. Τὸν καλὸν ἐγὼ θηρευτὴν πρὸς τὰ μάχιμα δοκιμάζω θηρία, τοῦ ἀγαθοῦ κυβερνήτην πρὸς ἀνιπνέοντας αἰέτους τῷ πλοίῳ, ἀνδρείων καλῶ στρατιώτην τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις μὴ ληλοπύτα τὴν γάξω. τῶς φιλοσόφῳ βίῳ χρωμένῳ ἐν ἀκμῇ δυσκολίας ὅπως φέρουσι θωρῶ. Ἰδούτη μὲν δὲ φάρμακον ἐστὶν λύπης ὁ χρόνῃ, ὁ δὲ ἀπὸ μύσσης εἰθὺς καὶ θείων γυστῶν ἀκυσμάτων, μὴ μοι τοιαύτην θεραπεῖαν ἀναμνήσω. Δοῖ δὲ τῆς ἰατρίας ἔχροντα τὰ ἔργα λογισμῶ φάρμακα προσηγασαυ, ἢ τί πλέον ἡμῖν οἱ λόγοι δωρεῶσθαι; Τὸ δὲ χάριον ποιεῖται τὰς

lineare. Hæc mentem mordent hæc somnum remouent, hæc dormientibus tandem infomni fiunt.

XXIX. Quando igitur tristitia tales viros subigens evanescet? Et frustra vobis ille Theodori F. dicit. Neque in rebus prosperis esto supermodum letus, neque in aduersis immo tristis, aut prior moniti pars bene se habere vobis viderur, moderati enim estis, cum res e voto fluunt, alterum vero negligitis, quamquam Xenophonis difficilium videatur, bona moderate, quam contraria fortiter ferre. Ne igitur maiorem animi constantiam præ minori negligatis. *Domitius viri est*, inquit Tragedia, *omnis resse ferre*, Adest jam occasio, que animi nostri explorantur,

XXX. Equidem bonum venatorum in immanibus & feris bestis probo, peritum gubernatorem in ventis aduersus navem firmatibus; fortem militem apello qui in inclinata aciem non deserit, philosophicam vitam agentes in summo discrimine, quemodose habent, agnosco, Indoleto quidem tempus sit remedium militis, qui vero literis est imbutus, & divinas disciplinas gustavit, ille nequaquam talem medicam expectet. Oportet enim temporis medicinæ rationis remedia præire; quid alioquin amittitur

τῶν παλαιῶν ἐκμανθάνουτες τύχαις, οὐ γὰρ ἵνα τὸν χρόνον ἀνόητον δαπανώμεν, ἀλλ' ὅπως οἶμαι τὴν γέ αὐτὴν ἐκείθεν ὠφέλειαν δρεψώμεθα, καὶ τοῦτ' αὖτε συμβαίνει καὶ πρὸς ἀνδρας ἴσα πεποιθότας ἡμῖν ἢ περὶ κρείττερα πάθη τὸν τῶν ἀναφύροντες, ἕτως οἴσομεν ῥασιον.

XXXI. Ἄρα γὰρ τοῖσι μὴ δὲ, ἀνείλε μὲν Ἀστύαγης αὐτῷ τὸν παῖδα τὸν μόνον, καὶ ἀσκόψας τὸ σῶμα, ἀσπίδου ἐκείνου τῷ φύσει τὸν υἱόν, ὃ ἦ τὴν γνώμην ἕδαμῶς ἠλοιοῦσθαι τῆς θείας, πάντ' εἰρηκῶς ἀρετὴν ὑπαρχέον αὐτῷ τὸ δοκῆν βασιλεῖ. εἰ τοῖσι δὲ, ποιῆ βασιλεὺς, φερῆτον ἀνδρὶ λόγων ἀμοίρω, πολλὰ μᾶλλον παιδείαν ἡμῶν ἡσκημένοις, ὅτι αὐτὸν πρᾶτ' ἑσθλὸς καὶ μὴ ἐκείνῳ δευτέρῳ πάθος υἱὸς θεοῦ, ἢ περ ἀδελφῶν θεοῦ. φύσει γὰρ ἀπασιν ἠδύστον πάντων παίδων. ἐπεὶ ἦ τὴν ἰδίαν ἐνίοτε συμφορὰν ἕκαστος εἴηται γὰρ ἔστω πλοῦσιον ὑπεραίρου κακὰ, ὑμεῖς ἦ καὶ ἄλλως ἀπειροὶ τῶν ὑπάρχοντων, ἕτως τυχὸν ἔχετε δόξης καὶ θανάτου ἀδελφῶν καλεστώτων οἴεσθε πίνθη, ὁμοίως ὑμᾶς ἴασσεται ἀσπίδου γαμασι.

XXXII. Ἦσθ' ἡσθ' ὁ Μενέλαος τὴν Ἀγαμέμνονος τῆς θεοῦ ὑπὸ γυναικὸς τολμηθεῖσαν, καὶ ταῦτα συνοί.

dia nobis proderunt? Ideo enim casibus veterum cognoscendis operam damus, non ut tempus inutiliter consumamus, sed quemadmodum puto, aliam inde utilitatem decerpamus, & cum tale tempus acciderit, animum ad viros paria nobiscum vel acerbiora facta passos appellentes, facilius feramus.

XXXI. Harpagus igitur Medus, cum Astyages ejus filiolum unicum occideret, hujusque corpus in frustra secans, Patri filium epularum loco apponeret, hoc spectaculo nequaquam perturbatus est, sed dixit, quodcunque Regi bonum videretur, id sibi quoque placere. Quod si igitur, quæ Rex fecit, a Viro non literato ferri potuerunt, quanto magis a vobis doctrina ornatis, quæcunque fecerit DEus. Et sane unusquisque obitu filii gravius afficitur quam morte fratris. Liberi enim a natura omnibus maxime jucundi sunt. Quoniam vero nonnunquam unusquisque putat propriam calamitatem proximi malis graviolem esse, vosque liberorum expertes, hunc mortem fratris acerbissimam existimetis, luctum vestrum similibus exemplis sanare instituam.

XXXII. Tulit Menelaus Agamemnonis mortem, quam mulier atque illa quidem conjux infertur

κα. Ἦνεγκεν εὐφροβῶ ἀδελφῷ
 πωσῶν, αὐτῷ πρώην γεγονότῃ
 νυμφίῳ, μέμνηται τῶν ὑμενίων, αἰ-
 μίλοι καὶ σωαχέλειαν χρευστή τῆ
 νύμφῃ, ἤνεγκε δ' ἐν ἰδῶν Φειά, Με-
 νέλαον καὶ Μαθητὰν αἰχμητήν.

XXXIII. τί ἂν ὑμῶν ἐγκράτειαν
 ἀνδρῶν διηγείμην. Μέμνηθε δήπε
 τ' ἱερείας ἐκείνης, ἧς αἱ παῖδες ἀ-
 πόβων αὐτῆ τῶν βοῶν εἰς εἰσθεὶ πρὸς
 τὰ τ' Ἡρας ἀγοσθαι γέμεν, διη-
 κόνει γὰρ τῆ θεῶ παρέσης ἤδη τ'
 ἐορτῆς, τὸν ζυγὸν ὑποδύλις, εἰλ-
 κων τὴν ἀμάξαν τ' μήτρος ὄχμη-
 νης. Μέμνηθε ταύτης, καὶ ὅτι τὴν
 Ἡραν ἰκέτευσε τῶτοναι τοῖς τέκνοις
 τὸ δῶρον, ὅπερ ἄριστον ἀνδρῶν λα-
 βῆν. Ἠκασεν ἡ θεὸς καὶ πληροῦ τὴν
 εὐχὴν, καὶ θανάτῳ δωρεῖται τρεῖς
 αἰίας. Ἦνεγκεν ἡ γυνὴ τὸ συμβῆν ἡ
 μήτηρ, δύο παῖδας ἑμῶ ἱεανίσκας
 ἀποβαλῆσα, καὶ δοκῆσα τ' Ἰελευ-
 τῆς αἰτία γενέσθαι, καὶ γέγονεν ἐν-
 αργῆς τῆ μαξιμρία τ' Ἡρας ὡς ἄρι-
 στον ἀνδρῶν δῶρον ὁ θαῶν.

XXXIV. Ἔοικα ἢ Ἰηναῖος ὑμῖν
 ἐνοχλεῖν, εἰκοθεν ἐγινώκισι τὸ δέον.
 εἶδεν γὰρ, εἶδεν νικῶντας καρτερία τὸ
 πάθῃ. ἐκ ὀλίγους ὑμᾶς Φιλο-
 σοφῶντας ὑπέδειξα πῶς τὸν με-
 γιστον τῶν δακρύων κρητὸν, καὶ μά-
 λα πρῶτων ὑμῖν εἶθ' ὁ ἴσθῃ,
 ἀνευ γὰρ τ' ἐγκρασίας, ἥτις ὑμῖν

ausa fuerat. Tulit Euphorbus fra-
 trem cadentem, cum ille paulo
 ante sponsus esset factus, recorda-
 tus est nuptiarum, profectus etiam
 doluit vicem sponsæ viduæ. Tulit
 tamen, cum Menelaum cædis au-
 torem & Mæthacum armatum vi-
 deret.

XXXIII. Sed quid vobis conti-
 nentiam Virorum narro? Memen-
 tote sane mulieris illius Sacerdoti-
 tis, cujus filii, cum illi boves deef-
 sent, quibus ad delubrum Junonis
 duci solebat, (sacra enim faciebat
 Deæ) jugum subeuntes, qui fe-
 stum jam aderat, currum traxe-
 runt, quo mater veheretur. Mem-
 entote inquam hujus, & recor-
 damini, quod Junoni supplicave-
 rit, ut donum filiis daret, quod ho-
 mo optimum accipere potest. Au-
 dit Dea & preces implet, & juve-
 nes morte donat. Tulit casum ma-
 tier mater, cum duos liberos juve-
 nes simul perderet, & sibi videtur
 mortis causa fuisse, & testimo-
 nio Junonis declaratum est, mor-
 tem homini optimum esse fru-
 num.

XXXIV. Videor autem vobis
 frustra molestiam facessere, quia
 vestromet ipsi ingenio quæcūque
 ratio sit scitis. Vidi enim, vidi vos
 affectum constantia vincentes:
 Non infrequentes vos circa tem-
 pus luctuosissimum Philosophis
 studio operantes observavi.

ἐκ φύσεως τε καὶ λόγων προσῶσα
 Ἰουγαίαι, τίς ἔτω Φιλέπυχθι ὁ-
 σω βδελυρὸς ὁ Βίθρις Φαίνησαι, πρα-
 γμάτων γέμων αἰὶ παύσειν ἠδὲ
 ἐκάστω τὴν Ἰελευθῆν, ὅπερ ἔφη τις
 εὐφρονῶν τῷ Περσῶν βασιλεῖ ἰδὼν
 γὰρ ταῖς ἐπὶ γῆς σωμαχθόρμον, ὅτι
 καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων ἐ-
 τῶν χρόνῳ ἐστὶ βραχυς, λόγον ὁ
 βαρβαρῶν ἑλληνικὸν ἀπεφθέγγετο.
 Οὐ γὰρ σύμμοι, ὦ βασιλεῦ, τῷ βί-
 βει δειπῶν, ἀλλ' ἐπὶ βραχυς πεφυκὸς
 παύσειν ἔχει φροῦδα. Τὰ μὲν
 κακὰ τῆς παρρησίας ἔχεις ἔχουρας ἀ-
 νῆα, γὰρ ἡ χρηστὰ μίποτε πάυση-
 ται, θορυβῆ.

XXXV. Καὶ μοι δοκεῖ, εἴ τις
 θίων πάσης ἀνθρώπων εἰς ἓνα πᾶ-
 χῶρον σωμαχθῶν, ἐκάστω ἀπαίτη-
 σει τὴν ἐαυτοῦ διαγῆσαθ τύχη, ἢ
 κατὰ πάσης ἀπάντων, ἐκάστω πύου-
 τό πάσης, ποίαν εἶχεν ἔλιπτο; πάν-
 τας ἀν' ἀπορῆνας σιγήσαι μηδέα ζη-
 λῶσι θεωμῶντες. Εἰσεῖθεν ἄρα τι-
 γῆς. Τραυστὰς εἶμαι τὸ γένθ' προσ-
 φησέουσι, Ἰελευθῆν μὲν τῶν ὠ-
 λοφύραθ σκοπῶντες, εἰς ὅσα ἦλθε
 κακὰ, ἀπείρηθ ἢ παύσειν ἡ-
 γων, ὅσω ἠλευθέρωθαι δυσχερῶν ἐν-
 τῶν μῶν.

* I. c. GAZCO dignam audivit.

Et sane hic mos vos decet; Quis
 enim absque moderatione quæ
 vobis ex natura pariter ac studiis
 inest, adeo vitæ est cupidus, ut illi
 vita inamæna non videatur, sca-
 tens semper rebus, quæ unicuique
 mortem jucundam reddunt, quod
 sapiens aliquis Regi Persarum di-
 xit. Cum enim illum videret vi-
 cem hominum dolentem, quod æ-
 tas humana etiam longissima bre-
 ve tantum tempus sit, barbarus
 sententiam græcam * pronuncia-
 bat: *Non ob brevitate[m] vita est gravis,*
o Rex, sed quod in brevitate ista multis
curis angitur. Mala enim miseros
 præsentia sua disfruciant, bona au-
 tem turbant, quia verendum, ne
 aliquando cessent.

XXXV. Et mihi quidem fit ve-
 rissimile, si quis Deorum omnibus
 hominibus in unum locum con-
 gregatis, ab unoquoque posceret,
 ut fortunam suam enarraret, dein-
 de postquam omnes dixissent, ite-
 rum singulos interrogaret, qua-
 lem habere eligerent, omnes ani-
 mi pendentes silentium servatu-
 ros esse, quia nullam exoptandam
 vident. Inde igitur nonnulli,
 Traufos ni fallor gentem appel-
 lant, lugebant, cum aliquis nasce-
 retur, considerantes, quantis malis
 implicetur, cum vero e vita disce-
 deret, panegyria celebrarunt,
 quantis malis liberatus sit, cogi-
 tantes.

XXXVI. Πάλα ταῦτα βοῶσι καὶ ποιηταὶ καὶ φιλοσοφίαν ἀσκήσαντες, ῥήτορες τε καὶ συγγραφεῖς ὡς περ εἰς ἐν συναθροίης, καὶ πρὸς ἄλλας συναθροίης μίαν ἀταμίαν γνώμην περὶ τῶν ἀνθρωπείων κακῶν ἀπεφώνητο. Πλὴν ὅσον ἐνεστὶ ἐπὶ γῆς οἶα πράττειν, καλῶς πειρασθέντων ἐξ ἕριος τὴν ἴσχυρην, ὅσω δὲ τῶν ἄλλων σοφώτερον, ἴσοι μᾶλλον εὐδαιμονίστερον ἢ, εἴπερ ἡ σοφία καὶ τὸν Πλάτωνος ὄρον εὐδαιμονίας κεφάλαιον. Αἰδᾶ μὴν ἴσοι αὐτὴν βεβίωκεν ἡλικίαν, ὥς μὴτε γῆρας ἀμύσειεν ἄνα, μὴτε τὴν ἐποικίμην τοῖς σφόδρα πρεσβύταις ἀναμῆναι γαλαιπωρίαν. Ἄνευ δὲ τῶν ὅσων γέγονε παιδείης, ἴσοι τῶν ὑπῆρχε πατῆρ. ἴσοι καὶ τῶν τῶν Φοιτητῶν ἀγαπῶν. Εἰ δὲ τίς καὶ μὴ λέγει πρὸς τὴν αἴσθησιν, καὶ παιδεύει ἐπιχειρῶν, ἢ πατῆρ, ὡς εἰς μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι * ἢ δὴ γεγονὸς ἐτελεύτα.

* Ut Choricii, qui Procopium audivit, discipuli atque auditores fuerint veluti Procopianæ doctrinæ nepotes.

XXXVII. Καὶ μὴν ἀξίαν ἔχει τῆς βίης τὴν τελευτήν. Οὕτως δὲ ἀπεμαύραντος ἰσὺς μῆκος τὸ σῶμα καὶ φρεσὶν τὴν ὑσάτην ἰδίον τε τὸ παθεῖν ἕκαστον ἐλογισάτο, καὶ δακρύων ἀφῆκε πηγὰς, ἕτεροι δὲ τῶν αὐτῶν τῶν τετιμητῶν τρόποις οἷς νομίζονται θάλασον ἰερέως τιμᾶσθαι. Κύριον φασὶ τὴν Καμβύσην καθεύδοντι, δόξαν ἴσως προσελθόντα, σκευάζει, λέ-

XXXVI. Jam pridem hæc & Poetæ & Philosophi, Rhetores quoque & Historici clamant, ac si inter se convenissent, & cum aliis transgissent, & omnes unam de malis humanis sententiam enunciant. Sed quantum licet homini res humanas in hac vita feliciter agere, hic noster secundo fortunæ cursu usus est in primis: quo sapientior enim aliis erat, eo etiam felicior, siquidem sapientia juxta Platonis definitionem caput est felicitatis. Sed tantam ætatem transegit, ut neque senectutis experiret, neque miseriam proferret, quæ decrepitos sequitur. Præterea vero quot discipulis præceptor habuit, tot liberorum etiam extitit Pater, quos discipulos instar liberorum amavit. Atque egomet si quid prædici scio, & docere conor, non parvifilium, ut videtur, sed avus jam factus qui obiit.

XXXVII. Mortem quoque dignam occubuit. Non enim extremus morbus languidum induxit corpus, extremum spiritum ducentis, & lucrum quicquid existimavit, & fontes lacrymarum profudit. Exequiæ autem tales celebratæ sunt, quales Sacerdotes defuncto facere solent esse. Dicunt Cyro Cambysæ Patris imperatoris

γεν, ὃ Κύρε, ἢ δὴ γὰρ εἰς τὰς κρείτ-
 τονας ἀπεί. Ὁ μὲν εἶπεν, ὃ ᾧ προ-
 ἔγνω τὴν Τελευθὴν, ἐκ τῶν Βεθιω-
 μύων αὐτῷ τὴν πρὸς τὰς κρείττους προ-
 ρεῖαν ἐνθυμηθεὶς. Πείθομαι γὰρ τὸν εἰς
 τὴν ὁμοίαν τῷ Κύρῳ γὰρ εἰς ἔλθειν,
 εἴτε χωρίον ἐστὶ τερπνόν, ὃ δὴ μακά-
 ρων νήσους οἱ μῦθοι καλεῖσιν, εἴτε
 καὶ ἄλλοις τῶν ἀγαθῶν ἀ-
 ραβῆ.

XXXIIX. Τοιαύτοις ἐγὼ λογισ-
 μοῖς ἐμαυτὸν ἰασάμην, καὶ τὴν με-
 γίστην ἄπω ἀσφαλείαν προσέθηκα.
 ἀπῆλθε καὶ Δημοσθένης τὴν αὐτὴν
 τῷ Τεθνεῶτι βεθιωτικῶς ἡλικίαν. Ὁ
 γὰρ Ἀθήνας, ὃ τὴν Ἑλλάδα τῇ γλαύτ-
 τῃ Φυλακίῳ, ὃ πρὸς τῷ Φιλίππῳ
 χρυσίον πόλεμον ἀκήρυκτον πολε-
 μῶν, ὃς ἐκ ἀπέτετε πρὸς Φάλαγγα
 προδοτῶν ἀνδρῶν ἀμύθη, ὃν Ἑρμῆ
 λογίς ἀσφάλεια σοφῶν τις καλεῖ.
 ὅμως ἀπῆλθε καὶ προσέτι βιαιῶν
 θανάτων καὶ τὴν Ἀθηναίων τύχην σα-
 λουομένην καλαλιπῶν, δίκην ἡὲν
 περικλυτομένης, ἀνέμῳ τῷ βίᾳ καὶ
 συγχύσει καμάτων.

XXXIX. Ὁ ᾧ τὴν ἐνεργῆσαν ἀ-
 φῆκεν εἰς ἀσφαλῆ τε καὶ μέγαν ὀρ-
 μοκλυμένην λιμένα * τὸν ἱερέα. Ὁ-
 γως ὁ παλαιὸς λόγος ἐστὶν ἀληθής,
 ὡς ἔδδεν ἀκρασίον ἐστὶ τῶν καπῶν, αἰεὶ
 δὲ τι ἀσφαλίον ἐστὶν ἀγαθόν. Ὁ δὲ
 * Episcopus Gazaria.

in somno visum esse, qui a se acce-
 deret diceretque, Para te, o Cyre,
 statim enim ad Divos es abiturus.
 Hic quidem prædixit, ille vero
 præcivit mortem, quod ex vita a
 se acta abitum ad Superos conjicie-
 bat. Equidem persuasus sum, hunc
 in similem cum Cyro locum venif-
 se, sive sit ager amœnus, quem fa-
 bulæ in insulas beatorum vocant, si-
 ve etiam aliud aliquod præmium
 bonis destinatum sit.

XXXIIX. Talibus ego cogita-
 tionibus me ipsum sanavi, sed ne
 sic quidem maximum solatium at-
 tuli. Abiit etiam Demosthenes
 eundem cum defuncto annorum
 numerum agens, qui Athenas, qui
 totam Græciam, lingua sua serva-
 vit, qui adversus Philippi aurum
 bellum irreconciliabile gessit, qui
 phalangi proditorum resistere
 non destitit, quem Mercurii elo-
 quentia imaginem aliquis Sapien-
 tum vocat. Tamen abiit & quidem
 violenta etiam morte, & fortu-
 nam Atheniensium fluctuantem
 & instar navis vi ventorum flu-
 ctuumque impetu jactatam relin-
 quens.

XXXIX. Hic vero patriam reff-
 quit in tutum & magnum portum
 appulsam, Sacerdotem nempe. A-
 deo vetus proverbium est verum,
 nihil esse ex omni parte malum,
 sed semper aliquid boni admix-

ἡ ψυχὴ ἔγεγονότῃ ὁ πανχρη-
 στος ἱερεὺς δέδοται τοῖς ἐνοικῶσιν. τὰς
 μὲν ἂν ἄλλας εὐεργεσίας αὐτῶν πρώην
 ὁ πολὺς ἐκείνῃ ἐπεδείξατο σοφί-
 σης, * καὶ νικᾶν εἰώθως τοῖς λό-
 γοις τὰ πράγματα, τότε πρῶτον ἐ-
 φάμην ὡφθη τοῖς ἔργοις, αἷς ἔ-
 δει γε καὶ τὰς ἀρεῖς σοὶ παραχθείσας
 τῇ πόλει Φιλοτιμίας, τῇ ἐκείνῃ
 παραλαβῆν τελευτήν, ἵνα ἔτι πρὸς αἰ-
 ξίαν ἔτυχον κόσμῳ σοιαύτης ἀπολαύ-
 σασαι γλώττης.

* Procopius.

XL. Nūn ἴ τις ἐκαλόπιν χωρή-
 σαι τῶν εἰργασμῶν, ὧν τὶ παρῆς
 τῶν μνηστῶν; ἢ τε γὰρ πόλις Ἰσο-
 λον προσείληφεν μέγεθ' Ἰῶν τῶν, αἷς
 ἐξείναι ποιητικῶς εὐεργάμων αὐ-
 τῇ ὀνομάζειν. Ἐν Ἰούθῳ ἐστὶν ἀβρό-
 χης τὰς τῶν διέναι, λελυμένων,
 ὅσα τοῖς παρῆσιν ἐμποδῶν ἐγγύ-
 ναι, τότε λυθὸν ἀνέωκται διόσε τοῖς
 ἐκ παλαιῶν τὴν πόλιος ἀδείως φει-
 τῶν δυναμῶν, καὶ μαυρίομαί γε
 πλείονά τε καὶ μείζω γενήσοις τῶν
 γεγονότων.

XLi. Ἀλλὰ τῶν μὲν ἕκαστον ἰ-
 δὲ πρὸς ἑπανοκρήτορ' ἔδειται. Μίαν
 δὲ σε πράξιν ἐγὼ πρὸς τῇ παρῆ-
 σαν ὑπόθεσιν πρὸς Φορον διηγῆσα-
 σθ' βέλομαι. ἔθηκε νόμον ὁ χρό-
 ν' ὀδωηρὸν γυναιξί. Τίς ἐν ἔ-
 τος ἐστὶν; Ἐπειδὴν ἀνῶρ' ἡ γυνή τῆ-
 λευτή, ἐτὶ κνήσει ἔτι πάθεις ἀρ-
 κῆναι πρὸς ἐδύρμον, ἐτὶ γυναι-
 κία φῶσει ραδίως καταφερομένη

tum habere. Unde sacerdos utili-
 simus incolis solatio casus huius
 datus fuit. Alia ejusdem beneficia
 nuper celebris ille Sophista recita-
 vit, & qui res vincere oratione so-
 lebat, tunc primum, argumentum
 par cum quo certaret nactus esse
 visus fuit, ut largitiones etiam
 nunc civitati a te factæ morū il-
 lius merito antevertere debuissent,
 ut tali lingua celebrari pro
 meritis, atque ornari illis con-
 gisset.

XL. Nunc vero opera tua quis
 non longe posterior relictus alle-
 quetur dicendo, ex quibus quid
 præmittam? quid memorabo?
 Urbs enim adeo amplas porticus
 adepta, ut æquum sit illam has
 vias habentē cum Poëta appellat.
 hinc licet porticus pluvia carens
 pertransire, destructis illis, qui
 cunque viatoribus impedimenta
 fuerant, & balneum illis qui
 ubique in urbe tuto ire poterant
 parario apertum est, & multa
 plura & majora his futura esse.

XLi. Sed ad singula hæc
 branda singuli oratores
 debebant. Equidem ex tuis
 unicum tantum quod præsentis
 gumento convenit, enarrare voluisti.
 Tempus mulieribus legem
 istam tulit. Quænam quæ illa
 Quæ acerba morte aliquis rapi-
 tur, ad lamentandum non com-
 motio affectus, non mulieribus
 est.

πρὸς δάκρυα. Ἄλλα μισθῶνται τινα
 θρήνης αὐλαῖς ἀδύσαν, ἢ τῆ τῆ συμ-
 φρεῖ φλεγμονῆς μᾶλλον ἐξάπτει,
 καθάπερ ἂν εἰ τις ἔλαιον ἐπιβάλλοι
 πυρὶ. καὶ κρείττων αὐτῆ τῆν τέχνην,
 ἢ μείζους ἐπιτάμνη κινῶν οἰμώγας
 καὶ τῆς θαλασπῶρος γυναικῆς δα-
 κρύων μισθὸς ἀπαλθεῖ. Τὸτο τοῖνυν
 ἐσβεσας εὐποιῶν, ἐλεεινὸν ἠγησάμε-
 νον μηχανᾶσθαι προσθήκη τῆς ἐμ-
 φύτοις ἐδύνας. Τοῦτο δὲ κηλεμό-
 να λαχόντες ἐπικρυφίθετε τῆς ἀ-
 θυμίας, καὶ τῆ πατρὶδι σωεύχεσθε
 τῷ δὲ τεχέρον ἀπολαύσαι μακρόν, καὶ
 ὄψα πλησίον ἐνεγκῶν τῷ τῶν νεῶτι
 πολίτας.

XLl. Ταύτας, ὦ ποθεινὸν αἴτη κε-
 φάλη, τῆς χοῆς ὁ σὸς ἐπιπέμει
 σοι φοιτητῆς, ἐδεῖ γὰρ καὶ τῶν ἄλ-
 λων δακρύσαι, καὶ πλείον τῶν ἄλλων
 εἰσαγαγεῖν τὸν πλείον ὄψασαι
 τυχόντα φιλοσοφίας.

ΧΟΡΙΚΙΟΥ ἑ αὐτῆ λόγος εἰς
 ΣΟΥΤΜΜΟΝ στρατηλάτην.

I.

Ἄτοπον μὲν ἴσως ἐγγχείρημα δό-
 ξει καὶ θράσος μεσόν, εἰ νῦν ὅτε
 κρείττους ἐδεῖ μοι γινέσθαι τῆς λό-
 γης, οἷα δὲ μείζονα τολμῶντας ἠγασμέ-

doles ad lacrymas proclivis illis
 sufficit, sed mercede conducunt
 fœminam, quæ illis lugubria car-
 mina canat. Hæc vero calamitate
 accensas magis accendit, non aliter
 ac si oleum igni injicias; & illa artis
 suæ peritior existimatur, quæ ma-
 jores ejulatus movere potest, & a
 miseris fœminis mercedem lacry-
 marum exigunt. Hoc igitur ab-
 rogasti optimo consilio, miserabi-
 le existimans naturalibus infitis-
 que doloribus cumulum moliri.
 Cum igitur talem moderatorem
 adepti sitis, tristitia paululum sub-
 levamini, & simul patriæ optatis
 ut per longum tempus frui illo li-
 ceat, & cives defuncto similes alar.

XLl. Has inferias, o desiderat-
 tissimum caput, tuus discipulus
 tibi facit; fas enim fuit illum etiam
 cum aliis illacrymari tibi, & ali-
 quid amplius præ aliis in medium
 afferre, cum a te intensiore amore
 dignus judicatus fuerit.

CHORICII Oratio II. in SUM-
 MUM * Ducem,

Guiljelmo de Hertoge, Hamburgensi Interprete.

I.

Ineptum pariter & audaciz ple-
 num videbitur institutum, si nunc,
 cum orationi meæ, quæ tantum su-
 stinet laudare Imperatorem, insur-

* Nomen Ducis Summus infra c. 10. ἔδιν ἀπρακτοῦ ἔπειτα τὴν τύχην Σὺμμος παρὰ.

να κοσμεῖν, ἐλαττονα γλώττιαν ἤ-
κω σοι φέρων, ὀλίγη καιρῷ τὴν εὐ-
φημίαν ἐργασαμένην. Πλὴν ἐπι-
δὴ βραδείως ἐκτίσω τὸν ἔπαινον, νι-
κῶμαι τῷ μεγέθει τῶν ἀρετῶν, ἀσ-
μῶν ἄλλα τῆ συντομία ἔχρον, ἴ-
την ἐκ ἔλαττος θηρούων συγγνώ-
μην.

II. Ἐδὴ μὲν ἔν τις τὰ Μουσῶν
ἐργαζομένην εὐ μάλα ποιητικῆν σφαι-
ρῆν τὸ θεῖον ἔδελξεν, ἐνία σὺ τῶν
γνωρισμάτων ὑποβάξας τῷ μέτρῳ.
Οὐ μὴν ἐνέσθην ἡμῖν εἰ λόγοι εὐνο-
χωρεῖται, ἀλλ' ὥσπερ μέγα πλῆθ-
σι πείλας ὀλμαδὸς παύλαχόθεν
πολλὰ, καὶ φόβος ἕδεις μὴ λά-
θωσι πρὸς τῶν ἀλλήλων πύξασαι,
ἕως ἢ τῶν σῶν ἔργων εὐρυχωρία
παντὶ δίδωσιν ἔπαινέτη ἴσον ἀρ-
κῆντα.

III. Δῆγμα δέ σὺ πρῶτον ἀρχι-
κῆς ἐπιστήμης τὸ δις τὴν αὐτὴν λα-
χεῖν ἔχουσαν. Οἱ γὰρ τοιαύτης ἀπαί-
δειοι τέχνης, ἢ τὸν ἀπαύλα χρό-
νον εἰς ἰδιώτας ἴευσιν, ἢ μιᾶς ἀπο-
λάουσι δυναστείας ἐλεγχόμεναι αὐτῶν
ἢ ἀμαθίας. Τῆ πείρα σὺ ἢ τῷ
καλῶς ἀρετῆν πρῶτην ἢ δευτέραν
τεκμήριον. τὸ ἢ βραβεύσαι τὴν προ-
τὴν ὀρθῶς ἔφθασαν βίαν ση-
μῶν. Οὐ γὰρ ἐν τῷ ἀνδρα γενέσθαι

gendum esset altius, imparem lin-
guam affero, extemporalis oratio-
ne laudes tuas celebraturam. At-
cum diu amplissimam tibi laudis
materiam comparaveris, virtu-
tum tuarum magnitudine vincor,
libenterque cedo brevitati tempo-
ris ex ipsa festinatione mihi polli-
citus veniam.

II. Jam quidem aliquis Musi-
cum Cultor dulci Poëmate Audi-
torum aures opportune demulsit,
& nonnulla virtutum tuarum ca-
pita versibus inclufit. Neque vero
proinde orationi meæ præcepta
est materies, sed quemadmodum
plurimæ naves magnum undique
Oceanum pervehunt, nec venen-
tur, ne alteram altera offendant; ita
rerum a te gestarum immensa ma-
gnitudo unicuique virtutum tua-
rum prædicatori sufficientem ma-
teriam præbet.

III. Primum omnino Imperi-
toris tuæ peritæ documentum
est, quod bis eodem ornatus fueris
munere. Quicumque enim hujus
artis imperiti sunt, aut per omne
tempus privatam agunt vitam, aut
si semel imperio admoti fuerint,
ignorantiam suam manifesto pro-
dunt. Tuæ autem in primo mune-
re dextre gerundo experientæ al-
terum est indicio. Primoque quod

τοῖσιν, εἰ μὴ καλῶς ἐν πασι καὶ
μικρακίαις ἐτραφούς.

IV. Ἀλλὰ τί σε γὰρ βραχυλίρας
ἀγῶνι ηλικίας εἰς μέσον, μηδὲ τὰ
τῆς παύσης πλεονεκτήματα χωρῶν-
τῶν γὰρ λόγων· ἤδη δὲ πρὸς ταῦτα
πορεύσομαι. Ἐγένετο καιρὸς τὴν Ἀν-
τιόχῃ (τότε γὰρ Ἀντιόχῃ προσηγό-
ρευτο, σαλεύων τε καὶ κινῶν εἰς
εἰς ἔδαφος) ἐκλινεν. οὗτος ὁ και-
ρὸς εἰδὲ τῶν Ἀπόλλωνος ἐφείσατο
παιδικῶν, ὅτε καλῶς τῆς ἐρωμέ-
νης ἠλέησε ὁ θεὸς. οὐ τὸν Ζεφυρον
ἠερύθριασε πρῶτα αἰεὶ πνέουσα τὸ
χωρίον. οὐ τῶν ὀρνίθων ἀκλίησε τὰς
Φωνὰς, ὅσοι τοῖς δένδρεσιν ἐπιάνον-
τες ἀδῶσιν ἢ δὲ καὶ τερπνόν, τότε δὲ
ἴσως ἐλθόντων εἰ τις ἀεὶ κακῶν ὀρνι-
σιν πέφυκεν ἀσθησις. ἐν τέτοις
μὲν ἦν ἡ πόλις καὶ τὸ ἄλσος αὐ-
τῆς.

V. εἰ δὲ τότε Δέλφους ἔχων ἐτύγ-
χανεν ὁ Ἀπόλλων, καὶ τις ἐπέθετο ὁ
θεὸς, τίνα τρόπον αὐτῶ τὴν πορευθ-
μίην ἰάσονται, καὶ τὴν ἐκείνης ἀρ-
χίσαν πόλιν, ἀνείλεν ἂν δυοῖν ἰα-
τρῶν δεῖσθαι, τὴν ψυχὴν ἀγαθῶ
βασιλέως, καὶ στρατηγῶν ὅσων ἴσως
τὴν γνώμην, τὰ μὲν ὀρθῶν τὰ
πεπρωκότα, ὅτι τῆς τῶν ἡτυχηκό-
των ἰνδραὶν θεραπεύονται. ταῦτα
ἔχευεν ἂν, εἴγε μάλιστα ὑπῆρχεν
ὁ Πυθίος. Ὁ μὲν γὰρ ἄρεξε χεῖρα
τῆς πόλεως πλοσίαν, ὡςτε μηδὲ ἄπο-
τε πέπρωκε προσελθούσα ῥαδίως

ornatus fueris, vitæ bene gestæ si-
gnum est. Non enim, viro facto
hæc tibi evenissent, nisi ab ineunte
ætate bene institutus fuisses.

IV. Verum quid infimam æta-
tem tuam in medium præfero, cum
ne præsentem quidem oratio ca-
pere possit? Huc itaque me con-
verto. Erat aliquando tempus, cum
Antiochia (tunc enim Antiochia
vocabatur) terræ motu concussa &
everfa est. Illud tempus neque A-
pollinis pepercit deliciis, neque
dilectæ DEO urbis decus respexit.
Non Zephyrum erubuit, locum il-
lum leniter semper perspirare so-
litum, neque vocum miserum est
avium, quæ in arboribus saltitant
suaviterque canunt, tunc autem
nescio quid quiritabantur, si quis
tamen avibus malorum sensus
fuit. Hæc urbis & adjacentis luci
facies erat.

V. Tunc si Delphis cultus fuis-
set Apollo, & quis ex ejus Numine
sciscitat⁹ esset, quomodo devasta-
ta regio ejusque primaria urbs sa-
nari iterum posset, responsum edi-
disset, duobus opus esse Medicis,
bono nimirum Cæsare & ad vo-
tum formato belli Duce, quorum
alterea, quæ conciderunt, erigeret,
alter adversam fortunam passor-
um inopiæ mederetur. Hæc ora-
culum edixisset, si vates Pythius
consultus fuisset. Ac Cæsar sane ci-
vitati auxiliatricem præbuit ma-
R r r r

αἰοδε-

αἰδίσσῃ, καὶ τῷ ἄσσει τὸ πρότερον ἀπένειμε καλλος, ἢ συγχωρήσας τῇ γῆ καὶ ταύτην καλύψαι τὴν δαφνὴν, ἄσσει πάλαι τὴν ὁμώνυμον κόρην. Καὶ τὰ μὲν αὐτῆς ἔβασιλέως τοιαύτη. Οὗ ἢ πάντα πολλοὺς ἕποσι ταῖς αἰμαῖς ἔκινδυνον παρῶν ἐκάστω τὸ πρόσφορον σωσισέφερε, βίω μὲν ἀφορμας τοῖς δεομένοις, τοῖς ἢ κειμένους τὰ νομιζόμενα, τοῖς ἢ μηδαμῶς ὀρεμένοις, πολλὰ δὲ ἀφανῆ γέγονε σώματα, γέτοισ, τὶ δὲ ἔτερον ἦν, ἰδωρήσατο δάμνα.

VI. Τότε δὴ πάντα πόρον ἀταγκαιῶς τροφῆς τοῖς ἐν χρεῖα χορηγῶν διτέλει. τότε σε τὸ μέγιστον ἢ φιλοψυχίας ἀπέζωσε, καὶ τὸ ἀξίας τὸ ἄξιμα παρῶν, ἕνα τὴν ἀξίαν αὐτῆν ἔργω σεμνύνῃς. εἴλω δὲ εὐποιῶν ζωῆς ὀφθῆναι μᾶλλον ἢ φιλανθρωπίας γυμνός, καὶ τὸ σῶμα μᾶλλον ἢ τὴν ψυχὴν ἀκοσμοῦν ἔχων. διὰ τῆτο σοι πλεῖστον γέγονεν ἀρετῆς ἢ τοιαύτη πειρία.

VII. Ἰδὲ πάλιν ἐκείνους οἰκτεῖρεις τῆς ἀνδρας, καὶ πρόσωπον ἐμφαίνεις συναχθόμενον κτῆν ἐκ τῶν οἰρημένων τὸ πᾶσι λαθῶν. καὶ τῆτο ἄρα σε μόνον ἢ φιλοψυχία λυπεῖ, ὅτι τῆ μνήμη τὸ δωρεῶς ἢ συμφορὰ σωστέχιστα. Τοιγαρῶν συτέλλω τὸν

num, adeo ut prateritum casum ne perferentiscere quidem amplius videatur, & pristinum urbi reddidit decus, neq; passus est Daphnen ut cognominem quondam puellam terra tegi. Et hæc quidem Cesaris erant. Dux vero noster cum presentissimo ubiq; adesset periculo, singulorum commodis prospexit, victum suppeditavit egentibus humi jacentibus, debitum prætuit auxilium, absumentis vero & jam nusquam conspiciendis, nam multi inter eos oculis erepti fuerant, iis inquam, quid enim aliud supererat, suas impertivit lacrymas.

VI. Tunc omnem necessariū cibi apparatus inter inopes distribuere pergebas. Tunc te honoris cupido pecuniis exuit, dignitatis splendorem tantisper deposuit, ut ipsam dignitatem re vera illustrares. Satius enim esse crediti benefaciendo pecuniz quam humanitatis inopem videri, præterque corpus quam animum adornatu esse. Hinc divitias tibi virtutis inopia hujusmodi comparavit.

VII. Ecce, dum hæc loquor, sensus horum misereris virorum, & personam ex animo condolentis præt fers, perque es, que jam memoravi, ad misericordiam te commoveri pateris. Et in hoc scilicet tua te pietas dolore afficit, quoniam munificentiz tuae

ἔπαινον, ἵνα μὴ τὴν λύπην ἐκτεί-
νω.

VIII. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐν ταῖς ἡγε-
γέλθῃς τῷ βασιλεῖ, λαβὼν ἐκεί-
νον εἰς ἔννοιαν, ὅσην εἰκὸς τῆ ἰδίας,
χωρᾶς ἐπιμέλειαν ἔχειν τὸν τ' ἔ
προσηκῆσθαι τοσαύτην θέμεν πρό-
νοιαν, ὑπολάττει σα παλαιστίνην τῶ
νεύματι. Σὺ δὲ περὶ χαρῆς ἐδέξω τὸ
γέρας, ἔ πρὸς ἀρχὰς ἔχων ἐρωτι-
κῶς, ἀλλὰ τροφαίων τῆ χαρᾶ πρό-
φασιν ἐξευρών. Αὐτὴ τῶν Παλαι-
στίνης ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ
καλίστασις πρώτη. Ἐβίβουθεν οἱ δυσ-
μενεῖς ἡρεμεῖν ἠναγκάζοντο ἀνδρες
σοβαροὶ καὶ φιλοκίνδυνοι καὶ μισάν-
τες τὴν ἡσυχίαν. Καὶ ἀποῤῥηθη τῶν
πόλεσιν ἐλευθέρια σαφῆς ἐξ ἀφο-
ρήτης ἀδελείας, ἥτις ἐπενοίμαστο μὲν
τῶν ἀλλοφύλων τῶν γείτονας, κατῆ-
ρη δὲ πρὸς τῶν τέτων ὁμόρους, ἡ-
ψαστο δὲ τῶν ὑπολοίπων χωρίων, ὁ-
δῶ δὲ προῖσα καὶ πρὸς ἡμᾶς ἦκε
τῆ φήμη, ὅτι δὲ φανέντο καὶ μι-
κρόν ὑποσρέψασα γίνεσθαι τῶν τοῖς
ἐναντίοις.

IX. Οὕτω τὰ Παλαιστίνων πρά-
γματα ἐπὶ δέδωκε τῶν τῶν αὐτῶν
μετὰ σε παρεληφῶσιν ἀρχῆν. Οἱ δὲ
ταύτων αὐτοῖς ὑπαρχόντων ἐπὶ δέ-
δογμάτων, ἕως καὶ τοῖς ὑμετέροις
ἔχουσιν ἐποίησεν, τῶν ὑπηκόων ἀμείμ-
πως ἐκράτην. ἐπεὶ δὲ τὰ πάντα σε
μιμνήσκω περὶ ὧν ἀμὲν ληπομένη ἔυ-
ρον τὴ προθυμίας τὴν δυνάμιν,

datione pristina calamitas simul in
memoriam revocatur. Contraho
itaque laude tuasne tristitiam au-
geam.

VIII. Postquam igitur tam præ-
clara de te fama ad Cæsarem per-
venit, ille eam, quam credibile est
propriæ regionis curam gerens,
qui tantam quoque non lux ha-
buit, nutui tuo palæstinam subjecit.
Tu vero summo cum gaudio hoc
munus accepisti, non quod imperii
cupidus esses, sed quod in provin-
cia statuendorum tropæorum oc-
casionem invenires. Et hoc rerum
in Palæstina a te gestarum initium
ac primus veluti actus fuit. Inde vi-
ri malevoli, insolentes, temerarii &
inquieti quietere coacti sunt. Et
civitatibus manifesta libertas est
reddita post intolerabilem servi-
tutem, quæ gentium alienigena-
rum vicinis imposta ad horum
finitimos descendit, reliquasque atti-
git regiones, ac via patefacta etiam
ad nos fama pervenit, donec te ad-
veniente momento temporis re-
versa in hostibus conspiceretur.

IX. Ita res in Palæstina gerendas
iis tradidisti, qui post te cum impe-
rio fuerunt. Illi vero cum talia ipsis
ante oculos essent exempla, quam-
diu tua sequebantur vestigia, cum
laude suis imperavere. Cum vero
in omnibus te imitari conati senserunt
voluntati deesse facultatem,
(Omni enim imitatione superio-
R II II 2 (κεντ:

(κρείττω γὰρ ζήλων τὰ σὰ) τότε σὺ τῶν
 ἰχνῶν ἐξω πλανώμενοι εἰκὴ τὰ τῶν
 ἀρχομένων ἰθῶων πράγματα, ὡς
 δοκῶ μοι τὴν ψυχὴν εὐνοία τῆ παρὰ
 σε τῶν αὐτῶν ὑπερόων ἐτέρως κα-
 τασῆσαι δευότας. Εἰ μὲν γὰρ ἄλ-
 λος εἶδεις ἐπὶ τὴν αὐτὴν μετὰ σε πα-
 ρῆλθεν αἰζίαν, ἀδελφὸν ἢ εἰ μόνον τὸ
 σὸν ἔχου φρόνημα τὸς ἐχθρὸς ἰμε-
 ρῶσαι καὶ θιάσαοξ σωφρονεῖν.
 Νῦν δὲ μαρτυρία παρῆλθεν ἐπὶ σε
 μόνον τὴν ὅλην ἀναφύεσσα πρέφα-
 σον. Τὸς μὲν ἔν πρὸ τῆς ἡμετέρας
 ἀρχῆς τῶν αὐτῶν ἠγῆσαμὲν πρᾶγ-
 μάτων, εἰδὲν θαυμαστὸν καλῶτιν
 σε γενέσθαι τῶν ἀρχῶν, εἰ γὰρ εἶ-
 χον ὅτι ἵνα δέοι μιμήσαοξ. Τὸ
 δὲ τὸς ὑστερον ἀρχαίας ἀπολείπε-
 οξ, δείκνυσιν εἰς πᾶσαν ὑμᾶς νι-
 κήντας παρῆλθεν, ὡς εἶχεν αἰ σοι
 παρῆλθεν εἰκότως μέγα φρονεῖν,
 ἐκ μὲν τῶν προλαβόντων, ὅτι τῆ-
 ρος παρέδραμες εἰ μετρίως. Ἐκ δὲ
 τῶν μετὰ σε τὴν ἀρχὴν εἰληφότων, ὅτι
 μιμήσεως κρείττων εἰφαίης.

X. Οἶον γὰρ, οἶον ἐκείνο σε θερυλ-
 λόμενον, ἐνόσεις ποτὲ τῶν ἡμετέρων
 φυλῶν κεφάλαια, δυοῖν ἀνδρῶν ξυ-
 νωρεῖς. Καὶ τις ἀμφοτέροις ἀκρί-
 τως ἦν ἐρις καὶ ταραχή. Δεινὰ γὰρ
 αἰεὶ καὶ δυσίασοι τῶν φίλων αἰ πρὸς
 ἀλλήλους διαφοραί. λελυμένων τει-
 νῶ λαμπρῶς τῶν ἀπονδῶν, καὶ
 πάντων ἐλπίδι μιᾶς κραυγῶν ἀ-
 πέραστον εἶναι τὴν σάσιν, πολλοὶ
 γὰρ ἀλλοτρίων ἐπαυδακότες προθυ-
 μίαν ἐπέδειξαν τὸ μόνον, εἰδείξεν ἡ

res sunt res tuæ gestæ) tunc ex
 vestigia tua progressi res eorum,
 quibus imperabant, male gesse-
 runt, adeo ut fortuna mihi videretur
 ex mera in te benevolentia alios
 iisdem dominos dedisse; nam,
 si nullus aliis idem post te gessisset
 munus, haud constaret, num tua so-
 lius prudentia hostes pacare inque
 ordinem redigere posset. Num autem
 omnium omnino testimonium obtines;
 nam quod ii, qui ante te te iisdem
 præfuerunt, nihil virtutibus tuis simile
 gesserunt, nihil mirum est, neminem enim
 habuerunt, quem imitari possent: quod
 vero eos etiam, qui post te impera-
 runt longe post te reliqueris esse,
 que omni modo anteiveris, merito
 usque quaque fas est te esse. Res-
 pectu priorum quidem quod
 eos non mediocriter superentis,
 subsequens vero, quod omni
 imitatione major compertus.

X. Quantum enim, quantum
 inquam, illud tuum facies om-
 nium ore deprædicandum, qui
 laborarunt discordia gentis nostræ
 capita, biga præstantissimorum vi-
 rorum, inter quos intercessit con-
 tentio & tumultus. Gravis enim
 semper & ægre sanabilis furor
 eorum inter se odia. Cum igitur
 jam palam rupta essent fœdera
 civitatis, & omnes uno consensu
 crederent, disfidium fore in for-
 tibus

πέρα σαφές, ως ἔδει ἀπρακτοῦ ὄ-
πια ἀντύχη Σῆμιθ παρῶν. Ἀ-
ναμνήσας ὃ ἀμφοτέρους τῶν συν-
θηκῶν καὶ πικρῶς ἐπιπλήξας, ὅ-
τι καθ' ἕνα ἐν τυκτομαχίᾳ πρὸς ἀλ-
λήλους ὀπλιζοῖται, βαβαίᾳς αὐτοῖς
συνέστη ἡ Διαλλαγῆς.

XI. Τάυτην ἐγὼ τὴν Διαλύσειν
παντός Φημι τροπαίᾳ τιμωίεραν,
Ἡροδότῳ χρωόμεθ δικαστῆ. Ὅσω
ὃ εἴπειν, Φησὶν, πραοτέρα πολέ-
μα, τοσάτω πολέμῳ ἔου εἰσσεως
ἡμερέτερον. Ἐἴκε ἡ Ἰάτω καὶ Ὀ-
μηροῦ μαρτυροῦν. Πηίσας ὃ πρὸ-
λεμον Πάριδῳ, τὴν Ἀχιλλέως ἤ-
τησε μῆτιν ἄδειν τὴν Μύσαν.

XII. Ἐχοι δ' ἂν τις καὶ τρόπον
ἕτερον ἀγαθαῖα τὴν πράξιν. Ὅ-
τι τοῦτο καὶ πανοπλίας καὶ δόρατῶ
καὶ βίας πολεμικῆς ἐστὶ ψιλή. Εἰ
ὃ ἀπιδι πολλῆ καὶ βελῶν ἀφέσει
πυκνῶν ἰππέων καὶ ἀλόγοις καὶ
πᾶσι στρατοπέδοις πληρώμασιν αἰ-
πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς διασῆ προ-
ήλθον συνήκαμ, καὶ μικρὰ πρό-
φασις καὶ τοῦ τυχοῦ ἐναντίωμα,
πᾶσι ἀνέτρεπε τὰς σπονδάς. Ταῦ
ὃ εὐνοίας χωρὶς καὶ πόδα σωισά-
μα σαθρά τε καὶ σφαλερά καὶ
βραχυὴν ἀθήσαντα χρένον ἀπομα-
ραίνεταμ.

bile, alii vero, qui componere il-
lud cuperent, nihil nisi prorsum
suam voluntatem ostenderent,
manifesto experientia comproba-
vit SUMMO praesente, nihil non
effici posse. Cum enim utrumque
pacis faciendae admoneres gravi-
terque increpares, quod tanquam
nocturno praelio invicem arma-
rentur, firmam inter eos reduxisti
amicitiam.

XI. Hanc ego inimicitiarum
dissolutionem omni tropaio praer-
clariorem esse duco: Herodotus u-
sus iudice: Quando, inquit ille pax
bello sedatior, tanto bellum sedi-
tione placidius est. Idem etiam Ho-
merus testatur; nam Paridis bel-
lum ipse scripsit, Achillis iram Mu-
sam canere iussit.

XII. Posset vero aliquis etiam al-
ia ratione admirari hoc tuum fa-
cinus, quod absque ullo arcu, abs-
que hasta, non per armaturam
vimque militarem peractum sit. Si
enim multis scutis & frequenti fa-
gittarum missione equorumque
multitudine & omni apparatu bel-
lico per te reducta inter illos esset
amicitia, vel levis praetextus & for-
tuitus casus amicitiam inter illos
iterum dissolvisset. Quae enim be-
nevolentia carent neque ex animo
fiunt, ut putrida & caduca cum per
breve tempus floruerint, marces-
cunt.

XIII. Ἔτερον τῶν καλοῦσθαι τὸ λεχθὲν Διαδέχεται. Νομάδων γὰρ, ἀλλοφύλων τῆς ἡμετέρας καταθεόντων καὶ ληισαμένων τὸ προστυχόν, καὶ τὴν λείαν ἐν ὄρει θεμένων, ὡς περὶ τὴν ἀδικίας εἰ χωρίον ὑψηλὸν καταλάβει βεβαίως ἰδρυμένης τοῖς κευτημένοις, ἔτω τῶν ἐν μετῴρῳ Διατριβόντων ἕτερον μὲν ἐτύχανε Σραηγῶν. ἔ γὰρ ἂν ἐπράχθη τὸ ἰολμηθέν. Τοσαύτην ἢ τῇ χρεία ῥοπήν ἐχορήγησας, ὡς τῶν ἐργασμένων τὴν ἱκλειαν καταλιπῶσαν τὸν Σραηγόν, ἐπὶ σε μετασῆσαι, καὶ ταῦτα Φιλῶσαν τοῖς ἡγεμένοις ἀκολυθῆναι.

XIV. Ἄλλὰ γὰρ ὁ Νεῖλος ὡς εἰρηχῆ με τὰς ἀκοάς, καὶ με ποιητικῶς ἀμφὶ κτύπον ἕαλα βίλλει. Εἰ ἢ καὶ παρ' ἡμῶν οἱ ποταμοὶ διαέγγοντο καθάπερ ὁ Σκάμανδρος ἐν τοῖς ἔπεσιν, καὶ ὡς περὶ ὁ Νεῖλος αἰψὸς ὡρῶν τῆν πρῶτην ὑμᾶς ἀταμνήσαντι, κατεβόησεν ἄν με, Φωνηάφικαις, ὅτι μὴ τὴν πρῶτην δίδωκα μῆραν τοῖς ὡς τῶν σοι πεπραγμένοις τὸν ποταμόν. Ἐπιπεσόντων γὰρ πολεμίων τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βίον ἐν σκηναῖς ποιημένοις, ὡς ἔγνωσ, ὡς μαθῶν ἠγανάκτησας, ὡς θυμῷ γέμων ἐχώρεας, πολλοὶ μὲν τῶν πολεμίων ὑπὸ σὲ γεγονότες δορυάλωτοι, πολλοὶ ἢ πάλιν τῶν ὁμοφύλων αἰχμαλῶτοι. Διὰ σε ἢ εἰρημένῃ προσηγορίας πᾶσαν ἴσθαι.

XIII. At jam aliud præclarum tuum facinus dicendum mibi stat. Cum enim Nomades agros nostros invaderent, & quicquid ibi obveniret, prædarentur, prædamque in monte deponerent, tanquam si tuta futura esset in eodem loco constituta injustitia, Duxem alter sublimem collem occupaverat. Non tamen audax facinus peragi potuit. Tantum enim necessitati momentum addidisti, strenuum gestarum gloria Ducem relinquere, tibi que adesse coacta, licet Duces sequi consuevit.

XIV. At Nilus me vocat, & ut Poëtica loquar cum strepitu mibi personat aures. Si enim etiam apud nos fluvii loquerentur, quem admodum Scamander in fabulis, vel ipse etiam Nilus apud nuperum vestrum præconem: magni mihi voce exprobraturus esset, quod non primum locum his, qui illo teste a te gesta sunt, assignaverim. Cum enim hostes in eos, qui in Ægypto tendebant, irruptionem fecissent, tu simul rem cognovisti, indignatus multos ex hostibus bello cepisti, multi vero e locis capti per te libertati restituti sunt.

XV. Οὐ γοῖνω μόνον τῶν πολέμων ἀπαλλαγῆς ἔχουσι χάριν αἱ πόλεις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν εἰρήνῃ ἱερῶν. Οὐ γὰρ ἐστὶ γλυκίαν ἀγεῖν εἰρήνην ἐν ὑπόψει πολέμου. Ἡ δ' ἐλπίς εἰσὶν ἅσα τὸν λογισμὸν καὶ βεβλήται γινώσκουσι αὐτὸς ἐαυτὸν ἀπατήσας ψυχαγωγεῖν, αὕτη ὡς ἀκαθάρτη καὶ θυμὸν καὶ φοβερὰς ἀνεπλάτρησα Φαντασίας, γῆρας ὀδυνῶς ἐλευθέρων, κόρην ὑβριζομένην, ἰλκόμενον ἐς δαλείαν παιδίον, ἀγομένην ἐκ πασῶν γυναικῶν. Ἰσαυτὰ γοῖνω ἐνεκονίζουσα τῇ ψυχῇ, τρέφει καὶ φοβεῖ καὶ πρὸς ἀθυμίαν ἀνθίσκει. Οὐκ ἂν ἡ Λαοβίων πανήγυρις ἡδονὴν εἶχεν αὐτοῖς, ὅτε πῶλεται, Ἀθήνηθεν ἠπαλεῖτο τῇ νήσῳ.

XVI. Εἶεν. Πόθεν δῆπρ τὸν λόγον ἀρχὴ φέρων οὐ Νῆλος; ἐκ Παλαιστίνης οἶμαι, πρὸς ἣν βέβλομαι πάλιν ἐπαλεῖσθαι, ὅπως ἐνέυθαι ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν ἀφίξομαι. Τί δέ μοι ἐπὶ ταύτην πορείας, ὥρμηται τις ἐκείθεν ἐμὸς Φοιτητής. Δίδα τὸν νέον ὃν ἐναγχός μοι σιωπήσας, ὃ γνώρισμα μέγιστον ὁ Πάππης. Οὐτὸς ἐμὰ διηγεμένης ὅπως διέκειμαι τοῖς αὐτῶν πολιταῖς τὰς Φόρξας, ἀέμνησέ με τοῖς πρὸς σὲ λεγομένοις Ἀριστιδῆς τῷ Λυσισμαχῶ. Ἐκάνθη τοῖς ἐπισκώταις τὰς τὸ σύμμετρον, ἣν ἐπεδείξατο τοῖς ἔλλησιν ἀρετήν, ταύτην ἔλαχεν ὄνομα. Καὶ σὺ τῶν Ἀραβίων

XV. Non igitur solum ob extinctum bellum gratias tibi habent civitates, sed etiam ob comoda, quibus in pace gaudent. Non enim dulcedine pacis frui licet, ubi bellum suspicere. Timor enim dum semper cogitationi obversatur, etiam si quis vellet spe se ipsum decipere bonoque animo esse, ille tamen semper instans fervensque terribilesque sibi fingens imagines non parvum iri senectuti, vitandas virgines abripiendos in servitutum liberos, abducendam ex thalamo uxorem, hanc igitur, dum sibi fingit, animum versat horroremque & tristitiam injicit, uti nulla voluptate frui licuit Comitibus Lesbiorum, cum audirent, bellum insularum ab Atheniensibus imminere.

XVI. At unde sermonem meum Nilus abstulit? Ex palæstina credo, ad quam nunc iterum revertor, ut inde in Arabiam me conferam. Quænam autem hujus itineris mihi causa? Trahit me huc quidam e meorum numero. Nosti juvenem quem nuper fidei meæ commisit (quo nobilis est maxime ipse) Pater. Hic mihi narranti quomodo civibus ipsius tributa pendenda descripsisses, per ea quæ de te celebrabam, Aristidem Lysimachi filium in memoriam mihi revocavit, Nam ille quidem cum insularibus moderata imposuisset,

ραβίων ἐκάστῳ τὴν ἐπιβάλλουσαν διω-
 ρισίας ἔτω μῆραν, ἄπειρ εἰς λόγους
 ἐλθὲν περὶ τῆς τύχης εὐκλειστῶν καὶ
 παρ' ἐκείνης ἀκηκοῶς ὅσοις μὲν ἐ-
 δωρήσατο πλεονέκτητον, ὅσοις δὲ περισσεύ-
 νομένους, καὶ τίνες ἐκατέρωθεν τῶν ἀκρῶν
 ἐν μίσει.

XVII. Οὐτε γὰρ εἰκὼ τῶν δεο-
 μένων ἠδίκησας τὴν πλεονέκτησιν μερίδα,
 ἔτε χάριτι τῶν εὐπορούντων, τὴν ἐν
 ἐνδείᾳ προήχθησιν ὑπεριδεῖν, ἔτε
 τῶν μέσων τὸ πλεονέκτησιν αἰδέμενον
 ἐλυμνήσας τὴν ἐπιβουλήν τῆς ἰσχυρίας.
 ὅσον δὲ τοῖς πράγμασιν ὀφείλουσιν ἢ
 συμμετρία τῶν φέρων, ἐκείθεν ἂν
 τις ἰδὲ σαφῶς, εἴ τῃν ἐκ τῆς ἀμε-
 τρίας διασκεψήσῃ βλάβην. Ἐπεὶ γὰρ
 σωμάτων υἰεία ἡλικίον ἐστὶ τοῖς ἐ-
 χασιν ἀγαθόν, ἢ νόσος ἐμφαί-
 νει.

XVIII. Ἐλαυνομένων τοίνυν ἐκ
 τῆς Ἀραβίων τῆς ἀμετρίας τῶν εὐ-
 πορούντων, ἡ δὲ μὴ τις πᾶσι τοῖς ἀν-
 τίστοιχοις πλεονέκτησιν δωροδοκίας ἀφορμή,
 ἀλλ' ἡδέως μὲν ἂν προσεδόκων. Ἡ-
 χροῖσιν δὲ, προσεδόκων ἢ δυναίμενοι.
 Λι γὰρ ἐλπιδέσιν ἢ ὀφειλόμενοι πρᾶξ-
 μασι ναιεργῶς ἀμηχανοῖς. Ἀτ-
 τικὸς μὲν ἐν ῥήτωρ μέγα φρονεί-
 τω, ὅτι νόμῳ τῆς λειψυργίας πρὸς
 τὴν ἐκάστην μερίδασιν ἕσται πλεονέ-
 κτων εὐπορῶν αὐτῶν δέσται ὑποχομέ-
 νων, μὴ τιθῆναι τὸν νόμον ἐπίσω ἔ-

quam virtutem antea Graeci
 stenderat, inde nomen accepit.
 autem unicuique Arabum pro
 te sua tributum inperans tanqu
 si rationes inires cum fortuna
 bitatorum, ut ex ipsa perceptis
 quibus impertiverit divitias, qu
 in paupertate neglexerit, & qu
 medium ab utroque extremo
 nere passa fuerit.

XVII. Neque vero pro misericordia
 erga inopes injuria affectus
 divites, neque divitum in gratiam
 spernere inopes adductus es. Neque
 mediocrium veritus multitudine
 dinem opulentiores pauperibus
 que lzisti Quanti vero interesse
 xquitate in imperandis tribu
 inde manifesto unusquisque vitat
 si contra damnum, quod ex
 xqualitate oritur, confidat.
 Quemadmodum etiam medicina
 demonstrat, quantum bonum est
 corporis sanitas.

XVIII. Profligata igitur per
 in Arabum terra tributorum in-
 qualitate, nulla divitibus tribu-
 rum offerendorum occasio est
 est, sed omnes libenter exspecta-
 runt, atque anxii ipsa expecta-
 ne fuerunt quam ferre non pu-
 rant. Quid enim sperarent nisi
 quam putabant fieri nullo modo
 posse. Orator itaque Amicus iudicet
 se, quod cum tributa publica per
 legem unius cujusque statuta
 commodasset, divitesque ipsos

δικαίαι τὰς ἑκατὼ εἴδη δουρασί.
 οὐτ' ἄν ἐπὶ τήτοις μέγα Θεο-
 κρίσει. καὶ ἢ μάλλον ἐκ τῆς Ἀρ-
 αβίας ἔρχεται πόντος. Τὸ γὰρ μὴ
 εἶναι τελειότερα, ἔδωκεν αὐτο-
 γυχαίν τιμιώτερον, οὐκ γὰρ ἀδελ-
 τὰ λαμπρῆρα πρὸς ἃ ἄλλοι ἀπο-
 δίδει.

ta pollicerentur, legem æquitati
 non possabuerit, sed munera
 ipsorum repudiaverit. Sane factet
 sive eo nomine Aristides, tibi vero
 major ex rebus in Arabia gestis
 gloria provenit. Præclarium enim
 est efficere, ut ne offerre quidem
 audeant, quam non admittere of-
 ferentes, illius enim athletæ vi-
 ctoria illustrior, cum quo ne con-
 gredi quidem quisquam audeat.

XIX. Ἄλλὰ ταῦτα μὴ εἰ Φί-
 λω σὶ παρὰ τὴν Φαλίαν βλάστη
 ἐφάρσα δὲ σὺ περὶ μὲν ἑσπε-
 ροῦ, ἢ τοῖς ἀπὸ τῆς ἑσπε-
 ροῦ τῶν ἑσπερίων. καὶ λυγρῶν μὴ
 εἶναι ἀγῶν εἰς Φίαν ἢ κρῦπτον ἐπι-
 λου. Πλὴν τῆτο μὴ μάλλον ἐρεθί-
 ζει πρὸς ἑκαστὸν, ὅτι μετρίως Φρο-
 νήμασι βέλτε καλύπτω. Ἐτίτω
 τὸν τῶν ἑσπερίων τῶν κρῦπτον
 Φαίαν ἰδρῶν νομίζεται, πλὴθυσ
 χρημάτων ἀγρῶν ἀποταμίω. τοῖς
 εἰσπῆσι γειργῶν, καὶ μοι δικαίως
 Φιλανθρωπία μείζον χροῖω. ἀ-
 γρῶν ποῖσαι τὰ κρῦπτον, ὅπως
 ἀδανῶ. οἱ τοῖς ποταμοῖς ἢ χρο-
 ῖω δὲ πρὸς τὴν Φαλίαν.

XIX. Verum hæc fama usque
 quaque de te satis superq̄ prædi-
 cat. Ego vero occultum quoddam
 tuum benefactum detexi ac depre-
 hendi, quo egenorum inopiam
 sublevas. Et forte rem tibi ingra-
 tam facturus sum, si virtutes tuas
 in lucem proferam, quas celare cupis.
 At eo magis ad laudes tuas di-
 cendas commoveor, quo majori
 modestia occultare te optas. Ni-
 mirum in loco, ubi Princeps Sacer-
 dotum sedem habere consuevit
 æquæ pecuniæ somma terras pro
 pauperibus agricolis emisti. Et per
 hoc ipsum majori charitate usus
 mihi esse videris, quod pecuniam
 agris permurasti, ut perenne esset
 iis pauperes beneficium perpetuo
 provento conservandum.

XX. Μάλλον ἢ λήγου ἔδη τῆς
 εὐφροσύνης, τὰς ἀλλὰς ὑμῶν Φαλί-
 ας πρῶται προσμεδύσας τῶ
 δουρ. τῆτα τὸν τῶν, αὐτῶν τοῦ γῶ-
 ρου αἰτήσας, βοάχας πρὸς τὴν κα-
 ταθήσομαι. Ἡδὲ τῶν δὲ τοῖς τὰ πο-

XX. Verum cum jam finem de-
 cendi factur' sum reliquas virtu-
 tes tuas orationi meæ veluti arri-
 dentes videre mihi videor. Ad has
 itaq̄ petita prius ab illis venis bre-
 viter dicendas descendam. Sant
 Sss ss

λίμω

λέμια, ἢ στρατηγῶν ἀγαθοί, σκαί-
πως εἰσὶ τά γε ἄλλα δύσκολοι. Σὺ
ἢ ἢ τὰ τῶν πολέμων προσηνέυεις
ἐπιμελῶς, ἢ πρὸς εὐθυμίαν ἔπα-
φροδίτῃ εἰδησιολεῖς. Τί δ' ἂν
τις ἔθραυμόσειέ σε τῶν γνωσι-
μάτων, ἢ πόνων τινὶ συμφορῶν
ἔχεις ἀπλήγως, ἢ τὴν ἡμέραν καὶ
νύκτα πρὸς ἔργα καὶ βελὰς ἐμπερή-
σω, τῇ μὲν τὸ πρακτέον σκοπῶν, τῇ
ἢ τὰ δόξαντα νύκτωρ, ἄγων εἰς πέ-
ρας.

XXI. Οὐ δεξιά σοι πρόσοσι Φύ-
σις καὶ χρεῖσά νειθῆσιν εὐκολῶ
πειθαρχεῖν; Ἐκεῖθεν ἀμέλει σύμ-
βηλον ἔχεις ἄνδρα παντοδαπῆς
σοφίας μετὸν, ὃν εἶπεν ἂν εἰκτέως
ἢ ποιήσις λιγὺν Ἀρραβίων ἀγορευ-
τῆν.

XXII. Ἀλλὰ γὰρ τῶν παρόντων ἐ-
πίως αἰσθάνομαι πυνθαμένως ἀλλή-
λων, πότε δ' ἐστρατηγῶν ἀνυμνή-
σω τῶν ἀδελφῶν; ἤδη λόγος τὸ πέ-
ρας ὄρεται, ἐπιλέξασαι παρόντῃ
ὡς εἰσικεν, ὃν καὶ ἀπὸ τῆς μνήμης
ἐπανομοίησεν τυχεῖν ἔδει. Ὡς ἀγα-
θός ἐστι μισοδότος τῶν ὑπ' αὐτῷ
ἡταγμένων, ὡς εὐβελίας τῶν ἐρ-
γῶν αὐτῷ προηγείται, ὡς ἀρχεῖν
πολλάκις λαχῶν ἐδὲ συκοφαντίας
ἔδωκε λαβὴν ἕσταμῦ. Τοιαῦτα πρὸς
ἀλλήλους οἷον εἰκὸς ἀποφθέγγασθαι.
Ἐμοὶ ἢ λίαν ἄτοπον ἔδοξεν ἀνδρὸς
αἰρετῆς ὅλην πληρώσας ἀπόθεσιν ἐγ-

qui in bello terribiles & ad
randum idonei sunt, ad exte-
ro inepti difficilesque. Tu
& res bellicas diligenter ad-
fras, & in pace amabilis es or-
bus. Quid, quæro, in virtutibus
quibus dignosceris non est ad-
randum? nonne laboribus, &
fructus & commoda ad alios
veniunt, nunquam exsatiaris? ne
dies noctesque consiliis ac
opere ita dividis, ut illa qua
cienda sint speculatus de nocte
strenue diebus effecta reddas.

XXI. Nonne ea dexteritate &
bonitate, ut recta suadentibus
difficiliter obsequaris? Hinc
que consiliarium habes viri
prudentiæ plenum, quem Per-
voce merito dixeris dulcem
Oratorem.

XXII. At Auditorum meorum
quosdam a se invicem scilicet
nimis adverte, cur plane silentio
volvam Ducis nostri fratrem,
que cum jam imminet orationis
meæ finis, præsentis, ut videtur
obliviscar, de quo absente quæ-
mentio a me esset iacienda. Me-
morant quod præclarus ille fili-
rum, qui ipsi obsequuntur, re-
nerator, quod omnes actiones
as optimo consilio suscipias, quo
cum sapere cum imperio præ-
nunquam calumniæ causam ded-
rit. Hæc equidem, ut patet, ad-

καμίας πάροργον εἶναι, ὅθεν τὰ τῶ-
δε σιγῆ ὄργον, καὶ ἐπί σε με-
ταβίσηται.

XXIII. Σὺ τὰ δατάτης δούρα
μῶν πλοῦτος, οὐ τῶν πολέμων
τῶ λαφύρα μῶν ἢ κίητος,
πάση ἢ ἀπέναντι τοῖς ἀρχαί-
οις, ὕδιν ἡκαδὲ φέρων, Ἰερσαίη
ἢ ἄλλω ἢ χερσὶν ἀλλὰ ἢ νίκης
ἔριζα τὴν εὐκλειαν. Ἄυτη ὄργη
τοῖς Ἑλλῶσι ἢ γνώμα πάλαι κρα-
τῆσα πολλὴν εὐδοκίαν φόβον τοῖς Πέρ-
σαις. Ἠγεῖτο μὲν τὰ Ολύμπια, ἤρα-
το δὲ τις τοῖν Περσῶν, ἢ, τι τυχαί-
οιῦν πράττειας Ἑλλῶτες. Ἡμεῖς
θαύτην αὐτῶς Ἰελῶν τὴν πανηγυρίαν
ἤπερ ἐτέλει. Τί ἢ νίκης ἢ τῶ ἄλ-
λω, πάλαι ἐκύθη. Ὡς ἢ χερ-
σὶν μὲν ἔδαμῶς, κοτῶν ἢ τιμῶ-
ν τῶν νικῶν ἀκίητοι, ὅπου α-
νομιμῶς ἢ πρὸς τὸν βασιλέωσα-
τραπὴν ἰδῶν, ἢ καλῶς, ἢ πρὸς ἑαυ-
τόν, τοιούτους ἡμῶν πρὸς ἑαυτὸν ἀνι-
στῶν, ὡς ἢ πρὸς χερσὶν ἀλλὰ
ἢ πρὸς ἀγνοίας πατέρων.

XXIV. Εἰ μὲν ἔν μοι Πα-
λαιῆς τῶ ἔρασηνδῶ ἐκείνη
πλεονεκτῆρια, ἔτέρως δέπε ἢ
ἢ ἢ ἐκ εἶοιτα, ὑποψία τῶ ἢ τῶ
ἢ λίαν αὐτῶν βυλομῶς θαυμαζῶν,
ὡς ἐμπειρία πραγμάτων ἐπιχω-
ρίων τῶ ἄλλω ἀποκρυψὲς στρατη-
γῶς, ἢ πλείον σωείσῃ ἢ πρὸς ὑμῶν

torum meorum alter ex altero
quirit. Mihi vero valde a re alienū
vifum est, viri virtutes, quæ singu-
larem sibi vindicant Panegyricū
modo obiter & in transitu per-
currere, adeo ut hujus res gestas
lesid jam tradam & ad te redeam.

XXIII. Tu necessarios sumtus
solus suppeditas, ut prædam unice
non possides, omnia inter milites
distribuis, nihilque domui tuæ
infers, non enim victoriæ præ-
mium aurum sed gloriam esse præ-
stas. Hac sententia cum olim apud
Græcos obtineret, magnum Per-
sæ timorem injecit. Cum enim Iudæ
Olympici celebrarentur, & qui-
dam Persarum interrogaret, quid-
nam agerent Græci, doctus ipse
celebrare Olympia, quidnam vi-
ctoriæ esset præmium rursus
tatus est. Cumque audivisset
me auro sed cæastro victores ho-
norari, lacrymis obtortis Regiæ
Satrapam intutus, non opportu-
ne, inquit, Mardonie, tales nobis
elegisti adversarios, qui a patribus
suis didicerunt non pro opibus
sed de virtute pugnare.

XXIV. Si itaque res tuæ gestæ
intra Persicam continentur,
nec in alias regiones penetrant,
suspicio iis, qui te non admodum
admirantur, oriretur, te rerum in
patria gestarum experientia poti-
us quam majori intelligentia, prom-
titudine, recteque imperandi sci-

καὶ τῷ βελτίον ἀρχεῶν εἰδέναι. Εἰς
 ἧ σαυτῷ ὄρα πλῆσι ὠφθης,
 ἀπέπειν ἢ λοιδορία ληΐσσα προ-
 φάσεις, ἐχ' ἔτω Λύσανδρον ἐκεί-
 ρον ὁ Λάκων, ἀλλ' οἱκοι μὴ ἦν ἀ-
 γαθὸς καὶ αὐτὸς Σπαρτιάτης, ἰωνι-
 κῶς ἧ πράγμασι ἐγγειρῶν ἑδα-
 μῶς ἑλακῶνεν, ἐδὲ διετέλει βιο-
 τίστων ἐν τῷ καθιστώτι τρώπῳ, ὡ-
 στε καὶ ἐπέσκωψέ τις ἄγαν ἀσείως
 ὅτι τ' Σπαρτης οἱ λέοντες ἐξ ἡς τῆς
 ἀνεγκάσθης ἀλώπηκας γίνονται. Ἀλ-
 λά καὶ Πausανίας ἔτερον Λά-
 κων οἰκοθῶν ἐξῶν οἰς Μηδικὴν πο-
 λυτέλειαν καὶ τρυφὴν ἐξ εὐκοσμίας
 Δακωνικῆς ἀπενέχθη καὶ τὴν ἐπι-
 χῶρον ἐδάητα ρίψας, τῆ βαρβα-
 ρων ἐχρήσε, καὶ τυραννίδος μίμη-
 σικ ἦν ἡ στρατηγία. Ταῦ μὲν ἔν τ' Λύ-
 σανδρον καὶ Πausανίαν τὴς Δακωδα-
 μονίων ἡγεμόνας τοιαῦτα, τὰ μὲν γέ-
 λαιος ἀξία, τὰ ἧ κατηγορίας ὑπεύ-
 θηνα καὶ φόγε καὶ σκώματα.

XXV. Ἐπεὶ ἧ Λακωδαμωνίων ἐ-
 μνήδην, νόμος ἐστὶν ἐκείνοισ ἀρ-
 χαῖς ἐπὶ τοῖς ἡδὲ προδικαῖς ἀβουνομο-
 ρω ἀρεταίας βραχυλογεῖν, καὶ μέγα
 τι διαπράξεται. Ἐπομαί τῷ νόμῳ τ'
 Σπαρτης, καὶ ἀλύω τὸν λόγον. Οὐ δεῖ-
 ται μάκρος ἐνφημίας ὁ στρατηγὸς με-
 γάλα ποιῶν οἰωδῶς.

entia reliquos belli Duces videt
 Quoniam vero tibi ipsi semper
 milis visus es, calumnia, quæ su-
 per prætextum medietur, despa-
 det animum, non enim ita Ly-
 der ille Lacedæmonius, qui do-
 quidem fuit viro egregius, Sparta
 numque se gessit, sed cum bellum
 in Jonia gereret, minime Laco-
 nem se præbuit, neque eundem
 morem vitæ observare perseveravit,
 ut nekio quis haud illepidè di-
 xerit, domi leones foris vulpes fo-
 ri. Verum etiam Pausanias aliam
 Laco cum domo ex Laconica per-
 fimonia in luxum Perficum delat-
 esset, patriam vestem abjecit, bar-
 baricaque usus est, adeo ut præte-
 ctura ipsius in Tyrannidem evale-
 rit. Hi Lylandri & Pausaniz Laco-
 dzmoniorum Ducum mores par-
 tim risu digni partim vituperandè
 culpandique sunt.

XXV. Cum vero Lacedæmo-
 niorum mentionem fecerim, re-
 cordor legem ipsis antiquam hab-
 se eos, qui jam multa prædis-
 gesserunt, breviter esse lauda-
 dos, quoniam, quæ verba hæc
 sunt, magna gerere consueverunt
 Obsequor Spartanz legi, sine
 dicendi facio. Non indiget præ-
 xa laudatione Dux noster, qui ma-
 xima quæque gerere solent.

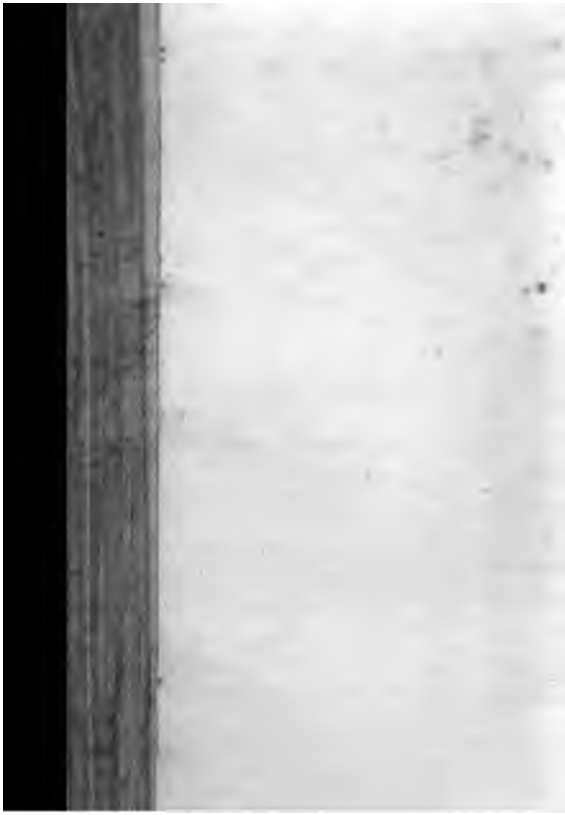
P I N I S.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 02390 4124

B 790,768

